

། ཀ།

མཁས་གྲུབ་རྗེ་འི་གསུང་འབྲུམ།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་།

ཨེང་ཕྱི་མ་ཤིག་མཚན་ཅིན་ཨོ་འུ་ལྷོ་ལྷོ་གྲག་འབྲང་།

། ཀ །

༄༄། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་གི་
གསུང་འབྲུམ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་ས་པོ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་།

༡༩༤༥---༡༩༩༤

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་ལྷིབ་ལྷོ་མངའ་།

SJRB-0377

བཀྲ་ཤིས་རྒྱན་པོའི་ཤིང་དབར་གཞིར་བབྱང་ནས་བསྐྱེད་པ།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱེག་ཁང་གིས་ལྷུ་ལ་དེབ་རྩ་བཟོས།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།
༢༠༡༢་ལྷོ་བཞི་བར་གསར་རྩ་བསྐྱེད་པ།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་ལྷོ་མངའ་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཕྱི་ག་འབྲེལ་དྲ་བྱུང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བར་རྒྱན་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རོ་སྟོན། iii

ལྷོ་གྲོ་བའི་གསལ་བཤད། vi

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག་..... ༡

མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་པོའི་གསན་ཡིག་..... ༣༥

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་པོའི་གསུང་རྩོད་ལུང་གསུང་རྩོད་སྒྲུབ་སྟོན་གསུང་
གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པ། ༡༡༧

ལུང་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གསུང་པའི་དྲིས་ལན། ༡༣༩

རྗེ་མོ་བཟང་གསུང་པའི་ཞལ་གྱི་བདུད་རྩི་ཐེན་ཐེན་སྐྱུ་གྲས་པ། ༡༩༡

ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས། ༡༩༥

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་ལན། ༡༩༦

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲིས་ལན། ༡༩༧

བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་བའི་དྲིས་ལན། ༡༩༩

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲིས་ལན། ༡༥༦

བཤེས་གཉེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲིས་ལན། ༡༦༡

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ངེས་ལན།	༡༤༩
མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་ལྟ་བུའི་ཞང་ཞུང་བས་ཟིན་གྱིས་སྲུ་བཏབ་པ།	༡༤༩
ཟབ་མོ་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱལ་ བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྲལ།	༡༥༩
དབུ་མ་ཅ་བའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྣོད་ཐུན་ ཞང་ཞུང་པ་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཟིན་གྱིས་སྲུ་མཛད་པ།	༤༩༩
བསྣོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྣོད་པོའི་བསྐྱུས་དོན།	༤༥༠
ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་ཞང་ཞུང་པ་ཚོན་ པོས་ཟིན་གྱིས་སྲུ་མཛད་པ།	༤༥༤
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐའ་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་ཐལ་འགྱུར་དུ་ འགྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་རྒྱ་ཟེལ།	༤༩༥
ཤེར་ཕྱིན་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་ རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ།	༥༡༥
སྐྱུ་བ་ངན་བ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ།	༡༦༠༥
པར་བྱང་སྟོན་ཚིག་.....	༡༦༧༩

མཛད་པ་པོ་འོ་སྒྲིང་།

དགའ་ལྷན་གྲི་མོག་གསུམ་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་ནི་རབ་རྒྱུད་རྒྱལ་པའི་ཤིང་
མོ་སྐང་ལོང་(སྤྱི་ལོ་ ༡༣༤༥)གཙང་ལ་སྒྲིང་ཚུ་ལོག་ཏུ་སེའི་རིགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཡབ་ཀྱན་དགའ་
བརྟའི་ས་དབུ་བཟང་དང་། དུམ་བུ་འབྲེན་རྒྱལ་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེས་སུ་སྐྱུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་དགའ་
བདུན་པར་མཁན་ཆེན་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་ལས་རབ་ཏུ་རྒྱུད་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཞེས་ཏེ་
མཚན་དགེ་ལེགས་དབུ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་སོགས་ལས་དབུ་ཚད་འདུལ་བ། མཛོན་པ། སར་ཕྱིན་སོགས་མཚན་
ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ས་ལུགས་ཀྱི་གྱི་རྡོར་བསྐྱེད་རྡོག་ཀྱིས་མཚོན་
རྒྱུད་སྤེའི་དཀའ་བཀན་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དང་། དབང་ལུང་སོགས་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་ཚོས་བཀའ་མཐའ་
ཡས་པ་གསལ། པོ་དོང་པའ་ཆེན་འཛིགས་མེད་གྲགས་པས་རིགས་གཉེར་དགག་པའི་གཞུང་
བཙུན་པའི་དམ་བཅའ་མཛད་པར་རྗེ་འདི་དགྲུང་ལོ་བཙུན་པར་གཙང་ངམ་རིང་ཏུ་ཕེབས་ཏེ་
ཚོད་པ་མཛད། མཁས་གྲུབ་རྗེ་འོ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཡིད་སྤོགས་ཏེ་ཕྱིས་སུ་པོ་དོང་པའ་ཆེན་ཀྱིས་
མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་བསྐྱོད་པ་བྱུང་བ་རྣམ་པར་ཅེན་པའི་རྒྱུད་མངས་ཞེས་པ་མཛད་པར་གྲགས། དེ་
དུས་པོ་དོང་པའ་ཆེན་དང་བཀའ་བཏགས་བཀྱིས་པའི་རིགས་ལམ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ་ཚད་མ་སྤེ་བདུན་
ཡིད་ཀྱི་སྐྱེས་སེལ་མཛད་པར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་པར་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ཏུ་སློ་བློས་ཀྱིས་མཁན་པོ་དང་།
ཚོས་རྗེ་དབུ་བཟང་འབྲོར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལས་སྒྲོལ། གཉལ་བ་སློ་བློས་མཚུངས་མེད་ཀྱིས་གསང་སྟོན་
མཛད་ནས་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་བཞེས། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་སྐྱེས་པའི་གྲགས་པ་གསལ་ནས་
སྤྱོད་ཀྱིས་གཞོན་པས་རྒྱུན་བྱས་ཤིང་། རྗེ་བཙུན་རེད་འདའ་ཆེན་པོས་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ལ་སྤེ་སྒྲིང་གི་
ལུ་ཤོག་གྲུག་ཉལ་བཅས་བསྐྱེད་པས་མཚན་སྐྱུར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པར་དབུས་སུ་

མེབས་ནས་རྗེ་སློབ་མཁའ་གྲགས་པ་མེ་ར་ཚོས་སྤྲིངས་སུ་དབྱར་གནས་མཛད་ནས་བཞུགས་པ་
 དང་མངལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་
 དབང་དང་། རྟོག་བཟུལ་དང་རྟོག་གསུམ་རྒྱ་འགྲེལ་བོད་འགྲེལ་མང་པོ་བཅས་དང་བསྐྱེད་རྗེས་
 གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཚོས་སློབ་ཆ་ལག་བཅས་པ་གནང་། རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་
 རིན་ཆེན་དང་། འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་མང་
 དུ་གསལ། དེ་ནས་སྤྲར་ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་དྲུང་ནས་རྒྱ་བ་བཅུའི་རིང་ལ་ཉེན་མོར་ལམ་
 རིམ་དང་དབུ་མ། མདོན་པ་དང་ཚད་མོགས་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང་། གསང་འདུས་དུས་འཁོར་
 སོགས་སླ་མེད་གྱི་དབང་དང་རྒྱུད་སྤེལ་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་གནང་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་གི་ཞིབ་བཤད་མཛད་པ་དང་། མཚན་མོར་བསྐྱེད་རྗེས་གྱི་དཀའ་
 གནད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་རྣམས་ལ་མཚུབ་ཁྲིད་མཛད་པ་གསལ། དེ་ལྟར་མདོ་སྤྲུགས་གྱི་ཚོས་
 སྤྱི་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྗེས་གསུམ་གསལ་ཞིང་། རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་ནང་
 སྤྲུགས་གྱི་སྲས་གཅིག་མཁས་བྱུབ་སྤྱི་བའི་ཉེ་མ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་
 གྲགས་པ་བྱུང་། སྤྲུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་ལ་གཅིག་ཏུ་བཅོམ་པར་མཛད་ཅིང་རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཞི་
 བར་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་གདུང་འཕགས་དྲག་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པ་མི་
 འདྲ་བའི་རྗེ་ཚོང་ཁ་པའི་ཞབས་གཞིགས་པ་ཐེངས་ལྷུར་བྱུང་ཞིང་། གསུང་གིས་དབུགས་དབྱུང་བ་
 ཡང་ཡང་མཛད། དེ་དུས་གྱི་གཞིགས་སྤང་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཞལ་ཐང་གི་རྣམ་པར་གྱིས་པ་ལ་རྗེ་
 གཞིགས་པ་ལྟ་ལྟོན་དུ་གྲགས་པ་བྱུང་།

གཅིང་ལ་མེབས་ནས་ཉར་སྟོད་ལྷུང་པའི་གདན་ས་མཛད་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་
 བས་མཁས་བྱུབ་ལྷུང་ར་བཀའ་བཅུ་བ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས། ཤར་རྒྱལ་མཁས་ཆེ་བ་ཚོས་རྒྱལ་རབ་
 བརྟན་ཀུན་བཟང་པས་སྤྱི་ན་བདག་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོས་སྤེལ་ཆེན་པོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་
 རྒྱལ་བཏབ་ཅིང་དཔལ་འཁོར་ཚོས་སྤེལ་མཁས་ཐོག་དང་པོ་མཛད་ནས་འཆད་མཉམ་སྤེལ། རོར་
 སུ་དགའ་ལྡན་པ། རྒྱང་རོ་རྣམས་པ། གང་མོ་ཆེ་བ་སོགས་བྲུ་ཚང་མང་པོ་བཅུ་གསུམ་ནས་གཅིང་
 རྩོགས་སུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་བསྟན་པ་ཉེན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། རི་པོ་མདངས་ཆེན་

དུ་ཕྱོག་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་སྐོབ་མ་མང་པོར་མདོ་སྐྱབས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དུ་མའི་
བཀའ་ཁྲིད་དང། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤམ་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་དུ་མ་ཚེས་
པར་མཛད།

རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེས་རྗེ་སླ་མའི་གསེར་ཁྲིར་ཕེབས་དགོས་ཀྱི་གསུང་བསྐྱེད་གནང་བ་ལྟར་
དགུང་ལོ་ཞི་བདུན་པར་དགའ་ལྡན་གྱི་ཁྲིར་ཕེབས། དབང་ལུང་མན་དག་རྒྱ་ཆེར་སྐྱེད་པ་དང།
དགའ་ལྡན་དུ་རྒྱུན་བཞུགས་མཛད་ནས་རྗེའི་རིང་ལུགས་ལ་མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་བར་རྟོག་པའི་
བྱི་མ་མཐའ་དག་བསལ་ཞིང། བསམ་བཞིན་ལོག་བར་སྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་བམཐའ་རིགས་ཚུལ་ཟབ་
མོས་ཚར་བཅད་དེ་རྗེའི་བཞེད་སྲོལ་མཐའ་དག་གསེར་སྐྱེད་བཅོམ་བཞིན་དུ་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གཟེ་འོད་མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་སྐོར་བར་མཛད། རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་རྩ་
དགུང་ལོར་བཞི་པར་(བྱི་ལོ་༡༧༣༤)དགའ་ལྡན་དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བཞུག།

སྐོབ་མ་ལ་དགའ་ལྡན་གྲི་ཐོག་བཞི་པ་ཞ་ལུ་པ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ལུ་པ་སྐོར་གྲོས་ཚོས་
སྐོར། དུག་པ་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཤེས་རབ་སེང་གོ། ལུན་སྐ་བ་སྐོར་གྲོས་རྒྱལ་མཚན།
ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གཤགས་པ་སོགས་མང་དུ་བྱུང།

གསུང་ཚེས་ལ། སར་ཕྱིན་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང། འདུལ་བ་སྐྱབ་བསྐྱབ་ཀྱི་དོན། ཚད་
མའི་རིག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ། དབུ་མ་སྐོང་སྐྱབ་སྐྱེད་བཟང་མིག་འབྱེད། གསང་བ་འདུས་
པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་ལུག་རྒྱ་མཚོ། དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་བྱི་མེད་འོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རིག་ཆེན་
དེ་ཉིད་སྤང་བ་ཚེས་འཕྲོ་ཅན། (འདིའི་འཕྲོ་སྐོང་དུ་ཞང་ཞུང་ཚོས་དབང་གཤགས་པས་མཛད་པ་དང་སྐོར་གྲོས་ཚོས་
སྐོང་གིས་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་གསུང་འབུམ་ཁོད་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཡོད།) སོགས་པོད་ཆེན་བཏུ་གཉིས་
ཅམ་བཞུགས།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚེས་སྐྱིབས་པས་ཕྱོགས་བདུས་བྱས།

༡༠༡༣༠༧༡༣༧ལ།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་ལྷ་སྐྱོན་ལྷོན་ལྷོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་གི་བཀའ་རྒྱུ་ལས། བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བརྟན་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་དུ་རྒྱུར་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་
སྐྱེལ་ས་མ་ཁི་ཐག་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུར་ལྷོང་ནའང། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་
མིའི་ཉེས་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་ཕྱིན་ཟེན་པ་དང། ལྷག་
འགྲོས་གང་མང་ཞིག་ཅ་བརྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་
མཚོན་ན་ཅ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བརྩོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་
ལས་འགན་བརྒྱལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་
སྐྱིག་ཁང་ནས་ཀྱང་ཅ་ཆེའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཚགས་དང་སྤྱད་སྤོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་གི་
ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེང་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་བརྒྱན་ནས་གསར་དུ་ཚོམ་སྐྱིག་གུས་
པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་ལོས་པ་ལྷ་ཡུར་
སྤར་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བརྒྱུན་དང་ལྷ་སྐྱིག་གེད་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཅོས་ནོར་
ཤོར་ནའང་ཚབས་ཆེ་བའི་སྐྱོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེས་སྤྱད་དང་བཟོ་བཅོས་མེད་པར་སོར་
འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཞིང། གལ་ཏེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་
གཅིག་བཅོས་དགོས་ཡུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཚན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ལ་མཚོན་ན། པར་གཞི་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་གྱིར་བསྐྱུང་ནས་དེའི་ཡིག་
འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚོམ་སྐྱིག་གེད་རྒྱུ་ཅ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འབྲ་
བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་རྒྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་ཅོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆོད་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་པར་གཞི་སོ་སོར་རྣམས་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆོད་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ལས་གཞི་འདིའི་ཚོག་མའི་དུས་སུ་ལས་གེལ་ཏུ་ཅང་ཆེ་བའི་དབང་གིས་ཞིབ་སྒྲུར་གྱེད་སྐབས་མཆོད་འདེབས་པ་ཅོམ་ལས་མ་ཕྱི་དང་དཔེ་གཞི་གཞན་གྱི་ཤོག་གངས་དང་མདུན་རྒྱ་བ་ཡིག་གྲེང་སོགས་གསལ་ཁ་འདོན་མ་བྱུབ་པ་རེ་བྱུང་བྱུང་ཡོད་ན་འདྲིས་སུ་དཔེ་བསྐྱར་ལྷན་པ་རྣམས་ལ་གསལ་ཁ་བཏོན་ཡོད།

ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཚོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་སྐོག་སྐབས་དེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་འདྲི་སྟོན་ཅུང་ཅོམ་ལྟ་ན། གཞུང་གི་དགུས་སུ་ཉགས་**□**འདིའི་ནང་དུ་བརྩམས་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆོད་དང་དགུས་མཆོད་ཡིན། ཡང་གཞུང་དགུས་སུ་ཉགས་"འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲི་ཚིག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་ཇེས་སུ་མཆོད་གངས་གྱི་མང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆོད་གངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆོད་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྗེས་སྟོན་གྱི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྣང་དང་མཛད་སྦྱོར་སྣངས་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆོད་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཚོག་པར་བྱས་ཏེ་ཇེས་མ་རྣམས་ལ་མདུན་དུ་ཉགས་"འདི་བཀོད་པ་ཅོམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆོད་གྲིས་མེད།

མཐའ་མཆོད་སྐོག་སྐབས་དེབ་དེ་དཔེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བུང་བའི་པར་གཞི་ལ་མ་ཕྱི་ཞེས་དང་། པར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྡེ་དགེ་པར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་རྩུན་པོ། ཞོལ་སྐྱེའབྲུལ། ལྷ་གང་པར་མ་རྣམས། ལྷེ། བཟ་ཞོལ། ལྷ། ལྷ། སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆོད་གྱི་ཁོད་དུ་ཉགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་ཅོར་ཞིག་ལྷ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་ཉགས་ *****འདིས་ལྷ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་མཚོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་ཉགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། **+བསྐྱབས** ལྷ་བྱ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་སྐྱབས་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཚན་དུ། མ་ཕྱི། ༥༥ན་ལ། བསྐྱབ *བསྐྱབས ལྷ། ༡༠ན་ན་ལ།
 ལྷ། ༡༡༠བ་ན་ལ། བསྐྱབས ཞེས་པ་ལྷ་བུ་བྱུང་ཆེ་དཀ་གི་དོན་ནི། མ་ཕྱིའི་ཤོག་གངས་
 ༥༥མདུན་འོས། ཡིག་སྐྱེད་པ་ན། བསྐྱབ་ཅེས་གྲིས་ཡོད་པ་མཚོན་ཞིང། *བསྐྱབས བེ་མ་ཕྱིའི་
 ཡིག་ཚོར་བསྐྱབ་དེ་ཉིད་ལྷ་སྐྱིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
 གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༠ན་མདུན་འོས། ཡིག་སྐྱེད་པ་ན། ལྷ་བྱང་
 པར་མའི་སྐྱེ་བ་གངས་༡༡༠རྒྱ་བ་འོས། ཡིག་སྐྱེད་པ་ན། བསྐྱབས་ཞེས་བཤོད་འདུག་ཅེས་གོ་
 དགོས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན།

ལྷ་སྐྱིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུང་དེ་བ་ཉུ་ཚོར་འཇུལ་ཤོར་བ་
 སོགས་གསེགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བ་སྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་ལྷན་
 རྣམས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྣང་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་དེ་བསྐྱུལ་ལྷ་
 རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མཐོག་གསལ་བར་བར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྐྱིག་ལྷས་ཉེ་སྐྱེས་
 ཀ་རེ་ལེགས་སུ་གཏོང་དེས་ཡིན།

སེར་གྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྐྱིག་ཁང་ནས།
 ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠རྩ་༠༧་ཆེས་༡༥ལ།

།། །མཁམ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པའི་རྣམ་ཐར་མཁམ་
པའི་ཡིད་འཕྲོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

།། །མི་བདེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །མཁུན་བ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ཏུ་སོར་ཡར་
འགོ་བས་དབག་བར་མི་རུས་ཤིང། །བཙེ་བ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཏེར་དུ་སྐྱས་གྱུར་སྲིད་བ་
ཉི་བཞིན་སྣང་དེར་གསལ། །མངོན་བ་ལུས་ཅན་ཀུན་ལ་སྣོན་མས་གྱུར་བའདུད་སྤྲིའི་སྣང་
ལ་འཛིགས་པ་བསྐྱེད། །སུན་ཚོགས་ཡོན་ཏན་དབལ་གྱིས་མཚོ་བའི་འཇམ་དབྱུངས་
དེ་ཡིས་འགོ་ཀུན་སྐྱོངས། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བཙེ་བའི་མེད་ལོར་བུའི་དཀྱིལ་
འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །སློབ་ཐབས་སྤྲུགས་ཀྱི་^༡ མཁམ་ལ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་དབལ་
སྣན་པས། །ཐུགས་པའི་འོད་དཀར་ཕྱོགས་ཀུན་ཐུབ་པ་ཁོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ་
ཡིས། །དབལ་གྱི་འགོ་འདྲིར་ལམ་མཚོག་གསལ་མངོན་གང་དེར་གྲུས་པས་སྤྲུག་
བཤེད་དོ། །དོ་རྗེ་འཆང་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་ལུང་
བསྐྱབ་པ། །སློབ་ཐབས་མཚོག་དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བང་མངོན་ཀུན་ལ་དབང་
བསྐྱར་བས། །དགེ་ལེགས་རྒྱན་མི་འཆང་པའི་གཏེར་གྱུར་དབལ་སྣན་མཁམ་པ་
ཀུན་གྱི་མགོར། །བཟང་པོའི་ཞབས་བད་ངལ་བམོ་མངོན་པས་བདག་ལ་སློབ་གྲོས་
མཚོག་སྤོལ་མངོན། །

---

^༡ མ་ཕྱི། ཤལ་ཤལ། སྐུར་ཀུ། ཤལ་ཤལ། སྐུར་ཀུ། ཤལ་ཤལ། -དག་པའི རོལ་ཤལ། ཤལ་ཤལ། +དག་པའི

དེ་ལ་འདིར་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འདར་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་
 བར་ནས་མཚོག་ཏུ་གྲུང་བ་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་མཁམ་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
 མཁའི་བ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོ་ཉླ་བུ་ནས་ཆ་འདས་
 ཅམ་ཞིག་དད་པའི་སློབ་སྦྱོར་བ་ཚོར་བ་ནི། དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་རོ་
 བོ་ཚོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལས་གཡོ་བ་མེད་ཀྱང་། སྤྱིར་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་དག་པའི་འདིག་ཉེན་གྱི་
 ཁམས་རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱིས་སྦྱུའི་རྣམ་པར་སྦྱུལ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྗེ་
 ཉུང་ནམ་མཁའི་ལམ་ནས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཉིད་གྱིས་ས་སྤྱིང་གི་སྦོད་ཐ་
 དད་པ་དག་གི་ནང་དུ་ཅིག་ཅར་རང་གི་གཟུགས་བརྟན་སྟོན་པ་བཞིན་དུ་འབད་ཚོལ་
 མེད་པར་སྟོན་ལ། བྱུང་བར་བསྐྱལ་བཟང་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་འུ་གྲུ་སྤུབ་པའི་བརྟན་
 པ་འདིར་རྒྱ་བོད་གཉིས་ཀ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སློབ་དཔོན་བརྒྱ་སྦྱོར་བ། རོ་བོ་ཨ་ཉི་
 འག་སོགས་རྣམ་པར་སྦྱུལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པས་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་
 ལུས། འོན་ཀྱང་མཁམ་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་སྦྱོར་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བར་མ་
 ཚད་པར་རིམ་བཞིན་བརྒྱུད་པའི་ཐོག་མ་ནི། སྤུབ་པའི་དབང་པོའི་ཉན་ཐོས་ཀུན་གྱི་
 མཚོག་གི་གཙོ་བོར་གྲུང་བ་འཕགས་པའི་གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་རབ་འབྱོར་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་ནས་རིམ་བཤུར་གྱི་སྦོགས་འགྲུ་ལར་རིགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་
 པ། རྒྱ་གར་འདར་སྦོགས་སུ་འབྱུངས་པ་རང་རྒྱུད་འིད་ཉིད་སྦོལ་འབྱེད་སློབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད། སྤང་ཡང་ཡུལ་དེར་འབྱུངས་པ་ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་ཞེས་རྗེ་
 བརྟན་རོ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་མས་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་པའི་མཁམ་གྲུབ་ཆེན་པོ། ཉན་གསུང་

སྣམ་གྱི་ཁྲུག་པ་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས་པས་འགོས་ཁྲུག་པ་སྣམ་“བཅས་”ལྷན་གྲགས་པའི་
 ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་འགོས་ལོ་དབང་སྤྲུག་རྒྱ་མཚོ། འངས་མགོན་འཁོན་རིགས་ས་སྤྱིའི་
 གཏུང་ཇི་མ་མེད་པར་འབྱུངས་ཤིང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤོངས་ན་རིག་གནས་ཀྱི་
 ལ་མཁས་པའི་ཡང་རྩེར་གྱུར་པའི་པརྩེ་ཏུ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།”ཚོང་¹ འདུས་ཞུ་
 ལུའི་བྱ་འདབས་སུ་སྤྲུགས་འཆང་ཞིག་གི་སྣམ་སུ་འབྱུངས་པའི་གསང་སྤྲུགས་རྩིང་
 མའི་བྱུ་ཐོབ་གཡུང་སྟོན་དོ་རྩེ་དཔལ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱིའི་སྤྱེ་བ་བཞེས་སོ། །མཁས་
 བྱུ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་བ་གཡུང་སྟོན་དོ་རྩེ་ས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྤྱིའི་སྤྱེ་བ་
 བདག་གི་སྤྱི་མ་མའོ་སྤྲུགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁས་ཤིང་བྱུ་པའི་དབང་
 སྤྲུག་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ནི། ལི་ཡུལ་སྤྱང་ར་
 སྤྲུག་པོ་ནས་འོངས་པའི་སེའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུགས་འཆང་ཞིག་ངམ་རིང་རྒྱབ་མཁར་དུ་
 ཆགས་པའི་བརྒྱུད་པ་རིམ་པ་དུ་མ་ཞིག་འདས་པའི་འོག་ཏུ་གཏུང་མ་ཉམས་པར་
 འབྱུངས་པ་ཡབ་ཀུན་དགའ་བཟུ་ཤིས་དཔལ་བཟང་དང་། ཡུམ་ཏུ་འབྲེན་རྒྱལ་ཕོ་
 གཉིས་ཀྱི་སྣམ་སུ་ཁྲོ་བོ་ཞེས་པ་ཤིང་ཕོ་སྤྱང་གི་ལོ་ལ། ལ་སྟོན་བྱང་གི་སའི་ཆ་ཕོ་
 བང་དཀར་པོ་བདེ་ལྡན་དུ་སྤྱོད་བལྟམས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་བརྒྱུད་སྤྲུན་སྤུམ་ཚོགས་
 པའི་ཡབ་ཡུམ་དེ་གཉིས་ལ། བར་བ་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་། ཐ་རྒྱུང་བསོད་
 བསམ་བཟུ་ཤིས་ཏེ་སྣམ་གསུམ་མངའ་བ་ལས། རྩེ་འདི་ཉིད་ཆེ་བ་ཡིན། འབྱུངས་མ་
 ཐག་ནས་གྲུར་མགོན་ལུ་མ་དཔལ་སོགས་སྤྱོད་སྤུམ་རྣམས་ནས་རྩེ་འདི་ཉིད་ལ་ལུས་

¹ མ་ཕྱི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་
² མ་ཕྱི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་ 1བཟུ་གཞི་

དང་གྲིབ་མ་བཞིན་ཏུ་འགྲོགས་པའི་བསྟན་བསྟུངས་རྣམས་གྲིས་བར་ཆད་ལས་
 དངོས་སུ་བསྐྱབ་ཅིང་། ཞལ་གཟེགས་ཏེ་འཕྲིན་ལས་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་བསྐྱབ་པར་ཞལ་
 གྲིས་བཞེས། གཞོན་ལུ་ཉིད་ནས་གྲིས་པ་ཐ་མལ་པའི་སྡོད་པ་ལས་རིང་ཏུ་འདས་
 ཤིང་སྡོན་གནས་རྗེས་སུ་བཞུགས་པའི་གསུང་མང་ཏུ་བྱོན། མཁས་གྲུབ་ལྟའི་དབང་པོ་
 སོགས་དམ་པ་བརྒྱད་མང་བྱོན་པའི་སྐྱལ་པ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་ཡོངས་ལ་གྲགས་པས་
 གཞོན་ལུའི་སྐབས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྗེ་ཞེས་པའི་མཚན་ཐོགས། སྐྱ་ཚེ་སྡོན་
 མའི་བལ་ཆགས་སད་པའི་རྒྱས་གཞུང་ལ་ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མེམས་
 དཔལ་ཉག་ཏུ་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་ཚོལ་བ་ལ་^༡རིང་བ་ལྟར་ངམ་རིང་དང་ས་སྐྱ་
 སོགས་སུ་མེབས་ནས། རྗེ་སྡོད་འཛིན་པའི་མཁས་པ་མང་པོའི་དབུས་སུ་མཚན་ཉིད་
 ཐེག་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསུང་སྡོད་ཡང་དག་པར་གནང་། མཁྱེན་རབ་ཐོགས་པ་
 མེད་པའི་སློབ་མོས་གྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པས་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་ཡིད་སློགས་ཏེ་སློགས་
 ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གྲགས་པ་ཐོབ། མཁས་གྲུབ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་
 བཟང་པོས་མཁན་པོ་དང་། རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་གྲིས་སློབ་དཔོན་མཛད་ནས་
 ཚིགས་སུ་མ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ། མཚན་མཁས་གྲུབ་དགེ་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོར་གསོལ། ངམ་རིང་ཏུ་བོ་^༢གདོང་བཟའ་ཚེན་འཛིགས་བྲལ་
 སློགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་རིགས་གཉེར་ནང་འགལ་གྱི་སྤང་བོ་འདི། ངས་མགོ་
 བས་མཐར་ཆགས་སུ་དགག་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བྱེད་ས་སྐྱ་བ་རྣམས་མོས་གྲིས་
 ལ་ལན་ཐོབ་གསུངས་ནས་རིམ་བཞིན་བཀག་པས། དེ་ཏུས་ས་སྐྱ་བའི་དགེ་བཤེས་

¹ མ་ཕྱི་ ༡༣༡༣། རིང་ ཞོལ། ༡༣༡༣། རིས་
² མ་ཕྱི་ ༡༣༤༣། གདོང་ ཞོལ། ༡༣༡༣། དོང་

སྲུང་གྲང་ལན་མཛད་མ་རུས་ན། རྗེ་འདི་ཉིད་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་བཞེན་པ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་གྲང་ངས་ལན་གྲེད་གསུངས་ནས། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་རི་མ་མེད་པའི་ལུང་གིས་དགག་པ་རྣམས་ལམ་པར་མཛད་དེ། རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད། མཁས་མཚོག་པོ་གདོང་པའ་ཚེན་པ་རྒྱལ་ས་ཡིད་སྲོགས་ཏེ་སྤྱིས་ཁོང་གིས་རྗེ་འདི་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་པ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་ཚེད་དུ་བརྗོད་པ་བྱང་བ་རྣམ་པར་ཅེན་པའི་རྒྱུད་མང་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟོད་པ་ཚིག་དོན་ལུན་སྲུང་ཚོགས་པ་ཞིག་གྲང་མཛད། དེ་ཡང་ས་པའ་གྱིས། མཁས་པ་མཁས་པའི་ནང་ན་མཛེས། །རྒྱན་པོས་མཁས་པ་རི་ལྟར་འཁྲུང། ཞེས་དང། ལེགས་བཤད་མཁས་པའི་སློ་བྲོས་གྱིས། །ལོ་ཡི་རྒྱན་པོས་དེ་ལྟ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་པོ་སྤྲུག་དོག་དང། ཞེས་སྤང་དང། །ཁེ་འདོད་དང། གྲགས་འདོད་དང། ཚགས་སྤང་སོགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ནས་ཚོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་དེ་ལས་བརྒྲོག་ཏེ་བསྟན་པའི་དག་མེད་ཀྱི་ཚེད་དུ་དགག་སྐྱབ་སྤང་གསུམ་གྱི་སྟོན་པ་ཚོས་སྤྲོགས་སུ་ཞི་བར་གྲེད་དོ། །ཤིང་མོ་ལུག་གི་ལོ་སྤྱིན་རྒྱལ་རྒྱ་བའི་སྤྲོད་ཆ་ལ་རྗེ་བཅུན་མཁས་པའི་དབང་པོ་རེད་མདའ་བ་བཞེན་ཏུ་སྟོན་གྲོས་གྱིས་མཁས་པོ། རྗེ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་གྱིས་ལས་སྟོབ། མཉམ་པ་སྟོན་པ་མཚུངས་མེད་གྱིས་གསང་སྟོན་མཛད་ནས། དད་པའི་དགེ་འདུན་གྲངས་ཚང་བའི་དབྱུང་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པར་བཞེས་ཏེ་འདུལ་བ་འཇིག་པའི་དབྱུང་ན་མཛོན་པར་མཐོ་བར་གྱུར་ཏོ། །

༡ མ་ཕྱི་འབཙན། གཉེར་ ཞོལ་འབཙན། ཐེར་ * ཐེར

དེ་སྐབས་སུ་རེད་མདའ་བ་ལ་དབུ་ཚད་འདུལ་བ། མངོན་པ། སར་སྤྱིན་སོགས་
 དཀའ་ཚེན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་བཤད། གཞན་ཡང་སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་གཞུང་
 ལུགས་མཐའ་ཡས་བ་དང་། ས་ལུགས་ཀྱི་གྱི་རྗོང་བསྐྱེད་རྗོངས་ཀྱིས་མཚོན། རྒྱུད་
 རྩེ་བཞིའི་དཀའ་གནད་རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ཁྲིད་དང་། དབང་ལུང་སོགས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ཀྱི་ཚོས་བཀའ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་གསན་ཏེ། ལྷ་མ་འདི་ཉིད་སྐྱེ་བྱིན་ཆེ་ཤོས་
 གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཤངས་ལུགས་ཀྱི་
 མཐོན་པོའི་ཚོས་སྐོར་ཡོངས་རྗོངས་གསན་ནས། གཏོར་བཤད་ལས་ཚོགས་
 སོགས་ཡིག་ཆ་རྣམས་དག་པ་མང་བ་”ཅུ་མ་། གཞན་ཡང་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་
 དཔལ་བ། བྱང་སེམས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བུལྱུ་ལྷོ། འཇམ་དབྱུངས་རིན་ཚེན་
 རོ། རྒྱལ་ཚེན་མཁམ་གྲུབ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་སྐྱ་མ་མང་པོར་དཔལ་ལྷན་
 ས་སྐྱེའི་རིང་ལུགས་ཀྱིས་གཙོ་བུས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་
 གསན་ནས། དེ་ཡང་རྗེ་འདི་པ་སྟོན་སྟོན་དཔོན་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་སྲས་རིགས་པའི་ཁྱེད་ལྷག་
 ཆེ་བར་སྐྱེའི་སྐྱེ་བ་”བཞེས་^༡ སྐབས་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀས་མ་འོངས་ཁ་བ་ཅན་དུ་
 ལུབ་པའི་བརྟན་པ་མིང་ཅོམ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་གཞི་ནས་གསོ་བར་སྟོན་ལམ་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱུངས་སོགས་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 གྱུར་སྟོན་ལམ་འབྲུབ་པར་ལུང་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་དུས་ཐོག་ཏུ་བབས་པའི་སྟེང་རྗེ་
 བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་སྟན་པའི་གྲགས་བས་རྒྱ་བོད་ཉོར་གསུམ་བྱུང་བར་
 གསན་ནས། ལུགས་ཀྱི་བ་སྐྱེ་གཡོས་པས་རྒྱུན་བྱས། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་བ་ཆེན་

¹ མ་ཕྱི་འབུམ། ཅུ་མ་ ཞོལ། འབུམ། ཅུ་མས
² མ་ཕྱི་འབུམ། བཞེས ཞོལ། འབུམ། བཞེས * བཞེས

བོས་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སྡེ་སྡོམ་གྱི་ཞུ་ཤོག་བཅས་བསྐྱེད་བས་ཀྱང་
 མཚམས་སྦྱར་ཏེ། དགྲུང་ལོ་ཉིད་གསུམ་བཞེས་པའི་ཐོག་ཇི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 མཇུག་བར་དབུས་ལ་ཐེབས། ཐེབས་ལམ་དུ་¹ རྒྱ་མཚོར་བའི་སྦྱུན་ལྷན་གྱི་མང་མང་དུ་
 བྱུང་དེ་སྐྱབས་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་ལོ་རྒྱུ་རྒྱུ་སྤྲོད་ས་སུ་དབྱུང་གནས་མཇུག་ནས་
 བཞུགས་ཡོད་པས། ཇི་སེ་ར་ཅེར་ཐེབས་པ་ན། ཐོག་མར་དགོ་སྤོང་ཞི་དུམ་ཅན་
 ཞིག་དང་མཇུག་བར་ཇི་བཙུན་ཚོར་ཁ་པའི་གཞིམས་ཁང་གང་ཡིན་ཞེས་བྱི་བ་གནང་
 བས། དགོ་སྤོང་དེས་ལན་མི་སྡུ་བར་ནང་དུ་ཕྱིན་ནས། སྤོས་ཤེད་གཅིག་སྤྲོད་ནས་
 བྱུང་སྟེ། གཞིམས་ཁང་མེད་པའི་མདུན་དུ་སྐྱབས་པ་ན་ཕྱག་གསུམ་བཅའ་ནས་ཕྱག་
 གཉིས་གྱིས་སྤོས་ཤེད་བཟུང་སྟེ། དོན་གྱི་སྤྲོད་དུ་མཚན་ནས་སྤོས་ཏེ་བདག་གི་
 མཁམ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤོ་བཟང་² གྲགས་¹ པའི་ཞལ་སྤྲོད་ནས་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་
 ཁང་འདིའོ་ཞེས་སྤོས་ཤེད་ཤེད་བཙུགས་པ་དང་། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དགོ་སྤོང་གི་
 ཏྲགས་ཆ་ལྷགས་རྣམས་ལེགས་པར་ཚང་། སྤོད་ལམ་དུམ་བ་གཞིགས་པ་དང་།
 བདག་ཉིད་ན་བཟུང་སྤུ་སྤུང་མ་བཞེས་པ་སོགས་མི་ཆེན་གྱི་ཆ་ལྷགས་དང་ལྷན་ཞིང་།
 སྤྲོད་མཁས་པ་སྦྱས་ཀྱང་འགྲན་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བའི་སྐབས་ལྷགས་ང་རྒྱལ་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་ཡོད་པས་འཆོར་ལོར་འཁྲུངས་ཏེ་དཔའ་ཞུམ་པར་གྱུར། དེ་ནས་ཇི་སྐྱེ་མ་
 དང་མཇུག་མ་ཐག་ལྷགས་ལ། གནམ་ས་ངོ་མི་ཤེས་པ་འཁྲུངས། ཇི་བཙུན་ཤེ་མདའ་
 བ་ཆེན་པོས་དཔོན་སྤོང་དུ་མཚམས་སྤོར་བའི་ཕྱག་ཏྲགས་ནན་ཅན་ཡོད་པ་དེ་ཇི་
 ཕྱག་དུ་ཕྱུལ་ནས། རྒྱན་ལྷག་མཚོག་གཉིས་གྱི་གཞུང་གི་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ལ་རྒྱ་

¹ མཐོ། ལྷན་ལ། རོ་ཞོལ། ལྷན་ལ། རོ
² མཐོ། ལྷན་ལ། གྲགས་ཞོལ། ལྷན་ལ། གྲགས་

གང་གི་མཁས་པ་དག་གིས་ཀྱང་། དམིས་སྲིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མ་སོང་བ་
 དགའ་རེ་སྣང་ན། བོད་ཀྱི་སློམ་གྲས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འདི་རྣམས་དགོངས་འགྲེལ་དུ་
 ཅི་ལ་མཆིས། གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཉམས་སུ་
 ལེན་ན་ངེ་ལྟ་བུ་ལགས་སོགས་ཀྱི་དེ་བ་དང་། ཡང་གཞུང་རྣམས་¹ དཀའ་བའི་
 གནད་ལ་དོགས་པ་ཤར་ཚུལ་རྣམས་གྲས་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ལྷུས་
 པས། རྗེ་ཉིད་ཞལ་ཤིན་ཏུ་ནས་འཇུག་ཞིང་བཞད་ཚུང་དང་སྐྱགས་ནས་ད་ཅི་གདའ་
 ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་དགྲེས་པར་གྱུར། ལུ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་
 དང་། ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་འདི་འབྲ་དང་དོགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་འཆར་བའི་རྒྱ་ཅི་ཡིན་ཞེས་
 བཀའ་གནང་བ་ལ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་ལ་ཐོས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་
 དགྲེར་མེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལ་འབད་པ་བསྐྱིད་ལ་ལྷུས་པས། རྗེའི་ཞལ་
 བས་འོ་དེ་ཀ་ཡིན། དེད་ལ་ཡང་དེ་ཀ་ལས་བྱེད་རྒྱ་མེད་ནའང་། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་ཀྱི་སྐྱགས་རྗེ་ལས་རྗེད་པའི་གདམས་པ་རྣམས་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་པས།
 ད་རེ་ལམ་ལ་སླེ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སླེ་ཐང་དུ་སླེབས་པའི་ཐོ་
 རངས་བདག་སྐྱེན་ཁྱོད་གཅིག་ཏུ་ཚུད་ནས་མགོ་འཁོར་ཏེ་ཡུན་རིང་སོང་འདུག་པ་ལ།
 ཤེད་སྐྱོགས་ནས་རལ་གྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྒྱ་སྐག་བརྒྱས་བསྐྱོར་བའི་ཡུ་བ་ནང་ལ་
 བསྟན། རལ་གྱིའི་ཅེ་རེ་རེ་ལ་ཉེ་མ་བརྒྱ་རེ་ཤར་ནས་འདུག་པའི་རལ་གྱིའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དེ་ལྟ་བུར་འཇའ་ཚོན་སྣ་ལྟའི་བྲ་བས་སྐྱས་པའི་དཀྱིལ་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་
 དབྱངས་སྐྱེ་མདོག་དམར་སེར་རལ་གྱི་དང་སྐྱོགས་བམ་འཇིན་པ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་

¹ མ་ཕྱི། ལམ་ལ། འགྲུལ་ ཞོལ། ལམ་ལ། འགྲུལ་
² མ་ཕྱི། ལམ་ལ། ཞོལ། ལྱི

བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བས་སྤྲུལ་པ། གཞོན་བྱའི་ཚུལ་ཅན་རལ་པའི་ཐོར་ཚུགས་ལ་སྤྱ་
 ཉིག་གི་སེ་མོ་དོ་ཉི་ཁྲིས་བཅིངས་པ་ལེན་ཏུ་དྲངས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ། རབ་ཏུ་
 མཛེས་ཤིང་མིག་གི་བདུད་ཚི་བཟླ་བས་ཚོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་དགེས་བཞིན་ཏུ་གྱོན་
 ཉེ་བདག་ལ་ཐེམ་པ་དང་། ཉེ་མའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲོན་པ་དེ་ཐམས་
 ཅད་བསངས། འོད་ཟེར་གྱི་བྱ་བས་སྤྱོགས་བཅུའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་
 མ་སྤུས་པ་བྱུང་སོང་བས། བདག་ལ་བདེ་བའི་ཉམས་བྱུང་བར་ཅན་ཞིག་སྤྲེས་བྱུང་
 བ་མིས་ལགས་ཞུས་པས། ཁྱོད་གྱིས་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་ཏུ་མཐོང་བ་
 ལེགས། དེ་ཀ་དོན་ལའང་གནས་མོད། གཞན་སློ་དམན་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་
 གིས་སྐྱ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་དད་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན། སྤགས་མཚན་ཉིད་གྱི་ལུས་ཡོངས་
 སྤྱོད་ཚུགས་པའི་བཤེས་གཉེན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་དང་། མཚོག་སྤྲོན་སོང་གི་
 དངོས་བྱུང་སྤྱིར་བའི་ཡི་དམ་ལ་མི་འབད་པར། གཞི་ཙམ་མེད་པའི་སྤྱོགས་རེའི་ཙམ་དང་
 རྒྱུད་དང་། གཅོད་དང་། མན་རག་ལྟར་སྤང་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། རང་ཉིད་དོ་རྗེ་འཆང་
 ཏུ་རེ་བ་ཚོ་སྤྱིར་རེ་རྗེ། ཁྱེད་སྤགས་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
 སློད་ལྡན་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་བྱ་བཞི་ལམ་གྱིས་འབྱེད་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་བ་འདུག་
 གསུངས། ཡང་ཁྱེད་ཡི་དམ་གང་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་གསུངས་པར། འཇམ་དབྱེད་སྤྲུ་
 སེང་དང་གཤེད་དམར་ལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ལགས་ཞུས་པས། བཀའ་ལས། སྤྱིར་དམར་
 བཀའ་འཛིགས་གསུམ་གང་ལ་ཡི་དམ་བྱས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་མོད།
 འོན་ཀྱང་དེད་གྱི་བརྒྱུད་པ་འདི་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱེད་སྤྲུ་གྱི་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན། ཡི་དམ་ཀྱང་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་བྱེད་

དགོས་ཏེ་འདི་ལ་རྒྱ་དུས་འབྲས་དུས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དབལ་གྱི་ཞལ་
 དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། གཞན་རྣམས་
 གྱིས་འདིའི་གནད་གཏན་ནས་མ་གོ་བར་འདུག །འཇམ་དབལ་ཞེ་ཞོ་སྐྱགས་སྐྱབ་
 ཅེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབལ་གྱིས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་གནད་ཁྱད་པར་ཅན་
 ལུག་མོང་མ་ཡིན་ཞིང་། “གཞན་ལ་གཏན་ནས་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱ་བོད་གྱི་
 མཁས་པ་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་ཞིང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཁོ་བོ་ཁོ་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་
 བྱང་གཟིགས་ནས་གསུངས་པའི་ཞལ་འབྲེང་འདི་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་
 གསུངས་ནས། ལྷ་མ་དགོས་པར་རྗེ་རང་གི་བྲུག་གིས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱིས་ཐིག་
 མཛད་ནས། དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་བཙུན་གསུམ་མའི་དབང་དང་། རྒྱུད་རྟོག་པ་
 བདུན་པ་དང་། རྟོག་པ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱ་འགྲེལ་དང་། བོད་འགྲེལ་མང་པོ་དང་།
 བསྐྱེད་རྫོགས་གྱི་ཟབ་ཁྲིད་སོགས་དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་ཚོས་སྐོར་ཆ་ལག་
 དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དབྱེས་བཞིན་དུ་གནང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡི་
 དམ་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་བདག་འཇུག་ཆག་མེད་དུ་མཛད། དེ་དུས་རྒྱལ་ཚབ་དང་
 མ་རིན་ཆེན། འདུལ་འཇིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རྟོགས་”ལྟར་འཇམ་དཀར་བ།
 རྗེ་འཇམ་དབལ་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་ཡང་མདོ་སྐྱགས་གྱི་ཚོས་མང་དུ་གསལ། ལྷན་
 ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཙུའི་རིང་ལ་ཉིན་མོ་ལམ་རིམ་དང་དབུ་མ།
 མཛོན་པ་དང་ཚད་མ་སོགས་མཚན་ཉིད་དང་། གསང་འདུས་གྱི་རྗོངས་བདེ་མཚན་གྱི་
 དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲ་མེད་གྱི་དབང་དང་། རྒྱུད་སྟེ་ལོག་མ་གསུམ་གྱི་དབང་རྗེས་

༡ མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། གཞན་ ཞོལ། ༥བལ། ཞན
 ༢ མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། ལྟན་ ཞོལ། ༥ན་ལ། ལྟན

གནད་སོགས་དང། མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 ལ་ཞིབ་བཤད། མཚན་མོ་བསྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཟབ་བ་རྣམས་
 ལ་མཚུ་བ་ཁྲིད་བཅས་ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་^༡ ལྟལ་^༢ བྱམ་བ་གང་ལྟོགས་
 ཅས། རྗེ་ལྷ་མའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དང་སྲུགས་ཀྱི་གདམས་
 བ་མང་པོ་སློབ་ཚོས་སུ་གནད་ཅས། ད་^༣ རྗེད་^༤ ལ་མན་ངག་རྣམས་ཚོགས་པར་
 བཤད་ཡོད་པས་དེ་སྲུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་གནད་རྣམས་ལ་ཟིན་
 གྱིས་ཐོབ་ལ། རང་ཡང་ཉམས་སུ་ལོང་། ལྷོད་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་རེ་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ན་
 དེ་རྣམས་ལ་ཤོད། དེ་མདོ་སྲུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་བ་འབྲེལ་བའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམ་པར་དག་བ་རྩོམ་ལ་ཁྱད་པར་དུ་དེ་སྲུགས་ཀྱི་བསྟན་བ་འདི་རྣམས་
 རྒྱས་པར་གྱིས་ཤིག་གསུངས་ནས་བསྟན་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏད་དོ། །

དེ་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་གསུང་གི་དཀའ་བའི་གནད་འགའ་ཞིག་ལ་ཟིན་གྱིས་
 མཛད་ནས་^༥ གཙུང་^༦ ལ་ཤེགས། ཉང་སྟོད་ལུང་དའི་གདན་ས་མཛད་ཅིང་འཕྲིན་ལས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་མཁས་བྱུང་ལུང་ར་^༧ བཀའ་^༨ བཟུ་བ་ཞེས་སྟན་གྲགས་ཀྱིས་ཁྱབ།
 མགོན་པ་རི་པོ་མདངས་ཆེན་བཟབ་སྟེ་རྗེ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་གིན་
 རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་གཙོ་བོར་བཞུགས་པའི་འཁོར་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་ཏུ་ག།
 དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ། གཞོད་སྐྱིན་ཤེ་ཏུ་སྤེལ་སོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་མགོན་

༡ མ་ཕྱི་༥བཤན། ལྟལ་ ཞོལ། ༥ནལ། ལྟལ་
 ༢ མ་ཕྱི་༥བཤན། ལྟལ་ ཞོལ། ༥ནལ། ལྟལ་ * ལྟལ་
 ༣ མ་ཕྱི་༥བཤན། གཙུང་ ཞོལ། ༥བཤན། གཙུང་
 ༤ མ་ཕྱི་༥བཤན། བཀའ་ ཞོལ། ༥བཤན། དཀའ་

ཁང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བཞེངས། རབ་གནས་སྐབས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དངོས་
 སུ་ཐེམ་པའི་གཟིགས་སྤང་སོགས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་སློབ་ཏུ་བ་ལས་འདས་སོ། །དེ་
 བས་ཤིང་རྒྱལ་མཁར་ཅེ་བ་ཚོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་བས་སྦྱིན་བདག་
 མཛད་ནས་མཚོན་ཡོན་གཉིས་ཀྱིས་ཚོས་སྡེ་ཆེན་སོ་དཔལ་འཁོར་བདེ་ཆེན་བཏབ་
 སྟེ། རོར་བུ་དགའ་ལྡན་ལ། རྒྱང་རོ་ལྷ་ཁང་ལ། གཞི་གནས་ལ། བྱང་མོ་ཆེ་ལ། ལས་
 གྲུབ་ལ། གསེར་ཁང་གོང་འོག །དག་ལུགས་ཀྱི་བྲུ་ཚང་མང་སོ་བཅུགས། ལྡེ་སྡོད་
 འཛིན་པ་རྣམས་མེ་ཉོག་ལ་བྱུང་བ་བཞིན་འཁོར་ཉེ། གཅང་ཕྱོགས་སུ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་བརྟན་པ་གསལ་བའི་སྤང་བྱེད་ཉིད་དུ་གྱུར། དེ་སྐབས་འགོ་མགོན་ཚོས་
 རྒྱལ་དང་། གོང་མ་"སེ"ཆེན་བཞིན་དུ་མཚོན་ཡོན་གཉིས་སོ་ལྷ་དང་བཅས་བས་
 ཤེས་པ་བརྗོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་གྱང་། "བར"ཆད་ཀྱི་རྣམ་པ་མངོན་བར་གྱུར་ཉེ་
 བདག་སོ་རབ་བརྟན་པས་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ན་ལེ་རྒྱ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་རོང་སོ་གདན་
 བངས། ཚོད་པ་མཛད་པར་བྱིལ་བསྐྱབས། རྗེ་འདིས་གྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ལྷ་
 བུའི་གཏམ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གྲགས་པ་ལས། དབུས་གཅོང་གི་མཁས་པ་མང་སོ་དཔལ་
 མོར་ལྷགས་བཀའ་བརྟན་བཅོས་མང་སོ་ཡང་དཔལ་མོར་བཅུགས་ཉེ་ཆེས་གྲངས་
 དུས་བཏབ་པའི་"ཆེ"། བདག་སོ་རབ་བརྟན་པ་དང་། རོང་སྟོན་ལྷ་རྒྱལ་མཚན་པ་
 གཉིས་ཕྱགས་འགྱུར་ནས་"འགྲོན"ཐམས་མཛད་པ་ན། འཛིགས་མེད་སྐྱ་བའི་སེང་

༡ མ་ཕྱི་ལྗན་གྱི་སེ ཞོལ་ལཔལ། ས
 ༢ མ་ཕྱི་ལྗན་གྱི་བར ཞོལ་ལཔལ། བར
 ༣ མ་ཕྱི་ལྗན་གྱི་ཆེ ཞོལ་ལྗན་གྱི་ཆེ
 ༤ མ་ཕྱི་ལྗན་གྱི་འགྲོན ཞོལ་ལྗན་གྱི་འགྲོན

གོ་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འདི་ས་འདི་སྐྱད་ཅེས།

ཐེག་མཚོ་ག་རིགས་ཀྱི་བྱ་ས་པ་མི་དམན་ཚོ་གས་གཉིས་རིན་ཆེན་ཁམས་ལས་
གྲུབ། །རྣམ་དཔྱོད་མགྲོགས་འགྲོའི་རྟ་ལྡང་གིས་བྱངས་ཤེས་བྱའི་མཁའ་ལ་¹ །
མེད་ཅིང་། །གསུང་རབ་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་རིགས་པའི་ཟེར་གྱིས་སྤང་བྱེད་
པ། །སློན་མེད་ནམ་མཁའི་འོ་ས་བྱ་དེ་དང་མེ་ཁྲེང་སྟོན་ཅིག་རི་ལྷུང་བགྲོད། །འོན་ཀྱང་
རོང་སྐྱེས་ལྟ་གྲུ་ཡི། །བསྟན་ལ་སྤང་བའི་ཡིད་ལྡན་ཞིང་། །གསལ་རབས་གཞུང་
ལུགས་རྒྱལ་མཚན་འདྲིན། །བྱིས་པ་མཁས་པར་རྫོམ་བ་གང་། །རིང་ན་གནས་ཆེ་
ཁོ་བོ་དང་། །སྟོན་ཅིག་བཀལ་ལན་བྱའོ་ཞེས། །གྲུ་གྱུའི་ཡིད་སྟོན་བྱང་སྟོང་གི་ །² །སྟོན་
པའི་ཚིག་བཞིན་ཡང་ཡང་བསྐྱབས། །དེ་ནས་ནམ་ཞིག་འདིར་བྱིན་ཆོ། །ལུས་པ་
བཞིན་དང་སྐྱབས་པ་བཞིན། །གཞོང་བ་བཞིན་དང་འགྲོད་པ་བཞིན། །སྐྱབས་མེད་
བཞིན་དུ་སྐྱབས་འཚོལ་བྱེད། །དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་འོད་དཀར་ལ། །སྐྱབས་འཚོལ་
འདོད་པའི་སྟུན་ཅན་དེ། །ཁོ་བོའི་རིགས་ཚུལ་རྟོ་རྟེ་ཡིས། །གཞོན་པར་བྱ་ཞེས་
མངོན་དུ་སྐྱབས། །རྒྱ་མའི་ལེགས་བཤའ་ཉིན་བྱེད་ཟེར། །སྐྱིབ་བྱེད་སྐྱབ་དོག་རྐང་
འཕྲང་རྒྱས། །ཉེས་བཤའ་ནགས་ཚལ་འབྲིགས་པ་ཁྲོད། །ད་ལྟ་ཐལ་བར་བྱ་ཞེས་
སྐྱ། །དེ་ཆེ་སྐྱབ་པའི་ཡིད་སྟོན་དེས། །དེ་དག་བདག་གིས་མ་བཀག་ཅེས། །གཉོལ་
མེད་གྲུང་པའི་ཚིག་སྐྱ་ཞིང་། །རྩུན་གྱི་ཁྲུང་བྱར་ཡང་ཡང་བྲོས། །ཞེས་ཡོད་རོ་ཆའི་
གོས་དང་བྲལ། །སྟོམ་པའི་སྐྱ་རགས་སྟོད་པ་ཅན། །རྩུན་མང་སྟོབ་མའི་ཚིག་ངན་
གྱི། །ཡོལ་བས་བསྐྱིབ་པའི་པག་དུ་འཆེལ། །སྟོབས་འདིར་མཁས་པའི་བཀའ་མཆིང་

¹ མ་ཕྱི། ལན་ལན། རོགས་ ཞོལ་ མན་ལན། ཐེགས
² མ་ཕྱི། ལན་ལན། རོགས་ ཞོལ་ ལན་ལན། དམོད་

དག། །བྱ་བར་འོས་པ་མིན་ཞེས་པའི། །སྤྱིན་བདག་ཚིག་ལ་སྐྱབས་བཅས་
 བས། །བདག་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ཞེས་སྒྲུབ། །ཤུང་རིགས་རྒྱབས་འཕྲེང་རོལ་བ་
 ཅན། །སྤེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སོ་སོ་ནས། །མཁམ་པ་གདེངས་ཅན་དུ་མ་དག། །གནས་
 འདིར་དབང་པོར་སྐྱབས་པ་ཡང་། །དེ་ཡིས་གང་ལ་མགོན་བཅས་པ། །དེ་ཉིད་ཚིག་
 གིས་རང་རང་གི། །རྩུ་གཏོར་གནས་སུ་བསྐྱད་བྱས་ནས། །ཁོ་ལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྩོགས་མ་གྲུབ། །“འདི་ལྟར་མངོན་དུ་མ་བྱས་པའི། །ཞུས་ཚིག་སྒྲུབ་པ་བྲན་བྱོས་
 ལ། །སྤྱིན་ནས་མཁམ་པའི་ལེགས་བཤད་ལ། །སློབ་ཏུ་ངན་སྒྲུབ་མ་བྱེད་ཅེས། །བདག་
 གིས་གདམས་ཤིང་ཚར་བཅད་ནས། །བདེན་མིན་སྐྱབ་ལྟུང་ལེན་ཅིང་། །དོ་ཚས་
 གཏོལ་མེད་གྲུང་དེ་དག། །ལུག་བོང་བཞིན་དུ་མཁམ་རྣམས་སློབས། །བདེ་གཤེགས་
 བརྟན་པ་གངས་རིའི་”སུལ་^༡ བ་གནས། །གཞུང་ལུགས་འབྲུག་སྐབས་པའི་ལུང་
 གྱིས་བརྗོད། །རིགས་པའི་མཆེ་སྤེར་མི་བཟད་སྟོབས་ལྡན་པ། །མཁམ་མཚོག་གཏོང་
 ལྟའི་དབང་པོ་ཁོ་བོ་ཅམ། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་གད་རྒྱུངས་གཅིག་གིས་
 གྲང་། །དྲིགས་ལྡན་པས་ཚོལ་སྲང་པོ་སྟོང་གི་སྟིང་། །སློབ་མར་འབྱིན་པའི་འདིགས་
 ལྟེར་དགེ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་ལས་གཞན་སྐྱབ་པའི་སེང་གེ་གང་། །ཞེས་མི་
 འདིགས་པའི་གསུང་བྱོན་པ་དཔལ་འཁོར་ཚོས་སྟེའི་རྒྱལ་སྐོལ་སྐྱབ་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་པོ་རབ་བརྟན་པའི་སློབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་འགྲུང་རྣམས་ལེགས་བཤད་དངོས་སུ་
 འདོམས་པའི་ལྷུལ་མིན་བར་དགོངས་ནས། །སྐྱམ་ཟད་མར་མེ་ལྟ་བུའི་བརྟན་པ་
 འདི། །ཁོ་བོའི་ལེགས་བཤད་གོ་ཆ་སྟོ་བློས་གྱིས། །རྩོགས་ལྡན་བཞིན་དུ་བྱ་བར་

^༡ མ་ཕྱི། ལབ་ཤན། འདི ཞོལ། མབ་ཤན། རི
^༢ མ་ཕྱི། ལབ་ཤན། ལུལ ཞོལ། མབ་ཤན། ལུལ

བྱས་ན་ཡང་། །སྐལ་ངན་རྣམས་ཀྱིས་ས་འོག་གཏེར་བཞེན་སྤྲུལ། །ད་ནི་དུས་ལ་
བསྐྱད་པ་མེད་པ་དང་། །ལང་ཚོའི་དབལ་ཡང་སྟོན་ཀའི་སྤྱིན་ལྟར་གཡོ། །སྤྱོད་པ་ལ་
ཆེར་སྐལ་བ་མེད་མཚོང་ནས། །མང་ཚོས་བདག་ནི་གཅིག་སྲུང་ཚོས་དོན་
སེམས། །ཞེས་རང་གི་རྟོགས་པ་བརྗོད་ནས། དཔེན་གནས་རི་བོ་མདངས་ཆེན་ཉིད་
དུ་སྤྲུལ།”མེད་¹སྟེ་སྤྲུགས་དམ་ཉལ་གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བར་མཛད་དོ། །

དེའི་ཆེ་བདག་པོ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཇི་འདི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་ཕེབས་དོགས་ནས་ཉེ་
གནས་སོགས་ལ་སྟོན་ཏུ་གསེར་གྱི་བྱ་དགའ་སྟེར་བ་སོགས་ཐབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོ་
ནས། །ཚུར་ཕེབས་ཨེ་སྤུབ་གཟེགས་ཀྱང་། །མཆེ་བ་མི་བཟད་སྐྱར་མའི་འཕྲུགས་
འཆང་བ། །གངས་རི་འཛིན་པའི་གདོང་ལྗེའི་དབང་པོ་ནི། །ལྷགས་ཀྱིས་བཅིངས་
ནས་བཙོག་ཚུས་འཚོ་བ་ཡི། །སྐོ་བྱིར་བྱེད་འདོད་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཡིན།
གསུངས་ནས་མ་ཕེབས། །གནས་འདིར་གསུང་རབ་ཀྱི་ཚོམ་པའང་མང་དུ་མཛད་
ཅིང་། །འདི་དང་ལྷན་བ་སོ་དང་། །བྱེ་སྤིང་སོགས་སུ་བཞུགས་ནས་མོས་ལྷན་གྱི་
གདུལ་བྱ་མང་པོ་ལ་ཚོས་མང་དུ་གསུངས། །ཉིད་དགུང་ལོ་ཞེ་རྒྱལ་ཏུ་ཕེབས་པ་
ལྷགས་མོ་ཕག་གི་ལོ་ལ། །རྒྱལ་ཚབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གནས་སྟོང་དུ་ཕེབས་སྐབས།
ཉིད་ཀྱིས་མཇུག་བར་”བྱོན་²པ་ན། །སང་གའི་བྱི་ཆེན་པོ་ལ་བཀུར་བའི་ཞལ་ཏ་སྤྱི་
བོར་འོད་དེ། །རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་རྒྱས་སུ་དབུས་ལ་གདན་བཏེག། །སྤྱིད་
འོད་དུ་ཕེབས་པའི་ཆེ། །ཚོས་རྒྱལ་དུ་དཔོན་”པོ་³སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཇི་ཚོང་ཁ་བ་དང་།

¹ མ་ཕྱི་མནལ། བབ ཞོལ། 139ན། ཕེབ
² མ་ཕྱི་མནལ། ཕྱོན ཞོལ། 139ན། ཕེབས
³ མ་ཕྱི་མནལ། བ ཞོལ། 139ན པོ

རྒྱལ་ཚབ་རྗེ་གཉིས་ལ་གྲུས་འདུད་བྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ། རྗེ་འདི་ལ་འང་མོས་པ་
 ཚེན་པོས་ཞབས་སྐྱི་པོར་སྦངས། འབྲས་སྦྲངས་དང་སེ་རར་སེབས་དུས་འབྲས་
 སྦྲངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེའི་བྱང་དུ། ད་ལམ་རྒྱལ་
 ཚབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་སྤྱིར་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྗེ་སེབས་འདུག་པ། དེད་དཔོན་སློབ་
 ཀྱིས་སྤྲུག་བྱེད་དགོས་སམ་ཞུས་པས། འཇམ་དབྱངས་ཚོས་རྗེའི་ཞལ་ནས། ཁྱེད་
 རྣམས་རི་ལྟ་བུ་མཛད་ཡིན། ཁོ་བོ་ནི་ཞབས་སྐྱི་པོའི་གཙུག་ཏུ་ལེན་འོ་གསུངས། དེར་
 འབྲས་སྦྲངས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཅད་ཀྱིས་སེབས་བསྐྱུ་དང་། སློབ་གསུམ་གྲུས་
 པས་སྤྲུག་མཛད་ཅིང་བཞུགས་རིང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བཀའ་མཆིད་ཀྱང་མང་དུ་མཛད།
 མཚུངས་མེད་ཚོས་རྗེ་གྲུ་དུ་བ་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོག་བྲངས། སེ་ར་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་མཛད་དེ། སེར་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཚོས་ཀྱི་ཆར་པལ།
 དགའ་ལྡན་ཤར་ནས་གནས་བཏྟན་ཆེན་པོ་རིན་རྒྱལ་བས། འཕྲང་ཉལས་སུ་སེབས་
 བསྐྱུ་ལ་སློབ་ནས་དར་ཆེན་ཡུག་གཅིག་གི་སྤྲུག་རྟེན་དང་བཅས་ཉེ་སྤྲུག་སྤུལ། དགེ་
 འདུན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཤར་ཚོང་ཁ་བ་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་འགྲོག་རི་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་པའི་གླིང་དུ་
 སེར་གེས་བཏེག་པའི་བཞུགས་གདན་གསེར་གླི་ཆེན་པོའི་སྤྲེད་དུ་ལྷ་སེར་ཚོད་པན་
 འཆང་བའི་མཁས་མང་རབ་བྱུང་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱའི་གཙུག་རྒྱུན་དུ་སྦྱུན་བྲངས་ཉེ།
 རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་ཉམས་པར་སློང་བའི་
 རྒྱལ་ཚབ་དམ་པར་མངའ་གསོལ་ཉེ་བསྟན་པའི་བདག་པོར་བཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་
 རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་བཀའ་གྲུབ་མང་པོས་

བསྐྱོར་བ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་། ལྷན་པར་ཡི་དམ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱིས་ཞལ་
 དངོས་སུ་བསྟན་ནས། ལྷ་མ་དོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོའི་སྐྱགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལུས་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱོད་རང་བསྐྱགས་སོ་གསུངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་
 མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་ལ། གྲུ་ཞལ་གཉིས། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་སོགས་བསྟན་བསྟུང་
 ལྷན་ས་ཀྱིས་ཡུང་དབྱངས་གཅིག་མཐོན་གཅིག་ཏུ་གངས་ཁྱོད་འདི་ན་ཚོས་ཀྱི་དྲུང་
 འབྲུད་པ་ལ་ཁྱོད་ལས་ལྷག་པ་མ་མཆིས་སོ་གསུངས་འཕྲིན་ལས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 ལྷུབ་པར་ཁས་ལྷངས། དེ་ནས་རྒྱལ་ཚབ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་མཁར་ཅེར་ཕྱགས་དམ་
 ཟབ་མོ་ལ་བཞུགས། རྗེ་འདིས་ཚོགས་པ་དང་གཉུག་མར་གནས་པ་ལྷན་ས་ལ་གང་
 འཚམས་"ཀྱི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར། ཡོང་མ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལོ་མཇལ་ལ་
 ཐེབས་པའི་ཞབས་སྤྱིར་དབྱས་གཙུག་གི་དགེ་བཤེས་དྲག་རིམ་ལྷན་ས་འབྲིད་པར་
 མཛད་པ་དང་། མཇལ་དུས་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ལེགས་བཤེད་ལྷན་ས་ཀྱི་སྐྱ་
 བསྐྱགས་པས་མཁུ་ལུ་ཐམས་ཅད་དཔའ་ལྷུང་པར་སྤྱུང། དེ་ལྟར་རྗེ་འདི་ལ་དབྱས་
 གཙུག་ཁམས་གསུམ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལྷན་ས་ཉི་ཟེར་ལ་རྒྱལ་འབྲིགས་པ་བཞིན་འཁོར་
 ཉེ། རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱོགས་"པར་¹ དཀར་པོ་སྤེ་
 རིགས་ཐམས་ཅད་དར་ཆེན་འཕྲུང་ཞིང་། བཤེན་གསུམ་ལྷན་ས་མིང་གི་ལྷག་མ་ཅམ་དུ་
 སྤྱུང། ལྷན་པ་འདི་ལས་དང་སྤྱིར་ཡང་ལྷ་མ་འདིའི་ཡོན་ཏན་དྲན་ནས་བདག་པོ་རབ་
 བརྟན་པ་ཕྱགས་འབྲོད་པ་ཆེན་པོ་སྤྲེས་པར་གྲགས། གཞན་ཡང་ལྷ་མ་འདིའི་སྐྱ་ཆེ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ནི་འབྲུངས་རབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡང་སྤྱིར་རིམ་བཞིན་བརྒྱད་

¹ མ་ཕྱི་མཁུ་ལུ་ ཀྱི་ ཞོལ། ལྷན་ས་ ཀྱི་
² མ་ཕྱི་མཁུ་ལུ་ པར་ ཞོལ། ལྷན་ས་ པས་

བར་རབ་འབྱོར་ཚུན་གོང་དུ་གསལ་ལ་བ་ལྟར་འདིར་སློབ་མ་དགོས་ལ། སྤྱགས་བརྒྱུད་
 གཅིག་པ་དུས་མཚུངས་སུ་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་ཅི་མ་ལེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
 འོད་བསྟན་གི་སྐབས་སུ། ལྷ་མ་འདི་འོད་བསྟན་གི་དགོ་ཚུལ་བརྒྱུ་འདུ་ཚུལ་དུ་གྱུར་
 བའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ། སྐྱེ་ཆེ་འདིར་ཡང་རྗེ་ལྷ་མ་དག་ཞིང་ལ་མེས་སྤྱུ་བ་འདི་སྐབས་
 ལྷ་བའི་གནད་ལ་དོགས་པ་སྣན་བྱ་གྱུར་བ་ན། རྗེ་ལྷ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
 “ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་རྗེ་དགོན་མཚོག་བཅེགས་པའི་འོད་བསྟན་གི་ལེའུ་གསལ་བར་
 གསུངས་”པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་མེད་པའི་འབྱུང་བའི་ཟབ་མོད་དོན་ལ་དེས་ཤེས་གཏིང་
 ཚུགས་པ་རྙེད་དེ། ལྷ་རབ་ཀྱི་འཇུག་མཐའ་དག་བསལ་བ་ནས། ཚོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཀྱི་དོན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་སྐྱུབ་ཀྱི་དུས་སུ་རིགས་
 པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་མ་ལ་འཇུག་པས་ཡབ་སྐུ་སློབ་ལམ་ལྷན་ཅིག་དུ་བཏབ་ཚུལ་སྣང་བ་ཤད་པ་
 ལྷར་གྱི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་སྐྱེ་ཆེ་འདིར་མངལ་ནས་སྤྱུ་བ་པའི་བསྟན་བ་གཞི་ནས་
 གསོས་པ་དང་། རྗེ་ལ་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རིགས་
 ལྷན་གྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ཞིག །ཁྱོད་
 བར་འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་རྗེས་སུ་བརྒྱུད་ཞིག །ཅེས་ལུང་བསྟན་པའི་རྒྱ་བ་བཟང་
 པོ་རྗེ་དང་། བརྒྱ་དཀར་པོ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེ། འཇམ་དབལ་གྲགས་པ་ལྷ་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་
 ཚོས་ལྷན་རབ་འབྱོར་པ་གསུང་བ་ལྟར་དང་། རྗེ་རང་གིས་ཀྱང་འཇམ་དབལ་གྲགས་
 པའི་སྐྱེ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ། བཀའ་འབུམ་ལས། རིགས་ལྷན་གྲགས་པ་དུས་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན་ཉན། རྣལ་ཞོལ། ༧བ་ཉན། མན་ལ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡ན་ཉན། རྗེ་ཞོལ། ༧བ་ཉན། རྗེས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡ན་ཉན། པའི་ཞོལ། ༧བ་ཉན། པས་

གྱི་མཐུར་ཡང་ནི། །དུར་སྤྲིག་འཇིག་བའི་རྣོས་གར་ཅི་ཡང་མཛད། ཅེས་གསུངས།
 ཡང་རྗེས་ཁྲིད་འགོས་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྤྱི་བ་ཡིན་པས། གསང་འདུས་འཕགས་ལྷགས་ལ་
 མཁུ་བ་ཡོངས་གསུང་བ་དང་། གཞན་ཡང་མཁུ་བ་སྤྱི་བ་ཚད་ལྡན་གྱི་གསུང་འགའ་
 ཞིག་ལས། སློན་དཔོན་བརྟན་སྤྲུལ། རོ་བོ་རྗེ། ཚོས་རྒྱལ་དྲགས་ལོ་རྒྱ་རྗེ་སོགས་
 སུའང་སྤྲུལ་བ་མཛད་པར་བཤད་ཡོད་པས། སོ་སོ་སྤྱི་བོ་རྣམས་ཀྱིས་དབག་པར་
 དཀའ་བའི་གནས་ལགས་སོ། །ལྷ་དང་སྤྱི་མའི་གཞིགས་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྗེ་
 བཅུན་འཇམ་དབྱངས། ལྷ་མོ་དབྱངས་ཅན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དབུ་འཁོར་ལོ་
 སྤོམ་པ། གསང་འདུས་ལྷ་སྤྲུལ་ལྷ་རྩ་གཉིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དོན། དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ལྷ་ཚོགས། ཡི་དམ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད། མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་པ། སུར་
 མགོན། ཞལ་ཕྱག་བཞི་པ། དམ་ཅན་གཤམ་རྗེའི་རྒྱལ་ལོ་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤང་བ་
 མཛོན་སྤྲུལ་དུ་བརྟན་ཅིང་། ཚོས་སྤྱོད་གི་བཞོན་པ་ཕག་གིས་སྤྲོད་འདོན་པ་མཚོད་
 གཡོག་པས་ཚོར་བ་སོགས་ཚོས་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱང་བརྟན་དུ་ཁོལ་བའི་རྟགས་ཕྱག་སྤྱི་
 རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་ཞེས་གྲགས། སྤྱད་པར་རྗེ་བཅུན་སྤོ་བཟང་གྲགས་པ་
 དག་པའི་ཞིང་དུ་ཐེབས་ནས་ཀྱང་། དངོས་དང་“མི”ལམ་ཅི་འཇིགས་པར་གཞིགས་
 བས། གསུང་གི་སྤང་བ་ཡང་ཡང་སྤྲུལ་བ་སོགས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་དོ། །བརྟན་
 བཅོམ་ལ་འབྲུམས་བཤད་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཚེད་ཚོས་
 མཛོན་པ་འཚད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལྷ་སྤྱི་མཁུ་བ་རྣམས་ཡིད་སྤོགས་ཏེ། དེ་སྤྲུལ་
 ཀྱི་དབྱས་གཙང་གི་བཞེས་གཉེན་པལ་”ཚེར་འབས་སྤྱི་མཁུ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞབས་ལ་མ་

༡ མ་ཕྱི། འབྲུག་ མིན ཞོལ། ༡༠ནུན། མི
 ༢ མ་ཕྱི། འབྲུག་ ཚེར ཞོལ། ༡༠ནུན། ཚེ

གཏུགས་བཤམ་གྲུས་བས་མ་མཚོད་བ་མེད་ཅིང་སློབ་མཁམ་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཟེན།
 ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་གསུང་གྲུགས་ལས་འཁྲུངས་པའི་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི། ཚོས་རྗེ་
 རྒྱུ་གྲོས་ཚོས་སྐྱོད། ལྷ་ལུ་བ་ལེགས་བ་རྒྱལ་མཚོན། རྗེ་ཤེས་རབ་མེད་གོ། མཁམ་
 ཚེན་བསོད་ནམས་མཚོག་གྲུབ། གུན་མཁྱེན་འཕགས་བ་འོད། གསང་སྲགས་མཁམ་
 བ་ཚོས་ལྡན་རབ་འགྲོད། རྗེ་རང་གི་གཏུང་བོ་བ་སོ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚོན། ལྷའི་
 བཅུན་བ་རིན་ཚེན་རྒྱ་མཚོ་གྲོས། སྐྱུན་སྲ་གྲོ་གྲོས་རྒྱལ་མཚོན། ཚ་ཁོ་བ་ཚོས་ཀྱི་
 གྲགས་པ། ཚོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་དཔལ་བ། ཞང་ཞུང་བ་ཚོས་དབང་གྲགས་པ། གནས་
 བརྟན་ཚོས་སྐྱོང་བ་སོགས་ཉེ་བུར་ཅམ་མོ། །མཁམ་པའི་མདུན་སར་རྩོད་བ་མཛོད་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩོགས་གྲང་ཚོས་གྲགས་སུ་སྤྲེགས་ཀྱི་སྟོན་བ་འདུལ་བ་ལ་
 ཚས་བ་ལྷ་བྱ་སྟེ། བཤ་ཚེན་འཛིགས་མེད་གྲགས་བ་ལྷ་བྱ་ཡང་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་
 རིགས་བས་ཚར་བཅད། གུན་མཁྱེན་རོང་བོའང་རྩོད་བ་བྱེད་འཕྲོ་ལ་བཤོལ་ནས་མ་
 ལུས་བ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་མདུན་སར་གངས་ཅན་ཀྱི་མཁམ་པར་གྲགས་བ་ཐམས་ཅད་
 དཔལ་ལྷུ་སྟེ་བག་འཁྲུམ་པར་གྱུར་བས། སྲས་གྲང་འགྲན་དུ་མེད་པའི་སྐྱ་བའི་ལྷ་
 མཚོག་ཚེན་བོ་ལགས་སོ། །རྩོམ་བ་སྐྱུན་དག་སྤེབ་སྐྱོར་སྤེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 མཁམ་མཚོག་དཔལ་བོ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བ་ལ་ལྷུགས་བ་ལྷ་བྱ་
 སྟེ། ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབུམ་ལས། རབ་བྱེད་འདི་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདི་ན། །སྐྱུན་
 དག་དབང་བོ་གུན་ཀྱི་མགོ་བོ་ལ། །ཚོག་གི་གོམ་བ་འགོད་མཁམ་དགེ་ལེགས་
 དཔལ། ཞེས་གསུངས་ཤིང། ཉིད་ཀྱི་སྐྱུན་དག་གི་ཡ་མཚན་གཟེགས་པའི་མཁམ་བ་
 རྣམས་ང་རྒྱལ་ཚག་ཅས་གྲགས། བསྟན་བཙམ་གསུང་འབུམ་ཡང་པོ་ཉེ་བཅུ་སྟེ།

བཀའ་བ་མཆིས་པ་ལས། ཁོ་བོས་ཐོས་པ་རགས་རིམ་ཐོར་བཞོད་པ་ལ། རྒྱལ་བ་
 ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐུན་མོང་བ་དད་པའི་འཇུག་དོགས། ཐུན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ། རྣམ་ཐར་བསྟོད་པ་དང་
 པའི་རོལ་མཚོ། དཔལ་ལྷན་ས་གསུམ་མ། རྣམ་དག་གངས་རི་མ། རྗེ་བཙུན་རེ་མདའ་
 པ་སྤུལ་གྱི་ཐུ་བོ་བུན་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པ་མི་མཛེད་མ། རྒྱལ་ཚབ་དར་པ་
 རིན་ཆེན་ལ་བསྟོད་པ་ཚངས་དབྱངས་མ། ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་
 བསྟོད་པ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་འདོད་འདོ། འདུལ་འཇིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ལ་བསྟོད་
 པ་མི་མཛེད་མ། ལྷ་ཁོ་དཔོན་པོ་དག་དབང་གྲགས་པ་ལ་བསྟོད་པ་ཚོགས་གཉིས་ཆ་
 །ཤས་མ། ལྷའ་བོ་དོན་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་འདེབས། གསང་འདུས་ལྷ་སོ་གཉིས་ལ་བསྟོད་
 པ། བདེ་མཚོག་ཡབ་ལུས་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་སྤྲེ་སེང་ལ་བསྟོད་པ། དེ་ཉིད་
 གྱི་དྲིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟོད་པ། འཇམ་དབྱངས་ལ་བསྟོད་པ་ལེ་ཚན་
 གསུམ་དང་། དེ་ལ་སློན་ལམ་དུ་གསོལ་བ་ཤིས་པ་བརྗོད་པ། མི་གཡོ་བའི་བསྟོད་པ།
 རྗེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱ་དགའི་མཛེས་རྒྱལ། རྒྱ་རྒྱལ་དཔེ་རབ་ཏུ་
 གསལ་བ་ཚིག་གི་འདོད་འདོ། །“སྐྱ”བ་རྣམ་དེས་རབ་དགའི་འཇུག་པ། རང་གི་
 རྟོགས་པ་བརྗོད་པ་གཏམ་དུ་བསྟུང་པ། རྟོགས་པ་དང་ལྷན་བ་རྣམས་ལ་གཏམ་དུ་བྱ་
 བ་གསུགས་བརྟན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ཀུན་མཁྱེན་རོང་པོས་ཅོད་པ་བྱོལ་བའི་ཆེ་
 མཛེད་པའི་ཚིགས་བཅད། ལྲགས་གྱི་བསྐབ་བྱ་བསྐྱས་པ་ཐུན་གྱི་ཉམས་ལེན།
 དྲིལ་འཁོར་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཐུན་བཞེར་བསྟོམ་པའི་རྗེས་ལན། ལྷའ་ཐར་དུ་

༡ མ་ཕྱི་ ༧ནལ། ལྷ ཞོལ། ༡༡ནལ། ལྷ

ལུལ་བའི་ཚིག་མང་ཚོས་མ་དང་ནམ་མཁམ་བག་ཤིས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་
 བ་ཤེས་གཉེན་ཤེར་བཟང་དང་། ལྷ་"གེ"ཞི་ལྷམ་བྱང་བདག་མོ་བ། བ་ཤེས་གཉེན་
 ཐར་རྒྱན། བྱང་བ་རྣམ་རྒྱལ་དབལ་བཟང་། རིན་སྤངས་ལོར་བཟང་། དགེ་བ་ཤེས་
 སངས་དབལ་རྣམས་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་ལེ་ཚན་རེ་རེ། ཀོན་ཉིང་གོ་ལྷ་ལྷོས་
 གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལན་བཏབ་བའི་ཡང་ལན། རོར་ལན་གནམ་ལྷགས་
 འཁོར་ལོ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ལ་ལུལ་བའི་ཆབ་ཤོག་། །ཤུག་ལེ་རྒྱལ་པོར་གསེར་གྱི་མཚུལ་
 ལུལ་བའི་ཞལ་བྱང་སྒོན་ལམ་མ་ལུས་ཚོས་ཀུན་ལ། ལྷ་བའི་དོགས་བཅོད་ལྷ་ངན་
 ལུན་སེལ། ལྷོང་བདུན་བསྐྱལ་བཟང་མིག་འབྱེད། ལྷོམ་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལུབ་
 བསྟན་གྱི་དོར། ཐར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད། རྣམ་འགྲེལ་རྗེ་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་
 དང་། དེའི་རྗེ་ཆུང་རིག་པའི་སྤྱིང་ལོ། ཚད་མ་ཡིད་ཀྱི་ལུན་སེལ། ཚད་འབྲས་ཀྱི་
 བཤད་"ཆེན"། ལྷགས་རིམ་ལྷན་ཐབས་རྣལ་འབྱོར་རོལ་པའི་དགའ་ལྷོན། ལྷ་དེ་
 ལྷོ་རྣམ། དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་དཀྱིལ་གྱི་ལྷན་ཐབས། ཞི་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་
 ལྷོག་། །བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ། ཉིད་ཀྱི་གསུང་རི་ལྷ་བར་རྗེ་ཚོས་ལྷན་རབ་
 འབྱོར་གྱིས་ཟིན་གྱིས་སུ་བཏབ་པའི་གསང་བ་འདུས་པའི་རྗོགས་རིམ་ལམ་གྱི་
 དམིགས་ལྱེད་ཅིང་གོ་བདེ་བར་བཀོད་བ། དབལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལྷ་ཨི་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཚོག་བདེ་ཆེན་རོལ་མཚོ། དབལ་རྗོ་རྗེ་འཛིགས་ལྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་
 རྗོགས་ཚོམ་འབྲོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་གསུང་བཞིན་མཁམ་གྲུབ་སྒོ་སྒོས་ཚོས་སྐྱོང་གིས་ཁ་

༡ མཚུ། འབུམ། ག ཞོལ། རྒྱན། ག
 ༢ མཚུ། འབུམ། ཆེན ཞོལ། རྒྱན། མོ

བཀའ་བཤམས་ལྟེང་གི་རྒྱུད་རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ¹ །ཁམས་
 གསུམ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཉི་ལོད། འབྲུལ་འཁོར་གི་སྐྱེས་དོན་ཡིག་རྒྱུད་ཉ་ལའི་
 ལོ་འདྲབ། དྲག་པོའི་མན་རག་ཡང་རྒྱུད་ཟེན་གྱིས་སྲུ་བཀོད་པ། ག་ཤིན་རྗེ་ནག་པོའི་
 འཁོར་ལོའི་བཏབ་འཁྲུལ་གི་མན་རག་ཟེན་གྱིས། དམ་ཅན་ཚོས་གི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་
 གསང་གསུམ་གི་སྐྱབ་ཐབས། ལྷུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོའི་སྐྱབ་ཐབས། གཏོར་
 ཚོག་ །དེའི་རྣམ་པ་འདྲ། བེའུ་བྱམ་བསྟེན་སྐྱབ་ལས་གསུམ་རྣམ་གཞག་སོགས་
 མགོན་པོའི་ཚོས་སྐོར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐབ་པ་དུ་ལ། བརྟག་གཉིས་སྟེག་ཆེན། ལྷུང་པོ་གི་
 རྫོང་ལོ་སྐྱབ་ཐབས། དཀྱིལ་ཚོག་མཚོད་ལྟེང་སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་དང་བཅས་པའི་
 ཚོ་ག་ཆ་ལག་ཚང་བ། དཔལ་དུས་གི་འཁོར་ལོའི་མདོན་དཀྱིལ། དུས་འཁོར་གི་སྟེག་
 ཆེན། དེ་ལོན་ཉིད་སྤང་བའི་སྟོན་ཆ་དེའི་སྤང་ཆ་དང་སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད། ཉིད་གི་
 གསུང་རྒྱན་རི་ལྟ་བུར་རྗེ་སྟོ་གོས་ཚོས་སྐོར་གིས་མཛད་པ། དུས་འཁོར་ལུགས་གི་
 བརྟན་ཅིས་རྣམས་སོགས་གསུང་རབ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་
 དཔལ་པོ་དུར་སྐྱིག་གར་རོལ་འདར་ཚོང་ཁ་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གི་
 དགོངས་པ་ཤ་སྟག་ལས་གཞན་དུ་མ་མཆིས་སོ། གཞན་ཡང་རི་པོ་དགའ་ལྗན་དུ་
 མཚན་ཉིད་གི་བཤམས་ལྟེང་བཙུན་པ་བུ་དང་། རྗེ་ལྷ་མའི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆའི་
 དདུ་ཐོག་ཏུ་གསེར་གི་རྒྱ་བོ་བའི་པེ་པེ་བས་བཀའ་པ་དང་། རྒྱལ་ཚབ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་

1 མ་ཕྱི་༧བཙན། བ རོལ། 11བཙན། བ
 2 མ་ཕྱི་༧བཙན། བཏབ རོལ། 11བཙན། བཞེབ
 3 མ་ཕྱི་10ན་1ན། བརྟགས རོལ། 11ན་1ན། བརྟགས
 4 མ་ཕྱི་10ན་1ན། བེབས རོལ། 11ན་1ན། བེབས

སའི་སྐྱ་གདུང་མོ་ཏ་ལ་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་གདན་པར་སྟེ་ཞུགས་ལ་ལྷུལ་ནས་རྗེའི་
 དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་གཞོགས་གཡས་སུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་སོགས་
 ལུགས་གཉིས་རྣམ་དཀར་གྱི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བས་སོ། །མདོར་བ་
 རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་བའི་ལུགས་སྲས་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྡེ་རོལ་དུ་ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པར་མཛད་དེ། སངས་རྒྱས་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་སུ་མདོན་པར་རྗོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་སུ་ཐེན་ནའང། རྗོན་གྱི་ལུགས་བསྐྱེད་དང་དམ་ཚོས་འདྲིན་པའི་སྒོམ་
 ལམ་རྒྱབས་པོ་ཆེའི་མཐུ་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། མ་དག་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 རྣམས་སུ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་སྐྱལ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་ཅིང། བརྗོད་གྱིས་མི་
 ལངས་ལ། བྱད་པར་འཇམ་མགོན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤར་ཙོང་
 ཁ་བ་སློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་མདོ་སྲགས་གྱི་བརྟན་པ་སྐྱེན་པའི་མཛད་པ་འདི་ཉིད་
 མི་ཉམས་ཤིང་ཆེ་ཆེར་དར་རྒྱས་སུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བསམ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་
 གྱི་ལྗོངས་འདིར་སྐྱའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་གཞོན་ནུ་ཉིད་ནས་རྗེ་སྐྱེ་མ་དང་མཛའ་ཉེ་
 ཟབ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་གདམས་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་གསན་
 བས། དཔེན་གནས་རི་པོ་མདངས་ཅན་སོགས་སུ་སྐྱབ་པ་ཡང་དག་པར་མཛད། དེ་
 བས་དགྲའ་ལོ་ཞེ་དུག་གི་ཐོག་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདན་སར་ཤེབས་ནས་ལོ་
 བརྒྱད་གྱི་བར་དུ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་དུས་འདའ་བར་མཛད་དེ། རྣལ་ལྡན་གྱི་
 གདུལ་བྱ་མཐའ་དག་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པས་བཀའ་
 བེན་གཞལ་དུ་མ་མཆིས། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་འདུན་གྲུབ་གྱིས། རྗེ་

འདི་ལ་བསྟོད་པ་ལས།

ལྷ་མ་མཚོག་དང་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད། །མཐའ་དག་བརྒྱུད་ནས་ཚུལ་
བཞིན་བསྐྱུབ་པ་དང་། །དེ་དོན་གཞན་ལ་ལེགས་པར་འདོམས་པ་ལ། །མི་འཇིགས་
སློབས་པ་བརྟེན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་དང་། །ཡང་དེ་ལྟར་གསུང་རབ་སྤྱི་དང་
རྒྱུད་སྡེ་ལ། །ཐོས་བསམ་མཐར་སོན་སྐབས་སྤྱིང་པོར་མཛད། །རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་
ལམ་དེར་འགྲོ་ཤུག་འཁྲིད། །ཤན་མཛད་ཁྲོད་ལ་གུས་པས་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་བསྟན་པའི་ཡང་སྤྱིང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་བཅུགས་ཏེ། །གདུལ་བྱ་རྟག་འཛིན་
ཅན་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་རེ་ཞིག་དག་པའི་ཞིང་དུ་འབྱོན་པར་དགོངས་
པ་གཏང་དེ། །ཇི་བཅུན་ལྷ་མ་སློབ་མཐར་གྲགས་པའི་དཔལ། །ཐོས་གུས་སྤྱིང་ནས་ཡིད་
ཀྱིས་གསོལ་བ་འདེབས། །མཐོན་ཁྲོད་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ཞིང་ཁམས་
དེ། །བདག་ཀྱང་སྤྱིང་དུ་འོང་བར་བྱིན་གྱིས་ཚོལ་ས།

ཞེས་གདུང་དབྱངས་ཀྱིས་ཇི་སྲིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །ལྷ་མས་ཞལ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། །སྤྱི་བ་དེ་ཁས་ཁྲོད་ཀྱིས་བསྟན་འགྲོའི་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་
རྣམས་རྫོགས་པ་ཡིན། །མཐའ་སློད་དུ་ཡོང་བའི་འདུན་པ་ཁྲོད་རང་ལ་འདུག་པ་ལྟར་
བྱས་ཚོག་གསུངས་པའི་བཀའ་སྤྱང་བ་སྦྱལ། །དེ་ནས་མཐས་བྱུབ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་
དགྲུང་ལོ་ལྔ་བཅུང་བཞིར་ཐེབས་པ་ས་པོ་རྟའི་ལོ་རྟེན་གྱི་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཉི་ཤུ་
གཅིག་གི་སྤྱི་ལོ་ཆ་ལ་ཇི་བཅུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་
ཐེབས་ཤིང་། །གཞན་ཡང་དཔའ་པོ་མཐའ་འགྲོ་དུ་མའི་བསུ་བ་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་

ཚོས་ཀྱི་ཤོ་བྱང་དུ་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས་དུང་དུ་ག་ཤེགས་སོ། །དེའི་ཚེ་
 ལས་དག་པ་འགའ་ཤེའི་མཚོང་སྤང་ལ་དགའ་ལྡན་དུ་བྱོན་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་
 ཅག་རི་པོ་ཅེ་ལྷུང་ཐེབས་པ་དང་། ལ་ལས་བདེ་བ་ཅན་སོགས་སུ་ཐེབས་པ་སོགས་
 མཚོང་སྤང་གྲང་སྒྲ་ཚོགས་བྱུང་བར་གྲགས། དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཆེ་མཐར་མ་བྱིན་པའི་རྒྱལ་
 དང་། བཀའ་ཚོས་འཆད་འཕྲོ་བ་ཤོལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་འགའ་ཞིག་ཚོམ་འཕྲོར་
 འཛོག་པ་རྣམས་ནི། རྗེས་འཇུག་མཁས་པ་མང་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བཤོ་སྐྱལ་དུ་
 "འཛོག" བ་དང་། རང་ཉིང་གྲང་སྟོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། སྟོན་ལམ་རྒྱབས་ཆེ་བ་
 བརྟན་བས་འགྲུང་བ་མེད་པར་བསམ་བཞིན་དུ་སྐར་ཡང་སྐྱུ་ལའི་སྐྱུ་སྐྱུར་དུ་ཐེབས་
 ཅས་རྒྱལ་བ་ཚོང་ཁ་བའི་བསྟན་བ་སྐར་ཡང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་སོགས་དགོངས་བཞེད་ལྡན་མེད་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་སེམས་ཤིང་།
 སྐྱའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཉིད་ཅམ་དུ་མ་བྱང་ཡང་སྲིད་བྱི་མ་རྣམས་སུའང་ལྷ་སེར་ཚོད་བན་
 འཛིན་པ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགའ་ལྡན་པའི་བསྟན་བ་འདི་ལ། རྗེ་འདི་ལས་བཀའ་རིན་
 ལྷག་པ་མི་དགོས་ཤིང་མཉམ་པ་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུང་བར་ཁོ་པོ་མཁྲིན་བ་ཅུང་བྱང་
 བཉེག་ནས་ལན་ཅིག་མིན་པར་སྐྱེའོ། །དེ་ནས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་རིང་བ་རྣམས་དང་
 མཁས་གྲུབ་བུ་ཆེན་མང་པོས་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་རྗེས་ཐབས་སུ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
 རྟེན་མང་དུ་བཞེངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་བསྟོན་བཀའ་སོགས་བསམ་ལས་འདས་
 བར་མཛད། ཁྱད་པར་སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་སུ་སྤུལ་ནས་ལྷན་སྦྲིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྟེན་
 མང་དུ་ཐེབས་པ་རྣམས་ནང་དུ་བཞུགས་པ་དེའུ་གྱི་རྣམ་རྒྱལ་མཚོད་རྟེན་ཁྱད་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༠བཟན། འཛིག་ ཞོལ། ༡༡ནལ། འཛོག་

བར་དུ་འབགས་པ་བཞེངས་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་སྐྱེ་གདུང་རིན་པོ་ཆེའི་
 གཞོན་འགྲམ་དུ་གདུལ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དམ་བར་བཞུགས་སུ་གསོལ།
 གཞན་ཡང་ལྷ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགེ་ལྡན་གྱི་ཁྱིལ་སྐྱུན་བྲངས་ཏེ། རྒྱལ་
 ཚབ་དུ་མངའ་གསོལ། ཁྱིལ་པོ་ཆེས་ཐོག་བྲངས་གཡག་སྡེ་བ་སློ་གོས་ཚོས་སྐྱོང་
 སོགས་བུ་སློབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་སློ་བཟང་
 གྲགས་པ། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་དར་མ་རིན་ཆེན། མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་མཚོག་བརྟེས་
 དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་མཇུག་པའི་རྒྱན་རྣམས་མི་
 ཉམས་པར་གོང་འཕེལ་དུ་མཇུག་པ་འདི་ག་ལགས་སོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་སྣང་བ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་རྣམ་སྐྱེལ་མཁས་གྲུབ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མདོར་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་མཁས་
 པའི་ཡིད་འཕྲོས་ཅེས་བུ་བ་འདི་ནི། གཞོན་བུ་ཉིད་ནས་རྗེ་ཡབ་སྲས་ལ་དད་སྟོབས་
 དང་ལྡན་པ་རྗེས་འདུག་གི་ཐ་བལ་སྲ་སྟེའི་མིང་ཅན་གྱིས་དམ་པ་འགའི་གསུང་ལ་
 བཞེན་ནས་སྐྱུང་བ་འདིས་ཀྱང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་
 འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག །

སར་མརྟེན། །

༡༡། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་པོའི་གསལ་ཡིག་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་རྩ་མཚུ་ལྟོ་ལ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད།
དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྐྱེ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་བྱུག་
འཚལ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བཙེ་བ་ཆེན་པོས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་བརྩེང་
དུ་གསོལ། །རྒྱལ་བ་ནམ་མཁའི་འོད་གྲོལ་ལུས་པས། །གསལ་བར་མ་མཛད་བདག་
སོགས་བརྒྱའི་ཚལ། །ཐུབ་བསྟན་ཀུན་ལྷན་འཚལ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །གསལ་མཛད་
བཤེས་གཉེན་རྣམས་ལ་བྱུག་འཚལ་སོ། །དེའི་གསུང་ལེགས་བཤད་ཅི་མེད་ཚུ་བའི་
རྒྱལ། །ཐབ་དོན་བ་རྣམས་བྱེ་བའི་འོད་ཅེད་ཅན། །བདག་སློང་གཉེར་ཆེན་པོར་
ཞུགས་པ་རྣམས། །གང་ལས་འོངས་པའི་ལྷངས་བཟང་གི་བར་བྱ། །

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་བྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་དེས་རང་གིས་གང་
ནས་ཕྱོན་པའི་ལམ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་གདུལ་བུ་རྣམས་ལ་འང་དཔེ་མཐུད་མེད་པར་
ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལེགས་པར་གསུངས་པ། ཐོག་མ་དང་
བར་དང་ཐ་མར་དགེ་བའི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ནི།
སོ་སོར་ཐར་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་། རྫོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་རང་

རང་གི་སྐལ་བ་དང་“འཚོམ་”ལ་འཕྲུལ་དག་ལ་མཚོན་ཏེ་ཁས་ལེན་བ་ཅེས་ལ་
 དབའ་བ་མ་ཡིན་པར། རི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་བཞིན་བསྐྱབ་པ་གཞིར་བྱས་ནས། དེའི་
 རྗེས་སུ་རང་རང་གི་སྣོད་འཚོམ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཐོས་
 བསམ་རྣམ་པར་དག་པས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་ཏེ། གདོད་ལྷ་
 མ་དམ་པའི་མན་ངག་ལས་མདོ་རྒྱུད་གྱི་གཞུང་ཆེན་མོ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་
 ཚུལ་རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་དལ་བའི་རྟེན་ལ་སྦྱང་པོ་
 ལྟངས་ཤིང་། རང་ཉིད་སྐྱབ་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པའི་འབྲུང་ཁུངས་འདི་ལས་བཞུགས་ཞིང་།
 ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་ཅག་ལ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ལན་བ་ཆེན་པོ་ཉི་བར་
 བསྐྱབས་པའི་བྱིན་ཅན་གྱི་འགོ་བ་འདི་དག་ཀྱང་ལམ་དེ་ནས་བདེ་བའི་གནས་སུ་
 འཁྲིད་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་བསྐོད་
 བ་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ། །

ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་མཚོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་དང་རྒྱུད་སྡེའི་གསུང་རབ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྐྲུ་མ་གང་ལས་རི་འདྲ་བ་དག་བསྐྱབས་ཤིང་ལུང་
 མཚོན་པ་དང་། གསུང་རབ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྣོད་རུང་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་།
 མན་ངག་གི་རིམ་བཤེས་ལྟར་དག་སྐྱབ་པའི་བཀའ་བྱིན་ལས་རི་ལྟར་མཚོན་པའི་བརྒྱུད་
 པའི་རིམ་བཤེས་ལྟར་འདིར་གྱི་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ཡང་བ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་དང་གསང་སྐྱབས་རྩོམ་རྩོམ་པའི་སྤྱོད་པས་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ལས་

༡ མ་ཕྱི། ༡ནལ། འཚམ ཞོལ། རྒྱུ་ལྟལ། འཚམ * འཚོམ

ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པ་དང་། བ་ཚོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཙུག་ལག་རི་རྣམ་
བསྐྱབས་ཤིང་ལུང་མཚོས་པའི་བརྒྱད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རི་རྣམ་ཉམས་སྲུ་
ལེན་པའི་མན་ངག་གང་ལས་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དགོ་བསྟེན་དང་། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིལ་བ་ཡང་དག་
བར་མཚོས་པའི་བརྒྱད་པ་ལོ། སྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་རིའི་བྲ། སྲས་སྲྲ་གཙན་འཛིན།
བམ་ཟེ་སྲྲ་གཙན་ཟེན། ལྷ་སྲྲ་བ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དཔལ་སྲས། ཡེ་ལེས་སྤྱིང་པོ།
ཞི་བ། མཁན་པོ་བོ་རྟེ་སྲུ་ཞེས་བྲགས་པ་བཞི་བ་འཚོ་སྟེ། དེ་རྣམས་བསམ་ཡས་ཀྱི་
བྱང་རིས་ལ་ཡོད། དེའི་མཁན་པོ་སྲྲ་རྒྱ། དེ་ནས་དམར་ལྷ་ལྷ་ལྷ། གཡོ་དགོ་
འབྲུང་། ཨ་མེས་ལོ་སྟོན། ཉི་ལྷག་པ། བྲག་དམར་བ། ལྷག་ལུང་བ་མཁན་པོ་ཚུལ་
ཁྲིམས་སེང་གོ། མཁན་པོ་དམ་པ་སེང་གོ། རྒྱལ་མཚན་འོད། བྲག་ནག་པ་མཁན་པོ་
རྒྱ་གར་རྒྱལ་མཚན། དོན་གྱི་སྲྲ་དུ་མཚན་ནས་སྲོས་ཏེ་བདག་གི་མཁན་པོ་སེང་གོ་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་དང་། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྲས་ཀྱི་སྲུ་པོ་ཚོས་རྗེ་
རྒྱ་མ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱིས་སྲོབ་དཔོན་མཚན་པ་ལས། བདག་ལྷ་ལྷའི་བཙུན་པ་དགོ་
ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཡང་དག་བར་མཚོས་སོ། །

རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཡོངས་སྲུ་རྫོགས་བར་བསྟེན་པ་དགོ་སྲོང་གི་དངོས་པོར་
བསྐྱབ་པའི་མཁན་བརྒྱད་ཞི། ལྷ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ། ལྷ་རིའི་བྲ། སྲས་སྲྲ་གཙན་འཛིན།
བམ་ཟེ་སྲྲ་གཙན་ཟེན། འདགས་པ་སྲྲ་སྲྲ་བ། ཡོན་ཏན་སྲོ་སྲོས། རིན་ཆེན་བཤེས་
གཉེན། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། ཚོས་ཀྱི་འབྲེང་བ། འབྲུང་གནས་སྲས་པ། ལ་ཆེ་བའ་ཆེན་
ལྷ་ལྷའི་ལྷ་བ། ལྷོ་བྲག་པ་བྱང་ཚུབ་དཔལ། གཙན་པ་དབང་སྲྲ་གྲགས། མཁན་ཆེན་

གཞོན་ལུ་བྱང་རྒྱལ། མཁའ་ཆེན་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་པོ་མངོན།
 ལས་སློབ་ཚོགས་པ་དག་འདུན་སྐད་པའི་དབུ་མངོན་བྱང་རྒྱལ་འོད་ཟེང། གསང་སྟེ་
 ལྷོན་པ་དཔོན་པོ་དཔལ་ལྷན་སེང་གོ། དད་པའི་དག་འདུན་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་
 སུ་ཁྱི་ལོ་ལ་ཉང་སྟོད་རྒྱ་ལོང་དུ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ཅན་སློབ་ཉེ་བདག་གི་མཁའ་
 པོ་རྒྱལ་པའི་གདུང་འཚོ་བ་དཔལ་ལྷན་རེད་མདའ་བ་བཞོན་ལུ་སློ་གྲོས་ཀྱིས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་མངོན། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཁའ་པོ་དང། ལས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་འདུལ་པའི་
 ཚིག་དོན་ལ་ཉེ་བ་འཁོར་གཉིས་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཅིང་གཞུང་རབ་འབྲམས་ལ་མཁའ་
 པ་རྒྱལ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། གསང་སྟེ་སྟོན་
 པའི་སློབ་དཔོན་འདུལ་པའི་ཚིག་དོན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་ཤིང། བསྟེན་པ་རིན་པོ་
 ཚེ་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྷན་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་སྟེ་སྟོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་གཉམ་པ་
 སློ་གྲོས་མཚུངས་མེད། དད་པའི་དག་འདུན་ཁ་སྐོང་གི་ཚོས་དང་ལྷན་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
 ཚོགས་དང་བཅས་པའི་དབུ་སུ་ལུག་གི་ལོ་སྟོན་རྒྱལ་ལྷ་པའི་ཉེར་དབུ་གི་སྤྱི་
 ཚ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་ཅམ་ཤར་བར་ཉེ་བ་གྲིབ་མ་སྦྱེས་བུ་གསུམ་དང་རྐང་བ་གཉིས་
 ཅམ་གྱི་ཚེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ལྷ་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གདན་ས་སྦྱུ་རྗེར་གི་
 གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བདག་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 འབྲིས་སོ། །

བྱང་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་ལ། བོད་སྤྱི་མ་དག་མང་པོ་ཞིག་ལ་དབུ་མ་¹ ལུགས་
 དང་སེམས་ཅམ་ལུགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་སོ་སོར་གྲགས་པ་ལྟར་ན། དབུ་མ་

¹ མ་ཕྱི་འབལ། སྐོང་ ཞོལ་ཉན་ཉན། སྐོང་
² མ་ཕྱི་ཉན་ཉན། མ་ ཞོལ་ཉན་ལ། མའི་

ལྷགས་སུ་གྲགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུབ་པ། འཇམ་དབྱངས། ལྷ་
རྒྱལ། འཕགས་པ་སྒྲ། ལྷ་བ་གྲགས་པ། རིགས་པའི་ཁྱ་ལྷག །སློབ་པའི་དོ་རྗེ། རོ་རྒྱ་རྒྱ
དོ་རྗེ་གདན་པ། དོ་རྗེ་གདན་པ་གཉིས་པ། བཞེ་ཏ་ཡུའྲ་སྤྱི། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཚེན་ཀྱ་
དགའ་སྦྱིང་པོ། རྗེ་བཙུན་སྤྱ་མཚེད། ཚོས་རྗེ་ས་བཤ། ལྷ་མ་འཕགས་པ། འཇམ་
དབྱངས་འཁོན་སྟོན། བྱང་སེམས་རིན་ཚེན་མགོན། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་མེད། ལོ་རྩུ་བ་
བྱང་རྒྱལ་ཅེ་མོ། ཚོས་རྗེ་དཀའ་བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་"ལ"¹
བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །

སེམས་ཙམ་ལྷགས་སུ་གྲགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུབ་པ་
ཚེན་པོ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན། ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། འཕགས་གྲོལ། བཙུན་
གྲོལ། མཚོག་གི་སྤེ། དུལ་པའི་སྤེ། སེང་གོ་བཟང་པོ། ཀྱ་ས་ལི་ཚེ་བ། ཀྱ་ས་ལི་རྩུང་
བ། གསེང་སྤིང་བ། རོ་བོ་རྗེ། འབྲོམ་སྟོན་པ། ལྷུན་སྤྲ་བ། བྱ་ལུལ་བ། རྒྱལ་སྲས་ཚང་
ཚེན། རྗོ་སྟོན་འདུད་ཅི་གྲགས། སངས་རྒྱས་སྟོམ་པ། མཚིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས།
མཁམ་བཙུན་བསོད་"ཡེས"² ། རིན་པོ་ཚེ་བསོད་ནམས་གྲགས། རྒྱལ་སྲས་ཐོགས་
མེད། བྱང་སེམས་རྩྭ་ན་སྤྱི། རྒྱལ་པའི་སྲས་པོ་དབལ་འབྲོང་ཤེས་རབ་གྱི་ཞལ་སྤྲ་
"³ ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བབྱིས་པོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་སེམས་གཉིས་ལྟ་བུས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་
གྱིས་མི་འབྱེད་ཅིང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་དང་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་སེམས་

¹ མ་ཕྱི་ཉན་ཉན། ལ། རོལ། ཉབ་ཉན། ལས
² མ་ཕྱི་ཉན་ཉན། ཡེས། རོལ། ཉབ་ཉན། ཡེ
³ མ་ཕྱི་ཉན་ཉན། -ནས་ རོལ། ཉབ་ཉན། +ནས་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མི་མ་ཐུན་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་བས་ན་འངས་དབྱེས་ནས་སྐྱ་སྐྱུ་ལ་
 བརྒྱད་པ་དང་། ཞི་བ་སྣ་ལ་བརྒྱད་པ་གཉིས་དང་། བྱམས་པ་ནས་ཐོགས་མེད་ལ་
 བརྒྱད་པའི་བརྒྱད་པ་གསུམ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
 སྐྱོད་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུ་བོ་གསུམ་འདྲེས་ཀྱི་
 གདམས་པ་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ཤ་ལ་མངའ་བས་དབྱ་སེམས་སོ་སོར་མ་
 ཟེ་བར་རྩོ་བོ་ཉིད་ལས་བརྒྱད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད། སློན་པ་སེམས་
 བསྐྱེད་ཚོ་གས་ལེན་པ་དང་། འཇུག་པ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཚོ་
 གས་ཡང་དག་པར་མཛོལ་བའི་བརྒྱད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱམས་པ། ཐོགས་མེད།
 དབྱིག་གཉེན། ལྷོ་བརྟན། གུ་ས་ལི་ཆེ་ཚུང་གཉིས། གསེར་གླིང་ག། རོ་བོ། དགོན་པ་
 ག། ལྷེ་ལུ་ལུར་ག། ཐག་མ་ག། ཉན་སེང་། ཉན་མཁའ་རྒྱལ་པོ། སེང་གེ་བཟང་པོ།
 ལྷུ་ཐོབ་ལུག་རྡོར་བ་ཉན་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ལུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་
 བརྒྱས་པའི་རོ་བོ་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས། ཚོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོའི་
 ཚེས་བཅོལ་ལ་ལྷ་སར་རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་བུ་དུ། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་
 མཚོད་པ་དང་སློན་ལམ་མཐའ་ཡས་མཛད་པའི་ཆེ་དགེས་བཞིན་ཏུ་སྦྱལ་བ་ལགས་
 སོ། །

གཉིས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྐྱེན་པའི་ཐེག་པའི་གཙུག་ལག་རི་ལྟར་བསྐྱབས་ཤིང་ལུང་
 མཛོལ་པ་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་ངེས་དོན་མཐའ་ལུག་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་གཙོ་བོ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱུ་བ་གྱིས་མཛད་པ་ཅ་བ་ཤེས་རབ། དེགས་པ་དུག་ཅུ་ག།
 ལྷོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་ག། ཚོད་བརྗོད། ཞིབ་སོ་རྣམ་འཐག། རིན་ཆེན་སྲིང་བ་རྣམས་ཀྱི་

བརྒྱད་པ་ནི། དཔལ་ལྷན་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱུབ། འཕགས་པ་ལྷ། དཔལ་ལྷན་ཆོ་བ་
གྲགས་པ། རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆེ་ཆུང་། ཨེ་ར་པ་ཉི། ཀ་ན་ཀ་མཚམ། ཉ་སུ་མ་ཉི་
གསུམ་གྱིས་རིགས་པའི་ཁུ་བྱུག་ཆུང་བ་ལ་གསན་དེ་གསུམ་ཀ་ལ་པ་ཚབ་ལོ་རྩེ་བ་
ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་གསན། དེ་ལ་མ་བྱ་བྱང་¹ཡེ། གཙང་བ་ས་སྟོས། འང་ཐང་སག་
པ། ཁུ་སྟོན་མདོ་སྟེ་འབར་རྣམས་གྱིས་གསན། དེ་བཞི་ག་ལ་མ་བྱང་བཙོན་གྱིས་
གསན། དེ་ལ་²འཆུང་³གཞོན་སང་། དེ་ལ་མ་བྱ་བྱུག་སང་། དེ་ལས་མཆིམས་ནམ་
མཁམ་གྲགས། དེ་ལས་སྐྱོ་སྟོན་སྟོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས། དེ་ལས་རྒྱང་རོ་བཏ་ཆེན། དེ་
ལས་མཆིམས་སྟོ་བཟང་གྲགས་པ། དེ་ལས་སྤར་ཐང་མཁམ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཚན། དེ་ལས་ཐམས་ཅད་མཁམ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་གསན། དེ་
ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་རྗེ་དེ་ཉིད་ལས་དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་པར་བཀའ་རིན་
མཛོལ་པའི་བརྒྱད་པའང་འཕགས་པ་ལྷ་མན་ཆད་སྤར་སྤར་རོ། །

ཡང་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཀའ་རིན་མཛོལ་པའི་བརྒྱད་པའང་སྐྱ་བ་གྲགས་པ་
མན་ཆད་སྤར་སྤར་རོ། །

ཡང་ཚོས་གྱི་སྐྱུན་ལྷན་རྗེ་བཙུན་རེད་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་ལས། ཅ་ཤེ་འགྲེལ་པ་
ཚིག་གསལ་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་དང་། དབྱུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ་འགྲེལ་པ་དང་
བཅས་པའི་བཤད་པ་དང་། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་བཤད་པ་དང་། ཚོས་དབྱིངས་
བསྟོད་པའི་བཤད་པ་དང་། བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་བཤད་པ་དང་བཅས་པ་

¹ མ་ཕྱི་འབུམ། བྱང་ ཞོལ། ལན་པ། -བྱང་
² མ་ཕྱི་འབུམ། འཆུང་ ཞོལ། ལན་པ། ཆུང་

མཚོ་ས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་སྐྱ་གྲང་མོ་ཆེ་འི་གདན་ས་པ་སྐྱ་མ་ཚོས་
ཤེ་བཟེས་པོ་ལ་ལུང་གསལ་ལ། དེས་སྐྱར་ཐང་པ་ཤེར་¹སང་²ལ་གསལ་ཅིང་། དེས་
གྲང་རྒྱུད་པོ་པཎ་ཆེན་ལ་གསལ་བ་ལྟ་སྟེ། དེ་ཡན་ཆད་གོང་དང་ལྟ་བུ་བར་སྐྱར་པོ། །

གྲང་རྒྱུད་པའི་སྐྱོད་པ་ལ་ལུག་པ་དང་། བསྐྱབ་བ་ཀུན་ལས་བཏུས་
བ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཞི་བ་སྟེ། "ཨོ་ལ་བ་³ཉི། དཔལ་བོ་དོ་རྗེ། གསེར་སྤིང་པ།
རོ་བོ་རྗེ། ལྟོ་མ་སྟོན་པ། བོ་ཉོ་བ། ཤར་བ། རུམ་སྟོན་སྟོ་བོས་གྲགས། བོ་སྟོན་བདུང་
ཅི་གྲགས། སངས་རྒྱས་"⁴སྟོ་མ་⁵པ། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྟོ་སྟོན་སྟོན་ལམ་
རྒྱལ་ཁྲིམས། ལྷ་མ་སྟོན་ལམ་མགོན། ཉན་ག་པ་རིན་ཆེན་ཡེ་ཤེས། རྒྱལ་སྐས་
ཐོགས་མེད། ལོ་རྒྱུ་བ་གྲང་ཅེ། ཚོས་རྗེ་⁶བཀའ་⁷བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེ་
ལས་བདག་གིས་ཐོས་པར་བགྱིས་སོ། །

རྒྱས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་⁸བརྒྱུད་⁹པ་ནི་ཁ་ཆེ་པཎ་ཆེན།
ཚོས་རྗེ་ས་པཎ། ལུ་ཡུག་པ་རིགས་པའི་སེང་གོ། ལྷེར་བ་ཚོས་གྲགས། གྲང་རྒྱུད་
དཔལ། མཁའ་པོ་དབང་རྒྱལ་དཔལ། ཉ་དབོན་པོ་ཀུན་དགའ་དཔལ། རྗེ་བཙུན་རེད་
མདའ་བ། རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འཕྲོར་ཤེས་རབ་པ། དེ་ལས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པའི་
རྣམ་བཤད་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་ལུང་ཐོབ་པར་བགྱིས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་སྟོ་
བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས། དཔལ་ལྷན་སྟོགས་སྐྱང་ཚོས་གྲགས་གྱི་

¹ མ་ཕྱི། 1བཟན། སང ཞོལ། 119ན། སེང
² མ་ཕྱི། 129ན། ཨོ་ལ་བ ཞོལ། 141ན། ཡོ་ག་བ
³ མ་ཕྱི། 139ན། སྐམ ཞོལ། 149ན། སྟོ་མ
⁴ མ་ཕྱི། 149ན། བཀའ ཞོལ། 159ན། དཀའ
⁵ མ་ཕྱི། 159ན། བརྒྱུད ཞོལ། 169ན། རྒྱུད

རིགས་པའི་ལམ་སྐྱོད་མེད་པ་དཀའ་བའི་གནས་སོ་སོའི་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། རྣམ་
འབྲེལ་གྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་བར་བསྐྱེགས་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་ཞིབ་
བར་ཡང་ཡང་ཐོས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་གྱིས་རིགས་པའི་མིག་དང་སྐྱོད་པར་“བཀྱིས་^༡
སོ། །ཁ་ཆེ་པ་ཉ་ཆེན་ཡན་ཆད་གྱི་བརྒྱུད་པ་ཡིད་ཆེས་པ་མ་རྟེན་ཅིང་། རྒྱན་མཁན་
པོས་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་གྱི་ཕུར་བསྐྱེགས་པའི་དུ་བ་ལས་ལུང་སྐྱེས་པ་ཡིན་
ཟེར་བའི་དུ་ལུང་མར་གྲགས་པ་དང་། རྫོག་ལོ་ནས་རྒྱུད་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཟེར་བ་མང་
པོ་ཞིག་ལས་རྒྱན་མཁན་པོ་ཤུ་གྲ་སྟོའི་སློབ་མར་བྱས་པ་སོགས་ཡིད་བརྟན་མི་དུང་
བ་མང་བར་འདུག་པས་མ་གྲིས་སོ། །

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་རྒྱན་འབྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་བཤའ་བརྒྱུད་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱམས་པ།
ཐོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེ། མཆོག་སྟེ། དུལ་
བའི་སྟེ། མཁན་པོ་རྣམ་སྐད་མཛད། སློབ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། སངས་རྒྱལ་ཡེ་
ཤེས་ཞབས། ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན། རིན་ཆེན་བཟང་པོ། རྒྱ་བཟང་། རྩི་ར་སྤུ་ལ།
བསྟན་སྟོང་སྟེ་འབྲུམ་སྤྲུག་གསུམ་པ། རྫོག་ལོ་རྩེ་བ་སྟོ་ལྟ་ཤེས་རབ། “འབྲེ་^༡ཆེན་
པོ་ཤེས་རབ་འབང། ཞུར་བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གཞོན་ཏུ་རྩེ་ལ་ཁྲིམས། ཤེས་རབ་
འབྲུམ། བྱང་རྒྱལ་འབྲུམ། གཉལ་ཞིག་འཇམ་པའི་དོ་རྩེ། བཟང་རིང་དར་མ་རྩེ་ལ་
ཁྲིམས། བཅོན་འབྲུས་དོ་རྩེ། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། རིན་ཆེན་ཅེ་མོ། ལྷུབ་པ་སེང་གོ།
ཆད་མའི་སྟེ་ས་བུ། ཐམས་ཅད་མཁྲིན་པ་བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ།

༡ མ་ཕྱི་ལན་པ། བགྲས་ ཞོལ་པན་པན། བཀྱིས
༢ མ་ཕྱི་ལན་པ། འབྲེ་ ཞོལ་པན་པན། འབྲི

དབལ་ལྡན་རེད་མདའ་བ། རིན་པོ་ཆེ་དབལ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ལས་རྗེ་བཙུན་རེད་
 མདའ་བའི་སྤྲི་གླའི་སྟེང་ནས་བཤད་པ་ཐོབ་པར་བགྲིས་ཤིང། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་རྩ་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་བར་
 བརྒྱུགས་པ་དང། སྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་སུ་རྗེ་ལྟར་བཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྟོལ་འབྲེད་རྩལ་ལས་བརྩམས་པའི་དཀའ་བའི་གནས་དུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཐོས་པའི་བཀའ་བྲིན་གྱིས་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་
 པར་བགྲིས་སོ། །

དམ་པའི་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྩམ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ཐོགས་མེད།
 དབྱིག་གཉེན། ལྷོ་བརྟན། གང་བ་སྤེལ། རི་ན་མི་བྲ། ལྷ་ཚོག་ཞང་གསུམ། དབལ་གྱི་
 རོ་རྗེ། ལྷ་བའི་རོ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། སྲུ་མཚོག་གི་ཡེ་ཤེས། མེ་བཙུན་བཞོན་ལུ་
 དབང་སྤུག། ཁགར་མེ་ཉག་ཡོན་ཏན་གཡུང་བྱུང། ལུ་སྟོན་བཙོན་འགྲུས་གཡུང་བྱུང།
 དེས་སྟོན་བྲི་བཟང་འབར། དེས་རྩ་དང། རྒྱ་ལུང་རྩལ་དང། ཡི་སྟོན་ཚོས་གྲགས་
 གསུམ་ལ་བཤད་དེ། རྩ་རྒྱ་ལི་གསུམ་ཞེས་གྲགས་སོ། །དུའི་སྟོབ་མ་བྱང་ཉི་དར་མ་
 ལྷིང་པོ། དེས་ཀོ་ལུ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས། འབན་དཀོན་མཚོག་རོ་རྗེ། ཐོ་ཀུན་དགའ་
 རོ་རྗེ། བཞད་པ་སྟོན་སྐྱབས། བཞད་པ་གཞོན་བྱུང། “འབྲིང་འཚམས་ཞང། བོ་དོང་
 རིན་ཅེ། ལྷག་ཕྲེ་ལོ་རྩལ་བ་སང་གེ་རྒྱལ་མཚན། དབང་ལོ་རྩལ་བ་སྟོན་གོས་བརྟན་པ།
 ལོ་རྩལ་བ་བྱང་རྩལ་ཅེ་མོ། དབལ་ལྡན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། རིན་པོ་ཆེ་དབལ་འབྱོར་
 ཤེས་རབ་པ་ལས་རྗེ་རེད་མདའ་བའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་ཐོས་ཤིང།

༡ མ་ཕྱི་ལབ་ལ། འབྲིང་ ཞོལ། ༥བལ་ན། འབྲིང

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་ས་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡོམ་
ཆོག་གི་བཤད་བཤ། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་འགྲེལ་བསྐྱེགས་ལ་སོགས་པ་
ཐོས་སོ། །

འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་བརྒྱད་པ་ནི། བམ་ཟེའི་བཅུན་པ་ཡོན་ཏན་འོད། སློབ་
དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། སློབ་དཔོན་ལྷུ་འོད། བརྗོད་ཏེ་སང་གའི་གདོང་བ་ཅན།
རྣམ་རྟེན་ཏ། ཞང་ཞུང་ལོ་རྒྱུ་བ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། ཞིང་མོ་
"ཆེ"བ་བྱང་ཚུབ་སང་གོ། སྤང་རྩ་བ་དོ་རྗེ་སང་གོ། ཉག་པ་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་བྱང་། "ཅི"
འདུལ་བ་འདྲིན་པ་ཐུགས་རྗེ་བྱང་ཚུབ། བདེ་བ་ཅན་པ་ལྷུ་བྱང་ཚུབ། ཀུན་དགའ་
རྒྱལ་མཚན། བྱང་ཚུབ་སང་གོ། བྱང་ཚུབ་བཟང་པོ། སློ་བྲོས་རྒྱལ་མཚན། མདོག་
ལོད་པ་མཁའ་ཆེན་ཀུན་དགའ་དཔལ། མཉམ་མེད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་དཔལ་ལྡན་རེད་
མདའ་བ། རྒྱལ་བའི་སྲས་བོ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་རབ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་ནས་བདག་
གིས་ཐོས་པར་བགྱིས་ཤིང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་དང་། ཞིང་མོ་ཆེ་བའི་ཀུན་སློང་
རྣམས་གསུམ་གྱི་ལུང་ཡང་ཐོས་སོ། །དེ་ནི་སློང་འདུལ་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཡིན་ལ།

ཡང་སྤྲད་ལུགས་ལ། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན། ལྷུ་
འོད། སང་གའི་གདོང་ཅན། རི་ན་མི་བྱ། རྣམ་ཤེས་ཆེན་པོ། ལྷུ་གྲ་ཀ་བ། དགེ་བའི་
འོད། རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱང་ཚུབ་གཟུང་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལ་སོག་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྐྱ་མ།
ཀོ་ཁྲིམ་པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱ་མ། ཉང་མཚམས་རིན་ཆེན་སྐྱ་མ་གསུམ་གྱིས་གསལ། དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༥ན་ཉ། ཆེ ཞོལ། ༥ན་ཉ། ཆ
༢ མ་ཕྱི། ༥ན་ཉ། ཅི ཞོལ། ༥ན་ཉ། ཆ

གསུམ་"ག"¹ལ་རྒྱ་འདུལ་བ་འདྲིན་བ་དབང་ལྷུག་ཚུལ་ཁྲིམས། མ་ཚེ་བྱང་ཚུབ་དོ་རྗེ།
 བྱ་འདུལ་བ་འདྲིན་བ་བཙོན་འགྲུས་འབར། ཚེས་ཀྱི་དབང་ལྷུག ། ཟུལ་ཕྱེད་མཁའ་པོ་
 ཚེས་བྱང་ན་བཟའ་མེད་གསོལ། ཟུལ་ཕྱེད་མཁའ་པོ་ཚེས་ཀྱི་བཙོན་འགྲུས། མཁའ་
 ཚེན་ཚེས་གྲགས། རིན་ཚེན་དཔལ། "བཀའ"²བཞི་བ་གྲགས་བ་གཞོན་བྱ། རིན་པོ་
 ཚེ་བསོད་ནམས་གྲགས། ཐམས་ཅད་མཁྲེན་བ་བྱ་སྟོན་རིན་ཚེན་གྲུབ། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་
 ཚུབ་ཅེ་མོ། ཚེས་རྗེ"³བཀའ"⁴བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་བདག་གིས་བྱ་
 རྟེན་གི་སྟེང་ནས་བཤད་བ་ཐོས་བ་ལགས་སོ། །

ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས། ཉེ་བ་འཁོར་ལྷན་དགའ་པོ། ཉེར་སྤྲས། ཉེ་
 ཉེ་ག ། དམ་བཅོམ་ནག་པོ། ལེགས་མཐོང་། སྤྱིར་མི་འོང་། ལྷོས་མི་འབེབས། འདུལ་
 བཟང་། དབྱིག་གཉེན། ལྷོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད། ལྷུག་འོད། སེང་གེད་གདོང་ཅན།
 དེས་དྲུ་ན་ལྷོ་ལ་ཚེན་པོ་དང་རི་ན་མི་ཏ་གཉིས་ལ་བཤད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷུག་སེང་
 གོ་ལ་བཤད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱང་ལོ་རྒྱུ་བ། ལྷོགས་འདུལ་འདྲིན། གཟུམ་དོ་རྗེ་
 རྒྱལ་མཚན། གཟུམ་ཀྱིས་སྤྱི་མེས་ལའང་གསན་ནོ། ། དེས་རྒྱལ་ཀྱི་"རྒྱན་ཚུལ་
 ཁྲིམས་བྱང་ཚུབ། ལྷོ་རྒྱང་བ་ཡེ་ཤེས་ཤེས་རབ། ལྷོ་པོ་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན།
 "འདྲིམས་"བ་ཤེས་རབ་འོད། དེས་གཟུམ་ཀྱི་བྱ་བཞི་ལ། དེའི་དང་པོ་གསུམ་དང་།
 ཉང་མཚན་ས་རིན་ཚེན་སྤྲ་མ། སོག་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲ་མ། ཀོ་ཁྲིམ་བ་ཡེ་ཤེས་སྤྲ་མ་སྟེ་

1 མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། ག ཞོལ། ༥ན་ལ། ཀ
 2 མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། བཀའ ཞོལ། ༥བཏན། དཀའ
 3 མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། བཀའ ཞོལ། ༥བཏན། དཀའ
 4 མ་ཕྱི། ༥ན་ལ། རྒྱན ཞོལ། ༥བཏན། ལྷན
 5 མ་ཕྱི། ༥བཏན། འདྲིམས ཞོལ། ༥བཏན། འདྲིམས

རྒྱའི་སྐྱ་མ་རྣམ་གསུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་རྒྱ་འདུལ་བ་འདྲིན་པ་
དབང་ལྷག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གསལ། དེས་རྗེ་བསྟན་ཚུངས་པ་ལ། དེས་ཡར་སྟོང་བ་
ལ། དེས་སྐྱ་བ་དར་མ་སེང་གོ་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཁམ་ཆེན་ལ། དེས་དཔོན་ལ། དེ་
གཉིས་ཀྱིས་མཁམ་པོ་ཚོས་ཀྱི་རྗེ་ཞིག་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གོ་ལ། དཔོན་ཤེར་གཉིས་
ཀྱིས་མཁམ་པོ་གཞོན་ལྷ་བཙུན་འགྲུས་ལ། དེས་དབང་ལྷག་ཤེས་རབ་ལ། དེས་
ཤེས་རབ་རྗེ་རྗེ་ལ། དེས་མཁམ་པོ་ཀུན་དགའ་འབྲུང་གནས། དེས་མཁམ་པོ་སྐྱོར་མོ་
ལུང་ལ། དེས་མཁམ་པོ་སྐྱོར་མོ་ལུང་བ་སྐྱོ་གྲོས་བཟང་པོ་ལ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
མཁམ་པོ་སྐྱོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབུ་གྱི་ཞལ་སྤྲོས་ཀྱིས་གསལ། དེ་ལ་སྐྱོབ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསལ། དེ་ལས་བདག་གིས་ཐོས་ཤིང་།
རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁམ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་དབུ་ལྷན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཡང་མདོ་
ཅའི་གཞུང་བཤད་གསལ་ནོ། །ཡང་སྐྱོབ་དཔོན་པས་ཆ་སྤྲོ་བྲག་བཟང་ཉུང་གསལ་
ནོ། །

འདུལ་བ་མེ་ཉོག་འཕྲེང་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། འཕགས་པ་ས་གའི་ལྷ། མ་ཏ་ཀ་
ལྷ། ཁ་ཆེ་བ་ཏ་ཆེན། ཁྲོ་སྤུ་ལོ་རྩེ་བ་བྱམས་པ་དབུ་ལ། མཁམ་པོ་སེང་གོ་བེལ་གཞོན།
ཁྲོ་སྤུ་བ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ། གནས་རྟེན་པ་མཁམ་པོ་ཀུན་དབང་། ཐར་བ་ལོ་རྩེ་བ་
ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། ལྷར་ཐང་བ་བཀའ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་སེང་གོ། རྒྱ་མ་རྒྱ་གར་
རྒྱལ་མཚན། ཚོས་རྗེ་བཀའ་བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་བདག་གིས་
ཐོས་པར་བརྒྱུས་སོ། །

༦ མ་ཕྱི། ༥བཤན། བཀའ་ ཞོལ། མན་ཉན། དཀའ
༧ མ་ཕྱི། ༥བཤན། བཀའ་ ཞོལ། མན་ཉན། དཀའ

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནི། བདག་གིས་མཉམ་མེད་ཚོས་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུ་མཉམ་པ་གྱུ་མར་མ་ཉི་ལས་ཐོས། དེ་ཉིད་གྱིས་མཁན་ཆེན་
 རྣམས་ལྷོ་བ་དང་། ཉ་དཔོན་གྱུན་དགའ་དཔལ་གཉིས་ཀ་ལ་གསལ། དེ་གཉིས་ཀས་
 ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན་ལ་གསལ། དེས་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུ་ལ་གསལ། དེ་ཡན་གྱི་བརྒྱུད་པ་
 བཅོམ་བར་བྱའོ། །ཡང་བདག་གིས་བཀའ་རྒྱུ་མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་
 པོའི་ཞལ་སྤྲོས་སྤྲོས་མོ། ཐོས། རྗེ་དེས་བདེ་བ་ཅན་པ་སྐྱེ་མ་འཇམ་རིན་པ་ལ་གསལ། དེས་
 དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལ་གསལ། དེས་ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན་
 ལ་གསལ་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྐྱེའི་རྒྱུ་གྱི་ལུང་། བདག་གིས་ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན་
 བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྤྲོས་སྤྲོས་མོ། ཐོས། དེས་འགྲོ་མགོན་དཔལ་ལེ་བ་
 ལ་གསལ། དེས་རྒྱལ་སྐྱེས་རིན་ཆེན་ལ་གསལ། དེས་བྱང་སེམས་རིན་ཆེན་མགོན་
 དང་། དཔང་ལོ་གཉིས་ལ་གསལ། དཔང་ལོ་ཡན་མདོན་པ་གོང་མ་དང་མཐུན།

རྗེ་བོའི་ཚོས་འབྲུང་བརྒྱ་ཅའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རོ་བོ། འབྲོ་མ། པོ་ཉོ་བ། ལ་ར་བ།
 གཏུམ་སྟོན་སྟོན་གྲགས། རོ་སྟོན་ཤེས་རབ་གྲགས། ཞང་རོ་རྗེ་འོད། གོ་སྟོན་བདུད་
 ཅི་གྲགས། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། བཅོམ་ལྷན་རིག་རལ། མཁན་ཆེན་གྲ་ས་
 བ། མཁན་ཆེན་བསོད་ནམས་སེང་གོ། མཁན་པོ་དོན་ཡོད་རྒྱལ་མཚན། ཚོས་རྗེ་
 "བཀའ་བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཞལ་སྤྲོས་སྤྲོས་མོ་བདག་གིས་ཐོས་བར་བཞུགས་

༡ མ་ཕྱི་ལྔལྔལ། -ལས་ ཞོལ་མནལ། +ལས་
 ༢ མ་ཕྱི་ལྔལྔལ། བཀའ་ ཞོལ་མནལ། དཀའ་
 ༣ མ་ཕྱི་ལྔལྔལ། -ལས་ ཞོལ་མནལ། +ལས་
 ༤ མ་ཕྱི་ལྔལྔལ། བཀའ་ ཞོལ་མནལ། དཀའ་

སོ། །རྗོ་བོའི་ཚོས་འབྲུང་བརྒྱ་ཅར་གྲགས་པ་ནི་འདི་དག་སྟེ། བྲང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློན་
མ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་ལའང་མེ་མཚན་ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཚན་པ། སློན་པ་བསྐྱུས་
པའི་སློན་མ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ།
དབྱུ་མའི་མན་དག་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། སྙིང་པོ་བསྐྱུ་བ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། སྙིང་པོ་
དེས་བར་བསྐྱུ་བ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་འོར་བུའི་ལྷེང་བ་རྩོ་
བོ་རྗེས་མཚན་པ། བྲང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སློན་པ་མདོ་ཅམ་མན་དག་ཏུ་བྲུས་པ་རྩོ་
བོ་རྗེས་མཚན་པ། འཁོར་བ་ལ་ཡིད་ལེགས་པར་འབྲུང་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་
རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། སློན་པའི་སྐྱ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་སུ་ལྷ་བའི་
སྐྱ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། དན་པ་གཅིག་པའི་མན་དག་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། བྲང་རྒྱལ་
སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བའི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་བསྐྱུན་པ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ།
སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བསྐྱུན་པ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་
ཐབས་ཡི་གེར་བསྐྱུས་པ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པ་
རང་གི་བྱ་བའི་རིམ་པ་བསྐྱུལ་བ་དང་བཅས་པ་ཡི་གེར་བྲིས་པ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ།
མདོ་སེའི་དོན་ཀུན་ལས་བསྐྱུས་པའི་མན་དག། །མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་གྱི་ལམ་
བསྐྱུན་པ། ལས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། ཉིང་དེ་འདྲིན་ཚོགས་གྱི་
ལེ་ཏུ་རྩོ་བོ་རྗེས་མཚན་པ། འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚོ་
ག། །ཁ་ཉོན་དང་སྟེགས་བམ་བསྐྱུག་པའི་སློན་ཏུ་བྱ་བའི་ཚོ་ག། །པ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་
ཐེག་པའི་ཚོ་ཚོ་གདབ་པའི་ཚོ་ག། །སྐྱ་མའི་བྱ་བའི་རིམ་པ་མདོར་བསྐྱུས་པ། སེམས་

བསྐྱེད་པ་དང་“སྟོན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྣམས་རྡོ་བོ་རྗེས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྟོན་པའི་ཚོགས་སྟོན་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཚོགས་འབྲེལ་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱིས་མཛད་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པ་དང་ཡི་དམ་སྒྲུབ་པའི་ཚོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབྱེ་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བས་མཛད་པ། ལས་དང་པོ་བའི་ས་སྐྱུང་བ་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བ་གསང་བས་
 མཛད་པ། སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པར་སྐྱུང་བའི་རིམ་པའི་འཕྲིན་ཡིག་སྟོན་དཔོན་
 དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བ་གསང་བས་མཛད་པ། བཤེས་པའི་སྤྱིངས་ཡིག་སྟོན་དཔོན་ཆེན་
 པོ་འབྲེལ་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱིས་མཛད་པ། སྟོན་མ་ལ་སྤྱིང་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་སྟོན་དཔོན་
 ཅན་ལྡོ་མིས་མཛད་པ། རྒྱལ་པོ་ཀའི་ཀ་ལ་སྤྱིང་བའི་སྤྱིངས་ཡིག་སྟོན་དཔོན་མ་ཉི་
 ཅི་ཏུས་མཛད་པ། ཇི་མ་མེད་པའི་ཇིས་ལན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་པོ་
 ལྷན་དངགས་མཁན་གྱི་དམ་པ་སྟོན་དཔོན་དོན་འཆར་གྱིས་མཛད་པ། འབྲེལ་པ་
 ལྷན་རབ་གཟིགས་དབང་སྤྲུག་གིས་དགེ་སྟོང་རབ་གསལ་གཞོན་ཏུ་ལ་སྤྱིང་བའི་
 སྤྱིངས་ཡིག་ཤེས་རབ་བརྒྱུ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འབྲེལ་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་གྱིས་
 མཛད་པ། དམ་ཚོས་ལྷན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཚོགས་ལེ་འུར་བྱས་པ་བཙུན་པ་ཚོས་
 ལྷན་རབ་འབྲེང་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པ། མི་དགེ་བ་བཙུའི་ལས་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་
 སྟོན་དཔོན་ཉ་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པ། དགེ་བ་བཙུའི་ལས་གྱི་ལམ་བསྟན་པ་བཙུན་
 པ་ཚོས་ལྷན་རབ་འབྲེང་དབྱངས་གྱིས་མཛད་པ། ལྷ་དན་བསལ་བ་སྟོན་དཔོན་ཉ་
 དབྱངས་གྱིས་མཛད་པ། གཞོན་ཏུ་མ་བདུན་གྱི་ཉོགས་པ་བཙུན་པ་སྟོན་དཔོན་

༡ མ་ཕྱི་ལྔའན། ལྷོ་མ་ ཞོལ། ལྔའན། ལྷོ་མ་

གསང་བས་བྱིན་གྱིས་མཛད་པ། ཡོན་ཏན་བདུན་ཡོངས་སུ་བརྗོད་བའི་གཏམ་སློབ་
 དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་
 གཉེན་གྱིས་མཛད་པ། ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ།
 མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ། ལེགས་བར་
 བཤད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟ་མ་ཉོག་ལྟ་བུའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པ།
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤང་བའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཉམས་མཛད་པ། ཚོད་པའི་དུས་
 ཀྱི་གཏམ་སློབ་དཔོན་མ་ཉི་ཅི་ཉམས་མཛད་པ། དཔེན་པའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་ས་མཚོ་
 སྤྱིན་གྱིས་མཛད་པ། ཡན་ལག་བདུན་པའི་ཚོ་ག་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཉི་ཤུ་པ་
 འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་བ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
 བཅུ་གཅིག་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། སློན་ལམ་བདུན་ཅུ་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སློབ་དཔོན་བཙུན་པ་གཞན་ལ་མན་པའི་དབྱངས་དགོན་པ་
 བས་མཛད་པ། རོན་དམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སློན་
 མ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་རྗོབ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་བརྒྱ་སྤྱངས་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་སློབ་དཔོན་ཉ་དབྱངས་ཀྱིས་མཛད་པ། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་
 སུ་བྲན་པ། ཚོས་རྗེས་སུ་བྲན་པ། དག་འདུན་རྗེས་སུ་བྲན་པ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 རྣམ་པ་ལྗེའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ།
 འཕགས་པ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་རྒྱས་པའི་མདོ་སྤེའི་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་དང་
 བརྒྱབ་པའི་ཚོ་ག་ལོགས་ཤིག་ཏུ་སྤྱང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་
 བརྒྱ་པའི་བསྐྱུང་བ་དང་། སྤྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཚོ་ག་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་

བ། མཁུལ་གྱ་བའི་ཚོ་གསློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་པ། མཁུལ་
 འབྲུལ་བའི་ཚོ་གསློབ་དཔོན་དབྱ་ལས་རྒྱལ་བ་གསང་བས་མཛད་པ། མཁུལ་གྱི་ཚོ་
 ག་དངོས་གྲུབ་བརྟེན་པའི་མཁུལ་བ་ཚེན་པོ་རིན་ཚེན་འབྲུང་གནས་སྤྲས་བས་
 མཛད་པ། མཁུལ་གྱི་ཚོ་གསློབ་དཔོན་རྣམ་པ་མེད་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པ། མཁུལ་གྱི་
 ཚོ་གསློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་ཀུ་ལས་མཛད་པ། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་གྱི་ལེའུ་
 སློབ་དཔོན་གྲང་རྒྱབ་བཟང་པོས་མཛད་པ། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་ཚོགས་གྱི་ལེའུ་སློབ་
 དཔོན་ནག་པོ་ཞབས་གྱིས་མཛད་པ། བསམ་གཏན་གྱི་ཚོས་དུག་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 སློབ་དཔོན་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱ་ཉི་ལས་མཛད་པ། དེའི་འགྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་དུ་ན་ལྷི་ལས་
 མཛད་པ། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་བཞག་པ་སའི་སྤྱིང་པོ་
 འཁོར་པོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་གྲུང་བ། རྣལ་འབྱོར་བའི་རྟོགས་པའི་གོགས་མེལ་བ་
 སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་གསང་བས་མཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་བདེན་
 པ་མཁུལ་བ་ཚེན་པོ་དཔལ་གྲང་རྒྱབ་བཟང་པོས་མཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་བསྐོམ་པ་ལ་
 འཇུག་པ་སློབ་དཔོན་ཀུ་ལ་ལ་ལྷི་ལས་མཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་བསྐོམ་པའི་ལམ་སློབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་མཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་
 གྲང་པོས་མཛད་པ། མི་རྒྱལ་བ་བསྐོམ་པའི་རིམ་བ་སློབ་དཔོན་དགེ་བའི་གོ་ཆས་
 མཛད་པ། ཡོངས་སུ་བཅད་པ་བསྐོམ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་ཚེན་པོ་
 དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྲགས་པས་མཛད་པ། སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་སློབ་མེད་པ་
 བསྐོམ་པ་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲོ་བ་ཞེས་གྲུ་བ་དགྱིལ་འཁོར་ཚེན་པོའི་སློབ་དཔོན་མཚུ་
 མ་ཉིས་བཛད་པ། རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་པའི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་ཚོས་གྱི་དབང་

བོས་མཛད་པ། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་སློབ་དཔོན་
 ཆེན་པོ་འབྲུང་གནས་ཞི་བས་མཛད་པ། རྣམ་འབྱོར་སློབ་པའི་བསྐྱོམ་པའི་དོན་
 མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བས་མཛད་པ། བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་གཞུང་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ། མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཏུ་རིས་
 མཛད་པ། ཡོན་ཏན་བདུན་བསྟན་པའི་གཏམ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་
 པ། བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་མཁའ་བོ་ཞི་བ་སྣམ་མཛད་པ།
 བསྐྱབ་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས་
 གྱིས་མཛད་པ། ཐེག་པ་ཉི་ཤུ་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། འཕགས་པ་ས་
 ལུ་ལྡན་པའི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། མི་ལམ་ཡིད་
 བཞིན་ལོར་བུའི་གཏམ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་པའི་སྤྱིང་པོའི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་པའི་སྤྱིང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་
 མཛད་པ། བྱང་ཚུབ་སེམས་གྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། རྒྱ་ན་མེད་
 བར་བསྟོད་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་མཛད་པ། སྲིད་པ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་སྐྱ་
 སྐྱབ་གྱིས་མཛད་པ། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བར་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་དཀོན་མཚོག་
 འབངས་གྱིས་མཛད་པ། དེའི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྱི་སྤང་པོས་མཛད་པ།
 ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་བར་བསྟོད་པའི་དོན་གྱི་ཚོ་ག་ལེ་འུར་བྱས་པ་སློབ་དཔོན་
 ཕྱོགས་གྱི་སྤང་པོས་མཛད་པ། བྱད་བར་དུ་འཕགས་པར་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་ཐོ་
 བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ། ལྷ་ལས་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་བསྟོད་པ་སློབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་

བདག་པོས་མཛད་པ། གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་བདུན་ཅུ་པ་སློབ་དཔོན་རྩ་བ་
གྲགས་པས་མཛད་པ། སྐྱབས་འགོ་ཡན་ལག་དྲུག་པ་སློབ་དཔོན་མི་མ་ལས་མཛད་
པ། དེ་མ་མེད་པའི་རིན་པོ་ཆའི་འཕྲིན་ཡིག་རོ་བོ་རྗེས་མཛད་པ། རྒྱལ་བོ་འཛིན་པ་ལ་
ལ་བརྒྱུད་ས་པ་ལོ་ལོ་ཀ་བཞི་བཅུ་པ་རྣམས་ལ་གྲངས་བརྒྱ་དང་གསུམ་བཞུགས་
སོ། །

རོ་བོ་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་གྲང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་སློབ་མའི་བརྒྱུད་པ་
ནི། རོ་བོ། ལྷོན་པ། བོ་ཉོ་བ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཁ་བ། སེ་སྤྱི་ལ་"པོ"་བ། ལྷ་ཆེན་པོ། ལྷ་
འགོ་མགོན། ཟངས་ཆེན་པ། མཚོ་སྤྲ་བ། སློབ་དཔོན་དགའ་བ་བཟང་པོ། མཁན་ཆེན་
ཚོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། དེས་བདག་ལ་
སྤུལ་ལོ། །

གཞུང་དེའི་གདམས་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་
མན་ངག། སྐྱེས་སུ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་རིམ་བ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་
འཁྲིད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྲིད་ལ། རྒྱ་ཆེན་སློབ་དཔོན་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷོན་
པ་བཙུན་ལྷན་འདས། བྱམས་པ། རོགས་མེད། དབྱིག་གཉེན། འཕགས་བཟོལ་ཕྱེ།
བཙུན་པ་ཟོལ་ཕྱེ། མཚོག་གི་ཕྱེ། དུལ་བའི་ཕྱེ། མཁན་པོ་རྣམས་སྤང་མཛད། སློབ་
དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ། གུ་ས་ལི་ཆེ་བ། གུ་ས་ལི་རྩུང་བཟོད་སྐད་དུ་མཚན་དགོ་བ་
ཅན། གསེར་སྤིང་བ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པ། རོ་བོ་དེ་ལོ་ཀ་ར་ལྷོ་རྩུ་ན་ཉེ་བོད་སྐད་དུ་
དཔལ་མར་མེ་མཛད་ཡེ་ཤེས། འགོ་མ་སློབ་རྒྱལ་བའི་འབྲུང་གནས། དཔོན་པ་བ། ལྷོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན་༡ན། པོ་ ཞོལ། ༡༠ན་༡ན། བྱ

འུ་རྒྱུད་ལ། ཐག་མ་པ་དོར་གཞོན། ཉམ་སེང་། ཉམ་མཁམ་རྒྱལ་པོ། སེང་གེ་བཟང་
པོ། གྲུབ་ཐོབ་ཡུག་དོར་བ་ཉམ་མཁམ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཚོང་ཁ་
བ་ཚེན་པོ། དེས་བདག་ལ་བཀའ་བྲིན་མཛད་དོ། །

ཡང་བྱང་རྩལ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ།
འཇམ་དབྱེངས། ལྷ་སྐྱུལ། ལྷ་བ་གྲགས་པ། རིག་པའི་ཁུ་སྐྱུག་ཆེ་བ། རིགས་པའི་ཁུ་
སྐྱུག་རྒྱུང་བ། རྫོང་པོ་རྗེ། ལྷོན་པ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་ཡན་ཆད་སྤང་ལྟར་རྟོ། །

ཡང་བཀའ་གདམས་གཞུང་བ་དང་གདམས་ངག་པ་གཉིས་ལས། གཞུང་བ་
ནས་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཡན་ཆད་སྤང་ལྟར་ལ་དེ་ནས་པོ་ཉོ་བ་རིན་ཆེན་
གསལ། ལ་ར་བ་ཡོན་ཏན་གྲགས། བྱ་འཆད་ཁ་བ་ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། སེ་སྐྱིལ་བྱ་བ་
ཚོས་གྱི་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་ལྷུང་གི་དབང་སྐྱུག་ཅེས་གྲགས་པའི་མཚན་འོད་ཟེར་གྲ་མ།
ལྷ་འགྲོ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་གྲགས་པ་མཚན་བྱང་རྩལ་འོད་ཟེར། ཟངས་ཚེན་པ་
དང་མ་བསོད་ནམས། མཚོ་སྐ་བ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། མོན་གྲ་བ་རྩལ་ཁྲིམས་བཀྲ་
ཤིས། གཉལ་གྲ་སྐོར་གྱི་མཁམ་པོ་ཚོས་སྐྱབས་བཟང་པོ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ཚོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ། དེས་བདག་ལ་བཀའ་བྲིན་མཛད་དོ། །

གདམས་ངག་པ་ནས་བརྒྱུད་པ་ནི་ལྷོན་པ་ཡན་ཆད་འབྲ་བ་ལས། ལྷན་སྐྱ་བ་
ཚེན་པོ་རྩལ་ཁྲིམས་འབབ། བྱ་ཡུལ་བ་གཞོན་ཏུ་འོད། རྒྱ་མ་བ་སྐྱེད་ཆེན། རྒྱ་མ་
བ་སངས་རྒྱལ་དཔོན་སྟོན། དེ་ནས་ནམ་མཁམ་རྒྱལ་པོ་ཡན་ཆད་སྤང་ལྟར་རྟོ། །ཡང་
ལ་ར་བ། གཉལ་སྟོན་སྐོར་གྲོས་གྲགས། "རྗེ་ལྷོན་ཤེས་རབ་གྲགས། ཞང་དོ་རྗེ་འོད།

༡ མ་ཕྱི། ༡བ། ལྷུང་ ཞོལ། ༡༠བ། དབྱེར་ཚེན་པོ
༢ མ་ཕྱི། ༡བ། རྫོང་ ཞོལ། ༡༠བ། རྫོང་

གྲོ་སྟོན་བདུན་ཅི་གྲགས། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྐྱོ་སྟོན་སྐྱོན་ལམ་ཚུལ་
ཁྲིམས། མཆིམས་སྐྱོ་བཟང་གྲགས། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་རྒྱུ་ཅི་ལོ། ཚོས་ཇེ་"བཀའ་"བཞི་
བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་སའི་ལམ་
རིམ་དང་། ཚོས་ཇེ་སེང་གོ་བ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་སའི་ལམ་རིམ་གྱི་ཡིག་ཆའི་
སྟེང་ནས་ཐོབ་པོ། །

སྐྱོ་སྐྱོང་དོན་འདུན་མའི་འབྲིང་གི་བརྒྱུད་བ་ནི། ལུབ་ལ། ལུམས་ལ། ཐོགས་
མེད། དབྱིག་གཉེན། འཕགས་བ་གྲོལ་སྟེ། བརྒྱན་བ་གྲོལ་སྟེ། གུ་ཤ་མི་བྲ། སེང་གོ་
བཟང་པོ། གང་བ་སྟེལ། གུ་ས་ལི་ཆེ་བ། གུ་ས་ལི་རྩུང་བ། གསེར་གྲིང་བ། རོ་བོ་རྩེ།
འབྲོམ་སྟོན། བོ་ཉོ་བ། ཤ་ར་བ། འཆད་ཁ་བ། སེ་སྤྱིལ་བྲ་བ། རམ་བ་སྣ་སྤངས་བ་ཁུ་
དཔོན་གཉེས། སྐྱོ་བ་དཔོན་ཡོན་ཉན་དཔལ། མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ། མཁན་ཆེན་
"བཀའ་"བཞི་བ་གྲགས་བ་གཞོན་ལྷ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་ལ། རྒྱས་
སྲས་རིན་པོ་ཆེ་ཐོགས་མེད་བཟང་པོ་དཔལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་དཔལ་ལྷན་རེད་
མདའ་བ། དེ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་རྒྱལ་སྲས་རིན་པོ་ཆེ། འབྲོ་མགོན་དཔལ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། ཚོས་ཇེ་"བཀའ་"
བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་རྒྱལ་སྲས་པའི་འབྲིང་ཡིག་གི་སྟེང་ནས་འབྲིང་
དང་། སྐྱོ་སྐྱོང་བེན་བྲིས་ཆེན་མའི་ལུང་ཐོབ་ལ།

ཡང་ཚོས་ཇེ་རྒྱལ་སྲས་པའི་དངོས་སྐྱོབ་ཇོ་གདན་རིན་པོ་ཆེ་ཡོན་ཉན་སྐྱོ་གྲོས་

༡ མ་ཕྱི། ༡བ། ༡ན། བཀའ། ཞོལ། ༡༠བ། ༡ན། དཀའ།
༢ མ་ཕྱི། ༡བ། ༡ན། བཀའ། ཞོལ། ༡༡ན། ༡ན། དཀའ།
༣ མ་ཕྱི། ༡བ། ༡ན། བཀའ། ཞོལ། ༡༡ན། ༡ན། དཀའ།

བ་ལས་གྲུབ་ཐོབ་པོ། །

ལྷོ་ལྷོ་ང་མཚོན་ཆ་འཁོར་ལོའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རོད་ལོ་རྗེ། ལྷོན་པ། བོ་ཏོ་པ། ཤར་
བ། འཚད་ཁ་པ། སེ་སྤྱི་ལ་བྱ་བ། ལྷ་འགོ་བའི་མགོན་པོ། རོད་ལོ་རོ་བ་སངས་རྒྱ་ས་
སྤན་སྤོན། མཁམ་ཚེན་ཤེས་དོད། རོ་གདན་སང་འིན་པ། ཚོས་རྗེ་རྒྱ་མ་བ་ཡོན་
ཏན་འོད། ཚོས་རྗེ་བཀའ་བཞི་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། དེས་བདག་ལའོ། །

ལྷོ་ལྷོ་ང་མ་བྱ་བའི་འཁོར་ས་དང། ལྷོ་ལྷོ་ང་གུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་ས་
བ་ལ་དགྲི་ཏ། རོ་པོ། དགོན་པ་བ། ལྷ་འུ་ལུང་བ། ལྷེ་སྤོམ་པ། སངས་རྒྱ་ས་
དཔོན། རོ་མ་སྤོམ་པ་མཁམ་པོ་ཚོས་ལྷན། ལྷོ་བ་དཔོན་གྲུ་བཟ་ཤིས། རྒྱ་མ་བ་
བཟ་ཤིས་རྒྱལ་མཚན། མཁམ་པོ་སང་འིན་པ། ཚོས་རྗེ་རྒྱ་མ་བ་ཡོན་ཏན་འོད།
ཚོས་རྗེ་བཀའ་བཞི་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

ལྷོ་ལྷོ་ང་ནས་དག་གཙུག་ལོར་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རོད་ལོ་རོ་བ་ཡན་སྤར་བཞིན་ལ།
དེ་ནས་རོ་གདན་སྤངས་པོད་བ་དགེ་བསྡེན་ཤེས་རབ་བཟང་པོ། དོན་ཞགས་བ་
སང་འིན། རྒྱ་མ་བ་ཡོན་ཏན་འོད། ཚོས་རྗེ་བཀའ་བཞི་བ། དེས་བདག་ལའོ། །

-
- ༡ མ་ཕྱི་འབམ་ན། སང ཞོལ། ༡༡ན་ལ། སངས
  - ༢ མ་ཕྱི་འབམ་ན། བཀའ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། དཀའ
  - ༣ མ་ཕྱི་འབམ་ན། བ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། བ
  - ༤ མ་ཕྱི་འབམ་ན། རྒྱུར ཞོལ། ༡༡ན་ལ། དཔྱེར
  - ༥ མ་ཕྱི་ལན་ན། ཟེམ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། ཟེམ
  - ༦ མ་ཕྱི་ལན་ན། སང ཞོལ། ༡༡ན་ལ། སངས
  - ༧ མ་ཕྱི་ལན་ན། བཀའ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། དཀའ
  - ༨ མ་ཕྱི་ལན་ན། སང ཞོལ། ༡༡བཟ་ན། སངས
  - ༩ མ་ཕྱི་ལན་ན། བཀའ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། དཀའ
-

སྐྱོ་སྐྱོང་མེམས་པའི་རིམ་པ་དང་། “སྐྱེར¹་སྐྱོམ་དོ་རྗེའི་བརྒྱའི་བརྒྱུད་པའང་སྐྱར་
ཉུང་རྟོ། །མ་བྱ་དུག་འདོམས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་རིག་ཆེན་སྐྱར་པ་
ནམས་འོད་འདོམ་སངས་རྒྱས་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱིས་བྱས་”ཟེར²། གཞན་དག་དེས་ལྟ་འགྲོ་
མགོན་ལ་ལྷུས་པས་མི་བདེན་ཟེར་རྟོ། །

སྐྱར་རི་ཐང་པའི་སྐྱོ་སྐྱོང་སྐྱོན་བརྒྱུད་མ་དང་སྐྱོན་གཅིག་མ་གཉིས་ཀྱང་ཚོས་རྗེ་
“བཀའ³་བཞི་བ་ལས་ཐོབ། ཁོང་པས་འགྲོ་མགོན་དཔལ་ཡེ་བ་ལ་གསལ་འདུག་
ཅིང་། དེ་ཡན་གྱི་བརྒྱུད་པ་བཅའ་བར་བུའོ། །

ཉེན་འབྲེལ་སྦྱང་བོའི་ཁྲིད་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལུབ་ལ། སྐྱོན་རས་གཟིགས། བྱམས་
ལ། གསེར་སྦྱིང་ལ། རོ་ཤོ། འབྲོམ་སྐྱོན་ལ། ཤོ་ཉོ་བ། རྒྱ་སྐྱོན་ལྷགས་རི་བ། ཚོས་གྱི་
གཡུང་བུང་། ལྷེ་ལུ་བ། སྐྱེར་སྐྱོམ་ཞིག་ལོ། རྒྱ་སྐྱོམ་རིམ་ལ། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། ཉན་
ཆེན་བསོད་ནམས་བརྟན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་རབ་འབྲུམ། རྒྱལ་སྐྱས་ཐོགས་མེད།
འགྲོ་མགོན་དཔལ་ཡེ་བ། ཚོས་རྗེ་”བཀའ⁴་བཞི་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། དེས་བདག་
ལའོ། །

སྐྱིད་སྐྱུག་ལམ་ཁྲེང་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། བཤ་ཆེན་ལྷུ་གྲི། ཁྲོ་སྐྱ་ལོ་རྩེ་བ་བྱམས་
པ་དཔལ། མཁན་ཆེན་བྱང་རྒྱལ་དཔལ། མཁན་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ། མཁན་ཆེན་
“བཀའ⁵་བཞི་བ་གྲགས་པ་གཞོན་ལ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། རྒྱལ་

1 མ་ཕྱི། ༧ན་3ན། རྐྱེར ཞོལ། 11བ་3ན། དུྱིར
2 མ་ཕྱི། ༧ན་3ན། ཟར ཞོལ། 11བ་3ན། ཟེར
3 མ་ཕྱི། ༧ན་3ན། བཀའ ཞོལ། 11བ་3ན། དཀའ
4 མ་ཕྱི། ༧ན་4ན། བཀའ ཞོལ། 11བ་4ན། དཀའ
5 མ་ཕྱི། ༧ན་4ན། བཀའ ཞོལ། 11བ་4ན། དཀའ

སྲས་སློགས་མེད། དཔལ་ལྷན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་ལན་མང་དུ་སྐྱོས་སོ། །

སྲུང་བ་ལོ་རྒྱུ་བའི་སྣན་བརྒྱད་དོ་རྗེའི་ཆོག་བཞིའི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། དོ་རྗེ་
བཟུ་ལོ། རྗེ་བཅུན་སློབ་མ། སྲུང་བ་ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་མཚོག་དང་པོའི་དོ་རྗེ། ས་སྲུ་བཏ་
ཆེན། འགྲོམ་མགོན་འཕགས་པ། འང་དགོན་མཚོག་དཔལ། ར་བཟའ་བཟུ་སྲུག་པ།
ཆོས་རྗེ་སྐུ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་ཚུབ་ཅེ་སོ། ཆོས་རྗེ་
"བཀའ་བཞི་བ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ལས་བདག་གིས་སོབ་པར་བཀྲིས་སོ། །

སྣོང་པོ་དོན་གསུམ་གྱི་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་། ཁ་སར་སྤ་ཉི། བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་མོས་རིན་ཆེན། ཉི་ལོ་བ། རོལ་པའི་དོ་རྗེ། བྱུ་སོབ་མི་འ་རྗོ་
གི། ཁོ་སྲུ་ལོ་རྒྱུ་བ། རྒྱ་ཆེན་འཛིལ་སྲུ་བ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེང་གོ། ཡང་ཅེ་
བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ། ཆོས་རྗེ་སྲུ་སློན། རྒྱང་ཆེན་པ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། དེས་
བདག་འདོ། །ཡང་ཆོས་རྗེ་སྲུ་ལས་སྐུ་མ་དམ་པ། དེ་ལས་སྐུ་མ་འཛམ་རིན་པ། དེ་
ལས་རྗེ་ཉིད་གྱིས་སོ། །

དཔུ་མ་ཆེན་པོའི་སྣོང་ཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྒྱ་ཀྲའི་རྒྱལ་པོ། བྱང་སེམས་སློབ་མོས་
རིན་ཆེན། འཕགས་པ་སྲུ་སྲུ་བ། འཕགས་པ་སྲུ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ། རིགས་
པའི་ཁྲུ་བྱུག་ཆེ་བ། རིགས་པའི་ཁྲུ་བྱུག་ཚུང་བ། ཀྱ་ས་མི་བ། བང་ལྗེ་ཉར་བ་རྒྱལ་
འབྱུང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྐུ་བ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་ལྷང་པ་འོད་ཟེར་གྲགས་པ།
སྲིལ་སྲུ་བ་གྲགས་པ་སེང་གོ། མཁན་ཆེན་སྲི་བོ་ལྷས་བ་ཆེན་པོ། ལྷར་བར་བ་དཔལ་
ལྷན་གྲོ་མོ་ཆེ། མཁན་ཆེན་ཅི་འདུལ་བ་འཛིན་པ། མདར་ཚོ་མདོག་སྤྲད་ཀྱི་མཁན་

༡ མ་ཕྱི་ལན་མེད། བཀའ་ལོལ། ༡༡ན་ཉན། དཀའ

ཆེན་བདེ་བ་ཅན་ལ། མཁའ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། མཁའ་
ཆེན་བྱང་རྒྱལ་སེང་གོ། རྫོང་གྲོས་རྒྱལ་མཚན། མདོག་ལོད་པ་མཁའ་ཆེན་ཀུན་དགའ་
དཔལ། རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ལེན་མདའ་པ་ཆེན་པོ། དེ་ལས་བདག་གིས་རྗེ་བཙུན་ཁོང་
རང་གི་¹མིང་¹ཡིག་གི་སྟེང་ནས་ལན་ལགའ་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་རྗེ་བཙུན་ལེན་མདའ་པ་ལས་རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཚོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོས་གསལ། དེ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
སྤར་ཐང་མཁའ་ཆེན་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལའང་། མཆིམས་ནམ་མཁའ་
བྲགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལྷ་མིང་གི་ཡིག་ཆའི་མིང་ལྷང་གསལ། བདག་གིས་དེ་ཡང་
རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཉིད་ལས་ཐོབ་པོ། །ཡང་རྫོམ་དབྱུ་མ་པ་བཙོན་འགྲུས་སེང་གོ་ལ་རྗེ་
བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་པའི་ལྷ་མིང་ནི་བྱིན་རྒྱལ་ཉེ་བརྒྱད་དང་འབྲུ་སྟེ་
རྫོམ་དེ་ཉིད་ལ་རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པས་གསལ། དེ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ། རྗེ་རང་ཉིད་
གི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་སྐོང་རྒྱལ་གི་འཁྲིད་གི་དམིགས་རྣམས་སྤྱིང་པོ་བསྐྱུས་ནས་
གནང་བའི་སྤུ་མ་དེ་དག་གཞིར་བཞག་ནས་གསུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲུའི་རིགས་
ལགའ་ཞིག་ལ་ནི། རྗེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བར་
དུ་གཞན་བརྒྱལ་མི་དགོས་སོ། །

ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དམར་མིང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རོ་རྗེ་འཆང་། རོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་
ལ། བྱུ་ཐོབ་ཆེས་བྱ་བ་དར་མ་འོད། ལྷོ་ལྷས་བ་བྱང་རྒྱལ་འོད། འགྲོ་མགོན་བྲག་
དམར་བ་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་སྤྱིམས། ལྷ་བཙུན་དགོན་གསར་བ་བསོད་ནམས་སྤྱིང་པོ།

¹ མ་ཕྱེ། ༧བཙུ། མིང་ ཞོལ། ༡༣ན། མིང

ཀྱན་སྤངས་སྤྲུགས་རྗེ་བཙུན་འགྲུས། མན་སྤྲུན་"བྲག"ཁ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ། ཚོས་
རྗེ་སྤྲུག་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། སྤྲུག་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་ཁྲིམས། ཚོས་རྗེ་
བུན་སྤྲི་བ་ལས་བདག་གིས་སྤྲུག་དམ་པའི་འཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོའི་སྤྲེང་ནས་ཐོབ་པར་
བསྐྱིས་སོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་སྦྱོར་གྱི་འཁྲིད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། རྗེ་
ལོ་བ། རྗེ་རོ་བ། མར་བ། མི་ལ། དུགས་པོ་ལྷ་རྗེ། འགྲོ་མགོན་པག་གྲུ་བ། སྤྲིང་ཆེན་
རས་བ། གཙང་པ་རྒྱ་རས། རྗེ་ཆང་པ་མགོན་པོ་རྗེ་རྗེ། རྒྱལ་བ་ཡང་མགོན་པ།
སྤྲུགས་སྤྲུན་སྤྲུན་སྤྲིན་སྤྲུན། ཚོས་རྗེ་ལྷུང་སྤྲུག་པ་ཆེན་པོ། ཚོས་རྗེ་ཡང་སྤང་པ་
བྲགས་པ་དཔལ། ཚོས་རྗེ་སྤྲོགས་ལས་རྣམས་རྒྱལ། རྗེ་ལོ་ལྷུང་པ་མཁམ་གྲུབ་སྤྲོ་
སྤྲོས་དཔལ། དེ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་ཅིང་། ཡང་དགོན་པའི་འཁྲིད་ཡིག་དང་། སྤྲུན་
སྤྲིན་ཆེན་ལྷན་གྱིས་ཡང་དགོན་པའི་གསུང་བེན་གྱིས་སྤྲུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་
ཡང་ཐོས་སོ། །

ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྤྲུན་ལྷན་ལེ། བདག་གིས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོའི་ཞལ་སྤྲུན་སྤྲུང་ཅམ་ཞིག་ཐོས། རྗེས་འབྲི་ཁྲུང་པ་སྤྲུན་སྤྲུ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་
གསལ་ནོ། །

མདོ་ཉིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ། འཕགས་པ་སྤྲུད་པ། རྗེ་རྗེ་གཙོད་པ། ལྷུ་སྤྲོམ་"གྱི"འི་
མན་ངག་རིན་ཆེན་སྤྲུངས་པ། མེ་ལོང་སྤྲོད་གསུམ། དེས་དོན་མཐར་སྤྲུག་རྣམས་ཀྱི་
ལྷུང་། རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་འབྱོར་ཤེས་པ་ལས་བདག་གིས་ཐོས། རིན་པོ་ཆེ་བས་རྒྱུང་

༡ མ་ཕྱི། ༧བཟན། བྲག ཞོལ། ༡༦བཟན། ཕྱག
༢ མ་ཕྱི། ༡༠བཟན། རྒྱ ཞོལ། ༡༧བཟན། རྒྱ

ཁ་བའི་མཁན་པོ་བ་མགོན་རྒྱལ་ལ་གསན། དེ་ཡན་མ་ངེས་སོ། །

ཞི་བྱེད་བརྒྱུད་བ་སྲ་མའི་སྐོར་རྣམས་གཙང་པོ་བྲག་ནག་པའི་གདན་ས་བས་
ལུས་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚོས་རྗེ་སེང་གེ་བ་ལས་ཐོབ་བ་དང་། མ་གཅིག་གི་གཙོད་ཏུ་
བྲགས་པའི་བྱིན་རྒྱལ་ས་ནམ་མཁའ་སྐོར་འབྱེད་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་
བམ་ཟེ་ལྷུ་རུ་དེ་ཚའི་གཞུང་། མ་གཅིག་གི་སྲས་ཀྱིས་མཛད་པའི་ནང་རིག་པའི་
འབྲུལ་གཙོད་ཚིགས་བཅད་མ། དོན་དམ་ཐུགས་སྦྱིང་ལ་སོགས་བ་མང་པོ་ཞིག་དོ་
ས་རིན་ཆེན་འབྲུལ་དང་། ལྷུ་བ་བ་བ་དོར་གཞོན་སོགས་ལས་ཐོབ་བ་དང་། བསམ་
སྤྲིངས་བ་མཁས་བྱུང་ཚོས་རྗེས་བྱས་པའི་མལ་གཙོད་ཐུན་གཅིག་མ་ཚོས་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་དཔལ་བ་ལས་ཐོབ་བ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱུད་བ་ནི་ཞིབ་བར་འདིར་མི་“འགྲི”སྟེ་
ཚམ་དུ་དགོས་བ་མི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་མ་གཅིག་ལ་བས་སྟོན་ནི་དོང་ཨེའི་ལ་བས་སུ་འབྲུངས། ལུས་མཛེས་
ཤིང་སྟེག་པས་ལ་བས་སྟོན་དུ་བྲགས། གཙང་དུ་བྱིན་ནས་རྙིང་མ་བའི་སྐྱུ་འབྲུལ་དང་
རྫོགས་ཆེན་ཉན་ནས། རྫོགས་ཆེན་བ་“ཐོང”¹ བ་འབར་རེ་དང་བསྐོངས་ནས་གོང་
བོར་བྱིན་པས་ཁོང་གཉིས་ལས་སྲས་གསུམ་བྱུང་། དེའི་རྗེས་ལ་གཙང་གི་རྙིང་མ་བ་
ལུང་འག་འབྲུང་གི་སྟོབ་མ་སྐྱོ་རྒྱུང་བསོད་ནམས་སྐྱ་མ་ལ་བ་དམ་བས་གཙོད་ཀྱི་
མན་ངག་རྣམས་གནང་ནས་དབྱུས་སུ་འོངས་བ་དང་། ཨེའི་གངས་བར་ལྷ་ཁང་དུ་
མཛེས་ནས་དེས་གཙོད་ཀྱི་ཚོས་དབང་སེམས་ལ་བསྐྱར་རྙིང་མའི་སྐྱུ་འབྲུལ་གྱི་
དབང་བསྐྱར། གཙོད་ཀྱི་གདམས་ངག་མ་ལུས་བ་གནང་། མ་གཅིག་གིས་ཁོང་རང་

¹ མ་ཕྱི་ ༡༠ན་མན། འགྲི རོལ་ ༡༡ན་མ། འདི
² མ་ཕྱི་ ༡༠ན་མན། ཐོང་། རོལ་ ༡༡ན་མ། ཐོང་།

གི་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་ཆེ་བ། དང་པོར་ཐོད་པ་གྲུབ། ཕྱིས་རྒྱལ་བ་དོན་གྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་
དེ་ལ་གནང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། མ་གཅིག་ནི་ལུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ཡིན་པ་ལ། ལྷ་སྟེགས་གྱི་མཁའ་འགོ་མས་བོད་ཏུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་
ལ་གཞོན་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་སྐྱུ་ལ་པ་བཞི་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཏུ་བོད་ཏུ་སྐྱ་སྐྱེ་བ་བཞིའི་
རྣམས་པར་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱུལ་ཏེ། དེ་ཡང་ལྷ་སྟེགས་གྱི་མཁའ་འགོ་མའི་སྐྱུ་ལ་པ་བཞི་
ནི། ཡར་གྲུངས་གྱི་སྐལ་བ་དཀར་པོ། ལྷོད་ལུང་མདའི་ཚད་མོ་^༡ནམ་མཁའ་ལ། གཙང་
གི་ཤེ་མོ་རྒྱ་ལྷམ། ཉན་ལྷོད་ཀྱི་ཞང་མོ་རྒྱ་མཐེང་། དེ་རྣམས་འདུལ་བའི་དོན་ཏུ་ལུམ་
ཆེན་མོས་སྐྱུ་ལ་པ་བཞི་ནི། ཨའི་ལ་བས་སྟོན། ལྷ་ཏུ་ཏུར་ལུང་གི་མ་རོ་རྒྱལ་ལེ་ལྷམ།
ལ་སྟོད་ཀྱི་ཞུ་མ་ལྷ་ཇེ་དང་། ཞུ་བ་རྒྱལ་མོ་སྐྱིད་རྣམས་སོ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཚད་མོ་
ནམ་མཁའ་འདི་ལས་འབྲས་པ་དག་འགྲོག་མིའི་སྟོབ་མ་གྲུབ་ཐོབ་པོ་གསུམ་མོ་བཞིའི་
ཡ་གྲུལ་ཏུ་འདོད་དེ། མདོར་ན་སྟོགས་རེ་ཐོས་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་
ཉན་པར་ཞིབ་ཏུ་བརྟག་དགོས་པ་ཏུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱི་མན་ངག་པ་སོ་སོས་
གཞི་གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་འདྲ། འཆད་ཚུལ་རྒྱབ་འགལ་ཏུ་སོང་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །

ལྷུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གོ་གཅིག་པ་དང་། ཡི་གོ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལྷེ་སྟོམ་
"རྫོད་^༢པ་ནས་བརྒྱད་པ་ཚོས་རྗེ་^༣ནམ་མཁའ་བ་ལས་ཐོབ་མོད་ཀྱི་རྫོགས་ཆེན་དང་
འདྲེས་ངེས་པར་སྤང་ངོ། །

ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བའི་གསུང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་མན་ངག་ཉམས་ཁྲིད་ཏུ་བྲས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཤན། བམ ཞོལ། ༡༡བཤན། བ
༢ མ་ཕྱི། ༡༠བཤན། རྫོང ཞོལ། ༡༤ནཤན། རྫོང
༣ མ་ཕྱི། ༡༠བཤན། བམ ཞོལ། ༡༤ནཤན། བ

པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། ས་པ་ཤ། འཕགས་པ། ཞང་དགོན་མཚོག་དཔལ། འ་བཟའ་བྲག་
ལྷག་པ། ལྷ་མ་དམ་པ། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱང་ཅེ། ཚོས་རྗེ་སེང་གེ་པ། དེས་བདག་ལོ། །

མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁྱིམ། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཙམ་གསུམ་གྱི་ཁྱིམ། སྲིད་ཞི་
མཉམ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱིམ་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷག་པ་ནས་རྗེ་བོའི་བར་ལམ་རིམ་བཞིན།
དེ་ནས་འབྲོམ་སྟོན་པ། འབྲོམ་ནམ་མཁའ་ལྷ་མ། ལྷོག་སྐྱུ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚོན།
འབྲོམ་ཚོས་ཀྱི་སློབ་ལོན། འབལ་ཚད་མ་བ་ཡེ་ཤེས་སེང་གེ། ལྷ་ར་ཐང་བ་སངས་རྒྱལ་
སྟོམ་པ། མཁའ་པོ་རྩ་གུ་ལ། མཁའ་པོ་རྩ་གུ་ལ། ལྷོབ་དཔོན་ཀུན་ཚུལ། ཚོས་
རྗེ་གངས་ཁྲིད་པ་གྲགས་པ་དཔལ། མཁའ་ལྷ་བ་ལྷ་དབང་སློ། ཚོས་རྗེ་བྱུང་ལྷོ་པ། དེ་
ལས་བདག་གིས་ཐོབ་ཅིང་། ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ཐོག་བབས་ཀྱི་ཁྱིམ་དང་།
མཁའ་ལྷ་བ་ལྷ་དབང་བས་བྱས་པའི་བསྟོམ་གྱི་ལག་ལེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་ཡང་ཚོས་
རྗེ་བྱུང་ལྷོ་པ་ལ་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་གསང་སྲགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་དབང་རྒྱུད་མན་ངག་ལ་སོགས་པ་དག་
བཀའ་རྒྱུ་མཚོས་པའི་བརྒྱུད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོར་སྟོན་རུང་དུ་བྱེད་པའི་དབང་
རྣམས་རྗེ་ལྷ་ར་མཚོས་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། རྒྱུད་སྡེ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཤའ་བ་དང་
ལུང་རྗེ་ལྷ་ར་མཚོས་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་རྗེ་ལྷ་ར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
མན་ངག་དག་གི་བརྒྱུད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་མི་བསྟོན་པའི་
དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ལུང་སེམས་སློབ་ལོན་རིན་ཆེན། ལྷ་སྐྱུ་ལ། མ་ཉི་
གི་པ། ཉེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། མར་པ་ལོ་རྒྱུ། མཚུ་ར་དབང་གི་རྗེ་རྗེ། འཁོན་གང་པ་གྱི་ཉེ།

བྱ་སྐྱོད་བ་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། "འཇུག་ལྷ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱབས། བད་སྲི་བ་
འཕགས་བ་སྐྱབས། གསེར་སྲིང་བ་གཞོན་ལུ་འོད། གུན་མཁྲིན་ཚོས་སྐྱའོད་ཟེར།
འཕགས་འོད་ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། གུན་མཁྲིན་བྱ་སྐྱོན། ལྷ་མ་དམ་བ་ལོ་རྩེ་བ་བྱང་ཅེ།
དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལོ་རྩེ་བ་སྐྱབས་མཚོག་པས་གསན། དེ་ལས་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསན། དེ་ལས་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་
ཐོབ་པར་བགྲིས་སོ། །

བཙེམ་ལྷན་འདས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་འཇུག་པའི་རྗེ་རྣམས་ལ་ཚུ་དགུའི་
དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པའི་བརྒྱུད་བ་ནི་འཇུག་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཨ་མ་རྩུ་ཉི་ལ། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས། ལྷ་མ་ཚེན་མར་མེ་
མཚན་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་གུན་དགའ་སྣོད་པོ། བ་ག་ན། ལྷ་ཉི་ལ། ལྷ་རྒྱ་ཀ་ར། བ་རྒྱ་
ཀ་ར། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ལོ་རྩེ་བ་རིན་བཟང་གིས་གསན། དེས་རྒྱང་པོ་ཚོས་སློ། དགེ་
བཤེས་སྐྱབས་སེང་། རྗེ་རྗེ་སྲ་བསྟན། དཀོན་མཚོག་འབར། དགེ་བཤེས་དབང་རིན།
ཁམས་བ་ལྷ་རྒྱ་རྗེ་རྗེ། རོང་བ་ཚོས་མགོན། ལོ་རྩེ་བ་མཚོག་ལྷན། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་
སེང་གོ། ཚོས་རྗེ་བྱ་སྐྱོན། མཁན་ཚེན་རིན་ཚེན་ནས་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་གུན་
མཁྲིན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྲ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྲིས་སོ། །

ཡང་འཇུག་དཔལ་རྗེ་རྗེ། ཡེ་ཤེས་ཞབས། མར་མེ་མཚན། དཔལ་བདེ། རི་མེད་
སྲས་ལ། བ་ལི་མ་ལྷ་རྩུ་ལ། གཉོས་ལོ་རྩེ་བ། གཉོས་དཔལ་ལེ། གཉོས་གྲགས་བ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡ནུན། འཇུག་ ཞོལ་ ༡༧བན། ལྷན

དབལ་གཉེས་གཟི་བརྗེད་དབལ་འདི་ལ་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནང་"བའམ"སངས་རྒྱས་རས་
ཆེན་ཞེས་ཟེད། ལྷོན་མོ་ལྷུང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁམ། ལྷ་མ་ཆོས་སྤྱོད་ཟེད། འཕགས་
འོད་མན་ཆད་སྤར་བཞིན་ལོ། །

གསང་འདུས་སྤྱོད་རས་གཟིགས་སུ་གྲགས་པ། རོ་པོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གི་
བརྒྱད་པ་ལོ། དབལ་ལྷན་ཨ་ཉི་ལ། །སྤྱ་བཙུན་བྱང་རྩལ་འོད། འོས་བ་བྱང་རྩལ་དོ་རྗེ།
རྒྱ་ལྷག་རི་གོང་ཁ་བ། རྗེ་ག་བྱ་ཁ་བ། ཐང་སྣོད་པ་ཆོས་ཀྱི་འོད། ཞང་ཡེ། གཟེ་བ་དོན་
བྱུང་མགོན། བར་ཐང་བ་ཡབ་སྐམ། དར་མ་ལྷ་ཀྱ། བསོད་ནམས་དབང་ལྷག། །ལོ་རྩེ་
བ་མཆོག་ལྷན། ལྷ་མ་དབལ་ལྷན་སེང་གོ། ཆོས་རྗེ་བྱ་སྣོན། བྱང་ཆེན་པ་འཇམ་
རིངས། དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཀྱུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤ་
ནས། བདག་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོས་ཐོས་བར་བསྐྱིས་སོ། །

དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་བཙུན་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལོ། དོ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་མ་སེང་གའི་གདོང་བ་ཅན། ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ། ཨ་པོ་ལྷ་བཟླ། ཡེ་
ཤེས་འབྱུང་གནས་སྤམ་པ། བརྒྱ་བཟླ། རྒྱ་པི་ཀ་ར་དཀྱི་ཏ། རྒྱ་དོ་རྗེ་གྲགས་པ། རྒྱ་
ཆོས་རབ། རྒྱ་ཡེ་ཤེས་སེང་གོ། རྒྱ་འབྱུམ་སེང་། རྗེ་བཙུན་ཀྱ་ལོ། རོང་བ་ཤེས་སེང་།
ལྷ་མ་ཡེ་ཤེས་དབལ། ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་པ། རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བདག་དགེ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོ་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྤུལ་བ་
ལགས་སོ། །

འདིག་བྱེད་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྐོར་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ལོ། དོ་རྗེ་འདིགས་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡བཟླ། བའམ ཞོལ་ ༡༥ན་ཉན། བའི

བྱེད། ཡེ་ཤེས་མཁམ་འཕྲོ་མ། ལྷ་ལི་ཏ་བརྗོ། ཨ་མོ་རྣ་བརྗོ། ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་
སྤུས་བའི་དབལ། བརྗོ་བརྗོ། རྒྱ་པི་ཀ་ར་རྣེ་ཏ། བལ་ལོ་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་ལོ། རྩ་དོ་རྗེ་
བྲགས། རྩ་ཚོས་རབ། རྩ་རྣམ་སེང་གོ། རྩ་དཀོན་མཚོག་སེང་གོ། རྩ་ཤེས་རབ་སེང་
གོ། དབང་སྤྱུག་རྒྱལ་མཚོ། རྩ་སྟོན་ཀུན་དགའ་བཙོན་འབྲུས། རྩངས་མ་པ་བཙོན་
འབྲུས་བྱང་ཚུབ། རྩ་མ་བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན། རྩ་མ་ཨ་ནུ་རྩ་བ། རྩ་མ་དམ་པ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”¹ བདག་ལ་དབྱེས་བཞིན་དུ་གནང་
ངོ། །

འདིགས་བྱེད་ཞེ་དགུ་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད། ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མཁམ་འཕྲོ་མ། ལྷ་ལི་ཏ་བརྗོ། ཨ་མོ་རྣ་བརྗོ་ཆེ་བ། ཚུང་བ། རྩོ་འོད་འབྲུང་།
གཙང་ཡང་དག་འབར། གཙང་ཡང་དག་དོ་རྗེ། རོག་དོ་རྗེ་རྒྱལ་ལོ། གཟེ་བ་དོན་སྤྱབ་
སེང་གོ། ཁམས་པ་ལྟ་དོ་རྗེ། དབྱུས་པ་སངས་རྒྱས་འབྲུག། རྩ་མ་འཕགས་པ།
ཞང་སྟོན་རིན་ཆེན་དབལ། རྩ་མ་གཞོན་ཚུལ། ཡང་ན་རྩོ་འོད་འབྲུང་ལས། རྩོ་འཇམ་
དབལ། རྩོ་བརྗོ། རྩོ་ཁམས་པ་ལྟང་བ། གཉན་རིན་ཆེན་བཏན། གཉན་འོད་སྤྱངས།
གཉན་ཚོས་རྒྱལ། འཕགས་པ་རྩོ་ཆེན། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ས་བཟང་བཤ་ཆེན།
བ་བཟང་འཕགས་པ། འདར་སྟོན་སྤྲུ་རྩོ་ན། རྩ་མ་དབལ་ལྟོན་”ཡེགས།¹ རྩོ་བ་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚོ། དེ་ཉིད་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བཀྲིས་སོ། །

བདེ་མཚོག་ལྷ་ཨི་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་། ལྷུག་ན་དོ་རྗེ། ས་
ར་ཏ། ལྷ་སྤྱུག་ཤ་བ་རི་བ། ལྷ་ཨི་བ། རྩོ་བ་དཔོན་དུ་རི་ཀ་བ། རྩོ་བ་དཔོན་དོ་རྗེ་རི་བ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡བཤན། -ཀྱིས་ ཞོལ། ༡༥བཤན། +ཀྱིས་
² མ་ཕྱི། ༡༡ནཏན། ཡེགས་ ཞོལ། ༡༥ནཏན། ལྷགས།

བྱ་བ། རུས་སྐལ་ཞབས། ལྷོ་རོ་ལྷ་རི་བ། འག་པོ་སློང་བ། ལྷ་ཅུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས་ཅན། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། བམ་མཐིང་བ་སྐྱ་མཆེད། ལྷོ་ག་སྐྱ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་ལོ་ལྷོ་བ་སྐྱོ་གྲོས་གྲགས། ས་ཆེན། ཅེ་མོ། རྗེ་བཙུན། ས་བཅ། འབགས་པ། ཞང་དགོན་དཔལ། འ་བཟའ་བ། ལྷ་མ་དམ་བ། ལོ་ལྷོ་བ་བྱང་ཅེ། རྣམ་རྣམ་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྲིས་སོ། །

ཡང། ལུ་ཨི་བ་ཡན་འབྲ་བ། རྗེ་གི་བ། ལྷ་རོ་བ། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། བམ་པོ་བམ་མཐིང་བ་སྐྱ་མཆེད། ལྷོ་ག་སྐྱ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་ལོ་ལྷོ་བ་སྐྱོ་གྲོས་གྲགས། རྗེ་ས་ཆེན། ལྷ་བཙུན་སྐྱ་མཆེད། ཚོས་རྗེ་ལྷ་དཔོན། ལྷ་བ་ཐོབ་ཡོན་ཉན་དཔལ། ལྷ་མ་ཡོན་ཉན་འོད་ཟེད། ལྷ་ལྷང་བ་ཀུན་དགའ་སློན་ལམ། ལྷ་ལྷང་བ་བྱང་སེང། ལྷ་ལྷང་བ་སེང་གེ་དཔལ། ལྷ་མ་ལྷ་ལྷ་ལྷ་བ། ལྷ་མ་དམ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ལྷང་བདག་གིས་བཀའ་འདྲིན་མཛོས་སོ། །

ལྷ་བ་ཆེན་འག་པོ་སློང་བའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་འག་པོ་སློང་བའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་མཛོས་པའི་བརྒྱད་པའི། རྗེ་རྗེ་འཆང། ལྷ་ག་ནོ་རྗེ། ལྷ་མ་ཐེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཉ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་སྐྱ་བ། འ་བ་རི་བ། ལུ་ཨི་བ། རྒྱལ་རིགས། ལྷ་རི་ག་བ། ལྷོ་བ་བྱ་ཞབས། རུས་སྐལ་ཞབས། རོ་ལྷ་རི་བ། འག་པོ་སློང་བ། ལྷ་ཅུ་བ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཞབས། བར་མའི་སློབ་དཔོན་གཉིས་ལྷོ། ལྷ་གི་བ། རྗེ་ག་བ། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། བམ་མཐིང་བ་སྐྱ་

མཆེད། “ལྷག་^༡སྤྱ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་གྲོ་ལོ་རྩེ་བ་སློ་གྲོས་གྲགས། ས་ཆེན་
ཀུན་དགའ་སྤྱིང་སོ། རྗེ་བཅུན་བསོད་ནམས་ཅེ་སོ། རྗེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན།
ཆོས་རྗེ་ས་བཤ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ། དགའ་ལྡན་པ་ཀུན་བསོད། འང་དགོན་
མཆོག་དཔལ། ཡང་དགོན་ཆོས་རྗེ་བསོད་ནམས་འབུམ། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་
མ་ཚུལ་རྒྱལ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་སོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཞལ་སྤྲ་ནས་”^༢ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་གི་བཤའ་རྒྱུད་སྟོམ་བ་འབྱུང་བ་ནས་གསུངས་པའི་ཉེ་
རུ་ཀ་ཞལ་གསུམ་སྤྲུག་སྤྲུག་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
དབང་མཐོན་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རོ་རྗེ་འཆང་། ལྷ་ཨི་པ། རྒྱལ་པོ་དུ་རི་ཀ་པ། སྟོབ་
དཔོན་ཆེན་པོ་བྲིལ་བུ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས། རོ་ལ་རྩུ་རི་པ། དཔེ་མེད་དཔལ། རིན་
ཆེན་འབྱུང་གནས་སྤྲས། ཨ་བྱ་ཀ་ར། དགེ་བའི་འབྱུང་གནས། “ལེགས་^༣སྟོད་
ཞབས། རྩུ་རྩུ་ཉ། ཆག་ཆོས་རྗེ་དཔལ། ལོ་ལྷང་པ་མདོ་སྤེ་དཔལ། ལོང་སློ་བཏྟ།
ལོ་རྩེ་བ་མཆོག་ལྷན། ལྷ་མ་དཔལ་ལྡན་སེང་གོ། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ལྷ་མ་
ལྷང་སོ་སྤྲས་པ་གཞོན་ལུ་བསོད་ནམས། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་
དཔལ་བཟང་སོ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

བཅོམ་ལྡན་འདས་”^༤ འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ལྷའི་རུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡ནམ་ན། ལྷག་ ཞོལ། ༡༧བཤན། ལྷོག
༢ མ་ཕྱི་ ༡༡བཤན། -ལས་ ཞོལ། ༡༧བཤན། +ལས་
༣ མ་ཕྱི་ ༡༡བཤན། ལེགས་ ཞོལ། ༡༧བཤན། ལགས་
༤ མ་ཕྱི་ ༡༡བཤན། -དཔལ་ ཞོལ། ༡༧ནམ་ན། +དཔལ་

སྒོ་བ་དཔོན་རིལ་བྱ་ཞབས་ཀྱི་ལུགས་སུ་གྲགས་པའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
 པའི་བརྒྱད་པ་ནི། ཉེ་རུ་ཀ། རྫོ་རྗེ་པག་མོ། བྱུ་ཆེན་རིལ་བྱ་པ། རུས་སྤལ་ཞབས།
 འབར་བ་འཛིན། ཀཏུ་པ། བྱ་ལྷ་པ། རྣམ་རྒྱལ་ཞབས། ཉེ་ལོ་པ། ལྷ་རོ་པ། བམ་མཐེང་
 པ་སྐྱུ་མཆེད། སྒོ་ག་སྐྱུ་ཤེས་རབ་བཅེགས། ལྷ་མ་མལ་ལོ་རྩུ་པ། ས་ཆེན། ཅེ་མོ། རྗེ་
 བཅུ་ལ། ས་པཏ། བོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ། ཁྲོ་སྤུ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེང་གོ། ཡང་ཅེ་
 བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན། ལོ་རྩུ་བ་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ།
 དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་བདག་ལ་
 གནང་ངོ། །

བདེ་མཚོག་བཅུ་གསུམ་མ་མི་འ་རྩོ་གི་ལུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྫོ་རྗེ་
 འཚང། བྱང་སེམས་སྒོ་གོས་རིན་ཆེན། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཏ། མི་ཉི་བ། རོལ་པའི་
 རྫོ་རྗེ། མི་འ་རྩོ་གི། ཁྲོ་སྤུ་ལོ་རྩུ་བ་བྲམས་པ་དཔལ། ལྷ་ཆེན་བསོད་དབང། རིན་པོ་ཆེ་
 བསོད་ནམས་སེང་གོ། ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱ་སྟོན་པ་
 ཆེ། མཁན་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་སྤྲེལ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་
 བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་” བདག་གིས་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་ན་མི་ཉི་བ། ལུག་ན་རྫོ་རྗེ། བ་རེག་ཐོས་པ་དགལ། དམ་པ་རོང་རྩུང། ལོ་
 བཅུ་ལ་རྩུང་རྫོ་རྗེ་རྒྱ་མཚན། ” གྱིན་མཁར་བ་རྩོ་བཅུ་ལ་མེ་འབར། ཚོས་རྗེ་རྒྱལ་
 མཚན་པ། ཁྲོ་ལོ། ལྷ་ཆེན་མན་སྤར་བཞིན་ཏེ། ལུག་ན་རྫོ་རྗེ་ཞེས་པ་རྒྱ་གར་ལུག་རྫོང་
 དུ་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནམ་བཟླ་གོ།

1 མ་ཕྱི། 11བམ་ན། -ལས་ ཞོལ། 12བམ་ན། +ལས་
 2 མ་ཕྱི། 13བམ་ན། གྱིན་ ཞོལ། 14བམ་ན། གྱིན་

བདེ་མཚོག་མི་ཉི་བཅུ་གསུམ་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། བདག་གི་ལྷ་མ་ཀུན་
མཁའ་ལ་མཁའ་མཁའ་ཆེན་ལོན་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་རྒྱལ་པ་གཉིས་ལ་གསལ་
འདུག །དེ་ཡན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དེ་བཅས་བར་གྲུའོ། །

དཔལ་འཁོར་ལོ་བདེ་མཚོག་ལུས་དགྱིལ་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ས་ལུགས་ནི། གཞན་འབྲ་བ་ལ། ཚོས་རྗེ་ས་རྒྱུ་པ་ནས་པོ་དོང་རིན་པོ་
ཆེ་བཙོན་འབྲུས་དོ་རྗེ། ཁོ་ཕྱ་རིན་པོ་ཆེ། ལུ་སྟོན། ཚོས་རྗེ་བསོད་རྒྱལ། རྗེ་བཙོན་
ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། དེས་བདག་ལོ། །པོ་དོང་རིན་པོ་ཆེ་བའི་གནས་
སུ་འགོ་མགོན་ཚོས་རྒྱལ་འབགས་པ་བཅུག་པས་ཀྱང་ཚོག་ཅིང་། ཡང་ཅེ་བས་རིན་
པོ་ཆེ་ཁོ་ཕྱ་བ་ལས་ཐོབ། ཡང་ཅེ་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་པས་གསལ་བ་ཡིན་པར་
འདུག །གཉིས་པ་ཁ་ཆེ་ལུགས་ལ་རིང་བརྒྱུད་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་། བག་ལོ། དེལ་བུ་པ།
དུ་རི་པ། དགའ་བའི་དོ་རྗེ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེ། ཨ་བྱ། དེ་མ་བུ་རྒྱ། ལྷ་ཀྱ་ལྷི། ལྷི་
ལྷས་བ་མེད་གོ་དཔལ། ཞང་བུ་རུ་བ། ལྷང་སེམས་འབྲི་ལྷང་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཁོ་ཕྱ་པ།
ཡང་ཅེ་བ། གཉིས་པ་ལྷང་བརྒྱུད་ནི། དེལ་བུ་པ། དེ་མ་བུ་རྒྱ། ལྷ་ཀྱ་ལྷི་མན་སྲར་
བཞིན་ལ། ཡང་ཅེ་བ། ལུ་སྟོན། ཚོས་རྗེ་ལྷ་མ། ཐམས་ཅད་མཁའ་ལ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོས་ལུགས་དགྲེས་པ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་ཉེ་བདག་ལ་སྦྱལ་བ་ལགས་སོ། །

དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་སྤོམ་པ་ཆེན་པོའི་དགྱིལ་འཁོར་
གཙོ་བོ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཉིད་བཞུགས་པའི་ལྷ་བདུན་ཅུ་ཅ་
གཉིས་གྱི་རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་མཐོན་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི།
དུས་ཞབས་པའི་ལྷ་མ་བརྗེ་ཏུ་ལུ་ལུ་པ་མ་རྗེ་ཏུ། ཨ་མ་རྒྱ་ཏུ་པ་ལྷི་རྩ་རྩ་བ། ལྷ་སྤྱ་

ཀ་ར་གྲི་རྟེ། པལ་གྲི་རྟེ། རྒྱ་ལྷོ་རྟེ། ལ་རྟེ་ར་གྲི་རྟེ། སུཅ་ལྷོ་རྟེ། "ལོ་ལོ་
ལོ་རྒྱུ་བ་དཔལ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ། བྱང་ཆེན་པ་ཚོས་འཛིན། ལྷོ་བ་དཔོན་ཤེང་བཟང་བ།
དེ་ལ་བདག་གི་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མ་དམ་པ་ཀྱུན་མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་
ཞལ་སྤྱོད་ས་གསལ་ཅིང་། དེ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བསྐྱིས་སོ། །

འདི་ལ་ཡར་སྐྱེས་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཀའ་ཡང་
འདུག་ཅིང་། ཁ་ཅིག་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཐོབ་པ་ན། དེ་ནས་བཤད་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་ནས། འདིའི་བརྒྱུད་པ་
ལོགས་སུ་འདོད་རྒྱུ་མེད་པར་དུས་འཁོར་རང་གི་བརྒྱུད་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྤོང་ཁམ་
ཆེན་པོས་རང་གཞན་འཕྲུང་བར་བྱེད་པའོ། །

བཙུག་ལྷན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་བྱིས་བ་འཇུག་པའི་དབང་བདུན། འཛིག་
རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབང་གོང་མ་བཞི། རྩོམ་སྤོང་དཔོན་བདག་པོ་
ཆེན་པོའི་དབང་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོབ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། དང་པོའི་
སངས་རྒྱས། རྒྱལ་པོ་རྣམས་བཟང་པོ། ལྷ་དབང་། གཞི་བཟེད་ཅན། ལྷ་བས་བྱིན། ལྷའི་
དབང་རྒྱལ། །སྤྱོད་ལས་གཞུགས། ལྷ་དབང་ལྷན། འཇམ་དབྱེས་གྲགས་པ། བརྒྱ་
དཀར་པོ། འཇམ་དབྱེས་སྤྱུལ་པ། ཅི་ལྟ་བུ་རྟེན། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ། དུས་ཞབས་
པ་རྒྱུད་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ལྷན་པ། མཚན་གྲི་རྟེ། བལ་པོའི་བུ་རྟེ། ས་
མཚན་གྲི་རྟེ། རྩོམ་རབ། རྩ་ལེ་ཤེས་པའི་བོ། རྩ་འབྲུམ་པའི་བོ། རྩ་བཙུན་རྒྱ་ལོ།
རོང་བ་ཤེས་རབ་པའི་བོ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་པའི་བོ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་བྱ་སྟོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣། ལོ་ ཞལ་ ༡༧༧༣། ལོ་

རིན་པོ་ཆེ། དེ་ཉིད་དང་རྣམ་པ་དབལ་ལྡན་སེང་གོ་གཉིས་ཀ་ལས་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་ཚོས་
ཀྱི་རྗེ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དབལ་བཟང་པོས་གསལ། དེ་ཉིད་ལས་དབལ་ལྡན་
རྣམ་པ་ཀུན་མཁའ་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོས་གསལ། དེ་ཉིས་ལས་ཀུན་ལྡན་གྱི་ལོ་
ལྷགས་པོ་གྱི་བའི་ཐ་སྐར་གྱི་སྐྱེ་བའི་ཡར་ངོའི་ཚེས་དྲུག་གཟའ་པ་སངས། སྐར་མ་
སྟོན་སྟོར་བ་ཚེ་ལྡན། གྲེད་པ་དེ་ཉི་ལོ། ཚེས་དགའ་བ། རིགས་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་པོ་
མཐའ་ཡས་ཤུག་ལ་ན་ཚོས་སྟོན་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། བདག་སྤྱུའི་དགོ་སྟོང་དོ་རྗེ་
འཛིན་པ་དགོ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོས་ཐོབ་བར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་བདག་གི་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། སྐར་ཐང་བྱང་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་བ་འཇམ་རིང་པ་
ལའང་གསལ་ཞིང་། དེས་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁའ་པ་ལ་གསལ་ནོ། །

ཡང་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱན་པ་ནི། བད་དཀར་ཡན་
གོང་དང་འབྲ་བ་ལ། རིགས་ལྡན་བཟང་པོ། རྣམ་རྒྱལ་བཤེས་གཉེན་བཟང་པོ། ལྷག་
དམར། ལྷག་འཇུག་སྐྱས་པ། ཉི་མ་གྲགས། ཤིན་ཏུ་བཟང་། རྒྱ་མཚོ་རྣམ་རྒྱལ། རྒྱལ་
དཀར། ཉི་མ། རྣམ་ཚོགས་གསུགས། རྣམ་པའི་འོད། མཐའ་ཡས། ས་སྟོང་^༡ ། དབལ་
སྟོང་། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་བ། དུས་ཞབས་པ་རྒྱུད་བ། ལ་ཆེ་སྐྱེ་བ་མགོན་པོ། སྐྱོམ་པ་
དཀོན་མཚོག་བསྐྱེད་ས། སྟོ་སྟོན་གནས་སྟེ་ཆེགས། རྣམ་པ་གྲུབ་ཆེན་ལུ་ལོ། སྐྱེ་བ་
ལུ་བ། གྲུབ་ཐོབ་ནམ་མཁའ་འོད། གྲུབ་ཐོབ་སེ་ལོ་ཆེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན། འཇམ་
དབྱེད་ས་གསལ་མ་ཤེས་རབ་འོད་ཟེར། རྗེ་བརྟན་རྒྱ་ལོ། དེ་མན་ཆད་སྤར་བཞིན་ཏེ།
རྒྱ་ལོ་ནས་ར་འགྲོ་གཉིས་ཀའི་དབང་གི་རྒྱ་བོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའོ། །ཡང་འཇམ་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཅུ། རྒྱུད་ རོལ། ༡༦བཅུ། རྒྱུད་

གསལ་ཡིག་སྤྱད་དང་འདྲ་བ་ལ། གུན་སྤངས་སྤྱད་པ་མཇུག་པའི་བརྗེས་སུ། བྱང་སེམས་
 རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། འཕགས་འོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཁ་
 སྤྱད་བཞིན་ལོ། །ཡང་འདྲམ་གསལ་ལ་གུན་མཁྱེན་ཚོས་སྐྱེ་འོད་ཟེར་གྱིས་གསལ་
 ཅིང་། དེ་ལ་འདྲམ་གསལ་འོད་གྱིས་གསལ་ལོ། །ཡང་གྲུབ་ཐོབ་སེམས་མེད་པ་ལ་བོད་དང་
 རིན་ཅེས་གསལ། དེ་ལ་སྤྱད་སྤེལ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསལ། དེས་འོད་སྐྱོ་
 བརྟན་ལ་སྐྱེ། དེ་ལ་ལོ་རྒྱུ་བ་མཚན་ལྡན་ལེགས་པའི་སྐྱོ་གྲོས་གྱིས་གསལ། དེ་ལ་སྐྱེ་
 མ་དཔལ་ལྡན་སེང་གོས་གསལ། དེ་མན་ཚད་སྤྱད་བཞིན་ལོ། །ཡང་དུས་ཞབས་པ།
 དཔེ་མེད་མཚོ། སརྒྱ་ལུ་བྱ། རྣམ་ཨ་ཀ་ད། རྣམ་མི་བྱ། བཟླ་ཉ་དེ་བ། ལ་ཆེ་བཏ་ཆེན་
 ལུ་ལྷ་ལྷོ་བྱ། ས་བཏ། འཕགས་པ། བྲག་རི་བ་ཤེར་འབྲུམ། ཞང་དགའ་ལྡན་པ།
 འདས་པ་དཔལ་ཡེ། བག་སྐྱོན་གཞོན་ཚུལ། སྤྱད་ཐང་བ་སྐྱེ་མ་ཚུལ་རྒྱལ། དེ་ལས་
 བདག་གི་སྐྱེ་མ་གུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་གསལ་ཅིང་། དེ་
 ཉིད་གྱིས་དབྱེས་བཞིན་དུ་བདག་ལ་བསྐྱེད་བར་བཞིས་སོ། །

ཡང་རོང་བ་ཤེར་སེང་། དེའི་སྐྱེས་རོང་བ་བསོད་ནམས་སྐྱེན་གྲུབ། དེ་ལ་བདག་
 གི་དཔལ་ལྡན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱན་
 གསལ་ཅིང་། དེ་ལ་བདག་གིས་རྩ་འགྲོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པའི་དབང་གི་རྒྱ་བོ་ཡོངས་
 སུ་རྩོགས་པ་ཐོབ་པར་བཞིས་སོ། །

ཡང་རོང་བ་ཤེས་རབ་སེང་གོ། སྐྱེ་སྐྱོན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རོལ་པོ་བ་
 ཤེས་རབ་རྒྱལ་མཚན། ཚོས་གྱི་རྗེ་མངའ་རིས་པ་སྤྱོད་པས་ལས་ལྷན་རྒྱལ། དེ་ཉིད་གྱི་
 ཞལ་སྤྱན་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བཞིས་ཤིང་། ཡང་ཚོས་རྗེ་སྤྱོད་པས་ལས་ལྷན་

རྒྱལ་བ་ལས། མཁམ་ཆེན་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསལ། དེ་ལས་ཀྱང་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་མཐོས་པ་ལགས་སོ། །

དཔལ་གྱི་རྗེ་རྗེའི་དབང་རྣམ་འབྱོར་དབང་སྐྱུག་བྱིན་པའི་མན་རག་ལུགས་གྱི་
བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། བདག་མེད་ལ། བྱིན་པ། འག་པོ་ལ། རྩ་མ་རུ་ལ། ཨ་མ་རྩ་
ཏྲི་ལ། ག་ལ་རྩ་ལ། རྣ་ཆེན་འབྲོག་མི། ལྷ་ཀྱ་ཡེ་ཤེས། སེ་རྟོན་ཀུན་རིག །ཞང་རྟོན་
ཚོས་འབར། དཔལ་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྦྱིང་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
བསོད་ནམས་ཅེ་སོ། རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱ་བརྩེ་
ཏ། འབགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཞང་དཀོན་མཚོག་དཔལ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་པ་
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཀྲ་ཤིས་རྒྱལ་
མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། སློབ་དཔོན་རྗེ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལ་དགུའི་བཞེན་དུ་སྦྱལ་བ་
ལགས་སོ། །

ཡང་ས་བཀ། ཚོགས་སློམ་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དཔལ། ཉན་ཆེན་བསོད་
ནམས་བརྟན་ལ། ཀུན་མཁྱེན་གངས་མཐོན་པ་གྲགས་པ་དཔལ། ས་བཟང་བརྩེ་ཏ་སློ་
གྲོས་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། ཚོས་རྗེ་ཀུན་བཀྲས་ལ། དེ་ལའང་བདག་གི་སྐྱ་མ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པས་གསལ་ནོ། །

དཔལ་གྱི་རྗེ་རྗེ་རྣམ་འབྱོར་དབང་སྐྱུག་འཛིན་པའི་ལུགས་ལ། རིགས་སོ་སོ་བ་
དང་། རིགས་བསྐྱས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གཉིས་ལས། རིགས་སོ་སོ་བ་ལ། ཅ་རྒྱུད་
གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཞི་བ་ལྷ་དགུ་མ་དང་། བཤད་རྒྱུད་སྐྱུ་འཛིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་

བ་དག་པོ་མཚོན་ཆ་ཅན་ལྟ་བུ་བདུན་མ་གཉིས། རིགས་སོ་སོ་བ་བཤད་རྒྱུ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པ་མཁའ་འགྲོ་མ་དོན་མཉམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་གྲུང་རིགས་བསྐྱུས་
 མཁའ་འགྲོ་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་བཞི་བཅུ་ཅུ་དགུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་བསྐྱུས་དང་།
 བཤད་རྒྱུ་དང་ཐུན་མོང་བ་སྐྱུ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དོན་མཉམ་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ལྟ་སོ་བདུན་མ་ཐབས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱུས་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ལྟ་དགུ་མའི་
 དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོན་མཚན། བདག་མེད་མ། བེད་པ། ལྷོ་རྒྱུ་བེ་ཉེ་རུ་ཀ། །ཨ་
 ལ་ལ་བཟོ། ཉགས་ཁྲིད་པ། བརྟེ་རི་པ། རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། མི་སྐབ་ལྷ་བ། ཤེས་རབ་
 དབང་པོ་མཛེས་པ། ལོ་རྒྱུ་བ་འགྲོག་མི། མངའ་རིས་པ་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ། འཁོར་
 རྒྱུ་རྒྱ་བ་ཤུ་འབབ། དཔལ་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་
 པོ་ཆེ། ཚོས་རྗེ་ས་སྐྱུ་བ་རྗེ་ཉ། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཉ་བཟའ་བ་བསོད་ནམས་
 དཔལ། ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན། ཚོས་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་སེང་གོ། ཚོས་རྗེ་
 འཇམ་དཔལ་གྲགས་པ། འཕགས་པ་གཞོན་ལུ་སློབ་ཤོས། སློབ་དཔོན་དོན་མཛོན་པ་
 ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བདག་དགེ་ལེགས་
 དཔལ་བཟང་པོ་ལའོ། །སློབ་དཔོན་མི་སྐབ་ལྷ་བས་མཛད་པའི་ཀྱི་དོན་ལྟ་དགུ་ལྷོ་བ་
 ཐབས་ཡན་ལག་ཤུག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་པོ་དོན་མཛོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀྱི་ཚོག་རིན་པོ་ཆེ་འབར་“བ”གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པའང་འདི་དང་འདྲ། མཚོན་ཆ་ཅན་
 ལྟ་བུ་བདུན་མའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོན་མཚན། བདག་མེད་མ། བེད་པ། ལྷོ་
 བེ་ཉེ་རུ་ཀ། །ཨ་ལ་ལ་བཟོ། ཉགས་ཁྲིད་པ། བརྟེ་རི་པ། བསོད་སྐྱེས་པ་དཔལ་གྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུ། བ ཞོལ། ༡༠བཅུ། མ

ཡེ་ཤེས། མི་སྲུབ་ལྷ་བ། དབལ་པོ་དོ་རྗེ། ལྷ་ཚེན་འབྲོག་མི། འཁོན་དགོན་མཚོག་
རྒྱལ་པོ། དབལ་ལ་ས་སྐྱུ་པ་ཚེན་པོ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ཚོས་
རྗེ་ས་པཌ། ཁང་སྟོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན། “བཀའ་^༡་བཙུ་བ་གཞོན་ལུ་སེང་གོ། ཀུན་
མཁེན་བདེ་ལེགས་དབལ། ལྷ་མ་དབལ་ལྷན་དོན་སྲུབ་པ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྲ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་
སོ། །

ཡང་ལྷ་ཚེན་འབྲོག་མི། མངའ་རིས་བ་གསལ་པའི་སྤྱིང་པོ། འཁོན་སྐྱེ་ལྷ་བ། ས་
ཚེན་མན་སྣར་བཞིན་ནོ། །ཡང་ཀུན་མཁེན་བདེ་ལེགས་དབལ། མཁན་ཚེན་རིན་
ཚེན་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་མ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་བ། དེ་ལའང་བདག་གི་ལྷ་མས་
གསལ་ནོ། །དབལ་ས་སྐྱུ་ལ་ལས། སྐྱ་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞལ་གཅིག་སྲུབ་གཉིས་པ། གསུང་ཀྱི་
དོ་རྗེ་ཞལ་བཞི་སྲུབ་བཞི་པ། སྲུབ་ས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ཞལ་གསུམ་སྲུབ་སྲུབ་པ། སྤྱིང་པོ་ཀྱི་དོ་
རྗེ་མཚོན་ཆ་ཅན་ཞལ་བརྒྱད་སྲུབ་བཙུན་སྲུབ་པ། སྐྱ་ཀྱི་དོ་རྗེ་དྲལ་པོའི་གདན་ཅན་
སྲུབ་གཉིས་པ་སྟེ། དེ་དེ་ལའང་ལྷ་བཙུན་བཙུན་བཙུན་ཚང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་
གསུངས་སོ། །

ཀུན་རིགས་བསྐྱུས་མཁའ་འགྲོ་ལུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་ཞེ་དབྱུ་མའི་དབང་གི་
བརྒྱད་པའི་དོ་རྗེ་འཆང་། དོ་རྗེ་གྲུབ་ཉི་ལོ་བ། ལྷ་པོ་བ། མར་བ། མེས་སྟོན་ཚེན་པོ།
གནམ་ཁུ་བ། ས་ཚེན། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ས་པཌ། ཁང་
སྟོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན། “བཀའ་^༡་བཙུ་བ་གཞོན་ལུ་སེང་གོ། ཀུན་མཁེན་བདེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ན། བཀའ་ ཞོལ། ༡༠བ་ན། དཀའ་
༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ན། བཀའ་ ཞོལ། ༡༡ན་ན། དཀའ་

ལེགས་དཔལ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བདག་
 དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ལའོ། །ཡང་ས་ཆེན་མན་ལམ་འགྲུས་བཞིན། ཉེ་ཆོ་སྤྲུལ་
 ཉོན། ཉ་སྤྲུལ་སོ་བ་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ། གན་བ་རིམ་བ་ལ། ཆོས་རྗེ་དམ་པ། ཆོས་རྗེ་
 བྱང་མེད་པ། རྣམ་དམ་བ་ཀུན་དགའ་བཟ་ཤིས། དེ་ལའང་བདག་གི་རྣམས་གསན་
 འོ། །སློབ་དཔོན་མི་སྲུབ་རྣམས་མཛད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་བཟང་པོ་ཡོངས་བཟུང་དང་།
 དེ་ཉིད་གྲིས་མཛད་པའི་“རགས་”བསྐྱུས་མཁའ་འགྲོ་ལྗེའི་སྐྱབ་ཐབས་ཡན་ལག་ཟུག་
 བའང་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་དང་མཚུངས་སོ། །

ས་སྐྱུར་རིགས་བསྐྱུས་རྗེ་རྗེ་དབྱིངས་སྣ་སོ་བདུན་མའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་
 འཚང་། བདག་མེད་མ། བིར་པ། རྩོམ་པ་ཉེ་རུ་ཀ། །ཨ་ལ་ལ་བཟོ། ཉགས་ཁོད་པ། གརྩ་
 རི་པ། བསོད་སྤོམས་བ་རྒྱལ་བ་དཔལ་གྱི་ཡེ་ཤེས། བརྗེ་ཉ་མི་སྲུབ་རྣམ་པ། བརྗེ་ཉ་
 ཤེས་རབ་དབང་པོ་“མརེས་”པ། འདི་ལ་དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེ་ཞེས་ཀྱང་ཟེའ། འགྲོག་མི།
 མངའ་རིས་བ་གསལ་སྤྱིང་། འཁོན་སྐྱེ་ཚུ་བ་དག་ལྟ་འབབ། དཔལ་ས་སྐྱབ་ཆེན་པོ།
 རྗེ་བཙུན་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན། ཆོས་རྗེ་མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷུག། ཆོགས་སྤོམ་རིན་
 པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་དཔལ། གཉག་སྤྱིང་པོ་རྒྱལ་མཚན། ཞང་བཟ་ཤིས་དཔལ། གངས་
 ཁོད་བ་ཆེན་པོ་གྲགས་བ་དཔལ། ས་བཟང་བརྗེ་ཉ། འཕགས་བ་གཞོན་ལྷ་སྤོམ་སྤོམ་
 རྣམ་དམ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་
 བཟང་པོ་ལའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་རྣལ་འབྱོར་བ་ས་སྐྱབ་ཆེན་པོས་གསན་པའི་གྱི་རྗེ་རྗེ་སྣ་
 དགའི་དབང་ལ་བཀའ་བབས་ཟུག་ཏུ་གྲགས་བ་ནི། བིར་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅ། རགས ཞོལ། ༡༡ན་ཅ། ལེགས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅ། མརེས ཞོལ། ༡༡ན་ཅ། མརེས

དག་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། སྤྱི་འོ་མི་ཉེ་ཏུ་གཉེན་སྲུ་འབྲང་བ་འོ་མི་ལུགས་ཀྱི་
 བཀའ་བབས། བརྒྱ་བརྒྱ་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་མཚོ་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས།
 ཉག་པོ་དམ་ཚིག་དོན་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་ཉག་པོ་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། རྩོ་རྩོ་
 སྤྱིང་འབྲེལ་ཀྱི་རྗེས་སྲུ་འབྲང་བ་དོན་རྩོང་པོ་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས། ལྷ་རྩོ་ཉེ་པའི་
 རྗེས་སྲུ་འབྲངས་པ་ལྷ་རྩོ་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བབས་དང་ཏུག་ཡོད་པ་ལས་ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ད་ལྷ་མ་རྩེད་ཅིང་། མན་དག་ལུགས་དང་། འོ་མི་པའི་ལུགས་ལྷ་དགྲ་
 མའི་བརྒྱད་པ་ཤོང་ཏུ་བརྩོད་ཟིན་ལ། མཚོ་སྐྱེས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོ་
 རྩོ་འཆང་། བདག་མེད་མ། བེན་བཟོ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དོན་རྩོ། མཚོ་སྐྱེས་དོན་རྩོ།
 ཨིན་ལྷ་ཉེ་བར་ལ། ཉག་པོ་སྤྱོད་པ། བམ་ཟེ་དཔལ་འཛིན། ཨ་མ་རྩུ་ཉེ་བ། ག་ཡ་རྩུ་ད།
 འཕྲོག་མི། མངའ་རིས་པ་གསལ་སྤྱིང་། འཕྲོན་སྐྱེ་ཚུ་བ་ལྷ་ཉེ་འབར། ས་ཚེ། ཡང་
 འཕྲོག་མི། སེ་སྤོན་ཀུན་རིག། ཁང་སྤོན་ཚོས་འབར། ས་ཚེ། ཉེ་སྤྱུག་སོ། ལྷ་དཔོན།
 མའོན་པ་བ་དབང་ལྷ་བཙུག་བཙུག་འཕྲུལ། ཚོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། ཀུན་
 མཁྱེན་རིན་ཚེན་དཔལ། ཡང་དཔོན་པ་བསོད་ནམས་འབུམ། བག་སྤོན་གཞོན་ཚུ་ལ།
 རིན་པོ་ཆེ་ཚུ་ལ་རྒྱལ། ཚོས་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ལོ་རྩུ་བ། སྤོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་
 དགའ་རྒྱལ་མཚན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྲ་ནས་ཁོ་པོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་
 རྗེས་སྲུ་བརྩུངས་པ་ལགས་སོ། །

གྱི་དོན་རྩོ་ཉག་པོ་ལུགས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྩོ་རྩོ་འཆང་། བདག་མེད་མ།
 བེན་པོ། སྤོབ་དཔོན་ཉག་པོ་སྤྱོད་པ་ཆེ་བ། སྤོབ་དཔོན་ཉག་པོ་སྤྱོད་པ་རྩུང་བ།
 འཕྲོན་ལྷ་ཉེ་བ་ལྷ་ས་བཙུག་མངའ་རིས་པ་གསལ་བའི་སྤྱིང་པོ། འཕྲོན་སྐྱེ་ཚུ་བ། ས་

ཆེན། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ས་བཤ། ཁང་སྟོན་འོད་ཟེར་རྒྱལ་
མཚན། "བཀའ་¹བཙུ་བ་གཞོན་ཅུ་སེང་གོ། ཀུན་མཁུན་བདེ་ལེགས་དབལ། ལྷ་མ་
དབལ་ལྡན་པ། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སའི་ཞལ་སྟེན་ས་
བདག་དགོ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོ་རྗེ་ས་སུ་བཟུངས་བ་ཡིན་ལོ། །

ཀྱི་རྗེར་ལུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་མཁོས་སའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་
འཆང་། བདག་མེད་མ། བྱི་རྒྱ་ལ། ཉག་པོ་ལ། ལྷ་མ་རུ་ལ། ཨ་ལྷ་རྒྱ་རྒྱ་ལ། ག་ལ་རྩ་ལ།
འབྲོག་མི་ལྷ་ཀྱ་ལེ་ཤེས། སེ་མཁར་རྩུང་ལ། ཞང་དགོན་ལ། ས་ཆེན། རྗེ་བཙུན་སྐྱུ་
མཆེད། ཚོས་རྗེ་ཁྱེད་པོ་ལ། ཞང་དགོན་མཚོག་དབལ། ཉ་བཟུང་ལ། ལྷ་མ་ལེ་ཤེས་
དབལ། ཚོས་རྗེ་སློབ་ཟུང་ལ། ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
བདག་ལོ། །

ཡང་ན། ཉ་བཟུང་ལ། ཚོས་རྗེ་དགོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚན། ཟུང་ཁང་སུ་སྟོན་ལ།
ཚོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཟླ་ཤིས་ལ། དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་ལྷ་མས་གསལ་ན་ལོ། །

བདག་མེད་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ས་ཆེན་ཡན་སྟེར་བཞེན་ལ། ཁམས་པ་
ལེ་ཚོ་སྐལ་སྟོན། "བྱ་¹མ་ལུང་ལ། ཚོས་རབ་ཀྱལ་གས། གནམ་འཕམ་པ་ཚོས་ཀྱི་བཤེས་
གཉེན། མངོན་པ་བ་དབང་སྐྱུག་བཙོན་འགྲུས། འཕགས་པ་ལ། ཞང་དགོན་མཚོག་
དབལ། ཉ་བཟུང་ལ། ལྷ་མ་ལེ་ཤེས་དབལ། ཚོས་རྗེ་མ་ཉི་ལྷ་བྲ། དབལ་ལྡན་ལྷ་མ་དམ་
པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་སའི་ཞལ་ནས་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བཞུགས་སོ། །

¹ མ་ཕྱི། 114མཚན། བཀའ་ ཞོལ། 113མཚན། དཀའ་
² མ་ཕྱི། 116མཚན། ཕྱུ ཞོལ། 114མཚན། ཕྱུ

བདག་མེད་མའི་བྱིན་རླབས་ལུས་དབྱིས་”¹ དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལེ། འཕགས་པ་
ཡན་ཡབ་བཀའ་བཞེན་བརྒྱུད། དེ་ནས་ཞང་དགོན་མཚོག་དཔལ་མན་སྲར་བཞེན་
ནོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་རྗེ་རྗེ་གདན་བཞེས་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལེ། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ལྷག་
རྗེར། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། ལྷ་སྐྱབ། ཉེ་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་བ། རྗེ་ག་ཚོས་རྗེར།
རྗེ་ག་མདོ་སྤེ། འདི་ལ་རྗེ་ག་ཞེ་སྤང་རྗེ་རྗེ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྗེ་ག་ཚོགས་མེད་གྲགས། རྗེ་ག་
རྒྱལ་ཚེ་རྗེར་མེད་། རྒྱ་པོ་བ་ལུང་པ་ཡོན་ཏན་གྲགས། བར་ཐང་པ་ཚོས་གྲགས། ལྷ་
མ་ལྷ་གཞེན་བྱ། སྤུ་རྒྱུང་པ་སློབ་ལྷན། གུན་མཁའའཕེལ་འདོད། ལྷ་སྐྱོན་རིན་པོ་
ཆེ། ལྷ་མ་ལུང་པོ་སྣ་ས་པ་གཞེན་བྱ་བ་སོད་ནམས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་གུན་མཁའའཕེལ་
ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྡེ་ནས་”² ། བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་
དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྗེ་གས་པ་ཐོབ་པར་བཀྲིས་སོ། །ཡང་ན་སྤུ་རྒྱུང་སློབ་ལྷན།
སྣ་ས་རྗེ་བཅུན་བ། ལྷ་མ་ལུང་སྣ་ས་པའོ། །སྤུ་སྐྱབ་དང་། ཉེ་ལོ་པའི་བར་དུ་མ་ཉི་གི་བ་
བཅུད་པའང་སྤང་བ། དེ་དག་གམ་སྣམ་སོ། །

ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ། ལྷ་སྐྱབ། ལྷ་རྗེ་དེ་ལ། ལྷ་མ་འགྲོར་བ་
རུས་པའི་སྤང་བ་ཅན། འདི་མ་ཉི་གི་བ་ཡིན་ཟེར། བལ་པོ་སྤུ་ཐེར་བ། མར་ལོ། རྗེ་ག་
ཚོས་རྗེར། རྗེ་ག་མདོ་སྤེ། གཅེགས་རྣམ་རྒྱ་སྤེ། གཅེགས་གུར་སི་རྒྱ། རྒྱ་རིན་ཆེན་
འབྲུག། རྒྱ་བསོད་ནམས་འབྲུག། ལྷ་རིན་ཆེན་འོད། ལྷ་ཚེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། བག་

1 མ་ཕྱི། 1677ན། -གྱི་ ཞོལ། 1177ན། +གྱི་
2 མ་ཕྱི། 1677ན། -འཕས་ ཞོལ། 1177ན། +འཕས

སྟོན་གཞི་ཚུ་ལ། ལྷ་མ་ཚུ་ལ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་གུན་མཁུན་རབ་དཔལ་བཟང་
པོ་འི་ཞལ་སྤྲོས་སོ།”¹ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཡང་ལྷ་རྒྱུད་དེ་མ་ཡན་སྤར་བཞིན་ལ། དེ་ནས་ཉི་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོད་ལ། མར་ལོ། རྩོག་
ཚོས་རྩོད། གཉལ་པ་རྩོད་སྟོན། རྩོག་རྩོད་ཚུ་ལ། རྩོག་གུན་དགའ་རྩོད་ཤེ། རྩོག་གཟི་བརྩིད།
ཁམས་པ་གུན་རིག་ཤེས་ལ་མཚོན་ལྷན། བག་སྟོན་མན་སྤར་བཞིན་ལོ། །

བཙམ་ལྷན་འདས་མཚུ་མ་ཡུའི་དབང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་
བརྒྱུད་པ་ནི། རྩོད་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་ལ། གུ་གུ་རི་ལ། མཚོ་སྐྱེས་རྩོད་ཤེ། རྩོད་
པོ་ཉེ་རྒྱ་ཀ། ཉི་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོད་ལ། ཞི་བ་བཟང་ལོ། མར་ལ། རྩོག་ཚོས་རྩོད། རྩོག་ཞེ་སྤང་
རྩོད་ཤེ། རྩོད་ཚོས་སྐྱེ། རྩོད་ཚོ་དཀོན་མཚོན་དཔལ། ལྷོག་ཀྱང་དབང་སྤྲུག་གསལ། ལྷ་
མ་ལྷོང་། ལྷ་མཚོན་རྒྱལ་འཕགས་ལ། ལྷོ་སྤུ་བ་བསོད་ནམས་སེང་གོ། འཇམ་
དབྱུངས་སྐྱེ་བོ་ནམ་མཁའ་དཔལ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་སེང་གོ། ཚོས་རྩོད་སྟོན། མཁའ་
ཚེན་རིན་ཚེན་རྣམ་རྒྱལ། གུན་མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་འི་ཞལ་སྤྲོས་
”¹ བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཡང་འཇམ་སྐྱེ་ལའང་
སྤུ་སྟོན་གྱིས་གསལ་ལོ། །

བདེ་ཚེན་རལ་གཅིག་གི་སྤྲོ་བོན། ཡེ་ཤེས་དབབ་ལ། དངོས་གཞི་གཙོ་བོ་དང་།
ཡབ་གྱི་དབང་བཞི། དེ་རེ་རེ་ལ་དབང་བཞི་བཞི་ཚང་བ། རྩོད་སྟོན་དཔོན་ནག་པོའི་
དབང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་ཐོབ་པའི་བརྒྱུད་
པ་ནི། རྩོད་འཆང་། ཁ་སར་ཉི། བྱང་སེམས་སྐྱོ་གྲོས་རིན་ཚེན། ཉི་ལོ་ལ། ཉི་ལྷོ་ལོ་ཀ་

1 མ་ཕྱི། 1657ན། -ལས་ ཞོལ། 1933། +ལས་
1 མ་ཕྱི། 1654ན། -ལས་ ཞོལ། 1933ལ། +ལས་

སྒྲི། མི་ཉ་རྗེ་གོ། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱམས་པ་དཔལ། ལྷ་མ་དཔོན་སྟོན། ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་
སེང་གོ། ཆོས་རྗེ་བྱ་སྟོན། མཁམ་ཆེན་རིན་ཆེན་རྣམ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དཔལ་
ཀུན་མཁེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོས་སོ།^༡ བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་
བཟང་པོས་ཐོབ་བར་བགྱིས་སོ། །བདེ་ཆེན་རལ་གཅིག་གི་དཀའ་སྤྲུངས། གཞོན་
སྤྱིན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་གནང་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

སངས་རྒྱལ་ཐོད་པ་ཆེ་བ་སྣ་ཉི་ཤུ་ཅུ་དང་། རྒྱུད་བ་སྣ་དགུ་མ་གཉིས་ཀྱི་
དབང་རྗེགས་པར་ཐོབ་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ། ཨ་
རྒྱ་ཀ་ར། ལྷ་བ་ཆེན་ལྷ་ཡ་ཀ། །ད་ཤ་རྩ་ལ་སྒྲི། ད་ཤ་རྩི་ལྷན་དེ་མ། ལ་ཆེ་པ་ཆེན།
དེའི་དཔོན་པོ་བླ་མི་སྒྲི། དེའི་སྲས་པི་མ་ལ་སྒྲི། ལོ་རྒྱུ་བ་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རོང་
བ་ཤེས་རབ་སེང་གོ། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་
ཀུན་མཁེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོས་བདག་གིས་ཐོབ་བར་བགྱིས་
སོ། །ཡང་ཐོད་པའི་བརྒྱད་པ། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ལྷན་སེམས་སློབ་གྲོས་རིན་ཆེན། རི་དོ་
དབང་རྒྱལ། ལྷ་མི་ལ། མར་པ། མ་དྲུང་རི་དགོ། ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་
འགྲོ། ལྷ་མི་ལ། ཉེ་ལོ་ ལྷ་རོ། ལྷ་ར་སྒྲི། ག་ཡ་རྩ་ར། ཡང་རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འགྲོ། ཉེ་ལོ་ལ། ལྷ་རོ་ལ། ལྷ་མ་ཐེ་དཔལ་འཛིན། ག་ཡ་རྩ་ར། དེ་ལ་འགྲོག་མི་
དང་འགོས་ཀྱིས་ཞུས། དེ་གཉིས་ལ་མཚུར་དབང་དེས་ཞུས། དེས་སྤྱད་ཐམས་ཅད་
མཁེན་པ། ལྷ་ག་ཚོས་རྒྱལ། ཐོ་ཏ་པ་ཆེན། རོང་བ་ཤེར་སེང་། བག་སྟོན་པ། ལྷ་མ་
ཚུལ་རྒྱལ། དེ་ལ་བདག་གི་སྤྲོ་མ་ཀུན་མཁེན་ཆེན་པོས་སོ། །

༡ མ་གྲི། ༡༧༧༥ན། -ལས་ ཞོག་ ༡༡༧༡ན། +ལས་

བཅུན་སྐྱ་མཆེད། ས་བཤ། འཕགས་པ། ཞང་དགོན་མཆོག་དཔལ། འ་བཟའ་བྲག་
ལྷག་པ། ཆོས་རྗེ་སྐྱེན་མཁར་བ་སྐྱོ་གོས་དཔལ། ལྷ་མ་ལྷ་འཇུ་ལྷ་བ། དེ་ལའང་བདག་
གི་སྐྱ་མ་གྱུན་དགའི་མཆོན་ཅན་གྱིས་གསལ། དེས་བདག་དགོ་ལེགས་ལའོ། །

ཕག་མོ་ཞལ་གཉིས་མ་ས་ལྷགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས། མི་དབང་ཆོས་གསུམ་ལ་
སོགས་བ་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་ལྷ་འབྱོར་ལ། ལྷ་བ་པ། ལྷ་རྒྱ་
ལྷ་ཉི། ལ་སྐྱི་ཀ་པ། བེད་པ། ལ་རྗེ་རོ་ཀི་ཉ་པ། བལ་པོ་རྒྱ་ན་བཟོ། ས་ཆེན། ཅེ་ལོ། རྗེ་
བཅུན། ཆོས་རྗེ་ས་བཤ། འཕགས་པ། ཞང་དགོན་མཆོག་དཔལ། བསོད་ནམས་
འབུམ། བག་སྐྱོན། དེན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་རྒྱལ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ། འཇམ་དབྱངས་
གྱུན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་”¹ བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
པོས་ཐོབ་པར་བཤྱིས་སོ། །

འདི་གཉིས་མི་ཉ་མཁའ་སྐྱོད་དང་གསུམ་ནི་ཕག་མོ་སྐྱོར་གསུམ་ཞེས་གྲགས་
ཉེ། འདི་དག་ནི་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བའི་མན་དག་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གསེར་ཆོས་
དམར་པོ་སྐྱོར་བཞིར་གྲགས་པ་ལས་གསེར་ཆོས་དང་པོའོ། །གསེར་ཆོས་གཉིས་པ་
སྐྱོལ་མ་གྱུ་རུ་གྱུ་ལྷེ་དམར་པོའི་བྱིན་རྒྱལས། ལྷི་སྐྱུ་བ། འང་སྐྱུ་བ། གསང་སྐྱུ་བ། རྒྱ་
གཞུང་རྣམས་དང་། ལས་ཆོགས་ཆ་ལག་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་བཅུན་
དེག་བྱེད་ལ། ལྷོ་བ་དཔོན་ལྷན་སྐྱེས་རོལ་པ། རྗེ་རྗེ་གདན་བ་ཆེ་བ། རྒྱུད་བ། བ་མི་
ལོ་རྒྱུ་བ། དཔལ་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐྱུས་གསུམ། ས་བཤ། ལུ་ལྷག་པ་གྱུན་དགའ་
བསོད་ནམས། ཉི་ཐོག་པ་གྱུན་དགའ་སྐྱོན་ལམ། ལྷ་མ་ཡོན་ཉན་དཔལ། གྱུན་དགའ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། -ལས་ ཞོལ། ༡༧བཤན། +ལས་

དོ་རྗེ། དགའ་ལྷན་པ་ཀུན་དགའ་བསོད་ནམས། བག་སྟོན་དོ་རྗེ་འཛིན་པ། རིན་པོ་ཆེ་
ཚུལ་རྒྱལ་བ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ། འཇམ་དབྱངས་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚོན།
དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲ་ནས་”¹ ཁོ་ལོ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

གཤེད་དམར་ལྷ་ལྷའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང། བིར་པ། ཤར་
ཚུགས་ནག་པོ་པ། ས་ལི་པ། ལྷོ་ལ་ཚུམ་དུ་ན་ལྷོ་ལ། འཇམ་གསལ། རྗེ་བཙུན་རྒྱ་ལོ།
རོང་པ་ཤེར་སང། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་སང་གོ། ཚོས་རྗེ་བྱ་སྟོན། མཁའ་ཆེན་རིན་ལྷས་
པ། ཚོས་རྗེ་སྤྱ་ཞང་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་”² བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

སྐྱོལ་མ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སྐྱོལ་མ། ཉི་མ་སྤུས་པ། ལྷ་བ་
ཐོབ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་དོ་རྗེ། རྗེ་བཙུན་བསོད་ཅེ། རྗེ་བཙུན་གྲགས་རྒྱལ། ས་བཤ།
འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ། དགའ་ལྷན་པ་ཀུན་བཟོད། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་
ཚུལ་རྒྱལ་བ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲ་
ནས་”³ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །འདི་ལ་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་འདུག་ཅིང། འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པའི་སྐྱབ་དཀྱིལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

ལྷ་མ་འཛོམས་བིར་ལུགས། ལྷ་མེད། ཁོ་བཙུས་བསྐྱོར་བའི་དབང་བཞི་རྗེགས་
གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང། བདག་མེད་མ། བིར་པ། ས་ཆེན། བསོད་ཅེ། རྗེ་བཙུན་
པ། ས་བཤ། སྐྱོ་སྟོན་དེ་མེད་དཔལ་བཟང་པོ། ཞང་དགོན་མཚོག་དཔལ། ལྷ་མ་ཡེ་
ཤེས། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་

¹ མ་ཕྱི། 122བཤན། -ལས་ ཞོལ། 143པན། +ལས་
² མ་ཕྱི། 122བཤན། -ལས་ ཞོལ། 143པན། +ལས་
³ མ་ཕྱི། 122བཤན། -ལས་ ཞོལ། 143པན། +ལས་

མཁམ་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྔ་ནས་”¹ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཡང་བདག་གི་སྐྱེམས་ཚེས་རྗེ་ཀུན་དགའ་བཟ་ཤེས་པ་ལའང་གསན་འདུག་གོ།

ལྷག་རྒྱུ་འཁོར་ཆེན་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། མཁམ་འཕྲོ་མ་སེང་གའི་གདོང་པ་ཅན། འག་མ་རི་བ། ར་མ་རི་བ། བརྗེ་ཉ་དེ་མ་ཕུར་མ་ཉི། ལོ་རྩེ་བ་ཚེས་གྱི་བཟང་པོ། ག་ཤེན་སྟོན་རིན་ཆེན་དངོས་ལྷུག་དམར་ཚེས་གྱི་རྒྱལ་པོ། སྐྱང་སྟོན་ཤེས་རབ་སྐྱེམས། སྐྱང་སྟོན་ཤེས་རབ་འདུལ། ལྷུག་སྟོན་ཤེས་རབ་འདུལ། ལྷུག་རྗེ་རྗེ་སེང་གོ། ཚེས་གྱི་མགོན་པོ། ཞལ་ས་སྟོན་སྟོ་ཆང། སྐྱེམ་བ་སོད་ནམས་དབང་ལྷུག་། སྐྱེམ་གྲུང་རིན། ཚེས་རྗེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ། ཚེས་རྗེ་བྱམས་པ་མགོན་པོ། དེ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །

མི་ཉི་མཁམ་སྟོན་གྱི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་རྣམ་འཕྲོར་མ། རི་ཁྲོད་དབང་ལྷུག་། མི་ཉི་བ། ཀ་མ་ལ་བཟོ། ར་ཡ་སེ་ན། ལོ་རྩེ་བ་དར་མ་ཡོན་ཉན། རྗེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། ས་བཟ། ཚོགས་སྟོན། ལུ་ལྷུག་པ་དབལ་གྱི་རྒྱལ་མཚན། སྐྱེམ་གྲགས་ཆེན་པ། ཀུན་མཁམ་གདངས་པ། མཁམ་ཆེན་འཕགས་པ། ཚེས་རྗེ་ཀུན་བཟ་པ། སྐྱེམ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྔ་ནས་”¹ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

ཕག་དགར་ཤེས་རབ་གསལ་བྱེད་གྱི་རྗེས་གནང་སྐྱབ་སྟོར་མན་ངག་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་རྣམ་འཕྲོར་མ། དངོས་ལྷུག་བརྗེས་པའི་ལྷུག་

¹ མ་ཕྱི། ༡༢བཟན། -ལས་ ཞོལ། ༡༥བཟན། +ལས་
² མ་ཕྱི། ༡༤བཟན། -ལས་ ཞོལ། ༡༥བཟན། +ལས་

ཆེན་པོར་ཀ་སྤྱི་ན། དཔལ་སྤྱི་ན། ཨ་ལྷ་ཀ་ར། ལུ་ཙ་རྩ་ཀ་ར་གུ་གྲ། རྩུ་ར་མྱི་ཉ། ཆག་
ལོ་ཆོས་དཔལ། ལོ་ལུང་པ་མདོ་སྤེ་དཔལ། ལོང་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན། མང་ཀར་ལོ་རྩུ་
བ་མཚོག་ལྷན། དཔང་ལོ། ས་བཟང་པཎ་ཆེན། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་བཟང་པོའི་
ཞལ་སྤྲོ་ནས་”¹ བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

དོར་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། ལྷག་དོར། རབ་གསལ་
ལྷ་བ། ལྷ་གཙན་ཟིན། དཔང་ལོ་རྩུ་”པ་² ལ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ། ལྷ་རྩུ་རི་རྩུ་བཞི་ལ་གུ་
སྤྱིང་གིས། ལྷ་རྩུ་བ་ལི་ཉ། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས། ལྷ་མ་པ་ལ། ལོ་ཆེན། བཙུན་འབྲུག་
རྒྱལ་མཚན། གཉལ་པ་ཉི་ཤེ། “གཟུང་”ཉི་ལོད། ཅ་སྐྱ་བ་སྤོན་”གགས།³ ལྷོ་བ་དཔོན་
ལྷ་གྲ་འབྲུག། སངས་རྒྱལ་འབྲུག། ལྷ་མ་ཆོས་ལོད། ལྷ་མ་འབགས་ལོད། གུ་མ་མཁུན་
ལུ་སྤོན་ཁ་ཆེ།

བཙུན་ལྷན་འདས་གུ་རིག་གི་དབང་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི།
སངས་རྒྱལ། དེ་རྒྱ་རི། གུ་དགའ་སྤྱིང་པོ། རབ་འབྱོར་བསྐྱུངས། ལྷ་ཡ་ཀ་བ། མི་ཉི་
བ། དོ་རྩེ་གདན་བ། འི་རྩུ་ལི་ཀ། །རེ་མེ་རྩུ་བ། ཆག་ལོ་རྩུ་བ་ཆོས་རྩེ་དཔལ། གཡག་སྤེ་
ལོ་རྩུ་བ། ལོ་རྩུ་བ་མཚོག་ལྷན། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་སེང་གོ། ཆོས་རྩེ་ལུ་སྤོན། མཁན་
ཆེན་རིན་ཆེན་རྩུ་རྒྱལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དཔལ་བ་གུ་མ་མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”⁴ ལུ་སྤོན་རིན་པོ་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་ཆོག་གི་སྤྱིང་ནས་ལྷག་ལེན་

1 མ་ཕྱི། 14ནལ། -ལས་ ཞོལ། 14ནལ། +ལས་
2 མ་ཕྱི། 14ནལ། མ ཞོལ། 14ནལ། བ
3 མ་ཕྱི། 14ནལ། གཟུང ཞོལ། 14ནལ། གཟུང
4 མ་ཕྱི། 14ནལ། གགས ཞོལ། 14ནལ། གགས

རྗེ་ལྷ་བ་བཞེན་ཏུ་བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་དབལ། དཔེ་མེད་མཚོ།
རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས་ཞི་བ། ལྷ་ས་ཀར་དེ་ལ། རྗེ་རྗེ་གདན་བ། བེལ་འཁྱེད་དེ་ལ། བཏ་
ཆེན་ལྷ་གྲུ་གྲི། བེལ་ཉི་ཙམ། གཡག་སྡེ་ལོ་རྩེ་བ་མཉམ་སྲུང་དང་འབྲེལ། །ཡང་ལོ་རྩེ་བ་
མཚོག་ལྷན། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ་ལ་གཟུང་བའི་དགྲིལ་ཚོག་
གི་སྟེང་ནས་བདག་གི་ལྷ་མ་ཀུན་མཁེན་པས་གསལ་ནོ། །ཡང་དཔེ་མེད་མཚོ།
གསེར་གླིང་པ། རོ་བོ་རྗེ། བོ་མི་སྟོམ་ཆེན། ཀི་ན་རྣམ་ལ། གཉལ་ཉི། གཟུང་ཉི། གཟུང་
སི་རྟ། ཞང་བོ་རྒྱ། སྟོ་བོ་ཐང་པ། “མེག་ཆེན་པོ། ལྷ་ག་སྟོན་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། ཚག་
ལོ། གཡག་སྡེ་ལོ་རྩེ་བ། ལོ་རྩེ་བ་མཚོག་ལྷན། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་
རྒྱལ་བ། བདག་གི་དབལ་ལྷན་ལྷ་མའོ། །

ལྷ་ག་རྗེ་རྗེ་འཆི་བདག་འཛོམས་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ།
ལྷ་ག་རྗེ་ད། རབ་གསལ་ལྷ་བ། ལྷ་གཅན་བེན། ཀུན་དགའ་སྟིང་པོ། ལྷ་རྣམ་མ་ལི་ཏ། ལྷ་རྣམ་
མ་བོ་ཏ། ལྷ་རྣམ་པོ་རྟ། ལྷ་གི་ཀོ་ཏ། ལྷ་མ་སྤལ། རོ་བོ་རྗེ། རོ་བོ་སྟོམ་ཆེན། “སྟི་ལོར་རྣམ་
ན། མཉམ་ཉིད། ལྷ་མཚན་པོ། ལྷ་ས་སི་རྟ། ལྷ་ཚུབ་འོད། ལྷ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན།
ལྷ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་མཚོས་འཕགས་རྒྱལ་མཚན། ཀུན་མཁེན་འཕགས་
འོད། ལྷ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། མཁེན་ཆེན་རིན་ཆས་པ། དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་ཀུན་
མཁེན་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོན་ས”^༡ ཚོས་རྗེ་ལྷ་སྟོན་གྱི་དགྲིལ་ཚོག་
གི་སྟེང་ནས་བདག་དགོ་ལེགས་དབལ་བཟང་པོས་ཐོབ་པར་བགྲིས་སོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། མེག་ ཞོལ། ༡༧བཙན། མིག
༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། ལྷི་ ཞོལ། ༡༧བཙན། ལྷི
༣ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། -འཕམ་ ཞོལ། ༡༧བཙན། +ལམ་

བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་འཇུགས་པའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། ལྷ་མ་གསེང་སྦྱིང་པ།
 རྩོ་བོ་རྗེ་ནས་བརྒྱུད་དེ་མཁའ་མོ་དབང་རིན། ཁམས་པ་ལྟ་ལོ་རྗེ། དབུས་པ་སངས་
 རྒྱས་འབྲུམ། ལོ་རྒྱུ་བ་མཚོག་ལྡན། རོང་རྒྱུང་བ་གཞིན་བུ་འོད། ལྷ་མ་གསེང་ཆེན།
 འཕགས་འོད། འུ་སྟོན། རིན་ཅུམ་པ། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མ་ཀུན་མཁའ་ལེས་རབ་དཔལ་
 དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”¹ བདག་དགོ་ལེགས་ཀྱིས་ཐོབ་པར་བཀྱིས་སོ། །

ཡང་རྩོ་བོ་རྗེ། ལོ་ཆེན། ལོ་རྒྱུང་། ལེགས་ལེ། ལུས་སྟོན་ཡེ་འབར། དེ་གཉིས་
 ལས་རྩོག་གོ་སེར་བ། དེས་རྒྱ་གཙུག་ཉོར་དང་། གཡོས་སྟོན་དགའ་བཅོམ་འབར་
 གཉིས་ལ། དེས་དབུས་པ་སྟོན་འབྲུམ། ལྷོ་འཛིང་ར་བ། ལྷོ་བ་དཔོན་རོ་བསམ། རྩོ་
 འབྲུམ། ལྷེ་རོ་མདོ། རྗེ་རྒྱ་ལོ། ལྷ་མ་སྟོན་ལྡན་པའི་གོ། འཕགས་འོད། ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན་
 མན་ཚད་སྤར་བཞིན་ནོ། །དཀྱིལ་མཚོག་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁའ་ལས་མཚན་པའི་
 ལྷེང་ནས་ཐོབ་ལགས་སོ། །གཙུག་དགའའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱས། ལུག་
 རོད། རབ་གསལ་ལྷ་བ། ཡེ་ལེས་རོ་རྗེ། ལྷ་རྒྱ་མ་ཉི་”² ། གོ་མི་དགོ་བསྟེན། ལྷ་སྤྱ་
 ལྟ་འབྲུམ། ལྟ་ལྷ་རྒྱ་ན། རྩོ་བོ་རྗེ། གོ་མི་སྟོན་ཆེན། ”སྤྱི་”³ ལོ་རྒྱུ་ན། གཉལ་ཉི།
 ལྷུང་ཉི། ལྷ་སྤྱ་སྟོན་གྲགས། ལྷ་སྤྱ་ལྟ་འབྲུམ། འདི་ལ་གཏུམ་སྟོན་ཡང་ཟེད། གཉལ་
 ཁང་བ། ལྷི་སྟེན། ལྷས་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། གསལ་ལ་སྟོན་གྲོས་དཔལ། ལྷ་མ་
 གྲགས་ཆེན། འཕགས་འོད། ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན། ལྷུང་ལྷས་པ་གཞིན་བུ་བསོད་ནམས།

¹ མ་ཕྱི། ༡༥བཟན། -ལས་ ཞོལ། ༡༥ན། +ལས་
² མ་ཕྱི། ༡༥ན། ༥ ཞོལ། ༡༥ན། ༥
³ མ་ཕྱི། ༡༥ན། ལྷི ཞོལ། ༡༥ན། ལྷི

དཔལ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱང་མཁམ་ལྷན་ལེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱེས། "ཚོས་རྗེ་
བྱ་སྟོན་གྱི་དགྲིལ་མཚོག་གི་སྟེང་ནས་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོབ་
བར་བཀྲིས་སོ། །

ཡང་གཞུང་ཉི་ནས། སྐབས་ཚལ་གདོང་མའི་སྐྱ་སྟོན་འབར་ཐོག་།གཙང་ཡང་དག་
དོ་རྗེ། དེའི་སྐས་འབྲུང་གནས་སེང་གོ། འདི་ལ་སྐྱ་སེང་ཡང་ཟེལ། མདོ་སྟེ་སེང་གོ།
ཚོས་འོད། ལྷོ་ལྷན་སེང་གོ། འབགས་འོད་མན་ཚད་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་སྤང་བ་ནས་
ཅེ་སྟོན་བཟང་ལོ། ཁོ་སྤྱ་ལོ་རྩེ་བ། ལྷ་ཚེན་བསོད་དབང། ལྷ་མ་ཞང་སྟོམ། ཡང་ཅེ་བ་
རིན་ཚེན་སེང་གོ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཚེ་མན་ཚད་སྤར་བཞིན་ཏེ། དེ་ནམས་ནི་སྟོད་
ལྷགས་སོ། །སྤྲད་ལྷགས་ནི། སངས་རྒྱས། ལྷག་དོལ། རབ་གསལ་སྐྱ་བ། དེའི་སྟོབ་
མ་མཚོག་བཞི་སྟེ། བད་ཀར་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ། སྐྱ་གཙན་ཐེན་བཟང་པོ། སྤྱི་ཉི་
མའི་སྟོང་པོ་དང་བཞི་ལ་རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཏ་བ་ལ་ཀུན་སྟོང་གིས་ཞུས། དེ་ནས་ཐ་
གན་བ། དག་དབང་གྲགས་བ། ལྷ་མེ་རྩེ་ལྷོ་ལྷོ། མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ། ལོ་ཚེན། ལོ་རྩེང།
སྤྱུ་སྟོན་ཡེ་འབར། གཉལ་སྟོན་ཚུལ་འབར། ཐོད་བ་དབེན་ངོ་གྲགས། ཐོད་བ་འོད་
ཟེལ། འོད་བ་ཚོས་མགོན། ལྷོ་ལྷན་སེང་གོ། འབགས་འོད་མན་ཚད་བཞིན་ནོ། །ཡང་
སངས་རྒྱས། ལྷགས་བ། ལྷག་དོལ། ལྷ་ན་ལྷོ་བཟོ། དག་དབང་གྲགས་བ། ཨ་རྒྱ་ཀ་
ར། དོ་རྗེ་གདན་བ། བེ་སྤྲན་ཏ་དེ་སྐྱ། བཞ་ཚེན་ལྷ་ལྷོ། གཡག་སྟེ་ལོ་རྩེ་བ། ལོ་རྩེ་བ་
མཚོག་ལྷན། དག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། དེ་ལས་བདག་གི་སྐྱ་མ་
ཀུན་མཁམ་བས་གསལ་ནོ། །རྒྱལ་རིགས་ས་ར་ཏ་བ་ཀུན་སྟོང་ཞེས་བ་ཡི་གེ་མ་དག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ན་ཉ། -ལས་ ཞོལ། ༡༣ན་ལ། +ལས་

བ་ཡིན་ནམ་བཏག་གོ། །

སྐྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟུ་གཉིས་ལས། ཀུན་རིག་དང་། འཆི་བདག་
 འཇོམས་བ་མ་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་བརྟུའི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། སངས་རྒྱལ།
 ལྷག་དོད། རབ་གསལ་ལྷ་བ། བམ་ཟེ་རི་ལ་མི་བྱ། སུ་རྩི་མ་ལ། སྐྱ་ཅན་ཟེན་བཟང་པོ།
 བརྒྱ་མ་ལི་བྱ། ཡེ་ཤེས་དོ་རྩེ། བྲ་ཏ་ཉི། ཀུན་སྣོད། རབ་འབྱོར་བསྐྱེད་ལ། ཁ་ཆེ་པ་ཏ་
 ཆེན། གཉལ་ཉི། གུར་ཉི། དོ་རྩེ་སེང་གོ། རྒྱ་གསར་བ། འགོ་འཇོ་རི་བ། མཉེ་མདོ་
 བ་བསོད་ནམས་དཔལ། གཉལ་བ་ཚོས་གྲགས། བྱ་རིན་ཆེན་འོད། ལྷ་ཆེན་སངས་
 རྒྱས་གྲགས། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་བ་
 ཀུན་མཁྱེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ས་སྐྱ་བ་སྟོ་ཆེན་གྱིས་བྱས་
 པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གི་སྟངས་ཐོབ་ཅིང་། འདིའི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་རྣམས་གཉིས་གཉིས་དང་། འདིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱུག་པོ་གསུམ་
 གསུམ་དུས་གཅིག་ལ་བསྐྱར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་དང་པོ་མིན་པ་ལ་སྟོ་གོན་མི་
 ལྷེད་པ་ལྷ་མ་སྤྱ་མ་ནས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འདུག་གོ།

བཙེམ་ལྷན་འདས་འཇམ་དཔལ་གསང་ལྷན་གྱི་དབང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ལོ། འཇམ་དཔལ། འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན། མྱེག་པའི་དོ་རྩེ།
 ཉི་མའི་སྟོང་པོ། སྐྱུ་སི་བྱ། ཚོས་ཀྱི་དོ་རྩེ། ལུ་བྱ་སི་བྱ། དེ་མ་བྱ་བ། མྱི་ཉི་རྣམས་ཀི་ཉི།
 ཚོར་ལྷེ་དག་གི་དབང་སྐྱུག། །ཁམས་བཤེས་རབ་དོ་རྩེ། ཡང་ན་ལྷེ་གཟླ། ཉི་མའི་
 དངོས་བྱུག། མྱི་བྱེ་མ་ལུང་བ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཤེས་རབ་དོ་རྩེས་ཞུས། དེ་ནས་རྫོག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟའ། ༥ ཞོལ། ༡༡ནུའ། ༥

མདོ་སྤེ། གཅོད་སྐྱ་སེང། ལྷེ་མདོ་སེང་གོ། ལྷ་མ་ཚོས་འོད། ལྷ་མ་ཚོ་ལྟན། དེའི་སྐས་
རྗེ་བཙུན་པ། ལྷུང་པོ་ལྷས་པ་གཞོན་ཅུ་བསོད་ནམས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་
མཁེན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་” ལྷུང་ལྷས་པའི་དགྲིལ་ཚོག་གི་
སྤོང་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྲིས་སོ། །

ཡང་ན་ཤེས་རབ་དོན་རྗེས། རོག་ཚོས་དོད། རྒྱ་ལམ་ཅན། རྒྱ་ལྷ་སེང་གོ། ལྷི་
སྤོན་ཀུན་དགའ་འོད། ལྷ་མ་ཚོས་རིན། ལྷ་ཚོས་འོད་མན་ཆད་ལྲང་བཞེན་ནོ། །

འཇམ་དབྱུངས་དཀར་པོའི་སྐྱབ་ཐབས་རྗེ་གནང། བསྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་
གཞུང་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། འཇམ་དབྱུངས། སྤེག་པའི་དོན་རྗེ།
འོར་བུ་སྤིང་བ་རྒྱུད་པ། འབྲུང་གནས་སྐས་པ། བཏ་ཆེན་ལྷ་ཀྱི། མཁམ་ཆེན་ལྷ་
ཐག་པ་བྱང་རྒྱུབ་དཔལ། བདེ་བ་དཔལ། “བཀའ་བཟུང་གྲགས་པ་གཞོན་ཅུ། རིན་
པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ལྷ་སྟོན། ཚོས་རྗེ་ལྷ་མཁོན་ཤེས་རབ། དེ་ལས་བདག་
གིས་ཐོབ་ཅིང། ཡང་ཚོས་རྗེ་བྱ། ལོ་ཆེན་བྱང་ཅེ། མཉམ་མེད་རྗེ་བཙུན་འདུང་མདའ་
བ་ཆེན་པོ་ལས་བདག་གིས་བཀའ་རྒྱུ་མཚོས་སོ། །

སྟོན་པའི་རྒྱུད་ལུ་གཏོགས་པ་ནམ་པར་སྤང་མཛད་མཛོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པའི་
དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱས། འཇམ་དཔལ། རྗེ་ལྷ་ལྷི། ཨ་ཤོ་ཀ་ལྷི། རོམ་པའི་
དོན་རྗེ། དོན་ཡོད་དོན་རྗེ། བ་འི་ལོ་རྒྱུ་བ། མཆིམས་བཙོན་སེང། མཆིམས་དོན་
མཆིམས་ཚོས་སེང། མཆིམས་སྟོ་བཏན། མཆིམས་ནམ་མཁའ་གྲགས། སྟོབ་དཔོན་
དར་མ་རྒྱལ་མཚན། བྱང་ཆེན་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ། ལོ་རྒྱུ་བ་མཚོག་ལྟན། ལྷ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅན། -ལས་ ཞོལ། ༡ནམམན། +ལས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཅན། བཀའ་ ཞོལ། ༡ནམམན། དཀའ་

དཔལ་ལྷན་སེང་གོ། ཚོས་རྗེ་བྱ་སྟོན། ལྷ་མ་ལྷུང་ལྷ་ས་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་ལྷུང་
མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོས། ¹ "ཚོས་རྗེ་བྱ་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་ཚོགས་
གི་སྟེང་ནས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །ཡང་ནམ་མཁའ་གྲགས་ནས། འགྲོ་
མགོན་འཕགས་པ་སོགས་དཔལ་ལྷན་སེང་གའི་བར་དུ་བརྒྱད་དོ། །

རྣམ་འཛོམས་དཀར་པོ་སྣ་མངས་ཀྱི་བྱམ་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་།
མཁའ་འགྲོམ་སེང་གའི་གདོང་བ་ཅན། ལྷ་བ་ཐོབ་ས་སྤེལ་ལ། རྩ་མ་ལྷུང་ལ། བརྗེ་ཉ་དེ་
མ་བྱུང་མ་ཉི། ལོ་རྒྱུ་བ་ཚོས་བཟང་། གཤེན་སྟོན་དངོས་ལྷ་བ་རིན་ཆེན། དམར་ཚོས་
གྱི་རྒྱལ་པོ། དམར་འཕྲུག་གྲུབ། ཡང་ཅེ་བ་རིན་ཆེན་སེང་གོ། ཚོས་རྗེ་བྱ་སྟོན། ལྷུང་
ལྷ་ས་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་ལྷུང་མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་བདག་གིས་
ཐོབ་བར་བགྱིས་སོ། །ཡང་དམར་འཕྲུག་གྲུབ། ལྷོ་སྤྲོ་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་སེང་གོ།
ལྷོ་སྤྲོ་བ་རྗེ་རྗེ་དཔལ། ལྷ་གནས་པ་ཚོས་སྟོང་དཔལ། ལྷ་མ་ལྷུང་ལྷ་ས་པ། བདག་གི་སྣ་
མའོ། །

སྟོལ་མ་འཆི་སྤྲུ་དཀར་མའི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། བཏ་ཆེན་འཕྲུག་སྤྱི། ལྷོ་
ལྷ་ག་བ་བྱང་རྒྱལ་དཔལ། མཁའ་ཆེན་བདེ་བ་དཔལ། བཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་བཞོན་
ལྷ། རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། ཚོས་རྗེ་སྤེལ་པ་དམ་པ། མཁའ་ཆེན་བྱང་སེང་
པ། ཚོས་རྗེ་རྒྱ་མ་པ་ཡོན་ཏན་འོད། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་ལྷུང་མཁུན་ཤེས་རབ་དཔལ་
བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོས་" ¹ བདག་གིས་ཐོབ་བར་བགྱིས་སོ། །

ཆེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྩ་སྤྲུ་ལྷ་དབྱུང་མའི་དབང་འཆི་སྤྲུ་དང་བཅས་པའི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༠ན་པ། -ལས་ ཞོལ། ༡༡བ་པ། +ལས་
² མ་ཕྱི། ༡༠ན་པ། -ལས་ ཞོལ། ༡༧ན་པ། +ལས་

བརྒྱད་པ་ནི། ཚེ་དཔག་མེད། སྤྱིང་པོ་ཞབས། རེ་རྒྱ་རི། བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོ། ཉིང་རེ་
འཛིན་བཟང་པོ། རྩོམ་གདན་པ་རྩུང་བ། བ་རི་པོ་རྩོམ་བ། མཆིམས་བཙོན་མེད།
མཆིམས་ནམ་མཁམ་གྲགས། དབང་ལྷག་མགོན་པོ། ལྷ་མ་སངས་རྒྱལ་འབུམ། ས་
རྒྱ་པ་སློ་ཆེན། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་མ་ལྷུང་ལྷག་པ་ཆེན་པོ། གཞོན་བྱ་རིན་
ཆེན་དཔལ་བཟང་པོ། ཚོས་རྗེ་རི་ཁོད་གཞོན་བྱ་རྒྱལ་མཚན། ལྷ་མ་ལེགས་པ་དཔལ།
སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་པའི་ཞལ་སྲ་ནས་”¹ བདག་གིས་ཐོབ་
བར་བཤིས་སོ། །

ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་འབྲེ་བའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་བཙོན་སྐྱེན་རས་
གཟིགས། དེ་ཤེས་ཀྱི་མཁམ་འགྲོ་མ། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བརྒྱ་བརྗོ། བརྗོ་ཉ་འི་མ་ལ་
ལྷོ། འི་རྩ་ལ་འི་མ་ལྷོ། ལྷ་མན་ལྷོ། རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས། དཔལ་འཆི་མེད་བཟང་
པོ། ས་ལ་ལྷོ། ལྷ་མན་ལྷོ། ཚོས་རྗེ་བྱ་སློབ། མཁམ་ཆེན་རིན་ཆས་པ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་
མ་ལྷུན་མཁམ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྲ་ནས་”² བདག་གིས་ཐོབ་བར་
བཤིས་སོ། །ཚེ་དཔག་མེད་གྲུབ་རྒྱལ་མའི་དབང་གི་བརྒྱད་པ་ནི། ཚེ་དཔག་མེད།
མཁམ་འགྲོ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ། རྗེ་རས་རྩུང་བ། མངའ་རིས་པ་བྱང་རྒྱལ་རྩོམ་
གྲུབ་ཐོབ་རྒྱལ་ཚོ་བ། སྤྱི་ལོ་རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་བཟང་ལྷལ་བ། རི་གོང་པ་ཚོས་རྗེ་སློབ་པ།
བསམ་སྤྱིངས་པ་མཁམ་གྲུབ་ཚོས་རྗེ་གཞོན་བྱ་གྲུབ། ལྷ་མ་སློང་བྱང་རྒྱལ་རྒྱལ་
མཚན། འཇག་པའི་མཁམ་བཙོན་རྒྱལ་མཚན་འབུམ། འཇག་པ་གྲུམས་པ་དཔལ།

¹ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ལན། -ལས་ ཞོལ། ༡༧ན་ལན། +ལས་
² མ་ཕྱི། ༡༠ལན། -ལས་ ཞོལ། ༡༧ལན། +ལས་

དབལ་ལྡན་སྐྱེ་བ་ཀུན་མཁུན་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”¹ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཡང་མཁས་གྲུབ་ཚོས་རྗེ་ནས། རི་ཁྲོད་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། བག་སྟོན་པ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། དེ་ལས་བདག་གི་སྐྱེ་བས་གསལ་བོ། །

ཡང་གྲུབ་རྒྱལ་མའི་ཚེ་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། གྲུབ་པའི་རྒྱལ་མོ། རས་རྒྱུད་པ། རྒྱུད་”ཚད་པ་² ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ། འདས་པ་མར་སྟོན། ཞང་ལོ་རྩུ་བ། གྲུབ་པ་དབལ་བཟང་པོ། ཁམས་པ་ཤུག་རྟོ་བ། དབུས་པ་སངས་རྒྱལ་གྲགས། ལྷ་མ་སྟོན་ལྡན། འདགས་འོད། ཚོས་རྗེ་བུ་སྟོན། ལྷ་མ་འཇམ་དབྱེད་ས་རིང་མོ། དབལ་ལྡན་སྐྱེ་བ་ཀུན་མཁུན་ཤེས་རབ་དབལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”³ བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །

གཤུགས་དཀར་ཅན་གྱི་དབང་སྐྱུབ་སྐྱོར་ལས་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། བྱུག་རྟོ་བ། “རྗེ་ཏུ་རྒྱ་རྩེ་གདན་པ། བ་རི་ལོ་རྩུ་བ། འདན་མ་སྐྱུར་ཨ་སྐྱབས། ས་ཚེན། རྗེ་བཅུན་གྲགས་རྒྱལ། ཤོ་རོག་པ་མདོ་སྤེམ་པོ། ཁམས་ཚེན་ཚན་མོ་ལྷས་པ་འཇམ་དབྱེད་ས་བཞི་ཐོག་པ། རོང་བ་ཨ་ཀར། སྟོབ་དཔོན་དཀོན་མཆོག་ཚུལ་ཁྱིམ་པ། བག་སྟོན་པ། ཚུལ་རྒྱལ་བ། ཚོས་རྗེ་རྒྱ་མ་བ་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་”⁴ བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

འཇམ་དབལ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ལྷ་ལྷ་དཀར་དམར་གྱི་དབང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི།

1 མ་ཕྱི། 10བ1ན། -ལས་ ཞོལ། 10བ1ན། +ལས་
2 མ་ཕྱི། 10བ1ན། ཚད་པ ཞོལ། 10བ1ན། ཚད་པ
3 མ་ཕྱི། 10བ1ན། -ལས་ ཞོལ། 10བ1ན། +ལས་
4 མ་ཕྱི། 10བ1ན། རྗེ ཞོལ། 10བ1ན། རྗེ
5 མ་ཕྱི། 10བ1ན། -ལས་ ཞོལ། 10བ1ན། +ལས་

སངས་རྒྱལ། ལྷག་དོར། རབ་གསལ་ལྷོ་བ། རབ་འཕྲོར་བསྐྱེད་ས། གུན་དགའ་སྦྱིང་
ལོ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ས། ཞི་བ་སྦྱིང་ལོ། དགེ་མཚན་བཤེས་གཉེན། བདེ་བའི་དོན་རྗེ།
དད་བྱེད་གོ་ཆ། ལོ་ཆེན། དབུས་བ་དགེ་སེད། གནས་སྤང་ཁ་ལུ་པ་སྐྱེ་མཆེད། ས་
ཆེན། སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ། ས་བཤ། ལྷན་གྱི་སློབ་དཔོན་མི་
བམ་ལ། ཆལ་ལྷན་ལ། ལྷ་སྦྲེ་བ་སེང་རྒྱལ། ལྷན་མཁམ་དབལ། མཚོག་ལྷན། བག་
སློབ། ཚུལ་རྒྱལ་ལོ་རྩེ་བ། འཇམ་དབྱེད་ས་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན། དེ་ཉིད་གྱི་ལས་
སྣ་ནས་”¹ བདག་གིས་མཛོད་སོ། །

ལྷ་མ་དབྱེད་ས་བཙུན་འགྲུས་སེང་གེ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱེད་ས་
ཨ་ར་བ་ཚ་ནའི་ཚོས་སྐོར་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་བར་རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་
ཚོང་ཁ་ཆེན་པོ་ལས་རྗེ་འདི་ཉིད་གྱིས་གསན་བ་ལགས་སོ། །

གཉེས་བ་དབལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ཅ་རྒྱུད། སློན་གསལ། རིམ་ལྡ། ལྷན་
ཐབས་མདོར་བྱས། མདོ་བསྐྱེ། ཚོ་ག་ཉི་ལུ་བ། འུང་ཚུབ་སེམས་འགྲེལ་ཚིགས་
བཅད་ལ། སློན་བརྒྱལ། བདག་གྱིན་རྒྱབས། མདོན་བར་འུང་ཚུབ་པའི་རིམ་ལ། རོ་
བསྐྱེག་གི་ཚོ་ག །སེམས་གྱི་སྦྱིབ་སྦྱོང་། ཡ་ར་ལ་ལྷ་སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ།
རྣམ་གཞག་རིམ་ལ། ལྷ་འུང་གི་ཚོ་ག་ཉི་ལུ་བ། དོར་སེམས་གྱི་སྦྱིབ་ཐབས་རྒྱ་བས་
མཛད་པ། འདུས་པའི་དགྱིལ་ཚོག་ལུང་འཇུག་གསལ་བ། ལག་པོ་བས་མཛད་པའི་
འདུས་པའི་དགྱིལ་”མཚོག་¹ །རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་མཚོད་ཚོག །རབ་གནས་གྱི་ཚོ་
ག །རྒྱུད་ལྱི་མའི་འགྲེལ་བ་རྣ་རོ་བས་མཛད་པ། དེ་ཡང་། ལྷ་རོ་བ། ལྷན་གསལ་

¹ མ་ཕྱི་ ༡༠བམ་ན། -ལས་ ཞོལ། ༡༠ནལ། +ལས་
² མ་ཕྱི་ ༡༡ནལ་ན། མཚོག ཞོལ། ༡༠བམ་ན། ཚོག

བཟང་པོ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཉམ་མཁའ་ལྷིང་པོ། ཡེ་ཤེས་དངོས་ལུག། ཅ་བཤད་པ་
 རྣམས་མཚན་གྱི་རྣམ་གངས་ཡིན་པུ་བ། ལྷོ་ཉིའི་རང་འགྲུང་ཏུ་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 པའི་འཇུག་ན་སྣང་ངོ། །དེ་ལྟར་འཕགས་སྐོར་ཕན་དང་བཅས་པ་ལ་བརྟུན་པ་ལུགས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་མར་ལུགས་ཀྱི་བརྟུན་པ་ལོ། རྗེ་ཆེ་འཆང། གུང་མེམས་སློབ་ལོས་
 རིན་ཆེན། ལྷ་སྐྱབ། མ་ཉི་གི་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་ལོ། མཚུར་དབང་གི་རྗེ་
 འཁོན་གད་པ་གྲི་རྟེ། གྲ་སྣང་བ་བསོད་རིན། "འཕྱར་ལྷ་བ་ཚུལ་གླིམས་སྐྱབས། ཐང་
 ལྷེ་བ་འཕགས་པ་སྐྱབས། གསེར་སྡིངས་པ་གཞོན་ལུ་འོད། དགོ་སྡིངས་པ་ཚོས་
 འོད། "ངོ་མཚོ་པ་འཕགས་འོད། འདི་དབང་དང་རྟུན་རྟུན་གི་བརྟུན་པར་མཛོན་ལ།
 ཡང་མར་ལུགས་ལ། རྟུན་རྟུན་ལ་སློབ་འདོགས་ནང་ནས་གཙོད་པ་གྲུབ་ཐོབ་ཉམས་
 བརྟུན་ལོ། རྗེ་ཆེ་འཆང། ཞི་རྒྱ་པོ་རྟེ། ལྷ་གི་བདེ་བའི་ཞབས། རྗེ་ལོ་ཉེ་ཏུ་ག། རྗེ་ཆེ་རིལ་
 ཏུ་བ། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྗེ་ཆེ། ཀུན་ལ་བ། ཉག་པོ་སྐྱོད་པ་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ།
 མར་ལོ། །བརྟུན་པ་འདི་འདྲ་ཞིག་གུང་སྣང་སྡེ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་བརྟུན་པ་མིན་
 པར་འདུག། མཁའ་པ་བ་རྗེ་ཉིའི་བརྟུན་པ་ལོ། ཅ་རྟུན། བཤད་རྟུན་བཞི། རྟུན་སྐྱི་མ་
 རྣམས་ལ་བརྟུན་ལུགས་གཉིས་ཉེ། ལྷ་སྐྱབ། མ་ཉི་གི། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མར་
 པའོ། །ཡང་མ་ཉི་གི་བ། ལྷ་བ་གྲགས་པ། རིག་པའི་ལྷ་སྐྱབ། །མ་ཚུ་རྟེ་བ། ཉག་པོ་
 ཞབས། རི་མེད་སློབ་ལོས། ཡེ་ཤེས་སྡིང་པོས་མར་པ་ལ་གདམས་སོ། །དེ་ཡང་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡༣༤༡། འཕྱར་ ཞོལ། ༡༠༧༥༡། ལུར
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༡༣༤༡། ལྷིངས་ ཞོལ། ༡༠༧༥༡། ལུར
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༡༣༤༡། རོ་ ཞོལ། ༡༠༧༥༡། རོ་
 ༤ མ་ཕྱི་ ༡༡༣༤༡། ལོ། ཞོལ། ༡༡༣༤༡། པའོ།

འཕགས་པ་རྒྱ་རྒྱུབ་གྱི་རྒྱགས་སྲས་བཞི། ཉེ་སྲས་གསུམ་ཡོད་པ་ལ། རྒྱགས་སྲས་
 བཞི་ཞི། འཇམ་དཔལ་ཞལ་མཚོང་ཤུག་བཤེས་གཉེན། སློལ་མ་ཞལ་མཚོང་རྒྱའི་བྱང་
 ལྷག། ས་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྷུ་རྩ་དེ་ཟ། སྤྱོད་རས་གཞིགས་ཞལ་མཚོང་བ་མ་ཉི་གི་
 བཤོ། ཉེ་བའི་སྲས་གསུམ་ནི་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད། སློབ་དཔོན་
 དཔལ་ལོ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །སྤྱི་ར་མར་བ་ལ་འཕགས་སློར་རྒྱུད་འབྲེལ་དང་བཅས་པ།
 རྒྱུད་རྒྱུད་བཤའ་རྒྱུད་ལ། ལྡན་དང་བཅས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་སོགས་
 དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་གར་ན་འབྲེལ་བ་ཉེར་གསུམ། རོ་བོ་ཉེར་ལྔ་ཅམ་གསུང་སྐད།
 བོད་ན་བདུན་ཅམ་ཟེར་ཡང་མང་དུ་སྤང་། དེ་ཡང་མར་བ་ལ། ར་ཡ་ན། ཐ་ག་ན། ལྷི་མ་
 ཉོག་གསུམ་ཡོད། སྤྱི་ར་མར་བས་རྒྱ་གར་དུ་ལན་གསུམ་བལ་ལོར་ལན་བཞི་སྟེ་
 བདུན། རྒྱ་གར་ཤར་ལུབ་སྟོ་བྱང་། ཁ་ཆེ་བལ་བོའི་བརྗེ་ཉ་དང་། ཀུ་ས་ལིར་གྲགས་
 ཚོད་ལ་ཚོས་གསལ་བའི་སླ་མ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད། བརྒྱད་བ་འཛིན་དེས་བ་བརྒྱད། ལྡང་
 བ་འགྲུང་དེས་བཅུ་གསུམ། འདུས་བ་ལ་མཁས་པའི་སླ་མ་བདུན་གྱི་ནང་ནས་ལུབ་
 ལ་ར་སྤྱི་ཉའི་གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་པ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སྤྱིར་བོ་ལ། འདུས་པའི་
 རྒྱུད་གདམས་པ་རྣམས་གསལ་བས། དེ་དག་གི་བཀའ་བབས། རྗེ་མར་བས་ཁོང་
 རང་གི་བྱ་བཞིའི་ནང་ནས་མཚུང་དབང་གི་དོ་རྗེ་ལ། རྗེ་རྣམས་འདི་དབང་དང་རྒྱུད་
 རྒྱུད་། གདམས་པ་དང་བཅས་པ་གནང་། དེས་གད་པ་གྱི་ཉི། དེ་ལ་མེ་ཉལ་ལྷུང་ལ་བ།
 དབུས་པ་འགར་སྐ། ལྷུབ་ཐོབ་ཞང་ལྷུང་བ་གསུམ་གྱིས་གསལ། དེ་གསུམ་ག་ལ་
 གངས་བར་གསེར་ཁའི་རིན་ཆེན་སྤྱིར་བ་ཚུལ་གླིམས་མཛེས། རྒྱ་ལོ་བ་ལྷུང་བ།

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤན། མོ་ ཞོལ། ༡༧བཤན། ཐེ

དགོས་ཚུལ་གྲགས་བཟང་པོ། ། ལྷན་པོ་གཞིན་། རྫོང་ལྷན་སེང་གོ། རྣམ་གསལ་འོད། དེ་
ལ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་སྟོན་གྱིས་མར་ལུགས་ཀྱི་དབང་དང་གདམས་པ་རྣམས་གསལ་བོ། །

གཉིས་པ། རོགས་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་མེ་འཆང་། ལྷན་དོད། རྒྱལ་པོ་
ཞི་ལྷན་པོ་རྟེ། ལྷན་ལས་ལྷན་པའི་རྣམ་འབྱོར་ལ། མངའ་བདག་གི་སྲུ་ཀམ་ལ། ས་ར་ཉ། ལྷན་
ལྷན་དེ་ལ་ལྷན་དེ་ལ། ལྷན་ལས་ལྷན་གཉིས། ལྷན་ལྷན་། ལྷན་གྲགས་དང་བཞིས་ལྷན་
དེས་སྟོན་པའི་རྗེ་རྟེ། ལྷན་པོ་སྟོན་པ་ལ། ས་འབྲེས་པ། དེས་མར་མེ་མཚང་། དེ་ལ་ལ་
ཀ་ར། བེ་རྩ་བ་དང་གསུམ་ལ། དེ་གསུམ་གྱིས་རྗེ་འགོ་ས་ལ། རྗེ་འགོ་ས་གྱིས་ཟ་
ཉོར་གྱི་མཁས་པ་བཅུན་མོ་ཅན། བལ་པོ་རྗེ་བོ་གི་ལྷན་གོ་ལེ། བེ་ལ་ལ་ལྷན་པའི་
ཐམས་ཅད་མཁའ་ལྷན་པར་གྲགས་པ་དེ་ལ་ཀ་ར། རྗེ་མེ་གདན་གྱི་མཁས་པོ་ཆེན་པོ་ལྷན་
པོ་ལ། ཀོང་ཀ་ལི་ཀའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ། རྒྱལ་བུ་སྟོན་གྱི་ལུགས་ཅན། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བོ་རྗེ་ལྷན་པའི་ལེ་ལ་བཟང་པོ། ལ་ཆེ་གྱི་བ་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་
པོ་ཅན་ཉ་དེ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པ་ཆེ་ཉའི་སྟོན་པ་བདུན་ལྷན། མཁས་འགོ་མའི་སྟོན་པ་
གཉིས་དང་བཅས་པ་བསྟེན་ལོ། ། དེ་ནས་མངར་བ་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚན། རྗེ་གཡེ་
ལེས་སེང་གོ། དེའི་དཔོན་པོ་རྗེ་གཡེ་ལྷན་པའི་ལྷན་པའི་མཚན་ཉི་མ་སེང་གོ།
"སྟོན་པོ་ཆེ་ལ་སྟོན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ལྷན་དེ་ལ། ལྷན་པ་རིན་ཆེན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བ། ལྷན་ རྗེ་ལ། ༡༡བ། ལྷན་
༢ མ་ཕྱི། ༡༡བ། རྗེ་ རྗེ་ལ། ༡༡བ། རྗེ་
༣ མ་ཕྱི། ༡༡བ། ལྷན་ རྗེ་ལ། ༡༡བ། ལྷན་
༤ མ་ཕྱི། ༡༡བ། དཔོན་ རྗེ་ལ། ༡༡བ། དཔོན་
༥ མ་ཕྱི། ༡༡བ། ལྷན་ རྗེ་ལ། ༡༡བ། ལྷན་

གྲགས། དེ་ལ་ཚོས་འོད། ཡང་རྫོག་ཆེན་པོ་དང་། “སྐྱོན་གཉིས་ལ། ལྷེ་མའི་ཕུག་ཀ་
 བ་འབུམ་སྐྱུབས། རོང་ལྷ་སྟེངས་ཀྱི་གཙང་སྐྱ་སེང་། ལྷེ་མདོ་”སེང་། ¹ཡང་གྲག་ལྷག་
 བ་ཆེན་པོ་ལ་ཆ་གང་མོན་མོ་གྲག་གི་མི་ཉལ་དོ་རྗེ་གྲགས། ལྷེ་མདོ་སེང་། ཚོས་འོད།
 ཡང་སྐྱོན་ལ་ཐང་སྟེ་བ། དེ་ལ་གསེར་སྟོངས་ལ། དེ་ལ་ཚོས་འོད། དེ་ལ་འཕགས་འོད།
 ཡང་ཚོས་འོད་ལ་སྐྱོ་སེང་། དེ་ལ་འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས། རྫོག་ཕུགས་
 དབང་བཤད་པ་གདམས་པ་རྣམས་དང་། ལྷུང་སྐྱོས་པའི་རིམ་ལྷ་སོགས་དང་། ལྷ་རོ་
 པའི་འགྲེལ་པ་བྱུང་འཇུག་གསལ་བ་སྐྱོད་བྱངས་བཅུ་གཅིག་པས་མཛད་ལ། ཡ་ར་
 སོགས་ཚུལ་བཞིར་བཤད་པ་རྣམས་བརྒྱུད་པ་དེ་ལ་མི་སྣང་། གཞན་རྣམས་གསན་
 བ་ཡིན་པར་འདུག །མར་ཕུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ཐ་མར་བསྟན་པ་ལས། མདོར་བྱས།
 མདོ་”བསྟེན་²རྣམ་གཞག་རིམ་ལ། བདག་གྱིན་རྒྱབས། སེམས་ཀྱི་སྐྱིབ་སྐྱོང་།
 མདོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པའི་རིམ་ལ། རིམ་ལྷ། སྐྱོད་བསྐྱུས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་འགྲེལ་རྒྱ་
 རོ་བས་མཛད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་གསན་བྱ་བ་སྣང་སྟེ། བརྒྱུད་པ་དེ་
 ལ་ཞུ་བ་དེ་ལ། ལྷ་བྱང་། ལྷ་རོ་བ་གསུམ་མི་སྣང་བས། དེ་གསུམ་གྱིས་མཛད་པའི་
 ལྷང་གི་བརྒྱུད་པ་མ་དག་གམ་སྐྱམ་མོ། །རོ་པོ། ལྷ་རོ་ལ། དབ་པ་ཡེ་ཤེས། ལོ་གཞོན་
 ཚུལ། རྫོག་པར་སྐྱངས་སྟེ་བ། ཚོས་འོད། འཕགས་འོད། དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བས་རྒྱུད་
 ཀྱི་མའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་རོ་བས་མཛད་པ་གསན། དེ་སྣང་ན་འཕགས་འོད། ལྷ་སྟོན། ལྷ་
 མ་ལྷུང་པོ་བ། དེ་ཉིད་ལ་རྗེ་བཅུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་རིམ་ལྷའི་

¹ མ་ཕྱི་ ༡༡བཙན། ལྷན་ ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། ལྷན་
² མ་ཕྱི་ ༡༡བཙན། སེང་། ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། སང་།
³ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་༡ན། བསྟེན་ ཞོལ། ༡༡ན་༤ན། བསྟེ

དམར་ཁྲིད་གསལ་ལ། བདག་གི་མེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་ལོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་
 བཤད་ལྡོག་གསལ་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་གི་སྟེང་ནས་ཉམས་ཁྲིད་དུ་མཛད་པ་དང་། ཁྲིད་ཡིག་དེའི་
 རོ་སྟོན་གསལ་སྟོན། དེ་དག་གི་སྐབས་ཀྱི་ཞལ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་འདྲི་
 དེས་བཞེན་སྦྱེས་པ་ལགས་སོ། །ཡང་བུ་སྟོན། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བ་ལ་སྟོན་
 གསལ་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དང་། བུ་སྟོན་པས་མཛད་པའི་ཚོས་འབྱུང་། ལྷོ་ཀྱང་
 བཅས་པ་མེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གསལ། མེ་དེ་ཉིད་ལ། སྟོན་གསལ། མེ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཚན་སྟོན་མ་གསལ་བའི་བསྐྱེད་དོན། མཐའ་གཅོད་དང་
 བཅས་པའི་བཀའ་འདྲི་མཚོས་སོ། །ཡང་བུ་སྟོན། རིན་ཀླུ་བ། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ།
 མེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ། མེ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱ་གཞུང་སྐྱེས་ཀླུ་མས་དང་། ལྷ་རོ་པའི་རྒྱུད་
 ལྷོ་མའི་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་འདྲི་མཚོས་སོ། །ཡང་བུ་སྟོན། ཚོས་
 མེ་བསོད་རྒྱལ་བ། ལོ་རྒྱུ་བ་ནམ་བཟང་། མཉམ་མེད་མེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས།
 གསལ་འདུས་རྒྱུད་འགྲེལ། སྟོན་བསྐྱེས། མདོར་བུས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་པ། བདག་གི་
 མེ་བཙུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གསལ་ནོ། །ཡང་མེ་ཚོང་ཁ་བ་ས་མཉམ་མེད་མེ་བཙུན་
 རེད་མདའ་བ་ལས་རིམ་ལྡེའི་དམར་ཁྲིད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་གིས་མེ་ཚོང་ཁ་
 བ་ལས། མེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྐྱེས་དཀྱིལ། རྣམ་གཞག་གི་རྣམ་བཤད་རྣམས་
 ཀྱི་ལུང་ཡང་བཀའ་འདྲི་མཚོས་སོ། །

དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། ལྷ་མོ་བཞེས་ལུས། ཡེ་ཤེས་རྡོ་མེ་ཀྱུ་ལས་བུས་
 རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྡོ་མེ་འཆང་། ལུག་ན་རྡོ་མེ། ལྷ་སྐྱེས། མ་ཉི་གི་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་

རོ་བ། མར་བ། མཚུར་དབང་།^༡ རྒྱ་ལོང་བྱ་བ་ཆེ་ཆུང་། ཡར་ཐང་བ། མཁོ་མོ་སྣ་ས་
བ་བྱང་ཆུབ་དཔལ། རྫོན་ལྷུང་གངས་བ་འབུམ། བདེ་བ་ཅན་བ། སེང་རྒྱལ། དབྱ་མ་
བ། རྒྱང་རོ་བ། ཞང་རྫོན། རྣ་མ་རྟོགས་ལྡན་བ། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་
ཆེན་པོའི་ཞལ་སྤྲན་ས་ལ། ལྷ་མོ་བཞིས་ལྷུས། ཡེ་ཤེས་དོན་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་གཉིས་
ཀྱི་ལྷོ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་རྣམས་ཀྱང་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བཀྱིས་སོ། །

བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་པའི་བརྒྱུད་རིམ་ནི། བདེ་བ་ཅན་བ་ཡན་སྤར་བཞིན་ལ།
འབྲི་“མཚམས་”^༢ བ་དཀོན་མཚོག་སེང་གོ། སེང་རྒྱལ་དབྱ་མ་བ། རྒྱང་རོ་བ། ཞང་
རྫོན། རྣ་མ་རྟོགས་ལྡན་བ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བ། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྤྲན་བདག་གིས་སོ། །

རྒྱལ་ཐབས་ཀུན་བཟང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། འཇམ་དོད། ཡེ་ཤེས་ཞབས། མར་མེ་
མཛད། དཔལ་སྤེ་བ། བ་མི་ཨ་ལྷ་ཅུ། གཉོས་ལོ། གཉོས་དཔལ། གཉོས་གྲགས་བ་
དཔལ། གཉོས་གཟི་བཟིད་དཔལ། རྫོན་མོ་ལྷུང་བ་ཡེ་ཤེས་མཁམ་ ཚོས་འོད།
འཕགས་འོད། ལྷ་རྫོན། ལྷུང་ཆེན་བ། རྗེ་ཚོང་ཁ་བའི་ཞལ་སྤྲན་བདག་གིས་སོ། །

བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་བ་ལྷགས་ལྡ་ལས། དང་པོ་ས་ལྷགས་ནི། དོན་རྗེ་
འཚང་། ལྷག་དོད། ས་ར་ཏ། ལྷ་རྒྱལ་འབ་རི་བ། ལྷ་ཨི་བ། ལྷ་རི་ཀ་བ། དོན་རྗེ་རིམ་བྱ་
བ། ཏུས་སྤལ་ཞབས། རོ་ལན་རྣ་ར་བ། འག་པོ་སྤོད་བ་བ། ལྷ་ཅུ་བ། རྣ་མ་རྒྱལ་
ཞབས། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། བམ་མཐིང་བ་སྤྲུམ་ཆེད། ལྷོག་སྤྲུ་ཤེས་རབ་བཅེགས།
མལ་གྱོ་ལོ་རྩུ་བ། ས་ཆེན། ལྷོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། རྗེ་བཙུན་བ། ཚོས་རྗེས། བསོད་
ནམས་སེང་གོ། སངས་འབུམ། ཡེགས་པའི་སློབ་གྲོ་ས། དཔལ་ལྡན་བ། ལྷ་རྫོན་པའོ། །

¹ མ་ཕྱི་ ༡༡བཏུན། དེ། ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། དེ།
² མ་ཕྱི་ ༡༡བཏུན། མཚམས ཞོལ། ༡༡ན་ཅན། མཚམས

གཉིས་པ་རྫོལ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྫོལ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ།
 ལྷ་མི་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་ལ། ཉི་ལོ་ལ། ལྷ་རོ་ལ། ལྷ་ཉི་ལ། རྫོལ་རྫོལ་འགྲུབ་དགོ། ལྷ་རྫོལ་
 "སྣོང་¹་ལ། ལྷོང་ལོད་ཞལ་གཉིས། རྫོལ་ཆེ་ལ། རྫོལ་ཆུང་ལ། ཤེས་རབ་གཙུག་ཉི་ལ། ལྷ་རྫོལ་
 ཆེན་ལོ། ཆོས་²་འོང་ལ། ཞིང་ཆེན་གྲགས་པ་དཔལ། བདེ་གཤེགས་དཔལ། ལྷ་མ་
 ལྷོམ་ལ། ལྷ་མ་གྲགས་ཆེན། འཕགས་འོད། ལྷ་སྣོན་ལོ། །གསུམ་པ་ལོ་ཆུང་ལུགས་ཀྱི་
 "བརྒྱུད་³་པ་ནི། རྫོལ་འཆང་། རྫོལ་མག་ལོ། ལོ་མི་ལ། རྫོལ་ལ། རྒྱ་རི་ཀ་ལ། རྫོལ་
 རིལ་བུ་ལ། རྫོལ་ལྷ་རི་ལ། ལག་ལོ་སྣོད་པ་ལ། དག་ལོ་མགོན་ལོ། ལུས་སྣལ་
 ཞབས། ལྷ་བ་ལ། ལྷ་མ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་ལ། ལྷ་རོ་ལ། དེས་མཁ་ཀ་ལྷ། ལྷ་རྫོལ་རྫོལ་
 ཉ། མམ་མཐིང་པ་གསུམ། མཁ་ཀ་ལྷ། དང་། ལྷ་རྫོལ་རྫོལ་ཉ་གཉིས་ཀྱིས་ཀ་ལྷ། ལྷ། དེ་
 དང་མམ་མཐིང་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་ཉན་ཉས། དེ་ལ་ལོ་ཆུང་གྲགས་མཆོག། །དམར་
 ཆོས་རྒྱལ། མངའ་རིས་སྣོན་ལོ། འཕྱུར་⁴་ལ། ཐང་སྣེ་ལ། གསེར་སྣོངས་ལ།
 ཆོས་འོད། འཕགས་འོད། ལྷ་སྣོན་ལོ། །

བཞི་པ་གཉིས་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྫོལ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མ།
 ལག་ལོ་ལ། ལྷ་བུ་ལ། ལྷ་མ་རྒྱལ་ཞབས། ཉི་ལོ་ལ། ལྷ་རོ་ལ། ལག་ལོ་ལྷ་ལ་དད་ལ། མམ་
 མཐིང་པ་གསུམ་ཀྱིས་ལུས། མམ་མཐིང་པ་ལོ་སྣོན་ལ་ལྷ་⁵་ཉན་ཉ་དང་། ལག་ལོ་ལྷ་

1 མ་ཕྱི། 11བཅའ། ལྷོང་ ཞོལ། 11བཅའ། ལྷོང་
 2 མ་ཕྱི། 11བཅའ། འོང་ ཞོལ། 11བཅའ། འོང་
 3 མ་ཕྱི། 11བཅའ། བརྒྱུད་ ཞོལ། 11བཅའ། ལྷོང་
 4 མ་ཕྱི། 11བཅའ། ལྷོང་ ཞོལ། 11བཅའ། ལྷོང་
 5 མ་ཕྱི། 11བཅའ། ཉན་ ཞོལ། 11བཅའ། ཉན་

དང་བ་ལ། གཉེས་ལོ་རྩེ་བ། གཉེས་སྐྱེ་མ། གཉེས་དཔལ་ལ། ལུག་ཁ་"རྩེ་"འབུམ།
གཙང་ལྷ་སྟེངས་ལ། ལྷེ་རོ་མདོ། ལྷ་མ་སྟོན་ལྷ། ལྷ་མ་སྟོན་ལྷེང་། འཕགས་ལོད། ལྷ་
སྟོན་ལོ། ལྷ་བ་མར་དོ་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་བཞི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁམ་འགྲོ། ལྷ་ཨི་བ། རྩེ་
ཀི་བ། ལྷ་བ་བ། ཨི་རྩེ་ཤོ་ཉི། ཀ་ཙ་བ། དི་ལ་བྱ་བ། ར་ལན་རྩེ་"རྩེ་"འབུམ། ལྷ་བ་ཤོ་བ། ལྷ་
ལལ་ན། ཉི་ལོ་བ། ལྷ་རོ་བ། མན་ཀ་ལྷི་རྩེ་བ། ལལ་ཤོ་རྩེ་ཉན་ཉ། མར་བ་དོ་བ། གཟེ་
བ་སྟོན་ལ། གཟེ་བ་རོ་བདེ། སྟོན་དཔོན་ལྷ་བ། ལྷོ་ཚད་བ། ལོ་མཚོག། དཔལ་ལྷན་བ།
ལྷ་སྟོན་བ། ལྷ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ། རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁམ་བ་ཚོང་ཁ་བ། སྟོན་དཔོན་
རིན་པོ་ཆེ་དང་མ་རིན་ཆེན་པའི་ཞལ་སྟན་ས་" ། རྩེ་ཚོང་ཁ་པའི་རྣམ་བཤམ་ཀྱི་སྟེང་
ནས་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་དོན་དམ་པའི་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
ལ། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་པོ་ལྷི་མ། རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་པོ་
བཀོལ་བ། དབང་མདོར་བསྟན་བ། དབང་གི་རབ་བྱེད། དོན་དམ་བསྟེན་བ་རྣམས་ཀྱི་
བརྒྱུད་བཞི། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། ཚོས་རྒྱལ་རིགས་ལྷན། དུས་ཞབས་རྣམ་
གཉེས། རྒྱལ་སྐྱེས་ལེན་ཏེ་བ། ཁ་ཆེ་རྩེ་བ་མགོན་པོ། འགྲོ་ལོ་རྩེ་བ། ལྷ་རྩེ་སྟོན་བ།
སྟོན་སྟོན་གནས་ལྷ་བཅེགས། ལྷ་བ་ཐོབ་ལྷ་ལོ། ལྷ་ས་རྩེ་ལྷ་བ། ལྷ་ལྷ་རྩེ་འབུམ།
ནས་མཁམ་ལོད་ཟེར། སེ་ལོ་ཆེ་བ། འཇམ་གསལ། ཚོས་སྐྱེ་ལོད་ཟེར། ལྷ་རྩེ་སྟེངས་
སྐྱེགས་རྩེ་བཙོན་འགྲུག། ལྷ་སེམས་རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས། ཡོན་ཉན་རྒྱ་མཚོ། ཤེས་

༡ མ་ལྷི། ༡༡ན། ༡༣། རྩེ་ ཞོལ། ༡༤ན། ༡༣། རྩེ་
༢ མ་ལྷི། ༡༡ན། ༡༣། རྩེ་ ཞོལ། ༡༤ན། ༡༣། རྩེ་
༣ མ་ལྷི། ༡༡ན། ༡༣། -ལ། ཞོལ། ༡༤ན། ༡༣། +ལ།

རབ་རྒྱལ་མཚན། མ་ཉི་འཕགས་པ། དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པའི་
ཞལ་སྤྱོད་ས་ལ་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །མཚན་བརྗོད་ལ་སྐྱེག་པའི་དོན་རྗེ་སྤྱི་ཉི་ལྷན་
བརྗོད་པའང་སྣང་སོ། །

ཡང་དབལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་པ་ས་ལུགས་ནི།
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། དོན་རྗེ་སྤྱི་ལོ། དོན་རྗེ་མཁའ་འགོ་ལ། ཅི་ལུ་བརྗོད་ཀྱི་དུས་ཞབས་ཆེ་
ཚུང་། དཔེ་མེད་མཚོ། ས་རྩུ་ལུ་ག། རྩུ་ལུ་ལ་ག། རྩུ་ལུ་ལུ་ག། བེ་ལྷན་ཉ་དེ་ལ། བཞ་
ཆེན་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ཆོས་རྗེ་བཞ་ཆེན། འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེ། དབུ་བ་ཤེས་རབ་འབྲུག་
ཞང་དགའ་ལྷན་པ། ཤངས་པ་དབལ་ཡེ། བག་སྟོན་གཞོན་ཚུལ། ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ།
དབལ་ལྷན་པ། ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ། རྩུ་ལུགས་ནི། དང་པོའི་
སངས་རྒྱལ། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་། འཇམ་དབྱངས་གྲགས་པ། སྤྱན་རས་གཟིགས།
ཆོས་རྒྱལ་སོ་གཉིས། འཇམ་དབྱངས་སྤྱུལ་པ། ཅི་ལུ་ལ། བེ་ཉོ་ལྷ་ལྷ། དུས་ཞབས་ཆེ་
ཚུང་། རྩུ་ལུ་ལ་ག་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། ས་མཚན་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ།
གོ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ། རྩུ་ལུ་ལྷ་ལྷ།
གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་མ་ཚུལ་རྒྱལ་བ། ལྷ་མ་དབལ་ལྷན་པ། ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཚན་པ། འགོ་ལུགས་ནི། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་ཚུང་། ལ་ཆེ་ལྷ་མཐོན། འགོ་ལོ་ལྷ་ལྷ།
དགོན་མཚོག་སྤངས། སྤྱོད་སྤྱོད། ལུ་ལོ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷ་ལྷ་ལྷ།
རིན་ཤེ། དུས་འཁོར་བ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། གངས་པ་བསོད་ནམས་བཟང་པོ། ལྷ་མ་
ཚུལ་རྒྱལ། ལྷ་མ་དབལ་ལྷན་པ། བདག་གི་ལྷ་ལྷ། དབང་གི་རབ་བྱེད་དང་། དོན་དམ་
བསྟོན་པ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་པ་ལུགས་གཅིག་ནི། དུས་ཞབས་པ་ཆེ་ཚུང་། དེ་གཉིས་

གས་ཅ་མི་ལོ་རྩུ་བ། མེ་ལོ་རྩུ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲགས། དུས་འཁོར་བ་བསོད་སྟོམས་
བ། བཀ་ཤེས་རིན་ཆེན། སངས་རྒྱས་དོ་རྗེ། "སྒོ་ཆེན། རྒྱལ་བཟང་དཔལ། སྤང་
སྤང་བ། མ་ཉི་འབགས་བ། དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་བ་ཀུན་དགའ་རྒྱ་མཚན་པའི་ཞལ་
སྤེལ་བ་དག་གི་ཚོས་བ་ཡིན་ནོ། །

འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་བཤའ་བ། སྒྲོར་བ་ཡན་ལག་ལྷན་གྱི་ཁྲིད།
ཞལ་གདམས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་དང་བའི་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པའི་
ཞལ་སྤེལ་ནས་"¹ བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོས་བཀའ་རྒྱུ་མཚོས་བ་ལགས་
སོ། །རྗེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་མ་ཚོས་ཀྱི་དཔལ་བཟང་བོ་ལ་གསུམ། དེས་ཀུན་མཁྲེན་བུ་
སྟོན་ལ་གསུམ། དེས་སྐྱ་མ་དོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་ལ་གསུམ། དེས་སྐྱ་མ་ཤེས་རབ་སེང་
གོ་ལ་གསུམ། དེས་རྗེ་ཙུན་རྒྱ་ལོ་ལ་གསུམ་ལ། རྒྱ་ལོ་ཡན་རྩ་འགྲོ་གཉིས་སོ་སོར་
གྲུང་པའི་བརྒྱད་པ་འི་གོང་ལྟར་དོ། །ཀྱི་དོ་རྗེ་ཅ་པའི་རྒྱད་བརྟག་བ་གཉིས་པ། ལུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤའ་རྒྱད་དོ་རྗེ་གྲུང་ ལུན་མོང་གི་བཤའ་རྒྱད་སྐྱུ་འགསུམ་ཀྱི་
བརྒྱད་པ་འི་ དོ་རྗེ་འཆང་། བདག་མེད་མ། བེད་པ། རྩི་བེ་ཉེ་རུ་ག། ཨ་ལ་ལ་བརྗོ།
ནགས་ཁོད་པ། བསོད་སྟོམས་བ་རྒྱལ་བ་དཔལ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། མི་སྤུབ་སྐྱེ་བ། དཔའ་
བོ་དོ་རྗེ། འགྲོག་མི་ལོ་རྩུ་བ་ལྷན་ཡེ་ཤེས། མངའ་རིས་བ་གསལ་བའི་སྤྲིང་པོ།
འཁོན་སྐྱེ་རྒྱུ་བ་དག་ལྷ་འབར། དཔལ་ས་སྐྱུ་བ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྤྲིང་པོ། སྒྲོབ་
དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བསོད་ནམས་ཅེ་མོ། རྗེ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན།

¹ མ་ཕྱི་ ༡༡བཤའ། སྒོ་ ཞོལ། ༡༡ནཤའ། མ

² མ་ཕྱི་ ༡༡བཤའ། -ལས་ ཞོལ། ༡༡ནཤའ། +ལས་

ཚོས་ཇི་ས་པ་ཤ། འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ། འུ་ཡུག་པ་བསོད་ནམས་སེང་གོ། རི་ལུག་
པ་ལྷུ་སེང་གོ། ཞང་དབང་ལྷུག་རྒྱལ་མཚན། པརྟེ་ཉ་མ་ཉི། འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྲགས་པ། ལྷོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ། ཡང་འཕགས་
པ། ལྷོ་བ་པ་གཞོན་བྱ། རྗེ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན། རི་ལུག་པ་དང་རྒྱལ། མ་ཉི། འཕགས་པ།
ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་ལས་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །

ཡང་རྗེ་བེ་བ་ནས་བརྒྱུད་དེ་དཔལ་པོ་རྗེ་རྗེ་ལ་འགྲོག་མིས་གསན་པའི་སྲོལ་
ཐམས་ཅད་ས་སྐྱ་པ་ཁུ་དཔོན་ལས་བརྒྱུད་དེ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་ནམས་
རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ་ལས་གངས་རིའི་ཁོང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཚོས་གི་སྐུན་
ལྷན་དཔལ་ལྷན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོས་གསན་ཞིང་། ཡང་ཚོས་ཇི་དམ་པའི་རྣམ་
བཤད་ཆེན་མོའི་བཤད་པ་ཚོས་ཇི་ལོ་རྒྱུ་བ་སྐྱབས་མཚོག་པ་ལ་གསན་ལ། ཡང་
ཚོས་ཇི་ལྷ་མའི་ལུགས་སྲས་ལྷ་མ་ལམ་འབྲས་པ་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་བྲིས་པ་ལའང་
རྒྱུད་གསུམ་མན་ངག་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གསན་ནོ། །

ཚོས་གི་རྒྱལ་པོ་དཔལ་ལྷན་རེད་མདའ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་གི་ཞལ་སྤྲ་ནས།
བདག་གིས་ས་ཆེན་གི་“བཀའ་འཁྲུག་ལ། ཇི་བཙུན་ཅེ་མོའི་རྣམ་བཤད་ཉི་མའི་འོད་
ཟེང་། རྒྱུད་སྤེ་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཤེ་བཙུན་གྲགས་པའི་”དགོས་པ་ལྷོན་དང་བཅས་པའི་
རྒྱུད་གི་བཤད་པ་ཞིབ་པར་ལན་གཉིས་སུ་བཀའ་འཁྲུག་མཚོས་སོ། །

གི་རྗེ་རྗེ་རྒྱུད་སྤེ་མའི་སྤེ་མ་ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལ། ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལ། ཡེ་ཤེས་
སྤྱིང་པོ་གསུམ་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཡེ་ཤེས་གི་མཁའ་འགྲོ་མ། ཨི་རྩ་པོ་ཉི།

1 མ་ཕྱི། 153པ། བཀའ་ ཞལ་ 153པ། དཀའ་
2 མ་ཕྱི། 153པ། དགས་ ཞལ་ 153པ། དགོས་

ལྷོ་རྩ་ཡ་ནི། སརྩེ་བརྩོ། དཔུ་མ་ལ། རྩོ་ན་རྩོ་ཉི། བརྩོ་བརྩོ། རྩོ་རྩེ་བ། ཡན་ལག་འབར་
མ་ཞབས། ལྷང་བའི་བརྩོ། ཨི་རྩོ་ལོ་ཉི་^༡། ལྷོ་མ་ལྷོ་གཤ། རྩོ་བརྩོ། བརྩོ་གྲུ་བྱ།
འཁོན་དཀོན་མཚོ་བརྩོ་ལོ། དཔལ་ས་སྐྱ་བ་ཡབ་སྐྱ་ས། ཚོས་རྩེ་བའ་ཚེ། ཁང་
སྐྱོན་འོད་ཟེར་བརྩོ་མཚོ། རྩོ་ཚེ། མཁམ་ལོ་བརྩོ་བཟང་དཔལ། སྐང་སྐང་བ་
གྲགས་བ་དཔལ། བརྩོ་ཉ་མ་ཉི། འཕགས་བ་གཞོན་སྐོ། རྩོ་མ་དམ་བ་ཀུན་དགའ་བརྩོ་
མཚོན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་བདག་གིས་ཐོས་སོ། །

ཤི་རྩོ་རྩེ་ཚ་མ་སྐྱ་བ་ཤི་བརྩོ་གསང་བ་སྐྱོན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱོན་མེ་གཉིས་ཤི་
བརྩོ་དཔལ་ནི། རྩོ་རྩེ་འཚང། རྩོ་རྩེ་ནས་འཕྱོར་ལ། ལྷོ་ཨི་བ། ཉི་ལོ་བ། ལྷོ་རོ་བ། ལྷོ་ལོ་
བ། རྩོ་བ་ལྷོ། ལ། ཡ་རྩོ་བ། འཕྱོག་མི། མཚུང་སྐྱོན་དབང་མེད། སྐྱ་ཐམས་ཅད་
མཁེན་བ། སྐྱ་གྲུ་ལོ་བྱ། ལྷང་འིན་ཚེན་འོད་ཟེར། རྩོ་ཚེན་སངས་བརྩོ། འཁོན་
བརྩོ་བཟང་དཔལ། གྲགས་བ་དཔལ། མ་བཟང་མ་ཉི། རྩོ་མ་འཕགས་བ། དཔལ་ལྷན་
རྩོ་མ་ཀུན་དགའི་མཚོན་ཅན་ལས་ཐོས་སོ། །ནལ་འཕྱོར་མ་བཞི་ལ་སྐྱོར་བའི་བརྩོ་
བའང་དེ་བཞིན་ནོ། །

དཔལ་རྩོ་ག་བ་མེད་བ། རྩོ་རྩེ་ཨ་རི། དེ་གི་ཨར་མི་གསུམ་ཤི་བརྩོ་དཔལ་ནི། རྩོ་རྩེ་
འཚང། ཡེ་ཤེས་ཤི་མཁའ་འཕྱོ་ལ། ལྷོ་བརྩོ་ཨ་རི་མི། སིང་རྩོ་སྐྱོང་གི་གྲམ་ཟེའོ། ལ།
ཡ་རྩོ་བ། འཕྱོག་མི་མན་གོང་ལྷང་རོ། །

ག་ཤིན་རྩེའི་ག་ཤེད་ནག་པོའི་བརྩོ་ཤི་བརྩོ་དཔལ་ནི། རྩོ་རྩེ་འཚང། ཡེ་ཤེས་
མཁའ་འཕྱོ་ལ། ལྷོ་མི་ཉ་བརྩོ། ཉི་ལོ་བ། ལྷོ་རོ་བ། ཤེས་རབ་བསྐྱུང་བ། མེན་ཅ་སྐྱོང་

༡ མ་ཤི། ༡༧༧༧ན། ཉི ཞོལ། ༡༧༧༧ན། རྩོ

ལ། ར་བ་ལྷ། ལྷོ་ཆེན། ལའན་པོ་རྒྱལ་བཟང་དཔལ། སྤང་སྤང་བ་མན་སྤང་བཞིན་
ལོ། །

གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོ་ལས་ཐམས་ཅད་ལྷུ་བ་པར་བྱེད་པ་གཞིན་ལུ་གཤོང་
ལྷུ་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། འཇམ་དཔལ། རྗེ་ས་རྟེ་བ་ཡ། ལྷ་ལི་ཏ་
བརྗ། ལུ་ལུ་ལྷ་ར་ས། ཤེན་ས། ཡོན་ཏན་བཟང་པོ། དག་དབང་གྲགས། དེ་ལྷ་ཀ་ར་
ཅ་ལྷ། དོན་ཡོད་དོན་ལྡོ། ཤེས་རབ་ལྷ་ལ། དག་འདུན་བཟང་པོ། གཅེན་གཅང་འོད།
གཟུང་དོན་ཅེ་ལོ། ཅེ་བས་དེ་བ་ཉི་མ་འོད། རྒྱལ་བ་བསྟན་བཟང་པ། ཞང་གཡུ་
རྒྱལ། འཇི་མས་པ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོ། ལྷོ་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱལ་བཟང་དཔལ།
ཆོས་རྗེ་སྤང་སྤང་བ། བརྗེ་ཏ་མ་ཉི། འཕགས་པ་གཞིན་ལྷོ། དག་སྤོང་འཇམ་དབྱངས་
གྲགས་པ། ལྷ་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའི་མཚན་ཅན་པ་ལ་བདག་གིས་ཐོབ་པར་བགྱིས་
སོ། །

གཤེན་རྗེའི་གཤེད་འཁོར་ལོའི་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །འཇིགས་
བྱེད་རྟོག་བདུན་དང་། རྟོག་པ་གསུམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། སངས་རྒྱལ། འཇམ་
དཔལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའང་འགོ་ལ། ལྷ་ལི་ཏ་བརྗ། ཨ་ལོ་རྣ་བརྗ་ཆེ་བ། རྒྱུང་བ། ལྷོ་
འོད་ཟེར་འབྱུང་གནས། ལྷོ་སྤྱུ་མཆེད། ལྷོ་ཁམ་པ། གཉན་རིན་ཆེན་བརྟན། གཉན་
འོད་སྤངས། གཉན་ཆོས་རྒྱལ། ལྷོ་ཆེན། ལའན་པོ་རྒྱལ་བཟང་དཔལ་ལྷན་མན་སྤང་
བཞིན་ལོ། །རྗེ་བརྩམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲུམ་ཡོངས་སུ་
རྗོགས་པའི་སྤང་ཆོས་རྗེ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལ་གསལ་ན་ལྷའང་འདིར་གསལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུ། བ ཞོལ། ༡༧བཅུ། མ

ཡིག་ཡིད་བརྟན་རྒྱང་བ་མ་རྟེན་དོ། །

ཉོག་ཅེ་བས་མཛད་པའི་བསམ་གྲིས་མི་ཁྲབ་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་མཆང་།
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགོ་ལ། སློབ་དཔོན་རྟ་མཚོག་གི་ན་པ་ཤ། ཨཱི་ལྷ་ཉི་ཆེ་ག། ལྷམ་
ལཱྲི་ཀ་ར། སྐྱེག་པའི་དོ་རྗེ། ལུ་ཉི་རི་ག། བརྒྱ་བརྒྱ་རྒྱང་ག། སློབ་དཔོན་ཚོས་ཀྱི་ག།
བཟང་པོ་ཞབས། ཉོག་ཅེ་ག། ཀན་པ་ག། འདབ་མ་ག། དཔའ་བོ་དོ་རྗེ། འགྲོག་མི་མན་
ལམ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །མཚོད་རྟེན་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་སེམས་ཐག་བཅད་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི།
དོ་རྗེ་མཆང་། ལུག་ན་དོ་རྗེ། སར་ཤ། ལྷ་སྐྱུག། ལྷ་རྒྱ་དེ་ལ། དག་སློང་ནག་པོ། ལྷ་པ་
གྲགས་པ། ལམ་ཟེ་དཔལ་འདྲིན། དཔའ་བོ་དོ་རྗེ། འགྲོག་མི་མན་ལམ་འབྲས་བཞིན་
ནོ། །ཨཱི་ལྷ་ཉི་ཆེ་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་མཆང་། ཨཱི་ལྷ་ཉི། ལྷམ་ལཱྲི་ཀ་ར།
རིན་ཆེན་དོ་རྗེ། ཤེས་རབ་གསང་ག། འགྲོག་མི་མན་ལམ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །

ནག་པོ་སློང་པ་བས་མཛད་པའི་གཏུམ་མོ་ལམ་རྫོགས་དང་། ཡོན་པོ་སྲང་བ་
གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་མཆང་། རྗེ་མཆང་ལ་འགྲོར་ལ། རྗེ་མཆང་གི་ལ་ལུ་ག། ལྷམ་ལཱྲི་ཀ་ར་
འབྲས་བཞིན་ནོ། །དག་དབང་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་མེད་པའི་བྱིན་རླབས་དང་བཅས་
པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་བརྟན་མ་སློལ་ལ། དག་དབང་གྲགས་པ། དེ་མ་ཨར་ཅ་རྒྱ། ཨ་མོ་
ལྷ་བརྒྱ། འགྲོག་མི་མན་ཆད་ལམ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །བརྒྱའི་ལམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་
མཆང་། བི་ལ་བ་བརྒྱ། ཡན་ལག་མེད་པའི་དོ་རྗེ། བརྒྱ་བརྒྱ། ཨཱི་ལྷ་ཉི། ལྷམ་
ལཱྲི་ཀ་ར། ལྷམ་ལཱྲི་ཀ་ར། དཔའ་བོ་འདྲིན། འགྲོག་མི་མན་ལམ་འབྲས་བཞིན་ནོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན་ ཅེ་བས་ ཞོལ། ༡༧ན་༡༧། ཅོ་བོས

སྒྲོག་། །ཤེས་པའི་པན་འདོགས་པའི་མན་ངག་བདུན། །ལམ་བསྐྱོད་བ་འཕྲོས་བཞི་དང་
 བཅས་པ། རྒྱ་ནང་གི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ལྷ། །ལམ་
 བབ་ལྷ་མ་རྒྱ་གར་དང་། ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་ཐར། སྒྲོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་བས་
 མཛད་པའི་ལུང་སྒྲོར། ལུང་འདི་ཉིད་དང་ཞིབ་ཏུ་སྐྱུར་བ་མཛད་བྱང་མེད་པ་
 གཅིག་། །འཁྲིད་ཀྱི་དཀར་ཆག་ཚོས་རྗེ་བས་མཛད་པ། །ཡང་ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད། གདན་
 སོགས། །ལམ་སོགས་ཚོས་ཉི་ཤུའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་དབང་གི་འདའ་ཁ་
 མའི་སྐབས་སུ་འཆི་ལྷས། “འཇུལ་”འཁོར་འཆི་རྒྱ་དང་བཅས་པ། ལྷང་བ་བསྐྱུར་བའི་
 འདའ་ཁ་མ་འོད་ཀྱི་ལོང་ལུའི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པ། གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་ཐིག་
 ལེའི་རྣལ་འབྱོར་བཞི། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། དབང་བཞི་
 འདའ་ཁ་མ་ལུས་དབང་དང་སྐྱེ་མོང་དུ་ཡི་གེས་སྒྲོ་དགག་པ་དང་བཅས་པ། བར་
 དོའི་གདམས་ངག་། །ལམ་དུས་ཀྱི་དབང་། ཚད་མ་བཞི། གདམས་ངག་རྒྱག་། །རྟེན་
 འབྲེལ་ལྷ། སྐྱིབ་སེལ་གྱི་སྐྱིན་སྲེག་བསྐྱས་པ། སྐྱིབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སེལ་བ་དང་། ཚུ་
 ཚུས་སེལ་བ་དང་། ཐིག་ལེ་བསྐྱུང་བ། ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་གདོན་ཐབས། འཇིག་རྟེན་
 པའི་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རྒྱུད་སྒྲོར་བདུན་གྱིས་ལམ་ཁྲིད་པ། ཟླ་གའི་ཡི་གེ་བཅུ་
 བཞིས་ལམ་ཁྲིད་པ། འདས་པའི་ལམ་ལ་གསང་དབང་གི་སྐབས་སུ་འཁོར་ལོ་བཞིའི་
 རྒྱ། བཞི་པའི་སྐབས་སུ་དབང་རྒྱག་གི་དོན་བརྒྱད། ས་བཅུ་གསུམ་པའི་སྤྱེད་ཀྱི་
 མཛོན་རྟོགས། ཀུན་གཞི་རྒྱ་རྒྱུད་ལས་འཕྲོས་པ་ལྷ་བ་འཁོར་འདས་དབྱེད་མེད་ཅ་
 འབྲེལ་གཉིས་གདན་སོགས་ལ་འཕྲོས་ནས་དབང་གི་རྒྱ་བོ་མ་ལུབ་པར་བསྐྱུར་བ་ལ།

༡ མ་ཕྱི་ ༡༥བཟླ། འཇུལ་ ཞེས་ ༡༥ནལ་ག། འཇུལ

དབང་བཞིའི་ཚོགས་མཐའ་དག་མདོར་བསྡུས་པ་མན་ངག་གི་གནད། མཚོགས་དབང་གསུམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུང་བ། ལྷུང་གི་ཕྱི་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་དེ་ཉིད་ལམ་སོགས་ཉི་ཤུ་ལ་འཕྲོས་པ་ཡིན། དམ་ཚིག་ལས་འཕྲོས་ནས་བཟུང་ཅི་རིམ་བུའི་བསྐྱུང་བ། གྱིན་རྒྱལས་གྱི་བརྒྱུད་པ་མ་ཉམས་པ་བསྐྱུང་བ་སྲུང་ཅུ་དང་། མན་ངག་གི་གནད་བཟུན་ཅུ་ལ་འཕྲོས་ནས་གོགས་སེལ་བཞི། བསམ་གཏུག་གི་བར་ཚད་གསུམ་བསམ་བ། གསང་བཟུན་ལ། བཀའ་རྒྱ་ལ། གོགས་སེལ། ཉམས་ཚེན་ལ། གོགས་སེལ་གྱི་དཔེ་རྒྱུང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་དང་། ལས་སྦྱོར་མདོན་རྟོགས་འཕགས་པས་མཛད་པ། གཞུང་བཤད་འཕགས་མཛད་མ་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། བདག་མེད་ལ། བློ་བཟང་། འག་པོ་ལ། རྩ་མ་རུ་ལ། ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ། ག་ཡ་རྩ་ལ། འཕྲོག་མི་ཤུ་ཡུ་ཡེ་ཤེས། སེ་སྟོན་ཀུན་རིག་ཞུང་དགོན་པ་བོ་བ། ས་ཚེན། བསོད་ཅེ། རྗེ་བཟུན་ལ། ཚོས་རྗེ་ས། འཕགས་ལ། ཞང་དགོན་མཚོགས་དཔལ། བྲག་སྐྱུག་ལ། དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་མ་དམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བའི་ཞལ་ལྷ་ནས་བོ་བྱེད་པའི་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཐོབ། ཡང་ཚོས་རྗེ་ས། "ཚོགས་སྟོན་ལ། ཉན་ཚེན་ལ། དེ་ལས་ཀྱང་བྲག་སྐྱུག་པས་སོ། །

འཕྲོག་མི་མཁས་པ་སྟོན་ལྷུག་གི་གདམས་པ་ལ། ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་སྟོན་སྟོས་གྱི་ཕྱི་རིམ་གདོན་གྱི་བར་ཚད་བསྐྱུང་བ། ལྷོ་ན་ལྷའི་འབྱུང་བ་ལུས་འཁྲུགས་གྱི་བར་ཚད་བསྐྱུང་བའི་མན་ངག་འདི་ཉིད་འཕྲོས་སེམས་གྱི་བར་ཚད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། བ ཞེས། ༡༥ན་༡ན། -བ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། -ལས་ ཞེས། ༡༥ན་༡ན། +ལས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། ཚོགས ཞེས། ༡༥ན་༡ན། ཚོགས

བསྐྱུང་བའི་མན་ངག་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། འབྲོག་མི་ལ་"སེ"འོག་གཉིས་གྱིས་
ལྷུས། དེ་གཉིས་ལ་གཉོས། ཡེར་སྒོམ་སེད། གྲུབ་ཐོབ་སྣ་འབབ། ཁ་རག་སྒོམ་པ། ལྷ་
མ་ལུང་ལུག་པ། བགས་ལུང་པ། ཞང་དཀོན་མཚོག་དཔལ། ཅ་བཟའ་པ། ཚོས་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་དཔལ་བ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ།

ངག་དབང་གྲགས་པའི་གཉུག་མ་བཟོ་གསལ་ཞེས་ཀྱང་གྲ། དབང་བཞི་སྟེན་
ཐོབ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་པ་ཞེས་ཀྱང་གྲ་སྟེ། དེའི་བརྒྱུད་པ་ནི། སྒོམ་མ། ངག་དབང་
གྲགས་པ། འབྲོག་མི། དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་པོ། ལྷ་མ་ཤངས་པ། ས་ཆེན། རྗེ་བཙུན་པ།
ས་བཤ། ལྷ་མ་བགས་ལུང་པ། ཞང་དཀོན་མཚོག་དཔལ། ཅ་བཟའ་པ། ཚོས་རྗེ་ཡེ་
ཤེས་དཔལ་བ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

རྒྱ་རོ་པའི་སྤྱག་བསྐྱུང་གསུམ་སེལ་དེའི་གསལ་གྱེད་རྗེ་བཙུན་པས་མཛད་པ་
གནད་དགུའི་མན་ངག་དང་བཅས་པའི་རྒྱུད་པ་ནི། འབྲོག་མི། སྤྱེ་ཚུ་བ། ས་ཆེན།
བསོད་ཅེ། རྗེ་བཙུན་པ། ས་བཤ། ལྷ་མ་བགས་ལུང་པ། ཞང་དཀོན་མཚོག་དཔལ། ཅ་
བཟའ་པ། ཚོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

ལམ་སྐས་བཤད། ལྷ་མོ་བརྒྱུད། གྲུབ་ཆེན་བཙུན་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་ནི།
བིར་བ། ས་ཆེན། ཅེ་མོ། རྗེ་བཙུན་པ། ས་བཤ། ཚོགས་སྒོམ། ཉན་ཆེན་པ། ཅ་བཟའ་
པ། ཚོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

ཤངས་པའི་ཟབ་ཚོས་ནི་གྲུ་མའི་གདམས་པའི་སྐོར་ལ། བཀའ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟར་
གྲགས་པ་ལ། རྒྱུད་སྟེ་ལྷའི་དབང་། བདེ་མཚོག་སྟེ་སྤྱི་བྱི་དབང་གཉིས་ལ་བྱིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༧༩ན། མེ ཞོལ། ༡༧༧༩ན། ས

རྒྱ་བས་འབྲུབས་ཀྱི་བཀའ་གཉིས་ཟེད། ཚོས་རྒྱལ་པོ་མེད་པ་ཀའ་རྒྱལ་རྒྱ་ལུས་སྤྱི་
 དང་། འཕོ་བ་བར་དོའི་བཀའ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ལ་གཞུང་ཤིང་གི་བཀའ་བརྒྱད་ཟེད།
 ལམ་ཁྲིར་གསུམ་གྱི་བཀའ་གསུམ། དུག་ལྷ་ལམ་ཁྲིར་གྱི་བཀའ། འཆི་མེད་གྱི་
 བཀའ་སྟེ་ལྷ་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་བཀའ་ལྷ་ཟེད། མཁའ་སྤྱོད་དཀར་དམར་གྱི་བཀའ་
 གཉིས། མཁའ་སྤྱོད་གསུམ་སྤྱགས་བཀའ་གསུམ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་བཀའ་སྟེ་ལྷ་
 ལ་མཁའ་སྤྱོད་མའི་བཀའ་ལྷ་ཟེད། མཐོན་པོ་ཕྱག་རྒྱལ་པོའི་གཏོར་དབང་། ལྷ་མཐོན་
 དབྱེར་མེད། གྱིབ་སེལ། གནད་དབབ། གསང་རྒྱལ་སྟེ་མཐོན་པོའི་བཀའ་ལྷ་ཟེད་
 རོ། །ལམ་ཁྲིར་གསུམ་ལ་ལྷ་མ་ལམ་ཁྲིར་དང་། ཡི་དམ་ལམ་ཁྲིར་ལ་བཀའ་རེ་རེ་
 ཡོད་དོ། །དཔལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་"འགྲོ་མ་ནི་གྲུ་མའི་ཚོས་རྒྱལ་དོ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱད་
 དེའི་འགྲེལ་པ་བདུད་རྩིའི་རྒྱ་མཚོའི་ཤེར་རབ་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོས་མཛད་པ། ཚིག་
 རྒྱད་གསལ་གྱེད་ལྷུང་པོས་མཛད་པ། ཚོས་རྒྱལ་གི་གོགས་རྒྱལ། །གནད་རྒྱལ། །གཞི་
 ལམ་འབྲས་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཁའ་"འགྲོ་མས་མེད་ལྷེད་ནགས་
 གྱི་བར་སྤྱང་ནས་གསུངས་པ། ཚོས་རྒྱལ་གི་ཐིམ་ཡིག་ལྷུང་པོས་བསྟེན་པ། ལྷུང་
 འཕགས་གདམས་པ་བཙོ་ལྷུང་པོའི་ཕྱགས། རྒྱ་ལུས་རྒྱལ་ལྷན་ལྷུང་པོའི་ཕྱགས།
 རྒྱས་བསྐྱུས་གསུམ་པ། ཐབས་ལམ་གྱི་བརྗོད་མོ། རྒྱ་ལུས་གདན་ཐོག་གཅིག་མ་
 རྣམས་ལྷུང་པོའི་ཕྱགས། རྒྱ་ལུས་དབང་པོ་རབ་འབྱོར་སྐབས་གྱི་ཞལ་གདམས་
 མཁའ་ལྷུང་པོའི་ཕྱགས་སྟོན་གྱི་གསུང་། ཚོས་རྒྱལ་གི་ཁྲིད་གྱི་ཞལ་གདམས་རྣམས་ལྷུང་པོའི་
 གསུང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མའི་སྐོར་ལ། ཕྱག་ཆེན་གཏུ་མའི་དོ་རྗེའི་ཚིག་རྒྱད་། གཏུ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧བ་༡༣། འགྲོ་ ཞོལ་ ༤༠ན་༡༣། ལྷོ
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༧བ་༤༣། འགྲོ་ ཞོལ་ ༤༠ན་༡༣། ལྷོ

མའི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེ་མུང་གཉིས། ལྷ་ཚོ་ལལ་སྐྱུ་བཀོད་པ། འཆི་མེད་ཀྱི་སྐྱོར་ལ། སེམས་
 འཆི་མེད་ཀྱི་བཀའ། ལུས་འཆི་མེད་ཀྱི་བཀའ། འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་དོ་རྗེ་
 ཚིག་རྒྱུད། མཉམ་མེད་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་རང་གྲོལ། ལྷ་མ་སི་རྣམས་
 མཛད་པའི་འཆི་མེད་རང་གྲོལ། བིཏུ་སི་རྣམས་མཛད་པའི་འཆི་མེད་རང་གྲོལ། འཆི་
 མེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག །སེམས་འཆི་མེད་ཀྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཆེན་མོ་ལྷ་ཚོ་ལལ་སྐྱུ་མཛད་པ།
 ལུས་འཆི་མེད་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར། ལྷ་མ་ལམ་རིམ། དེའི་རང་འགྲེལ་གཉིས་ནི་གྲུ་མས་
 མཛད་པ། འཇམས་གཙོད། འབྲུལ་གཙོད་ཀྱི་གདམས་པ། རིན་པོ་ཆེ་འོད་ཀྱི་ཕྱང་བ།
 ལྷ་ལུས་མི་ལམ་གྱི་འཇམས་གཙོད། དེའི་བསྐྱུས་དོན། ལམ་རྗེ་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་
 ཕྱང་བ། ཉམས་ཕྱོད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། སངས་རྒྱུ་བཀའ་སྟོན་ལ་ཚོས་རྗེ་སྟོན་པས་
 ལུས་པའི་ལུས་ལན་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ། ལུས་ལན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ལུས་ལན་ལྷ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར། བདེ་མཚོག་ལྷ་ལྷའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་བསྐྱུར། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 མཁའ་འགོ་མ་ནི་གྲུ་མས་སྟོམ་པ་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱུད་ལས་སྤུང་བ། དེའི་ལུས་ཀྱི་དབང་
 བསྐྱུར་ལྷ་ཚོ་ལལ་སྐྱུ་བསྐྱེབས་པ། བདེ་མཚོག་ལྷ་ལྷའི་མངོན་ཉོགས་དེས་མཛད་པ།
 ལྷ་བཞིའི་དེའི་སྐྱུ་བ་བསྟོད་པ། ལམ་ཁྲེར་གསུམ་གྱི་དབང་། ལམ་ཁྲེར་གསུམ་གྱི་
 གདམས་པ། དབང་པོ་རབ་ལྷ་མ་དམ་པ་གྲོགས་སུ་བསྟེན་པའི་ལུང་སྐྱོར་ལྷ་ཚོ་
 ལལ་སྐྱུ་མཛད་པ། ལྷ་མའི་དཀྱིལ་ཚོག་གམ་དབང་བཞི་ནི་གྲུ་མས་མཛད་པ། དབང་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་ཚོས། མཁའ་སྐྱོད་མ་དམར་པོའི་བྱིན་རྒྱུ་བས། དཀར་མའི་
 དབང་། དེའི་སྐྱུ་བ་ཐབས་དེ་བུ་ཀ་ར་དང་། ལུང་པོའི་ལུགས་གཉིས། དེའི་དམ་ཚིག་
 གསོ་ཐབས། གཏོར་མ། རེའི་གྲུ། འཕོ་བའི་གདམས་པ། མཁའ་སྐྱོད་གསུམ་བསྐྱུ་བ།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་བཀའ་དང་དེའི་ཁྱིད། དམིགས་རིམ་རིན་ཆེན་སློན་མེ། བདག་
 མེད་མའི་ནང་ཁྱིད། རྒྱང་བྱམ་པ་ཅན། ཤིང་ཉ་ཅན། རྗེས་འཁོར་ལོ་བཅིང་གྲོལ། ལྷུ་
 རོབ་རྩ་ཏུ་ལའི་མགུར་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་གྱིན་རྒྱབས་དང་བཅས་པ། རྒྱང་བྱུ་
 རྒྱ་བཅིང་གྲོལ། དབང་བཞི་རྩ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཐབས་མོ། ཞི་གུ་མའི་རྟོག་མི་རྟོག་གཤམ།
 དུག་ལྷ་ལམ་ཁྱིད་ཀྱི་ཁྱིད། རྣམ་འཛོམས་གསང་"བསྐྱབ"། དམིགས་པ་ལྷ་སློང་།
 དམིགས་པ་གསུམ་སློང་། བདེ་མཚོག་གནད་ཀྱི་གདམས་པ། བདེ་མཚོག་དབྱ་ཡིག་
 བདུན། བདེ་མཚོག་མཁའ་སློང་རིག་འཛིན། རྣམ་འཁྲོར་ནང་གི་ཚོགས་གསོག་གི་
 གདམས་པ། རྗེ་བཙུན་མའི་ཕྱག་མཚོད་བཀའ་རྒྱ་ལ། རྒྱང་པོ་རྣམ་འཁྲོར་བའི་རྒྱ་
 ཀྱི་ཉམས་ལེན་དུག །གཞན་དོན་སུ་ཚོགས་འཁྲུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ། བཟ་ཤིས་
 བཀའ་རྒྱ་མ་རྒྱང་པོས་མཛད་པ། སློན་ལམ་བཀའ་རྒྱ་མ་ཞི་གུ་མས་མཛད་པ་རྣམས་
 ཀྱི་བརྒྱད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ཞི་གུ་ལ། དཔལ་ལྷན་ཤ་ཐ་རི། རྗེ་
 བཙུན་མི་ཉི་ལ། ལྷུ་མེད་རྩ་ཏུ་ལ། རྒྱང་པོ་རྣམ་འཁྲོར་མོག་ལྷོག་པ་རིན་ཆེན་བཙུན་
 འབྲུས། མཉམ་མེད་སྐྱེད་སྐྱང་པ། སངས་རྒྱས་གཉན་ཉོན། ཚོས་རྗེ་ཉོན་པ། ཤངས་
 ཉོན་ཚུལ་ཁྱིམས་འབྲུས། ལྷུ་མེད་པ། རྗེ་རྗེ་གཞོན་ལ། མཉམ་མེད་ནམ་མཁའི་རྣམ་
 འཁྲོར་པ་ལས་བདག་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཐོབ་པ་
 ལགས་སོ། །

མཁའ་འགྲོ་མ་སུ་ག་སི་རྗེའི་ཚོས་སློང་རྣམས་ཀྱང་། ཚོས་རྗེ་ནམ་མཁའི་རྣམ་
 འཁྲོར་པ་ལས་རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཚང་བར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་ལམ་རྒྱ་རིའི་ཚོས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅན། བརྒྱུད། ཞོལ། ༡༥ན་༡ན། རྒྱུད།

རྒྱལ་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། ཉེ་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོ་ལ། མར་ལ། མི་ལ། རྗེ་སྐམ་པོ་ལ།
པག་ལོ་སྐྱུ་ལ། འགྲི་ཁུང་ཚོས་རྗེ། འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ། སྐུན་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེ་དང་། བཅུ་གཉིས་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་^༡ གས་^༢ གསའ་འདུག །བཅུ་གཉིས་བ་
ལ་གཉིས་མཚོད་བས། དེས་གྲགས་པ་ཤེས་རབ་བ་ལ། དེས་གྲགས་བྱང་བ་ལ་
གནང་། དེ་ལ་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཚོང་ཁ་བས་གསལ། ཡང་བརྒྱུད་ལུགས་
གཅིག་ལ། པག་ལོ་ལ། ཁོ་ལུའི་རྒྱལ་ཚ་རིན་པོ་ཆེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཀུན་ལྡན་རས་
བས་གསལ་ཞིང་། དེས་ཁོ་ལུ་ལོ་རྩེ་བ་ལ་གནང་། དེས་འཇམ་བུ་བ་ལ། དེས་ཁོ་ལུ་
རིན་པོ་ཆེ་ལ། དེས་ཡང་ཅེ་བ་ལ། དེས་བྱ་སྟོན་ཚོས་རྗེ་ལ། དེས་དབལ་སྐྱོན་སྐྱ་མ་
དམ་བ་ལ། དེས་སྐུན་སྐྱ་གྲགས་པ་བྱང་རྒྱབ་བ་ལ། དེ་ལ་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་
གསལ་ཞིང་། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་པའི་ཁྲིད་ཡིག་གི་ལུང་དང་བཅས་ལ། རྗེ་བཅུན་
ཚོང་ཁ་བ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

དཔྱིད་ཐིག་དང་། དེའི་ལུ་རིམ་ལྡེའི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། པག་ལོ། ལྷ་ག་
རོ་ལ། ས་ར་ཉ། ལྷ་སྐྱུ་ལ། འག་པའི། ལྷ་མི་ལ། ལྷ་རི་ཀ་ལ། དེའི་ལུ་ལ། ལྷ་ས་སྐལ་
ཞབས། ལྷ་རྩོ་ལ་རྒྱ་རི་ལ། ལྷོད་བ་ལ། ལྷ་ཅུ་ལ། ལྷ་ས་རྒྱལ་ཞབས། ཉེ་ལོ་ལ། ལྷ་རྩོ་ལ།
པམ་^༣ མཐིང་^༤ བ་སྐྱ་མཚེད། ལྷོག་སྐྱ་ཤེས་རབ་བཅེགས། མལ་ལོ། ས་ཆེན། བསོད་
ཅེ། རྗེ་བཅུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚོན། ས་བཅ། འདར་བ་རྗེ་རྗེ་འོད་ཟེལ། ལ་ལུ་ལ།
དབང་རྒྱལ། ལྷ་དྲུང་བ་གྲགས་པ་དབལ། ས་བཟང་བཅེན། “མཚལ་^༥ འདི་སྐྱ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུན། གས་ རོལ། ༡༧བཅུན། གས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུན། མཐིང་ རོལ། ༡༧བཅུན། མཐིང
༣ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུན། མཚལ་ རོལ། ༡༧བཅུན། མཚལ

རྟོགས་ལྡན་པ། རྗེ་བཙུན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བའི་ཞལ་སྤྲོན་སུ་¹ བདག་གིས་
ཐོབ་པོ། །

གཤེད་དམར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་བྱིན་རླབས། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་མན་
དག། འོད་འཛིན་མའི་བྱིན་རླབས། འོད་འཛིན་² "མའི་³ སྐྱུབ་ཐབས། རང་གི་སེམས་
གོང་དུ་འཕོ་བའི་མན་དག། འཕོ་བའི་བྱིན་རླབས། མེ་ལྷ་མཚོད་པ། འབྲུལ་འཁོར་གྱི་
རིམ་བའི་བྱིན་རླབས། ཕྱིར་བརྗོད་གི་མན་དག། འདི་རྣམས་དཔལ་འཛིན་གྱིས་
མཚན་པ་སྟེ། འདི་དག་གི་ཡུང་གི་བརྒྱུད་པ་ནི། གཤེད་རྗེའི་གཤེད། དཔལ་འཛིན།
བི་ད་ལི་པ། མ་ཉི་པ། ར་མ་རི། རྣམས་ལྷ་ལྷ་ལྷ། ལྷོ་བོ་ལོ་ལྷོ་པ། ལྷ་མ་ས་སྐྱུ་པ། ལོ་ལྷོ་
བ་མཚོག་ལྷ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་པ། ལྷ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ། ཚོས་རྗེ་བསོད་ནམ་རྒྱལ་
མཚན། མཁན་ཚེན་གཤམས་ཤེ་པ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཚེན་པོ། དེ་
ཉིད་ལ་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བོ། །

དཔལ་གྱུར་གྱི་མགོན་པོ་རྗེ་རྟོག་པོ་ཚེན་པོ་ལྷ་བཙུག་ཉིས་མ་དང་། ལྷ་བརྒྱུད་
མའི་དབང་གཉིས་གྱི་བརྒྱུད་པ་ནི། རྗེ་རྗེ་འཆང་། རྗེ་རྗེ་གྱུར། ཡན་ལག་མེད་པའི་རྗེ་
རྗེ། མཚོ་སྐྱེས་རྗེ་རྗེ། ལི་རྒྱ་རྒྱ་ཉི། "སྐྱེ་བའ་སྐྱེ་བ། རྟོག་པོ་སྐྱོད་པ། བྲམ་ཟེ་དཔལ་
འཛིན། ག་ཡ་རྟེ་པ། ལྷ་ཚེན་འབྲོག་མི། སེ་མཁར་རྩུང་པ། ཞང་དགོན་བ་"⁴ པ། ས་
ཚེན། བསོད་ཅེ། རྗེ་བཙུན་པ། ས་བཀ། འཕགས་པ། ཞང་དགོན་མཚོག་དཔལ། ཡང་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧བཤམ། -ལས་ ཞོལ། ༤༡ན་༡ན། +ལས་
² མ་ཕྱི། ༡༧བཤམ། མའི་ ཞོལ། ༤༡ན་༡ན། -མའི་
³ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། སྐྱེ་ ཞོལ། ༤༡ན་ལ། མི་
⁴ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། བ ཞོལ། ༤༡བཤམ། མ

དགོན་པ་བསོད་ནམས་འབུམ། བག་སྟོན། "ཚུལ་^༡ རྒྱལ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་དོན་གྲུབ།
སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་ལས་བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །ཡང་དོ་
རྗེ་འཆང་། དོ་རྗེ་གྲུབ། བམ་ཟེ་མཚོག་སྟེད། བདེ་བའི་དོ་རྗེ། ལྷན་ཀ་ར་ལམ། ལོ་ཆེན་
རིན་བཟང་། བྲག་སྟེངས་པ། མལ་ལོ་རྩེ་བ། ས་ཆེན་མན་སྤར་བཞིན་ནོ། །ཡང་
འཕགས་པ་ལས་ཤར་བ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། བདེ་བ་ཅན་པ་ཡེ་ཤེས་མགོན། གྱི་
སྟོན། ལྷ་མ་རིན་ཆེན་དོ་རྗེ། ལྷ་མ་ནམ་མཁའ་ཡེ་ཤེས། བྲང་རྩལ་སེང་གོ། ལྷ་མ་
འཕགས་པ། ལྷ་ཆེན་པ། དེ་ལ་འདྲ་བདག་གི་ལྷ་མས་གསལ་ན་ནོ། །ཡང་ཞང་དགོན་
མཚོག་དཔལ་ཡན་འདྲ་བ་ལ། ན་བཟང་པ། ལྷ་མ་དམ་པ། ལྷ་མ་དཔལ་ལྷན་ཚུལ་
ཁྲིམས། དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་བྲུག་ཤུ་པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ལ་ཡང་བདག་གིས་བཀའ་རིན་
མཛོད་པ་ལེགས་སོ། །

གྲུང་གྱི་མགོན་པོའི་སྤྱན་མོང་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྗེས་གནང་། རྗེས་
གནང་གཏོར་དབང་དང་བཅས་པའི་བརྒྱད་པ་ནི། དོ་རྗེ་འཆང་། བམ་ཟེ་མཚོག་སྟེད།
བདེ་བའི་དོ་རྗེ། དད་བྱེད་གོ་ཆ། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་། བྲག་སྟེངས་པ་ཡོན་ཏན་ཚུལ་
ཁྲིམས། མལ་ལོ་རྩེ་བ་སྟོ་གོས་གྲགས། ས་ཆེན། རྗེ་བཅུན་སྐྱ་མཆེད། ས་པམ། ཚོས་
རྒྱལ་འཕགས་པ། ཁམས་པ་ཆེན་པོ་གྲན་ལྷས་པ། རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོ། བཏ་
ཆེན་མ་ཉི། ཚོས་རྗེ་གུན་དགའ་བཀྲ་གིས་པ། ལྷ་མ་དམ་པ་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་
པའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བདག་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུངས་པ་ལགས་
སོ། །ཡང་འཕགས་པ་ཡན་འདྲ་བ་ལ། ཞང་དགོན་མཚོག་དཔལ། ན་བཟང་། ཚོས་རྗེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། ཚུལ་ ཞོལ་ ༡༡བ། ཚུལ

ཡེ་ཤེས་དབལ་བའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བདག་གིས་ཐོབ། ཡང་ཞང་དཀོན་མཚོག་དབལ།
 བ་བཟའ་པ། ཚོས་རྗེ་ལྷ་མ་དམ་པ་བསོད་རྒྱལ་པ། ལྷ་མ་དབལ་ལྷན་ཚུལ་སྦྱིས་པ།
 དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་བྱུང་བྱི་བའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་“ལ”་བདག་གིས་བསྐྱབ་སྐྱོར་མན་དག་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །ཡང་འཕགས་པ། ཞང་དཀོན་མཚོག་
 དབལ། བ་བཟའ་པ། ཚོས་རྗེ་ལྷ་མ་དམ་པ། ལྷ་ཚེན་ལྷན་ལྷ། དེ་ལའང་བདག་གི་ལྷ་མ་
 གུན་དགའི་མཚན་ཅན་གྱིས་གསལ་ནོ། །ལྷ་མ་དམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་གིས་སྐྱབ་
 སྐྱོར་དང་བཅས་པ་ཐོབ་པར་བགྱིས་སོ། །ཡང་དམ་པ་གུན་དགའ་གྲགས། འཕོན་
 “སྟན” ། རིན་པོ་ཆེ་ཤེས་འབྱུང། ལོ་རྒྱུ་བ་ཉི་མ་རིན་ཆེན། ཚོས་རྗེ་ནལ་འབྱོར་གྱི་
 དབང་རྒྱལ་ནས་མཁའ་པ། དེ་ལའང་བདག་གིས་མགོན་པོའི་མན་དག་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པ་མཐོས་སོ། །ཡང་རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན། རོ་སྤམ་རོ་རྗེ་རྗོང་པ།
 དེས་ཉི་སྟོན་གུན་དགའ་རོ་རྗེ། དེས་རྒྱ་རོ་སྤམ། དེས་སྟོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་རྒྱལ་
 མཚན། དེས་ལྷ་མ་གཟུངས་གྱི་དབལ། དེས་ལྷ་མ་དགོ་ལེགས་བཟང་པོ། དེས་ལྷ་མ་
 ཨ་ནུ་མ་ཉེ། དེ་ལས་ཀྱང་བདག་གིས་མན་དག་ཞལ་གཏམས་དང་བཅས་པ་མཐོས་
 སོ། །དབལ་རོ་རྗེ་ནག་པོ་བྱ་འཕྲི་རྗེས་གནང་གཏོར་དབང་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་
 བློ། འཕགས་པ་ཡན་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་དང་བཅས་པའི་བརྒྱུད་པ་དང་འབྲ།
 འཕགས་པ་ནས་དམ་པ་གུན་དགའ་གྲགས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཟང་པོ་དབལ།
 དབལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ། ལྷ་ཚེན་གུན་རྒྱལ། ལྷ་མ་དམ་པ་གུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་པ་
 ལས་བདག་གིས་ཐོབ། ཡང་དམ་པ་གུན་དགའ་གྲགས། དགའ་ལྷན་པ་གུན་བསོད།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ལ། ཞོལ། ༩༡ན་ལ། ལས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ལ། ཞོལ། ༩༡ན་ལ། ལྷན་

གན་བ་རིན་རྒྱལ། ཚོས་རྗེ་སྐྱེ་མ་དམ་བ། སྐྱེ་མ་དམལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་བ། སྐྱེ་མ་
དམ་བ་བྱུང་བྱི་བ་ལས་ཡང་བདག་གིས་ཐོབ་པོ། །

ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྐྱོར་གྱི་རྗེས་གནང། སྐྱབ་སྐྱོར། ལས་ཚོགས་
ཞལ་གདམས་དང་བཅས་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་ཚོས་རྗེ་ལམ་མཁའི་མཚན་ཅན་
གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་”^༡ བདག་དགེ་ལེགས་དམལ་བཟང་པོས་བཀའ་རྒྱུ་མཐོས་པའི་
བརྒྱུད་པ་འི་འི་གྲུ་མའི་ཚོས་སྐྱོར་དང་འབྲེལ། །

མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པའི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱུད་པ་འི། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ། སྐྱ་
སྐྱུ་བ། ཞུ་བ་དེ་ཟ། མར་མེ་མཛད། དུས་འཁོར་བ་རྒྱུད་བ། ཅ་མི་སངས་རྒྱས་གྲགས།
དམལ་ཚེན་ལྷ། ལུ་ལུ་ཉན་བ། དུ་སྐྱེང་མ་སྐྱེ་ཚེན། དགོན་བ་བ། མ་ཁི་བ། ཞལས་ཚེན་
བྱང་རྒྱུ་དམལ། ལོ་མཚོག་བག་སྟོན། མཁའ་ཚེན་གཞོན་ལུ་མགོན། ཚོས་རྗེ་བསོད་
རྒྱལ། རོང་བ་དག་དབང་གྲགས་བ། སྐྱེ་མ་ལེགས་བ་དམལ། སྐྱོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་
གྲགས་བ་རྒྱུ་མཚན་པའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་”^༢ བདག་གིས་ཐོབ་པ་ལགས་སོ། །

རྟ་མགོན་ལྷགས་རལ་ཅན་གྱི་རྗེས་གནང་གི་བརྒྱུད་པ་འི། དམལ་རྟ་མགོན།
བྱང་མེམས་སྐྱ་རྒྱལ། ཞང་གྱི་”ཚོ་བ་”^༣ འོད་ཚེན། ཞང་དབྱུང་ཀར་བ། ཞང་ལོ་རྩུ་བ།
ཞང་བྱང་རིན། ལྷེ་སྟོན་སངས་རྒྱས་དམལ། རོང་བ་ཚོས་དམལ་བཟང་པོ། མངའ་
རིས་བ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས། བག་སྟོན་བ། དམལ་ལྡན་ཚུལ་ཁྲིམས་བ། ཚོས་རྗེ་
བྱུང་བྱི། མཁམ་གྲུབ་རྗེ། མདྲུལ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུ། -ལས་ ཞོལ། ༤༡བཅུ། +ལས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུ། -ལས་ ཞོལ། ༤༤ན་༡ན། +ལས་
༣ མ་ཕྱི། ༡༧བཅུ། ཚོ་བ ཞོལ། ༤༤ན་༡ན། ཚོར

༡༡། །མཁས་གྲུབ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་ཐོར་
བུའི་གས་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབས་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །མོ་སྲ་སྟེ། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་སློབ་སྟོན་རལ་གྱི་ཡིས། །མི་ཤེས་ཐེ་
ཚོམ་བྱ་བ་བཅད་ནས་ཡུང། །རྣམ་དག་ཐར་པའི་ལམ་བཟང་སྟོན་མཛད་པ། །དཔལ་
ལྷན་སྐྱེ་མའི་ཞབས་པ་ཕྲག་འཚལ་ལོ། །བདག་གི་སློབ་སྟོན་ཡངས་པའི་བྱ་ལམ་
ནས། །དྲིས་ལན་སྟུང་ཚིག་བསེར་བྱ་འདི་བསྐྱིད་གིས། །ཁྱེད་ཀྱི་རྣ་བའི་བྱ་གར་རབ་
སོན་ཏེ། །ཐེ་ཚོམ་སློབ་ཡི་ཚ་གདུང་ཞི་བར་འགྱུར། །

དེ་བ་དང་པོ། ཁྱེད་ལ་དབང་དང་ཚོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་མ་དུ་མ་ཞིག་འདུག་
པའི་ནང་ནས། དེ་ཆེན་རྣམ་གསུམ་གཙོ་བོར་འཇིན་པ་འདི། འདི་དག་གི་ཡོན་ཏན་
མཚོར་ཚུལ་ལམ། ཁྱོད་རང་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། ཁོ་བོ་ལ་
ཚོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཅེས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སྐྱེ་མ་དམ་པ་གསུམ་པོ་
འདི་ཙམ་འདི་སྐྱེ་མར་འཇིན་ཏེ།

དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དཔལ་རྫོ་རྗེ་སྟོར་བོས་ནི། ཁོ་བོ་རྒྱང་དུ་རང་གི་དུས་
ནས་རྗེས་སུ་བརྒྱང་སྟེ། བཀའ་དྲིན་དུ་མས་བསྐྱུངས། བད་གདོན་བར་ཚད་ཐམས་
ཅད་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསལ། སྟོན་པ་གསུམ་ཀ་ཡང་སྐྱེ་མ་འདི་ལ་ཐོབ།
དབང་རྒྱད་མན་དག་འོད་པ་ནི་བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ། ཁོ་བོས་ལོ་བཅུ་གསུམ་བར་མ་

ཆད་དུ་བསྐྱེན་ནས་མཛད་སྒྲོན་རྣམ་ཐར་གང་ལ་དབགས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དབའ་ཆེན་པོར་ཐག་ཚེད་དེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་རུས། སྐྱ་
ཆེ་འདིར་ཡང་གཞན་སྤང་དུ་བསྐྱེན་པའི་མཛད་པ་རོ་མཚར་བ་རགས་རིམ་མཐོང་
ཞིང་ཚོས་བ་རྣམས་ཁོ་བོས་སྐྱར་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་ལོ། །དེས་ན་རྩ་བའི་སྐྱ་མ་
རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོར་འདི་འདྲིན་ལོ། །

སྐྱ་མ་དམ་བ་ལམ་འབྲས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་ནི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་
པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་པོ་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷོ་བ་རུས་པ་སྟེ། འན་བྱ་དང་པོ་རང་
མོས་རྒྱ་ཅམ་མེད་པ་ལ། ན་ནིང་རྟོ་རྗེ་གདན་དུ་མཇལ་དུས་ཞལ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་
མོས་གྲུས་སུན་མོང་མ་ཡིན་བ་སྐྱེས་ཏེ་མཆི་མ་ཤོད། དགྲེས་རྟོར་གྱི་དབང་ལྷུས་
པའི་མི་ལམ་བརྟག་པའི་རུབ་སྐྱ་མ་དམ་པ་དེ་འོད་ཀོར་གྱི་ནང་ན་བཞུགས་པའི་འོད་
ཀོར་ལ་ཨ་ལྷའི་སྒྲགས་གསེར་གྱིས་བྱིས་བ་ལྷ་བུས་བསྐྱོར་བ་མཐོང་བ་དང་། ཡེ་
ཤེས་པེབས་པའི་ཉིང་རེ་འདྲིན་གྱི་བྱེ་བྲག་འགའ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས། ལམ་འབྲས་
བསྐྱུངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡི་གེ་མེད་པའི་སྐབས་སུ། སྐྱ་མ་ལ་སྐྱེན་གསུམ་ཡོད་
པར་མཐོང་། གཞན་ཡང་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ལ་གང་
བསམས་མཐུན་པའི་མང་དུ་ཆད་མས་གྲུབ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་
ཡོན་ཏན་རྩེ་བུ་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱ་མ་འདི་ཡི་བྱིན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་ལམ་
འབྲས་ཐོབ་མན་ཆད་འབྲིང་གང་བསྐྱུངས་པས་ཀུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆ་རྗེ་རྒྱུད་ལ་མ་
སྐྱེས་པ་མ་གྱུར། དེས་ན་སྐྱ་མ་འདི་ལ་རྟོ་རྗེ་འཆང་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཐ་མཁམ་
པའི་འདུ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལགས།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་པ་གཞོན་ལྷ་སྐོ་གྲོས་མི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་
 ལུས་དུ་གཟེགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་རེས་ཏེ། འན་བྱ་རང་གི་ཡང་སྐྱེ་བ་འགའི་སྐྱ་མ་
 ཡིན་པ་འབྲ། དང་པོ་བྱ་ཚ་ཚུར་དུར་ཡོད་དུས་ཀྱང་། ལྷ་སྐྱུ་བ་ཀྱི་མཚན་ཐོས་ཅ་ན་
 མཚེ་མ་འཚོར་ཞིང་། དབྱ་མའི་ཚོས་ཚིག་རེ་ཅམ་ཐོས་ཅ་ན་འདི་ལྷ་བྱའི་ཚོས་ཟབ་
 མོ་སྟོན་པའི་སྐྱ་མ་ཞིག་དང་ནམ་འཇལ་ལམ་སྐྱུ་བ་དུ་ཡོད་པ་ལས། ལྷ་མ་འདིའི་
 མཚན་ཐོས་པ་དང་མོས་གྲུས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱེས། མཇལ་བའི་དུས་ཀྱང་ཉི་མ་
 གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་འད་བ་མི་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷས་བཟང་པོའང་བྱུང་། མདོར་ན་
 འན་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐོ་ཁ་སྤོགས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་སྐོ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་
 པ་ཚུང་ཟད་རྒྱས་པ་སྐྱ་མ་འདིའི་བྲིན་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ། །རྒྱ་མཚན་དུ་མས་བཀའ་བྲིན་
 ཚེའོ། །དེ་ལྷ་ན་སྐྱ་མ་འདི་གསུམ་ཅ་བའི་སྐྱ་མར་འཛིན་པ་ལགས།

དེ་བ་གཉིས་པ། བར་སྤྱིན་དང་གསང་སྤྱགས་ལ་ལྷ་བའི་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད་
 ཅེས་པ་ལ། རྗེ་ཡང་དགོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་རྒྱ་བ་ཁ་ཅིག་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པར་
 བཞེད་པར་འབྲ་སྟེ། དེ་ཚོས་ཡོན་ཏན་ཀུན་འབྱུང་དུ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་ཡང་
 གསུམ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབྱ་མ་དང་། སྤྱགས་སོ། །ཞེས་དབྱེ་བ་མངོན་པར་
 སྤང་ནའང་། དོན་ལ་གསང་སྤྱགས་དང་། བར་སྤྱིན་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱུང་བར་ཏེ། དོན་གཅིག་
 བ་ཡང་མ་རྫོངས་དང་། །“ཐབས་”མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྗོན་པའི་
 དབང་བྱས་པས། །སྤྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་བར་འཕགས། །མང་བ་དང་། ལྷུང་བ་དང་།
 དཀའ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། ལྷོད་པའི་སྐོ་ནས་འཛིག་ལ།

༡ མ་ཕྱི། ༡བལྟ། ཐབས ཞོལ། རྒྱ། ༡བལྟ། མཁས

ཉལ་ལ་བྱུང་བར་དུ་སྤྱི་ན་རྩ་ལྷུང་དུ་ཡང་འགྱུར་ཏེ། དབང་” རབ་འབྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
རྒྱ་རི་ཀ་བས་མཛད་པ་ལས། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལ་རོལ་དུ་སྤྱི་ན་པ་
ལས་ཏེ། དེ་དང་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བ་ཐ་དད་བར་འཇིན་པ་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་
ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ལ་སློང་པ་ནི་རྩ་བའི་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་
གྲང་གསུངས་ཏེ། མདོར་ན་ལ་རོལ་དུ་སྤྱི་ན་པ་དབྱུ་མ་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དང་། གསང་
སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པའི་ལྟ་བ་ལ་བྱུང་བར་རུལ་ཚམ་
མེད་དོ། །

དེ་བ་གསུམ་པ། གསང་སྤྲུགས་རྙིང་མ་པ་འདི་ལ། སྤྲ་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གྲང་དགག་འདུག་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་དུ་འདུག་པ།
འདི་རི་འདྲ་ཅིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ། གསང་སྤྲུགས་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་གྱི་དུས་འགྱུར་བ་
ལ་རྙིང་མ་དང་། སྤྱི་དར་ལ་འགྱུར་བ་ལ་གསང་མ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཡིན། རྙིང་མ་ལ་
སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་མང་བའི་རྒྱ་མཚན། སྤོན་སྤྱང་དར་མས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་ནས་
བར་སྟོངས་བྱུང་དུས་གསང་སྤྲུགས་པ་རྣམས་སྤྱོད་སྤོལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱི་ན་
ཅི་ལོག་བྱེད་པ་བྱུང་བ་དང་། དེང་སང་ཡང་ཁྲིམ་པ་ལྷུང་ལོ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་མང་བས།
གང་ཐག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་དབགས་ནས་ཚོས་ལ་སྤོད་པ་འདི་བྱུང་བ་འདྲ། དེ་མིན་
སྤྲུགས་རྙིང་མ་འདི་དང་པོ་ཚོས་རྒྱལ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བེ་རོ་ཅ་ན་དང་། མ་སྟེགས་
གཉིས་དགེ་སྤོང་མི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མའི་སྤྱིས་བྱུར་བྱུར་པ་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ལ་
གསེར་བྲེས་བ་ཤར་ལ་ཡོན་དུ་བསྐྱར་ནས། རྒྱ་གར་དུ་བརྒྱུངས་ཏེ། རྩོགས་པ་ཆེན་

༡ མ་ཕྱི། འབུམ། -ཙོ་ རོལ། འབུམ། +ཙོ་

མོ་ལ་སོགས་པའི་གསང་སྤྲུགས་སྐྱེན་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་པརྗེ་ཉ་དང་། གྲུབ་པ་
 བརྟེན་པ་^༡ ཚོད་མེད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཞུས་ཤིང་བསྐྱུར། གཞན་ཡང་བརྒྱ་
 འབྲུང་གནས་དང་། སྤེལ་ལ་བེ་ཏ་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་ལ་སོགས་པའང་བོད་
 དུ་སྐྱེན་བྱངས་ནས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཚོས། ཐེག་པ་སྐྱེན་མེད་པའི་
 ཚོས་ཟབ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་ཚུལ་ཉམས་སུ་སྦངས་པས་གོལ་བ་དང་།
 གྲུབ་པ་བརྟེན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཚད་མས་གྲུབ་པོ། །བསམ་ཡས་ན་ཡང་ད་
 དུང་སྤྲ་འགྲུང་གི་རྒྱ་དཔེ་མང་དུ་ཡོད་པར་འདུག་ཅིང་། བོད་པ་ལོ་རྒྱུ་བས་ཀྱང་རྒྱ་
 གར་དུ་ཕྱོན་པས། ཡུལ་དབུས་འགྲུང་ཚལ་ན་གསང་རྟེང་། ལུང་གི་མདོ་ལྡ་ལ་
 སོགས་པ་རྒྱ་དཔེ་འདུག་ཟེད། དེས་ན་འདི་ལྟ་བུའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱེན་མེད་པའི་ཚོས་
 ཟབ་མོ་ལ་སྐྱུང་བ་འདེབས་པ་རྣམས་^༢ བྱི་^༡ དཔྱལ་བའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་བས་སོ། །དེང་སང་
 ལུག་རྒྱ་བ་འདི་དར་ཅིང་སྐྱེས་དང་ཚོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ་མ་གཏོགས།
 ཚོས་དུག་དང་རྐྱང་འཁྲིད་རོ་སྣོམས་ལ་སོགས་པ་ཐབས་གཤམས་སེལ་ཟབ་མོ་མི་
 ཡིན་དགུ་ཡིན་ཅོ། རྗོགས་ཆེན་ལེ་ཤེས་གསང་རྗོགས་ཀྱིས་མན་ངག་སྐྱ་ལེ་ཅོམ་ལ་
 མི་སྐྱེན་དགུ་སྐྱེན་དུ་བཏགས་པར་སྤང་རོ། །

རྗི་བ་བཞི་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤམས་སྤྱིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་
 དམ་མེད་ཅེས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་བདེ་གཤམས་སྤྱིང་པོ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཡོད་པར་སྐྱོན་པའི་མདོ་རྣམས་བྱི་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་གཞི་རང་བཞིན་རྣམ་
 བར་དག་པའི་དབྱིངས་སམ། ཀུན་རྣམ་སྐྱོས་བྲལ་ལ་དགོངས་པ་བྱི་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་

¹ མ་ཕྱི་ ༡ན་༡ན། ཚོད་ ཞོལ། ༡ན་༡ན། ཚོལ།
² མ་ཕྱི་ ༡ན་༡ན། བྱི་ ཞོལ། ༡བ་༡ན། -ཉི་

“སྤྱོད་ཀྱི་སྐྱོན་ལྟོགས་ལྟོགས་པ་ལམ། བདག་མེད་ཀྱི་གནས་ལ་སྐྱབས་པ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་
རམ། ཡང་ན་རྒྱུད་རྒྱུ་མ་ལས་གསུངས་པའི། སེམས་ལྷན་སེམས་ཅན་དཔལ་ལ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྤྱོད་ལྡུ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་
སང་རྗེ་ནང་པ་འདོད་པའི་བདེ་གཤེགས་སྣོད་པོ་འདི་དང་། གྲངས་ཅན་གྱི་བདག་
ཤེས་རིག་གི་སྤྱིས་བྱ་ནི་མིང་གི་གདགས་བྱ་ཅམ་དུ་ཟེད་དོ། །

དེ་བ་ལྟ་བུ་སྤྱུག་ཆེན་དང་དབྱུ་མ་པ་གཉིས་ལ་དགོངས་པའི་བྱུང་བར་ཡོད་དམ་
མེད་ཅེས་པ་ལ། སྤྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དབྱུ་མ་
གཉིས་ལ་བྱུང་བར་མེད་ལ། སྤྱུག་ཆེན་མི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་ནི། དབྱུ་མ་དང་
འགའ་བ་ཅི་རིགས་སྤང་བས་བྱུང་བར་བྱེད་རང་གིས་ལེགས་པར་དཔྱོད། དེ་བ་དུག་
པ་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་སམ་མ་གསུང་བེར་བ་ལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་སྤྱོད་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དབྱུ་མའི་ལམ་ཁོ་ནར་བསྐྱེད་ཏེ་དགོངས་འགྲུལ་བྱེད་པ་པོའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་གྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་བཀའ་ནང་
འགའ་གསུངས་པ་པོ་སྤྱོད་པ་ཀུན་མཁུན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྤྱོད་ཡོད་དོ། །དེ་ནས་
གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལུགས་ཉག་ཆད་ཡོད་ལུགས་དང་བཅས་
ནས་དབྱུ་མའི་ལམ་དུ་རྫོང་མོ། །

དེ་བ་བདུན་པ། ལྷ་མའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མ་རྗོ་རྗོ་འཆང་དུ་བསྐྱུར་
ནས་སྤྱོད་པ་དང་། ད་ལྟ་རི་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་གཉིས་གང་ཟབ་ཟེར་བ་ལ། དུགས་

༡ མ་ཕྱི་འབུམ། ལྷན་ ཞོལ་འབུམ། ལྷ

བོ་བཀའ་བརྒྱུད་གྱི་ཚོས་གྲུས་གྱི་ལམ་གྱི་དགོས་པ་ནི་ཟླ་མའི་སྐུ་རི་ལྟ་བུ་བ་པཅོས་
 སྒྲུང་མི་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱིར་སྤྲུགས་གྱི་ལྷགས་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་
 རིགས་བདག་གི་རོ་བོ་ཟླ་མ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ན་ཟླ་མའི་རྣམ་འབྲོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་རྩ་
 བའི་ཟླ་མ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ལྟ་བུའི་ལོངས་སྐུ་ཞིག་གི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ནས། དེ་ལ་
 སངས་རྒྱས་དང་བྱུང་རྒྱུ་ལེམས་དཔའ་ཡི་དམ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོར་བསྐྱུང་མ་
 ཀུན་བསྐྱེམས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཉིད་ཟབ་པོ། །ལའེས་གཉེན་ཁྱེད་ཀྱིས་རི་
 ལྟར་བྱིས་པའི་ལན། །རང་གི་འདོད་པ་རི་བཞིན་སྐྱུས་པ་ཡིས། །ལེགས་བྱས་བསྟན་
 དང་འགྲོ་ལ་མན་པ་དང་། །དགོ་བས་འགྲོ་ཀུན་བྱུང་རྒྱུ་ལྟར་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་
 བི་དགོ་བའི་བའེས་གཉེན་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གྱི་བྱི་བའི་ལན་དུ་རྩོ་རྩེ་འཇིན་པ་
 དགོ་ལེགས་དཔའ་བཟང་གིས་སྐྱུས་པའོ། །འདིས་བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་མན་
 པར་གྱུར་ཅིག །བཏུ་ཤིས། ལུ་ལྷོ།

༡༡། །བྱུང་བདག་པོ་རྣམ་རྒྱལ་གྲགས་པའི་བྱིས་ལན་གྲོལ་ངན་
 ཚར་གཅོད་བཞུགས་སོ། །

ཚི་སྤྱི། སངས་རྒྱས་བཞུགས་དུས་འཁོར་རྣམས་པལ་མོ་ཆེ། །འབད་མེད་ལྟ་
 ལུང་གྲོལ་བར་སྤང་གྱུར་ཀྱང་། །སྟོན་ཆེ་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་བག་ཆགས་ཉིད། །ལྷགས་
 རེས་སད་ནས་གསུང་གིས་གྲོལ་བར་ངེས། །དེ་ལ་ལེགས་སྐྱར་ལུབ་པའི་ཞབས་
 འབྲིང་སྐྱབས། །རང་རྒྱུད་ལུང་གིས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །སྟོན་པའི་མཛོད་ལ་
 ལོག་ལྟས་སྤང་ཚུལ་རྣམས། །རྒྱས་པར་བརྒྱ་བང་ཡིག་སོགས་ལས་གསུངས། །དེ་

ལ་བསམ་ནས་ཆེན་པོ་ལྷན་མཚོག་དང་། །བརྒྱ་གླིང་པར་འཚོས་པའི་སྤྱིར་ཆེན་
 གཉིས། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་མའི་འཕྲིན་ལས་ཉིན་བྱེད་ལོད། །ཕྱག་དོག་སྤང་བའི་གཤོག་
 པས་སྦྱིབ་སྦྲུལ་སྟེ། །ཁོ་བོ་མཁམ་པ་ཡིན་པས་འདི་བཙུན་ཞིང་། །ཁྱོད་ནི་གྲུབ་ཐོབ་
 ཡིན་པས་འདོན་དགོས་ཞེས། །ཤོས་ངན་བཤམས་ཤིང་དགེ་སྤོང་བཞི་བཏང་
 སྟེ། །ཡར་འབྲོག་མཚོ་ཡི་འགྲམ་དུ་གཏེར་དུ་སྦྲས། །དེ་ཉིད་པད་གླིང་བརྟུས་མས་
 བཏོན་པས་ན། །ཐང་ཡིག་བཤད་པའི་ལེགས་སྐར་རྣམ་ཐར་དང་། །རྗེ་བཙུན་ལྷ་མས་
 ལྷ་སའི་རོ་བོ་ལ། །དབུ་རྒྱན་ལྷས་སོགས་བསྟེན་བཀུར་མཛད་བ་སྦྱར། །འདི་ལ་
 འབྲུལ་ནས་རྩིང་མ་ཕྲག་ཆེན་སོགས། །རྗེས་འབྲངས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་པོ་མང་པོ་
 ཡིས། །ཐེག་ཆེན་ཚོས་དང་གང་ཟག་སྤོང་བའི་ལས། །འདྲེམ་མེད་བསགས་པ་མཐོང་
 ཚོ་ཤེས་ལྡན་ཀུན། །ལུས་སེམས་འདར་ཞིང་སྤྱིར་ནས་སྐྱོ་ཤས་བསྟེན། །དུས་གསུམ་
 མཁེན་པས་ལུང་བསྟན་ཚུལ་རྣམས་ལ། །མ་དག་ཉེས་སྐྱོན་ཇི་མས་མ་གོས་
 ཅུང་། །འདི་ནི་བརྟུན་མ་ཡིན་ཕྱིར་ནང་འགལ་མང་། །འདི་ཡི་རྒྱ་མཚོན་ཞིབ་ལྷས་
 འདི་ལྟར་འབྲུལ། །མཁམ་གླིང་མཁམ་ལ་མཁམ་ཡི་མཐའ་འཚོལ་ལྟར། །བདག་ཚོངས་
 བདག་འདས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཚུལ། །བརྗོད་དགའ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་ལུས་མ་
 ཡིན་མོད། །དད་པས་དད་ལྡན་དད་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་དང་། །ལོག་སྐྱེ་ལོག་ལྷགས་ལོག་
 རྟོག་ལྟོག་ཕྱིར་དང་། །ཡིད་སྐྱོན་ཡིད་གཉིས་ཡིད་རབ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་
 ལུང་རྣམས་ལུང་བཞིན་བཤད་པ་ཡིས། །ཚིག་འདིས་ཚིག་ངན་ཚིག་རྣམས་ཚིག་
 མེད་བྱས། །དེ་ལ་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མར། །དེ་ནས་ལྷན་པར་
 བསྟེན་བཀུར་ཆེར་མཛད་པས། །དེ་ཡི་ཤར་ཕྱོགས་ཞེས་བ་ཚོང་ཁར་དེས། །སྤྱིར་

མོའི་མཐའ་རྟེན་ཞེས་པ་རྒྱ་མའི་མཚན། །ཀུན་ལག་འཕྲིང་པོར་རོལ་པའི་རྟོ་རྟེས་
 གསོལ། །ཞལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་ཞེས་པ་རྟོ་པོ་ལ། །དབུ་རྒྱན་ཕུལ་པའི་ལྷངས་སུ་
 འཇུག་པ་མེད། །བསྐྱེན་བཀུར་དམ་པ་མཛད་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན། །སྤྱབ་པའི་
 དབང་པོས་རྒྱ་གར་འཕགས་ལུལ་དུ། །ཁ་རྒྱ་ཡར་ངོའི་ཆེས་གངས་བཙོ་ལྗེའི་
 བར། །དོ་མཚར་ཚོ་འཇུག་མི་འབྲ་བཙོ་ལྗེ་བསྐྱེན། །དེ་དང་རྟེས་མཐུན་རྒྱལ་བ་གཉིས་
 བས་གྲང། །འཕགས་ལུལ་གཉིས་པ་ཚོས་འཁོར་ལྷ་ས་དུ། །ཡོངས་ལ་གྲགས་པའི་
 དུས་ཆེན་བཙོ་ལྗེ་ཡི། །དཀར་པོའི་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་ཐོས་བྲན་རེག་ཀུན། །དོན་དང་
 ལྡན་པའི་རྟོ་པོ་རྣམ་གསུམ་ལ། །སྣ་ཚོགས་རིན་ཆེན་འདུས་པའི་དབུ་རྒྱན་
 སོགས། །མཚོད་པའི་བྲེ་བྲག་མི་འབྲ་བཙོ་ལྗེས་མཚོད། །དེ་བཞིན་དགོ་འདུན་ཁྲི་སྐག་
 བསྐྱེན་བཀུར་ཞིང། །སྟོན་པའི་འཇུངས་རབས་ལ་སོགས་ཚོས་ཆར་བབ། །དེ་ཡི་
 མཐུ་ལས་ངོ་མཚར་ཚོ་འཇུག་ལྟས། །བརྗོད་བྲལ་བསམ་གྲིས་མི་ཁྲབ་བྱུང་ཚུལ་
 རྣམས། །ཕྱོགས་ཚམ་རྣམ་ཐར་དཀར་ཆག་གསུམ་དུ་གསལ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་གྲིང་པའི་
 གཉེར་ཡིག་དུ། །དགོ་ལྡན་ཞེས་བྲའི་དགོན་གནས་དམ་པ་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྷང་
 བསྐྱེན་མཐའ་ཡས་འཇུག་པ་མེད། །དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་འཚལ་
 མོད། །ཀུན་སྐོང་སྐོན་ཅན་གཉེར་ཡིག་འདི་འདྲ་ཡིས། །ཉོགས་བརྗོད་མེད་པའི་སྐྱེ་ཕོ་
 བསྐྱེན་མཐོང་བས། །འདི་ནི་བརྟུན་མ་ཁོ་ནར་བཤད་བར་སྣང། །རྒྱ་མཚོན་རྣམ་ཐར་
 བརྒྱ་ཐང་ཡིག་ལས། །འགོས་གྲི་དགོན་བ་བག་རིའི་རྗོང་ལ་འབེབས། །ལ་སྟོད་སྐག་
 རིར་དུག་གི་ཚོང་དུས་འོང། །མེ་སྐར་མཚོ་ལ་སྐས་པའི་གཉེར་ཁ་འདི། །མི་བཞག་
 འདོན་པའི་ཉོགས་དེར་བསྐྱེན་ནས་འོང། །ལྷ་རྒྱན་བརྒྱ་གྲིང་བ་ཞེས་བྲུ་འབྱུང། །ཞེས་

གསུང་དེ་ལྟར་སྐྱུལ་སྐྱུལ་བད་སླིང་དངོས། །རིན་ཆེན་སྐང་གི་དགོན་སྡེ་བཙམ་སྐབས་
སྟུ། །འབྲུང་བར་གསུང་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་པས་ན། །ལུང་བསྟན་བརྟེན་པའི་
བརྒྱ་སླིང་པ་དང་། །སྟོན་བྲུང་བད་སླིང་བརྟུན་མ་གཉིས་ཀྱི་བར། །མི་རབས་གཉིས་
ཅམ་སོང་བས་དུས་མི་མཚུངས། །འདི་ནི་གཏེར་སྟོན་འབྲུང་དུས་འགལ་པའི་
སྟོན། །དེས་ན་གཏེར་སྟོན་རྒྱལ་པོ་བད་སླིང་པ། །གདུལ་བྱའི་དབང་གི་སྐྱུལ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་བྱོན། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ལྷོན་འཇུག་མི་མངལ། །དེ་བཞིན་འདོན་པའི་ལུལ་
ལའང་སྟོན་ཆགས་ཏེ། །ལུང་བསྟན་བཞིན་དུ་བརྒྱ་སླིང་པས་ནི། །ཟབ་གཏེར་མེ་སྐར་
མཚོ་ནས་འདོན་པར་གསུངས། །བད་སླིང་རྟུན་མས་ཡར་འབྲོག་མཚོ་ནས་
བཏོན། །དེས་ན་འདོན་པའི་ལུལ་ཀྱང་འཇུག་བའི་ན། །གཏེར་ཡིག་ཚིག་ལའང་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་སྟེ། །ལེགས་སྐར་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སྐད་ཚུལ་ཀྱུན། །དེས་དོན་
དངོས་གནས་ཡིན་ན་འདུལ་ལུང་ལས། །སངས་རྒྱུས་དངོས་ལ་སྐད་པའི་རྣམ་སྟོན་
འབྲས། །བསྐལ་བར་མཉམ་མེད་གནས་བར་གསུངས་པ་དང་། །བསྐལ་ཆེན་གཅིག་
ལ་བར་བསྐལ་བརྒྱད་ཅུའི་ལུན། །བར་བསྐལ་རེ་རེ་ཅམ་གྱི་ལུན་ཚད་ལའང་། །རྒྱ་
དབང་དཔག་ཚད་གཅིག་གི་ཁྱོན་ལྡན་རྗེས། །སྐྱ་ཡིས་ཡོངས་གང་ལོ་བརྒྱར་ལོན་པ་
དང་། །སྐྱ་ཉག་རེ་ཅམ་བཏོན་པས་རྗོགས་པའི་ཚད། །བར་བསྐལ་གཅིག་ཅམ་རྗོགས་
པ་སྐྱ་མ་བཞེད། །དེས་ན་དགོ་སྤོང་ལེགས་པའི་སྐར་མ་དང་། །རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་
གྲགས་པའི་བར་ཅམ་ལ། །བསྐལ་ཆེན་ཆེ་ཚད་རྗོགས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །བར་བསྐལ་
གཅིག་གི་སྟོན་ཆའང་མ་རྗོགས་པས། །འདུལ་བ་ལུང་དང་འགལ་བ་ཁོ་ནར་
སྐར་། །གཞན་ཡང་གཞོན་བྱེད་མང་སྟེ་བཏང་སྟོམས་བཞག། །ཐང་ཡིག་ནང་དུ་འབྲ་

མིན་མང་བཤད་ཀྱང་། །ཚོས་སྐྱོན་མ་ཡིན་རྗེས་འཇུག་འཕྲི་བསྐྱོན་ལྟར། །ཡང་ན་ཕྱི་
 མོ་མ་དག་རིམ་བརྒྱད་སྐྱོན། །འདི་ཡི་རྒྱ་མཚོན་གཞོན་གྱིད་རྣམས་གསུམ་གྱིས། །དོས་
 འཛིན་མཛད་པ་འདིས་མཚོན་ཚིག་དོན་ཀྱི། །ཀྱུན་ཏུ་འགལ་བའི་ནང་འགལ་གཉེར་
 དུ་སྣང་། །སྣང་ཞིང་ཞེན་ན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་ལྷུང་། །ལྷུང་ལ་མི་འཛིགས་མཇུག་མེད་
 དུད་འགྲོའི་ལུལ། །བརྒྱ་གྲིང་བར་རྣོས་པའི་རྗེས་འབྲངས་དག། །སྐྱོན་ཡོན་འབྲེད་པའི་
 རྫོགས་མིག་ཡོད་ན། །གཉེར་ཡིག་འཚོས་པའི་སྐབས་སུ་མ་སྐྱེད་བཅ། །ལུང་
 རིགས་ཁས་མི་ལེན་ལ་ད་ཅི་བྱ། །སྣོན་དག་མ་སྐྱུངས་སྣོན་དག་ཚུལ་རྣམས་ལ། །རྣམ་
 དཔྱོད་རྫོགས་རྣམས་གཞག་མི་འཇུག་བརྒྱན། །མི་བརྒྱན་བདེན་ན་མི་རིགས་ཚིག་
 དན་ལ། །ནང་འགལ་འགལ་བར་ནང་དོན་བསྐྱོན་འདི་ཅི། །ལེགས་བཤད་བཤད་དོན་
 དོན་གཉེར་རྫོགས་ཀྱི། །མཁས་གྲུབ་གྲུབ་མཚོག་མཚོག་གྲུང་ཚོང་ཁ་པའི། །རིང་
 ལུགས་ལུགས་བཟང་བཟང་པོའི་རྗེས་སུ་ལུགས། །ལུགས་གཞན་གཞན་དག་དག་
 མིན་ཅི་རིགས་སྣང་། །སྐྱུལ་པའི་སྐྱེས་མཚོག་བརྒྱ་འབྲུང་གནས་གྱིས། །ང་སྐྱུལ་ཡིན་
 ཟེར་གཉེར་མིན་གཉེར་འབྲེད་འདོན། །དམ་ཉམས་གར་ཡང་མ་གྲིན་ལྷུ་གཅིག་
 ཚོགས། །ཉ་མའི་མགོ་སྐྱོར་འབྲེལ་མེད་ཚོས་བཤད་གྱིད། །ལུང་བསྐྱོན་འདི་ཡང་ད་
 ལྟའི་གཉེར་སྐྱོན་མཁན། །བད་གྲིང་ཚོལ་མ་བརྟེན་པའི་སྣང་དུ་འབབ། །བདེན་
 བརྒྱན་གཟུང་གནས་རྣམས་དཔྱོད་དང་ལྷན་པའི། །མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་གྱིས་
 གཞེགས་པས་གསལ། །རྣམ་དཀར་སྐྱོན་ཀའི་གངས་རིའི་དབལ་འཕྲོག་པའི། །རྣམ་
 དག་དག་གི་དབང་ལྷུག་དབྲངས་ཅན་མས། །རྣམ་གསལ་སྐྱོད་རྒྱུ་མཛེས་སྣོན་

༡ མ་ཕྱི་༥ནམ་གྱི། །གཞག་ཞོལ་༥ནམ་གྱི། །བཞག་
 ༢ མ་ཕྱི་༥བཤད་ཞོལ་ཞོལ་༥བཤད་ཞོལ་

དག་རིགས། །རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་ད་དུང་བདག་ལ་སྟོལ། །བདག་གིས་སྐབ་ལ་
 འཁོར་གྱིས་སྦང་ཚུལ་དེ། །དེ་བཞིན་དོན་གནས་སྣམ་པ་ག་ལ་སེམས། །སེམས་ཅན་
 འདུད་ཀྱི་བར་ཚད་བརྩམས་པའི་ཚུལ། །ཚུལ་བརྟན་སྤང་འོར་ཡིན་སྣམ་གདོན་མི་
 ཟ། །སྐབས་དེར་བདུད་དཔུང་དཔུང་ཚོགས་གསར་བརྩམས་ནས། །བདུད་བཞི་མ་
 བཅོམ་བཅོམ་ལྷན་སྲིད་པར་འགྱུར། །བརྟུ་གཉིས་མཛད་ཀྱན་ཀྱན་མཁྲེན་མཛད་མི་
 འགྱུར། །སྐབ་པས་སྟོན་ཚེ་ཚེ་རབས་དཔག་མེད་ནས། །རྗོགས་སངས་"ཐོབ"
 གསུང་གསུང་དེ་མི་བདེན་འགྱུར། །ཙམ་ཚོག་འུང་དུ་འུང་བ་འདས་གྱུར་ན། །དེ་
 བཞིན་སངས་རྒྱས་ལྷ་འུང་ཡོངས་མི་འདུལ། །ཚོས་ཀྱང་རྒྱབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
 གསུངས་པའི། །མདོ་སྡེ་དམ་པ་གསེར་འོད་སོགས་དང་འགལ། །ཤེས་བྱེད་ལྷང་
 རིགས་མང་ཡང་འདིར་མ་བཀོད། །དཔེར་ན་དེས་དོན་དངོས་གནས་དབང་གྲས་
 བ། །ལེགས་སྐར་ལྷས་སྦྱིན་སྟོན་པ་དུག་ལ་སོགས། །སངས་རྒྱས་ཚེ་བ་འདོན་སྲིར་
 ལེགས་སྦྱུལ་པས། །རྗེ་ཉིད་སྟོན་པའི་སྦྱུལ་པར་སྦྱུབ་པར་མཚར། །དེ་སྐད་གསོལ་
 རྣམས་མི་དབང་ཁྱོད་ཉིད་ལ། །དེ་འདྲའི་དགོངས་"འཚོམས" །འཁྲུལ་སྣམ་སྦྱི་ཞིག་
 སེམས། །གསུང་གི་རྒྱས་པའི་འུགས་ལས་རབ་དཔུད་དེ། །གོ་ཚོད་ཅུང་ཟད་སྟོས་
 བས་སྦྱུལ་བ་ལགས། །བསྐྱལ་བ་ལ་ཡང་ལུན་དང་སྟོན་བསྐྱལ་གཉིས། །སྟོན་བསྐྱལ་
 བང་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོང་འཁྱོན་པའི། །བསྐྱལ་བ་འདི་ལ་བསྐྱལ་བ་བཟང་མོ་
 ཞེས། །ལྷ་ཡི་རྩ་བཞིན་ཤེས་ལྷན་ཡོངས་ལ་གྲགས། །འོན་ཀྱང་སྟོན་དེའི་བརྟན་བ་
 བས་གནས་ཀྱི། །བསྐྱལ་བ་འདི་ནི་སྦྱིགས་མ་ལྷས་སྦྱགས་མ་སྦྱས། །སངས་རྒྱས་སྟོང་

༡ མ་ཕྱི་ལམ་ལ། ཐོབ ཞེས། ལམ་ལ། ལུབ
 ༢ མ་ཕྱི་ལམ་ལ། འཚོམས ཞེས། མ་ལ། ཚོམ

ཀུན་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཚེ། །ཞིང་འདི་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཐོར་ཀྱང་བདག་ཅག་གི། །སྟོན་པ་
 མཚོག་དེས་མི་མཐོང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །འགྲོ་རྣམས་སློབ་པར་ཞུས་པའི་ས་དམ་
 བཅས་ཚེ། །བཙོན་ལྡན་རིན་ཚེན་སྟོང་པོ་ལ་སོགས་པའི། །སྤྱོད་པ་བཅུའི་རྒྱལ་པ་
 སྤྲུལ་བཅས་ཐམས་ཅད་གྱིས། །སྤྱོད་དབང་འདི་ཉིད་པད་དཀར་ཉལ་བུར་བསྐྱབས། །དེ་
 ཕྱིར་བསྐྱེད་བཟང་ནང་ནས་བསྐྱེད་པ་འདི། །ཚོད་དུས་སྟོན་པའི་བསྐྱེད་པར་མཛོད་
 ལས་གསུངས། །སྤྱོད་དབང་བསྐྱེད་པའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ། །ལུང་སྐྱབ་འབྲས་
 བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་བྱེད། །དེ་ལའང་གདུལ་བུའི་སྟོན་པོ་ལ་སྤྱོད་པ་
 གྱི། །ཁྱད་པར་མི་འདྲ་ལོན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱེད་པ་འདི་ལ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་
 དང་། །རྩོགས་ལྡན་གསུམ་ལྡན་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་འཐད། །འགྲོ་ཀུན་བསམ་པའི་དབྱེ་
 བ་མཐའ་ཡས་པས། །རྒྱལ་བས་དང་དེས་སྤྲོ་ཚོགས་སྤྱིར་གསུངས་ལོང། །ཁྱད་
 པར་དམན་དང་རྒྱ་ཆེ་བའོ་ལ། །སྤྱོད་པར་མོས་པའི་སྟོད་ཆགས་བྲལ་དང་། །ས་
 དང་པར་ཕྱིན་སྤྲུག་ཆེན་སྟོད་པ་ཡི། །ཐེག་པའི་རིམ་པ་དུ་མ་གསུང་བ་ལྟར། །མོས་
 པའི་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྟོ་མང་ཡང་། །དེང་སང་གདུལ་བུ་པལ་ཆེར་སྟོ་དམན་
 པས། །ཐབ་མོའི་ཚོས་ཀྱིས་པན་པ་ཉིན་སྐར་ཅམ། །གདུལ་བུའི་ཁམས་དང་མི་ལྡན་
 ཚོས་བཞད་སྟོན། །དེ་ཕྱིར་རོ་བོ་བོད་དུ་སྟོན་པའི་ཚེ། །རྒྱལ་སྤྲུལ་འགྲོ་མ་གྱིས་རྗེ་ལ་
 འདི་སྐད་དུ། །ཐོད་འདིར་ཐབ་ཐབ་ཚོས་ཀྱིས་པན་པ་ཐོགས། །ཀུན་ལ་སྤྱོད་པོར་ཉིད་
 དུ་པན་བུའི་ཕྱིར། །སྤྱོད་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་སྟོ་སྟོང་བའ། །ཚུལ་འདི་རྒྱ་མཚོན་
 དུ་མས་གསོལ་བ་བཞེན། །རོ་བོ་ཆེན་པོས་གདུལ་བུའི་རྒྱུད་བཟགས་ཏེ། །སྤྲུལ་གྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༤ནལ། དམན ཞོལ། མའཤན། ཚོངས

ལྷོ་དགོ་བཤེས་སྟོན་པ་སོགས། །སྤྱོད་མོང་མིན་པའི་གདུལ་གྱི་འགའ་ཞིག་དོན།
 གསང་སྤྲུགས་ཟབ་མོའི་ཚོས་རྣམས་སྤྲུག་ཏེ་གསུངས། །དངོས་བརྒྱུད་གདུལ་གྱི་
 ཡོངས་ལ་མན་བྱིང་དུ། །ལས་འབྲས་སྤྱོད་མོང་བའི་ཚོས་ཆར་པའ། །དེས་ན་རྟོགས་
 པ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །འཁོར་བར་འཆིང་བ་སྤྲང་བྱའི་གཙོར་འཛིན་
 ཅིང་། །འཇུལ་སྤྲང་རང་གོལ་མཁས་པ་སྤྱི་ཞིག་འདོད། །འོན་ཀྱང་སློབ་གསལ་བརྒྱའི་
 རང་ཚུལ་གྱིས། །རྒྱ་ནག་མཁན་པོ་དེགས་པས་མཐར་བསྐྱད་ཆོ། །མཆིམ་ལྷམ་བྱང་
 གཅིག་ལུས་པས་མ་འོངས་དུས། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཁོ་བོའི་རིང་ལུགས་
 ཉིད། །འཛིན་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་བརྟན་ལྟར། །མི་དུ་བཏུབ་བཞེད་སོལ་
 བརྒྱལ་བརྟེན། །ནང་ན་རྩ་ཤར་ལྟ་སྟོན་ཉམས་ལེན་པའི། །སྟོན་ཆེན་མང་པོས་གངས་
 ཁྲོད་གང་བར་འགྱུར། །རྣམ་འབྱོར་དབང་སྤྲུག་མི་ལ་རས་པས་ནི། །ཟླ་མ་བརྟེན་
 བས་སྤིག་བཤགས་དཀའ་སྤྱད་སོགས། །སྤྱོད་མོང་ལམ་གྱིས་སྤྲུགས་རྒྱུད་སྤྲངས་
 པའི་བྱིང་། །རྣམ་ཐར་མགུར་འབྲུམ་གཉིས་ན་གསལ་བར་བཞུགས། །ནག་ཕྱོགས་
 དུས་འཇུག་ནད་སྤིག་དར་བའི་སྐབས། །ཚོས་བ་པལ་ཆེར་ཚོས་བཞིན་མི་སྤྱོད་
 པར། །ཚོས་མངོན་རྣམས་ལ་ཚོས་མིན་སྤྲང་བ་འདེབས། །མངོན་བརྗོད་བརྟེན་
 བཅིངས་གབ་ཅེས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སོགས། །སྤྱོད་མོང་མ་སྤྲངས་རང་གར་མི་ཤེས་
 མོད། །འོན་ཀྱང་སྤྲུག་སྟོབས་སྟོགས་ཀྱིས་དབྱུང་བའི། །སྤྱོད་རྒྱུ་དུ་བཀོད་པའི་
 ལུ་ཡིག་འདི། །མི་དབང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བར་སྟོན། །རྣམ་དབྱེད་དབྱེད་ལྡན་
 ཡིད་ཆེས་ལེགས་བཤད་འདི། །མཁམ་གྲུབ་དུ་མའི་དབང་སྤྲུག་དགོ་ལེགས་

༡ མ་ཕྱི། ༥བཤག། བརྟེན་ *བརྟེན་ ཟླ་༡༡། ༡བཤག། བརྟེན
 ༢ མ་ཕྱི། ༥བཤག། ལྷོས་ ཞོལ། ༡ནཏེན། ཚོས

དབལ། །སྤྱབ་གནས་གནས་མཚོག་བ་སོ་ཞེས་བྱ་ནས། སམ་ཇ་ག་ཉི།།

རྗེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་བྲགས་པའི་དབལ་གྱི་ཞལ་གྱི་བརྗོད་ལས་བྱུང་
བའི་བདུད་ཅི་ཐེན་བྲིས་སུ་བྲུས་པ།

༡༡། །རྗེ་བཙུན་དམ་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
གྱུས་པས་བྲག་འཚལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིར་སྒོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་རྟེན་
ཁྱད་པར་ཅན་རྟེན་པའི་དུས་སུ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་རྒྱུར་གྱི་གོ་
འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
ཀུན་ཏུ་རྫོངས་པ་དག་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྒྱུད་ནས་འབྲིན་དགོས་
ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའང་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་
མ་བརྟེན་པར་མི་ཉུས་པས་དེའི་སྲིར་ཚོས་མངོན་པའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་རིམས་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ལ་གང་དུ་འཇུག་བྱའི་
ཚོས་མངོན་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་སྤུན་མོང་མིན་པའི་ཚོས་མངོན་པ་དང་། ཐེག་པ་སྤུན་
མོང་བའི་ཚོས་མངོན་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ནི། ཐེག་པ་སྤུན་མོང་བའི་ཚོས་མངོན་པ་
མཐའ་དག་གི་དོན་ཐམས་ཅད་དོན་ཚན་སུམ་ཏུ་སོ་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ལ་ཚོས་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་མཇུག་དོ། །དེ་
ཡང་དོན་ཚན་རྣམས་ཀྱི་འདུས་ཏེ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་
དོན། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ། ཡོངས་
ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོངས་

ལྷ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། འགོག་
 པ་ཐོབ་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོ། ལམ་བསྟེན་བྱར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་
 པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་དག་དོན་གང་དང་ལྡན་པས། ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་
 དོན་དུ་འཛོག་ཅེ་ན། སྤྱལ་བསྡེལ་ནི་མི་ཉག་སྤྱལ་བསྡེལ་སྟོང་བདག་མེད་བཞིའི་དོན་
 དང་ལྡན་པས་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་སློན་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཀུན་
 འབྱུང་ནི། རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་། རབ་སྐྱེ། རྐྱེན་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་སྤང་བྱར་ཡོངས་
 ལྷ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་། འགོག་པ་ནི། འགོག་པ་ཞི་བ་གྲུ་ལོ་མ་ངེས་འབྲིན་
 བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་པན་ཡོན་ཀྱི་སློན་ནས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དང་།
 ལམ་ནི། ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ངེས་འབྱུང་བཞིའི་དོན་དང་ལྡན་པས་བསྟེན་བྱར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡང་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་
 གནས་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ཀྱི་སློན་ནས་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཚོས་མི་ཉག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་
 བེ། དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལས་བདེན་བཞིའི་བྱང་ཚོས་མི་ཉག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 ཉོགས་པའི་ས་ལམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ལོ། །ལྷ་
 པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བསྒོམས་པས་ཐེག་པ་རང་རང་གི་སྤངས་ཉོགས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལོ། །དྲུག་པ་ནི།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤེས་པ་སོགས་ནི་
 ཡོངས་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་ཚུལ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལ། མཚན་ཉིད་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་སུ་

ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ནི། ཀུན་གྲང་གི་ཚོས་ལྷན་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དང་ཟག་བཅས་ཟག་མེད། དགེ་མི་དགེ་པའ་ཡོན་དང་
 ཉེས་དམིགས་དགོས་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྐོ་ནས་སྟོན་པ་ཡིན་
 ཅིང་། གཉིས་པ་ལ། བདེན་པ་རྣམ་དེས། ཚོས་རྣམ་དེས། ཐོབ་པ་རྣམ་དེས། འབེལ་
 གཏམ་རྣམ་དེས་དང་བཞིར་ཡོད་པའི་དང་པོས་ཀུན་གྲང་གི་ཚོས་རྣམས་ལམ་གྱི་
 དམིགས་པ་བདེན་བཞིར་བསྐྱེད་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་རྣམ་དེས་དང་། ཚུལ་
 བྱིན་པ་ལ་གནས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྐོས་གསུམ་གྱིས་
 དེམས་ཀྱིས་ཞུགས་ནས་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་མི་ཉལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཉོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་འཚོལ་ཚུལ་སྟོན་པ་ཚོས་རྣམ་དེས། བཅའ་བ་དེའི་དོན་བསྐྱོམས་པའི་
 ལྷགས་རྗེས་རང་རང་གི་སྤངས་ཉོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་སྟོན་པ་
 ཐོབ་པ་རྣམ་དེས། རང་གིས་ཐོབ་ཅིང་སྟེད་པ་དེ་ཚར་བཅད་དང་རྗེས་འཛིན་གྱི་སྐོ་
 བས་གཞན་ལ་སྟོན་ཚུལ་འཆད་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་
 ལམ་གྱི་དེམས་བར་སྐྱིག་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྱས་དང་པོའི་སྐབས་སུ་
 བསྐྱེད་པའི་ཀུན་གྲང་གི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བྱས། འགའ་ཞིག་
 ལམ་ལ་སྐོབ་ཚུལ་དུ་བྱས། འགའ་ཞིག་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུར་
 བྱས། ལ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སུ་བྱས་ནས་
 དེམས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་རྣམ་དེས་སོགས་བཞིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཚོས་དོར་བྱ་རྣམས་འཁོར་བ་རྒྱ་འབྲས་སྐྱུག་ཀུན་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དང་།
 རྣམ་གྲང་གི་ཚོས་གྲང་བྱ་རྣམས་རྣམ་གྲང་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་བསྐྱེད་

ནས་བཞི་པོ་དེ་དག་ལྷན་བཞེས་བཟུང་སྟེ། དེའི་ལྷན་ཚོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་
 ལམ་གྱི་དམིགས་པར་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པའི་སྲིད་བདེན་པ་རྣམ་དེས་དང་། དེ་ཡང་
 ཚུལ་འདི་ལྟར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་ཏེ་སློབ་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་
 པར་བྱེད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་སྲིད་དུ་ཚོས་རྣམ་དེས་དང་། དམིགས་པ་དེ་དག་
 ཤེས་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་བསྒྲོམས་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་
 འབྲས་བུ་སློབ་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྲིད་སོབ་པ་རྣམ་དེས་དང་། དེ་འབྲའི་འབྲས་བུ་ལྷན་
 པར་ཅན་སོབ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འདྲིན་ཚུལ་ཤེས་པའི་སྲིད་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་
 བསྟན་ནོ། །ཡང་དོན་ཚན་གསུམ་”དུ་ཡང་’འདུ་སྟེ། གང་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 དམིགས་པ། དམིགས་པ་དེ་ལ་ངེ་ལྟར་སྒྲོབ་ཚུལ། ”དེ་’ལྟར་བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་
 གསུམ་དུ་འདུ་བའི་སྲིད་དོ། །དང་པོ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་དམིགས་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་རྣམ་སྤོང་གི་དམིགས་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚན་ཉིད་ཀུན་བཏུས་ཀྱིས་
 འཆད་ལ། གཉིས་པ་ནི་བདེན་པ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་སྒྲོབ་ཚུལ་ནི་
 ཚོས་རྣམ་དེས་ཀྱིས་འཆད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་
 པའི་དགོས་པ་དང་། གཞན་དོན་འབེལ་གཏམ་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་གཉིས་
 ལས་དང་པོ་ནི། སོབ་པ་རྣམ་དེས་དང་། གཉིས་པ་འབེལ་གཏམ་རྣམ་དེས་ཀྱིས་འཆད་
 དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའ་བ་སྒྲོ་བཟང་གྲགས་པའི་
 དཔལ་གྱི་ཞལ་གྱི་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་བདུན་ཅི། མང་དུ་སློབ་པའི་བཙུན་པ་དགེ་
 ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཟེན་གྲིས་སུ་བྱས་པའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་པན་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན་༡ན། དུ་ཡང་ ཞོལ། ལལ་ལྟ། དུ་འང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡ན་༡ན། དེ་ ཞོལ། ལལ་ལྟ། དེ་

རྒྱ་ཆེན་པོ་འབྲུང་བར་ལྷུང་ཅིག །

༡༡། །ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཡིག་རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་རྣམ་གྲངས་བཞུགས་སོ། །ཡིག་
རིགས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་སྟེ། །ཚངས་བ་དང་ནི་ཁ་རོ་ཉི། །བརྒྱའི་སྒྲིང་པོ་ཨི་ག་
དང། །སང་ག་དང་ནི་མ་ག་རྒྱ། །བཟ་ཤིས་དང་ནི་སོར་མོ་དང། །ཤ་ཀ་ནི་དང་ཡ་བ་
ལྷི། །བག་ལེ་བ་དང་བ་རུ་ཤ། །འཕྲོ་སྒྲིང་བ་དང་ཀི་ར་ཉ། །སྒྲོ་སྒྲོགས་བ་དང་བྲག་ཤུ་བ་
ཅན། །གངས་ཡིག་དང་ནི་སྒྲི་འུ་བཅུ་གས། །རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་དང་འབྲུ་ཤ་དང། །ཁ་ཤ་
དག་ནི་རྒྱ་ཡིག་དང། །སུ་ན་དང་ནི་ཉུ་ན་དང། །འབྲིང་རྒྱས་འབྲིང་དང་རྒྱས་དང་
ལྷི། །ལྷ་དང་སྐྱ་དང་གཞོན་སྒྲིབ་དང། །འི་བ་མི་འམ་ཅི་ཡིག་དང། །སྒོ་འབྲེ་ལྷ་མིན་
ནམ་མཁའ་སྒྲིང་། །རི་དྲུགས་འཁོར་ལོ་པའི་ཡི་གེ། །ཁ་སྐད་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་
དང། །ས་སྐད་དང་ནི་བར་སྐད་དང། །བ་ལང་སྒྲོད་དང་སྐྱ་མི་སྐྱུན། །ཤུས་འཕགས་
སྒྲིང་གི་ཡི་གེ་དང། །“གདེག” དང་བཞག་དང་བསྐྱུན་བ་དང། །རྒྱ་མཚོ་དོ་རྗེ་སྒྲིང་
ཡིག་ལན། །རྣམ་དོར་རིངས་མེད་བསྐྱུན་བཅོས་བསྐྱོད། །ཅིས་བསྐྱོར་གདེག་དང་
བཞག་བ་བསྐྱོད། །རྒྱང་ཤིས་ཚིགས་མཚམས་ཡི་གེ་དང། །དེ་བཞིན་བར་གྱི་ཡི་གེ་
དང། །ལྷ་ཐབས་དང་ནི་རྒྱ་ཀུན་སྐྱུད། །རིགས་མ་སྐྱུན་རྣམ་འབྲེ་དཀའ་སྐབ་སྐྱུད། །ལྷང་

༡ མ་ཕྱི་ ༡ན་མན། གདོག ཞོལ། ༡༠ན་ལན། གདེག * གདེག

དེ་བ་དང་ས་ལྷ་བ། །དེ་བཞིན་མཁམ་ལྷའི་ཡི་གེ་དང་། །སློན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཡི་གེ་
དང་། །སློང་པོ་ཀུན་སྤྱད་ཡི་གེ་དང་། །འབྲུང་པོའི་སྐྱ་སྤྱད་ཡི་གེ་སྟེ། །རྣམ་པ་འགྲུག་ཅུ་
ཅུ་བཞི་པོ། །སློན་པས་ཀུན་གྱི་བཤེས་ལ་གསུངས། །ཡིག་རིགས་འགྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་
སྟོན། །མ་ག་ཉའི་ལན་ཅ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་མཐམ་དང་ན་ག་ར། །ཟ་ཉོར་ལྷ་འི་ལ་ནའི་
ཡུལ། །ཁ་ཆེ་དང་ནི་རྟ་རི་དང་། །སྲི་"ཡརྒྱ"དང་རྩ་ཡུ་སོགས། །འཕགས་པའི་ཡུལ་
གྱི་ཡི་གེ་དང་། །རྒྱ་ནག་ཡུ་གུར་ཉོར་ཡིག་དང་། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་གྲགས་པ་
སོགས། །ཡི་གེའི་འདུ་བྱེད་མཐར་ཕྱིན་བ། །སློབ་གསལ་འཇམ་དབྱེད་སྲུང་སྲུང་གྲགས་པ་
ཡི། །འདི་བཞིན་འདྲི་བའི་འཕྲུལ་ཡིག་མཁམ། །ཡོད་ན་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། །རྣམ་
དཔྱོད་གཟུགས་བརྟན་གསལ་བར་གྱིས། །མརྒྱལ། །

༡༡། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དྲིས་
ལན་བཞུགས་སོ། །

དོ་རྗེ་འཆང་དབང་སྐྱ་མའི་ཞབས་བཏུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་པར་
འདོད་ཁྲོད་ལ། །དྲིས་པའི་དོན་རྣམས་ཁོ་བོས་འདིར་བརྗོད་གྱིས། །རྟོགས་པར་སྐྱ་
བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྟོངས། །ནང་བར་སྤྱོད་གཉེན་སང་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྷ་སོ་བཞིའི་

༡ མ་ཕྱི། འབའལ། ཡརྒྱ རོལ། ༡༠བའལ། ཡརྒྱ

སྐྱུ་ས་ཅིག་ཅང་"དུ"¹ བསྐྱུལ་བ་དང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་མོས་བ་ལ། དེའི་སྐོན་དུ་
 གཉིད་དུ་འགྲོ་བར་ཚཱ་མ་བ་ན་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འོད་གསལ་དུ་སྐྱེད་ཚུལ་གྱེད་དགོས།
 དེ་ལས་ལྷང་བ་ནི་མི་ལམ་གྱི་སྐྱར་བ་ན་མི་ལམ་གྱི་སྐྱར་བ་དང་མཚུངས་པའི་བྲག་ཅ་
 ལྷ་བུའི་དབྱུངས་གྱིས་ཅིག་ཅང་དུ་བསྐྱུལ་བར་མོས་བས་ཚོག་གི། ཉིན་བར་མངོན་
 རྟོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབས་ལྷང་རིམ་གྱིས་བསྐྱུལ་བར་བསྐྱོམ་མི་དགོས། བསྐྱུལ་ནས་
 ཚུལ་ས་ཉ་ལྷང་གི་ཚུལ་དུ་འོད་གསལ་པའི་ངང་ལས་ཅིག་ཅང་དེ་རྗེ་འཆང་གི་སྐྱུ་ལ་བ་
 ཡུལ་ཞལ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞེངས་བ་སྐྱོམ་བསྐྱོམས་བ་ཡིན།
 "སྐོ་ལ"¹ གསལ་ན་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་དགོས། མི་གསལ་ན་གསལ་པའི་རྒྱུ་དུ་ངག་ཏུ་
 བརྗོད་བ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་ལོངས་སྐྱུལ་གང་གི་ལམ་གྱེད་ཡིན་ཞེས་པ། བསྐྱེད་
 རིམ་ཁོ་ནའི་སྐྱབས་སུ་མི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལམ་གྱེད་རི་བཞིན་མེད་པས། གཉིད་སད་བ་
 བ་དེ་རྗེ་འཆང་གི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་བ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ལས་གཟུགས་གྱི་
 སྐྱར་ལངས་པའི་གཟུགས་སྐྱུ་ལམ་གྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས་ལོངས་སྐྱུ་དང་དེས་བཟུང་
 བའི་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལམ་གྱེད་འདི་ལྷ་བུ་ཞེས་བཞག་དཀལ། འོན་ཀྱང་དེ་གི་ལ་འཁོར་རྒྱལ་
 མཚོག་གི་གཙོ་བོ་ལྷ་བ་སྐྱུས་བསྐྱུལ་བའི་དོར་བཞེངས་བ་དང་རིགས་མཚུངས་ཅམ་
 གྱི་སྐོ་ནས་སྐྱུལ་སྐྱུ་ལམ་གྱེད་ཅམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་སྐྱབ་བྲག་ཏུ་གྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་བུར་དུ་བྲས་ཡོད་པས་དེར་བསྐྱས་
 པས་ཤེས་བར་འགྱུར། ལྷ་མའི་རྣམ་འཁྱོར་ཡང་འགྲིན་ཡིག་ལྷང་གྱེད་བ་ལས་འོས་ཅི་
 ཡོད། ལྷོང་བ་ཉིད་གྱི་སྐྱབས་དེར་བྲན་ཤེས་ཚུང་ཟད་རེ་མཉམ་བར་འརྗོག་བ་ཅམ་

¹ མ་ཕྱི་འབལ་གྱི་ ༥ ཞེས་ ༡༠བཟླ་ - ༥
 ² མ་ཕྱི་འབལ་གྱི་ ༥ ཞེས་ ༡༠བཟླ་ རྗོམ

གྲིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བུ་ཐེབས་རེའང་མ་བསྐྱེདས་པའི་ལྷུང་བ་ཁྲིགས་པའི་བྱ་
 བ་ཚམ་བྱེད་པར་བྱས། ཚོས་^༡ བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ཅིག་འདོད་ན་དེ་
 འདྲས་མི་ཚོག། །ལྟ་བའི་གོ་བ་དྲན་ཚམ་མིན་པར། དམིགས་རྣམ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་
 དག་པར་བརྟེན་པ་བཅད་ནས། ལྷོང་བ་སྣ་ཟེན་ཚམ་གྱི་བར་དུ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱེདས་ཏེ། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱུན་གྱི་རྣམ་འགྲུབ་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱེདས་ཤིང། ལྷོད་ལམ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་བའི་ཅིས་ཟེན་པའི་དྲན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྟེན་པ་
 ཞིག། །སྒྲགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་
 ལེན་གཙོ་བོ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཡིད་དོར་ཉེན་དང་བཟེན་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤང་བ་གང་ཤར་སྟོང་ཉིད་གྱི་རྣམ་རོལ་དུ་འཆར་བ་གཅིག་ལེགས་
 པར་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། ཅུང་ཟད་དྲན་བ་ཚམ་རེས་ག་ལ་ཚོག། །སྤྲོ་ལམ་སྟོང་པར་
 སྤངས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་སྤྲོ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པའི་དམིགས་རྣམ་བསྟེན་ཚུལ་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཛོག་གི། ཀུན་རྗེས་གྱི་སྤང་བ་དང་སྟོང་བ་ཚོགས་པ་སྤྲོ་མ་ལྟ་
 བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་བ་མིན། ལུན་མཚམས་གྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་
 བོར་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་སྟོང་བ་དང་། ཡང་ལུན་བཞེད་བསྐྱེད་རྗེས་བསྟོམ་
 པའི་ལུན་མཚམས་སུ། ལྟ་བའི་སྟོང་བ་བོགས་དབྱེད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མར་ཕྱིན་
 ཐེག་པ་དང་ལུན་མོང་གི་ལྟ་བ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་དབྱེད་བསྟོམ་
 སོགས་ཀྱང་ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྗེས་
 གྱི་སྐབས་སུ་ལྟ་བུ་དྲན་དགོས་པ་རྣམས་ལ་བོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན།

¹ མ་ཕྱི། ༧ནལ། -དང་ ཞོལ། ༡༡ནལ། +དང་

ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་བརྒྱུན་པ་གཙོ་བོར་སྤྱོད་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བོ་རྒྱན་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། སྤྱོད་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྤྱོད་སྤུངས་
 ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མ་གཏོགས་ཤེས་པར་དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་
 པས་རྒྱན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ལྷོད་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་
 དང་། ལྷོད་ལོད་སྤྱིར་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱུན་པ་ལ་འབད་པ་
 གལ་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷོ་མ་བ་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་རང་རང་གིས་གང་ཁས་སྤོངས་པ་
 རྣམས་ལ་སྤོ་སོམས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤོ་ཆིག་སོགས་གྱི་ཆིག་རིས་ཡིད་ལ་བྱུང་བ་
 མ་བྱས་ན་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་ཤེས་པོ་མི་འོང་བར་སྤྱད་ན་ཆིག་རིས་མཐར་ཆགས་ཡིད་
 ལ་བཤའ་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞིན་དོན་ཡིད་ལ་བྱ་སྤོ་སོམས་བྱ། ཆིག་རིས་ལ་
 མ་བཞེན་ཀྱང་དོན་ཚད་བ་བྱུང་པར་ལྷོད་པ་ལ་བྱང་ནས་ཆིག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་
 ཀྱང་ཚོགས། །ཡིད་ལ་བཤའ་མི་ཤེས་པའི་ལས་དང་བོ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྤོ་སོམ་
 ཆིག་སོགས་ངག་ཏུ་བཤའ་མི་དགོས། དགེ་སྤོང་སྤྱགས་གྱི་སྤོ་སྤྱོད་ལྡན་གྱིས་སྤྱོད་
 བཞེད་རྣམ་འབྱོར་སོགས་གྱི་སྤྱབས་སུ་བསྤོད་དབྱངས་དང་རོལ་མོ་དང་མེ་རེག་
 སོགས་གྱི་དུས་བྱུང་ནི་སྤྱོད་སྤོ་སྤྱོད་མ་ལྡན་སྤྱོད་མཚམས་ལྷོད་པ་གཙོ་བོ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པས་ཚོགས་གི། “ཐེང་¹ རེ་བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས། རོ་རྗེ་རིལ་
 བུའི་དེ་ཉིད་བྱུང་བར་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ། ལྷོ་མ་བ་སོ་སོའི་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དང་
 ཡིན། ལྷོ་མ་བ་རྣམ་བཞི་“ཞེས་² ལ་སོགས་པ་ལན་བྱུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་
 མོ་སྤྱོད་གསུམ་དང་མཚན་མོ་སྤྱོད་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱོད་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་

1 *མ་ཕྱི་ཞོལ་བླ་བྲང་གསུམ་གར་ཐེང་བྱིས་འདུག་ཀྱང་ཐེབས་སམ་ཐེངས་གང་རུང་ཡིན་ནམ་སྤྱོད།
 2 མ་ཕྱི་ལུང་ཞེས་ ཞོལ་ཤར་ཤར་ཞེས་ཞུ་བ་ ཟླ་ཤར་ཤར་ཞུ་བ་

བྱང་པོས་པ་ཡིན་གྱི། ལུན་གཅིག་གི་ནང་དུ་ལན་ལྷག་གྲས་པ་ལྟ་བུ་གངས་གྱི་ཅིས་
འགྲིག་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་ །ཉིན་རེ་བཞིན་ཡང་དུས་ལྷག་ཏུ། ཞེས་པའི་དུས་ལྷག་པོ་
ངོས་བསྐྱང་འབྲུ་མནན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་མོད། རི་ལྟར་རིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་ཟིན་
ཏོ། །

ཁྱེད་གྱི་རི་བ་འདི་ལམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་པ་ཤིན་
ཏུ་སྒྲ། །འོན་ཀྱང་སྤྱང་ནས་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་བར་འདོད་
པས་རྗེས་ཡི་རང་། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བའི་བརྗོད་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་རྫོགས་
ཟབ་མོའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་རྣམས། །ཐོག་མར་ལུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྐྱེད་ས་
ནས། །དམ་ཚིག་སློམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སློ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྫོགས་ལམ་གྱི་
རིས་པ་ལ། །ཞོལ་འདོན་མིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུས། །ལེགས་བར་དེས་པའི་
གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་ཅ་བུལ་བར་མཁྱེན་པར་མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་
རགས་པ་ཅམ་ཞིག་གིས། །ཚིམ་པར་མི་བྱ་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་འདོད་ན། །ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ཞིང་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྟེན་པ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པས། །ལམ་གྱི་
གནད་མཚོག་དུ་མའི་དེས་པ་ནི། །ཡུན་རིང་སྐྱ་མ་བསྐྱེན་ལས་ལེགས་བྱངས་
ཤིང་། །དང་པོ་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་ཐོགས་འབྱེན་དང་། །ཕྱི་ནང་མི་མ་ལུན་བགོགས་
རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་བར་སྐྱེད་པའི་སྐྱ་མའི་མན་ངག་གིས། །རྣམ་པར་
བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་ངག་“རང་”བུན་རྒྱུད་པའི་
གདེངས་ལྡན་པས། །ཆེ་འདིའི་སློམ་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་བཅད་དེ། །དབེན་པའི་གནས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ནུན། རང ཞོག། ༡༡བུན། རང རྒྱ། ༡༢ནུན། བྱང

སྲུ་སྦྱིད་ལུག་མི་འགྲུར་པའི། །བཙུག་པ་རྩ་བོའི་རྒྱུན་བཞེན་བསྟེན་པ་འཚེ། །དེ་
ལྟར་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས། །མཛད་བྱུང་དགེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་
མཚོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའི་རིམ་གཉིས་ལ། །རྩེ་གཅིག་ཉམས་ལེན་
བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང་། །ཞེས་བྱ་བའོར་བ¹ དགོ་བཤེས་སེང་གོ་རྒྱལ་མཚོན་
གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགོ་ལེགས་གྱིས་སྲས་པའོ། །¹

༡༡། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་དྲིས་ལན་ བཞུགས་སོ། །

ཨོ་བདེ་ལེགས་སྲུ་གྲུར་ཅིག །རང་དེའི་གསུང་ཤོག་འཕྲོད་ལགས། འཛམ་གླིང་
གི་ཉི་མེད་ལྷ་ལྷོ་གཅིག་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བའི་རྣམ་པ་ལ་རོ་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པའི་སྐལ་
ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་བར་གདལ། རང་ལ་ཁྱེད་ཀ་མ་མཆིས་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་
ལྷགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་གྱིས་ཟབ་དོན་གནད་གྱི་ཉིང་ཁུ་ལེགས་པར་
སྐལ་བ་རྣམས་སློ་ཡི་བྱམ་པར་རྩུང་ཟད་ཆགས་པའི་ཚོག་གི་སྤོང་བས་ཁྱེད་རངས་
པར་གྲུར་པ་ལྷགས་ལ་བཏགས། རྗེ་ཆོས་གྱི་རྒྱུན་ལྷན་གཞུང་འཆད་པའི་སྐབས་དང་
གདམས་ངག་སྟོན་པའི་སྐབས་དགོངས་པ་འགའ་བ་དེད་སློ་ཡུལ་ན་མི་བདེ་ལགས།
བདག་གི་སྐྱ་མ་དེ་གཞུང་ལྷགས་གདམས་ངག་ཏུ་སྟོན་པས། གདམས་དེའི་ཁྱོད་འདིར་

1 མ་ཕྱི། 100ནལ་-༤ན། ཞོག་11བཟུན། བྱ་འཕོར་བ རྒྱ། 15ནལ། བྱ་འཕོར་བ རྒྱ། 15ནལ། བྱ་འཕོར་བ
2 *དྲིས་ལན་འདི་འོག་གི་དགོ་བཤེས་བསྟོན་རྣམས་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་དྲིས་ལན་དང་གཅིག་པ་ཡིན་འདུག

སྟོན་མ་གྲུབ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྲེད་ལགས། རོན་འདི་ལ་རྗེས་བུ་ཡིས་སྦྱོང་ཞིང་།
 འཁྲོངས་བའི་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་ལོ་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའའི་བ་གཅིག་པུར་བས། ཉམས་
 ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤང་བ་དང་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་འགོག་དགོས་པར་བཞེད་ཀྱང་
 རང་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཡོད་དངོས་འགོག་པ་སྤང་བ་འགོག་པའི་དོན་ཏུ་
 མི་བཞེད་པར་གོ། རྗེ་ཡབ་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་བ་འགོག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི།
 རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁའའི་བ་གཅིག་གིས་རིག་པར་སྤང་བ་སྟོན་དགོས་པར་
 བཞེད་པ་དང་དོན་འདྲ་བས། སྤང་བ་མེད་པར་བསྟོལ་བ་མིན། འདི་ཤིང་ཏུ་གནད་ཆེ་
 བའི་མན་ངག་ལགས། རོན་འདི་ལ་སྤང་བ་ཡབ་སྲས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱུངས་
 གཅིག་ཏུ་བདག་གིས་རྟོགས། དེ་བས་ན་ལྟ་འཁྲིད་ཀྱི་མ་དེར་སྟེ་བ་སོགས་འགོག་པ་
 ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་སྤང་དགོས་ཀྱི། སྟེ་བ་ཅམ་དགག་ཏུ་
 མི་རུང་ཞེས་ནན་ཏུར་ཆེན་པོ་མཛད་གདའ་བ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཉམས་ལེན་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྟེ་བ་སོགས་རིགས་པས་འགོག་པར་བཞེད་ན། ཉམས་ལེན་སྟོན་པའི་
 འཁྲིད་ཡིག་ཏུ་སྟེ་བ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་མིན་པར་ག་ལོས། མཉམ་གཞག་སྟོས་
 མེད་“ནམ་མཁའི་རྣམ་འབྱོར་དང་། རྗེས་སོབ་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱུ་མའི་ལམ་ཁྱེད་རྣམས།
 ཞེས་པའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་བ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འགོག་པར་བསྟན་ཞེས་སྟེ་
 བ་དེས། མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤང་བ་འགོག་ན་སྤང་བ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་
 ལས་འོས་མེད་སྟེ་མ་ཏུ་བསམ་ནས་སྤང་བ་རིགས་པས་“མ”^༡ དབྱུང་བར་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་དེས་འོས་འགོག་པ་དང་། རང་བཞིན་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་མཉམ་རྗེས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཤན། བམ་མཁའི་ རོལ། ༡༩ནལ། བམ་མཁའི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠བཤན། མ་ རོལ། ༡༩ནལ། -མ་

གཉིས་གང་དུ་འགོག་པའི་རྒྱལ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་ཞུགས་གངའ་བ། ལར་སྐར་
 བ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་འགོག་པ་དེ་མཉམ་བར་མ་གཞག་པའི་གོང་དུ་ཡིན་ན།
 མཉམ་བར་མ་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐར་བ་མི་འགོག་པ་སྐྱེ་མའི་
 བཞེད་པར་འདོད་པ་དང་འགལ། མཉམ་བར་བཞག་ནས་སྐར་བ་རིགས་པས་འགོག་
 པ་ཡིན་ན། མཉམ་བར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རིགས་པས་དབྱུང་པར་བྱར་མི་
 རུང་ཞེས་པ་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བ་ལགས་མོད། འདི་དག་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ན་ཡང་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས། འདི་ཙམ་གྱིས་
 དགོངས་པར་ཡོད་ལགས། རོན་དམ་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས་པ་ཡང་། སྐར་བ་དོན་
 དམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྲེལ་བ་ལགས་ཀྱི། སྐར་བ་ཙམ་འགོག་
 པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྲེལ་མེད་ལགས། སྐྱེ་མ་ལའ་གྱི་བཞེད་པས། གང་ཟག་གི་བདག་
 ཅེས་པ་སྤང་བོ་ལྡེམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱུང་ཙམ་
 འདི་ཀ་ལ་བཞེད། འདི་ཐ་སྙད་དུ་མི་འགོག་ཅིང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན། རོན་དམ་དུ་
 འགོག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པའི་དོན་དུ་བཞེད། སྐྱེ་མ་སྐྱེས་སྤང་བོ་ལྡེམ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་སྐྱེས་སུ་དེ་གང་ཟག་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མ་ཡིན། དེ་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་བཞེད། གང་ཟག་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་གསུངས་ཀྱི་དགག་བྱར་བཞེད། དེས་ན་ལའ་སྐྱེས་གཉིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཐ་སྙད་དུ་འགོག་པ་དང་། མི་འགོག་པའི་རྒྱལ་བཞེད་པ་རུང་མི་འབྲ་
 བར་གོ་ན་ཡང་། འཆད་པའི་ཆེ་མ་གཏོགས་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་འཛོལ་ཆེན་པོ་མི་འོང་
 བར་སེམས་ལགས། བཞེད་པ་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་དང་། འཆད་པའི་ཆེ་དང་།

ཉམས་ལེན་གྱི་ཚེའི་བྱང་པར་དང་། མཉམ་གཞག་གི་དགག་བྱ་སོགས་གྱི་བྱང་པར་
འདི་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་བར་གདའ་བ་ཡོད་པར་། ཇི་བཞིན་རིག་པ་དགོན་པར་གདའ་
ཞིང་། གསུང་སྒྲེང་ཞིབ་ཏུ་བགྱིད་པའི་སྐབས་རྒྱུད་ན་ཁོ་བོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་
ཟད་འཆིས་ནའང་ད་ལན་སྐབས་མི་བདེ་བར་མཆིས། ལྷུང་ཅམ་བརྗོད་པ་འདི་རྣམས་
ལ་ཅུང་ཟད་དཔུང་ནས་སྤྲུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པར་བྱ། ཞེས་པ་འདི་ནི་སྐྱེ་བ་སྐྱུབ་
པ་དཔལ་བས། རྗེ་ཡབ་སྲས་ལྟ་བུ་སྐྱོད་པའི་གནད་ལ་བཞེད་པ་འདྲ་མི་འདྲ་བའི་གོ་
ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་འདི་འདྲ་འདྲུག་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཅུན་པ་
དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོས་སུལ་བའོ། །

༡༡། །བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་བའི་དྲིས་ལན་
བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་ཏུ་མཆུ་རྩོད་ལ། གང་སྤྲུགས་བཅེ་བའི་སྐྱུན་ལྷུང་སྐྱུང་བས་
ཡང་། །སྦྱིང་ནི་སྐྱུན་པའི་གོགས་གྱིས་ཡོངས་བཏང་ནས། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་
མཚོང་བའི་སློལ་མིག། །སྦྱིན་མཛད་སྐྱེ་ལ་དེ་ལ་བདག་དད་དོ། །བཙུན་ལྷན་པོ་བ་
ལྷན་ཞིང་སྦྱོད་པ་གཙང་། །བག་ཡོད་ལ་དགའ་རྣམ་དཔྱོད་མི་དམན་བས། །ཉག་ཏུ་
ལེགས་བབད་ཚོལ་ལ་མི་ངལ་བ། །བཤེས་གཉེན་ཁྱོད་ནི་ཡུན་དུ་ཤེས་གྲུང་
ཅིག། །ཁྱོད་སྤྲུགས་དགོ་བསྐྱོགས་པའི་འཕྲིན་ཡིག་ནི། །རིན་ཆེན་སྐྱེས་གྱི་བྱང་གྱིས་
རབ་ངལ་བ། །སྤེབས་ལེགས་དོན་བཟང་ལྷན་པས་ཁོ་བོ་ཡི། །མིག་དང་ཡིད་ལ་
དགའ་སྦྱོན་ཅི་ཡང་སྦྱིན། །ཀུན་མཁྱེན་གོ་འཕང་སྐྱེན་མེད་པའི་ལམ། །རྗེས་སུ་མི་

མ་ཐུན་འདོམས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒོ། །ཐེ་ཚོ་མ་ཁྱོད་ལ་འཕྲུང་བར་གྲུར་ཞེས་པ། །རྣམ་
 དཔྱོད་ལྡན་ལ་ཚུལ་འདི་འོས་པའི་གཏུམ། །དེ་ཚེ་རྗེ་བཙུན་སྐྱེ་མའི་གསུང་རབ་
 གྱི། །སློབ་གསུང་བམ་མཐོང་ལས་ཁྱོད་སྒོ་ལས་བཟང་ལ། །ཐེ་ཚོ་མ་བུལ་བའི་དེས་རྟེན་དེ་
 ལྟ་ན། །ཞེ་མ་ཁྱོད་ནི་མཚོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བཟང་། །གནས་འདིར་དེས་པ་ཐོབ་ནས་དང་
 འགྲུང་པ། །བསོད་ནམས་¹གཞོང་²གིས་རྟེན་གྱི་འབད་བས་མིན། །ཚིག་ཅམ་ཐོས་
 བས་མ་ཡིན་བཅོམ་བས་མིན། །ལྷར་སྣང་དེགས་པའི་རྗེས་འགྲོ་དག་གིས་
 མིན། །བདག་གི་སྐྱེ་མའི་གསུང་ནི་འིན་ཏུ་ཟེམ། །དེ་ཚེ་འདི་ལོ་ལས་ཀྱང་མཚོག་ཏུ་
 བཟེང་། །བསྐྱེད་སྐྱུང་པ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་སྤྱ། །དེ་མེད་དེགས་པའི་བྱི་³དོར་⁴བརྒྱ་སྣོང་
 བརྒྱུལ། །དེ་སྤྱིར་འདི་ལ་ཚིམ་བམ་སྐྱེ་བར། །བསག་སྐྱུང་དུ་མའི་སློབ་གསུང་གིས་ཡོངས་
 བཟུང་ནས། །ཞིབ་པའི་སྒོ་ཡི་ཡུལ་དུ་དཔྱོད་ཅིག་དང་། །ཁྱོད་ལ་ཡུན་དུ་མན་པར་
 གདོན་མི་ཟ། །མཁས་པའི་མདུན་སར་ལེགས་པར་བཤམ་པའི་གཏུམ། །བཀའ་
 མཚིན་བགྱིད་ལ་མཚོག་ཏུ་སྤེད་ལྡན་པ། །ཁྱོད་ལ་བདག་ཀྱང་མཁས་པ་མགྲུ་བའི་
 དབྱུངས། །རྒྱ་ཚེར་སློབ་གསུང་ལ་ཡིད་ནི་གྲུས་མོད་གྱི། །ཡུལ་དང་གནས་གྱི་བྱེད་བས་
 བསྐྱེད་བ་དང་། །བདག་ཀྱང་འདུས་པ་མང་པོའི་ཁྱོད་གནས་པས། །གཡེང་སྤྱིར་དེ་
 འིག་ཉོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །དེས་པའི་ལན་འདི་མདོ་ཅམ་བསྐྱུང་བར་གྲུ། །
 དེ་ཡང་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། །སློབ་དཔོན་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་དང་། །འིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་སྤྱིར་

¹ མ་ཕྱི། 11བལྟ། གཞོང་ ཞོལ། 11བལྟ། ཚོང་
² མ་ཕྱི། 11བལྟ། དོར་ ཞོལ། 11བལྟ། དར་

རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་
 མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྗེ་ལྷ་ར་བཤད་པ་བཀོད་
 བས། དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སུན་འབྲིན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་
 ལས་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏུན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཐལ་
 བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྗོད་པར་བསྐྱབ་པར་
 གྲུབ་དང་། དེའི་ཚོས་བརྗོད་པས་དོན་མདོན་པས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྐྱུག་
 པ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་
 སྐྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ལ། འདིའི་དོན་གིན་ཏུ་ཉོགས་པར་དཀའ་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི།
 འོན་ཀྱང་འདི་ལ་གཞན་དག་ན་ལེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྗོད་པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་པས། སངས་རྒྱལ་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྷ་
 བ་ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་ཉུགས་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཚོས་བརྗོད་པ་གཏུན་ཚིགས་སུ་འགྱུར་དགོས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་
 བཅས་དང་སྐྱུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་གཏུན་
 ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྷ་ར་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་
 འགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྐྱོན་དེ་སྐྱོར་བའི་

ཚུལ་ནི། དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་
 འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བཞོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པོས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་།
 སྐྱ་རྒྱལ་ས་ནི་སྐྱབ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་པོ་རང་
 དབང་ལེད་པར་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིར། དེས་ན་བ་རོལ་པོ་ལ་¹ ཁས་སྐྱབས་
 བང་འགལ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བསྐྱབ་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ལ་ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ནི། གཞན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འགྱུར་བར་འགྱུར་ན་ནི། ཞེས་སོགས་གཞུང་ཚོར་བས་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགྲེལ་པར་
 དངོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་དང་འགལ་བའི་སྲིར་དང་། ཐལ་འགྱུར་ཡང་
 དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པས་ཁྲབ་པར་རིགས་པ་སྐྱབ་པ་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 པས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བརྗོད་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་པ་གལ་སྲིད། གཞན་དུ་ན། ངའི་མ་ཚོ་གཞུང་ཚོ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་ལ། ཁོ་
 བོའི་མ་དེ་ཚོས་ཅན། ཚོ་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཞེས་འགལ་བ་
 བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་འདྲ་བ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་རིགས་
 པ་སྐྱབ་པ་ཡང་ཡོད་པར་² འགྱུར། དེས་ན་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་

¹ མ་ཕྱི་ ༡༡བཤན། པོ་ལ་ ཞོལ། ༡༥ནལ། པོས།
² མ་ཕྱི་ ༡༡བཤན། འགྱུར། ཞོལ། ༡༥ནལ། འགྱུར་རྒྱ།

བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སྟོན་པའི་ཚིག་
 མིན་གྱི། གངས་ཅན་ལ་མི་འདོད་པ་འཕེན་པའི་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུང་ཅན་
 ཞིག་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་དགོངས་པར་བདག་སྐྱེ་
 མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིག་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་བརྱུང་ཞིང། དེ་ཡང་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཏུན་ཚིགས་སུ་འགོད་དགོས་སྟེ་དུ་དགོངས་ནས་སྟོན་བརྗོད་པར་མཛད་
 ལ། སྟོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི། འདི་ཐལ་འགྲུང་ཡིན་པས་བརྗོད་པ་འཕེན་དགོས་ཞེས་
 སྟོན་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་པ་
 བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ནས། དེ་བསྐྱབ་པའི་གཏུན་ཚིགས་སྟོན་པར་འདུག་པ་ལ་རྟགས་སུ་
 གང་"དགོད་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང། ལྷག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རང་གི་འགྲུལ་པའི་ཚིགས་ལྟར་འགོད་དམ། དེ་ལས་འགོད་ཚུལ་གཞན་
 ལེད། དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་ཕྱོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་འགྲུང་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་
 བ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། ས་བོན་འབའ་ཞིག་ལྷག་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེ་བ་མ་
 ཡིན་པར་ལྷག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ལྷག་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ནི། ཕྱོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྲུང་
 རོ། །དེས་ན་ཚིག་ཟེན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་འགོད་ཚུལ་གཞན་ལེད་དགོས་པ་སངས་
 རྒྱས་"བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རང་གི་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་གསལ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འགྲུང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ཀུས་པ་ལས། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་
 འགྲུང་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེ་བ་ལྷག་པ་མེད་པར་འགྲུང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཟན། དགོད་ ཞོལ། ༡༤ན། འདོད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན། བསྐྱེད་ ཞོལ། ༡༤ན། བསྐྱེད་སྤྱོད་

དགོས་པ་ལས་སྤྱད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་དོན་མངོན་པས། ཉགས་
 དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་འགོད་པར། དངོས་ཟིན་ལས་བསྐྱོད་པ་དེ་ལྟར་འགོད་པར་གསལ་
 ལ། ཉགས་ལ་འགོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་བསྐྱབ་བྱུང་དངོས་ཟིན་ལྟར་མི་བྱེད་པར་
 དངོས་ཟིན་ལས་བསྐྱོད་དགོས་པའི་རིགས་པ་མཚུངས་པས། དངོས་པོ་རྣམས་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་སྤྲེ་ཞེས་པ་བསྐྱབ་
 བྱར་འགྲུར་རོ། །དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཚོས་སྤྱ་སོང་
 ལ། དེ་བསྐྱོད་པ་"ཅི"འདྲ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་ཞིང་། དངོས་
 པོ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མིན་ན་གཞན་སྐྱེར་འགྲུར་ཉེ་བདག་
 གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་སྤང་གསུམ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་ཅམ་གྱི་ལུས་པ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་།
 སྤང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱད་བཅས་སྤྱ་འདོད་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་རང་གི་བྱུང་བའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་
 ཡིན་པ་ལ། ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་རབ་
 སྐྱོན་མའི་འགྲུར་ལས། སྤྱད་པ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པ་ཡི་ཡང་ཕྱིར་ཉེ། ཞེས་འགྲུར་
 བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེའི་དོན་ནི་སྤང་གའི་སྤྱད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉེད་ཚུལ་
 བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཚིག་གསལ་གྱིས། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་འགྲུ་
 ཚིག་དེ་དག་གི་དོན་བཤད་ནས་སྐྱོན་དེ་དག་སྤོང་བ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་
 ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཞེས་པ་དེ་དག་གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། རི * ཅི ཞོལ། ༡༦ནལ། ཅི

དེ་ཉིད་ཉམས་སྲུབ་པ་དང་ཅིང་། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་བ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
 ཉིད་དུ་འགྲུང་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དང་། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་
 མི་འགྲུང་རོ་ཞེས་པ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྲུང་ཅེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་བྱས་ནས་དེ་
 གཉིས་ཐལ་ཚོས་སྲུབ་པ་དང་གྱི། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཉམས་སྲུབ་པ་བཤད་
 པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་ཉམས་སྲུབ་ལས་ལེན་པ་རྣམས་ནི་མི་རིགས་པར་སྐྱ་
 བའོ། །དེས་ན་གངས་ཆེན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་འདུག་པར་
 མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པར་བྱུབ་ཟིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་
 ཡང་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ས་བོན་འབའ་ཞིག་བར་མ་ཆད་པར་ཐུག་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་
 བས་ཐུག་བཅས་སྲུང་འདོད་པ་ལ། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་།
 ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐོ་ནས་མི་འདོད་པའི་ཚོས་ཐལ་བར་འཕངས་ནས། བདག་
 ལས་སྐྱེས་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་བསྐྱབ་པར་འདོད་ཅིང་ཚིག་གི་རུས་པས་འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྣམས་ཀྱང་རུས་པ་ཡོད་ན་སྐྱ་བ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་
 ཅམ་ཞིག་སྟོན་གྱིས། སྐྱ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་ཅེས་ཡང་གི་སྐྱ་སྐོས་ལ། ཚིག་
 གསལ་ལས་ཀྱང་ཡང་གི་སྐྱ་སྐོས་ཤིང་། འདུག་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེས་ཟིན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
 བར་ཡོངས་སྲུ་རྟོག་པར་འགྲུང་ན་ནི། ཞེས་གསུངས་པས། བྱུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་
 དང་། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་གཉིས་འགལ་གྱི་ཡོད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ལ། དེས་ན་

༡ མ་ཕྱི། ཉམ་མཁན། གྱི ཞོལ། ཉམ་ཁན། གྱི

སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་ཀྱིས་མདོན་བར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་
 གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་སྲིད། ཞེས་བ་དང་། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་མེད་དུ་བརྒྱུད་ནས་
 སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་གྲུབ་ཟིན་ཀྱང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་
 པའི་ཐལ་འགྲུར་གཉིས་པོ་དེ་གསུངས་བ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་རྒྱལ་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་བཀོད་པའི་
 ཐལ་འགྲུར་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉུགས་བསྟན་པའང་མ་ཡིན་པས། ལེགས་ལྷན་གྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་མེད་
 པར་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི་རི་ལྟར་གསུངས་པའི་སྐབས་དོན་ཅུ་ཞེས་
 གསལ་བར་བརྗོད་གྱི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་འགོད་པར་
 རིགས་མི་རིགས་ལ་སོགས་བ་སྐབས་འདིའི་བཀལ་ལན་ཚིག་གསལ་ལས་
 གསུངས་བ་ལྷག་མ་དག་གི་དོན་ནི་ཡི་གེ་མང་བར་འགྲུར་བའི་སྲིད་འདིར་མ་བྲིས་
 ལ། ཁོ་བོས་དབུ་མའི་མཐའ་གཙོད་ཞིབ་པར་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡི་གེར་བྲས་
 བ་ཉིད་དུ་གཟིགས་པས་ཉོགས་པར་འགྲུར་དོ། །དེ་ལྟར་བྲི་བ་དང་པོའི་ལན་བརྗོད་
 ཟིན་ཏོ། །

འཇུག་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བདག་ཉིད་
 བོ། །ཤེས་བྱའི་རང་བཞིན་སྲིད་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བར་ཉོགས་བྱ་སྟེ། །དེ་ཡི་ལྟ་བའི་རྣམ་
 པའི་རྟེན་མཚུངས་ལུས་དང་ལྡན་ཉིད་སྲིད། །གང་ཆེ་འབྲུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡོད་ཉིད་
 ཁས་ལེན་དེ་ཆེ་བཞིན། །ཞེས་པའི་རིགས་པའི་དོན་ནི་རྒྱང་བཞུགས་ཅན། ཁྱོད་

གྲིས་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བར་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བྲོད་
 འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་འགོག་པར་བྱེད་པའི་ལོག་ལྷའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དང་ལྡན་
 པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ཡང་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་
 བས་བྲོད་ལྟ་བ་དེའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འགོད་པ་ཡང་མ་
 ཡིན་ཞིང་སྤྱི་ལ་ཚེན་ནང་ནའང་དེ་ལྟར་མ་བཞོད་དོ། །འོན་ཇི་ལྟར་འགོད་ཅེ་ན། འཇིག་
 རྟེན་ས་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་“དགོད་”བཞེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་པན་བདག་ཉིད་ཚོས་ཅན།
 སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་
 ལ་གནས་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ཀྱི་ཁོག་པ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་འབྲུང་
 བ། བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱང་པན་བཞེན། ཞེས་འགོད་པ་གསལ་བར་
 ཡོད་ལ། འདིའི་སྤྱོད་ཚེས་རྒྱང་པན་རང་གིས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁོ་
 བོའི་ངོར་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱབ་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་བསྐྱན་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་པར་ལྟ་བའི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན། དེའི་འཇིན་
 ལྟངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བརྒྱུང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་མེད་དགོས་པ་ལ། དེས་
 བརྒྱུང་བ་ལྟར་ལ་གཞོད་བྱེད་འདི་ལྟར་ཡོད་དོ་ཞེས་བསྐྱོག་པ་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཚད་མ་བསྐྱན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་། རྟགས་ཡང་དག་བཞོད་པ་ལ་ཚུལ་ངེས་བྱེད་
 གྱི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱན་དགོས་པ་དུ་མ་ཞིག་ནི་མཁས་པ་མཐའ་དག་ལ་
 ཡོངས་སུ་གྲགས་སོ། །དེས་ན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་
 མེད་པར་འཇིན་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པ་དང་། དོན་ལ་ཞུད་པར་ཅིའང་མེད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༣༥ན། དགོད་ ཞོལ། ༡༩༣༥ན། འགོག་

སའི་རིགས་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་དོགས་པ་བཞོད་པའི་སེམས་ཙམ་པ་
 དང་སྐྱུར་བའི་མཚུངས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྷ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉེན་
 པ་རོལ་མེད་པར་འདྲིན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལ་ཡང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་
 ལྷ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་འདྲིན་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་
 པ་མཚུངས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་ཡང་
 དགོས་པ་མེད་དོ། །ཁྱི་བ་གཉིས་པའི་ལན་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

བྱང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་སྐྱབ་བར་འདྲིན་པ་ཡོད་ན་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐྱབ་པའང་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་ལ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་དོན། ཚོས་དེའི་སྣོད་ལྷགས་སམ་སྐྱབ་ཚུལ་ཇི་འདྲ་ཞིག་
 འདུག་རིགས་པས་དབྱུང་ན། མིང་དང་བདུ་ལ་གཏན་མ་ལྟོས་པར་ཡུལ་ཁོ་རང་གི་
 སྣོད་ལྷགས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཀྱིས་
 བཞག་པ་མིན་པའི་སྣོད་ལྷགས་སུ་སྐྱབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པས།
 གཞན་དབང་ཡོངས་སྐྱབ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་འདྲིན་པ་དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚད་བཞག་པ་ལྟར་གྱི་མིང་ཙམ་
 “ཀྱིས་¹ བཞག་པ་མིན་པ་སྣོད་ལྷགས་སུ་སྐྱབ་པར་འདྲིན་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་བརྟགས་ལ་མིང་དང་བདུས་བཞག་ཅེས་
 འདོད་པའི་དོན་ནི། ལྟོ་སྒྲིབ་བ་ལ་བྱམ་པའོ་ཞེས་པའི་སྣོ་སྐྱེ་བ་བྱམ་པའི་བདུ་ལ་

1 མ་ཕྱི། 143ན ཀྱིས ཞོལ། 143ན ཀྱིས

བལྟོས་པས་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པའི་ཐལ་སྣང་གི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་མིང་གིས་བཞག་པའི་དོན་
 ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེའི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པའི་ཐལ་སྣང་གི་གཞི་ཡིན་པ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྲུར་བ་ནི་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་
 ཐལ་སྣང་གྲུས་པའི་དོན་ཡུལ་རང་སྟེན་ན་ཅི་ལྟར་གྲུབ་རིགས་པས་བཅའ་བས་རྟེན་རྒྱ་
 རྒྱུང་ན་བྱམ་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་
 པས་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པའི་ཐལ་སྣང་གི་གཞིར་སེམས་ཅམ་པ་རང་གི་ལུགས་གི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་འདོད་ཀྱང་། ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་
 ཐལ་སྣང་གྲུས་པའི་ཐལ་སྣང་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་ཡུལ་རང་དོས་ནས་ཅི་ལྟར་གྲུབ་
 རིགས་པས་བཅའ་བས་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་པས་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཏུ་འདོད་པ་དེ། དེ་ལ་ཡོད་པས་སྲ་མ་ལྟར་མི་
 འཛིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་ལྟར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་དངོས་སྣ་བ་རང་ལུགས་ལ་དངོས་མེད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་།
 ཐལ་འགྲུར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པའི་ཚད་བཞག་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་དངོས་སྣ་བས་
 དངོས་མེད་ལའང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་དེ། འདི་དག་ནི་བདེན་མེད་དང་། རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་སོགས་གི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་ལ་གྲུབ་མཐའ་གོང་
 འོག་གི་དབང་གིས་བདེན་ཚད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་གིས་གྲུབ་པར་འཛིན་ཚུལ་
 གི་ཚད་ལ་སྤྲ་རགས་ཆེན་པོ་རྒྱུང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བ་གསུམ་པའི་ལན་
 བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

ལམ་རིམ་ལས། སེམས་པའི་ལས་ལས་ཡིན་ཀྱང་ལམ་མ་ཡིན། ལུས་དག་གི་

བདུན་ལས་དང་ལམ་གཉིད་ཀ་ཡིན། བརྒྱུ་སེམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལམ་ཡིན་
 །ཀྱང་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདྲོད་ལས། གསུམ་ལམ་བདུན་ནི་ལས་ཀྱང་
 ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་པའི་ལས་ཞེས་པ་ནི། རྩུ་དུས་ཀྱི་ཀུན་
 སློང་ཡིད་ལས་ཡིན་ཞིང་། ལུས་དག་གི་ལས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་དུས་ན་ལུས་དག་གི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞིའམ་
 རྟེན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་མ་ཡིན་ནོ། ལུས་དག་གི་བདུན་ནི། སོག་གཙོད་པ་
 སོགས་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་འཇུག་པའི་དུས་ཀྱིས་སེམས་པ་སྟེ།
 ལས་ཉོན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་དག་གི་རྣམ་རིག་ཀུན་
 ཅས་སློང་བའི་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ཆ་མིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཡིན་ལ། རང་དུས་ན་ལུས་དག་
 གི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་གཞིའམ་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡང་ཡིན་ནོ། །བརྒྱུ་སེམས་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀུན་ནས་
 སློང་བའི་རྩུ་དུས་དང་དེ་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་གང་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དབང་གིས་རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པ་
 འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་དག་ཞིབ་པར་ཚོས་མངོན་པ་ལ་སྦྱངས་
 ཅས་ཤེས་པར་བགྱི་འཚལ། ཅི་བ་བཞི་པའི་ལན་བརྗོད་བྱེད་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་པའི་
 ལན་མཐར་ཕྱིན་པར་སྦྱས་བྱེད་ཏོ། །

རྒྱང་ངེས་པ་རྣམས་བྱེད་ལ་དཀའ་འགྲེལ་བྱེད་པ་དགོས་གསུང་བ་འདུག་པ་དེད་
 བྱ་བ་དུ་མ་ཞིག་གིས་གཡེངས། ཡིག་ཆ་བཞག་དགོས་མགོ་རྩུག་པ་དང་ཁས་ལྷངས་
 པ་དང་དམ་བཅས་པ་གཞན་ཡང་མང་བས་རེ་ཞིག་གྲུབ་བར་དཀའ་བ་འདྲ་ལགས།

དམ་པ་ཁྱེད་རང་གི་སྐྱགས་ཀྱི་དང་པ་དང་འདུན་པ་དྲག་པོས། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་སློན་པ་དང་དེའི་སྦྱང་དུ་བསམས། སྦྱང་གི་སློ་དུ་མ་ནས་འབད་
པ་མཛད་ན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གདོན་མི་འཚམ་ཞིང། འདིར་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་མ་སྐྱུན་
འགྱུར་དུ་སློན་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བགྱིད་པ་ཡོད་ལགས། ཞེས་པའི་རྟེན་མཚོན་པ་
དར་ཆེན་ཁ་གང་འབྲུལ། ཞེས་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་བས་ཡོངས་
སུ་བྱི་བའི་འཕྲིན་ཡིག་དངུལ་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་ཏེ། སྦྱར་ཁམས་དགའ་ལྡན་དགོན་
ནས་བསྐྱར་བའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་དགེ་ལྡན་རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་སྤིང་ནས་སྤུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༧། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་གིས་བྱིས་ལན་
བཞུགས་སོ། །

རྗེ་བཙུན་སྤྲེའུ་མའི་ཞབས་ལ་སྐྱག་འཚལ་ལོ། །འདིར་གང་དག་སློབ་པ་པོ་དོན་
ཡོངས་སུ་ཚོལ་བར་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ཁོ་བོ་ལ་བྱི་བའི་ཡི་གེ་མིག་ལམ་དུ་བྱིན་པར་
བྱས་ནས། འདི་དག་གི་ལན་གསལ་བར་བརྗོད་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་སྤང་བ་དེ་ལ་
མདོ་ཙམ་ཞིག་སྦྱར་བར་བྱ་ཡིས། རྣ་བ་སྦྱགས་ཏེ་ཉན་པར་བྱོས་ཤིག །ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་བ་
གསུམ་རྣམ་པར་བཀོད་པའི་དང་པོ་དབུ་མ་བས་ཀུན་ཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་དང་དོན་དུ་འགྲེལ་ན་དེ་ལ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་དགོས་ན། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་
པ་རབ་གསལ་དུ་གསལ་བར་མཛད་པ་མི་སྣང་ཞིང་གསུང་བསྟོས་འདི་ཡིན་ཟེར་

བའང་མ་ཐོས་པས་འདི་འདྲ་ཡིན་གྱི་གོ་བ་དེ་བར་སྒོམ་ཤིག། །ཅེས་སྒྲུས་པ་དེ་ལ་འདི་
 ལྟ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་ཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་
 ལ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་བར་རྗེའི་གསུང་
 རབ་ལས་བསྟན་ཅིང་ཁོ་མོས་ཀྱང་ཡི་གེར་བྲིས་ཏེ་འདུག་གོ། དེ་བས་ན་འདྲུག་པའི་
 གཞུང་དང་དེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀ་ཏུ་སྤྱི་དོན་མེད་པ་ལ་གཞོན་གྱིང་ཡོད་
 པའི་སྐབས་གྱི་དེགས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
 དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིང་མཚོགས་ཏུ་བྱས་
 པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་པའི་ལུགས་ཀྱིས། དེ་
 ཉིད་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་རང་འཛིན་ལྟ་སྟེས་ཀྱི་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལས་གྱིང་བ་
 མོའི་བདག་གི་ཆ་ཤས་དང་གདགས་གཞི་དེའི་ཆ་ཅམ་བཏགས་ཚོས་སུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་པ་སོགས་དེགས་པས་གཞོན་པ་བསྟན་ནས། འགོག་པའི་ཚུལ་གསལ་ཞིང་
 རྒྱས་པར་འདྲུག་པ་རྩ་འགྲེལ་རྗེའི་རྣམ་བཤད་དང་བཅས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ་ལ་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིང་མཚོགས་ཏུ་བྱས་
 པའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་། དབང་ལྡན་འགྲོ་བའི་གྱིང་
 བ་མོར་ཁས་ལེན་མཚུངས་པར་འདྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་དང་རྣམ་བཤད་དུ་
 གསུངས་པ་དེའི་མཚུངས་ཚུལ་ཤེས་ན་དངོས་ལ་གཞོན་གྱིང་སྒྲོན་མེད་པའོ། །གཞན་
 ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་ཁས་ལེན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་པ་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་རང་མཚན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྐབས་

བར་གསལ་བར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་གོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་
བར་གསུངས་པའི་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཚོལ་བས་འཕོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

དེ་བ་གཉིས་པ་འདི་ལྟར། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་ཞེས་པའི་
སྐབས་སུ། བདག་དེ་“ཡིད་^༡ཤེས་སློབ་ལྡེ་ཡི་ཤེས་བྱར་འདོད་བར་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་
གཞན་པ་ཅིག་གིས་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་བདག་དབང་ཤེས་
“ཀྱིས་^༢ཤེས་བྱར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་སུ་ཨེ་ཡོད་སྐྱམ་ལགས། ཕྱི་མ་
ལྟར་ཡིན་པའི་འབྲུ་མནན་རྒྱར་པ་མ་མཛད་འདུག་ཅེས་སྐྱབ་པའི་ལན་ནི། དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་གཙང་ནག་པས་ཀྱང་དེ་བ་འདི་ལྟར་སྤྲུགས་ལ་ཤར་ནས་མ་བདེ་བར།
རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་པའི་ཤེས་བྱར་དེ་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་བཅོས་མོད་ཀྱང་།
གཞུང་དེའི་རང་འགྲེལ་དུ། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གིས་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསལ་
བར་གསུངས་པས་འྲི་རྒྱར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་བཞན་མཛད་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་སྐྱབ་
བ་པོ་འཕགས་པ་མང་པོས་བཀུར་བ་བ་དག་ཡིན་པར་རང་འགྲེལ་དུ་དངོས་སུ་
གསུངས་པས། བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་སུ་ཨེ་ཡོད་སྐྱམ་
ཞེས་བ་རྩེ་བ་གྲགས་པ་རང་ཉིད་ལ་ཞུས་པར་འགྲོ་བ་ཨེ་ཡིན། རྩེ་བ་གྲགས་པས་དེ་
འདྲའི་རང་སྡེ་ཡོད་པར་རང་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དེ་དག་གིས་གསལ་བར་བཤད་འདུག་
པས། བདག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་བྱར་སྐྱབ་པ་མང་བཀུར་བའི་སྤྲུགས་མ་ཡིན་པའི་
ཤེས་བྱེད་སུ་ལ་བརྟན་རྒྱ་ཡོད། སྡེ་སྡོད་འཛིན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མཐའ་དག་ལ་དེས་
ཤིག་དང་། དེ་ལྟར་ན་གདོད་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་ཞོག་གི། མང་བཀུར་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟླ། ཡིད་ ཞོལ། ༡༧བཟླ། རྣམ
༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཟླ། ཀྱིས་ སྐྱུ།བཟླ། ༡༧ལཟླ། ཀྱི

དབང་ཤེས་རྟོག་བཅས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལེན་པའི་སྤྲེ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྲུ་བ་ན་སྤྲུ་ཞིག་གིས་
ལན་བཏབ་པར་བྱས་པ་ཡང་དེ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

ཁྱོད་ཀྱི་དེ་བ་གསུམ་པ་འདི་སྐད་ཅེས་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
དེ་དུས་ཀྱི་སྤང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་འགོག་ལྟ་ལྟ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་བྱས། ས་བརྒྱད་
བ་བ་དེ་འགོག་པ་ལས་རྒྱལ་བས་བསྐྲངས་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྟ་
བྱ་ཞིག་སྤང་སྟེ། ས་བདུན་པ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་སྤང་ལས་ཀྱང་ཉིང་དེ་
འཛིན་གྱི་ཅལ་ལུལ་དུ་བྱུང་བས་འཇུག་ལྡང་གི་ཅལ་ཆེ་བུ་འགོ་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསྐྲངས་དགོས་པ་ཅི་ཡིན། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་
ས་བརྒྱད་པ་བས་ས་བདུན་པ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱས་
ཀྱང་རྒྱལ་བས་བསྐྲངས་པར་མཛད་ན་ནི་སྤོང་བ་དགོས་མེད་ལ། གལ་ཏེ་ས་བདུན་
པ་བས་དེ་ལྟར་འཇུག་ལྡང་བྱས། ས་བརྒྱད་པ་བས་མི་བྱས་པས་བསྐྲངས་དགོས་ན་
ནི་ས་བདུན་པ་བས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་ཅལ་ཞན་དུ་སོང་བར་
འགྱུར་རོ། ཞེས་སྤྲུས་པས་ནི། དོགས་པ་འདི་གང་དག་སྤྲུ་ཞིག་གི་ཡིད་ལ་སྤྲེས་པ་
དེས་ནི། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་ས་བརྒྱད་པར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་
ལས་བསྐྲང་བའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དག་གི་ཡི་གེ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་
ཞིང་དོན་ལ་སྤོ་ཁ་མ་སྤོ་གས་པར་གསལ་བར་བྱས་ལ། འདིའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་མ་
ཤེས་ན་སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆེ་ཤོས་རང་དེ་ལ་རྣམ་པར་
འཛོམས་ནས་སྤོ་གས་གང་ན་འཇུག་ཀྱང་རྟོགས་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༣ན། ལ ཞོལ། ༡༣ན། པས ལྷ། ༡༣ན། བ་ལ

རོ། །བྱང་སེམས་ས་བརྒྱད་པ་བས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་
 མཐའ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་ཤིན་ཏུ་ཡང་རུས། ས་བརྒྱད་པ་བས་འགོག་པ་
 ལས་སྦྱར་དུ་ལྡང་མ་རུས་ནས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་བསྐྱང་བ་ག་ལ་
 ཡིན། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་རུས་ན་འགོག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་
 པར་འཛོག་མི་སྲིད་པས་ག་ལ་ཁྱབ། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་རུས་
 བ་འཇུག་ལྡང་དེ་ལྟར་བྱེད་པས་ཨེ་ཁྱབ། མ་ཁྱབ་ན་དོགས་པ་དེ་ལ་འབྲེལ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། ཁྱབ་ན་ས་བརྒྱད་པ་བ་ཚོས་ཅན། འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་
 སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་བྱེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་
 རུས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁྱབ་དངོས། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་
 པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་། མཉམ་གཞག་སྤུང་ཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 རུས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་ཉིད་ཚོས་ཅན། བསྐྱལ་བའམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་
 གཞག་སྤུང་གཅིག་ལ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་
 སྟོམས་པར་འཇུག་རུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་ཅིག་ཞིག་ཡོད། དེས་ན་ས་
 བརྒྱད་པར་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ལྡང་བྱེད་ནའང་རུས་ལ། བསྐྱལ་
 པའམ་བསྐྱལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མཉམ་གཞག་སྤུང་ཅིག་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་
 བའང་རུས་པས་ཡུན་རིང་སྤང་དེ་གཉིས་ཀ་རུས་པར་འབྲ་བ་ལ། ཡུན་རིང་དུ་འགོག་
 པ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མི་རུང་བས་ཡུན་རིང་དུ་མཉམ་པར་མ་འཛོག་ཅིག །ཅེས་
 གདམས་པ་ཡིན། མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་རྗེའི་གསུང་རབ་ན་རྒྱས་པར་གསུངས་

བས་འདྲིར་བརྗོད་བས་ཅི་ཞིག་གྱ། ས་བརྒྱད་པ་བས་འགོག་པ་ལ་མཉམ་བར་བཞག་
བ་ན་དེ་ལས་སྤྱད་དུ་ལྷང་མ་རྒྱས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སློང་གོགས་བྱས་པར་གོ་
ན་ལིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ལོ། །

སྤྱི་ལ། ཚིག་ཅེས་སྤྱད་སྤྱད་རིགས་པས་ཡིད་ཚིམ་ཞིང་། །སློར་འཕྲེང་ཉུང་
དུས་ཚོག་ཤེས་མ་བྱས་པར། །མཁས་པའི་མདུན་སར་དྲི་མེད་རིགས་པ་ལ། །གཉིང་
ཕྱིན་གྱུར་པའི་ངལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །གཞུང་འགྲེལ་མཁས་པའི་རྣམ་བཤད་རྒྱས་
བ་ཡིས། །ཚིག་དང་དོན་ལ་ཞིབ་བར་སྦྱངས་པ་ན། །དོགས་པ་འདི་འམ་འདི་འབྲ་
གཞན་པ་དག །སློང་དམ་འོན་ཏེ་གཞན་གྱི་ཡིན་ཡང་རུང་། །གཞི་མེད་གྱུར་བའམ་
ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་སྤྱ། །མ་ལུས་རང་གི་ངང་གིས་སློག་པར་འགྱུར། །ཤིང་ཏྲ་ཚེན་
པའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིང་མ་ཕྱིན། །བྱིས་པའི་གཤམ་འགྲེང་ཡང་དག་རིགས་པར་
འགྲུལ། །ལེགས་བཤད་རྒྱ་ཚེན་སློགས་པ་ཅེས་ཡང་སློངས། །མངོན་སུམ་མཐོང་བའི་
དོན་ལའང་སློངས་པར་འགྱུར། །དེ་སྐད་སྤྱོད་བ་རིགས་པའི་མིག་སྤྲོན་གྱིས། །རྣམ་དག་
སློ་མིག་སྦྱངས་པའི་དགོ་ལེགས་དཔལ། །བཟང་པོ་གང་དེའོ་དེ་ཡི་དྲི་བ་པོ། །གང་
ཡིན་དེ་ལ་གང་མས་པའི་གཏམ་འདི་བསྟོད། །ཅེས་གྲུབ་པའི་གནས་མཚོག་དགོ་ལྡན་
རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྦྱར་བ་དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། །བཤེས་གཉེན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱི་དྲིས་ལན་
བཞུགས་སོ། །

དཔལ་ལྡན་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་དབྱུས་ན་སྤྱོད་པའི་སང་གོ་གང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་

སྤྱི་པོར་གཞུང་ལུགས་རལ་པའི་ཁྲར་གྱིས་བརྗེད་པའི་སྤྱན་རླུང་། དགེ་བར་ལྷ་བཀ
 ཁྲིད་ཉིད་གངས་རིའི་ཁྲོད་ཀྱི་རྒྱལ་བའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་མཐའ་དག་གི་ཚད་པལ་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་མིག་ཏུ་གྲུར་པའི་མཚུངས་མེད་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ཁྲི་གལ་བ་
 དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དམ་པའི་དབང་ལུགས་གིས་མངོན་པར་དབང་བསྐྱར་བར་
 གྲུར་ཉོ་ཞེས་གཏམ་དུ་བརྗོད་པའི་སྤྱན་པའི་དབངས་ཀྱིས་རྣ་བའི་བཅུད་ལེན་གྱིན་
 པས། ཡིད་ཀྱི་སྤྱེས་བུ་སློང་དགའི་སྒོས་གར་ལ་ལྷགས་ཏེ། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་མཛད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སློང་བའི་ཁྲར་
 ཆེན་པོ་ཁྲིའི་དཔལ་གྱིས་བསྐྱར་པའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་ཡུན་རིང་དུ་མངོན་པར་
 མཐོ་བར་གྲུར་ཅིག །ཅེས་ཤིས་པ་བརྗོད་པའི་དགེ་མཚན་མཚོན་པར་བགྱི་བའི་ཉེན་
 འབྲེལ་ཙམ་དུ་ཚོས་དང་ཚོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་བཀུར་སྟེ་བགྱིད་པའི་མཚོད་པའི་
 ཡོ་བྱེད་ཀྱི་གངས་སུ་བགངས་པ་བཟོའི་སྒྲ་ཏེ་བཟང་པོར་བརྗེ་བ་ཞིག །གཤེས་གཉེན་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ལ་ཞིབ་ཀྱི་ལྷ་བ་གསོལ་བ་དང་བཅས་པ་འབྲུལ་དུ་བསྐྱར་བ་
 ལགས། ཞེས་ཚེས་བཅུ་ལ་སྤུལ་བ་དགེ་ལེགས་སུ་གྲུར་ཅིག །འདི་བྲིས་དགེ་བས་
 ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །ལུས་སློག་ལོངས་སློང་གང་ལའང་མི་ལྟ་བར། །བཀའ་
 བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཚོད་པ་ལྷུང་སྒངས་ནས། །དཔལ་ལྷན་སྒྲ་མའི་དགོངས་པ་
 རྗོགས་བྱས་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་སུན་སུམ་ཚོགས་པར་ཤོག །དགེ་ལོ། །

༡༧། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ ཀྱིས་དྲིས་ལན་བཞུགས་སོ། །

དོན་འཆང་དབང་སྲ་མའི་ཞབས་བཅུད་དེ། །དད་ལྡན་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱབ་བར་
 འདོད་ཚུད་ལ། །དྲིས་བའི་དོན་རྣམས་ཁོ་ལོས་འདིར་བཞེད་ཀྱིས། །རྟོགས་བར་སྲ་
 བའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་སྟོང་ས། །ཁར་བར་ལྷ་དྲོ་གཉེད་སད་མ་ཐག་གི་ཆེ་ལྷ་ལོ་བཞིའི་
 ལྷས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱལ་བ་དང་དེམ་གྱིས་བསྐྱལ་བར་མོས་བ་དེ་བཞིན་བྱ་ཞེས་བ་
 བོ། །ལྷ་བ་ན་ལྷས་བསྐྱལ་བར་མོས་བ་ལ། དེའི་སྟོན་དུ་གཉེད་དུ་འགྲོ་བར་ཚོམ་བ་ག།
 བསྐྱེད་དེམ་བའི་འོད་གསལ་དུ་སྐྱད་ཚུལ་བྱེད་དགོས། དེ་ལས་ལྷ་བ་ན་མི་ལས་གྱི་
 ལྷ་བ་བ་དང་མཚུངས་བའི་བྲག་ཆ་ལྷ་བུའི་དབྱངས་གྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱལ་བར་
 མོས་བས་ཚོག་གིས། །ཉེན་བར་མའོན་རྟོགས་བསྐྱོམ་བའི་སྐབས་ལྷ་བ་དེམ་གྱིས་
 བསྐྱལ་བར་བསྐྱོམ་མི་དགོས། བསྐྱལ་ནས་ཚུལ་ཉ་ལྷ་བའི་ཚུལ་དུ་གསལ་བའི་རང་
 ལས་ཅིག་ཅར་དོན་འཆང་གི་སྐྱ་ཡབ་ལུམ་ཞལ་བྱག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་བའི་རྣམ་
 བར་བཞེངས་བ་སྐྱོས་བསྐྱོམ་བ་ཡིན། རྫོང་ལ་གསལ་ན་རག་དུ་བཞེད་མི་དགོས། མི་
 གསལ་བ་གསལ་བའི་སྐྱེན་དུ་རག་དུ་ཚུང་ཟད་བཞེད་བ་ལ་མི་རུང་བ་མེད། འདི་
 ལོངས་སྐྱལ་གང་གི་ལས་བྱེད་ཡིན་ཅེས་བ་ལ། བསྐྱེད་དེམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་མི་
 ལས་གྱི་ཆེ་ལས་བྱེད་དེ་བཞིན་མེད་སུ། གཉེད་སད་བ་ན་དོན་འཆང་གི་རྣམ་བར་
 ལངས་བ་ཡང་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལས་གཞུགས་གྱི་སྐྱར་ལངས་བའི་གཞུགས་གྱི་

༡ མ་ཕྱི་༡༥བཟུམ། གིས། རོལ་༡༩༧༧། གི།

“སྐྱེ་ལམ་གྱེད་ཅམ་མ་གཏོགས། ལོངས་སྐྱེ་དང་དེས་བཟུང་བའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ལམ་གྱེད་
 འདི་ལྟ་བུ་ཞེས་བཞག་དཀའ། འོན་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་གཙུག་ལོ་ལྷ་བ་
 ལ་སྐྱེས་བསྐྱེས་བའི་དོར་བཞེངས་བ་དང་། རིགས་མཚུངས་ཅམ་གྱི་སྐོན་ནས་སྐྱེས་སྐྱེ་
 ལམ་གྱེད་ཅམ་དུ་བཞག་ཀྱང་རུང་། སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སུན་ཏུ་གུ་
 གྱེད་ཚུལ་ཁོ་བོས་ཡི་གེར་རྒྱར་དུ་བྲས་ཡོད་པས་”དེ^༡་བལྟས་པས་ཤེས་པར་འགྱུར།
 རྒྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར་ཡང་ཁྱིད་ཡིག་ལྟར་གྱེད་པ་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། ལྟོང་བ་ཉིད་སྐྱབས་
 དེར་སྐོན་ནས་རྒྱང་ཟད་རེ་མཉམ་པར་འདོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་ལྟ་བ་
 ཐེབས་རེའང་མ་བསྐྱུངས་པའི་སྐྱེད་བ་ཞེགས་པའི་བྱ་བ་ཅམ་གྱེད་པར་བུས། ཚོས་
 ”^༢་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ཞེག་འདོད་ན། དེ་འདྲས་མི་ཚོག་ །ལྟ་བའི་གོ་
 བ་རགས་པ་འོན་ཅམ་མིན་པར། དམིགས་རྣམ་སྐྱོང་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ཤིང་
 བཅད་ནས། ལྟོང་བ་སྣ་ཟེན་ཅམ་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་ཚིག་བྲིས་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ། དེ་ནས་
 ཀྱང་རྒྱན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྲས་ནས་བསྐྱུངས་ཤིང་། ལྟོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྟ་
 བའི་ཅེས་ཟེན་པའི་འོན་ཤེས་ནར་མར་འབད་པས་བསྐྱེན་པ་ཞེག་སྐྱགས་མཚན་ཉིད་
 གང་གི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཡང་མེད་མི་རུང་གི་ཉམས་ལེན་གཙུག་ལོ་ཡིན། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཡིད་དོར་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐྱང་བ་གང་
 །ཤར་སྐོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འོལ་དུ་འཚར་བ་ཞེག་ལེགས་པར་སྐྱུང་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱང་
 ཟད་འོན་ཅམ་རེས་ག་ལ་ཚོག་ །སྐྱ་སྐྱ་ཐམས་སྐོང་བར་སྐྱུངས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཚོས་སྐྱེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤བཙན། སྐྱ ཞོལ། ༡༡ནཉན། སྐྱའི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༤བཙན། དེ ཞོལ། ༡༡ནཉན། དེར
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༤བཙན། -ཀྱི ཞོལ། ༡༡ནཉན། +ཀྱི

ལ་ང་རྒྱལ་འཛོགས་པའི་དམིགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཚུལ་གཤམ་བར་བྱས་ནས་འཛོགས་གིས།
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་དང་། རྟོང་བ་ཚོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དམིགས་
 ཀྱི་སྤང་བ་མིན། སྤང་བ་མཚམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཙོ་བོར་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དམིགས་ཀྱི་
 སྤང་བ་དང་། ཡང་སྤང་བ་ཞིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྤང་བ་མཚམས་སུ་ལྟ་བུའི་
 རྟོང་བ་བོགས་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་དང་། སྤང་བའོང་གི་ལྟ་བ་
 སྤང་བ་ཚུལ། རྟོང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གིས་དབྱུང་བསྐྱོམ་དང་འཛོགས་བསྐྱོམ་སོགས་ཀྱང་
 ཡང་ཡང་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 ལྟ་བ་དྲན་དགོས་པ་ཀྱི་མཚམས་ལ་བོགས་པོང་ནས་པོང་དུ་ཐོན་འོང་བ་ཡིན། ཡི་གེ་བརྒྱ་
 པའི་བརྒྱུ་བ་གཙོ་བོར་སྤང་བ་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྤྱིར་བོ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 གཞུང་ཚད་ལྡན་དུ་མའི་དགོངས་པ་ཡིན། སྤང་བ་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་སྤང་བ་སྤང་བ་ཚོགས་
 པའི་ཡན་ལག་ཅེས་མ་གཏོགས། དགོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མི་བཞེད་པས་རྒྱན་གྱི་
 ཉམས་ལེན་ལ་ཡོད་མེད་དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། ལྟར་བ་འཕེལ་བ་འགོག་པ་དང་།
 ལྟར་ཡོད་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྤང་བ་མཚམས་སུ་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་བརྒྱུ་བ་ལ་འབད་བ་གལ་
 ཚེ་བ་ཡིན། རྟོན་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཀྱི་མཚམས་དེས་པོ་མི་འོང་བར་སྤང་ན་“ཚིག་
 རིགས་རང་རང་གི་གང་ཁས་ལྡངས་པ་ཀྱི་མཚམས་ལ་སྤྱོམ་སེམས་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྱོམ་
 ཚིག་སོགས་ཀྱི་ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་དྲན་བར་མ་བྱས་ན་བསྐྱེད་བྱ་ཀྱི་མཚམས་དེས་པོ་མི་
 འོང་བར་སྤང་ན་ཚིག་རིས་ཐར་ཆགས་ཡིད་ལ་འདར་ནས་དེའི་རིམ་པ་བཞེན་དོན་
 ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་སྤྱོམ་སེམས་བྱ། ཚིག་རིས་ལ་མ་བརྟེན་ཀྱང་ཚང་བར་དྲན་པར་ལུས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ནལ་ཚིག་ ཞེས། ༡༧ནལ་ཚིགས་

བ་བྱས་ནས། ཚིག་རིས་ཡིད་ལ་མ་བྱས་ཀྱང་ཚོགས། །ཡིད་ལ་བཤམ་མི་ཤེས་པའི་
 ལས་དང་སོ་བ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སྡོམ་ཚིག་སོགས་ངག་ཏུ་བཤམ་མི་དགོས། དགེ་
 སྲོང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྡོམ་ལྡན་གྱིས་སྤུན་བཞིའི་རྣམ་འབྲོར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟོད་
 དབྱངས་དང་། རོལ་མོ་དང་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱི་དུས་བབ་ཀྱི་སྤུན་གྱི་ཐོག་མ་ནས་སྤུན་
 མཚུགས་བར་དུ། དུས་གཅིག་ཏུ་དུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཚོགས་གི། ཐེབས་རེ་
 བཞིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་མི་དགོས། རོ་རྗེ་རིལ་བུའི་དེ་ཉིད་བྲན་པ་བྱེད་པ་དང་མི་
 འདྲ། སྡོམ་པ་སོ་སོའི་བཅས་པ་རིགས་ཐ་དད་ཡིན། སྤྱིན་པ་རྣམ་བཞི་སྤྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལན་དུག་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་རྣམས་ཉིན་མོ་སྤུན་གསུམ་དང་མཚན་མོ་སྤུན་
 གསུམ་དུ་བྱས། སྤུན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ཐེབས་རེ་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། སྤུན་གཅིག་གི་
 བར་དུ་ལན་དུག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་གྲངས་ཀྱི་ཅིས་འགྲིག་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོགས། །ཉིན་རེ་
 བཞིན་ཡང་དུས་དུག་ཏུ། ཞེས་པའི་དུས་དུག་པོ་རོས་བཟུང་འབྲུ་མནན་ཤེས་པ་ཡིན་
 མོད། རི་ལྟར་རིས་པ་དག་ལ་ལན་བརྗོད་བེན་ཏོ། །

བྱོད་ཀྱིས་བྱིས་པ་འདི་འམ་འདི་འདྲའི་རིགས། །གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་རྟོགས་
 པར་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིང་ནས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས། །འདི་དག་ཤེས་པར་
 འདོད་པ་རྗེས་ཡི་རང་། །ཅེ་གཅིག་སྐྱབ་ལ་གཞོལ་བའི་བཙོན་པ་ཡིས། །བསྐྱེད་
 རྗེས་ཐུབ་མའི་ཉམས་ལེན་མཛད་པ་རྣམས། །ཐོག་མར་སྤུན་མོང་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་
 སྐྱངས་ནས། །དམ་ཚིག་སྡོམ་ལ་གནས་པ་གཅེས་པའི་སྟོ། །དེ་ནས་བསྐྱེད་རྗེས་
 ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ། །ཁོལ་འདོན་མིན་པར་ཡོངས་སུ་རྗེས་པའི་ལུས། །ལེགས་
 པར་རེས་པའི་གོ་བ་མ་ཆགས་ན། །ཉམས་ལེན་གཞི་ཅ་བྲལ་བ་མཁྱེན་པར་

མཛོད། །དེ་ལྟར་གོ་བ་རྒྱལ་པོ་ཅམ་ཞིག་གིས། །ཆེ་མ་བར་མི་བྱ་རྒྱུ་ལ་འགོ་ལ་
 འདོད་ན། །ཤིན་ཏུ་ལྷ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས། །ཆེས་ཆེར་རྟེན་པ་སྤྲོ་བ་མ་
 ཡིན་པ། །ལམ་གྱི་གནད་མཚོག་དུ་མའི་ངེས་བ་ནི། །ཡུན་རིང་སྤྲོ་བ་བསྐྱེན་ལས་
 ལེགས་བྲངས་ཤིང་། །དང་པོར་བསྐྱེད་དང་སྐྱེས་པ་པོགས་འབྲིན་དང་། །སྐྱི་བར་མི་
 མ་ཐུན་བགོགས་རྣམས་སེལ་བ་ལ། །ལེགས་པར་བྱང་བའི་སྤྲོ་བའི་མན་དག་
 གིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་པའི་དམིགས་པའི་གནད་རྣམས་ལ། །གདམས་དག་ནང་བྱུན་
 རྒྱུད་པའི་གདེངས་ལྡན་པས། །ཆེ་འདིའི་སྤྲོ་བ་པ་མཐའ་དག་རྒྱུན་བཅད་དེ། །དཔེན་
 པའི་གནས་སུ་སྐྱིད་ལུག་མི་འགྱུར་བའི། །བརྩོན་པ་རྒྱ་པོའི་རྒྱུན་བཞིན་བསྐྱེན་པ་
 འཚོལ། །དེ་ལྟར་ལགས་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲོ་བ་བཅས་རྣམས། །མཛོད་བྱུང་དགོས་པ་བསྐྱེད་
 པའི་ཐབས་མཚོག་ཡིན། །དེ་ལས་གཞན་དུ་ཟབ་མོའི་རིམ་གཉིས་ལ། །རྩེ་གཅིག་
 ཉམས་ལེན་བྱེད་འདོད་བསམ་པ་བཟང་། །ཞེས་“འཕོད་པ་¹ དགོ་བཤེས་བསོད་
 རམས་རྒྱལ་མཚོན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཙུན་པ་དགོ་ལེགས་གྱིས་སྤྲོས་
 པའོ། །མདྲ་ལོ། ”¹

¹ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ལ། ཞོལ། ༡༧བལ། སྤྱ། ༡༠༠བལ། འཕོད་པ། སྤྱ། ༡༧བལ། འཕོད་པ
¹ *དྲིས་ལན་འདི་གོང་གི་དགོ་བཤེས་ཐེང་གོ་རྒྱལ་མཚོན་གྱི་དྲིས་ལན་དང་གཅིག་ཡིན་འདུག

༡༧། །ཚོས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
པོས་གསུངས་པའི་ལྷ་མིང་ཞང་ཞུང་བས་ཟིན་གྱིས་སྲུ་བཏབ་པ་
བཞུགས་སོ། །

བསྐྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དུས་འདིར་མངོན་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། །ཚོང་ཁ་པ་
ཞེས་ས་གསུམ་ན། །སྦྱོན་པར་གྲགས་དེ་གཙུག་ལ་མོས། །ཤང་ཞེག་འཁོར་བ་འདི་
སྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་གི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཐར་པའི་བདེ་བ་
ཀྱལ་ལོ་པ་བ་བཅའ་བར་རིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི་
ཐབ་མོ་སྦྱོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྫོགས་ཉེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོན་དུ་ཞེ་སྦྱག་གི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་དགོས་པ་ལ། མོག་མར་ཞེ་གནས་གཏན་ལ་འབེབ་རྒྱུ་ལ་
མདོ་ཅམ་ཞེག་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ལས། ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྡན་
པ་ཞེག་ཡིན་ཉེ། འཛིན་སྦྱངས་གསལ་བའི་རར་དང་ལྡན་པ་དང་མི་རྟོག་བའོ། །ཁ་
ཅིག་བདེ་བ་དང་དྲངས་པ་གཉིས་བསྐྱེད་ནས་བཞི་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྦྱ་བ་ནི་མི་རིགས་ཉེ།
ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་གི་གཙོ་བོ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་གྱི་ཞེ་གནས་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བའི་རར་
ཐོན་པ་ལས་སྦྱག་པའི་དྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ཡང་གསལ་བ་ནི་དམིགས་པ་
དེའི་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་བོར་ཤར་བ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། རྫོགས་འཛིན་
སྦྱངས་དེ་ཉིད་གསལ་བོར་ཤུགས་ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པར་བྱེད་ཆགས་སྲུ་འཇུག་པ་
ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་ངེས་ན། དེ་གསལ་བའི་རར་དང་ལྡན་པར་ངེས་པས་ཁྱབ་པ་
མ་ཡིན་ཉེ། དེ་འཛིན་སྦྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། དེ་ལ་འཛིན་སྦྱངས་ཤུགས་ཤིང་།

བས་མ་ཁྲབ་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་ན་གསལ་བའི་ངང་དང་ལྡན་
 བས་ཁྲབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་
 མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། གསལ་བའི་སློབ་ཤིང་གསལ་བའི་སེམས་ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་གཏན་
 འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། སེམས་སེམས་བྱུང་རྒྱུས་པ་རྣམས་ལོག་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འདིར་
 བྱི་དེས་མི་གཞོད་དེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན་འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཞི་གནས་ཡིན་མི་དགོས་
 ལ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱུང་སེམས་འགའ་ཞིག་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་དམིགས་
 "བསལ་མ་གཏོགས། དེ་དག་གི་ཞི་གནས་ནི་ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
 བའི་སྲིད་རྒྱུ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གཞུགས་མེད་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
 ཞེས་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་བྲལ་བ་དང་། ཞེས་
 སོགས་འབྱུང་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་
 གཏོད་པའི་ཚུལ་དང་། གཏད་པའི་འོག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་བོ་ནི། དྲན་པ་ཁྲད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་
 ལྟེ། དྲན་པ་ཡིན་ན་"དེས་ཀྱི་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། དེ་ལ་དེས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་
 དེས་པའི་སློབ་གཞན་ཞིག་སློབ་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྲིད། གཞན་དག་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་
 ཏྱགས་ལས། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་དེས་པའི་དེས་པ་ལྷང་གིས་དྲངས་པ་ལྷག་མཐོང་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡང་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་ན་དམིགས་རྟེན་བཙལ་བས་རྟེན་པའི་ཚེ། དེ་དེས་པའི་འཛིན་སྤངས་
 །ལྷགས་དྲག་དབངས་མཐོ་བར་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཤེས་དེ་ཀའི་ངང་ལ་བསྐྱེད་ཏེ་

༡ མ་གྲི། ༡༠བ། བསལ་ ཞོལ། ༡༥བ། གསེལ།
 ༢ མ་གྲི། ༡༠བ། དེས་ ཞོལ། ༡༥བ། དས་

འཛོག་པའོ། །འོད་གྱི་བསམ་གཏན་བ་དག། །དམིགས་རྟེན་གཏན་མེད་ལ་དམིགས་
 མེད་དུ་འཛོག་པ་འཛོག་སྐྱོམ་ཞེས་སྣ་བ་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་བ་ཁས་མེན་པ་ནི་མ་
 ལྟར་ལ་སྐོངས་བས་ཉེས་ཏེ། འདི་འདྲ་བའི་ལོ་ར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩ་བའི་དམིགས་བ་དེ་རགས་བ་ཙམ་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྣང་ཆེས་ན་ནི་ཚོད་བ་སྐྱེ་ལ། ལུས་བུ་གཤགས་ན་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེ་
 བས་རན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་དམིགས་རྟེན་དུ་ལྟ་སྐྱོམ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྣང་གྱི་ངེས་ཤེས་
 ལྷགས་ཚན་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་རང་ལ་སྣང་ཡང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་རགས་
 བ་ཙམ་ངེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱོམ་བ་ལྟ་
 ལུང་ཆོ། ར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྷགས་བྲག་དེ་
 ཉིད་གྱི་རང་ལ། སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱི་ལམ་བ་ཞིག་འཆར་དུ་བཅུག་
 ལ། དེར་མེད་དོ་སྣང་དུ་བྱུང་བ་ལྟ་བུའོ། །མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་གཅིག་ལ་
 མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་རིགས་ལྡ་ཡོད་དེ། ལྟ་རོལ་དུ་དེ་ལ་སྐྱོ་བའི་
 བཙོན་འགྲུས་ནི། སེམས་བྱུང་སྐོ་བ་སྟེ། འདུན་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡང་
 དད་བ་སྟེ། དད་བས་འདུན་པའི་རྟེན་གྲེད་པའི་ལས་ཚན་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ངོ། །དེ་
 ཅས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་བ་སྟེ་བར་དུ་གསུམ་དང་། མཐར་བཏང་
 སྐྱོམས་ཏེ། དེ་དག་དགོས་པར་ཤེས་ན་ནི་སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་བ་སྐྱོམ་གྱི་ཡང་
 ཅེར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་མ་མེད་པར་ལྷོག་གོ། དེ་དག་གི་རྣམ་ཐྱིན་པར་རྗེ་ཉིད་
 གྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུད་དུ་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པས་བཏགས་ཟིན་བ་ལ་ཐག་པས་
 ཅི་ཞིག་གྲ། བྱིང་བ་ནི་རྣམས་བ་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། རྣམས་བ་ནི་གཏི་སྟུག་གི་ཆར་

གཏོགས་པའི་ལྷན་པ་བཅས་ལྟ་བུ་གྱིང་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ་མདོ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་ཚད་ལྡན་མང་པོར་དེ་གཉིས་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་ཤིང་། རོན་མི་གཅིག་པར་བཤད་
 ལ། གྱིང་བའི་འགྱུར་མང་པོར་ལྷན་པ་ཞེས་བསྐྱུར་ལ། རྣམ་གཤེད་གི་ཆར་གཏོགས་
 པ་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གིས་མི་རྣམས་སོ་ཞེས་ཡི་ཤི་བར་གྲགས་པའི་ལྷན་པ་དང་།
 སེམས་ཀྱི་འབངས་དམའ་བ་ལ་སེམས་ལྷན་པར་བྱས་པའི་ལྷན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། འདིའི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་འབགས་པའི་ལྷལ་གྱི་བཤད་
 པ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མ་མཛད་པས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ་
 ཞེས་རྗེའི་གསུང་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེས་ན་གྱིང་བ་སྤྲུགས་པ་ལ་འདོད། གྱིང་བ་སྤྲོ་ཕོ་
 སྟོམ་ཡང་དག་ཏུ་འདོད། སྟོམ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཉིང་ཏེ་འཇིན་སྐྱབ་
 ལྷགས་སྟོན་མེད་ལ་ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡམས་དང་འདྲ་བ་མང་ཏུ་
 འབྱུང་བའི། གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་རྣམས་རྒྱུང་བསྐྱིདས་ཉེ། མན་ངག་རྒྱུང་ཏུས་
 ཚིམ་སྐྱབས་ལོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མཚན་ཉིད་དེ་ཚང་བའི་ཉིང་ཏེ་འཇིན་ལ་
 དབྱས་མཐའ་ནས། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་སྟོམ་པར་གསུངས་པ་
 དང་། གཞན་ཡང་སེམས་དགུ་དང་། སྟོབས་རྒྱག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་ཚུལ་
 སོགས་ཀྱང་ཚང་ངོ་། །སེམས་གནས་དགུའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྤྲུག་མཐོང་ཆེན་ཕོ་
 སོགས་སྤྲུགས་ལ་ལོ། །ཅི་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་
 སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་བཞེན་གྱི་བྱ་ར་བསྟེན་དགོས་མི་དགོས་ཡིན་
 ལ། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་ཤིན་སྐྱུངས་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་སེམས་དང་། ཐོབ་ནས་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་ཉིང་བསྐྱོགས་སྤྲུག་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་

པའི་མཉམ་གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་མཉམ་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་ལ་མི་འཇུག་
 ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ལ་མི་ཉོག་པ། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཚུ་དྲངས་མ་
 རྒྱལ་བ་ཉི་མས་ཁ་གྲེ་བ་ལྟ་བུ། བདེ་བ་དང་དྲངས་བ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་
 ཞེས་བཤད་པ། སེམས་དགའི་བདུན་པར་རྣམ་པར་ཞི་བའི་སྤང་ནས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
 རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལས། རང་རིག་རང་ཞལ་བསྟན་པ་ཞེས་འདོད། དེའི་ཕྱིར་
 འདི་འབྲ་བ་དག་ལ་སྲིད་པའི་ཅ་བ་གཅོད་པའི་ལྷག་མཚོང་དང་། རྣ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་
 རིམ་ཟབ་མོར་སྐྱབ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགག་པ་ནི་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཏུ་
 གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཐོབ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་གྱི་སའམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་སེམས་ཡིན་པས་མ་བྲལ་སྟེ།
 ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་དེ་དེའི་ས་པའི་སེམས་སུ་མི་
 རུང་བས་སོ། །སེམས་དགོ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་སེམས་ཤིན་
 ཏུ་དྲངས་ཡིན་ལ། རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་
 གིས་དྲངས་པའི་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་བྲང་པར་ཅན་ཞིག་ནི་ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཡིན་ཏེ། དེ་
 གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིད་ཀྱིད་ཤེས་པ་སེམས་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ནི་མཉམ་
 གཞག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྟོམ་བུང་གི་
 ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་མ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ནི་གནས་མེད་པས་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་མ་ཐོབ་པར་སྟོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པར་འདོད་
 པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་མ་ཆགས་ཤིང་ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མགོ་སྔོངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་ཏུ་དྲངས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་བལྟ་ཡང་བ་དང་། སེམས་རི་

ལྷ་འདོད་པ་ལ་བགྱིར་རྒྱུང་བ་དེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་འབྱུང་
 བའམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་འབའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་འབྱུང་བའམ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བའི་ལུས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་མ་བཞག་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་བ་
 གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་"ངེས"ལ། གཉིས་བ་ནི།
 དགོས་པ་མེད་པས་སྤོགས་གསུམ་པ་ཁས་ལྷན་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཟབ་མོའི་ལྷ་བ་ལ་
 སློམ་བྱུང་གི་སྤོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་མ་བྱུབ་
 བ་ལྷ་བ་ལ་སྤོང་བ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྷ་ན་མི་རྟོག་པའི་སྤོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཡང་ཞི་གནས་བྱུབ་པ་སློན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་
 རི་ལྷ་སློམ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རི་སྣེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རི་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤིང་ཅེ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་
 བལ་ཏུ་བྱེད་པ་འཛིག་ཉེན་པའི་ལམ་སྟེ། དེའི་རྣམ་གཞག་ནི་ངེ་ཤིག་བཞག་ལ།
 གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་སློམ་པའི་ཚུལ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་
 མེད་སློམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པ་སློམ་པ་དང་།
 ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པ་སློམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་ཚོས་བཞི་ཡོད་དེ།
 བྱད་ཚོས་དང་པོ་ནི། ངའོ་སྣམ་ཏུ་འཛིན་པའི་སློམ་ལ་སྤང་ཞེན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤང་བ་
 ལ་སློན་ཏུ་ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་དགོས་ཏེ། ངའོ་སྣམ་པའི་སློམ་འདི་ལ་སྤང་ལུགས་རི་
 ལྷ་ར་འདུག་བཟླ་པའི་ཚེ། ཐོག་མར་ངའོ་སྣམ་ཏུ་སེམས་པར་ཚོམ་པ་ན། སྤང་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། ངས * ངས ཞེས། ༡༡བ། ངས

རགས་པ་དང་བཅས་པའི་“ལུས་^༡་འདི་ལམ་”ཀྱི་^༢་འཆར་བ་པལ་ཆེར་ལ་འབྲུང་མོད་
 ཀྱི། དེ་དང་རའོ་སྣམ་པའི་སློབ་གཉིས་དུས་སྡེ་སྡེ་བ་ཡིན་ཞིང། རའོ་སྣམ་པའི་སློབ་དེའི་
 རང་དུས་ན་སྡེ་མ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པས་དེ་གཉིས་ལུལ་མི་གཅིག་སྟེ།
 དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་མ་བྱེད་ན་དེས་བར་ཉལ་བ་འབྲུག་གོ། །སྤྱིར་རའོ་སྣམ་པའི་སློབ་དེའི་
 ལྡན་ཚུལ་ལ་དོན་ལྡོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དགག་
 བྱའི་སྣང་བ་འཆར་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་འཆར་དགོས་ལ།
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱི་རང་ལྡོག་གི་ངོས་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་འཆར་
 རོ། །དེ་གཉིས་རང་ལྡོག་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཐ་དད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་
 དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རའོ་སྣམ་པའི་སློབ་དེའི་རང་དུས་ན་སློབ་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་
 དུའོད་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་དེས་རི་ལྟར་བཟུང་སྣམ་དུ་རྗེས་སུ་བསམས་པ་ན། རང་ལུལ་
 དུ་སོང་བ་སོགས་མང་དུ་འོང་ཡང་རའོ་སྣམ་དུ་འཛིན་པའི་སློབ་འཆར་ཚུལ་གཏན་མ་
 ཡིན་ཉེ། དུས་ཐ་དད་པ་ལྡོང་བས་གྲུབ་”ཅིང། །སྤྱི་མའི་དུས་སྡེར་གྱི་སྣང་ཚུལ་ཉོགས་
 པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་སློབ་སྣང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པར་སྣང་བས་ཁྱབ་ཀྱང། དེ་ལ་སྣང་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་
 ལྡན་ཡང་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་མི་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཐེགས་པར་བྱེད་པ་
 ཞིག་མ་བྱུང་ན། སློབ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དུ་གོ་བའི་ཞོར་པ་འབྲུང་
 རོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་དང་པོ་དགག་བྱའི་སྤྱི་འཆར་དུ་འབྲུག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཤར་ན་དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ནཔཀ། ལུས་ ཞོལ། ༡༡བཔཀ། ལུགས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ནཔཀ། ཀྱི་ སྤྱི། ༡༠༡བཔཀ། ཀྱིས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༡བཔཀ། ཅིང། ཞོལ། ༡༡ནཔཀ། ཉིར་དེ་

བཀའ་པའི་བདེན་སྟོང་སོགས་མི་འཆར་བས་སོ། །འབྲུང་ཚོས་གཉིས་པ་ནི། རའོ་སྣམ་
 སའི་སློང་དེའི་རང་དུས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་ན་གནང་ཚུལ་དེའི་གཅིག་དང་ཐ་དང་
 གང་རུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་འབྲུབ་པར་ངེས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདི་ནི་འབྲུབ་པ་ངེས་
 སའི་སློང་ཡིན་ནོ། །འབྲུང་པར་གསུམ་པ་ནི། སྣང་ཚུལ་དེ་འདྲ་བའི་གཅིག་དུ་མ་གང་རུང་
 དུ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་སྟོགས་ཚོས་ངེས་པའི་སློང་ལོ། །འབྲུང་པར་
 བཞི་བ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་
 ངེས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཐལ། གཟུགས་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རའོ་སྣམ་
 སའི་སློང་དེ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པོ་སྣམ་དུ་རྗེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞེན་པ་ནི་བདག་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན་ནོ། །ད་རུང་གནང་འདིའི་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་
 ཚུང་བཅད་བྱ་སྟེ། རའོ་སྣམ་སའི་སློང་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་སློང་ལྷུང་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། སྣང་ཞེན་དེ་གཉིས་
 གང་གི་དོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་བརྟེན་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སྟོན་ནས་རང་བཞིན་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། སྣང་ཞེན་གཉིས་པོ་པོ་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་། ཞེན་ཚུལ་
 ཡང་རྒྱ་བཅས་རྒྱ་མེད་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྣང་ཚུལ་
 གཞན་མི་འབྱུང་བ་སྟོང་བ་ལ་བསྐྱོར་ནས་བལྟས་པས་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་དམ།
 གཅིག་ཏུ་སྣང་ཞིང་དེར་གྲུབ་ན། དེ་འདྲ་བའི་དེ་དེ་ལྟའི་སྣང་པོ་དང་ཡང་སྣང་ཚུལ་

༡ མ་གྲི། ༡༡བཞུ། ཞོལ། ༡༡ནལ། གནང་ རྒྱ། ༡༠ལནལ། གནང་ རྒྱ། ༡༡བཞུ། སྣང་
 ༢ མ་གྲི། ༡༡བཞུ། པོ་ ཞོལ། ༡༡བཞུ། པོ

དེ་ཉིད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་མ་དང་ཡེ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ང་
 དེ་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་སོགས་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་། ང་དེ་མ་ཚང་
 བར་འགྱུར་བ་དང་། སི་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱང་པོ་མེད་བས་ང་ཡང་མེད་བར་འགྱུར་བ་
 དང་། གཞུགས་སུང་གསར་དུ་བྱུང་བ་ལྟར་ང་ཡང་གསར་དུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་
 སོགས་སློབ་གང་ཤར་སླ་བ་རྣམས་དང་པོར་སློབ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་ནི་ཅ་འཇུག་
 ལ་སོགས་བ་དབྱ་མའི་བརྟན་བཙུག་ནས་བཤད་པའི་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་བསློབ་པར་བྱའོ། །སློབ་བྱའི་ཚོས་ཉིད་ལ་
 རྩད་པར་མེད་ཀྱང་། སྐྱགས་དང་པར་ཕྱིན་གཉིས་དང་། ཞི་གནས་བྱུང་མ་བྱུང་
 གཉིས་དང་། སོ་སྟེ་དང་འབགས་པས་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རྩད་པར་རྣམས་
 སིན་ཏུ་བྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ངོ་སྟེ་པའི་སློབ་དང་། བདག་འདྲིན་ལྟན་སྟེས་དང་། གང་
 ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དང་། འདྲིན་ལྟན་སྟེས་སོགས་ཀྱི་རྩད་པར་རྣམས་ཀྱང་བྱེད་
 པར་བྱའོ། །འདྲིར་ཐུན་མོང་པའི་ཞི་གནས་མ་བྱུང་པའི་སོ་སྟེ་ལྟ་བ་སྟོང་ཚུལ་
 བརྗོད་ན། དེ་ཡང་གོང་ལྟར་དམ་བཅའ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལན་བྱུག་བདུན་
 ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་སྲུང་ནས། དགག་བྱ་དེ་ཞེ་སྤྱགས་སུ་བཞག་ནས་མེད་དོ་སྟེ་ལྟ་བུ་
 སེམས་བ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་བ་ཡོད་དམ་ངེས་བ་ན། མེད་མེད་ཅེས་ཞེ་སྤྱགས་སུ་
 བྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་བ་ཞེས་སྐྱས་ལུལ་དུ་མ་བྱས་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་
 བོ། །འདི་ནི་འདི་འདྲ་བའི་སྟོང་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གནད་ཅིག་གོ། །དེའི་
 སྐབས་སུ་དགག་བྱ་བཀག་པའི་བཀག་པ་དེ་པར་ངོས་སུ་དམིགས་ཉེན་དུ་བཞག་
 བས། བཀག་པ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་པར་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སློབ་ན་ནི་སྟོང་

ཉིད་བདེན་གྲུབ་སྐྱོམ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་གཏན་མི་རྩུང་ཞིང་། རྫོང་ཉིད་དེའི་ངང་དུ་
 ཐེམ་བའམ། ཞུགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་པ་དེ་གནད་གཉིས་པའོ། །དེ་ལྟར་བའི་
 བར་བར་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བ་ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་སྟུང་དུ་གཅིག་ཏུ་
 མ་གྲུབ་པ་དང་། དུ་མར་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་སྐྱོམ་ས་ཏེ། སྐར་ཡང་
 བསྐྱུབ་བྱ་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་སྐྱེད་པ་སྟེ་གནད་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་
 ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཆེ་སྣང་དོར་སྣ་ཚོགས་འཆར་ཡང་ངེས་དོར་དགག་བྱ་བཀག་
 ཅོམ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བ་ཞིག་འོང་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐོགས་པའི་རེག་
 བྱ་བཅད་ཅོམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། རྫོང་ལའང་དེ་ལྟར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ང་ཡི་
 བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་དང་། ཚོས་ལ་བདག་མེད་རི་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་།
 ཚོས་ཅན་ནམ་སྟོང་གཞི་བཟེ་བ་ཅོམ་མ་གཏོགས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་
 ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་སྟོང་ཚུལ་དང་། ཐ་སྐྱེད་འདྲིག་མཚམས་
 སོགས་ནི་འདྲིར་བཀོད་པ་རྣམས་ལ་སྐོ་བཟོ་དང་བསྐྱེད་བསྐྱེད་མི་བྱེད་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྣང་ཚུལ་དང་། བྱུ་ཚུལ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་
 བར་ཐག་བཅད་པ་དང་། མ་གྲུབ་པའི་དོན་སྟོང་བ་དང་བཞི་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མཛད་པོ།

༡༡། །ཟབ་མོ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །ཟབ་མོ་སྣོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ལོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྲས་ཀྱི་སྤོ་རྗེ་
བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་དབལ་ལྗན་ལྷ་མ་དམ་པ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྗན་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་
ཕྱག་འཆོལ་སོ། །

གང་ཞིག་སྣོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་རྩ་སྐད་དབྱར་དུས་ཀྱི་ཉི་མའི་ཀྱི་དབྱངས། །
ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་ནམ་མཁའི་སློལ་ས་རྒྱན་ཆད་མེད་པར་སློབས་པ་ཡིས།།
བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཆ་གཏུང་ཀུན་སེལ་རྒྱ་ཆར་དུས་སུ་འབེབས་མཁས་པ། །
ལྷ་མེད་སྣོན་པ་སྣོང་རྗེའི་རྒྱ་འཛིན་གཡོ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་སོ། །
རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་མདུན་ས་ཆེ། །
གངས་མེད་སེམས་དབའི་དབྱས་སུ་ཟབ་མོའི་གཏམ། །
སེང་གའི་སྐད་དབྱངས་སློབ་ལ་ལྷ་མེད་པ། །
འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་བདག་སྣོངས་ཤིག །

ཐུབ་དབང་བསྟན་པའི་སྦྱིང་པོ་སྦྱོང་བ་ཉིད། །
 ཚུལ་བཞིན་འགྲེལ་ལ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པར་ལོ། །
 རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་འཕགས་མཚོག་སྐྱ་སྐྱབ་ཞབས། །
 སྐལ་དང་བཅས་ལ་སྦྱིང་ནས་བདག་ཕྱག་འཚལ། །
 སྐྱ་བའི་ལྷ་མཚོག་ཁྲོད་ལ་མངོན་སུམ་དུ། །
 འཇས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་ཀྱུན། །
 ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག། །
 མཚུངས་མེད་སྐྱ་མ་དེ་ལ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །

འདི་ན་གང་དག་མང་དུ་ཐོས་དང་ཉིང་འཛིན་ལྷུང་ལེན་ཟབ་མོའི་བསྐྱས་བརྗོད་
 ལ་བཅོམ་ས། །དེ་དག་ཀྱུན་ཀྱང་རང་ཉིད་འཆིང་བྱེད་འཁོར་བའི་ཅ་བ་གང་ན་འདུག་
 བ་མ་ཤེས་ནས། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ལྷོན་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་སྦྱང་ཞིང་འཕེལ་བས་ངལ་
 བ་དོན་མེད་འགྱུར་མཐོང་སྟེ། །འདི་དག་རྣམས་ལ་བཅེ་བའི་བསམ་བས་ཟབ་མོའི་
 ལམ་འདི་སྐྱ་མའི་རིན་ལས་འདིར་བཤད་བྲ། །

དེ་ཡང་། ཤེས་ལྡན་གང་དག་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་དཔྱོད་
 བ་ཞུགས་ནས། སྟོག་འདི་རི་སྲིད་འཚོ་བ་དེ་སྲིད་གྱི་བདེ་བ་བསྐྱབ་བ་དང་། སྐྱག་
 བསྐལ་སེལ་བའི་ཐབས་ཅམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར། འཛིག་རྟེན་སྲི་མ་པན་
 ཆད་གྱི་གོང་མའི་བྱེད་པར་ཚོལ་བ་རྣམས་གྱི་འདུག་དོགས་ལོ། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་གྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛད་བཤེས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་
 སྟན་པའི་བ་དན་ས་གསུམ་ན་གཡོ་བ་དེའི་བསྟན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། སྟེལ་

མར་བསྟོད་པ་ལས།

གཉིང་མཐའ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ནི། །རྒྱ་མཚོའི་ནང་ན་རྣམ་པར་གནས། །འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་མི་ཟད་པའི། །རྩ་སྲིན་གྱིས་ནི་ལྷུས་ཐོས་པས། །དེ་རིང་གང་ལ་
སྐྱབས་སུ་མཆི། །གང་ལ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱུན། །གཏན་ནས་ཡོང་ཡེ་མི་མངའ་
ཞིང་། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་ཀྱུན། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གནས་གྱུར་བ། །གལ་ཉེ་
སེམས་ཤིག་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྐྱབས་འགོ་ཞིང་། །དེ་བསྟོད་དེ་ནི་བཀུར་བ་
དང་། །དེ་ཡི་བསྟན་ལ་གནས་པའི་རིགས། །

ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་དོ། །སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཡང་ཟབ་མོ་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་
རང་ཉིད་གྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚད་མར་གྱུར་བའི་སྐྱེས་བུ་ནི་དཔལ་
མགོན་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རི་རྒྱན་དུ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས།

སྐྱོ་སྐྱོགས་ལེ་ཉའི་ཡུལ་དུ་ནི། །དགེ་སློང་དཔལ་ལྷན་ཞེས་གྲགས་པ། །དེ་མིང་
སྐྱོ་ཞེས་བོད་བ་སྟེ། །ཡོད་དང་མེད་པའི་སྐྱོགས་འཛིག་པ། །ང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་རྟེན་
དུ། །རྒྱ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། །རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། །བདེ་བ་
ཅན་དུ་དེ་འགོ་ལོ། །

ཞེས་དང་། །མདོ་རྩེ་སྲིན་ཆེན་པོ་ལས། །གཞོན་ཏུ་འདི་ང་སྲུང་ན་ལས་འདས་
ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། །སྐྱོ་ཞེས་བུ་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། །ང་ཡི་བསྟན་པ་
རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། །མཐར་གྱིས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བུ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་འོད་ཅེས་བུ་བའི་རྒྱལ་བར་འགྱུར་
དོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། །འཇམ་དཔལ་གྱི་ཅ་བའི་རྟོག་པ་ལས་ཀྱང་། །འབྲུང་བའི་

དུས་དང་མཚན་དེ་དང་འདྲ་ཞིང། ལོ་རྒྱལ་བརྒྱ་བཞུགས་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་
 མདོ་ལས་ཀྱང། ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ལུ་འཛིག་ཉེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་
 འདྲི། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ལ་བསྟན་པ་ཉམས་པའི་ཆེ། ལྷོན་པའི་
 མཚན་འཆང་བའི་དགེ་སློང་དུ་གྱུར་ནས། བསྟན་པ་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ། ལོ་བརྒྱ་ལོན་
 པའི་ལོག་ཏུ་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་གསུངས་ལ། འདི་རྩོ་བོ་ཆེན་པོ་དང་
 གནས་བསྟན་བྱང་བཟང་ལ་སོགས་པ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་བསྟན་དུ་བཞེད་དེ། དེ་
 ཡང་གསེར་ལོད་ལས་གསུངས་པའི་ལི་ཙ་བྱི་གཞོན་ལུ་སྐྱེ་བར་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །རྩ་བོ་ཆེའི་མདོ་ལས། སློབ་དཔོན་འདི་ས་བདུན་པ་བར་
 བཤད་ཅིང། གཞན་ཡང། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་
 ཞིག་ནས་དེས་དོན་འགྲེལ་བར་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སློབ་གསལ་ལས། སློབ་
 དཔོན་འདི་སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྐྱེ་ཆེ་དེ་ལ་རྩོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མདོན་དུ་མཛད་པར་
 བཤད་དེ། དེ་སྐད་དུ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དཔལ་སྐྱེ་བའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་
 ཀྱིས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྩེས་སུ་བརྟེན་ནས། སོ་སོ་རང་རིག་པ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་
 ཉིང་འཛིན་འཛིག་ཉེན་དུ་བསྟན་ནས། ལྷ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ཤིང། ལུ་
 ལྷེགས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང། ལྷོ་མས་པར་
 འཇུག་པའི་བདེ་བ་ལས་འདས་ནས། སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྐྱེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་བལྟ་བས་ཚོག་མི་
 ཤེས་པ། ལྷོ་བས་བརྒྱུད་དང་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་ཅན་དུ་གཤེགས་ཏེ་ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་

ལྷག་བརྒྱད་དང་ལྷན་བས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དོ་རྗེ་
 འཆང་བརྟེས་པ་ནི་ལོངས་སྐྱའི་དབང་དུ་མཛད་ལ། བདེ་བ་ཅན་དུ་འབྱོན་པ་དང་།
 རྒྱལ་བ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འཆང་རྒྱ་བར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་
 ལྷུལ་སྐྱའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་ལྷན་སྦྱུང་བ་འདི་
 སྟོན་བསྐྱལ་པ་དུ་མའི་གོང་དུ་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བརྒྱ་པའི་དུས་འདིར་
 འཛམ་བུའི་སྤིང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་མི་འགལ་བ་བཞེན་ནོ། །དེས་ན་
 སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདིར་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་འཆང་པ་ལ། དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མོས་པའི་ཕན་
 ཡོན། ཚོས་དེ་ཉན་པ་པོ་གང་ལ་བཤད་པའི་སྟོང་། བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དངོས་
 སོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་
 བློ་བཟང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྟར་ཡིན་པ་ལེགས་པར་བཅའ་ནས། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་ལ་གཙོ་བོར་འབད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་
 བ། བྱིང་མོད་དང་བྲལ་ཞིང་གསལ་ཞིང་མི་རྟོག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
 དང་། དེའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་རྩ་འབྲལ་ལ་སོགས་པ་དག་
 བློ་སྦྱེགས་བྱེད་དག་ལའང་དབག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། དེ་ཅམ་གྱིས་འཁོར་བའི་
 ཅ་བ་ལ་ཅིའང་མི་གནོད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཁམ་པའི་དབང་པོ་ཀ་མ་ལ་ཤེ་
 ལས་སྐྱོམ་རིམ་དང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་དམིགས་པ་ལ་སེམས་བརྟན་པར་བྱས་ནས་
 ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་བྱུང་བས་ཀུན་
 བས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྐྱེགས་ཅན་

ནམས་བཞིན་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲོང་བར་མི་འགྲུང་རྟོ། །མདོ་
སྡེ་ལས་རི་སྐད་དུ།

འཛིག་རྟེན་པ་དག་ཉིང་འཛིན་སྒྲོམ་བྱེད་ཡུང། །དེ་ནི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་འཛིག་
མི་བྱེད། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་ཕྱིར་ཞིང་རབ་འཇུགས་ཏེ། །ལྷག་སྒྲོང་གིས་ནི་ཉིང་འཛིན་
འདྲིར་བསྒྲོམས་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཁོ་ན་ཐབས་
གང་གིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོམ་ཞེ་ན། སྒོམ་རིམ་དུ་བྲངས་མ་ཐག་གི་མདོ་དེའི་མཇུག་
ལྟ།

གཤམ་ཉེ་ཚོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག།

སོ་སོར་དེ་བརྟགས་གཤམ་ཉེ་སྒྲོམ་བྱེད་ན། །དེ་ནི་སྤྱང་ན་འདས་ཐོབ་འབྲས་བུའི་
རྒྱ། །རྒྱ་གཞན་གང་ཡིན་དེས་ནི་ཞི་མི་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོམ་བར་འགྲུང་ཏེ།
འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་མཐའ་དག་ཡུང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གཞོལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འབབ་པ་
ཤ་སྟག་ཡིན་པས། བསམ་གཏན་ཅམ་གྱིས་ཚོག་ཤེས་མི་བྱ་བར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བཅའ་ནས་སྒྲོམ་པ་ལ་གཅིག་ཏུ་འགྲུས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
ཡང་། སྒོམ་རིམ་བར་པ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་
པར་གསུངས་པ་སྟེ། མདོན་སུམ་དུ་འཕམ་བརྒྱུད་པས་དེ་ཁོ་ན་མདོན་སུམ་དུ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཏོ། །དེ་ཁོ་ན་ཤེས་ན་སྤང་བ་བྱུང་བས་
སྤྱོད་པ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྲུང་རྟོ། །ཞི་

གནས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་དག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་སྐྱིབ་པའི་ཐུན་པ་ཡང་སེལ་
 བར་མི་འགྱུར་གྱི། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལེགས་པར་བསྐྱོམས་ན་ཡེ་ཤེས་རྣམ་
 བར་དག་པར་འགྱུར་དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པར་འགྱུར། ཤེས་རབ་ཁོ་ནས་སྐྱིབ་པ་ཡང་དག་
 བར་སྐྱོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུས་ན། བདག་གིས་ཞི་བཞགས་ལ་བཞགས་ཏེ་ཤེས་རབ་
 གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཡོངས་སུ་བཙུག་པར་བྱའོ། །ཞི་བཞགས་ཙམ་གྱིས་ནི་ཚོགས་པར་འཛིན་
 བར་མི་བྱའོ། །དེ་ཁོ་ན་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་
 དང་། ཚོས་གྱི་བདག་གིས་སྐྱོང་བ་ཉིད་དེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེར་མ་ཟད་གྱི་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་གྱི་གཙོ་བོ་འང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་དེས་མ་ཟེན་པའི་སྤྱིན་སོགས་གཞན་
 རྣམས་ནི་ལོང་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཉིད་དམིགས་བྱ་ལྟ་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོ་རྗེ་
 གཙོད་པ་ལས། དཔེར་ན་མིག་དང་ལྡན་པའི་མི་ཞིག་ཐུན་པར་ཞུགས་ནས། ཅི་ཡང་
 མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་ལྟང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ནམ་ལངས་སྟེ་ཉི་
 མ་ཤར་ནས་མིག་དང་ལྡན་པའི་མིས་གཞུགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག་མཐོང་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། གང་དངོས་པོར་མ་ལྟང་བས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། དམུས་
 ལོང་དམིགས་བྱ་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲིག་ཁྲིག་རྣམས། །ལམ་ཡང་མི་ཤེས་གྲོང་གྲུང་
 འཇུག་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཤེས་རབ་མེད་ན་མིག་མེད་པ་རོལ་སྤྱིན་ལྟ་
 འདི། །དམིགས་བྱ་མེད་པས་བྱང་ཚུབ་རེག་པར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་

སྒྲུབ་རྒྱུ་། །འདིར་མཚོན་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ནར་མ་ཟད་ཀྱི། རྗོད་མེད་ཐེག་པ་ས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཐབས་
 མཁས་པའི་བྱུང་པར་མཐའ་ཡས་པ་དག་གིས་ཟིན་པའི་སྒྲོ་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱ་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི། དབྱ་མ་རིགས་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཁོ་
 བ་ཡིན་གྱི་འདི་ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅིའང་མེད་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་
 མཚོག་དམན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྒྲོམ་བྱའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་གཅིག་ཕུ་འདིར་ཟད་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་དང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་
 གཞུང་དུ་མས་བསྐྱབ་ཏུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པས་
 མ་སྒྲོས་སོ། །འོ་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་ནི། རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་
 པ་མདོར་བསྟན་པ་ལས། སྤང་བོ་རྣམ་དབྱུང་སྒྲོང་བ་ཉིད། །ཚུ་ལིང་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པོ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་པས། རིགས་པས་དབྱུང་བའི་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲིང་པོ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སྤང་དེའི་དོན་ནི། རིགས་པས་དབྱུང་བའི་སྒྲིང་དོན་
 ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་གྱི། སྤང་བོ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་པབ་
 པ་མ་ཡིན་པར། སྤང་བོ་རིགས་པས་དབྱུང་ནས་ཅང་མེད་དུ་བརྒྱུང་བའི་ཆད་སྒྲོང་
 འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འགྲེལ་ཆེན་འི་མེད་འོད་ལས། སྤང་བོ་རྣམ་པར་དབྱུང་
 པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད། །ཆད་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལས་རིང་དུ་བྱས། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 འོ། །གཞན་དུ་ན། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་དང་ནམ་མཁའི་མེ་ཉོག་གི་དཔེས།
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་དབྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱ་མ་པས་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་རིག་པར། ལེ་ཏུ་གཉིས་པའི་མདོར་བསྐྱས་བདུན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་

ལོ། །གཞན་ཡང་མཚོག་མི་འགྲུར་གྱི་མདོར་བསྐྱུས་ལས། ཅེ་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ། འདིར་དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 དངོས་སོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གཉིད་ལོག་པའི་སེམས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 རང་བཞིན་མེད་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ནར་གསུངས་ལ། ལེ་ལུ་གཉིས་པར། ལྷ་
 མས་རྫོངས་པར་བྱས་པའི་མཐའ་དག་འགོ་བ་འདི་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་སྤྱག་
 བསྐྱེད་འདྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། འདིར་འཁོར་བའི་སྤྱི་མ་རང་འདྲིན་
 པ་དང་ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་རྫོངས་པར་བྱས་པ་ནི། དཔུལ་བ་
 དང་ཡི་དྲུགས་དང་དུང་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་འདྲིན་པར་བྱེད་
 པའོ། །ཞེས་ང་དང་ང་ཡིར་འདྲིན་པ་འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཙམ་བར་བཤད་པས།
 འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་
 ཡིན་པར་བཞེད་པ་ལ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྲིན་པའི་དབྱུ་མ་པ་དང་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་སྤྱིར་ལེ་ལུ་གཉིས་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེའི་
 སྤྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རང་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་
 མེད་པ་ཅན་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་རིགས་པ་
 སོགས་གསུངས་ནས། རྒྱས་པར་དབྱུ་མ་སོགས་ཀྱི་ལུང་རྒྱ་ཆེན་སོ་རྣམས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུད་དེ་ལས། ལྷོང་པ་ཉིད་དམིགས་བཅས་སུ་
 བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། བཤད་མོད་ཀྱི། དེ་ནི་དགག་བྱ་རྩལ་སྤྱ་རབ་བསགས་
 པའི་བེམ་སོས་སྣོང་པ་ལ་སྣོང་པ་ཉིད། ཅེས་ཐ་སྣང་མཛད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་

གཟུགས་ཀྱི་རྗེ་བ་སྟེ། དགག་བྱ་བ་དེ་ན་གྲུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
 བྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྲིར་བདེ་བ་དམིགས་མེད་དུ་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་
 པར་བཤད་དོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ལྷན་མོང་དུ་
 བསྟུན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་དང་། སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་འདིར་མ་བརྗོད་ལ།
 འོན་ཀྱང་། ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་ལོག་པའི་ལམ་ལ་འཆེལ་ནས། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
 མོས་པའི་གོགས་ཆེར་བྱས་ཏེ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱེད་བ་ཆེས་མང་དུ་
 མཐོང་བས་སྐྱོ་ཙམ་ཞིག་སྐྱོས་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་བ་ནི། ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོན་
 པའི་གསུང་རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རྣམས་པར་དག་བ་ལ་གཞི་བྱས་ཏེ། འཆད་
 པ་དང་ཉན་བ་ནི་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་ཏེ། མདོ་
 ཀྱི་ལས་བརྟུས་བ་ལས། ཚོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་
 པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་འདི་གཞེན་བ་དང་འདི་གཞེན་ལས་
 འདས་པའི་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་བ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པར་འགྲུང་ཏེ། རྗེ་འཇམ་མོ་གེས་
 གྱིན་པའི་མདོ་ལས་འབྲུང་བ། འཇམ་དཔལ་གྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་དང་བྲལ་བས། བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་བ་བྱུག་ལ་དབྱེད་བ་བས།
 གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པས་ཉན་པར་འདི། བསོད་
 བསམ་དེ་བས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་ན། གང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་ཉན་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། གང་
 ཡི་གེར་བྲིས་ནས་སྤང་འཕོགས་པ་དང་འཆད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་ཆེར་
 རབ་དུ་སྟོན་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་ཅི་གཙོད་པ་ལས་ཀྱང་། བཙོམ་

ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྦྱུལ་ཏེ། རབ་འབྱོར་འདི་རི་སྣམ་དུ་སེམས། གཤམ་ལྡན་གྱི་
 གྲེ་མ་སྣེད་གང་རི་སྣེད་པར་གཤམ་ལྡན་ཡང་དེ་སྣེད་དུ་སྦྱར་ན། གང་དེ་དག་གི་གྲེ་
 མར་སྦྱར་པ་དེ་མང་བ་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གཤམ་གྲེ་མ་སྣེད་དུ་སྦྱར་པ་དེ་དག་ཀྱང་མང་བ་ལགས་ན། དེ་དག་གི་གྲེ་མར་སྦྱར་པ་
 ལྷ་སློམ་ཀྱང་ཅི་འཚལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། རབ་འབྱོར་ཁྲོད་ལ་
 བསྐྱོལ། ཁྲོད་གྲིས་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། གཤམ་ལྡན་དེ་དག་གི་གྲེ་མ་རི་སྣེད་པ་དེ་
 སྣེད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། སྣེས་པའམ་བྱད་མེད་ལ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་
 གྲིས་བཀའ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ན། སྣེས་པའམ་བྱད་མེད་དེ་
 གཞི་དེ་ལས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྦྱེད་དམ། རབ་འབྱོར་གྲིས་གསོལ་བ། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་མང་ལགས་སོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་མང་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་
 འདས་གྲིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ། གང་ཞིག་ཚོས་གྱི་རྣམ་གངས་འདི་ལས་ཐ་ན་ཚིག་
 གཞིའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཅུ་བ་བཟུང་སྟེ། གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྟན་ན་དེ་བས་
 བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་མཛོད་གྱི་མདོ་ལས། མི་དགེ་བ་བཟུའི་ཆེ་ཤོས་རྣམས་སློམ་ནས། དེ་
 དག་དང་ལྡན་པས་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་
 བས་དག་པར་དད་པ་དང་མོས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དན་སོང་དུ་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། བདུན་འདུལ་བའི་ལེ་ལུ་ལས། དགེ་སློང་གང་གིས་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་ཤེས་ཤིང་། ཉེས་པ་རྣམས་གྱི་ཐོག་མའི་མཐའ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྲིས་དབེན་པར་ཤེས་ཏེ། ཉེས་པ་བྱུང་བའི་འབྱོད་པ་སེལ་ཞིང་བརྟན་པོར་མི་བྱེད་

བས་མཚམས་མེད་པ་ཡང་གཞོན་ན། ཚོ་ག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ལོག་པར་བཞུགས་
 བ་མཐོང་ཆོག་ལ་ལྟ་ཅི་སྒོ་སྒྲིལ། ཞེས་དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་མདོ་ལས། མཚམས་མེད་བྱེད་
 བས་དམ་པའི་ཚོས་འདི་ཚོས་ནས་འཇུག་ཅིང་མོས་ན། དེའི་ལས་དེ་ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་
 ཡིན་ཞེས་ང་མི་སྐྱོའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སྤྲིག་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་སྒྲོང་པ་
 ཉིད་ལ་མོས་པ་ལས་སྒྲོབས་ཆེ་བའི་སྒྲོང་བྱེད་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཟབ་མོ་
 བཤད་པས་ངེ་སྐད་གསུངས་པའི་པན་ཡོན་འཛོལ་བ་ལ་ཡང་ཚོས་གཉིས་ཚང་བ་
 དགོས་ཏེ། ཉེད་བཀུར་དང་གྲགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲོང་དག་པ་ཅིག་
 དང་། བཤད་རྒྱུའི་ཚོས་དེའི་དོན་ལོག་པར་མ་བཟུང་བར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་
 བ་ཅིག་དགོས་ཏེ། སྐྱོན་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གཅིག་དང་ལྡན་ན། བསོད་ནམས་
 གསར་བ་མི་འཛོལ་ཅིང་སྤང་ཡོད་ཉམས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 སྒོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཚོས་ལོག་པར་འཆད་པར་བྱེད་
 བ་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྤྲོད་དང་གྲགས་པ་འདོད་པས་
 འཆད་པ་དེ་དག་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དོན་དེ་ཡང་སྒྲོན་ལན་གཅིག་
 མ་ཡིན་པར་རྒྱུད་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རྫོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ནམས་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་
 བར་བྱའི། གཞན་དག་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྒྲོང་ཉིད་སྒྲོན་པའི་གཞུང་ཉན་དུ་
 ཟེན་ཀྱང་། སྒྲོང་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་བས། དོན་མ་ཡིན་
 བ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་མ་ཡིན་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཚུལ་
 བོ། །དེས་འགའ་ནི་མི་མཁས་པས་སྒྲོང་ཉིད་སྤངས་ནས་ངན་འགྲོར་འགྲོའོ། །དེས་

འགའ་ཞི་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྣོད་པའི་དོན་ཞི་ཚོས་འདི་རྣམས་མེད་པའི་
དོན་ལོ་སྣམ་དུ་གསུང་ནས། རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལོག་ལྷ་དང་ཕོར་སྐྱེད་
ནས། དེ་ནས་མི་གཏོད་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་འབྲས་བུ་
མནར་མེད་པའི་དཔྱལ་བ་དག་ཏུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ལ་ཞི་ཚེག་གི་བརྗོད་པ་ཅམ་ཐ་དད་པར་ཟད་གྱི། རྗེའི་འཛིན་
ཚུལ་ལ་ཞི་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་འཆར་ཚུལ་ཁྲད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གཉེས་ཀ་ལ་ཡང་
ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅམ་ཞིག་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་།

སྣོད་པ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན། །ཤེས་རབ་རྒྱང་རྣམས་སྤུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་
འབྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལོག་གལ་ཉེ་ཐམས་ཅད་སྣོད་པ་སྣེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བུ་བར་རྟོག་ན། དེའི་ཚེ་འདི་ལོག་པར་ལྷ་བར་འགྱུར་ཉེ། རི་རྒྱད་
ལྷ།

ཚོས་འདི་ལོག་པར་གསུང་གྱུར་ན། །མི་མཁས་རྣམས་ཞི་རྒྱུད་ཀྱང་ཟ། །འདི་
ལྷར་མེད་པར་ལྷ་བ་ཡི། །མི་གཙང་དེར་ཞི་བྱིང་བར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཅི་སྣེ་
ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་མི་འདོད་ན་ཞི་དེའི་ཚེ་རི་ལྷར་དངོས་པོ་འདི་
དག་དམིགས་སུ་བེན་ཀྱང་སྣོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་
དོན་ཞི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་འདི་དེས་བར་སྣོད་པ་ཉིད་སྣོད་པར་འགྱུར་
ཉེ། དེ་ལྟར་སྤངས་ན་ཚོས་གྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་གྱིས་དེས་བར་རན་
འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་རྒྱད་དུ། རིན་པོ་ཆེའི་སྤོང་བ་ལས།

གཞན་ཡང་འདི་ཞི་ལོག་གསུང་ན། །རྒྱན་པོ་མཁས་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན། །སྣོད་

བས་མ་རུངས་བདག་ཉིད་ཅན། །མནར་མེད་བར་ནི་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་འགྲོ། །ཞེས་བཤད་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་བས་མནར་མེད་དུ་
 འགྲོ་བར་མ་ཟད། །ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་བས་ཀྱང་འགྲོ་ལ། །ལས་འབྲས་ཡོད་
 བ་མ་ཡིན་བར་ལྟ་བུ་ནི་དགོ་ཙ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་སྤོམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུར་
 ཡང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དུ་མ་ཞིག་ནས་མ་ཐུན་བར་གསུངས་ལ། །ཁོ་པོ་
 ཅག་མེད་མི་ཟེར་གྱི། ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲུང་འཆོས་ལ་ནི་
 དགོས་ལུས་མེད་བར་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིས་གསལ་བར་
 བཤད་རོ། །དེའི་སྤྱིར་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

གཅིག་ནི་ངན་འགྲོ་ཉིད་འགྲོ་ལ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཞི་ཉིད་དུ་འོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 བ་ལས་ཀྱང། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདག་མེད་པའི་ཚོས་ཉན་བ་དེ་ནི་སྤངས་
 བ་དང་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་ངན་འགྲོ་ཁོ་ནར་འགྲོ་ལ། །ཞེས་སྒྲོང་ཉིད་སྤངས་པ་
 དང། སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནོ་སྤོམ་དུ་སྤྱི་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པ་
 གཉིས་ཀ་ངན་སོང་ཁོ་ནར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྒྲོང་བ་ཉིད་འདི་གདུལ་བུ་
 འདི་འབྲ་བ་ལ་བསྟན་བར་བྱ་ལ། འདི་འབྲ་བ་ལ་བསྟན་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བུ་བའི་
 བྱང་བར་ནི་གང་ལས་ཤེས་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་དུས་ནའང་སྒྲོང་བ་ཉིད་སོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་
 དང་ཡང་དུ་འབྱུང། །རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བརྒྱན་ཞིང། །ལུས་
 ཀྱི་བ་སྐྱུ་ལྡང་བར་འགྲུང་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྣོ་ཡི་ས་
 བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྒྲོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་གྱི་

བདེན་པ་བསྟན་པར་གྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་པ་དང་། དེའི་དོན་གོ་བ་དང་། གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་མཚར་
བའི་བསམ་པ་ས་བྲངས་པའི་མཆི་མ་གཡོ་བ་སོགས་ཉགས་མི་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི།
ལོག་ཚོས་ལ་མོས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་སྤྱེས་པའི་སྤྱོད་པའི་མཆི་མ་འབྲུག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་
མེད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཉན་པ་སོ་སྟོན་ལྡན་ལ་བཤད་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་གཞན་དུ་སོང་
བའི་ཕན་ཡོན་འབྲུལ་དུ་རྗེ་ལྟར་འབྲུང་ཞེན། དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས།

དེ་ལ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྲུང་། །རྟག་ཏུ་རྩལ་གྱི་མས་ཡང་དག་
མངས་ནས་གནས་པར་འབྲུང་། །སྤྱིན་པ་གཏོང་བར་འབྲུང་ཞིང་སྟོང་རྗེ་སྟེན་པར་
བྱེད། །བཟོད་པ་སྟོམ་བྱེད་དེ་ཡི་དགོ་བའང་བྲང་རྩལ་ཏུ། །འགོ་བ་སྟོམ་པར་བྱ་སྤྱིར་
ཡོངས་སུ་བསྟོ་བྱེད་ཅིང་། །རྗོགས་པའི་བྲང་རྩལ་སེམས་དབང་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་
བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངེས་པ་ཆེར་རི་ཅམ་སོང་བ་དེ་ཅམ་དུ་
སྤྱིན་པ་དང་རྩལ་གྱི་མས་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྗོགས་ལ་ཆེས་གྲུས་པར་
འབྲུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྲང་རྩལ་སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།

ཚོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །རོ་
མཚར་བས་ཀྱང་འདི་རོ་མཚར། །མད་བྱུང་བས་ཀྱང་འདི་མད་བྱུང་། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་
བཟུགས་པའི་གནས་སུ་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་སྤྱེས་པར་སྟོམ་
སྤྱིན་ཆད། རྩལ་གྱི་མས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ནི་ངེས་དོན་མ་གོ་བ་རྣམས་
ལ་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་གོ་བ་ལ་སྟོས་བཅས་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་གྱ། །ཞེས་ཟེར་བ་
དང་། དེ་ཤིག་གཞན་རོང་ལས་འབྲས་ལ་སྟོབ་པ་སྐད་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་། རང་

སྒྲོལ་སྒྲོལ་དེ་བསྐྱབ་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་མེད་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས། རན་འགྲོའི་སྒྲོ་འབྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཏུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་འདྲ་བའི་སྒྲོད་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲོང་ཉིད་ཟབ་མོ་བཤད་པ་ལ་ནི། འཆད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ཅི་ནི། བསྐྱབ་བཏུས་ལས།

མོ་སྐྱུང་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོང་བ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་། །ཞེས་ཀྱུན་དགྲིས་ཚང་ན་ཐམས་པ་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཤད་པ་ཐོས་ནས། མཐའ་གཉིས་སུ་མ་ལྷུང་བའི་གོ་བ་རྣམ་དག་སྐྱེས་ཀྱང་། རོ་མཚར་བ་སྐྱེས་པས་དངས་པའི་མཆི་མ་འབྲུག་པ་དང་། བ་སྐྱ་གཡོ་བ་སོགས་གང་ཡང་མེད་ན། ད་ལྟ་ཟབ་མོའི་སྒྲོད་དུ་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་མ་དམ་པའི་དག་གི་བཀའ་ལས་མི་འདའ་ན་སྒྲོང་ཉིད་ཏྟགས་པའི་རིགས་ཏུས་མང་པོ་གསལ་དུ་འཛོག་པའི་སྒྲོད་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ཡང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རང་བཞིན་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་ལ་གྲུས་པར་ན། དེ་དེ་དང་མ་ལྡན་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོ་ནས། རི་ལྟར་སྒྲོང་བ་ཉིད་ལ་དང་བ་འཕེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོང་རྗེ་ཆེ་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཡང་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་འདོད་པས། ཡང་བ་ལ་བརྟེན་བ་དང་། སྤྱིན་དཀའ་བ་ཡང་སྤྱིན་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་བཞེས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བར་བྱ་སྟེ། དམ་པའི་ཚོས་འདི་འབད་

བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྣོད་དུ་གྱུར་བ་ལ་ཉེ་བར་བསྟན་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་པ་དག་
 གིས་ནི། འབད་པ་ཆེན་པོས་བཤད་དགོས་པར་གསུངས་ལ། གཞུང་གཞན་གང་ཡང་
 རུང་བ་གཅིག་གཉིས་ལ་སྐྱུངས་པ་ལྟར་སྤྱང་ཅུང་ཟད་དེ་བྱས་ན། དེའི་རྣོ་མ་བས།
 གཉིང་དཔག་དགའ་བའི་ཟབ་མོའི་གནས་སྟོན་པའི་དབྱ་མའི་གཞུང་ལུགས་དག་ལ་
 རང་དགར་ཞུགས་ནས་མ་བསྐྱབས་པར་གཞན་ལ་འདོམས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། དེ་
 མ་མེད་པའི་རིགས་པའི་གནས་ལ་མ་སྐྱུངས་པར། བྱིད་དམ། མན་རག་ཅུང་ཅུང་
 དེའི་ནང་དུའང་ཟབ་མོའི་ངེས་དོན་འཆད་པ་སྐྱད་ཟེར་བའི་སྣོད་ཁམས་ཅན། རང་གི་
 ཚོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཟབ་དོན་འཆད་པའི་ངལ་བ་བྱས་པ་ལ་ནི། ལོང་དུ་
 བཤད་པའི་ངན་སོང་གི་རྒྱ་གཉིས་པོ་དེ་གདོན་མི་བཟུང་བ་ཡིན་པས། རྟེན་
 བཀྱར་དང་གྲགས་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱིས་གཡེན་བཙོས་པས་སྣོད་ཁམས་གང་ཚེ་
 འབྲུན་པ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིག །

བཞི་བ་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་དངོས་ལ། རང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་གསུང་
 རབ་དོས་གཟུང་བ། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལྟར་
 རྒྱང་བ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྣོད་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ།
 གསུང་རབ་ཀྱང་གདུམ་བུ་སྣ་ཚོ་གས་ཀྱི་བསམ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོ་གས་པ་ཡིན་
 པས་ན། རི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཟབ་མོའི་དོན་བཙུག་པར་བྱ་སྟམ་ན། དེས་
 པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙུག་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རི་འདྲ་བ་ཞིག་དེས་

བའི་དོན་ཡིན་ལ། རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་བའི་དོན་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཁ་
 ཅིག་ནི་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དེས་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཀྱང་བའི་དོན་ནི་མི་
 སྲིད་བར་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་ཀྱང་དེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་བར་འདོད་དོ་ཞེས་རྟོག་གི་
 འབར་བ་ལས་བཤད་ལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ཀྱང་དེས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤྲ་རི་བཞིན་
 ཏུ་གསུང་ཏུ་རུང་མི་རུང་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ནི་སངས་
 རྒྱུ་ལྡན་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་བར་འདོད་ལ། དེ་ཡང། སྡེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཏུ་གྲེས་པའི་རྗེས་
 ཉན་ལ། སྡེ་བཀའ་སྤྲོ་བ་དང། མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྡེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་
 ཅོམ་ཞིག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པས་ཉན་ཐོས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་དག་ཐེག་ཆེན་
 བཀའ་མི་འདོད་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་དོན་ཏུ་གཉེར་བས་ཉན་ཐོས་པར་
 བཞག་པ། ཐོས་སྡོགས་ཀྱི་སྤྲ་འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་
 དག་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོ་བ་འདེབས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གས་ཏེ་
 དེ་དག་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤྲོ་བ་འདེབས་ན། དཔལ་བཙོམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་
 སྤངས་པ་དག་ཀྱང། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཚོས་
 སྡོང་གི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་པོད་དག་གིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་མ་སྡེད་བར་ལོར་བ་ལིན་ཏུ་མང་པོར་བྲས་སྤྱང་
 རོ། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཀྱང་དེས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟེན་སྡོམ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། འདི་ལྟར། མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་པར་འབྲེལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ཏེ་འཕགས་པ་སོགས་མེད་སྤྲོ་མཆེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་སྡེ་བ་དང། འཕགས་པ་སྡོ་
 སྡོམ་མི་ཟད་བ་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྲོ་

སྐྱུང་ཡབ་སྐུ་གིས་ཅི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མདོ་དགོངས་འབྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གིས་ཞུས་བའི་ལེ་འུ་
ལས། བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་དང་པོར་ཡུལ་བ་ར་ལྷ་སེར་བྱང་སྐོང་སྐྱེ་བ་རི་དྲགས་
གི་ཉན་གས་སུ། ཉན་ཐོས་གི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་འཕགས་
བའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན་བའི་རྣམ་པས། ཚེས་གི་འཁོར་ལོ་ངོ་མཚར་མདུ་བྱང་གི་
སྐོན་ལྟར་གྲུང་བའམ་མིར་གྲུང་བ་སྐྱུས་ཀྱང་ཚེས་དང་མ་ཐུན་བར་འཛིག་ཉེན་ལྷོ་མ་
སྐོར་བ་ཞིག་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་ཚེས་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་
དེ་ཡང་། ལྷན་མཆིས་པ། ལྷན་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། ཚོད་བའི་གཞིའི་གནས་
སུ་གྲུང་བ་ལགས་ལ། བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་ཚེས་རྣམས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་
བ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས། ལྷེ་བ་མ་མཆིས་བ་དང་། འགག་བར་མ་མཆིས་བ་དང་། གཞོན་
མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བཞུག་ལས་འདས་བ་ཉིད་ལས་
བརྒྱལ་ས་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་སྐོང་བ་ཉིད་
སྐོས་བའི་རྣམ་པས། ཚེས་ངོ་མཚར་མདུ་བྱང་བའི་ཚེས་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་
བསྐོར་ཏེ། བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་ཚེས་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དེ་ཡང་ལྷན་མཆིས་
པ། ལྷན་མཆིས་པ། དང་བའི་དོན། ཚོད་བའི་གཞིའི་གནས་སུ་གྲུང་བ་ལགས་གི།
བཙུག་ལྷན་འདས་གིས་ཚེས་རྣམས་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་མཆིས་བ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས།
ལྷེ་བ་མ་མཆིས་བ་དང་། འགག་བར་མ་མཆིས་བ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་།
རང་བཞིན་གིས་ཡོངས་སུ་སྐྱུ་བཞུག་ལས་འདས་བ་ཉིད་ལས་བརྒྱལ་ས་ནས། ཐེག་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་བར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་བར་རྣམ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་

ལྷན་པ། རོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་པ་བསྐྱོར་ཏེ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་འདི་ནི། ལྷན་མ་མཆིས་པ། སྐབས་མ་
 མཆིས་པ། དེས་པའི་དོན་ལགས་ཏེ། ཚུད་པའི་གཞིའི་གནས་སུ་བྱུང་བ་མ་ལགས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཁོར་ལོ་དང་ལོ་དང་བར་པ་གཉིས་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་
 དེས་དོན་དུ་གསུངས་ལ། རོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཀྱང་ས་སྤེ། ཐེག་བསྐྱུས། ཀུན་
 ལས་བརྟུས། རྣམ་བཤད་རིགས་པ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ། དེ་དག་གི་འགྲེལ་བ་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་སུ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བར་པ་དང་
 དང་ལོ་བྱང་དོན་དང་། ཐ་མ་དེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་གསལ་བར་མཛད་ལ།
 རྒྱད་པར་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་བ་ལས། དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་གྱི་སྤོང་གཞིའི་
 ལེ་ལུ་ཚམ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་ལེ་ལུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་ཚིག་པལ་ཆེ་བ་རྫོགས་
 པར་བྱངས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུ་ལས་རྒྱས་པར་སྐྱོན་ལ། ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷི་དོན་བཀག་ནས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སྲུབ་བདེན་
 པར་སྲུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱས་པར་
 ཐེག་བསྐྱུས་ལས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་གཙོ་
 བོ་རྣམས་སྐྱ་ཚང་བ་ཚལ་ཞིག་མདོར་བསྐྱུས་ནས་མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས་
 སྐྱོན་ལ། སྐྱོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་གོང་དུ་སྐྱོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དག་གི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐོལ་འབྱེད་པའི་ཅ་བཞི། རྗེ་

བཅུན་གྱི་གཞུང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་། འབྲེད་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྤེལ་བའི་
 ལུགས་གྱི་བྲང་ངེས་གྱི་དོན་ནི། མདོ་དེའི་དགོངས་པ་མདོ་གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས། དེའི་དོན་བཟུང་དགོས་གྱི། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མདོ་དེ་རང་གི་དངོས་གྱི་
 བརྟན་ཚོད་ལྟར་བཟུང་དུ་མི་རུང་བ་ནི་བྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དེ་ལས་བརྗོད་པ་ནི་
 རེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་ལ། དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོར་སྤང་སོགས་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མཉམ་དང་། བར་པ་ལས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
 མཉམ་དུ་གསུངས་གྱི། རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དངོས་སུ་སྤྲེལ་ནས་མ་གསུངས་པས་བྲང་
 དོན་དང་། ཐ་མ་ལས་ནི། གུན་བཏགས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ལེགས་པར་སྤྲེལ་ནས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས། འཁོར་ལོ་བར་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཤེར་སྤྱོད་སོགས་གྱི་མདོ་
 ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་གུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྤྲེལ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅོ། །ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་
 ཉེ། བྲང་རྒྱུ་མེས་པོས་དཔལ་འདོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་སྤང་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས། ཁ་ཅིག་ཏུ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་འདི་ལ། ངོ་བོ་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་གང་ལ་
 དགོངས་པ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། དགོངས་འགྲེལ་ལས། དོན་དམ་ཡང་
 དག་འཕགས། ངས་ཚོས་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ།

མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བའོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་དོན་དམ་པ་འོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་འོ་ཞེས་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱེ་བ་ལས། གང་ལ་དགོངས་ནས།
བཅོན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུངས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེས་པ།
འདུལ་བའི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་
གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་ཅུ་བ་ལས་ཀྱང་།

དོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་གྱི། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་རྣམ་གསུམ་ལ། །དགོངས་ནས་
ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་མེད་བསྟན་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་དག་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
གསུངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དགོངས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི།
མདོ་དགོངས་འབྲེལ་དང་། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་
གྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཤེས་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
ནས། རྣམ་མཁུན་དང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བར་འབྲེལ་རྒྱ་རྒྱུར་ནས་དོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཤིང་། སྐྱེས་ལས་འདས་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ནའང་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ། དེའི་ནང་ན་
དོན་དམ་མ་རྒྱུད་པར་ཀུན་རྫོབ་འབབ་ཞིག་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྐྱེ་
བ་ནི། ཁོ་བོའི་ཚིག་འདི་ལ་ཡིད་ཉོན་པ་གང་ཞིག་གྱུར་བ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་རང་
བཞིན་དུ་མི་གནས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྐྱོགས་པའི་ཚོ་རེའོ། །ཁོ་ན་
མཚན་ཉིད་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། མིང་དང་

བརྟམ་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་ཀུན་
 བཏགས་ལ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་
 བས་སྐྱེ་དགོས་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བའམ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་སྲིར་གཞན་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དོན་དམ་པ་
 ཡང་ཡིན་ལ་བདག་གཉིས་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྲིར་ཡོངས་གྲུབ་ལ་དོན་
 དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས། དེ་
 ལ་ཚོས་རྣམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་དང་བརྟམ་བཞག་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས།
 དེའི་སྲིར་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཚོས་རྣམས་
 གྱི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཚོས་རྣམས་གྱི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་རྒྱུན་གཞན་གྱི་སྐྱོབས་ཀྱིས་བྱུང་
 བ་ཡིན་གྱི། བདག་ཉིད་ཀྱིས་མ་ཡིན་པས། དེའི་སྲིར་དེ་ནི་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་
 ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས། ཚོས་རྣམས་གྱི་ཚོས་བདག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ་དོན་དམ་
 པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་
 སྲིར་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དོན་དམ་པ་

རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་འདྲོག་ཚུལ་གཉེས་པ་ཞེག་ཀྱང་བཀའ་སྐྱེལ་པ་ནི། གཞན་དབང་
 ལ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འབགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་གང་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱོམས་ན་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པའི་རོ་བོར་མེད་པའི་
 སྲིར་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་
 པ་ངེས་འབྱེལ་ལས། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གང་ཞེ་ན། ཉེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་གང་དག་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་དག་ནི། དོན་
 དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །དེ་ཅིའི་སྲིར་
 ཞེ་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འབགས། ཚོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་ལ། གཞན་ཀྱི་དབང་གི་
 མཚན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་སྲིར་དོན་དམ་པ་རོ་
 བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་མ་
 ཡིན་ན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་འཆད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ཀུན་བཏགས་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྲིད་པས། གཞི་གྲུབ་ན་རྗེས་ཡོད་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་སྲིར་
 གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའང་བདེན་པར་ཡོད་པའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་གཞན་
 དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་
 ཀ་བདེན་པར་མེད་མཉམ་དང་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡོད་མཉམ་དུ་མཚུངས་པའི་སྲིར་རོ། །གལ་

ཉེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མེད་ནི། རོན་བྱེད་རྣམས་སའི་དངོས་སོར་ཡོད་མེད་
 ལ་བྱེད་དོ་སྙམ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 ཡོད་པར་བཤད་པས་དེ་ཡང་དངོས་སོར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པར་རྗེ་ལྟར་བཤད་སྙམ་ན། གཞན་དབང་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པར་ལྟས་ན། གཞན་དབང་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་
 བར་འགྱུར་ཉེ། དེའི་སྤྱིར་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ཡང་གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཡང་བཏབ་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་དུ་
 དགོངས་སའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོངས་སའི་ས་འགྲེལ་ལས། རོན་དམ་ཡང་དག་
 འཕགས། འདི་ལྟར་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་སའི་མཚན་
 ཉིད་ཡོད་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་སའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ན། དེ་ལ་
 གང་དག་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 མཚན་ཉིད་མེད་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི། ཀུན་བཏགས་སའི་མཚན་ཉིད་ལ་
 ཡང་སྐྱུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུ་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་རྣམས་
 གསུམ་ཅར་ལ་ཡང་སྐྱུར་བ་འདེབས་སའི་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ས་ལས།
 བཏགས་སའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་གཞི། བཏགས་སའི་ཚིག་གི་མཚན་མའི་རྟེན་དུ་
 གྱུར་པ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་གྱིས་རོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་སའི་
 དངོས་སོར་ཐལ་ས་ཅད་གྱིས་ཐལ་ས་ཅད་དུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་འདེབས་ཤིང་རྒྱུད་

གཞོན་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ནི་ཚོས་འདུལ་བ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་ཉམས་
 པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བྱང་ས་ལས། དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཁ་
 ཅིག་ཤེས་པར་དགའ་བའི་མདོ་སྡེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཉིད་
 དང་ལྡན་པའི་དགོངས་པའི་དོན་བསྟན་པ་དག་ཐོས་ནས། བཤད་པའི་དོན་ཡང་དག་
 པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་མ་ཤེས་ནས་ཚུལ་བཞེན་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཏགས་ཏེ།
 རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་སྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཚམ་གྱིས་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་བཏགས་པ་
 ཚམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །སྤུ་འདི་ལྟར་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ལྟ་ཞིང་དེ་སྐད་སྤྱོད། །དེའི་ལྟར་ན་འདོགས་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་
 ཚམ་ཡང་མེད་པས་འདོགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་བར་
 འགྱུར་ན། གང་གས་པ་ཚམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེ་བས་ན་རྣམ་
 བྱངས་དེས་ན་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་ཁོ་ན་དང་བཏགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་
 བཏབ་པར་འགྱུར་ཏེ། བཏགས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ན། མེད་པར་ལྟ་
 བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དབུ་མ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་
 ཚམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་བའི་གཞོན་པ་བསྟན་ལ། བྱང་སའི་ལུང་གོང་
 མའི། དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ། ཞེས་པས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་
 གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན། འབྲས་བུ་
 སྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྣམ་སྤྱུ་མེད་དགོས་པས་གཏན་ནས་མེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་
 བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་སྟེ།
 དངོས་པོ་བདེན་པར་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་དགོས་སྟུང་བའི་དངོས་སྐྱབ་བྱུང་བའི་

གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་ལས།

ཐོག་པ་ཆེན་པོ་ལ་རང་གིས་ཉེས་པར་གཟུང་བས་འདི་སྐད་ཅེས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་དོན་དམ་པར་ཞི་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས།
ཆོ་དང་ལྷན་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ནི་གང་ཡིན། ཀུན་རྫོབ་ནི་གང་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་
པར་བྱའོ། །དེ་སྐད་བྲིས་པ་ན། གལ་ཏེ་འདི་སྐད་ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ངོ་
བོ་ཉིད་དུ་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞེས་ལན་
འདེབས་པར་འགྲུང་ན། ཞེས་པའི་བར་གྱིས། དབུ་མ་པ་བདེན་མེད་དོན་དམ་དང་།
བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆོས་ཇི་སྟེང་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བྱེད་པ་སྣང་བའོད་ནས་དགག་
པ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྐྱ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་
བྲངས་པ་ལྟར། གཞན་དབང་རང་ཉིད་རང་ལས་མི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་བདེན་པར་མེད་པར། མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་
བདེན་པར་མེད་པར་ཁས་ལེན་ན་ངོ་བོ་མེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དོན་མེད་
དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཐོག་མ་དང་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དང་། །རང་གི་མཚན་ཉིད་རང་དང་གཞན་དུ་
འགྲུབ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷན་པར་ལ། །སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་
པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བརྗོད་པར་
བཤད་པའི་དགོངས་པ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་། ཐོག་མ་དང་ནི། ཞེས་པས་འཁོར་བའི་
ཐོག་མ་མེད་པ་དང་། དེ་ཉིད། ཅེས་པ་སྐྱར་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་

སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་ཉིད། ཅེས་པ་རྒྱ་ལས་མི་མ་རྒྱན་པའི་འབྲས་བུ་མི་སྒྲེ་བ་
 དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད། ཅེས་པ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྒྲེ་བ་
 དང་། རང་དང་། ཞེས་པ་གཞན་དབང་རང་ལས་མི་སྒྲེ་བ་དང་། གཞན་དུ་འགྱུར།
 ཞེས་པ་ཡོངས་ཟུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་རྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། བྱང་པར་ལ།
 ཞེས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སྒྲེ་བ་མེད་པ་སྟེ། ཚུལ་
 འདི་ལྟ་བུ་ལ་དགོངས་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པར་གསུངས་པར་འགྲེལ་
 པས་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི། བདེན་པའི་སྒྲེ་བ་མེད་པ་ལ་བཟོད་པ་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་ལུགས་སོ། །དབྱུས་མཐའ་ལས།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྒྱོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ནི་
 འདི་ལ་ཡོད། །དེ་ལ་ཡང་ནི་དེ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་པོས་
 སྒྲོང་གཞི་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན། རྒྱུ་བ་གཉིས་པས། དེ་
 ཉིད་གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དང་པ་གཉིས་པོས་སྒྲོང་པར་བསྟན། རྒྱུ་བ་གསུམ་པས།
 གཞན་དབང་དེ་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་བའི་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཡོངས་ཟུབ་ཀྱང་རང་
 བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ཉིད་གང་ན་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྒྲོང་པ་དང་།
 འདི་ལ་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི་འདིར་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་པར་གསུངས་ལ། དེའི་ཕྱིར་
 ལྷག་མ་ཡོད་པ་ནི། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྒྱོག་ཡོད། །ཅེས་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་པས།
 ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྒྲོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་ཡོད། ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དེ་

ཡང་ཡོད་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་
 ད་བྱེ་མི་རྣམས་པའི་སྲིར་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ལ། འདིར་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པའོ། །ཞེས་པས་ཀྱང་བཤད་དོ། །དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་གསལ་
 པར་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། ལ་ལ་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་རང་བཞིན་
 ཡེ་མེད་དོ་སྣང་དུ་སེམས་པ་དེའི་སྲིར། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་པ་དགག་པའི་དོན་དུ།
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་བྱ་
 བ་ཚིག་གི་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་བ་
 ལས་ཀྱང། ཡང་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཡང་རྗེས་ཉིད་དུ་ཁ་ཅིག་
 སེམས་པ་དང། གཞན་དག་ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་རྗེས་ཉིད་
 དུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྣང་དུ་སེམས་པ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྲུལ་
 འདི་རྣམ་པ་གཉིས་དགག་པར་བྱ་བའི་སྲིར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་འདི་བཙམས་སོ། །ཞེས་
 བྱེ་དོན་མེད་པ་དང། རྣམ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བཤད་དེ། མངོན་པ་
 ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། གང་ལ་གང་མེད་པ་དེ་ནི་དེས་སྣོང་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལ་ལྷག་མ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཡང་དག་པ་
 ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལྟར་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མེད་ཅིང་དེས་སྣོང་པའི་ལྷག་མ་གཞན་དབང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་ས་སྡེ་རྣམས་ནའང་ཤིན་ཏུ་གསལ་
 འོ། །དེར་མ་ཟད་ཀུན་ལས་བཏུས་སུ་ཚོལ་བ་བཞེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞེ་མདོ་
 ཅམ་བཤད་པ་དང། བྱང་སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་

སྐབས་སུ་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་པར་
 ཤེས་པ་དངོས་པོ་ཚོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང། རོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 ཀུན་བཏགས་པ་ལ་བཏགས་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་
 ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པ་ཚོལ་བར་གཏོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་
 ལ། ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། ཡང་ཀུན་བཏགས་
 པའི་རོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དང་གཞན་གྱི་དབང་ལ་སྐྱེ་བ་རོ་བོ་
 ཉིད་མེད་པ་དང། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡུམ་རྒྱས་པ་སོགས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ནས། དགོངས་གཞི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་
 གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བཤད་པས། མ་བསྐྱབས་པ་ཁ་ཅིག །ཀུན་ལས་བཏུས་དབུ་
 མ་རིགས་པའི་ཚོགས་དང་མ་སྤྱོད་པར་སྐྱ་བ་ནི། ཆ་མེད་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་སྐྱ་
 བའོ། །གཞན་ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱ་བ་དང། བྱང་
 ས་དང། ཐེག་བསྐྱས་དང། ཀུན་ལས་བཏུས་རྣམས་ལས། མདོ་ལས། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་མ་སྐྱེས་པ་མ་འགགས་པ་བཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྐྱ་
 དན་ལས་འདས་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དང་སྡེ་མ་པའི་དག་ཏུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་
 ཡང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བཟོད་པ་སྤོགས་གཅིག་པ་རྣམས་ནི་

སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་བརྗོན་པ་དང་ལྷན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣོད་པོ་ལ་བཞག་པར་
 མི་རྣམས་པར་གསུངས་ཤིང་། གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཞི་བ་
 བཟོད་པའི་ཉན་ཐོས་ཟི། དང་པོ་ཉིད་ནས་སྣོད་རྗེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བའི་རིགས་ཅན་ཡིན་
 པའི་སྲིང་དང་། གཅིག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྤྲོགས་པའི་སྲིང་དང་། སྤྱུག་
 བསྐྱལ་གྱིས་འཛིགས་པའི་སྲིང་ལྷ་རྣམས་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་ཅན་
 ཁོ་ནར་འགྲུང་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐྱལ་བ་མེད་པ་གང་ཡིན་
 པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་
 པ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་ལ། ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཇམ་དཔལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
 ལུས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་མཚུངས་ཤིང་།
 མཉམ་མོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་བསྐྱེད་ནས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་དག །མཚུངས་སྲིང་རིགས་ནི་ཐ་དང་
 སྲིང་། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་སྲིང་སྐྱལ་བའི་སྲིང་། །མཐར་ཐུག་སྲིང་ན་ཐེག་གཅིག་
 ཉིད། །ཅེས་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བརྟན་ལ།
 དེའི་སྲིང་འདི་དག་དབྱེ་མ་ཆེན་པོ་དང་། དེས་དོན་སྲྲ་རི་བཞིན་པའི་ལུགས་སུ་ཁས་
 གྲུངས་ནས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ནི་རིག་པ་རྣམས་དུ་མ་བཞག་
 པའོ། །ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས། རྫོང་གོས་ཡངས་པ་ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་
 ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་དུག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། ལྷ་དང་། ལྷེ་དང་། ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་དག་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས། ལེན་པའི་རྣམ་

བར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་བསྐྱུས་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ས་ཐོན་ཐམས་ཅད་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་ཐོངས་ཀྱི་ཚེས་ཀུན་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་ཏུ་
 གསལ་བར་བཤད་ཅིང། དེ་ཉིད་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བྱངས་ཏེ། བསྐྱུ་བ་དང་ཐེག་བསྐྱུས་སྲུ་
 ཡང་དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གང་དག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྣོང་པོ་ཉལ་
 བརྟན་གཞུང་དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་གཞིར་སྤྱོད་བ་དང། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སྤྱོད་
 རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཏུ་སྤྱོད་བ་ནི། ཁོ་བོས་དེ་དག་གི་ཡི་གེ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བཞུས་
 བར་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་སྤྱོད་སོ། །གཞན་ཡང་གོང་ཏུ་རི་རྒྱན་བཤད་པ་
 ལྟར། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང། ཐོགས་མེད་སྤྱོད་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་དང། མདོ་སྤེ་རྒྱན་
 དང། དབུས་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས། སྒོང་གཞི་གཞན་དབང་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དེ་
 ཉིད། ཀུན་བཏགས་དངོས་མེད་དེས་སྒོང་པ་གཞན་སྒོང་གི་དོན་ཏུ་ཆེས་གསལ་བར་
 ཡང་ཡང་བཤད་པ་ལ། སྒོང་གཞི་བདེ་གཤེགས་སྣོང་པོ་དངོས་མེད་དེ་ཉིད། གཞན་
 དབང་དངོས་པོ་འདུ་བྱས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་སྒོང་པའི་གཞན་སྒོང་གཞུང་དེ་དག་གིས་
 བསྟན་ལོ་སྤྱོད་ཏུ་བཟུང་ནས་དེ་དག་ངེས་དོན་ཏུ་བསྐྱུ་བ་པ་ནི་ལྷོ་གྲོས་སྤྱོད་པས་རང་
 གི་གཤེད་མ་ལ་མར་འཛིན་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་རྗེས་འབྲང་དང་
 བཅས་པ་ནས་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་དང་ཡང་དག་པར་
 ཡོད་པའི་དངོས་པོར་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང། དེ་བསྐྱུ་བ་པའི་རིགས་པ་
 དང། གཞན་དབང་བདེན་མེད་ཏུ་བསྟན་ན། ལྷུང་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུར་ལན་གཅིག་མ་
 ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་སྤྱད་ལྷོ་འབྲུལ་པའི་དོན་ཡོད་པ་ཅམ་
 མ་གཏོགས། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྒོང་པའི་རང་སྒོང་ཡིན་པས། གོ་ཚོད་ཀྱི་ཚོད་སྲུ་

ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་
 གྱི་གཞུང་གི་སྐྱེ་མེད་པའི་དགོངས་པ་དང་དེས་དོན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་ལ་འདུལ་རྗེས་
 སྐྱེ་བ་རྗེས་ཀྱི་མ་ཐོངས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་
 ལྟོང་བ་རང་ལྟོང་གི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མཐའ་དག་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 མཐའ་དག་གིས་ལྟོང་དགོས་པ་ས། ལས་འབྲས་ཅི་ཐོང་གི་རྩ་བ་ཞིན་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ལྷིང་། འདི་ལས་ཐ་ཆད་པ་ནི་ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 རང་ལྟོང་ཏུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་དང་། ཀུན་རྗེས་ཅམ་རང་ལྟོང་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀའང་རང་
 ལྟོང་གི་དོན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཅུང་གི་ཆ་གང་གིས་ཀྱང་མ་བརྟན་
 ཅིང་། རང་དོན་དང་དེས་དོན་གྱི་མདོ་གང་གི་འདུལ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་སྐྱུང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་ལྷུལ་ཏུ་མ་བྱུང་ངོ། །འོ་ན་མདོ་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 བྱི་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མི་འཐད་པས་ཅིའི་ལྷིང་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མདོ་དེའི་
 དོན་ཏུ་སྐྱེ་ཞེན། རྒྱ་མ་དབེར་བྱེད་ཚུལ་ལ་རག་སྟེ། དབུ་མ་བ་ལྟར་གཞན་དབང་མི་
 བདེན་བཞིན་ཏུ་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཆ་ནས་དབེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེན།
 འདི་བའི་ལུགས་གྱིས་སྐྱེ་མ་གཞན་དབང་གི་དབེར་བྱེད་ལུགས་ནི་རྒྱན་དང་ཐེག་
 བརྟུས་དང་བརྟུ་བ་སོགས་ལས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་
 ལས།

རི་ལྟར་སྐྱེ་མ་དེ་བཞིན་ཏུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་འདོད། །སྐྱེ་མའི་ནམ་བ་
 རི་ལྟ་བུ། །དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་འབྲེལ་བ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་

འཇུག་གཞི་ཐོང་བ་དང་ཤིང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་གས་ཀྱིས་བཏབ་པ་ནི་གཞན་
 དབང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་གཉིས་སྒྲུང་འཇུག་པའི་བག་ཚགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་དང་འབྲེལ། ཐོང་བ་སོགས་དེ་དག་ཏུ་སྒྲུང་སོགས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་ནི། གཞན་དབང་
 དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྒྱུངས་ཚད་གཉིས་སྐྱུ་སྒྲུང་བ་དང་འབྲེལ་བར་འབྲེལ་བས་བཤད་
 རོ། །ཐེག་བསྐྱུ་ལས་ཀྱང། ཡུམ་གྱི་མདོར་གསུངས་པའི་སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་
 དཔེས་གཞན་དབང་སྟོན་པའི་དཔེ་དོན་སྐྱོད་བ་ནི། ལྷི་ལོ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུམ་དུ་
 རི་ལྟར་དམིགས་སྐྱུ་མ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་
 སེམས་བྱུང་རི་ལྟར་སྐྱུ་མ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་དཔེ་དང། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་
 འོང་མི་འོང་ལ་རི་ལྟར་སྐྱོད་སྐྱུ་མ་པ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དཔེར་
 བཤད་པས་ན་དབྱུ་མ་པ་དང་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེད། །འོན་གལ་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
 གཞན་དབང་བདེན་པར་བྱུབ་ན་དགོངས་འབྲེལ་དང་མདོ་སྟེ་རྒྱུ་ལས། དོན་དམ་པ་
 མཚན་ཉིད་ལྡན་བཤད་པའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་འཛིན་མེད་པར་བཤད་པ་དང། བསྐྱུ་བ་
 ལས་ཀྱང། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་
 བརྗོད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་
 པ་རྣམས་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འདི་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་ནི། བདེན་པར་བྱུབ་མ་བྱུབ་ཅོམ་གྱིས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། འོན་ཅི་ཞེ་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་
 པའི་དམིགས་པ་ལ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། གང་ལ་དམིགས་ནས་
 ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང།

གཞན་དབང་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་བའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་
སྲིང་གུན་རྗེས་བདེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་
མིང་དང་བཏགས་བཞག་པ་ཙམ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བརྗོད་
དེ། དེས་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཙམ་ལ་བྱུང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་
དང་། གུན་རྗེས་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་པར་ཙམ་ཡིན་མི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་
པའི་མཐའ་འདིའི་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྲིད། དེ་ལེས་སྤྱང་བོ་གུན་ལས་བཏུས་
ལས།

གཟུང་དང་འཇིན་པ་ལས་གོལ་བའི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་ཡོད། །སློ་
མཚོའི་པ་རོལ་སྲིན་པ་ཡི། །རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་གཞུང་དུ་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཙམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་འབད་ནས་
བསྐྱབས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལ་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལེགས་པར་སྲེ་བའི་ཚུལ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བྱས་པའི་
རྣམ་གཞག་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། ལུགས་
འདིའི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་གང་ཞེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་སློ་འདོགས་
དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་སྲོགས་ལེགས་པར་རོས་ཟེན་ནས། དེ་དག་ཚུལ་རི་ལྟར་བཀག་
པའི་སློ་ནས་བདག་མེད་གཉིས་རི་ལྟར་རྣམ་པར་འཇོག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བདག་
མེད་གཉིས་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐྱིབ་པ་གང་སྤངས་ཏེ་འབྲས་བུ་བྱང་ཚུབ་གང་
མདོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ནི་གྲུབ་མཐའ་བཞག་པ་

ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་རང་སྤེལ་ལོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་ལུགས་སྐྱེས་པ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཚམས་ཉེ། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་ལ་དགག་པ་སྟོན་པའི་སྐོར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱར་བཤད་པའི་ཕྱོགས་ཚམ་གོ་བར་བྱས་སོ། །སྐོར་འདོགས་ལ་ཀུན་
 བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཞན་སྤེད་དང་རང་སྤེད་ཀྱི་
 སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ལྡན་སྐྱེས་ལ་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐོར་འདོགས་
 བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཀྱི་ལུགས་འདི་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་བཞེད་པ་ལ་མི་འབྲ་བ་
 ཚེད་མེད་དེ་དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཚམ་འོག་ཏུ་འཆད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་
 ཀྱི་བདག་ཏུ་སྐོར་འདོགས་པ་ལུགས་འདིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་རྩོགས་
 བར་ཞེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་པར་
 དཀའ་བའི་གནས་མཐར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་བདག་
 ཚག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གཅིག་ལུས་གསལ་བར་མཛད་དུ་བྱེད་ཀྱི་མཁས་
 བར་ཁས་འཆེ་བ་གཞན་མཐའ་དག་གིས་ཀྱི་དབང་ཤེས་རང་གི་སྐྱང་ཡུལ་སྟོན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དང་རྗེས་ཐ་དད་པ་བཀག་པ་ཚམ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལུས་གཞན་པ་རོ་
 བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་འཛོག་པའི་ཚུལ་གྱི་ཐ་སྐྱོད་ཚམ་ཡང་སྐྱེ་
 བར་མི་བྱས་ཉེ། ཚམ་པར་རིག་པ་ཚམ་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་ཚམ་པར་
 དཔྱོད་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལ་སྐོ་སྐོས་ཀྱི་དེད་དཔོན་ཕྱོགས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ནས།
 ལུགས་འདིའི་གཞུང་ལུགས་ཚེན་པོ་དག་གི་གྲུ་པོ་ཆེ་ལ་འཛོག་པར་བཞེད་པ་རོ་མ་

ཐོགས་པ་ཉིད་དུ་འདུག་པ་ལ་སྟག་གོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁེན་པས་བྲང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་པར་འབྱེད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་
 ལྷོང་པོར་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བའི་བཀའ་
 རིན་མཛད་དུ་བེད་ཀྱང། ད་ལྟའི་སྐྱེ་བོ་སྐོ་གོས་ཀྱི་ཉམས་སྟོབས་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་
 གྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་འདི་མཐའ་དག་གིས་རྫོ་རྗེའི་
 ཆོག་ལྟར་ཕྱོགས་ཅན་ཡང་དབྱེ་བར་མི་རུས་ཏེ་གཏོལ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་རིག་
 བས། ཁོ་བོས་ཤིན་ཏུ་ཉུང་དུ་འཛིག་གིས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལྟར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་
 ཉིད་ལག་མཐེལ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བུ་ར་ལྟར་ཉན་པ་པོ་དག་ལ་བསྟན་པར་བྱ་ཡིས་ན་
 བ་སྐྱབས་ཏེ་འདུག་ཤིག། །དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་དེས་གཉིས་སུ་དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་
 པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བཤད་པ་མ་
 གཏོགས་པོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་བྱས་ནས་དེས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་
 ཚུལ་གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང། དེ་ཅན་ཞིག་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། པོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་
 རྣམས་གཞན་བཀག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྱོགས་སྤང་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་
 ཞེས་འཛིན་པ་ནི་མཐོང་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་གཏམ་སྟེ། ལྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
 ཀྱིས་ཐེག་བསྟུས་སྟེ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་མེད་
 ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅན་དོན་ཉིད་དུ་སྤང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་

དབང་ཤེས་ལ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་ལྟར་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་ནས།
 དེ་སྐྱབ་པ་ལ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དང་། ཡི་
 དུགས་དུད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་
 གཅིག་ཡིད་ནི་ཐད་སྤྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རིགས་
 པའི་རྣམ་གཞུང་དུ་མ་དང་། །ལུལ་སྤྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ལུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་དབེ་མི་ལས་དང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་
 པ་དང་། སྐྱུ་མའི་རྟ་སྒྲུབ་སོགས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་པ་དང་། མི་སྤྱུག་པ་སྒྲོམ་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་བ་སོགས་དུ་མ་བཀོད་ནས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒྲོ་ནས་དབང་
 ཤེས་ལ་ལྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་དང་སྤྱི་དོན་འགོག་པ་ལུང་རིགས་
 གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ངེས་ལས་ཀྱང་རྒྱས་པའི་སྤྱིར་དང་། ཕྱོགས་
 གྱི་སྒྲུབ་པོས་བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྐྱར་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་དུ་འགྲེལ་
 ཚུལ་ཐེག་བསྐྱས་ཇི་ལྟར་བཞེན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་
 གཞན་དབང་གང་ལ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 བཏགས་པའི་ཚུལ་དང་། བཏགས་པ་དེ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་
 ཚུལ་དང་། བཀག་པའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ་རྣམས་མ་ཤེས་ན་ལུགས་
 འདིའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་འཛོག་ཚུལ་རྗོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་དང་
 ཚོལ་བ་བཞི་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲོ་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅོམ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་།
 ཤེར་སྤྱིན་གྱི་མདོ་རྣམ་གཤེད་གི་རྣམ་ཉོག་བཅུའི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྒྱས་

བར་འཆད་པ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཅམ་ཡང་ཤེས་པར་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་མོ། །དེ་ཡང་
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འབྲེལ་ལས་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པའི་
 རོ་བོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཚོས་
 གྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་དུ་
 བསྟན་ལ། བྱང་ས་དང་། བསྐྱ་བ་དང་། ཐེག་བསྐྱས་ལས་ཀྱང་། དེས་རྗེ་ལྷར་བཟུང་
 བས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེས་མདོ་དོན་མཐར་ཐུག་པ་དང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་གྱི་
 ཡོངས་གྲུབ་དུ་འབད་པ་དུ་མས་བསྐྱབས་ཤིང་གཞན་དབང་ལ་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་
 ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དེ་ཡོངས་གྲུབ་དང་།
 ཚོས་བདག་བཀག་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་ན་ཤེས་
 སྐྱབ་དག་པར་བྱེད་པའི་དམིགས་པར་བྱང་ས་སོགས་ལས་བཤད་པས། ཉན་ཐོས་སྡེ་
 གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཀུན་བཏགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་
 བར་མ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 འཛིན་པར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་བཏགས་ནི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཁྱད་པར་དུ་
 མིང་དང་བརྟུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། སྤང་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དེ་ཅམ་དུ་ཡོད་
 པ་དགག་མི་རྒྱས་པས་དེར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་འགོག་སྟེ། དགག་བྱ་
 གང་བཀག་ནས་བདག་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱའི་བདག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་
 གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ལ་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྐྱབ་མཐའ་དག་མཐུན་ལོ། །གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་སྐྱེ་བ་སོགས་ཁྱད་
 བར་དུ་མིང་དང་བདུན་བཏགས་པ་ཙམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་
 བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་མདོ་སྡེ་བས་གཟུགས་སོགས་སྐྱའི་
 བརྗོད་བྱ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ལུལ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་སྐྱེ་མཚན་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་
 ལེགས་པར་བྱེ་ནས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་མིང་དང་བདུན་བཏགས་ཚུལ་དང་། དེ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་ཚུལ་དང་། རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་དོན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་
 བ་སོགས་ཚིག་ཙམ་དུ་མ་ལུས་པར་མཚན་གཞི་ལེགས་པར་ངེས་ཟིན་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིའམ་
 གནས་ཡིན་པ་ནི་མིང་དང་བདུན་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་མོད་ཀྱི་གཟུགས་
 སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་
 སྐྱད་དུ་ཡང་མེད་པས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དག་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་གྲུབ་
 བ་ཞིགས་པ་དང་། དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྐྱད་དུ་འདྲ་གྲུབ་པ་
 ཞིགས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བའི་སྤང་བ་ཙམ་ནི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྐོ་བཏགས་སུ་མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་གྲུབ་ཟིན་ཅིང་། རྟོག་པ་དེ་
 སྤང་བ་དེ་ལ་འབྲུལ་ཤེས་སུ་འདྲ་དེས་གྲུབ་ཟིན་པས། རྟོག་པའི་སྤང་བ་དེ་རྟོག་པ་ལ་

སྤང་བ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བས་སྤོང་བར་རྟོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པར་འོང་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་མདོ་སྡེ་བས་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་
 འཇུག་པར་འདོད་པའི་བག་ཚགས་བརྟན་གྱུར་གི་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གཟུགས་
 སོགས་རྣམས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྡད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 བར་སྤང་བ་ཉིད་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྡད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་ནས། དེ་ཚོས་བདག་
 བཀག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་རྟོགས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོག་གོ
 །གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོགས་པའི་ཐ་སྡད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་རྟོག་བས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཚོས་བདག་
 ཁྲིགས་པར་འགྱུར་བ་ལ། རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་དགག་
 གུ་སློའི་ཡུལ་དུ་འཆར་དཀའ་བས། ཐོག་མར་སྤང་ཚུལ་དེ་དོས་ཟེན་ན་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་
 བར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་ལ་ཁྱད་ཆེ་
 ལ། མིང་གི་སྤྱོད་ལ་སློའི་མེད་ཕྱིར་ལ་སོགས་བས་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་
 ཞེན་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོར་མཛད་དོ། །ཅི་རྟོག་མེད་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་བས་
 བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་སྤང་བ་ཇི་ལྟར་འཆར་ཞེན། དེ་འཆར་བ་འགལ་ན་ནི་དབང་ཤེས་
 ལ་སྤྱོད་མའི་རྟ་སྤང་གི་སྤང་བ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྤྱོད་མའི་རྟ་སྤང་རྟོག་བས་
 བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་དང་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྡད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་
 སྤང་བ་དང་། དེ་མིང་དང་བནས་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དང་། དེ་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་
 འདོག་པའི་ཚུལ་རྣམས་བརྗོད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ་འདི་

ལྷོང་། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གང་ཀུན་
 གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ས་པོན་ཅན། ཡོད་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་
 བསྐྱེས་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །ཞེས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པའི་ལ་ཡོད་པའི་བག་ཆགས་
 གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། སྲིན་ཅི་ལོག་གི་སྣང་རྒྱལ་ཡོད་པའི་
 ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་གི་རྣམ་རིག་གཞན་དབང་གི་གཙོ་བོར་བསྟན་ནས་དེ་ལྟ་
 བུའི་རྣམ་རིག་གི་དབྱེ་བ་འཆད་པ་ན། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་
 གིས་ཡུལ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་དང་། བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་སྣང་
 བའི་རྣམ་རིག་དང་། སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་སྣང་བའི་རྣམ་
 རིག་གསུམ་དུ་གསུངས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ནི། ཐེག་བསྐྱེས་ལས། དེ་
 ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེས་ཉེ་
 བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་
 དང་། དུས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། སྲངས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་
 པར་རིག་པ་དང་། ཐ་སྣང་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་དང་། བདེ་འགོ་དང་། ངན་འགོ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བའི་རྣམ་
 པར་རིག་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་དང་། ལུས་ཅན་དང་། ཟ་བ་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་
 ཡིན་པ་དང་། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་
 ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དུས་དང་སྲངས་དང་ཡུལ་དང་
 ཐ་སྣང་གྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་
 ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིའི་
 ཁམས་ཀྱི་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མིག་གི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
 མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་ལ་རང་གི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱང་བ་དེ་ལ་
 མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡོད་པར་གསུངས་
 པས་སྤང་ཚུལ་དེ་ཡོད་ལུགས་ཤེས་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པ་དག་གི་ལུགས་ལ་
 སྡོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། སྡོན་པོ་གཟུགས་
 ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྡོན་པོ་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་།
 དེ་དེ་འབྲ་བའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུན་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་སྡོ་
 བཏགས་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་སྡོན་པོ་གཟུགས་ཡིན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་
 ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། སྡོན་པོ་འདི་གཟུགས་སོ་སྣམ་དུ་འཛིན་
 པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས། མདོ་
 སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་རང་སྡོག་སྡོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་
 གཞི་སྡོག་སྡོ་བཏགས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་དོ། །རྣམ་རིག་པའི་
 རྒྱབས་འདིར་བར་ལ་བྱང་བའི་སྤྱེས་བྱས་ཡིད་གཏད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྡོན་པོ་མཚོར་
 བའི་མིག་ཤེས་པ་སྡོན་པོ་སྤང་བའི་ཆེན་སྡོན་པོ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་དང་སྡོན་པོ་སྤྱི་
 རོལ་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད། སྡོན་པོ་དེ་ཉིད་འདི་སྡོན་པོའི་ཞེས་པ་དང་། སྡོན་པོ་འདི་
 གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྡོན་པོའི་སྤྱི་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 གཞིའམ་གནས་སུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་པར་

གང་གིས་ཤེས་ན། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྡོན་པོ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་འབ་
 པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་ཉེ་འདི་སྡོན་པོའོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་མིག་
 ཤེས་དེས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པའི་སྲིར་དང་། སྡོན་པོའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་དོན་
 དེའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་ན་འདྲ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྡོན་པོ་ལྟར་སྤང་བའི་སྤང་བ་དེ་
 ཉིད་ལ་ཞེན་ནས་དེའི་ངོ་བོ་ག་ཟུགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་པའི་ཀྱང་སྒོར་རྟོག་
 པའམ་མིག་ཤེས་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་རུས་པའི་སྲིར་དོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་
 གྱི་སྲིར་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྡོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྡོན་པོར་སྤང་བའི་ཚེ་
 བ་སྡོན་པོ་རང་གི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྡོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ཡོད་པར་ཡང་གྲུབ་ལ། སྡོན་པོའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྡོན་
 པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 སྡོན་པོ་འདི་ག་ཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོའོ་འདི་འདིའི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་ག་ཟུགས་སོགས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་དོན་ཡང་
 དེ་དང་འདྲའོ། །མིག་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ནི་སྡོན་པོའི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཤར་བའི་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བའི་སྡོན་པོ་ལྟར་རང་
 གི་རིགས་མ་རྒྱུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས་པའང་མ་ཡིན་
 གྱི། རྟོག་མ་མེད་པ་ནས་འདི་སྡོན་པོའོ་འདི་ག་ཟུགས་སོ་འདི་ག་ཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བའོ། །ཞེས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྙད་རྟོག་པས་ལན་མང་དུ་བྱས་པ་
 བོ་མས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྤང་བ་ཅོམ་ཡིན་ལ།
 བག་ཆགས་དེ་ལ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱའོ། །རྟོག་པས་ཐ་

སྣང་སྣང་བ་གོམས་པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་བ་
 ཅམ་ཡིན་པས་སྣང་བ་དེ་ལ་མིང་དང་བདམས་བཞག་པ་ཅམ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་རྟོག་པའི་
 དབང་གིས་བཞག་པའི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་
 དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་སྣང་བ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཐ་སྣང་གྱི་
 ཁྱད་པར་གྱི་གཞིར་ཐ་སྣང་དུ་ཡོད་ཅིང་དེ་ཡང་མིང་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་ཅམ་
 ཡིན་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་དང་འབྲ་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བ་དང་སྣང་བ་
 ལྟར་དུ་གཟུགས་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀའང་
 མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་ཚུལ་སྣ་མ་དང་འབྲ་ཡང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་སྣང་
 ཅམ་དུ་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པས། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྣང་གི་
 གཞི་ཡིན་པ་གཞི་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 ཀྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཀུན་བཏགས་
 ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྣང་བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་ཐ་སྣང་འཇུག་པའི་གནས་ལྟ་བུར་སྣང་བ་ཡོད་པ་དང་། དེའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྤེ་བས་ཁས་ལེན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་སེམས་གཉིས་
 ཀས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྣང་གི་རང་སྟོག་ཡང་
 སྣང་བའི་སྟོན་པ་དེའི་གཞིར་སྣང་བར་འདོད་པ་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་
 གཟུགས་སྣང་བའི་ཆེ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིའི་
 སྣང་ཚུལ་ཡོད་པས་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སྣང་བ་དེ་ལ་ཞེན་ཏེ་རྟོག་པས་འདི་

གཟུགས་སོ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གཉིས་ཀ་འདོད་ཅིང་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 དབང་ཤེས་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིར་
 དངོས་སོ་རང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ལ་རྗེས་ཀྱི་
 རྟོག་པས་ཞེན་ནས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་ཅིང་། དབང་ཤེས་
 ལ་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་རྟོག་པས་ཞེན་པའི་སྐྱོན་ས་སྤར་རང་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསོ་བར་བྱེད་པས་
 དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཞེན་
 གཞི་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་ཞེས་ཡང་ཡང་འབྱུང་
 བའི་དོན་ནི་དེ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པ་ཞེས་བ་ཅམ་དང་མི་
 འབྲ་ལ། དེ་ཡང་འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པ་དང་མདོ་སྟེ་བས་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུན་
 ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གོ་བ་དེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱུས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 པར་ཐལ། འདིར་གཟུགས་སོགས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་
 གྲུབ་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིའི་རང་སྟོག་ཅམ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་དེའི་གཞི་སྟོག་དུ་གྱུར་
 པ་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་འདི་གཟུགས་
 སོགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྐྱད་གང་ལ་འདུག་པའི་གཞིར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་
 དོན་ལ་འདོད་ལ། མདོ་སྟེ་བའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་དེ་དག་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འབྲུག་

བས་དེ་དག་གི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བས་ཁྲུབ་བར་
 འདོད་པའི་སྲིད་འོ། །དེས་ན་མདོ་སྡེ་པས་ནི་དབང་ཤེས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་
 སྣང་ཚུལ་ལྟར་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་འཛིན་
 ལྟངས་ཀྱང་དོན་མ་ཐུན་དུ་འདོད་ལ། འདིར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་བར་འཛིན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་འདོད་པས་ཁྲུབ་ཤིག་
 དུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་ཁྲུབ་པར་གྱི་
 ཐ་སྣད་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་བར་སྣང་བ་དེ་མ་རིག་
 པའི་བག་ཚགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྣང་ཚུལ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ཀྱང་དབང་
 ཤེས་དེ་ཤེས་སྲིབ་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་མི་སྲིད། དབང་ཤེས་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་
 ལྟར་གྲུབ་བར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ནི་སྐོ་འདོགས་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་
 ཤེས་སྲིབ་མཛོན་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་ཐ་སྣད་
 དུ་འབྲས་བུ་བ་འགོག་པ་དང་། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་ཀྱི་གཞིར་
 སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྣད་དུ་འདོད་པ་འགོག་
 པ་གནད་གཅིག་ལ། དེ་བས་ན་དབང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་འབྲེད་པ་ལེགས་
 བར་བཤད་པའི་སྲིད་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་གསུང་རབ་ལས། དེའི་སྲིད་གཟུགས་ཞེས་ཐ་
 སྣད་བཅུགས་པའི་ཆེ་སྲོན་པོ་གཟུགས་ཀྱི་ཐ་སྣད་འདོགས་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རི་
 ལྟར་སྣང་བ་བལྟས་པ་ན་མིང་དང་བདུན་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་གནས་ལུགས་
 ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པ་བཞེན་དུ་སྣང་ངོ། །སྲོན་པོ་དེ་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞེན་དུ་གྲུབ་
 བར་འཛིན་པ་ནི་སྲོན་པོ་ལ་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་དུ་བཅུགས་པ་ལ་རང་གི་མཚན་

ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སློབ་འདོགས་ཡིན་ལ། དེ་གྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་
 ལྷུང་བ་ཤད་པ་དེས་གྲུབ་ཅིང་དེ་འདྲ་བའི་འཛིན་སྣངས་དེ་འཐད་ལྡན་ཏུ་དོན་སྣ་ཕྱེ་
 གཉིས་ཀྱང་འདོད་པས་སྤྱིའི་བརྗོད་བྱའི་རང་སློབ་རྟོག་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་དེའི་གཞི་
 སློབ་ཏུ་རང་མཚན་འོང་བའི་ལུགས་དང་ག་ལ་མཚུངས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
 དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་
 གྱི་ཐ་སྣད་དེ་དག་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་སྣང་བའི་ཚུལ་ལྟར་ཞེན་ནས། འདི་
 གཟུགས་སོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཐ་སྣད་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ནི་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་།
 དེས་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་ཐ་སྣད་ཅམ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབང་
 ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གྱི་ཐ་སྣད་དེ་དག་གི་གཞིར་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཚུལ་
 ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྣད་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཏུ་མི་གསུང་ངོ། །སློབ་པོ་སློབ་པའི་ཐ་སྣད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སློབ་པོ་སློབ་པོར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལྟར། དབང་ཤེས་ལ་
 སློབ་པོ་སློབ་པའི་ཐ་སྣད་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་སློབ་པོ་སློབ་པོར་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 ལ། སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་ཞེན་པ་ལྟར་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་སློབ་པོ་སློབ་པའི་ཐ་སྣད་འཇུག་པའི་གཞིའི་སྣང་ཚུལ་
 ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་པས་དེ་འདྲའི་སྣང་ཚུལ་
 ལྟར་གྱི་དོན་མིང་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་མ་

ཡིན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་གྱི། རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སྤང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡང་སྤྲད་ཅིག་ཏེ་འཛིན་འཛིན་གྱི་
 རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་ཀུན་བཏགས་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་མིག་ཤེས་གཅིག་གི་སྤང་ཚུལ་ལ་ཡང་རང་རང་གི་བག་ཆགས་
 ཀྱི་ལག་རྗེས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབང་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་རང་གི་རྒྱུ་
 གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་སོ་སོར་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་
 བསྐྱུས་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་དོན་དུ་སྤང་བའི་གནས་གཞན་གྱི་
 དབང་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་རི་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་ལ་ཅིའི་སྤྱིར་ན་གཞན་
 གྱི་དབང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་གི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་
 བས་ན་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་དབང་བྱེད་དོ། །སྐྱེས་ནས་ཀྱང་སྤྲད་ཅིག་ལས་ལྷག་པར་
 བདག་ཉིད་གནས་པར་མི་རུས་པས་ན་གཞན་གྱི་དབང་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཏེ། རང་གི་བག་ཆགས་ནི་རིགས་མ་ཐུན་པའི་བག་ཆགས་སོ། །རིགས་མ་ཐུན་པའི་
 བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ཅི་ན། ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མས་རང་འདྲའི་
 ཤེས་པ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རུས་པ་རང་འགག་པ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 བསྐྱོས་ནས་བཞག་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་བས་ན་མིག་ཤེས་སྤྱི་མ་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་
 བ་ནི་སྡོར་སྤང་མིག་ཤེས་སྤྱི་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་ཡིན་གྱི་རྟོག་
 པས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ལག་རྗེས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོ་
 དོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པར་ཡང་མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བག་

ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུང་བའི་སྲིད་བག་ཆགས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་
 ལྟར་ན་དངོས་པོར་མི་འགྲུང་རམ་སྟམ་ན། འོན་ཏེ་ཉེན་ལ་ལ་བྱམ་པར་སྒྲུང་བའང་ཚོས་
 ཅན། མའོན་པར་བརྗོད་པའི་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་ཉེན་ལ་ལ་
 ཤར་བའི་སྒྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་ན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་
 གིས་ཤར་བ་དང་བག་ཆགས་ས་ལོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱེས་པ་མི་འདྲའོ། །རིགས་མ་སྐྱབ་
 པའི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ནི་རྒྱུ་བཞིའི་ནང་ནས་རྒྱུའི་རྒྱུ་
 བཞེད་རྟོ། །དེ་ལྟར་ན་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་སྒྲུང་བ་ལ་
 ཡང་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་གཞན་དབང་ཡིན་པ་
 དང་། སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྐྱད་ཏུ་མིང་དང་བརྟམས་བཞག་པ་ཅམ་གྱི་ཀྱན་
 བཏགས་སུ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡང་མིང་དང་བརྟམས་སྐོ་
 བས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཞག་མི་རྣམས་པའི་ཉེན་ལ་བཏགས་འབང་ཞིག་པ་གསུམ་གསུམ་
 ཀྱི་ཆ་དབྱེར་ཡོད་ལ། དེ་ལ་སྒྲུང་བའི་དོན་ལ་ཞེན་པའི་ཉེན་ལ་ཞེན་ཚུལ་ཡང་
 རིགས་གསུམ་ཏུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་ཉེན་ལ་འབང་སོ་སོ་བ་ཡིན་གྱི་ཉེན་ལ་གཅིག་གི་
 ཞེན་ཚུལ་གསུམ་ཏུ་འབྱེད་པ་མིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྒྲུང་བ་ཤར་བ་དག་གིས་ཤེས་རྣམས་
 མོད་ཀྱི་སྐོར་སྐོར་གིན་ཏུ་བརྟམས་བའི་དོར་སྒྲུང་ཡང་བསྐྱེས་ནས་སྐྱེས་སོ། །བརྟམས་པ་
 བྱང་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འབང་སྒྲུང་ཚུལ་བརྟམས་བྱང་བ་དང་བྱང་བར་མེད་མོད་
 ཀྱི་དེ་ལྟར་འབང་རྗེས་ཀྱི་ཉེན་ལ་ལ་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་དོན་སྐྱེ་ཤར་ཡང་དེའི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་
 རྒྱ་སྐྱེ་མ་ཤར་བས་སྒྲུང་ཚུལ་ལྟར་གྱི་བརྟམས་པ་ཤེས་པ་ཅམ་ཞིག་བྱང་བར་
 རོ། །དེ་ལ་དབང་ཤེས་ལ་གསུགས་སོགས་དོ་སྟོང་བྱང་བར་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱི་གཞིར་

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་སྤང་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པས་
གསུང་བ་སྤང་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ནི་སྐྱེག་བསྐྱུས་ལས།

མིང་གི་སྤོང་ལ་སྤོང་མེད་མྱིར། །མང་བའི་མྱིར་དང་མ་འདྲེས་མྱིར། །དེ་ཡི་བདག་
ཉིད་བདག་མང་དང། །བདག་འདྲེས་འགལ་བས་གྲུབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་
པས་བརྟན་ཉེ། དེའི་རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ལྟོ་ལྟོར་བ་བྱམ་པའི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་གཞིར་
འདོག་པ་བརྒྱལ་བ་གཏན་མི་ལྟོས་པར་ཐལ། དེ་དེར་ལྟོ་ལྟོར་བ་རང་གི་དངོས་པོའི་
གནས་ཚུན་ཀྱི་དོས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་མྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་
བ་ལ་བྱམ་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྤོང་སྤྱེ་བ་བརྒྱལ་བ་མི་ལྟོས་པར་སྤྱེ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་
མྱིར། འདོད་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་མ་བཏགས་པའི་སྤོང་ལ་དུའང་ལྟོ་
ལྟོར་བ་མཐོང་བ་ཅན་ནས་འདི་བྱམ་པའོ་སྤྲུལ་པའི་སྤོང་སྤྱེ་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་
བ་ལས་དེའི་གོང་དུ་དེ་འབྲའི་སྤོང་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་མྱིར་དེ་དེའི་ཐ་སྤྲད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ལོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། སྤྱེས་བྱ་གཅིག་ལ་དབང་པོ་
དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་གོང་འདོམས་ལ་སོགས་པའི་མིང་དུ་མ་འཇུག་པ་དེ་ལ་མིང་དེ་
དག་སྤྱེས་བྱ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ། སྤྱེས་བྱ་དེ་མིང་དེ་དག་
གི་འཇུག་པའི་གཞིར་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གནས་པའི་མྱིར། འདོད་ན། སྤྱེས་བྱ་
གཅིག་བྱ་དེ་མིང་དུ་མ་སྤྲད་དོན་ཡང་དུ་མར་གནས་པར་ཐལ་ལོ། །འདིས་གྲུང་སྤྲར་
སྤྲར་སྤྲུབ་བྱེད་འཕེན་ནོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། སྤྱེས་བྱ་གཉིས་ལ་མིང་གཅིག་
སྤྲན་མོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་འང་དེ་གཉིས་ལ་མིང་དེ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་གི་འཇུག་གཞིར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་

ལྷིང་རྟོ། །འདོད་ན། དེ་གཉིས་མིང་གཅིག་པ་ལྟར་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡང་
 གཅིག་ཏུ་ཐལ་བས་སྐྱེས་བུ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་འབྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་
 བུམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲིའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་ན་བརྟེན་འབྲེལ་བུས་
 བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་མིང་གི་སྲོ་སྐྱེ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་ཀྱང་དབང་ཤེས་ལ་ལྟོ་སྡེར་བ་བུམ་
 པའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་སྤང་ཚུལ་ལྟར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་དེའི་
 སྐྱོན་མེད་ཅེས་སྐྱེ་ཡང་། རྣམ་རིག་པས་དེ་འབྲེའི་ཁྱད་པར་དབྱེ་མི་བུས་པར་རིགས་
 པ་དེ་དག་གིས་འཇུག་པ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་བྱུབ་ཀྱང་རྣམ་ཤེས་འདི་
 རྣམ་ཤེས་སོ་ཞེས་པའི་ཐ་སྣང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞིར་བདེན་པར་མ་བྱུབ་ཅིང་།
 དེ་དེ་འབྲེའི་ཐ་སྣང་གི་གཞི་འཕེལ་གནས་སུ་སྤྱར་བ་ཀྱུན་བཏགས་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 དབང་ཤེས་ལ་སྐྱོན་སོ་སྤང་བ་ན་སྐྱོན་སོ་དེ་ཉིད་འདི་སྐྱོན་སོ་འཕེལ་སོགས་རོ་སོ་དང་
 ཁྱད་པར་གྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་བ་ལྟར་རྣམ་
 ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་ལ་རྣམ་ཤེས་སྤང་བ་ན་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་རོ་སོ་དང་ཁྱད་པར་
 གྱི་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་སྤང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་སྐྱོ་སོགས་སྤང་བ་ན་
 གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པས་སྤང་ཡང་རྣམ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་རང་རིག་རྣམ་ཤེས་ལ་
 གཉིས་སྤང་བུམ་པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡིན་པའི་ལྷིང་རྟོ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་
 མ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་
 བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཤེས་ལ། རྣམ་རིག་པས་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་དབང་
 ཤེས་ལ་སྤང་བའི་དོན་ཡང་ཡིན། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་བྱུབ་པར་མིང་དང་
 བརྟེན་བཞག་པ་ཅམ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྐྱོན་འདོད་ཤེས་ཀྱང་མིང་དང་བརྟེན་

བཞག་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་མི་ཤེས་པས་དེ་དང་དངོས་པོའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་
 འདོད་དོ། །དབྱ་མ་ཐམ་འགྲུར་བས་ནི་མིང་ཙམ་གྱིས་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་
 ཤེས་པས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཅོ། །དེའི་སྲིར་ཤར་ངེས་ལྷན་འབྲེད་ལས། འོན་ཀྱང་
 མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་སྲིན་ཆད་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་མི་རུང་བར་འདི་པ་
 འདོད་དོ། །དོན་སྣ་གཉིས་གྱིས་གཟུགས་སོགས་ཉོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བཟ་
 འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁེགས་ན་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་
 མི་ཤེས་ཏེ། ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
 ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཚད་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་ནི་མིན་ཅོ་ཞེས་
 བའང་དོན་སྣ་གཉིས་དབང་ཤེས་མ་འཇུག་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྣང་གི་གཞིར་
 ལྷང་བའི་དོན་དེ་ཉིད། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྲིར་ཚད་མ་གཉིས། ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་
 སུ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དུ་མི་འདོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། གཞུང་དེའི་སྐབས་སུ་
 དོན་བྲེད་རུས་པ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་དང་དབང་ཤེས་མ་འཇུག་
 བའི་དངོས་གྱི་སྣང་ལུལ་ཡང་ཡིན་དོན་བྲེད་མི་རུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
 ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྡེ་པ་མི་སྲིད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་བཞེད་པའི་སྲིར་
 རོ། །སེམས་ཙམ་པ་དབང་ཤེས་ལ་དེ་ལྟར་སྣང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་ཚད་མ་པ་ལ་སྐབས་
 དེར་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དུ་འདོད་པར་སྟོན་པའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལྷན་རིག་པས་
 དོན་དེ་ཉིད་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་དང་དོན་བྲེད་རུས་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་
 དོ་ཞེས་བཞེད་དགོས་ཀྱང་། ལྷན་རིག་པས་མིང་དང་བཅས་བཞག་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་
 མཚན་འདོག་མི་ཤེས་པར་གསུངས་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་གསུང་

དེའི་དོན་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདྲེས་པར་མི་བྱའོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། འདིར་མདོ་སྡེ་པ་
 སོགས་ཀྱིས་བརྗེ་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་ན་ཡོད་
 པར་འདོགས་ཤིང་ཞེས་ཞེས་པ་ནི་གཞུགས་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་མདོ་སྡེ་
 པ་རང་ལ་གྲགས་པའི་རང་མཚན་དེ་ལ་མི་བྱེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་ནམ་མཁའ་ནམ་
 མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དངོས་པོར་མི་འདོད་པས། དེ་གཞུགས་བྱ་གཉིས་
 ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་རང་མཚན་མིན་གྲུང་ཡོད་པར་འདོགས་པ། འོན་གྲུང་ནམ་
 མཁའ་ནམ་མཁའི་མིང་འཇུག་པའི་གཞིར་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚོད་ཀྱི་དབང་
 གིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་གྲུབ་ན་ནམ་མཁའ་ཡོད་པར་འདོགས་ཤིང་ཞེས་
 སོ། །ནམ་མཁའ་དང་མྱུང་འདས་སོགས་ནམ་མཁའ་དང་ཟག་པ་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་
 མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གནས་སུ་ནམ་མཁའ་དང་མྱུང་འདས་སོགས་རང་གི་གནས་
 ཚོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་དེ་ལ་མདོ་སྡེ་པ་རང་གིས་རང་
 མཚན་གྱི་མིང་མ་བཏགས་གྲུང་སེམས་ཅོམ་པ་ལྟར་ན་མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལ་རང་མཚན་
 ཀྱི་དོན་ཁས་ལེན་པར་སོང་བའི་དོན་ཉེ་འདི་ཉེས་པ་ལེན་ཏུ་གནད་ཆེ་བར་ཡོད་
 དོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་སྐོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་ཚུལ་འདིས་ནམ་པར་
 རིག་པ་ཅོམ་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་ནི། གཟུགས་ནམ་ནམ་མཁའ་ཀྱི་བར་གྱི་ཚོས་
 རམས་མིང་གི་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་དང་ནམ་ཉེས་གི་ཞེན་པའི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ན། རྗེས་སུ་ཀྱི་མིང་དང་བརྗེས་སུ་འདོན་དང་མིང་
 དོན་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྗེས་སུ་འདོན་གྱི་དོ་བོ་དང་ལྷན་པར་དུ་དོན་དེ་དང་
 དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྐྱར་ནས་ཞེན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་

རི་རྩྱར་རྩྱར་བ་རྩྱར་ཏུ་ཞེན་པའི་དོན་མེད་པས་དེ་རྩྱར་འཇིན་པའི་འཇིན་རྩྱར་ས་མ་
 འཇུག་བ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་མ་ནས་གཟུང་འཇིན་གཉིས་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་
 ལ་འཇུག་པར་ཐེག་བསྐྱུས་ལས་གསུངས་བ་རྩྱར་ཡིན་ལ། ལྷོ་འདོགས་འདི་ཁེགས་
 བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྷོས་པའི་གཟུང་འཇིན་རྩྱར་གཞན་ཡང་འབད་མེད་ཏུ་
 ཁེགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སོགས་རོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་
 གཞིའམ་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ཚུལ་རྩྱར་ཡོད་
 བ་རིགས་པས་ཁེགས་བ་ན་དེ་རྩྱར་རྩྱར་བའི་དབང་ཤེས་གྱི་སྣང་ཚུལ་རྩྱར་ཡོད་
 བའང་ཁེགས་པས་དབང་ཤེས་རྣམས་སྣང་ལུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་བྱུབ་བ་
 བ་གཟུང་དོན་སྤྱི་རོལ་གྱི་སྟོབས་ལས་སྐྱེས་པ་ཁེགས་པས་སྡོ་སོགས་རྣམས་རང་
 རྩྱར་མཁམ་གྱི་དབང་ཤེས་ལས་རྩྱར་གཞན་ཏུ་ཡོད་པའང་ཁེགས་སོ། །འདི་འབྲུ་བའི་
 ལྷོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འགོག་ཚུལ་མ་ཤེས་ན། ལུས་གྱི་མདོ་ལས་མེད་ཅེས་གསུངས་
 བ་རྣམས་ཀྱི་བཏགས་ལ་དགོངས་པར་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་
 དོན་ལ་རྣམ་རིག་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ཏུ་སྐྱེ་དགོས་པ་འབྱུང་སྟེ།
 འདུས་མ་བྱས་གྱི་ནམ་མཁའ་མེད་པར་གསུངས་པའང་ནམ་མཁའ་སྤྱི་རོལ་དོན་ཏུ་
 མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཉོག་ལྟན་ལ་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ལོག་ཉོག་འགོག་
 བ་འབའ་ཞེག་ལ་སྐྱར་ཏེ་འཆད་དགོས་པ་མང་བར་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཤེས་ན་
 རམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་འོ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གནས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་
 བར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་ལུགས་ལའང་མ་མཐོང་ནམ་མཁའའི་མིང་ཡང་མ་
 མཐོང་བ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་འཆད་ཚུལ་ལ་མཁམ་པར་འགྱུར་ཏེ།

ནམ་མཁའ་དེ་འབྲེལ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་གནས་སྲུ་ནམ་མཁའ་རང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡང་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁའ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ལེམ་ལོང་འཛིན་པའི་སྐོ་ལྷན་སྐྱེས་མི་སྲིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་ཤེས་ན་ཡུལ་གྱི་མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མ་མཐོང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྲུ་མ་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་ཐེག་བསྐྱུས་དང་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱུར་ཚུལ་འདིའི་སྐོ་ནས་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་པར་འགྲུང་གྱི། གཞན་དུ་ན་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་མདོ་དོན་འཆད་ཚུལ་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གཞན་གྱི་དབང་ནི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་འདོགས་པའི་གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་ལས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ། ད་ཕྱེ་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དག་པ་འཛིན་ཉེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དག་པ་གཞན་དབང་དང་། སོ་སྐྱེའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་ཉོག་ལྟ་བུ་མ་དག་གཞན་དབང་གཉིས་སོ། །ཀུན་བཏགས་ནི་གདགས་གཞི་གཙོ་བོར་གཞན་དབང་གི་སྟེང་དུ་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི་སྤྱི་མཚན་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྗེས་རྣམ་འབྲེད་ལས། དེ་དག་གི་མང་པོ་ཞིག་མིང་དང་བརྟམས་འཛོགས་མི་རུས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ་ཉོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སྐྱ་རྟག་པས་སྟོང་པ་ལྟ་བུ་ནི་སྐྱ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་ཅམ་གྱིས་སྐོ་ཡུལ་དུ་

འགྲུར་བའང་མ་ཡིན་ལ། སྐྱ་ལ་རྟག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་
 འཛོག་མི་རུས་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
 མཚན་གཞིར་བྱ་དགོས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པ་
 ཅམ་གང་ཞིག་སློབ་འཇུག་པའི་དོན་གྱུ་བ་ལ། དབྱེ་བ་གཟུགས་སོགས་དོ་བོ་དང་ཁྱད་
 པར་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་གངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། བདག་
 གཉིས་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་སོ། །ཡོངས་སུ་བྱ་བའི་
 གཞན་དབང་གི་སྤེང་དུ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་
 རྫོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པའི་ཡོངས་སུ་བྱུང་དང་། ཚོས་ཉིད་འགྲུར་མེད་ཡོངས་སུ་བྱུང་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་མ་ནི་ཡོངས་
 གྲུབ་བཏགས་པ་བ་དང་གཞན་དབང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་པའི་ལྷགས་
 ལའང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་སློབ་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞན་དབང་སྤང་མི་སྲིད་པར་བཞེད་པ་ལ་སོགས་རྣམ་རིག་པའི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་བརྒྱུ་མཉམ་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཆེས་མང་མོད་ཀྱི་ཉ་ཅང་ཡི་གེ་
 མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

སུ་ཞིག་གིས་ཀྱང་གང་དུ་འད་། །ལུང་བསྟན་མ་རུས་ཟབ་བའི་གནས། །དགོངས་
 དོན་རིན་ཆེན་གཉེར་བྱེ་བས། །འདི་ལྟས་དབྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་བྱས། །དགོངས་དོན་
 ལོག་བཤད་དེ་འགོག་དང་། །ཡིད་གཉིས་གནས་སུ་བསྐྱབས་པ་ལས། །དེ་ཉིད་
 དགོངས་པ་ཡོངས་རྗོགས་པར། །ལོག་པའི་སློབ་པ་མཁམ་པས་སྤངས། །བར་སྐྱབས་

གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

དེ་ཡང་འདི་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་འདོད་ཀྱང་། དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་བཏགས་ལ་ཡང་འདོད་པས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཅེས་པའི་མིང་ཅམ་མཚུངས་ཀྱང་དོན་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་ཆེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་
 པའི་སྣང་ཡུལ་དང་། སྤྱི་མཚན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གཞུང་གཞན་
 ལས་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལའང་། ཐལ་འགྲུར་བའི་དགག་བྱའི་རང་མཚན་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཚང་ཡོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབྱ་མ་ཐལ་རང་སེམས་ཅམ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚད་ལའང་འཛོག་མཚམས་སྤྱི་ཁྱད་ཆེན་པོ་
 ཡོད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 མིང་ཅམ་ལ་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་
 གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་། ལྷོན་པའི་སྐྱ་ཆེའི་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་
 འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་མེད་པའི་དོན་གཏན་
 ལ་འབེབས་པའི་འབེབས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཤེས་ཆེར་བདེན་ཡོད་མ་
 བཀག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་སྟེ། འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་བཞིན་དེ་
 ལྟར་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གཞན་པའི་
 ལྟ་སྟེ་ལ་ཤེས་ཐབས་རྣམས་པོར་བལོ་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་བདག་མེད་གཏན་
 ལ་འབེབས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་རེས་སོ་སོར་འབྱེད་པ་འདི་འདྲ་

བའི་བྱང་ལེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དེ། འཁམ་ཐབས་རྒྱུ་མ་པོར་བགོ་བར་གསུངས་པའི་སྟོན་ཚུལ་ནི་བདག་མེད་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེའི་སྲིད་གསུང་རབ་ཡིན་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གང་རྒྱུ་གི་མདོ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ཀྱི། གསུམ་དུ་སྤེལ་བའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་གཞུངས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔེར་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། འོར་བུ་མཁམ་མཁས་པ་འོར་བུ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དེས། འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་ནས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་འོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྤངས་ཏེ་ལན་ཚུའི་ཚུ་ཚོན་པོས་སྤངས་ཏེ་སྤྲིའི་རེ་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་བ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཟས་ཀྱི་ཁུ་བ་ཚོན་པོས་སྤངས་ནས་བལ་གྱི་ལྷ་བས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་བཙོན་བ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྤྲོན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བ་ལ་སྤངས་ནས་རས་སྤབ་མོས་ཡོངས་སུ་སྟོང་བས་སྟོང་བར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བྱང་སྟེ་བྱི་མ་དང་བལ་བ་ནི་བྱི་རྒྱུའི་རིགས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མཁྱེན་ནས། མི་རྟག་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་གཙང་བ་ཡིད་འབྱུང་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་སྟོ་བ་སྦྱིད་པ་མཛད་དེ། འཕགས་པའི་ཚོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཙོན་བ་འདོར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་བ་མེད་པའི་གཏམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་

རྟོགས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པ་འདོར་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་སྡོག་པ་འཁོར་ལོའི་གཏམ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 དག་པའི་གཏམ་གྱིས་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཚན་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །ཞུགས་པར་གྱུར་ཅིང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་སྣ་ཚོགས་མེད་པའི་ཡོན་ཀནས་ཞེས་བརྗོད་དོ་
 ཞེས་གསུངས་པ་འདིས། འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་སྤྱིབ་པའི་བྱི་མ་རགས་པ་དང་སྤ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་དག་
 སྤྱིང་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཉིད་དེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་
 སྤྱོད། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་དང་ཁས་སྦངས་འགལ་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཞེན། དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་ཚོས་མ་སྟན་སྤྱིང་བ་ན། ལོར་བུ་གཅིག་ཉིད་སྤྱིང་བྱེད་
 གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱིང་བ་ལྟར། གདུལ་བུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་སྤ་
 རགས་གསུམ་སྤྱིང་བྱེད་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤྱིང་བར་ཁས་ལེན་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དགོངས་འགྲུལ་ལས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་གདུལ་བུའི་རིགས་ཐ་
 དད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་རིགས་ཐ་
 དད་དུ་སྤྱིས་པ་དང་ཁས་སྦངས་འགལ་ཞིང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེད་དུ་བུ་བའི་གདུལ་བུ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་འཇུག་
 པས་བྱུང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 གཏམ་ཞེས་པ་ནི་མཐར་སྟག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་
 ཐ་མ་ལས་མཐར་སྟག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་ཡིན་

བས་འགྲེལ་མེད་དོ། །དེས་ན་མདོ་དེ་ནི་ཁམས་སྤོང་བ་ལ་དང་པོར་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
 མི་རྟོག་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་བསྟན་ཅིང་། དེ་ནས་ཚེས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐ་དགས་
 གཉིས་ཀྱི་ཐོལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་རིམ་ཅན་དུ་བསྟན་ནས་དེ་མ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་ཅམ་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་
 བས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་ཡིན་ཞིང་དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་སོགས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་འི་མདོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བེད་དོ། །ཆེས་མི་
 འཐད་དེ། ཡུམ་རྒྱས་པ་ལས། དེའི་ཆེ། ལྷའི་བྱ་བརྒྱ་སྤོང་ཚད་མེད་པ་ནམ་མཁམ་ལ་
 མེ་རྟོག་གཏོར་ནས་སྐྱད་མཐུན་པར་འདི་སྐྱད་དུ། གྱེ་བདག་ལ་སོགས་པས་ནི་དེང་
 འཇམ་བུའི་གྲིང་དུ་ཚེས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བ་མཐོང་དོ། །ཞེས་སྐྱེས་
 སོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་སྤྲིང་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ཡང་ངེས་དོན་དུ་ཐལ། དེ་ལས་
 ངེས་དོན་དུ་བཤད་པའི་སྤྲིང། ཐུབ་པ་ཁས་སྐྱངས་སོ། །འདོད་ན། ཤེར་སྤྲིབ་ངེས་
 དོན་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཉེ་འདི་ལྟར། འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་
 བར་ཐལ། ཚེས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྒྲོན་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་
 སྒྲོན་པའི་མདོ་གཉིས་ཀ་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སྤྲིང་དོ། །ཡང་ཁ་གཅིག་ །མདོ་དེས་
 ཚིག་གིས་བེན་པར་བསྟན་ཚོད་ལྟར་གྱི་དོན་དེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་ངེས་པའི་དོན་དང་དེ་
 ལས་བརྗོལ་བ་དྲང་བའི་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་ནས། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་མདོ་དགོངས་
 འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་སྤྲིབ་ཀྱི་མདོ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲང་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོའི་མདོ་དང་།
 ཡེ་ཤེས་སྐྱང་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་དང་། ར་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། སོར་མོའི་སྤྲིང་བ་ལ་

བན་པའི་མདོ་དང། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་
 དང། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་དང། ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་པ་
 ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དེས་པའི་དོན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་
 བར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྤྱི་མ་འདི་དག་གིས་
 བསྟན་པ་དང་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་མི་མཚུངས་ཤེ་ན། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་ནི་
 གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་མཐར་སྐྱབ་གི་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤའ་ལ། སྤྱི་མ་འདི་དག་
 གིས་ནི་མཐར་སྐྱབ་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤའ་པའི་སྤྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་དབལ་སྤེང་
 གི་མདོ་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཙམ་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཐག་པ་མེད་
 པའི་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷུས་ལེན་པར་བཤའ་ལ། དེ་ཡང་
 ལྷག་བཙམ་གྱི་སྐབས་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དག་བཙམ་ལྷག་བཙམ་གྱི་ལྷུས་ནི་སྐྱེ་བ་
 ལྷ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་
 བས་ན་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་འདས་མདོན་དུ་བྱས་པའི་དག་བཙམ་པ་ལ་བྱ་དགོས་ལ།
 ལྷག་མེད་ཐོབ་པའི་དག་བཙམ་ལྷུས་ལེན་པ་ནི་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་
 ལ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་མདོ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་གྱི་དོན་
 འགྲེལ་བའི་ཆེ་བསྐྱབ་བ་སོགས་ལས་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་མཐར་སྐྱབ་ཐེག་པ་གསུམ་
 དུ་གསལ་བར་བཤའ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྤྱིའི་རྒྱན་ལས་དེ་ལྟར་བཤའ་
 ཅིང། ལྷ་རྩལ་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་ཆེ་ནི། རྒྱུད་སྐྱ་
 ཅ་འགྲེལ་དུ་མཐར་སྐྱབ་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤའ་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་དགོངས་

འགྲེལ་གྱི་ས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ན་སྤར་བཤད་པ་སྤར་གྱི་བྱང་དོན་དང་
 དེས་དོན་གྱི་ཚམ་གཞག་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། གུན་རྫོབ་སྟོན་པ་བྱང་དོན་དང་དོན་
 དམ་སྟོན་པ་དེས་དོན་དུ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གལ་ཏེ་དེ་སྤར་བྲས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་ལས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གུན་བཏགས་ལ་
 དགོངས་པར་བཤད་ལ། གུན་བཏགས་གྱིས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་པས། འཁོར་
 ལོ་བར་པའི་མདོ་ཡང་དེས་དོན་དུ་ཐལ་བའི་བྱིར་དོ། །ཤེ་ཤེས་སྤར་བ་རྒྱན་གྱི་མདོ་
 ལས་ནི་དོན་དམ་སྟོན་པ་དེས་དོན་དུ་བཤད་པས་འབགས་པ་སློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་
 བསྟན་པའི་མདོ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་རི་རྒྱད་དུ། དེས་པའི་དོན་གང་
 ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་དེས་
 འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འབགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཚེད་གྱིས་བྱང་དེས་གྱི་
 ཚམ་གཞག་རི་སྤར་མཚན་པའི་ཚུལ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་བྱེད་ཏོ། །གཉིས་པ་འབགས་པ་
 སློ་གྲོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འབགས་པ་སྐྱུ་
 སྐྱབ་ཡབ་སྐྱས་གྱིས་བྱང་དེས་གྱི་ཚམ་གཞག་རི་སྤར་མཚན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་དང་།
 ཤེས་རབ་སྟོན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དང་། དབྱུ་མ་སྤར་བ་རྣམས་ལས། སློ་གྲོས་མི་ཟད་
 པ་བསྟན་པའི་མདོ་ཁྲུངས་སུ་བྱངས་ནས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་དེས་འཛོག་པར་གསུངས་
 ལ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། དེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་གང་། བྱང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ནི་
 གང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་གང་དག་གུན་རྫོབ་བསྐྱུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་བྱང་བའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། །མདོ་སྡེ་གང་དོན་དམ་པ་བསྐྱུབ་པ་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་དེས་པའི་དོན་
 ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་མདོ་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་

ལས་ཀྱང་།

སྒོང་བ་བདེ་བར་གཤེགས་ལས་བསྟན་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་
 བྲག་ཤེས། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བྱ་བསྟན། །ཚོས་དེ་ཐམས་ཅད་
 བྱང་བའི་དོན་དུ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་
 བྱང་ངེས་རྣམ་པར་འདོགས་པ་ན། །གང་ཞིག་ཀྱང་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་
 བྱའི་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་ནི་བྱང་དོན་གི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །མདོ་དེས་
 བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་ངེས་པར་དེ་ལས་གོང་དུ་
 བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་གཞན་ཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 བ་ཅམ་གྱི་སྒོང་བ་ཉིད་དང་། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་
 སྟོན་པ་ནི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །རྒྱ་མཚན་སྣ་མ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོ་དེའི་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་འདི་ལ་ཚུལ་གཉིས་ཉེ། །གནས་ལུགས་
 སེམས་པ་ན་མདོ་དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚོད་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་བཟུང་དུ་མི་
 རུང་བ་དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་གནས་ལུགས་ཚོལ་དགོས་པ་སྐྱིན་པ་ལས་
 ལོངས་སྟོན་འབྱུང་བར་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་དང་། །ཀྱང་རྫོབ་སེམས་པ་ན་ཡང་མདོ་
 དེས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚོད་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དོན་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ།

ཕ་དང་མ་ནི་བསད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ན་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། །ངེས་
 པའི་དོན་ཀྱང་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན། །ཚད་མ་དང་བཅས་པ་དང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་
 མཚན་ནས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་གཞན་གྱིས་གང་
 དུ་ཡང་བྱང་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། །བྱང་ངེས་གྱི་ཚུལ་འདི་ལྟར་

བཞེད་པ་ལ་ནི་འཕགས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་པ་དག་ལ་མི་མཐུན་
 པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་འཕགས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་གཞུང་དང་དེའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་
 རིམ་པ་རི་རྩུབ་བྱུང་བ་ལ། འཕགས་པའི་གཞུང་མཛད་ཚུལ་དང། དེའི་དགོངས་པ་
 འབྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་རི་རྩུབ་བྱུང་བ་བཤད་སོལ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་འདིས་
 རྒྱལ་བས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྟར་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་སྣང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་གཞུང་སྤྲུགས་དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་མང་དུ་མཛད་ཅིང། ལྗོངས་
 བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་གསོ་དབྱུང་གི་གཞུང་དང། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་མང་དུ་མཛད་ཅིང། ལྷན་པར་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་དོན་གི་ལྷང་དང་སྐྱུར་ནས་སྟོན་པ་མདོ་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་དང། རིགས་པས་སྟོན་པ་ལ་རིགས་ཚོགས་ཀྱི་གཞུང། ཅ་བ་ཤེས་
 རབ། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ། ལྟོང་ཉིད་བརྟུན་ཅུ་པ། ཚོད་བརློག་ །ཞིབ་མོ་རྣམ་
 འཐག །རིན་ཆེན་སྲེང་བ་རྣམས་མཛད་ཅིང། དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་བ་དེན་དངོས་འགོག་
 པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ཅ་བ་ཤེས་རབ་དང། བདེན་དངོས་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་
 བྱེད་གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་གའི་ཚིག་དོན་བཅུ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པ་
 ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་མཛད་ལ་ཚོད་བརློག་ནི་ཅ་བའི་རབ་བྱེད་དང་པོ་ལས་འཕྲོས་པ་
 ལྟེ།

དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ།

གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་

ཚིག་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བརྒྱུག་པར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་གཤམ་ཏེ་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་ཁྲིད་ཀྱི་ཚིག་ལའང་རང་བཞིན་མེད་
 ལ་དེ་ལྟ་ན། ཚིག་དེས་གཞན་གྱིས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་དམ་བཅས་པ་འགོག་པ་
 དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་སོགས་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་བྱ་བྱེད་མི་
 འཐད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་ཚུད་པ་ལ། དེ་བརྒྱུག་པའི་སྲིད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་
 ཚིག་གིས་གཞན་ལུགས་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་སྐྱབ་པ་འཐད་པའི་ཚུལ་རྒྱས་
 པར་སྟོན་པ་ལ་ཚུད་བརྒྱུག་གི་གཞུང་ལྟག་མ་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །སྒོར་
 ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ཡང་ཙམ་ཤེད་རབ་བྱེད་བདུན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་དེར།

མི་ལམ་རི་བཞིན་སྐྱུ་མ་བཞིན། །དེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྲེང་རི་བཞིན་དུ། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་
 དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འདིག་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལན་དུ་གཞུང་དེ་མཛད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འདིག་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ན་
 མདོ་ལས་དེ་དག་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཞེས་གྲོལ་བ་ལ་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་གནས་འདིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་
 ཡིན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཅམ་ཡིན་པས་མི་འགའ་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ། མིང་
 ཅམ་ལ་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཛོག་པའི་ཚུལ་ཉིད་དམིགས་
 གྱིས་བཀར་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། །གཞུང་གཞན་
 གཉིས་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐར་ལྷ་བའི་ལམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པར་བྱས་
 པ་ལྟ་ཅི་སྟོན། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་ཡང་མི་བྱས་པས། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
 འདོད་ན་ཡང་མཐར་འདྲིན་སྐྱངས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་

དགོས་པའི་ཚུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས།

ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། །ཞེས་ཡོད་
མེད་གྱི་མཐར་འཛིན་པས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན་ནས།

དངོས་དང་དངོས་མེད་ཡོངས་ཤེས་པས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
གྲོལ། །ཞེས་དངོས་པོ་འཁོར་བ་དང་དངོས་མེད་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་ཀྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་རྣམས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྲིད་པ་འཁོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཆེ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ལ་སྲུང་
འདས་ཐོབ་པ་ཞེས་བཞག་གི། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཉོན་
མོངས་ཟད་པ་དང་སྤང་བོ་སྲི་མ་མི་སྐྱེ་བས་འཛོག་ན་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་
སྤང་བོ་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་གང་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་འགོག་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཐེག་
དམན་གྱི་སྲུང་འདས་སྟོན་པའི་སྲུང་གི་དོན་དུ་ཡང་འཆད་པས་དེ་སྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་གཞུང་ལྷག་མ་རྣམས་གསུངས་སོ། །རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། མངོན་མཐོའི་སྐྱབ་
སྲེད་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་ལམ་སྟོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་དང་བདག་གི་བ་
གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲུང་
བོ་བདེན་མེད་དུ་ཤེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པས་རང་འཛིན་ཟད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
སྤང་བོའི་བདེན་འཛིན་མ་ཟད་བར་དུ་འཁོར་བ་མི་སྟོག་ཅིང་། ཡོད་མེད་གྱི་མཐར་མི་
ལྟ་བའི་ཡང་དག་པའི་དོན་ཤེས་པ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ཡང་དགོས་པ་དང་། དེ་

འདྲ་བའི་དོན་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པའི་གཞུང་འདི་དག་གིས་དགག་སྐྱབ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་འདྲི་ག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། ཚོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྫོགས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་འཛོལ་བ་ལྟ་ཅི་སྒོས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དུ་མི་རུང་དོ་ཞེས་ལུང་དང་རིགས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས། བདག་ཉིད་ཚེན་སོ་འདིས་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་མཛད་པའི་ཤིང་རྩེ་སྒོལ་ལེགས་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་སོ་སོའི་རིམ་པ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞད་པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་མདོ་སྐགས་ཀྱི་གཞུང་མང་དུ་བྱུང་མོད། འདིར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དགོངས་འགྲེལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་མདོ་ཙམ་བརྗོད་ན། སྒོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཟོ་སྒྲིང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པ་རྣམས་འབྱོར་སྒྲོད་པ་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་ཅིང་། སྒོ་བ་དཔོན་འདི་འཕགས་པ་ཉིད་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་རྗེས་འབྲུག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པས། བོད་ཀྱི་སྐྱམ་སྐྱེ་མ་དག་ཡབ་སྐུ་ལ་འདི་གཉིས་ལ་གཞུང་བྱི་མོའི་དབྱུ་མ་བ་ཞེས་ཟེར་དོ། །འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་ཐལ་འབྱུར་དུ་གནས་མོད་ཀྱི་དངོས་སུ་རང་རྒྱུད་དང་ཐལ་འབྱུར་བྱེན་ས་

རང་རྒྱུད་འགོག་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་པ་མཛད་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀའ་ཞིང་། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 ཀྱིས་རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་པ་མཛད་ནས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་
 བཀའ་པ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་དེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་ཐོག་མར་སྤེལ་ཡིན་ལ།
 དེའི་སྤྱིར་འདི་གཉིས་སོ་སོའི་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་བོད་སྐད་ལ་དག་
 རྒྱུགས་འཛིན་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཞེས་ཟེར་དོ། །ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་རང་དགར་བརྩམས་
 པའི་གཞུང་རྩ་བ་དབྱུ་མ་སྣེད་པོ་དང་རང་འབྲེལ་རྟོག་གཤེས་འབར་བ་དང་བཅས་པ་ཡང་
 མཛད་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དག་ཀྱང་
 རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣེད་པོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་
 དབྱུ་མ་བདེན་གཉིས་མཛད་དེ། འདི་དང་ལེགས་ལྡན་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྣང་དུ་སྤི་
 རོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་རང་རིག་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་ལྷགས་སོ། །དེ་ནས་
 སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོས་ཐ་སྣང་དུ་སྤི་རོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་ཡོད་པ་དང་ཤེས་པ་
 བདེན་པར་མ་བྱུབ་པའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་ཀྱི་སློབ་ཐོག་མར་སྤེལ་ནས་དབྱུ་མ་རྒྱན་
 མཛད་ཅིང་། ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་དབྱུ་མ་སྣང་བ་དང་སློབ་ཤིམ་གསུམ་དང་། འཕགས་
 སེང་དང་། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་དང་། ཨ་བླུ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་
 རྣམས་ཀྱང་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབབས་པའི་རྩལ་ཞི་བ་འཚོའི་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
 བའོ། །དཔལ་ལྡན་རྩལ་བ་གྲགས་པས་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པ་སློབ་བཞུགས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱོགས་ལ་

དམིགས་ལྷན་པའི་དགག་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་ཐལ་འགྲུར་དུ་འགྲེལ་བའི་སྤྱོད་གས་
 གཞུང་བཙུགས་ནས། ཚ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ། རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་
 བ། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ། རང་དགར་བཅམས་པ་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་
 དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང། འཕགས་པ་ཞི་བ་ལྷན་གྲང་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཐལ་
 འགྲུར་དུ་འགྲེལ་བའི་གཞུང་གྲང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལ་སོགས་
 པ་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་རྩ་ཤེའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ག་
 ལས་འཛིགས་མེད་དང། དེ་བ་ཤར་མ། གུ་ན་མ་ཉི། གུ་ན་ཤྱི། སྤྱིར་མ་ཉི། སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་མ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད། རྒྱ་བ་གྲགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་
 པའོ། །ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་སྤྱོད་མེའི་སྤྲོད་བ་ནི་
 དེ་བ་ཤར་མས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་
 ལྷ་འབྲང་བ་ཡིན་པར་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤམ་དོ། །ག་ལས་
 འཛིགས་མེད་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རང་འགྲེལ་ཡིན་པོ་ཞེས་བོད་མང་པོ་སྤྱོད་བ་ནི་
 རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པའི་འགྲེལ་བ་ག་ལས་འཛིགས་
 མེད་ལས། བཙུན་པ་འཕགས་པ་ལྷན་གྲང་།

ཉན་པ་པོ་དང་མཉན་བྱ་དང། །སྤྱོད་འབྲུང་བ་ཤིན་ཏུ་དགོན། །དེ་སྤྱིར་མཛོར་ན་
 འཁོར་བ་ནི། །མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། །ཞེས་བཤམ་དོ། །ཞེས་བཞི་བརྒྱ་
 པའི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་སྤྱིར་པོ། །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ་དེ་མི་འཐད་དེ་
 སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་རང་འགྲེལ་དུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་པོ། །ཞེས་ཟེར་
 པོ། །རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་འགྲེལ་བཤམ་དེ་མ་གཟིགས་སོ་སྤྱོད་དོགས་ན་ནི་

རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྐྱེན་པ་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་མོད་ཀྱི་ལོན་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་བྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་ཟད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྤངས་ལྷོ་བ་ལྷགས་པ་དང་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གསུམ་ཀའི་འགྲེལ་བས་རྩ་
 ཤེའི་གཞུང་གི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་སློབ་དཔོན་དང་མི་མཐུན་པའི་ལོག་པར་བཤད་པར་བྱ་
 དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་འགྲེལ་པ་དེར་ནི་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགག་བ་མེད་དེ་
 སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ནས། དེའི་རྟགས་སྐབས་པ་ལ། བདག་ལས་མ་ཡིན་
 གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །དངོས་སོ་གང་དག་གང་ན་
 ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་དེ། དེའི་རྟགས་སྐབས་
 ལ། དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བས་
 བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐབས་ལ། བདག་གི་དངོས་སོ་ཡོད་མིན་ན། །གཞན་ཀྱི་དངོས་སོ་
 ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐབས་ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་
 ལས་སྐྱེ་བའང་མེད་པར་བྱུབ་པར་བཤད་ནས། དེ་ལ་རྩོད་སྲོང་བའི་རྩོད་པ། རྐྱེན་
 རྣམས་བཞི་སྟེ་རྒྱ་དང་ནི། །ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞི་དང་། དེའི་ལན་དུ། བྱ་བ་རྐྱེན་
 དང་ལྡན་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་རྟེན་པ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རྐྱེན་བཞི་སོ་དེས་དངོས་
 སོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་རྐྱེན་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་བཀག་ཅིང་རྟེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྐྱེན་ལའང་བྱ་བ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་
 མིན་པ་བཀག་པར་བྱས་པ་སོགས་གཞུང་གོང་ལོག་གི་འགྲེལ་གོ་རིམས་འཆད་ཚུལ་
 འགྲེལ་བ་གཞན་གསུམ་ཀ་དང་ཕྱོགས་ཅམ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཞིབ་
 ཏུ་བརྟགས་ན་ཆེས་མང་ཞིང་། གཞུང་རིགས་པ་སྤྲ་ལ་རྟོགས་དཀའ་བ་དུ་མ་ཞིག་ནི་

ཚིག་ས་བཅད་ལྷུག་པར་བཏང་ཅམ་ལས་ཅིའང་མ་བཤད་བའང་མང་བར་སྤང་
 རོ། །འདི་རང་འགྲེལ་ཡིན་ན་ནི་རྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་
 པའི་ཆའང་སྤངས་པ་ཚུན་ཆད་ཡི་གེར་བཀོད་ཅིང་འཕགས་པའི་གཞུང་ཚོད་བརྒྱུག་
 གི་རང་འགྲེལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ནས་ལུང་ཡང་བྱངས་པ་མང་བ་ལ་རང་འགྲེལ་གྱི་
 ཚིག་རྒྱར་ཅམ་ཡང་མ་སློམ་བས་རང་འགྲེལ་དུ་མི་བཞེད་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ།
 འདི་ནི་འཕགས་པ་ལ་ཁ་གཡར་བའི་གཞུང་དང་འགྲེལ་བ་སོགས་ལྡགས་ཀྱི་སློང་
 ལའང་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་འཕགས་པས་མཛད་པར་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་པའི་
 འགྲེལ་བྱེད་ཀྱང་བྱུང་འདུག་པ་ལྟར་འདིའང་དེ་དག་དང་འབྲེལ། ཚིག་དོན་གང་ལ་
 ཡང་རྣམ་པར་མི་དཔྱོད་པར་འགྲེལ་བཤད་གང་ཡང་བྱུང་བ་དེའི་ཚིག་ཅམ་དེ་མཛོང་
 བས་ཡིད་ཉོན་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་པོར་མཚོན་པ་ལས་
 གཞན་དུ་བརྟག་ཏུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འོ་ན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་འཕགས་ལྷ་སྤྱུབ་ཀྱི་དངོས་
 སློབ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཟེར་ན། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་བ་སྤྲ་མ་ཁ་ཅིག་ལ་
 གྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལས་དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པའི་ལྷུགས་སུ་བཛོད་པ་ཡོད་ལ།
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་དེ་ལྟར་འདོད་མོད་ཀྱི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འགོས་ལ་སོགས་པ་
 འདུས་པའི་རྒྱ་མ་དག་འཕགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སློབ་མར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ།
 རོ་བོ་ཆེན་པོ་དབལ་ལྡན་ཨ་ཉི་ཤས།

ལྷ་སྤྱུབ་སློབ་མ་རྒྱ་གྲགས་ཡིན། །དེ་ལས་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་ལ། །སངས་
 རྒྱས་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་དང་། སློན་གསལ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 དེས་གཉིས་གནས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་དེ་ནི་ལྷ་སྤྱུབ་ལས་རྗེད་པ། །ཁྱབ་བདག་དཔལ་

ལྷན་དོ་རྗེ་སེམས་དབའ་བཏུང་དེ་རྒྱ་བ་གྲགས་པས་རིམ་བཞིན་བཤད། །ཅེས་དང་།
བརྗེ་ཏུ་སྐལ་ལྷན་གྲགས་པས་ཀྱང་། དེ་ནི་དབའ་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱུ་ལས་རྗེད་བ་ཞེས་བྱ་བ་
སློབ་ཏེ། དེ་ནི་དབའ་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱུ་གི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གི་དངོས་གི་སློབ་མ་ཉིད་ཏུ་སོ་
སོར་བསྟན་གི་བརྒྱུད་པས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། བམ་ཟེ་སྐྱ་གཅན་འཛིན་བཟང་
སོ་ཞེས་བ་སྐྱ་ར་ཏུ་བས་སྐྱུ་སྐྱུ་ལ་བཤད་བ་དང་། དེས་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ལ་བཤད་
བའི་ཚུལ་ཡང་སློབ་མ་རབ་གསལ་ལས།

གོང་ཀ་ནའི་གོང་ཁྱེད་དུ། །དབའ་གི་རི་བོའི་ཅེ་མོར་ནི། །སྐྱེ་བོས་དབེན་པའི་
གནས་ཉིད་དུ། །དང་པོར་དེ་ལ་གནས་བྱས་ནས། །མི་དང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་
མཚུངས། །མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོས་གསུངས་པ། །སྐྱ་གཅན་ཟིན་གི་ཞལ་སྐྱ་
ནས། །ས་སྟེངས་འདི་ལ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

བརྗེས་བ་དེ་ལས་དེ་ཉིད་ནི། །ཐེག་ཆེན་རྣལ་འབྱོར་པས་ཐོས་པས། །ས་ཐོབ་
གཞན་གི་དོན་ལ་བཅོམ། །དབའ་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱུ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །

དེ་ལས་དེ་ཉིད་རིན་ཆེན་ནི། །ཐོབ་པས་འཛིག་ཉེན་གསུམ་ཏུ་གྲགས། །འདུས་
པའི་རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་ལྷིན། །རྒྱ་གྲགས་གསལ་བྱེད་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་
ལ། མཁམ་བ་བེ་ལྷོ་ཀ་རའི་སློབ་མ་བརྗེ་ཏུ་ཀུ་མ་རས་ཀྱང་། །འདི་དག་གིས་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་
གི་ཞལ་སྐྱ་ནས་གི་སློབ་མ་ཡིན་བ་ཉིད་གིས་མན་དག་དང་ལྷན་བ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་
བསྟན་ཏོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་གྲུབ་ཆེན་ནག་པོ་སློབ་བ་བ་དང་། ལྷ་རོ་བ་དང་།
མངའ་བདག་མི་ཉི་བ་དང་། ཨ་རྒྱ་ཀ་ར་དང་། རྒྱགས་རྗེ་དབའ་ཞབས་དང་། ལ་ཆེ་
ལག་སྐྱི་དང་། རྒྱབ་བ་དབའ་བཟང་པོ་དང་། རྣལ་ལྷན་གྲགས་བ་དང་། ཀུ་སྐྱ་ར་དང་།

ལྷོ་ལྷོ་རྒྱ་རྒྱ་དང་། ཉ་སྐྱ་ག་ཉ་རྐྱི་ཉ་དང་། མི་ལ་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ་བའི་
 ཞབས་ལ་འཕགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་འཛིན་ལ། ཨ་མུ་
 སོགས་ལྟ་བུ་ཐལ་འགྲུར་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། ལྷོ་བའི་ཞབས་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་བསམ་
 བས་འགོག་པ་སོགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མཛད་ཅིང་། ལྟ་བུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་
 ཡང་འཇུག་པའི་གཞུང་ཅི་རིགས་པ་ཁྱེད་སུ་འཛིན་བར་སྐྱེད་ལ། མི་ཉི་པའི་དེ་ཞོ་ན་
 ཉིད་བཅུ་བ་ཅ་འབྲེལ་ལས་ནི་སྐྱུ་སྐྱུ་དང་ལྷོ་བའི་ལྷོ་གས་ལས་གཞན་གྱིས་དེ་ཞོ་ན་
 ཉིད་ཞོད་དུ་མི་ཅུད་པར་བཤམ་དོ། །དེ་བས་ན་ལྷོ་བའི་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ལ་གྲོ་ལ་
 བའི་སྐོབས་པ་ཆ་ཅམ་ཡང་མི་རུས་པར་གྱུ་བ་ཆེན་དང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་གནས་སུ་
 གཞུང་ནས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལྷོ་བ་གྲགས་པ་འགོག་པར་སྐྱུ་བའི་
 ལྷོ་བ་ལོ་འཛིག་ཉེན་པོ་ལོ་སྤངས་པ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལྷོ་གས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དག་
 ལྷོ་ག་ཅམ་ཡང་མ་རུས་པར་སྤྲུག་དོག་གི་གདོན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདོལ་གཏམ་བྱུང་
 རྒྱལ་དུ་སྐྱུ་བ། བསྐྱེད་པའི་སྤྱིང་པོ་ལ་མི་མ་སྐྱུན་པར་འཛིན་པའི་ནག་པོའི་སྐོགས་ཀྱི་
 བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་སྐྱུས་ཡིད་བསྐྱེད་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་དག་གི་གཏམ་ལ་སྐོ་
 ལྷོ་ས་དང་ལྷན་པ་བདག་ཉིད་ལེགས་སུ་འདོད་བ་དག་གིས་ན་བ་དག་བ་བར་སྐོས་
 ཤིག །ལྷོ་བ་ལོ་འཛིག །ལྷོ་བ་གྲགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྐྱུ་མ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་
 བཀའ་པས་ལྷོ་བ་གྲགས་པ་བཀའ་པ་ལ་དེ་ཅམ་དུ་འཆར་ཆེ་རྒྱ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུ་བ་
 བེ། མ་བསམ་ད་བ་དང་མ་བསམ་ད་བ་སྐྱུ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་བས་ད་ལྟ་ལས་ངན་པ་དེ་ལྟ་
 ལྷོ་བྱེད་པ་ལའང་མཆར་ཆེ་རྒྱ་ཅིའང་མེད་དོ་ཞེས་སྐོས་ལ་དམ་བས་སྐྱེད་པ་མཐའ་
 དག་ཉམས་སུ་ལོངས་ཤིག །སྐྱུ་བ་བྱུང་བ་ལ་སྐྱུ་ཆོགས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། མོད་ལ་གྱུ་བ་

མོལ་ཚོང་མེད་ལྟ་བུར་གྲགས་པའི་མཚན་ལུང་གྲུ་རུས་ཀྱང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱུབ་ལེགས་
 པར་བཀག་ཅིང་། བཅོམ་ལྡན་རལ་གྱིས་ཚང་མ་གྲུབ་ལས་བརྟུས་ཀྱི་སྤྲི་རྒྱུ། རང་
 གིས་རྣམ་འགྲེལ་དང་མཐུན་པར་འཆད་མ་ཤེས་པ་གང་བྱུང་དུ་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་
 གྲུབ་ལས་བརྟུས་ཀྱི་དོན་ལོར་བར་བཤད་དོ་ཞེས་དགག་པ་བྱས་ལ། བོད་སྐྱ་མ་
 མཁས་པར་གྲགས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་པར་སྤྱོད་འཆད་པ་ན་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མཐོན་པ་
 ཡང་མདོ་དང་མ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་བཟོད་ཀྱི་ཚིག་ལུང་གིས་པ་སྐྱང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་གྱི་
 བབ་ཚོལ་སློབ་མི་འབྱུང་པ་ཐམས་ཅད་གྲགས་པ་ཚེན་པོ་དག་གིས་སྐྱས་པ་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་ཉིད་སྤྱི་བདོལ་སྐྱ་བའི་སྐྱ་ལོགས་སུ་བཅའ་བར་བྱ་བ་ག་ལ་
 ཡིན། ལྷགས་པའི་རིགས་པ་དོ་སོང་མ་བྱེད་ཅིག །ཁ་ཅིག་སྐྱ་བ་གྲགས་པ་ཚོད་ལྡན་
 ཀྱི་པ་རྗེ་ཉར་བྱས་ནས་རྒྱ་དོ་བ་རྗེ་གས་ལྡན་ཀྱི་པ་རྗེ་ཉའོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི། རྒྱ་དོ་བ་ས།
 སྤོན་མ་གསལ་བའི་རྗེས་འབྲངས་ནས། ལྷ་སྐྱུབ་མན་ངག་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་སྐྱ་སྐྱུབ་འཕགས་པ་སྟེ། །སྤྱིའི་བྱང་རྩལ་ལྷུ་བཤེས། །སྐྱ་བ་གྲགས་པ་ལ་
 སོགས་པའི། །མན་ངག་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །བདག་གིས་བཤིས། །ཞེས་རྒྱ་དོ་བ་
 རང་གིས་སྐྱ་བའི་རྗེས་འབྲང་དུ་ཁས་སྲངས་པ་རྣམས་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་བྱུང་རྒྱལ་
 དུ་སྐྱས་པའོ། །སྐྱ་བ་གྲགས་པ་སྐྱགས་ལ་མ་ཞུགས་གོང་དེས་དོན་མ་གོ་བར་སྐྱགས་
 ལ་ཞུགས་ནས་དེས་དོན་གོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ཆ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་ཀྱིས་
 མཁས་པ་དག་དོ་ཚོ་བར་བྱེད་པའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྤོན་
 གསལ་ལས། སེམས་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚོས་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོ་སོ་ཉིད་མེད་པའོ། །ཚོས་ཉིད་

འགའ་ཞེས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །འདྲིར་
གསུངས་པ།

ལུང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དབང་སོགས་རྣམས། །ཞེས་པ་ནས། ཚོས་
རྣམས་དེ་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྩུབ་དང་བདེན་པ་དག་གྲང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་
པའོ། །ཞེས་ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འབྲ་བར་བདེན་པའི་རང་
བཞིན་མེད་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་བྱ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་འདྲོག་པ་མི་འགའ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་དབུ་མའི་སྐབས་སུ་
བཤའ་བ་འི་ལྟ་བར་ཡང་ཡང་བཤའ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བརྟགས་
པར། རང་ཉིད་ཅིའང་མི་ཤེས་པའི་རང་ཚུལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་བཞིན་དུ་ཤིང་རྟ་
ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་འི་ལྟར་ཡིན་སྟེ། བ་ལ་འདྲེ་མ་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་དག་ནི་དགག་ཡུལ་དང་དགག་ཡུལ་
མ་ཡིན་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་ཤིང་། རྩོ་ལྲོས་ཆེས་ཆེར་གསུ་བ་དང་། རང་
དང་གཞན་གྱི་རྩོའི་ཚོད་ཟེན་པས། རང་དང་མི་མཐུན་པ་ཅམ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་
ཆེན་པོ་དག་དངོས་སུ་འགོག་པ་ལ་རིངས་པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཤུགས་རང་གི་
ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་ཡིན་གྲང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་དབུ་མ་བར་བྱས་ནས་མི་འགོག་གི་
།སྐྱུ་སྐྱབ་དང་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀ་ལྟ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་མཐུན་པར་སེམས་ཅམ་
རྒྱན་དུ་བཤའ་ལ། རྩོན་གྱི་གནས་བརྟན་ཚོས་རྩོང་ལྟ་བུའི་ཆེན་པོ་དག་གིས་གྲང་
འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་སྐྱུ་གཉིས་ཀའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བྱས་
ནས་བཞི་བརྒྱ་བ་ཡང་སེམས་ཅམ་དུ་བཀའ་བར་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་བཞི་བརྒྱ་བའི་

འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་ལྷན་པས། འཕགས་སེང་སོགས་ནི་དངོས་
 ལུ་མིང་ནས་སློམ་ཏེ་འགོག་ལ། ཨ་རྒྱ་ཀར་ལ་སོགས་པས་ནི་སེང་བཟང་དངོས་ལུ་
 མིང་ནས་སློམ་ཏེ་འགོག་ཀྱང་འཕགས་གོལ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་རྒྱལ་བར་མི་ལུས་ཤིང་།
 ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ལུ་ཡང་རྣམ་པའི་ལུང་ཁུངས་ལུ་འདྲེན་པར་སྣང་
 རོ། །དེ་ལྟར་རིམ་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་བཤགས་པ་དང་ཞེ་བ་ལྷ་གཉིས་ལ་ནི་
 མཚན་ནས་དངོས་ལུ་སློམ་ནས་འགོག་པའི་རྒྱ་གར་བ་ལུ་འདྲེན་མེད་ཅིང་། རྒྱ་གར་
 མཁམ་པའི་གཞུང་གང་ནའང་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཐོད་
 རྒྱུན་པོ་དག་གི་དགག་ལུ་ལ་ནི་ད་ལྟར་ཅིང་གི་རྟེན་བཀྱང་དང་འཁོར་འདུ་བ་
 སོགས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ད་ལྟ་ལུས་ལ་དབྱུག་པ་སོགས་གི་འགོག་བྱེད་
 མི་འགྱུར་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་མཚན་ནས་སློམ་ཏེ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་ང་
 བར་སྣང་ལ། དགག་བྱ་དེ་དག་འགྱུར་བར་མཐོང་ན་ཁྲིམ་པ་དག་གི་རིང་ལུགས་
 འདྲིན་པ་ལ་ཡང་ངོ་མི་ཚ་བར་སྣང་བས། བདག་ལེགས་ལུ་འདོད་པ་དག་གིས་མི་
 དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རིང་དུ་སྤང་བ་ལ་འབད་པར་རིགས་སོ། །དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྤྲུལ་
 ལུ་མ་ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རོན་དམ་འདོད་ཚུལ་གི་སློབ་ནས་མིང་བཏགས་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་
 གཉིས་ཏེ། རབ་ཏུ་མི་གནས་པ་དང་། ལྷུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དབྱུ་མ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ལྷང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་རྣམ་བཤ་
 གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷང་སྟོང་ཚོགས་པ་རྣམ་ལྷ་བྱ་དོན་དམ་
 བདེན་པར་འདོད་པ་ཞེ་བ་འཚོ་དང་འཕགས་སེང་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་སྤྲེལ། །དེ་ལ་
 རོག་ལེའི་སྤྱིང་ཡིག་བདུད་ཅིའི་ཐེག་ལེ་ལས། དེ་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་རྫོངས་པ་རོ་

མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་དེ། སྒྲང་སྒྲོང་ཚོགས་པ་
སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས། དེ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པའི་དབུ་
མ་པ་ཆེན་པོ་སྲུ་ཡང་མེད་ལ། དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པ་གཞི་བྱས་ན་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། བདེན་པས་མི་སྒྲོང་བའི་ཚོས་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་འི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞུག་བྱ་ཅམ་ལ་དོན་
དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་སྒྲང་ལ། རིགས་ཤེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞུག་བྱ་
ཚོས་ཅན་རྒྱ་བྱ་སོགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་བདེན་མེད་ཚོགས་པའི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི།
དགག་བྱ་བདེན་བྱུབ་བཀག་པའི་ཆ་ནས་དོན་དམ་པ་དང་མཐུན་པས། དོན་དམ་པ་
ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་དབུ་མ་སྒྲང་བ་གཉིས་ཀ་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཞི་འཚོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་དང་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་
བཞེད་དོ། །ཕྱིས་ཀྱི་པོད་ཁ་ཅིག་ན་དེ། ལེགས་ལྡན་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་
པ་འི་མདོ་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཅིང་སྒོ་
རྣམ་བཅས་སྲུ་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་སོགས་
རྣམ་འབྲེད་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་འདྲི་དོན་མེད་ཅིང་རང་རིག་
རྣམ་སྲུ་བྱུབ་པར་འདོད་པས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཅམ་པ་དང་མཐུན་པའི་
དབུ་མ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་བ་གྲགས་པ་སོགས་ལ་འི་འཛིག་རྟེན་གྲགས་སྡེ་
སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱུབ་མཐའ་སྐྱུ་བ་སྲུ་དང་ཡང་
མི་བསྐྱུན་གྱི། འཛིག་རྟེན་པ་དང་སྐོ་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་
རོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་གྲགས་སོགས་ཚོས་ཅན། ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་རང་མ་སྐྱབ་པར་འཛོལ་བའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་དོན་
 །ཁས་ལེན་ཅིང་རང་རིག་མི་འདོད་པའི་དབུ་མ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་
 །སོ། །ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
 །མདོ་སྤེལ་དང་མ་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་སོགས་
 །ཆེས་མི་མ་སྐྱབ་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་དང་། རྟོགས་གཅིག་མ་སྐྱབ་པས་མ་སྐྱབ་པར་
 །འཛོལ་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་གྲུབ་མཐའ་མ་སྐྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །ཐལ་
 །འགྲུར་བ་འཛིག་རྟེན་པ་དང་བསྐྱབ་པར་སྐྱ་བའི་འཛིག་རྟེན་པ་དེ་གང་ལ་འདོད། སོ་སྤྱི་
 །ཅམ་ལ་འཛིག་རྟེན་པར་བྱས། འཕགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བྱས་
 །བའམ། འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་ཁ་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་བོ་རང་ག་བ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 །པར་བྱས་པ་གང་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་སོ་སྤྱིའི་སྣང་ཚུལ་དང་ཞེན་ཚུལ་གང་དང་ཡང་
 །མི་བསྐྱབ་ཏེ། སོ་སྤྱིའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་སྣང་མེད་པ་མི་སྲིད་བར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་
 །རོ། །གལ་ཏེ་སོ་སོ་སྤྱི་བོ་དག་ཚོས་དང་གང་ཐག་གི་ཐ་སྙད་གང་བྲེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་
 །བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་རིགས་བསམ་བཅོལ་བའི་སློན་ནས་མི་བྲེད་པ་ལྟར། ཐལ་
 །འགྲུར་བ་ཡང་ཐ་སྙད་མ་བཏགས་མ་དབྱེད་པར་འཛོལ་བས་དེའི་སྤྱིར་སོ་སྤྱི་དང་
 །མ་སྐྱབ་པར་སྐྱའོ་ཞེན། ཚུལ་དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་འདོད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
 །དེ་ནི་སོ་སྤྱི་ཁོ་ནའི་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སློབ་པ་དག་གི་ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་སློབ་
 །སྤྱིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 །སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་ཁ་སྤྱོད་པ་དང་བསྐྱབ་པར་སྐྱ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་
 །རིགས་ཏེ། རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སློན་ནས་བྱ་བྲེད་འཛོལ་བ་

དང་། རང་རིག་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐ་སྙད་
 འདྲིལ་ཚུལ་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་དག་པལ་ཆེ་བ་ལྷུ་བ་མཐའ་ལ་སློོ་ཁ་མ་སྤྱོད་གས་
 བ་སྤུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོད་ཁ་ཅིག་དབྱེ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ཐ་སྙད་
 གི་རྣམ་གཞག་གེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་སྒོ་བསྐྱུན་ནས་འདྲིལ་གོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལི་ལིན་ཏུ་མི་
 རིགས་ཏེ། གེ་བྲག་སྐྱ་བས་ཐ་སྙད་གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་ཁས་སྐྱོངས་པ་དེ་དག་དབྱེ་མ་
 ཐལ་འགྲུར་བས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་གཞི་མ་སྤུ་བ་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དངོས་སྐྱ་བ་
 རྣམས་གིས་བདེན་གཉིས་གི་རྣམ་གཞག་གང་གེད་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གིས་སྤུ་བ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྤྱང་ལ། ཐལ་འགྲུར་བ་ལི་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གིས་སྤུ་བ་པའི་ཚོས་ཐ་སྙད་ཏུ་འང་གཞི་མ་སྤུ་བ་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 གེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ཅམ་ཏུ་མཚུངས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་བ་སྤྱི་དོན་
 རྣམས་སུ་མ་སྤུ་བ་པར་བཞེད་ཅིང་། རྒྱལ་སྤུན་སྤྱོད་གས་གི་ཆ་མེད་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་
 ལེན་ལ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཅམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་། ཐལ་འགྲུར་བ་རང་
 རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་སྤུ་ག་
 ལ། ཐལ་འགྲུར་བ་སློོ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་ཅིང་གེ་བྲག་སྐྱ་བ་སློོ་ལུལ་གི་རྣམ་
 མེད་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བོད་ཁ་ཅིག་སྤུ་བ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མས་
 དོན་དམ་ཏུ་གང་འདོད་པ་དེ་སྤུ་བ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ནོ་
 ཞེས་སྐྱ་བ་ཡང་དབལ་ལྡན་རྒྱ་བ་བྲགས་པའི་སྤུ་གས་ལ་སློོ་ཁ་མ་སྤྱོད་གས་པའི་གཏམ་
 ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྤེ་བ་རྣམས་གི་
 སྤུ་གས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་སྐྱས་པ་དེ་ཉིད་དབྱེ་མ་པ་རྣམས་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་

འདོད་དོ། །ཞེས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་གང་དག་
 གྲེ་བཀ་ཏུ་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྐྱེས་པ་དེ་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་
 རྗེས་ཏུ་ཡིན་ལོ་སྐྱེས་ཏུ་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟར་འདི་གཞེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ནི་འདི་ག་
 ཞེན་པའི་ཚོས་དང་ཚོས་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལུགས་འདི་ནི་གཞན་
 དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ་ཞེས་མཁམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཉེ་སྟོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་
 དབབ་པ་ལ། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་འགོག་གྲེད་
 ཐལ་རང་གི་ཁྱད་པར་བཤམ་པ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤམ་པ། སྟོང་
 ཉིད་གཏན་ལ་ཐེབས་ནས་ཇི་ལྟར་སྐོམ་ཚུལ། སྐོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་ལྗེས། །དང་པོ་ལ། དགག་བྱ་ངོས་ཟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ངོས་མ་ཟེན་པར་འགོག་པའི་གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་
 ཚད་བཤམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐོན་པ་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་ངེས་པར་བྱ་དགོས་པའི་དགག་བྱ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ལ་གྲེད་པ་ཐོག་མར་ངེས་དགོས་
 ཉེ། དགག་བྱའི་སྤྱི་མ་ཤར་བར་དེ་བཀག་པའི་དགག་པའི་སྤྱི་མི་འཆར་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
 སྟོད་འཇུག་ལས།

བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འདྲིན་མ་ཡིན། །ཞེས་
 བཤམ་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་དགག་བྱའི་ཚད་ལེགས་པར་མ་ཟེན་ན། །ཡང་ན་དགག་མི་

དགོས་པ་ཡང་བཀག་པས་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། ཡང་ན་
 དགག་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་གྱང་སྤོ་མོ་ནས་མ་ཁེགས་པས། བདེན་འཛིན་འགའ་
 ཞིག་གི་འཛིན་སྐྱེས་ལ་གཞོན་པ་མ་མཐོང་བར་ལྷག་མ་ལུས་ཏེ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་
 མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱའོས་འཛིན་བྱུང་ཆེས་
 བ་དགག་བ་དང་། ལྷན་ལྷུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ད་ལྟའི་དབྱུང་མ་པར་ཁས་འཆེ་བ་པལ་ཆེ་བ་དག་ན་རེ། དབྱུ་
 མ་པའི་སྒོར་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པས་ནི། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་
 གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། རིགས་པས་བརྟགས་ན་
 དབྱུད་བཟོད་པའི་ཚོས་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བདེན་གྱུ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མེད་ན་
 རིགས་པས་མི་ཁེགས་པ་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་
 མིན། །གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པ་མིན། །མཐའ་བཞི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། །དེ་
 ཉིད་དབྱུ་མ་བ་ཡིས་རིག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེས་དོན་གྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་
 བས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤྱི་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་
 བཞེར་མ་འདུས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རིགས་པའི་དགག་བྱ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། །མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་
 མིན། །ཞེས་བ་དང་། ཡོད་པ་བ་ནི་བདེ་འགྲོར་འགྲོ། །མེད་པ་བ་ནི་དན་འགྲོར་
 འགྲོ། །གཉིས་ལ་མི་བརྟེན་ཐར་པར་འགྱུར། །ཞེས་བ་དང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་
 འཛིན། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་སྤྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། །མཁས་པས་
 གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དགོན་མཚོག་བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས།

འོད་སྤང་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཅིག་གོ། །མེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་གཉིས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་བར་གསུངས་པའི་མཐའ། ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །གཙང་དང་མི་གཙང་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། །དེ་སྲིད་གཉིས་གའི་མཐའ་ནི་ཡོངས་སྤངས་ནས། །མཁམ་བས་དབྱས་ལའང་གནས་བར་ཡོང་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབྱས་གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་ཡོད། །སྟོང་བའང་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། །སྟོང་མིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །སྟོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས། གང་དུ་གཟུང་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་ནས། ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཡོད་པར་སྤྲ། དང་པོ་ལྟར་ན་རིགས་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ། འོན་ཏེ་མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །སྤྱེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་ཀྱིས་སྲུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བདག་གཞན་

གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་རྩལ་བཞི་པོ་འདྲིར་ཁ་ཚོན་ཚོད་དམ་མ་ཚོད། མ་
ཚོད་ན་དངོས་སྐྱེ་བ་རྣམས་འགོག་པ་ན་བཞི་པོ་འདྲིར་ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་འགོག་པ་
འགལ་ཞིང་། ཚོད་ན་བཞི་པོ་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་འཐད་པའི་སྲིར་སྐྱེ་བ་མེད་
དེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདི་གཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྲིར་
དང་། འཇུག་པ་ལས།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
རིགས་མིན་པའི། །རིགས་དེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། །ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་གི་
ཡིན་པར་འགྲུབ། །ཞེས་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས་དེ་ཁོ་ནར་
སྐྱེ་བ་ཞེགས་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཞེགས་པར་བཤད་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་བས་
ན་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།

གང་ཞིག་རྐྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
ཡིན། །རྐྱེན་ལ་རག་ལས་གང་དེ་སྣོད་པར་བཤད། །གང་ཞིག་སྣོད་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་
ཡོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་པར་
མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཚོད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚོད་པར་ཐལ། ཚོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
ཤིང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་སྲིར། འདོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫོ་
གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཚོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཚིག་ལ་མི་
རྟོན་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། དྲང་དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ལ་
མི་རྟོན་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། རྟོན་པ་བཞི་གསུངས་པ་འདི་བརྗོད་གྲེ་སྐྱེ་

རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དང་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་ཚོད། དོན་དམ་
 རེས་དོན་ལ་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མ་ཚོད་པའི་སྲིད། རེས་དོན་ལ་མི་རྟོན་དང་དོན་
 ལ་རྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་པའི་དོར་ཡོད་པས་ཡོད་
 པའི་གོ་ཚོད། ཡེ་ཤེས་མ་འཇུག་པའི་དོར་མེད་པས་མེད་པའི་གོ་མི་ཚོད་པའི་སྲིད།
 ཡེ་ཤེས་ལ་མི་རྟོན་རྣམ་ཤེས་ལ་རྟོན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་སྤྲོ་བར་བྱེད་
 ཅིང། དེ་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཚོས་གང་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོ་
 བར་བྱེད་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་སྤྲོ་ཞིང་དེ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་
 པའི་གོ་ཚོད་དམ་མི་ཚོད་ཅེས་བྲིས་བ་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་གོ་
 ཚོད། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཚོད། ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་གི་འདྲ་བར་མ་
 སྤྱར་བར་འདྲི་ན། བདེན་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་ཡོད་པ་སྤང་བ་སྤུམ་པ་མི་སྲིད་
 ཅེས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་བ་དེ་དགག་པ་ལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་
 སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲུག་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བཀག་པར་བསྟན་བ་དང། རིགས་བ་དེ་
 དག་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲུག་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ་དང། དེ་
 ལྷགས་དེས་ངི་ལྟར་བཀག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་བ་དེ་གུ་ཚུ་བ་ལས།

དགོ་བ་འདི་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་
 ཤིང། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། །དམ་བ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གཉེར་བུ་
 མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཚོས་སྤྱད་དང་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་བྱུང་དུ་རྒྱུད་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་
 པར་བྱེད་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་བྱུང་འདུག་ཏུ་གསོག་

སའི་ཐབས་ཤེས་ཡ་མ་བྲལ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང། དེ་ལྟར་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་
 ཏུ་གསོག་ལ་ལ་ལོ། གཞིའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ལ་བ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ་ཞིག་ལ་ངེས་ལ་སྟེད་ལ་ལ་རག་ལས་ཏེ།
 དེ་ཡང་འདི་ལྟར། རྒྱ་སོ་སོ་བ་ལས་འབྲས་བུ་སོ་སོ་བ་མ་འཚོལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ལ་ངེས་ལ་གཏིང་ནས་སྟེད་ལ་ཞིག་མེད་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 གསོག་ལ་ལ་སྟེད་ནས་གྲུས་བར་མི་འབྱུང་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ལས་འདོད་
 བྱའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངེས་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚོས་གང་
 ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་འང་རྒྱལ་ཙམ་མེད་པར་ངེས་ལ་སྟེད་ལ་མེད་
 བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་སོགས་འདོད་ཀྱང་གསོག་མི་རུས་ཏེ། ལྟོང་
 བ་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ་མ་ངེས་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་གསོག་
 སའི་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་ལྡན་
 དུ་ཁས་ལྡང་དུ་རུང་བ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཞེགས་ལ་གཉིས་
 འགལ་མེད་དུ་ངེས་ལ་མ་སྟེད་ན་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་གསོག་ལ་རུས་པའི་
 གོ་སྐབས་མེད་ཅིང། རང་ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་ཁས་ལྡངས་མེད་པར་དེ་
 ཤིག་གཞན་དོར་ཁས་ལེན་ལ་སྐད་བྱེད་ཀྱི་དེང་ལ་ཚོགས་གསོག་ཚུལ་ཡང་དེ་འབྲ་
 བ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་གཏིང་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་
 ངེས་ལ་སྟེད་ལ་དེ་ལ་ཞི་མདོ་སྤེལ་ནས་ལས་འཇིག་རྟེན་སའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཞེས་
 གསུངས་ལ། ལྟོང་བ་ཉིད་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་ལ་ངེས་ལ་ལ་ཞི་མདོ་ལྟེན་ལས་འདས་
 སའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ཞེས་ལ་ཞི་སྐབས་འདིར།

འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 རོ། །དེ་ལ་དངོས་སྐྱབ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་དེ་གཉིས་མི་འགལ་བར་འཛོག་མ་ཤེས་
 པར། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་གི་ངོ་པོ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ན་དེ་ནས་ལྷག་མ་ལུས་པ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟེ་དུ་བསམས་ནས། དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཏན་
 ཉན་མ་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་འགྱུར་ལ།
 འོན་ཏེ་འབྲས་བུ་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་ན་ནི་ཡུལ་རང་སྟེངས་ནས་གྲུབ་དགོས་པས་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་བསྟན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། དེའི་ཕྱིར་དངོས་
 པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའོ་ཞེས་སྐྱབ་བར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀ་ལས་ཉམས་པས་ལྷ་བ་དེ་མ་པོར་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལྷ་ཞོག་ཐར་
 པའང་ཐོབ་པའི་ཐབས་མེད་པས།

འཕགས་པ་བསྐྱབ་སྐྱབ་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །སྤྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་
 མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་
 པ་གྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ཀྱང་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་དེ། ལྷ་བ་དེ་མ་པོར་བཞིན་དུ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གང་གི་འང་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་
 ཀྱི་དབྱུ་མ་ཐམས་འགྱུར་བ་ཞེས་བསྟན་པ་སྤྱི་ཞིང་ཡངས་ལ་ཞིབ་པའི་རྣམ་དཔྱོད་དང་

ལྷན་པ་འདི་དག་གིས་ནི། མ་སྒྲུབ་དུ་ཡང་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏང་ཐམས་ཅད་
 བཤེགས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་།
 ཚུལ་དེ་ལ་བྱ་བྱེད་གྱི་རྣམ་གཞག་འཛོགས་པ་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་གྱི། བྱ་བྱེད་འཐད་
 པ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བྱ་བྱེད་བཞག་ཏུ་རུང་བར་ངེས་པ་བྲངས་ཏེ། རྒྱལ་བ་གཞན་
 དག་སྒོང་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་བསྐྱུ་
 བའི་རྒྱལ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བས་སྒོང་པ་ཉིད་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་གཙོ་བོར་བྲས་
 བས་ངེས་པ་བྲངས་པས། བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བར་མ་ཟད་གྱི་བདེན་གཉིས་པན་
 ཚུལ་ངེས་པ་འདྲེན་པའི་གྲོགས་སུ་སོང་ནས། ངེས་པ་སྐྱབས་མེད་པ་དེ་འབྲ་བའི་རྒྱང་
 །ལུགས་ཀྱིས་བསྐྱོད་པའི་ཚོགས་གཉིས་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་གཟིངས་ལ་ཞེན་ཏེ། རྒྱ་
 གསུམ་རིན་པོ་ཆེའི་གྲིང་དུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་འདིས་སུགས་ཤིན་
 ཏུ་རངས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་གི་སྒོན་པ་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་གཞན་གང་ལས་ཀྱང་མེད་དུ་
 ལྷང་བ། སྒོང་པ་ཉིད་དང་ཉེན་འབྲེལ་མི་འགལ་བར་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་མཚོགས་ཏུ་གྱུར་བར་བསྐྱབས་པ་མཛད་དེ། རི་རྒྱན་དུ།

སྒོང་པ་ཉིད་དང་ཉེན་འབྲུང་དག །དབུ་མའི་ལམ་དུ་དོན་གཅིག་པར། །གསུང་
 མཚོགས་མཚུངས་པ་མེད་པ་ཡི། །སངས་རྒྱལ་དེ་ལ་སྐྱབས་འཚལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་འདི་ནི་དབུ་མ་ཐལ་འབྲུང་བའི་སུན་སོང་མ་ཡིན་པའི་
 རྒྱང་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །གཉིས་པ་དེ་སུགས་ངེས་རི་
 ལྟར་བཀག་པ་ནི། དེ་འབྲ་བའི་རྒྱང་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་ལེགས་པར་

བཀག་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། ལོང་དུ་རི་རྐྱད་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་འགྲུལ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་འདོག་
པ་འཐད་པ་དེ་ཁྲད་ཚོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲིད་གྱིས་ཀི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པས་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་རྒྱ་འགྲུལ་སོགས་ཡོད་པ་མིན་པར་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྲིད་ལྟར་ན།

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྷ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་
པར་བྱེད། །ཅེས་པ་བརྗོད་ནས་སྦྱ་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། །ལྷ་ངན་བྱ་བ་མཐའ་གཙོད་
པ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་དགག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་གྱིས་
ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་ཁྲབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
སྟོང་ཉིད་མིན་ཞིང་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་རྟེན་འབྲེལ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དངོས་སྦྱ་
བས་སྟོང་ཉིད་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་མི་འཐད་པར་བསམས་ཏེ།

གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀུན་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འདིག་པ་མེད། །འཕགས་
པའི་བདེན་བཞི་བོ་རྣམས། །ཁྲོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ཐལ་བ་བརྒྱན་མ་རྣམས་འཕངས་པ་ལ་ཁྲིད་ལྟར་ན་འདོད་ལན་གདབ་པར་རིགས་པ་
ལ། འཕགས་པ་སྦྱ་སྦྱབ་གྱིས་ནི།

གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་སྟོང་ན། །འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འདིག་པ་མེད། །འཕགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་བོ་རྣམས། །ཁྲིད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་གྱིས་
ཐལ་བ་རྣམས་པར་ལ་བརྗོད་གྱི་འཕངས་ནས་ཁྲབ་པ་འགལ་བའི་ལན་བཅུབ་ལ།
ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་གང་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཀུན་བྱང་གི་

ཚོས་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པ་དེ་ནི་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་སྒྲོན་ཆེན་པོར་
བསམས་ཏེ་མན་ཚུན་གཉིས་ཀས་དེ་ལྟར་འཕེན་པ་ཡིན་པ་ལ། བྱིད་ཅག་གཞན་
གྱིས་ཉེས་པ་མ་བརྗོད་པའི་གོང་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་བྱ་བྱེད་གང་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་མ་སྦྲ་ཤིག །

དེའི་ཕྱིར་འཕགས་པས།

གང་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་ཚོལ་བ་གང་
གི་ལུགས་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་རུང་བ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། ཚོལ་བ་གང་གི་
ལུགས་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་མི་རུང་བ་དེ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་དེ་
ལ། བྱིད་ཅག་ལྟར་ན། གང་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མ་
ཡིན། །ཞེས་བརྗོད་ནས་སྦྲ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཐམས་ཅད་རུང་ཞེས་པ་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྒོར་བར་སྦྲ་བའི་
དབྱུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
གང་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་རུང་བ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལ་ལས། གང་ལ་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོར་བ་ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ། ཇི་སྐད་སྦྲས་པ་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར་དོ། །ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ལ་སྒོར་བ་ཉིད་ཅེས་སྦྲ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་གང་ལ་སྒོར་བ་
ཉིད་འདི་རུང་བ་དེ་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་རུང་ལ། གང་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འགྱུར་བ་རུང་བ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྣམས་རིགས་པར་འགྱུར་
དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་སྤྲུག་བཟུལ་དུ་

འགྲུར་གྱི། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་མི་འགྲུང་བ་ནི་མིན་ལོ། །དེ་ནི་རང་བཞིན་མེད་བས་
སྣོང་བར་འགྲུར་རོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོད་ན་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིན་འགྲུང་བ་དང་སྤྲུག་
བསྐྱེད་འགོག་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོག་པར་འགོ་བའི་ལམ་རྒྱུང་བར་འགྲུར་
རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ཀུན་འགྲུང་སྤངས་པ་དང་འགོག་
བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་ལམ་སྐྱོམ་པ་ཡང་རྒྱུང་རོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་
བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན་ནི་འབྲས་བུ་རྣམས་རྒྱུང་བར་འགྲུར་
རོ། །འབྲས་བུ་རྣམས་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་དག་རྒྱུང་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་ཞུགས་པ་དག་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་
དང་། ཞུགས་པ་དག་ཡོད་ན་ནི་དག་འདུན་རྒྱུང་རོ། །འབྲས་བུ་པའི་བདེན་བ་རྣམས་
ཡོད་ན་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །དམ་པའི་ཚོས་དང་དག་འདུན་ཡོད་
ན་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །འཛིག་ཉེན་པ་དང་འཛིག་ཉེན་ལས་
འདས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཐུག་པར་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུང་ལ།
ཚོས་དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་དག་དང་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འཛིག་ཉེན་པའི་ཐ་སྲུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱང་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་སྣོང་བ་ཉིད་རྒྱུང་བ་དེ་ལ་
ཐམས་ཅད་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །གང་ལ་སྣོང་བ་ཉིད་མི་རྒྱུང་བ་དེ་ལ་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འགྲུང་བ་མེད་བས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱུང་བར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །གཞན་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་འགྲུང་འཛིག་སོགས་མི་འཐད་པའི་
སྣོན་མེད་པར་མ་ཟད་བདེན་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་འཐད་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་།
འཇུག་པ་ལས།

དངོས་པོ་སྒྲོང་པ་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ། །ཚོགས་ལ་སྒྲོས་རྣམས་མ་
གཟུགས་པ་ཡང་མིན། །དེ་ལྟར་དེར་མི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྒྲོང་ལས། །ཤེས་པ་དེ་
ཡི་རྣམས་བ་སྐྱེ་འགྲུང་ལྟར། །དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བ་ཡང་། །སྒྲོང་བ་ཉིད་
ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་པ་ཆེས་མང་ཏུ་གསུངས་པ་དག་
བརྒྱུ་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ཁོ་ལོ་ཅག་དབྱ་མར་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་དབྱ་མ་བའོ་ཞེས་
རང་ལ་ཚོ་འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །

གཉིས་པ་རིགས་པ་དེ་དག་ལྟར་སྣང་ཏུ་བརྟན་པ་ལ་ལྟ་ལས། དང་པོ་རིགས་
བས་དབྱེད་བཟོད་མི་བཟོད་བརྟགས་པ་ལྟར་སྣང་ཏུ་བརྟན་བ་ནི། ཚོས་དེ་དོན་དམ་
དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་བས་དབྱེད་མ་བཟོད་པ་ལ་ཚོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་བས་ཞེགས་མི་དགོས་ཏེ། ཚོས་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་མ་རྙེད་
བ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཚོས་དེ་མེད་བར་རྙེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར།
དེར་ཐལ། ཚོས་དེ་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གཞལ་བ་ལ་ཚད་མ་དེས་ཚོས་དེ་མེད་
བར་གཞལ་བས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། མིག་ཤེས་ཚད་མས་
ཁྱོད་མེད་བར་གཞལ་བར་ཐལ། ཁྱོད་མིག་ཤེས་ཚད་མས་མ་གཞལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། སྐྱ་ཚོས་ཅན། གཞི་མ་གྲུབ་བར་ཐལ། ཚད་མས་མེད་བར་གཞལ་བའི་ཕྱིར།
འདོད་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པར་ཐལ་ཞིང་། ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་མེད་གང་ཏུ་འང་
གཟུང་ཏུ་མི་ཏུང་བར་སྐྱས་པ་དང་ཁས་སྦྱངས་འགལ་ཡོ། །དེ་བས་ན་རིགས་བས་མ་
རྙེད་པ་དང་མེད་བར་རྙེད་པ་ལ་ཐུད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
རིགས་བས་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དབྱེད་བས་རྙེད་མ་རྙེད་ལ་སོགས་པའི་

ཚུལ་ནི། འུམ་པ་སྐྱམ་བུ་སོགས་དང་། ལྷས་སྦྱིན་མཚོན་སྦྱིན་སོགས་ཚོས་དང་གང་
 ཟག་གི་ཐ་སྙད་སྦྱ་ཚོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ། མིང་གི་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་མ་
 ཚིམ་པར་མིང་དེ་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཁོ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྗེས་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་རི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ན་རང་
 བཞིན་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་པའམ། དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྲུལ། དེ་
 ལྟར་དཔྱད་པ་ན་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་དོ་སོ་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ལུགས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་དཔྱོད་པ་པའི་སློང་རྩེད་བྱུང་ན་
 དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་དེ་ཡང་དག་ཏུ་མ་སོང་ཞིང་རིགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སློང་དེ་
 ཡང་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་ལ་སློང་དེར་རིགས་པ་དེས་རྩེད་པ་ལྟར་དོན་སྟེང་ན་གྲུབ་ན་
 མིང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མ་བཏགས་ཀྱང་དོན་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གས་ཏེ་
 རིགས་པ་ཡང་དག་གཅིག་ཏུ་བྲལ་ལྟ་བུ་འཕྲུལ། ཤིང་རྩེད་དཔྱད་པ་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་
 བཅོལ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་ན། དེ་ནི་བྱམ་པ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་
 བཅོལ་བ་ན་མ་རྟེན་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི། བྱམ་པ་སོགས་མེད་པར་དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་རྟེན་པའི་དོན་མ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་སོགས་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་གྱི་ཚད་མས་བཅོལ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་བྱམ་པ་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་
 དོན་དུ་སོང་བ་ཡིན་གྱི་བྱམ་པ་སོགས་མེད་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 བཅོལ་བ་ན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་དེ་ལ་ནི་བྱམ་པའི་གནས་ལུགས་རྟེན་པ་
 དང་རང་བཞིན་རྟེན་པ་དང་དོན་དམ་རྟེན་པ་ཞེས་བྲུལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་

རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་བྱམ་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གང་དུ་
 ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་བྱམ་བ་དོན་དམ་བར་མ་གྲུབ་པར་རྟེན་པ་ཡིན་ལ། བྱམ་བ་དོན་
 དམ་བར་མ་གྲུབ་པ་དེ། བྱམ་པའི་དོན་དམ་དང་། བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དང་བྱམ་པའི་
 གནས་ལུགས་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་སྟུ་བཞེར་
 བཏགས་པ་ལྟར་སྐྱར་དུ་བསྟན་པ་ནི། སྟུ་གྲུ་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱས་པས་མེད་
 བར་སྐྱས་ཤིང་། མེད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱས་པས་ཡོད་པར་སྐྱས་པ་ཁས་ལྡངས་
 དངོས་སུ་འགལ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྐྱས་ནས། སྐྱར་ཡང་
 གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན། ཞེས་སྐྱས་པས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་སྐྱས་པ་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་ཀྱི་ལུགས་ལ་
 དགག་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མ་གོ་བ་ཡིན་གྱི་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་དགག་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མ་གོ་བས་སྒྲོན་མེད་དེ་ཞེ་ན། འོ་ན་མན་ཚུན་སྐྱངས་པའི་དངོས་
 འགལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཡོད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པས་མེད་པ་ཡིན་པར་གོ་མི་རུས་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དགག་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་མ་གོ་བ་བྱས། འདོད་ན། ཐལ་
 འགྲུར་བས་དངོས་སྟུ་བ་ལ་ཁས་ལྡངས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་བ་བྱས། ཐལ་
 འགྲུར་བ་དང་དངོས་སྟུ་བ་སྲུའི་དམ་བཅའ་ཡིན་ཀྱང་དམ་བཅའ་ཡང་དག་དང་ལྟར་
 ལྟར་གི་བྱེད་པར་ཡེ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་གི་ཡང་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞི་
 བ་ཡང་མི་སྲིད་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ལྷར་ལྷ་མ་མ་གྲུབ་ན་འགལ་
 བ་མི་སྲིད་བ་བྱས། ལྷར་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་གང་ཡང་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་བ་བྱས། བྱོད་ལྟར་ན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཡང་དངོས་འགལ་མ་ཡིན་

བར་ཐལ་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་། ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཡིན་མིན་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་
 མི་རིགས་བར་ཐལ། ཚོས་གང་ལ་ཡང་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་མི་
 རིགས་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོས་བལ་
 ཡིན་ཞེས་བ་དང་། ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་སོ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་སྤྱི་མི་རིགས་བར་ཐལ་ལོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གུ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པའི་སྤང་གསུམ་ཡིན་ན་སྤྱི་གུ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་བ་དང་། སྤྱི་མ་སྤྱི་ས་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་བ་དང་། དངོས་སོ་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་
 གསུམ་སོགས་སྤྱི་ཡང་རིགས་བ་ཀུན་ནས་མཚུངས་པས། ཚོས་གང་ལ་ཡང་མཐའ་
 གཅིག་པའི་ངེས་བ་དང་ས་ས་གཏན་ནས་མེད་པར་གང་ལ་འདྲ་བའི་ཚོས་བ་བ་འབའ་
 ཞིག་སྤྱིར་སོར་འཛིན་རིགས་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 ཡོད་པར་གཟུང་ན་ཉག་ལྟར་འགྱུར་ན། དངོས་སོར་གཟུང་བ་དང་སྤྱི་གུ་ཡིན་པར་
 གཟུང་བ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤོ་འདོགས་པའི་མཐའ་འགྱུར་བ་སོགས་མཚུངས་པའི་
 སྤྱིར་དང་། སྤང་ལས་ཀྱང་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་མཚུངས་དགོས་ཏེ།

ཡོད་དང་མེད་པ་འདི་ཡང་མཐའ་གཅིག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཙམ་
 དང་མི་གཙམ་འདི་ཡང་མཐའ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །གཞན་ཡང་།
 གཞི་གང་ཡང་རྒྱུར་བ་གཅིག་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་བརྟག་བ་བྱེད་པས་
 བེ་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 སྤང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལྟར་བརྟག་བ་བྱེད་རིགས་ན། སྤྱི་གུ་དངོས་སོ་ཡིན་ན། སྤྱི་

གུ་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་གང་ཡིན་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་ཅིང་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་
 སོགས་ཀྱི་གངས་ངེས་གང་ཡང་བྱ་ས་མེད་པར་ཐལ། ལུང་གསུམ་ལྗོན་པའི་འགལ་
 བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིར་རོ། །བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆད་ལྟར་ཐལ། བདེན་
 མེད་དུ་གཟུང་ན་ཆད་ལྟར་འགྲུར་བའི་སྲིར། འདོད་ན། བདེན་མེད་རིགས་པས་
 བྲིགས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆད་ལྟར་སྐྱེ་བ། ལྗོན་མེད་པའི་དབུ་མ་པ་ཁྲོད་
 བདེན་མེད་རིགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་འགོག་པ་སྐྱོས་ཤིག །དགག་པ་གཉིས་
 ཀྱིས་རྣམ་མ་གོ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་བཀག་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པར་འགྲུར་བ་
 འི་འཕགས་པ་སྐྱེ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ཚོད་བརློག་ལས།

རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་བརློག་ན། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རབ་བྱུབ་འགྲུར། །ཞེས་
 དང་། དེའི་རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་ཚིག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་འགོག་པར་བྱེད་ན་ནི། རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་
 བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་འགྲུར་ལ། རང་
 བཞིན་དང་བཅས་པའི་སྲིར་སྟོང་བ་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་
 རོ། །དེས་ན་ལྷ་རིའི་བུས་སྐྱུན་རས་གཟིགས་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཟབ་
 མོ་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་བྲིས་པའི་ལན་དུ། ལུང་པོ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གུང་རང་
 བཞིན་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ལྷུང་པ་ལས་གུང་།

ཚོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྲུར་ལ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་

པ་རོལ་སྤྱིན་མཚོག་སྤྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང།

དེ་སྤྱིར་བདག་དང་བདག་གིར་སྤོང་ལྟ་བུས། །རྣམ་འགྲོར་པ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། །ཁྱེད་ཅག་རང་བཞིན་
མེད་པར་ཡང་ལྟར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསྐྱོག་སྟེ་མ་སྤྲོ་ཤིག་ །འོ་ན།

མི་སྤོང་ཚུང་ཟེད་ཡོད་མིན་ན། །སྤོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང།
རིན་ཆེན་སྲེང་ལས་ཀྱང།

བདག་དང་བདག་མེད་བལྟ་བ་དག །དེ་སྤྱིར་སྐྱབ་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོག་ །ཅེས་
དང། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས།

སྤོང་མིན་མེད་པར་སྤོང་བ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། །ལུང་གི་ཚིག་ཅུ་ཞེས་ཞིག་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་
སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ། །ལུང་དོན་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་སྤོ་ཁ་ཆ་ཅུ་ལང་མ་སྤོགས་
བ་ཁྱེད་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ནི་བདེན་གྱིས། །འོན་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
མེད་པའི་སྤྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྤོང་པའང་མེད་དོ་ཞེས་ལུང་དོན་དེ་ལྟར་འཆད་
པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བཞད་གང་གི་གནས་ཡིན་ཏེ། །རི་བོང་རུ་མེད་མེད་དེ། །རི་བོང་གི་
རུ་མེད་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་སྤྱི་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་བདེན་གྲུབ་མེད་ན་བདེན་མེད་ཡོད་
དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞུང་དེ་དག་གི་
དོན་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྤོང་པའི་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་དགག་པའི་
སྤྱིར་དུ། །སྤོང་བ་ཉིད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཚུང་ཟེད་ཀྱང་
མེད་པའི་སྤྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱབ་ཀྱེད་བདེན་གྲུབ་ཅུ་ཞེས་ཞིགས་པའི་

རྟགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱ་སྒོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་
ཁྲིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་བཀག་པའི་བདེན་མེད་མེད་པར་སྒྲོན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་
ལྟར་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གལ་ཏེ་སྒོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་
འགྲུར་ན་ཡོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིད་བཤད་པ།

སྒོང་མིན་མེད་པར་སྒོང་བ་ནི། །གང་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ། །རི་ལྷ་བྱར་
ན་ཅིག་ཤོས་ནི། །མེད་པར་གཉེན་པོ་འབྱུང་བར་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་ལ།

སྒོང་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྲུབ། །ཞེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རྩ་ཤེ་ལས།

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོང་བ་ཉིད། །ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱིན་པར་གསུངས། །གང་
དག་སྒོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། །དེ་དག་སྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
འགྲེལ་བ་བྱ་རྣམས་ལི་ཏ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་
པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་སྒོང་བ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་རྟེན་ཅིང་
འགྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་པོར་གདགས་པ་ཡིན་
གྱི། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་སྒོང་བ་ཉིད་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྗོད་ཀྱིས་གྱི། གང་
དག་སྒོང་བ་ཉིད་ལ་དངོས་པོ་ཉིད་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་གཞན་གང་
གིས་ཀྱང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་བརྗོད་མ་ཀུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
སྐྱས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་མེད་པ་
ཉིད་འཛིན་ཏུ་གཞུག་པར་རི་ལྷར་ཀུས་པ་བཞིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལོ། །ཞེད་

ལྟར་ན་དཔེ་དོན་འདི་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་ཅིག་ལ་ལོར་རྒྱང་ཞེས་
 བྱས་པ་ལ། ལོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ན། ལོར་ཅིའང་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་
 སྐྱེས་པ་སྐྱོན་མིན་གྱི་ཅིའང་མེད་པ་དེ་ལོར་དུ་གཟུང་ན་གང་ཟག་དེས་ལོར་མེད་པར་
 དེས་སྲུ་གཞུག་པའི་ཐབས་མེད་པ་ལྟར། དངོས་སོ་བདེན་འཛིན་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟན་
 བས་སྐྱོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་འཛིན་ན་དེའི་བདེན་
 འཛིན་བརྐྱོག་དཀའ་བར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ལྟར་ན། ལོར་ཅིའང་མེད་པ་ལོར་
 དུ་འཛིན་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཞེས་
 དཔེ་དོན་སྐྱར་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་སྟོས་པ་མེད་
 པར་མང་དུ་སྐྱེས་གྱིས། ཁྱོད་རང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་
 ཡིན་པའི་སྟོགས་བཞི་ཀ་བཀག་པའི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྗེ་ལྟར་འཆད་
 ཅེ་ན། ལྟར་ལྟར་དངོས་འགའ་སྐྱེས་པའི་ཉེས་པས་འཛིགས་ཏེ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པའང་མིན། དོན་དམ་པ་མེད་པའང་མིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་
 མ་ཡིན། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མིན་པའང་མིན། ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་དངོས་
 འགའ་གྱི་ཉེས་པ་སོན་གནས་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མིན་པར་སྐྱེས་པའི་རྗེས་
 སུ་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་མིན་པ་མིན་ཞེས་སྐྱེས་པས་དོན་དམ་པར་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་
 ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ཡིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱད་པ་ཅིའང་མེད་གྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་

འབྲུང་བར་འགྲུར་རྟོ། །འདི་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་བ་རྣམས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་ཉལ་པར་
 བཟླ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་དོན་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་
 བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡོད་པ་དང་ཡོད་པའི་མཐའ་དང་། མེད་པ་དང་མེད་པའི་
 མཐའི་ཁྲད་པར་ཆེན་པོ་མ་རིག་པར། ཡོད་པ་གང་ཡིན་ཡོད་མཐར་གཟུང་བས་ཤིན་
 ཏུ་འབྲམས་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་དེ་དག་གི་ཁྲད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་སྦྱིར་མཐའ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་ག་རྟེན་ན་སའི་ཕྱོགས་གང་དུ་གོ་མ་བཤམ་ལ་འབྲུན་ན་སྦྱེས་བྱ་ལྟར་ནས་
 ཉམས་ཉེས་པར་འགྲུར་བའི་གཡང་ཁ་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་གང་
 དུ་གཟུང་ན་འདྲིན་པ་པོ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་གཡང་དུ་ལྟར་ནས་སྤུང་བར་འགྲུར་བའི་
 གནས་ལ་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་ཡོད་མཐའ་དང་མེད་མཐའ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
 བྱི་རོལ་བ་དག་གིས་བདག་ཉལ་པར་འདྲིན་པ་དང་། སྦྱི་གཙོ་བོ་དང་དབང་སྤྲུལ་
 ལ་སོགས་པ་ཉལ་དངོས་སུ་འདྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེ་བྲག་སྦྱོར་བས་ནམ་མཁའ་ཉལ་
 རྗེས་སུ་ཁས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱང་ཉལ་པའི་མཐར་སྦྱང་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི།
 དངོས་སུ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་སུ་དངོས་
 པོ་ཉལ་པར་མི་སྦྱོར་ཞིང་། རྗོ་དེ་དག་གི་འདྲིན་སྣངས་ལ་དངོས་པོ་ཉལ་པར་འདྲིན་པ་
 མེད་ཀྱང་ཉལ་པའི་མཐར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་རྣམ་པ་
 ཉལ་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་དགོས་ན། རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཁྱོད་དུས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 ཁྲུབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་གི་རང་བཞིན་སྤངས་པའི་ཚོས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དུས་

ནམ་ཡང་མེད་པ་མི་སྲིད་པ་འདོད་ན། ཉག་ཏུ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉག་པར་
ཐལ་ལོ། དེའི་སྲིར་རྩ་ཤེ་ལས།

གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་བཟླ། །

ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་མེད་མཐའ་ནི། སྲི་རོལ་བ་དག་གིས། ཐར་
བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་ལ་
སོགས་པ་དང་། རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་གིས་བར་སྲིད་མེད་པར་ལྟ་བ་སོགས་མེད་པར་ལྟ་བ་
ཡིན་པར་མ་ཟད། དངོས་སྡེ་བ་དག་གིས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པར་རྒྱུན་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡང་ཆད་ལྟ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
ན་ཡོད་པ་དེ་རྩམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཤིང་། དེ་རྩམ་གཉིས་པར་རྒྱུན་
ཆད་ན་གནས་ལུགས་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་དང་། ལོང་དུ་བཤད་པ་
ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཉག་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་
པར་སྡེས་པ་ན་ཉག་པ་རྒྱུན་འཆད་པར་སྡེ་དགོས་པའི་སྲིར་དོ། །དེའི་སྲིར། རྩ་ཤེ་
ལས།

མོན་བྱུང་ད་ལྟ་མེད་ཅེས་པ། །དེས་ན་ཆད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་
གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི།
ཡོད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཉག་ལྟ་དང་། མེད་པར་གཟུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཆད་ལྟར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས། རྩམ་པ་ཡོད་པར་གཟུང་བ་དང་། རི་བོང་གི་རྩ་མེད་པར་
གཟུང་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་ཉག་པར་གཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་
འཛིག་པ་སོགས་སུ་གཟུང་བ་ལ་ཉག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྲིབ་བ་

མེད་པ་ཅམ་དང། དབུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལྷ་བ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་མེད་དོ་
ཞེས་གཟུང་བའང་ཆད་ལྷར་ཏུ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སོ། །དེ་ལྷར་ཡང།

གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་བརྟག།

ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
བར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པས་ནམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷར་
ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱོང་ས་པས་རྟག་པར་ལྷ་བར་འགྲུར་ལ། ལྷོན་
གནས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་དངོས་སའི་རང་བཞིན་ཁས་སྐྱོང་ས་ནས། ད་ལྷ་ཕྱིས་དེ་
ཞིག་པས་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་སྐྱོང་ས་པས་ཆད་པར་ལྷ་བར་ཐལ་བར་འགྲུར་དོ། །ཞེས་
གསུངས་ལ། གང་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀ་ནི། ཡོད་
ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འདྲིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་འཆད་པའི་གཞུང་དུ་སྦྱར་
ནས་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འདྲིན། ཞེས་
སོགས་ཀྱང་ཡོད་མེད་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་པར། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང། དེ་ཉིད་
རྒྱུ་ཆད་པའི་མེད་པར་གཟུང་བ་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེ་ལྷར་
ན་དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཡོད་པ་གནས་ལུགས་སུ་བྱུང་དགོས་པས།
དངོས་སའི་ཡོད་པ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་རག་མ་ལས་བ་ཉིད་དུ་འགྲུར་བའི་ཕྱིར། ཅ་ཤེ་ལས།

གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། ཡོད་པར་རྗེས་སུ་བལྟ་བྱེད་ན། དེ་ལྷ་
ཡིན་ན་དངོས་སོ་ཀུན། རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པར་ཁྱོད་བལྟ་ལོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དུ་
མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱི་སྟོང་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་བྱ་བྱེད་འཐད་པ་ལེགས་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

ཡོད་པ། མེད་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཕྱེ་ནས་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 གསལ་བར་གསུངས་པ་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 ཁྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་ན། དོན་ནི་བཙམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སློབ་པ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ལྷོང་བར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་འདིས་བསལ་
 བར་འཇུག་ལ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་སྲིད་ན་ཁྱོད་མེད་པ་པའི་
 གཙོ་བོར་ཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པ་པ་མིན་ཏེ། ཁོ་བོ་
 ཅག་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་སུ་སྐྱབ་བ་བཀག་ནས། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལམ་སྲུ་
 ངན་ལས་འདས་པའི་གྲོང་ཁྱེད་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
 ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དོན་
 ཅི་ཞེ་ན། འདི་དག་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པའི་སྲིད་ཉེས་པ་སོན་འདུག་པ་ཉིད་
 དོ་སྟུམ་ན། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་
 མ་མཐོང་བའི་སྲིད་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་བ་མཐོང་བའི་སྲིད་
 རོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས། བདག་ནི་དངོས་པོ་མེད་པར་སྐྱབ་
 མིན་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཅི་ཁྱོད་དངོས་པོར་
 སྐྱབ་པ་ཞིག་གསལ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་
 སྲིད་རོ། །ཁྱོད་ཅི་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྐྱབ་པའོ། །ཡང་
 རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འཇུག་པའི་དོན་གང་ཞིག་ཅི་ན། རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཏེ།

རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་དང་། སྐྱེ་མ་དང་སྐྱེ་ག་སྐྱེ་དང་གཟུགས་བརྟན་དང་
འི་ཟའི་མོང་ཁྲེར་དང་སྐྱེལ་བ་དང་མི་ལམ་དང་མཚུངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་
འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་དོན་དང་སྒྲོང་པ་ཉིད་དང་བདག་མེད་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་དང་།
བཞི་རྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། ཡང་ཅི་འདས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་མེད་དམ། མེད་
དོ་ཞེས་དེ་སྐད་ཏུ་སྐྱ་སྐྱ། ཁོ་ལོ་ཅག་ནི་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སེལ་བ་མིན་
ནོ། །དེ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནི། དེས་ན།

བྱ་བ་ཞེས་བྱ་ལོག་པ་ཡི། །དོན་ལ་ལོག་པ་ཁོ་ན་འབྱུང་། །ཞེས་སློབ་དཔོན་
ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པར་མཛད་དོ། །དེའི་སྲིད་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ནི་འདས་པའི་
དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་ནི། དེའི་བྱ་བ་དེ་ཡོད་པའི་
དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་རང་གི་ངོ་བོས་བྱུབ་བ་ཞིག་ན་གང་གི་ཆེ་འདས་པའི་
དངོས་པོ་དེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱ་བ་ཡང་རང་བཞིན་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་ལོག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུབ་པའོ། །ལོག་པ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་དོན་གཞན་
མིན་པ་སྟེ། དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་ལོག་པའི་དོན་མིན་ནོ། །འདས་པའི་དངོས་པོ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མེད་པ་ནི་མིན་ཏེ། བྱ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་། དེའི་
འབྲས་བུ་མཚོང་བའི་སྲིད་རོ། །རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། རྟག་པ་ཉིད་ཏུ་
ཐལ་བའི་སྲིད་དང་། དངོས་སུ་འཛིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གཏུན་ནས་མེད་
པ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་མེད་པའི་ཁྲུད་པར་རྒྱས་པར་བྱེ་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་བཞི་
བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དངོས་པོར་སྐྱ་བའི་ལྟ་བུ་ནི། རི་སྲིད་ཏུ་དངོས་པོ་དེའི་ཡོད་

བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་ཡིན་པ་ཉིད་ལ། གང་གི་ཚེ་རང་གི་ངོ་བོ་
 དང་བུལ་བ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་དངོས་པོ་དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་སྲིད་པོང་བུའི་
 རྩ་དང་འབྲ་བས་གཉིས་སྲུ་སྲུ་བ་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད་འདི་ཡི་མངོན་པར་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དངོས་སྲུ་བས་དངོས་པོ་རང་གི་ངོ་
 བོས་མེད་ན་གཏན་མེད་དུ་འགོ་དགོས་པར་གཟུང་བས་རྣམ་པར་འབྲམས་པར་
 གསུངས་ལ། དེང་སང་གི་དབྱུ་མ་བ་མང་པོ་ཞིག་གྲང་དངོས་སྲུ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་པར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་དངོས་སྲུ་བ་ནི་
 མཁས་པ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་པར་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
 བར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དེང་སང་གི་དབྱུ་མ་བ་དེ་དག་ནི་ལས་འབྲས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 བར་སྲུ་ལ། ལྷན་པོ་དག་དེ་ཉིད་ལྟ་བུ་མཐོ་བར་བྱེད་དེ། རྟེན་འབྲེལ་དང་སྣོང་ཉིད་
 འགལ་མེད་དུ་འཛོག་མ་ཤེས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་མི་
 འདེབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་དངོས་སྲུ་བས་དབྱུ་མ་བ་ལ་མེད་
 བ་བ་དང་མཚུངས་པར་ཚོལ་བ་ལ། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས། མེད་པ་བ་ལ་ཁས་ལེན་
 ཡོད་པས་སྐྱོན་ཆགས་ལ། དེད་ལ་ཁས་ལེན་མེད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་མ་གསུངས་
 ལ། མེད་པ་བ་མེད་པར་སྲུ་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་མེད་པར་མི་སྲུའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྲུ་
 བས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་གྲང་མ་གསུངས་ཀྱི། དབྱུ་མ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྲ་སྐྱེ་སོགས་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་སྲུའི་མེད་པར་མི་སྲུ་ལ། མེད་པ་
 བ་ནི་དེ་ལྟར་མི་སྲུའི་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་། འདི་ནས་སྐྱེ་མར་འགོ་བ་
 མ་མཐོང་བས་མེད་པར་སྲུའོ། །དེའི་སྲིད་མི་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་

གསལ་ལས། འདིར་ཁ་ཅིག་དབུ་མ་བ་ཞི་མེད་བ་བ་དང་བྱད་པར་མེད་བ་ཡིན་ཏེ།
 གང་གི་སྲིར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱེད་པ་སོ་དང་འབྲས་བུ་དང་འཇིག་རྟེན་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒོར་བར་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ། མེད་བ་བ་དག་ཀྱང་དེ་དག་མེད་
 འོ་ཞེས་སྐྱབ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་པ་དེའི་སྲིར་དབུ་མ་བ་མེད་བ་བ་དང་བྱད་པར་མེད་འོ་
 ཞེས་ཚོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མིན་ཏེ་དབུ་མ་བ་དག་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྲུང་བ་སྐྱབ་བ་ཡིན་ལ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་འཇིག་རྟེན་འདི་
 དང་འཇིག་རྟེན་བ་རོལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་
 དོ། །མེད་བ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒོར་བ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་འཇིག་རྟེན་བ་རོལ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་
 བར་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་རང་
 བཞིན་གྱིས་དམིགས་ནས། དེ་འཇིག་རྟེན་བ་རོལ་ལས་འདིར་འོང་བ་དང་། འཇིག་
 རྟེན་འདི་རྣམ་པ་རོལ་ཏུ་འགོ་བ་མ་མཐོང་ནས། འཇིག་རྟེན་འདིར་དམིགས་པའི་
 དངོས་པོ་དང་འབྲུ་བའི་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་བ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་བར་ལྷ་བའི་ཆ་དེ་
 དབུ་མ་བ་དང་མེད་བ་བ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ།
 རྒྱང་བན་གྱིས་ནི་རང་བཞིན་མེད་བ་དེ་གཏན་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་གསུང་ལ། དབུ་མ་བས་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚིག་
 གསལ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གིས་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་བ་མིན་
 བ་ཉིད་ལ་མེད་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིར་དེ་གི་ལྷ་བ་འདིའི་སློབ་སྦྱོར་མཚུངས་བ་

ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མེད་དེ། དབྱ་མ་པ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་
སྲིད་ལ། དེ་དག་གིས་ཁས་མ་སྐྱབས་པའི་སྲིད་མི་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་འང་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཐ་སྙད་
དུ་ཡོད་ཀྱང་དེས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཚོད་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མ་པ་དག་རྒྱུད་པའ་དང་
ཁྱད་པར་མེད་པ་ཉིད་དུ་གསལ་བར་བསྟན་དོ། །དེ་བས་ན་གྲུང་རྒྱུ་མེས་པའི་འགྲེས་
ལས།

ཚོས་རྣམས་སྣོད་པ་འདི་ཤེས་ནས། །ལས་དང་འབྲས་བུ་བསྟེན་པ་གང་། །ངོ་
མཚར་ལས་ཀྱང་འདི་ངོ་མཚར་། །རྒྱད་བྱུང་ལས་ཀྱང་འདི་རྒྱད་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར། ལས་འབྲས་དང་སྣོད་ཉིད་མི་འགལ་བར་འཇོག་ཤེས་པ་འདི་ཡ་མཚན་པའི་
གནས་ཡིན་ཞིང་། འདི་ཉིད་འིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་སྤྱབ་པ་ཉིད་ཀྱང་
སངས་རྒྱུ་བའི་མཛད་པ་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་ཚོས་
གྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དཀའ་དཀའ་ལྟར་མཛད་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཏེ། དེ་མེད་འཕྲེང་བ་ལས།

ཚོས་འདི་ཟབ་སྲིད་སྤྱོད་པོ་ཡིས། །ཤེས་པར་དཀའ་བར་སྤྲུགས་རྒྱུད་དེ། །དེས་ན་
སྤྱབ་པ་སངས་རྒྱས་ནས། །ཚོས་བསྟན་པ་ལས་ལོག་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤེས་པ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་གང་དུ་སྤྱབ་དཔྱོད་པ་ལྟ་
བུའི་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་འགའ་ཞིག་གིས་བཙལ་བ་ན་ཚོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་མ་
རྟོན་པ་ན། དཔྱོད་མཁའ་གྱི་སྒོ་དེ་ལ་བལྟས་པས་དེ་ལའང་ངོས་གཟུང་ཅིའང་མ་རྟོན་
པས། ཚོས་གང་ལའང་འདི་ཡིན་འདི་མིན་གྱི་ངོས་གཟུང་ཅིའང་མེད་པའི་ངང་ལ།

རྫོས་གང་དུ་འད་མི་འཛིན་པར་འཛོགས་པ་འདྲ་བའི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་སྦྲ་བས་དེ་འདྲ་བ་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཚོགས་ཏུ་རྫོགས་དགའ་བར་གལ་གསུངས། ཚུལ་དེ་ཆེས་རྫོགས་
 བར་སྦྲ་བའི་རྒྱ་མཚོན་ཀྱིས། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདྲིའུང་ཡང་དོན་འདི་རྫོགས་པ་ཤིན་ཏུ་
 མང་བར་བྱུང་སྐྱང་སྟེ། རེ་རེ་ནས་བརྗོད་ཀྱིས་གལ་ལང་། མདོ་སྦྲགས་ཀྱི་གཞུང་
 ལུགས་མང་དུ་སྐོས་པ། རིགས་པའི་ཚུལ་ལ་སྦྱངས་པར་སྦྲོམ་པ། ཟབ་གནས་ཁྲུང་
 བར་ཚན་གྱི་མན་ངག་རྗེ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་པ། འཆད་པའི་ཆེ་སྤྱབ་མཐའ་
 མི་མ་སྐྱུན་པ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ། རང་སྣོད་དང་གཞན་སྣོད་དང་། ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་
 སྤྱབ་མ་སྤྱབ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་འདྲ་བའི་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཟབ་
 དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་མི་འདྲ་བ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར། མ་གྱི་ཅིའང་མ་
 བསྐྱབས་པའི་རྒྱན་སྐོམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་། མཁས་པ་སྤེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོའི་
 ཉམས་ལེན་དང་། སྦྲགས་སྤྲེལ་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་པོ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་འདོད་
 པ་སྤྱིན་ཆད་ཐམས་ཅད། དུལ་ཅིར་ཡང་མ་སྤྱབ་པ་ལ་སྦྲོས་ཅིང་ཡང་མི་འཛིན་པར་
 འཛོགས་ཟེར་བ་འདྲིའུང་ཁ་འཆམས་ནས་འོང་བ་འདི། དབང་པོ་རྣོན་པོས་བལྟས་ན་ཤིན་
 ཏུ་འཚང་ཆེ་བ་ཡིན། བོད་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་། སྤོན་འགྲོའི་
 དམིགས་པ་དང་ལུས་གནད་དང་འཇུག་འཁོར་སོགས་འདྲ་མིན་མང་པོ་བཙོས་ནས་
 ཁྲིད་རིགས་མང་པོར་སྤེལ་བ་མ་གཏོགས་ངེས་དོན་སྐོམ་ལུགས་ལ་ཁྲུང་ཅིའང་མི་སྦྱང་
 ཞེད། མཁས་པར་གྲགས་པ་དག་གི་སྤྱབ་མཐའ་མི་འདྲ་བའི་ཁྲུང་ཅི་ཙམ་སྤེལ་ཡང་། ལྟ་
 བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དུས་ཁྲུང་སྤེལ་བ་ལྟར་མི་སྐོམ་པར། སྐོམ་དུས་ཅིའང་ཡིད་ལ་
 མི་བྱེད་པར་སྐོམ་པ་ལ་ཁྲུང་པར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ནག་སུ་ཤར་གྱི་

ལུགས་གྲ་མ་ཆག་པར་འོངས་པ་ལ་སྐྱབ་ཏུ་སྒྲུང་དོ། །དེའི་སྲིད་ཅིའང་ཡིད་ལ་མི་
 གྲེད་པ་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པར་གཟུང་བས་ནི། བདག་མེད་པར་ཡང་སྒྲོམ་དུ་མི་
 རུང་བར་འཇུག་ནས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་
 འགུལ་བའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་བཀག་སྟེ་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྒྲུངས་ལ་ཅིའང་
 མི་གཞོན་པའི་ཉམས་ལེན་འདི་ལྟ་སུ་ལ་འབད་པས་རང་ཅག་ཤོད་གྱི་ཉམས་ལེན་པ་
 མང་པོ་ཞིག་གིས། ཆེ་ཤིང་པོ་འབད་ནས་གནས་ལུགས་བསྒྲོམས་པར་སྒྲོམས་ཀྱང་།
 བདག་འཛིན་ཁ་བྲི་བ་ཙམ་ཡང་མི་འོང་བ་འདི་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 སོང་བའི་འབྲས་ཏྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །ཐོས་པའི་ཆེ་ལྟ་བ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དགག་སྐྱབ་ཅི་ཙམ་གྱི་མཁས་པ་དག་ཀྱང་། ཟབ་དོན་ཉམས་
 སུ་ལེན་པའི་ཆེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་མ་གྲེད་ཅིག །གང་ལའང་ངོས་གཟུང་འདུག་གམ་ལྟོས་
 དང་། ཞེས་སྒྲོམ་པ་ལྷན་པོ་ཞིག་གིས་བསྐྱབ་པ་ལ། སེམས་གྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཁོ་
 བའོ་སྐྱམ་དུ་ཡིད་ཆེས་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ནས་རིག་པའི་གནས་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་མ་ཐག་
 འདོར་བར་འགྱུར་བ་འདི་ཡང་། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་དང་ཐོས་པ་ལ་ངི་ཙམ་སྦྱངས་
 ཀྱང་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་བའི་འབྲས་ཏྟགས་
 ཡང་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པའི་ཆེ་ཅིའང་ཡིད་ལ་
 སྲུང་མི་རུང་བར་འདོད་པས་ནི། གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེ་བདག་
 མེད་དུའང་གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་མི་རུང་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གནས་ལུགས་
 གཏན་ལ་དབབ་ཏུ་ཡང་མི་རུང་བར་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ཤིང་། ཉེས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་
 འབྲུང་ཁུངས་ཡིན་མོད་གྱི། འདིར་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་ལ། འདི་ལྟར་

གཟུང་བས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤྲུག་དང་མཚོན་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་ཀྱང་
 དགོས་པས་སྤང་བྱང་འཛིན་པ་དང་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་རིམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བ་སོགས་ཐམས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པ་རྣམས་
 ལྷུང་བ་ཡིན་པས། གང་དུ་ཡང་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་ལྟ་བ་འདི་ལས་ཐ་ཆད་པའི་
 གནས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་སློབ་པ་སྤྲུག་སྤྲུམ་ཡོད་དེ། བདག་ཡོད་པར་
 འཛིན་པ་དང་། བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་གཉིས་གང་དུའང་མི་འཛིན་པའོ།
 དང་པོ་ནི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་སློབ་གཉིས་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
 བས་བསྐྱོམས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་
 ལྷུངས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་གྱེད་མཚོང་
 བའི་སློབ་པ་དེས་པ་འདྲེན་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར།

ཉོན་མོངས་སློབ་རྣམས་མ་ལུས་འཛིན་ཚོགས་ལ། །ལྟ་ལས་རྣུང་བར་སློབ་ཡིས་
 མཚོང་གྲུར་ཅིང་། །བདག་ནི་འདིའི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་
 བདག་ནི་འགོག་པར་གྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་བདག་འཛིན་གྱིས་
 འཁོར་བར་འབྲམས་པ་ལ་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་སློབ་འགྲོར་མ་བཅུག་པ་ཅེས་
 གྱིས་ཅིའང་མི་གཞོན་དེ། དཔེར་ན་ལམ་དུ་ཆས་པའི་མི་ཞིག་ཚོམ་རྒྱུ་གྱིས་
 འཛིགས་པ་ལ། ཚོས་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོམ་རྒྱུ་
 མེད་པར་དེས་པའི་ཤེས་པ་སྦྱིས་ན། ཚོམ་རྒྱུ་གྱིས་འཛིགས་པའི་སློབ་དེ་སེལ་བར་
 རུས་ཀྱི། ཚོམ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མ་གཟུང་བ་ཅེས་གྱིས་འཛིགས་པའི་སློབ་དེ་
 སེལ་མི་རུས་པ་བཞེན་ལོ། །སློབ་སྤྲུག་སྤྲུམ་པ་འདི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་ནི་ལྟ་བ་གཏན་

ལ་མེབས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་ཏེ། ད་ལྟ་ལྟ་བུ་ཅེ་འད་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་པོ་ལ།
 ཅེ་འད་ཡིད་ལ་མ་བྱེད་བར་གསལ་ལ་ལེ་རྩིག་གེ་ཞོག་ཅིག་ཅེས་བསྟན་བས་ལེགས་
 བར་སློམ་ཤེས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་འད་མི་
 འཛིན་པ་དང་། གང་དུ་གཟུང་ཡང་སྤང་བུར་འདོད་པའི་འདི་འདྲ་བ་ནི་འདྲ་ཤེས་མེད་
 པའི་སློམ་དང་ཁྱད་ཅེ་འད་མེད་པས། སློན་ཆད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མ་སྐྱོང་བའི་སེམས་ཅན་
 སུ་འད་མི་རྩིད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་མ་བསློམས་པ་དང་བདག་མེད་བསློམས་པའི་
 ཁྱད་ལེགས་པར་བྱེད་བར་གྱིས་ཤིག། །འོ་ན་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་
 ལྟ་བུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མེབས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་
 མེབས་ཀྱང་བདག་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་གཟུང་བས་ཚོག་པ་སྐྱོང་བས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན།
 བདག་མེད་པར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པར་འདོད་
 གྱི། བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་ཙམ་རིགས་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པར་མི་འདོད་ལ། བདག་
 འཛིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ནི་ངེས་ཤེས་གྱིས་གཙོ་བོ་དགོད་གྱི། ངེས་ཤེས་མ་སྐྱེས་པར་
 མོས་ཚོས་ཙམ་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

ངེས་པ་དང་ནི་སྐྱོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དོ་བོའི་ཕྱིར། །འདི་ནི་
 སྐྱོ་འདོགས་དབེན་པ་ལ། །འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་
 རྣམ་དམ་པའི་གསུང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དབང་གིས། །འདི་ཉིད་འདི་ལྟར་གསུང་བ་
 ལས་ན། གཞོན་མི་ཟ་བར་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྟུམ་དུ་སློམ་པ་རི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། དེ་ལ་ལྟ་བུ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མེབས་པ་སློན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་བདེན་
 ཀྱང་། དེ་ནི་དད་པས་འཇུག་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་ཡིན་གྱི་ངེས་ཤེས་གྱི་དོན་མེད་ལ།

གལ་ཉེ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་ཚད་མ་རྣམས་པ་གཉིས་གང་ལས་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་གོས་སོ། །གལ་ཉེ་སྐྱེས་མེད་ཚིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ལུས་ལ་ཚིག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཚད་མས་བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན་དེའི་དམིགས་རྣམས་མ་བརྗེད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་དང་འཇིག་རྟེན་ལགལ་བའི་བརྗོག་སྤྲོགས་སུ་དམ་འཆའ་བར་མི་འགྱུར་དགོས་པ་ལ། རྣམ་གཞན་དེ་དང་བྱུ་བའི་མཐའ་མི་མ་བྱུན་བ་ཞིག་ལ་དད་པ་སྐྱེས་ན། ཡང་དེའི་ཚིག་ཅམ་ཀྱི་དབང་གིས་ངེས་པ་ལྟར་སྐྱར་སྐྱར་མ་དེ་འདོད་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་མེད་ཚིག་ཅམ་ལ་ཡིད་ཆེས་བས་བྲངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་སྐྱེས་པའི་སྐོ་དེ་ལེགས་པར་གོམས་ན། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་ཅུང་ཟད་བྱི་བ་ཅམ་སྲིད་ཀྱི། བདག་འཇིག་གིས་ས་བོན་ལ་གཞོན་པ་ཅིའང་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བས་ན། བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་བདག་མེད་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་བབ་པའི་ངེས་པ་བྲངས་ནས། ཁ་ཕྱིར་ལྟའི་གཤགས་སྐྱོང་བ་ལྟར་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་སོང་བར་བྱས་ཏེ། སྐོམ་པའི་ཡན་ལག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ལེགས་པར་བསྐོམས་ནས་བདག་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཞོམ་པ་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཚོས་གང་ལའང་རང་གི་དོ་བོས་བྱུ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་རིགས་པས་འགོག་གི། ཚོས་རྣམས་ཡོད་པ་མི་འགོག་པའི་བྱུང་བར་འདི་མ་ཤེས་ན་གདོན་མི་བར་ལྟ་བ་བན་པའི་གཡང་དུ་ལྟུང་བར་འགྱུར་བས་འཕགས་པ་ཡབ་སྐྱེས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་བ་ལྟར་བྱེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རིགས་པས་རྣམས་པར་དབྱུང་བ་ན་དབང་པོ་དང་

ཡུལ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་དོ་བོ་མེད་པས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་
 པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་འདི་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་ནི་དེའི་ཚེ་འཐད་
 པས་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ན་ཆེས་གསལ་པར་རི་ལྟར་གནས་པའི་རང་གི་དོ་བོས་ཡོད་
 པ་ཉིད་ཏུ་དམིགས་པར་འགྱུར་ན། དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིར་རང་བཞིན་
 གྱིས་སྟོང་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །ཞེས་དང་། ཡང་བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 གལ་ཏེ་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་མི་སྲིད་ན་དེའི་སྲིར་རི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་
 དབང་བོ་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་དོ་བོར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། ཅི་ཞོ་བོ་ཅག་
 གིས་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་བཀག་གསལ། གལ་ཏེ་མིག་ལ་
 སོགས་པར་བཀག་པ་བརྒྱབས་པས་དེ་རི་ལྟར་མ་བཀག་ཅེ་ན། ཞོ་བོ་ཅག་གི་རྣམ་
 པར་དབྱུང་པ་ནི་རང་བཞིན་ཚོལ་བ་ལྟར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་དོ། །ཞོ་བོ་ཅག་ནི་
 འདིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་འགོག་གི། མིག་ལ་སོགས་པ་བྱས་
 ཤིང་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ཉིད་ནི་མི་འགོག་གོ།
 །དེའི་སྲིར་དེ་ཡོད་པས་གང་ཞིག་གི་རྣམ་པར་སྲིན་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟུང་པ་མིག་ལ་
 སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲིས་ཀྱང་།
 ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ལུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྷན་པ། གལ་ཏེ་དུས་ཀྱང་མེད་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་དང་ཚོགས་པ་ཡང་མེད་ན་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ལྟ་བུས་ན་དེ་ནི་མེད་པ་
 པར་སྐྱོ་བ་ཉིད་ཡིན་འོ། །བཤད་པ། མིན་ཏེ་རི་ལྟར་བྱེད་དུས་ལ་སོགས་པ་དག་དོ་མོ་
 ཉིད་ལས་ཡོད་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པར་ཟད་ཀྱི། དེ་དག་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པར་ནི་གྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེའི་

མེད་པར་མི་སྤྱོད་ཞེས་འགྲུར་འཚོས་པ་ལ་ནལ་ཉན་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད་པ་ཉིད་
 ཏུ་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དང་རིགས་པ་དང་བཅས་ཉེ་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །གསུམ་པ་
 ཚད་མས་བྱུབ་མ་བྱུབ་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ལྟར་སྤང་ཏུ་བརྟན་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་
 སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཚད་མས་བྱུབ་ནས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་
 ལ། དེ་ཡང་མིག་གི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་
 བྱུབ་པའི་ཚན་པ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཁོ་ན། མིག་དང་ན་བ་སྣ་
 ཡང་ཚད་མ་མིན། །ཞེས་སོགས་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་བྱེད་འཚད་པ་
 ལྟར་བྱས་ན་བྱུབ་པ་ཆེས་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྲུར་ཏེ། མིག་ཤེས་དང་ཉན་ཤེས་
 སོགས་གསུགས་དང་སྐྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། འཕགས་ལམ་དོན་མེད་ཏུ་
 འགྲུར་ཞེས་བཤད་པར་སོང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཀུན་རྫོབ་ལ་
 ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དོན་དམ་འཇལ་བྱེད་ཏུ་དོན་མེད་པར་
 འགྲུར། ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་འགལ་བྱུབ་མདོའི་དགོངས་པར་མ་འཚད་ཅིག །དེས་
 བ་མདོ་དེའི་དོན་ནི་མིག་ཤེས་སོགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་འཕགས་ལམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇལ་བྱེད་ཏུ་དོན་མེད་པར་འགྲུར་
 རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྣམ་ཀུན་འཛིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །ཞེས་བྱ་བའང་དེ་
 དང་འབྲས་ལྷོ། གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟེན་གཞོན་པ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

བསམ་པ་ལ་འབགས་པ་རྣམས་ཁོ་ཅོད་མ་ཡིན་གྱི། འབགས་པ་མ་ཡིན་བདག་ནི་
མ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཞོན་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པས་དེ་ཁོ་ཅོད་རྣམ་
བར་དཔྱོད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་ཡང་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་།
གལ་ཏེ་འཇིག་རྟེན་ཚད་མ་ཡིན་ན་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་དེའི་སྤྱི་འགྲེལ་དུ།
མིག་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ཅོད་དེས་པའི་སྤྱིར་འབགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་
བྱ་བའི་སྤྱིར་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
སྐྱིམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར།

རྣམ་ཀུན་འཇིག་རྟེན་ཚད་མིན་དེ་ཡི་སྤྱིར། །དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་འཇིག་རྟེན་གཞོན་
པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཚད་
མ་བཞི་ལས་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དོན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མངོན་སུམ་
དང་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་དང་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་བཞི་ལས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་པར་
འཇོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། གང་ཡང་
འདིས་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་གཞལ་
བྱ་ལ་ཚད་མ་ཉིད་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མཐོའལ་བ་ཞིག་གོ །མི་
བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཅོད་མ་ཉིད་དུ་མཐོང་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་
བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས། འདུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རྒྱུན་པ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་
བུར་གསུངས་སོ། །གང་ཞིག་རྒྱན་པ་སྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ནི་
མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤྱང་

བའི་ཕྱིར་རྟོ། །དེ་ལྟར་གྲུར་པ་ནི་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བརྟག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚད་མ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤྲ་མ་ལས་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་ཏེ།
 འདིའི་དོན་ནི་སྤྲ་གས་སྤྲ་མ་བརྗོད་པ་ན། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། རྟོག་གེ་པ་
 འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་དོན་ལ་གཏུན་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། གྲིས་པ་གཞོན་ཅུ་ལྟར་རྩེ་
 དང་པོ་ཁོ་ན་ནས་སྤྱང་བར་བྱ་བར་གྲུར་པ་ཡིན་པས་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་
 གྱི་མངོམ་སྤུམ་གང་ཞིག་ཅེས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤྲས་པ་ཤེས་པ་མངོན་
 སུམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་ཇི་འབྲ་ཞིག་ །གང་རྟོག་པ་དག་བྲལ་བའོ། །རྟོག་པ་ཡང་ཅི་
 ཞིག་ །གང་དོན་ལ་མིང་དང་རིགས་སུ་ལྷག་པར་སྒོ་འདོགས་པར་ཞུགས་པའི་འདུ་
 ཤེས་གཡེར་པོ་སྟེ། དེ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ནི་ཡུལ་གྱི་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཅེས་ཞིག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་གྱི་
 སྤྲས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཚད་མ་སྟེ་བདུན་སོགས་ནས་འབྱུང་
 བའི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་དེ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་པ་འགོག་པ་
 མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཚིག་དེ་དེ་ནས་བཤད་ན་ཆེས་མངས་པར་འགྲུར་བས། སྐབས་
 དོན་མངོན་བསྐྱུས་ནས་བརྗོད་ན། དངོས་སྤྲ་བ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་གང་ལ་ཚད་མར་
 སོང་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་ཚད་མ་
 ལ་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པར་སྤྱང་བས། དངོས་སྤྲ་བ་དག་
 ཚད་མ་ཡིན་ན་གཞལ་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱུབ་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་སོང་
 བས་ཞུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་

གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་སྒྲངས། ལྷབ་པ་ཡང་ཁས་སྒྲངས་ཏེ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་
 མི་བསྐྱུ་བ་སྐྱོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གཟུགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལ་བསྐྱུ་བར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲང་བ་
 གང་ཞིག །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྒྲོང་པ་དེ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་ལྷགས་ལ་ནི། གཞལ་བྱ་བ་དེན་པར་གྲུབ་
 པ་ལ་ཚད་མ་མ་འཇུག་པ་དགོས་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་རྒྱན་པ་ནི་ཚད་མ་འཇུག་པས་ཀྱང་
 འཛོག་རྒྱས་པ་མི་འགལ་བས། དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ལོ། །རང་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་
 པ་མ་ཡིན་གྱི། བན་ཚུན་སྐྱོས་ནས་གྲུབ་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་
 ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་མན་ཚུན་སྐྱོས་པས་འགྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དག་ཡོད་ན་གཞལ་བྱའི་དོན་དག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཞལ་བྱའི་དོན་
 དག་ཡོད་ན་ཚད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་གྱི། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞལ་ཡང་། ཚིག་གསལ་དུ་
 དངོས་སྐྱུ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མ་དག་གསུངས་པ་ལྟར་པར་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 དཀའ་ཞིང་འགྲེལ་བའི་ཚིག་བརྒྱུང་བ་དང་གཞལ་ཏུ་ཅང་མངས་པས་འདིར་བཤད་ན་
 ཡི་གེ་ཏུ་ཅང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ཤིང་། ཚིག་གསལ་སྒྲོང་ཐུན་གྱི་འབྲུ་
 ཞིབ་ཏུ་བཤད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཚེ་མ་པར་འདོད་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །རང་
 ལྷགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལྷག་མ་དག་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་

རྟོ། །བཞི་པ་བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞི་རྗེས་མ་རེས་བརྟགས་པ་ལྟར་སྣང་དུ་བརྟན་པ་
 མི། དངོས་སྐྱེ་བ་དང་ཐལ་འགྲུང་བ་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པར་འབྲེལ་ང་།
 བདག་སྐྱེ་སོགས་བཞིར་བརྟགས་ནས་དགག་བྱས་མི་བྱས་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་
 ལྟར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དངོས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་སོགས་སྐྱེ་
 བཞིར་བརྟགས་པ་བྱ་རིགས་ཏེ། དངོས་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དེ་བདེན་སྐྱེར་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་།
 བདེན་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ཚུལ་རིགས་པས་དབྱུང་ན་སྐྱེ་བཞི་པོ་དེ་གང་རུང་དུ་ཡོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་རྒྱ་
 ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་རེས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་རེས་
 པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བས་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་སྐྱེ་བཞི་པོ་
 དེར་བརྟགས་ནས་དགག་ཏུ་མེད་དེ། ཐལ་འགྲུང་བས་མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པ་ཐ་སྣང་
 ཅོམ་གྱི་སྐྱེ་བར་ཁས་སྦྱངས་ཤིང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པའི་སྐྱེ་བ་དེ་རིགས་པས་
 བརྟགས་ན་སྐྱེ་བཞི་གང་རུང་ལྟར་བྱ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་བརྟགས་པར་བྱ་བ་ན་
 བརྟགས་པ་ན་བྱ་བ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ཞི་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།

འཇུག་པ་ལས།

གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། རྫོགས་པ་འདི་དག་བརྟགས་པར་
 མི་བྱས་པ། །དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་དེ་ཡིས་ནི། །ལྟ་བུ་ཏུ་བ་ཐ་དག་གཙོད་
 པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ།

གང་ཕྱིར་རྒྱ་མེད་པ་དང་དབང་སྐྱུག་གི། །རྒྱ་ལ་སོགས་དང་བདག་གཞན་

གཉིས་ཀ་ལས། །དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་
རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྲུང། །ཞེས་དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོ་
གྲིས་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལྟགས་པས་གང་བཤད་དེ་
ལས་བརྒྱུ་ཉེ་སྤྱོད་ནས། །མཐའ་དང་བཤམ་བའི་སྐྱེ་བ་དེ་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་
ཞེས་མ་སྤྱོད་ཤིག །

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྐྱེ་བ་ཐ་
སྟོན་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། །རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཐ་སྟོན་དུའང་
མེད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་དེས་ཐ་སྟོན་དུའང་མཐའ་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཞེས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་རང་འགྲུབ་ལས། །དེའི་སྤྱིར་རང་གི་མཚོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་
པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་སྐྱོང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་འཇུག་པ་ལས།

མོ་གཤམ་བྱ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་དུ་མེད་འཇིག་རྟེན་
དུའང། །ཡོད་མིན་དེ་བཞིན་དངོས་འདི་ཀུན་ངོ་བོ། །ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དེ་ཉིད་དུ་
མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། །རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་
ཡང་མེད་ལ། །མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བྱུབ་པ་བརྟེན་ནས་བརྟགས་པ་ཅོམ་གྱི་སྐྱེ་བ་
ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང། །སྐྱེ་བ་ཅོམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་
མ་སྐྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱུན་པར་དབལ་ལྡན་རྣམས་གསུངས་ཏེ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་
ལས།

བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པར། །དེ་ཉིད་མ་ཁྱེན་པའི་མཚོག་གིས་
 གསུངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གལ་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ། དེ་རི་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བཟོན་པར་བྱ་བར་འགྲུབ།
 ཅི་སྟེ་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཟོན་ན། འོན་ཏེ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བཟོན་པར་མི་
 བྱའོ། །དེའི་སྲིར་སུ་ཚུན་འགལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིར་འདི་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། ཀྱེ་མ་གྱི་
 ཏུད། རྣ་བ་དང་སྣང་མེད་པས་ཀྱང་བརྟེན་པར་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་དཀའ་
 བ་ཞིག་བབ་པོ། །གང་གི་ཚེ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གང་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དེ་གཟུགས་
 བརྟེན་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ་རྟོག་པའི་གོ་
 རྒྱལས་གལ་ཡོད། ཅས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པར་སྲར་ལན་མང་དུ་སྐྱེས་པའི་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་ཚིག་མ་ཐོས་ཤིང་དོན་མ་གོ་བས་རྣ་བ་དང་སྣང་མེད་པ་
 ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷའི་རྒྱལ་པོ་མ་བློས་པས་ལུས་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་། གང་ཞིག་
 རྒྱན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་ནས་མ་སྐྱེས་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི་དེ་ལ་སྐྱེ་
 བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་
 བཤད་དོ། །ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ཚིག་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས་ཀྱང་། རྩོ་
 རྩོས་ཚེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མ་
 སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡང་མི་
 ཤེས་པར། སྐྱེས་པ་ཁོ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་པ་ཁོ་ནས་མ་བརྟེན་པ་ཡིན་
 ནོ། །མ་མཐོང་བ་ཀ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འགལ་འདུ་འབའ་ཞིག་དམ་འཆའ་བའི་
 རྩོ་ཁམ་གང་ཆེ་ལ་ལྟ་བ་མཐོ་བར་མ་སྐྱེ་ཤིག །

ལྷ་བ་རྟོན་བ་བཞི་བརྒྱུད་ལྷེ་སྤྲེལ་རིགས་བར་ཐལ་བ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྟོན་པ་ནི།
 གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བས་ཡོད་པར་གཞལ་བ་དང་། འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མེད་པར་གཟིགས་པ་གཉིས་གང་དབང་བཅོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོ་
 བོ་ཅག་ལ་དེ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུ་མ་འབྲེན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་གྱི་མེད་
 པར་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། མ་གཟིགས་པ་ཡང་མེད་ནས་མ་གཟིགས་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ནས་མ་གཟིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་མ་ཡིན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། གཟུགས་སོགས་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དེ་ལྟ་
 བ་མ་འབྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་
 བ་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དབང་བཅོན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པ་
 ལ་འདིག་རྟོན་པའི་ཤེས་པ་དབང་བཅོན་ལ། ཐ་སྙད་དཔྱོད་པའི་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་དོན་
 ལ་འཕགས་པའི་གཟིགས་པས་མི་གཞོད་ཅིང་། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་
 པའི་དོན་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་བས་གྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་མི་གཞོད་དེ། གཞན་དུ་བ་དོན་
 དམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་འགོག་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཅན་འགོག་པ་སོགས་སུ་
 འགྱུར་བས། བདེན་གཉིས་རྒྱང་འཇུག་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཁྱོད་ལྟར་བ་དང་
 དོན་ལ་མི་རྟོན་དེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དྲང་དེས་
 གཉིས་ཀ་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མ་འབྲེན་གྱི་བདག་གི་བདག་ལ་མི་
 རྟོན་ཚོས་ཀྱི་བདག་ལ་རྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱ་རིགས་བར་ཐལ་ལོ། །ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཚད་མས་གཞལ་

བའི་སྐྱེད། མ་གྲུབ་ན། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞལ་བར་བྱད། འདོད་
 བ། གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པར་སྐྱས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ངེས་ཡོད་ངེས་ཡིན་པ་
 དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་ཐལ་ལོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་
 ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་ཀྱང་ཚད་
 མར་འགལ་བའི་སྐྱེད། མ་གྲུབ་ན། ཚད་མ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཚད་མ་སྲིད་ན་
 ཡོད་པ་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དུ་ཟེང་རེ་བ་ཅིག་མེད་དེ།
 གང་ཚད་མས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཚད་མས་
 གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཡོད་པ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་
 ལ། ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་
 པར་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་སྤང་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་བྱེད་ཅག་ལྟ་བུའི་བོད་
 མཁས་པ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་
 སྤྱོད་པ་སུ་ཡང་ཁོའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་
 འགལ་འདུ་བརྗོད་པ་ཡོད་ཀྱི། རང་གིས་བཞག་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་
 འགལ་འདུ་ཡོད་པར་རང་གིས་ཁས་སྤངས་ནས། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་
 ཀུན་རྫོབ་འགོག་པར་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱའང་མེད་དོ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ནི་རྟོག་པ་
 བཞེད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་ཆེས་གནས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་
 ལྷ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་འདི་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། སྤང་བ་འདི་ལྟར་དུ་
 བདེན་པས་སྤོང་པའི་དོན་དམ་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཤར་དོན་ལ་མི་རྟོག་
 རེས་དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་མི་རྟོག་དོན་དམ་ལ་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སོ་

སོ་སྐྱེ་བོའི་ཤེས་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་གནས་ལུགས་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོག་པའི་དོན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །

གཉེས་པ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཚུང་བ་དགག་ཚུལ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་དེ་ན་དབྱེ་མ་པའི་ལྟ་བ་མཐར་སྐྱབས་པ་དེ་ངེས་པར་འགྱུར་པའི་དགག་བྱ་ནི་རང་བཞིན་བྱེད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། རོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྩ་བ་ལས།

རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་ནི། །འགྱུར་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། །རི་ལྷ་སུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པར་ཐལ། །སེམས་ཅམ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་འདྲས་སྟོང་པར་ངེས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། དེས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་མི་རྟོག་པ་ངེས་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་འདྲའི་རང་བཞིན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་ཅམ་དེ་ཉིད་དབྱེ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་སྐྱབས་པ་ངེས་པར་བཞག་མི་རུས་པར་ཐལ། རང་བཞིན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་སྟོང་པར་ངེས་པ་དེ། བདེན་འཛིན་

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་ཀྱི་བརྒྱུན་སྐྱེས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 གོག་སྐྱེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་དོན་
 ཀྱི་འཛིན་སྐྱེས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ཀྱི་སྒྲོང་པ་
 དེས་ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་དེས་དགོས་པར་ཐལ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་
 ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས། རོན་ཉལ་དངོས་
 ཀྱིས་སྒྲོང་པར་དེས་ན་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་དེས་དགོས་པར་ཐལ།
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཉལ་དངོས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་
 ཚ་མེད་དུ་གྲུབ་དགོས་ན་ཡང་། ཚ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཐལ་འགྲུར་བ་དགག་བྱའི་གཙོ་
 བོར་མི་འདོད་དེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བས་བཏགས་པའི་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 འཛིན་པ་ཡིན་པས། ལྷན་ཅན་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་རྩ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་
 བ་སྐར་བྱངས་པའི་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་གང་ཡིན་ཞེས། དེ་ནི་དགག་བྱར་
 གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དོས་གཞུང་བ་མ་ཡིན་གྱི། རང་སྤྱུགས་ལ་དེས་པར་ཁས་སྐྱེར་
 དགོས་པ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་བཤད་པ་དེ་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལ། ཚོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་པ་ཡང་། རྩ་ཤེའས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 ཁྱད་པར་གཉིས་དང་ལྷན་པར་གསུངས་པའི་མ་བརྗོད་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་གསུང་དུ་
 བཅོས་པ་རྒྱུའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཚོས་དེ་ལ་དུས་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་རང་
 བཞིན་དུ་གྲུབ་པའོ། །ཁྱད་པར་གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་རྒྱས་
 མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་མ་དང་བརྒྱུས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་

གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་མི་དགོས་པ་ཙམ་ལ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ་ཚོས་ཉིད་ཉེན་འབྲེལ་
 མ་ཡིན་པ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིང་སྤང་དུ་འཛོགས་པ་ནི་ཐག་པ་ལྷུག་པ་ཞིག་
 རིང་པོར་འཛོགས་པ་ན་མཐོ་གང་པ་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོར་འཛོགས་དགོས་
 གྱི། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ལ་ལྟོས་པར་མཐའ་དག་གཅིག་ཏུ་རིང་པོར་རེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐག་
 པ་འདོམ་གང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རིང་པོའི་སྐོ་འདོར་ཞིང་སྤང་དུར་བཞག་ལུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །པ་རི་རྩ་རི་སོགས་ལའང་དེ་དང་འདྲ་ལ། མའི་ཚ་བ་ནི་རྩའི་ཚ་བ་ལ་ལྟོས་
 བས་མའི་རང་བཞིན་དུ་གྲགས་པ་ལྟར་བཞག་གྲང་། བདེན་མེད་མའི་རང་བཞིན་དུ་
 ཚད་མས་རྟེན་པ་ན་ཚ་བ་མའི་རང་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་འདོར་ལ། བདེན་མེད་མའི་
 རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་པ་ནི་མའི་ཚོས་གཞན་ཞིག་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོགས་པ་མིན་པ་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་མའི་རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་མི་ལུས་པ་མིན་གྱི། ལྟོས་ས་དེ་འདྲ་ཞིག་
 ལ་ལྟོས་ནས་འཛོགས་པ་ཙམ་མིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མའི་གཤེས་ཡིན་པར་བྱུབ་
 པས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། གཞན་ལ་གཡར་བའི་ཁོལ་སོ་ལྟ་
 བུ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་དོན་ཡང་གཞན་གྱིས་གཡར་བ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་
 མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་འདིའི་ཁོལ་སོ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
 པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་དུ་འཛོགས་ལུས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ཡང་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ལྷན་པར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་
 སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་
 བས། བཙམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་
 ཡང་རུང་ཚོས་རྣམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་

བ་ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་ཞིག་ །མིག་ལ་
 སོགས་པ་འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་གང་ཞིག་ཅེ་ན། དེ་
 དག་གིས་བཙུགས་མ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ།
 མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་བས་རྟོགས་བར་བྱ་བའི་རང་གི་རོ་
 བོའོ། །ཅི་དེ་ཡོད་དམ། མེད་དོ་ཞེས་དེ་སྐད་སྲུ་སྲུ་གཤམ་ཉེ་མེད་ན་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལམ་སློབ་པར་འགྱུར་ཉེ། གང་གི་བྱིར་
 ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་
 བརྒྱ་སྐག་ཚོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཉིད་དེ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་འཛོག་
 གི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མི་འཛོག་ལ། ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པར་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འཛོག་གི་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་
 འཛོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ལ། ཚོས་ཉིད་དེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་ཚོས་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་
 ཡང་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མི་འཇལ་གྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་གཞན་
 གྱིས་འཇལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་
 མི་འཇུག་བ་གཉེན་མའི་རོ་བོ་མ་བཙུགས་པ་གང་ཞིག་ །སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱིས་
 འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ཞིག་ཚུའི་ཚ་བའམ། ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལམ། རིང་པོ་དང་
 རླུང་དུ་ལྟར་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཙུགས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རང་
 བཞིན་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །ཅི་མའི་རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པ་དེ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་

རང་གི་ངོ་བོ་ས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྲིད་སྲོལ་བཏགས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་ཡོད་དོ་ཞེས་བརྗོད་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྲོལ་བཏགས་ནས་ཡོད་པར་གསུངས་པས་རང་ལུགས་
 ལ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་དོ་སྟེ་མ་ལ། བཏགས་ཡོད་མིར་རྒྱང་ཅམ་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 གཞོད་མེད་འདོག་ལ་ཤེས་པས་ཞོངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་འདོག་ཚུལ་ལོག་ཏུ་བསྟན་
 བར་བྱའོ། །འཇུག་པའི་རང་འགྲུལ་ལས་ཀྱང་། དེ་ཡང་བདག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
 བདེན་པ་ལ་སྟོས་ནས་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་ཉིད་བརྗོད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ལ།
 དགག་བྱའི་རྣམ་གཞག་སྦྱིར་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་པའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ།
 ཐམས་འགྲུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ། དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། དེ་
 ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་ལྟའོ། །དང་བོ་ནི། སྦྱིར་དགག་བྱ་ལ་ལམ་གྱི་
 དགག་བྱ་དང་། རིགས་པའི་དགག་བྱ་གཉིས་ཡོད་ལ། དང་བོ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
 སྦྱིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་གཉིས་སྟེ། དེ་ལམ་གྱིས་འགོག་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་བྱ་
 ལ་ཡོད་པ་འགག་པ་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་སྦྱེད་མི་རུང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དགག་བྱ་དེ་སྦྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་སྦྱིད་པ་ཅིག་དགོས་
 སྟེ། མི་སྦྱིད་ན་ལམ་སྟོམ་མི་དགོས་པའི་སྦྱིར་རོ། །རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་། ཐ་
 ལྷན་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་གང་ཡིན་འདིར་དབྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དོན་
 དམ་དབྱེད་པའི་རིགས་པའི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཚོས་རྣམས་
 ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྦྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྲོལ་འདོགས་པའི་ལོག་རྟོག་དང་། ལོག་རྟོག་དེས་ངེ་

ལྷར་གཟུང་བ་ལྷར་བྱུང་བ་གཉིས་ཀ་དགག་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཚོད་བརྒྱུག་གི་རང་འབྲེལ་
 ལས། རླེས་བྱ་ཁ་ཅིག་སྐྱལ་པའི་བྱད་མེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ཡིན་པ་ལ། དོན་
 དམ་པར་བྱད་མེད་ཡོད་དོ་སྐྱེས་དུ་ལོག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལོག་པར་འཛིན་པ་དེས་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཕམ། དེའི་
 ཉན་ཐོས་གྱིས་སྐྱལ་བ་ཞིག་སྐྱལ་ལ། དེས་དེའི་ལོག་པར་འཛིན་པ་དེ་རྫོགས་པ་དེ་རྫོགས་
 པར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ངའི་ཚིག་སྒྲོང་བ་སྐྱལ་བ་ལྷ་བྱུས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སྒྲོང་བ་སྐྱལ་པའི་བྱད་མེད་དང་འབྲ་བ་དག་ལ་རང་བཞིན་
 ཡོད་པར་འཛིན་པ་གང་ཡིན་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ། །དེ་ལྷར་
 བ་ཡང་དེ་གཉིས་ལས་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ།
 ལོག་ཏེག་གིས་རི་ལྷར་གཟུང་བ་ལྷར་བྱུང་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་མ་མཐོང་ན་ལོག་ཏེག་དེ་
 ཉིད་གཞན་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་དགག་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་
 མཐོང་ནས་ལོག་ཏེག་གིས་རི་ལྷར་གཟུང་བ་ལྷར་མེད་པར་ངེས་ན། དེའི་རྒྱུན་གོམས་
 པར་བྱས་པའི་སྒྲོབས་གྱིས་ལོག་ཏེག་གི་ས་བོན་ཡང་ཙ་བ་ནས་འབྲིན་པར་རུས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལོག་ཏེག་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་ནི་
 བྱུང་མཐའ་སྐྱ་བས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་དུ་སྒྲོ་
 བཏགས་ནས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་
 མི་འདྲ་བ་སྐྱ་ཚོགས་པ་དམ་འཆའ་བ་རྣམས་ཡིན་ལ། ལྷན་སྐྱེས་ནི་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བྱུང་མེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ། རང་གི་རྫོ་ཡུལ་དུ་
 གང་སོང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་མཚན་ཆེད་དུ་བསམ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་

རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་སྐོར་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་
 ལྟངས་ཀྱི་ལྷུས་གཉིས་ཀ་ཡང་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་
 ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་དགག་བྱ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་
 བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དག་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཀུན་བཏགས་ཁོ་ན་
 འགོག་པ་ལ་འབད་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་ལ་དགག་པ་ཅིའང་མ་
 བལྟན་ན་འཁོར་བ་ལས་གོས་བ་མི་སྲིད་དེ། རོས་བསམ་གྱི་ཚེ་རིགས་པས་ལྷ་བ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་འགོག་ན།
 སྐོམ་པའི་ཚེ་ན་ཡང་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཚམ་ཞིག་
 སྐོམ་དགོས་ལ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ཚམ་
 ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་དེ་རི་ཚམ་བསྐོམས་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་ཚམ་
 ཡང་མགོ་གཞོན་མི་རུས་ན་ས་བོན་སྐོར་བ་ལྷ་སྐོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་སྲིད་ཉེ།
 གཞན་དུ་ན་རྒྱལ་མཉམ་སྲོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་མི་སྲིད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་
 གོམས་པར་བྱས་པ་ཚམ་གྱིས་བེམ་པོ་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་བོན་མ་ལུས་
 པར་སྐོར་རུས་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་པོ། །དེ་བས་ན་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་ཚམ་འགོག་པ་མི་འབད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཉེ། མི་འབད་པའི་རྒྱ་མཚན།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་མ་ལུས་པར་མ་
 ལྟངས་པར་ཐལ། དགྲ་བཅོམ་དེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 དོན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུན་པ་ཚམ་

ཡིན་པ་གང་ཞིག་། དེ་ཙམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྒོར་མེ་
 རུས་པའི་སྤྱིར། སྤྱི་མ་དེར་ཐལ། ཏུད་འགྲོར་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་སྐྱེ་བ་བར་མ་ཆད་ཏུ་
 རྒྱངས་པ་ལ་ཡང་ཁྱད་མེད་ཏུ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 འཛིན་སྐྱངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་
 མེད་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་གང་ཟག་
 རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྐྱངས་མེད་པའི་སྤྱིར། གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་གང་ཟག་རྟག་ཅིག་རང་དབང་ཅན་ཏུ་
 འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་ལྷན་སྐྱེས་དེས་གཟུང་བ་ལྷང་གྲུབ་ན་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 ཏུ་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་
 རྟོགས་པ་ཙམ་གྲོམས་པར་གྲུས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་
 པར་སྒོར་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དངོས་པོ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་ནས་གྲོམས་པར་གྲུས་པ་ཙམ་
 གྱིས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་ལུས་པར་སྒོར་རུས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་
 འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྷང་གྲུབ་ན་རྟག་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཅ་
 བའི་རྟགས་རྒྱུར་དང་པོ་ནི། དངོས་སྐྱེ་བས་ཁས་རྒྱངས་སྟེ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱི་གང་ཟག་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པས་ནི། དེ་
 ཙམ་ཞིག་རྟོགས་པ་གྲོམས་པར་གྲུས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་མ་
 ལུས་པར་སྒོར་བར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །དེས་ན་འཇུག་པ་ལས།
 བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྒོར་ཞིང་། །འདིར་ནི་རང་འཛིན་རྟེན་
 ཏུ་འདམ་མི་འདོད་པ། །དེ་སྤྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྷ་ལ། །དེ་སྤྱིས་ཀྱང་འབྲིན་

ཞེས་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་མཚོང་། །རང་ཁྱིམ་ཚེག་ཕྱག་སྐྱུལ་གནས་མཚོང་བཞིན་དུ། །འདི་
ན་སྐང་ཆེན་མོད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྐྱུལ་གྱི་འཛིགས་བའང་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་
ལྟེ། །ཤེ་མ་གཞན་གྱི་གནས་པོར་གྱུར་ཉིད་དོ། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པས།
འཇུག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་།

གང་དག་དུད་འགྲོང་བསྐྱལ་མང་བསྐྱལ་གྱུར་པ། །དེས་གྲང་མ་སྐྱེས་ཉམ་འདི་
མ་མཚོང་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟེ། །རང་སྡེ་ཁ་ཅིག་ཉམ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
གང་ཟེག་ཏུ་འཛིན་པ་གང་ཟེག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་འདོད་པ་དང་། །ཁ་ཅིག་དེ་
གུན་བཏགས་ཡིན་གྲང་དེས་གཟུང་བ་ལྷར་མེད་པར་ཉོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
སྐབས་ཀྱིས་གང་ཟེག་གི་བདག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་གྲང་སྐྱོང་བར་འདོད་པ་ལ། །དེམ་པ་
བཞིན་དུ་སྐྱུན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལ་དེ་འདྲ་མེད་པ་དང་། །སྐང་སོ་མེད་པས་སྐྱུལ་
གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པ་སོགས་ཀྱི་གཞོན་པ་སྐྱོན་པ་
ཡིན་གྱི། །གུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་བཀག་པས་སྐྱུན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་ཁེགས་པ་ལ་མི་
མན་པར་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་གང་དུ་འང་མ་བཤད་པས། །ཟླ་བ་གྲགས་པ་དེ་ལྷར་
འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ལྷ་ན་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པས་གྲང་བདེན་སྐྱེ་མི་
ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་གཞུང་དེ་དག་ལ་སྐྱོན་པར་བྱེད་པ་ལྟེ།
ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་རགས་པ་ཅོམ་ཡང་མ་གོ་བར། །ཁས་ལེན་མེད་པའི་འགྲེལ་
མེད་ཀྱི་ཐལ་བ་འབགས་པས་སྐྱུན་སོ་རང་གི་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྐྱགས་པ་ཡིན་
མོད་ཀྱི། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་འདི་ལའང་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ཡོད་པ་ལྟེ་སྐྱོ་སྐྱོས་དང་ཐལ་བ་
སྐྱིག་པའི་སྐོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་གིས་སོ། །མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་

རིགས་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྐོ་ནས་བརྗོད་པའི་ཉེས་པ་མི་ཚོད་ཉིད་ལ་འབྱུང་
 གི་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། ཚོད་རྒྱ་བའི་གཞུང་དེ་དག་འགོག་པར་འདོད་
 པས་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱང་དགོས་ལ། ཁས་ཀྱང་སྐྱབས་
 རྟེན་གྱི་བདག་པོ་ལྟོ་བྱེད་ཀྱིས་གཞུང་བ་ལྟར་གྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གསུམ་ཁེགས་ན། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་པོ་ལྟོ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་པོ་ལྟོ་བྱེད་ཀྱི་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྟོག་ནས་ཁེགས་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བདག་པོ་ལྟོ་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་ནས་ཁེགས་པར་ཚོད་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་ཡི་གེར་གྱིས་བའི་ཕྱིར་དོ། །རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 ཁེགས་ན་བདག་སྐྱིད་མཚན་ཉིད་ཁེགས་པ་ཡང་། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་
 ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་དོར་བྱེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློལ་མ་སྤོགས་པའི་དོར་མི་བྱེད་
 ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་རྟག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་གྱི་ཚོས་གསུམ་པོ་བདག་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་དོ་
 ཞེས་ཚོད་ཀྱིས་སྐྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་དེས་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དེས་
 པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྐྱེ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་དོར་བྱེད་
 ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློལ་མ་སྤོགས་པའི་དོར་མི་བྱེད་ལ། བདག་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་
 གིས་བདག་སྐྱེ་སྐྱེ་བ་ཅམ་གྱི་ཁྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་རྟགས་ཐམས་
 ཅད་ཁས་སྐྱབས་སོ། །འདོད་ན། རང་སྤྲེད་དོས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 དེས་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་དེས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེན་མེད་
 མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་དེས་པར་ཐལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་

བར་དེས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྫོགས་པར་དེས་པ་གང་
 ཞིག། །བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་གུན་བཏགས་
 ཡིན་པར་མཚུངས། །བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཚོས་ཀྱི་སྐྱོ་འདོགས་
 གུན་བཏགས་ཡོད་པ་ལྟར་དུ་གང་ཟག་ཉུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་པ་མ་
 ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་གུན་བཏགས་ཀྱང་ཡོད། །གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་
 ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་གང་ཟག་ཉུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་གྲུབ་
 དགོས་པ་ལྟར་དུ། དངོས་པོ་བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་
 དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཉུགས་ལུང་བར་མ་དེར་
 ཐམས། །གང་ཟག་ཉུག་མི་ཉུག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ཡང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྣམས་པ་གུན་ཏུ་འདི་གཉིས་མཚུངས་སོ། །བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་
 དགག་སྐྱབ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤོགས་པའི་དོར་མི་བྱེད་པས། དུད་འགྲོའི་རྒྱད་
 ཀྱི་བདག་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིན་སྣངས་ལ་མེད་པའི་གུན་བཏགས་བཀག་ཅམ་
 ཀྱིས་ལྟན་སྐྱེས་ལ་མི་གཞོད་པར་སྐྱབ་པའི་འཐད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་བབ་ཚོལ་ཡིན་
 ཉེ། །གང་ཟག་ཉུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་པ་དག་
 ཀྱང་། ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་ཚེ། གྲུབ་མཐའ་སློ་བཅོས་ནས་
 གང་ཟག་ཉུག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་ཀྱང་། སློ་རང་ག་བ་མ་བཅོས་པའི་ཚེ་
 བ་ར་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་འདྲིན་པའི་སློ་ནས་རལོ་སྣམ་དུ་འདྲིན་གྱི། ང་ཉུག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་ལོ་སྣམ་དུ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་དེས་ཀྱང་ག་ལ་འདྲིན། གྲུབ་མཐའ་
 སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་འདྲ་བའི་སློ་རང་ག་བ་གྲུབ་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་

གནས་སྐབས་ཀྱི་རང་འདྲིན་པ་དེ་ལ་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་དང་དྲུང་
 འགྲོའི་རྒྱད་ཀྱི་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་འདྲིན་སྒྲངས་རིགས་མི་འབྲ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པས། ལྷན་མཐའ་སྐྱེ་བ་དེའི་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འདྲིན་སྒྲངས་ཡོད་ན་དྲུང་འགྲོར་བསྐྱལ་བ་མང་པོ་
 བརྒྱད་ནས་སྐྱེས་པའི་དྲུང་འགྲོའི་རང་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ལ་ཡང་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འདྲིན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་
 འོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྐྱེ་དང་བདག་སྐྱེ་སོགས་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་ཀྱང་། ལྷན་
 མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་མ་ཞུགས་པར་བཟའ་བ་དུང་སོགས་ལ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་
 ཀྱི་སློབ་དཔེ་བའི་བདེན་འདྲིན་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་ཡུལ་ཁོ་
 རང་ཚུགས་སྐབས་ཏུ་སྐབས་པ་ལྟ་སྲུང་འདྲིན་པ་ཚམ་ཡོད་ཀྱི། དངོས་པོ་འདི་གཞན་ལས་
 སྐྱེས་པའོ་སྟེ་པ་སོགས་སུ་འདྲིན་པ་ག་ལ་ཡོད། འདིག་ཉེན་གྱི་སློབ་སྐྱེས་ཀྱི་
 འདྲིན་སྒྲངས་ལ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདྲིན་པ་སོགས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས།

གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདིག་ཉེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 འོ། །དེས་ན་སྐབས་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐབས་མཐའ་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་
 པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་མཐའ་བཙུག་པའི་སློབ་འདྲིན་ཚུལ་ལྟེ་དང་། ལྷན་མཐའ་
 དཔྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སློབ་དཔེ་འདྲིན་ཚུལ་ལྟེ་
 འོང་ཞིང་། སློབ་སྐྱེ་མ་འདི་ནི་སྐབས་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སློབ་འདྲིན་ཚུལ་
 དང་ཁྱད་པར་ཅིང་མེད་པ་ཞིག་འོང་བ་རང་གི་སྲོང་བས་སྐབས་བཞིན་དུ། ལྷན་མཐའ་

སྐྱེ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་གང་ཡིན་གྱིས་གང་ཟག་དེ་རང་གི་གྲུབ་མཐུན་རྗེ་རྣམས་ལེགས་པ་
 བ་རྣམས་འཛིན་དགོས་པར་གོ་བའི་སྐྱོན་པོ་ཚོད་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་རྣམས་ལེགས་པ་གང་གི་
 ཆ་ཚམ་ཡང་གོ་བར་ག་ལ་འགྱུར། དེས་ཀ་སློ་ལྡན་དག་གིས་ནི་འདི་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་
 རྟེ། དངོས་པོ་རྣམས་མཐའ་བཞི་གང་ལས་ཀྱང་མི་སྤྱེ་བར་ངེས་པ་དང་བདེན་པའི་སྤྱེ་
 བ་ཡིན་ན་མཐའ་བཞིར་ཁ་ཚོན་ཚོད་དགོས་པར་ངེས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས།
 དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་སྤྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པའི་ཤེས་པ་སྤྱེ་ལ། དངོས་པོ་
 རྣམས་བདེན་པའི་སྤྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་དེ་བདེན་འཛིན་ལྡན་སྤྱེས་དང་འཛིན་
 ལྡངས་འགལ་ཡང་སློ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྤྱེ་བ་མེད་པ་དང་གཞན་ལས་སྤྱེ་བ་མེད་པར་ངེས་པ་སོགས་ནི་བདེན་འཛིན་ལྡན་
 སྤྱེས་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པའི་
 སྤྱེ་བ་མེད་པར་བསྐྱོམས་པས་བདེན་འཛིན་ལྡན་སྤྱེས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བྱེད་ཀྱི་
 གཞན་སྤྱེ་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་སོགས་ཀྱིས་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་རྟག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་། གང་ཟག་སྤྱང་པོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཐ་དང་སོགས་གང་
 དུ་འབང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། གང་ཟག་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པའི་སློ་
 སྤྱེ་ལ། སློ་དེ་སྐྱོམ་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྡན་སྤྱེས་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་
 བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སློ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱེས་པའི་གང་ཟག་སྤྱང་པོ་དང་
 རྣམ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་ཐ་དང་དུ་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་སོགས་བདག་ལྟ་ལྟན་
 སྤྱེས་དང་འཛིན་སྣངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱ་བྱས་པར་ངེས་
 པ་ལས་སྤྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་སྤྱེ་ཞིང་། སྤྱ་མི་རྟག་པར་ངེས་པ་དེ་སྤྱ་རྟག་འཛིན་དང་

འཛིན་སྐྱོང་ས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང། སྤྱ་བྱས་པར་ངེས་པ་དེ་སྤྱ་ཉལ་འཛིན་
 དང་འཛིན་སྐྱོང་ས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན།
 བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་ངེས་པ་དེ་བདག་འཛིན་
 ལྷན་སྐྱེས་དང་འཛིན་སྐྱོང་ས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་བཀའ་
 བ་ཡིན་གྱི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་ཡན་
 ལན་མ་ཡིན་པར་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་སྐབས་གང་དུ་མ་བཤད་ཅིང། བདག་ཅག་གི་
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱིར་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱི་
 ཞལ་སྤྱོད་ས་ལྷག་མཐོང་གི་ཡི་གེ་ཆེན་མོ་ལས། དེས་ན་ལྷ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་དུས་
 སུ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པས་ངེ་ལྟར་གཟུང་བའི་དོན་དེ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་
 པ་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་འཛིན་པའི་ཡུལ་རྣམས་
 སུན་འབྲིན་པ་མ་ཤེས་པར། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ས་སུན་འབྲིན་པ་
 དོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་པ་ན་ཉལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་
 བདག་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པ་ན་གཟུང་བ་རྒྱལ་ལྷན་ཆ་མེད་དང་། འཛིན་པ་
 རྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྷན་སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་ཁོ་
 བས་བཏགས་པ་རྣམས་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་ཀུན་བཏགས་བཀའ་བ་ལྷན་སྐྱེས་འགོག་པའི་ཡན་ལག་
 ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྤྱོད་བཞིན་དུ། ཀུན་བཏགས་བཀའ་བས་ལྷན་སྐྱེས་ཁེགས་པ་
 ལ་མི་བན་ན་ཞེས་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྲུང་གྱིས་བསྟོན་པ་གསལ་བར་མ་
 ཟུང་ཅིག །དེས་ན་རང་ཉིད་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གང་གི་དབང་གིས་འཁོར་བར་

བཅེངས་པའི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོངས་དང་འགལ་པའི་གཉེན་པོ་མི་
 ལྗོངས་པར། དེའི་འཛིན་སྐྱོངས་དང་མི་མ་ཐུན་པ་ཅིའང་མེད་པས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བས་
 བཏགས་པའི་དགག་བྱ་འགའ་ཞིག་བཀག་པ་ཙམ་གཏན་ལ་མཁ་ནས་དེ་ཉིད་འབའ་
 ཞིག་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པའི་ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ལ། བོད་ལྷན་པོ་ཁ་ཅིག་། ཀུན་རྫོབ་
 འཇུལ་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འབྱུངས་པར་འདོད་བཞིན་དུ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་
 ལྟར་བདེན་པས་སྟོང་པར་སྐྱོམ་པ་བཀག་ནས། དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་བརྟན་དུ་
 བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པ་ནི། འདར་བ་སྐྱུལ་མེད་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པར་གཟུང་ནས་སྐྱག་པའི་སྐྱག་བསྐྱུལ་སེལ་བ་ལ། འདར་སྐྱོགས་ན་སྐྱུལ་མེད་དོ་སྙམ་
 དུ་གཟུང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི། ལུབ་སྐྱོགས་ན་འིང་སྟོང་ཡོད་དོ་སྙམ་དུ་གཟུང་བས་སྐྱག་
 བསྐྱུལ་དེ་སེལ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་བ་དང་འབྲ་བར་འབྲེལ་མེད་ཅིང་མཁས་པའི་
 བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གང་གི་འདུགས་ལས་སྤྱི་རོལ་དུ་
 ལྷུང་པ་འདི་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་རྒྱུད་རིང་དུ་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ན་སྐྱོ་འདོགས་ཀུན་བཏགས་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 གཟུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །གཉིས་པ་རང་རྒྱུད་པའི་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི།

དབུ་མ་ཐལ་རང་གི་དགག་བྱའི་ཚད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་ཤེས་ན་ཐལ་རང་གི་ལྷ་
 པའི་ཁྱད་པར་ཅིའང་མི་ཤེས་པས་དེའི་སྤྱིར་སྐྱོག་མར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དགག་
 བྱའི་ཚད་མཛོར་བསྐྱས་པ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་
 འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྐྱུ་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་

དེས་བར་གྱེད་པ་བསྐྱབས་པས། འདི་ཡང་སྐྱུ་མའི་དབེ་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད་ན། སྐྱུ་
 མ་མཐའ་གྱིས་སྐྱུལ་གཞི་དེའུ་དང་ཤིང་བུ་སོགས་ཉ་སྐྱེད་སོགས་སྐྱུལ་པའི་ཆེ་ན།
 སྐྱུ་མ་མཐའ་རང་ཉིད་དང་། སྐྱུ་མའི་སྐྱབས་རྩལ་གྱིས་མིག་བསྐྱེད་པའི་ཉེད་མོ་བ་
 དང་། སྐྱབས་རྩལ་གྱིས་མིག་མ་བསྐྱེད་པ་གནས་དེར་གྱིས་སྐྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་
 གསུམ་ལས། དང་མོ་ལ་ཉ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཉ་སྐྱེད་དུ་ཞེན་པ་མེད་ལ། གང་
 ཟག་གཉིས་པ་ལ་དེར་སྐྱེད་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་གསུམ་པ་ལ་
 དེར་སྐྱེད་དང་དེར་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུལ་གཞི་དེ་ཤེས་པ་
 འཇུག་པའི་དོར་ཉ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱུ་མའི་སྐྱུལ་གཞི་ཉ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་
 མིན་ཞེས་བུར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ཉུང་སྐྱེད་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་
 དོ། །དེས་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུལ་གཞི་ཉ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྐྱུ་མ་མཐའ་ཉེད་ན། སྐྱུ་
 མའི་སྐྱུལ་གཞི་དེ་སྐྱབས་རྩལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོ་ལ་མ་སྐྱོས་པར་ཡུལ་གྱིས་སྲོད་
 ལྷགས་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཉ་སྐྱེད་དུ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱབས་རྩལ་གྱིས་མིག་
 བསྐྱེད་པའི་ཉེད་མོ་བ་ཉེད་ན་ནང་གི་སྐྱོས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་སྲོད་
 ལྷགས་ལ་ཉ་སྐྱེད་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབེ་དེ་དག་དོན་ལ་སྐྱུར་ན། སྐྱུ་མའི་ཉེད་མོ་བ་
 མིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐལ་ཐལ་གྱི་སེམས་ཅན་རང་ག་བ་རྣམས་ལ་ཚོས་འདི་ཡོད་
 པར་སྐྱེད་པ་ན། སྐྱོ་ལ་སྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཚོས་དེ་རྣམས་རང་གི་
 སྲོད་ལྷགས་སུ་ཡོད་པར་འཇིན་པ་ནི་སོག་མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་བདེན་འཇིན་
 ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་བུ་ལ། འོན་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པས་འདི་ལྟར་བཞག་པ་ཡང་ཐལ་འགྱུར་
 བའི་དགག་བུ་འཇིན་པའི་སྐྱོ་ལ་སྐྱོས་ན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས། སྤ་བའི་བདེན་འཇིན་

ལྷན་སྐྱེས་ནི་མིན་ནོ། །ནམ་ཞིག་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་དེས་གཟུང་བའི་བདེན་གྲུབ་
 དེགས་བསམ་ཁེགས་བའི་ལྷ་བ་རྟེན་བ་ན་སྐྱེ་མ་མཁམ་བཞེན་དུ་སྤྱི་ནང་གི་ཚོས་
 རྣམས་ལ་ནང་གི་སློའི་དབང་གིས་བཞག་བ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཡོད་པར་མི་
 འདྲིན་བར་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྡོད་ལུགས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་དོ། །དེ་
 ཡང་ཚད་མས་མི་གཞོན་པའི་སློའི་དབང་གིས་བཞག་བ་རྣམས་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་
 འདོད་ཀྱི་སློའི་དབང་གིས་གང་བཞག་ཐམས་ཅད་ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་མི་འདོད་
 དོ། །སྐྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་སློའི་དབང་གིས་བཞག་བ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱུ་གྲུ་རང་དོས་
 རས་ཀྱང་ས་བོན་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། སྐྱལ་གཞི་རང་དོས་ནས་ཀྱང་རྟ་སྐྱང་དུ་
 སྐྱང་བ་དང་འདྲའོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རང་གང་ལ་སྐྱང་བའི་སློའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་
 འདྲིན་ལ། ཚོས་ཉིད་དེ་ལྷ་བ་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་
 པར་འདྲིན་ཀྱང་དེ་ལྷ་བ་གཟེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པར་འདྲིན་བ་
 མིན་གྱི་ཚོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཐ་སྐད་པའི་སློ་གཞན་གྱིས་འདྲིན་བ་ཡིན་ནོ། །མིག་མ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་
 གཞན་ལ་རྟ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་ཞེན་གཉིས་ཀ་མེད་བ་ལྟར་དུ་མ་དེག་བསམ་མ་བསྐྱེད་པའི་
 འཕགས་པའི་དེ་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གང་ལ་དེ་ལྷ་བ་མཁུན་པར་སོང་
 བའི་དོན་ཀུན་རྗེས་འདི་རྣམས་སྐྱང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་སློས་བཞག་བ་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་
 ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདྲིན་བ་ལྟ་ཅི་སློའ། དེ་ལྷ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་དང་དཔེ་
 དོན་སློར་བའི་ཚུ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་མ་རྟ་སྐྱང་དུ་སྐྱང་ཡང་རྟ་སྐྱང་གིས་སྡོད་བ་
 ལྟར་དུ། འུམ་སོགས་རྣམས་འུམ་སོགས་སུ་སྐྱང་ཡང་འུམ་སོགས་གྱིས་སྡོད་བ་

ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་དང་རང་སྣོང་གི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཁ་ཅིག་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་སྣོང་དོ་ཞེས་སྦྲེལ། ཁ་ཅིག་ །ཀུན་རྫོབ་འདུས་བྱས་ནམས་རང་སྣོང་
 དོ་ཞེས་སྦྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཚད་བར་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་ཚོས་གང་ཡང་
 ཡང་ཁོ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་སྲིད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདུས་བྱས་ལའང་དེ་ལྟར་མཚུངས་ཤིང་། རང་སྣོང་ཡང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 རང་མིན་པར་ཐལ། རང་སྣོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །དེས་ན་
 རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་སུ་
 ལྷུབ་པ་དང་། རྫོས་བཞག་པ་ལ་ལྷོས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། རྫོའི་དབང་གིས་བཞག་
 པ་མིན་པར་ལུལ་རང་གི་སྣོད་ལུགས་སུ་ལྷུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ལུག་
 པའོ། །དེ་ལ་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་དངོས་སུ་གསལ་
 བར་གསུངས་པ་ལས་བརྗོད་པ་བདེན་ཡོད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་
 ལས་དགག་བྱའི་ཚད་ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་སྟེ། ལྷང་བ་
 ལས། དངོས་སོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་ལ་ཡང་དེ་ལས་བརྗོད་པའི་རྣམ་
 པར་སྣོ་འདོགས་པའི་འབྲུལ་པའི་རྫོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་
 འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྐྱེབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་འགོ་བས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 རྐྱེད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་།

དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་
 བཞིན་མེད་ལ་འབྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ལ།
 དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་སོ་རྒྱུན་པ་ཐམས་

ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཇུག་པའི་བག་
 ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་བྱང་ལ། དེས་ཀྱང་སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་
 ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། དེའི་སྲིད། དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་
 ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སྟེ། འདིས་དངོས་པོ་
 རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་དང་། སློབ་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་
 རྣམས་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོའི་བདག་
 ཉིད་ཏུ་ཡོད་པར་ཐོག་མ་མེད་པའི་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་མ་
 རིག་པའི་དབང་གིས་སྤང་བར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། རོན་
 དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། འདི་དག་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སྐྱེ་བར་མ་
 གྲུབ་པོ་ཞེས་བཤད་པར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་
 ཚད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇུག་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ལ་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 རམ་ཞེས་ན། རོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་ལ་འཛོག་མཚམས་གཉིས་ཡོད་
 བ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་ངོར་མེད་པ་ལ་
 དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་ཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་
 པར་མེད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་འཛོག་
 མཚམས་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་ཡང་སྲིད་ལ། དེའི་ངོར་གྲུབ་པའང་
 སྲིད་ཅིང་། རྗེ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་དེར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་

མི་སྲིད་དོ། །དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྩོད་
 གྲུབ་དགོས་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད་
 དོ། །གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་
 པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྩོད་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་རིག་ཤེས་
 ལ་དོན་དམ་དུ་གྲུས་ནས་སྣ་གྲུ་རིག་ཤེས་དེའི་རྩོད་མེད་པས་སྣ་གྲུ་དོན་དམ་དུ་མེད་
 པར་བཞག་རྒྱས་ཀྱང། ཚོས་ཉིད་རིག་ཤེས་དེའི་རྩོད་ཡོད་པས་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་
 དུ་གྲུབ་པར་བཞག་མི་རྒྱས་ཏེ། སྣ་གྲུ་རིག་ཤེས་དེའི་རྩོད་མེད་ན་གནས་ལུགས་སུ་
 མ་གྲུབ་དགོས་ལ། གནས་ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་དགོས་ཤིང།
 ཚོས་ཉིད་རིག་ཤེས་ཀྱི་རྩོད་ཡོད་པས་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་སོང་ཡང།
 གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ཚམ་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་མི་དགོས་པའི་སྲིད་དོ། །འདི་
 འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མ་སྲེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དགག་བྱའི་ཚད་རིགས་པས་དབྱུང་
 བཟོད་ལ་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་རྣམས་སྤང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པས་དབྱུང་བཟོད་དང་རིགས་པས་གྲུབ་པ་གཉིས་མ་སྲེད་པའི་དབང་གིས་
 རྣོན་དུས་ཀྱིས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣོན་ལོ་ལྟ་བུ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་
 ཡིན་པར་བཞེད་པ་དང། ལྷ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བདེན་མེད་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྣ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྣོད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་རི་ལྟར་ཡིན་པར་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
 རྣོན་དཔོན་ལེགས་སྣོན་འབྲེད་ནི་ཐ་སྣོད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་བཞེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཏེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གུན་བཏགས་མཚན་

ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་
 དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན། རྣམ་རེག་པས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་སྐྱེས་པ་འགོག་པ་ན། ཀུན་བཏགས་ལ་འདོགས་བྱེད་དང་
 དེས་བཏགས་པ་གཉིས་སུ་བཏགས་པ་བྱས་ནས། འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོད་ཉེག་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ན་སྐྱུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ཅུ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉེར་ལྡེ་པའི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་ལས། འདིར་གལ་ཉེ་
 གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མེད་དོ་ཞེན་ནི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ཉེ། ཡིད་
 ལ་བརྗོད་པ་དང་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཞིང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྐྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས། འདི་ནི་རྣམ་
 འགྲོར་དཔྱོད་པ་པ་དག་ཀུན་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་
 ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་སྟེ། གལ་ཉེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་བྱེད་པར་དུ་ཡིད་ལ་བརྗོད་པ་རྣམ་པར་ཉེག་པ་དང་། ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཐ་སྙད་
 འདོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་ངོ་བོ་
 ཉིད་མེད་དོ་ཞེན་ནི་ཀུན་རྗོབ་ཏུ་གཞན་གྱི་དབང་གི་དངོས་པོ་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་
 ཡིན་པས་མི་རུང་བར་སྒྲོན་ཉེ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར། ཀུན་རྗོབ་ཏུ་དངོས་པོ་ལ་མཚན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལེགས་ལྡན་
 འབྲེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མེད་པ་དང་།
 རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་བཞེད་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་

ཤེས་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་བྲན་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཤམ་བས། ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་སྤང་བར་གསུངས་ཤིང་། མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པར་ཡང་ཡང་
 བཤད་པའི་སྲིད། ར་སྣང་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལ་
 བསྟོན་དུ་མེད་ལ། སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལ་ཡང་ར་སྣང་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་འཆད་པ་ན། གཞན་
 དབང་ལ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཀྱང་བཏགས་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་
 མེད་པ་དང་། ར་སྣང་དུ་གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པས་དེས་སྐྱར་
 འདེབས་སེལ་བ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཞིང་། འདིས་ལུམ་རྒྱས་འབྲིང་སོགས་
 ཅས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་གཟུང་
 དུ་མི་རུང་བར་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་སུ་གཟུང་དགོས་པ་ཡིན་པར་
 བསྟན་པས་མདོ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་ལུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ངེས་དོན་
 ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པར་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྲིད་ཉེ།
 སྲུངས་ཀྱི་ཚིག་མངས་པར་འགྲུང་བས་མ་བྲིས་སོ། །དེར་མ་ཟད་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྐུས་
 ཀྱིས་ཚད་མ་སྟེ་བདུན་གྱི་རང་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཐལ་ཆེ་བ་དབྱ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 སྐྱུན་མོང་བ་ཡིན་པར་ཚད་ཆེན་དང་དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཞེད་པར་ངེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྣོང་པོས་
 ཀྱང་བདེན་གཉིས་ལས། དངོས་པོ་ཅམ་གང་ཡིན་པ་ནི་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་དོན་
 བྱེད་ཅུས་པའི་སྲིད་རྟོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་རྣམས་ལ་བརྟེན་རྣམས་སྐྱེས་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་

སའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་གྱིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་ལ་མ་སྤྱོད་པར་དོན་རྗེ་སྟེན་རྒྱ་ལས་སྤང་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་སའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཡིན་པར་རིག་སྟེ། ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་དང་མ་སྤྱོད་པར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ལྷུལ་ཁོ་
 རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་སྡོད་ལུགས་སུ་བྱུབ་པར་གནས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་འདི་ལ་
 བསྟོན་དུ་མེད་པས་སྤང་ཚུལ་འདི་མེད་པར་གཤེད་ཏུ་ཆེན་པོ་སུ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤང་
 བའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རི་
 ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཅུས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་རྣམས་སྟོས་
 བཏགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷུལ་རང་དོས་ནས་ཀྱང་
 དོན་བྱེད་ཅུས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་འདི་ཉུང་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་ངོ་
 བོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྐབས་སྟོབས་ལས་
 ཤེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྤྱོད་བ་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དོན་དམ་དུ་འདོད་
 ལ། སྟོབ་དཔོན་འདི་དངོས་པོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུབ་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
 བཞེད་པས། དངོས་སྤྱོད་པའི་དོན་དམ་དབྱེ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཉུང་འདོད་པར་བཤད་དེ།
 བདེན་གཉིས་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་ནི་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ལ། གཞན་དག་
 གིས་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་མདོའི་ཚིག་འདི་ལེགས་པར་
 བྲངས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར།

གཞན་གྱིས་དོན་དམ་བྱས་གང་ཡིན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །གཞན་གྱི་
 མར་འདོད་གང་ཡིན་དེ། །གཞན་གྱི་རྒྱུང་མར་ཡང་འདོད་བཞིན། །ཞེས་བཤད་

དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་དོ། །ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་པ་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྗེས་པ་ཁོ་ནར་ཞེས་པའི་དོན་ལོ། །རྣམ་པ་གྲགས་པ་ནི། ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པས་དངོས་སྣང་པའི་ཀུན་རྗེས་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་འགོག་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་གཉིས་ལས།

སྣང་དུ་འབྲེལ་ཡང་དོན་གྲེད་དག །རྒྱས་པའི་སྲིད་དང་མི་རྒྱས་སྲིད། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྗེས་ཀྱི་ནི་དགྲེ་བ་བྱས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ལ་གསལ་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཅན་དུ་འབྲེལ་ང། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་དོན་གྲེད་པ་ལ་མི་སྣང་བ་དང་བསྣང་བ་ཡིན་པར་ངེས་པར་བྱས་ནས། རྩ་ལ་སོགས་པ་དང་སྡིག་རྩ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་སོ། །དངོས་སུ་ན་འདི་གཉིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་དོ་བོ་ཉིད་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དངོས་སུ་ན་ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་དོ་བོ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་རྗེས་པ་དུ་བསྣང་མི་སྣང་གྲོ་ནས་དོ་བོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པས་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དགྲེ་བ་བྱས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་ཡང་དག་ཀུན་རྗེས་པས་ལེན་པ་ཉིད་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཆེས་གསལ་བ་ཉིད་དུ་གོ་བར་གྲེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྗེས་ཅེས་པའི་ལོག་པ་ནི་སྲིད་ཅི་ལོག་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྣམས་བྱངས་པའི་ཡང་དག་པ་ཡང་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་གྲེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་སྲིད་ཀུན་རྗེས་པ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྲེད་པས་ནི་ཀུན་རྗེས་པ་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གཉིས་སུ་སྐྱབ་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷལ་རང་
 རོས་ནས་གྲུབ་པའི་རོ་བོ་རྩེད་ཅད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་ཐ་
 ལྷན་དུ་ཡང་རྟོག་བཏགས་འབའ་ཞིག་པར་ཁས་ལེན་བ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་རྟོག་
 བཏགས་འབའ་ཞིག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚུངས་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་དང་ཡང་
 དག་པ་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་བ་རིགས་པ་ལ་སློ་ཁ་སྤྱོད་པ་སུའང་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་རྗེས་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོ་ཁས་
 གྲུངས་ཕྱིན་ཆད་ཚོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ཡིན་ན་ཐ་སྐྱད་དུ་དངོས་པོ་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་
 པར་ཁས་ལེན་བ་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་གྱི་རྟགས་གྱི་
 དགག་བྱ་བ་ཤད་ཟེན་ནས། རང་རྒྱུད་པ་དག་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་
 གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་མདོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་
 ཡང་ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་།
 འཕགས་པ་ལྟས།

ཚིགས་ལས་སོར་མོ་གཞན་མེད་དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས།
 ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་གྱིས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་ལ་རྩལ་དུ་བརྟོན་ནས་འཆད་
 ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་བ་ལས་རིགས་པ་གཞན་ཡང་མང་དུ་བཤམ་མོད། མོད་དག་ལའང་
 གྲགས་ཆེ་བར་སྤང་བས་རྟགས་འདིའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྩེད་ཅད་བརྗོད་ན། རྟགས་
 དགོད་པ་དང་། རྩལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་ཚོས་ཅན། བདེན་པར་མེད་དེ།
 བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མེ་མོང་ལ་ཤར་བའི་བྱེད་
 བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་ཞེས་པའོ། །རྩལ་སྐྱབ་པ་ལ་ཁྱབ་པ་ཆད་མ་གང་

གིས་གྲུབ་པ་ནི། ཉགས་དེ་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མེད་པར་ངེས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དགོས་ཏེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ངེས་
པའི་ཚད་མ་དང་། ཉགས་དེ་དང་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་
པའི་ཚད་མ་དང་། བདེན་པར་ཡོད་མེད་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ལོ། །དེ་
ཡང་ཡོད་མེད་གཉིས་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་
གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པས། བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་སྤང་གསུམ་སྲིད་
པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་ནས་སྐྱོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅན་གྱིས་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པར་
བྱེད་རུས་སོ། །བདེན་ཡོད་དེ་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡིན་པས་ཉགས་མི་
མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྐྱམ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཉགས་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་མི་འགྱུར་གྱི། ཉགས་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་
དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་ཡང་ཡིན་ཉགས་དེ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་སྲིད་པ་དགོས་
ཤིང་། བདེན་ཡོད་ཡང་ཡིན་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་ཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་ཚད་མས་
ངེས་པ་ནི། གཅིག་དང་དུ་མ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱིས་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་
སུ་གཅོད་པའི་དངོས་འགལ་དུ་ངེས་པའི་ཚད་མས་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་གཅིག་དང་དུ་
མའི་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པ་
ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་ཡིན་དང་
གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སྲིད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་ནས། སྐྱོ་ཁ་ཕྱོགས་པ་ཅམ་
གྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་དང་བདེན་ཡོད་ལ་གཞི་མ་ཐུན་མི་སྲིད་པར་ངེས་

བྱས་སོ། །

གཉེས་པ། རྫོགས་ཚོས་སྐྱབ་པ་ལ། བདེན་པའི་གཅིག་བྲལ་སྐྱབ་པ་དང་།
བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་ཡིན་ན་ཆ་
མེད་ཡིན་དགོས་པས། ཆ་མེད་དགག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པའི་གཅིག་ཁེགས་ལ། ཆ་
མེད་འགོག་པ་ལ་གཉེས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་
ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདུས་བྱས་གཟུགས་ཅན་རྣམས་ལ་རྫོགས་ཀྱི་ཆ་
མེད་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་དུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པར་བྱ་སྟེ། དང་
པོ་ནི་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པའི་གཤེན་པས་གནས་པའི་རྩལ་སྤྲོད་བར་མེད་གཉེས་
ཚོས་ཅན། སྤང་བར་ཐལ། དུལ་གོ་ས་གཞོན་པའི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐ་དང་
གང་ཞིག་བར་མེད་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་དམ།
རྫོགས་གཅིག་གིས་སྤང། དང་པོ་ལྟར་ན་གོ་ས་འདྲེས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། རྩལ་
སྤྲོད་ཇི་ཅེས་བསགས་ཀྱང་བོངས་ཚོད་ཆེར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རྫོགས་
གཅིག་གིས་སྤང་རྫོགས་གཅིག་གིས་མ་སྤང་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་མ་ཉམས་སོ། །

གཉེས་པ་ཤེས་པ་སོགས་ལ་དུས་ཆ་མེད་དགག་པ་ནི། དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་
སུ་འདོད་པའི་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་གཉེས་པའི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་གཞན་
ཀྱི་ཚོད་དམ་མ་ཚོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་རྒྱ་དངོས་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་
སོ། །གཉེས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཚོད་དམ། རྫོགས་
གཅིག་གིས་ཚོད་གཅིག་གིས་མ་ཚོད་པ་དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་འདྲེས་པར་འགྱུར་ཞིང་།
འདོད་ན། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་འགྱུར་པོ། །གཉེས་པ་ལྟར་ན་ཆ་མེད་ཡིན་པ་

ཉམས་སོ། །

འདུས་མ་གྲུས་ཀྱི་ཆ་མེད་དགག་པ་ནི། ཉམས་མཁམ་རྒྱབ་སྐྱོགས་ཀྱི་བྱམ་པའི་
 བང་གི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་དེས་ཤར་སྐྱོགས་ཀྱིས་བྱམ་པའི་བང་གི་ཁོང་སྟོང་
 ལ་ཁྲབ་པམ་མ་ཁྲབ། ཁྲབ་ན་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་ཤར་ཀྱི་བྱམ་པར་ཚུ་ནམ་སྲུག་པ་ན་རྒྱབ་ཀྱི་བྱམ་པ་ཚུས་གང་བར་
 འགྱུར་རོ། །མ་ཁྲབ་ན། ཉམས་མཁམ་ཆ་མེད་ཡིན་པ་ཉམས་ཏེ། ཉམས་མཁམ་ཤར་རྒྱབ་
 ཀྱི་བྱམ་པའི་ཁོང་སྟོང་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 རིགས་པ་འདིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་ཆ་བཅས་སུ་བདེ་སྲུག་ཏུ་འགྱུབ་སྟེ། ཚོས་ཉིད་ཀ་
 བའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་
 བ་ཀ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྱམ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པར་འགྱུར་བས་ཀ་བྱམ་
 ཡང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །མ་སོང་ན་ཚོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་
 ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཆ་དེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་
 ཡུལ་དུ་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་ལ་སློབ་དུར་བྱི་བྲལ་གྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་རྗེ་བཅུན་བྱམས་
 མགོན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །མ་སོང་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་ཆ་ཤས་མེད་
 པ་ཉམས་སོ། །ཁ་ཅིག །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཆ་ཤས་མེད་རྟེན་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་
 བའི་ཆ་ཤས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་རོ། །རོ་བོའི་ཆ་ཤས་མེད་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡིན། རང་གི་
 རོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་མེད་པ་ལ་སྐྱེད་དམ། གང་གི་སློབ་ས་ཚོས་ཉིད་དུ་འཛོག་

བའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ན་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་
 ཤམས་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ཆ་ཤམས་
 མེད་པར་ཐལ། གང་གི་སློབ་ས་ཤེས་བྱར་འདོག་པའི་ཆ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་
 དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར་ཉེ། ཐམས་ཅད་སློབ་ལུས་དུ་བྱར་རུང་ཡིན་པར་རིགས་གཅིག་
 བའི་སྲིར་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། བདེན་པའི་འགག་པ་
 མེད་པ་གཉིས་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ཆ་ཐ་དད་
 མེད་དགོས་པའི་སྲིར། འདོད་ན། སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་
 ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དངོས་མེད་བྱམ་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་།
 དགག་པ་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཉན་ཐོས་དབྱ་བ་ཅོམ་གྱི་རྒྱད་
 ཀྱི་འགོག་བདེན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་
 དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིར། འདོད་ན། ཆད་པ་ལྷུང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་ལྷུང་
 འདས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཀ་བ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་ཡིན་
 བ་བྱམ་པ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཆ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོས་ཀ་བྱམ་གཉིས་
 ཀ་ལ་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཆ་ཤམས་མེད་པའི་སྲིར། འདོད་ན། ཀ་བྱམ་གཅིག་ཏུ་
 ཐལ་བ་བརྗོལ་ཏུ་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་མཚོན་པ་ཅོམ་སྟེ་རིགས་པའི་ནམ་གཞག་
 ལེགས་པར་ཆགས་ན་ཚོས་ཉིད་ཆ་མེད་ཡིན་པ་སོགས་གཉིད་ཀྱི་མི་ལམ་དུ་འང་
 ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །བདེན་པའི་དུ་མ་དང་བྲལ་བ་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཟག་
 ཚོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་མ་བྱུབ་སྟེ། བདེན་པའི་གཅིག་མེད་པའི་སྲིར། ཁྲབ་སྟེ།

དུ་མ་ནི་གཅིག་བསགས་པ་ལས་བཞག་དགོས་པའི་སྲིད། ཉགས་ནི་སྲར་ཆ་མེད་པ་
 བཀག་པས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ཉླར་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སུ་གྲུབ་པ་ན་ཚོས་རེ་རེ་
 ལ་འང་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ཡོད་པས་ཁྲབ་ལ། སྲིར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སློ་ལ་སྣང་བའི་ཚེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་ལ། དེ་ཉླར་སྣང་ཚུལ་དང་།
 གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ནི་ཚོས་རླུན་པ་ལ་འཐད་ཀྱང་། སློ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་
 བཞག་པ་མིན་པར་ལུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཡིན་ན་ཚུལ་དེ་འགལ་བ་
 ཡིན་ཏེ། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་བ་རླུན་པའི་དོན་
 ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རླུན་པ་སྲངས་ཏེ་གནས་དགོས་
 པའི་སྲིར་དང་། ཆ་བཅས་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཆ་ཆ་ཅན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྣང་བའི་སློ་མ་
 འཇུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། འདོད་ན། འཇུལ་བ་དང་འཇུལ་བའི་མཚུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་དོ། །རིགས་པ་འདིས་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་ཞེགས་པ་ཡིན་པས་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་
 བེ་གཅིག་དང་དུ་གྲུལ་སོགས་གྱི་རིགས་པའི་མིང་ཅམ་ཡང་རྣ་ལམ་དུ་མ་གྲགས་པའི་
 རླུན་པོའི་ཚོད་འཛོག་ཡིན་པས་སྲིང་པོ་ཅི་འང་མེད་དོ། །བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་དཔེར་བྱེད་པ་ནི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དངོས་སྲུ་བས་བདེན་མེད་
 ཚད་མས་རེས་ཟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་
 གཅིག་གི་སྲིང་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བུ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་ན་ཚད་མ་དེའི་བྱེད་པས་
 ཚད་མ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་སློ་ཁ་སྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྲིང་དུ་
 བདེན་མེད་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་དོ། །འོ་ན་མཐུན་དཔེར་བྱེད་པ་ཅི་སྟུམ་ན། ལྷ་

གུ་སོགས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པས་ནི་སྐྱ་གུ་སོགས་བདེན་པར་སྤང་བ་འདི་སྤང་བ་
 ལྟར་དུ་གུ་བ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཅི་ལྟར་སྤང་
 བ་ལྟར་དུ་མི་བདེན་པར་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་མ་གོ་བ་དག་གིས་ཀྱང་ངེས་ཟིན་པས་དེ་ཉིད་
 དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་ལྟར་ངེས་ན་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དབྱ་མ་པ་
 འདོད་པ་ལྟར་གྱི་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ན་གཟུགས་བརྟན་དུ་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་
 དགོས་པས་དེ་འབྲ་བའི་བདེན་མེད་དུ་དངོས་སྐྱ་བ་མན་ཆད་གྱིས་མ་ངེས་ཀྱང་།
 གཟུགས་བརྟན་དེ་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་ཡང་བྱད་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་བརྟེན་བྱེད་
 བའི་འདིག་རྟེན་པལ་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་ཟིན་པས། བྱད་བཞིན་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་དེ་ནི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པར་ངེས་ཟིན་ལ། སྐྱ་གུ་དང་
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་ནི་ནི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མི་བདེན་པའི་ཆ་དེ་ཅམ་ཡང་མ་ངེས་
 པས་དེའི་ཕྱིར་སྐྱ་གུ་སོགས་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ལ་བདེན་མེད་དུ་
 ངེས་དཀའ་སྐྱེ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་གཟུགས་བརྟན་དཔེར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདི་ཅམ་
 ཡང་མ་ཤེས་པར་སྐྱེན་པོ་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་དག་མ་སྐྱེན་དཔེ་སྐྱབ་པས་ཤིན་ཏུ་
 ཆོགས་ཆེ་བར་སྤང་ངོ། །གཟུགས་བརྟན་ཅི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པར་ངེས་ན་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བ་ལྟར་ཡང་མི་བདེན་པར་ངེས་མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་འདིག་
 རྟེན་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་ཕོག་གི་དབྱེ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟགས་འདི་རྒྱན་ལས་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པར་བཤད་
 ཅིང་། ཆོས་གང་ལའང་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གང་གི་འདོད་སྟོ་མི་འདོགས་
 པར། བདེན་པའི་དོན་སྟོ་འདོགས་པ་ལྷུང་པོ་གསུམ་པའི་དོན་གྱི་སྟོ་འདོགས་སྐྱེ་ས་

མེད་པས་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲིར་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་པ་
རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་ལོ། །རྩ་ཤེས་ལས།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས། དབྱ་མ་སྣང་བ་སོགས་རང་རྐྱེད་པའི་གཞུང་ལས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྟེ་
འཕོག་གི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ་དོ་རྗེ་གཞེགས་མའི་གཏན་ཚིགས་ཞེས་གྲགས་
པས། དེ་ལ་རང་རྐྱེད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ལྷ་གུ་ཚོས་ཅན།
བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་དེ། འོན་དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྐྱེད་
གང་ལས་ཀྱང་མི་སྟེ་བའི་སྲིར། ཞེས་པ་འདི་རྩ་ཤེས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་དོན་དུ་རང་རྐྱེད་པ་དག་འཆད་ལ། ཚིག་གསལ་
ལས་རྟགས་སྟོར་དེ་ལྟར་འཕོད་པ་གཞུང་དེའི་ཚིག་དོན་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི།
སྲིར་བདེན་པའི་སྟེ་བ་མེད་དེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་རྐྱེད་མེད་ལས་མི་སྟེ་བའི་སྲིར།
ཞེས་པའི་རྟགས་འཕོད་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པ་གྲགས་པ་ཡང་མི་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་
བདག་སྟེ་སོགས་གསུམ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་མ་ཐུན་ཡང་།
གཞན་སྟེ་ཐལ་འགྲུང་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འདོད་ཅིང་། རང་རྐྱེད་པ་ཐ་སྙད་
དུ་གཞན་སྟེ་ཁས་ལེན་པས། གཞན་སྟེ་འཕོག་པ་ལ་ངེས་པར་དོན་དམ་གྱི་ཁྲད་པར་
སྟོར་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གཞན་སྟེ་མེད་པ་རང་རྐྱེད་པའི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་
བཤད་ཅིང་། ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་དང་འཕགས་མེད་སོགས་རྐྱེད་འབྲས་རྣམས་གཞན་
བཞེད་པར་དེ་དག་གི་གཞུང་ལས་ལིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་སྲིར་ཡང་ཐལ་རང་ལ་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་ཁྲད་པར་ཡོད་པར་སྟོ་མིག་

ཐལ་དོག་གི་དུག་རྒྱུ་མ་བསྐྱད་པ་དག་གིས་གསལ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །སྒྲོར་བ་འཁོད་པའི་རྒྱལ་འདི་ཡང་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། གང་དག་དོན་དམ་པར་
 རང་དང། གཞན་དང། གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་དང། རྒྱ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བུལ་བ་
 དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པར་ནང་ལོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་སྒྲོ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །རང་དང་གཞན་གྱིས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་དངོས་པོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སྤྱོདས་
 གཞན་གསུམ་འཁོག་པ་ཤེས་སྤྲོ་ཞིང་བདག་སྐྱེ་འཁོག་པ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་
 རྒྱར་བ་མི་འཐད་པར་འོག་ཏུ་སྟོན་པས། འདིར་དབུ་མ་སྤང་བ་ལས་བཤད་པའི་
 གཞན་སྐྱེ་འཁོག་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་ན། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་འཕམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན་དངོས་
 པོ་རྣམས་རིམ་ཅན་ཏུ་སྐྱེ་མི་མིན་པར་དངོས་པོ་རིམ་ཅིག་ཆར་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང། དངོས་
 པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའམ་ཡང་ན་ལན་ཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་
 རོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱལ་ལས་སྐྱེ་འཕམ། འབྲས་
 དུས་ན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱར་མི་
 འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ལས་
 དུས་མཉམ་ཏུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཏུ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ། མིག་ཤེས་
 སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང། དེ་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་
 གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་བུས་ན་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་དངོས་
 མེད་ཏུ་ཐམ་བའི་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོན་སྐྱད་ཅིག་སྤྱི་དེ་གཉིས་པར་མ་འཆད་ཏུ་

སྐྱེ་བ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཚོད་དམ་སྲོགས་གཅིག་གིས་མ་ཚོད། དང་
 བོ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དུས་མཉམ་གྱི་
 ཆ་བཅས་སྲུ་སོང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེའི་སྲིང་བདེན་བར་གྲུབ་པ་ཉམས་བས་
 རྒྱ་འབྲས་དོན་དམ་བར་གཞན་ཡིན་པ་ཞེགས་སོ་ཞེས་རྒྱས་བར་བཤད་པའི་དོན་
 འི་ལ་ནས་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤང་བ་ལས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐབས་སྲུ།
 དངོས་པོ་ཆ་ཤས་མེད་པ་དུས་གཞན་གྱིས་མ་ཚོད་པ་གཉིས་ལ་ནི་དུས་གཅིག་པ་
 ཉིད་མ་གཏོགས་བར་རྣམ་བཤག་ཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མ་ཚོད་པའི་སྲིང་རོ། །ཞེས་དང་། འོན་ཏེ་སྲོགས་གཅིག་གིས་མ་ཚོད་པ་
 ཡིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་ན་དེའི་ཚེ་སྐྱད་ཅིག་
 མ་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དུས་མཐའི་མཚན་ཉིད་མ་
 ཉམས་བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་བར་གསུངས་པའི་མཐའ། དེ་ལྟར་ན་དོན་
 དམ་བར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གཞན་སྐྱེ་དོན་དམ་
 བར་གྲུབ་པ་བཀག་ལ། ཡང་སྤང་བ་ལས། དེའི་སྲིང་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་
 དམ་བར་ནང་གི་སྐྱེ་མཚེད་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ཡིན་པའི་སྲིང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་བཤད་པའི་གཏན་ཚིགས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྲོག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཐ་བ་ཉིད་
 མ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྲོགས་ལ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་
 སྐྱད་པའི་སྲིང་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་ཉིད་སྐྱབ་པ་དང་འབྲའོ། །སྐྱུན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་
 བར་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་གཞན་ཉིད་མི་མ་སྐྱུན་པའི་སྲོགས་ལ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་རྩང་
 ཐད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་འདི་མ་དེས་པ་ཉིད་དུ་འགྲུང་གི། སྐྱེ་བ་དགག་པ་སྐྱབ་བར་

བྱ་བ་མི་མ་སྤྲོད་པའི་སྤྱོད་གསལ་གཞོན་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་
སྤྲོད་དུ་ནི་གཞན་ཉིད་ཅམ་གྱུ་བ་པའི་སྤྱིར་གཏན་ཚིགས་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་
ཏེ། གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་པའི་དངོས་སོར་གྱུར་པས་ཐ་སྤྲོད་
གདགས་པར་ནི་གང་དུ་འང་མ་གྱུ་བ་སོ། །ཞེས་སྤར་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །དེའི་སྤྱིར་ཁ་
ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འགྲེལ་བ་
མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལྷ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྤྲོད་ཀྱི་རྒྱ་
དངོས་སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་དེ་དག་
ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས།

དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། །རྐྱེན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་དུ་བྱུང་བ་བཤམ་དེ། དེའི་སྤྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་
ཉིད་མ་གྱུ་བ་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་སོ། །ཞེས་ཐ་སྤྲོད་དུ་
གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་
ལྟར་གྱི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པས་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བར་བཤམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་
བར་བཤམ་ཅིང་། སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས་ཅེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། དེའི་
སྤྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྱུ་བ་པ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི།
ཞེས་བརྒྱ་བས་ལེགས་ལྡན་གྱི་རྟགས་སྤོར་དེ་ལ་ཚིག་གསལ་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་
བསམས་པར་མངོན་ནོ། །འདི་ལྟར་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྤྲོད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་
བྱུང་བ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་སྤར་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་རག་ལས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་། དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ལས།

དུ་མས་དངོས་པོ་གཅིག་མི་བྱེད། །དུ་མས་དུ་མ་བྱེད་མ་ཡིན། །གཅིག་གིས་དུ་
 མའི་དངོས་མི་བྱེད། །གཅིག་གིས་གཅིག་བྱེད་པ་འང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 རང་རྒྱུད་པའི་སྤྱི་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན།
 ཉགས་འགོད་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་
 གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
 མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། དོན་དམ་པར་
 རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་རྒྱུབ་པ་ལ། རྩབ་པ་རྒྱུབ་པ་
 གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་ཉགས་གྱི་རྩབ་པ་རྒྱུབ་ཚུལ་དང་རིགས་འབྲེལ། རྩོགས་ཚོས་
 རྒྱུབ་པ་ལ།

སྤྱི་དང་པོ་གཉིས་འགོག་པ་རྒྱུན་གསུམ་ལ་རྒྱུར་ཉེ་བཤད་ན། མིག་དབང་གིས་
 མིག་དབང་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྤྱི་ཁོ་ན་སྐྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན།
 འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་ལྟར་ན་འང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་
 འབྲུད་ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

སྤྱི་གསུམ་པ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ན་མིག་ཤེས་
 གྱི་རྩོད་པའི་ཆ་དང་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཤར་པའི་ཆ་དང་ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འཛིན་
 བུས་གྱི་ཆ་གསུམ་པའི་ནང་ནས་གང་དུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་
 གའི་ལག་རྗེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་ཤེས་གྱི་ཁྱད་ཚོས་གཞན་གཉིས་མི་སྲིད་པའམ་
 རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱི་བཞི་པ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་

མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་གི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་བྱུང་པར་གསུམ་ལོ་དེ་དོན་དམ་
 པར་རྒྱུ་གསུམ་ཚོགས་པས་སྐྱེད་པ་ཡིན་ན། མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་
 བཞག་པའི་ལག་རྗེས་གསུམ་ལོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་ཀྱང་སྐྱོ་ལ་ཐ་དད་པར་
 ལྡང་བ་ཅམ་ཡིན་ན། སྐྱོ་གང་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྣང་བ་ཡིན་ན། དོན་དམ་པར་
 ཐ་དད་པ་ཡིན། དང་ལོ་སྣང་ན། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་
 ལྡང་བའི་སྤྱིར་རྒྱན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་སྣང་ན།
 རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལག་རྗེས་གསུམ་ལོ་གཅིག་དུ་སོང་བས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
 རྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་སྣང་ན། མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་
 ཚོས་གསུམ་ལོ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། མིག་ཤེས་དང་དེའི་
 བྱུང་ཚོས་གསུམ་ལོ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་
 དུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཞིགས་དགོས་
 པ་གང་ཞིག །དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཞིགས་པའི་སྤྱིར་ ལྡང་དང་ལོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་ན་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་
 དག་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་ཞེགས་ལ་དེ་ཞེགས་པས་དོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེགས་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་རྱེད་པ་ཞེགས་སོ། །ཡོད་
 པ་སྐྱེ་བར་མི་རིགས་ཏེ། །མེད་པ་ནམ་མཁའི་བརྗོད་པ་ཞིག། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་
 ལྟ་འབྲས་པ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་དགག་གི་རིགས་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་དོན་བཤད་ན། །ཁ་
 ཅིག་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། །ཞེས་སྐྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་
 ལྟེ་དངོས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། མེད་པ་ཡང་མི་སྐྱེ། བར་ཚད་

མས་གྲུབ་ཐེན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། །ཤེས་བྱ་དང་མེད་ངེས་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པའི་
 རྗེས་བ་སྐྱེ་ཡང་མེད་དོ། །ཉེས་པ་དེ་སྤང་བར་འདོད་ནས། ཁ་ཅིག །རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་
 པ་སྐྱེ་འཕ་མེད་པ་སྐྱེ་ཞེས་བརྟག་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་སྐྱེ་བར་ཁས་
 ལེན་པའི་རང་སྐྱེ་སྐྱེ་ཡང་མེད་དོ། །དེས་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་འཕ་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་
 ཞེས་དཔྱད་ན། སྤྱིར་ཡོད་པའི་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་ལ་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་པའི་ལྷ་གྲུ་
 སྐྱེ་ལོ། །ཞེས་རང་སྐྱེ་དངོས་སྤང་བ་དང་དབྱེ་མ་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་པ་བྱེད་པར་མེད་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་གྲུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་གྲུ་དེ་བདེན་པར་ཡོད་ན་
 དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་རང་གི་རྒྱ་དུས་ན་འདྲ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ་ས་སྐྱེད་མི་དགོས་པར་འགྱུར་དོ། །གལ་ཉེ་རྒྱ་དུས་ན་མེད་པར་བདེན་ན་དུས་
 ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་པས་ནམ་མཁའི་སྤོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ས་སྐྱེད་མི་རུས་པའི་
 སྐྱོན་དུ་འགྱུར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཐལ་རང་གྲུབ་
 མཐའི་རྣམ་དབྱེ་གང་ལ་ཡང་། །དུས་ལོང་དུ་མས་སྤང་ཆེན་བརྟགས་པ་
 དང་། །མཚུངས་ཀྱང་ད་དུང་དབྱེ་མར་ཁས་འཆེ་བ། །ལྷགས་ཀྱི་རྫོ་ལྷན་མཁམ་པའི་
 གཟུགས་བརྟན་མཚན། །བར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ། །

གསུམ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱའི་ཚད་བཤད་པ་ནི། ཐལ་འགྱུར་བའི་
 ལྷགས་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅོམ་དུ་རི་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་
 །ཤེས་ན་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཅོམ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་ལྷགས་སུ་འཛིན་ཚུལ་ཤེས་
 པར་འགྱུར་ལ། དེས་རི་ལྟར་གཟུང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་

མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་ཐོག་མར་ཚོས་རྣམས་རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་
བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

རྟོག་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ། །སོགས་ལ་ཡོད་ཉིད་ཡོད་མིན་ན། །ཡང་
དག་དོན་དང་རྟོག་པ་ཞེས། །སློང་དང་ལྡན་པ་སྲུ་ཞིག་འཛིན། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་པ་
ལས། རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དང་། རྟོག་པ་མེད་པར་ཡོད་པ་ཉིད་མེད་པ་
དེ་དག་ནི། ལོར་མ་ཆག་པར་ཐག་པ་བསྟོགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྐྱུལ་ལྟར་རང་གི་
ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆགས་སོགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་
ཡིན་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཆད་པ་དགོངས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ཡང་ཁྲ་བོའི་ཁ་དོག་དང་འབྲིལ་ལུགས་སྐྱུལ་དང་འབྲ་ཞིང་ལུལ་མི་གསལ་བ་
ན་གནས་པའི་ཚེ་ཐག་པ་ལ་འདི་སྐྱུལ་ལོ་སྐྱུལ་པའི་རྟོག་པ་སྐྱེའོ། །དེའི་ཚེ་ཐག་པའི་ཁ་
དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཐག་པའི་ཆ་ཤས་དང་ཚོགས་པ་གང་ཡང་སྐྱུལ་གྱི་མཚན་
གཞིར་གཟུང་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་འབབ་
ཞིག་ཡིན་ཅོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྐྱུལ་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་ན་སྤྱང་པོའི་
སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཚོགས་པ་དང་སྐད་ཅིག་སྲ་སྤྱི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་
དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཆ་ཤས་དང་སྤྱང་པོའི་དབྱིབས་སོགས་
གང་ཡང་ངའི་མཚན་གཞིར་འཛོག་པ་ལ་རེགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་འོག་ཏུ་
འཆད་པར་འགྲུར་རོ། །སྤྱང་པོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གང་ལས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ངའི་
མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས། མ་བཏགས་པ་ན་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་འདི་ལ། ང་
ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་གང་ཞིག་ཡིན་བཏགས་ན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་

བས། དེའི་སྲིང་འཛེས་པ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དོན་འདི་ནི། དབུ་
མ་རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས།

སྐྱེས་བུ་ས་མིན་ལྷ་མ་ཡིན། །མེ་མིན་རྒྱུང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན། །རྣམ་ཤེས་མ་
ཡིན་ཀུན་མིན་ན། །དེ་ལས་བཞུགས་སྐྱེས་བུ་གང་། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་བརྟན་
ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུ་ནི་གང་ཟག་དང་ངོ། །ས་མིན་ནས་རྣམ་ཤེས་མིན་གྱི་བར་གྱིས་
སེམས་ཙན་གྱི་ཁམས་དུག་གི་ཆ་ཤས་དང་། ཀུན་མིན་ཞེས་ཁམས་དུག་གི་ཚོགས་
བ་གང་ཟག་ཏུ་འདྲོག་པ་བཀག་ཅིང་། རྟེན་བ་ཐ་མས་ཁམས་དུག་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དང་
བ་གང་ཟག་ཏུ་འདྲོག་པ་བཀག་གོ། །གང་ཟག་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་ལྟར་ཤེས་
ན་ཚོས་བཞུགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཞག་ལུགས་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་
རྒྱལ་པོ་ལས།

རི་ལྟར་ཁྲོད་གྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་ནི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སློབ་སྦྱར་
བྱ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་སྦྱད་པ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲར་སེམས་
ཙན་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ཅི་འདྲ་དེ་འདྲར་ཚོས་ཀུན་ཤེས། །སྐྱེ་
བ་མེད་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་སྲིན་མཚོག་
སྦྱོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྦྱད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རི་འདྲ་
ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་བཙམ་ན་ངའི་མཚན་གཞི་མི་རྟོག་པ་ལྟར། རྣམ་པ་དང་ཀ་བ་སོགས་
གྱི་ཐ་སྦྱད་བཏགས་པའི་དོན་དེ་རི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱད་ན་འདྲ་བུ་པའི་ཆ་ཤས་རེ་
རེ་བ་དང་ཚོགས་པ་སོགས་གང་ཡང་རྣམ་པའི་མཚན་གཞིར་མི་རྟོག་པར་ཀུན་ནས་
མཚུངས་སོ། །འོ་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་སྦྱུང་མ་ཞེས། །ཤིན་

ལུང་འདོད་དེ། ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ཅིང་ཚོས་ཅན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ན་
 ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་ལ་ཚོས་ཉིད་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 བོ་ཞེས་སྒྲ་རུང་རུ་རྒྱལ་ནའང་། ཚོས་ཅན་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 གི་ཁྲད་པར་རྩང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྲིར་དོ། །དི་ལྟར་མེད་ཅེ་ན། ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གཅིག་དུ་གྲུབ་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དེ་ཚོས་ཉིད་དང་
 རྣམ་མཁུན་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྩེ་ལ་གསུམ་ཚད་མས་འབྲུབ་མི་འབྲུབ་
 ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་སྲིར་ཏེ། ལུས་པ་ཆ་བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཆ་
 བཅས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འབྲུབ་དཀའ་སྤྲོ་ཅིང་མེད་པར་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་སྲིར་
 དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་སོགས་པལ་ཆེ་བ་
 ཁྲད་པར་ཅིང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྲིར། འདོད་ན། ཚོས་ཉིད་
 དང་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཅན། ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་
 པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། རྟགས་ཁས། ཁྲབ་སྟེ། བདེན་པར་
 ཡོད་ན་ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་སྲིར། དེར་ཐལ། དེས་འགའ་ཡོད་དེས་
 འགའ་མེད་ན་སྟོ་སྲུང་བ་ཡིན་དགོས། སྟོ་སྲུང་བ་ཡིན་ན་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་
 འགའ་བའི་སྲིར། འདོད་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་དབྱུང་པའི་ཆེ་ནའང་
 རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ལུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིར། འདོད་ན་ཀུན་རྫོབ་ཚོས་ཅན། ཁྲོད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། ཁྲོད་དོན་དམ་
 པར་ཚོས་ཉིད་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཚུལ་འདི་ནི། ཅ་ཤེ་ལས།

བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་མེད། །ཅེས་སོགས་དང། འབྲུག་པ་ལས། སྐྱེ་བ་འདི་ནི་
 བྱེད་སོ་མེད་པར་རིགས་པའི་ངོ་བོ་འང་མིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པའི་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། རོན་དམ་པར་ཁྱོད་འཇམ་པའི་
 ཚད་མ་ཡོད་པར་ཐལ། རོན་དམ་པར་ཁྱོད་ཡོད་པའི་སྲིད། མ་ཁྲབ་ན་ཚད་མས་མ་
 གྲུབ་ཀྱང་ཡོད་པར་འདོད་པ་མཁས་པའི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །འདོད་ན།
 རོན་དམ་པར་དངོས་སོ་མ་གྲུབ་པ་དང་དོན་དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་མ་གྲུབ་པ་སོགས་སུ་
 སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སོ། །གལ་ཉེ་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་མེད་
 ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚད་མས་དོན་དམ་པར་
 ཚོས་ཉིད་འཇམ་ལོ་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚད་མ་ཅེས་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དམ་ཚོས་ཉིད་རང་ལ་
 འདོད། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །དང་སོ་ལྟར་ན།
 ལམ་བདེན་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཐལ་བས་མདོ་རྒྱུད་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་བདེ་ཙམ་ལའང་རྫོ་ཁ་མ་སྟོགས་པ་གསལ་བར་
 བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཚོས་ཉིད་གཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཀུན་ཚད་མ་ཡིན་པར་
 མཚུངས་པའི་སྲིད། ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རང་གི་འཇམ་བྱེད་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་
 པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཡིན་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་ཚད་
 མས་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཁྲབ་པའི་སྲིད། ཚོས་ཉིད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
 སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲབ། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་འདུས་

མ་བྱས་ཀྱིས་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུ་ཅེས་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་རིགས་པ་འདིས་
དབྱུགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བལ་བར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པས་
སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་
བར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་
པའི་སྲིད། འདོད་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱངས་པ་མཐར་ཐུག་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། སེམས་ཅན་གྱི་
རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཟེར་རམ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་
སྲིད་ཟེར། དང་བོ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་འགྲུབ་
པ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་འགྲུབ་པ་ལ་རག་ལས། དེ་འགྲུབ་པ་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱུར་གྲུབ་པ་ལ་རག་ལས་པས་རྫོགས་པ་མཚན་ཚུན་བཞེན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལྟར་
ན་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱངས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། གཞན་
ཡང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། ལམ་སྐོམ་སྐོབས་ཀྱིས་གསར་དུ་སྐྱུབ་མི་དགོས་བར་
ཐལ། གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱུང། འདོད་ན།
ལམ་སྐོམ་པའི་འབད་ཚོལ་བྱེད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཚོས་ཉིད་ཆ་
བཅས་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་ལོ། །ཆ་མེད་ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུར་ཡང་
དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཉི་ཤུར་ཡོད་པའི་སྟོག་
པས་སྲུ་བ་ཡིན་ལ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་
མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་

སྣོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྣོང་གཞི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པའི་དབང་གིས་སྤེལ་
རི་ལྟར་ཡིན་སྟོན་ཤིག །

གཞན་ཡང་། དོན་དམ་པར་དངོས་མེད་ཅམ་གྲུབ་པམ་མ་གྲུབ། གྲུབ་ན་དོན་
དམ་པར་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཞེགས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་ཚོས་
ཅན། ཚོས་ཉིད་ཞེགས་པར་ཐལ། དངོས་མེད་ཅམ་ཞེགས་པའི་སྤྱིར། རྟགས་པས་ལ་
དངོས། མ་ཁུབ་ན་ཁུབ་བྱེད་བཀག་གུང་ཁུབ་བྱ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ་སོ། །དེ་ལྟར་
ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་གཏུགས་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
ཡོད་མོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྲུར་བས་དེ་ཅམ་ལས་མ་སྟོན་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་
གང་ཡང་རུང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་པས་གྲུབ་ན་
རིགས་པ་དེས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོམ་དམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་
འགྲུབ་པར་འགྲུར་བ་ལ་དཔོངས་ནས་རི་སྐད་དུ། དངོས་པོ་གཅིག་གི་ལྟ་པོ་གང་། །དེ་
འི་ཀུན་གྱི་ལྟ་པོར་བརྗོད། །གཅིག་གི་སྟོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་འི་ཀུན་གྱི་སྟོང་པ་
ཉིད། །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་མདོ་ལས་གུང་།
ཚོས་གཅིག་གིས་འི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མ་དང་། །སྦྱིག་རྒྱ་དང་འདྲ་གཟུང་
བྱར་མེད་ཅིང་གསོག་དང་འི། །བརྟུན་ཞིང་ཐེག་ཟུག་མིན་པར་རྗེས་སུ་ཉོགས་གྲུར་
པ། །དེ་འི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་བྱང་ཚུབ་སྟེང་པོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་
རྒྱལ་པོ་ལས།

རི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་གི་འདུ་ཤེས་འི། །ཤེས་པ་དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་སྟོན་སྐྱུར་
བྱ། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་རོ་བོ་ཉིད། །རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་

ཡིན། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གཅིག་གིས་ཀྱང་ནི་ཐམས་ཅད་
 མཐོང་། །རྗེ་ལྟར་མང་པོ་བཤད་བྱས་ཀྱང་། །དེ་ལ་བྲེགས་པ་སྐྱེ་བ་མེད། །ཅེས་དང་།
 དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་
 ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་
 བ་ལ་དགོངས་ནས། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་
 འདས་པ་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྐྱ་བ་ཚོས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྐྱོས། ལྷའི་བྱ་དག་
 གིས་སྐྱས་པ། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་
 ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱེས་པ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷའི་བྱ་དག་ཁོ་བོ་ནི་གལ་ཏེ་ལྷ་འཕྲུལ་
 ལས་འདས་པ་བས་ཚོས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་།
 དེ་ཡང་བདག་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། འཕགས་པ་
 ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་ཀྱང་།

འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། །འདུས་མ་བྱས་ནི་དེ་ལྟར་འགྲུབ། །ཅེས་
 འདུས་བྱས་བདེན་གྲུབ་མི་སྲིད་ན་འདུས་མ་བྱས་བདེན་གྲུབ་སྲིད་པའི་གོ་སྐབས་
 མེད་པར་གསུངས་ཤིང་ད་ལྟ་སྐྱེས་བྱའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པ་ཉེ་བར་སྐྱོར་བའི་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་གོ་ཚོད་དུ་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཁས་སྲོངས་
 བས་སྐྱེས་བྱའི་དགོས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཕན་གཞོན་ཅི་འདྲ་མི་བྱེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་
 ཤིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ནུན་གྱིས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་དབང་པོ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱལ་པོ་
 རིགས་པ་དང་མི་རིགས་པའི་ནུས་དབྱེ་ལ་ལུག་ལྟར་སྐྱབས་པར་གྱུར་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་

བདེན་པར་གྲུབ་གྲུས་ན་བཟང་བཟང་འདྲ་བ་ཅིག་དང། བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེས་
 བ་རན་རན་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བར་གོ་བའི་འདིག་རྟེན་སྐྱེན་པོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ།
 རོག་མ་མེད་པའི་བདེན་འཛིན་གོམས་པའི་བཤམ་ཆགས་ཀྱི་སྲིད་བྱ་ཤིན་ཏུ་དམ་པོས་
 རང་གི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་བཅིངས་པར་གྱུར་པ། མ་ཉིང་ག་རྒྱལ་པ་བཟང་མི་བཟང་ཞེས་
 རྟོག་པར་བྱེད་པའི་འདོད་ལྡན་དང་མཚུངས་པ་དག་གི་ལུགས་རབ་ཡིན་ཀྱི། རྒྱ་གར་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེངས་ནས་དངོས་
 མེད་ཀྱི་ནང་ཚན་ཞིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་སུ་
 ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཀུན་ཏུ་སྤྲུལ་སྤྲུགས་ཀྱི་འདོད་པ་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་
 ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་
 དེས་པར་འདོད་པར་རིགས་ཉེ་འདི་ལྟར། ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་ཅམ་ཞིག་
 གཞོད་མེད་དུ་ཡོད་ལ་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་འདི་སྐྱོར་བ་པོ་མེད་པར་རང་
 འཇུངས་སུ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་མེད་ཤེས་པས་བརྟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྟོག་པས་བརྟུང་བ་ཅམ་དུ་གྲུབ་པོ། །ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་
 རྟོག་པས་བརྟུང་བ་འདི་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་
 ལྷགས་ན་ཚོས་ཉིད་བཞག་པར་བྱས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་རྟོག་པས་
 བཏགས་པ་འདི་ཅམ་ཀྱིས་མ་ཚིམ་པར་ཐ་སྣང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་རི་འདྲ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་པ་རིགས་པས་བཅའ་ན་རྩེ་ཐད་ཀྱང་མི་རྟོག་པས། དེ་ལྟར་བཅའ་ན་
 ཚོས་ཉིད་ཀྱང་བཞག་པར་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཉིད་འཛོག་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ཅེས་
 པའི་ཐ་སྣང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དེ་ཅམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་རིགས་པས་མ་དབྱེད་པར་

འཇུག་པ་ལ་རག་ལས་པས་ཚོས་ཉིད་ཀྱང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་བྱ་
 བར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། མིང་ཙམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནི། གང་ཟག་དང་
 ཚོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་དམིགས་པ་འདི་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་དང་།
 ལྷན་བྱིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་འདི་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲང་དོར་ལ་
 ལྷགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་བསྐྱུ་ཡིན་གྱི། མིང་དེ་དག་གང་ལ་བཏགས་པའི་དོན་
 བཙའ་ནས་འཇུག་དགོས་ན་སྒྲང་དོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འཆད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷན་བྱིན་དང་འཕྲད་པར་འདོད་པ་ཞིག་གིས་ཁང་པ་གང་ན་བྱ་
 རོག་སྐྱོགས་པ་འདི་ན་ལྷན་བྱིན་ཡོད་དོ་ཞེས་པའི་མིང་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་ཁང་པ་དེའི་ནང་དུ་ལྷགས་ན་ལྷན་བྱིན་དང་ཕྲད་པར་བྱས་གྱི། འདིའི་ནང་ན་
 ཡོད་པའི་ལྷན་བྱིན་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཁོ་རང་གི་ཕྱང་པོ་
 རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དང་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་སོགས་སུ་བཏགས་པ་ན་འདི་
 འབྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཅེས་རྟོན་ནས་དེ་དང་འཕྲད་དགོས་ན་ལྷན་བྱིན་དང་འཕྲད་པ་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་བཙའ་ན་གང་དུ་འདམ་མི་རྟོན་པའི་སྲིད་པོ། །བྱམ་པར་རྒྱ་
 འོན་ཅིག་ཅེས་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་གང་ལའང་
 བྱམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཞིག་སྐོས་སྐྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་
 དབྱེད་པར་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་དབྱེད་ན་མིང་དེ་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་ཅིའང་མི་
 རྟོན་པས་དེའི་སྲིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཙམ་ཞེས་བྱའོ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ་འཛིག་རྟེན་དང་བསྐྱུན་ནས་འཛོག་གོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡང་སོ་སྟེ།

དང་འབགས་པ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སློབ་ལྟན་སྐྱེས་མིང་
 ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དབྱེད་པར་སྦང་དོར་ལ་འཇུག་པ་འདི་བཞིན་དུ་དབྱེད་
 མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ཡང་མིང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མ་དབྱེད་པར་ཀུན་རྫོང་བ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ་ལ་བྱའི། གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་ཁ་སློབ་ལ་པའི་འཛིག་རྟེན་སྐྱེས་པོ་
 དག་ཡོད་པར་སློབ་པ་དེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སློབ་ལ། དེ་དག་མེད་པར་སློབ་པ་དེད་ཀྱང་མེད་
 པར་སློབ་པའི་བྱ་བ་འཛིག་རྟེན་དང་སློབ་སྐྱེས་ནས་འཛོག་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན་ཆེས་
 རྣམ་པར་འབྲུམས་པར་འགྲུང་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་རྟོག་པས་བཞག་པ་དང་མིང་ཅམ་
 གྱིས་བཞག་པ་ལ་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་འདས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་
 ལྟན་དུ་འཛོག་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་པ་ནི་དབྱེད་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྟ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ཉིད་སློབ་ལྟན་དུ་འགལ་
 མེད་དུ་འཛོག་ཤེས་པ་ལ་འབད་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་
 བཏགས་ཚུལ་ཐག་པ་ལ་སྐྱུལ་དུ་བཏགས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་བཏགས་པ་ལྟར་ཐ་
 ལྟན་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཏན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་སྦངས་པ་
 ལ། ཐ་ལྟན་པའི་ཚད་མས་གཞོན་མི་གཞོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་ལམ་
 དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཐ་ལྟན་འཛིག་རྟེན་ལ་མ་གྲགས་པ་དག་ཀྱང་དང་པོར་
 འཛིག་རྟེན་ཐ་མལ་པའི་རྟོག་པས་བརྟུན་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་
 འཛིག་རྟེན་འབྲུལ་པའི་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་རྟོག་པས་བརྟུན་མི་ལྟར་སྐྱོར་བ་དང་
 ཆོས་མཚུངས་པར་འཛིག་རྟེན་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ་བརྟུན་མཛད་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་
 རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་ས་ལམ་སོགས་ཀྱི་མིང་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་

བའི་རྟོག་པས་མ་དགུད་པར་སྒྲུབ་དོར་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། མིང་
བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ན་མི་རྟེན་པ་ས་ལམ་སོགས་ལའང་མཚུངས་པས་མིང་
ཅམ་གྱིས་མ་བཞག་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། ས་ལམ་སོགས་བད་སྐྱོར་བ་པོ་སངས་རྒྱས་
གྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་གྱིས་ལམ་སོགས་གྱི་བད་མཚན་པ་
དེ་གཏུལ་བྱའི་རྟོག་དོ་ལ་སྐྱོས་པའི་དབང་གིས་མཚན་པ་ཡིན་པས་རྟོག་པའི་དབང་
གིས་མ་བཞག་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་
ཅམ་དང་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཡིན་པར་དེས་དོན་གྱི་གསུང་རབ་དགོངས་
འབྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཏེ།

རི་རྐྱན་དུ་ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ལྷུས་པའི་མདོ་ལས། སེམས་དཔུལ་འཛིགས་པ་ང་
ཡིས་བསྟན་བྱས་ཏེ། །སེམས་ཅན་སྟོང་སྟག་དུ་མ་སྐྱོ་བྱས་ཀྱང་། །གང་དག་ཤི་
འཕོས་ངན་སོང་དག་འགྲོ་བའི། །འགྲོ་བ་དེ་དག་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་དག་
རལ་གྱི་མདའ་ཆེན་མཚོན་འབྲིན་པའི། །གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟོག་
པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དེ་དག་ན། །ལུས་ལ་འབབ་མཐོང་དེ་ན་མཚོན་ཆ་མེད། །སྤ་
ཚོགས་ཡིད་དགའ་མེ་རྟོག་ཁ་སྤེ་ཞིང་། །གསེར་གྱི་ཁང་མཚོག་འབར་བ་ཡིད་འོང་
བ། །འདི་ན་དེ་ལའང་བྱེད་པོ་འགའ་མེད་དེ། །དེ་དག་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་
ཡིན། །རྟོག་པའི་དབང་གིས་འཛིག་རྟེན་རྣམ་བཏགས་ཏེ། །འདུ་ཤེས་འཛིན་པས་
བྱིས་པ་རྣམ་པར་སྤེ། །འཛིན་དང་འཛིན་མེད་དེ་ཡང་འབྱུང་བ་མིན། །ཡོངས་སུ་རྟོག་
པ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་བཞིན། །ཞེས་དང་།

ཡང་མདོ་ལས། གང་དག་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་རྒྱགས་དང་གཉི་ཐུག་གི་ །འོ་མོ་

ཀུན་རྟོག་གིས་བསྐྱེད་ལོག་པར་ཞུགས་ཤེས་ནས། །རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་
 ཆགས་བྲལ་མི་འགྲུང་བའི། །སྒོམ་པ་དེ་དག་གནས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
 ཡིན། །ཞེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། ཚོས་འདི་སྣ་ནས་བདག་མེད་སེམས་ཅན་
 མེད། །དེ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་ཀྱང་བད་མི་འགྲུང། །བཏགས་པ་ཙམ་ཏུ་བཏགས་ནས་
 བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཚོས་སེམས་པའི། །བྱིས་པ་
 དེ་དག་ལམ་ངན་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཚོས་རྣམས་སྟོང་བ་ཡི་གཤམ་བརྗོད་པ་ཡིན། །དེ་
 དག་ཡི་གེ་མེད་པར་ཡི་གཤམ་བསྟན། །གང་དག་ཞི་ཞིང་རབ་ཞིའི་ཚོས་སེམས་
 པའི། །སེམས་དཔལ་དེ་ཡང་ནམ་ཡང་འབྱུང་མ་ཡིན། །སྒོམ་ཀུན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་སྟེ། །དེ་སྤིང་ཚོས་རྣམས་བསམ་པར་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་དང་།

མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། ལྷ་ངན་འདས་པ་བབ་པར་ཡང་། །སྤྲ་ཡིས་
 རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར། །ལྷ་ངན་འདས་པ་མི་རྟེན་དེ། །དེ་ཡི་སྤྲ་ཡང་མི་རྟེན་དོ། །སྤྲ་
 དང་ལྷ་ངན་འདས་པ་གཉིས། །གཉིས་ཀའང་རྟེན་བར་མི་འགྲུང་ཉེ། །དེ་བཞིན་སྟོང་
 པའི་ཚོས་རྣམས་ལ། །ལྷ་ངན་འདས་པ་རབ་ཏུ་བསྟན། །ཅེས་དང་། ཡབ་སྲས་མཇུག་
 བ་ལས། །དེ་བའི་གྲོང་ཁྱེད་འི་ལྟར་སྣང་གྲུང་ཀྱང་། །གྲོང་ཁྱེད་སྤོགས་བཅུང་ཡོད་མིན་
 གཞན་ནའང་མེད། །གྲོང་ཁྱེད་འདི་ཙམ་ཞིག་གིས་རབ་ཏུ་བཞག། །དེ་བཞིན་བདེ་བར་
 གཤམ་གསེལ་པས་འགྲོ་འདི་གཟེགས། །ཞེས་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་
 མདོ་ལས། །འདི་ལྟར་འདི་ལྟ་སྟེ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་
 མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ། །འདི་
 ལྟ་སྟེ་གཞུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཞེས་བྱས་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཚོར་བ་
 དང་འདྲ་ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་ལོ། །སྐྱུ་མ་
 ཡང་མིང་ཅམ་སྟེ་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། འོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཅེས་
 པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། །འདི་ལྟར་མིང་ནི་ཚོས་སོ་སོ་ལ་བཙོས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་
 དག་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། མིང་སྟོ་བུར་ལས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །མིང་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་
 བོས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་མིང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་
 སྐྱུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཡང་དག་པར་རྗེས་སྐྱུ་མ་མཐོང་བས་ན་མཛོན་པར་མ་ཞེན་ལོ། །ལྷ་
 རིའི་བྱ་གཞན་ཡང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཚེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་
 རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྟོད་པའི་ཚེ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་སྟེ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་
 མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཚོར་བ་དང་འདྲ་
 ཤེས་དང་འདྲ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་
 མོ། །ལྷ་རིའི་བྱ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔའ་ན། བདག་བདག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བརྗོད་མོང་
 གྱི་བདག་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། དེགས་པ་ལྷག་
 རུ་པ་ལས། །འཛིག་རྟེན་མ་རིག་རྒྱུན་ཅན་དུ། །གང་ཕྱིར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 གསུང་། །དེའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་རྟེན་འདི། །རྣམ་རྟོག་ཡིན་ཞེས་ཅིས་མི་འཐད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་དོན་འགྲེལ་པར་འཛིག་རྟེན་རྣམས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་

བཤད་ཅིང་། རིན་ཆེན་མེད་པ་ལས། གཞུགས་ཀྱི་དོན་པོ་མིང་ཅམ་གྱིར། །ནམ་
མཁམ་ཡང་ནི་མིང་ཅམ་ལོ། །འབྲུང་མེད་གཞུགས་ལྷ་ག་ལ་ཡོད། །དེ་གྱིར་མིང་ཅམ་
ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་འབྲུང་བ་ལྷ་བྱ་
དང་། །བདག་བཞིན་དུ་ནི་བསམ་བྱ་སྟེ། །དེ་གྱིར་ཁམས་དུག་བདག་མེད་དོ། །ཞེས་
དང་།

ཐ་སྙད་གདགས་པ་མ་གཏོགས་པར། །གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་འགྱུར་
པའི། །འདིག་རྟེན་དོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དོན་དམ་པར་མིང་ཡང་མེད་པ་དང་ཐ་
སྙད་དུ་མིང་གིས་བཞག་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་དང་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་དེ་ལྷ་
བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡོད་པར་འདིན་པ་ནི་བདེན་འདིན་ལྷན་སྐྱེས་ཏེ། དེས་རི་ལྷར་གཟུང་
བ་ལྷར་གྱུ་བ་ན་བདེན་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གྱུ་བ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
གྱུ་བ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྱུ་བ་པ་དང་། རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་གྱུ་བ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་གྱུ་བ་པ་དང་། རྣམ་སུ་གྱུ་བ་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། དེ་དག་སྐབས་འདིར་བཞག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་སློན་ནས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་
ཚད་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།

འདི་ཀྱུར་རང་དབང་མེད་པ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་
འགྲེལ་པར། འདི་ན་གང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རང་བཞན་དང་། རང་དབང་དང་། གཞན་
ལ་རག་མ་ལས་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི། །ཞེས་དེ་དག་རྣམ་གངས་པར་གསུངས་སྟེ།
གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་མི་ཟེར་གྱི།

ཤེས་པ་གཞན་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་ལ་བཞེད་
པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་
པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་པས། རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་
ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱིར་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་
ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་བྱུང་ལེན་ཏུ་ཆེད། །

བཞི་པ་དེ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱ་མ་ཐམ་རང་ལ་
ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱུང་པར་ཡོད་པ་
ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་འདོགས་བྱེད་ལ་འདོད་དམ་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀྱང་གཟུགས་ནས་ནས་
མཁུན་གྱི་བར་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་ལ། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། སློབ་
དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་སྟོང་གྱི་འདིག་རྟེན་
དང་། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཤེས་
སྤྱིར་པོས་རིགས་པས་དབྱུད་བཟོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་
པའི་སྤྱིར་ཏེ།

གལ་ཏེ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ནི། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མི་སྐྱེ་བེད། །དེ་བདེན་དེ་
ཡི་སྤྱིར་ན་འདི། །རི་ལྟར་སྤྱང་བཞིན་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། སྤྱང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ལུས་པར་བཞེད་པའི་
སྤྱིར་བེད་ན། འོ་ན་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། ཀ་བར་སྤྱང་བ་ལྟར་ག་བའི་དོན་བྱེད་

ལུས་པར་བཞེད་ན་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་བཞེད་པར་འགྱུར་ལ། མི་བཞེད་ན་
 གུན་རྗེས་ཏུ་ཡོད་པའི་གོ་ཚེད་པ་གཉིད་ནས་ཉམས་སོ། །རང་རྒྱུད་པ་དང་དངོས་སྐྱ་
 བའང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པར་འདོད་པའང་ཉམས་
 སོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་དང་གུན་རྗེས་ཏུ་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། མིང་ཐ་དད་པར་ཟད་ཀྱི་དངོས་སྐྱ་བས་ཀྱང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་འདི་བས་
 ལྷག་པ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་
 པར་འདོད་ཅིང་རིགས་པས་དབྱུད་མི་བཟོད་དུ་འདོད་ན་དངོས་སྐྱ་བ་ལས་དམན་
 པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་འདོད་པར་འབྲུ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་སྐྱངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཁས་
 ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་ལ། རང་བཞིན་དང་རང་གི་དོ་བོས་གྲུབ་པ་ཐ་སྐྱད་དུ་
 ཁས་མི་ལེན་པར་འབྲུ་བས་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅིང་མེད་
 དོ་ཞེས་སྐྱའོ། །ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཡུལ་རང་
 ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པ་དེ་ཙམ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་འདོད་ཅིང་།
 ཐལ་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པར་འདོད་པས་མི་འབྲུ་ལ་
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་
 མ་ཐུན་ནོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་སྐྱས་བཞིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་
 འཛོག་བྱེད་ལ་བྱེད་དམ་བདེན་གྲུབ་ལ་བྱེད་ཅེས་འདྲི་བ་ནི་རང་ཉིད་ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་དུ་མི་གནས་པ་མཚོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཀ་བས་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་
 བྱེད་ལུས་པར་ཐལ། ཀ་བ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་དོན་བྱེད་པར་སྤང་བ་གང་ཞེས། ཀ་

བས་ཇི་རྣམ་སྣང་བ་རྣམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་བའི་སྲིད་ཞེས་པ་ལ། ཀ་བས་ཇི་རྣམ་སྣང་བ་
 རྣམ་དོན་བྱེད་རྒྱས་བར་ཐལ། ཀ་བར་སྣང་བ་རྣམ་ཀ་བའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་བའི་སྲིད་
 ཞེས་པ་འདི་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་ཐལ་འགྲུར་དུ་ཇི་རྣམ་འགྲུར་བ་སྣོས་ཤིག །ཟླ་བ་གཉིས་
 རྣམ་གྱི་དབང་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་བྱུང་བར་ཐལ། ཁྱོད་མ་འཇུག་
 བའི་ཤེས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་སྲིད། ཞེས་པ་ལ།
 ཁྱོད་མ་འཇུག་བའི་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་ཟླ་བ་དཀར་པོར་སྣང་བ་རྣམ་དཀར་པོར་
 བྱུང་བའི་སྲིད་ཞེས་བའང་གཞོན་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་
 བར་འདོད་ན་དངོས་སྣོ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྲུར་ཞེས་བའང་བབ་ཅོལ་རྟེ།
 མེས་མ་ཚམ་བ་ཚོས་ཅན། དོན་སྣོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ཐལ། ཀ་བྱུང་སོགས་ཡུལ་
 གོ་ས་གཞོན་རྒྱས་སུ་འདོད་པའི་སྲིད། ཁྱབ་གསལ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སྟེ། ཡུལ་རང་
 ངོས་ནས་བྱུང་བས་བདེན་བྱུང་ཏུ་རིགས་པས་སྤུལ་ན་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། ཀ་
 བྱུང་ཡུལ་གོ་ས་གཞོན་རྒྱས་སུ་བྱུང་ན་སྲི་ངོལ་དོན་དུ་རིགས་པས་སྤུལ་ན་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་མཚུངས་བའི་སྲིད་དོ། །དངོས་སྣོ་བ་ཡང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་འདི་བས་སྣོག་པ་མི་འདོད་པའི་སྲིད་ཞེས་བའང་དངོས་
 རྣོ་བའི་གཞུང་ལའང་འདྲིས་བར་མ་བྱས་ན། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ཟབ་མོའི་གཞུང་འདི་དག་
 གི་བརྟེན་ཅམ་ཡང་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་ཐབས་ཀྱིས་སྣོ་བ་ཡིན་རྟེ། མཛད་སྟེ་བའི་སྤྱད་པ་ལ།
 སྤྲི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དང་པར་དོན་དམ་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། སྤྲི་བྱས་མི་རྟག་ཐ་དང་
 བར་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ། སྤྲ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་བྱས་རྟག་པ་
 སོགས་ལོག་ས་ཐ་དང་ལས་ལོག་པར་གནས་པའི་སྲིད་རྟེ། གང་སྲིད་དངོས་ཀུན་

རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མ་སྐྱུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་
དག་ལས། །ཚོགས་པ་ལ་ཞི་བརྟེན་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་རི་ལྟར་འཆད། རང་
བཞིན་གྱིས་ཞེས་པའི་རྣམས་པ་གང་ཞེག་ཡིན་སོམས་ཤིག །

དེས་ན་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་མཚན་
ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འགྲོ་ལོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་ལ་གཏན་མ་སྟོས་པར་རང་ངོས་
ནས་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འགྲོ་བས་སྤྱི་མཚན་དང་སྐྱུ་བྱས་མི་
རྟོག་གི་ཐ་དད་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་སྐྱུ་ཡང་། ཐལ་འགྲུར་
བ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་རང་མཚན་གྱི་དོན་ཁས་སྲུང་
དགོས་པར་སོང་ཞེས་རིགས་པས་འདུལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་པས་བཞག་པ་ཞེས་པ་
ཡང་མིང་འདྲ་ཡང་འདྲོག་མཚམས་མི་འདྲ་སྟེ། ཐལ་འགྲུར་བ་ལྟར་ན་རྟོག་པས་མིང་
གི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་འདི་དག་གི་དོན་བཅའ་ན་ཅིའང་མི་རྟེན་པས་རྟོག་པ་དང་མིང་ཅམ་
གྱིས་བཞག་པར་བཞེད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་ན་རྟོག་པ་དོན་མ་སྐྱུན་གྱི་ངོ་ལ་སྟོས་ནས་
བཞག་པ་ལ་རྟོག་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་ཞེས་སྐྱུ་ཞིང་། དོན་མ་སྐྱུན་ཞེས་པ་ཡང་
ཡུལ་གྱི་དོན་སྟེང་ན་གྲུབ་ཚུལ་དང་མ་སྐྱུན་པར་ཞུགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་དེའི་སྤྱིར་
རྟོག་པ་དོན་མ་སྐྱུན་ཞེ་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྒྱུད་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
སོ་ཞེས། དངོས་པོ་ཐ་དད་རྟེན་ཅན་གྱིར། །ཞེས་དང་། རང་བཞིན་དེ་འདྲིན་རྣམ་རྟོག་
ཚོ། །དོན་མེད་ཀྱང་དེ་དོན་ཅན་འདྲ། །དེ་ཡི་འབྲས་ཅན་མིན་དོན་ལས། །ཐ་དད་མཐར་
སྐྱབས་སྤེལ་བ་གང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་བཤད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་
ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་དེ་སྟོོ་བཏགས་དང་སྤྱི་མཚན་ཡིན་ཡང་དེ་ཉིད་བྱས་

བའི་ལུལ་གྱི་གནས་ཚུན་དུ་སོང་བ་ཡང་མི་འགལ་བར་འདོད་བས་དབུ་མ་ཐལ་
 འགྲུར་བ་ལྟར་ན་ལུལ་རང་གི་གནས་ཚུན་དུ་གྲུབ་པ་དང་སྒོ་བཏགས་ཡིན་པ་འགལ་
 བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །རྒྱལ་འདིས་སེམས་ཚམ་པ་སོགས་ལ་འང་མཚོན་ནས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཞན་ཡང་། སེམས་ཚམ་པ་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་ཅིང་དེ་ཉིད་
 འདྲིག་པར་ཡང་སྒྲུ་ན། སེམས་ཚམ་པ་ཚོས་ཚན། གངས་ཚན་ལས་དམན་པར་ཐལ།
 ཤེས་པ་རྟག་པར་འདོད་པ་འདྲ་ཞིང་འགལ་བ་ལྷག་པོ་ཁས་སྐྱབས་པའི་སྤྱིར་ཞེས་
 བཟོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟག་པར་རིགས་བས་འཕུལ་བ་
 ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་སེམས་ཚམ་པས་ཤེས་པ་རྟག་པར་ཁས་མ་སྐྱབས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་
 བོ་ཚག་གུང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་བས་དངོས་པོ་རྣམས་ལུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་
 ཁས་སྐྱབས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རིགས་བས་དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ་ཞེས་
 རིགས་བས་འཕུལ་བུས་པར་སྤྲིའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་བས་དངོས་པོ་རིགས་བས་
 དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་སྐྱབས་སོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྒྲུ། ཁས་སྐྱབས་ནང་འགལ་གྱི་སྟོན་
 ཡང་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་འབྱུང་གི་མ་སྐྱབས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་རང་རྒྱུད་པ་ལ་དགལ་
 བ་ལྷག་པོའི་སྟོན་མེད་དོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་ན་རིགས་བས་
 དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་རིགས་བས་འཕུལ་བུས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་
 པོ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་བར་སྒྲུས་པའི་འཕགས་གྱིས་རིགས་བས་དབུད་བཟོད་དུ་ཁས་
 སྐྱབས་པར་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་དམ་བཅས་
 བའི་འཕགས་གྱིས་བུམ་པ་བེམ་པོར་དམ་བཅས་པར་ཐལ། བུམ་པ་དངོས་པོ་ཡིན་ན་
 བུམ་པ་བེམ་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་ཁས་ལེན་

དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྲུང་བའི་སྤྱོད་སྤྱོལ་ལ་རིགས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །ད་
མི་བྱེད་ཉིད་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ།

དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་རིག་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་དུ། དེའི་
ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ཞི་བ་དེན་པ་གཉིས་ཆར་དུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལོ། །ཞེས་པ་དང་།

གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྐྱེ་མ་དང་འབྲུ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་
སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཛིན་ཉེན་པ་ཡི་དངོས་སོ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད། །ཅེས་པའི་རང་འགྲེལ་
ལས། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་འདྲིར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་སོགས་དང་། གང་དག་
རང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བ། །དེ་དག་རྒྱུད་གཅིག་ཉོགས་པར་རིགས་མ་
ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཅེས་པ་འདི་བྱེད་ལྟར་ན་གང་ལ་འདོད། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འདོད་
དམ། འཛོག་བྱེད་ལ་འདོད་དམ། བདེན་གྲུབ་ལ་འདོད། དང་སོ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་གྲགས་པ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདང་ཁས་མི་ལེན་པར་སོང་ཞིང་རང་རྒྱུད་
པ་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་ཟེན་
པས་དེ་གཉིས་ལ་དེ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་
ལྟར་ན་འདང་འཛོག་བྱེད་རྣམ་གྲགས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་སྐྱབ་བ་དང་འགལ་ལོ། །གསུམ་པ་
ལྟར་ན་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་ཞེས་སྐྱས་པ་ལིན་ཏུ་འགལ་ཉེ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་།

གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་འགྱུར་ན། །དེ་ལ་སྐྱུར་བས་དངོས་པོ་འཛིག་
 པའི་ཕྱིར། །སྒྲོང་ཉིད་དངོས་པོ་འཛིག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་ན། །དེ་ནི་རིགས་མིན་དེ་ཕྱིར་
 དངོས་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་
 བ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་དོ་བོ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་
 དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་དེ་གང་གི་ཚེ་ན་རྣམ་འཁྲོར་པ་འདིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་བར་མཐོང་ཞིང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 དེའི་ཚེ་ངེས་པར་རི་ལྟར་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པས་སྒྲོང་བ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་རི་ལྟར་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པ་དག་ལུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 འཛིག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱུར་
 བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བཞིག་ན་དེ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལྡང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་
 གྱིས། རྣམ་འཁྲོར་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱུར་བ་བཏབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོང་བ་
 ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ། ཁྲོད་གྱིས་དངོས་པོ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཚོལ་བ་སྐྱུ་ལ་
 འཕངས་པ་ཡིན་སྟོན་ཤིག། །གལ་ཏེ་དངོས་སྐྱེ་བ་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་ན་དངོས་སྐྱེ་བ་
 སྐྱུ་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཁས་མི་ལེན་པས་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་ཚོད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཚོས་
 ཅན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་ནམ་གྲུབ་པ་ན་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་དབྱེ་མའི་ལྟ་བུ་རྟོགས་ཚར་བས་

དངོས་སྐྱ་བའི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐལ་བ་འདི་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་འཕགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་དབྱུ་མ་པ་ཞིག་གི་རོར་འབངས་པ་ཡིན་པ་ལ་
བསྟོན་ཏུ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་རང་རྒྱུད་པ་ལས་འོས་མེད་དེ་ཐལ་རང་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་དབྱུ་མ་པ་མེད་པར་རང་ཅག་གཉིས་ཀས་མ་སྐྱབ་པར་སྐྱས་པའི་སྲིར་
དོ། །དེའི་སྲིར་ཐལ་རང་ལ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་མི་
འདོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་བདེ་ལྷག་ཏུ་གྲུབ་པོ། །གཞན་ཡང་།

གང་སྲིར་དངོས་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔུང་ན། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སྐྱ་
མ་རང་འགྲེལ་བཀོད་པ་ན། །འདིར་སྐྱས་པ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བདག་དང་
གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་ལ་རག་མོད། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་གང་དག་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དབག་པ་དག་གིས་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ནི་
གདོན་མི་ཟ་བར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་མི་འདོད་ན་ནི་བདེན་
པ་གཉིས་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་དེ་བདེན་པ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་དོ། །དེའི་སྲིར་གཞན་
ལས་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལས་ནི་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
བ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ཞིག་
ཕྱོགས་སྐྱ་བའོ་ཡིན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་ལས་
གཞན་མེད་དེ། དངོས་སྐྱ་བ་སུ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
སྲིར་དོ། །དེའི་སྲིར་ཐལ་རང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་
གཞན་སྐྱེ་རྣམས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་ངེས་

སོ། །དབྱུག་པ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་དང་། རོ་བོ་
 མེད་ཅེས་པ་མང་རབ་བྱུང་ཡང་དེ་ཅུ་གྱིས་ཐ་སྐྱད་དུའང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 མེད་པར་འདོད་དོ་ཞེས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཛོག་མི་ལུས་སྟེ། ཐལ་འགྲུར་པས་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཐ་སྐྱད་དུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་ཡང་ཡང་སྐྱས་ཀྱང་། རང་བཞིན་ཐ་
 སྐྱད་དུའང་མེད་པར་འདོད་པ་མིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཐ་སྐྱད་
 དུའང་མེད་པ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུའང་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་
 པས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རྣམས་སྲུ་དོན་དམ་པར་རོ་བོ་མེད་ཅེས་ཡང་ཡང་
 རྒྱར་བ་བཞིན་དུ་ལན་ལེ་ལན་གཉིས་དངོས་སྲུ་དེ་ལྟར་མ་རྒྱར་བར་རོ་བོ་མེད་ཅེས་
 རྒྱོས་པ་དག་ལའང་དོན་དམ་པར་ཞེས་སྒྲོར་དགོས་པར་སྐབས་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་
 སོ། །རིགས་པས་དབྱུད་མ་དབྱུད་ཅེས་པ་ལའང་འཛོག་མཚམས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་
 པར་དུ་མ་ཤེས་དགོས་ཏེ། རུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་དེ་གང་ལ་འདྲུག་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་
 དུལ་སྟེང་ན་ངི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་དཔྱོད་པ་ནི་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་
 མེམས་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཙལ་བ་ན་འདི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་ཆེད་ན་
 རིགས་པས་དབྱུད་བརྗོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་དེ་ཅུ་
 གྱིས་རིགས་པས་དབྱུད་བརྗོད་དུ་མི་འགྲོ་བས། རུམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ཏུ་གྲུབ་རིགས་པས་བཙལ་ནས་འཛོག་སྟེ། ལོང་དུ་ལྷུང་གསལ་ཁ་ཅན་བྱངས་
 ཟེན་པ་ལྟར་བུམ་པ་སོགས་རྣམས་སྲུ་གྲུབ་པར་ནི་འདོད་ལ། རུམ་པ་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་

སྒྲུབ་ནས་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གང་ལ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་དངོས་སྟེང་ན་བྱམ་
པའི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རྗེས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་བྱུབ་དགུད་ན་གང་དུ་འང་མ་
བྱུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པའི་སྤྱི་ནང་གི་བྱུབ་མཐའ་སྒྲུབ་ཀྱི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་
པ་དག་མིན་པ་སྤྱའང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །བྱམ་མེད་དངོས་མེད་སོགས་ལ་དངོས་སྒྲུབ་
བ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་མེད་བྱུབ་ཀྱང་དགུ་མ་པས་བདེན་མེད་དུ་རི་ཅམ་གྱིས་
འཛོག་པའི་བདེན་མེད་དེ་གཞི་བྱམ་མེད་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡང་ཚད་མས་མ་བྱུབ་
པས་གཞི་གང་གི་སྟེང་དུ་འང་བདེན་མེད་ཚད་མས་མ་བྱུབ་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་འདི་སྐད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྐྱུར་
འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་སྤྱི་གཞི་པའི་ལས་ཆེས་སྦྱི་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་ཡང་སྒྲོས་
བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྒྲོས་བཅོས་པར་སོང་བས་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་
འགྱུར་ལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡང་རྟོག་བཏགས་སུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྒྲོས་པར་ཐལ་
ལོ། །འདོད་ན། སྒྲོས་བྲལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྦྱིས་པ་
ཅམ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྤྱང་བའི་ཆ་དང་སྤྱ་མ་ལ་
སྒྲོས་ནས་འབྲས་བུ་དང་སྤྱི་མ་ལ་སྒྲོས་ནས་རྒྱར་བཞག་པ་ནི་སྒྲོས་བཏགས་པ་ཡིན་
ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འགྱུར་བ་གང་། །དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དུ་
བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་ཤར་ཞེས། དེ་ནི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་སྒྲོས་ནས་བཏགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲོས་བཏགས་
པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་སྐད་ཅེས་ཀྱང་སྒྲུབ་སྟེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་
འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་ལྟན་སྦྱིས་ཀྱི་འཛིན་པས་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་འབྱོར་

བའི་ལྷོས་བཏགས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པའོ། །རིགས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགག་
 བྱ་ལ་ལྷོས་ནས་སྒོར་པ་ཉིད་དོན་དམ་དུ་བཞག་ལ། རིགས་པ་གསུམ་པ། གལ་ཏེ་སྒོར་
 མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལས་ཞི་སྒོར་པ་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་པར་
 གྲུབ་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ལ་བདེན་པར་མེད་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་མི་ལམ་བཞིའུ། དེ་ལྟ་
 བས་ན་ཚོས་ཉིད་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས། རིགས་པ་རྒྱུག་ཅུ་པའི་འབྲེལ་
 བ་ལས། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཁོ་ནས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཅི་ལྟ་དན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ནས་
 ཞེན་དེ་བཞིན་ཉེ། ཅེས་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་ལྷང་དན་ལས་འདས་པ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་
 ལྷུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་སྒོར་ཉིད་མི་ལམ་ལྟར་བདེན་ཡོད་ཁེགས་པ་ན་
 དེའི་འུགས་ལ་རྒྱུན་པར་གྲུབ་པས་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་འོ་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། འདི་ལྟར་སྒྲ་བས་
 ཀྱང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 གནས་འུགས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ལྷོས་རྟེན་དོན། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་
 གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་པའི་ལྷོས་རྟེན་དོན་ཞེས་སྒྲ་ཞིང་། བདེན་པའི་སྐྱ་དོན་གཉིས་
 ལ་འཇུག་སྟེ་མི་སྐྱ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་གྲུབ་པ་ལ་
 བདེན་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པའོ། །སྒོར་པ་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པས་དགག་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དགག་བྱར་གཟུང་བ་ནི་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་
 བྱས་སོ། །ཀྱུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་ཀྱུན་རྫོབ་
 བདེན་པ་གཞིར་བྱས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བའི་འུགས་ལ་ཡང་འབྱེད་
 པ་ཡིན་འོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་རྒྱལ་དུ་རྒྱ་ཆེར་སྐྱ་བ་སྤང་མོད་ཀྱི། དན་

སྐྱུགས་ཀྱིས་གང་པའི་བྱམ་བ་ཆེན་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡ་རབས་དག་གི་མདུན་དུ་
 ལྷགས་པར་བྱས་ཀྱང་སྐྱུག་པོ་བ་ཙམ་ཞིག་སྟོང་པོར་བད་ཀྱི་དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། དེ་བས་ན་འགལ་འདྲའི་སྤང་པོ་འདི་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཚོག་གོ། །སྐྱ་
 བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་ས་རང་ཉིད་སྲུན་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་ཞུགས་
 བའི་སློམ་སྟེང་པའི་སློ་ནས་བཞག་དགོས་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སློམ་སྟེང་པ་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་
 འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་བཙོས་མར་ཐལ། ཁྱོད་
 ཡིན་ན་སློམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་སོ། །ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་ཚོས་
 ཅན། ཁྱོད་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སློམ་སྟེང་པའི་སློ་ནས་བཞག་པས་
 ཞུབ་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སློམ་སྟེང་པའི་དོན་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡང་ཚོས་ཅན། ཚོས་བཞག་པའི་སློ་ནས་ཞུབ་པར་
 ཐལ། ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོས་
 ཉིད་རྟོག་བཏགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་ཁོ་པོས་ནི་གོང་དུ་སྐྱས་བེན་བ་ལྟར་ཡིན་གྱི། དོན་
 དེ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་དོན་དེ་ཡིན་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པས་རྟོག་བཏགས་སུ་བརྗོད་
 བ་མ་ཡིན་ལ། གང་ཡིན་ན་རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་བཙོས་མ་ལ་ནི། གནས་
 ལུགས་སུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་གནས་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སློམ་བཙོས་བ་
 ཞིག་དགོས་པས།

རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བཙོས་
 མའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། རོ་པོ་ཉིད་

གསུམ་དུ་རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་འཛོལ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ལྟར། ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་ཚོག་ཏུ་
 བཤད་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ལྷོས་ནས་བཏགས་པ་དེ་འདོགས་བྱེད་ཡོད་
 བའམ་མེད་པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན། མེད་པར་བཏགས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་བྱེད་མེད་
 པའི་ཤེས་བྱ་དང་། སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སོགས་ཀྱང་སྲིད་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོགས་བྱེད་ཡོད་ན་ལྷོ་མ་ཡིན་པའི་འདོགས་བྱེད་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐྱོས་
 ཤིག །གང་ཟག་གིས་འདོགས་སོ་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་
 གང་ཟག་གིས་མཐོང་བར་འཛོལ་པ་ལྷར་གང་ཟག་གི་ལྷོས་བཏགས་པ་ལ་གང་ཟག་
 གིས་བཏགས་པར་བརྗོད་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་གིས་རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་འདོགས་སྐྱོས་
 ཤིག །འདོགས་བྱེད་ལྷོ་ཡིན་པར་སྐྱ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལྷོས་བཏགས་པ་ཡང་ཡིན་
 ལ་ལྷོས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་དངོས་འགའ་ཁས་ལྡངས་པ་ཉིད་དུ་
 རྗེ་ལྷ་རྒྱལ་མ་སོང་བ་སྐྱོས་ཤིག །

གཞན་ཡང་སྐྱོས་པ་ཞེས་པ་དེ་ཅི་ལ་ཟེད། གཉིས་སྣང་གི་སྐྱོས་པ་ལ་ཟེར་རམ་
 སྐྱོས་པའི་མཐའ་ལ་ཟེད། དང་པོ་ལྷར་ན་རྟེན་འབྲེལ་གཉིས་སྣང་གི་སྐྱོས་བྲམ་མ་ཡིན་
 པ་འདོད་དེ་གཞན་དུ་ན་གཉིས་སྣང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྷར་ན་
 རྟེན་བཏགས་མི་སྲིད་པར་ཐལ། རྟེན་བཏགས་ཡིན་ན་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བྲམ་ཡིན་
 པར་འགའ་བ་གང་ཞིག །གཞི་གྲུབ་ན་སྐྱོས་པའི་མཐའ་བྲམ་ཡིན་པས་བྲམ་པའི་བྱིད།
 ལུང་སྐྱ་མ་ཁས་ལྡངས། བྱི་མ་དེར་ཐལ། རྟག་ཚད་ཀྱི་མཐའ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་
 པའི་བྱིད། འདི་ལ་ཁོ་ན་རེ་སྐྱོས་པ་ནི་སྐྱ་རྟོག་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་རྟོག་པ་ནི་སྐྱོ་
 བྱེད་དང་སྐྱ་ནི་རྟོག་པས་སྐྱོས་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྐྱ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཡིན་པ་

དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་རྣམས་རྟོག་པས་བཞག་པར་སྐྱས་ན་
 སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བར་སྐྱ་བའི་རིག་པ་རྣམ་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱ་དང་རྟོག་པ་
 སྐྱོས་པར་སྐྱ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྐྱོས་བལ་ཏུ་སྐྱ་བའི་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྟོང་
 ཉིད་ཚོས་ཅན། གུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་
 རྟགས་དངོས་སུ་ཁས་སྦངས་སོ། །འདོད་ན། ཚོས་ཅན། རྟོང་གནས་ཚུལ་ལ་མ་
 རྟགས་པའི་སྐྱོས་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཡང་རྩབ་རྟགས་
 དངོས་སོ། །འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། གནས་ཚུལ་ལ་རྟགས་པའི་སྐྱོས་རྟེན་པའི་དོན་
 ཡིན་པར་ཐལ། དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་དངོས་སུ་ཁས་སྦངས་
 སོ། །ཡང་རྟོང་ཉིད་ཚོས་ཅན། རྟོང་བསྐྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོང་ཚོས་གང་
 ཞིག་ཤྱོད་མི་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྩབ་པ་མེད་ན་ཐ་སྐྱད་ཏུ་ཡོད་ཅིང་བདེན་
 པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་རྩུབ་པར་གྲུབ་པས་རྩབ་པ་བྱུང། འདོད་ན་དངོས་སུ་འགལ། རྟགས་
 ཟུང་དང་པོ་དངོས། མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ན་རྩུབ་པ་ཡིན་པ་བྱུང། དེ་ལ་རྩབ་པ་མེད་ན་མདོ་
 ལས། དགེ་སློང་དག་འདུས་བྱས་བརྩུབ་པ་བསྐྱ་བའི་ཚོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩུབ་
 པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཅ་ཤེ་ལས། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གང་
 ཞིག་ཤྱོད་མི་སྐྱ་བ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས། །དུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྐྱ་བའི་ཚོས། །དེས་ན་
 དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། དེ་དག་བསྐྱ་བའི་ཚོས་
 ཅན་ཉིད་ཡིན་པས་རྩུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཐམས་
 ཅད་དང་འགལ་ལོ། །ཚོས་ཉིད་གུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱས་ནས་སྐྱར་ཡང་རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སྤང་མེད་ཏུ་སྐྱ་བའང་བྱན་པ་རྣམ་ཏུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་

མོ། །གཞན་ཡང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྫོས་བཏགས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚོས་ཉིད་རྣལ་
འབྱོར་པའི་རྫོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་དམ། ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་
རྫོས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཚོས་ཉིད་རྫོས་བཏགས་མ་ཡིན་པར་སྐྱུས་
པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་བདེན་གྱི་
ཏུ་འདོགས་པ་པོར་སྐྱེ་བ་ཁྲིད་ལས་འགོ་གཞན་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་བཅའ་བར་གྲ།

སྐྱུས་པ། གང་ཞིག་ལྷོ་བ་འགོག་པའི་ཚོལ་སྐྱོར་གྱིས། །རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་མ་
ལུས་སུན་འབྲིན་ཅིང་། །རང་ལ་ཡིད་རྟོན་མཐའ་དག་སྤང་བྱེད་པའི། །བདུད་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་འབྲུང་པའི་པོ་ཉ་མཚར། །ཟབ་མའི་གཏམ་གྱིས་སྤྱིང་ལ་དོ་རྗེ་བཞིན། །ཀུན་
རྗེ་བ་བཏགས་ཡོད་སྐྱུས་པའང་མི་བཟོད་པར། །ཚོས་ཉིད་ཀུན་རྗེ་བ་ཡིན་ཞེས་སྐྱོགས་
པ་ཡི། །བདུད་ཚིག་བསྟན་པའི་ཚོམ་རྒྱན་སྤོགས་སུ་རྒྱ། །རྒྱན་དུ་སྐབ་དོག་དུག་
རྒྱས་ཡིད་སྤོམ་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་དམ་པ་དམོད་པའི་བཟུང་བཟོད་བཟོན། །ཉེས་བཤད་
འབྲུང་ཁྲུངས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ། །འཇུག་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་བདུད་ཀྱིས་
བསྐྱུས། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

ལྷོ་བ་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་བདག་གཉིས་དང་། དེ་
བཀག་པའི་བདག་མེད་གཉིས་བཤད་པ། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ། སྤྱི་བ་བཤེས་དང་དེ་དག་ལས་གང་དུ་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་མཛོད་བསྐྱུས་བཟོད་པ་
དང་། ཐལ་འབྲུང་བའི་ལྷགས་ཁྲུང་པར་དུ་བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རང་སྤེ་གཞན་
དག་གི་འདོད་པའི་བདག་ལྷ་སྟོན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་གྱི་བདག་པོས་གཟུང་བ།

དེ་ལ་དབལ་ལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྐྱོན་རྗེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ། རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་
བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་བཞག་པའི་
བདག་མེད་རྗེ་ལྟར་འཇོག་པའི་ཚུལ། དེ་ལ་དབལ་ལ་ལྷན་རྒྱ་བས་དགག་པ་རྗེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཚུལ་དང་བཞི།

དང་པོ་ནི། རང་གི་སྡེ་བ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོ་བ་བཞི་པོ་སྤྱིའི་ལུགས་ལ་ཡང་རང་
འཇིན་སྟངས་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའང་བདག་ཅེས་བྱ་
བའོ། གང་ཟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ངེས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞན་དུ་
ན་བདག་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་བདག་གིས་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་དང་
བདག་སྐྱེ་བ་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་ཞིང་འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་དང་གང་ཟག་འདི་ནི་
མཚོག་གོ་གང་ཟག་འདི་ནི་དམན་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ངས་གཟུགས་
མཚོང་ངོ་ངས་སྐྱ་ཚོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་ཏུ་མེད་
པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཡང་གང་
ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མི་དམིགས་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་
ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་བ་བཞག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།
བརྟེན་ནས་གངགས་པར་བྱ་བ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡང་བཞག་གོ་ཞེས་བྱ་
བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། མ་རིག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་པའི་གང་
ཟག་འདི་ནི་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་ཡང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱ་
ཚེར་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་གང་
ཟག་དང་བདག་དང་སྐྱེས་བྱ་སོགས་ཁས་ལེན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་ཐ་སྙད་དུ་

ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཡོད་པ་
 རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྩོ། །གང་ཟག་དང་བདག་ཐ་སྟེན་དུ་
 ཁས་སྐྱབས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཐ་སྟེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དོན་དམ་པ་དང་།
 ཡོད་པ་ཐ་སྟེན་དུ་ཁས་སྐྱབས་པས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཐ་སྟེན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་རིགས་པ་གཏུག་དུ་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་
 གྱུར་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ངི་ལྟ་བུ་ཞིག་འདོག་ཅེ་ན། རང་གི་སྡེ་པ་
 མང་པོས་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག་བདག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་རང་
 གི་སྤང་པོ་ལྟ་ཆར་ལ་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོང་དག་
 དགེ་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྲུ་དག་ཅིག་བདག་གོ་སྦྱུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་
 པ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་ལྟ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 ལྟ་ཡོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྩོ་སྦྱུང་དུ་བསམས་ལ། མང་པོས་བཀུར་པ་ཁ་ཅིག་
 སེམས་གཅིག་སྲུ་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དེ། མདོ་ལས། བདག་ཉིད་བདག་གི་
 མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྲུ་ཞིག་མགོན་དུ་འགྱུར། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་དུལ་
 བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཤིང།

མདོ་གཞན་ལས། སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་
 བ་འདྲེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་རྩོ་སྦྱུང་དུ་བསམས་སོ། །འདི་དག་གྲུང་མང་
 པོས་བཀུར་བའི་འདོད་པ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །མཛོད་
 ལས། བདག་ཡོད་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱབས་ན། །ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྣམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་
 དང་། བཏགས་པའང་མེད་པར་འགྱུར་ཡོང་བས། །མེད་དོ་ཞེས་གྲུང་མ་གསུངས་

སོ། །ཞེས་བདག་རྗེས་ཡོད་མེད་ཅིང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ནས།
 བཏགས་པར་ཡོད་པའི་བདག་དེའི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན་སྟམ་པ་ལ། སྤང་བོའི་རྒྱུ་
 འདི་དག་ལ་དགོ། །མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་དང་། མཚོན་གྱི་རང་འབྲེལ་
 ལས། བདག་ཏུ་མཚོན་པར་བཟོན་པ་འདི་ནི་སྤང་བོའི་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་གི། །བཟོན་
 པར་བུ་བ་གཞན་ལ་ནི་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་སྤང་བོའི་རྒྱུ་ཉིད་ལས་འབྲས་གྱི་རྟེན་ཏུ་
 སྤང་པའི་བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཤད་དེ་རྩ་ལ་འདི་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་དང་
 མདོ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མ་སྡེ་བ་དུན་སོགས་ནས་བཤད་པའི་
 མདོ་སྡེ་བ་དག་གི་འདོད་པ་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་བདག་གི་མཚན་གཞིར་
 འདོད་པར་གསལ་ཞིང་། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱང་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་
 བདག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་དེ། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་
 ཐ་སྦྲད་ཏུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་གི་སྐྱ་དངོས་སུ་འདོགས་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་ཡང་སྲིད་པ་ལེན་པའི་སྲིར་བདག་ཡིན་འོ་ཞེས་ལུས་དང་དབང་བོའི་
 ཚོགས་དག་ལ་ཉེ་བར་འདོགས་པའི་སྲིར་ཉེ། ཞེས་བཤད་ལ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ།
 བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །ཞེས་སོགས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་སྤང་གཉིས་
 དང་། སྤང་བོ་ལེན་པ་བོ་བདག་ཡིན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་སྲིར་
 ཞེས་པའི་རིགས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་སྦྱས་སྟེ། སློབ་དཔོན་འདི་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པས་
 ལུས་ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །སེམས་
 ཅམ་པ་པལ་ཆེ་བ་དག་ནི་བདག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་གྱི་དམིགས་ལུལ་དུ་སྤང་པའི་བདག་
 གི་མཚན་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འདོད་དེ། ཉོན་ཡིད་དང་དེའི་

ལའོར་དུ་སྤྱད་བའི་བདག་ལྷ་དང་བདག་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
མོང་མ་ཡིན་པའི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་ངར་
སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས།

ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། །ས་པོན་ཐམས་ཅད་ཚུ་བོའི་རྒྱུན་
བཞིན་འབབ། །བདག་ཉུ་རྟོག་པར་གྱུར་ན་མི་རུང་ཞེས། །འདི་ནི་གྲིས་པ་རྣམས་ལ་
ངས་མ་བརྟན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྤྱད་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་
བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་སྤྲེ་དངོས་པོར་སྤྱི་བ་དག་པལ་ཆེ་བས་བདག་དང་གང་ཟག་
བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་། བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་སྤྱད་པོ་ལྷ་
ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་འདྲིན་པ་དང་དེ་ལྟ་ན་ཡང་རྣམ་ཤེས་སོགས་རྣམས་
ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་ལ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གང་ཟག་
གི་རང་སྤྲོད་བཏགས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་
ཡིན་པས་བྱབ་པ་སོགས་སྤྱི་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱོད་པ་
རགས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ཞིང་རགས་པ་རྣམས་སྤྱི་མ་སྤྱོད་ཀྱང་སྤྱོད་པ་རྣམས་སྤྱི་
སྤྱོད་པར་འདོད་པ་བཞིན་ལོ། །གཞན་དུ་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཏགས་ཡོད་དུ་སྤྱི་
བའི་སྤྲེ་བ་དག་གིས་སྤྱི་བ་དང་གཞན་པ་དང་འདྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལྡན་མིན་
འདུ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ན་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཁས་
ལྡངས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་དབལ་ལྡན་ཆ་བས་སྤྱོད་རི་ལྟར་བརྗོད་
པའི་ཚུལ་ནི། སྤྱད་པོ་རང་བཞིན་གྲིས་སྤྱོད་པར་ཁས་ལྡངས་ནས་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་
ཉུ་ཁས་ལྡངས་པ་ན་བདག་སྤྱད་ཐ་དད་གཏན་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཉུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ།

ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་ནས་སློབ་མ་ཐ་དང་དུ་སྒྲུབ་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་
 སྒྲུབ་ཚུལ་གཞན་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྲིད་རློན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཚོས་གང་ལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་
 བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ན་དབྱེར་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཤེས་པར་
 གུམ། །དེའི་སྲིད་བདག་སྤང་གཅིག་ཡིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དུས་ཅིག་
 ཆར་དུ་སྤང་བོ་རྗེས་ཐ་དད་པ་ལྷ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སྣང་བདག་གྲང་རྗེས་ཐ་དད་པ་
 ལྷ་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་པར་ཐལ་སོ། །འདི་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་ཀ་བདག་གི་
 མཚན་གཞིར་ཁས་སྐྱབས་པའི་སློན་ལོ། །སྤང་བོ་ལྷ་ཀ་འཕམ་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཁོ་ན་འཕམ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་གང་
 ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བདག་ལྷ་སྣེས་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པའི་སློབ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་
 བདག་རྗེས་སྤོད་དུ་གསུང་བ་སྣང་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་གྲུབ་པའི་སྲིད། གཞན་ཡང་
 བདག་དང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་གང་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྗེས་སྤོད་གྲུབ་པས་ཁྲུབ་ན།
 མདོ་ལས། དག་སློང་དག་ལྷ་བོ་འདི་དག་ནི་མིང་ཅམ་ཐ་སྣང་ཅམ་བཏགས་པ་ཅམ་
 སྟེ། འདི་ལྷ་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་དང་། ལྷ་མ་མཁའ་དང་། ལྷ་
 དན་ལས་འདས་པ་དང་། གང་ཟག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

རི་སྣང་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟེན་བརྗོད་པ་སྣང། །དེ་
 བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀུན་རྗེ་བ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་གྱི་སྣང་ན་སྣག་
 མེད་གྱི་སྤྱི་དན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་ཆད་པས་ངེས་པར་བདག་ཆད་

བར་འགྲུང་རྟོ། །དེའི་སྲིད་མཐའ་འཛིན་གྱི་ཆད་པའི་ལྷ་བར་འགྲུང་ཉེ། འཛིག་ལྷ་ས་
 གང་བདག་ཏུ་བརྒྱུང་བའི་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྟལ་སྟལ་སྟལ་མཐའ་ཆད་བར་འཛིན་
 བ་མཐའ་འཛིན་གྱི་ལྷ་བའི་དོན་དུ་ཁྱེད་ཅག་གིས་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རྟོ། །གཞན་ཡང་སྲུ་
 དན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་གོང་རོལ་དུ་སྤང་བོའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་
 སྲ་སྲི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཁྱེད་གྱིས་ཁས་ཐུངས་པ་ལྷ་བར་འགྲུང་
 སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྲུང་རྟོ། །དེ་
 འདོད་ན་པན་ཚུན་ལྟོས་མེད་གྱི་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་
 འགྲུང་རྟོ། །དེ་ལྷ་བར་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་པོ་ང་ལས་ཏུ་ཞེས་བྲུ་བར་གྲུང་ཉོ་
 ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུང་བར་མི་འགྲུང་ཞིང་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་
 གྱི་འབྲས་བུ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤོང་བ་སོགས་སུ་ཐལ་བར་འགྲུང་རྟོ། །གལ་ཉེ་
 སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་
 སྤྱོད་མེད་དོ་སྐྱེས་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པ་མི་འགལ་ན་
 ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱད་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྲུང་རྟོ། །དེ་བས་ན་
 སྤང་བོ་སྐྱད་ཅིག་སྲ་སྲི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྲུབ་པའི་དོན་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་
 ཐུངས་ནས་སྤང་བོའི་རྒྱན་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་ཡང་དུས་སྐབས་གྱི་སྤྱིའི་གོས་གྱིས་
 གྱང་བ་སྐྱོབ་པར་འདོད་པ་དང་ཚོས་མཚུངས་པའི་སྲིད་སྤྱིང་པོ་ཅིའང་མེད་
 དོ། །གཞན་ཡང་བདག་དང་འཛིག་རྟོན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་མི་ལྡན་ཞེས་སོགས་ངེས་
 པའི་ཚེ། གལ་ཉེ་འཛིག་རྟོན་གྱི་སྐྱེས་སྤང་བོ་རྣམས་འཛིན་ན་དེའི་ཆེ་སྤང་བོ་རྣམས་
 སྐྱེ་འཛིག་གྲེད་པ་རང་གི་ལུགས་ཡིན་པའི་སྲིད་འཛིག་རྟོན་མི་རྟལ་པར་སྤང་བ་སྐྱེན་

དགོས་པ་དང་། ལྷ་འཕྲུལ་ལས་འདས་པའི་འོག་རོལ་དུ་སྲིད་ལྟར་ན་སྤང་པོ་རྣམས་མེད་
པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པའ་ཆད་
མེད་པ་སོགས་སུ་སྤང་སྟོན་རིགས་པར་འགྱུར་བས་སྤང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་
བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་། སྲིད་གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་འཕྲོར་བས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ངེས་པར་སྤང་པོ་འཕྲུལ་
རྣམས་པར་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྟོན་སྟེན་བདག་མེད་པ་
མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདག་དེ་དག་སྲིད་མེད་དུ་ཁས་སྲོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། གཤམ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། །མང་བས་
བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་པོར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནས། སྲིད་གྱི་རྣམས་འཕྲོར་བདག་མེད་
མཐོང་བ་ལ། །དེ་ཆེ་ངེས་པར་དངོས་རྣམས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་
པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤང་པོ་འཕྲུལ་རྣམས་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་
བའི་སྤྲུགས་ལ་རྣམས་འཕྲོར་བས་བདག་མེད་མཐོང་བའི་ཆེ་སྤང་པོ་འཕྲུལ་རྣམས་ཤེས་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་དགོས་ན། སྲིད་རང་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཅོམ་གྱི་ང་བདག་གི་མཚན་གཞིར་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཡང་རྣམས་འཕྲོར་བས་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཆེ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བ་
རོལ་པོས་སྤང་པོ་དང་རྣམས་ཤེས་བདག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་ནི། བདག་དང་
གང་ཟག་མིང་གི་ཐ་སྙད་ཅོམ་གྱིས་འཇོག་མ་ཤེས་པར་ཐ་སྙད་གྱི་བཏགས་དོན་
རིགས་པས་བཅོལ་བའི་སྟོན་སྟེན་བཞག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤང་པོ་འཕྲུལ་རྣམས་ཤེས་

རང་གི་རོ་མོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང། རྣམ་འགྲོར་པས་བདག་མེད་
མངོན་སྲུང་དུ་མཛོང་བའི་ཆེ་རང་གི་རོ་མོས་གྲུབ་པའི་བདག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
རྫོགས་དགོས་པའི་སྲིར་ན་སྤང་པོ་དང་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་མཛོང་དགོས་པའི་སྦྱོན་
འབྲུང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་པས་མ་བཅོམ་བར་མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པའི་གང་ཟག་
ཁས་སྦྱངས་པ་ལ་ནི་རང་གི་རོ་མོས་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་པར་མཛོང་ན་མིང་ཅམ་
གྱིས་བཞག་པའི་བདག་མེད་པར་མཛོང་དགོས་པའི་ཉེས་པ་འབྲུང་བའི་གོ་སྐབས་ག་
ལ་ཡོད། རོན་ཀྱང་གནས་འདི་འདྲ་བ་དག་ནི་ལུགས་འདིའི་རིགས་ལམ་སྤོ་མོ་ཞིབ་ཏུ་
འབྲེད་པའི་སྒོ་གོས་ཀྱི་མ་སྤུ་མེད་པ་དག་གིས་ཆེས་རྫོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤང་པོ་འཕམ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་བདག་ཡིན་ན། ཉེ་བར་སྦྱང་བྱ་དང་
ཉེ་བར་ལེན་པ་པོ་སྤྲད་པར་མེད་པས་བྱ་བྲེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་
པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ལ་ཅ་འཇུག་
འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་སྤང་པོ་
བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ན། མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་ངམ་བྲམ་ཟེ་གང་སྤྲད་ག་
ཅིག་བདག་གོ་སྤྲུང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲོད་ལྟ་བུ་བ་དེ་དག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་པོ་
སྤྲོ་པོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སྤྲོད་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་རི་ལྟར་དང་
ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་དམིགས་ལྷལ་ཡིན་པ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་བདག་ཏུ་སྦྱོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡིན་ན་མདོ་གཞན་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཚོར་བ་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་

བའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་སྤྲོ་མས་སྤྱང་སོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་བཀག་ཅིང་
 མདོ་སྤྲོ་མས་སྤྱང་སོ་རྣམས་བདག་ཡིན་པ་བཀག་ནས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤྱང་སོ་ལྟ་སོ་
 འདི་དག་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རྒྱས་པས་སྤྱང་སོ་ལྟ་ལ་བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པའི་བདག་ཐ་སྙད་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་ཉིད་བདག་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་
 དུལ་དུ་སྤྱང་པའི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེས་མདོ་སྤྲོ་རྣམས་ཀྱི་གྲུང་ལེགས་པར་བསྐྱིགས་
 བས། རང་གི་སྤྱོད་པ་གོང་འོག་གི་ཤིང་རྟའི་སྤོལ་འབྲེད་ཚེན་སོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུང་
 ལེགས་པར་འབད་གྲུང་གསལ་བར་མ་ཐོན་པའི་མདོའི་དགོངས་པ་སྤྱང་དེགས་སྤྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་གསལ་བར་སྤྱོད་ནས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དཔལ་ལྡན་ལྷ་
 བའི་ལུགས་འདི་ཉིད་མདོ་སྤྱང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་ལྟ་སྤྱོད་
 སྤྱོད་དེ་ཉིད་འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་ཏེ། འདིག་ཚོགས་ཅེས་པ་ནི་
 སྤྱང་སོ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་བདག་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དམིགས་དུལ་མ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར་རོ་ཞེ་ན། འདིག་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བདག་ལ་ལྟ་བས་
 འདིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ལྷ་བ་གྲགས་པས་བདག་འདིན་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱང་སོ་བདག་ཏུ་
 བསྐྱུང་ན་སྤྱང་སོ་བདག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། སྤྱང་
 སོ་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་བསྐྱུང་བས་བདག་འདིན་ལྟ་སྤྱོད་སྤྱོད་འཇུག་པར་
 འདོག་དགོས་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཁོས་ཇི་ལྟར་བསྐྱུང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་པའི་
 སྤྱིར་མ་འཇུག་པར་འགྲུང་རོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱང་སོ་བཞིན་དུ་བདག་གྲུང་གངས་མང་
 སོར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་གཞོན་གྱིད་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་བ་མེད་དོ་

ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་ཚྱོགས་སྡེ་མའི་འཕེན་མ་མཚོང་པར་གཞོན་གྱིང་གི་མདའ་
 འཕེན་པར་གྱེད་པ་ལ་རིངས་པར་ཆས་པའི་བབ་ཚོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བོང་དུ་བཤའ་
 བ་ལྟར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཐ་སྟད་པ་ཙམ་ཞིག་རང་སྡེ་བོང་འོག་
 ཀུན་གྱིས་མ་ཐུན་པར་ཁས་ལེན་ལ་དེ་ཉིད་རར་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་མ་ཡིན་གྱང་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 འདོད་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་བཞི་པོ་སྟུ་ཡང་མི་མ་ཐུན་པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རར་
 འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་གཞི་གང་ལ་གྱེད་མི་མ་ཐུན་པས་སྤང་པོ་ལྷ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སོགས་
 དེའི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་བདག་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱི་
 དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་རང་གཞན་གཉིས་ཀས་
 ཁས་སྐྱངས་པ་དེའི་མཚན་གཞི་སྤང་པོ་ལྷ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གྱེད་ན། བོང་
 དུ་བཤའ་བའི་སྐྱོན་དེ་དག་འབྱུང་བར་སྐྱེས་ཀྱི། བདག་ལྟ་ལྟ་སྐྱེས་ཀྱིས་སྤང་པོ་
 བདག་ཏུ་བཟུང་ན་བདག་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེས་ལན་གཅིག་གྱང་སྐྱེས་པ་མེད་པས་
 ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཤ་ཐང་བར་གྲས་གྱང་རང་ཉིད་
 ལྷུག་བསྐལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་སྤང་ཐད་དོ། །རར་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་སྤང་པོ་ལྷ་
 ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདྲིན་པར་སྐྱབ་བའི་ཁ་ནང་དུ་ཚྱོགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་
 མ་བརྟགས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའི་དོན་ལ་ཡང་བསྐྱོན་པར་གྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། བྱིས་པ་ནས་མཁས་པའི་བར་སྟུ་ལ་ཡང་ངའི་ལྷན་འདྲི་སེམས་སྟམ་དུ་
 འདྲིན་པའི་སྐོར་རང་འབྱུངས་སུ་སྐྱེ་ཞིང་ལྷན་འདྲི་ངའོ། །སེམས་འདི་ངའོ་སྟམ་པའི་སྐོ་

རང་གི་རང་གི་ས་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་སྤོང་བས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལེགས་
 ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་ཡིད་ཀྱི་
 རྣམ་ཤེས་བརྩུང་བ་འབྲེད་པར་སྐྱབ་བ་དག་གི་ས་འདུ་ཤེས་མེད་པ་བར་སྐྱེས་པའི་
 གནས་སྐབས་དང་འགོག་པ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་གང་ཟག་
 གི་མཚན་གཞི་ཚུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ལན་རྗེ་སྤྱིར་གདབ་པ་
 སོམས་ཤིག །རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱན་ཅམ་ཞིག་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འཛིན་
 པ་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྐྱབ་བས་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་པོ་དེའི་
 ཆེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱན་ཆད་པའི་སྤྱིར་གང་ཟག་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོད་ཏུ་
 མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཚན་
 གཞིའོ་སྐྱམ་ན། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བེམ་པོའི་རྒྱན་
 ཁོ་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པར་སྐྱབ་བ་ཁྲོད་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་ནི་ཚུ་རོལ་མཛེས་པ་
 དག་ལས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ལ་མཚན་རོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་འམ་རྣམ་པར་
 ཤེས་པའི་རྒྱན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་
 མཆེད་དུ་སྐྱེས་པའི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་འདས་ལམ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་སློམས་
 པར་འཇུག་པ་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སས་བསྐྱུས་པའི་གང་ཟག་རྒྱན་ཆད་
 པར་ཐལ། འདས་ལམ་གང་ཟག་དེའི་མཚན་གཞིར་མི་རུང་ཞིང་གཟུགས་དང་
 སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཚོས་གཞན་གང་ཡང་དེའི་ཆེ་མེད་པའི་སྤྱིར་
 དོ། །ཅི་སྟེ་དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིའོ་སྐྱམ་ན། དེ་
 ལྷན་མཛོད་དང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་ཕུགས་གཉིས་ལེགས་པར་སྐྱབ་བ་གཉིད་ནས་

ཉམས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་ཤེས་རིག་དང་ལྷན་པ་
 སུའང་མི་སྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །གསུམ་པ་རང་སྡེ་གཞན་དག་གིས་བདག་ལྟ་གཉིས་ཀྱི་
 འཛིན་སྐྱོངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་བཟག་པའི་བདག་མེད་རྗེ་ལྟར་
 འཛོག་པའི་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས།
 བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྒྱ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་གྲུས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་ཤིང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་
 རྗེས་ཡོད་ཅམ་བཟག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ།
 རང་སྡེ་བྱེ་བྲག་སྲུང་བ་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་
 སྡོད་ལས་ཀྱང་དེ་བས་ལྷག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མ་བཟན་པར་འདོད་པས་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་ལ་མི་མ་སྐྱན་པ་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྡོམ་
 དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་ཚོས་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་སྤངས་
 པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྤང་བ་ལས། སྡེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་སྡོ་ནས་བདག་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་
 མཛད་ནས་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་གཞུག་པའི་དགོངས་པས་གསུངས་ཀྱི།
 ཞེས་སོགས་དང་། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་ལས། བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་
 གང་ཞེ་ན། རྗེ་ལྟར་བདག་ཏུ་སྲུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་བཏགས་པའི་མཚན་ཉིད་
 དེས་སྤང་བོ་དང་ཁམས་དང་སྡེ་མཆེད་རྣམས་མཚན་ཉིད་བྲལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། རྣམ་འགྲུལ་ལས། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །བདེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་

སོགས། །ཡང་དག་མེན་པ་རྣམ་བཟུ་བྱུག་ །སློབ་བཏགས་ནས་ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད། །དེ་
 ཉིད་ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། །དེ་ཉིད་རྣམ་པ་རྗེས་རྟོགས་ཅན། །ལེགས་བསྐྱོམས་ཡང་
 དག་ལྟ་བུ་ཡིས། །སྲིད་པ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་འཛོམས་བྱེད། །ཅེས་སོགས་དང་།
 རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་ཀྱང་། །འདི་དག་དང་མ་སྐྱོན་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་
 ཆེར་ཡོད་མོད་ཀྱི་སྲུངས་རྣམས་རྗོགས་པར་གྱིས་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་
 བཞོན་དོ། །དེས་ན་གྲེ་བྲག་སྐྱོབ་ནས་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་བར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
 རང་སྲེ་སྲིད་ལུགས་ལ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་
 གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྲུངས་ཡིན་པར་འདོད་ལ། །དེའི་འཛིན་
 ཚུལ་ར་ཞེས་འཛིན་པའི་གཞིའི་བདག་འདི་སྤང་པའི་རྗེ་པོ་ལྟ་བུ་དང་སྤང་པོ་རྣམས་
 དེའི་ཁོལ་པོ་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ། །རའི་གཟུགས་རའི་ཚོར་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སློབ་ནས་
 སྤང་པོ་རྣམས་བདག་དེས་དབང་བསྐྱུར་བུར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་རྗེ་ཁོལ་
 ལྟར་བདག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྐྱོན་པའི་རང་རྒྱ་བར་སྐྱང་ལ། །དེ་ལྟར་དུ་
 ཡོད་པར་ཞེན་པ་ནི་བདག་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའོ། །དེ་ཡང་རའོ་སྐྱམ་པའི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་བདག་དེ་རྟག་མི་རྟག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་དུ་ཡོད་
 སྐྱམ་དུ་སེམས་པ་ལ་ཞུགས་ནས་དབྱུད་པ་ན། །རྒྱ་མཚན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སྐྱེ་འཛིག་མི་བྱེད་པའི་རྟག་དངོས་དང་ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་སུ་སོགས་སུ་འཛིན་
 པ་ནི་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་དུ་
 འདོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྲུངས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རྟག་གཅིག་རང་
 དབང་ཅན་དུ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོབ་པ་དེ་དག་སུ་ཡང་མི་འདོད་

དོ། །འོན་ཀྱང་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་བརྒྱུད་བ་ལྟར་ལྷན་ལྷན་གྱི་དེ་ལྟར་བའི་རྟལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་ལྷན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་བའི་རྟལ་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་ལྷན་བ་ཞིགས་ན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྷན་བ་ཞིགས་པ་དང་། གང་ཟག་ལྷན་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་ལྷན་བ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟོགས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་ཅམ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྟོང་རུས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། རྩེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་དང་། རྣམ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་དང་། དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱུ་མོང་གི་ལྷན་བའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་མི་རྟལ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོར་འདོད་པ་ནི་རྣམས་པར་མ་བརྟལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་བདེན་པའི་མི་རྟལ་པའི་རྣམས་པ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་དེ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམས་པ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཐམས་ཅད་དེ་འདོད་ན། ལྷན་བའི་སྐྱད་ཅིག་མ་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་དང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྤངས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མི་རྟལ་པའི་རྣམས་པ་དང་བདག་མེད་པའི་རྣམས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྣམ་འབྲེལ་པས། ལྟོང་ཉིད་ལྷན་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོམ་བ་སྐྱུ་ག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟལ་པའི་རྣམས་པ་དང་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་བ་བའི་རྣམས་པ་རྟོགས་པའི་

ལྟོ་ལ་བཏེན་ནས་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་སྐྱོ་སྤྱེ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གོམས་པ་
 ལས་འཁོར་བ་ལས་ཀྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བཤད་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པར་ཟད་
 ཏོ། །དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་མདོ་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་
 མི་འདོད་ཅིང་ཐེག་དམན་གྱི་སྤེ་སྤོང་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཡང་ཁས་
 མི་ལེན་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་དང་དེ་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་
 སྟོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྱེལ་དང་མཛོད་ལ་
 སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྟོན་པའི་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་དུ་འང་
 ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་འཆད་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་བཤད་
 ཏོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྤེལ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པའི་གང་ཟག་
 གིས་གོང་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྒྱ་
 རྒྱུད་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བེན་པར་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་
 ལྷུང་ན་ཆེ་གསུམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། རང་སངས་
 རྒྱས་སུ་རིགས་ངེས་པ་བསེ་དུ་ལྷ་བྱའི་རིགས་ཅན་གྱིས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་
 འབྲིང་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་ཀྱིས་བེན་པར་བྱས་ཏེ་ཉམས་སུ་སྤངས་པས་བསྐྱེལ་བ་
 བརྒྱའི་དུས་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རྒྱབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དག་བཅོམ་པ་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ཀྱང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
 མཛོན་སུམ་དུ་འབྱེད་པ་ལ་སྤྱགས་རབ་དུ་མི་གསལ་པའི་ཆ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་ཤིང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
 གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་

ཡས་པ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་གསོག་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་ཟེན་པའི་
སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ན། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་
ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་
གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་ཚོགས་གསོག་པའི་རིང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཐར་བ་ཆ་
མ་ལུན་ལ་གནས་པའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོར་ལམ་དོད་ནས་བཟུང་སྟེ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་ཐམས་ཅད་བསམ་
གཏན་བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་གཅིག་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་སྟེ།

མངོད་ལས། སྒོན་དང་བསེ་དུ་བྱང་ཚུབ་བད། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་
ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྒོན་དུ་ཐར་ཆ་མ་ལུན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོད་
པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལྷ་དན་ལས་འདའ་བའི་མངོད་པ་
མ་བསྟན་གྱི་བར་དུ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་དང་། སྐྱ་ཆེའི་འདུ་
བྱེད་བཏང་ནས་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤྱང་འདས་མངོན་དུ་མངོད་ཅིང་མར་མེ་འི་བ་ལྟར་
བེམ་རིག་གཉིས་ཀ་རྒྱུན་ཆད་པར་སྐྱ་བ་དང་། འོངས་སྒྲོད་རྫོགས་པའི་སྐྱའི་ནམ་
གཞག་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་འདོད་པ་
ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ནི་མཚོག་གི་སྐྱལ་བའི་སྐྱའི་གཟུགས་སྐྱ་སོ་སོའི་
སྐྱེ་བའི་ལུང་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་པས་སྐྱལ་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ལ། མངོ་སྟེ་བས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་དེ་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་
དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དགུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་མ་གྱིས་
སོ། །སེམས་ཅན་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱོགས་
ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བརྟན་པར་འདོད་པ་ལ་བྱུང་བར་མེད་
ཅིང་། གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་གང་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྗེ་ལྟར་རྣམས་པར་འཛོགས་པའི་ཚུལ་ནི་རྒྱས་པར་གོང་
དུ་བརྗོད་བྲིན་ཏོ། །

བཞི་པ་དེ་ལ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་དགག་པ་རི་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཚུལ་ནི། གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྲུངས་ལ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་བའི་རྗེས་
ཡོད་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་ཚུལ་ནི་གོང་དུ་བཤམ་བྲིན་ལ། རྫོང་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བདག་མེད་མཚོང་བ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་རྫོགས་པར་མི་
འགྱུར་ཞིང་། །གཟུགས་ལ་དམིགས་ནས་འཇུག་སྲིད་འདོད་ཆགས་སོགས། །སྐྱེ་
འགྱུར་དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྫོགས་མེད་སྲིད། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་འོག་ཏུ་བཤམ་བར་
བྱའོ། །གཉིས་པ་ཐམ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་བྱུང་བར་དུ་བརྗོད་པ་ནི། གོང་དུ་བཤམ་པ་
ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དཔྱོད་པ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཚོས་ཀྱི་
སྲིད་དུ་གང་བཀག་པས་བདག་མེད་དུ་འཛོགས་པའི་བདག་གཉིས་དང་དེར་ཞེན་
ལྷགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་འདོད་མོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྷན་ལྷ་བ། གཞི་ཚོས་ཅན་
ཀྱི་སྐོན་པ་བདག་མེད་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་
བྱུང་བར་མི་བཞེད་དེ།

འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་འདི་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་སློལ་སྲིད། །ཚོས་དང་གང་ཟག་
 དགེ་བས་རྣམ་གཉིས་གསུངས། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 དང་། གཞི་ཚོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀག་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་བཞེད་དེ།
 བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། །དེ་
 བེ་ཚོས་དང་གང་ཟག་གི་དགེ་བས་གཉིས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་པའི་ཀྱང་དགག་བྱའི་བདག་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བཞེད་དེ།
 ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་
 རྒྱལ་ས་སུ་འགྲེལ་བ་བུ་རྒྱ་བླ་མི་ཏ་ལས། བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་
 བདག་མེད་པའི་དཔེར། རྒྱ་མ་དང་། འག་ཆ་དང་། གཟུགས་བརྟན་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་
 དང་། མི་ལམ་དང་། དབུ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཚུ་ཡི་ཚུ་བྱུར་དང་། ཚུ་འིང་གི་སྤང་པོ་
 དག་བརྟན་ཏེ། འདི་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་མཐོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་མེད་
 དེ། འདི་དག་ནི་སློལ་བ་ཡང་ཡིན། འདི་དག་ནི་རྒྱན་པ་ཡང་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱང་
 གསུངས་སོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། བདག་མེད་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་
 ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་སློབ་དཔོན་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་
 པ་ལ་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལ་སྲིད་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བུའི་རིགས་ནི་གཉིས་ཏེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་
 སློན་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་བ་རེ་ཤིག་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་ཏུ་མི་རུང་
 ཞིང་ད་ལྟ་ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་ཏུ་རུང་
 བ་དང་། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པས་དེའི་ཚེ་ཉིད་ནས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་བ་ཡང་
 དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྣོད་ཏུ་རུང་བའི་གང་ཟག་གོ། །དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བསྟན་ལ། གཉིས་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 སོགས་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་པ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་བསྟན་གྱིང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་བ་
 གོམས་པར་མ་བྱས་པར་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་སྒྲོམ་པ་གོམས་པས་ནི་ཤེས་བུའི་སྐྱིབ་
 པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་གྱང་སྤང་བར་མི་རུས་སོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་
 ལས་གྱང་རེ་ཤིག་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྲ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྣོད་ཏུ་མི་རུང་
 བ་གདུལ་བུ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་མ་སློན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་ཏུ་མཛད་
 བས། བདེན་པ་གཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་བོར་སྟོས་པའི་རྣམ་
 པས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་བཀག་པ་ཅམ་ཀྱི་གང་ཟག་བདག་མེད་
 དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བུ་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སློན་པའི་དབང་ཏུ་མཛད་
 བས། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྲ་རགས་གཉིས་གསུངས་གྱིང་། སྲ་མ་
 བྱི་གཙོ་ཆེར་འཁོར་བ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་

སོགས་པའི་ཀུན་ནས་དགིས་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་གསུངས་
 པ་སྤྱིན་བྱེད་གྱི་ལམ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་
 བྱེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་དག་གིས་ཀྱང་གང་ཟག་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྒོང་པར་སྒྲོམ་པ་གོམས་པའི་སྒོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་
 བོན་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞེས་སྒོབ་དཔོན་འདི་གཉིས་བཞེད་དོ། །དེས་
 བ་མཁས་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 བྱེད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་རའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་འདི་ཉིད་ལ། ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྐྱད་གང་ལ་
 འཇུག་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཡུལ་གྱི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་བྱུར་སྐྱང་བ་
 དང་། ལྷང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་ནི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇིན་པའི་འཇིན་
 ཚུལ་ཉེ། དེ་ཉིད་རང་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་འཇིན་སྐྱངས་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་ང་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་རང་འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་གྱི་འཇིན་སྐྱངས་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་གང་
 ཟག་གི་བདག་ཅེས་ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་སྟེ། ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་ཡང་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དགག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་གི་བདག་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པར་འདོད་དོ། །ངར་
 འཇིན་ལྟན་སྐྱེས་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་ནི་ཐ་སྐྱད་དུ་ལས་འབྲས་གྱི་
 ཉེན་དུ་ཡོད་ལ། དེའི་མཚན་གཞི་ནི་སྤང་པོ་རྣམས་ཚོགས་པ་དང་རེ་རེ་བ་དང་སྤང་
 པོ་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་ཅམ་གྱི་

བ་སྣང་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པ་ཅམ་དང་ཡན་ལག་རེ་
 རེ་བ་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་པ་ཡང་ཤིང་རྩ་མ་ཡིན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་འདོགས་པ་བཞིན་ལོ་སྟེ་འདྲ་དུ་དགོངས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་མདོ་
 ལས། རི་རྩར་ཡན་ལག་ཚོགས་རྣམས་ལ། །བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྗོད་པ་ལྟར། །དེ་
 བཞིན་སྤང་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། །ཀྱུན་རྗོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་གྲུའོ། །ཞེས་དང་།
 རྒྱལ་པོ་ཚེན་པོ་སྟེ་ས་བྱ་གང་ཟག་དེ་ནི་ཁམས་རྒྱག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་རྒྱག་
 པ། ཡིད་གྱི་ཉེ་བར་སྦྱོད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རང་གི་སྤང་པོ་
 རྣམས་དང་མིག་དང་རྣ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ནང་
 རས་ཚོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་
 འཛིན་ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་རྣ་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཚན་
 གཞི་དང་གང་ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཚོས་གྱི་མཚན་གཞི་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། དེ་དག་རྫོ་ལྷན་སྟེ་ས་ལ་ཡུལ་གྱི་རང་དོས་ནས་གྲུབ་པའི་ང་ཡི་
 བར་སྣང་ཞིང་དེ་འདྲའི་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་
 ཞེན་པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ལྷན་སྟེ་ས་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་
 སོགས་ལ་དམིགས་ན་ས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་ཡི་བར་
 འཛིན་པའི་འཛིན་སྣངས་ཡོད་པས་མ་ཁྲུབ་པ་ནི་རྫོ་ཁ་ནང་དུ་སྟོགས་ནས་བལྟས་ན་
 རྫོང་བས་འགྲུབ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་། དེའི་སྤྱིར་མིག་སོགས་ང་ཡི་བའི་མཚན་
 གཞི་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་ང་
 ཡིར་འཛིན་པ་ཡིན་མི་དགོས་པ་གསལ་བར་གྲུབ་པས། རང་རྒྱུད་གྱི་མིག་སོགས་ལ་

དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་ཀྱང་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་
 འཛིན་སྒྲངས་མེད་པ་དག་ནི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་མ་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་ང་ཡི་བར་སྤང་བའི་ང་ཡི་བར་འཛིན་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་
 པ་ནི་ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་མ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱིས་
 མ་བསྐྱུས་པའི་ལོ་བྱུང་དང་ལུལ་ལ་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱུང་བྱུང་རང་བཞིན་གྱིས་ལྷན་པར་
 འཛིན་པ་ཅམ་གྱིས་ང་ཡི་ར་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རང་འཛིན་སྤྱན་སྐྱེས་
 ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་ལྟ་ཡིན་པས་སྤྱོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཡིན་
 བ་རང་འཛིན་པས་མ་སྤྱོད་ལ། གང་ཟག་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་ལྷན་པར་འཛིན་པ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། རང་འཛིན་དང་ང་
 ཡི་བར་འཛིན་པ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ང་ཡི་བར་འཛིན་པ་ཡང་འཛིན་ལྟ་
 དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་རང་འཛིན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་བཤད་པ་ལ།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་
 ལོག་རྟོག་དག་གི་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 བཞེད་པའི་ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་འདུགས་བཞེད་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པར་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུབས་པའི་ལུང་ནི་ས་བརྟུ་པའི་
 མཛོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བའི་རིགས་སྤྱི་སྤྱེས་

བའི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྷན་པ་ནི་སྤྱི་ས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་
 །
 གྱིས་སློན་པོའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སློའི་སྟོབས་གྱིས་
 །
 རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་སློ་
 །
 ཡི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་
 །
 ལོ། །ཤེ་རྒྱལ་པོའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་
 །
 མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་གྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
 །
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་གྱི་རང་གི་སློ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་དབྱུང་བས་ནི་
 །
 མ་ཡིན་ལོ། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 །
 སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 །
 སངས་རྒྱས་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 །
 བྱངས་ནས། བྱང་འདི་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་
 །
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གསལ་བར་དེས་
 །
 ཉེ། ཞེས་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་
 །
 བ་ཅེས་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ས་དང་པོའི་གནས་སྐབས་ཡིན་
 །
 ལ། སྐབས་དེར་ཉན་རང་རྣམས་སློ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པར་
 །
 གསུངས་པས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་
 །
 བྱུང་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ས་དང་པོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མཛོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་ཤིང་ཉན་
 །
 རང་དབྱ་བཙེམ་པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོ་བས་ཀྱང་
 །
 ཉན་རང་རྣམས་སློ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུལ་དུ་དགོངས་

སོ། །རིགས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྲིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་གྲང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔས་གྲང་རང་
 གི་སློམ་རྣམ་པར་དབྱེད་པས་གྲང་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། སྲི་རོལ་པ་
 བཞིན་དུ་འདི་དག་གིས་ཁམས་གསུམ་ན་སྲོད་པའི་སྲ་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྦྲངས་པར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་རོ་བོ་ལ་དམིགས་པས་སྲིན་ཅི་
 ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྲིར་གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ་
 བདག་ཏུ་གདགས་པའི་རྒྱ་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་རིགས་པ་གསུམ་བསྟན་ཏེ། རིགས་པ་དང་པོ་ནི། ས་དང་པོ་ལ་གནས་
 པའི་བྲང་སེམས་ཚོས་ཅན། རྫོང་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་རྣམས་སློམ་ཟིལ་
 གྱིས་གཞོན་ལུས་ལ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་སློམ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་པའི་ཁྲད་
 པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫོང་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་ཀའང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ནས་མ་
 རྟོགས་པར་མཚུངས་པའི་སྲིར། ཞེས་པ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེས་པ་
 ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་དང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་
 གཉིས་ཚོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་མཚུངས་གྲང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྲོང་རུས་གྱི་
 གང་ཟེག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པས་སྲོན་མེད་ཅེས་ལན་
 གདབ་པར་རུས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་སྲུན་སྐྱལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཚོས་གྱི་

བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་
འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱེད་མཚུངས་པའི་སྲིད་དོ། །

རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་དག་བཙུག་འདི་དག་ཚེས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འདྲིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་པའི་གཉེན་པོ་
རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་སྲི་རོལ་པའི་བྱང་སྲོང་བཞིན། གལ་ཏེ་འཁོར་
པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདེན་འདྲིན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་
གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོན་མེད་
དོ་སྟོན་ན། དེ་ལྟ་ན་གྲུབ་མཐས་སློམ་བསྐྱུར་བའི་དུད་འགོ་སོགས་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་
བར་འགྱུར་པའི་མ་རིག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲི་རོལ་
པ་བཞིན་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཞུང་ལྷག་མས་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཙུག་ཚེས་
ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ།
གང་ཟག་དང་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་སྤང་པའི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
པའི་སློང་དང་འདྲིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་པའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སྲིད།
འདིས་ནི་གདགས་གཞི་སྤང་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཞེན་ལུལ་སུན་མ་སྲིན་ན་
བཏགས་ཚེས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་ཞེན་ལུལ་ཡང་སུན་མི་སྲིན་པས་
གང་ཟག་གི་གནས་སུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་འདི་

ཉིད་སློབ་དཔོན་སྐྱེས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྐྱབ་པའི་སྲིད།

རིན་ཆེན་སྲེང་བ་ལས། རི་སྲིད་ལྷུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལས་ངར་
འཛིན་ཉིད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལས་
གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །དཀྱིལ་
འཁོར་ལྟ་བུ་མཁ་ཚུལ་གྱི། །རྒྱ་ཚན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་མ་ཐོབ་སྲིད། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་
འགྱུར། །དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་འཇུག་པའི་རང་
འབྲེལ་དུ་བྲངས་སོ། །དེའི་རྐང་བ་དང་པོ་བཞིའི་དོན་ནི། །ལྷུང་པོ་བདེན་འཛིན་དང་
འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་
ངར་འཛིན་སྐྱེས་སྐྱེས་ཀྱང་རང་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མ་
སྐྱེས་པའི་སློན་པོ་རྒྱུད་ལ་མ་ཉམས་པར་ཡོད། །དེ་ཡོད་ན་དེའི་དབང་གིས་ལས་
བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན། །ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། །ལྷུང་པོ་བདེན་
འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་ངར་འཛིན་སྐྱེ་དགོས་པར་བསྟན་ཀྱང་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་
ལྷུང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་བྱུང། །དེ་ཡོད་ན་ལས་བསགས་
ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བས་བྱུང། །ཅེས་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དཔེར་ན་ནས་ལ་བསྐྱེན་ནས་
ནས་ཀྱི་རྩུ་བུ་སྐྱེ་དགོས་པས་བྱུང་ཅེས་སྐྱེས་ན། །དེ་ཅེས་གྲིས་ནས་ཡོད་ན་ནས་ཀྱི་
རྩུ་བུ་ཡོད་པས་བྱུང་པར་ཁས་སྐྱོང་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །སློལ་ཀ་བར་བའི་དོན་ནི།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ་ལས་གསུམ་པོ་དེ་
ཉིད་ཐོག་མཐའ་དབུས་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་དེས་པ་མེད་པར་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་

གཅིག་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་བཞེན་དུ་འཁོར་བའོ། །སྒྲོ་ཀ་གསུམ་
པའི་དོན་ནི། སྤང་ལོ་དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་དུས་གསུམ་ཉིད་དུ་འང་རང་
བཞེན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མ་ཐོབ་པ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྲིད། དེའི་སྟོབས་གྱིས་རང་
འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་བྲ་བའོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་ལས། ཇི་ལྟར་མིག་ནི་འཁྲུལ་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་
ནས། དེ་ལྟར་ཡང་དག་ཇི་བཞེན་དུ། །འགྲོ་བ་དོན་མེད་ཤེས་ནས་ནི། །རྒྱ་མེད་པ་ཡི་
མེ་བཞེན་དུ། །གནས་མེད་མེན་མེད་སྲུང་བ་འདལ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་པ་
རྣམས་བྲངས་སོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་བྲང་སེམས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་གསུངས་
སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉེ། སྲུང་བ་འདལ། །ཞེས་པའི་འཇུག་ཐོགས་ཉིད་དུ། དེ་ལྟར་བྲང་
རྒྱབ་སེམས་དཔས་ཀྱང། །མཐོང་ནས་བྲང་རྒྱབ་དེས་པར་འདོད། །འོན་ཀྱང་དེ་ནི་
སྤྲིང་རྗེ་ཡིས། །བྲང་རྒྱབ་བར་དུ་སྤིང་མཚམས་སྒྲོར། །ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་
ཅེས་པ་དང་ཀྱང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རུས་པས་ལྷ་མ་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པར་ཤེས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉོགས་ན། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱིས་གང་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གཞི་
ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་ནས་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་བསྟན་
པར་སྐྱབ་པ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ལ་བསྟན་པའི་མདོ་དག་ལས་
ཀྱང། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྲིབ་པ་སྤང་བར་བྲ་བའི་སྲིད།

གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བརྗོད་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བཞེན། །འདུ་ཤེས་

སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྒྲིག། །འདུ་བྱེད་རྣམས་མི་རྒྱ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱུ་མ་
རྣམས། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་དབྱ་བ་བརྟོས་
པ་དང་། རྒྱ་ལི་རྒྱ་བྱུང་དང་། སྒྲིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་ཤིང་གི་བྱུང་ལོ་དང་། སྐྱུ་མ་ལ་
སོགས་པའི་དཔེ་དག་གིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ངེས་པར་དབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །

དོན་འདི་ཉིད་སྟོན་པར་མཛད་པ་ན་སྟོན་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྐྱེན་སྐྱེས་གྱིས། ཐེག་པ་
ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །ཤེས་ཀྱི་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་
ལོ། །ཤེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྡན་
དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཐུན་པས་ཀ་ཉ་ཡ་ན་ཡི། །གང་མས་དག་ལས་ནི་ཡོད་
པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་གསུངས་སོ་ཞེས་བཤད་
དོ། །ལྷུང་བར་བ་འདིའི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་ཡོད་ནའང་འོག་ཏུ་བཤད་པ་
བྱུང་། །སྐྱབས་འདིར་འབྲེལ་བ་ལས། །གང་ཞིག་གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལས་ཀྱང་
ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟེ་སེམས་པ་དེ་ཡི་ལྷགས་དེ་ཡང་འདི་ལྟར་རིགས་པ་དང་ལྷུང་དང་
འགལ་བར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷོགས་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་བ་ལོ་ནི་ལེགས་ལྡན་
འབྱེད་ཡིན་ཏེ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་འབྱེད་བདུན་པའི་འབྲེལ་བར་ཐེག་
དམན་གྱི་མཛད་ལས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ། །ཤེས་རབ་སྟོན་
མེད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དགག་པ་
མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྐྱེར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་ཐེག་པ་དེ་ལ་

བྱེད་པ་ཡོད་ན་ཞི། ཐེག་ཆེན་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་པ་ཁོ་
 བ་ཡིན་པར་འགྲུར་དགོས་ལ། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་ས་རྒྱམས་དང་། སྤྱིན་སོགས་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། བསྟོ་བ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་ལ་
 སོགས་པ་ཐབས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུ་དུ་བྱུང་བ་དག་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མ་ཐུ་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱེད་པ་དག་ཀྱང་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་
 ལས་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་ལམ་དང་། སྟོན་པ་ཡོངས་བསྟོ་མ་བཤད་
 དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ག་ལ་འགྲུར། བྱང་ཆུབ་སྟོན་པ་གནས་པའི་
 དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱལ་བ། །དེ་ཕྱིར་
 མཁམ་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བརྒྱུད། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་པ་ལྟར་
 བ་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་ནི་ཉོན་སྤྱིབ་ཚམ་སྲང་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྡུས་པ་ཚམ་ཞིག་བསྟན་ལ། ཐེག་ཆེན་ལས་
 བེ་ཤེས་སྤྱིབ་མ་ལུས་པར་སྲང་བའི་ཕྱིར་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་
 བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྟོན་པ་ལས། མཚན་མ་མེད་པ་
 མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །དེ་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 ལས། །དེ་ནི་ཚང་པར་བསྟན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྟོན་བ་
 དཔོན་འདི་ཡི་ལུགས་ལ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྟོན་གཉིས་སུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་བསྟན་མ་བསྟན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་དུ་འང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་སྟོམ་མི་སྟོམ་གྱི་བྱུང་པར་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན་ཐེག་ཆེན་
 པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྟོམ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་

བས་ཚོས་ཉི་ཚེ་བ་ཞིག་གི་སྒྲིང་དུ་བདེན་མེད་གཏན་ལ་པབ་ནས་སྒོམ་ཞེས་པའི་དོན་
 མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་བ་གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་བདེན་མེད་རིགས་བ་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་
 བས་ཚང་མས་དེས་ན་ཚོས་གཞན་གང་གི་སྒྲིང་དུ་འདྲ་རིགས་བ་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་
 བས་སྒོ་ཁ་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དེས་ཀྱས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་
 ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཚེན་པས་ནི་རྩ་ཤེས་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་གཞི་དེ་དེའི་སྒྲིང་
 དུ་ཡང་རིགས་བ་མི་འདྲ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དེས་པར་བྱེད་པ་དང་།
 གཞི་གཅིག་གི་སྒྲིང་དུ་ཡང་རིགས་བ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་
 དེས་པར་བྱས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཐེག་དམན་ལ་ནི་
 རིགས་བ་མདོར་བསྐྱས་བ་གཅིག་གིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཚང་མས་གྲུབ་ན། དེ་ནས་
 རིགས་བའི་སྒོ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྲ་མ་ལྟར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྒོ་རྒྱས་
 པར་མི་བྱེད་པས། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྒོམ་བ་རྒྱས་བསྐྱས་དང་རྩོགས་མ་རྩོགས་
 ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་
 སྒོར་བ་ལྟར་ལེན་མི་ལེན་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལོ། །དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་རི་ལྟར་བཤད་
 པའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་ལ། དེ་ཉིད་མི་འཐད་པར་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་དགག་བ་ནི། བརྗོད་
 ཐབས་སྤྲས་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱ་བ་གྲགས་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་
 ཟབ་གི་བདག་མེད་རྟོགས་བ་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་བཤད་པ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་སྡེ་
 བས་གང་ཟབ་གི་བདག་མེད་སྤྱང་རིགས་གཉིས་ཀས་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྒོ་ལེགས་
 པར་དེས་ཀྱང་སྤྱང་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་དེས་པའི་ཕྱིར། བཏགས་ཚོས་རང་

བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་དགོས་པས་ཀྱང་
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། གནས་མ་བྱའི་སྡེ་བས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་ཀྱང་བྱམ་པའི་
 གདགས་གཞིར་ཀྱང་པའི་རྩམ་རྩམ་ཡོད་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་གྱིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ལ་ཉོན་མོངས་གྱིས་
 ཁྲུབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་། ས་
 བདུན་པར་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་ཤིང་ས་བདུན་བ་ནས་ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་རྒྱས་པར་
 སྐྱབ་རྣམས་ནི་ནང་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ས་བདུན་བ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་སྐྱོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། ས་བདུན་པར་ཤེས་
 རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་རྒྱས་པ་མ་ཐོབ་ཅིང་ཉན་ཐོས་
 དགྲ་བཅོམ་གྱིས་དེ་ཐོབ་པའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་འཇུག་
 པ་གསུང་རྟོག་ཡང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཐལ། དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་
 པར་སྤངས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་ཐོབ་པར་ཐལ་ཞིང་། དེ་ཡང་
 འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །སྤང་པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་ན་ནི་རང་འཛིན་གྱི་སྐོན་སེམས་
 བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་
 ལྷགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། ལས་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྤང་
 པོ་བདེན་འཛིན་ཡོད་པའི་སྲིད། ས་བཅུ་པའི་མདོའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། ས་
 དུག་པ་མན་ཆད་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་བག་ལ་ཉལ་
 གྱི་ཉོན་སྐྱིབ་སྐྱོང་བའི་རྒྱས་པ་ཤིན་ཏུ་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཐོབ་པས། ཉན་ཐོས་དགྲ་

བཅོམ་སྒོ་ཡི་སྒོ་བས་གྲིས་ཟེལ་གྲིས་གཞོན་མི་རྒྱས་ལ། ས་བདུན་པར་དེ་ཐོབ་པའི་
 སྲིང་ཟེལ་གྲིས་གཞོན་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་ནི་དག་
 བཅོམ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་ཡང་འཁོར་བར་འཆིང་བའི་ཉོན་སྲིབ་སྦྲངས་ཀྱང་བག་ལ་
 ཉལ་གྱི་ཉོན་སྲིབ་སྦྲང་བའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པ་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་ཐེང་བའི་ལུང་གི་དོན་
 ཡང་། རི་སྲིད་སྤང་བོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་རང་འཛིན་ཤས་ཆེ་བར་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། རང་འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་གསོག་པ་ཤས་ཆེ་ལ། ལས་
 ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེ་བ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ལ་
 ཐལ་བ་དང་པོ་ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་ན་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་མ་རྟོགས་པས་བྱུང་བར་འདོད་པའི་དོར། མདོ་སྤེལ་ས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཚད་མས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཤེབས་པ་བསྐྱབ་བྱ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་པས་སྲི་ཚོལ་གྱི་དོར་བསྐྱབ་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་སྦྱས་པའི་སྲིང་རིགས་
 པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དབུ་མ་
 རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་རང་སྤེལ་མཐའ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ལྟ་ཞོག །བྱུང་མཐའ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤྲོགས་པའི་སྦྱེ་བོ་ཐ་
 མལ་བ་དག་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྣེས་གྱི་འཛིན་སྦྲངས་སུ་ན་
 མ་སྤུང་བར་རང་སྤེལ་འདི་དག་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སྦྱེད་དུ། རང་སྤེལ་འདི་དག་གང་ཟག་གི་
 བདག་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་གྲིས་སྒོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་རང་སྤྲུགས་ལ་
 དམ་འཆའ་བས་སྣག་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཐ་སྣང་བཏགས་དོན་
 རིགས་པས་བཅོམ་ནས་འཛོག་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྲིས་བྱུབ་

བར་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད། ཞེས་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་སྣ་བར་བྱ་ཡིས། བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་
གཞོན་གྲོང་དང། ཚོད་གཞི་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པ་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡོད་ན་སྣོས་ཤིག །ཉན་
ཐོས་གནས་མ་བྱ་བས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅེ་
ཞིག །བཏགས་ཡོད་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་ཅམ་ལ་གྲེད་དམ། བཏགས་ཡོད་
མཚའ་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་གྲེད།

དང་པོ་ལྟར་ན་རྒྱབ་བན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྲ་སྲི་མེད་པར་རྟོགས་པ་སོགས་སུ་ཉ་
ཅང་ཐམ་ཞིང། ཅ་བའི་འདོད་པའི་ལན་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བྱམ་
པའི་ལན་ལག་དེ་དེ་བ་རྣམས་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང། དེ་རྣམས་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་
གྱུར་པའི་བྱམ་པ་ཡང་མེད་པ་ཅམ་ལ་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་དུ་བྱས་
པའི་ཉི་ཆེ་བའི་བཏགས་ཡོད་ཅམ་བྱམ་པའི་སྐྱེད་དུ་ཚད་མས་དེས་པ་ལ་གྲེད་དམ།
བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། མིང་དོན་
རིགས་པས་བཅའ་ནས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བཞག་ཏུ་མེད་པ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་
བྱས་པ་མཚའ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བཏགས་ཡོད་བྱམ་པའི་སྐྱེད་དུ་ཚད་མས་
དེས་པ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཚད་མས་
དེས་པར་འཛོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་རུས་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་སྐྱི་
མཚན་གྱི་སྐྱེད་དུ་བདེན་མེད་ཚད་མས་དེས་པར་ཐམ། ཁྱོད་གྱིས་སྐྱི་མཚན་གྱི་སྐྱེད་
དུ་ཉི་ཆེ་བའི་བདེན་མེད་ཅམ་ཚད་མས་དེས་པའི་སྲིད། མ་གྲུབ་ན། གནས་མ་བྱ་བས་
བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བྱུང། འདོད་ན། མདོ་སྡེ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
གྱིས་སྐྱི་མཚན་གྱི་སྐྱེད་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་དེས་པར་ཐམ། འདོད་པ་

དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་ཁས་སྦྲངས་པ་དང་འགལ་
 ཞིང་། ལྷབ་རྟགས་ཡང་ཁས་སྦྲངས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་
 ཚད་མས་དེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཏགས་ཚོས་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་ན་
 གདགས་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་དེས་དགོས་སོ་ཞེས་སྣང་ཡི། རང་རང་གི་བྱུང་
 མཐས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་པ་
 ལ་གདགས་གཞི་འདྲ་དེ་འདྲ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་དེས་དགོས་སོ། །ཞེས་ཁས་མི་
 ལེན་པས་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། ཚད་མ་སྡེ་
 བདུན་ནས་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པ་དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཉན་ཐོས་གནས་མ་བྱ་བ་བས་
 ལྟ་བ་དམན་པར་ཐལ། དེས་བྱམ་སོགས་བཏགས་ཡོད་མཚན་ཉིད་ཚང་བར་རྟོགས་
 པ་གང་ཞེག །ཁྱོད་བྱམ་སོགས་རྗེས་ཀྱི་འདོགས་པའི་རྒྱལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ཀ་ཁས་སྦྲངས་སོ། །གང་ཟག་གི་སྡེ་དུ་རང་བཞིན་
 མེད་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཚད་མས་དེས་ན། སྤང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བར་དམ་
 འཚའ་བ་མི་སྲིད་དེ། དེགས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གི་སྡེ་དུ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་
 མཐར་ཐུག་པ་དེས་པའི་དེགས་པ་དེས་སྤང་སོགས་ཀྱི་སྡེ་དུ་འདྲ་བའི་མེད་སྟོ་ཁ་
 ལྟོགས་པ་ཅམ་གྱིས་དེས་པར་བྱེད་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་དེགས་སྟོབས་གྱིས་དེས་པར་བྱེད་པ་ལ། ཤེས་བྱའི་གསལ་བའི་དབྱེ་
 བ་སྲིད་ཚད་དེ་དེ་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་གྱིས་སྣུབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་དེགས་སྟོབས་གྱིས་
 དེས་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན། གནས་མ་བྱ་བས་
 ལུས་པའི་སྤྲེང་དུ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་པ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །ས་དང་
 བོ་བས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཟེལ་ཀྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། ས་དང་བོ་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལ་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྤོང་བའི་ལུས་པ་ཡོད་
 ཅིང། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང། ས་དང་བོ་བའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་
 མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཡོད་ཉན་བརྒྱ་སྤག་བཅུ་གཉིས་རྗེས་
 ཐོབ་ཏུ་འབྲེན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་ཅིང། ཉན་རང་དག་བཅོམ་ལ་ཡང་ལུས་པ་དེ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །རྟགས་སྐྱ་མ་ཡང་ཁས་སྤངས་
 ཏེ། ས་དང་བོ་ལ་གནས་པས་མཐོང་སྤངས་ཤེས་སྐྱིབ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོར་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་རྗོགས་པར་ཐོབ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ཅེས་རང་གི་དམ་བཅའ་ཡི་གེར་གྱིས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གང་ཟག་
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཐོང་སྤངས་སྤངས་ན།
 གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་
 ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་བསལ་བ་ན། གང་ཟག་དེའི་
 རྒྱད་ཀྱི་ཚད་མས་སྐྱ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་སྟོ་འདོགས་བསལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་འཛོག་མི་ལུས་
 པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་དང་བོ་བས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་
 ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ལུས་ལ། ས་དང་བོ་བས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་སོ་ཞེས་
ཁྱད་འབྱེད་པ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཡང་ན་ས་དུག་པ་མན་ཚད་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་སྟོབས་པ་ནས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་ལུས་ཏེ། དེ་མན་ཚད་དུ་ཉོན་སྐྱིབ་བག་ལ་ཉལ་
སྟོང་བའི་ལུས་པ་མ་ཐོབ་པའི་སྲིད། ས་བདུན་པ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཚན་པ་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་ཏེ། དེར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཚན་པ་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྐྱིབ་སྟོང་བའི་ལུས་པ་ཐོབ་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་ས་བདུན་
པའི་དུས་སུ་སྟོང་ལུས་ཤིང་ས་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱབ་ཡང་
བབ་ཚོལ་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཚན་པ་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ལུས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་མཚན་འདྲིན་གྱིས་མ་བཅིངས་པའི་
ཤེས་རབ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དེ་མཚན་འདྲིན་གྱིས་བཅིངས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་བརྗོད་
ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཉན་རང་དག་བཅོམ་གྱིས་བདེན་འདྲིན་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཚན་འདྲིན་གཞི་ཤེས་ཡིན་
པས་ཁྱབ་པ་སོགས་རང་སྤྱད་ལ་འཐད་ལྡན་དུ་ཁས་སྤངས་སོ། །བག་ལ་ཉལ་གྱི་
ཉོན་སྐྱིབ་ས་བདུན་པའི་དུས་སུ་སྟོང་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ས་བདུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བག་ལ་ཉན་གྱི་ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་གྱི་དཔེ་སྲིད་ཞེས་ཟེར་
རམ། དེའི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དངོས་སུ་འདྲེན་པའི་

ཕྱིར་ཟེའུ། དང་པོ་ལྟར་ན་ས་བརྒྱད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་མ་སྤངས་པར་འདོད་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་
 པོའི་དུས་སུ་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་པར་སྦོང་བྱས་པར་ཐལ། དེས་མཐོང་སྤང་མ་ལུས་
 པ་དངོས་སུ་སྦོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་འབྲེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་དུས་ན་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
 གསལ་དུ་མཐོང་བྱས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་སྦོང་བྱས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། སོ་སྦྱེའི་དུས་ན་འབགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
 སོགས་ཐམས་ཅད་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རྩུན་གྱི་རིབ་མ་ཙམ་གྱིས་
 རིགས་པའི་དབྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་དག་ལོག་པའི་ལམ་ལ་བགྱི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཉན་
 ཐོས་དགྲ་བཙུན་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་སོ། །ཞེས་སྒྲིབ་བ་ནི་ཐར་བ་ལ་
 རྒྱུར་བ་འདེབས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པས་ཉོན་སྦྱིབ་ཀྱང་
 བཏགས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་གྱིས་ཉོན་སྦྱིབ་ལྡན་
 སྦྱེས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་འབགས་པ་རྣམས་དགེ་
 འདུན་དཀོན་མཚོག་ཏུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་རྣམས་གྱིས་སྐྱབས་གནས་ལ་
 ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་ཐོན་ཟད་པར་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཉོན་
 སྦྱིབ་མཐོང་སྤངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་སྦྱིབ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་བ་འཐོབ་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་
 ཡིན་ནམ། གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ལ་སྦྱིབ་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་
 ཉན་ཐོས་དགྲ་བཙུན་གྱིས་ཐར་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། འཁོར་བར་འཆིང་

བྱེད་གྱི་ཉོན་ལྷོ་བ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་སྣང་ན་བག་ལ་ཉལ་
 གྱི་ཉོན་ལྷོ་བ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་གཙོ་བོར་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྤྱི་བ་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ། མ་ཁུབ་ན། ལྷ་རྒྱུན་ལས་
 ལྷོས་པ་ཡིན་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤྱི་བ་ན་ཅིས་འགོ་ག། །གཙོ་བོར་
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་བར་དུ་གཙོ་བོ་པའི་སྤྱི་བ་པ་ཞེས་པ་དེ་ཤེས་སྤྱི་བ་གྱི་
 ལྷོ་བ་འདད་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རོ་ན་ལྷ་རྒྱུན་ལས་སྤྱོས་པ་ཡང་བྱས་
 པའི་སྤྱོ་བ་འདད་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་གང་གིས་འབྱེད་ཅི་སྟེ་
 ལྷོ་བ་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་དེས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐོབ་བྱ་བྱང་ལུབ་
 ལ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་དེས་པར་ཐལ། བྱང་ལུབ་
 འཛོལ་པའི་གོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤང་བྱ་སྤྱི་བ་པ་དེ་གཙོ་བོར་ཐར་པ་ལ་སྤྱི་བ་པ་དང་།
 གཙོ་བོར་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ལ་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་མ་དེས་པའི་སྤྱི་བ། གཞན་
 ཡང་། བག་ལ་ཉལ་གྱི་ཉོན་ལྷོ་བ་ཅས་པའི་མཚན་གཞི་གང་ལ་བྱེད། མ་དེག་བག་
 ཆགས་གྱི་ས་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ནས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་
 འདོད་པ་ལིན་ཏུ་མི་དེགས་ཏེ། ལྷོ་བ་རྒྱ་ཅ་འབྲེལ་ལས་མ་དེག་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་
 ཐག་པ་མེད་པའི་ལས་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པ་ས་བཅུ་པའི་
 བར་དུ་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་པའི་སྤྱི་བ་དང་། མ་དེག་བག་ཆགས་གྱི་
 ས་སྤངས་པ་ནི་བྱང་ལུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤངས་པ་ལས་ཁྱོད་པར་དུ་
 འཕགས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤངས་པར་
 ལྷོ་བ་རྒྱ་ཅ་འབྲེལ་སོགས་ཤིང་ཉ་ཆེན་པོ་དག་གིས་ལན་དུ་མར་བཤད་པ་དང་འགལ་

བའི་སྲིད་དང་། དེ་ས་བརྒྱད་པར་ཡང་སྤངས་ན་འཕགས་པ་དབལ་སྤང་གི་མདོ་ལས།
དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དབལ་ཡང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་
མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་
འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །

གཞན་ཡང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཡི་ཡོན་ཏན་གཙང་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཐོབ་པར་
ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྲིད། མ་ཁྲུབ་ན།
དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་སྲིད་དང་། །བག་ཆགས་སྤང་སྲིད་གཙང་བ་ཡིན། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལྷ་མའི་གཞུང་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཚོམས་སུ་བརྒྱལ་བའོ། །གཞན་
ཡང་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་པའམ། བདེན་སྤང་གི་མཚན་
མའི་སློམ་པ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུད་གྲུང་བའི་བག་ཆགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་པ། དེ་མ་ལུས་པར་
མ་སྤངས་པར་གཉིས་སྤང་གི་སློམ་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་
སྲིན་པ་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་ལྷ་མའི་འགྲེལ་པ་ལས། མ་རིག་པའི་
བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་མའི་སློམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པ་སྤོ་
དང་ལྷན་པའི་སྲིད་བདག་གི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་
མི་འཐོབ་པོ། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི་ཤེས་བྱའི་
སྐྱིབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་ཡིན་པར་
དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་པོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཉན་རང་
དབུ་བཙོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མ་སྤངས་པར་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་བཞིའི་

གཞུང་ཚོང་ལྷན་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པ་མེད་ཅིང། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་ལས་
 ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ། འབྲས་བུ་གང་ཞེན། ཡོངས་
 སུ་གཙོད་པ་དང། གཞན་གོ་བར་བྱེད་པ་དང། གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་དང།
 ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང། ཡོན་ཏྱ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པའོ། །ཞེས་ཉན་
 རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྐྱིབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཐེག་དམན་གྱི་འབགས་ལམ་ཡན་ལག་
 བརྒྱད་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཤད་ཅིང། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་ལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་རྟོགས་
 པས་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་
 པར་དག་པའི་བྱེད་པར་ཡིན་པར་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟམ་དང་ས་སྡེ་ལས་བཤད་
 ཅིང། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་སྲིབ་མ་བསེ་བུ་དང། །རྒྱལ་
 སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་སྟེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་ཉི་ཁྲི་སྤང་བ་ལས། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང། །ཞེ་སྤང་དང།
 གཉི་སྦྱུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་དུ་
 མ་ཞིག་ལས། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པས་ཉོན་སྐྱིབ་སྤངས་པར་ལན་དུ་མ་ཞིག་བཤད་
 ལ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་པའི་འགོག་པ་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་འགོག་པ་དང།
 དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་དང། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་བྱི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་
 ཆེ་རྒྱུད་གི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་

གྲགས་པའི་སྐྱེ་མེད་གི་ལམ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་
སྐྱུང་བ་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ནགས་ཐེབས་པོར་འཇུག་པར་མ་བྱེད་ཅིག །གལ་ཏེ་
འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་པོ་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྣོ་ལྷན་ཞིག་ཡིན་ཀྱི་སྟེ། སྟོབ་
པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། །སྟོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འདྲིན། །ཞེས་
བཤད་པའི་ཙུ་ལྷང་འགྱུར་བས་སྣོ་ལ་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཀོ། །

གཞན་ཡང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། མཐོང་སྤང་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་སྟོག་
བ་གཟུང་རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་སྐབས་རྣམས་ནི། ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འེ་ཤིག་གཤུལ་བུའི་རོར་ཁས་སྤངས་
པའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་ཡིན་ཀྱི་དོན་ལ་གནས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མེ་བཅུན་ཀྱི་རང་
ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་དེ་དང་འགལ་ཡང་སྟོན་མེད་
དོ། །གཞན་དུ་ན་ཁྲོད་རང་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡང་། མེ་
བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་དབྱུས་མཐའ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་སུ་བདེན་
པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་སྟོན་རི་ལྟར་སྟོང་བ་སོམས་ཤིག །ཁོ་པོ་
ཅག་གིས་གོང་དུ་བཤད་ཐེན་པ་ལྟར་སྤང་བོ་བདེན་འདྲིན་རང་འདྲིན་གྱི་རྒྱའི་གཙོ་
བོར་སྐྱས་ཀྱི། སྤང་བོ་བདེན་འདྲིན་ཡོད་ན་རང་འདྲིན་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པར་མ་སྐྱས་
པའི་ཕྱིར། རྒྱན་ལུགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ལས་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྟེ་བར་ཐམ་བ་
འཕེན་པ་ནི་ཁས་ལེན་མེད་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡིན་ཀོ། །སྟོབ་དཔོན་རྒྱ་བས་ས་ལྷག་
པར་ཤེར་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ལྷག་པར་བཤད་པ་དང་། ས་ལྷག་པ་བས་ཉན་
ཐོས་དག་བཙམ་སྟོ་ཡི་སྟོབས་གྱིས་ཐེལ་གྱིས་གཞོན་མི་བྱས་པར་བཤད་པ་ནང་

འགལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཉིད་ལ་སྒྲོན་འཛིན་པར་སེམས་པ་སྟེ།
 ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ས་བྱུག་པ་མན་ཚད་དུ་ཉན་རང་སྒྲོམ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མེ་
 རུས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡང་མདོ་ཉིད་ལས་ས་བྱུག་པར་ཤེར་བྱིན་ལྷག་པར་བཤད་
 བ་གཉིས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་མ་བཤད་དོ། །ཞེས་མདོན་
 ལུམ་ལ་བསྟོན་པར་བྱེད་དམ། རིན་ཆེན་སྲེང་བའི་ཡུང་གི་དོན་འཚད་ཚུལ་དེ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཏེ། འདི་ལྟར། ལྷར་སོ་སོ་སྟེ་བའི་སྐབས་སུ་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་
 འཛིན་ཤས་ཆེ་བ་དེ། རྒྱན་ལྷགས་མཐོང་ཚོས་ཞིའི་སྐབས་སུ་ཤས་ཚུང་དུ་སོང་ངམ་
 མ་སོང་། མ་སོང་ན་རྒྱན་ལྷགས་མཐོང་ཚོས་ཞི་ཚོས་ཅན། བྱོད་ལས་དབང་གིས་
 འཁོར་བར་སྟེ་བ་ཤས་ཆེ་བར་ཐལ། བྱོད་ཡུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་ཤས་ཆེ་བའི་བྱིད།
 འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །ཤས་ཚུང་དུ་སོང་ན་གཉེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རི་ཞིག་ལྟར་
 ལ་རང་གི་རང་གིས་ཚུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། གཉེན་པོའི་སྐབས་ཀྱིས་ཚུང་དུ་སོང་
 བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ལམ་གཏན་ནས་མ་བསྐྱོམས་ཀྱང་རི་ཞིག་ལྟར་ལ་སྟོབ་
 བ་རི་ཚུང་དུ་སོང་ནས་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 གཉེན་པོ་བདེན་མེད་བསྐྱོམས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཚུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ནམ། ཉག་
 གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པར་བསྐྱོམས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་ཡུང་པོ་ལ་
 བདེན་འཛིན་ཤས་ཚུང་དུ་སོང་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་སྲིད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་གཞི་ནས་ཉམས་
 སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་མེད་པ་ཅམ་ཞིག་
 ལོམས་པར་བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་མ་ཡུས་པར་སྐྱོང་རུས་པར་ཐལ་

ཞིང་། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཤེས་སློབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་སྦངས་པ་དང་ནང་
འགལ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་དུ་ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་རྗེ་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བར་ཁས་
སྦངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མི་སློབ་ལམ་དུ་ལུང་པོ་བདེན་འཛིན་སྦངས་པ་མི་སྲིད་པར་
འདོད་པའང་ཤིན་ཏུ་ནང་འགལ་ལོ། །

སྐྱམས་པ། སྐྱམས་བྱེད་སྐྱེག་དོག་དྲག་པོས་ཡིད་བསྐྱོད་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་མར་
འབད་པས་བསམས་པའི་མཐར། །ལུང་དོན་འཆད་ཚུལ་འདི་འདྲ་མཐོང་བའི་
ཚོ། །མཁམ་པས་ཁྲེལ་དང་བཅེ་དང་ངོ་མཚར་སྟེ། །བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་
བའོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དུ་ཉན་རང་སློས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་
རུས་ཤིང་ས་བདུན་པ་ནས་རུས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་ལ་སློམས་པར་
འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློན་ནས་ཡིན་ཏེ། ས་བདུན་པར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ཐོབ་བས།
རིང་དུ་སོང་དེར་འདིར་ནི་སྐད་ཅིག་དང་། །སྐད་ཅིག་ལ་ནི་འགོག་པར་འཇུག་འགྱུར་
ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་
སློམས་པར་འཇུག་པ་དང་ལྡང་བར་རུས་ཤིང་། ས་དྲུག་པ་མན་ཆད་དང་ཉན་རང་
རྣམས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། རང་
གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་བྱང་སེམས་
རང་གི་ཡུལ་འགོག་པ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཤེས་པའི་ཆེ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པའི་
ཚད་ལྡན་གཞན་གྱི་འང་ལུགས་བརྗོད་པ་ལ། རྒྱལ་སྐྱམས་ཞི་བ་ལྟའི་ལུགས་བཤད་པ་

དང་། མཛོན་རྩོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་རྒྱ་ཅ་འབྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་
 འཇུག་ལས། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྲུང་གི། །སྒྲིབ་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་
 བྱ། །ཞེས་པའི་སྤྱོད་སྲུང་མ་བཞེད་དེ། དེ་ཡི་དོན་ནི་བདེན་པའི་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་མཛོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་
 འགྲུང་གི། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒྲིབ་པ་ཉིད་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 འབད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་དུ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་
 བློ། །མེད་པར་བྱང་རྒྱབ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བས་སྒྲིབ་པར་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་མེད་པར་བྱང་རྒྱབ་གསུངས་གང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་
 བར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །ལུང་ལས་གསུང་རྒྱལ་ནི་སྒྲིབ་འཇུག་འབྲེལ་ཆེན་ལས།
 དུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་བ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་
 གའི་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་ས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྩོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་རྒྱང་བ་ལ་བྱེད་
 པ་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ནས། བསྟན་ཅ་དག་སྒྲིབ་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་སྒྲིབ་ཉིད་ཡང་དཀའ་
 བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་གྱིས། །སྤྱང་ན་འདས་པའང་
 དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་མེད་མ་རྩོགས་ན་དོན་དམ་
 པའི་དག་སྒྲིབ་འཇུགས་པའི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བ་དང་། སེམས་བདེན་འཛིན་
 གྱི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤྱང་འདས་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་
 བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེའི། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྲུང་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་དོན་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྟོམས་པས་

ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་ཏེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ན། ཞེས་སྟོགས་སྡེ་མ་བརྗོད་ནས། དེའི་
 གཞོན་བྱེད་ནི། འོན་མེ་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མངོན་པ་
 སོགས་ནས་བཤད་པའི་ཆགས་སོགས་རྩ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་
 ཉོན་མོངས་སྲུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་དེ་རེ་ཤིག་མངོན་གྱུར་མགོ་མཁན་པ་ཅམ་གྱི་
 ཆེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འདོག་དགོས་ཏེ། ལམ་དེ་རི་ཅམ་བསྐྱོམས་
 གྲང་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་གང་ཡང་
 ཟད་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་འདོད་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེར་འགྱུར་དོ། །དེ་འདོད་པར་མི་
 རུས་ཏེ་དེའི་ཆེ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་ཤིག་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་དབང་
 གིས་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་འཕེན་པའི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་ཞེས་སྟོན་བ་ནི།
 ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པའོ། །གཞུང་
 འདིའི་དོན་མོའུ་འགལ་གྱི་སྲུ་དང་འཕགས་པ་སོར་སྲེང་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉོན་
 མོངས་མེད་ཀྱང་སྲེ་བ་སྡེ་མའི་ལས་ཀྱི་རུས་པ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལ་
 འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གོང་འོག་གི་རྩོད་ལན་རྣམས་དང་འབྲེལ་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་སྲིར་དང་། ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན། ཞེས་པའི་ལན་དུ་འཆད་
 དགོས་པས་མོའུ་འགལ་གྱི་སྲུས་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྲིར་
 དོ། །ལས་ཀྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་
 དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་དེས་ཡང་སྲིད་སྲི་མ་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ཡི་གཙོ་བོ་སྲེད་པ་
 མེད་པར་བྱེད་རུས་པའི་སྲིར། ཞེས་སྟོན་བ་ནི་རེ་ཤིག་ཉེར་ལེན་སྲེད་པ་ནི། །མེད་

ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། སྲིད་འདི་ཉོན་མོངས་ཅན་
 མིན་ཡང་། །ཀུན་ཚོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲིད་པ་
 ཡིན། །ཚོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྟེན་པ་དང་པོ་
 གཉིས་གྱིས་འདི་ལྟར་སྟོན་ཏེ། སྲིད་པ་ལ་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་གཅིག་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་པ་གཉིས་འདོད་རིགས་པར་ཐལ། སྲིད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་
 ཀུན་ཚོངས་མ་རིག་པ་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་སྲིད་པ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྲེད་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟགས་དངོས་སྐྱ་བས་
 །ཁས་སྦངས་ཏེ། མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 སྐྱེ་འབྲེད་པར་རང་སྟེ་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རོ། །འདིས་ནི་མངོན་པ་བ་དང་། དབྱུ་མ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱོད་མོང་དུ་བྲགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པར་སྟོན་གྱི།
 བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་སྲིད་
 པ་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །སྲིད་པ་ལ་གཉིས་སྐྱེ་ཡོད་པར་གྲུབ་པས་ཅི་གྲུབ་ཅེ་ན།
 དེ་ལྟར་ན་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤྱོད་མོང་
 བའི་ནང་ཚོན་གྱི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་ཏེ་ཕྱི་གཞི་གཞོན་ལུས་ཀྱང་། བདེན་འཛིན་
 གྱིས་དྲངས་པའི་སྲིད་པ་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པ་ཅོས་ཡང་མི་ལུས་པས་ལམ་དེས་
 སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྲིད་པ་མ་ལུས་པ་སྲོང་བ་རྟགས་མ་གྲུབ་
 ཅེས་པའོ། །རྟེན་པ་སྲིད་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲམ་ན་

སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་འགོག་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་བྲལ་ན་ཚོར་བ་ལ་བདེན་པར་འཇིག་པའི་
སྣོབས་ཀྱིས་ཚོར་བ་བདེ་བ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲིད་པ་དང་ཚོར་བ་སྐྱག་བསྐྱལ་ལ་
འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་གདོན་མི་ཟ་བར་སྐྱེ་བའི་སྲིད། དེར་ཐལ། མ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཚང་
ཞིང་འགལ་རྒྱུ་མེད་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པའི་སྲིད། ཞེས་པའོ། །

རང་ལུགས་ཀྱི་ཚོར་བ་ལ་སྲིད་པ་ལྡོག་ལུགས་ནི། འོག་ཏུ། བཀའ་ཚེ་ཚོར་པོ་
འགའ་མེད་ཅིང་། ཚོར་བ་འདེད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཚེ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་
ནས། །སྲིད་པ་ཅི་སྲིད་བསྐྱོག་མི་འགྱུར། །ཞེས་ཚོར་བ་པོ་དང་ཚོར་བ་རང་བཞིན་
ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྣོང་པར་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྣོབས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ལྡོག་དགོས་པར་
གསུངས་པས་དེའི་འུགས་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་མཐོང་ན་སྲིད་པ་མི་ལྡོག་བར་
བསྐྱེད་ཏོ། །འདི་ནི་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལྡན་
ལ། ཉོན་མོངས་དུག་ཚེན་ཅིས་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། དེ་
ནས་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཞེན་ལུལ་སྐྱེན་མ་སྐྱུང་ན་ལུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་
ནས་གནས་པའི་དབང་གིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དུག་བསྐྱོམས་པས་དེ་འིག་མགོ་
མནན་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རྣམས་སྐྱར་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དཔེ་
དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་པས་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། །འགའ་ཞིག་
ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྣོང་བ་ཉིད་དང་བྲལ་བའི་སེམས། །དགག་བ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་
འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྣོམས་འཇུག་བཞིན། །དེ་བས་སྣོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པར་
བྱ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་སུན་མོང་དང་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་སོགས་པ་ཐལ་གྱུར་

བའི་ལྷོན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷོན་པའི་མཐའི་ཁྱད་པར་མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞི་བ་
 ལྷོན་དང། དཔལ་ལྷོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་དབྱེས་གཅིག་དང་དགོངས་པ་གཅིག་
 ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་གྲུའོ། །ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ལ་ཆ་བ་
 དང་བཅེགས་དབང་ལྷོན་སེང་གེས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡོད་པའི་རྟོགས་གྱིས་འབྲས་བུ་
 ཡོད་པར་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྲོད་འཇུག་འགོག་པའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ནི།
 མདོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུང་པ་ནི། ཚོར་བའི་རྒྱུ་གྱིས་སྲེད་
 བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཡང་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པས་སྲོགས་སྲ་མ་གོ་བའི་
 བབ་ཚོལ་ཏེ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དག་ལ་འདི་འདྲ་བའི་རྣམ་འགྲུར་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ། མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་རྒྱ་ཅ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་མདོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཅ་ཅ་འགྲེལ་ལས་རི་ལྷར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི། ཚོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །བརྟེན་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 རྩེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་འདིས་ཉན་རང་
 རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བརྟན་ཏེ། རྣམས་འདིར་དམིགས་རྟེན་
 ལ་རྟེན་གྱི་སྤྲུལ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ལྟ་བུའི་རྟེན་དང་བརྟེན་བ་
 བེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྟེན་རྣམ་དམིགས་ལུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་
 མེད་ཀྱང། བརྟེན་བ་ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱིས་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱོམས་པ་ན་འཕགས་ཚོས་ཀྱི་རྒྱར་འགྲུར་ཚུལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་
 བས་ཚོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། དེ་

ལྷར་འབགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན།
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཞེས་པའི་ཉི་མེ་སྣང་བ་ལས་དེ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འི་
 དངོས་སོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཡོད་པར་མ་གྱུར་པ་ཉིད་འི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་འི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་འབགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སྟོན་
 པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དངོས་སོ་དང་དེའི་མཚན་མ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པས་
 གཟུང་བ་ལྷར་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདེན་སྟོང་ལ་ཚོས་དབྱིངས་སུ་བཤད་དོ། །དེ་འབྲེལ་
 ཚོས་དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་
 ཉེ། ཚོས་དབྱིངས་དེ་འི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་
 བཀོད་དེ། རིགས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་འི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་ལ་
 བསམས་པའོ། །དེའི་ལན་ཏུ་ཉི་མེ་སྣང་བ་ལས། ཇི་ལྷར་དམིགས་པ་ན་འབགས་པའི་
 ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷར་རིགས་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེས་ན་འདིར་ཉ་
 ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཚོལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ཏུ་བྱས་ནས་སྟོབ་
 དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་། ཇི་ལྷར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་
 པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ། འབགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
 ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱ་ཡི་ངོ་མོར་རྣམ་པར་འརྟོག་པའི་སྟོན་པ་རིགས་ཉིད་ཏུ་ཐ་སྟངས་
 འདོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཉེ། འདི་དག་གིས་འི་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་ལམ་
 ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་པ་མིན་གྱི། ཚོས་ཉིད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་ལམ་

གྲིས་དམིགས་ནས་བསྐྱོན་བ་ན་འཕགས་ཚོས་གྱི་རྒྱ་བྱུང་བར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཚེ་
ཐེག་པ་སོ་སོའི་རིགས་བྱུང་བར་ཅན་དུ་འཛོག་པར་བཤད་ཅིང། དེའི་སྲིར་ཉན་རང་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྲིས་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་བར་དངོས་སུ་བཤད་པ་འདི་ཉིད་
གྲིས་ཉན་རང་གིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་བསྟོན་མེད་
པར་གྱུ་བོ། །

གཞན་ཡང་། ཉི་མི་སྤང་བ་དང་བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཚེན་གཉིས་ཀར་དུ་ཚོས་
དབྱིངས་ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་རིགས་སུ་འཛོག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། དེའི་སྲིར་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྲིས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བརྗོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་དོན་ནི་རབ་ཏུ་སྲེ་ཞེས་བ་བཤད་པའི་གཞིར་བྱའོ། །གང་
ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འོ། །གང་ལས་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་
ལས་སོ། །གང་གིས་ན། འདུས་མ་བྱས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
སྟོན་སོ། །ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་འདུས་མ་བྱས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དེ་ཡོད་
པས་རབ་ཏུ་སྲེ་བ་ལ་འཆད་ན། གཞི་མ་གྱུ་བ་དག་ལས་རབ་ཏུ་སྲེ་བར་བྱེད་ལ་རག་གི
།གཞི་གྱུ་བ་གང་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྲེ་བར་མི་རུས་སོ། །འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་།
རྟོ་རྟེན་གཙོད་པ་ལས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྲིས་རབ་ཏུ་
སྲེ་བའི་སྤྲད་དུ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ཅོ། །

འོན་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། གཟུང་དོན་རྟོག་བ་སྟོང་སྲིར་དང་། །འཛིན་བ་མི་
སྟོང་སྲིར་དང་ནི། །བརྟེན་གྲིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྐྱུས་པར་ཤེས་
པར་བྱ། །ཞེས་རང་རྒྱ་བྱི་ལམ་གྲིས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཀྱང་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་

བར་བཤད་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། གཞུང་འདིའི་དོན། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 སྦྱིར་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་བདེན་ཡོད་ཚད་མས་ཁེགས་པའི་སྐོ་
 བས་གཞུང་རྟོག་སྤངས་པ་ལ་བྱེད་ན། འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་འིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
 གཞི་གྲུབ་པ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བདེན་མེད་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་བས་ངེས་ན། ཚོས་
 གཞན་གང་གི་སྟེང་དུ་འདྲ་སྟོ་ཁ་སྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་ངེས་ཏུས་
 བར་གོང་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཕྱི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་
 ཚད་མས་ཁེགས་པའི་སྐོ་བས་གཞུང་བ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་འིང་། འཛིན་པ་ཐ་སྐད་དུ་
 ཡོད་པ་ཚད་མས་མ་ཁེགས་པས་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པ་ལ་འདོད་ན། བྱང་སེམས་
 འཕགས་པས་འཛིན་རྟོག་སྤངས་པའི་དོན་ཤེས་པ་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་ཚད་མས་
 ངེས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པས་འིན་ཏུ་ཐ་ཚད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་འོས་གཞན་མེད་པས། ཕྱི་
 དོན་ཐ་སྐད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐོ་བས་གཞུང་རྟོག་སྤངས་ལ། ཤེས་པ་ཐ་
 ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་མ་ངེས་པས་འཛིན་
 རྟོག་མ་སྤངས་ཞེས་པ་ཉིད་གཞུང་དེའི་དོན་དུ་བྱ་དགོས་ཏེ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར། འཛིན་པ་བདེན་སྐྱེའི་རང་རྒྱལ་
 དང་། །གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་དོན་དམ་དུ། །སྐྱ་བའི་ནམ་རིག་གྲུབ་པའི་
 མཐའ། །མཚུངས་བར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་མཚེ། །ཞེས་སྐྱ་བའི་གསལ་བྱེད་པའི་
 བཞད་གང་དོ། །དེས་ན་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་ལས། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་བདེན་
 བཞེ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཞེས་རྟོགས་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་

མེད་པར་རྟོགས་ཤིང། ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང། བྱང་སེམས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་མང་དུ་གསུངས་ལ།
 ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པར་བྱང་པར་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞག་ཀྱང་གསུངས་སོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་
 མ་བཟང་ཐེག་དམན་གྱི་མངོ་སྡེ་དག་ལས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བའི་ཚུལ་གཉིས་བཤམ་དེ། དེ་
 ལྟར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་དབང་
 བོ་ཡོངས་སུ་སློན་མ་སློན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་དག་གཉིས་ཀ་རྗེས་སུ་གཟུང་
 བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤམ་བྱེད་ཏོ། །

དེ་ལྟར་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་བཤམ་ཀྱང། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་
 རྟོགས་པར་བཤམ་པ་དེ་ཤིག་གདུལ་བྱའི་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་རྣམ་པ་ཞག་དང། རྟོགས་
 པར་བཤམ་པ་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་རྣམ་འབྲེལ་ངེས་ལས།
 ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གཉིས་ཀ་བཤམ་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་འཕགས་སེང་གི་ལུགས་ལ། གང་ཟག་སྤང་པོ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མ་སྤུན་
 པའི་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ཀྱིས། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པར་
 རྟོགས་པའི་དོན། གང་ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པས་སྤོང་པར་རྟོགས་པ་ལ་མི་འདོད་ལ།
 མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཅ་བའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་བདེན་པར་བྱུང་པས་སྤོང་པ་ཉིད་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དོན་དང། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་

བར་བཞེད་པ་ཐལ་འགྲུར་བའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཚུལ་
 བྱི་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་རྣམ་པའདད་ཆེན་མོར།
 དེས་ན་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཚན་དེ་དག་གི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་དོན། འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་
 གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེའི་
 གོང་དུ་དེ་ལྟར་གཉིས་འོང་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་
 ལམ་ཤེས་སྟོན་པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་འཇིག་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཡིན་པས། རྗེས་སུ་གཟུང་རྒྱུའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོན་དུ་གྲུར་མ་འགྲུར་
 གཉིས་ཡོད་ཅིང། དེ་གཉིས་ལའང་ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་
 གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་མ་སློབ་པས་ཟབ་
 མོ་དེའི་ཆེ་བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་མ་གྲུར་པ་དག་ལ་སློབ་བྱེད་གྱི་ལམ་མི་རྟག་སོགས་
 བཅུ་དྲུག་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་ཅམ་བསྟན་པ་མང་དུ་མངོན་རྟོགས་
 རྒྱན་ནའང་ཡོད་ཅིང། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྒྱུད་སློབ་པ་དེའི་ཆེ་ཟབ་མོ་དངོས་སུ་
 བསྟན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བ་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་བདེན་
 མེད་རྟོགས་དགོས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་
 གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྟོན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པར་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་ཡང་བཞེད་པར་
 སྟོན་པ་ཡིན་མོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུད་སློབ་མ་སློབ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་སོ་སྟེ་ལ་ཡིན་གྱི་
 འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་རྒྱུད་མ་སློབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་
 འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་མཁའ་ལྷན་པའི་འཇམ་

ཟག་འགའ་ཞིག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་ཞིང་འགའ་ཞིག་མ་སྤྱེ་བར་འདོད་
 དགོས་པ་ས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་
 ཇི་ལྟར་འཆད། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་སློབ་ལོ་ས་
 ལུང་དུ་ཞིབ་བར་མ་སྦྱངས་པ་དག་གི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཏུ་སྦྱང་བས་
 འདིར་ཞིབ་བར་མ་བཤད་ཀྱི་ལོགས་སུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཉན་རང་དུ་རིགས་ངེས་
 པ་དང་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་ལ་སློབ་པ་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་
 ཤིང་དེ་ལྟར་ལམ་གཞན་དུ་མ་ཞུགས་པར་རང་ལམ་གྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཐེག་
 དམན་དགྲ་བཅོམ་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལེགས་
 ལྷན་ལ་སོགས་རང་རྐྱེད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡིན་
 བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་ཁས་སྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལའང་མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏུན་ལ་ཕེབས་ནས་སློབ་པར་
 བྱེད་བཞིན་པ་རང་ལམ་ལས་ལོག་ནས་ཉན་རང་གི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་འདོད་པའི་
 ལྱིར་དང། དེའང་དེས་སྤར་རྟོགས་ཟེན་གྱི་བདག་མེད་བསྐྱོམ་པའི་རྐྱེན་གོམས་པར་
 བྱེད་པའང་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་འདོད་དགོས་
 པའི་ལྱིར་དོ། །གཉིས་པ་རྐྱེད་སྐྱེ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི། གཞན་དག་ན་ེ།

རྐྱེད་སྐྱེ་ལས། ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་
 མེད། །ཅེས་དང། དེའི་འགྲེལ་བར། མཛོར་བསྐྱེན་གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྷན་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་
 དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། བཙུན་
 ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་འདི་ནི། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་སྐྱུང་བ་
 རྣམས་དང་། སྤྱིན་ཅི་ལོག་ལ་མངོན་བར་དགའ་བ་རྣམས་དང་། སྣོང་བ་ཉིད་ལ་
 སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ལགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་
 གསལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཤད་པས་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་དང་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་ཡིན་ན་ཡང་
 ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་བཤད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་
 ཉན་རང་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པས་ཁྲུབ་པར་བཤད་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པས་ཀྱང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་
 པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ན། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པའི་སྐྱོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་བོ་རྟོགས་པར་
 བཤད་པ་དང་ཁས་སྐྱོངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྐྱོན་འབྱུང་བར་ཐལ། གཞུང་ཅིག་
 ལོས་ཀྱིས་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ལ་དད་པའི་སྐྱོ་ནས་རྟོགས་ན་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཞུང་འདི་དག་
 གིས་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བར་སྐྱུང་བ་སྟེ། གང་ཟེག་གི་བདག་ལྟ་དང་འཇིན་སྣངས་

འགའ་པའི་ཚད་མ་རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འགའ་ཞིག་དང་། ཡིན་ཅི་
 ལོག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ་མི་ཉག་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐྱོན་ས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་སྲ་བ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་འགའ་
 ཞིག་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྲ་བ་ད་ལྟ་རེ་ཤིག་རྟོགས་པའི་སྐྱེལ་བ་དང་མི་ལྡན་
 པས་སྐྱོང་བ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམས་པར་གཡེངས་པའི་ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་
 བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། སྐྱོད་ལུལ་མ་
 ཡིན་པའི་ཚུ་བ་ཡང་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེས་བུ་དག་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རང་གི་མིག་གིས་བལྟས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་སྐྱོབ་ས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སྐྱེས་བུ་གཞན་གྱིས་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་འདི་
 འབྲ་བ་ཞིག་ཡོད་དོ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་རེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 རང་སྐྱོབ་ས་ཀྱིས་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱིང་པོ་
 རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བལྟན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་
 བས་དང་པའི་སྐྱོན་ས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སོ་སྐྱེ་དང་
 ཉན་རང་སོགས་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་གཏན་ནས་མི་རྟོགས་པར་སྐྱོན་བ་ལ་བཤད་ན་
 འབྲེལ་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་། འདོད་ཚེད་སུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་
 རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་པ་
 གསུམ་བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ། མངོན་པའི་རྒྱལ་ཅན་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། འདི་
 ལ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་ལ་ཡང་སྐྱོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་

བར་འགྲུང་བའོ། །གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འོད་སྲུང་གང་ཟག་ཏུ་ལྟ་བུ་ལ་རི་རབ་
 ཅམ་ནི་སྣ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྣོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའོ། །ཞེས་པས་སྣོང་བ་ཉིད་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཡང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཞུགས་པར་གསུངས་ན། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་
 ཞུགས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་ཅི་སྣོང་ས། དེའི་སྤྱིར་གཞུང་འདིས་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་མ་རྟོགས་པར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྣོ་ནས་ཐར་ལམ་ཚོ་ལ་བ་མཐའ་དག་
 ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་རང་སྤེ་དངོས་སྣོ་བ་མཐའ་
 དག་གྲང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །གཞུང་དེའི་དེ་མ་ཐག་
 ཏུ། དེ་ལ་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མ་ཐུན་
 པ་ཡང་དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་
 མ་ཐུན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་ཉན་རང་ཐབས་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་པ་འདི་
 སྣོང་རྗེ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཐབས་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་མེད་པས།
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣོ་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདེན་མེད་མཚན་ཉིད་
 ཚང་བ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ལྟམས་འདིར་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་གཉིས་སུ་སྤེ་བའི་ནང་ནས། བདེན་མེད་མ་རྟོགས་པ་ཐབས་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་བའི་སྤྱིར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཞུང་འདིས་ཉན་རང་ལ་
 ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཆེས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །འོ་
 བ་སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་
 སེམས་ཅན་སྤྱི་བ་མེད་པའི་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམ་པ་

བཞི་ལོ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་
 རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་པ་དང་།
 མངོན་དུ་བྱས་པར་མི་འགྲུང་པའི་སྐྱིབ་པ་འདི་བཞི་ཡང་དག་པར་གནས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མི་རྟོགས་
 པ་དང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱིབ་པ་བཞི་ལོ་དེ་སྤངས་པའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དོན་ཚོས་སྐྱེ་ཐོབ་པ་
 ལ་བཤད་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་གི་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་འདི་བཞི་བསྐྱོམས་ནས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱེ་ན་མེད་
 པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་པར་དག་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྲུང་བ་སེམས་ཅན་རྣམ་
 པ་འདི་བཞི་ཡི་སྐྱིབ་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ་འདི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤེའི་འགྲེལ་པ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་ལྡན་
 པ་མཚན་མར་འཛིན་པ་ཅན་དམིགས་པ་ལ་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ལ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །ཉོན་མོངས་པ་
 ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་ལས་ཀུན་འབྱུང་ངོ། །ལས་ཀུན་འབྱུང་བ་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་ཀུན་
 འབྱུང་བར་འགྲུང་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྐྱེ་བའི་ཀུན་
 རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁམས་གཅིག་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བཞིན་མ་
 ཤེས་པ་ལས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་བདེན་མེད་མཐར་སྐྱབ་པ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་
 གིས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྣམ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་པར་བཤད་ཅིང་།
 མཚན་མར་འཛིན་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་

བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་འཛིན་དེའི་དབང་གིས་ལྷུལ་སྲུག་པ་དང་མི་སྲུག་པ་སོགས་
 སྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་ལ་བཞེད་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ཀུན་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་འདི་
 བོ། སྐྱོད་འཇུག་དང་རིན་ཆེན་འཕྲུང་བའི་དོན་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་པ་དག་དང་ཁྱད་
 བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བར་མདོ་བྲངས་པ་
 ལས། འཇམ་དབལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ། །གང་ལ་སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་
 བ་དེ་ལ་ནི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་གང་ཞིག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་
 བ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་
 དེ་ནི་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་སློང་བར་མི་བྱེད་དོ། །མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བར་མི་བྱེད་
 དེ། །ཞེས་གསུངས་པས། སེམས་དང་ཡིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཉིས་ལྡང་གི་
 སྐྱོས་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པའི་སྐོ་ནས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པའི་ཀུན་རྟོག་བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་སློང་ལ། དེ་སྤངས་པས་སྲིད་པའི་
 ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སློང་བར་གསུངས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 གྱིས་སྤངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་
 དབལ་ལྡན་རྒྱ་བས་བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །སློབ་དཔོན་

འཕགས་པ་སློབ་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་། ས་སྡེ་དང་། ཀྱུན་ལས་བརྟུས་དང་། ཐེག་བསྐྱེས་
ལ་སོགས་པར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་
རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད་ཀྱང་། རྒྱུད་རྒྱ་མའི་འགྲེལ་བ་འདིར་ནི་དབུ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
མཚན་མཐའ་དག་པར་བཤད་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

འདིར་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བུམས་ཚོས་རྗེས་
འབྲངས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་སྐྱབ་དག་ནི་རང་ཉིད་སློབ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་མི་ལྡན་ཡང་
ཀུན་པོ་སྲ་མ་དག་གི་ཚིག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་སྣོང་པོ་
ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

བཞི་བ་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཕགས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུང་
གི་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་
ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཞེད་པ་དང་མ་རྟོགས་པར་བཞེད་
པའི་སློབ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཉིད་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་སྐྱབ་
བར་བྱེད་ཅེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་རང་དབང་དུ་བུས་ཏེ་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་སྐྱབ་ཞིག་གི་
ལུགས་ལ་ཡང་བཀལ་བར་བྱས་པ་རྗེས་སོགས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་
བའི་རིགས་པའི་འོད་ཟེར་བྱི་མ་མེད་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་དོན་ཡང་དག་པའི་
ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་དང་བུམས་བའི་སྐྱབ་པ་དམ་པའི་

བཀའ་འདྲིན་གྱིས་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། དེའི་སྟོབས་གྱིས་དཔལ་ལྡན་
 རྒྱ་བའི་ལུགས་ལས་གཞན་དུ་འཕགས་པ་དང་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་མཐའ་
 དག་རྒྱུ་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ལུང་དང་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་ན་ཟག་
 སོའི་རྒྱུར་དང་ཕྲད་པས་ཤིང་ལོའི་ལུང་པོ་བཞིན་དུ་མཐོང་ནས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་
 ལ་མི་འདྲིགས་པའི་སྟོབས་པ་སྤྱེས་སོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་དང་བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བ་ལོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་མོངས་
 བའི་བྱི་མ་མ་ལུས་པར་སྟོང་ངོ་ཞེས་སྤྱི་བའ་དེ་ལ་འདི་བྱི་བར་བྱ་སྟེ། བྱེད་རང་གིས་གང་
 ཟག་དང་ཚོས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཁས་སྲུངས་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་དེ་ཉིད་ལོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་
 བར་ལོམས་པར་བྱས་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་
 རྣམ་ལོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོའམ་མི་འགྲོ། མི་འགྲོ་ན་
 བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་ནས་ལོམས་པར་བྱས་
 གུང་དེ་ལྟར་འགྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་ཤིང་། དེའི་སྤྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་
 མིན། །གང་གང་ཤིན་དུ་ལོམས་སྤྱུར་པ། །སྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ན། །དེ་
 གསལ་མི་རྟོག་སྟོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་སྤྱིས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་ལོམས་
 པར་བྱས་པས་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཚོས་ལ་
 རྟག་འཛིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཀྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པར་སྟོང་རྣམ་པར་ཐལ། བདེན་བཞིའི་
 རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལོམས་པར་བྱས་པ་ཅམ་གྱིས།

གང་ཟག་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྐྱོང་རྒྱས་པའི་སྲིད། འདོད་
 བ། ཚོས་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་པ་དེའི་སྐྱོབས་གྱིས་ཤེས་
 སྐྱེལ་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་རྒྱས་པར་བཤམ། གང་ཟག་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་ས་
 བོན་མ་ལུས་པར་སྐྱངས་པའི་སྐྱོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་རྒྱས་པའི་
 སྲིད། འདོད་བ། ཤེས་སྐྱེལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐྱོམ་མི་
 དགོས་པར་བཤམ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 མངོན་སྲུལ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་ལ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་ཉེར་ལེན་གྱི་
 སྤང་བོ་ལྷ་ལ་སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་མངོན་སྲུལ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་ལ། དེ་གོམས་
 པའི་སྐྱོབས་གྱིས་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་སྐྱོ་འདོགས་གྱི་ས་བོན་སྐྱོང་ཞིང་། དེའི་
 སྐྱོབས་གྱིས་སྤང་བོ་ལྷ་ལ་བཞེན་ནས་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
 ཅན་དུ་འདྲིན་པའི་ས་བོན་སྐྱངས་ནས། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་ངོ་ཞེས་སྐྱ་བ་
 ཡིན་གྱི། གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མངོན་སྲུལ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པའི་སྐྱོབས་གྱིས་
 གང་ཟག་ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་ས་བོན་སྐྱངས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་བ་
 ཡིན་ཅོ་ཞེས་མི་སྐྱ་བས་སྐྱོན་མེད་ངོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤང་བོ་ལྷ་པོ་དེ་ཚོས་དང་གང་ཟག་
 གཉིས་སུ་སྤེ་བའི་ནང་ནས་གང་ཡིན་ཚོས་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་སྤང་ཕོ་
 ལྷ་ཀའམ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་འདྲིན་པར་སྐྱས་པ་དང་འགལ་
 ལོ། །གང་ཟག་ཡིན་ན་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་མཐོང་བ་གོམས་པ་ཅོམ་གྱིས་གང་ཟག་
 ལ་རྟག་འདྲིན་གྱི་ས་བོན་སྐྱངས་ནས་དེའི་སྐྱོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྐྱོང་
 ངོ་ཞེས་སྐྱས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་ཀྱི་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་

ཡུང་སོགས་ཚོས་ལ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་
 བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྟོང་དགོས་པར་ཐལ། ཡུང་སོགས་ཚོས་ལ་ཉག་འཛིན་གྱི་
 ས་བོན་སྤངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་ལ་ཉག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་སྟོང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དངོས་སུ་ཁས་ལྷངས་ཤིང། འདོད་ན། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་
 བོན་སྟོང་བ་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ཉམས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཞེས་ཡོད། གཞན་ཡང་བདེན་བཞི་མི་ཉག་ལ་
 སོགས་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་རྒྱས་ཤིང། འཛིག་རྟོན་
 པའི་ཞི་རགས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་མི་རྒྱས་
 པའི་བྱུང་བར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བརྒྱུང་བའི་དོན་དེ་
 ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་གྱི་གནས་ལུགས་ལ་མ་ཞུགས་པར་བྱུང་བར་མེད་ཅིང། ཡུལ་གྱི་
 གུན་རྗེ་བ་གྱི་གནས་ཚུལ་དུ་གྲུབ་པར་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ།
 གལ་ཏེ་མདོ་ལས་ལམ་དེ་གཉིས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྟོང་རྒྱས་མི་རྒྱས་གྱི་
 བྱུང་བར་བཤད་དོ་ཞེ་ན། མདོ་ལས་དེ་ལྟར་དུ་བཤད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སུ་ཞིག་སྟེ། དེ་
 ལྟར་བཤད་པ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་ཡིན་པར་རིགས་པས་སྐྱབས་ཤིག །ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་སྐྱ་བ་ཡང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐྱལ་བ་དང་
 མི་ལྡན་པའི་གདུལ་གྱུ་ལ་སྟོས་ནས་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ཅོ་
 ཞེས་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཞན་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་བདག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཅན་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མཚན་ཉིད་ཚང་

བརྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་རེས་དོན་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་གཟུང་འཛིན་རྗེས་གཞན་རྣམ་པར་
 བཅས་པ་དེ་ཅམ་དུ་རེས་སོ་ཞེས་སྐྱས་ན་གང་གིས་འབྱེད། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་དེ་ཅམ་དུ་རེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 གྲུབ་པས་སྒོར་བ་ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་པས་
 གཞོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ནས་བཤད་
 པ་དེ་ཅམ་ཞིག་ཏུ་རེས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་བར་པའི་མདོ་ལས་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པས་སྒོར་བ་གང་ཟག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་རིགས་པས་གྲུབ་
 པས་གཞོད་དོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཚོས་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན། ཚོས་དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པས་སྐབ་བམ་མ་སྐབ། མ་སྐབ་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་སྐབ་
 པ་ཉམས་སོ། །སྐབ་ན་གང་ཟག་བདེན་འཛིན་གྱི་སློ་ཚོས་ཅན། རྫོང་གང་ཟག་ལ་
 བདག་འཛིན་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོང་གང་ཟག་ལ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་ཡིན་ན་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 པས་སྐབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གཞི་གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 ཡང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་ཁས་ལེན་ཡང་དགོས་ལ་ལེན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 བ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཞི་ཚོས་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 དུ་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་སྐབ་པར་ཐལ། གཞི་
 གང་ཟག་འབབ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློ་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་

བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྲིད། འདོད་ན། སྐྱེ་ཏྲག་འཛིན་ཏྲིག་པ་དང་གངས་
 ཅན་གྱི་གཙོ་འཛིན་ཏྲིག་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཏུ་ཉ་
 ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་བརྗོད་ན་ཏྲིག་གེ་པ་ཁྲིད་མཐའ་དག་གི་སྐྱེ་བའི་འཇུག་པ་དུས་
 ཅིག་ཅར་དུ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མངོན་པ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། དེ་
 བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་འགགས་པ་དེ་
 འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྣང་དུ་
 མྱོ་བྱུང་གྱི་འི་མའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་པ་གཉེན་པོའི་སྣོ་བས་གྱིས་བྲལ་བས་ཁྲད་པར་
 དུ་བྱས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགོག་བདེན་གྱི་དོན་དུ་བྱས་ནས། འགོག་བདེན་ཡིན་ན་
 དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ལ་དབྱ་སེམས་ཀྱི་མཁས་པ་སྐྱུ་ཡང་མི་
 མཐུན་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་ཚོས་ཅན། ཁྲིད་གྱིས་ཚོས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་ཏྲིགས་པར་ཐལ། ཁྲིད་གྱིས་འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་ཏྲིགས་པའི་
 སྲིད། ཏྲགས་བསལ་དངོས་སྐྱུ་ཁས་སྒྲངས་ཤིང་། ཁྲབ་པ་ཡང་དོན་གྱིས་ཁས་ལེན་
 པས་མཚོག་ཏུ་ལྷུ་བའི་ནང་འགལ་གྱི་སྐྱུར་ཆེན་པོའོ། །གཞན་ཡང་སེམས་ཅོམ་པས་
 གཞན་དབང་དང་ཀུན་རྗེ་བ་བདེན་པ་ཡིན་ན། གང་ལ་དམིགས་ནས་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། གང་ལ་
 དམིགས་ནས་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་
 ཡིན་པར་ཁས་སྒྲངས་ནས། ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྣོང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གཞན་དབང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་
 དམིགས་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་སྐྱེ་བ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའི་ནང་འགལ་བ་ཆེན་པོའོ། །

གཞན་ཡང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
བདག་གི་བར་འཛིན་པའི་སྒོར་དང་། བདག་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་མི་
འདོད་པའི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལྟར་གང་ཟག་བདེན་
འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདག་གི་བར་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེ་བར་ཀྱུན་དུ་མཚུངས་པའི་སྲིད་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་བར་སྐྱོང་བ་ལ་གང་ཟག་
རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་སྐྱོང་དགོས་ཤིང་། གང་ཟག་བདེན་པར་
འཛིན་པ་སྐྱོང་མི་དགོས་པའི་བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །

གཞན་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྐྱོང་
བ་གསུངས་པ་དེའི་མཐའ། ཚོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པ་ན་སོག་ཆགས་བརྒྱ་
སྐྱོང་བྲག་འདི་སྟེང་ཅིག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། །འདི་སྟེང་ཅིག་
གིས་ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ། ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་
དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། སྐྱོས་པས་ཚོག་པོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གི་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་ནི། ལྷར་བཤད་པ་འཇུག་པའི་རང་
འབྲེལ་དུ་བྲངས་པ་རྣམས་དང་གཞན་ཡང་སྤྲུག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་ཞུས་པ་
ཚིགས་གསལ་དུ་བྲངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་རྒྱ་མ་མཐའ་ཀྱི་རོལ་
མོ་བྱུང་བའི་ཆེ། རྒྱ་མ་མཐའ་ཀྱིས་རྒྱལ་པའི་བྱུང་མེད་མཐོང་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་
སེམས་བརྐྱེད་དེ། དེ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དཀྱིས་ནས་འཁོར་གྱིས་འཇིགས་
ཤིང་བག་ཚ་སྟེ། ལྷན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ། དེ་སོང་ནས་ཀྱང་། བྱུང་མེད་དེ་ཉིད་

ལ་མི་སྤྱལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང། མི་རྟག་བ་དང། སྤྱལ་བསྡུལ་བ་དང། རྟོང་བ་
 དང། བདག་མེད་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་རི་སྟམ་དུ་སེམས་མི་དེ་ཡང་
 དག་བར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་བར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ། བཙུག་
 རྒྱན་འདས་གང་བྱུང་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྤྱལ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང། མི་རྟག་བ་
 དང། སྤྱལ་བསྡུལ་བ་དང། རྟོང་བ་དང། བདག་མེད་བར་ཡིད་ལ་བགྱིད་པའི་མི་དེའི་
 མངོན་བར་བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྲུལ་
 བ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དགོ་སྒོར་དང། དགོ་སྒོར་མ་དང། དགོ་བསྟེན་དང། དགོ་
 བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག། །མ་སྐྱེས་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཚོས་རྣམས་ལ་མི་སྤྱལ་བར་ཡིད་ལ་
 བྱེད་ཅིང། མི་རྟག་བ་དང། སྤྱལ་བསྡུལ་བ་དང། རྟོང་བ་དང། བདག་མེད་བར་ཡིད་
 ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྐྱེན་པོ་
 དེ་དག་ལ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྐྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ལོག་བར་ཞུགས་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ཞེས་དང། འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཚུངས་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང།
 འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་མཐོང་
 བས། སེམས་ཅན་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འཁོར་
 བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
 འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཙུག་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་
 དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང། ཟུང་འདས་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ་སྟམ་དུ་
 བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་རྟག་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོམས་པ་ན། བདག་གིས་

བ་འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྣམ་དུ་སེམས་སམ།
 རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་
 ཞེ་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཞུགས་པ་མ་མཆིས་པའི་སྐད་དུ་སྟེ། དེས་
 བ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བགྱིདོ། ཞེས་དང་། བཙུག་ལྷན་འདས་གལ་ཏེ་རྒྱན་དུ་
 ཞུགས་པ་དེ་འདི་སྣམ་དུ། བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྣམ་དུ་
 སེམས་སམ་བར་གྱུར་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་ལགས་སོ། །སེམས་
 ཚན་དུ་འཛིན་པ་དང་། མོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། གང་ཟུག་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་
 ལགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འབྲས་བུ་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱན་ཞུགས་གྱིས་ཐ་སྣང་ཅམ་དུ་བདག་གིས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྣམ་དུ་གཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་འགྱུར་བར་གསུང་བ་ནི་
 གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་པས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྐོ་ནས་བདག་གིས་རྒྱན་
 དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པོ་སྣམ་དུ་མི་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་
 ཉན་ཐོས་ལ་བདེན་མེད་ཉོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་གསལ་བར་བསྟན་
 ཏོ། །གཞན་ཡང་སྐྱབ་པ་ལ་གངས་པའི་སྐབས་སུ་ཉི་མེད་ལས། འཛམ་བུའི་གླིང་འདི་
 དགེ་སློང་ལྷ་རིའི་བྱ་དང་མོའུ་འགལ་གྱི་བྱ་ཤ་སྟག་གིས་འདམ་བུའི་ཚམ་ལ་སོགས་
 ལྟར་གང་བའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་ལུམ་ལ་སློང་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉིན་གཅིག་བསྐྱོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འབྱོ་བ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ན། དེ་
 བས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
 ཏོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་གཅིག་སྲིད་འོང་བ་དང་། སྲིད་

མི་ཚོང་བ་དང། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཤེས་རབ་དང། གང་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་
 རབ་དང། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་དང། དེ་བཞིན་
 ག་ཤེས་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 གང་ལགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ། མ་སྐྱེས་
 པ། རོ་བོ་མེད་པ། སྒོར་བ་ལགས་ཤིང། བཅོམ་ལྡན་འདས་དབྱེ་བ་མེད་པ། དབེན་པ།
 མ་སྐྱེས་པ། རོ་བོ་མེད་པ། སྒོར་བ་ལ་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱ་བའལ། རྒྱད་པར་དམིགས་སུ་མ་
 མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྒྲོད་པའི་ཤེས་རབ་གདུགས་གཅིག་བསྐྱོམས་པ་
 གང་ལགས་པ་དེས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཐེལ་
 ཀྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ལགས། ཞེས་ཞུས་པའི་ཇི་བ་འདིའི་དོན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱབ་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྒོར་བར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཡང་ཀུན་
 རྫོབ་དུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་གདབ་པར་རིགས་ཀྱི།
 ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྙིང་རྗེ་
 སོགས་ཀྱིས་ཐེན་མ་ཐེན་གྱི་སྒྲོན་ས་ཁྱད་ཆེ་བའི་ལན་བཏབ་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཇི་
 ལྟ་བ་མཐུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་མཚོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་དེ་ལྟ་བུ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ།

རང་གི་ངོ་ཤོས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་སྣང་པ་ཉིད་དུ་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་བཞིན་དུ་སོང་པའི་ཆ་
 ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་པ་ཉིད་བྱི་བའི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེ་
 བས་དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཚོག་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་མ་ཟིན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་
 གྱིས་ཤེས་རབ་སློམ་པའི་མཚོག་དམན་ཀྱི་བྱང་པར་དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་དོ། །ཞེས་པའི་
 ལན་གསུངས་པ་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་རི་སྣམ་དུ་སེམས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སློད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་
 གཅིག་བསློམས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སློད་པ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་
 དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
 པར་བྱས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་བྱ་བཞུ་བཞུ་ལས་འདའོ་ཞེས་འབྲས་བུ་
 གང་གི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་དེའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཉེ་བར་གནས་སམ་ཅི། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
 དེ་ལྟ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་རི་སྣམ་དུ་
 སེམས། རི་ག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདི་སྣམ་དུ། བདག་གིས་
 རྒྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤང་བོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་བྱ་བཞུ་ལས་འདས་པའི་
 དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་བྱ་བཞུ་ལས་འདའོ་སྣམ་དུ་སེམས་སམ། ལྷ་རིའི་བྱས་གསོལ་
 བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ།

ལྷ་རིའི་བྱ་དེས་ལྷ་རྣམས་ཀྱངས་འདིས་སྒྲོད་གྱིས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྐྱོན་པ་འདི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་
 ཉེ་བར་མི་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པས། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་
 གི་རྟོགས་པའི་མཚོག་དམན་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་ལ་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱོན་པ་མི་འདོག་པར་
 ཐབས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་ལ་ཟིན་གྱི་སྐྱོན་པ་འདོག་པ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།
 རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་བསྐྱུས་པ་ལས་ཀྱང་འདི་སྣང་གསུང་བའི་རྒྱལ་ལ་
 སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འདྲིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྟེ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ། འཕགས་པ་འོད་སྤང་ཆེན་
 པོ་དང་། ལྷ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བྱ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་དང་། མ་འགགས་
 པ་དང་། རབ་འབྱོར་དང་། ཉེ་བ་འཁོར་དང་། མིང་ཆེན་དང་། བྱམས་མའི་བྱ་གང་པོ་
 དང་། ཀུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་དི་རྣམ་དང་། ཉ་སྤུལ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དུ་མ་ཞིག་
 གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་དང་ལྷུས་ལན་བྱས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པ་དང་
 དྲིས་ལན་དང་། ཉན་ཐོས་ནང་པན་རྒྱུན་དྲིས་ལན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་པ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་པབ་པ་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་
 པབ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་མ་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་མངོན་སུམ་ལ་བསྐྱོན་པ་དང་ཁྲད་
 པར་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་
 མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

རིགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་དག་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་
ནས་གསུངས་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་མདོ་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྡོད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
ཞིང་། བཙོན་ལྡན་འདས་གྱི་དངོས་གྱི་འཁོར་ན་ཉན་ཐོས་མཚན་ཉིད་པའི་མཚན་གཞི་
གཟུང་རྒྱ་སྤྱ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་ཤིག །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས་ཀྱང་། གང་དག་བདེ་
གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྐྱམ་དང་། །རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཚོས་
རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོས་པར་མི་བྱས་ཏེ། །ཞེས་དང་།
ཉན་ཐོས་གྱི་ས་ལ་སྟོན་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པ་ལ་
བསྐྱབ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཡོད་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་སྟོན་དཔོན་འཕགས་པའི་
དགོངས་པ་ཡིན་པ་ལའང་བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །རིན་ཆེན་འབྲེང་བའི་ཁྱད་སྤངས་
ལ་ལྟར་དང་།

གཞན་ཡང་ཚོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་ལས། གང་ཞིག་ཀུན་ཏུ་མ་ཤེས་ན། །སྲིད་
པ་གསུམ་དུ་རྣམ་འཁོར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ངེས་གནས་པའི། །ཚོས་གྱི་
དབྱིངས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་ཚོས་དབྱིངས་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་
མི་ཐར་བར་གསུངས་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོན་པ་ལས། །ཉན་ཐོས་རྣམས་
དང་རང་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་གྱིས་ངེས་བསྟེན་པའི། །ཐར་ལམ་ཁྱོད་
ཉིད་གཅིག་ལུ་སྟེ། །གཞན་ཞེས་བགྱི་བ་མ་མཆིས་ངེས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་སེམས་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། །སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཐར་པ་མི་འགྲུབ་པར་

གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཟུ་ལུམས་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་དེ་ནི་
གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཅམ་མི་ཤེས་ན་དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་མ་ཡིན་
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་ལ་སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་
དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་བས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསལ་
བར་བྱས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཞི་བ་ནི་ཚྲོངས་མི་
འགྱུར། ཚྲོངས་མེད་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་གོལ་ཐོབ་འགྱུར། །དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ། །མཚན་མ་མེད་དང་དོན་དམ་ཉིད། །བྱང་རྒྱལ་
སེམས་མཚོག་དེ་དེ་ཉིད། །སྒྲོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན། །གང་དག་སྒྲོང་ཉིད་མི་
ཤེས་པ། །དེ་དག་ཐར་པ་བརྟེན་མ་ཡིན། །འགྲོ་དུག་སྲིད་པའི་བཙོན་རར་ནི། །ཚྲོངས་
པ་དེ་དག་འཁོར་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞུང་སྐྱ་མ་རྣམས་མ་མཐོང་བར།
སྒྲོ་ག་ཐ་མ་འབའ་ཞིག་ལུང་དུ་བྲངས་པ་ལ་ཕོ་ཚོད་ཅམ་གྱིས་དགོངས་པ་འཆད་པར་
བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཞན་ཡང་རིན་ཆེན་སྲིད་བཤམས། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་
ཟད་པ་སྒྲོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་བཟོད་པར་
གྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། །འདི་ཉིད་དོན་གཅིག་ལུགས་ལ་
ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཟད་པ་མི་རིགས་པས་ཉན་ཐོས་པ་རྣམས་སྐྱ་རན་
ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པ་ཁས་ལེན་ན་དང་པོ་ནས་
འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲོང་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེའི་སྤྱིར་ཐེག་དམན་

གྱི་མངོ་ལས། ལྷ་འཛུགས་ལས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདུས་བྱས་ཟད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མངོ་ལས་འདུས་བྱས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་
 གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་
 དངོས་པོ་དང་སྟོང་ཉིད་དོན་གཅིག་པར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དངོས་པོར་མི་
 རིགས་པས་སྲིད། ཞེས་པའི་ཐམ་བ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེ་ནི་དོན་མི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་དམན་གྱི་མངོ་ལས། གང་སྐྱབ་བསྐྱལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་
 སྤངས་པ། བྱང་བར་གྱུར་པ། ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ཉེ་བར་
 ཞི་བ། ལུབ་པ། སྐྱབ་བསྐྱལ་གཞན་གྱི་མཚམས་མི་སྐྱོར་ཞིང་མི་འབྲུང་མི་སྐྱེ་བ་འདི་
 བྱི་ཞི་བ། འདི་ནི་གྲུ་ལོ་མ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་པར་སྤངས་པ།
 མིན་པ་ཟད་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་པ། འགོག་པ། ལྷ་འཛུགས་ལས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་ན། སྐྱབ་བསྐྱལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆོག་གིས་
 གསུངས་པའི་སྲིད། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལམ་སྤང་པའི་དབང་དུ་
 མངོན་ལས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་ལུབ་པའི་བར་དང་། སྐྱེ་བ་སྲི་མའི་སྐྱབ་
 བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་མངོན་ལས། སྐྱབ་བསྐྱལ་གཞན་མཚམས་མི་སྐྱོར་བ་ནས་སུ་
 དན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དངོས་སྐྱབ་བ་ནམས་
 ལྟར་བ་སྐྱབ་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་སྤང་པོ་ནམས་མ་ལུས་པར་
 ཟད་པར་གསུངས་པའི་དོན་སྤང་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ལ་
 བྱང་མི་རུང་སྟེ། སྤང་པོ་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཁས་སྤངས་པའི་སྲིད་
 རོ། །དེས་ན་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྟོབས་གྱིས་སྤང་པོ་ནམས་རྒྱུན་

ཚད་པ་ལ་བཤད་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཁས་ཀྱང་ལེན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྣ་བའི་
 ལྷགས་དེ་ལ་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་
 པས་ཁྲབ་ཅིང་། གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཆེ་སྤང་འདས་དེ་མངོན་དུ་མ་བྱས་པས་ཁྲབ་པའི་
 གྱིད། ལྷགས་ཁས་སྤངས་ཉེ། དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་འདུས་བྱས་དང་སྤང་པོ་ཐམས་
 ཅད་རྒྱན་ཚད་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །གང་ཟག་ཡིན་ན་འདུས་བྱས་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་སྤིང་དང་། གང་ཟག་ཡོད་ན་སྤང་པོ་ཡང་ངེས་པར་ཡོད་དགོས་
 པའི་སྤིང་པོ། །དེའི་སྤིང་དངོས་སྣ་བས་མདོ་དེའི་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བཤད་པར་
 མི་རུས་སོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉན་རང་གི་
 ཡེ་ཤེས་གང་གིས་དོན་གཉིས་སྤང་གི་སྤོས་པ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྤོ་ནས་
 འདུས་བྱས་དང་སྤང་པོ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པའི་འགོག་
 པ་མངོན་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་
 དོན་ཡིན་པར་མདོ་དེས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་ལས་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱུག་
 བསྐྱལ་འགགས་པའི་འགོག་པ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་པ་དེ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་བསྟན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་རིན་ཆེན་སྤང་བའི་སྤང་དེའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤིང་འདིས་ཉན་
 རང་དག་བཅོམ་གྱིས་ཆོས་གྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་བསྟན་པ་ལ་
 བསྟོན་དུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་པའི་ལྷགས་གྱིས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་གྱི་སྤང་
 རན་ལས་འདས་པའི་དོན། དག་བཅོམ་པ་སྤྱི་ཆེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་བ་དང་བཏང་

བའི་གནས་སྐབས་ལ་འཛོག་པ་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་སྤྱད་
 བསྐྱལ་གྱི་སྤང་མེད་རྒྱུ་ཆད་མ་ཆད་སོགས་ལ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་མ་
 ལུས་བར་སྤངས་བའི་དག་བཅོམ་བས་སྤང་སོགས་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་
 ཟད་བའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་བའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་
 མེད་བས་ལྷག་མ་མེད་བའི་སྤང་འདས་པ་དང་དེ་ལས་ལངས་བའི་རྗེས་ཐོབ་གྱི་རོ་
 བ་སྤང་སོགས་བདེན་སྤང་གི་ལྷག་མ་ཡོད་བས་ལྷག་མ་དང་བཅས་བའི་སྤང་འདས་
 ཞེས་བྱ་བར་འཛོག་ཅིང་། དེའི་སྤྱིར་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོག་མར་མངོན་དུ་
 བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་རིམ་བཤེས་བ་
 ཡང་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་གཞན་གྱི་ལུགས་ལྟར་ན། དག་བཅོམ་བ་སྤྱི་
 ཚེའི་འདུ་བྱེད་མ་བཏང་གི་བར་དུ་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མ་བྱས་བར་འགྱུར་ཏེ། བོང་
 དུ་བྲངས་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེས། སྤང་ན་ལས་འདས་བ་མངོན་དུ་བྱས་བའི་ཚེ་
 ཚེ་འདིའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྲང་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་ཟད་བ་སོགས་སུ་གསུངས་
 བའི་སྤྱིར་ཞེས་བཞེད་དེ། རིགས་བ་རྒྱལ་ཅུ་བ་ལས། གཞན་དག་གིས་སྤང་ན་ལས་
 འདས་བའི་འཛོག་ཚུལ་དེ་འགོག་བའི་དབང་དུ་མངོན་ནས། གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་
 འགགས་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་གྲང་འདས་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་མིང་། དེའི་
 འགྲེལ་བར་བོང་དུ་བྲངས་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་ཉིད་བྲངས་ནས། དེ་ལ་མདོ་སྤྱི་
 ལས། སྤྱད་བསྐྱལ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གིས་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ། མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་ནས། ལུབ་བར་གྱུར་བའི་བར་དུ་གསུངས་
 སོ། །མ་འོངས་བའི་སྤྱད་བསྐྱལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། སྤྱད་བསྐྱལ་གཞན་གྱི་

མཚམས་མི་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཟླ་ངན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བསྟན་
 ཏོ། །དེ་བས་ན་འདིར་ཡང་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་དེ་ལྟར་ཉིད་ཀྱི་མི་སྐྱེ་
 བ་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་ནི་མ་འོངས་
 པའི་སྐྱུག་བསྐལ་དང་སྐྱུར་བར་ངེས་སོ། །ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་ན་ཡང་དེའི་སྤང་པོ་དེ་
 འགག་པ་མེད་ན་མི། དེ་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱུག་
 བསྐལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ན། སྐྱེ་བ་དེ་མི་དམིགས་པས་
 སྐྱུག་བསྐལ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། གཞན་དག་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་མི་འདོད་པས་དེའི་
 ཚེ་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་དོ། །ཅི་སྟེ་བཙོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཟླ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ནི་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་། སྤང་པོ་ལྷག་མ་
 མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་ནི་སྤང་པོ་ཚམ་དུ་ཟད་དེ་ཉོན་
 མོངས་པས་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན། སྤང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་པ་ནི་སྤང་པོའི་
 ལྷན་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བཅིངས་པ་སྤངས་ཀྱང་ཟླ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་
 འདོད་དོ་སྟུང་དུ་སེམས་ན། མདོ་སྟེ་ལས། ལྡོན་བྱས་ཟླ་ངན་འདས་སོ་ཞེས། །ལྡ་
 རིའི་བྱ་ཡིས་བཤད་པ་ཡི། །རྗེས་སུ་བསྐྱུས་འདི་ལེགས་བརྗོད་ཡིན། །ཞེས་འགྱུར་བ་
 རི་ལྟར་བཤད། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་མདོན་སྟུང་དུ་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 གསུངས་པར་ངེས་ཀྱི། སྤང་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་འགག་
 ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་དུ་ཟེན་གྱང་སྐྱུག་བསྐལ་འདི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ། དེས་པར་སྤངས་
 པ། ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་བཤད་པར་མི་འགྱུར་གྱི། གང་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མ་ལུས་

བར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་དེ་སྐད་གསུང་བའི་རིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་རྒྱས་བར་གསུངས་ཤིང།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། མ་རིག་རྒྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ལས། །ཡང་དག་ཤེས་པས་རྣམ་བཏགས་ན། །སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པའང་བྱུང་། །གང་ཡང་དམིགས་བར་མི་འགྱུར་རོ། །མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱ་ངན་འདས། །བྱ་བ་བྱས་པའང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དག་བཅོམ་པས་སྐྱུག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད། མདོ་ལས། དག་སྐོང་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདག་གི་སྐྱེ་བ་ཟད་དོ། །ཚངས་བར་སྐྱོད་པ་བསྐྱེན་ཏོ། །བྱ་བ་བྱས་སོ། །འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང།

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། སྲིད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། །མྱ་ངན་འདས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །དངོས་པོ་སྐྱེས་པ་ཞིག་པ་ལ། །རི་ལྗར་འགོག་པ་རྣམ་བཏགས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དམ་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །སྐྱེ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་པ་བཞེད། །རྣམ་པར་འཛིག་པས་འགོག་འགྱུར་གྱི། །འདུས་བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སྐྱེ་ལ་མངོན་སུམ་འགྱུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་རི་ལྗར། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དོན་འདི་ཉིད་རྒྱས་བར་འཆད་དེ། དེ་བས་ན་ཚུལ་འདི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བ་གཞན་མཐའ་དག་དང་མི་མ་སྐྱེན་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སྐོལ་ཚེན་པོ་སྐྱེན་སོང་མ་ཡིན་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ལྗར་གསུངས་པས། ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པ་ཡང་སྐོབ་དཔོན་

འཕགས་པའི་བཞེད་པ་དམ་པར་འབད་མེད་དུ་བྱུང་ལ། བོད་ཀྱི་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་
 བར་རྫོམ་པ་གཞན་སྲ་སྲི་མཐའ་དག་ལ་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྲ་
 བཙུན་ལས་འདས་པའི་འཛོག་ཚུལ་ལ་བྱུང་མཐའ་སྲ་བ་གཞན་དང་མི་མཐུན་པའི་རླུང་
 བ་ཡོད་སྐྱམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་ཡང་མ་ཞུགས་སྐང་བས། ཁོ་བོས་འཕགས་པ་ཡབ་
 སྲས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་དབལ་ལྡན་གླ་མ་དམ་པ་རྣམས་འཁྱོར་གྱི་
 དབང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་གསལ་བར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཉན་རང་གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ལུང་
 དང་རིགས་པ་དུ་མའི་སྐོན་ས་རྒྱས་པར་བསྐྱབས་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་ཡང་འདི་བེ་བར་
 བྱ་སྟེ། གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱུང་པའི་རྗེས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་། མི་རྟག་ལ་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་པ་ནི་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་
 ལྷིང་དེ་དག་གང་ལ་གསུངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་དེ་དག་གིས་དེ་
 ལྟར་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཐེབས་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ།
 དེའི་ཆེ་དོན་དེ་དག་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གོམས་བྱའི་དོན་མཛོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་ཡང་སྲིད་པར་རྟེན་བརྟན་བྱས་ཟིན་འབད་ཚོལ་སྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས།
 གོམས་པས་བྱུང་བར་དུ་འགྲུང་བའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ལྷིང་ཞེས་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་ན་དོན་དེ་དག་མཛོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཛོང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མཛོང་ལམ་ཡིན་པའི་ལྷིང་། ཉོན་སྦྱིབ་མཛོང་སྲང་མ་ལུས་པ་སྦྱོང་
 རུས་པར་འགྲུང་རོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་ལྟར་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་བའི་དོན་གོམས་པར་
 བྱས་པས་ཉོན་སྦྱིབ་སྟོམ་སྲང་མ་ལུས་པར་སྦྱོང་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། གང་

བཀ་རང་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་རྗེས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་དང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་
 རྒྱལ་རྟོགས་པ་ཅི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 སྲོང་མི་རྒྱས་པར་སྐྱས་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན། འོན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་ལས། གཟུང་
 འཛིན་རྗེས་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་གྱི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་དེ། དེ་
 ཉིད་གང་གི་ཆེད་དུ་བསྟན་པའི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོས་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་
 བས་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དོན་དེ་མདོན་སྲུམ་དུ་གསར་
 དུ་མཐོང་བ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་དུ་
 ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེས་ཤེས་སྐྱིབ་མཐོང་སྲང་མ་ལུས་པར་སྲོང་རྒྱས་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་འདོད་ན། དོན་དེ་མདོན་སྲུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་སྐྱིབ་སྐྱོམ་སྲང་མ་ལུས་པར་སྲོང་རྒྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན།
 འཚོང་རྒྱ་བ་ལ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་གཏན་ནས་རྟོགས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་
 བརྗོད་ན་ཅི་སྟེ། འདི་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་མཚུངས་སོ། །དེ་བས་ན་
 དེ་འབྲུ་བའི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་བསྐྱོམས་ན་མདོན་
 སྲུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་པར་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སྲུམ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་
 འབྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡང་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་འབྲུ་བའི་
 ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མདོན་སྲུམ་དུ་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་
 ཤེས་སྐྱིབ་མ་ལུས་པར་སྲངས་ནས་འཚོང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་འདོད་
 དགོས་པ་ལྟར། མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་རྒྱལ་ཚད་མས་གཏན་ལ་ཕེབས་ནས་

བསྐྱོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་མི་སྲུ་ཡི། དེ་ལྟར་མངོན་སྲུང་དུ་གསལ་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གོམས་བར་བྱེད་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མི་རྟག་ལ་སོགས་བརྩུ་བྱུག་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བ་གོམས་བར་བྱས་པའི་སྐྱོབས་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་བར་སྤངས་ནས་དག་བཅོམ་ཐོབ་བར་གསུངས་པ་དེ་བར་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་གིས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་སྐྱིབ་པ་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ་གང་དུ་སྐོང་པའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ནི། སྐོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་སྲུ་དང་ཡང་མི་མ་སྲུན་ལ། དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་འཇིན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེན་འཇིན་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། བདེན་འཇིན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ཐོན་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་ཐོན་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱང་བཏགས་ས་ཐོན་དང་བཅས་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་བར་སྐོང་ལ། ལྷན་སྐྱེས་སྐོམ་ལམ་ས་དགུ་ལ་རིམ་ཅན་དུ་སྐོང་ཞིང་། མངོན་པ་བ་སོགས་དང་སྲུན་མོང་དུ་གྲགས་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཉི་ཤུ་མཚུངས་ལྷན་དང་བཅས་པ་མངོན་གྱུར་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་ཐོན་ལ་ཉོན་སྐྱིབ་གྱི་ས་ཐོན་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཡང་དབྱ་སེམས་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག །གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ལྷ་ལ་བཞེད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་དང་
 ལས་འབྲས་སོགས་ལ་སློམ་གསལ་ཞིང་སྐྱོད་ས་པའི་ཆར་གྱུར་པའི་སེམས་ལྷུང་ལ་
 བཞེད་ལ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་འདྲིག་ལྟ་དོན་མི་གཅིག་པར་བཞེད་
 དོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རིག་པ་ལེ་ཤེས་གྱི་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལོན་ལ། དེ་ཡང་རིག་པ་དེ་མེད་ཅམ་དང་། དེ་
 ལས་གཞན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱེད་གྱི། དེའི་འགལ་སྲིད་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ལ་ལང་ཟག་དང་
 ཚོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱབ་པར་སློམ་འདོགས་པའི་བདེན་འདྲིན་ནོ། །དེས་ན་ཚོས་གྱི་
 བདག་འདྲིན་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་དེ། འཇུག་པའི་རང་
 འགྲུལ་ལས། དེ་ལ་འདིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་དངོས་པོ་ལྟ་བུ་ལ་
 མོངས་པར་བྱེད་པས་ན་གཉི་ལྷན་སྟེ། མ་རིག་པ་དངོས་པོའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པ་སློམ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྤྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནི།
 ཀུན་རྫོབ་པོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་ཇེ་ཤིག་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་
 བསྐྱུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་རྣམ་
 པར་བཞག་པོ། །ཞེས་དང་། བཞི་བརྒྱུ་པའི་འགྲུལ་པ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དངོས་
 པོའི་ངོ་བོ་ལྷན་པར་སློམ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མི་ཤེས་པའི་
 དབང་གིས་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་། འཁོར་བར་འཇུག་པའི་ས་
 པོན་དུ་འགྱུར་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགགས་པ་ལས་འཁོར་བ་འགགས་པ་རྣམ་
 པར་བཞག་པོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་བཏན་པ། སྲིད་པའི་ས་པོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་
 རྣམས་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་པོན་

འགག་པར་འགྱུར། །རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས། ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་
 བས་ཆགས་པའི་རྒྱ་སྲིད་པའི་ས་པོན་དུ་གྱུར་བ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལོག་པ་ལས་
 ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་གྲང་རྒྱབ་
 སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་འཁོར་བ་སྣོག་པར་རྣམ་པར་བཞག་གི། །ཅེས་དང། བཞི་
 བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཇི་བཞིན་དུ། །གཉི་སྟག་ཀུན་ལ་གནས་འགྱུར་
 ཏེ། །དེ་སྲིད་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱང། །གཉི་སྟག་བཙོམ་པས་བཙོམ་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། གཉི་སྟག་ནི་དེ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་བདེན་པར་རྟོག་
 བ་ལས་སྐོངས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དངོས་པོ་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་བོར་ལྷག་པར་སྐྱོ་
 འདོགས་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་ངོ། །

བདེན་འཛིན་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
 བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་འཛིན་སྣངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྲིད་དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རིག་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འགལ་རྒྱ་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་མ་
 རིག་པར་གྲུབ་ལ། ལུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་མ་སྣངས་པར་གང་ཐག་ལ་བདེན་འཛིན་
 སྐོང་མི་རུས་ཤིང། དེ་མ་སྣངས་པར་དེའི་དབང་གིས་ལས་བསགས་ནས། འཁོར་བ་
 མི་སྣོག་པར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རིགས་པས་འགྲུབ་པའི་སྲིད་འཁོར་བའི་རྩ་བར་
 གྱུར་པའི་མ་རིག་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་སྲིད་རྟོན་འགྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་
 ལག་དང་པོར་གྱུར་པའི་མ་རིག་བ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱང་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ།
 བུལ་སྐྱེ་ལི་ཏ་ལས། དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བཞིན་ནི་དེ་ཁོ་ན་

ཡིན་ལ། དེ་མཚོང་བ་ཁོ་ནས་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ས་ཀྱང་།
 སྲིད་པའི་ས་པོན་རྣམ་ཤེས་ཏེ། །ཡུལ་རྣམས་དེ་ཡི་སྲོད་ཡུལ་སོ། །ཡུལ་ལ་བདག་
 མེད་མཚོང་ན་ནི། །སྲིད་པའི་ས་པོན་འགག་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་དག་
 བེ་སློས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་འདི་ག་རྟེན་པའི་སློས་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །འདི་ག་རྟེན་
 པའི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་འདི་བདེན་ནོ་སྟུང་དུ་
 མཛོན་པར་ཞེན་པའི་སློ་ཅན་དག། །དེ་དང་དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པས་དེའི་
 སྲིད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སློས་པ་ལས་བྱུང་ངོ། །སློས་པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་
 འགག་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡི་རྟེན་པ་དང་མ་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ག་རྟེན་པའི་སློས་
 པ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་བར་འགྱུར་ངོ། །དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
 རྟོགས་པས་འགག་སྟེ། སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་ནས་འགག་གོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་
 བེ་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོམ་པ་ཁོ་ནས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཐར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ས་
 ཀྱང་། མཛོན་ན་ཚོས་ནི་མི་འཚོ་སྟེ། །སྲུང་ན་འདས་པ་སྟོང་བ་ཉིད། །འདི་ལ་དེ་གཉིས་
 འབའ་ཞིག་ཅེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །དོན་འདི་ཉིད་ནི་སློབ་དཔོན་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་
 པར་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། ཅ་ཤེ་ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་ལས་ཐར། །ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སློས་ལས་སློས་པ་ནི། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་

བར་འགྲུང། །ཞེས་གསུངས་ནས། སྒོར་བ་ཉིད་དེ་ཡང་རི་འབྲ་བ་ཞིག་སྟེ་མ་ལ།
 བརྗོད་བར་བྱ་བ་ལྡོག་པ་སྟེ། །སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལུལ་བརྒྱུག་པས་སོ། །མ་སྐྱེས་པ་དང་
 མ་འགག་པའི། །ཚོས་ཉིད་སྲུང་བ་དང་མཚུངས། །ཞེས་བདེན་འཛིན་གྱི་སྒྲོས་
 བ་ལས་ཉོན་གྱི་ཅ་བ་དང། སྒོར་བ་ཉིད་རྟོགས་པས་དེ་སྤངས་ཏེ་ཐར་པ་འཛོལ་དགོས་
 བར་གསུངས་ཤིང། སྒོར་བ་ཉིད་ཀྱང་སྒྲོས་པ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་ཚོས་ཀྱི་
 དམིངས་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང། གང་
 ཡང་རུང་བའི་གནས་ཆེད་ན། །ཉོན་མོངས་སྐྱལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་
 འགྲུང་རོ་གང་གི་སེམས། །གནས་མེད་དེ་ལྟར་ཟིན་མི་འགྲུང། །ཞེས་སེམས་ལ་
 བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་ཤིག་ཆེད་ན་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱལ་གྱིས་ངེས་པར་ཟིན་པར་གསུངས་པས། བདེན་འཛིན་ཉོན་མོངས་ཀྱང་གྱི་
 ཅ་བར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པར་བཞེད་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟེམ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཉན་རང་
 གིས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པའི་འཛོག་ལུགས་མི་མ་སྐྱུན་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ཡང་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ་འདི་
 ལྟར། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྐབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་དང། དེའི་དབང་
 གིས་རྣུང་བའི་ཅ་ཉོན་རྒྱལ་དང་ཉེ་ཉོན་ཉེ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་མངོན་
 པའི་སྟེ་སྒྲོད་དག་ལས་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་
 བར་འདིར་ཡང་བཞེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་སྐུའི་ལུགས་ལའང་ཉོན་མོངས་སྐྱ་
 མ་གྲགས་པའི་བདེན་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་ལ་བཞེན་ནས། །ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་

མ་སོགས་སྲུང་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའི་སྐོ་སྐྱེ་ལ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རིམ་པ་བཞེན་ཆགས་སྣང་གཉི་སྟུག་གསུམ་སྐྱེ་ཞིང་། ཚོར་བ་བདེ་སྟུག་བཏང་
 སྟོམས་གསུམ་རང་བཞེན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཞེན་པ་ལས་སྲིད་པ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ།
 གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པར་བཞེན་དོ། །དེའི་སྲིབ་
 འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྣང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་
 རེ་རེ་ལ་ཡང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྟུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བ་དང་། དེ་ལ་མ་སྟོས་པར་བདེན་འཛིན་ཅམ་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པས། ཐེག་པ་ཆེ་ཚུང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་ནས་འབྱུང་བ་སྟུན་མོང་དུ་གྲགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ལུགས་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་གྲགས་པའི་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་
 སྟུན་མོང་དང་སྟུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 པ་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ས་བོན་རྣམས་ནི་ཉོན་
 སྐྱིབ་བག་ལ་ཉལ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཉོན་སྐྱིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་
 ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གང་ལ་བཞེད་ཅེ་ན། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
 ཆགས་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ནི་ལུས་དང་རྒྱུ་དག་གི་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་
 ཡང་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བག་ཆགས་དེ་ཡང་། རྣམ་
 པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཁོ་ན་ལ་སྟོག་པར་འབྱུང་གྱི། གཞན་དག་

ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གསལ་བར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་
ཆགས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཡིན་ཞིང། ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་
གོགས་སུ་གྱུར་བ་ཞེས་པས་ཤེས་སྲིབ་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་ལ། ལུས་དང་དག་དག་
གི་འདུག་པ་ཞེས་པ་ནི། དག་བཙོམ་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སྟེ་ལྷ་ལྷ་མཚོང་བ་དང་
གཞན་ལ་སྐངས་མོ་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་གྱི་ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་རྣམས་
ཡིན་ནོ། །ཡང་ཞེས་པས། ཆགས་སོགས་གྱི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་
གཙོད་པའི་གོགས་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་
ཞེས་བསྟན་པས། བག་ཆགས་དེ་དག་ཤེས་སྲིབ་ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་དག་ལ་
སློ་མི་གསལ་བའི་ཆ། མོ་ཏུ་འགལ་གྱི་བྱས་མ་འཛིག་རྟོག་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་
དཔྱལ་བར་སྐྱེས་པ་མངོན་ཤེས་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་བལྟས་ཀྱང་མ་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་གོགས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་
ནོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ་དག་བཙོམ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟེད་
པའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དེ་དག་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉན་
ཐོས་དག་བཙོམ་པས་ཉོན་སྲིབ་མ་ལུས་པར་མ་སྦངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོན་
སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་བག་ཆགས་ཀྱང་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པར་
ཐལ། ལུས་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་སྟེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཤེས་སྲིབ་ཡིན་ན། ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་བྱ་

ཕ་མོ་འབྲེད་པ་ལ་སློ་མི་གསལ་བའི་ཆ་དང་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཉོན་
སྲིབ་ཡིན་པའི་སྲིབ། དེས་ན་དག་བཙུག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་སློ་གསུམ་གྱི་གནས་
ངན་ལེན་སྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་ནི་དབུ་སེམས་མཐའ་དག་གི་ལུགས་ལ་ཤེས་སྲིབ་
ཏུ་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། ཉོན་སྲིབ་ཏུ་བཞེད་པའི་མཁམ་པ་སྲུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་
བདེན་འཛིན་དང་དེའི་དབང་གིས་གྲུང་བའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
གྱིས་བག་ཆགས་འཛོག་བྱེད་བྱས་ནས་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྣང་དུ་བཞག་པའི་བག་
ཆགས་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་རང་རང་
གི་རིགས་འདྲ་སྲིབ་སྐྱེད་པའི་ངོ་བོར་གྲུང་བ་དང་། འཇུག་ཤེས་རྒྱག་ལ་ཡུལ་རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་ཅམ་ཞིག་བསྐྱེད་པའི་ལུས་པའི་ངོ་བོར་
གྲུང་བའོ། །

དང་བོ་ནི། ཉོན་སྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྲུང་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་
ཡིན་གྱི་ཤེས་སྲིབ་མ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་སྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆར་གྲུང་པའི་
ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་གྱི་ཉོན་སྲིབ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ས་
བོན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཡིན་པ་
ལ་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤེས་སྲིབ་ས་བོན་གྱི་ཆ་དེ་ལ་གཉིས་
སྣང་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བག་ཆགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་
ཤེས་རྒྱག་ལ་ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་བདེན་སྣང་གི་ཆ་ལ་ཤེས་
སྲིབ་མཛོན་གྲུང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇུག་ཤེས་རྒྱག་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་མི་
དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ལ་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་སྲིབ་

རོལ་གྱི་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་སྤྱི་མཚན་དང་སྒོ་བཏགས་ཡིན་ཀྱང་།
 སྒྲུབ་མཁལ་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱི་མཚན་དང་སྒོ་བཏགས་ཡིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ལོ། །འདི་
 ལྟ་བུའི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པར་དབྱེ་མ་ཐམས་འགྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། མ་
 རིག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྤྱི་བ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་འདོད་
 པ་ལོ། རྗེ་མ་ཐེམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྟུང་པར་
 ལུང་བཅད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྤྱི་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་ཤེས་བྱ་གཏན་ནས་མི་
 མ་བྱེད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཐ་ཆད་པ་གཞན་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ལོ། །དེ་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་སྤྱན་སྤྱེས་གཉིས་ཡོད་དེ། བདེན་
 འཛིན་སྤྱན་སྤྱེས་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཆགས་སོགས་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤྱན་སྤྱེས་མངོན་གྱུར་དང་། དེ་དག་གིས་བཞག་པའི་རང་
 རང་གི་རིགས་འདྲའམ་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཉོན་མོངས་ལྷི་མ་བསྐྱེད་པའི་བག་ཆགས་
 རྣམས་ཉོན་སྤྱི་བ་སྤྱན་སྤྱེས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་ལོ། །གྲུབ་མཐས་བཏགས་པའི་བདེན་
 འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་མཐར་འཛིན་དང་མཚོག་འཛིན་ལ་སོགས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། གང་ཐག་རང་རྒྱ་རྒྱབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་
 དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཉོན་སྤྱི་བ་མངོན་གྱུར་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་
 ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་རྣམས་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་ཆ་ཡིན་
 ལོ། །འདོད་ཆགས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལྟ་
 བུ་ནི་ཉོན་སྤྱི་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་དངོས་ཡིན་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དངོས་མ་ཡིན་

བས་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཤེས་སྐྱིབ་ལ་ནི་ཀུན་བཏགས་དང་ལྡན་སྐྱེས་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་དང་སྐྱོམ་སྤང་གཉིས་སུ་ཡང་དབྱེར་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་བཀ་
 ཆགས་ཀུན་བཏགས་གྱི་ཆ་རྣམས་སྤོང་བྱས་པར་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་བྱས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་བོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྤོང་མི་བྱས་
 པར་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཅི་སྟེ་དབང་ཤེས་ལ་ལྷུལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་མ་འཇུག་པར་འཐད་པར་འདྲིན་པའི་སྐོ་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་ཤེས་སྐྱིབ་ཀུན་བཏགས་སུ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། དབང་ཤེས་ལ་
 ལྷུལ་བདེན་པར་སྤང་བ་འཐད་པར་འདྲིན་པ་ནི་བདེན་འདྲིན་ཡིན་པས། དེ་ཤེས་སྐྱིབ་
 ཀུན་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་དང་བདེན་འདྲིན་གང་ཡིན་ཉོན་མོངས་སུ་ཁས་ལེན་
 པ་ནི་ནང་འགལ་བའོ། །

གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་རང་ལྷུལ་བདེན་པར་སྤང་བའི་ཆ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་
 དཔུང་པ་ཞུགས་པ་ན། ལྷུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་
 འདྲིན་པ་ནི་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བཏགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་ན་རང་ཉིད་
 ཀྱང་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བཏགས་ཉོན་མོངས་ཅན་ཁས་ལེན་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་
 འདོད་པ་སྐྱོས་ཤིག །དཔུང་པ་མ་ཞུགས་པར་དབང་ཤེས་ལ་བདེན་པར་སྤང་བ་ལྟར་
 དུ་གྲུབ་པ་འཐད་དོ་སྟུམ་དུ་འདྲིན་པའི་སྐོ་རང་གི་རང་གིས་སྐྱེ་བ་ཞིག་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་
 བོ། དེ་བདེན་འདྲིན་ལྡན་སྐྱེས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཀུན་བཏགས་གྱི་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་

ཉོན་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་སྤངས་པ་ཅམ་གྱི་ཐང་པ་འཕྲོ་བ་
 ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། །ཤེས་སྤྲིབ་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་སློབ་གཅིག་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་སུམ་དུ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཙོད་པའི་སྤྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ།
 ཉོན་མེད་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་དང་། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་
 གྲུབ་མཐས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་
 བའམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་གང་རུང་ཡིན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་གྲུབ་མཐས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བག་ཆགས་ཅམ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་བའམ་དེ་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་
 གང་རུང་ཡིན་པ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་དབྱེ་ན་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གཉིས་གཉིས་
 ལོ། །

ཉོན་མེད་ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ཉོན་མེད་ཀུན་བཏགས་གང་
 ཞིག་ཀྱང་མིགས་རྣམ་འཛིན་པའི་སློབ་ཉོན་མེད་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་གྱི་མཚན་ཉིད།
 རང་ཉིད་དམིགས་རྣམ་མི་འཛིན་ཀྱང་རང་འབྲས་ཉོན་མེད་ཀུན་བཏགས་སྐྱེད་པའི་
 ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་རུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པ། ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱང་དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་སྤྲིབ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་གྱུར་དང་
 ས་བོན་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་འཕགས་
 བ་སློབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྤྲིབ་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་ཞིག་ །ཡུལ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་ཆ། གཉིས་

བའི་མཚན་ཉིད། རང་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པས་བཞག་ཅིང་རང་འབྲས་གཉིས་སྤང་འཇུག་
 བའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་བག་ཚགས་གང་ཞིག །ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བར་སྤངས་
 བའི་འཕགས་པ་སློབ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡང་འབྱུང་བའི་སྐྱིབ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མ་
 དག་ས་བདུན་གྱི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱད་ཀྱི་གཉིས་སྤང་འཇུག་བ་ས་པོན་དང་
 བཅས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་བ་དང་བདེན་འཛིན་མ་ལུས་བར་སྤངས་བའི་འཕགས་
 བ་སློབ་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་བའི་སྐྱིབ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་བའི་སྐྱིབ་བ་
 དང་རིགས་གཅིག་པས་སྐྱིབ་བ་དེའི་རིགས་སུ་གནས་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་སྐྱིབ་ཀྱི་
 བཏགས་དང་ཉོན་སྐྱིབ་མཚོང་སྤང་དོན་གཅིག་ལ། ཉོན་སྐྱིབ་ལྟན་སྐྱེས་དང་ཉོན་སྐྱིབ་
 ལྟོམ་སྤང་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ན་སྟོམ་སྤང་ཡིན་པས་བྱུང་གི་མཚོང་
 སྤང་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱིབ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ནི་སྐྱིབ་བ་
 གཉིས་པོ་དེ་དག་ཟེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གང་དུ་རྒྱུ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྤོང་བའི་རྣམ་བར་
 བཞག་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འབྲུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་
 སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་བ་ཅན་གྱི་མ་རིག་བ་སྤངས་
 པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཞི། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་གོང་དུ་
 བྲངས་པར། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བརྗོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པས། ཉན་རང་
 དག་བཅོམ་དང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་
 མོངས་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀར་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་
 ཡང་གོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར་བདེན་འཛིན་མ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་བར་བཤད་

བའི་སྐབས་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེར་བདེན་འཛིན་ས་པོན་དང་བཅས་
 བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་
 བའི་ས་པོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྐོང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་
 བའི་སྐྱིར་དང་། དེ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་ཡང་གཉིས་སྤྱང་བཟུལ་བ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་སྐོང་བར་མི་བྱས་པའི་སྐྱིར་དོ། །དེའི་སྐྱིར་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པའི་ས་པོན་སྐོང་བའི་
 རོག་མ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཚུལ་པའི་
 ལུགས་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་གྱི་ས་པོན་སྐོང་བའི་རོག་མ་ས་དང་པོ་ནས་འཛིན་པར་འདོད་པ་
 དང་མི་འབྲེལ། དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཉིད་ཤེས་སྐྱིབ་དུ་བྱས་
 ཤིང་། དེ་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སྐོམ་སྤང་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། མཐོང་སྤང་དང་པོར་སྐོང་
 བ་དང་། སྐོམ་སྤང་ལ་ཚུང་འབྲིང་སོགས་དགུར་སྟེ་ནས་དེ་དག་གཉིན་པོ་སྐོམ་ལམ་
 ས་དགུས་སྐོང་བའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་གྱི་བདག་
 མེད་སྣ་བ་དེ་ཤིག་དངོས་སུ་བརྟུན་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་དོར་གསུངས་པའི་
 བྱང་དོན་གྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་ཉན་རང་དག་
 བཙུམ་པས་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལུན་འིང་དུ་གོམས་པར་
 བྱས་ཀྱང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྐོང་བར་མི་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།
 ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐོང་བ་ནི་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་སྐོམ་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། རེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བན་ཚུན་གྲོགས་
 བྱས་པའི་སྐོན་ས་རྒྱུད་དུ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཀྱི། ཤེས་རབ་རྒྱུད་པའི་བྱས་པ་མིན་ལ།
 ཉན་རང་པ་ཡང་རེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་མ་ཚང་བའི་སྐྱིར་དང་།

ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱང་སྤར་བ་འདྲ་བ་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཙམ་དུ་སྐོམ་གྱི་རྒྱས་
 བར་ལྗེ་བའི་སྐོ་ནས་རྫོགས་པར་སྐོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱའི་སྐྱེབ་པ་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མི་སྲོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྤར་བྱ་དེ་དག་གཉེན་པོས་སྲོང་བའི་ཚུལ་ཡང་། མཐོང་ལམ་
 ལ་མཚོན་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་
 བ་དང་། མཐོང་སྤར་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་འགག་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དུས་
 མཉམ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། མཐོང་སྤར་ཉོན་མོངས་པ་
 རྣམས་སྤར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་མི་རུང་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ལ། དེའི་
 རྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཐོང་སྤར་གྲོ་བྱུར་
 གྱི་བྱི་མས་དག་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་འགོག་པ་མདོན་སྐྱུལ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཞེས་བྱའོ། །སྤར་བྱ་མདོན་གྱུར་རེ་ཤིག་ཙམ་
 རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྲོང་བ་ལ་འདྲིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 དེའི་ས་བོན་སྤངས་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། མདོན་གྱུར་སྤར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེར་མི་རུང་གི་
 ཚུལ་གྱིས་སྲོང་བ་ལ་འདས་ལམ་གྱིས་དེའི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དགོས་
 མོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུན་ལ།
 སེམས་ཙམ་བ་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་ལེན་བ་དག་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་
 བར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་ཀྱང་དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྣང་ན་སྐོམ་སྤར་གི་ས་
 བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་བས་འདས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་སྐོབ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་དེའི་ཆེ་ཡང་སྤར་བྱ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ས་བོན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ཀུན་

གཞི་ཁས་མི་ལེན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་ལྟར་ན། དེའི་ཆེ་ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་།
 རྣམས་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཡིད་
 གྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་སྤྲེང་ན་སྤང་བུ་ལྷག་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་ན། ཡིད་ཤེས་དེ་ཉིད་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་ཟག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་། དེའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བུའི་བག་ཆགས་ཅན་གྱི་ཡིད་
 གྱི་རྣམས་ཤེས་གཞན་ཡོད་ན། གང་ཟག་དེ་ཉིད་རྒྱུད་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས།
 མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བུ་གང་གི་ཡང་ས་བོན་
 མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཡང་སྤང་བུ་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རེ་
 ཤེས་མ་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། གཉེན་པོས་སྤང་བུར་མི་རུང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས།
 དེའི་ཆེ་སྤང་བུ་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་བུ་དེ་དག་སྤངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ། ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འོག་ནས་འཆད་པར་
 འགྱུར་བ་ལྟར། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཅམ་ཞིག་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་བག་ཆགས་བགོ་བའི་གཞིར་འཐད་པས། མཐོང་ལམ་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་སྟོམ་སྤང་གི་ས་བོན་ཡོད་པ་མི་འགལ་
 འོ། །ས་བཙུ་རྒྱུན་མཐའ་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ལྷག་མ་སྤྲོ་ཞིང་སྤང་བའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་ལ། རྣམ་མཁྲེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེ་ལ་སྟོས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ལ་མཐའ་བཅད་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
 བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ། དེ་འགོག་བྱེད་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་

བ་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཕྱིས་ཀྱི་དབྱུ་མ་ཐལ་
འགྲུར་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་མང་པོ་ན་རེ། དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་ཐ་སྐྱད་དུ་ཡང་
རང་ལུགས་དང་། དམ་བཅའ་དང་། ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་
དམ་བཅའ་ཡོད་ན། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་དང་
དཔེ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་བར་འགྲུར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཚོད་བརློག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་
སྐྱོན་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྐྱོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན། །གལ་ཏེ་
མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་ཞིག་དམིགས་ན་དེ། །བསྐྱབ་པའམ་
བརློག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་ཕྱིར་ང་ལ་སྐྱོན་ཀ་མེད། །ཅེས་དང་། རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་
ལས་ཀྱང་། ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་དག་། རྣམས་ལ་སྤོགས་མེད་ཚོད་པ་མེད། །གང་
རྣམས་ལ་ནི་སྤོགས་མེད་པ། །དེ་ལ་གཞན་སྤོགས་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་
བ་ལས།

ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །གང་ལ་སྤོགས་ནི་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་ཡུན་
ནི་རིང་པོ་ནའང་། །སྐྱོན་ཀ་བརྗོད་པར་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས།
དབྱུ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་བ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
སྤོགས་གཞན་ཁས་སྐྱབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། ཐལ་བར་འགྲུར་བ་
བརློག་པའི་དོན་དང་ཡང་བ་རོལ་པོ་ཉིད་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདུག་པ་ལས། སུན་འབྲིན་
པས་སུན་དབྱུང་བྱ་མ་སྐྱད་སུན་ནི་འབྲིན་བྱེད་དམ། །ཁོན་ཏེ་སྐད་ནས་ཡིན་ཤེས་

སྐྱུ་སྐྱུ་ཐེན་མ་འདིར་གང་ལ། །དེས་བར་ཕྱོགས་ཡོད་དེ་ལ་འགྱུར་གྱིས་བདག་ལ་
 ཕྱོགས་འདི་ནི། །ཡོད་པ་མིན་པས་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་སྲིད་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
 རྣམ་གཞག་རི་སྟེང་ཅིག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་དོ་ཅམ་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་
 གཞག་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། །འཇུག་པ་ལས། རི་ལྟར་ཁྲོད་གྱིས་གཞན་
 དབང་དངོས་འདོད་ལྟར། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་བདག་གིས་ཁས་མ་སྐྱབས། །འབྲས་
 ཕྱིར་འདི་དག་མེད་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཞེས། །འདི་གཞན་དོར་བྱས་བདག་ནི་སྐྱུ་བར་
 བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ལ། ཚོད་བརློག་ལས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པས་ན། །དེ་ནི་ཅི་
 ཡང་མི་འགོག་གོ། །ཞེས་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་ཡང་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་
 རོ། །ཞེས་སྐྱུ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྐྱུ་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉགས་གྱི་དགག་
 བྱའི་ཚད་མ་ཐེན་པས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་འགོག་
 བར་གོ་སྟེ་བཀག་པ་ན་རིགས་པ་དེ་དག་རང་གིས་རི་འབྲ་བ་ཞིག་ཁས་སྐྱབས་པ་ལ་
 ཡང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚུངས་པ་བརློག་དུ་མེད་པར་མཐོང་ནས། བར་འབངས་བའི་
 ཐལ་བ་མཐའ་དག་ཚུར་བརློག་སྟེ་འབངས་པ་ན་སྐྱོན་སྲོང་ཚུལ་གཞན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
 བྱེད་མ་ཤེས་པར་ཁོ་བོ་ཅག་ཅི་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་བསྐྱོན་འདིངས་པ་འབའ་
 ཞིག་ལ་རེ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེ་དག་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཚོས་ཅན། ལྷུ་བ་མཐའ་སྐྱུ་
 བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷུ་བ་མཐའ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད། འདོད་ན། ལྷུ་བ་
 མཐའ་སྐྱུ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཚོག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱུ་བ་པའི་གང་ཟག་

ཁྱོད་ཚོས་ཅན། དམ་བཅའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བདེན་
 ཞེན་གྱིས་དམ་བཅའ་བ་མོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཁོ་ན་རེ་ཁས་ལེན་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཁས་
 ལེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ཁོར་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ཁོར་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་
 ལྷུས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁོར་དེ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་དང་མཚུངས་
 མོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ནི་རྣམ་པར་མ་བཟླགས་པ་ཚེན་པོ་སྟེ། ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ཁས་
 ལེན་མེད་པར་ཞེ་བས་ལྷུས་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལྷུས་ཀྱི། ཁས་ལེན་
 མེད་པ་ཁས་ལེན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་མ་ལྷུ་པའི་སྲིད་དོ། །དཔེར་ན་སྐྱ་རྟག་བ་གྲུབ་མཐའ་མ་
 ཡིན་ཀྱང་རྟག་པར་ཞེ་བས་ལྷུས་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་བཞིན་ཅོ། །ཐལ་འགྱུར་མི་
 འགོག་ཅིང་རང་རྒྱུད་འགོག་པའི་རྣམ་དབྱེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རང་ལྷུགས་ལ་རང་
 རྒྱུད་ཁས་སྐྱང་དུ་མི་རུང་བ་ལྟར་ཐལ་འགྱུར་ཡང་ཁས་སྐྱང་དུ་མི་རུང་ཞིང་། ཐལ་
 འགྱུར་བའི་ལྷུགས་ལྟར་གདུལ་བྱ་དགའ་ཞིག་གི་གཞན་དོ་ཅམ་དུ་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་པ་ལ་ཡང་འགལ་བ་མེད་པའི་སྲིད། འདོད་ན་དེ་འབྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་བྱེད་པ་
 འགལ་ལོ། །

རང་ལྷུགས་ལ་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཞན་དོ་
 ཅམ་དུ་དེ་ཁས་སྐྱངས་པས་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བར་འདོག་རུས་པར་ཐལ། ལྷ་བ་
 གྲུགས་པས་གཞན་དོ་ཅམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་སྐྱངས་ཀྱི་རང་ལྷུགས་
 ལ་ཁས་མ་སྐྱངས་ཀྱང་ལྷ་བ་གྲུགས་པ་དཔུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྟགས་
 ཁས་སྐྱངས། འདོད་ན་རྒྱལ་བ་ལྷུ་སྐྱབ་པ་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅམ་པ་ཡིན་པར་
 ཐལ། རང་ལྷུགས་ལ་སེམས་ཅམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཀྱང་གདུལ་

བྱའི་གཞན་རྡོ་ཅམ་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་མདོ་དགོངས་པ་རེས་འབྲེལ་གསུངས་
 པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གཞན་རྡོ་ཅམ་དུ་ཡང་ཐལ་འགྲུང་བའི་བྱའ་མཐའ་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་པར་ཐལ། གང་གི་རྡོར་ཁས་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གཞན་དང་དེའི་རྡོར་
 ཁས་ལེན་པ་པོ་དང་ཁས་སྦྱང་བྱའི་བྱའ་མཐའ་རྣམས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ཉགས་མ་བྱའ་ན། ཚོས་གང་ཡང་ཡོད་པར་སྦྱ་མི་རིགས་པ་ཉམས་སོ། །ཚིག་ཐམས་
 ཅད་རྒྱན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཞེ་བས་སྦྱས་པའི་འུགས་གྱིས་ཚིག་དེ་ཉིད་བདེན་པའི་དོན་
 ཅན་དུ་ཞེ་བས་ཁས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁོ་བོ་ལ་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་ཞེ་བས་སྦྱས་པའི་འུགས་གྱིས་ཁས་ལེན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དེས་ན་ཚིག་འདི་གཉིས་རང་ཚིག་འགལ་བ་ཡིན་མིན་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་
 མཚུངས་སོ། །

གལ་ཉེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་གྱི་གཞུང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་
 བྱའ་མཐའ་སྦྱ་བ་སྲིད་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་
 སྲིད་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཐལ་འགྲུང་བའི་ཡང་རང་གཞུང་མ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། འདོད་ན་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གསུང་རབ་ལ་
 དང་རེས་གྱི་རྣམ་དགྲེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་རང་འུགས་མི་སྲིད་པའི་
 སྲིད། ཉགས་མ་བྱའ་ན། དེ་སྲིད་ལྟ་བུ་མཐའ་སྦྱུག་པ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རང་
 འུགས་ཅི་ཡང་མི་སྲིད་པ་ཉམས་སོ། །ཉན་ཐོས་གནས་མའི་བྱ་བ་ལ་གང་ཟག་སྤང་པོ་
 དང་རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་བཏགས་ནས་སྦྱོན་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ཐལ། ཁོས་གང་ཟག་
 སྤང་པོ་དང་རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་སྦྱས་པའི་སྲིད། མ་

ཁྲབ་ན་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བས་སྲུན་དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་
ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་སྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་ལ་སྲུན་
དབྱུང་བྱ་འབྲིན་བྱེད་མ་མཉམ་བཅུགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་དུ་མེད་པས་ཁྲབ་བ་བྱུང།

གཞན་ཡང་འབགས་བ་སྐྱ་སྐྱབ་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་གགས་བ་ལ་སོགས་བ་
རྣམས་གྱིས་རང་རང་གིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལས་འདི་དང་འདི་ཡིན་
ནོ། །འདི་དང་འདི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་དང་འདི་འཐད་དོ། །འདི་དང་འདི་མི་འཐད་དོ་
ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་རྣམས་ཚོམ་བ་པོ་
དེ་དང་དེའི་ལུགས་མ་ཡིན་ན་གཞན་གང་ཟག་སྲུ་ཞིག་གི་ལུགས་ཡིན་བ་སྐྱོས་
ཤིག་ །དེར་མ་མཉམ་བཅུག་བཅོས་དེ་དག་ཏུ་འདི་དང་འདི་འདོད་དོ། །འདི་དང་འདི་
ཁས་ལེན་ནོ་ཞེས་དངོས་སྲུ་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཚུང་
བརྗོད་ལས།

ཐ་སྲུང་ཁས་ནི་མ་སྐྱངས་པར། །དེད་ཅག་འཆད་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་།
རིགས་བ་དུག་ཅུ་བ་ལས།

དེ་མྱིར་དམ་བ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་། །སྐྱ་མ་བྱས་ལྟའི་འགོག་བ་བཞེད། །ཅེས་
དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས།

གང་དང་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཚུ་ཡི་རྒྱ་བ་ལྟ་བུར་ནི། །ཡང་དག་མ་
ཡིན་ལོག་མིན་བར། །འདོད་བ་དེ་དག་ལྟས་མི་འཕྲོགས། །ཞེས་དང་། འཇིག་རྟེན་
ལས་འདས་པར་བསྐྱོད་བ་ལས་ཀྱང་།

གང་དག་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས། །དེ་མེད་པར་ནི་ཡོད་མིན་བས། །གཟུགས་

བརྒྱུ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་ཟུ། །གསལ་བར་ཅེ་ཡི་ཕྱིར་མི་འདོད། །ཅེས་དང། ཅུ་ལེ་
 ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྲུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་སྒོར་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད། །ཅེས་དང།
 ཚིག་གསལ་ལས། རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལྷུ་བ་པར་ཁས་ལེན་གྱི།
 ཕྱོགས་བཞི་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྒྲོན་པ་ལེ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་
 བར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་དང། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཞིག་ཁས་སྐྱེས་ན་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཉིས་པན་ཚུན་
 ལྷོས་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ལྷུ་བ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་
 བཅས་པར་སྐྱེ་བར་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཅེས་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་གྱི་ཀུན་རྫོབ་
 རང་ལྷུ་གསལ་ལ་ཁས་ལེན་ཞིང། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷུ་བ་པའི་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདི་
 ལི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་དེ། དེས་ན་སྒོར་དཔོན་རྣམས་གྱིས་པན་ཚུན་ལྷོས་པ་ཅམ་གྱིས་
 ལྷུ་བ་པའི་སྒྲོན་པ་ལྷུ་བ་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །འདི་ནི་དེ་ལོ་ན་ལྟར་
 གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱེས་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པན་ཚུན་ལྷོས་པ་ཅམ་གྱིས་ལྷུ་བ་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང། འཇུག་འབྲེལ་
 ལས་ཀྱང། མཁས་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་འདི་ནི་སྒྲོན་མེད་ཅིང་པན་ཡོན་དང་བཅས་
 པའོ་སྐྱེས་ཏུ་བསམས་ཏེ་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱེས་བར་བྱ་ལོ། །ཞེས་དང། དེའི་ཕྱིར་
 རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་རྒྱུ་ཉིད་འདི་པ་ཅམ་ཁས་སྐྱེས་པ་ལྟར། བརྟེན་ནས་
 བཏགས་པ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ལོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཐ་སྐྱད་ཐམས་ཅད་ཚད་
 བར་ཐལ་བར་མི་འགྲུང་ལ། བ་རོལ་པོས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཁས་སྐྱེས་བར་འོས་པ་ཡིན་

མོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་འཇུག་འགྲེལ་ལས། བྱུང་བར་དུ་མཛད་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་མ་བྱུང་ཡང་རུང་ཚོས་རྣམས་གི་ཚོས་ཉིད་འདི་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་རྒྱས་བར་གསུངས་པ། ཚོས་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཤིང་། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་གི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་བདག་ལས་དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལྟར་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་དེ་ལས་བྱུང་མིན་གཞན་དག་ལས་ལྟ་གཤེགས་ཞེས་སོགས་གི་རང་འགྲེལ་ལས། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་སུ་བརྗོད་ནས། དེ་ཉིད་རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་སྤྱིར་བཏགས་པ། ཞེས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་བཞི་པོ་དེ་རང་ལུགས་གི་དམ་བཅའ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བཏགས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་འཇུག་པ་ལས། འདི་ལས་གཞན་ན་ཚོས་འདི་ནི། །རི་ལྷར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །འདིར་འབྱུང་ལུགས་ཀྱང་གཞན་ན་ནི། །མེད་ཅེས་མཁས་རྣམས་ངེས་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྷར་དབུ་མའི་བསྟན་བཙུག་པོས་མ་གཏོགས་པར་བསྟན་བཙུག་གཞན་ལས་སྣོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚོས་འདི་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་བརྗོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་འདིར་ལུགས་གང་ཞིག་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པའི་ལུགས་འདི་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཡང་སྣོང་པ་

ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ལྟར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་
 བར་མཛད་དུ་གསོལ་ལོ། །ཞེས་སྒྲིབ་གྲགས་པས་བཤད་པའི་སྒྲོང་བ་ཉིད་གཏན་ལ་
 འབེབས་ཚུལ་འདི་ཉིད་དངོས་སྒྲིབ་བར་མ་ཟད་འབགས་པའི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བའི་
 དབྱུ་མ་བ་གཞན་དང་ཡང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་སྤྱད་པར་ཅན་དུ་ཅི་ནས་
 གྲང་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་བར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་ནན་ཏན་གྱིས་གསུངས་
 བ་ལ། རང་ཉིད་སྒྲོང་སྐལ་བ་ལྟོན་ཏུ་ཞུ་བས་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་སྤྱད་པར་ཅན་དེ་
 ཉིད་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ངེས་བར་མ་རྒྱས་གྲང་དེ་འདྲ་བའི་ལུགས་གཞི་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་སྤྱོད་པ་གདབ་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དབྱུ་མ་ཐལ་རང་གང་གི་འདྲ་ལུགས་ཁོ་པོ་ཅག་
 ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་རང་ཉིད་དབྱུ་མ་བ་མ་ཡིན་པར་གསལ་བར་བསྒྲགས་ནས་གྲུབ་
 མཐའ་སྒྲིབ་པའི་ཡང་ཅེར་མངོན་པར་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་ལུགས་འགལ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མི་
 བྱའོ། །

འོ་ན་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་གོང་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་དུ་འཆད་ཅེ་
 བ། ཚེད་བསྒྲོག་ལས། གལ་ཏེ་ངས་དམ་བཅས་འགའ་ཡོད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་
 བ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཀུན་ལ་ཡོད་མིན་ན། །སྤོད་ཀྱི་
 ཚིག་གྲང་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་བསྒྲོག་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་པའི་ཚེད་བ་
 དེའི་ལན་ཡིན་ལ། ཚེད་གཞུང་དེའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་ན། དབྱུ་མ་པས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་
 བཅས་པའི་ཚིག་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དམ་བཅས་དེས་
 རང་བཞིན་ཡོད་པ་གཙོད་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་གོ་བར་བྱེད་མི་རྒྱས་པར་འགྲུང་

དོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་གྱི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་ངས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་
 པའི་ཚིག་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན། དེས་ན་ང་ལ་སྟོན་
 འདི་ཡོད་ནའང་། ངའི་ལུགས་ལ་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅའ་བའི་ཚིག་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་མེད་པས་ན། ང་ནི་ཁྱོད་གྱིས་བརྗོད་པའི་ནང་འགའ་གྱི་སྟོན་དེ་འདྲ་བ་མེད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དམ་བཅའ་མེད་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་
 ལ། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྤར་བཤམ་པ་
 ལྟར་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་
 གྲེད་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྟེན་འབྱུང་གི་ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། ལྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བ་ལ་ཡུན་རིང་བོས་ཀྱང་སུན་འབྲིན་
 བརྗོད་མི་རུས་པར་བརྟན་ལ། ཁྱོད་ནི་ལྟོང་པ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྤྲོ་བས་ན་
 འདོད་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁུངས་སུ་ཇི་ལྟར་རུང་། དེས་ན་ཡོད་མེད་སོགས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་མཐར་ལྷུང་གི་སྟོགས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་
 ལྟོང་པ་ཉིད་སྤྲོ་བ་ལ་ཡུན་རིང་བོས་ཀྱང་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཚོད་མེད་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་
 རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་དག་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་
 ཚོས་ཉིད་འདི་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་དེ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་

རྒྱ་འབྲས་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་པ་དེ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་སྲུན་དབྱུང་བུ་
 དང་འབྲིན་བྱེད་སྤང་མ་སྤང་བརྟགས་ནས་བརྗོད་ཀྱང་མི་མཚུངས་ཏེ། དངོས་སྐྱ་བས་
 རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་སྦངས་ཤིང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་
 རིགས་པས་བརྟག་བརྗོད་དུ་གྲུབ་དགོས་ལ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་སྲུན་དབྱུང་བུ་དང་
 འབྲིན་བྱེད་སོགས་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱོགས་ཁས་སྦངས་པ་མེད་
 ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱན་པ་ལ་རིགས་པས་བརྟགས་ནས་གང་དུ་གྲུབ་
 བསམ་པར་མི་རིགས་པའི་སྲིར་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། ཁོ་
 ལོ་ཅག་གི་སྐྱོགས་ལ་མཚུངས་པར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་སྲིར་ཁོ་ལོ་ཅག་
 གི་སྐྱོགས་ལ་ནི་སྲུན་འབྲིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་སྤང་ནས་ཀྱང་སྲུན་འབྲིན་
 པར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ལ། སྲུན་འབྲིན་པས་སྲུན་དབྱུང་བར་བྱ་བ་མ་སྤང་པར་སྲུན་
 འབྲིན་པར་མི་བྱེད་དེ། སྲུན་འབྲིན་པ་དང་སྲུན་དབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ། །དེའི་སྲིར་སྤང་བ་དང་མ་སྤང་པའི་བསམ་པ་མི་བྱེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། སྲུན་དབྱུང་བ་དང་སྲུན་འབྲིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཉིད། བདག་ལ་སྐྱོགས་འདི་ནི། ཡོད་
 པ་མིན་པས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དེའི་འགྲེལ་བར། རིགས་པས་སྐྱོགས་གཉིས་སུ་བརྟགས་ནས་
 དབྱུང་ན་སྤང་མ་སྤང་གང་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་སྲུན་འབྲིན་པ་མི་འཐད་ཅིང་། མ་བརྟགས་
 མ་དབྱུང་པར་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་
 སངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་ལན་གྱི་མདོས་ཀྱང་། སྐྱོགས་གཉིས་སུ་

རིགས་པས་བརྟགས་པའི་རྒྱལ་གྲིས་དབྱུང་ན་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་
 ཅིང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱུང་པར་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཙམ་དུ་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་
 རྟོགས་པ་ཡོད་པ་འཐད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྲིད། གཞུང་རྩ་འབྲེལ་དེ་དག་
 གིས་ཐ་སྐྱད་དུ་སྲུབ་འབྲིན་གྱིས་སྲུབ་དབྱུང་བུ་སྲུབ་འབྲིན་པ་འཐད་པ་དང་ཐོབ་པ་
 དང་མངོན་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བརྟན་གྱི་ཁས་ལེན་མེད་པར་
 མ་བརྟན་ཉོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་འབྲས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ།
 རྒྱལ་མངའ་ནས་སམ་མ་སྤང་པར་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཅེས་བརྟགས་ནས་བཀག་པའི་སྐྱོན་
 རང་ལ་མཚུངས་པ་སྐྱོང་བ་ན། རང་བཞིན་མེད་པ་ཁས་ལེན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་
 བས་སྐྱོང་བ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱེས་ནས་སྐྱོང་བ་མ་ཡིན་ཉེ། འཇུག་
 འབྲེལ་ལས། ཁྱོད་གྱིས་ངེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་རྒྱ་མ་
 དང་འབྲ་དེ་ཡི་སྲིད། བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་
 གང་ཡོད། གང་གི་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེད་པར་
 སྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་འདིར་འགྱུར་གྱི། གང་གི་ལྟར་ན་དངོས་
 པོ་རྣམས་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པས་སྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་རྒྱ་མ་ལྟར་མ་སྐྱེས་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་ཡིན་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་དམིགས་པའི་སྐྱ་ཤད་
 ལ་སོགས་པ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ནི་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་
 དེ། དེའི་སྲིད་བདག་ལ་ངེ་སྤང་བ་ཤད་པའི་སྐྱོན་གྱི་སྐྱབས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
 འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་བྱུང་བ་རྣམས་གང་ཡོད་པ་ཡིན་པས་
 ཐམས་ཅད་འགྱུར་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

གཞན་ཡང་ཁས་ལེན་དང་དམ་བཅའ་གང་ཡང་མེད་ན། རྒྱལ་བ་བྱམས་བས།
 འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་བས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྲིང་བཅེ་ལས་རིག་གྲ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་རྒྱུད་ལ་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་རུང་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་
 རོབ་བྱུང་ཁས་ལེན་པ་དང་། སྲུང་གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བེན་པའི་སངས་རྒྱལ་ལ་སྤོན་
 པ་དང་། ཚོས་ལ་ལམ་དང་། དགོ་འདུན་ལ་ལམ་གྱི་སྐོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་འགོ་གང་ཡང་བྱུང་མི་རུང་
 ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱབས་བསྐྱེད་སེལ་བར་དམ་འཆའ་པའི་ལྷག་བསམ་
 དང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་རོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་འཆའ་པའི་སྤོན་སེམས་
 དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྤོད་པ་ལ་སྤོབ་པར་དམ་འཆའ་པའི་འཇུག་སེམས་
 དང་། དགོ་སྤོང་གི་བསྐྱབས་པའི་མི་མཐུན་སྐོགས་མཐའ་དག་སྤོང་བར་དམ་འཆའ་པའི་
 སྤོང་སེམས་སོགས་གང་ཡང་བྱུང་མི་རུང་བས་འགོ་བ་མཐའ་དག་གི་གསོས་སུ་
 བྱུང་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤོན་གྱི་འིང་སྤོན་པ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འབྱུབ་
 པའི་ལྷ་གྲུ་ཅ་བ་ནས་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་གྲང་རང་ལུགས་ལ་དམ་མི་
 འཆའ་ཡང་གཞན་ངོ་ཅོམ་དུ་ཁས་ལེན་པས་སྤོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་གྱི་སྤྱིར་ཁྱོད་
 གྱི་ཚུལ་གྱིས་དང་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་སྤོན་
 ཚོས་ཅོམ་དུ་སོང་གི་ཞེ་བས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆེས་གསལ་བར་བྱུབ་སྟེ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གིས་ཉེས་པ་གང་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་ཉིད་གྱིས་གྲང་དེ་ཁོ་ན་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་འདྲེམ་པ་མེད་པར་དང་དུ་སྤྲངས་པ་ནི་ཆེས་ལ་མཚན་ནོ། །གངས་
 རིའི་ཁྱོད་གྱི་བསམ་གཏན་པར་ཁས་འཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གི་གཏམ་ལས། ལྟ་བུ་ཁས་

ལེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མྱོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། མྱོད་
པ་དགག་སྐྱབ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། འབྲས་བུ་རེ་དོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་
ཞེས་སྐྱད་གསང་མཐོན་པོས་སྐྱབ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་
པར་བཞག་པ་ན། གང་ལའང་ངོས་གཟུང་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཤར་བས། འདི་ཡིན་
དང་འདི་མིན་ཅིའང་མི་འདུག་སྐྱམ་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་རྫོམ་སྟེ། གང་ཡང་
རང་ལུགས་ལ་ཁས་སྲུང་རྒྱ་མེད་པའི་ཚད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་བྱར་མི་
རུང་བའི་རྟུ་ཤང་གི་དམ་བཅའ་དབྱངས་སུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐལ་འགྲུང་བའི་རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་བ་མེད་པར་
སྐྱབ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་འདིས་ནི། གང་དག་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་
རྟོགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པའི་དབྱུ་མ་པ་ནི་རང་རྒྱད་པ་དང་དེ་འདྲའི་རྟོགས་ཡང་
དག་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ་འགྲུང་གི་སློན་སྐྱོན་དངོས་སྐྱབ་པའི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པ་
ཙམ་ཞིག་བྱེད་པ་ཐལ་འགྲུང་བའི་ཞེས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡང་
ལེགས་པར་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ན་གོང་དུ་
བརྗོད་པའི་སློན་མཐའ་དག་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁས་ལེན་ན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་
བཞིན་དུ་དམ་འཆའ་བ་རིགས་པ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གིས་
ཁས་གང་ལེན་ཐམས་ཅད་མཐོན་སུམ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སློན་སྐྱོན་ཁས་ལེན་ན་ཚོས་
ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཐོན་གྱུར་དུ་ཐལ་ཞིང་། ཚད་མ་མཐོན་སུམ་གཅིག་ལྷུང་སྐྱབ་པའི་
རྒྱུར་པར་དང་བྱེད་ཅིའང་མེད་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་པ་ཁས་ལེན་ན་རྟོགས་
ཡང་དག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཅུ་བ་ནས་ཉམས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟར་

བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། དམ་
 བཅའ་དེ་དག་ཉུགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་སུམ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་དང་།
 འཇུག་པ་ལས། གང་སྲིད་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་
 བརྟག་པར་མི་བྱས་པ། །དེ་སྲིད་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ཞི། །ལྟ་རན་བ་
 མཐའ་དག་གཅོད་པར་བྱེད། །ཅེས་དང་། གང་གི་སྲིད་ན་བདག་དང་གཞན་དང་
 གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་དང་། །རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཡོད་པ་མིན་པས་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་
 སྲུལ། །ཞེས་དང་། གང་སྲིད་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་སྲིད་བདག་གི་བདག་
 མེད་པར་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པའི་སྲིད་དང་། རི་ལྟར་ཁྲོད་གྱིས་ཉི་མའི་
 ད་གྱིལ་འཁོར་ལ་ཡང་ཁྲུད་པར་རྣམས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་
 གཟུགས་བརྟན་ཞེས་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་ཉི་མའི་ད་གྱིལ་
 འཁོར་དང་སྤང་བའམ་མ་སྤང་པར་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟོག་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
 སྲིད་ཀྱི། འོན་ལྷང་རྐྱེན་གཟུགས་ཉེ་བ་ལས་གཟུགས་བརྟན་དུ་དམིགས་པ་ན་རྟོགས་
 པར་འདོད་པའི་དོན་དེས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་པའི་སུན་
 འབྱེན་པས་སུན་དབྱུང་བྱ་སུན་འབྱེན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་སྣོད་ཞིང་འཐད་པ་
 དང་བྲལ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ་གཉིས་སུ་ཐལ་
 བར་ཡང་མི་འགྱུར་བས་རང་གི་ཚིག་ལའང་ཐལ་བ་མཚུངས་པར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པའི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བའི་གཏན་
 ཚིགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྲིད་པོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་
 གྲེད་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་དམ་བཅའ་སྐྱེ་བ་མི་རང་
 རྒྱུད་པ་དང་། ཐ་སྐད་དུ་རང་ལུགས་ཀྱི་ཁས་ལེན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
 སྐབས་སུ་རང་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་ཁས་མི་
 ལེན་ཞིང་། རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
 ལློ་ནས་འགོག་པ་ཙམ་གྲེད་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བའོ་ཞེས་སྐྱེ་བར་གྲེད་དོ། །དེ་ཡང་
 འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙུག་གི་སྐོ་ནས་དངོས་སུ་འགལ་
 བའི་སྲིད་དོ། །གཞན་དུ་ན་ཁོ་ལོ་ཅག་རང་བཞིན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་
 མི་འགོག་གོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག །

གཞན་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་དམ་བཅའ་ཁས་མི་ལེན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན། ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་
 པར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད་དོ། ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ཡང་ཚོས་ཅན།
 ཁྱོད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་སུ་གྲུབ་ན་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་སྲིད། འདོད་ན་དབུ་མའི་རིགས་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 དཔྱོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་མི་དཔྱོད་པ་ན་ཡང་དེ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཚུལ་འདི་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
 རིགས་པ་དང་གང་གིས་དཔྱོད་པ་པོ་སྤྱོད་དང་གང་གི་དོར་དཔྱོད་པའི་སྲི་ལོ་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཤེས་པར་གྲུའོ། །ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་གཞན་གྱི་

འདོད་པ་འགོག་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་གྲུང་མི་རྒྱུང་
 བར་ཐལ། རོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅིང་ཐ་སྐད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་ལུགས་
 ལ་ཁས་ལེན་ལོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཁས་སྐྱབས་འགལ་བ་ཡིན་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱོད་
 པའི་སྐབས་ཀྱང་ཐ་སྐད་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་
 སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་མེད་ཅེས་བ་ནི། རོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་མེད་པའི་རོན་ཡིན་ལོ་
 སྐྱམ་ན། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། རོན་དམ་པར་ཁས་ལེན་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 རང་རྒྱུད་པ་ཡང་མེད་པས་དེ་ཐལ་འགྲུར་བའི་ཁྱད་ཚོས་སུ་མི་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །བརྗེ་ཏ་ཇ་ཡ་ཨ་ནན་ཏའི་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱམ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་མི་འབྲ་
 བ་མང་དུ་སྒྲུབ་ནའང་མེ་མེ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལོང་དུ་བཤད་ཐེན་པ་དེ་དག་གི་སྐོ་ནས་སྟོགས་གཞན་དེ་རྣམས་ཀྱང་དགག་པ་ཤེས་
 སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་མ་གྲིས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྟེ་འགག་ལ་སོགས་པ་ཉགས་ཀྱི་
 དགག་བྱ་ལ་རོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱར་བར་འགོག་པ་ཐལ་འགྲུར་བ་དང་། རོན་
 དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་ནས་འགོག་པ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་
 འཐད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་ཀྱི་མདོ་རྒྱས་པར་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ལས། ཐ་སྐད་དུ་
 རོན་པ་དང་མདོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་ཅིང་། རོན་དམ་པར་རོན་པ་དང་མདོན་པར་
 རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་རོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་གསུངས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་ཉགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་རོན་དམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱར་བའི་ངེས་རོན་ཀྱི་མདོ་སྟེ་དུ་
 མ་ཞིག་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་སྟེང་བ་ལས། བདག་དང་དག་གིར་ཡོད་

ཅེས་པ། །འདི་ནི་དམ་པའི་དོན་དུ་མེད། །ཅེས་དང་། གང་གིས་ས་པོན་རྒྱན་པ་
དེའི། །སྐྱེ་བ་བདེན་པ་ག་ལ་ཞིག་ །ཅེས་དང་།

དེ་བཞིན་སྐྱེ་འདྲའི་འདིག་རྟེན་ལ། །སྐྱེ་དང་འདིག་པ་ཉིད་སྣང་ཡང་། །དམ་པའི་
དོན་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། །འདིག་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་དོན་དམ་དང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་གི་ཁྱད་པར་རྟགས་གི་དགག་བྱ་ལ་སྐྱུར་ནས་གསུངས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
པའི་སྤྱིར་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ལྟར་ན་རང་རྒྱད་པའི་
གཞུང་ཡིན་པར་ཉ་ཅང་ཐམ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཚིག་གསལ་ལས། དགག་བྱ་ལ་
དོན་དམ་གི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་བ་བཀག་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེན། དོན་དེ་ནི་འཇུག་འགྲེལ་
ལས་སློབ་དཔོན་གིས་ཁྱད་པར་དུ་མ་མཛད་པར་བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སྤྱིར་སྐྱེ་
བ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་དོན་དམ་པར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་སྤྱིར། སེམས་དཔའ་ཅན་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་
དེའི་དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་གི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་བ་བཀག་པ་
ཡིན་གི་དགག་བྱ་གཞན་ལ་དོན་དམ་གི་ཁྱད་པར་སྐྱུར་བ་བཀག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་
སྤྱིར་ཚིག་གསལ་ལས། དོན་དམ་གི་ཁྱད་པར་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚོན་དུ་
བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་ཁས་མ་སྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཚད་མས་བྱུབ་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་ཞེས་པའོ། །
རང་བཞིན་གིས་བྱུབ་པར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྐྱུར་བར་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་དུ་འགོག་མི་བྱས་ཤིང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་རྣམས་ལ་མི་བྱུང་བར་
 མ་སྐྱར་བར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་དོན་
 དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་ནས་དགག་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་བྱུང་
 བར་མེད་མོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཞེས་པ་དང་། དོན་
 དམ་པར་མེད་དེ། ཞེས་པ་བྱུང་བར་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་
 བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་བྱུང་
 བར་སྐྱར་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་སྤྲོ་རགས་ཀྱི་བྱུང་ཆེན་པོ་
 རྒྱང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་གང་དུ་
 རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་
 བར་དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་དེ་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐབས་
 ལྟོབས་ཀྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་སྐྱར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྐྱོར་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས་གཟུགས་
 མེད་སྐྱ་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་ནི། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ། སྤང་བོ་ལྷ་
 པོ་དེ་དག་གྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོང་བར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་
 བལྟའོ། །ཞེས་བྱུང་བར་སྐྱར་བ་དེ་ཉིད་ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་འོག་མ་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་སོགས་སུ་བཤད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ལྟར་དུ་གསལ་བྱེད་སྐྱར་ནས་བཤད་དགོས་པའི་དེས་དོན་གྱི་
 མདོ་སྤེ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་རྟགས་ཀྱི་དགག་
 བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་བར་སྐྱར་མི་དགོས་པར་འདོད་པ་འདི་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་

ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་རན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱུར་ཡང་
འོངས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགག་པར་
བྱའོ། །ཡང་མི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྲུར་བ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་
ལེན་ཏེ། ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲེང་དུ་ཁྱད་
པར་གྱི་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཙམ་གྱིས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་འགྲུར་ན་དངོས་སྐྱོ་བའི་རྟོག་གོ་བ་དག་གྱང་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་མི་ལེན་པར་མཚུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་གྱི་ཚོས་
འགའ་ཞིག་ལ་དབག་འདོད་ཞུགས་ནས་དམ་འཆའ་བར་བྱེད་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་
བཅའ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྲུར་བ་ལའང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཡོད་ལ། འོན་ཀྱང་ཐལ་
འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་ཐ་སྐྱད་སེམས་པའི་ཆེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དང་དམ་བཅའ་
ཁས་ལེན་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་དང་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་ཆེ་ཁས་མི་ལེན་
ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་
རིག་དོར་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་ལྟོག་པས་ཐལ་འགྲུར་བའི་དོར་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལ་སོགས་པའི་
ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་དོར་ཡང་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤྲང་བ་མི་
ལྟོག་པས། དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཆེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་
ཁས་ལེན་པ་དང་། ཅ་ཤེའི་གཞུང་གི་ཆོག་དོན་འཆད་པ་ན་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
དང་རྒྱ་བས་པལ་ཆེ་བ་ཐལ་བའི་རྒྱ་བཞད་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་པལ་ཆེ་བ་རང་

རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཉིད་ཐལ་རང་གི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པ་
 པའི་བྱུང་པར་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ། །འོ་ན་ཐལ་འགྲུར་པའི་གཏན་ཚིགས་རྣམས་ལ་
 གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་ལན་མང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལ། ཚོས་ཅན་ཚོས་
 བ་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གྲགས་
 ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་ན། དངོས་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་གཏན་
 ཚིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཏུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་
 མཚུངས་པ་གང་གིས་སྟོང་། ཐལ་འགྲུར་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་ཚེ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྟགས་ཁས་ལེན་པར་ཐལ། ཐལ་འགྲུར་བས་དངོས་སྒྲུབ་པའི་དོར་ལྷུ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་
 བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། ཚོས་ཅན་གྲུ་གྲུ་དེ་སྔ་ཚོས་ཕྱིར་ཚོས་གཉིས་ཀའི་ཚད་མས་
 གྲུག། ཐལ་འགྲུར་བས་ཚོས་ཅན་དེའི་སྟེང་དུ་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས། བདེན་མེད་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དུ་ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་སྔ་ཚོས་
 ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་ཀྱི་རིག་དོར་
 ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ལྟོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འོ་ན་རྟགས་དེའི་ཚོས་ཅན་
 འངལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དཔག་ཡིན་
 དགོས་པར་ཐལ། རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རིག་ཤེས་དེའི་དོར་ཚོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་
 ལོག་ན་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་མ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
 པས་གངས་ཅན་པའི་དོར་སྐྱ་མི་རྟག་བསྐྱབ་ལ་གྲུས་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚེ་དེའི་
 ཚོས་ཅན་འངལ་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་
 པས་བྱུང་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་སྟུང་ན་རྟགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་མ་སྐྱེས་པའི་

གོང་དུ་རྟགས་དེའི་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་འདོད་དགོས་པས་
 རིགས་པའི་ཚུལ་རྣ་བའི་ལམ་དུ་གྲག་མ་སྒྲོང་བའི་རྩོམ་གཏམ་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་
 པའི་རིག་འོར་ཚོས་ཅན་གྱི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པར་འདོད་ན་རང་རྒྱུད་པ་རིགས་པས་
 དབྱུང་བཅོད་གྱི་ཚོས་གཏན་ནས་ཁས་མི་ལེན་པར་སྦྲས་པ་དང་ཆེས་ནང་འགལ་
 པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིག་འོར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 དབྱ་མ་བ་དེ་གང་ན་བཞུགས་པ་ཁྲོད་གྱིས་སྣོན་ཤིག། རྩལ་འདི་ནི་ཐལ་རང་ལ་
 མཚོག་དམན་མེད་པ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ནས། རང་རྒྱུད་པ་དངོས་སྦྱ་བ་ལས་ཀྱང་
 དམན་པར་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཚམ་པ་ཡང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་
 རིག་ཤེས་གྱིས་རིག་འོར་གཞན་དབང་གི་སྣང་བ་མི་ལྡོག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །གཞན་ཡང་ཚུལ་འདི་ལྟར་སྦྱ་བ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་ནི་རང་
 གི་རྒྱུད་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་བ་བྱ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། དབྱ་མའི་ལྷ་བ་
 ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོར་བའི་དག་བཅོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆེས་
 ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་རྟོགས་ཏེ། ཞེས་དབྱ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་ལ། དེ་ལྟར་གསུང་བ་པོ་རང་ཡང་རང་རྒྱུད་ཁས་
 ལེན་ནོ་ཞེས་མངོན་སུམ་ལ་བསྣོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ནི་དོན་དམ་
 དཔྱོད་པའི་ཚེ་རང་རྒྱུད་གྱི་སྒྲོར་བ་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་སྦྲས་པས་ནི་རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་སྦྱོན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་
 གསལ་དུ། སྐབས་དེར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་རང་རྒྱུད་བྱ་བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་
 མཚོན་རྒྱས་པར་གསུངས་ལ། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་དོན་དམ་

དེ་ལྟར་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཉགས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་ངེས་
 པའི་ཚད་མ་ཡང་དོན་དམ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཀྱི་རིག་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་པའི་
 ཚད་མ་ཚམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་རིགས་པ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་དོན་
 དམ་དེ་ལྟར་པའི་རིགས་པ་ཡིན་པ་བརྗོད་ཏུ་མེད་དོ། །གཉིས་པ། རང་གི་ལུགས་
 བཞག་པ་ལ། ཐམ་རང་གི་དོན་བཤད་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བཤད་པ། དེ་ཉིད་ཚིག་གསལ་དང་སྐྱུར་ཉེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ།
 གཉིས་ཀ་ལ་རབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་
 རེས་པའི་ཚུལ་གསུམ་དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པ་དེ་ཞོ་ན་སྐྱབ་པ་འཕམ་
 སུན་འབྲིན་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གྲུབ་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་བརྗོད་པ་ནི་མ་
 ཡིན་ཉེ། ཡང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་དང་ཉགས་སུ་འདོག་པ་ལ་ནི། གཞི་གང་གི་སྤྱིང་དུ་ལྷུང་པར་
 གྱི་ཚོས་གང་དམ་འཆའ་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཤེས་འདོད་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་ལྔ་ཚོལ་གྱི་
 ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་སྤྱིར་རྗོལ་གྱི་ཚད་མས་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་གི། །ལྔ་
 ཚོལ་གྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སུན་སྐད་དུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་
 ཤིང་། དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡང་ལྔ་ཚོལ་གྱི་ཚོལ་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སུན་སྐད་དུ་གྲུབ་པའི་སློབ་ས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དགོས་
 སོ། །དེ་ཡང་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་མ་སུན་སྐད་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་
 ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སུན་སྐད་དུ་གྲུབ་པ་
 དགོས་ཤིང་། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་གསུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཅན་མ་དོན་གྱུར་

བ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་འགྲུབ་དགོས་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་གཞུང་གི་བྱ་རང་མཚན་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། མིག་ལ་སོགས་པ་སྐོག་གྲུར་ཚོས་ཅན་དུ་བརྒྱུད་པའི་ཚེ་ན་ཡང་། ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ཀྱང་བརྒྱུད་ནས་མངོན་སུམ་ལ་སྐྱབས་དགོས་ཤིང་། རྗེས་དཔག་དེ་ཉིད་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་པའི་གཞུང་གི་ལ་རང་མཚན་གྱི་ཐ་སྙད་འདོགས་སམ་མི་འདོགས་གང་ཡིན་ཡང་སྤྲི། གཞུང་གི་དེ་མིང་ཅོད་ཀྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་དངོས་སུ་བ་ཐམས་ཅད་ཁྲུད་པར་མེད་པས། དངོས་སུ་བའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དངོས་སུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་པའི་གཞུང་གི་དེ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་དེ་ཚད་མས་གྲུབ་ན་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གི་གཞུང་གི་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་སྡོད་དོན་ཡིན་པའི་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྲུར་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུང་གི་ལ་རང་མཚན་དེ་ཉིད་མ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་དངོས་སུ་བ་དང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་སྟུན་སྒྲུབ་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་ཐལ་འགྲུར་ཅོད་ཀྱི་སྐོན་སམ་པ་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་མངོན་བསྐྱེད་ཉེ་གོ་བའི་བར་བརྗོད་ན།

རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞུགས་བྱ་ལ་མ་འགྲུབ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་
 ཡིན་པར་སྤྲོད་མཁོ་ལྟེ་མཁོ་ལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཅན་
 གྱི་སྟེང་དུ། སྤྲོད་མཁོ་གང་ལ་དཔག་འདོད་ལུགས་པའི་བསྐྱུབ་བྱའི་ཚོས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པ། ཞེས་པར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉུགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཚོས་ཅན་
 དེ་ཉིད་ཚད་མས་འགྲུབ་ཚུལ་སྤྲོད་མཁོ་ལྟེ་མཁོ་ལ་གཉིས་ཀའི་མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མེད་
 གྱང་སྤྱིར་ཚོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྤྲོད་མཁོ་ལྱི་ལུགས་ལ་འདང་ཚད་མས་གྲུབ་ལྟེ་མཁོ་ལྱི་
 ལུགས་ལ་འདང་ཚད་མས་གྲུབ་ཅིང་ཚོས་ཅན་དང་ཕྱོགས་ཚོས་སོགས་ལྟེ་མཁོ་ལྱི་
 ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཁས་སྲུངས་ལ་འཁྲིམ་ནས་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་
 བེ་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ལྟེ་མཁོ་ལྟེ་མཁོ་སྐྱབ་པའི་མིག་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མ་ཡིན་གྱང་། དཔོན་སྐྱབ་
 བའི་ལུགས་ལ་མིག་ཤེས་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་
 མར་སོང་བར་རྗོད་ཞིང་ཞེ་བས་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། རི་སྤིང་དཔོན་སྐྱབ་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་བཏང་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་བའི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཉོགས་ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཅོམ་ལ་ཚད་
 མར་སོང་བ་ཐལ་འགྲུང་བ་དང་དཔོན་སྐྱབ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་ཐུན་སྣང་དུ་
 གྲུབ་པ་བསྟན་རྒྱ་མི་རྙེད་དོ། །

དེས་ན་དཔོན་སྐྱབ་པའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་
 ཚད་མར་མ་སོང་ཞིང་གཟུགས་ཅོམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་མེད་གྱང་དཔོན་སྐྱབ་པའི་

རྒྱུད་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་
 གཟུགས་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
 པར་བྱའོ། །གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གི་དོན། ཚོས་ཅན་དང་རྩལ་གསུམ་ལ་
 སོགས་པ་སྤྱོད་རང་གིས་ཁས་མ་རྒྱངས་ཀྱང་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁས་རྒྱངས་པའམ་
 ཁས་རྒྱངས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འདོད་པ་ནི་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་རང་ལུགས་
 ཀྱི་ཁས་ལེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་འདོད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་ཉིད་སྤྱང་ཡང་
 འོངས་པ་ཡིན་པས་སྤྱིང་བོ་མེད་དོ། །འོན་ཀའན་ལ་གྲགས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དཔེ་རི་ལྟ་
 བྱ། དེའི་རྩལ་གསུམ་སྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་
 རྩལ་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པ་ལས། ལྟ་དེ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ནི། །དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། །དེ་གཞན་
 དག་ལ་རི་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་རང་ལ་མི་ལྟ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མིག་གིས་སྦྱོར་པོ་
 སོགས་གཞན་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྟ་བར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྦྱོར་བ་དེའི་
 ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་གསུམ་ག་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་
 ལའང་ཚད་མས་གྲུབ་མོད་ཀྱང་། སྤྱོད་ཀྱིས་རང་སྤེད་དོས་པོར་སྐྱབ་དང་གཉིས་ཀའི་
 ལུགས་ལ་ཚད་མས་གྲུབ་རྩལ་མ་ཐུན་སྤང་དུ་གྲུབ་པ་བསྟན་ས་མ་བྱུང་བས། ཚོས་
 ཅན་དང་རྟགས་ཚད་མས་གྲུབ་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཁས་
 རྒྱངས་ལ་འབྲིས་ནས། གཞན་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བར་ཁས་རྒྱངས་པ་འགོག་པའི་
 སྤྱིར་དུ་བཀོད་པས་གཞན་ལ་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་ཅམ་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་
 གསལ་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པ་མི་སྦྱོར་ཉེ། རྗེས་སུ་

དབག་པ་དག་ནི་གཞན་གྱི་དམ་བཅའ་བ་འགོག་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད་
 རོ། །འདི་ལྟར་གཞན་མིག་ལྟོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོག་པ་དེ་ནི་མིག་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་
 མི་ལྟ་བའི་ཚོས་ཀྱང་འདོད་ལ། གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཚོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་
 ཡང་ཁས་སྐྱབས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་གང་དང་གང་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུ་མེད་
 བ་དེ་དང་དེ་ལ་ནི་གཞན་ལྟ་བུ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞིན་
 འོ། །མིག་ལ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་བལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་གཞན་ལ་
 ལྟ་བུ་ཡང་འདི་ལ་མེད་དོ། །དེའི་སྲིད་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་ལྟ་བུ་དང་འགལ་བ་སྡོན་
 བོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ལྟ་བུ་བར་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་དང་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་ལ་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོས་ཅན་མིག་དེ་ལ་རང་ལ་མི་བལྟ་བའི་རྟགས་ནི་ཐ་སྙད་ཏུ་ཚད་
 མས་གྲུབ་ལ། གཞན་གསུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ལྟ་བུ་ནི་ཐ་
 སྙད་ཏུ་ཡང་མེད་པས། དེའི་སྲིད་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་རུས་པ་ཡིན་
 གྱི། ཚོས་ཅན་དེ་ལ་རྟགས་དེ་དང་དགག་བྱའི་ཚོས་དེ་གཉིས་ཡོད་ན་ཡོད་མཉམ་དང་
 མེད་ན་མེད་མཉམ་ཏུ་སོང་ན་རྟགས་དེས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་ག་ལ་རུས། དེས་
 བ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྡོད་པའི་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དགག་བྱའི་
 ཚོས་མེད་པའི་བྱེད་པར་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དབྱེ་རུས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། རྟགས་
 དང་ཚོས་ཅན་སོགས་པ་རོལ་པོས་ཁས་སྐྱབས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཚོག་ལ། སྲི་ཚོལ་
 རང་ལ་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སྲ་ཚོལ་དབྱེ་མ་བ་ལ་
 ལྟོས་ནས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྗེས་དབག་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉམ་གསུམ་དེའི་རྒྱལ་རྒྱུ་བ་ལ། ཚོས་ཅན་དང་ཉམ་གསུམ་དང་དཔེ་རྣམས་ནི་སྤྱི་ཚོལ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་རྒྱུ་བ་པས་དེའི་རོང་རྒྱུ་བ་མི་དགོས་ལ། རྒྱབ་འབྲེལ་སྟོན་རྒྱལ་
 བོ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་ལེར་བ་མཐོང་བས་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བལྟེར་བ་
 དམིགས་པ་འཐད་ཀྱི། རྒྱལ་བ་ལེར་བ་མེད་ན་དེ་དང་ལྡན་པའི་ས་ལ་ཡང་བལྟེར་བ་
 དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟར། དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་རོ་བོས་རྒྱུ་བ་པའི་རང་
 བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་དེ་རང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་དང་ལྡན་པ་
 གཞན་ལ་ཡང་དམིགས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱི་ཚོལ་རང་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་
 བརྟན་པའི་སྟོན་སྤྱི་རྒྱབ་དེས་སྤྱི་བཅུག་ནས། དེ་ནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་རྒྱུར་བ་
 བོ། མིག་ལ་ཡང་ལྟ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ཐོག་མར་རང་ལ་ལྟ་བ་དམིགས་ནས།
 དེ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ཡུལ་རྒྱུང་བར་ཚོགས་པ་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་
 ཡང་དམིགས་པར་འཐད་པ་ཞིག་ན། མིག་ལ་རང་ལ་བལྟ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་གཞན་ལ་
 ལྟ་བ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། ལྟ་དེ་རང་གི་
 བདག་ཉིད་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྤྱི་ཉ་ལས། དེ་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་
 ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་
 ལ་ཡང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བ་བརྒྱན་པ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་
 ས་ལ་ཡང་དམིགས་པ་དང་། མེ་ལ་ཚ་བ་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པས་རྒྱལ་བ་ཡང་
 དམིགས་པ་དང་། ལྷ་མའི་མེ་ཏོག་ལ་བྱི་ཞེས་པ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་དང་ལྡན་པ་གོས་ལ་
 ཡང་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྤྱང་བ་དེ་
 གཞན་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་མི་སྤྱང་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱི་མའི་མེ་ཏོག་ལ་

འི་ར་བ་ཉིད་མ་མཐོང་ན་གོས་ལ་ཡང་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་སྲིད་
གལ་ཏེ་ལྟ་བ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ན་མི་དེས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་
བྱེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་འཐད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། ལྟ་བ་མི་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་གང་རང་གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་པ་དེ་གཞན་
དག་ལ་རི་ལྟར་ལྟ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་ན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པས་ལྟ་བའོ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་མི་འཐད་དོ། །

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྟས་ཀྱང་། དངོས་སོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །ཐོག་མར་
བདག་ལ་སྣང་གྱུར་ན། །མིག་ཉིད་ལ་ཡང་མིག་གིས་ནི། །ཅི་ཡི་སྲིད་ན་འདྲིན་མི་
འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྣང་དུ་མིག་རང་ལ་མི་ལྟ་
གཟུགས་ལ་ཡང་མི་ལྟ་བས་མ་ཐུབ་ཀྱང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་ན་
ལྟ་བ་དེ་མིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོང་ནས་རྐྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་མེད་དུ་ལྟ་དགོས་ལ།
དེ་ལྟ་ན་རང་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པས་རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལ་ལྟ་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་མེས་རང་མི་སྲེག་ཀྱང་གཞན་སྲེག་པ་
བཞིན་དུ་མིག་གིས་རང་ལ་མི་ལྟ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་མི་འགལ་ལོ་སྟུང་ན། མིག་
གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་མེས་བྱུང་ཤིང་སྲེག་པ་ཅོམ་ཞིག་འགོག་པ་མིན་པས།
མེས་བྱུང་ཤིང་སྲེག་པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་དཔེར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དཔེ་
ཡང་བརྒྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་མེ་དང་བྱུང་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན། གཅིག་ཡིན་ན་བྱུང་ཤིང་སྲེག་པ་བཞིན་དུ་མི་རང་ཉིད་
ཀྱང་སྲེག་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་སྲེག་བྱུང་ཤིང་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཐལ།

འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟ་དང་བ་ཡང་བཞིན། མ་གྲུབ་ན། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤེ་ལས། ལྷ་བ་
རབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །མེ་ཡི་དཔེ་ས་ནི་རྣམས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ནི། དོན་འདི་ཉིད་
གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་རྣམས་མོད་ཀྱང་། རྫོང་དམན་
པའི་འོར་གོ་བདེ་བར་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བརྗོད་ན། །ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དབྱ་མ་བས་
དངོས་སྐྱ་བའི་འོར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་འགོད་མི་རིགས་ཏེ། དབྱ་མ་བས་དངོས་སྐྱ་
བའི་འོར་རྟགས་གང་བཀོད་ཀྱང་སྐྱོར་བ་དེའི་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་དང་དཔེ་གསུམ་
ཀ་ཚད་མ་རི་འབྲ་ཞིག་གིས་འགྲུབ་ཚུལ་སྤྱོད་ཤིང་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་
མ་སྐྱུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཅི་སྟེ་སངས་རྒྱུས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་
འོར་སྐྱ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱམ་བ་བཞིན་ཞེས་བཀོད་
པ་ན་སངས་རྒྱུས་པའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་འབྱུང་བ་ལས་གྲུང་པའི་ཀྱང་
ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། བྱེ་བྲག་པའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
ཏན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་སྐྱ་ཅམ་ཞིག་གཉིས་ཀས་མ་སྐྱུན་སྒྲུང་དུ་གྲུབ་
པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར། ཐལ་འགྲུང་བའི་དངོས་སྐྱ་བའི་འོར་བ། གཞུགས་ཚོས་ཅན།
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཀོད་པ་ན་ཡང་དངོས་སྐྱ་བའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
གྱིས་གྲུབ་པས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས། ཐལ་འགྲུང་བའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
འདོད་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པས་སྐྱོང་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པས་

གཟུགས་ཙམ་ཞིག་ཚོས་ཙན་དུ་འདྲིན་པས། ཚོས་ཙན་རྒྱུ་ཕྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་
 མ་སྐྱེན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཙན། སྦྲོར་བ་དེ་གཉིས་
 གྱི་ཚོས་ཙན་རྒྱུ་ཕྱིར་རྒྱུ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སྐྱེན་སྣང་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་མི་
 མཚུངས་པར་ཐལ། སྐྱེ་བུ་འགྲུང་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་སྐྱེན་མ་
 མཁའི་ཡོན་ཏུན་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་གྲང་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མར་སོང་བའི་ཉན་ཤེས་གྱིས་རྙེད་དོན་དུ་གྲུང་
 པའི་སྐྱེ་ཙམ་ཞིག། །རང་སྤེ་དངོས་སྐྱེ་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སྐྱེན་
 སྣང་དུ་གྲུབ་ཅིང་། གཟུགས་དེ་དངོས་སྐྱེ་བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྲུང་བའི་
 ལུགས་ལ་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་གྲུབ་གྲང་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་
 ཚད་མ་འཁྲུལ་པས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་བྱ་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་
 རྙེད་པའི་དོན་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པ་
 ལྟར། ཚད་མ་ལ་ཡང་ལུལ་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་
 འཁྲུལ་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་སྣང་བའི་མ་འཁྲུལ་བ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པའི་ཕྱིར། དོན་
 དེ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་གྲང་ཁོ་འཇམ་བའི་མ་འཁྲུལ་བའི་
 ཚད་མ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཁོ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཙམ་ཡིན་
 གྲང་ཁོ་སངས་རྒྱུས་གྱི་རི་སྤྲེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཞུང་གྱི་ཡིན་པ་མི་
 འགལ་ཉེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་གྱིས་དབང་པོ་བསྐྱེད་པའི་མིག་ཤེས་ལ་སྐྱེ་བའང་འཇམ་ག་
 པར་སྣང་བ་དེ་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་གྲང་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་བ་

ལའང་སྤང་བ་མི་འགལ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་དེ་སྐྱ་གུ་བདེན་
མེད་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་
འཇུལ་ཤེས་ཡིན་ཡང་སྐྱ་གུ་བདེན་མེད་དེ་འཇུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་ཅམ་
ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་རྙེད་པ་ཡིན་ཅིང་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པས་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱ་སྐྱ་མ་ལྟ་བུར་རྙེད་པར་བལ་བའི་སྲིར་རོ། །

གསུམ་པ། དེ་ཉིད་ཚིག་གསལ་དང་སྐྱར་ཏེ་བཤད་པ་ལ། དབྱ་མ་པས་རང་
རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་སྒངས་ན་གཞི་ཚོས་ཅན་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྟན་པར་
བཞེད་ནས་ཕྱོགས་སྐྱ་མ་བཞེད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཅི་སྟེ་རི་ལྷར་སྐྱ་མི་རྟག་
ཅེས་བྲ་བ་ལ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་གཉིས་སྐྱི་ཉིད་བཟུང་བ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པར་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བྱུང་པར་འཛིན་ན་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྲ་བའི་ཐ་
སྟོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་འགྱུར་བ་ཚེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའི་སྐྱ་
འཛིན་ན་ནི་པ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་འཛིན་ན་ནི་དེ་
རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྲེ་བྲག་པ་སྐྱ་མི་རྟག་
པར་དམ་འཆའ་བ་ན་ཡང་བྲས་པའི་སྐྱ་འཛིན་ན་དེ་གཞན་ལ་མ་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་
མཛོན་པར་གསལ་བར་བྲ་བ་ཡིན་ན་ནི་དེ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཅི་རིགས་པར་འཛིག་པ་ཡང་གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་
དེ་སངས་རྒྱས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་རྒྱ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་པ་རོལ་
པོ་ལ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྲིར་རི་ལྷར་འདིར་ཚོས་ཅན་སྐྱི་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པ་
དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་བྱུང་པར་དོར་བའི་ཚོས་ཅན་ཅམ་ཞིག་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ།

ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པའི་རོང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་
 དང་། ཡང་བྱེ་བྲག་པས་གསལ་བྱེད་པའི་རོང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆེ་
 ཡང་། ལྷ་ཚོལ་ཕྱིར་ཚོལ་གཉིས་ཀའི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པས་བྱུང་པར་དུ་
 མ་བྱས་པའི་སྐྱའི་སྐྱི་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབྱ་མ་པས་
 དངོས་སྐྱ་བའི་རོང་མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་
 པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་རོང་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་ཡང་
 ལྷ་ཚོལ་ཕྱི་ཚོལ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
 བྱུང་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མིག་སོགས་སྐྱི་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པས། ཚོས་
 ཅན་མ་སྐྱུན་སྐྱང་དུ་བྱུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་འདོད་པ་
 བརྗོད་པའོ། །དེ་ལ་དགག་པ་བརྗོད་པར་བཞེད་ནས་ཐོག་མར་དོན་མི་འཐད་པར་
 བསྟན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས་དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་གི་ཆེ་འདིར་
 སྐྱེ་བ་བཀག་པ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ནར་དེའི་རྟེན་ཚོས་
 ཅན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ནི་ཉམས་པར་གྱུར་པ་འདིས་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉིད་དོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་
 དད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་ཡོད་པར་
 གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་
 ཡིན་པས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་
 སྐྱོ་མི་འདོགས་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་། གང་གིས་ན་དེའི་ཆེ་ཀུན་རྫོབ་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་

མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཞལ་སྒྲ་ནས་གྱུར། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། །དོན་གྱིས་འགའ་
 ཞིག་དམིགས་ན་ནི། །སྐྱབ་བའམ་བསྐྱོག་པར་བྱ་ན་དེ། །མེད་སྲིད་ང་ལ་ལྷན་ཀ་
 མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །གང་གི་སྲིད་དེ་ལྟར་སྲིན་ཅི་ལོག་དང་། །སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 དག་ཐ་དད་པ་དེའི་སྲིད་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་སྲིན་ཅི་ལོག་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན་གང་ཞིག་ཚོས་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་
 ཡོད། དེའི་སྲིད་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དང་གཞི་གྲུབ་པའི་གཏན་ཚིགས་
 ཀྱི་སྐྱོན་བསྐྱོག་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །ཅེས་གསུངས་
 སོ། །འདིའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ནས། །སྲིན་ཅི་ལོག་
 དང་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཅེས་པའི་བར་ནི་མངོན་བསྐྱེད་
 པའོ། །དེའི་སྲིད་ཞེས་པ་ནས། །ཞེས་གསུངས་སོ་ཅེས་པའི་བར་ནི། །སྲིན་ཅི་ལོག་དང་
 །སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དག་ནི་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་
 བོ། །གང་གི་སྲིད་ཞེས་པ་མན་ཆད་ནི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་ལ་སོགས་མར་མངོན་བསྐྱེད་
 ཀྱི་ཚིག་དོན་བཤད་ན། དབྱ་མ་པས་དངོས་སྤྱོད་པའི་ཚོར་མིག་སོགས་བདེན་པའི་སྐྱེ་
 བ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ། །བདེན་རྒྱུན་གང་གིས་གྱུར་བྱེད་པར་དུ་མ་གྲུབ་པའི་མིག་
 སྐྱི་ཅམ་པ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་འཐད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་འདི་
 ལྟར། དེ་ཁོ་ནར་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེའི་རྟེན་ཚོས་ཅན་མིག་ལ་སོགས་པ་
 ཉམས་པར་གྱུར་བ་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་མ་གྲུབ་པར་ལེགས་སྤྱན་འབྱེད་འདིས་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ཉིད་དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །གང་གི་ཚེ་མིག་སོགས་ཚོས་ཅན་

དུ་བྱས་པ་འདྲིའ་བའོན་པའི་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཚོས་སུ་འདོད་པ་
 དེའི་ཆེ་སྟེ་དེའི་སྲིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དབྱ་མ་པས་མིག་སོགས་དེ་ཉིད་མ་རིག་པས་
 བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་སྲིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས་བདག་གི་དངོས་པོ་རྟེན་པ་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དངོས་སྐྱབ་བའི་མིག་སོགས་རྣམས་འཇུག་ལྗེས་མ་བསྐྱད་པའི་
 སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ཚོས་ཅན་མིག་
 སོགས་མ་ཐུབ་སྐྱད་དུ་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིན་ཅི་ལོག་གི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་
 དང་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པས་རྟེན་པའི་དོན་དག་ནི་བན་ཚུན་སྦྱངས་པའི་སྐོ་
 བས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། ཐ་དད་པ་དེའི་སྲིར་གང་གི་ཆེ་
 རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེ་ཤད་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་སྲིན་ཅི་ལོག་
 གིས་ག་ཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་སྟེ་སྐྱད་པའི་ཚད་མས་ག་ཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་
 རྟེན་པར་དེའི་ཆེ་ནི། ག་ཟུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ཆ་
 ཅམ་ཡང་དམིགས་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཚད་མ་དེས་ག་ཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཡོད་པར་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་གི་ཆེ་རབ་རིབ་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྐྱེ་ཤད་ལ་
 སོགས་པ་ལྟར་ག་ཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་སྐོ་མི་འདོགས་པ་
 མ་རིག་པའི་འཇུག་ལྗེས་མ་བསྐྱད་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པས་
 རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆེ་ན་ཡང་ག་ཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཡོད་པར་རྟེན་པའི་ཚད་མ་
 འཇུག་ཤེས་ཡིན་ཞིང་། མ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་ག་ཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་མ་རྟེན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་སྲིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་དེའི་

ཆེ་སྟེ་དེའི་གཟིགས་རོ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དོན་གཟུགས་སོགས་ཆ་ཅམ་ཡང་དམིགས་པ་ག་ལ་ཡོད། རང་
 གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་འཇལ་པའི་ཚད་མ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་སློབ་
 དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དོན་བསྟུ་བཞི། གང་གི་སྲིད་དེ་ལྟར་བྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་
 དང་། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དག་པའི་ཚུན་སྤངས་
 ཏེ་གནས་པའི་སློན་ས་ཐ་དད་པ་དེའི་སྲིད། བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལོ་
 བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མའི་གཟིགས་རོ་ན། བྱིན་ཅི་ལོག་འཇུག་པའི་
 ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ན། གང་ཞིག་གྲོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
 མ་སྟུན་སྤང་ཏུ་འགྲུབ་པའི་ཚོས་ཚན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་མིག་ཀུན་རྫོབ་པ་ག་ལ་ཡོད།
 དེའི་སྲིད་གཞི་ཚོས་ཚན་མ་གྲུབ་པའི་སྲོགས་ཀྱི་སློན་དང་། གཞི་ཚོས་ཚན་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སློན་བརྗོད་པ་མེད་པ་ཉིད་པས་འདི་ལན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ་
 ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ལོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟེད་ཏུ་
 ཡང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། ཚུར་མཐོང་གི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཚད་མར་
 འདོད་ཀྱང་། གཟུགས་སོགས་ཐ་སྟེད་ཏུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་ཐ་སྟེད་ཏུ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་གྲུབ་དགོས་ལིང་། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
 པར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་འཇུག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། གཟུགས་
 སོགས་རྣམས་འཇུག་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཏུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་

སྐྱ་བའི་ལུགས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 གཞལ་བྱ་ལ་མ་འཁུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་སྲིད་ཚོས་ཅན་
 མ་སྐྱུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པས། རང་རྣུད་ཀྱི་ཉུགས་འགོད་པར་མི་རིགས་སོ་
 ཞེས་རིགས་པས་སྤུལ་ནས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་
 རྣུད་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྣུད་ཁས་ལེན་
 བར་མི་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་དཔེ་སྐྱེས་བ་དེ་
 ཉིད་དང་ཚོས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་ཚིག་གསལ་ལས། དཔེ་ལ་
 ཡང་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྐྱའི་སྐྱི་དང་མི་ཉུག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱི་ཁྲད་པར་
 བརྗོད་པར་མི་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། དེ་བཞིན་དུ་མིག་གི་སྐྱི་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད་དང་སྟོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྗེ་བ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་ལྡངས་ལ།
 དོན་དམ་པར་ཡང་མ་ཡིན་པས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
 དེའི་དོན་ནི་འབྲུང་འབྲུང་དང་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱ་ཚོལ་བ་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་ཀྱང་བདེན་རྒྱན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
 གཟུགས་སོགས་དངོས་སྐྱ་བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མ་སྐྱུན་སྣང་དུ་གྲུབ་
 པ་མེད་ཅེས་པའི་ཁྲད་པར་འབྲེད་པ་ནི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སྐྱོ་ཁ་ཆ་ཅམ་སྟོགས་
 བ་ཡན་ཆད་ལ་འོང་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་
 བཤག་པའི་དོར་སྐྱ་མི་ཉུག་པར་སྐྱབ་པའི་ཚེ། སྐྱ་འབྲུང་འབྲུང་ཡིན་པ་དང་ནམ་མཁའི་
 ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་གང་གི་ཆ་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་ཀྱང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་སྐྱ་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་བ་ཚོལ་བ་དེ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ཡོད་པས།

ཚང་མ་དེས་རྙེད་དོན་དུ་གྱུར་བའི་སྐྱེ་ཅམ་ཞིག་ཚོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་རྒྱུ་བ་དེ་
 གཉིས་ཀའི་ཞེ་འདོད་ཡིན་ལ། མིག་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚང་མར་ཡང་མ་སོང་འཁྲུལ་
 བའི་ཚང་མར་ཡང་མ་སོང་གྲང་མིག་ཅམ་ལ་ཚང་མར་སོང་བ་དབུ་མ་བ་དང་དངོས་
 སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མི་སྲིད་བས། མ་འཁྲུལ་བའི་ཚང་མས་རྙེད་དོན་ཡང་མ་
 ཡིན་འཁྲུལ་བའི་ཚང་མས་རྙེད་དོན་ཡང་མ་ཡིན་བའི་མིག་གི་སྐྱེ་ནི་སྒྲོང་བ་ཉིད་དང་
 སྒྲོང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་བར་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་ཁས་མ་སྦྱངས་ལ་དོན་དམ་
 བར་ཡང་ཁས་སྦྱངས་པ་མ་ཡིན་བས་དཔེ་ལ་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 དོན་ནོ། །ཚུལ་དེས་དངོས་སྐྱེ་བ་དང་དབུ་མ་བ་ལ་སྐྱོར་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱང་
 མ་ཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་བར་སྒྲོན་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། གཞི་མ་
 གྲུབ་པའི་སྤོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་ནི། ཡོད་པའི་སྤྱིར་
 ཞེས་བྱ་བའི་གཏན་ཚིགས་འདི་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱུར་བར་
 གྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉགས་ཚང་མས་གྲུབ་ཚུལ་མ་ཐུན་སྣང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱོར་བ་གོ་སྦྱོའོ། །དེའི་མཐུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཚིག་གསལ་
 ལས། གང་གི་སྤྱིར་ཇི་སྟངས་བསྟན་པའི་དོན་འདི་ནི་རྩོག་གོ་བ་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 ཁས་སྦྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཅང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེད་བར་བྱེད་པའི་
 རྒྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་
 པའི་སྤྱིར་རོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་སྟངས་གསུངས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་རྒྱ་རན་ལས་འདས་པ་ནི་ཞེ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་སྐྱེ་བ་
 བྱེད་འདི་ལ། འདིར་ཁྲོད་ཀྱིས་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན། དེ་བཞིན་

གཤམ་གསུང་གསུང་གྲུབ་རྗེའི་ཉེ་ལྷན་གསུངས་པའི་སྲིད་པམ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གསུངས་པའི་སྲིད། གཤམ་ཉེ་ལྷན་རྗེའི་ཉེ་ལྷན་མི་རང་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ལ། གང་ཚེ་ཚོས་ནི་ཡོད་པ་དང། །མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ་དེའི་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་བསལ་བའི་སྲིད། རི་ལྟར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྲ། ད་ལྟར་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི་དག་གི་དོན་འོ། །དེའི་སྲིད་དོན་དམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྲ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དོ་ཞེས་འདིས་སྐྱོན་འདི་སྐྱབ་པ་ཉིད་དོ། །གང་གི་སྲིད་དེ་ལྟར་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་འདིས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལྷངས་པ་དེའི་སྲིད་དངོས་པོའི་ཚོས་གཏན་ཚིགས་སུ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ་དབག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པ་རང་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འདིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། འདིའི་དོན་ལ་སྐྱབ་པ་གཤམ་པས་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པའི་བོད་གཞན་དག་ན་ལ། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་ནི་དོན་དམ་པར་སྲ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། རྒྱུད་བཞེན་འོ། །ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ལ་དོན་དམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཞེས་འགོད་ན་རང་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གྲུབ་རྗེའི་ཉེ་ལྷན་བའི་སྲིད་ཞེས་འགོད་ན་སྲིད་ཚོལ་དངོས་པོར་སྐྱབ་པ་མ་གྲུབ་པས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཉེ་ལྷན་རོ། །རྒྱལ་དེས་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་ཉེ་ལྷན་ལ། དེ་ལྟར་དེ་བཞེན་གཤམ་པས་གསུངས་པའི་སྲིད་ཞེས་གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་

གཏུན་ཚིགས་ལ་དོན་དམ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཟེར་ན་དེད་དབྱ་མ་བ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་ཁྱེད་རང་
 ལ་མ་གྲུབ་པས་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སློན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་སྦྲས་བ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་འདྲ་བའི་བཏག་
 བ་བྱེད་ལུགས་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་ལྷག་ཚོད་འབའ་ཞེག་ཡིན་
 བས་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཏུན་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 སློབས་མཚུངས་དེ་འདྲ་བས་འགོག་པའང་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་མ་
 ཡིན་ལོ། །དེས་ན་གཞུང་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བ་རོལ་པོ་
 འགོག་བ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སུ་སོང་
 ཚོད་པའི་དོན་དེ་དོན་དམ་བར་གྲུབ་བ་དང་གུན་རྫོབ་ཚམ་ཏུ་གྲུབ་བ་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་མི་སྲིད་བས་དེ་གཉིས་གང་དུ་འདོད། དོན་དམ་བར་གྲུབ་བ་
 ཡིན་ན་དབྱ་མ་བ་ལ་མ་གྲུབ་ལ། གུན་རྫོབ་ཚམ་ཡིན་ན་བ་རོལ་པོ་ལ་མ་གྲུབ་བས་
 གཏུན་ཚིགས་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མ་གྲུབ་པའི་སློན་དུ་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ལ།
 དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བས། འོ་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སྦྱོར་བའི་རོར་བདེན་
 པའི་སྐྱེ་མེད་སྐྱབ་པའི་རྟགས་བཀོད་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཚོས་ཅན་དང་རྟགས་གཉིས་ཀ་
 འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་བ་དང་མ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་བ་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པའི་སྤང་གསུམ་མི་སྲིད་ཅིང་། མ་འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་ན་དབྱ་མ་བ་
 ལ་མ་གྲུབ་བ་དང་། འཁྲུལ་པའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་ན་དངོས་སྦྱོར་བ་ལ་མ་གྲུབ་
 བས་ཚོས་ཅན་དང་གཏུན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པའི་སློན་དུ་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་

ཉེ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་རང་ཉིད་གྱིས་པ་རོལ་སོལ་བཟག་པ་བྱས་ནས་གཏན་ཚིགས་
 མ་གྲུབ་པའི་སློན་བསྟན་པ་དེ་དང་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 འོ། །འདི་ལ་ཡང་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ལྟར་ན། ཚོས་ཅན་དང་ཉམས་ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་
 དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཚོལ་བ་
 གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སྟན་སྣང་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་སློན་མེད་ཅེས་འཆད་མོད་ཀྱང་།
 དཔལ་ལྷན་ལྷ་བས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པས་སྣང་བ་དང་། མིག་ཤེས་
 སོགས་གཟུགས་སོགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་
 འགོག་པ་ཡིན་འོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་སློན་མེད། རང་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སམ། ལྷན་
 འབྲེན་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ཅེས་བསྟུང་བའི་རང་དབང་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་
 རང་རྗེས་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་ཁས་སྲུངས་པ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་
 ཚད་མས་ལུལ་རང་དོས་ནས་གྲུབ་ཚུལ་རང་དབང་ཏུ་གཞལ་བའི་ཚུལ་ཚོལ་བ་
 གཉིས་ཀའི་མ་སྟན་སྣང་ཏུ་གྲུབ་པའི་སློན་ཚོས་ཅན་དང་ཉམས་དཔེ་སོགས་དང་།
 ཚུལ་གསུམ་ཕྱི་རྒྱུ་གྱིས་དེས་བར་བྱས་ནས་བསྟུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་
 རྗེས་པ་རང་རྗེས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་འོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལྷ་བ་
 ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འགལ་ཞིག་
 གཏན་ལ་དབབ་པའི་ཕྱིར་ཏུ་ནང་པན་ཚུན་བཀོད་པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་ཚོས་ཅན་
 དང་ཚུལ་གསུམ་ཚོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་མ་སྟན་སྣང་ཏུ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྗེས་ཀྱི་
 གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང་བ་མ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། དགག་བྱ་དེ་འགོག་

སའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ། རིགས་པས་གཏན་ལ་འབེབས་སའི་གཞི་བདེན་པ་
 གཉིས་བཤད་པ། བདེན་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་
 ཟག་གི་བདག་འགོག་སའི་རིགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་སའི་རིགས་པ་
 བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་ས་ལས། ཤིང་རྩ་རང་ཡན་ལག་ལས་གཞན་འདོད་
 མིན། །གཞན་མིན་མ་ཡིན་དེ་ལྷན་ཡང་མིན་ཞིང་། །ཡན་ལག་ལ་མིན་ཡན་ལག་དག་
 དེར་མིན། །འདུས་པ་ཚམ་མིན་དབྱིབས་མིན་ངེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཤིང་རྩའི་དབྱེད་པ་
 རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བཞི་ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། མ་དབྱེད་པ་ན་ཤིང་
 རྩའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ཚམ་ལ་ཤིང་རྩའི་བྱ་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་གཞོན་མེད་དུ་བཞག་སའ་ཚོགས་དཔེར་མཛད་ནས། ཚུལ་དེ་ཉིད་གང་
 ཟག་ལ་ཡང་སྒྲོར་བར་མཛད་ལ། འདི་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཏན་ལ་
 འབེབས་སའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཚོགས་ཏུ་བཞུགས་སའ་མཛད་དོ། །དེ་
 ལ་ཐོག་མར་ཤིང་རྩ་ཉིད་རྣམས་པ་བདུན་གྱིས་བཅའ་བཞི་རང་བཞིན་མེད་སར་གཏན་
 ལ་འབེབས་སའི་ཚུལ་མདོ་ཚམ་བཛྲོད་ན། འདི་ལྟར་ཤིང་རྩར་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་
 རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད།

དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་རྣམས་དུ་མ་ཡིན་ས་ལྟར་ཤིང་རྩ་ཡང་དུ་མར་འགྱུར་
 རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ངོ་ཐོ་ཐ་དད་དུས་
 མཉམ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་སའ་རྩ་དང་བ་ལང་བཞིན་དུ་ཤིང་
 རྩར་བཞི་ཡན་ལག་རྣམས་དང་སོ་སོར་དམིགས་སའ་འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་གཅིག་
 དང་ཐ་དད་ཀྱི་སྤོགས་གཉིས་མི་འཐད་དོ། །ཤིང་རྩ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་རང་

བཞིན་གྱིས་བརྟེན་བ་དང་། ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་
 བརྟེན་བའི་སློབས་གཉེས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉེས་ཡིན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དང་
 ཏུ་ཡོད་དགོས་ལ་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟེན་བའི་སྲིང་རྟོ། །ལྷས་སྲིན་བ་ལང་དང་
 ལྷན་བའམ་ལྷས་སྲིན་རྟ་བ་དང་ལྷན་བ་ལྷ་འུའི་སློབས་ཤིང་རྟ་རང་གི་ཡན་ལག་དང་
 ལྷན་བའི་ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མི་འཐད་དེ། ལྷན་ཚུལ་སྲ་མ་ལྷར་ན་ངོ་
 བོ་ཐ་དད་དང་། ལྷན་ཚུལ་སྲི་མ་ལྷར་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་དགོས་
 ལ་དེ་གཉེས་ཀའང་བཀག་ཟེན་བའི་སྲིང་རྟོ། །ཤིང་རྟའི་ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་ཙམ་
 ཡང་ཤིང་རྟ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་ན་འཁོར་ལོ་དང་གཟང་བུ་དང་སློབ་ཤིང་ལ་
 སོགས་བ་སྐལ་ནས་སིལ་བུར་གནས་བ་རྣམས་མ་ཚང་བ་མེད་པར་སློབས་གཅིག་
 ཏུ་སྤངས་ནས་ཚོགས་བ་ཙམ་ལ་ཡང་ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྲིང་རྟོ། །ཤིང་རྟའི་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་བར་ཡང་ཤིང་རྟ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྷར་ན་
 ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་བའི་
 དབྱིབས་ཤིང་རྟ་ཡིན། དང་བོ་ལྷར་ན། ལྷར་མ་བསྐྱིགས་བའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། ལྷར་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་
 ཡིན། དང་བོ་ལྷར་ན། ལྷར་མ་བསྐྱིགས་བ་དང་སྲིས་བསྐྱིགས་བའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་
 ལ་སོགས་བའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་པས་ལྷར་མ་བསྐྱིགས་བའི་
 དུས་ན་ཤིང་རྟ་མེད་བ་ལྷར་སྲིས་བསྐྱིགས་བ་ན་ཡང་ཤིང་རྟ་མེད་པར་འགྱུར་
 རྟོ། །གཉེས་བ་ལྷར་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷར་མ་བསྐྱིགས་བའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་དང་
 སློབ་ཤིང་སོགས་ལ་མེད་པའི་སྲིས་བསྐྱིགས་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཕང་ལོ་

སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་ཀྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་གཞན་ཡོད་ན་དམིགས་དགོས་པ་ལས་
 མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་རྣམས་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱང་ཤིང་རྩར་མི་
 འཐད་དེ། དངོས་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་ཚོགས་པ་རྗེས་སྤྱོད་ལ་བས་པས་དེའི་དབྱིབས་
 རྗེས་སྤྱོད་པར་མི་འཐད་ཅིང་། ཤིང་རྩ་ཡིན་ན་རྗེས་སྤྱོད་པར་ཁས་སྦྱངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། རང་ལུགས་ལའང་ཚོགས་པའི་དབྱིབས་ཤིང་རྩའི་གདགས་གཞི་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རྣམས་པ་བདུན་དུ་བཅའ་ན་ཤིང་རྩ་མི་རྟེན་གྱི་མ་དབྱེད་པ་ན་
 རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བཏགས་པ་ཇི་ལྟར་བུམ་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་གི་ཡན་ལག་རྣམས་
 དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་ཐ་དད་སོགས་བཏགས་ནས་འགོག་པའི་རིགས་པ་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟར་བཞིན་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདུག་པ་ལས། འདི་ནི་གཟུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་རྣམས་
 ལ། །བུམ་སྒོ་ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྤྱོད་པ་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་ཡོད་མིན། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། །ཞེས་གསུངས་
 སོ། །ཤིང་རྩའི་རྩལ་དེ་ཉིད་གང་ཟག་ལ་སྤྱར་ཏེ་བཤད་ན་འདི་ལྟར། རའོ་སྤྱོད་དུ་གང་
 ལ་ཞེན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཞེས་བྱ་བའམ་གང་ཟག་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་རང་གི་
 སྤང་པོ་རྣམས་དང་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡོད་བསམ་པར་བྱའོ། །གཅིག་ཡིན་ན་སྤང་
 པོ་བཞིན་དུ་བདག་གྱུར་དུས་གཅིག་ལའང་མང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་ཅ་ཤི་
 ལས། །གལ་ཏེ་སྤང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྤྱོད་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། མིའི་སྤང་པོ་སྤྱོད་པ་ཞིག་ནས་དེ་དང་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ལྟའི་སྤང་

སོ་གསར་བ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་ཀྱང་ལྷ་མིའི་ཕྱང་པོ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་བར་འགྱུར་ཞིང་།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཆོས་པ་དང་། ལས་མ་བྱས་
པ་དང་ཕྱང་པའི་ཉེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྐྱེའི་བདག་རང་གི་
མཚན་ཉིད་གྱིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སྐྱོན་དེ་གསུམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་ཕྱང་པོ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཐ་དད་
ཡིན་པ་འགལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་
རིགས་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་བདག་ཕྱང་པོ་སྤངས་
ནས་ལོགས་སུ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་དང་།

རྩ་ཤེ་ལས། གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་
པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདག་ཕྱང་པོའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་འཛིག་གནས་པ་
དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དཔེར་
ན་རྟེན་ལ་བཤད་གི་མཚན་ཉིད་ནོག་སོགས་དང་མི་ལྡན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན།
བདག་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་བས་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་ཚོང་བ་པོ་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་བདག་དང་ཕྱང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
ཚོགས་གཉིས་དང་། ལྡན་པའི་ཚོགས་སུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཞེས་ཏེ།
ཚོགས་དེ་གསུམ་ནི་ངེས་པར་ཐ་དད་པ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་དགོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཕྱང་
པོའི་ཚོགས་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་ན། ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་
ཡོད་དོ། །ཕྱང་པོ་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། ཕྱང་པོའི་ཚོགས་པ་
ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདིས་ཕྱང་པོའི་རྒྱན་

ཡང་བདག་གི་ཉེ་བར་སྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོའི་རྒྱུན་བདག་ཡིན་པ་
 བྲིགས་སོ། །ཕྱང་པོའི་དབྱིབས་བདག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བདག་
 བེམ་པོར་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་མེད་ཁམས་སྲུ་སྐྱེས་པ་ན་བདག་མེད་པར་ཐལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ནས་པ་བདུན་དུ་བཙལ་བ་ན་བདག་གང་དུའང་མ་རྟེན་པ་དེ་
 བདག་རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཡང་མ་དཔུང་པ་ན་གང་ཟག་བྱ་བ་
 གྲེད་ཀུས་སྲུ་བསྟོན་མི་ཀུས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ཐ་
 སྙད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རང་སྐྱལ་པའི་སློ་སྐྱེ་བ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ལྷའམ་བཞི་
 གཞིར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཡི་མ་བྱས་པར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་རིགས་པས་བྲིགས་
 པ་ན་བདག་གི་བ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བདག་གི་བ་ནི་བདག་ལ་སྟོས་
 ཅས་བཞག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྩ་ཤེས་ལས། བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཤད་པ་ལ། ཚོས་བདག་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དངོས་བཤད་པ་དང་། མེམས་ཙམ་པ་སོགས་དང་རྒྱུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱུང་པར་གཞན་ཡང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཏུན་
 ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། སྐྱེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་ཞིགས་ན་འགག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་
 དགག་སྐྱེ་བར་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་ཤིང་། བདེན་སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་ཡང་སྲུ་བཞི་
 སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་ཉིད་གཞུག་པ་ལས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས་པས་འདྲིར་

ཡང་ཚུལ་དེ་ཉིད་མངོ་ཙམ་བརྗོད་པར་གྲོ། །དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་
 བོ་དག་ །རྒྱ་དུས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་རང་རང་གི་རྒྱའི་བདག་
 ཉིད་དུ་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་ཡོད་ལ། དེ་ཉིད་གསལ་བར་གྱུར་བ་ལ་
 སྐྱེས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་ཞིང་གསལ་ཟེན་བ་དེ་ཉིད་སྐྱུར་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། །བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་རང་སྤེ་དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་མཐའ་
 དག་དང་། དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རང་རང་གི་
 རྒྱད་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདོད་པས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་
 །ལ་སྟག་གོ། །གཅེར་བྱ་བ་རྗེ་བྱམ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བས་འཛིན་པ་
 ལ་ལྟོས་ནས་བདག་སྐྱེ་དང་རྗེ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་
 ཡིན་ཞིང་། སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་སྤྲ་མའི་སློབ་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྐྱེ་བའི་སློབ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདག་སྐྱེ་དང་། བ་མ་དང་སློན་གྱི་ལས་ལ་ལྟོས་ནས་གཞན་སྐྱེ་ཡིན་ལ།
 ཚུལ་དེ་ལྟ་བུའི་སློན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་པ་དག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་
 བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གྲངས་ཅན་ལས་གྲེས་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་
 ཅུ་ལྟ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་དྲང་སློང་འཛིན་ཉེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་
 གཞུང་ལུགས་འབུམ་ཐུག་གཅིག་བཅམས་ཏེ། དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་མཐའ་
 དག་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་འཛིན་ལྟན་
 སྐྱེས་འཛིན་སྤངས་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་གང་དུའང་འཛིན་པ་མེད་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་
 བའང་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་རི་ལྟར་བརྒྱང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་
 བཞི་པོ་འདི་གང་དུང་ཞིག་ཏུ་དེས་པར་གྲུབ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གོང་དུ་བཤད་

ཟིན་ལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདག་སྐྱེ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མདོ་ཙམ་བཟོད་པ་ནི། འཇུག་
 པ་ལས། ས་འོན་དང་ལྷ་གྲུ་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཐ་དད་མེད་བར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གསུངས་པ་རྣམས་གོ་སློལ། ཚིག་གསལ་ལས། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །དངོས་
 པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་
 སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཀོད་ནས། དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་
 ལུན་འབྱིན་པའི་ཚུལ་བཟོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ནི་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་
 སྐྱེས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུག་པ་བསྐྱབ་པར་གྲུ་བ་དང་དེའི་ཚོས་བརྒྱུག་པའི་དོན་
 མདོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བུ་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལྷག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྐྱོན་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཚོད་པ་འདི་
 ཉིད་ལན་དང་བཅས་པའི་དོན་འིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་པས་
 བཤད་པར་གྲུའོ། །དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱུག་པས་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་པས་སངས་

རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུང་དེས་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་སོ། །དེ་
 ལྟར་ན་ཐལ་འགྲུང་གི་ཉུགས་བརྗོད་པ་བསྐྱེད་བྱའི་ཚེས་དང་། ཐལ་འགྲུང་གི་བསྐྱེད་
 བྱའི་ཚེས་བརྗོད་པ་གཏན་ཚིགས་སུ་འགྲུང་བས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
 དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཏན་ཚིགས་
 ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་
 བར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་སྐྱོན་དེ་ཉིད་སྲོང་བའི་ཚུལ་
 བློ། དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་པས་ཐལ་འགྲུང་གིས་
 འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཐལ་འགྲུང་བཀོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་
 འཕེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་པོས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་པར་འདོད་ནས་སྐྱས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱ་རྣམས་ནི་སྐྱབ་པོས་བརྗོད་པར་འདོད་པའི་དོན་ཅམ་སྐྱོན་བ་ཡིན་
 གི་སྐྱབ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བ་རོལ་པོ་ལ་
 ཁས་སྐྱོན་ལྡང་ལྡང་འགལ་སྐྱོན་པའི་ཐལ་བ་འབའ་ཞིག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་
 ཞེས་ལན་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་འིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། རང་རྒྱུད་
 ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གོང་དུ་
 རྒྱལ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐལ་འགྲུང་ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་
 འཕེན་བས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལུགས་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་འིན་ཏུ་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་
 གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྲུང་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་སྐྱབ་པ་མ་ཐུག་པོ་འབྱུང་
 འགྲུང་ཞིང་སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་མཐོང་བའམ་རིགས་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིང་འདི་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་
 གཞན་ཉིད་དུ་ནམ་ཡང་འཐད་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང། ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྲིད། ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང། ཡང་རི་
 ལྟར་ས་ལུའི་སྐྱ་གུ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ལུའི་ས་བོན་ལས་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་
 རུམ་བ་དང་སྐྱམ་བུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ནི་མཐོང་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིང་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཅུ་བས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་
 པའི་སྲིང་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་འབྲ་བ་མང་དུ་སྦང་ཡང་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་
 གྲིས་སོ། །ཚིག་གསལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐལ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་
 འཆད་པ་ན། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཅེས་པ། དེ་དག་
 གི་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་རུམ་ནས་དེ་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་ཅིང། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་
 དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་
 དང། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་དོ་ཞེས་པ། ལིན་ཏུ་ཐལ་
 བར་འགྱུར་ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་རུམ་ནས་དེ་གཉིས་ཐལ་ཚོས་སུ་བཤད་ཀྱི། སྐྱེ་
 བ་དོན་མེད་དང་སྐྱབ་མེད་རྟགས་སུ་མ་བཤད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་དག་
 རྟགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡང་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་པ། ཐལ་འགྱུར་
 ཡང་དག་ཡིན་ན་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་བས་ཁྱབ་བར་རིགས་པ་ལ་སློ་ཁ་རྩུང་ཟད་སྟོགས་
 པ་ཡན་ཆད་སུའང་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པས། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་དག་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ག་ལ་སྲིད། དེ་བས་ན་

ལྷོགས་སྲ་མའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཤམ་པའི་སྐྱོར་བ་
 དེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཉུགས་དང་དཔེ་གང་ཡང་མ་བརྗོད་པས་དམ་
 བཅས་པ་ཚམ་དུ་ཟད་པའི་སྲིང་དང་། གངས་ཚན་གྱིས་བདག་ལས་ཞེས་པའི་དོན་
 འབྲས་བུ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་ཟིན་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷ་མི་
 གསལ་བ་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་
 བརྗོད་པ་མ་གསལ་བའི་སྲིང་མི་འཐད་ལ། གཞན་ཡང་ཆིག་གསལ་ལས་ཐམ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཆིག་ཡིན་པའི་སྲིང་ཞེས་བསྐྱུར་བ་དེ་ཉིད། ཤེས་རབ་སྐྱོན་མེ་ལས་
 གླགས་ཡོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པ་ཡི་ཡང་སྲིང་ཉེ་ཞེས་བསྐྱུར་ལ། དེའི་དོན་ནི་ལོལ་བ་
 གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་གླགས་ཡོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པའི་སྲིང་ཡང་མི་རིགས་སོ། །གླགས་
 རི་ལྷར་ཡོད་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྐྱོར་བའི་ཆིག་ཟིན་ལས་བརྗོད་དགོས་པས་གླགས་
 ཡོད་པར་འགྱུར་ཉེ་འདི་ལྷར། སྐྱོར་བའི་ཆིག་ཟིན་ལྷར་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་སྐྱབ་མེད་གཏན་ཆིགས་ཡིན་
 བ་ཉུགས་ལྷོགས་ཚོས་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་
 སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་གཏན་ཆིགས་ཡིན་ཡང་ལྷོགས་ཚོས་གྲུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་བའི་སྲིང་དངོས་ཟིན་ལྷར་མི་འཐད་ཅིང་། དེས་ན་འདིར་བརྗོད་དོན་
 གཉིས་ཉུགས་སུ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པར་མངོན་ཅོ་ཞེས་
 ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྡངས་སོ། །བརྗོད་དོན་ཉུགས་
 སུ་འདོད་པར་མངོན་ཚུལ་ནི། འགྱུར་བའི་སྲིང་ཞེས་ཆིག་སྲ་སྲི་གཉིས་ནི་བརྗོད་པ་

འཕེན་པའི་ཚིག་ཏུ་མངོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་མངོན་ན། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་
 ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བ་ལས་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་
 བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་རང་གི་ས་དམ་བཅའ་སྲུང་
 གྲོམ་པ་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཏུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པ་ཞེས་དངོས་སུ་ཚིག་
 གིས་ཟིན་པར་སྒྲོམ་པ་དེ་ཅམ་ཞིག་རྟགས་སུ་མི་འགོད་པར། དངོས་སུ་ཚིག་ཟིན་ལ་
 མ་སྒྲོམ་ཀྱང་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རུས་པས་ཤུགས་ལ་འབངས་པར་
 མངོན་པའི་བརྒྱུ་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་རྟགས་སུ་འགོད་པ་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་ས་རང་གི་འདོད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །འདིར་རྣམ་བཤད་
 ཚེན་མོ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བརྒྱུ་དགོས་ན་དངོས་
 ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བརྒྱུ་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 བེ་དེ་གཉིས་རྒྱ་མཚོན་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་
 ཅམ་རྟགས་སུ་བཤོད་པ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་བསྐྱབ་བྱུར་བྱས་
 བ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་ཚུལ་མཚུངས་པའམ་མཚུངས་པར་དོགས་པའི་གནས་ཅམ་ཡང་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང། དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའི་བརྒྱུ་དོན་དམ་བཅའ་ཐལ། དངོས་
 ཟིན་གྱི་རྟགས་ཀྱི་བརྒྱུ་དོན་རྟགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནན་གྱིས་འཕྲུལ་བའང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་གསུང་དེའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་རྟགས་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་
 གྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་འགོད་

བ་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ལས་བརྒྱུ་པའི་བརྒྱུ་ལོན་བསྐྱུ་བ་
 གྲུང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཡང་མཚུངས་ཞེས་བ་སྟེ། དེ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 མཚུངས་ཚུལ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་འགོད་དགོས་པར་མཚུངས་ཅེས་པའི་
 དོན་མིན་གྱི། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱུ་བ་གྲུང་གྲེད་པ་ལས་
 བརྒྱུ་ལོན་དོན་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱུ་བ་གྲུང་འགྲུང་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ལྷན་
 བཅས་རྟགས་སུ་བཀོད་ན་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་
 བཅའི་ཚིག་གིས་བསྐྱུ་བ་ཚོས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷགས་ལ་འཕེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ལྷན་
 བཅས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱུ་བ་སེམས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་སྐྱུ་བ་ཤིང་། བདག་ལས་སྐྱེ་
 བ་མེད་དེ་ཞེས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་ལ། སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་ལ་བདག་སྐྱེ་
 གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་
 མི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷས་བྱིན་ཚོན་
 པོ་དང་ཉིན་པར་མི་བ་བར་སྐྱུ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་མཚན་མོ་བ་བར་འཕེན་བ་བཞིན་
 འོ་སྐྱུ་བ་དུ་བསམས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐ་སྐྱད་དུ་གཞན་སྐྱེ་
 འདོད་པས་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པར་སྐྱུ་བའོ། །རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་
 རྟགས་བརྒྱུ་ལ་ལྟར་གྲུང་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མིན་བ་བརྒྱུ་ག་
 པའི་དོན་ལོ། ཞེས་དང་། དེའི་ཚེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ལྷན་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
 རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་བ་ཅམ་མིན་ལོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
 འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་རྣམ་བཤད་

ལས། འདི་ཐལ་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པ་མིན་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པས་ཞེས་
 བཤད་པའི་སྲིད་དང་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སྲུ་མ་སྐྱས་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་གསུངས་
 པ་ནི། ད་ལྟའི་ཞེས་ཏུ་མི་དཔྱོད་པ་ཁ་ཅིག་གི་རྟོག་པ་ལ་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བརྗོད་
 པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལེགས་ལྡན་གྱི་བརྗོད་པ་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་ཀྱིས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྟགས་སྲུ་བཞོན་པའི་ཐལ་བ་འབངས་པའི་
 ཐལ་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲུ་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་
 བ་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲུ་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་དུ་དོགས་པ་ཡོད་པས་
 དེ་བཅད་པའི་སྲིད་དུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཚམ་
 ལས་བརྗོད་པ་འདི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་གྲངས་ཅན་ལ་འབངས་པའི་ཐལ་
 ཚོས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
 ལྡན་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྐྱས་ཀྱི་རྟགས་བརྗོད་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་མ་སྐྱས་པའི་སྲིད་དང་། སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་
 ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སྲུ་མ་སྐྱས་ཤིང་མ་བཞོན་པའི་སྲིད་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་དོན་རྟགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཚོས་སྲུ་བྱ་
 དགོས་པའི་སྟོན་བརྟན་པས་ཅི་ཞེག་འགྲུབ་པར་བསམས་ཤེ་ན། རང་གི་བྱུབ་པའི་
 མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་དེ། རང་གི་བྱུབ་མཐའ་
 གང་དང་འགལ་བའི་སྟོན་འབྱུང་ན། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་སྐྱུག་བཅས་ཁས་སྐྱུངས་པས་
 དོན་མེད་སྐྱུག་མེད་དུ་སྐྱས་པའི་བྱུབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་གཞན་སྐྱེ་ཁས་སྐྱུངས་པས་

གཞན་སྐྱེ་མེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་སྐྱབ་གཏུན་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་
 དང་སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་གྲུབ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་རྒྱག་མེད་མི་བཞེད་པས་དེ་འདྲ་
 གྲུབ་མཐའ་ལ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། ལོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་རྩལ་
 གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཡིན་ཞིང་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱེས་པའི་
 རྒྱགས་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པ་ན་དངོས་པོ་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་
 མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱར་མ་སོང་བར་བསྐྱབ་ཚོས་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་
 དགག་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བས་མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམ་བ་སྟེ། མེད་དགག་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ནི་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྲུང་འཕངས་ཞིག་གི་གྲུབ་མཐའ་མ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་
 འགྲེལ་པའི་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གི་གཏིང་རྩུགས་པའི་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམས་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་ན་བདག་ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་
 བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་ཡིན་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་པོ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་སྐྱོན་པའི་འགྲེལ་བཤད་གྱིས། སྐྱོབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ལས་
 གཞན་སྐྱེ་དང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་རྒྱག་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་
 པོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་རང་ཉིད་དངོས་པོ་
 རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་ཁས་ལེན་པའི་འདོད་པ་ཅམ་
 ཡང་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པའི་གཏུམ་དུ་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་གཞན་
 ལས་སྐྱེ་བ་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་
 ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལས་བསྐྱོག་ནས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་བསྐྱབ་བྱར་

འགྲུལ་ཞེས་ཟེར་དགོས་པས་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་མེད་སྐྱེ་བར་འགྲུལ་ལ། དེར་དེ་ལྟར་མི་
 སྐྱེ་བར་བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་བརྒྱུ་ག་པའི་དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་སྐྱུབ་པར་འགྲུལ་ལ།
 དེས་ན་དོན་དམ་བར་གཞན་སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་ལྷུ་བ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་
 འགྲུལ་རོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་བཀག་པར་འགྲུལ་ཏེ། དེས་གཞན་སྐྱེ་
 ཡོད་ཅིང་དོན་དམ་བར་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེ་བ་
 དོན་བཅས་མི་བཞེད་པའང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་གཏན་མི་བཞེད་པའམ་དོན་དམ་བར་
 སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་མི་བཞེད་པ་གང་ལ་བསམས་པ་བརྟགས་པས་མི་འཐད་པར་ཤེས་
 གྲོལ། །སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཚིག་ཟིན་ལ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་བསམ་དོན་
 ལ་བརྒྱུ་ག་དོན་གཉིས་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་མངོན་པ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་འདོད་ན་
 གཏན་ཚིགས་མ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་སྐྱོན་པར་ངེ་ལྟར་འགྲུལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་
 བ་བསྐྱུབ་ཏུ་ས་ཀྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་མ་བརྗོད་པ་ལ་འདོད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །

དེ་ལ་དབལ་ལྡན་རྩ་རྩེ་བས་ལན་ངེ་ལྟར་བཏབ་པ་ནི། ཚིགས་གསལ་གྱི་དོན་གོ་
 བདེ་བར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་ན། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱུབ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ལ་
 གཞན་གྱིས་སྐྱུས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ལྷིང་དབུ་མ་པས་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་ཁས་ལེན་པར་མི་རིགས་ཤིང་། འདིར་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱུབ་
 པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་བཀོད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྲིར་རོ། །རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཞན་ལ་བྲགས་ཀྱི་གཏན་
 ཚིགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོན་དང་བྲལ་བ་བརྗོད་དགོས་པ་མ་བརྗོད་པའི་སྲིར་
 སྐྱུར་བཤད་པའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྲུལ་རོ་ཞེ་ན། རྗེས་དབལ་མ་བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་

སའི་ཐལ་འགྲུར་ཅོམ་གྱིས་སྤི་རྒྱུ་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ནང་འགལ་གྱི་
 ལྷོན་མཐོང་ནས་དམ་བཅའ་དེ་འདོད་བར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་མཐོང་ཡང་མི་འདོད་ན་
 རྗེས་དཔག་བརྟན་སའི་ཡང་འོས་མ་ཡིན་ཞིང་ལྷོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་བར་མི་བྱེད་
 རོ། །དེའི་སྤྱིར་རྒྱུ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་ངེས་བར་བརྗོད་
 བས་མ་བྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ལ་བརྗོད་དགོས་ན་ཡང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 བསྐྱེད་སྤྱིས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད། ཅེས་
 གསུངས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་གྱི་རྒྱས་པར་འཆད་སའི་དག་ཡིན་པས་ཡོད་
 བ་རྟགས་དང་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་བསྐྱེད་བྱུང་། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་
 དུས་ན་ཡང་མདོན་བར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་སའི་དངོས་པོ་རྗེ་བྱམ་ཚོས་
 ཅན། སྦྲང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་བེན་ནས་ཡོད་སའི་
 སྤྱིར། དཔེར་ན་མདོན་བར་གསལ་བར་འདོད་སའི་བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ཉིད་
 སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་སྤྱི་དག་དོན་ཚེན་པོ་ཅན་རྣམས་པ་སྦྱང་ནས་བཤའ་བ་ན་རི་ལྟར་
 བརྟན་སའི་གཞན་ལ་གྲགས་གྱི་རྗེས་དཔག་འགོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་སྤི་རྒྱུ་ལ་
 གཞན་ལ་གྲགས་སའི་རྟགས་ཚོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མ་སྐྱེན་དཔེ་མ་བརྗོད་སའི་སྐྱོན་
 མེད་དེ། མདོན་བར་གསལ་བའི་བྱམ་པ་ནི་སྦྲང་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་
 རང་ཉིད་གྱིས་བྱུང་སའི་སྤྱིར་རོ། །མདོན་བར་མི་གསལ་བར་འདོད་སའི་དངོས་པོ་
 སྦྲང་ཡང་སྐྱེ་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་འདོད་སའི་དོར་དེ་ཉིད་སྦྲང་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བེན་བསྐྱེད་སའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པས་རི་རྒྱད་བརྗོད་སའི་སྐྱོན་
 ལས་ཕྱོལ་པོ། །ཐལ་བ་བརྗོད་སའི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་གི་བྱུང་མཐའ་

དང་འགལ་བའི་སྒྲོན་མེད་པའི་ཚུལ་ནི། རོན་འདི་ཉིད་ཚིག་གསལ་ལས་གསུངས་
 པའི་རོན་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་དཀའ་བར་བྱུང་བས་ཐུན་པའི་ཁོད་དུ་སྒྲོ་བྲོས་ཀྱི་མིག་གུ་
 བལ་བ་དག་གིས་རང་རང་གི་རང་ཚུལ་གསལ་བར་སྒྲོགས་པའི་ཅ་ཙེ་མི་བཟང་པ་
 བརྒྱད་མར་བསྐྱབས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་
 སྐབས་འདིར་བཀལ་ཞིང་བཏག་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་བྲེད་པའི་གཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་རྐང་པ་བཞིའི་རོན་འཆད་པ་ན།
 སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སོགས་རང་
 ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཉེ་བར་བཀོད་ནས། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་དག་
 བསྐྱབ་པ་ན་སྐྱབ་བྲེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏུན་ཚིགས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར་རང་
 ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་བརྒྲོག་སྤོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོན་པ་སྒྲོན་པའི་ཐལ་
 འགྲུང་ཙམ་ཞིག་ཚིག་བེན་ལ་སྐྱས་པ་དེ་ཉིད་ལེགས་ལྡན་ཀྱིས་རྒྟོལ་བའི་གཞི་ཡིན་
 འོ། །དེས་ན་བདག་ཅག་གི་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ཕྱི་ནང་གི་
 དངོས་པོ་གང་དག་བདག་ལ་སོགས་པ་གང་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན་
 ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་བཅའ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཐལ་འགྲུང་ཀྱིས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་དམ་བཅས་
 ཀྱང་དེ་ལ་སྐྱབ་བྲེད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་མི་བརྗོད་པར་དམ་བཅའ་དེ་དག་ལས་བརྒྲོག་པ་
 ལ་གཞོན་པ་སྒྲོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལ་ལེགས་ལྡན་
 འབྲེད་ཀྱིས་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ།
 ཞེས་སྐྱས་ནས་དེའི་སྐྱབ་བྲེད་འགོད་པ་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་རོན་མེད་པར་འགྲུང་བའི་

མིར་དང་། རྒྱལ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་མིར་ཞེས་སྣམ་པ་འདི་མི་རིགས་ཏེ། འོན་
 མེད་རྒྱལ་མེད་ཉུགས་སུ་འགོད་མི་རིགས་པ་སོགས་སྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འགྲུབ་པ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་ལ་གཞོན་
 བ་སྟོན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་མི་རྒྱལ་པས་དམ་བཅའ་དེ་སྐྱབ་ཤེད་ཚུལ་གསུམ་
 པའི་གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱལ་པ་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པས་ཀྱང་རྒྱལ་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་འདུག་ཅིང་།
 གཞན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
 མེད་དེ་ཞེས་པའི་རང་གི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འགྲུབ་པའི་དོན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་
 བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་སོགས་འགོད་དགོས་པའི་མིར་སྲར་
 བརྗོད་པའི་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྟོན་འགྱུར་སྣམ་དུ་བསམས་ནས་
 སྲར་བཤད་པ་ལྟར་ཞོལ་བ་ཡིན་གྱི། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གིས་སྐྱབ་ཤེད་འཕེན་
 པས་ཁྲབ་པར་བསམས་ནས་ཞོལ་བ་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་
 སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱི་འདོད་པ་སྐྱངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་
 དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་མིར། དེ་ཚོས་ཅན་རྒྱལ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ།
 བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་མིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་གཉིས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་
 མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པས་དངོས་བསྟན་ལ་སྣམ་
 ཅས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས་བརྗོད་པའི་དོན་གཉིས་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པ་དེའི་སྐྱབ་ཤེད་དུ་འདོད་པར་མངོན་ཞེས་བསམས་པའོ། །དེ་

ལྷ་མོ་ལོགས་ལྷན་འབྲེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དོན། དེས་པོ་
 བདག་གི་བདག་ཉིད་ཏེ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞེས་
 སོགས་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་
 བ་ཤད་ཏེ་བྱས་ནས་ཚིག་གོང་ལོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་པ་གིལ་བ་ན། རྒྱ་བས་བཀའ་
 བ་ལྷར་གྱི་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་ཚུལ་འགྱུར་བ་མ་དགོངས་པར་དེ་ལྷར་བརྒྱལ་བ་ལ་རྒྱ་
 བས་ནི་འབྲེལ་བའི་ཚིག་གོང་ལོག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེའི་དོན།
 རྒྱ་ཏུས་ན་ཡང་མདོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དེས་པོ་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷ་བ་ཟེན་
 རས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་དང་པོ་དང། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཟེན་
 རས་ཡོད་ཀྱང་སྐར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་ན། ས་བོན་སྐྱེ་བོ་འབའ་ཞིག་གྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་
 ཏེ་བརྒྱན་ནས་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཟེན་ཀྱང་སྐར་ཡང་བལྟ་བས་
 རས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་འབངས་
 པའི་དོན་ཏེ་བཀའ་ཉེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་
 སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་ལས་བརྒྱུག་པའི་དོན་ཐུག་བཅས་
 བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་སུ་མི་འགོད་ཀྱི། དེས་པོ་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་
 བསྐྱེད་པ་ལ་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་འགོད་པའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ལྷ་བ་
 ཟེན་ནས་ཡོད་པ་འགོད་པས་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་སོགས་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་རང་གིས་
 ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་འདི་ནི་
 ཐལ་ཚོས་ལས་བརྒྱུག་པ་དེས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་

ཐལ་བ་བརྗོད་པ་བསྐྱབ་པའི་སྲིར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། གྲངས་ཅན་དངོས་པོ་
 རྣམས་རྒྱའི་དུས་ནའང་གྲུབ་ཐེན་ནས་ཡོད་པར་ཡང་འདོད་ལ། ཡང་རང་གི་བདག་
 ཉིད་ལས་སྦྲར་སྦྱེ་དགོས་པར་ཡང་འདོད་པ་ལ་ཁས་སྦྲངས་ནང་འགལ་བསྟན་པའི་
 སྲིར་དུ་མི་འདོད་པའི་ཚོས་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྲུར་ཅམ་ཡིན་པས་ཐལ་བ་
 བརྗོད་པའི་དོན་སྦྲར་ཡང་སྦྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་དང་། ས་བོན་སྦྱོབ་འབའ་ཞིག་སྲི་མཐའ་
 ལྷག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྦྱེ་དགོས་པ་ནི། བ་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྦྲངས་དང་
 འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་བརྗོད་དོན་དེ་གཉིས་
 དམ་བཅས་པའི་ཁས་ལེན་མེད་པས་ཐལ་བའི་བརྗོད་དོན་ཁས་སྦྲངས་པའི་སློན་ནས་
 རང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་པར་འགྲུར་བའི་སློན་མེད་དོ་ཞེས་བྲ་བ་ནི། ཚིག་
 གསལ་ལས་ཐལ་བ་བརྗོད་པའི་དོན་དང་ཡང་བ་རོལ་བོ་ཉིད་འབྲེལ་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་
 མ་ཡིན་ཉེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཁ་ན་མ་
 རོ་བ་མེད་པའོ། །དེས་ན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་གྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཚིག་སྲ་སྲི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་སྦྱར་ནས་སྦྲར་ཡང་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་
 པར་མི་འདོད་པའི་ཚོས་ཐལ་བ་འཕེན་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་མ་དགོངས་པར་རང་
 ལྷགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་འགོད་རིགས་པ་ལ་དངོས་སུ་བཀོད་པ་མི་
 འདུག་པས་དེ་དག་གི་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྲུར་བའི་སྲིར་དང་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་
 འགྲུར་བའི་སྲིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྦྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བ་
 དང་ལྷག་པ་མེད་པར་ཐལ་བ་འཕངས་པ་དེའི་བརྗོད་དོན་ལྷགས་སུ་འགོད་པར་
 བརྒྱད་ནས་སློན་བརྗོད་པ་ལ་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལན་གདབ་ཚུལ་བཤད་མ་ཐག་པ་

ལྷར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་འདད་ཆེན་མོ་ལས། ལེགས་ལྡན་འབྲེད་
 གྱིས་ཀྱང་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་
 སྐྱིར་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བཟུང་ནས་བརློག་དོན་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཞེས་སྐྱེས་པར་བརྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱར་ཡང་ཞེས་
 པའི་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ཀ་རང་མ་དགོངས་པར་ནན་གྱིས་འཚང་བའི་གཞོན་པ་བརྗོད་
 པར་ཟུང་ཚམ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་མ་ཡིན་པར་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱི་སྐྱོན་
 ལྡོག་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཚམ་གྱིས་འགོག་མི་ལུས་པས་ཐལ་
 འགྱུར་གྱིས་སྐྱབ་བྱེད་འཕེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་ནི་སྐྱ་གུ་ཚོས་ཅན།
 སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་མིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་དང་། དེས་བརློག་པ་སྐྱབ་བྱེད་འཕངས་པ་ནི་སྐྱ་གུ་ཚོས་ཅན། བདག་ལས་
 སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པར་
 སོང་བས་སྐོབ་དཔོན་གྱིས་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་ཐུག་བཅས་མི་བཞེད་པ་དང་
 འགལ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན་ནི། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཁྲབ་པ་གངས་ཅན་ལ་ཁས་ལེན་ལ་
 འགོ་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་འཕེན་པ་པོས་ཚད་གྲུབ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་འགལ་
 ཁྲབ་ཏུ་སོང་བའི་ཐལ་འགྱུར་ལྷར་སྐྱང་སྐྱབ་མེད་པ་དང་། དེས་བརློག་པ་འཕངས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་གཏན་ཚིགས་གཞི་མ་གྲུབ་ཅིང་སྤོགས་ཚོས་ཚད་མས་
 བསལ་བ་དང་ཁྲབ་པ་འགལ་ཁྲབ་རང་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་འདུག་ཅིང་། ཐལ་
 འགྱུར་དང་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྐྱོན་ལ་དེ་འདྲ་ལས་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་གྲ་རྒྱ་ཡོད། དེ་ལྷན་
 ཡང་སྐྱོན་དེ་དག་བརྗོད་རྒྱ་གཅིག་གྱང་མི་རྟེན་པར་སྐོབ་དཔོན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་

བཅས་སྤྱད་བཅས་མི་བཞེད་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་ཟེར་
 དགོས་པ་ལྷང་བའི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ལྟ་བུའི་བརྗེ་ཏུ་ཆེན་པོ་དེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཡ་
 མཚན་ཆེའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་ན་ཐལ་ཚོས་བརྗོད་པའི་
 དོན་འཕེན་མཁན་གྱིས་ངེས་པར་ཁས་ལྡན་དགོས་པས་རྒྱ་གཤམ་རང་གིས་སངས་
 རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་སྤྲོས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པོ་དེའི་ཐལ་ཚོས་
 བརྗོད་པའི་དོན་ཁས་མི་ལེན་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་གསལ་ལས། རང་བཞིན་
 མེད་པར་སྤྲོ་བས་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྤྲོ་བ་ལ་ཐལ་བ་བསྐྱབས་པ་ན་ཐལ་བ་
 ལས་བརྗོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཐལ་བར་གལ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་པ་ཡང་ཐལ་བ་སྤྱི་མ་
 ཡིན་གྱི་བདག་སྤྱེ་འགོག་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་པོ། །དེ་གཉིས་གྱིས་མི་འདོད་པ་
 འཕངས་པ་ན་འཕེན་མཁན་ལ་བརྗོད་དོན་ངེས་པར་ཁས་ལྡན་མི་དགོས་ཏེ། སྤྲོས་
 དོན་སྟོན་པ་ནི་སྤྲོ་བ་པོ་རང་དབང་མེད་པར་མི་བྱེད་གྱི་སྤྲོ་བ་པོའི་བརྗོད་འདོད་གྱི་
 རྗེས་སུ་བྱེད་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པ་པོས་ཀྱང་སྤྲོ་བ་ཡང་སྤྱེ་བ་དོན་བཅས་སྤྱད་བཅས་
 དགག་པ་ཅམ་ཞིག་བྱེད་འདོད་ནས་འཕངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་གངས་ཅན་གྱིས་
 སྤྲོ་ཡོད་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་ཅམ་ཞིག་སྤྱེ་བའི་དོན་དུ་བསྐྱན་པར་འདོད་
 བས་སྤྱུ་བུ་སྤྱེའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་ཁོས་སྤྲོས་པའི་སྤྱུ་བུ་སྤྱེའོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་
 ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཆོག་དེ་ལ་དོན་དེ་སྟོན་པའི་
 ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་བརྗོད་འདོད་གཉིས་ཚོགས་པ་དགོས་པས་སྤྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བུ་
 བའི་དོན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་དགག་པའི་ཆོག་གསལ་གྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་སྤྲོ་བས་
 སྤྱོད་བཞད་ཟེན་ཅིང་། འདིའི་སྤྲོ་བ་མ་ཅུང་ཟད་གོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་མ་བཞད་དོ། །

གཉེས་པ། གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་འབྲས་བུ་
 རྣམས་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པར་ཁས་སྦངས་ཤིང་། དེ་
 ལྟར་ན་དུ་བ་ཚོས་ཅན། མེ་དང་ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་
 གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོས་མ་ཡིན་ན་
 རང་བཞིན་ཡིན་པར་འགལ་བའི་སྲིད། འདོད་ན། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། མེ་ལས་དུ་བ་འབྲུང་བར་བཞིན་དུ་མེ་སྡེ་ལས་སྐྱུན་པ་ཡང་འབྲུང་བར་
 ཐལ། འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྲིད། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་
 མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་
 འགྲུང་རོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ནས་གྱི་ས་བོན་དང་ནས་གྱི་སྐྱ་གྱུ་
 རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་དང་རིས་མ་སྐྱུན་པ་སོགས་ཡིན་ལ། རས་གྱི་ས་བོན་དང་
 ས་སྐྱའི་སྐྱ་གྱུ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་
 བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལྲབ་པར་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། ཕན་ཚུན་ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་ན་ཐམས་
 ཅད་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་སོགས་སུ་ཐལ་བའི་སྲིད་རོ། །

དོན་འདི་ཉིད་ཅ་ཤེའི་རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་བ་ལས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཉིད་
 བ། །རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྲུང། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས། གཞན་ལ་
 བརྟེན་ནས་གལ་ཏེ་གཞན་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྲུང་ན་ནི། །འོ་ན་མེ་སྡེ་ལས་ཀྱང་སྐྱུན་
 པ་མ་སྐྱུག་སོ་འབྲུང་འགྲུང་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྲུང་ཏེ་
 གང་གི་སྲིད། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མ་སྐྱུས་ལའང་གཞན་ཉིད་མཚུངས། །ཞེས་

སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་རིགས་པའོ། །འདིར་གཞན་སྤྱི་ཁས་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉ་ཅང་
ཐལ་བའི་སློབ་འདུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་ །རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྱི་ཡོད་པས་
ཁྱབ་ཅིང་གཞན་ཡིན་ན་དུས་མཉམ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཅོཾ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་བྱས་ནས་བཀག་པའི་སློབ་ཐམས་ཅད་རང་ལའང་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །

ཡང་བོད་ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། རྟོག་གེ་བས་དུ་བ་ཁྲད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་པས་
ཁྱབ་པ་དང་བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་
འཁྲུལ་བར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ནི་ཆང་མང་དང་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བ་
གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་གཉིས་
རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟེང་
དུ་མི་འཁྲུལ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་
གྱིས་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱུང་
འདུལ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རྒྱལ་འདི་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གང་གི་འང་རིགས་པའི་རྣམ་
གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་རང་གི་གཏན་
ཆོགས་འགོད་པ་ན་ཆང་མང་གི་དུ་ཡོད་ལ་ཆང་མང་གི་མེ་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་།
བྱམ་པའི་བྱས་པ་ལ་བྱམ་པའི་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་པ་བསྐྱབས་ནས་དེ་དང་ཡུལ་དུས་
གཞན་གྱི་ཁྱབ་པ་རིགས་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། དཔེ་ཆང་མང་དང་བྱམ་
པའི་སྟེང་དུ་དུ་ཡོད་ཅམ་ལ་མེ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་བྱས་པ་ཅམ་ལ་མི་རྟག་པ་
ཅམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱབ་པ་ཆང་མས་ངེས་པ་ན་མེ་ལོག་

ཀྱང་དུ་བ་མ་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལོག་ཀྱང་བྱས་པ་མ་ལོག་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་
པའི་དོགས་པ་ཚོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདིར་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཞན་ཁྱེད་ལ་སྤྲོད་ཀྱང་
རྒྱ་འབྲས་མ་ཡིན་པ་དུ་མ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་གཞན་ཡིན་པའི་དོགས་པ་མི་ཁྱེད་ལ་
ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྐྱེ་
ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཐ་སྙད་ཚམ་དུ་རྒྱ་འབྲས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ་ཚིག་གསལ་ལས་ཤོང་དུ་བྲངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་
ཉིད་འདི་པ་ཚམ་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་གྱི། འོགས་བཞི་ཁས་སྐྱོངས་
པའི་སྐོ་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་སྐྱབས་ཐལ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བདག་སྐྱེ་སོགས་
བཞི་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁས་ལེན་
པའི་བྱུང་བར་སྐྱེ་ནས་གསུངས་པ་དང་། བཞི་པོ་དེ་གང་ཁས་སྐྱོངས་ཀྱང་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། དེ་
ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་
བདེན་པ་གཉིས་ཀར་དུ་ཡང་མི་སྲིད་བར་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འདྲིལ་
རྟེན་ལས་ཀྱང་མེད། །ཅེས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྲིད་བར་དངོས་སུ་གསུངས་
པ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་འབྲས་བུ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་དོན་གཞན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་
བ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཞུང་དེ་དག་གི་དགོངས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་།

དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མཉམ་ཆད་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་ལྗོངས་རྗེས་
གཞན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི། རྒྱ་ལྗོངས་སྡོག་པ་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་
གཞན་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པ་སྲུ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཐམས་འགྱུར་བའི་
ལུགས་ལ་རྒྱ་ལྗོངས་དོན་གཞན་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེར་འགྱུར་ན། ཐམས་འགྱུར་
བའི་ལུགས་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་ལུས་རིག་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྲིར་
རང་རིག་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་དོ། །དེས་ན་འདི་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ནི་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱ་
བཤའ་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་སྐྱེའི་སྐྱ་བཤའ་དུ་འབྱུང་ནས་སྐྱ་བཤའ་ལ་བྲལ་བ་ཅིས་
པར་འདུག་པས་སྤྱིར་བོ་ཅིའང་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་སྤོགས་ལ་ནི། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
ལ་བརྗོད་པ་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བརྗོད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་དོ། །

བཞི་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འདོད་པའི་སྤོགས་ལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་
ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །དེ་ཆེ་མཐའ་དག་ཉམས་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་
འགྱུར་ཞིང་། །འབྲས་འབྱུང་ཆེད་དུ་འདིག་རྟེན་འདི་ཡི་ས་བོན་ལ་སོགས་ནི། །བརྒྱ་
ཐག་དག་གི་སྐོ་ནས་སྤྱད་པར་བྱེད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། །ཅེས་དང་། བཞི་བརྒྱ་པ་
ལས། བྱི་ལོ་དོན་དུ་ཀ་བ་སོགས། །བརྒྱན་པའི་དོན་ཡང་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་དག་གི་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་གོ་སྤོམ་ལོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་
བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐའ་
གཞུགས་ན་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུར་
བ་ཉིད་གི་ཉམས་གྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཉིད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། གང་གི་རྒྱུ་
 དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་མི་རུས་པ། །དེ་
 གྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །རྟོང་བ་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་
 གྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་གྱིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ཉིད་རིགས་པ་
 མཐའ་དག་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡང་ཕྱོགས་
 ཚོས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
 རོར་གྲུབ་ཟིན་པས་སྐྱབ་མི་དགོས་ལ། རྒྱབ་པ་ནི་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་འགའ་བ་བརྟན་པའི་སྐོ་ནས་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
 ལྟོས་བཅས་ཡིན་དགོས་ཤིང། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་གྲུབ་
 དགོས་པའི་གྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། སེམས་ཚམ་པ་སོགས་དང་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱེད་པར་གཞན་
 ཡང་བཤད་པ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་བཤད་པ། གུན་
 གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ། རང་རིག་ཁས་མི་
 ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དང་བོ་ལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་
 གྱིར་བཤད་པ་དང། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤད་པའོ། །

དང་བོ་ནི། རྩེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་རྒྱ་གུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དུ་
 འཛོག་པས་རྒྱ་གུ་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱ་གུ་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་རྒྱ་གུ་ཡོད་པར་
 འདོད་དེ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །

དེ་ཡང་བརྩམས་པ་ཚོས་སྐོབ་ནི། རྒྱ་གུ་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་

ནས་འདས་པར་འཇུག་པ་ན་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་འདོད་ཀྱི་མ་
འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བའི་དུས་ཀྱི་རྗེས་མི་འདོད་ཉེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་སྟོད་བཙེམ་
ནས་རྒྱན་གྱིད་པ་དང་འོ་མ་ཞོར་འགྲུང་བ་ན་དབྱིབས་དང་འོ་གཞན་དུ་འགྲུང་གྱི་ཁ་
དོག་གཞན་དུ་མི་འགྲུང་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

བཙུན་པ་དབྱངས་སྒྲོགས་ནི། དུས་རེ་རེ་ཡང་དུས་གསུམ་ཀའི་མཚན་ཉིད་དང་
ལྡན་མོད་ཀྱང་། གང་ཤས་ཆེ་བ་དེའི་སྒོ་ནས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འདོད་སྟེ།
དཔེར་ན་སྐྱེས་པ་གཅིག་བྱུང་མེད་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཤས་ཆེ་བར་འགྲུང་བའི་ཆེ་
ཡང་བྱུང་མེད་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

བཙུན་པ་དབྱིག་ཤེས་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་མ་
འོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སོ་སོར་བྱིན་པ་ན་མ་འདས་པ་ལ་སོགས་
པར་འདོད་སྟེ། དཔེར་ན་རི་བྱ་གཅིག་ཉིད་གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཤོད་མིག་དུ་
རིམ་གྱིས་བཞག་པ་ན། གཅིག་དང་བརྒྱ་དང་སྟོང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ་ཞེས་
ཟེར་དོ། །

བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ལྟ་ནི། བྱུང་མེད་གཅིག་ཉིད་ལྟོས་ས་སོ་སོ་ལ་ལྟོས་ནས་
མ་དང་བྱ་མོར་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་སྔ་མ་ལ་ལྟོས་ནས་མ་
འོངས་པ་དང་བྱི་མ་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་པར་འདོད་གཤོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །

དེ་ལ་ལྷགས་དང་པོ་ནི་འགྲུང་བ་སྐྱེ་བས་གངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་དང་མཚུངས་
པ་དང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འཚོལ་བ་དང་། གསུམ་པ་ལྟར་
ན་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱ་བ་འདོད་ན་ལྷ་གྲུ་སོགས་

འདུས་མ་བྱས་སྲུ་འགྲུང་ལ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སོ་
 སོར་མེད་པ་དང་། བཞི་པ་ལྟར་ན་དུས་རེ་རེའི་ཡང་སྲ་སྲི་དབྱས་གསུམ་དུས་གསུམ་
 དུ་སྦྲ་དགོས་པས་དུས་རེ་རེ་ལ་ཡང་དུས་གསུམ་གསུམ་ཚང་བར་འགྲུང་རོ། །གཞན་
 ཡང་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་སྲུ་ཡང་སྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་རོ་བོར་ཡོད་ན་སྲུ་
 གྲུ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱེས་པ་ཞེས་ཅིའི་སྲིར་བྱ་ཞེས་མངོད་ཅ་འགྲེལ་
 ལས་བཀག་ཅིང་། རང་གི་ལུགས་འཛོག་པ་ན་སྦྱིར་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་
 གྲང་། ད་ལྟ་དངོས་པོ་དེ་མ་སྦྱེས་པ་དང་། རྒྱ་ལས་སྦྱེས་ཟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་
 སྦྲར་ཞིག་པ་དང་། སྦྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པ་དང་
 འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བར་བཤད་དོ། །དུས་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ལྟར་དུ་འདོད་
 པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན། དངོས་པོར་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 མདོ་སྡེ་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་ག་ཁྲད་པར་མེད་ཅིང་
 དེ་ཡང་སྲུ་གྲུ་ལྟ་སྲིད་དངོས་པོ་གཅིག་ཞིག་པ་ན་སྲུ་གྲུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་
 ཅད་ནི་འགགས་ལ། འགགས་པ་དེས་སྲུ་གྲུ་མ་ཡིན་པ་སྲུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
 པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཅིང་། འདས་མ་འོངས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་དགག་བྱ་རྣམ་
 པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་རོ་བོ་རྩེད་ཟད་གྲང་གྲབ་པ་མེད་པས་དེའི་སྲིར་
 འདས་མ་འོངས་ཡིན་ན་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པོ་སྦྱར་དུ་བསམས་སོ། །དབྱུ་
 མ་ཐལ་འགྲུང་བ་ནི་དུས་གསུམ་ག་དངོས་པོར་བཞེད་གྲང་སྲུ་གྲུ་མ་འོངས་པ་དང་སྲུ་
 གྲུ་འདས་པའི་དུས་ན་སྲུ་གྲུ་ཡོད་པར་ཁས་མི་ལེན་པས་བྱེ་བྲག་སྦྲ་བ་དང་མི་
 འདྲའོ། །འདི་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་གྱི་འཛོག་ལུགས་ནི་བཞི་བརྒྱ་པའི་

འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སྐྱེས་ཕྱིན་པའོ། །འདས་པ་ནི་
 དེ་ཉིད་ལས་འདས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་
 བ་ནི་ད་ལྟར་དམིགས་པའི་སྲིར་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱིས་མ་འོངས་པ་དང་རྒྱལ་བ་དག་
 གིས་མ་འོངས་པ་དང་འདས་པའི་དུས་གཉིས་རྣམས་བར་འཛོགས་པ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐྱ་གྲུ་ལ་མཚོན་ན། རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཐེན་པའི་སྐྱ་
 གྲུ་རང་གི་དུས་གཉིས་བར་ཞིག་བ་ནི་སྐྱ་གྲུ་འདས་པའི་དུས་དང་། སྐྱེས་སྐྱ་སྐྱེད་
 རྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལོད་ཀྱང་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཞིང་ལྷ་བུ་ཡུལ་དུས་འགའ་
 ཞིག་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་དེར་རེ་ཞིག་སྐྱ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་
 སྐྱ་གྲུ་མ་འདས་པའི་དུས་སོ། །སྐྱ་གྲུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བའི་དུས་
 སོ། །མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་རི་བོང་རྩ་ལ་སོགས་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྣམ་
 མཁའ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་མེད་པ་དག་མ་བྱུང་བ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་མ་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཛོགས་པ་གཙོ་བོ་སྲིར་དུ་རྒྱ་ལོད་ཀྱང་མ་བྱུང་བ་ཞེས་
 གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་ཚོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ལོད་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དེར་ཚོས་དེ་སྐྱེད་པའི་
 རྒྱ་མ་ཚང་བ་ཞིག་གི་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་འཛོགས་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དུས་
 གང་དུ་ཡང་ཚོས་དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་མི་སྲིད་པ་དག་གི་སྐྱེས་པའི་ཆ་མ་འོངས་པར་མི་
 འཛོགས་པའི་དོན་འོ། །དེའི་སྲིར་ཁ་ཅིག་མ་བྱུང་བའམ་སྐྱེབ་པ་ཙམ་མ་འོངས་པའི་
 མཚན་ཉིད་དུ་འཛོགས་པ་ནི། རྒྱ་ལོད་ཀྱང་ཞེས་གསུངས་པའི་རྣམ་བཙན་མ་གོ་ཞིང་
 ཤིང་ཏྲ་ཆེན་པོ་དག་གི་གཞུང་ལས་ཚོས་དེའི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་དུས་གཉིས་ཚོས་
 དེའི་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་ལྟོས་རྣམས་འཛོགས་དགོས་པར་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགའ་

ཉེ། འདུས་མ་བྲས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་འདྲེན་པའི་དུས་ནམ་མཁའ་ལ་འདྲེན་པའི་དུས་ལ་
 ལྟོས་པ་འགལ་བའི་སྲིད་ཉེ། ད་ལྟར་བ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་བྲས་པར་བྱེད་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་སྲིད་རྒྱུ། །འདི་ཅམ་ཞིག་ནི་མདོ་སྐྱེ་བ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བའི་
 བར་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པར་མ་སྐྱུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་འདས་པ་འདྲེན་པའི་སྲིད་པོ་
 ཡིན་མིན་མི་མ་སྐྱུན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་
 ལྱི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་བྱའི་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་ལས་ཀྱང་ཞིག་པ་
 ལྱི་མ་སྐྱི་མ་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་བཞེད་དོ། །འོ་ན་ལྷ་བྱའི་ཞིག་པ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱེས་
 ལ་མ་འགགས་པ་རྣམས་ད་ལྟར་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་མི་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། ལྷོན་མེད་དེ། ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནི་ལྷ་བྱའི་
 ཞིག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རིགས་འདྲའི་ཞིག་པ་སྐྱད་ཅིག་སྐྱི་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་ཞིག་
 བ་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་བྱའི་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རང་དུས་ན་ལྷ་
 བྱའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་བྱ་ཞིག་པ་ཡིན་པས་སྲིད་ཞིག་པ་ཡིན་པའི་
 ལྱིད་འདས་པ་འོ་ན་ཡིན་གྱི་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདས་པའི་རིགས་འདྲ་རི་
 ལྷེད་ཅིག་བྱང་ཡང་དངོས་པོ་གཞན་ཅིག་ཞིག་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་རོ་པོ་བཞག་
 དགོས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མ་འདྲེན་པའི་རིགས་འདྲ་རི་སྐྱེད་ཅིག་བྱང་ཡང་དངོས་པོ་
 གཞན་ཞིག་མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱོན་ས་རང་གི་རོ་པོ་བཞག་དགོས་ཤིང་། ད་ལྟར་བ་ནི་
 དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་གང་གི་སྐྱོན་ས་ཀྱང་བཞག་མི་དགོས་ཀྱི་
 རང་གི་རོ་པོ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ལྷ་བྱ་སྐྱ་སྐྱ་རྣམས་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་པོ་
 འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སྤྱ་གུ་རང་གི་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་
 ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་
 ཞིང་འདིར་རྒྱ་རྒྱུ་མ་ཚང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། ད་
 ལྟར་པའི་མཚན་གཞི་ནི་སྤྱ་གུ་ལྟ་བུ་ལོ། །དེ་ལ་ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་འདས་པའི་
 མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འདྲོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་སྟོས་ནས་
 བཞག་དགོས་པའི་སྟོས་སར་གྲུར་པའི། དངོས་པོའི་རང་དུས་དེ་ལས་ཐལ་ཐེན་པ།
 མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། ཁྱོད་དུས་གང་དུ་འདྲོག་པ་དངོས་པོ་གང་གི་རང་དུས་ལ་
 སྟོས་ནས་བཞག་དགོས་པའི་སྟོས་སར་གྲུར་པའི་དངོས་པོའི་རང་དུས་དེར་མ་སྐྱེ་བ་
 པའི་ཚོས། ད་ལྟར་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱི་
 འཆར་བ་ཁྱོད་ཀྱི་རང་དུས་ན་ཐལ་ཐེན་པ་དང་མ་སྐྱེ་བ་པའི་ཚོས་གཞན་གྱི་སྤྱི་འཆར་
 བ་ལ་མི་སྟོས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལུས་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པ་ཡིན་ན། ལུས་པ་མ་ཞིག་པར་ཐལ།
 ལུས་པའི་ཞིག་པ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲེལ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་
 འགྲུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་བབ་ཚོལ་ཉེ། འོ་ན་དགུན་གྱི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་ལུས་སོགས་དང་
 ལུས་པའི་སྤྱ་གུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་སམ་མ་སྐྱེས། སྐྱེས་ན་མ་འོངས་པ་དངོས་པོ་མིན་
 པར་ཁྱོད་རང་གིས་སྐྱེས་པ་ཉམས་སོ། །མ་སྐྱེས་ན། དེ་འདྲ་བའི་སྤྱ་གུ་སྐྱེས་པར་ཐལ།
 དེ་འདྲ་བའི་སྤྱ་གུ་མ་སྐྱེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་
 མེད་ཅིང་། མ་འབྲེལ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྣལ་མ་མི་གོ་བར་འགྲུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་
 བའང་འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བས་ནི་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བའི་དོན་གཏན་
ནས་མ་རྟོགས་པར་གསལ་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱམ་པ་ཞིག་པ་ཞིག་ན་བྱམ་པ་མ་
ཞིག་པས་མ་བྱམ་ན། དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་མི་འཐད་མི་དགོས་པར་ཐལ།
བྱམ་པའི་ཞིག་པ་དེ་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་མ་ཞིག་པ་གང་དང་ཡང་དངོས་འགལ་མ་
ཡིན་པའི་སྲིད་ཏེ། གཉིས་མ་ཡིན་ཀྱི་ཡུང་གསུམ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་
ན་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣལ་མ་གོ་བ་ནི་རྣམ་བཅད་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འགལ་བ་
ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ལོ། །

ཡང་དབལ་ལྡན་ལྷ་བཟོ་བའི་ལུགས་འདི་ལ་ད་ལྟར་བའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེས་ལ་མ་
འགགས་པ་ཞེས་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སློབས་པ་ཞེས་སྐྱེས་ན་བཞད་གང་དུ་བྱ་བར་འོས་ཏེ། ལྷ་གྲུའི་མ་སྐྱེས་པ་ཚོས་ཅན།
བྱམ་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཏྲགས་ཁས་ལྡངས། འདོད་ན་སྐྱེས་པར་
ཐལ། བྱམ་པའི་སྲིད། འདོད་ན་ད་ལྟར་བར་ཐལ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ཡིན་པའི་
སྲིད། འཁོར་གསུམ་ཀྱི་གང་ལ་ལན་འདེབས་པ་སོམས་ཤིག །ལྷ་གྲུའི་མ་སྐྱེས་པ་
རང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཟེན་པ་མིན་ན། དངོས་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་
མངོན་དུ་སློབས་པར་འགལ་ལོ། །དེས་ན་ལྷ་གྲུའི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
སློབས་པ་དང་ལྷ་གྲུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སློབས་པ་ཤན་མ་སྲིད་པར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་ནས་ཐལ་འགྲུར་བའི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལྷ་གྲུ་
ཞིག་པ་ནི་ལྷ་གྲུའི་འདས་པའི་དུས་དང་། ལྷ་གྲུ་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ལྷ་གྲུའི་མ་འོངས་པའི་
དུས་དང་། ལྷ་གྲུ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པའི་དུས་ནི་ལྷ་གྲུའི་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འདོད་

བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས། ལྷ་གྲུང་ལྟར་བ་ཡིན་མེན་ནི་ལྷ་གྲུང་རང་དུས་ལ་སྟོན་
ནས་བརྗེ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། དུས་ཀྱི་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་དེའི་དག་
བརྗེད་བཞིན་པའི་དུས་ན་ལྷ་གྲུང་མེད་པས་ལྷ་གྲུང་ལྟར་བ་ལ་ཡིན་པར་འདོག་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་དེའི་རང་དུས་ན་མེད་པས་ལྷ་གྲུང་རང་དུས་ན་མེད་པར་མི་འགྲུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །འདས་པ་ཞིག་པ་དང་མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་ཁྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་ཅིང་རྒྱ་སྐྱར་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱིས་འབྱུང་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། སྐད་ཅིག་
སྐྱ་མ་རྣམས་འདས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་རྣམས་མ་འོངས་པར་སྐྱ་བ་ནི་རང་ཚིག་
འགའ་བ་འོ་མི་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་འདས་མ་འོངས་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཤམ་པ་ནི། རོན་འདི་
ཉིད་སྐྱབ་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པའི་ལྷུང་ནི།
ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི་ཞེས་གསུངས་པས་ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་
བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྐྱེད་པར་གསུངས་
པ་དང་། ཡང་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
ཏེ། འདུ་བྱེད་འཛིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་
རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱུས་
བྱེད་པ་དང་ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པས་ཞིག་པ་ལ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་
པ་དང་ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀུས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཤིས་ལས་ཀྱང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུས་བྲས་
ཡིན། །ཞེས་བྲམ་པའི་དངོས་པོ་དང་བྲམ་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་

འདུས་བྱས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པ་ལས་ཀྱང། རྒྱ་ཟང་ཉིད་
 ལས་ཞི་བ་ཞི། །ཟང་ཅེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། །ཞེས་སྐྱུ་ལ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་ཟང་པ་ཞི་
 མར་མེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུ་ཟང་པའི་རྒྱུར་གསུངས་པས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པར་ཡང་གདོན་མི་ཟེལ། །རིགས་པ་ཞི་ཚིག་གསལ་ལས། འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་
 །ཁས་སྐྱེས་ནས་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་ལྟར་ན་རྒྱ་མེད་པས་འཛིག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་དང་འཛིག་པ་དང་བྲམ་བ་རྣམས་འདུས་བྱས་སུ་ཇི་ལྟར་
 འབྲུག། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འགྲིག་པར་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་
 རང་སྟེ་ཞིག་འཛིག་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་རྣམས་
 རང་བྱུང་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་འཛིག་པ་ཞི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་
 རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་
 འདོད་ལ། སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ཞི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་
 འདོད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མཐོ་མཚུངས་བྱས་
 བས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་རྒྱ་མེད་ན་
 དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་སྐྱད་ཅིག་མ་མེད་པར་འབྱུང་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འབྲུག་ཅིང་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མར་སྐྱ་བ་
 ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་སྐྱ་གྲུ་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཞིག་པ་
 ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་སྐྱ་གྲུ་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཛིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མེད་
 བ་སྐྱ་གྲུའི་ཞིག་པ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པ་འགལ་ལ། འཛིག་པ་ཞེས་པ་ཞི་ཞིག་པ་ལ་མདོན་
 དུ་སྐྱོགས་པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མདོན་དུ་སྐྱོགས་པ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལས་ན་

ཞིག་པ་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་
 རྟོགས་པ་རྒྱས་བྱས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་རྒྱས་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་
 སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པས་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་དེ་
 དུས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ཅམ་ལ་བལྟོས་ཀྱི་གཞན་ལ་མི་བལྟོས་པས་དངོས་པོ་རྣམས་
 དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡང་རྟོགས་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲུབ་སྐྱབ་
 ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་ལྷ་གྲུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་གྲེད།
 དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་སྙམ་ན། འོ་ན་ལྷ་གྲུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་རྒྱས་བྱ་བ་
 གྲེད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ། སྐྱེས་ཐེན་སྐྱར་ཡང་སྐྱེད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེས་མཚུངས་
 སོ། །ཅི་སྟེ་གྲུབ་ཐེན་ནས་རྒྱས་བྲེད་མི་དགོས་ཀྱང་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་
 པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཞིག་ཐེན་ནས་རྒྱས་བྲེད་མི་དགོས་ཀྱང་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་
 རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱར་ས་པོན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་གྲུའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་མེད་ལ་སྤྲིས་ཡོད་པས་ལྷ་གྲུའི་སྐྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་ཁས་ལེན་པ་
 བཞིན་དུ། ལྷ་གྲུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྐྱར་སྐྱུ་གྲུའི་དུས་ན་མེད་ལ་སྤྲིས་གསར་དུ་ཡོད་
 པས་རང་གི་ངོ་བོ་དེས་འགའ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་གྲུབ་སོ། །

གཞན་ཡང་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས། མར་དང་སྤྱིང་པོ་ཟད་པ་མར་
 མེ་ཤི་བའི་རྒྱར་གསུངས་པ་སྟར་འདས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་རིགས་
 སོ། །གལ་ཏེ་མར་དང་སྤྱིང་བྱ་ཟད་པ་མར་མེ་ཤི་བའི་རྒྱ་མ་ཡིན་གྱི། མར་དང་སྤྱིང་བྱ་
 ཟད་པ་དེ་ཉིད་མར་མེའི་སྐྱད་ཅིག་ཐ་མས་དེའི་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་
 རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཡིན་ལ། རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་ཡང་རྐྱེན་མ་ཚང་བས་མ་སྐྱེས་པ་

ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ན་རིགས་འདྲ་མ་འོངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཚང་ན་དེས་པར་
 རྒྱུ་བས་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་མ་འོངས་པ་མི་སྤྱེ་བའི་རྒྱུར་ཁས་སྦྲངས་པར་
 སོང་ལ་གནས་པའི་རྒྱ་ཟད་པས་གནས་པ་ཟད་པ་བསྐྱེད་པ་ཁས་སྦྲངས་པར་སོང་ངོ་
 ཞེས་རིགས་པ་བུག་ཏུ་པའི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་གྱི་དུས་གྱི་
 ཞིང་ལ་ལྷ་གྲུ་རེ་ཤིག་མ་སྤྱེས་པའི་མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ཡང་སྤར་གྱི་རྒྱ་ཟད་ཅིང་ལྷིས་
 གྱི་རྒྱ་མ་སྤྱེས་པའི་སློན་ནས་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉིད་ལ་བཞེད་དོ། །དེས་ན་ས་ལྷག་ལ་
 སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འདིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་བཞག་དགོས་ལ།
 འདིག་རྟེན་ནི་རྒྱ་མེད་པས་ངའི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ངའི་བུ་ཤིའོ། །ཞེས་
 ལྷ་མ་མེད་པས་སྤི་མ་བཏུག་པ་བྱས་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ཡང་ཟས་དང་རྒྱ་མ་ཟད་པ་
 བུ་འཚོ་བ་དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་
 དེ་རྣམས་ཟད་པའི་རྒྱར་འདོད་དགོས་པ་ལ་ཁྲུང་བར་མེད་དོ། །འདས་མ་འོངས་གྱི་
 འདོག་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྤྱེད་པའི་རྒྱལ་རིགས་པས་བཅའ་བའི་སློན་ནས་
 འདོག་པ་དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་བྱུང་བ་ཁས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་མི་འཐད་
 གྲང་རྒྱ་འབྲས་དང་བུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་མ་བཏུགས་མ་
 དབྱུད་པར་མིང་ཅོམ་གྱི་སློན་ནས་འདོག་པ་ལ་ཤིན་དུ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་ཤི་བ་
 ལས་སྤུན་པ་སྤྱེ་བ་དང་ས་བོན་ལས་སྤུ་གྲུ་སྤྱེ་བ་མིང་ཅོམ་གྱིས་བཞག་ཏུས་མི་ཏུས་
 རྣམ་པ་ཀུན་དུ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་ཁྲུང་བར་བཤད་
 པ་ལ། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་སྦྲངས་གྲང་ལས་འབྲས་གྱི་འགྲེལ་བ་འཐད་པའི་རྒྱལ་བཤད་

བ། ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐང་དང་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པ། འབགས་པ་སོགས་ཀྱིས་
 བཞེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱོད་ཀྱིས་པར་འཛོགས་པའི་ཚུལ་བཟང་པ་
 དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་
 རྟོགས་ལ་ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་གྲངས་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་འཛོགས་པའི་
 ཚུལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར། ལས་དང་དེའི་འབྲས་
 བུའི་བར་དུ་ཆེ་རབས་དང་བསྐྱལ་པ་སོགས་དུ་མས་བར་དུ་ཚོད་པའི་དགོ་མི་དགའི་
 ལས་ལས་ཀྱང་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ནི་རང་སྤེ་གོང་ལོག་ཐམས་
 ཅད་འདོད་ལ། དེ་ལ་ལས་དེ་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་སྤྲོ་ལོགས་བར་དུ་གནས་ན་ནི་ཉག་
 བར་འགྲུང་ལ། ཉག་པས་དོན་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ལས་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་
 མི་འཐད་དོ། །ལས་དེ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ན་ནི་དེ་ནས་འབྲས་བུ་
 འབྱེན་པའི་སྤྲོ་ལོགས་ཀྱི་བར་དུ་ལས་དེ་མེད་ཅིང་ལས་ཞིག་པ་ཡང་དངོས་སོར་མེད་
 པས་ལས་ལས་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་འབྲུང་བར་འགྲུང་ཞེས་བཅུད་པའི་ལན་དུ། ལས་
 བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་འགགས་ཟེན་པའི་སྤྲོ་ལོགས་ལས་འགག་པ་ལ་
 མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་ལས་དེས་མ་འོངས་པ་ན་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་རུས་པ་
 བཞག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་རུས་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་བཞག་པའི་གཞིར། སེམས་ཅོམ་
 པ་རྣམས་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་ལས་
 གཞན་པའི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བ་འགའ་ཞིག་བྱེ་བྲག་གི་དཔང་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ལས་
 དོན་གཞན་དུ་གྲུང་པའི་ཚུད་མི་ཟ་ཞེས་བྱ་བ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྲུང་པའི་རྗེས་
 བྱུང་ཞིག་འདོད་དོ། །ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲེ་བའི་ནང་ཚོན་ཁ་ཅིག་ནི་དགོ་མི་དགའི་ལས་

གཉིས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་གཉིས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་
བྱེད་རྗེས་གྲུབ་ཅིག་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་བ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྦྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
ཅིག་ནི་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་རྟོག་པར་བྱེད་ལ།
དེའི་སྲིང་ལས་འགགས་ཀྱང་ལས་ཀྱིས་ལྷན་རིང་པོ་ནས་འབྲས་བུ་འབྲིན་པ་མི་
འགལ་བར་འདོད་དེ། ལས་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་འདྲོག་ཅིང་བག་ཆགས་དེ་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་རིགས་འདྲ་བརྒྱད་པས་མཐར་འབྲས་བུ་འབྲིན་པའི་
སྲིང་སྲུང་གི་ལས་དེས་མ་འོངས་པའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པའོ། །

དབྱུ་མ་ཐལ་འབྱུར་བ་ལྟར་ན་ལས་འགགས་ནས་ལྷན་རིང་པོ་ལོན་ཀྱང་ལས་
འགགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་འགལ་ཏེ། ལས་འགགས་པ་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་སྲིང་ཏེ། འདས་མ་འོངས་དངོས་པོར་འདྲོག་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་གོང་དུ་བརྗོད་
ཟིན་པའི་སྲིང་པོ། །ལས་ཞིག་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལས་རྣམ་སྲིན་འབྱུང་ན་རྣམ་
སྲིན་སྤྲུལ་མེད་དུ་འབྲིན་བར་ཐལ་བ་དང་། རྣམ་སྲིན་འཚོལ་བར་འབྲིན་པ་ཉིད་དུ་
ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་
རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྦྱ་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣང་གི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པ་
མི་སྣང་བ་ལྟར། ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྣམ་སྲིན་སྤྱང་མ་
ཟིན་པའི་ལས་ཞིག་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་ལ་རྣམ་སྲིན་སྤྱང་ཟིན་པ་ལས་མི་
འབྱུང་ཞིང་དགོ་མི་དགོ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྲུལ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་བར་འབྱུང་བར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ནི་འདི་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་ལས་གསོག་པ་པོའི་དུས་ཀྱི་ར་དེ་རྣམ་སྲིན་སྤྱང་

བའི་དུས་ཀྱི་ང་དེ་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན། ཡིན་ན་ལས་གསོག་བ་པོ་རྟག་པར་འགྲུང་ལ།
 མ་ཡིན་ན་ལས་བྱས་པས་རྣམ་སྤྲིན་མ་སྲོང་ཞིང་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་བས་ལས་མ་བྱས་
 བས་ལས་བྱས་པ་རྒྱུ་ཐོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་མཉམ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྲོན་མེད་དེ།
 ལས་གསོག་བའི་དུས་ཀྱི་ངས་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། ལས་གསོག་བའི་དུས་
 ཀྱི་ང་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་བའི་དུས་ཀྱི་ང་གཉིས་ཀ་སྦྲིར་ང་ཙམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྲུང་
 བའི་ང་ཡིན་པས་ངས་ལས་བྱས་ཤིང་ངས་རྣམ་སྤྲིན་སྲོང་བ་བཞག་ཀུས་པའི་ཕྱིར་
 ལས་མ་བྱས་པ་དང་མཉམ་པ་དང་བྱས་པ་རྒྱུ་ཐོས་པ་གྲུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩུལ་འདི་
 སྤྲིམ་པའི་དུས་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་བར་བྱ་རྟེ།
 དེ་ལྟ་ན་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་ལོ་
 ཡན་ལག་མ་སྤྲད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུང་རྟོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་
 ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྲུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། བཞེས་པར་འདོད་པ་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དཔལ་ལྡན་རྣམས་ལིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དང་པའི་ཀུན་
 གཞི་མི་བཞེད་དེ། འཇུག་འབྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡང་
 རང་བཞིན་མེད་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པར་ལྟ་བུ་རྒྱུ་རིང་དུ་སྤངས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་
 མ་ཟད་ཀྱི་ལས་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་དུ་ལོན་ཡང་ལས་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་
 འབྲེལ་བ་ནི། ཀུན་གཞི་རྣམས་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མི་ཟ་བ་དང་ཐོབ་པ་ལ་
 སོགས་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཡང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། གང་
 ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དེ་མི་འགག་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་ཀུས་

སྒྲིབ། །ལ་ལར་ལས་ལགགས་ཡུན་རིང་ལོན་ལས་ཀྱང། །འབྲས་བུ་ཡང་དག་འབྱུང་
 བར་རིག་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདིས་དོན་དམ་བར་ཀུན་གཞི་མེད་བར་
 ལྟོན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་མེད་བར་མི་ལྟོན་ན་དོན་དམ་བར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་
 འཐད་ཅེས་བར་འབྱུང་བས་དོན་དམ་བར་ལས་འབྲས་འཐད་པ་དཔལ་ལྷན་ལྷ་བའི་
 བཞེད་བར་འབྱུང་རྟོ། །གཞན་ཡང་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དང་དབང་སྐྱབས་འགོ་བའི་
 གྲེད་པ་བོར་འདོད་པ་མཚུངས་བར་བཤད་པ་སོགས་འདུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལས་ལྷང་
 དང་རིགས་པའི་སློན་སྐྱེས་རྒྱས་བར་བཀག་བར་ཤེས་རིག་དང་ལྡན་པ་སྐྱེད་བསྐྱོན་
 དུ་མེད་དོ། །འོ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་སྐྱེད་ཀྱང་ལས་འབྲས་བཞག་ཏུ་རུང་ཞེས་པ་
 ཅམ་གྱིས་ཡིད་ཡོངས་སུ་ཚིམ་བར་མི་འབྱུང་གི་ཁས་སྐྱེད་ན་སྐྱོན་འདི་ཡོད་ཅེས་
 བརྗོད་བར་བུ་བ་གང་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་ལེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་
 ཡིད་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་དག་གིས་མདོ་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྐྱུས་དང་གཏུན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱུ་བ་དང་དཔུས་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་
 དང་སྐྱུ་ཙུ་བ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་ནས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 པ་དང་རོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 དགོས་ཀྱི་དེ་དག་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་མི་མཐུན་པའི་རོ་བོ་དམིགས་རྣམ་
 མཚུངས་ལྡན་སོགས་མདོ་བསྐྱུན་བཅོས་གང་ནས་ཀྱང་རླུང་ཅམ་ཡང་བཤད་པ་མེད་
 པས་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པའི་དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་གཞག་གང་གྲུས་ཀྱང་རང་བཟོ་
 འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་ཡོད་པར་བྱང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ལྷང་དང་རིགས་
 པ་གང་གི་སློན་སྐྱེས་ཀྱང་སྐྱུ་བ་བར་མི་བྱས་པའི་སྐྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དོན་དམ་བར་མི་

འདོད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་དང་མ་སྐྱེན་པར་ཁས་ལེན་ན། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེས་ཅུ་པ་ལས།
 དེ་ནི་ལེན་པ་དག་དང་གནས། །སྤང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི། །སྐྱེའོ། །ཞེས་དང་། དེ་
 དང་མ་སྐྱེན་པར་སྐྱེས་པ་དང་བསྐྱེད་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤོང་གི་
 འདིག་རྟེན་དང་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་ལྷན་སྐྱེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་བཀ་
 ཆགས་ཡོངས་སུ་འགྲུང་བའི་སྤང་བ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་སྤྱིར་ཀུན་
 གཞི་ལ་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་མ་འཆད་པ་བཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་འདོད་
 བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་གྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་ཅིང་གོ་སྐབས་མེད་ལ།
 འདི་བའི་ལུགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་
 ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་གནས་མེད་པར་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་སྤྱིར་སློབ་དཔོན་
 འཕགས་པ་འང་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། འཇུག་པར་གྱི་དོན་མེད་པ་འགོག་པའི་སྤྱིར་
 དུ་གསུངས་པའི་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
 དུ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་འགྲུབ་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཉེ། འདི་ཉིད་འོག་ཏུ་འཆད་
 པར་འགྲུང་རོ། །གཞན་ཡང་གོང་དུ་སློབ་པའི་གཞུང་དེ་དག་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་འཇུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཤེས་པ་གཞོན་མེད་ཀྱིས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་པས་མིང་བརྟགས་དོན་
 ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་གྲུབ་བཅའ་ན་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུངས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུང་རོ། །དེའི་སྤྱིར་
 དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་གྱི་དོན་ཡོད་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་
 དང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་འདོད་པ་དག་ནི་ནང་འགལ་པའི་འབྲེང་བ་བརྒྱུད་པར་ཟད་

དོ། །ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་ན་དེ་ཉིད་ཉོན་ཡིད་དང་འདིག་ལྟ་དང་དང་འདྲིན་སྣོན་སྐྱེས་སོགས་དང་བཅས་པའི་དམིགས་པར་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། འཇུག་པར་རྣམ་ཤེས་བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་སྐྱོགས་དག་ལ་དགག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་དོན་མེད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱང་སྐྱོགས་དེ་ཁས་ལེན་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་ཡང་ཀུན་གཞི་དེ་འདྲ་མི་བཞེད་པ་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་བྱུང་སྟེ། བདག་ལྟའི་དམིགས་ལུལ་འདྲིན་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བཞེད་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་བཞེད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བྱང་དོན་དུ་འདོད་ཀྱི་རི་བོང་གི་དུ་ལྟར་མེད་པར་མི་སྐྱེས་ཤིང་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། །སྤང་བོ་འདི་དག་འབབ་ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བརྟན་པ་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཚོས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་ཡིན་དེ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པས་མི་བཞེད་པར་འགྱུར་ན་གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མི་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། མཉམ་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །འཇུག་འབྲེལ་ལས། དབང་སྐྱེག་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྐྱེ་བ་དང་ཀུན་གཞི་ཀུན་གྱི་བྱེད་པོར་སྐྱེ་བ་གཉིས་ལ་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ཅན་དུ་སློན་པ་ཡིན་གྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་སློན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མདོའི་དོན་འགོག་དགོས་ཏེ་རྒྱུ་སྐྱེག་པོ་བཀོད་པ་ལས། རི་ལྟར་རྣམས་སྐྱེད་ཚོགས་དང་། །ལྟན་ཅིག་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞེན་

ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང། །རྣམ་ཤེས་བདུན་དང་ལྷན་ཅིག་གནས། །ཞེས་གསུངས་
 སའི་དོན་ཀྱང་འགོག་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གསེར་འོད་དམ་པ་ལས་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་གནས་ཀྱུར་ཐ་དད་ཏུ་གསུངས་པ་འདིའི་དོན་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་
 དམ་ཞེས་སོགས་སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟར་སྒྲ་བའི་སྦྱིང་སོ་མེད་སའི་བདོལ་གཏམ་
 ཡིན་ཏེ་གཞུང་ལུགས་སོ་སོའི་བརྗེ་ཚམ་ལ་ཡང་མ་གྱང་བར་ལུགས་གཞན་དང་མི་
 མ་ཐུན་པ་ཚམ་ཞིག་སྒྲ་བ་ལ་རིངས་པར་ཆས་སའི་སྤྲུལ་དོག་གི་གདོན་གྱིས་ཡིད་
 རྣམ་པར་བསྐྱོད་སས་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་གཏམ་ཏུ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་
 གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཅི། དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་
 གྲང་ཏུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་ཁས་གྲང་ཏུ་རུང་ཡང་ཀུན་
 གཞི་ཀུན་རྗེ་བ་ཚམ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་བྱང་དོན་ལོ་ཞེས་སྒྲ། རྣམས་འདིར་བྱང་
 དེས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་འོས་གཞན་མེད་དོ། །དང་སོ་ལྟར་ན། ཀུན་གཞི་ཡོད་
 པར་ཁས་གྲང་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་
 ཁས་གྲང་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་སུ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བའི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་དགོངས་གཞི་གང་
 ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སའི་དགོངས་གཞི་བཙམ་ནས་དགོངས་གཞི་དེ་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཏུ་གྱུར་སའི་ཀུན་གཞི་མ་ཡིན་ཀྱང་དགོངས་གཞིར་གྱུར་
 སའི་དོན་དེ་ལ་དགོས་སའི་དབང་གིས་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་གསུངས་པ་
 མ་ཡིན་པར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་སའི་དོན་ཡང་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་ཏུ་གྱུར་སའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་སུ་བཞེད་པར་འགྱུར་ཏེ།

དེ་འབྲེལ་གྱུ་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ཡ་གྲུལ་དུ་
 གྲུར་པའི་གྱུ་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་སྐྱ་རྩི་བཞེན་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདོད་
 བ། འཇུག་པའི་རང་འབྲེལ་ལས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞེན་རྩིས་སུ་ཞུགས་
 པའི་སྤྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་གྱུ་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པར་རིག་པར་
 གུམོ། ཞེས་དོན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཐ་སྟོན་གྱུ་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་
 སྐྱས་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོས་པ་སུ་ཞེས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་ནས་སྟོང་
 ཉིད་ཟབ་མོ་དངོས་སུ་བསྟན་ན་སྐྱག་པ་སྐྱེ་བ་དག་བྱང་པའི་སྤྱིར་དུ་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱག་ལས་ཀྱིས་དབྱི་བར་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་ཤེས་
 ཡིན་པར་ལྷ་བ་གྲགས་པ་བཞེད་དོ་ཞེས་འདྲེས་པ་མེད་པར་སྟོས་ཤིག །ལྷ་བ་གྲགས་
 པ་དེ་འབྲེལ་གྱུ་གཞི་ཐ་སྟོན་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མི་
 བཞེད་ལ་མདོ་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་གྱུ་གཞི་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བྱང་དོན་དུ་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། སྤང་པོ་འདི་དག་འབའ་ཞིག་ཉིད་
 ཡོད་ཅེས། ཞེས་པས་ཀྱང་གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་རང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པར་གསུངས་
 པ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་སྐྱ་དགོས་ཏེ། གྱུ་གཞི་དང་བྱང་དོན་དུ་བསྟན་
 ཚུལ་མཚུངས་པར་སྐྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གོང་དུ་
 འཕངས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཐལ་བ་དེ་ནི་འབྲེལ་མེད་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། གང་ཟག་དང་
 སྤང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་བྱང་དོན་དུ་བཞེད་
 པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱ་དགོས་པ་ལ། གང་ཟག་དང་སྤང་པོ་འདི་མི་བཞེད་པར་ཐལ་ཞེས་
 སྐྱས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྐྱ་ན་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་གིས་འདོད་ལན་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་

དུ་གདབ་པར་བྱས་ཤིང་ཁྱོད་རང་གིས་རྒྱ་གྲགས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་འང་མི་བཞེད་
 པར་སྐྱུས་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །དབང་སྐྱུག་འདི་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་སོར་སྐྱུ་བ་
 དང་སེམས་ཅམ་པས་ཀུན་གཞི་བྱེད་པ་སོར་སྐྱུས་པ་མཚུངས་པར་གསུངས་པ་ཉིད་
 གྱིས་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་སྟེ། བཞེད་ན་ཐེག་བསྐྱུས་སོགས་ལས་རྗེ་ལྟར་
 བཤད་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཚོས་གྱི་ས་སོན་ཐམས་ཅད་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་མདོ་དང་དགོངས་
 འགྲེལ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཀྱང་རང་གར་འདོད་པས་བཞག་ནས་ཐེག་བསྐྱུས་
 སོགས་ནས་བཤད་པ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་ཀུན་གཞིའི་དོ་སོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཁས་
 གྲངས་ནས་དེ་ཉིད་ལེ་ཤེས་ལས་དོ་སོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིར་སྐྱུ་ན་ཁོ་སོ་ཅག་གིས་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཁས་གྲངས་བར་བྱ་ཡིས་གང་
 གིས་འགོག་པ་ལེགས་པར་སོམས་ཤིག །མདོའི་དོན་བཀག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ནི་ལྷག་ཚོད་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཐམ་རང་གཉིས་ཀས་མདོའི་དོན་
 འགོག་པར་ཐལ། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་དུ་གསུངས་
 ལ། ཐམ་རང་གཉིས་ཀས་བདེན་གྲུབ་ཐ་སྙད་དུ་འང་འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན་
 འཁོར་གསུམ་ཀ་ལ་ལན་ཅི་ཡོད། ཁྱོད་རང་ཉིད་ལ་འང་། རང་བཞིན་མེད་ཅིང་རྣམ་
 རིག་མེད། །ཀུན་གཞི་མེད་ཅིང་དངོས་མེད་ན། །བྱིས་པ་རན་བརྟོག་གེ་བ། །རོ་དང་
 འདྲ་བས་འདི་དག་བརྟགས། །ཞེས་པའི་དོན་འགོག་རིགས་པར་ཐལ། ཀུན་གཞི་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའི་ཐམ་བ་ཟད་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་སོ་ཅག་གིས་ཀུན་
 གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་མེད་དོ་ཞེས་མི་སྐྱུ་ཡི་མདོ་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་པ་མ་

ཡིན་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྣང་བ་ཡིན་ལོ། །སྲོད་ལྟར་ན་བཀའ་ཡིན་ན། སྣང་
 ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་གཅིག་གི་སྣང་ཇི་བཞིན་གྱི་དོན་
 བཀའ་ལ་མདོའི་དོན་བཀའ་པའི་ཉེས་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། །མང་དུ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི་མངས་པར་འགྱུར་བ་དང་དགོས་པ་རྒྱུད་བའི་སྲིར་དེ་
 ཅམ་ལས་མ་སློམ་ཏེ། དེ་བས་ན་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བའང་ཀུན་གཞི་བཞེད་དོ་ཞེས་སྣང་བ་
 བྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཚང་བར་བྱེད་པའོ། །བྱིས་པ་མཁས་པར་
 མདོན་རྫོམ་པ། །དེ་ནི་ལེན་ཏུ་བྱིས་པ་སྟེ། །གང་གི་མཁས་པ་འདི་འདྲ་ན། །དེ་ཡི་མི་
 མཁས་པ་གང་ཞེག་ཡིན། །ཅེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཕགས་པ་སྣང་བ་
 ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡིད་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁབ་
 ལེན་དང་ཉེ་བས། །ལྷགས་ནི་སྣང་དུ་ཡོངས་སུ་འཁོར། །དེ་ལ་སེམས་ནི་ཡོད་མིན་
 ཏེ། །སེམས་དང་ལྡན་བཞིན་སྣང་བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་
 བྱི། །བདེན་མིན་བདེན་པ་བཞིན་དུ་བྱི། །གང་ཆེ་འགྲོ་ལོང་གཡོ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་
 སྲིད་པ་འཛིན་པར་བྱེད། །དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་ཤིང། །སེམས་ནི་མེད་ཀྱང་གཡོ་
 བར་འགྱུར། །དེ་བཞིན་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བྱི། །ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་བ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་རོ་ཞེས་སྣང་ལོ། །དེ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། །གཞུང་དེ་ཡང་
 སེམས་ཅམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྲི་
 རོལ་བཀའ་ནས་སེམས་ཅམ་ཞེག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མ་བཀའ་པའི་སེམས་
 ཅམ་གསུངས་པ་ནི་བྱིས་པ་གང་དག་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་
 ལ་སྐྱབ་པ་སྤང་བའི་སྲིར་ཡིན་གྱི་དེས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། །རྣམ་འབྱོར་

སྐྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནས་གྲུང་པའི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཞིག་སོ་སོ་རང་གི་ས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོད་ལྷལ་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཚེ།
 སེམས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ན་འདྲིལ་ཉེན་སྲ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་སྤྱི་
 མར་འགྲོ་བའི་གཡོ་བའི་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ་སྣང་བའི་ཚོད་པ་ཁོང་ན་གནས་པའི་ལན་
 དུ། ལྷགས་དང་ཤིང་ལ་སེམས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་གཡོ་བ་བཞིན་དུ་ཀུན་གཞི་
 བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་འགྲོ་འོང་གི་གཡོ་བ་དང་བཅས་པར་
 ལྟར་ངོ་ཞེས་སྟོན་པ་ཡིན་པས་ཐེག་བསྐྱེས་སོགས་ནས་བཤམ་པ་ལྟར་གྱི་ཀུན་གཞི་
 རྣམ་ཤེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་
 ཚོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་སྣང་མ་ལྟ་དུ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་
 བོན་ཐམས་ཅད་པ་ཁས་ལེན་ནོ་སྣང་ན། དེ་ཁས་ལེན་ན་དེ་འདྲའི་ཀུན་གཞིའི་སྣང་གི་
 བག་ཆགས་སྤོན་པ་ལས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་སུ་སྣང་བ་ཅན་དུ་ཟང་གྱི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་གཞུང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་
 པ་སྟེ། །ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་
 ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་འཇུག་པ་
 དང་བྱེད་པར་མེད་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡོད་ཅིང་སྤྱི་དོན་མེད་པ་
 འཕགས་པའི་བཞེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞུང་དེར་ཀུན་གཞི་ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་ཡིད་ཤེས་ལ་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྣང་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་སྤྱི་ཅན་
 རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པའི་ལན་དུ་སེམས་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་
 བྱ་བྱེད་དུང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞུང་འདིར་ཀུན་གཞིའི་ཐ་སྣང་

གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་དེ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྒྲོར་པའི་སེམས་སྟེ། དེ་ཚེ་སྲིད་
 པ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་པས་བསྟན་ལ། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་གྱིས་འདུས་
 པའི་སྒྲོར་གྱི་གཞུང་གཞན་ལས་འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཡིད་ཤེས་
 ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་སྲིད་དང་། གཞུང་འདི་ཡང་འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་གྱི་
 ལེའུ་གཉིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་ཚིགས་སུ་
 བཅད་པ་གསུངས་པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་སྣང་གིས་གསུངས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་
 སེམས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དེའི་དོན་འགྲེལ་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ཞེས་
 མཚན་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པས་གཞུང་འདི་ཉིད་འདུས་པའི་ཡན་ལག་གི་གཞུང་ཡིན་
 པའི་སྲིད་དོ། །

བ་ཅིག་འདུས་པའི་སྒྲོར་ནས་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་འགའ་
 དེ་རྒྱང་བ་ལ་བསམས་ནས་འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་འདུས་པའི་སྐབས་སུ་
 ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་བཞེད་པར་སྐྱབ་ཅི་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་
 གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་འདུས་པའི་སྒྲོར་གཉིས་ཀའི་བརྗེ་ཆད་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མ་ཆགས་པའི་རྒྱན་པའི་ཅལ་ཅོལ་དུ་སྣང་བས་མཁས་པའི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡུལ་
 མ་ཡིན་པའི་སྲིད་དང་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་འདིར་དེ་དག་གི་བརྟེན་ལན་རྣམ་
 པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་མ་བྱས་སོ། །དེ་བས་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་
 སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་དུ་མར་རྣམ་ཤེས་གྱི་བྱངས་སྟོན་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཁོ་
 བ་བཤད་གྱི་དེ་ལས་མང་བ་མ་བཤད་ཅིང་། མདོ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་
 ཚོགས་དྲུག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་བཤད་པས་མདོ་སྟེ་ལས་

གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞག་མ་བཞག་གི་ཚུལ་གཉིས་བཀའ་སྦྱུལ་བ་བཞིན་
 དུ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམ་པར་འབྲེལ་བ་ན་དབུས་
 མཐའ་རྣམ་འབྲེད་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་ཚོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་དུ་གུན་གཞི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་དང་སྤྱི་རོལ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་བཞག་ལ། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་རྒྱུད་སྐྱེ་མ་
 ལས་གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་སྤྱི་རོལ་མ་བཀག་པའི་དབུ་མ་
 ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པ་རྣམ་རིག་དང་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་མ་བཤད་
 བར་དབུ་མ་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་སུ་བཤད་ཅིང་། ཐེག་བསྐྱེས་སུ་གུན་གཞི་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཚོས་མདོན་པའི་ལུང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་གྱི་
 ཁམས། །ཚོས་རྣམས་གུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་གུན་དང་། །མྱ་
 དན་འདས་པའང་ཐོབ་པར་འགྲུང་། །ཞེས་བ་དེ་ཉིད་རྒྱུད་སྐྱེ་མའི་འབྲེལ་བར་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་
 ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་སྤྱིར་ན་གུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་བ་དགོངས་
 གཞི་སྣོད་བ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་བྲང་དོན་དུ་བཞེད་བ་དཔལ་ལྷན་སྐྱེ་
 བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ཐ་སྣོད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་བཤད་བ་ནི།
 དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་བ་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་སྤྱོད་པ་ལྔ་
 མའི་དོན་ཡང་། སེམས་ཅམ་པས་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཞི་མ་གྲུབ་
 ཅིང་ཤེས་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་བ་བདེན་པར་གྲུབ་

ཅིང་ག་རྒྱགས་སོགས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅམ་པའི་ལུགས་ལ་ག་རྒྱགས་ཕྱང་དང་ག་རྒྱགས་སྐྱ་སོགས་དང་ཁམས་གསུམ་དང་
 སྒོད་བཅུད་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་ཁས་མ་ལེན་པར་འགྱུར་ལ། མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོན་འདིངས་དགོས་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་འདི་ཉིད་མཚོག་ཡིན་ལོ་ཞེས་སྐྱ་བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཞོག་སྤྱི་སྟོགས་པའང་
 འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་མེད་དེ་དེའི་སྲིར་རྒྱང་བན་ཡང་མ་མཐོང་བའི་དོན་དག་ལ་སྐྱར་
 པ་འདེབས་པར་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དག་མེད་པར་མི་སྐྱ་ལ། བོད་ལ་
 བསྟོན་འདིངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་མཚོག་ཏུ་བྱེད་པ་མང་བར་སྤང་དོ། །འོ་ན་འཇུག་
 པར། ག་རྒྱགས་མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འདྲིན་ཅིག །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་རི་
 ལྟར་བང་ཞེ་ན། ལྷི་རོལ་དོན་དུ་གྱུར་པའི་ག་རྒྱགས་སོགས་མེད་ན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་ག་རྒྱགས་གཏན་མེད་ན་ནི་ཞེས་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་འདྲ་
 བའི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཤེས་བྱ་མེད་པར་ཁས་
 རྒྱངས་པར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་པར་སྐྱོ་ཡོད་ན། །ཞེས་གསུངས་པས་
 སོ། །དེའི་སྲིར་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ན་དབང་པོ་ལས་གྱུར་རྣམ་པར་རིག་ །ཅེས་
 པའི་མཚམས་སྐྱར་དུ། དེའི་སྲིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་མིག་གི་
 དབང་པོ་མེད་པར་བསྟན་ནས་ག་རྒྱགས་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་
 དུ་བསྟན་པའི་སྲིར་སྐྱས་པ་ཞེས་བ་དང་དེའི་སྲི་འགྲེལ་དུ། ལྷོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྲི་
 རོལ་གྱི་ག་རྒྱགས་མེད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱན་པོ་གང་དག་སེམས་

ཅམ་པ་ཐ་སྐད་དུ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་ལོ་ཞེས་སྣམ་བ་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་
 འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱི་ཚོད་ལན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་དོན་
 ཐ་སྐད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་མཉམ་དང་དོན་དམ་དུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་མཉམ་དུ་
 མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཐལ་འགྱུར་བ་རང་ལུགས་ལ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་བ་དེ་
 རྒྱ་མཚན་ཅི་འདྲ་གཞི་གི་དབང་གིས་ཁས་ལེན་བ་དང་སྤྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་
 པའི་མདོའི་དགོངས་པ་འཆད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་མཐར་སྐྱབ་པ་ནི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་རྒྱངས་ཆད་དུ་སྤང་བ་
 འདི་སྤང་བ་ལྟར་ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་འང་མ་གྲུབ་ན་འདི་ཉིད་འགོག་བ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་
 གྱི་ཚད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྐད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་
 དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྐད་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ནི་སྤིང་པའི་སྤྱིར་དང་། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་པའང་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཐ་སྐད་
 དཔྱོད་པའི་ཚད་མས་ཁེགས་པར་ནི་སེམས་ཅམ་བ་རང་ཡང་མི་སྣུ་སྟེ། སྤྱི་དོན་
 འགོག་བ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅམ་བ་རང་
 ལུགས་གྱི་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་སེམས་ཅམ་བ་རང་ལུགས་གྱི་དོན་དམ་
 བདེན་བ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་སྤྱི་དོན་ཐ་སྐད་དུ་མེད་ན་གཟུགས་སོགས་ཐ་སྐད་དུ་ཤེས་པའི་
 དངོས་སོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་རིགས་པས་མ་བརྟག་མ་དཔྱད་པར་
 འཇུག་པའི་ཐ་སྐད་པའི་ཤེས་པ་རང་ག་བས་འགྲུབ་ས་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་

བེམ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དེ་སྲོད་
 པའི་རིགས་པས་དབྱུང་བ་ན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་
 ལྟ་ན་གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འགྱུར་དགོས་པས་དེའི་
 སྲིད་གཞུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱི་རོལ་དོན་དུ་ཁས་ལེན་པ་མཚོག་ཏུ་མངེས་
 སོ། །དེའི་སྲིད་རིགས་པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ཏེ།
 ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་རང་ག་བས་དོན་དམ་དེ་སྲོད་པའི་ཚད་མ་ལ་
 མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། དོན་དམ་དེ་སྲོད་པའི་ཚད་མས་དབྱུང་
 བ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །སེམས་ཚམ་བ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་ཚད་མ་
 ཡིན་ན་དོན་དམ་དེ་སྲོད་བྲེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་དེ་
 འགྱུར་བ་དོན་དམ་དེ་སྲོད་པའི་ཚད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ཏེ་སྤྱི་དོན་
 འབོག་པའི་རིགས་པ་ལ་ལྟོས་པར་འདོད་པའི་སྲིད་རོ། །སེམས་ཚམ་པས་རྒྱལ་ཕྱན་
 རྩོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ནས་རིམ་བཞིན་འབོག་པའི་རིགས་པ། རྒྱག་གིས་ཅིག་ཅང་སྐྱར་
 བ་ན། །སྤྱོད་རྒྱལ་ཆ་རྒྱག་ཏུ་འགྱུར། །རྒྱག་པོ་དག་ཀྱང་གོ་གཅིག་ན། །གོང་སྤྱོད་
 རྒྱལ་ཕྱན་ཚམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བ་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ལ་
 མི་གཞོན་དེ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྱི་དོན་རིགས་པས་བཅའ་ན་རྟེན་པར་ཁས་མི་ལེན་
 ཀྱི་མ་བཞགས་མ་དབྱུང་བ་ཚམ་དུ་ཁས་ལེན་པའི་སྲིད་དང་། སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཀྱང་
 རྒྱལ་ཕྱན་རྩོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་ཐ་སྙད་དུ་འདར་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྲིད་རོ། །ཆ་མེད་ཀྱི་
 དངོས་པོ་ཁས་སྐྱེད་ན་བདེན་དངོས་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་ལ་ནི་དབྱུང་མ་
 བ་ཐལ་རང་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྱི་དོན་ཁས་ལེན་

བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཅམ་བ་མདོ་སྡེ་བ་ལས་དམན་བར་ཐལ། ཤེས་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་བར་མཚུངས། མི་དོན་མེད་བར་སྐྱེ་བ་ལས་ཡོད་བར་སྐྱེ་བ་
 བཟང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལོག་བར་རྟོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་ལོག་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྡེ་བས་རྒྱལ་ཐན་ཆ་མེད་དང་དེས་བཅུམས་བའི་
 རགས་པ་རིགས་བས་དབྱེད་ན་ཁས་ལེན་བར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅམ་བས་དེ་འདྲའི་
 མི་དོན་འགོག་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་དོན་ལེགས་པར་ཁེགས་
 བའི་ཕྱིར་དང་། དོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་བ་ཐ་སྐྱད་ཅམ་དུ་རིགས་བས་མ་བཟླགས་མ་
 དབྱེད་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་དོན་ཤེས་
 ཡོད་མེད་མཚུངས་པའི་རིགས་བས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་མདོ་སྡེ་བ་དང་
 ཐལ་འགྱུར་བ་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་མཚུངས་ཀྱང་ལེན་ཚུལ་གཏན་མི་
 འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅམ་གསུངས་པའི་མདོའི་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་བརྗོད་བར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་བས་ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
 སེམས་ཅམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་མདོ་ཤེས་བྱེད་དུ་ཐེག་བསྐྱེས་སུ་བྱངས་པ་ལ་
 ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་གཉིས་ཀས་མདོ་དའི་ཅམ་སྐྱས་ཕྱི་དོན་
 གཅོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་ཀྱང་། འདི་གཉེན་སྣ་ཚོ་གསལ་ལས་
 ལས་སྐྱེས། །ཞེས་བ་དང་མཚུངས་བར་ལས་ཀྱིས་བྱས་ལ། ལས་ནི་སེམས་བ་དང་
 བསམ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་བས་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཀྱིས་བྱས་བ་ཡིན་ལ་དའི་ཕྱིར་
 སེམས་ལས་གཞན་དབང་རྒྱལ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དུ་
 ཅམ་སྐྱས་སྐྱོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལན་བཏབ་ཅིང་། བྱེད་པ་སོ་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་པ་

ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། གང་ཟག་རྒྱན་དང་ལྷན་པོ་ལས། །དེ་བཞིན་རྒྱུ་
དང་རྒྱལ་དག་དང་། །གཙོ་བོ་དབང་ལྷན་གྱི་དེ་བོ་རྣམས། །སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་
བཤད་དོ། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་དང་། །ཁམས་གསུམ་པོ་སྐྱེད་གྱི་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་གཟུགས་ལས་སེམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ཡང་། མདོ་ལས། །སེམས་ཅན་
ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ནི། །ནག་པོ་དུས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔེ། །སེམས་དཔྱལ་མཐོ་རིས་
འཛིག་ཉེན་དུ། །ཚོན་དང་རིན་ཆེན་ཤེས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་
གསུངས་སོ། །

ཡང་ཡང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། བྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་
ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལྷན་དང་ལོངས་སྡོད་གནས་འབྲེལ། །སེམས་ཅམ་དུ་
ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་སེམས་ཅམ་པས་འདྲེན་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་
གྱིས་ལན་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། མདོ་དེས་བྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་བསྟན་
པ་མ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པས་བྱི་རོལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པ་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་མེད་དུ་
སྣང་བ་ཡོད་མེད་དེ། །སེམས་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བའི་སྣོན་ས་ལྷན་དབང་པོ་
སོགས་དང་ལོངས་སྡོད་གཟུགས་སོགས་རྣམས་དང་འབྲེལ་བར་སེམས་སྐྱེས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། །དཔལ་ལྡན་རྒྱ་བ་མདོ་དེས་
སེམས་ཅམ་མ་བསྟན་ཞེས་མི་འཆད་ཀྱི་སེམས་ཅམ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་ཡིན་པར་
འབྲེལ་ཏེ། །དེ་ཡང་མདོ་དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་བཟུང་དུ་མི་རུང་བར་སྐྱབ་པའི་ལྷན་རིགས་
གཉིས་ལས་རིགས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་སྐྱབ་
པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལ། །ལྷན་ནི་འཇུག་པ་ལས། །འདི་ནི་སྟོན་པས་དྲང་དོན་

ཉིད་གསུངས་ཤིང་། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ལང་གཤེགས་ལས། ཇི་ལྟར་
ནད་པ་ན་བ་ལ། །སྐྱེན་པས་སྐྱེན་ཆམས་གཏོང་བ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་
སེམས་ཅན་ལ། །སེམས་ཅན་དུ་ཡང་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་
མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །བྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་གྱེད། །ཅེས་པའི་
ལུང་འདིས་ཞེས་པ་ལུང་སྡེ་མ་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་མིན་གྱི་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་
ཚན་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་སྐབས་འདིར་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་དུ་བྲང་དོན་དུ་སྐྱབ་
དགོས་པ་ལྡེ་ཡོད་ཅིང་སྐྱབ་པའི་ལུང་བཞི་ཡོད་དོ། །

དེ་ལ་བྲང་དོན་དུ་སྐྱབ་དགོས་པ་ལྡེ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཕྱི་རོལ་མེད་པའི་
སེམས་ཅན་དུ་གསུངས་པ་དང་མདོ་གཞན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱུད་ལ་
སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གཏོང་མ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པའི་རྟག་བརྟན་
བདེན་གྲུབ་གྱི་བདེར་གཤེགས་སྦྱིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་
ལས་ཡིད་གྱི་རྣམ་ཤེས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་།
ཡང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
རྣམས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་སྦྱར་བྲངས་པའོ། །ཕྱི་རོལ་
གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་པ་
ཤས་ཆེར་སྐྱེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ། བྲང་དོན་དུ་སྐྱབ་པའི་ལུང་ནི་ལང་གཤེགས་ལས། དེ་བཞིན་དུ་

བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་མདོ་བརྗོད་པ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་གསུངས་
 པ་དེ་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་རྣམས་པར་དག་ལས་
 ཐོག་མ་ནས་རྣམས་པར་དག་པ་ཉིད་མཚན་སྲུང་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ནང་ན་མཆིས་པར་བརྗོད་དེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་རིན་པོ་
 ཆེ་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་གོས་ཀྱི་མ་ཅན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དགྲིས་པ་ལྟར་ཕྱང་པོ་དང་
 ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གོས་ཀྱིས་དགྲིས་པ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
 ལྷག་གི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ཀྱི་མས་ཀྱི་མ་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཉག་པ་
 བརྟན་པ་ཐེང་ལྷག་པར་ནི་བརྗོད་ན། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣོད་པོ་སྐྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉུ་སྐྱ་བ་དང་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་བ་མ་ལགས།
 བཙུག་ལྷན་འདས་སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཉག་པ་བྱེད་པོ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ཁྱབ་
 པ་མི་འདིག་པའོ་ཞེས་བདག་ཉུ་སྐྱ་བ་སྟོན་པར་བཤྲིད་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་
 བཀའ་སྐུལ་བ། ལྷོ་གོས་ཆེན་པོ་ང་ཡིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣོད་པོ་བསྟན་པ་ནི་
 སྐྱ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་ཉུ་སྐྱ་བ་དང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷོ་གོས་ཆེན་པོ་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུག་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་
 སྣོད་པ་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དང་
 མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྣོད་པོར་བསྟན་པ་བྱས་ནས། གྱིས་པ་རྣམས་བདག་མེད་པས་
 འདིགས་པར་འགྱུར་བའི་གནས་རྣམས་པར་སྤང་བའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྣོད་པོའི་སྟོ་བསྟན་པས་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་གནས་སྤང་བ་མེད་པའི་སྣོད་ལུལ་

སྟོན་ཏེ། རྫོང་གྲོས་ཆེན་པོ་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
 སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱའོ། །རྫོང་གྲོས་
 ཆེན་པོ་དཔེར་ན་རྩ་མཁམ་ནི་འཇིག་པའི་རྩལ་གྱི་སྤྱང་པོ་གཅིག་ལས་ལག་པ་དང་
 བཟོ་དང་ལག་བྱུངས་དང་རྒྱ་དང་སྤང་བྱ་དང་ལོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ལས་སྟོད་རྣམ་པ་
 ལྷ་ཚོགས་བྱེད་དོ། །རྫོང་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱང་
 ཚོས་ལ་བདག་མེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་ལོག་པ་དེ་
 ཉིད་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོར་བསྟན་པའམ་བདག་མེད་པར་བསྟན་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྩ་
 མཁམ་བཞིན་དུ་ཚིག་དང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་སྤྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱིར་
 རྫོང་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པས་སྤྲ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་
 བདག་ཏུ་སྤྲ་བ་དང་མི་འདྲའོ། །རྫོང་གྲོས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྤྲ་སྟེགས་བྱེད་བདག་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲངས་བའི་ཕྱིར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་སྟོན་ཏེ།
 ཡང་དག་པའི་བདག་ཏུ་རྣམས་པར་རྟོག་པའི་ལྷ་བར་ལྷུང་བའི་བསམ་པ་ཅན་དག་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྤྱིར་དུ་ལྲོ་ན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་
 ཇི་ལྟར་འགྲུག་ ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་དྲངས་བའོ། །དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་གཤེགས་
 སྤྱིང་པོ་ཡོད་ན་སྤྲ་སྟེགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་དང་མཚུངས་པར་འགྲུར་བཞི་སྤྲ་ཇི་བཞིན་
 གྱི་དོན་ལ་གཞོན་བྱེད་དོ། །དགོངས་གཞི་ནི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་

དག་པོ། །དགོས་པ་ནི་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པུ་ལྟེ་གསུམ་ལྟེ་དྲུག་གི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བག་ཆགས་
 ཆེས་ཆེར་འཐས་པར་གྱུར་བས་སྒོར་པ་ཉིད་དངོས་སྤྱི་བསྟན་ན་སྤྱི་གསུམ་པར་འགྱུར་བ་
 དག་སྒོར་པ་ཉིད་ལ་སྤྱི་གསུམ་པར་སྤང་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །མདོ་ལས་འདི་ལྟར་གསུངས་པས་ནི་
 ད་ལྟོ་གང་དག་དེ་འབྲེ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་བསྟན་པ་སྤྱི་རྒྱ་ལྟེ་བཞེན་གྱི་དེས་དོན་
 ཏུ་སྤྱི་བ་དག་གྱུར་སྤྱི་ལོ་གསུམ་པུ་ལྟེ་གསུམ་ལྟེ་དྲུག་གི་བདག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་དེ་འབྲེ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་བསྟན་པ་ཡང་གཤེགས་དང་
 རང་འགྲེལ་ལས་བྱུང་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་འདི་ནི་ད་ལྟོ་བོད་སྤྱི་མ་དག་ལ་ཡོངས་སྤྱི་
 གྲགས་པའི་སྤྱིར་པོའི་མདོ་བཟུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་ཚན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིར་
 པོའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྱི་མས་དེའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་གཏན་ལ་པལ་བ་
 དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་སྤྱིར་བྱུང་
 བྱི་བཅས་དེ་ཉིད་རང་བཞེན་རྣམས་དག་ཡིན་གྱུར་ལྟེ་སྤྱི་ལྟོ་བྱུང་གྱི་བྱི་བཅ་དང་བཅས་
 གྱི་བར་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་རྣམས་མངོན་ཏུ་མི་འགྱུར་ལ་དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱུང་གྱི་བྱི་བཅ་
 བསལ་བ་ན་སྤྱི་བསལ་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཚུལ་དཔེ་དགུ་དང་དོན་དགུའི་སྤྱི་ནས་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་རྒྱུད་སྤྱི་མས་གྱུར་དེ་
 ལྟར་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། མདོ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་པོ་བདེན་བྱུང་སྤྱིར་བྱུང་གྱི་བྱི་
 མ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་སྤྱི་བསལ་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རང་ཆས་སྤྱི་ཡོད་པ་སོགས་སྤྱི་རྒྱུ་ལྟེ་ལ་རྒྱུར་ཅམ་ཡང་བསྟན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཉག་བཏན་ཐེར་རྒྱལ་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་སྤྱི་བྱུང་གྱི་བྱི་བཅ་དང་བྲལ་བ་ན་སྤྱི་བསལ་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་

རྣམས་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་ལོན་པ་ཡིན་པས་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འགྲེལ་དོན་
མེད་པའི་སྲིད་རྡོ། །སྐོ་བྱུང་གི་དེ་མ་དང་བལ་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་བས་དེ་མ་དང་བཅས་པའི་ཆེ་འདུན་སྟོབས་སོགས་རང་ཆས་སུ་
ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལྷན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡིད་ཤེས་ལས་རོ་སོ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་
གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པ་ཡང་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་རང་འགྲེལ་ལས་
གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེ་འབྲེལ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་ཡོད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་པས་
ཀུན་གཞི་བྱང་དོན་དུ་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེ་ན། རྒྱན་སྐྱབས་པོ་བཞོད་པ་ལས། ས་རྣམས་སྣ་
ཚོ་གས་ཀུན་གཞི་སྟེ། །བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་དགོ་བའང་དེ། །སྣང་པོ་དེ་ལ་ཀུན་
གཞིའི་སྐྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་སྟོན་པར་མངོན། །སྣང་པོ་ཀུན་གཞིར་
བསྐྱབས་པ་ཡང་། །སྐོ་ཞན་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ལང་
གཤེགས་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྣང་པོ་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་
བསྐྱབས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་དང་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོ་
པན་ཚུལ་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི།
དོན་གང་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་གཞིའི་སྐྱས་བསྐྱབས་པའི་དོན་དང་གང་ལ་དགོངས་
ནས་བདེ་གཤེགས་སྣང་པོའི་སྐྱས་བསྐྱབས་པའི་དོན་གཉིས་གཅིག་པས་དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱས་
བསྐྱབས་པའི་སྲིད་རྡོ། །དེའི་སྲིད་རང་འགྲེལ་ལས། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་

གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་སྲིད་ལྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེས་
བསྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཀུན་གཞི་དང་དེ་འབྲེལ་སྤྱིར་སོ་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགོངས་གཞི་
གཅིག་ལ་དགོངས་པ་དང་། གཉིས་ཀའང་དགོས་པ་སྤྱི་སྤྲེགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ལ་ཞེན་པ་
དག་སྐྱབ་པ་སྤང་བ་དང་། སྐྱེས་ཐེན་ལྟར་གྲུབ་ན་གཉིས་ཀ་ལའང་སྤྱི་སྤྲེགས་ཀྱི་བདག་
དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་གཞོན་པ་འབབ་པར་མཚུངས་པས་དེའི་སྲིད་བདེ་
གཤེགས་སྤྱིར་སོ་བྱང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་དེས་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའང་བྱང་དོན་
དུ་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་སོ་བདེན་གྲུབ་སྐྱབ་པ་རང་དབང་
བའི་རྟག་བརྟན་གདོད་མ་ནས་སྟོབས་སོགས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་ཆས་སུ་
ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་དུ་གཟུང་དུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་དགོངས་
ཏེ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བྱི་བཅས་དེ་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་
སོ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀུན་གཞི་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིའི་དོན་ཡང་
ཡིན་པས་དེའི་སྲིད་ཐེག་བསྐྱེས་སུ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། །ཚོས་རྣམས་
ཀུན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཡོད་པས་ན་འགོ་ཀུན་དང་། །ལྷ་རན་འདས་པའང་ཐོབ་
པར་འགྲུབ། །ཞེས་པ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལྔ་མའི་
འགྲེལ་པར་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་སོ་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྲུབ་བར་དེ་ཤིག་འདིར་མ་
བྲིས་སོ། །

ཡང་ཡང་གཤེགས་ལས། རྫོ་མོས་ཆེན་པོ་སྤྱིར་པ་ཉིད་དང་མི་སྤྱི་བ་དང་མི་

གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེའི་
ནང་དུ་ཚུད་པ་འདི། ཞེས་པ་རང་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཏུ་མདོ་ལས།
འདི་ནི་མདོ་སྟེ་གང་དུ་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལུང་རོ། །དེ་ཉིད་བྲང་དོན་དུ་
བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི་འཇུག་པར་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤའ་བ་བྲང་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པའི་ལུང་ནི་འཕགས་པས་མདོ་ཀུན་ལས་བརྒྱས་སུ་བྲངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་
འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་མ་བྲངས་པ། རིགས་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་
གསུམ་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་སོགས་ནི། གང་སྤྱིར་འདི་
ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་བྱི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་
ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་དང་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇུག་
པར་སེམས་ཅན་པས་ཡུལ་གྱི་སྤྱི་རོལ་མེད་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཡུལ་ཅན་
གྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དབེད། མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྐྱ་ཤང་འཛྲ་ག་
སྤང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་བཞོད་པ་ལ། དེ་དག་གི་ཆེ་སྤྱི་རོལ་དུ་སྤང་བོ་ཆེ་དང་སྐྱ་
ཤང་གི་དབང་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས་ཡུལ་རྩུབ་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཡུན་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་རྩུབ་པ་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་
ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་དབེད་མི་འཐད་པའི་ལན་

མཛད་པ་ནི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོད་ཅིང་ཤེས་པ་ཡོད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོབས་
 ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་དེས་དངོས་ཀྱི་དཔེ་ཁྲིགས་ལ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་
 བུའི་རིགས་པ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སྐྱབ་པའི་དཔེ་ཡང་མི་རྙེད་པས་ཚུལ་དེ་སྐྱབ་པའི་
 ཉམས་ཡང་དག་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རང་ལུགས་ལ་མི་ལམ་དུ་དབང་ཤེས་
 ཡོད་པར་མི་བཞེད་པས་མི་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་པོ་ཆེའི་ལྷུང་སྤང་བ་ནི་ཡིད་
 ཤེས་ཁོ་ན་ལ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་
 སྤང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱང་སྤང་པོ་ཆེའི་གཟུགས་སུ་སྤང་
 བའི་སྤང་བ་དེ་ཉིད་སྤྱི་རྒྱུ་ལོད་ཀྱང་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཁོ་ནའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་
 ཀུན་བཟགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་ལ། མི་སྤྱད་པ་སྒྲོམ་པའི་ཡིད་ལ་ས་གཞི་ཀེང་རུས་
 གྱིས་གང་བར་སྤང་བའང་དེ་དང་འདྲའོ། །དབང་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ཤད་དུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་
 དང་མིག་རྒྱ་རྒྱུར་སྤང་གི་སྤང་བ་དང་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་
 རྣམས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་
 གཟུགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ད་ནི་འདི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། འོ་ན་ཡི་དྲགས་ལ་རྒྱ་སྤང་རྣམ་ཐག་ཏུ་སྤང་བ་དེ་
 ཉིད་སྤང་བ་ལྟར་རྣམ་ཐག་ཏུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་། སྤྱི་རྒྱུ་ལོད་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་
 སོགས་ཇི་སྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐེག་བཟུས་སུ། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་
 དང་། །ལྷ་རྣམས་ཇི་སྟར་རིགས་རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། །དོན་
 མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་བཤད་སྐྱར་དག་བསྟེན་

བཅུན་པ་འོ་མོ་ཉིད་མེད་པས་མཛད་པར། ལྷ་སྐྱེད་གི་དངོས་པོ་ལ་རང་རང་གི་ལས་
 གི་རྣམ་སྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་རྣག་ལ་སོགས་པས་གང་བར་མཛོང་བ་
 དང་། དེ་ཉིད་ལ་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཀྱི་སློབ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་དངར་བ་དང་དྲང་བ་དང་བསེལ་བའི་རྒྱུར་རྟོག་ཅིང་སྐྱུ་བྱེད་དོ་
 མ་ཐུང་དོ་དེར་འཇུག་གོ། །ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སློབ་པས་པར་ཞུགས་
 པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ནམ་མཁའ་མཛོང་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཞིག་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། འདི་ལ་གང་དག་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་གང་བཟོ་བཟོ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདི་
 ཡིན་འདི་མིན་གང་དུ་ཡང་བཞག་ཏུ་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱ་བ་དང་། རང་རང་གི་སློབ་པ་ཐད་
 ཀ་ཐད་ཀར་བདེན་པས་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་གཅིག་ཉིད་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་དོ་
 བ་རྣག་ཏུ་བདེན། མིའི་དོ་བ་རྒྱུར་བདེན། ཞེས་སོགས་སྐྱ་སྐྱ་བ་དེ་དག་ནི་གཅེར་བུ་བ་
 དང་མཚུངས་པར་ཆེས་སྐྱེན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བའི་དངོས་པོ་
 གཅིག་པོ་དེ་ཉིད་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ལ་རྣག་ཞུགས་དང་། མིའི་མིག་ཤེས་ལ་རྒྱ་
 དང་། ལྷ་ཁ་ཅིག་གི་མིག་ཤེས་ལ་བདུད་ཅིར་སྐྱེད་བའི་ཆེ་མིག་ཤེས་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ནམ་ཁ་ཅིག་ཚད་མ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་
 ཁས་ལེན། དང་པོ་སྟར་ན་དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣག་ཞུགས་དང་རྒྱ་དྲང་བ་དང་བདུད་
 ཅི་གསུམ་གྱི་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འགལ་བ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་པར་
 འགྱུར་ལ། དངོས་པོ་གཅིག་པོ་དེ་རྣག་ཞུགས་ཡིན་པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཡང་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཚད་མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་

བྱར་མེད་བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་དང་རང་རང་གི་སྒོ་རོལ་ཐད་ཀྱི་ཐད་
 ཀར་བདེན་བས་འདི་ཡིན་འདི་མིན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདོགས་མི་རུས་པར་སྐྱ་
 བས་ནི་ལྷ་སྟེགས་དང་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལའང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཟང་
 དན་དེའང་མི་རུང་བར་སྐྱ་དགོས་ལ། དེའི་སྲིར་ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་རང་གི་
 སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལའང་བཟང་དན་གྱི་དེའི་བ་བྱར་མེད་བར་འགྱུར་
 བས་དགོན་མཚོགས་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལས་ཐ་ཆད་པ་ཅི་ཞིག་
 བྱར་ཡོད། འོན་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་ཡིན་ལ་འགའ་ཞིག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། གང་
 ཚད་མ་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་ལྷ་འགའ་ཞིག་གིས་བདུད་རྩིར་མཐོང་བ་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱིས་
 རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁྲུལ་སྣང་ཡིན་གྱི་མིག་
 ཤེས་དེ་དག་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ་མིས་མཐོང་བ་ཚད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོན་མིས་ཚུ་
 བམིལ་ཞིང་དྲངས་པར་མཐོང་བའང་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅིའི་སྲིར་མ་ཡིན། དེས་ན་དེ་
 ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་ལ། མིའི་མིག་ཤེས་ཁོ་ན་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་
 འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་མིག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ན་ན་བའི་ཤེས་པ་སོགས་གཞན་
 ལའང་མཚུངས་བས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་ཚད་མ་གཏན་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་བས་མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་གཞན་གང་གི་རྒྱུད་ལའང་དེས་ཤེས་སྟེ་
 བ་དང་ཡུལ་གང་ལའང་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་སྲིར་འགྲོ་བ་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཕན་ཚུན་རོ་ཤེས་པ་ཅམ་ཡང་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བས་ཚུལ་འདི་
 ལྟར་སྐྱ་བ་ནི་སྤྲུགས་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་སོ། །

འོན་ཏེ་ལྟར་དུ་ཁས་སྲུང་བར་བྱ་སྐྱེས་ན། ལྷ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་ཀའི་མིག་

ཤེས་དེ་དག་ཚད་མར་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་
 དེ་ཉིད་ཚུ་དྲང་ཞིང་བསེལ་བ་དང་རྣལ་ཞུགས་དང་བདུད་ཅིང་གསུམ་ཀའི་གཞི་མ་སྣན་ཏུ་
 ཁས་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་སྣོད་གང་གི་གོ་ས་ན་རྣལ་ཞུགས་
 སྣོད་གང་དང་བདུད་ཅིང་སྣོད་གང་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀྱང་མི་སྲུ་ཡི། རྒྱན་ཞིང་བ་ཤེར་བ་སོར་
 བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཅན་ཡིན་པ་ལ། དེའི་ཆ་ཤེས་གཅིག་རྣལ་ཞུགས་དང་། ཆ་ཤེས་
 གཅིག་ཚུ་དྲང་ཞིང་བསེལ་བ་དང་། ཆ་ཤེས་གཅིག་བདུད་ཅིང་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ཡང་དང་པོ་རྒྱན་ཞིང་བ་ཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཅམ་ནས་དེ་འབྲ་བའི་ཆ་
 ཤེས་གསུམ་གྲུབ་ནས་རི་སྲིད་བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་སྣོད་གང་པོ་རྒྱན་པ་ཆད་ཀྱི་
 རིང་ལ་ཆ་ཤེས་གསུམ་སོའང་རྒྱན་ལྡན་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། གང་གི་ཚེ་ཡི་
 དུགས་གཞི་དེར་ཉེ་བར་འོངས་པ་ན་བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་སྐྱད་ཅིག་སྲ་མས་ཉེར་
 ལེན་དང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བདག་རྒྱེན་བྱས་པ་ལས་བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་
 སྣོད་གང་པོ་དེའི་ཆ་ཤེས་གཅིག་རྣལ་ཞུགས་ཏུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཏུ་གཞི་དེར་སྲ་ཉེ་
 བར་འོངས་པ་ན་བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་སྲ་མས་ཉེར་ལེན་དང་ལྡའི་ལས་ཀྱིས་བདག་
 རྒྱེན་བྱས་པ་ལས་ཆ་ཤེས་གཅིག་བདུད་ཅིང་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་དང་ཡི་དུགས་གཞི་
 དེ་ནས་སོང་བ་ན་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱེན་མ་ཚང་བས་རྣལ་ཞུགས་དང་བདུད་ཅིང་རྒྱན་སྲི་
 མ་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཡི་དུགས་ཀྱི་ལས་ངན་པའི་དབང་གིས་རྣལ་ཞུགས་གི་ཆ་དེ་མཚོང་གི་
 ལས་བཟང་པོ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཅིང་ཆ་དེ་མི་མཚོང་ལ། ལྷས་ལས་བཟང་པོའི་
 དབང་གིས་བདུད་ཅིང་ཆ་ཤེས་དེ་མཚོང་གི་རྣལ་ཞུགས་གི་ཆ་ཤེས་དེ་མི་མཚོང་བ་
 ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་བ་གང་པོ་དེ་ཉིད་མི་དང་ཡི་དྲུགས་ལྷ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོད་མོང་དུ་བལྟས་བའི་ཚེ་ན་གསུམ་ཀའི་བལྟ་བུ་སྤྱོད་མོང་བར་སོང་བའི་དབང་གིས་ཆ་ཤས་གསུམ་ལྡན་དུ་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་སྒོད་དེ་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལག་ཏུ་སྦྱངས་ནས་འཕྱང་བར་བཅམས་ན་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ཁར་སྦྱོར་ནས་ཆ་ཐམས་ཅད་ཞག་ཁྲག་ཁོ་ནར་སྦྱེ་སྦྱེ། ཡི་དྲུགས་ཁོ་ནར་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཚུལ་དེས་གཞན་གཉིས་ལ་འདྲ་འབྲེལ། །

འོན་ཀྱང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་གང་པོ་དེ་ཉིད་ལྷ་མི་ཡི་དྲུགས་གསུམ་ཀ་གཞི་དེ་ན་མེད་པའི་སྒོན་རོལ་ནས་ཚུ་དང་ཞག་ཁྲག་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། ས་སྦྱང་ནས་འབབ་པའི་ཚུ་སྤྱང་དང་སྦྱང་ཀ་དང་ཁོན་བ་སོགས་དང་དེ་ནས་བརྒྱས་བ་ཡིན་ན་དང་པོ་ནས་ཚུ་རང་དགའ་བར་ཡོད་དེ། །དང་པོ་ནས་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ལས་སྦྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་སོགས་ཡོད་པའི་ལྷའི་ཡུལ་གྱི་ཁྲད་པར་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་དང་པོ་ནས་བདུད་ཅིར་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་སོགས་ལ་འོངས་སྦྱོད་པའི་ལས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ལས་ལྷུ་བ་པའི་ཕྱིར་དོ། །མདོར་ན་ཡི་དྲུགས་སོགས་གཞི་དེར་མེད་པའི་གོང་རོལ་ནས་ཚུ་དང་བདུད་ཅི་སོགས་གང་དུ་ཡོད་ན་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་དེ་ཉིད་སྦྱོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་གང་ལས་འོངས་པའི་སྦྱོད་གྱི་འཛིག་ཉེན་དེ་མིའི་ལས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ལས་ལྷུ་བ་པ་ཡིན་ནས་ལྷའི་ལས་ཀྱི་བདག་སྐྱེན་ལས་ལྷུ་བ་པ་ཡིན་པ་སོགས་ལ་རག་ལས་སོ། །བརྒྱན་ཞིང་གཤེར་བ་མོར་གང་ལ་བལྟས་པ་ན་བདུད་ཅིའི་སྤྱང་བ་འཆར་བ་ཡང་ལྷ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱང་བ་དེ་འཆར་བས་མ་བྱུང་ལ་ཞག་ཁྲག་ཏུ་སྤྱང་བའད་ཡི་དྲུགས་ཐམས་ཅད་ལ་

མ་ཡིན་མོ། །རི་རྒྱན་བཤམ་པའི་ཚུ་ལ་འདི་ནི་དབེར་ན་ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བ་ལ་
 ལྷགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་རེག་པ་ན་མི་ཚ་ལ་མི་
 གཞན་གྱི་ལག་པས་རེག་པ་ན་ཚ་ཞིང་སྲེག་པའང་། ལྷགས་གོང་དེ་ལ་ཚ་བ་དང་མི་
 ཚ་བའི་རེག་བྱའི་ཚ་ཤས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་ལག་པས་
 མི་ཚ་བའི་རེག་བྱ་སྲོང་གི་ཚ་བ་མ་སྲོང་ལ། མི་གཞན་གྱི་ལག་པས་རེག་པའི་ཚེ་ཚ་
 བའི་རེག་བྱ་སྲོང་གི་མི་ཚ་བའི་རེག་བྱ་མ་སྲོང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡི་དྲུགས་རྣམས་ལ་སོ་
 ཀའི་དུས་སུ་ནི། །རྒྱ་བའང་ཚ་ལ་དགུན་ནི་ཉི་མའང་གང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་
 ལའང་ཚ་ཤས་དང་ཚ་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་བའི་འོད་
 ཟེར་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལས་གཉིས་དུས་སོ་ཀའི་ཚེ་ཚོགས་པ་ན་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་
 ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཚ་གཅིག་དེའི་ཚེ་
 ཚ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་ལ། དགུན་གྱི་དུས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་དང་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལས་
 ཚོགས་པ་ན་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལུས་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སོང་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་
 རེག་བྱའི་ཚ་གཅིག་བསིལ་བའི་རེག་བྱར་སྐྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཡི་དྲུགས་ཀྱི་ལས་དང་
 མ་ཚོགས་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚེ་རྒྱ་ཉིའི་འོད་ཟེར་ལ་ཚ་གང་གི་རེག་བྱ་གཉིས་
 གཉིས་མེད་པར་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཉི་མ་ལའང་ཐུན་པའི་རྣམས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་
 སུའང་མེད་པས་དཔེ་བལྟ་བའི་དོན་ཡང་མ་བྱས་པར་དེ་ཉིད་འགོག་པ་ལ་ཚོགས་ཚེ་
 བས་རང་ཉིད་སྐྱབ་བསྐྱལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །འགྲོ་བ་སོ་སོའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 དངོས་སོ་གཅིག་ལ་ཡང་རྒྱ་དྲུང་བ་དང་རྣག་ཁྲག་དང་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ཚ་སོ་
 སོར་སྐྱེས་ཀྱང་། རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་ཚ་གཞན་མི་མཐོང་བར་རང་གི་ལས་ཀྱི་

འབྲས་བུར་གྲུར་པའི་ཆ་དེ་དང་དེ་མཐོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་ལ་
 དབྲ་གཉེན་གཉེས་ཀྱིས་བལྟ་བའི་དུས་སུ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ཆ་གཉེས་སུ་གནས་
 གུང་གཉེས་ཀས་གཉེས་ཀ་མི་མཐོང་སྟེ་མན་ཚུན་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱིབ་པའི་
 རྒྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་བཀག་གོ་ཞེས་སྐྱ་བས་ནི་ཚོས་
 ཀྱི་གྲགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་དགག་ཡུལ་གྱི་འདོད་བ་གཉེས་ཀའི་རྒྱུས་ཅིའང་
 མེད་བ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། གལ་ཏེ་དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཟུགས་
 གཞན་འབྱུང་འབྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ནི། ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་
 བར་དུ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་། ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་ཡུལ་དབང་བར་
 དུ་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་སྐྱེ་བས་ཐག་ཉེ་རིང་ལ་སྡོ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་
 གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་བྱུང་བ་ཡིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་མ་
 ཡིན་པར་སྐྱ་བའི་འདོད་བ་བརྗོད་ནས་དེ་འགོག་བ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་ཚེ་
 སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྡོན་པོའི་བར་དུ་སྐྱེས་པའི་ལས་གཟུགས་དེ་དག་གིས་
 སྡོན་པོ་བསྐྱིབ་ན་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་མི་མཐོང་བར་ཐལ་ཞིང་། མ་
 བསྐྱིབ་ན་ཐག་ཉེ་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་སྡོན་
 པོ་གཉེས་ཅིག་ཆར་སོ་སོར་མཐོང་བ་དང་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་
 གུང་ལས་གཟུགས་མི་གསལ་བ་དང་སྡོན་པོ་གཉེས་ཅིག་ཅར་སོ་སོར་མཐོང་བར་
 ཐལ་བའི་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
 ཆ་གཉེས་སུ་གནས་པར་སྐྱས་གུང་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྒྲངས་ཤིང་དེ་འབྲ་འགོག་བ་
 ལ་གཞུང་དེ་དག་སྐྱོར་བ་ལས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་ཡ་མཚན་བ་གཞན་མེད་ལ།

འདིར་ནི་ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དང་ཚུ་དྲང་བའི་བར་དུ་རྣལ་གྱི་ལས་གཟུགས་
 སྐྱེས་པའི་སློན་ལས་ཚུ་དྲང་བ་དེ་མིག་ཤེས་དེས་མཐོང་བར་ཡང་ཁས་མ་བླངས་ལ་ཡི་
 དྲུག་ས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེས་དེའི་ཆེ་ཚུ་དྲང་ཞིང་བསེལ་བ་མ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་འཕེན་
 བ་ནི་ཤིན་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཁྱོད་རང་ཡང་དེས་དེ་མ་མཐོང་བར་འདོད་པ་འདུག་པས་
 གཉིད་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་ཐལ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པ་རྣལ་དུ་ཞོག་ཅིག། །དེས་ན་འདི་
 ལྟར་ཁས་བླངས་པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། རྒྱང་མཁྲིས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་ལྔ་དང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ལྔ་
 དང་གདོན་ལྔ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔའི་དངོས་འབྲས་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བད་ཀན་ཞེ་སྤང་དང་མཁྲིས་པ་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་སློབ་མི་འབྲུལ་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་ཉིད། འབྲུལ་སྤྱིར་རྒྱང་སོགས་ཚོས་མ་ཡིན།
 ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀའ་པའི་དཔལ་ལྡན་ཚོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་སྐྱེས་ལས་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་དེ་དག་འདོན་པ་བསྐྱུར་བས་ལེགས་པར་བཀའ་པར་ཤེས་
 བར་བྱོས་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སྤྲལ་དོག་གི་དངོས་འབྲས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་
 སོགས་ཤིན་ཏུ་རྒྱན་པའི་ཚོགས་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པའི་བསམ་བསམ་སྐྱེས་ལས་ཀྱི་འདོད་
 བ་ལས་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཐ་ཆད་པའི་འཆལ་གཏམ་སྐྱ་བ་སྐྱུར་མ་བྱེད་ཅིག། །དངོས་ཅིག་
 ཡིད་ནི་ཐ་དད་སྤྱིར། ཞེས་པས་དོན་གཅིག་ལ་མཐོང་ཚུལ་དུག་ཏུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ཏེ། དོན་དུག་ལ་མཐོང་ཚུལ་སོ་སོ་བ་དུག་ཏུ་འགྲུར་རོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ནི་ཉ་ཅང་
 ཅིང་བའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་མགོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྔས་
 བུ་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ལྔ་བྱས་པ་ན་བྱེད་པ་སོ་ལྔས་བུ་བ་ལྔ་བྱས་པར་སོང་གི་སྐྱེས་

བྱ་གཅིག་གིས་བྱ་བ་ལྟ་བུས་པར་མ་སོང་ངོ་ཞེས་སྒྲིབ་ལན་ཅི་ལྟར་འདེབས། ཡན་
 ལག་ལྟ་སོ་དེ་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་དེ་
 དག་གིས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟ་བུས་པ་ན་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་བྱ་དེས་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ལྟ་
 བུས་པར་བརྗོད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་ངོ་ཞེ་ན། བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཆ་ཅན་དངོས་
 མོ་གཅིག་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་མཐོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དུག་གྱུར་བས་དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་
 ཐ་དད་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པའང་འགལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདིར་ནི་ཆ་ཅན་བརྒྱན་
 ཞིང་ག་ཤེར་བ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཡུན་དེར་ལྟ་མི་ཡི་དུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་དེ་
 དང་དེའི་རྒྱུན་ཅན་རྣམས་ཚོགས་པའི་དུས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཆ་ཅན་དེའི་ཆ་ཤས་
 རྣམས་དང་བདུད་ཅི་དང་རྒྱ་དྲངས་ཞིང་བསིལ་བ་རྣམས་དངོས་གནས་ལའང་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་གྱུར་གཅིག་གི་གོ་སར་རྗེས་དེ་དག་དུ་མ་ཡོད་དགོས་
 པར་འཇུག་པས་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གིས་གཟུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་ས་མི་འགོག་
 པར་འཇུག་ཞེས་སྒྲིབ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་ཤིང་ཕྱོགས་སུ་མའི་ནམ་མ་
 ལངས་པ་ལ་དགག་པའི་ཉི་མ་ཤར་བ་སྟེ། ཆ་ཅན་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་ཆ་ཤས་དངོས་
 མོ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་སྲིད་ན་གཟུགས་ཅན་གཅིག་གི་གོ་
 སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ་བའི་རྒྱོན་འབྱུང་བའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་གཅིག་གི་གོ་སར་བུམ་པའི་མཚུ་དང་ཞབས་དང་སྟོ་བ་
 སོགས་དུ་མ་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ཞིང་། རྒྱ་དྲངས་ཞིང་བསིལ་བ་དང་འོ་མ་
 དང་ཆང་དང་ཐྲག་བཞི་བསྐྱེས་ནས་ཕོར་བ་གཅིག་བཀང་བའི་ཆེ་འང་། གཟུགས་ཅན་
 གཅིག་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་འབྱུང་བའི་གོ་མི་འགོགས་པར་ཐལ། བརྒྱན་

ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཤོར་གང་གི་གོ་ས་ན་རྒྱ་དྲུང་ཞིང་བསིལ་བ་འོ་མ་ཁྲག་ཆང་སྟེ་དངོས་
 འོ་མ་དད་ས་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྲིད། བདག་གི་རྗེ་ཐམས་ཅད་མ་ཁྲེན་ས་ནི་
 བརྒྱན་ཞིང་ག་ཤེར་བ་ཤོར་གང་ལ་དུས་ཁྲུང་པར་བ་དེ་འབྲའི་ཆེ་རྒྱག་དང་བདུད་རྩི་ལ་
 འོགས་སར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ཤས་དུ་མ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱི། བརྒྱན་ཞིང་
 ག་ཤེར་བ་ཤོར་གང་གི་གོ་ས་ན་རྒྱག་ཤོར་གང་བདུད་རྩི་ཤོར་གང་རྒྱ་དྲུང་ཞིང་བསིལ་
 བ་ཤོར་གང་ཡོད་ས་འོགས་དང་རྒྱ་རྩལ་གཅིག་གི་གོ་ས་ན་བདུད་རྩིའི་རྩལ་གཅིག་
 དང་རྒྱག་གི་རྩལ་གཅིག་དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ས་འོགས་གཏན་མི་བཞེད་ཅིང་དེ་ལྟར་
 ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ་སྐྱམ་ནས་གཞོད་ས་སྟོན་ན་ནི་
 རང་ཉིད་སྟོན་པར་བྱེད་ས་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །

འོ་ན་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་དུལ་བ་ལྟས། དེ་ལ་ནི་རྒྱག་ཐིགས་ས་འགའ་
 ཡང་མེད་ན་རྒྱག་གིས་གང་བའི་སྐྱུང་ག་ལ་ཡོད་དེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་དབང་
 གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་རི་ལྟར་བྲང་ཞེ་ན། ཉི་ཤུ་པ་ཙམ་
 དང་རང་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་ས་མང་དུ་མཛད་ས་
 དེ་དག་ནི་སྲི་རོལ་གྱི་དོན་འགག་ས་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་མཛད་ལ། དེ་ཡང་མིག་
 ཤེས་ལ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་བ་འོགས་ལུལ་སྲི་རོལ་གྱིས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ན། སྐྱུང་གཅིག་གི་དངོས་པོ་ལ་མིས་རྒྱ་དྲུང་ཞིང་བསིལ་བ་དང་ཡི་དུགས་ཀྱིས་
 རྒྱག་དང་ཁྲག་དང་སྲི་ས་ལ་འོགས་པར་མཐོང་བའི་ཆ་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱང་སྲི་རོལ་
 གྱི་ལུལ་གྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་སྐྱུང་བར་འགྱུར་བས་སྐྱུང་བ་དེ་དག་འཆར་བ་ལས་
 གྱི་བག་ཆགས་སད་ས་ལ་གཏན་མ་སྟོས་པར་སྐྱུང་དགོས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་

རིགས་མ་ལུན་ཏུ་སང་པའི་ཡི་དུགས་ལ་སོགས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤང་གི་དེ་ལས་གཞན་ལ་
 མི་སྤང་བའི་སྲིར་རྣམ་པར་རིགས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་དང་དེར་
 སྤང་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་སྲི་རོལ་དོན་ཏུ་བྱུང་བའི་རྣལ་ལྷན་གསལ་པ་འགའ་
 ཡང་མེད་ན་སྲི་རོལ་གྱི་རྣལ་གྱིས་གང་པའི་སྤང་ག་ལ་ཡོད་དེ་འོན་ཀྱང་ལས་ཀྱི་རྣམ་
 པར་སྤོན་པའི་དབང་གིས་ན་དེ་དག་གིས་དེ་མཐོང་རོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དེ་དག་གི་མཚུགས་ཏུ་ཡི་དུགས་ལ་རྣལ་ལྷན་ཏུ་སྤང་བའི་རྣལ་
 ལྷན་གྱིས་བཟའ་བརྟུང་སོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འབྲུག་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་སྲོད་ཏུ་
 སྲི་རོལ་གྱི་དོན་གྱིས་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཡང་སན་
 གཞོད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འགའ་པའི་ལན། བྱ་བྱེད་མི་ལམ་གཞོད་པ་འདྲ། །ཞེས་
 སོགས་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཏུ་མའི་སྐོ་ནས་རྒྱས་པར་བཏབ་པ་ཐམས་ཅད་
 དང་འགའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཉི་ཤུ་པ་རང་ལུགས་ལའང་ཡི་དུགས་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་
 ཚེ་ན་རྣལ་གྱི་སྤང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་བཟའ་བརྟུང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཏུས་ཀྱི་རྣལ་དངོས་
 བོ་ལ་མ་བྱུང་བར་འདོད་པའི་སྲིར་རོ། །

གཞན་ཡང་དོན་གྱི་འགྲོས་གང་ལ་ཡང་མི་དཔྱོད་པར་ཚིག་གི་དངོས་ཟིན་ཙམ་
 རེ་འདོད་པ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་བ་ཁྱེད་ཅག་ནི་ཉི་ཤུ་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་
 བཞིན་ཏུ་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཡོད་པར་
 གསུངས་པ་ཡང་དེ་བལྟན་པས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོའི་ཆེད་ཏུ་སྟེ། བཀའ་དེ་ནི་དགོངས་
 པ་ཙན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིར་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་སུ་སྤང་བ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་གཟུགས་གཞི་མ་བྱུང་བོ་ཞེས་རྒྱང་བན་ལས་ཀྱང་ཐལ་བར་སྤྱར་བ་

འདེབས་པ་ལ་ཞུགས་ཤིག །དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་སྟོན་པ་ལ་
 འདོད་ན་ལྷང་སྲ་མའང་སྲར་བ་འདད་པ་ལྟར་ཁས་སྐྱབས་ན་མགོར་ཐོག་ལྷང་བའི་
 འཛིགས་པར་འགྱུར་རམ་ཅི་ཞིག་ཉོངས། གཤམ་ཉེ་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྟག་གིས་
 གང་བའི་སྐྱུང་དུ་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་དེ་དངོས་པོ་ལ་རྟག་མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཚད་མར་
 སོང་ན་འོན་པའེས་སྤྱིང་ལས། ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་མེད་འགྱུར་དེ་དག་གིས། །བལྟས་
 བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱང་ཡང་སྐྱམས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཡི་
 དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་གཞུ་ལ་སོགས་པའི་ཚུ་སྐྱུང་སྐྱམས་ནས་མེད་པ་ལ་ཚད་མ་
 དང། ལྷོན་ཤིང་འབྲས་བུ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཚགས་པ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེ་མ་ཐག་མེད་
 བར་གྱུར་པ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་ཞིང། དེའི་ཕྱིར་ཚུ་སྐྱུང་གཞུ་
 དེའི་ཚེ་དངོས་གནས་ལའང་སྐྱམས་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ལྷམ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡི་དྲགས་དེས་དང་པོ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཀྱང་ཚུ་སྐྱུང་
 དེ་མ་མཐོང་ན་བརྟུང་བར་འདོད་པའི་བསམ་བསམ་རྒྱག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལྟར་འཐུང་འདོད་ནས་འབྲམ་དུ་སྤྱིན་པ་ན་ལས་གྱིས་གོགས་བུས་པའི་དབང་གིས་
 མིག་ཤེས་དེས་ཚུ་སྐྱུང་མ་མཐོང་ཞིང། དེ་མ་མཐོང་བ་ན་ཚུ་སྐྱུང་གི་འོག་གཞི་ས་དང་
 གསེག་མ་སོགས་གྱིས་གང་བའི་གམ་པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཉེ། མི་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
 ཚུ་སྐྱུང་གིས་མ་སྤྱིབས་ན་ནི་དེ་དག་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཚུ་སྐྱུང་གི་འོག་
 གཞིའི་ས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྤྱིབ་བྱེད་ཀྱི་ཚུ་སྐྱུང་མ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་
 ཚུ་སྐྱུང་གི་འོག་གཞི་གམ་པ་མཐོང་བ་ན་རྟོག་པས་ཚུ་སྐྱུང་སྐྱམས་སོ་སྣམ་དུ་ཞེན་
 བར་འགྱུར་ཞིང། དེ་འབྲའི་རྟོག་པ་ནི་ཞེན་ཡུན་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་གྱི་

ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་དེ་ཚུ་སྤྱང་གི་འོག་གཞིའི་གམ་གསེག་ལ་
 ཚད་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་དངོས་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། མིག་ཤེས་དེས་ཚུ་སྤྱང་མ་
 མཐོང་བ་ཡིན་གྱི་ཚུ་སྤྱང་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཤིང་ཐོག་
 མཐོང་བ་ལ་ལས་གྱིས་གོགས་བྱས་ནས་མ་མཐོང་ཞིང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཅམ་ཞིག་
 མཐོང་བས་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་
 ལ། རྟོག་བས་ཤིང་ཐོག་མེད་པར་སོང་བར་ཞེན་བ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྲུལ་བའི་ལོག་
 ཤེས་ཡིན་པས་ཞེན་ཡུལ་ལ་ཚད་མར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

དེས་ན་ཚུ་སྤྱང་དང་དེའི་འོག་གཞིའི་ས་གཉིས་ལས་མིའི་མིག་ཤེས་ཚུ་ལ་ཚད་
 མར་སོང་གི་འོག་གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ལ། ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་འོག་
 གཞིའི་ས་ལ་ཚད་མར་སོང་གི་ཚུ་སྤྱང་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ཟས་
 འགའ་ཞིག་ཡི་དྲགས་འགའ་ཞིག་གི་ཁར་མ་སྐྱེ་བ་ཤོང་ཟས་རང་དགའ་བར་ཡོད་བ་
 ལ་དེའི་ཁར་སྐྱེ་བ་ན་ཡི་དྲགས་དེའི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་ཟས་ཀྱི་རིགས་འབྲ་སྤྱི་མ་
 མེ་དངོས་སུ་སྐྱེས་བ་ཡིན་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རྫོ་ལ་མེར་སྤྱང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་
 སྤང་གཞིར་གྱུར་བའི་མེ་དངོས་མེད་ན་ཡི་དྲགས་དེའི་ཁ་ཚིག་བ་དང་མགི་མ་བ་དང་
 ལྟོ་བ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱར་བ་
 བཏབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་རྫོ་ལ་སྤྱང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་
 བའི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ན་སྤྱང་ཤིང་སྤྱང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་ཤིང་གི་བྱ་བ་འཆིང་
 བ་ལ་སོགས་བ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤྱང་བྱུང་སྤྱང་བའི་སྤང་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱང་བྱུང་
 བྱ་བ་ལུས་ལ་ཟ་བ་ལ་སོགས་བ་བྱེད་རུས་པར་འགྱུར་བས་ཤེས་བ་གང་ལ་ཡང་སྤང་

གཞི་དངོས་པོར་གྲུབ་མ་གྲུབ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྲས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སླིབ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུར་བའི་རྒྱུར་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཡི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་ཡི་དྲུགས་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱ་རྒྱུར་རྟག་ཞུག་ཏུ་རྒྱུར་བ་དང་ལྷ་ལ་
བདུད་ཅི་དང་དུད་འགོ་འགའ་ཞིག་ལ་གནས་སུ་རྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་དེ་དང་
དེ་རྒྱུར་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུར་གཞིར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་རྟག་ལ་སོགས་པ་མ་
གྲུབ་ན། དཔྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་དང་ལྷགས་སྟེགས་དང་།
རལ་གྱི་འོ་མའི་ནགས་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྒྱུར་
གཞིར་གྱུར་བའི་དངོས་པོ་མེ་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་
འགྱུར་ཉེ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་འདོད་ན། སེམས་ལ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུར་
བ་ཤར་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་དངོས་གནས་ལ་ལྷས་ཚིག་པ་དང་ཡན་ལག་བཅད་པ་
སོགས་མི་སྲིད་བར་ཐལ་བས་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་པ་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པ་
རྟམས་ལ་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་རྒྱུར་ཅམ་མ་གཏོགས་ལྷས་ཀྱི་ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
གཏན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་འདི་འདྲ་ལས་ལས་འབྲས་ལ་སྤྱུར་བ་བཏབ་པར་
འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད། མའི་མིག་ཤེས་ལ་མེ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པར་རྒྱུར་བའང་
རྒྱུར་བ་ཅམ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱུར་གཞིར་གྱུར་བའི་མེ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིས་ན་ཅེས་འགོག་། ད་ལྟ་སྟེགས་པ་དང་འཚོད་པ་
དང་ཞུས་དང་བརྟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་རྒྱས་པར་མི་རང་གི་སྤོང་བས་གྲུབ་
པའི་སྤྱིར་མེ་དང་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རྟག་ཞུག་དང་

མེ་ཁང་བབས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟའ་བ་རྒྱང་དང་མགྲིན་པ་སྲེག་པ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་པར་ཡི་དྲུགས་དེ་དག་གི་སྤོང་བས་གྲུབ་པའི་སྲིད། དངོས་པོ་ལ་
 ཡང་རྣལ་ཞལ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་སྲིད་མེད་དེ་ནི་ཡི་དྲུགས་དེ་དག་གི་སྤོང་བས་གྲུབ་
 པར་འཇུག་པའི་དབང་གིས་རྫོམས་པ་ཅམ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། མི་དག་གིས་ཀྱང་འཇུག་
 པའི་དབང་གིས་སྤོང་བས་གྲུབ་པར་རྫོམས་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་དངོས་
 གནས་ལ་འཆོད་པ་དང་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་མ་གྲས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
 དངོས་གནས་ལ་ཡི་དྲུགས་དེ་དག་གི་མགྲིན་པ་མ་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་ཀྱུན་ཏུ་མཚུངས་པས་ཡང་ན་དངོས་པོ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་ཀྱང་
 མེད་པར་འདོད་པ་འཇམ། ཡང་ན་ངན་སོང་དང་ལྷ་ལ་རང་རང་གི་ལས་ཀྱིས་གང་སྣང་
 ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་བདེ་སྤྲུག་སྤྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལུས་
 རྒྱང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྱེ་ཤད་སྣང་བ་དང་ལྷན་པར་རྒྱང་ཟད་ཀྱང་
 མེད་པར་འགྱུར་བས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་བ་ལ་རིགས་པ་ཡང་དག་
 གིས་གཏན་ལ་པབ་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་འཇུག་པས་རང་ཉིད་རྫོགས་པར་མ་སྟོན་
 ཤིག །

འཇུག་པ་ལས། རབ་རིབ་དང་ལྷན་དབང་པོ་ཅན་མཚུངས་པ། །རྒྱ་འབབ་སྣང་
 ལ་ཡི་དྲུགས་རྣལ་ཞོ་ཡང་། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་སྣང་ལ་རྣལ་ཞལ་
 མཚོང་བའི་ཡི་དྲུགས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་མཉམ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཐ་སྣང་ཅམ་དུ་ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་ཡུལ་སྲི་རོལ་ཡང་ཡོད་པ་སྲུང་རབ་རིབ་ཅན་གྱི་མིག་ཤེས་

དང་དེའི་ཡུལ་སྤི་རོལ་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་གྱུ་བ་བ་མེད་ཅིང་མ་སྣང་ཙམ་ཏུ་སྐྱ་
 འད་འཇག་སྣང་གི་མིག་ཤེས་དང་དེའི་ཡུལ་སྤི་རོལ་གཉིས་ཀ་ཡོད་བར་བའད་པ་
 དང་འབྲ་བར་སྟོན་གྱི་སྐྱ་འད་འཇག་སྣང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྐྱ་འད་ཏུ་སྣང་བ་ཙམ་མ་
 གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐྱ་འད་བྱ་བ་བྱེད་ཏུ་བྱས་མེད་པ་དང་རྣལ་ཞག་སོགས་
 སྣང་བའི་ཡི་དྲགས་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྣང་གཞིར་གྱུར་པའི་
 རྣལ་ཞག་སོགས་དངོས་པོ་ལ་མ་གྱུ་བ་བ་གཉིས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན།
 དབྱ་སེམས་དོན་ཤེས་ཡོད་མཚུངས་མི་མཚུངས་ཚོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་
 འཇུལ་པའི་སྣང་བ་རྣམས་གྱི་སྣང་གཞི་གཞི་གྱུ་བ་མ་གྱུ་བ་ཚོད་པར་འཇུར་ཞིང་། རབ་
 རིབ་མཐུ་ཡིས་སྐྱ་རྣམས་གང་མཐོང་བ། །ཞེས་པའི་མཚམས་སྐྱར་ཏུ་ཕྱོགས་སྔ་
 མས་བཀོད་པའི་རང་འགྲེལ་ཡང་མ་མཐོང་བ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། འདིས་ནི་དེང་
 སང་གི་སྟོག་པ་བ་སྐྱ་སྐྱོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཚིམ་པའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་སྟོན་པ་ལྟར་
 འཚོས་པ་མལ་ཆེ་བའི་སྐྱ་བ་མཐའ་དག་འདི་ལྟ་བུ་དང་མཚུངས་པ་གསལ་བར་བྱས་
 སོ། །

སྟོད་འཇུག་ལས། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སྤྱི་ཞིག་གིས་ནི་
 ཆེད་ཏུ་བྱས། །ལྷགས་སྲེགས་ས་གཞི་སྤྱི་ཡིས་བྱས། །མོ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་
 ལྷང་། །དེ་འབྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྱིག་སེམས་ལྷང་བར་བྱབ་པས་
 གསུངས། །ཞེས་པས་དཔྱལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་ལྷགས་སྲེགས་གྱི་ས་གཞི་ལ་
 སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་མེད་དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་བྱས། །དེ་དག་ནི་སེམས་གྱི་འཇུལ་སྣང་
 ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས། ཚུ་འབབ་སྐྱང་པ་ཡི་དྲགས་རྣལ་མོའང་དེ་དང་

མཚུངས་བར་སྐྱ་བཞི་དགེ་བ་བརྒྱའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་བར་སྐྱོབ་པའི་སྐྱེས་
 བྱ་དམ་བ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དང་མཚམས་མེད་པ་ལྟ་བུས་པའི་སྤྲིག་ཅན་དཔུལ་བར་
 སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སེམས་ཀྱི་འབྲུལ་སྤང་བཟང་ངན་གྱི་བྱང་མིན་པ་ལུས་ཀྱིས་
 བདེ་སྤྱད་དངོས་སུ་སྤོང་མ་སྤོང་གི་བྱང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྐྱ་བ་སྟེ། ཚོས་
 དང་ཚོས་མ་ཡིན་པ་བྱང་བར་མེད་ཅིང་སེམས་དཔལ་ཚེན་པོ་མཐའ་དག་བསོད་
 བསམས་མ་ཡིན་པ་གསོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉམས་ལེན་ལ་གཞོལ་བ་དག་ལ་
 ཡིད་ཀྱི་སྐྱོན་བ་དེ་ཅམ་ཞིག་འོས་སོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་དེའི་དོན་ལྟེ། སུ་ཞིག་གིས་ནི་
 ཚེད་དུ་བྱས། ཞེས་པ་དང་། སུ་ཡིས་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་དཔུལ་བའི་མཚོན་ཆ་དང་
 ལྷགས་སྤྲེགས་སོགས་དབང་ལྷག་སོགས་སུས་ཀྱང་སྐོ་སྐོན་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་པ་
 པའི་སྐྱེས་བྱ་གཞན་མེད་པར་བསྟན་ནས། འོ་ན་དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་སུ་ཡིན་ན་རྣམ་
 སྐྱོན་སྤོང་བ་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རང་གི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མའི་ལས་གསོག་པའི་སྤྲིག་
 སེམས་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས་དེ་ལས་བྱང་བའི་སྤྱིར་སེམས་ཉིད་བདེ་སྤྱད་གི་བྱེད་པ་
 པོ་གཙོ་བོར་སྐྱོན་བ་སྟེ། རང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་ལས་བྱང་བའི་སྤྱིར་གཞི་མ་གྲུབ་
 པོ་ཞེས་མ་སྐྱ་ཤིག །

འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་ཅན་གྱི་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་རྣམས་ཚོགས་པའི་ཚེ། བརྒྱན་
 ཞིང་གཞེས་བ་པོར་གང་གི་གོ་ས་ན་བདུད་ཅི་པོར་གང་ལྟ་ལ་སྤང་བ་དང་ཡི་དྲགས་
 ལ་རྣལ་པོར་གང་སྤང་བ་སོགས་སུ་འདོད་དམ་ཞེས་ཟེར་ན། གཞི་དེར་ཡི་དྲགས་ལ་
 རྣལ་སྤང་ཞིང་དེའི་སྤང་གཞི་རྣལ་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་དངོས་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་ལ་ལྟ་དེ་ལ་
 བདུད་ཅི་གཞི་དེར་སྤང་ཞིང་དེའི་སྤང་གཞི་བདུད་ཅི་བྱ་བ་བྱེད་ཅུས་དངོས་པོ་ལ་འང་

ཡོད་པར་ཁས་ལེན་གྱི། བདུད་ཅི་ཕོར་གང་དང་རྣམ་ཕོར་གང་སོགས་ཀྱི་ཚད་
 མཚུངས་ངེས་ཅན་དུ་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་དགོས་ན་དེའི་ཚེ་བརྒྱན་ཞིང་གཤམ་
 བ་ཕོར་གང་པོ་དེའི་ནང་ན་གནས་ཀྱི་སྒོ་ས་གནས་པར་བྱེད་པ་ཐ་མལ་གྱི་མིག་གིས་
 བཟོད་པར་མི་རུས་པ་ལྟ་བུའི་སྲིབ་བུ་རྒྱུང་དུ་ལའང་ཕོར་གང་གི་ཚད་དུ་སྤང་དགོས་
 པར་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་ཉ་རྒྱུང་དུ་ལའང་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་གཏིང་རྒྱ་
 ཁྲོན་གྱི་ཚད་ཇི་ཅམ་ཡོད་པ་སྤང་བར་འགྲུར་དོ། །དེའི་ཚེ་ལྷ་མ་ཡིན་འགའ་ཞིག་ལ་
 མཚོན་ཆར་སྤང་བའི་ཚེ་ནའང་མཚོན་ཆ་ཕོར་གང་དུ་སྤང་དགོས་པར་འགྲུར་
 དོ། །གཤམ་ཏེ་དེའི་ཚེ་རྣམ་ཏང་བདུད་ཅི་སོགས་ཕོར་གང་གི་ཚད་མཚུངས་སུ་སྤང་
 དགོས་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་གཞོད་པ་ཅིའང་མེད་དོ། །མིག་ཤེས་དེ་དག་བྱ་བ་བྱེད་
 རུས་ཀྱི་རྣམ་ཅམ་དང་། སྤང་གཞི་བྱ་བ་བྱེད་རུས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཅམ་ལ་ཚད་མར་སོང་
 གི་ཚད་ཇི་ཅམ་དུ་སྤང་བའི་ཚད་ཀྱི་ཆ་ལ་ཚད་མར་མ་སོང་དོ་ཞེས་སྤྲིས་པས་སུས་
 ཀྱང་དགག་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་འདི་ཉིད་སློ་གོས་རྒྱུང་དུ་རྣམ་པར་
 མི་དཔྱོད་པ་དག་གི་ཚིག་ཅམ་གྱིས་ལོག་པར་བརྒྱུད་སྟེ་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ལ་
 ལེགས་བཤད་དུ་མི་ཤེས་པར། ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པ་
 ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་རྩེ་ཟད་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ། ཁས་ལེན་པའི་
 ཕྱོགས་ཇི་སྟར་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་ལུགས་ཇི་སྟར་
 འཛོག་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཕྱོགས་སྲ་མ་བཤད་པ་དང་། དེ་འགོག་
 ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་དང་སེམས་ཅམ་བས་ཁས་ལེན་པའི་རང་རིག་ནི་འདི་
 ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། སེམས་ཅམ་བས་རྣམ་ཤེས་ནི་གཉིས་སུ་སྒྲང་
 རྟེན། རང་སྒྲང་བ་དང་། དུལ་སྒྲང་བའོ། །དུལ་དུ་སྒྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་ནི་སྤྱི་རོལ་གྱི་
 དུལ་གྱི་རྣམ་པར་གྲུར་ནས་རང་སྒྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་དུལ་དུ་འགྲུར་རོ་ཞེས། ཞེས་
 རྟོགས་སྡེ་མ་བཞོད་བ་འདིས་གསལ་བར་བསྟན་ལ། དེའི་དོན་ཡང་། རང་སྒྲང་བ་
 ཞེས་པ་འདྲིན་རྣམ་དང་། དུལ་དུ་སྒྲང་བ་ཞེས་པ་གཟུང་རྣམ་དང་། དུལ་གྱི་རྣམ་པར་
 གྲུར་པའི་གཟུང་རྣམ་དེ་ཉིད་འདྲིན་རྣམ་གྱི་དུལ་དུ་བཤད་པས་འདྲིན་རྣམ་གྱིས་
 གཟུང་རྣམ་སྤོང་བ་རང་རིག་གི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་གི་རོ་བོར་
 གྲུར་པའི་འདྲིན་རྣམ་དེ་ཁ་ནང་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་གཉིས་སྒྲང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་
 ཞིང་། ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེས་ཁོ་རང་རིག་པ་དང་གཟུང་རྣམ་རིག་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡང་དུལ་གང་གི་འང་རྣམ་པ་འཆར་བ་ལ་གཏུན་ནས་མི་ལྟོས་པའི་
 འདྲིན་རྣམ་ཡན་གར་བར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་འདི་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟག་ཏུ་
 བདག་ལ་ནང་མདོན་སྤོགས། །ཞེས་སོགས་དང་། རིག་བྱ་རིག་བྱེད་རྣམ་པའང་
 མེད། །ཅེས་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དེས་མ་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་རིག་འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབེན་
 པའི་རོ་བོ་རིག་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་དང་དེ་མེད་པར་ཤེས་པར་འགྲུར་གྱི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་
 བ་མ་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་སྒྲང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 རང་རིག་མ་གྲུབ་པས་ཁྲོད་ཀྱི་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་གཞན་དབང་མི་འགྲུབ་

ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དངོས་སྐྱབ་བས་སྐྱབ་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་རང་སྲོང་བའི་རང་རིག་
 ཡོད་དེ། ཞེས་བཀོད་ན་མི་སྲི་ཚོལ་གྱི་ངོར་རྟགས་ཚོས་གཉིས་སྟོན་གྱི་དཔེ་མི་རྟེན་
 བས་དེ་ལྟར་མི་སྐྱབ་ཀྱི་འདི་ལྟར། མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སྡོན་
 པོ་མཐོང་སྐྱམ་དུ་ཡུལ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་དང་། རས་མཐོང་ངོ་སྐྱམ་དུ་ཡུལ་ཅན་བྱས་
 པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་འདི་ལ། གང་གི་ཚེ་ཡུལ་སྡོན་པོ་སྲོང་བ་སྡོན་དུ་མ་སོང་ན་སྡོན་པོ་
 བྱས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པ་བཞིན་དུ། ཡུལ་ཅན་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྲོང་བ་
 སྡོན་དུ་མ་སོང་ན་ཡང་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་བྱས་པ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དགོས་པའི་སྲིད་
 སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྲོང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལ་རང་སྲོང་གཞན་སྲོང་གཉིས་སུ་
 ཁ་ཚོན་ཚོད་ཅིང་། ཁོ་རང་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དུས་མཉམ་དང་
 སྲིས་གྱུར་གང་གིས་སྲོང་ཡང་དེ་ལ་ཡང་སྲོང་བྱེད་གཞན་འདོད་དགོས་པ་སོགས་
 ཀྱིས་སྐྱབ་མེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མས་སྐྱད་ཅིག་སྲི་
 མ་སྲོང་ན་སྐྱད་ཅིག་སྲི་མས་ཡུལ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་སྡོན་པོ་ལ་འཕོ་བ་མེད་པར་ཐལ་
 བས་གཞན་སྲོང་ཞིགས་ལ། དེའི་སྲིད་རང་སྲོང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། རང་ཉིད་ལ་
 རང་ཉིད་རྒྱུས་ཚད་དུ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པས་གཉིས་སྟོན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་འགོ་ག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། དམ་བཅའ་
 དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཅི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྲོང་

བ་དཔོག་གས་ཐུན་པ་ཙམ་རྟགས་སྤྱི་འགོད། དང་པོ་ལྟར་ན། ཐལ་འགྲུར་བའི་རྩོད་
 རང་རིག་དང་མ་གྲུབ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྱིར་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཀྱི་མི་
 རིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཐུན་པ་ཙམ་རྟགས་སྤྱི་འགོད་ནས་རྒྱ་ཁྱད་
 བར་བ་རང་སྤོང་སྤོང་དུ་སོང་བར་སྤྱོད་པ་ཁྱབ་པ་འབྲུག་ཏེ། མེ་ཙམ་ལས་མེ་ཤེས་
 དང་རྒྱ་ཙམ་ལས་རྒྱ་ཤེས་དཔོག་པ་བཞིན་ལོ། །འབྲན་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤོང་བ་ཙམ་སྤོང་
 དུ་སོང་བ་གྲུབ་དུ་རྒྱག་གྱུར་སྤོང་བ་ལ་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ལྟར་གྱི་རང་
 སྤོང་དང་གཞན་སྤོང་གཉིས་སྤྱི་ཁ་ཚོན་ཚོན་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོང་མེ་རང་གིས་རང་
 གསལ་བ་བྱེད་པ་དང་རང་ལས་དོན་གཞན་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་
 ཞེས་ཀྱང་མར་མེ་གསལ་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་ཞེས་པ་བཞིན་ལོ། །ཅི་
 རྩེ་མར་མེ་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤྱོད་པ་རང་གིས་རང་
 བསྐྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྤང་བ་དང་བྲལ་པའི་སྤྱོད་ཁྱད་གི་བྱུང་གསལ་
 གསལ་བར་མཐོང་བ་ལ་གོགས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་སྤྱི་བྱེད་ཀྱིས་
 སྤྱི་བས་ནས་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ལོ། །ཅུ་ཤེ་ལས། མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་
 དཔོན། །གལ་ཏེ་སྤང་བར་བྱེད་གྱུར་ན། །སྤྱོད་པའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དཔོན། །སྤྱི་བ་
 བར་འགྲུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ལྟར་ན་སྤྱི་བྱེད་
 སྤོང་བ་དང་སྤྱིས་ཀྱི་ཐུན་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ཚུན་
 ལྟོས་མེད་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྲུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འགྲུར་དགོས་
 པའི་སྤྱིར་སྤྱིས་ཀྱི་ཐུན་པས་སྤྱིར་སྤོང་བ་ཐུན་པར་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྤྱོད་
 སྤོང་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུན་ཤེས་ཀྱིས་མཚོན་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤོང་བ་ཐུན་པར་ཐལ་པའི་

ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དམ་བཅའ་དགག་པ་ནི། ལོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་
 རིག་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཁེགས་པ་ཉིད་གྱིས་རང་རིག་ཡོད་པ་ཡང་ཁེགས་ལ།
 གཞན་ཡང་རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ལུལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་
 ཉིད་གྱིས་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་འཇལ་ན་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྣོས་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པའང་ཚད་མ་ལ་མི་སྣོས་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཞན་ཡང་ཁ་ནང་ལྟས་ཀྱི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གང་བ་དེ་ལ་རྟོག་པས་རི་ཅམ་ཡིད་
 གཏད་ཀྱང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྣོག་པ་སོ་སོའི་སྤྱི་འཆར་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
 ལ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ན་སྐྱ་གྱུ་ལྟ་བུ་
 གཅིག་ལ་ཡང་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་
 གཞག་དེས་པར་འཐད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
 བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་བ་གཅིག་མིན་པས། དེ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ལྱང་བར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁས་མི་ལེན་པའི་རང་ལུགས་རི་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ཁ་
 ཅིག་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་གྱིས་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་སྣོབ་དཔོན་རྩེ་བ་གྲགས་པ་
 ཡང་ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་རང་
 གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་རིག་དང་འབྲེལ་བ་བཀག་པའི་འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་འཛོག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྐད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་རང་རིག་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་མི་སྣོས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། རང་རིག་པ་མེད་པར་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་

ལྷར་སྒོན་བར་འགྱུར་དོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བ་སྐྱེ་བར་གསུངས་
བ་ལ་དངོས་སུ་བསྒོན་བར་ཟད་དོ། །

འོན་རང་ལུགས་ལ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་བ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་
རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདྲུག་པ་ཅ་འབྲེལ་ལས་རྒྱས་བར་གསུངས་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གོ་བདེ་
བར་སྐྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ལ་ནང་ལྟ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་
བལ་བའི་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་སྐྱོང་བ་མེད་ཀྱང་། ངས་སྲར་ལྷན་ལ་སྒོན་པོ་
འདི་མཐོང་ངོ་སྤྲུལ་བའི་དྲན་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྲར་ལྷན་ལ་སྒོན་པོ་མཐོང་
བའི་མིག་ཤེས་དང་སྤྱིས་དྲན་བའི་ཤེས་བ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་
ཞིང་། ངའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བས་ངས་མཐོང་བར་འདོག་ཏུས་ལ། སྲར་མིག་
ཤེས་དེས་མཐོང་བའི་དོན་དང་སྤྱིས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་དེས་དྲན་བའི་དོན་གཉིས་དོན་
གཅིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲ་བའི་དྲན་ཤེས་སྐྱེས་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ལེགས་བར་གྲུབ་པོ། །

དཔལ་ལྷན་ཞེ་བ་སྤྲུལ་ནི་ཚུལ་གཞན་དུ་བཤད་དེ། སྐྱོད་འདྲུག་ལས། གལ་ཏེ་
རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། རྣམ་ཤེས་རི་ལྟར་དྲན་བར་འགྱུར། ཞེས་སྐྱོགས་སྲ་མ་སྲར་
ལྷར་བཞོད་ནས། དེ་ལ་བྲུབ་བ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར། དུལ་ཅན་སྐྱོང་བའི་རང་རིག་མེད་ཀྱང་དུལ་ཅན་དྲན་བའི་ཤེས་བ་སྐྱེ་བ་མི་
འཐད་པའི་ཉེས་བ་མེད་དེ། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་དྲན་བ་སྐྱེ་བ་ན་དུལ་ཅན་སྤངས་ནས་
དྲན་བ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་
བའི་སྤྱིར་དོ། །སྤྱིས་དུལ་ཅན་འབྲེལ་བར་དྲན་བ་ལ་སྲར་དུལ་སྐྱོང་བའི་དུས་ན་

ཡུན་ཅན་སྤོང་དགོས་པས་མ་ཁུབ་སྟེ། དཔེར་ན་དགུན་གྱི་དུས་སྟེ་གྱི་བས་ལུས་ལ་
སྟུགས་པ་ན་ལུས་ལ་གྱི་དུག་ལྷགས་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྟུགས་པ་སྤོང་གི་དུག་མ་
སྤོང་ལ། དེ་ལས་དུས་ཕྱིས་འབྲུག་གི་སྐྱོ་ཐོས་པ་ན་སྤར་སྟུགས་པ་དེའི་ཆེ་དུག་
ལྷགས་པར་འདུག་སྟུམ་དུ་བྲན་པ་སྟེ་བ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་སྤར་དུག་ལྷགས་པའི་ཆེ་
དུག་མ་སྤོང་ཡང་ཕྱིས་སྟུགས་པ་བྲན་པ་ཉིད་གྱིས་དུག་ལྷགས་པ་བྲན་པ་བཞིན་དུ་
སྤར་ཡུལ་སྤོང་བའི་ཆེ་ཡུལ་ཅན་མ་སྤོང་ཡང་ཕྱིས་ཡུལ་བྲན་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཡུལ་
ཅན་བྲན་པའང་འཐད་དོ་ཞེས་བཞེད་དེ། སྤོད་འཇུག་ལས། གཞན་སྤོང་བ་ན་འབྲེལ་
བ་ལས། །བྲན་འགྲུར་གྱི་བའི་དུག་གཞིན་ལོ། །ཞེས་སོ། །

ད་ནི་འདི་དགྲུང་བར་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྲུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་
དང་ཡིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ལ། ཤེས་པ་དེ་དག་རང་ཉིད་གྱིས་
རང་ཉིད་ཡོད་པར་གྲུབ་ན་རང་རིག་བཀག་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ཤེས་པ་དོན་གཞན་
གྱིས་ཡོད་པར་འགྲུབ་དགོས་ན་སྟུགས་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྲུར་བའི་སྤྱིར། འདི་ཡི་
ཡོད་པ་གང་གིས་ཤེས་པར་འགྲུར། །མ་གཟུང་བར་ཡང་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་
རུང་། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་རང་ལའང་མཚུངས་པར་འགྲུར་བ་ནི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན། དོན་
འདི་ཆེས་རྩོགས་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཡིན་མོད་གྱི། ཁོ་བོས་དཔལ་ལྷན་ལྷ་མ་དམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་བཞེད་པ་དྲི་མ་མེད་པ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོག་
གསལ་ལས། ཚང་མའི་གངས་འཇུག་པ་གཞལ་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
དང་། གཞལ་བུའི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་རྟེན་
པའི་ཚང་མ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སྤྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།

གཞལ་བུའི་གྲངས་ངེས་ཀྱིས་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་འཛོག་ཅིང་། ཚད་མ་ལ་གཞལ་
 བུའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོད་པར་
 འཛོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཞེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བའི་ཚད་མ་འགྲུབ་ཚུལ་ལས་རྒྱར་དུ་རང་རིག་
 གིས་འགྲུབ་པ་འགོག་པའི་ཚིག་གོ། །ཚད་མས་གཞལ་བུ་གྲུབ་པ་ཅམ་གྱིས་ཚད་མ་
 ཡོད་པར་འགྲུབ་པའི་དོན་ཡང་རི་ལྷ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཐོག་མར་གཞན་དུ་སྲིད་པའི་
 དོགས་པའི་མཐའ་ཅུང་ཟད་གཅོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དོན་ནི་སྔ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོན་པོ་གཞལ་བས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅེས་
 བར་སོང་བའི་ཕྱིར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡོད་པར་གྲུབ་
 བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྲུབ་
 བར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེས་དེ་རིག་པ་དང་རྟོགས་པར་ཡང་འདོད་དགོས་སོ་
 ལྷན་དུ་གསུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོ་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་
 རིག་བུ་རིག་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དངོས་སྣ་བ་རང་རིག་འདོད་པ་དག་
 འགོག་པ་ན། ཤེས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་འཛིན་རྣམ་རང་ཉིད་
 ཀྱིས་རང་ཉིད་སྲོང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པས་རི་ཅམ་ཡིད་གཏང་གྲང་རིག་བུ་
 དང་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སོ་སོར་འཆར་རྒྱ་མེད་པས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའི་རྟོགས་ནས་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་རི་ལྷ་བར་མཚུངས་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེས་དེ་རྟོགས་ན་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་གང་རུང་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་དགོས་པ་ལ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་འདོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་གྲུབ་

ཅེས་ཁས་སྒྲངས་ན་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་སྟུང་ན། འོ་ན་རྗེ་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེས་ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་གྱིས་
 ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ལ་འདས་པ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་གང་ལ་རིག་ཤེས་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བུ་
 ཚོས་ཉིད་དེ་དགག་བུ་བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་མ་
 ཡིན་དགག་ཏུ་ཐལ། བདེན་གྲུབ་བཅད་ཅམ་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཤུགས་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཚོས་ཡེ་ཤེས་དེ་སློ་ཡུལ་དུ་འབངས་འདུག་པའི་སྲིར་རོ། །བདེན་པར་མེད་
 ཅེས་བརྗོད་པའི་སྐྱུས་ཀྱང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སློ་ཤུགས་ལ་བརྗོད་བྱུང་འཕེན་
 བར་ཐལ་ལོ། །དེའི་སྲིར་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡོད་པར་ནི་ཤུགས་གྱིས་རྟོགས་ལ་དེ་ཡང་རིག་ཤེས་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་
 སྟུང་ན། དེ་ལྷ་ན་སྐྱུ་གུ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་པའི་སྐྱུས་ཀྱང་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡོད་པ་དེ་ཤུགས་ལ་བརྟན་དགོས་ཏེ་སྐྱ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སློས་དེ་ཡོད་པར་
 ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་སྲིར་རོ། །དེའི་སྲིར་དགག་བུ་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་ཚོས་
 གཞན་ཤུགས་ལ་འབངས་པའང་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་པས་མེད་དགག་ཡིན་པ་ཉམས་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དྲན་པར་བྱོས་ཤིག །རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རིག་
 ཤེས་དེས་རང་བཞིན་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤུགས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡོད་པའང་འགྲུབ་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པ་ལྷ་ཅི་
 སློས། ཡུལ་དངོས་སུ་རྟོགས་པས་ཡུལ་ཅན་ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་འགྲུབ་ན་ཡུལ་ཁོ་རང་
 ཡོད་པ་ཤུགས་ལ་མི་འགྲུབ་པ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདོད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་

ཡོད་པ་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་འགྲུབ་ཀྱི་རིག་ཤེས་ཀྱིས་མི་འགྲུབ་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡང་ཡང་གསུངས་པ་ལྟར་རེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པས་དབུ་མ་པའི་རང་ལྷགས་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཞི་ནས་ཉམས་པར་འགྲུར་རོ། །

ཡང་ཤེས་པ་དེ་དང་དེས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་
ལྷགས་འདི་ལ་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། རིག་ཤེས་ཚད་མ་ཡིན་ན་དོན་
དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དངོས་ལྷལ་དུ་བྱས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཡོད་པ་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་བདེན་གྲུབ་བཅད་པ་
ཚོ་ལྷལ་དུ་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་ཚོས་དངོས་སུ་འཕངས་པར་སོང་བས་མེད་
དགག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། རེས་འགའ་དངོས་རྟོགས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་
པ་ཁས་ལེན་ལ། རེས་འགའ་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གིས་རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་
ཁས་ལེན་པ་ནི་དྲན་པ་རྣལ་དུ་མ་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། འདྲུག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་ཆེན་
མོར། ཚད་མ་འགྲུབ་པ་ལ་གཞལ་བུ་གྲུབ་པ་ཅོམ་ཀྱིས་མི་ཚོག་པར་ཚད་མ་རང་
ལས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་གཞན་དག་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན་གཞལ་བུ་ལ་མ་སྟོས་པར་
ཚད་མ་འགྲུབ་པར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བཞིན་དུ་སྐར་ཡང་ཚད་མ་རང་ལས་
ཚད་མ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་ལྷགས་ལ་འགྲུབ་པ་སོགས་རྣམ་པ་ཤར་མཛད་པ་པའི་
བཞེད་པར་འཆད་པ་ནི་བརྗོད་སྟེ་སྐར་བ་ཡིན་ལོ། །

ཁོ་བོ་ནི་འདི་ལྟར་སྐར་སྟེ། སྟོ་འདྲིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་འདྲིན་མིག་ཤེས་ཡོད་
པར་གྲུབ། རི་ལྟར་གྲུབ་ན་སྟོན་པོ་གཞལ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅེས་མི་སྐྱེའི། སྟོ་

འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བའི་སྡོན་པས་ཀྱིས་ཚང་མ་གཞན་བརྒྱད་མི་
 དགོས་པར་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དངོས་སུ་
 འདེན་ལ། སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྡོན་པོ་མེད་པ་དང་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་སྡོ་འདོགས་བཅད་ནས་
 རྫོང་ཁ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཀྱིས་དེ་དག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་འདེན་ཅུས་པའི་ཚང་མ་ཡིན་
 པས་དྲན་ཤེས་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་ཡོད་པ་ལ་ཚང་མ་ཡིན་ཞིང་། རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་
 ཀྱིས་སྡོན་པོ་དྲན་པ་ན་སྡོ་འཇིན་རྫོ་ཡུལ་དུ་སྤངས་ནས་དྲན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ངས་སྡོན་
 པོ་མཐོང་ངོ་སྤྲུལ་དུ་སྡོ་འཇིན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་དྲན་པ་ཡིན་པས་དྲན་པ་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་དང་སྡོ་འཇིན་གཉིས་ཀ་དྲན་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་སྡོ་འཇིན་མིག་
 ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་སྡོ་
 འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ལོ། །དེ་གཞིན་དུ་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་
 པོ་གཞུང་ཡང་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བ་དེ་ཉིད་འཇམ་པ་ལ་སྡོ་
 འཇིན་མིག་ཤེས་ཚང་མ་མ་ཡིན་གྱི་སྡོ་འཇིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་གཞུང་བ་དྲན་
 པའི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ཚང་མ་མ་ཡིན་ལོ། །འཕགས་པ་སྡོན་པའི་རི་ལྷ་བ་མཁའ་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་
 དགག་དེ་ཉིད་རྩེ་ལ་རྩེ་བཞག་གི་རྩེ་ལ་གྱིས་གཞུང་གྱི། བདེན་མེད་ཡོད་པ་དང་ཡེ་
 ཤེས་རང་ཉིད་ཡོད་པ་གཉིས་གང་ཡང་གཞུང་བ་མ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེས་
 ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དྲན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་དེས་ཚོས་ཉིད་གཞུང་
 བ་གྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་རིག་ཤེས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་

རིག་ཤེས་དེ་ཡོད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལྟུང་པ་ཡིན་ཀྱང་རིག་ཤེས་དེ་
 ཡོད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་རིག་ཤེས་ཀྱིས་ལྟུང་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཅུ་ཤེའི་
 རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། དེ་ལྟ་བུར་བར་དུ་ཚད་མ་གཞན་བརྒྱུད་པ་ལ་མི་སྟོས་པར་
 རིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
 འདོགས་དང་འཛིན་སྒྲུངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྟོ་སྐྱེད་ལུས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་
 གཙོད་པས་རིག་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་འདོགས་གཙོད་མོད་ཀྱང་རིག་ཤེས་ཀྱིས་སྟོ་
 འདོགས་དེ་བཅད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་དང་བཅས་ནས་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་ཤེས་
 ཚད་མར་འཛོག་ཚུལ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ཆེན་མོར་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གཞལ་བར་ལྟུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་ལྟུང་པའི་
 ཚུལ་གསུངས་པ་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱེགས་ནས་འཆད་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ལ། འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་དུ། སྟོན་པོ་ལྟུང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོ་འཛིན་དེ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡུལ་
 འབྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་འབྲས་པ་ཡིན་གྱི་སྒྲར་ཡུལ་ཅན་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་གཞན་
 དག་འདོད་པ་ལྟར་སྟོང་བའི་དབང་གིས་འབྲས་པ་དེ་འབྲུང་བ་མིན་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་
 དང་། དེ་ལྟར་ན་སྟོ་འཛིན་ནི་གཞན་ལུགས་ལྟར་རང་རིག་གིས་མི་འགྲུབ་ཀྱི་དབང་
 པའི་མཛོན་སྲུང་ཚད་མས་ལྟུང་པར་བརྟེན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་སྟོ་འཛིན་ཀྱིས་
 སྟོ་འཛིན་གཞལ་བ་དང་། སྟོ་འཛིན་ཡོད་པ་ལ་སྟོ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཚད་མར་སོང་
 བར་སྟོན་པ་མིན་གྱི། སྒྲ་མ་ནི་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་དང་ཕྱི་མ་ནི་སྟོ་འཛིན་ཡོད་པ་ནི་
 སྟོ་འཛིན་དབང་མཛོན་ཚད་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་བརྟེན་ཏེ་ཞེས་བུ་བའི་དོན་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་གཉིས་སྒྲར་དང་སྐྱབ་པར་འཛོག་སྒྲར་གྱི་དབང་ཤེས་ལ་སོགས་

བ་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་དང། སྐྱ་རྟོག་འདྲིམ་རྟོག་པ་དང་བདག་འདྲིམ་གཉིས་
 ལ་སོགས་བ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་རང་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་སུ་སྤང་བ་དང་སྐྱ་
 རྟོག་པར་སྤང་བ་སོགས་ཀྱི་སྤང་ཆ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
 སྤང་བ་དེ་དང་དེ་གཞལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་དང་དེ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཚུལ་སྤང་དང་
 འབྲེལ། ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སློབ་ལམ་རྣམས་
 ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་སུ་སྤང་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྤང་
 བའི་སྤང་ཆ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཆ་དེ་འུགས་ཡུལ་དུ་
 རྱེད་ན་ཚོས་ཉིད་དངོས་སུ་སྤང་བའང་འགལ་ལ། དངོས་ཡུལ་དུ་རྱེད་ན་དེ་ལ་གཉིས་
 སྤང་ཡོད་དགོས་ཏེ་དེ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན་སོང་བ་འགལ་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ལས་གཞན་པའི་སློ་བཅའ་གཞི་ལ་དེ་གཉིས་གཞི་མ་ཐུན་དུ་འདུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བ་བྲན་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་
 ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ཡོད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་སྤང་བའི་སྤང་ཆ་གསུམ་ཀ་འབྲུབ་
 བ་ཡིན་ནོ། །རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་འབྲེལ་བའི་གཞི་བདེན་གཉིས་བཤད་པ་ལ།
 དབྱེ་གཞི། སྐྱ་དོན། གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་བཞི།

དང་སོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚམ་དབྱེ་ཚམ་དབྱེ་གཞིར་བྱ་སྟེ། ཡབ་སྲས་འཇལ་བའི་
 མདོ་ལས། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་གཉིས་
 ཐུགས་སུ་རྒྱད་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་འདིར་

ཟད་དེ། དེ་ཡང་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྒོར་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་གཞིགས་མཁའི་ལེགས་
 བར་མངོན་དུ་བྱས་པས་དེའི་སྲིར་ཐམས་ཅད་མཁའི་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་སོགས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྒྲོད་འཇུག་གི་
 དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་ལོག་པར་སྐྱ་བ་སྐྱེ་བ་ཏུ་ས་སྲུ་མངོ་འདི་ཉིད་བྱངས་
 ཅས་ཤེས་བྱ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞིར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིར་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་མཁའི་བཞིན་དུ་བསྐྱར་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་
 དང་། ཚོས་རྣམས་ལ་གནས་ལུགས་སྲུ་གྲུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དགོས་པས་ཀ་
 བུམ་སོགས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་འདི་ཉིད་གནས་ལུགས་སྲུ་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། སོ་སྐྱེ་
 དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྤང་ཚུལ་ལ་ཁྲད་པར་ཅུང་ཟད་
 གྲང་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །

འོན་སྒྲོད་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་
 སྲུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན། །སྟོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་
 གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ། སྟོ་
 བེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པ་འགོད་པར་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཁྲབ་པ་
 འཇུག་པ་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཀར་བ་དང་སོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྐྱར་ནས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་སྐྱམ་ན། དོན་དམ་བདེན་
 པའི་ངོ་བོ་ནི། གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་སྟོ་ཡི་སྒྲོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་
 དོན་ནི་དོན་དམ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། སྟོ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ནི་
 ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། ཅེས་འཆད་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇུག་པའི་

མདོ་བསྐྱབ་བདུས་སུ་ཤངས་པ་ལས། དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱོང་པར་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པས་གཟིགས་སོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པ་
 ལྟེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། མ་བསྟན་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྦྱོང་འཇུག་ཏུ་བཀོད་པར་
 ལྟར་བའི་སྲིར་དོ། །དེ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་ཤུང་གསུམ་སེལ་
 བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་ཏེ། གཞི་གང་ཞིག་རླུན་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་དབྱེད་ན་
 མི་སྐྱ་བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་རྣམ་པར་བཅད་དགོས་པའི་སྲིར་དང་།
 བསྐྱེའི་སྐྱ་པན་ཚུན་སྤངས་པའི་དངོས་འགའ་ཡིན་པའི་སྲིར་དོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་དབྱེ་མ་སྤང་བ་ལས། པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཚོས་དག་ནི་ཅིག་ཤོས་དགག་པ་གཞན་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་གཉིས་
 ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤོགས་སུ་རྫོགས་པ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། གང་ཞིག་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་པན་ཚུན་
 སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་དག་པན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་དག་ཡིན་
 ནོ། །གང་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྤང་སོ་
 གཞན་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེན་ན་ལུས་ཅན་དང་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་འགའ་གཅིག་ཡོངས་སུ་
 བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་རྣམ་པར་གཙོད་དགོས་པ་ནི་ཐལ་རང་སྤྱི་ལུགས་ལ་ཡང་ཁྲད་
 པར་མེད་དོ། །དེའི་སྲིར་ཡབ་སྐུས་མཇུག་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་མཁྲུན་

བས་གཞན་ལ་མ་གསན་བར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྟོན་བར་མཛད། །གང་
ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་ནམ་ཡང་མ་མཆིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོན་པར་བདེན་པ་བཞི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་རི་ལྟར་བསྐྱུ་སྐྱམ་ན། འགོག་བདེན་དོན་
དམ་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པའི་
རང་འགྲེལ་ལས། དེའི་སྤྱིར་བདེན་པ་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
བཞི་པོ་ག་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། ཞེས་པའི་བྱི་བ་བཀོད་ནས། ལན་འདེབས་པའི་སྐབས་སུ།
དེ་ལ་སྐྱབ་བསྐྱལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་རང་གི་ངོ་
བོའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང། རིགས་པ་རྒྱལ་ཅུ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་
གསུངས་པའི་སྤྱིར་བོ། །

ཁ་ཅིག་འགོག་བདེན་ཚོས་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
སྟོན་པ་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་སྟོ་བྱར་གྱི་རི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང།
གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་པ་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བདེན་
པར་བྱུབ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱབ་བཞི་བྱུབ་པ་ཆེས་འཇུག་ཏེ། ལུས་
མེད་རི་བོང་རྩ་མེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་པ་
བྱུམ་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་བྱུམ་པ་ཤེས་བྱ་ལ་སྲིད་ཅིང། དགག་བྱ་
གང་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོན་པ་རི་བོང་རྩ་མེད་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་རི་
བོང་གི་རྩ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་བོ། །འགོག་བདེན་དོན་དམ་བདེན་པར་

འདོད་པ་ནི་ཐལ་འགྲུང་བའི་ཁྱད་ཚོས་མ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་པ་ཐལ་རང་གང་གི་ལུགས་
 ལ་འང་ཁྱད་མེད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སྲུང་
 ཏུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་བར་ཚད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤངས་ས་ཤོན་སྤངས་པའི་
 འགོག་པ་མངོན་ཏུ་བྱས་པར་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིར་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་
 དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་
 དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ནས་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཉིད་
 རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུར་སྐྱུས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བའི་སྲིར་དང་། ལུགས་དེ་ལ་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་
 དོན་དམ་པའི་སྐྱུ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྐྱུ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱུར་གསུངས་པའི་
 རྣམ་གཞག་ཁས་སྐྱབས་ཏུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་
 འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་བ་དག་ལས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་སྣོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་སྤེ་བ་འགྲེལ་མེད་ཏུ་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་རྫོགས་ལོ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་སོགས་
 དེ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ཞིང་འགོག་བདེན་
 རྗེའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་མ་རྒྱས་པ་ལུགས་སུ་འཚངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ལ། འཇུག་
 པའི་རྣམ་བཤད་ཏུ་རྗེ་ཉིད་གྱིས། འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་སྐྱ་བའི་མཐའ་མ་
 ཚོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་རང་རྒྱུད་པ་
 རྣམས་ལ་གསུང་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཏུ་ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་ལ་འགོག་
 བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་པ་བྱུང་བའང་མ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་
 འཚད་པའི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་སྐྱུ་བའི་མཁམ་པ་བརྗོད་མ་ཐག་པ་དེ་དག་ལ་གསུང་བ་

ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་དེ་ཐལ་རང་གི་བྱུང་བར་དུ་སྣོན་ནི། འགོག་བདེན་ཚོས་
ཉིད་མིན་བར་ཐལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་ཚོས་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་
གཞི་མ་གྲུབ་ལ། དགག་བྱ་གང་བཅད་པས་འགོག་བདེན་དུ་འཛོག་པའི་དགག་བྱ་དེ་
མ་གཞི་གྲུབ་པའི་སྲིད་ཞེས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན་བྱུང་བ་མེད་ཀྱི་རང་རྒྱུད་པ་
ལྟར་ན་བྱུང་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་དགོས་བར་འགྱུར་ལ། གཞན་རང་རྒྱུད་པའི་
ལུགས་ལ་འང་འགོག་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་སྐྱོད་ན་ལ། རོན་དམ་བདེན་པའི་སྐྱོད་ནི། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་པལ་
ཚེ་བ་དག །དམ་བ་ཞེས་བ་རི་ལྟ་བ་མཐུན་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་བ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་དང། རོན་ཞེས་བ་དེའི་ལྷལ་ལ་འཆད་ཀྱང། འདིར་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། རོན་
ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་བ་ཡང་ཡིན་བས་རོན་དམ་བའོ། །དེ་ཉིད་བདེན་བ་ཡིན་བས་
རོན་དམ་བདེན་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རོན་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་དམ་བའམ་
ཡང་དག་བ་ཡིན་བས་རོན་དམ་དང། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ཤིང་སྣང་ཚུལ་
གཞན་དུ་སྣང་བའི་སྐྱོན་ས་འདི་གཉེན་ལ་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་བར་དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་མི་
སྐྱུ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་བདེན་བའོ། །དེས་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདེན་བར་གྲུབ་པས་སྣོད་
ཞེས་པའི་བདེན་བ་དང། རོན་དམ་བདེན་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་རྒྱར་གྱི་བདེན་བ་གཉིས་
བྱུང་བར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། དེའི་སྲིད་རིགས་བ་དབྱུག་ཅུ་བར། ལྷ་འདས་བ་བདེན་
གཅིག་སྟེ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལོག་བར་སྣང་བས་བྱིས་
བ་ནམས་ལ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་བ་ཡིན་བ་དེ་བཞིན་དུ། ལྷ་འདས་ལས་འདས་བ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རོ་མོ་ཁོ་ནར་གནས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རོ། །དེ་

ནི་ཕྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདུས་བྱས་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རོ་བོར་ནམ་ཡང་མི་སྤང་རོ། །དེའི་
ཕྱིར་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་རྟག་ཏུ་སྤྲུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཁོ་ནས་བདེན་པ་དམ་པར་གསུངས་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་
སོ། །སྤང་འདས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་
འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྤང་འདས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ཀྱིས་འཇོག་དགོས་པ་མི་འགའ་ཉེ། དཔེར་ན་སྤྲུ་ཉན་ཤེས་
ཀྱི་རྟེན་དོན་དང་། མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟེན་དོན་ཡིན་ཀྱང་། སྤྲུ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
པར་རྗེས་དཔག་གིས་རྟེན་པའི་སློབ་ནས་བཞག་དགོས་པ་བཞིན་རོ། །

ཁ་ཅིག་ །དོན་དང་དམ་པ་དང་བདེན་པ་གསུམ་གཞི་མ་ཐུན་གྱི་བསྐྱེ་བར་ཁས་
ལྷངས་ནས། བདེན་པའི་སྤྲུ་དོན་གཉིས་ལ་འཇུག་སྟེ། མི་སྤྲུ་བ་ལ་བདེན་པའི་སྤྲུས་
བརྗོད་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ལ་བྱུབ་པ་ལ་བདེན་པའི་སྤྲུས་བརྗོད་པའོ། །སྤོང་བ་ཉིད་
ལ་བདེན་པའི་སྤྲུས་བརྗོད་པ་ནི་དང་པོའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དགག་བྱ་མ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྲུ་ཞིང་། ཡང་སྤོང་བ་ཉིད་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་རྩུབ་པ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་སྤྲུ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་བཟད་པའི་དངོས་འགའ་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཉེ།
རྩུབ་པའི་དོན་བསྤྲུ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདེན་རྩུབ་གཉིས་དངོས་སུ་ཕན་ཚུན་
སྤངས་ཉེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་ཤེས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གང་
ཞིག །བསྤྲུ་བ་དེ་ནི་རྩུབ་ཞེས་གསུངས། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྤྲུ་བའི་ཚོས། །དེས་
ན་དེ་དག་རྩུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་ལས། འདུ་བྱེད་
ཐམས་ཅད་རྩུབ་པ་སྟེ་བསྤྲུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲིག་རྒྱུའི་རྩུ་བཞིན་

ལོ། །གང་ཞིག་བདེན་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱད་པ་ལས་
འདས་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱེདོན་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་སྐྱེད་བཤད་པའི་གཞིར་གྱུར་
བ་ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་པའི་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་དེའི་ངོ་བོ་བདེན་
པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྲུ་ཞིང་སྐྱེད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་རི་ལྗར་གནས་པ་ལྗར་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱིབ་པའི་སྤྱིར་ངོ། །དེ་ཡང་ཚོས་
དེའི་སྐྱེད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚང་ན་ཚོས་དེའི་སྐྱེད་བཤད་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཀྱང་།
ཚོས་དེའི་སྐྱེད་བཤད་གཞི་ཡིན་པ་ལ་ཚོས་དེའི་སྐྱེད་བཤད་གཞི་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་སྟེ།
དཔེར་ན་མཚོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྐྱལ་པ་ལ་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཚང་
བས་མཚོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེད་བཤད་གཞི་ཡིན་ཀྱང་འདྲུག་གཞི་ཡིན་ན་མེ་ཏོག་ཡིན་དགོས་
པ་བཞིན་ལོ། །དེས་ན་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་ཏོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་སྐྱེད་བཤད་གཞི་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེད་བཤད་གཞི་མ་ཡིན་ལ། ཚོས་ཉིད་ལྟ་བུ་བདེན་འདྲིན་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། སྐྱེད་བཤད་ལ་
ཁྲབ་པ་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལག་ལྷན་བཞིན་ལོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་སྐྱེད་
བཤད་རྒྱལ་འདི་ནི་འདྲུག་པ་ལས། གཏེ་སྤྱུག་རང་བཞིན་སྐྱིབ་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། ལྷན་པས་དེར་རང་འབྲེལ་དུ། དེ་ལྟར་དེ་
ཤིག་སྤིང་པའི་ཡན་ལག་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་
པའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་
བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཡང་རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉོན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ཉོན་ཐོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་སྤངས་པ་འདུ་བྱེད་གཟུགས་བརྟན་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འབྲ་བར་གཞིགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བཙུག་མའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྣོ་མ་བཟང་པའི་སྲིད་
 རོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ནི་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ནི་
 སྐྱུ་མ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་རྣམས་སོ་སོ་
 སྐྱུ་བའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་ཉོན་ཐོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་དེག་པ་སྤངས་པའི་
 འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 མེད་པའི་སྲིད་རོ། །ཞེས་བསྟན་པར་སྐྱུ་བ་ནི་བབ་ཚོལ་སྟེ། ལྷོ་དེའི་དོར་ཀུན་རྫོབ་མ་
 ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སློ་དེས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པ་འགོད་ན་འགལ་བྱུང་ཡིན་
 བའི་སྲིད་དང་། སོ་སོ་སྐྱུ་བའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་བདེན་པར་སྤང་བ་དེ་འཕགས་
 པ་དེ་དག་གི་དོན་མེད་པའི་སྐྱུ་བ་བྱེད་དུ་དེ་ཉིད་འགོད་ན་བྱུང་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་
 པའི་སྲིད་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་མེད་ན་གཞི་མ་གྲུབ་པར་
 ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་སྲིད་རོ། །

དེས་ན་འགྲེལ་བ་དེའི་དོན་ནི། འཕགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སློ་གང་གི་དོར་
 བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་པ་མེད་དེ། དེ་དག་གིས་
 བདེན་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་གཟུགས་སོགས་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་
 གཞིགས་གྱི་བདེན་པར་ནམ་ཡང་མ་གཞིགས་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ།

མྱོད་ཤེས་བདེན་པར་མ་གཟིགས་ཀྱང་དེའི་རོ་ན་མོ་གཞན་གྱིས་བདེན་པར་མཛོང་བ་
 མེད་མི་དགོས་སོ། །ཀ་བྱུམ་སོགས་ཀྱི་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་ཀ་བྱུམ་སོགས་
 དབྱ་མའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་བྱུབ་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱི་རྫོང་བདེན་
 པ་ཡིན་པར་དབྱ་མ་པའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚད་མས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དབྱ་མ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྫོང་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཚད་མས་བྱུབ་ན། ཚོས་དེ་
 ཀྱི་རྫོང་ཡིན་པར་ཚད་མས་བྱུབ་དགོས། དེ་བྱུབ་ན་རྩུན་པ་ཡིན་པར་བྱུབ་དགོས།
 དེ་བྱུབ་ན་བདེན་བྱུབ་ཡིན་པ་དེས་ཁེགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྫོང་བདེན་པ་
 ཞེས་པའི་རྫོང་བདེན་པ་དང་། རྫོང་བདེན་པ་ལྟར་ལོང་ཅེས་པའི་རྫོང་བདེན་པ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་
 ལྟེ། མོ་རྫོང་བདེན་པ་བདེན་པ་འདྲིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རོ་ན་བདེན་པས་རྫོང་བདེན་པར་
 བརྗོད་ཅིང་། རྫོང་བདེན་པ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་ཡོད་པར་རྟེན་པས་རྫོང་བདེན་པ་ལྟར་
 བར་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྫོང་བདེན་པ་ལྟར་ལོང་ལྷན་སྐྱེས་
 དང་། རྫོང་བདེན་པ་གཉིས་པ་རྫོང་བདེན་པ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་
 བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་བཤའ་བ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། འཇུག་པ་ལས། དངོས་རྟེན་རོ་སོ་
 ཉིད་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་རྫོང་བདེན་
 པ་དང་དོན་དམ་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རོ་སོ་ཡོད་ལ། རོ་སོ་ཡོད་ན་རོ་སོ་གཅིག་དང་
 ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ཏེ། ཡོད་ན་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱ་མ་མང་སོ་དག་བདེན་གཉིས་རོ་སོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་བའི་བདེན་གཉིས་གཞི་མ་བྱུབ་པར་སྐྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་

གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དང་གང་རྒྱུད་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཐ་དང་ཡིན་ན་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། ངོ་བོ་ཐ་དང་ལ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་དང་། ཚོས་ཉིད་འདུས་མ་བྲས་ཡིན་པས་དེ་དང་དེ་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་རྟོ། །འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་ན། ཚོས་ཉིད་ཚོས་ཅན། གུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གུན་རྫོབ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་སྲིད། མ་ཐུབ་ན། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཐལ་བ་དགག་ཏུ་མེད་དོ། །འདོད་ན། འི་མ་སེམས་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་མི་རྒྱུད་དུ་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཚོས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེའི་སྲིད་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་ཅིང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྲུབ་པ་བྲས་མི་རྟག་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྒྱུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས། གུན་རྫོབ་ལས་ནི་ཐ་དང་པར། དེ་ཉིད་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་སྣང་བ་ཉིད་དུ་བཤད། སྣང་ཉིད་ལོ་ན་གུན་རྫོབ་ཡིན། མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་པའི་སྲིད། བྲས་དང་མི་རྟག་དག་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོ། །

ཁ་ཅིག་ན་ལེ། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་ཅིས་པ་ཡང་རྟོག་གཏེ་བརྟེན་ཡིན་གྱི་གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྱུང་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་པ་འཐད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གུན་རྫོབ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པ་ན་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པར་འབྱུང་བའི་སྲིད་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་སྲིད་ཏེ། གཉིས་ཀ་ལ་ངོ་བོ་ཡོད་ན་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་འབྱུང་རྟོ་ཞེས་སྐྱེས་ནས། རང་ལུགས་ནི་བདེན་གཉིས་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དང་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དང་ཅིས་པ་ཡང་རྟོག་གཏེ་བརྟེན་ཡིན་གྱི་

གཞུང་ལུགས་འདིར་མི་འབྲུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མེད་
 །ཀྱང་དོན་ཚང་ངོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །དོ་བོ་གཅིག་
 བ་སྐྱེ་འགག་མཚུངས་པར་སྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། ཐ་དད་པ། །མེད་ན་ཅིག་ཅར་
 སྐྱེ་འདིག་འགྲུང། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་
 བས་དོ་བོ་གཅིག་ན་གཅིག་ཡིན་དགོས་སོ་སྐྱམ་དུ་འབྲུལ་པའི་ཐུན་སྐྱེལ་ཏེ། བུམ་པ་
 ཤེས་བྱ་དང་དོ་བོ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། ཐ་དད་ན་བུམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །དོ་བོ་གཅིག་ན་བུམ་པ་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པ་ན་ཤེས་བྱ་འདྲ་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པར་
 འགྲུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་དོ་བོ་མེད་པར་སྐྱབ་པ་
 ཡང་། རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་པ་ནི་སྣོང་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་སྐྱུས་པའི་རང་གི་ཚིག་
 ལ་ཚོ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། གཉིས་
 ཀ་ལ་དོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་གནས་ལུགས་གཉིས་སུ་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། རང་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་དགག་
 བྱང་གྲུང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྐྱབ་ནི། དོ་བོ་ཡིན་ན་རྟགས་ཀྱི་
 དགག་བྱང་གྲུང་པའི་དོ་བོ་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །

བཞེན་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་
 བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོན་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དེ་རྟོན་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་
 བྱེད་དུ་སོང་བ། ཀུན་རྗོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། རྟོན་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དེ་
 རྟོན་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་དུ་སོང་བ། ཞེས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་སྐྱོན་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱ་ས་
 བར་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། འབྲིང་དུ་སྐྱེ་བ་དངོས་པོ་སྣང་བ་ཉིད། དངོས་པོ་
 མེད་པ་སྣང་བ་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཉིད། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྣང་བ་ཉིད་བཞི་དང་།
 མདོར་བསྡུས་ན་གང་ཟབ་དང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ལས་
 གསུངས་ལ། རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ལས་འབྲུང་པའི་ཚུལ་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། རྒྱེ་
 བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་
 བར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་དང་། དབྱེ་བ་སྣང་བ་ལས། དེ་ལྟར་ན་རྒྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་
 དོན་དམ་པ་དང་མ་སྐྱེན་པའི་སྤྱིར། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱའི་དངོས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་སུ་ནི་དོན་དམ་པ་སྣོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དོན་དམ་དངོས་དང་། མ་སྐྱེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་ལས། གང་གི་ངོ་
 བ་གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ལོག་པའི་སྣོན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མདོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པའི་རིག་ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་ཅུང་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རིག་ཤེས་རྗེས་དབག་ལྟ་བུའི་རྟོག་བཅས་ནི་རང་གི་སློང་ངོར་བདེན་འདྲིན་གྱི་
 སྣོས་པ་གཙོ་བོ་རུས་ཀྱང་གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་གཙོ་བོ་མ་རུས་པས་སྣ་མ་ལ་ལྟོས་ན་
 དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེན་པ་ཅུང་གྱི་དོན་དམ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་རིག་ཤེས་ལ་དོན་དམ་
 དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་དངོས་དང་མ་སྐྱེན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷ་གྲུ་
 བདེན་མེད་དེ་ཉིད་སྤྱིར་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
 ངོ་བོ་བདེན་པ་དང་གཉིས་སྣང་གི་སྣོས་པ་གཉིས་ཀ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཆར་
 ཚུལ་ལ་ལྟོས་ན་རིག་ཤེས་རྗེས་དབག་གི་སྣང་ངོར་སྣོས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་བཅད་པའི་

དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་འདྲི་ལ། བདེན་མེད་ལྟ་བུའི་མེད་དགག་དོན་
དམ་དངོས་དང་། བདེན་མེད་དང་སྤྱི་བྱ་ཚོགས་པའི་མ་ཡིན་དགག་ལྟ་བུའི་མཐུན་
པའི་དོན་དམ་དུ་འདྲི་བ་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་འབྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་
སོ། །

གཉིས་པ་ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། བདེན་
གཉིས་ལས། ལྷན་དུ་འབྲེལ་དོན་བྱེད་དག །རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་དང་མི་རྒྱུས་ཕྱིར། །ཡང་
དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡང་དག་ཀྱུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་གཉིས་སུ་བཞེད་ལ། འདི་དག་གི་ལུགས་
ལ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྲབ་པས་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
ལོག་པའི་ཀྱུན་རྫོབ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་མི་འབྱེད་ཀྱི་
ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དོ། །

ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ནི། འདྲུག་པ་ལས། གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་བྱུག་
རྣམས་ཀྱིས། །གཟུང་བ་གང་ཞིག་འདི་གཞེན་གྱིས་རྫོགས་ཏེ། །འདི་གཞེན་ཉིད་ལས་
བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་ནི། །འདི་གཞེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། འདི་གཞེན་གྱི་ཤེས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱི།
རང་ལུགས་ལ་མི་འབྱེད་ལ། དེ་ཡང་འདི་གཞེན་གྱི་ཤེས་པོ་ན་ཡང་ལོག་གི་དབྱེ་བ་
གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། འདི་གཞེན་གྱི་ཤེས་པོ་ན་ཡོད་པའི་དབྱེ་བ་དེ་ཐལ་འགྲུར་བ་རང་
ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་
པ་འདི་གཞེན་གྱི་ཤེས་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཐལ་འགྲུར་

བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ཞེས་འཆད་བ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་ཀྱུན་རྗེས་
 བདེན་པའི་རྣམ་གཞག་གྲང་རང་ལུགས་ལ་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་བྱེད་བ་འདིག་
 རྟེན་གྱི་ཤེས་འོ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིག་རྟེན་ཤེས་འོ་
 བ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅེས་བ་ཡང་། འདིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྟན་སྐྱེས་རང་
 ག་བས་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འདིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྙད་
 པའི་ཚད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་བ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མས་གྲུབ་
 པའི་དོན་དུ་ཁས་སྒྲངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་འོ་ཞེས་སློ་བ་ནི་རིགས་པ་
 སློ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་རྣམས་
 འདིག་རྟེན་པའི་སློ་གང་གི་འདིན་སྙངས་ཀྱི་འོ་བ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་སློ་ནི་བདེན་
 འདིན་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཚུལ་གོ་བདེ་བར་བརྗོད་ན་
 འདི་ཡིན་ཏེ། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མིག་ཤེས་ལ་བྱུང་
 བཞིན་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་མིག་ཤེས་དང་བྱུང་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་ཀ་ཡང་
 སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདིག་རྟེན་པ་རང་ག་བ་དག་གིས་གྲང་རྟོགས་ལ། བྱུང་
 བཞིན་ནི་ཆ་གང་གི་སློ་ནས་གྲང་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་འདིག་རྟེན་པ་རང་ག་བ་
 དག་གིས་རྟོགས་མི་རུས་འདིག་རྟེན་པ་རང་ག་བའི་ཤེས་འོ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤང་བ་
 ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། ཐལ་འགྲུང་བ་རང་ལུགས་ལ་བྱུང་བཞིན་དང་
 གཟུགས་བརྟན་ལ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་མ་གྲུབ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཉིས་ཀའང་སྤང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་
 འོ་ན་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་དང་རྒྱ་བ་གཅིག་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྤང་བ་

གཉིས་ཀ་ཡང་ལོག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་རི་ལྷོང་དུ་མ་གྲུབ་པར་དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་གཏན་ནས་མ་ལྟོས་པར་སློབ་བྱུང་གི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སློབ་རང་ག་བས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀ་
 ལུམ་སོགས་དང་དེར་སྤང་གི་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀ་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་སློབ་བྱུང་གི་འཁྲུལ་རྒྱས་མི་བསྐྱད་པའི་འཛིག་རྟེན་
 པའི་སློབ་རང་ག་བའི་ངོ་ན་རི་ལྷོང་སྤང་བ་ལྷོང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་རི་ལྷོང་སྤང་
 བ་ལྷོང་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལ་ངེས་པར་
 རག་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་
 གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ན་ཡང་དག་ཀྱང་
 རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྷན་སྐྱབས་བས་གང་
 དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་གི་སྐྱེ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་ནས་ཁས་སྐྱེས་
 དུ་མི་རུང་སྟེ། འཛིག་རྟེན་པའི་སློབ་རང་དགའ་པའི་ངོ་ན་ཀ་ལུམ་སོགས་ཀྱང་རྫོབ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་གང་གི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སློབ་དེའི་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་རྒྱན་པར་འཛོག་པ་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཐལ་འགྲུར་བ་རང་ལུགས་ལ་ཀྱང་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཀྱང་རྫོབ་ལ་ཡང་དག་
 པ་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མི་རུང་བར་ཐལ། ཀྱང་རྫོབ་ལ་རི་ལྷོང་སྤང་བ་ལྷོང་
 གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀྱང་རྫོབ་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཅམ་
 དུ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་ནས་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་བས་བྲུབ་པའི་

ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་བསྐྱབ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་
ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་ཡིན་ན། ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་ཡང་རྒྱན་པ་ཡིན་པས་
ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཐ་སྙད་དུ་བདེན་གྲུབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲུབ་སྟེ། བདེན་
རྒྱན་པའི་ཚུལ་སྤངས་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་
དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་རྗེས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཐལ།
སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆར་ན་གཟུགས་རང་ངོས་ནས་
ཚུགས་སུ་བ་དུ་གྲུབ་པ་སྤང་སྤང་བ་གང་ཞིག། །མིག་ཤེས་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་
ཕྱིར། ལུང་སྲ་མ་མ་གྲུབ་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལུང་གྱི་མ་མ་གྲུབ་ན་
ཐལ་བ་སྲ་མ་ལ་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་ཀུན་རྗེས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་
སྲ་སྟེ་བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
ཡང་ལོག་གཉིས་སྲ་སྟེ་བའི་ནང་ནས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་
ཡོད་ན་སྤང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡོད་པར་གདོན་མི་བ་
བར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་འདོད་ན། ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འདོད་
བཞིན་དུ་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་མི་སྲིད་
པར་ཡང་ཁས་ལེན། རང་ལུགས་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སྲ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འཐད་པར་
ཡང་ཁས་ལེན་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་གི་འང་གཉིང་མ་ཕྱིན་པའི་ཚུན་སྐུལ་ལོ། །དེ་
བས་ན་ཐལ་རང་གཉིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་

བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི། གུན་རྫོབ་ཀྱི་གཞི་སློབ་ཡིན་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱེད་པར་ལ་སྤྱད་ཅིང་། དེ་ཡང་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྤྱབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་འདོད་མི་འདོད་ལ་སྤྱད་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །དེ་
 ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་པའི་གུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ནི་
 འཛིག་ཉེན་གྱི་ཤེས་རོལ་གནས་པ་དང་། དབྱེ་མ་བ་རང་གི་ལྷ་བ་ལ་གནས་པ་གང་
 གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
 སྤྱབ་པ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། གུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་འབྱེད་ཀྱི་
 བྱེད་པར་གྱི་དབང་གིས་རྗེས་སྤྱབ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་
 ལ། གང་དག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་ཅམ་དུ་རྗེས་སྤྱབ་ཁས་ལེན་ནོ་
 ཞེས་སྒྲ་བ་ནི། ལུགས་འདི་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་ལ་
 འཛིག་པའི་ཚུལ་ལ་སློ་ཁ་མ་སྤོགས་ཤིང་། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། ས་བཅུ་
 པའི་མདོ་རྒྱས་པར་བྱངས་པའི་མཐའ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་བཅས་པ་སུ་
 ཞིག་དེ་ཉིད་ལས་བཅས་པའི་ལྷང་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་
 ཉོག་པར་བྱེད་དེ་ཡོངས་སུ་ཉོག་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ལྷ་བས་བྱས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་མེད་པས་རྗེས་ཤེས་ཅམ་ལ་ཆགས་པའི་སློ་ནས་གཞན་
 ཀྱི་དབང་གི་བྱས་པ་སོ་མ་བཏང་བར་ཚུ་དང་འབྲ་བ་སྤྱད་ནས་རང་གི་སློ་སྤོས་ཀྱི་
 ཚུལ་ངན་པའི་ཕྱིར་འཛིག་ཉེན་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཛིག་ཉེན་ཁོ་ན་ལ་སྤྱབ་པ་
 འཇུག་ཤིག་སོང་ཤིག་སྤོས་ཤིག་ཚོལ་ཤིག །ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་

ཐམས་ཅད་འཛིག་པར་རྟོགས་ཏེ། དེའི་སྲིད་འདི་ལ་རྒྱད་པ་ཉིད་འབའ་ཞིག་སྲིད་པར་
 འགྱུར་གྱི། མངོན་པར་མཐོ་བའི་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྗེས་གྲུབ་
 ཏུ་ཁས་སྐྱབས་ལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་རིགས་པ་གང་ཞིག་གིས། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་རྗེས་གྱི་སྐྱེ་
 བ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡང་མི་སྲིད་བར་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་ལ་འཇུག་པས་སྲིན་
 ཅི་ལོག་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ཅུ་འགྲེལ་གྱིས་ཡུལ་རྗེས་སུ་གྲུབ་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐྱོ་སྲིན་
 ཅི་མ་ལོག་པར་འགྱུར་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྣམས་རྣམ་
 གངས་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཤད་པ་སོགས་མ་དེས་བཞིན་ཏུ་བྱུང་རྒྱལ་ཏུ་སྐྱས་
 པའོ། །འོ་ན་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་ངའི་རྗེས་སོགས་སོ་ཞེས་སྐྱས་
 པ་དང་། ཅིག་ཤོས་གྱིས་དེ་ལ་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ། རྗེས་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེ་བྱམ་པའོ་
 ཞེས་སྐྱས་པ་ལ། བྱམ་པ་ནི་རྗེས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད་མི་ལས་གྱི་
 བྱམ་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་དེ་དེས་སྲིན་འཕྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་ལ་འཛིག་རྟེན་པའི་ངོ་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་ཉིད་གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་
 ལ་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོན་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པ་རི་རྩུང་བྱང་ཞེ་ན། དེ་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ན་ལོར་ལ་རྗེས་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་སྐྱས་པ་ལ།
 རིགས་པས་དབྱེད་ནས་དེ་འདྲ་བའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དགག་པ་མི་འཐད་པར་
 ལྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལོར་ཆེ་རྒྱུང་ལ་རྗེས་ཆེ་རྒྱུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་
 རྗེས་གྲུབ་ཐ་སྙད་ཏུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཐ་སྙད་ཏུ་རང་རིག་ཁས་ལེན་

རིགས་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་ང་རང་གིས་ང་རང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་དུ་རྟག་དངོས་དང་བདེན་ལྷུ་ཡོད་པར་ཐལ། འཇིག་རྟེན་ན་རྩ་
 རྟག་ཏུ་འབབ་པོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དང་། འདི་ཚོན་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་རྩུ་ལོ་ཞེས་
 ཐ་སྙད་བྱེད་པ་དུ་མ་ཞེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 གཞག་པ་བཤད་ཟེན་ནས། དེ་ནི་དེའི་ཞར་ལས་བྱུང་བ་ཅུང་ཞིག་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ།
 ཅི་ཐལ་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་སྐད་
 བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ན། ཐལ་འབྱུང་བ་རང་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་
 བཞག་པ་རི་སྐད་བྱ་ཞེ་ན། འཇུག་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དཔེར་ན་སྐྱལ་ནི་ཐག་པ་
 བརྗོད་པས་པའི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐྱལ་དངོས་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་མ་
 བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་གྱི་དབང་བྱས་པ་ཅན་ལ་
 བེ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་དག་ནི་བཙོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་སྟོས་
 པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །གཟུང་
 བཞིན་པའི་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བ་བྱས་པ་ཅན་གསུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ་ལ་
 བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་ལ་ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་
 མ་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རིག་པར་རང་བཞིན་འབབ་
 ཞེས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པས་དེ་ཉིད་སྐྱགས་སུ་རྒྱན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་
 བརྗོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་དང་། ཡོངས་སུ་བྱུབ་
 པ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མདོའི་

དགོངས་པ་རྣམས་པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་བསྡུས་ཏེ་གོ་
བདེ་བར་བརྗོད་ན། གཤེས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཞན་དབང་རྟེན་
འབྲེལ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་
གང་ལ་རི་ལྷ་བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན་ཞེས་
གསུངས་པས། རི་ལྷ་རྣམས་ལ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་པ་འདི་གཞན་དབང་དང་།
དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སམ་ཡུལ་གྱི་གཤེས་ལུགས་སུ་སློབ་བཏགས་པའི་ཆ་ཀུན་
བཏགས་དང་། འདི་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སློང་བ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བསྟན་པ་
ཡིན་ནོ། །

དངོས་སོ་བྱས་པ་ཅན་ལ་མ་རེག་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གང་ལ་རི་ལྷ་བ་མཐུན་
པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རིག་དོན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པའི་དངོས་སོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་
ཡུལ་དུ་མེད་པ་སྟེ་དངོས་སོ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་
མེད་དོ། །

གསུམ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད་ནི།
རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཤེས་པའོ། །འོ་ན་
ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སྐྱས་པ་དང་རི་ལྷ་རྣམས་ལ་འགལ་ཞེ་ན། ཁོ་
རང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པའི་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་
ཡིན་པ་དང་། གཞལ་བྱ་དེ་ཁོས་རི་ལྷ་རྣམས་སུ་དབྱུང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སློབ་ནས་
གཞལ་བྱ་ལ་མ་བསྐྱུས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་སློབ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་
ཚད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་གཞལ་བྱ་ལ་མ་

འཇུག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འདིར་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། འཕགས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཡང་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མ་སྤྱད་དེ་སྤོང་བྱེད་
 ཀྱི་ཚད་མ་རྣམས་རང་གང་ལ་ཚད་མར་སོང་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇུག་ཤེས་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མིག་ཤེས་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སྤུངས་སྤངས་། རང་གི་མཚན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་སྤང་ཀྱང་གཟུགས་གཟུགས་སྤུངས་སྤངས་ཀྱི། གཟུགས་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་གཞལ་བ་མ་ཡིན་ལ། གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་བ་
 དང་གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྤང་བ་གསུམ་ག་ལ་ཚད་མར་སོང་
 ཀྱང་། གཟུགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་། ལྷུང་གི་ཚད་
 མ་དང་། ཉེར་འཇུག་ཀྱི་ཚད་མ་སྟེ་བཞི་བཤད་པ་ནི་ཚོད་བརློག་ཅུ་འགྲེལ་ལ་ལྟོས་པ་
 ཡིན་ཞིང་། ལྷུང་གི་ཚད་མ་ཞེས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་སློབ་སྦྱང་འཇུག་པའི་ཡིད་ཆེས་
 རྗེས་དབག་ཡིན་ལ། ཉེར་འཇུག་ཞེས་པ་ནི་དབེ་ལ་ལྟོས་ནས་གཞལ་བྱ་སློབ་སྦྱང་
 དཔོག་པའི་ཚད་མ་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་རྗེས་དབག་ཏུ་འདུ་བའི་སྤྱིར་སྤྱིར་ཚད་མ་ལ་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་སྤུངས་མ་དེས་བར་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་
 ལ་ཡང་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་བཀག་བཞིན་ཅིང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་རྣམ་
 འགྲེལ་དེས་སོགས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་ལས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་
 དུལ་གྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་སོར་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་
 དངོས་སུ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་སོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་
 བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་
 གསལ་བར་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི། དབང་
 ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་རིག་པར་གསུངས་ཤིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ལུལ་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་རྣམས་འཛིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །འོན་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་
 ལས། ཚོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ།
 གཟུགས་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་སྐྱོན་ས་ཡོངས་སུ་བཅད་པར་བྱ་བ་
 ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཉམས་སུ་སྤོང་
 བའི་རྣམ་པས་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་འཇལ་བའི་ཚད་མར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་འཁོར་གྱི་སེམས་བྱུང་ཚོར་བ་ནི་ཚད་མ་དང་། བདེ་སྤྱད་
 བཏང་སྟོམས་གསུམ་ནི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། ཉམས་སུ་སྤོང་བ་
 རྒྱད་པར་ཅན་ཚོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ལ། གང་ཉམས་སུ་སྤོང་ན་བདེ་
 སྤྱད་སོགས་ཉམས་སུ་སྤོང་ཞེས་འཆད་དགོས་ཤིང་། འདི་གཞེན་གྱི་ཐ་སྣང་ལས་
 ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྤྱད་བསྐྱེད་ཉམས་སུ་སྤོང་འོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྱིར་སྤོང་བྱ་སྤོང་
 རྒྱུད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱོ་ལ་སྤང་ཞིང་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུབ་པའི་སྤྱིར་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་
 རིག་བྱ་རིག་ལྟེད་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་རུབ་པའི་འཛིན་རྣམ་ཡན་གར་བ་བཀག་པ་དང་
 མི་མཚུངས་པས་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ། །

རང་ལུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཁས་ལེན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་མི་

སྲིད་བས་དེ་ལྟར་ན་འདིར་མངོན་སུམ་རིགས་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཚིག་གསལ་ལས་གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའལ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དལ། སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་སྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྲིད་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་བར་
 ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་བར་བཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་སྤེ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཅམ་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཡིན་
 བས་གཞི་གྲུབ་ན་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བས་ཁྲབ་པར་སྟོན་བ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། རང་སྤྱི་གང་ཡིན་ཀྱང་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྟོན་པའང་མ་
 ཡིན་ཏེ། ལུང་དེའི་འཇུག་ཐོགས་སུ་ཚིག་གསལ་ལས། སྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན་
 རྟགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་བ་ལས་སྤྲེས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་
 བའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་སྲིད་འོ། །

དེས་ན་ཚིག་གསལ་གྱི་ལུང་སྤྲ་མ་དེའི་དོན་ནི། དངོས་སྤྱི་བས་རང་སྤྱི་གང་དུ་
 ཁས་སྐྱངས་པའི་ཚོས་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་སྤང་བ་འཆར་བས་ཁྲབ་ཅིང་ཤེས་པ་གང་ལ་
 ཡུལ་གང་གི་སྤང་བ་ཤར་བའི་སྤང་བ་དེའི་ཤེས་པ་དེའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་
 བས་ཁྲབ་ལ། དེའི་ཚེ་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་དངོས་དང་། ཡུལ་ཅན་ལ་མངོན་
 སུམ་གྱི་སྤྱོད་བཏགས་ནས་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་
 པ་ཡིན་ན་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། རང་གི་ཡུལ་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་
 ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་དོན་དུ་བཞེད་ལ། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་

ཁོ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ལ་མི་སྐྱ་བས་ཁྲབ་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིས་སྤང་
ཅན་གྱི་ཤེས་བ་ཡིན་ན་ཁོ་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

དེས་ན་བདག་འཛིན་གཉིས་དང་། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་
ལོག་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་བདག་གཉིས་གྱི་སྤང་བ་དེས་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱི་སྤང་བ་དེས་རྒྱ་
བ་གཉིས་གྱི་སྤང་བ་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་
ཡུལ་མངོན་སུམ་བ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་
ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་ལ་ཤར་བའི་རྒྱ་བ་གཉིས་གྱི་སྤང་བ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་
བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤང་བ་དེ་ཁྱོད་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐོན་སྤང་བ་དེ་དེས་
པའི་ངེས་ཤེས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་རུས་པའི་ཕྱིར།
བདག་འཛིན་གཉིས་དང་རྒྱ་བ་གཉིས་སྤང་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རང་ལ་ཤར་བའི་
ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། རང་རང་གི་
འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མིན་གྱི་སྐོའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འོ། །

དེས་ན་རང་ལ་ཤར་བའི་ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཅེས་གྱིས་སྤྱིར་
ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞག་མི་རུས་གྱི། འཛིན་སྤངས་གྱི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་
དབྱེ་བས་ཚད་མ་ཡིན་མིན་སོ་སོར་འཛོག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་མངོ་སྤེ་བ་དག་རང་
གི་སྤང་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པ་ཅེས་གྱིས་ལོག་ཤེས་སུ་མི་འཛོག་གི་འཛིན་
སྤངས་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་ཤེས་སུ་སོང་མ་སོང་གི་དབང་གིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་སོ་
སོར་འཛོག་པ་བཞེན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སྐོའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་

ཐལ་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཡང་འདི་སྐྱམ་དུ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལས་ནི་
 ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ། རང་གི་
 སྒྲིབ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་མི་ཁྱབ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱད་པ་
 བ། སྐྱོད་འཛུགས་སྒྲིབ་གི་དབང་ཤེས་སོགས་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་
 ཡིན་པར་རང་གི་སྒྲིབ་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པས་འཛུགས་བྱས་ཏེ། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་
 དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་དུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོད་འཛུགས་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྒྲིབ་བ་
 ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། ཞེན་དུལ་ལ་ཚད་མ་མིན་ཞིང་རྟོག་
 པའི་དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཞེན་དུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱམ་དུ་དོགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་རྣམས་ཚད་མ་མིན་པར་འགྲུང་བའི་ཕྱིར་
 དོ། །འདི་ལྟར། རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲིབ་དུལ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་ཅས་
 སྒྲིབ་དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི། སྒྲིབ་བ་དེའི་སྒྲིབ་གཞིར་གྱུར་བའི་སྒྲིབ་དུལ་ཉིད་
 སྒྲིབ་དུལ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་པོའི་སྒྲིབ་བ་ཅས་སྒྲོ་འཛིན་མིག་ཤེས་གྱི་
 སྒྲིབ་དུལ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་སྒྲིབ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྒྲོན་པོ་དེའི་སྒྲིབ་དུལ་གྱི་
 གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིབ་བ་དེའི་སྒྲིབ་
 གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་གང་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་ན་ཚད་མ་མིན་ཏེ། ཚད་མར་
 སོང་པའི་སྒྲིབ་དུལ་གཙོ་བོ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་གཞིར་གྱུར་
 པའི་སྒྲིབ་དུལ་གཙོ་བོ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འབྱེད་པས་སྒྲོ་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དང་སྐྱོད་འཛུགས་སྒྲིབ་གི་དབང་ཤེས་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་
 ཁྱད་པར་འཛུགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལོག་

ཤེས་ཡིན་དགོས་པའམ། ཡང་ན་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཞི་མ་གྱུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །དེ་རྣམས་སྤང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་འདོད་
 བ་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་རང་གི་སྤང་ཡུལ་གཙོ་བོ་ལ་སྟོས་ནས། ཚད་མ་ཡིན་མིན་གྱི་
 ཁྱད་པར་ཡང་རེས་པར་འདོད་དགོས་པས་དཔུང་བ་རྣམས་པར་མ་དག་པའི་ཐག་ཚོད་
 མ་གྲེད་པར་ཞེས་ཏུ་བསམ་པར་རིགས་ལ། རྗེའི་གསུང་རབ་གང་ནའང་རྟོག་མེད་
 ལོག་ཤེས་ཚད་མར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད་པའང་ཤེས་པར་བྱོས་
 ཤིག། །རང་གི་འདྲི་བ་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་
 ཚད་མར་འཛོག་མི་རུས་པར་གསུང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ།
 ཚད་མ་ལས་གསུང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དགོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་
 ཅིང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་ཚད་མས་ཚད་མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤ་
 མ་དེར་ཐལ། སྐོ་བྱར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་གཞོད་པ་མེད་ཅིང་མ་བཟགས་མ་དཔུང་པར་
 འཇུག་པའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོ་སྟོན་སྐྱེས་རང་ག་བས་རང་གིས་གཞལ་པའི་དོན་ལ་
 མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་ཚད་མར་ཐ་སྙད་བྱེད་གྱི་གསུང་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་སྐོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་
 ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གེ་བ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཟུར་
 དུ་གསུང་དུ་ཞེས་པའི་ཚིག་སྟོས་དགོས་པའི་སྐྱེ་བ་བྱེད་གང་བཞེད་པ་ཐམས་ཅད་
 ཚད་མར་སོང་ཚུལ་རིགས་པས་དཔུང་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཚད་གྱི་ཡུགས་ལ་རྗེས་དབག་
 ཚད་མ་རྣམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་འདོད་ཀྱང་འདིར་
 བེ་དེ་ཁས་ལྡང་དུ་མི་རུང་སྟེ། སྤ་མི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དབག་ཚད་མ་ལ་སྐྱེ་མི་རྟག་

བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱེ་མི་རྟག་པ་ལ་འཇུག་ཤེས་སྤྱི་མི་འགྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྒྲུབ་ཡང་སྒྲུབ་བ་སྒྲུབ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་ལ་འཇུག་པར་སྒྲུབ་ཀྱས་པ་འགག་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་རང་དང་འདྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་སྤྱི་འགག་པའི་ཚད་མ་
ཡོད་མེད་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་དུ་འདྲོག་གི། །ཞེན་ཡུལ་ལ་འཇུག་མ་འཇུག་
དང་། རང་དང་སྒྲུབ་ཚུལ་འགག་པའི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་ཡིན་
མིན་དུ་འདྲོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྟོག་མེད་ཤེས་པའི་འདྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་མི་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ནི་
མ་བསྐྱབ་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་འདྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དང་ཞེན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གཅིག་དུ་
འཇུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཚད་མའི་འདྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ནི་ཚད་མ་དེས་རང་གི་
གཞུག་བྱ་ཡོངས་སྤྱི་གཅོད་པའི་འདྲིན་ཚུལ་ལ་ཟེར་ལ། བདག་འདྲིན་དང་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་སྒྲུབ་གཉེན་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་
ནས་འདྲིན་སྒྲུབ་སྒྲུབ་དངོས་སྤྱི་འགག་པའི་འདྲོད་པ་དང་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ལ་འདྲིན་
སྒྲུབ་སྒྲུབ་མི་སྲིད་པར་འདྲོད་པ་ནང་འགག་བ་ཆེན་པོའོ། །མངོན་སྲུང་དངོས་བཏགས་
ཀྱི་དོན་ཡང་། སྤྱིར་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་ཡིན་ན་མངོན་སྲུང་ཡིན་པར་འགག་པར་
བཞེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སྤྲོས་ནས་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར། སྔོན་པོ་དེ་སྔོ་འདྲིན་
མིག་ཤེས་ལ་མངོན་སྲུང་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། སྔོ་འདྲིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་
ལ་སྤྲོས་ནས་མངོན་སྲུང་བཏགས་པ་བ་དང་མངོན་སྲུང་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་
ལ། སྔོ་འདྲིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོ་འདྲིན་མིག་ཤེས་མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བའི་གཞུག་

སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། མངོན་ཤེས་དེ་མིག་ཤེས་དེ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་པ་དང་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་སྡོན་པོ་བྲན་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཡང་ཁོ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྡོན་པོ་མངོན་གྱུར་པ་དེ་ལ་སྡོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྦྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད་བས་བཅད་ཤེས་ཡིན་པ་དང་ཚད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ལ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་སྐྱ་དོན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚིག་གསལ་ལས། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྐྱ་ནི་སློབ་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་ཀྱི་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིར་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོགས་པས་ཞེས་བྱས་ནས་བྱམ་པ་དང་སྡོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སློབ་ཏུ་མ་གྱུར་པ་ནམས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྩ་དང་སོག་པའི་མེ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ལ། གཞན་ཡང་རྟོག་བྲལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རླུང་དུ་སྟོས་པ་འགོག་པ་ཚིག་གསལ་དང་། བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བ་གཉིས་ཀ་ལས་རྒྱས་པར་གསུངས་མོད་ཀྱི་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

རི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་

འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ།
 གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་
 པའི་གཞལ་བྱ་སློབ་གྲུར་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ། དེ་ཡང་ཡུལ་མངོན་སུམ་པ་རྟོགས་
 པའི་ཚད་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན་སྡོན་པོ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་
 ལ་གཞལ་བྱ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་སྡོ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་མཐོང་
 ཚུལ་ཁྲུད་པར་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འདོད་ན་ལོང་བས་ཀྱང་གཟུགས་
 མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་ལས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད།
 རང་གི་བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པ་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་
 མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱོད་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཡིད་དབང་ལས་དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་
 ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་
 ལ་མི་སྤྱི་བའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པའི་སྡོན་པོ་
 འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞལ་འབྲོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་སྤྱོད་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་རྒྱུར་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་
 དངོས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པའམ་བདག་མེད་

སྤྲུལ་གསུང་གང་ཡང་རྒྱུ་བ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་མི་སྣ་བའི་རྟོག་བྲལ་
 གྱི་ཤེས་པ། དེ་ཡང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་
 བདེན་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་ན། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། མི་སྣ་གསུལ་སྒོ་མ་པའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ལ་ས་གཞི་ཀའ་རུས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ལ། སྣོར་
 ལམ་དུ་ཚོས་ཉིང་གི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་འཛིན་པའི་
 རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་སྲིད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་གོང་དུ་བཤམ་ཅིན་པ་ལྟར་
 བདག་མེད་གཉིས་སྤྲོ་བ་མཐར་ཐུག་པ་རིགས་པས་གཏན་ལ་མ་ཤེབས་པའི་གོང་
 རོལ་དུ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་
 པའི་རྣམ་ཡོད་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། གཟུང་
 འཛིན་རྣམ་གཞན་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་གྱི་སྣོར་ཉིང་རྣམས་རིགས་པས་གཏན་ལ་
 སབས་ནས་སྒོམ་པ་འོང་ཞིང་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་མ་བྲལ་བར་
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་ན་དོན་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བ་འོང་ཡང་། དེ་
 འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
 ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚད་མའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤམ་ཅིན་ཏོ། །

བཞེད་པར་སྣོར་ཉིང་གཏན་ལ་ཤེབས་ནས་རི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ནི། བདག་གི་
 དཔལ་ལྡན་གྲུ་མ་དམ་པའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་ལམ་གྱི་རིམ་པར་རྒྱས་པར་མངོན་པ་ལ་

བརྟེན་ནས་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་གི་སྟོབས་པར་བྱ་ཞིང་གང་དག་གསུང་རབ་
 དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་དང་། ལྷ་མ་སྤྲེལ་དག་གི་སོ་སོའི་གཞུང་ལས་འབྲུང་
 བ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
 མཐའ་དག་ལ་ཚུང་ཟད་མ་སྦྱངས་ཤིང་། བདེ་ལེགས་འདོད་ཀྱི་བསམ་གཏུན་གྱི་
 བདེ་བ་ལ་མངོན་པར་རོལ་བའི་ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མན་དག་གི་གནད་ལ་སེ་གོལ་
 གཏོག་པ་ཅམ་དུ་ཡང་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མན་
 དག་དུ་ཐ་སྦྱང་བྱས་པ་ཉེས་པར་བཤད་པའི་གཏུན་དུ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགོད་པ་སྣང་
 མོད་གྱི། ཉམས་སྲུ་ལེན་པའི་མན་དག་གི་བདེ་ཅམ་ལ་ཡང་མ་བྱང་བ་དག་སྤྱོད་མོང་
 དང་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་ལེགས་པར་བྱང་བའི་
 མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་དག་གི་དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམ་པར་
 དགོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

ལྷ་བ་སྐྱོམ་པ་མཐའ་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གཏུན་ལ་དབབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
 ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་རིགས་པ་ཡང་
 དག་གིས་རྒྱས་པར་གཏུན་ལ་ཐེབ་ནས་ཉོགས་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཉིད་གོམས་བྱེད་གྱི་ཡན་
 ལག་དང་མ་བྱལ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཡོངས་སྲུ་རྟོགས་པར་ཉམས་སྲུ་ལེན་
 པས་མོས་པ་སྦྱོད་པའི་ས་དང་འཕགས་པའི་ས་བརྒྱ་རིམ་གྱིས་བསྐྱོད་དེ་ས་བརྒྱ་
 རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་གེས་རྟོ་རྟེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་གྱིས་གཉིས་སྣང་འཇུག་པའི་བག་
 ཆགས་ལྷག་མ་མེད་པར་སྤངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་སྤྱོད་དག་པ་གཉིས་
 ལྷན་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རྒྱ་ལ་རྒྱ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་ལྡང་བ་མེད་

བའི་ཚུལ་གྱིས་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་བའི་ཚོས་གྱི་སྐྱ་མངོན་དུ་མངོན་པ་དང་དུས་མཉམ་
 དུ། ས་བརྟུ་རྒྱན་མཐའ་བའི་ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་བའི་
 རྣམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་གྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཡང་། ཚོས་གྱི་སྐྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་རོ་བོ་དང་
 ཐ་མི་དད་ཅིང་ནམ་མཁའ་མ་བཟང་གྱི་བར་དུ་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་རྒྱན་མི་ཚད་བའི་ལོངས་
 སྲོད་རྗེ་གས་བའི་སྐྱར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར། སེམས་འགགས་བ་དེ་སྐྱ་ཡིས་
 མངོན་སུམ་མངོན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་བ་རོལ་དུ་སྤྱིན་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་
 བའི་ལུགས་གྱིས་དང་བོར་འཚང་རྒྱ་བའི་གནས་ནི་འོག་མིན་ཁོ་ན་དང་སྤྱིས་འཚང་
 རྒྱ་བའི་ཚུལ་སྟོན་བའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཡིན་ལ། འོག་མིན་གྱི་རོས་འཛིན་
 དང་། གཟུགས་སྐྱ་བེམ་བོ་ཡིན་བ་དགག་པ་སོགས་དབྱུད་བར་བྱ་བའི་གནས་དུ་མ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དུ་འཚད་བར་འདོད་བས་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

འདིར་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཡུལ་མཁྱེན་ཚུལ་མདོར་བསྐྱུས་པ་ཞིག་
 བརྗོད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་རང་སྤང་ལ་ཚོས་གང་ཡང་མ་
 གཟེགས་བའི་སྤྱིར། སངས་རྒྱས་རང་རྒྱད་གྱིས་བསྐྱུས་བའི་ཡེ་ཤེས་མེད་གྱི།
 གདུལ་བའི་གཞན་རོལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་བ་ཅེས་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་
 འཇུག་བའི་རང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་གྱིས་སང་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་
 བའི་རྒྱ་བ་གཏན་ལོག་བར་བཤག་བ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་སྐྱབས་གནས་ལ་
 སྐྱར་བ་འདེབས་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། གང་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་དང་། གང་གིས་སྐྱོབ་བར་བྱེད་
 བའི་ཐབས་ལ་སོགས་བ་ཐམས་ཅད་མི་མཁྱེན་བར་འདོད་དགོས་བའི་སྤྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱོབས་བརྟུ་དང་། མ་འདྲེས་བ་བཙོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་བ་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པར་འགྲུང་བས་དེ་དག་སྲིའི་རྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པ་སྟོན་ཤིག།

འདྲུག་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། རང་བཞིན་འབའ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་བས་དེ་
ཉིད་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཟོད་དོ། །ཞེས་དང་། མཁུན་བཟང་
ཁྲོད་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གིས་ཞི་ཤེས་བྱ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་པ་སོགས་དུ་
མ་ཞིག་དང་དངོས་སུ་འགའ་ཞིང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བའི་ཡེ་ཤེས་
མེད་ན་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ལམ་ལ་འབད་བ་ཐམས་ཅད་དོན་
མེད་པར་འགྲུང་བ་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཤེས་བྱ་གང་ཡང་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པར་འགྲུང་དོ། །འདི་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྟོན་མ་
མི་མཁུན་པ་དང་། གཉིས་སྤང་གི་སྟོན་པ་གང་ཡང་མ་གཟིགས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཟིགས་པར་བཤད་པའི་ལུང་གི་དོན་མ་གོ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་
ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ལ། རྒྱལ་དེ་ནི་གོང་དུ་བཀག་བྱིན་
ཅིང་། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱ་བ་ལོག་པའི་དོན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། མདོ་
ལས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་
རྣམས་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འབྲེལ་མེད་དོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་མཁུན་རྒྱལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྟོན་ལས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་བདེན་གཉིས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་གཉིས་སྤང་འབྲེལ་བའི་བག་

ཆགས་ཀྱི་དྲི་མ་མ་སྤངས་པས། ལྷོ་གཅིག་ལ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀ་ཅིག་
 ཅར་མངོན་སུམ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད་མཉམ་རྗེས་དེས་འདོག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅིང་།
 མཉམ་རྗེས་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་གཉིས་སྤང་འཇུག་པའི་
 བག་ཆགས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་སྲིད་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་པ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
 ལྟ་བུ་དང་དེ་སྟེན་བ་མཐེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་། མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 གྲང་དོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པས་འབྲེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྩ་ལ་རྩ་བཞག་བཞིན་སོང་བའི་ཚེ་ན། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་རང་ལས་རྒྱངས་ཆད་ཀྱི་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་སྟོན་མ་ཅིག་
 ཅར་མངོན་སུམ་དུ་མཐེན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་སྤང་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་འཇུག་བ་
 ཡིན་མི་དགོས་སོ། དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སྲིད་དེ་ལྟ་བུ་དང་དེ་སྟེན་བ་མཐེན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མཐེན་པ་ཡིན་གྱི་དེ་
 སྟེན་བ་མཐེན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་སྟེན་བ་མཐེན་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་
 མཐེན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཉིས་སྤང་བུ་བའི་སྟོན་མ་ཚོས་ཉིད་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མཐེན་པར་
 སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་མཉམ་གཞག་དང་། གཉིས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྟོན་མ་ཀུན་རྫོབ་
 ལ་དེ་སྟེན་བ་མཐེན་པར་སོང་བའི་ཆ་དེ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་བུ་སྟེ། རྒྱུད་སློབ་ལས།
 ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་སྲིད་དང་། །ཐ་དད་
 མེད་སྲིད་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་པའི་
 འབྲེལ་བར། དེ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངའ་བའི་འདྲིལ་ཉེན་ལས་འདས་པ་

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་བྱའི་དེ་ཞོན་ཉིད་དམ་པའི་སྤྱན་པ་སེལ་བར་
ཉེ་བར་གནས་པའི་སྲིར་འོད་གསལ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པ་
ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་འཇུག་པས་ན་འོད་ཟེར་གྱི་བྲ་བ་འཕྲོ་བ་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྟར་མཉམ་གཞག་ལས་དུས་ལྷིས་བྱུང་
བའི་རྗེས་ཐོབ་མ་ཡིན་གྱི། མཉམ་གཞག་དེའི་སློབས་ལས་ཐོབ་པས་རྗེས་ཐོབ་ཅེས་
བྲལོ། །དེ་ཡང་།

རྣམ་ཀུན་མཁྲེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། །མངོན་སྲུང་མཚན་ཉིད་ཅན་དུ་
འདོད། །གཞན་ནི་ཉེ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། །མངོན་སྲུང་ཞེས་བྱར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས།

མཁྲེན་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི། །ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཁྲབ་
ཅན། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུས་གསུམ་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་མངོན་སྲུང་
དུ་མཁྲེན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རིང་གི་སྤྱ་གྲུ་མངོན་སྲུང་དུ་འཇུག་པའི་དུས་ན་དེའི་རིང་
གི་དུས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ལོ་སྤྱ་མའི་དུས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་དང་། ལོ་སྤྱ་མའི་
དུས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་མངོན་སྲུང་དུ་གཞལ་ཡང་ལོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱ་གྲུ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱིས་
ཁྲད་པར་དུ་བྱས་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་ན། དེས་གཞལ་བའི་དངོས་པོ་དེ་རིང་གི་དུས་ན་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། སྤོན་གྱི་
གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་མངོན་ཤེས་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མི་མཁྲེན་ན་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་འགལ་ཞིང་།

།ཕྱགས་ལ་མཁའ་ཉལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱགས་རྟོགས་མེད་བར་སྐྱེས་པ་
 ཉམས་ལ། དངོས་སུ་སྤང་ན་གཉིས་སྤང་དང་བཅས་བཤམ་གཉིས་སྤང་བྱུང་བ་གང་
 གི་སློབ་པ་མཁའ་ཉལ། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་ལ་ཐ་དད་ཏུ་མ་སྐྱུབ་བཞིན་ཏུ་ཐ་དད་
 ཏུ་སྤང་བའི་སྲིར་འཇུག་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རང་གིས་རང་ཉིད་
 གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིར་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་ཁས་སྤངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཡེ་ཤེས་ཕྱགས་ལ་རྟོགས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཀྱང་དངོས་སུ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་
 ཅི་ཞིག་ཡོད། དངོས་སུ་སྤང་ན་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 །ཕྱགས་ལ་རིག་པ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མཚུངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཕྱགས་ལ་
 རིག་པས་རིག་པའི་གོ་མི་ཚོད་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །གལ་ཏེ་རང་གིས་རང་ཉིད་
 དངོས་སུ་རིག་ན་རང་ལ་རང་གིས་རྣམ་པ་འཆར་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་རང་ཉིད་རང་
 དང་འབྲེ་བར་ཐལ་བའི་སློབ་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། རང་གིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་རིག་ན་རྣམ་
 པ་མ་ཤར་བར་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་བསྐྱོག་ལ་སྐྱ་ཡིས་གནོད་བྱེད་སྟོན་
 ཤིག། ཡུལ་གཅིག་རྣམ་མེད་ཏུ་དངོས་སུ་རིག་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རྣམ་མེད་ཏུ་དངོས་
 སུ་རིག་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཡུལ་གཅིག་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློབ་པ་དངོས་སུ་རིག་ན་
 ཡུལ་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློབ་པ་རིག་དགོས་སོ་ཞེས་བརྗོད་ན་གང་
 གིས་འབྱེད། ཡུལ་གཅིག་དོན་དམ་ཡིན་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་

བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དུལ་གཅིག་རང་ལས་ཐ་དད་མེད་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་རང་ལས་
ཐ་དད་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད།

འོན་པར་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
སློབ་སྟོན་སྟོན་པའི་གཉིས་སྤང་བུ་བའི་སློབ་སྟོན་སྟོན་པ། དང་པོ་ལྟར་ན་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྒྱུང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཐ་དད་དུ་ཐལ། རྒྱུང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་སྤང་བ་གང་
ཞེས་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཇུག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་
ཚོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་བར་ཐལ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་བུ་
བའི་སློབ་སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ནས་པར་བརྟགས་ན་དང་པོ་ཁས་མི་
ལེན་གྱི་ཕྱི་མའི་བྱེད་པ་ལ་ལན་བརྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་བུ་བའི་སློབ་སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་བྱེད་དོན་དམ་བདེན་
པ་མིན་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱུང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་བུ་བའི་
སློབ་སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན་པ་བྱེད་དོན་དམ་བདེན་ལོ་ཤིང་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟོད་ལ་གཉིས་སྤང་བུ་བའི་ལེན་དགོས།
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་གཅིག་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
པོ། །སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་
པའི་བྱེད་པ་བདེ་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཚོས་མཐའ་དག་དངོས་སུ་སྤང་བུ་སྟོན་པའི་ཁས་
རྒྱུང་སྤང་བུ་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་
ཁས་ལེན་དགོས་པ་གདོན་མི་ཟ་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་

གྲིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དངོས་སུ་རྟོགས་དགོས་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ལྡོག་བ་ཐ་དད་དེ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་བ་ཁས་ལེན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལས་ཐ་དད་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་
 ཡིན་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དངོས་སུ་སྤང་
 བས་རྟོགས་པས་མ་འདྲི་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་
 སུ་སྤང་བས་རྟོགས་པས་འདྲི་བ་བྱུང། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟེང་བ་མཁུན་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་
 རྟོགས་དགོས་སམ་མི་དགོས། མི་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རི་སྟེང་བ་མཁུན་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་
 དགོས་པས་ཀྱང་རྟོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མ་རྟོགས་པར་ཁས་
 རྒྱུངས་ན་དགག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་
 ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྤང་བས་རྟོགས་
 པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐ་དད་དེ་དང་གྲུབ་
 བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཚོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་བ་དངོས་སོ། འདོད་ན། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་ཐལ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་སྟེང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་སུ་སྤང་བས་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་རེ་
ལོག་བཞག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

སྐྱུ་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་དབང་ལེགས་བཤད་གདེངས་ཀའི་ལོར། །དགོས་འདོད་ཀྱང་འབྱུང་
འདོད་དགུར་སྐྱོད་པའི། །རིགས་སའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་མཁས་དེད་དཔོན་མཚོག། །ཕྱགས་
རྗེས་ལྡན་སའི་ཡབ་ཀྱིས་བདག་ལ་སྐྱབས། །སྐྱོས་སའི་ཚུ་འཛིན་རྒྱ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
བ། །དཔལ་ལྡན་རྣམ་པའི་རིགས་ཚུ་ལ་འོད་དཀར་གྱིས། །བདག་ལྷོ་ཀྱུ་ལྷ་དུ་ཁ་སྤེལ་
ཚུས། །དུ་ལྷ་སྐྱལ་བཟང་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་། །ཡང་དག་ལྷ་བའི་རིན་ཆེན་མཐར་
ཕྱག་པ། །ངན་ཉོག་གི་མའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་བསྐྱད་པར། །རྣམ་དཔྱོད་འགྲན་རྣམ་མེད་པའི་
མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་ཐོང་གིས་འཛོལ་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །གསུང་རབ་རྒྱ་
གཏེར་བསྐབས་པ་ལས་འོངས་སའི། །ལྷ་མའི་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་སྤངས་པ་
ན། །མཁས་རྣོས་ཉེས་བཤད་དུག་ཚུའི་རྗེད་བུ་ལ། །པན་བདེའི་སྲོག་འཕྲོག་མཐོང་
ནས་རིང་དུ་སྤངས། །ལྷ་ངན་མི་ཟད་ས་པོན་འདེབས་མཁས་པ། །ལོག་སའི་གཞུང་
ཕྱགས་སྤེལ་བ་མང་མཐོང་ནས། །ཚོས་འདོད་སྐྱེ་བོ་རིང་ནས་བཟོད་རྣམས་
ལ། །མཁས་པ་སུ་ཞིག་བཅེ་བ་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །ཕྱགས་འདི་དང་ཞི་གཞན་དང་དེ་ལས་
གཞན། །རིགས་པ་མཚོག་དང་དེ་བཞིན་སྐག་དོག་དང་། །བསྐྱོན་བར་བྱེད་པས་
འཛིན་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཕྱགས་འདི་སྐབ་པའི་གཞུང་བཞིན་ལོན་དུ་སྤ། །སྤེབ་ལེགས་
ཚོག་གི་སྐྱོར་བ་མི་ཤེས་ཤིང་། །རིགས་པས་བྱུབ་པའི་དོན་གྱིས་སྐྱོང་ན་ཡང་། །རྒྱལ་
པོས་ཚད་པའི་བཅའ་བྲིས་ས་པབ་པ་བཞིན། །ཡི་གའི་ཚོམ་པ་སྐྱུར་ལེན་ཨེ་མ་
མཚར། །གངས་ཅན་གཞན་སྐྱོང་སྐྱུ་བ་རྣམས་ལ་ཚོས། །པལ་ཆེར་རྒྱན་པོ་གོ་བར་

བྱེད་པ་བཞིའལ། །འདི་ལས་གཞན་དུ་དབྱ་མའི་ཚུལ་སྣ་བ། །པལ་ཆེར་རིགས་ལམ་
 འདོར་བ་བརྗོད་པ་ཡིའལ། །བདག་སྒྲོའི་རྣམ་དཔྱོད་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འོངས་པའི། །ས་
 གསུམ་ཐུན་པ་སེལ་བའི་སྣང་བྱེད་འདིས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་བརྗོད་ཁ་སྤེལ་ས། །སྒོ་
 གསལ་བྱང་བའི་ཚོགས་རྣམས་ཡི་རང་ཕྱོས། །དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་རབས་ཀྱུན་ཏུ་
 བདག་ །སྒོ་མའི་ཞབས་སྐྱེས་མཚོན་པ་མི་གཏོང་ཞིང། །རྒྱལ་བའི་ཚོས་ཚུལ་མཐའ་
 དག་འདྲིན་པ་ལ། །མི་བམ་འཇམ་པའི་དབྱངས་དང་མཚུངས་པར་ཤོག། །རྒྱ་གཉེར་
 བཞི་ཡི་སྐྱ་རགས་གཡོ་བ་ཅན། །འོར་འདྲིན་བྱ་མོས་ལྷུན་པོའི་རྐང་བརྟེན་དང། །ལྷ་
 ལྷུབ་ལུགས་བཟང་མངལ་གྱི་ཁུར་འདྲིན་པ། །ལྷན་ཅིག་སྤོད་པས་འདིག་རྟེན་མཛེས་
 ལྷུང་ཅིག །

ཟབ་མོ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱལ་
 བཟང་མིག་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་བཅེ་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་རོ་བོ། ལྷ་བརྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ། མཁམ་པའི་དབང་པོ་
 མཐའ་དག་གི་མགོ་པོའི་ཚོད་བན་ལ་ཞབས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་སྤོང་བ་ཉེ་བར་བཀོད་ཅིང། རྣམ་
 བར་དཀར་བའི་སྤོན་ལས་རྒྱ་མཚོའི་བོས་ཅན་གྱི་མཐམ་སྐྱས་པར་བྱེད་པས། བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་བསྟན་བའི་རྒྱལ་མཚན་སྤིད་ཅེའི་བར་དུ་སྤོང་བ་ལ་འགྲན་པའི་སྐྱ་ཐམས་
 ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐས་ཀྱི་སྤུ་མོ་
 ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱི་ཞལ་སྤུ་ནས་ཡིགས་
 བཤད་ཀྱི་བདུད་ཅི་རྗེ་མ་མེད་པ་སྣལ་བ་དད་པའི་སྤྱི་མ་བས་སྤངས་ཏེ། རྣམ་འཕྲོད་ཀྱི་རོ་
 འདྲིན་གྱིས་སྤངས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་དགོངས་དོན་རྗེ་

མ་མེད་པའི་རིགས་པས་འབྱེད་པ་ལ་པས་ཀྱི་ཚོལ་བས་མི་བརྗེ་བའི་སློབ་ལོ་གི་སློབས་པ་
 དགོ་བ་ཅན། མང་དུ་ཚོས་པའི་བཅུན་པ་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས། རྗེ་བཅུན་སྐྱེ་མས་
 གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དུ་ཟེན་གྱིང་རབ་ཏུ་བརྗེད་པས་སློབ་དམན་པ་དག་གིས་གསལ་
 བར་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བར་མི་རུས་པ་དག་གྱིང་མཚོང་ནས། དེ་དག་
 ལ་པན་པའི་བསམ་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ། རྗེ་བཅུན་སྐྱེ་མའི་དགོངས་པའི་དོན་དང་ཅུང་ཟད་
 གྱིང་མི་འགལ་ཞིང་། ལོ་བདེ་བར་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་ཉེ་གཙང་ཉང་སྟོང་གི་རིག་པའི་
 འབྲུང་གནས་ཀྱི་སའི་ཆ། ཆོས་བླ་ཆེན་པོ་ལེགས་བཤད་སློབ་པའི་ཆལ་དཔལ་འཁོར་བདེ་
 ཆེན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོར་སྐྱུར་བའི་ཡི་གེ་བའི་སྟེ་སྟོང་དང་རྒྱུད་སྟེ་མཐའ་དག་ལ་
 སྐྱུངས་ཤིང་། ལུབ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་མ་མེད་པ་ལ་གནས་པའི་སྐྱོན་གཅིག་ལ། སློབ་ལོས་
 ཆོས་སློབ་གིས་བགྱིས་པོ། །

འདིས་གྱིང་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པར་གྱུར་ཅིག། །།

༡༡། །དབུ་མ་ཙ་ཙ་བའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་
 སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྟོང་ཐུན་ཞང་ཞུང་བ་སྐྱོགས་ལས་རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བ་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་དབལ་གྱིས་ཟིན་གྱིས་སུ་མཛད་
 བ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །འཇམ་དབྱངས་ལ་འདུད་སྒྲ་སྒྲུབ་ཞབས་རྒྱལ་གྱིས། །སྤྱི་གཙོག་བཟ་
 བེས་རབ་རྒྱས་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། །རྣམ་པའི་འོད་རྒྱས་སྟོང་བཟང་ཤུན་ལེ་
 ཚེས། །བདག་པས་བདག་སྟོང་བདག་ཏུ་དཀར་གྱུར་ཅིག །

དབུ་མ་ཙ་ཙ་བའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་གསལ་གྱི་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་སྟོང་
 ཐུན་བཟང་བ་ལ་གསུམ་ <ཟད་པ་གང་གིས། > ། བདག་སྐྱེ་དགག །གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་
 སོགས་གསུམ་དགག་པ། བདེན་མེད་དེས་པའི་ཚད་ <དེ་ལ་གང་དག་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་
 བེ། > མ་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་སྐྱེ་བགག་པའི་དམ་བཅའ་
 མེད་དགག་ཏུ་བསྟན་པ། རྣམ་པས་བདག་སྐྱེ་དགག་པ་འཇུག་པར་ཁ་འཕངས་པ། དོན་
 དེ་བཞུགས་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དེ་ལ་བཞི། སྟོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་
 བསྐྱུངས་གྱི་ལུགས་ <སྟོང་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་ཀྱང། > འགོད་པ་དེ་ལ་ལེགས་
 ཐུན་གྱིས་དགག་པ་རྗེ་ལྟར་ <འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ནི་རིགས། > བཛོད་པ། རྣམ་པས་སྟོན་སྟོང་རི་

ལྟར་མཛད་པ། རང་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི། རང་རྒྱུད་མ་
 བརྗོད་ཀྱང་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྲུར་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ཞེགས་པར་བསྟན་པ།
 ཐལ་འགྲུར་ལ་བསྟེན་ནས་གཞན་གྱིས་སྤྲུས་པའི་ཉེས་ <གང་གི་ཚེ་དེ་ལྟར་དབྱ་མ་
 པས། > བ་གསལ་བའི་ཚུལ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་གཞན་གྲགས་གྱི་གཏན་
 ཚིགས་བསྟན་ཚུལ། ཐལ་བའི་བརྗོད་དོན་བ་དོམ་པོས་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལོ། །ངང་པོ་
 ལ་གཉིས། དངོས་གྱི་ <ཞེས་སྤྲུས་ཉེ་སྟོན་དེ་དག །> དོན་དང། དབྱ་མ་པས་རང་རྒྱུད་བྱ་
 བར་མི་ <དེའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ནི་གནས་མ་ཡིན། > དེགས་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས། གཞན་གྲགས་བརྗོད་དགོས་པར་འདོད་པའི་གཞན་གྱི་ལུགས་ <སྤྱི་ཉེ་དབྱ་མ་
 རྣམས་གྱི་ལྟར་ན། > འཕོད་པ། བརྗོད་དགོས་ན་གཞན་གྲགས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བསྟན་
 པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། བྱི་རྒྱོམ་ལ་ <བཤད་པར་བྱ་སྟེ་དེ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །> དེགས་པ་སྟོན་
 གྱི་དམ་བཅའ་ཚམ་བརྗོད་པ་དགོས་མེད་དུ་བསྟན། གཞན་གྲགས་རྒྱུས་པར་བསྟན་
 པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་གསར་དུ་སྤྱོད་བ་དགག་པ། སྲར་མི་གསལ་
 བ་གསལ་བར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །ངང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པའི་
 སྤྱོད་པའི་རྟགས་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པའི་གཞན་གྲགས་འཕོད་ཚུལ། དེའི་དཔེ་ <ཅི་སྟེ་ཡང་
 རང་གི་རྗེས་སུ་དཔག་བ་འགལ་བ་གདོན་མི་བ་བའི་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྲུམ་མི་རྟག་སྟེ། > བཤད་པ། དཔེ་དེ་
 དོན་ལ་ <ཞེས་འདིར་ཉེ་བར་སྦྱར་བས། > སྦྱར་བའོ། །བཞི་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བའི་རྟགས་
 བརྗོད་ <ཐལ་འགྲུར་བའི་ཐོག་པའི་དོན། > པའི་སྤྲུང་ཡང་སྤྱོད་བ་དོན་བཅས་ལུག་བཅས་
 གངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྤངས་ཚུལ་སྤྱི་ཞབས་གྱི་གཞུང་ཅ་བ་རྣམས་ཤས་ཆེར་ <དེ་
 ལྟར་ཡང་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་ལའི་མཚན་ཉིད། > ཐལ་འགྲུར་མཛད་ཚུལ། འགྲེལ་བ་མཛད་པ་ན་

ཡང་ <འོན་ཏེ་སྐྱོར་བའི་དག་རྒྱས་པ། > གཏུན་ཚིགས་བརྗོད་པས་མ་ཁྲུབ་པར་བསྟན་
 པའོ། །བཞི་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བཤམ་ཏུ་དགག་པ་ནི་སྟག་མཚོང་ཚེན་མོར་རྒྱས་པར་
 གསུངས་པའི་བསྟུས་དོན་མ་བཞོད་དོ། །གཉིས་པ་སྤར་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་
 འདོད་པ་དགག་པ་ནི། ཡང་ <དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་
 གིས། > བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་ <སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་ལས། > གཞན་ཡིན་ཏེ། རང་ <རྒྱ་ཏུ་ས་
 ལུ་མི་གསལ་བ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བར། > ལས་སྐྱེ་བར་ <ཉེ་བདག་ལས། > སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་
 ལས་ཐ་དང་པའི་དོན་ <རང་བཞིན་ཉེར་བཞི། > རྣམས་ནི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ <ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་དཔེར་ན། > མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ <རྒྱུན་གྱི་གསལ་བར་ནས་
 ཡང་མི་རུས་པ། > བཞིན་ནོ། །དེའི་གཞན་གྲགས་ནི། རང་བཞིན་ཉེར་བཞི་རྒྱ་ཏུ་ས་ན་མི་
 གསལ་བ་ཚོས་ཅན། གསར་དུ་གསལ་བའི་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་རྒྱ་ཏུ་ས་ན་མི་གསལ་བ་གསར་དུ་གསལ་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་
 བཞིན། དཔེ་ནི། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཚོག་ །མཚོང་བའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མ་
 ཡིན། ཞེས་ཉེར་སྐྱེ་བ་སྐྱེས་བུའི་གྲོལ་བ་མ་ཐོབ་པས་ནས་དུ་ཡང་མི་མཚོང་བར་
 འདོད་པས་གྲུབ་པོ། །འགྲེལ་བ་འདི་དག་གི་དོན་དང་གཞན་གྲགས་འདོད་ཚུལ་
 བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པ་མ་མཚོང་དོ། །རྒྱ་ཏུ་ས་སྐྱེས་མི་གསལ་བ་རྒྱུན་
 གྱིས་མི་གསལ་བའི་བདག་སྐྱེ་བའོག་པ་ཡིན་པ་ཡང་། འདི་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་རྒྱུན་གྱི་མ་
 རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བལྟས་པས་ཤེས་པར་རུས་སོ། །གཉིས་པ་གཞན་སྐྱེ་སོགས་གསུམ་
 དགག་པ་ནི། དགུས་མ་ཉིད་བཤད་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱུང་ཟད་སྤྲོ་བས་ཏེ་
 ཤེག་བཞག་པོ། །གསུམ་པ་ནི། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་བགག་པ་ལས་དངོས་པོ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེ་བ་ངེས་པའི་ཚད་མ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་
སྐབས་འདི་དག་དཀའ་བར་སྤང་བས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། བཞུལ་ <འདིར་
འགའ་ཞིག་དག་ཚོ་ལ། > བ་དང་ལན་ལོ། །དེ་ལ་གསུམ། རང་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མའི་རྣམ་
གཞག་སྒྲིར་བསྟན། གཞན་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་དགག། གཞན་གྱི་
དང་ཚད་མ་ལྟོས་ལྷན་ཏུ་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རེས་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་ལྷན་གལ་ཉེ་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ངེས་པ། > བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས།
རེས་པ་མ་ལྷན་ན་སྐྱེ་མེད་སྟོན་པའི་རག་མ་ལྷན་དགོས་པའི་ཚོད་ <གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་བྱེད་ལ་
རེས་པ། > བ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་ལྷན་པ་རྩུབ་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའོ། ། <བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་རེས་པར་འགྱུར་པའི་རག། > གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚད་
མའི་འཛོག་ཚུལ་སྒྲིར་དགག་པ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་འཛོག་ཚུལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དགག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་
པོ་ལ་ལྷ། གཞན་གྱི་དང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ། རང་རིག་གི་སྐྱབ་
བྱེད་དགག། །མཚན་མཚོན་ལ་བརྟེན་པ་དགག། །བྱེད་པོའི་སྐོ་ནས་འཛོག་པ་
དགག། །བྱེད་གཞི་བྱེད་ཚོས་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚོད་བསྐྱོག་
ལས་རྒྱུའི་སྟོན་མ་སྤངས་པར་བསྟན། གཞན་གྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་མའི་ལྷན་ཚུལ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཉེ། ཅེས་པ་ནས། གསལ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་
ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་ཉེ། ཚོད་བསྐྱོག་ལས། གལ་ཉེ་ཚད་མ་གཞན་རྣམས་
ཀྱི། ཚད་མ་ལྷན་ཏུ་བྲག་པ་མེད། ཅེས་དང་། གལ་ཉེ་རང་ལས་ཚད་མ་ལྷན། གཞན་
བྱ་རྣམས་ལ་མ་ལྟོས་པར། བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ལྷན་འགྱུར་འདིར། །རང་ལྷན་གཞན་ལ་

སྒྲོམ་མེ་འགྲུང། ཞེས་རྩ་འགྲེལ་ལས་མང་གསུངས་ཀྱང་། མངས་བར་འགྲུང་བས་མ་
 གིས་སོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས། རང་སྡེའི་ལུགས་དགག་པའོ། ། །དང་པོ་ནི། གཞན་
 ཡང་གལ་ཏེ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བ་ནས། འཆད་བར་འགྲུང་རོའི་བར་
 "སྟེ། དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱུས་ན། ལོང་གི་མཚན་གཞི་ཡོད་དམ་མེད། ཅེས་པའི་མཚན་
 གཞི་ནི། དབྱེ་གཞི་སྟེ། འོག་དེ་ཉིད་དུ། དེའི་རྟེན་མེད་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དབྱེ་གཞི་དང་། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་རང་བཞིན་" གྲུབ་པ་ཁས་སྐྱེས་པས། སྦྱོན་
 དེ་འབྲུང་བ་སྟེ། གཙོ་ཆེར་མདོ་སྟེ་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་
 གྲུང་དང་རང་སྤྱི་གཉིས་ཏེ། མཚན་གཞི་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པའོ། །རྟོགས་རང་སྤྱི་
 གཉིས་མེད་ན། ཚད་མ་གཉིས་མ་འགྲུབ་པོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་
 གྲུབ་པའི་ལས་སུ་འདོད་པ་དགག། བྱེད་པའི་ལས་སུ་འདོད་པ་དགག། མཚན་མཚོན་
 ལོ་ལོ་ག་རྩ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་ཚད་མ་འདིས་གཞན་གྲུ་མཚོན་བ་སྟེ།
 རྟོགས་བར་གྲས་བས་ནི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན།
 བྱེད་བ་སྟེ། གི་ཏ་དང་། ལྷ་ར་པལ་ཆེད། ཞེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས། ལྷ་རའི་
 རྒྱུན་གྲས་ནས་འདི་མཚོན་བར་བྱ་བ། ཞེས་བྱ་བར་འགྲུང་ལ། དེས་ན་དེའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་འདིའི་དོན་ཏེ། བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྷན་བ་མེད། ཅེས་
 གྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་བསྐྱེད། བྱ་བས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས། དོན་སྐྱོ

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧༤༧༡ན། ཞོལ། ༡༧༥༧ན། སྐ། ༡༧༧༧ན། ལྷ། ༡༧༨༧ན། *དཔར་མ་བཞི་ཀར་གཅིག་མཚུངས་སུ་རྩེད་
 ཚད་མེད་དམ་སྟེ་མ་སོ།
 ༢ མ་ཕྱི་ ཞོལ། ལྷ། སྟེ། *ཏེ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མ།
 ༣ མ་ཕྱི་ ཞོལ། ལྷ། སྐ། ༡༧༧༧ན། ལྷིས།

གཉིས་བརྒྱུད་པའི་ཐམ་ལག་ཏུ་ཞུགས་པར། ལག་ལེན་བཞེད་ཀྱང་། འགྲིག་དཀའ་
 བས་བརྒྱུད་པའོ། ཞེས་རྣམ་བཤད་རིག་པའི་རྒྱ་མཚོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 འགོག་པའི། དེ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། ལྷ་འདི་རྒྱུན་བྱིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཚོན་
 པར་བྱས་ནས། འགྲུབ་པ་ཉིད་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་སྲིད་ན་མཚོན་པར་བྱ་དེ།
 མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་
 སྲིད། ཚད་མ་མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པའི། ཅི་སྟེ་ཡང་
 ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་སྐྱི་སྐྱེ་ལ། གི་ཉའི་རྒྱུན་བྱིན་པ་ལས། ཤེས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ལས་སྐྱུས་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་ལ། ལས་དེ་ཡང་ཚད་མའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་སྲིད་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བའི་ཡང་ཉེས་པའང་
 མེད་དོ་སྟུམ་ན། ཅེས་སྐྱེ་བ་ཡང་བརྒྱུད་པར་མངོན་ལོ། །དེ་འགོག་པའི་བཤད་པར་
 བྱ་སྟེ། ཅེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ན།
 པའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསྐྱེ་བ་བཀག་ནས། ཤེས་པར་
 བྱེད་པའི་ལས་དེས་ཚད་མའི་རང་གིས་མཚན་ཉིད་འཛོག་པ་ཡིན་ན། ལས་དེ་མི་
 བསྐྱེ་བ་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཐ་སྐྱེད་དུ་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་འགོག་པ་
 ལ་གཉིས། ལས་དང་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་ཐལ་བས་དགག། །དེའི་
 ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི། ཞེས་སོགས་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་འགྱུར་བས། ཚད་མ་
 མི་འགྲུབ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལས་དང་མཚན་

༡ མ་ཕྱི་སྐྱེ་བྱ་པར་ ཞོལ་ -པར་

ཉིད་དུ་འདོད་པ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ས་ལས་སོགས་པར། ཞེས་
 པ་ནས། ལྷམ་ན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྲ་བ་ཉིད་
 ལས་སུ་འཛོག་གོ། ཞེས་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅན། གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྲིད།
 ཞེས་པ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར། ལས་
 ཁོ་ན་གཞལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚད་མ་གཉིས་མི་འགྲུབ་པོ། ཞེས་
 པའོ། །གསུམ་པ་མཚན་མཚོན་གོ་ལོག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། དེའི་སྲིད་གཞལ་བྱ་ནི་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། ཅན་སྲུག་པ་མེད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རེའི་བར་ཏེ། ཕྱོགས་སྲས་བྱེད་པའི་
 ལས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པར་ཁས་
 གྲངས་པ་ལ། བྱ་བའི་ལས་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་སྲིད། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དུ་
 ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་གཉིས་ལས་སོ་སོ་བ་རང་མཚན་གྱིས་བྱུབ་པས་
 འཛོག་པའི་ཚོ། ས་རང་མཚན་ཡིན་ན། སྲ་བ་རང་མཚན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེ་
 ལ་ཡང་མཚོན་བྱ་ལ་བྱེད་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ལ་བྱ་བའི་ལས་འཛོག་ན་སྲུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་པར་མངོན་ཏེ། སྲ་མ་དག་ནི། མ་ཚུན་ཅིང་ཤིན་ཏུ་བརྗེད་བའི་སྲིད་
 ཕྱོགས་མཐོང་བ་དཀའ་བར་སྣང་ངོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་
 ལ། རྣམ་དབྱེ་དེ་བདག་འགྱུར་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། དོན་རྟོགས་པ་ཡི་བདག་ཉིད་
 གྱི། བྱེད་པས་རང་གི་ལས་ལ་ནི། བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་། ཞེས་རང་གི་
 གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་གྱིས། ཚད་མར་འཛོག་པ་ཅམ་བཤད་
 ཅིང་། བྱ་བྱེད་གྱི་ལས་སྐྱེན་ <གི་ཏ་དང་ལྷ་ན་སོགས། > གྱི་དབང་གིས་འཛོག་ཚུལ་འགྲེལ་
 པ། འགྲེལ་བཤད་གང་དུ་ཡང་མ་བྱུང་མོད་གཞལ་བྱ་གཉིས་གྱི་གྲངས་གྱིས། ཚད་མ་

གཉིས་སྐྱབ་བ་དང་། འབྲེལ་བས། སྤེ་བདུན་ན་བ་འདད་བ་སྟོགས་སྐྱ་མར་སྐྱར་ན་
 འགྲིག་ཅིང་། ལུས་བ་འདོན་པའི་སྐོ་ཡང་ཆེ་བར་སྐྱང་རོ། །གཉིས་བ་ལ་གཉིས།
 སྟོགས་སྐྱ་མ་དགོང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཚད་མ་སྐྱབ་བྱེད་རང་རིག་བ་
 ཡོད་དེ། དེས་ན་ཚད་མ་རང་རིག་པས་འདྲིན་ཅིང་། ཚད་མས་གཞལ་བྱ་བྱུབ་པའི་
 སྱིད། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྐྱ་དེས་བ་ལས་ཡིན་ཀྱང་། རང་རིག་དེ་ཉིད་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་
 ཁོངས་སྐྱ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱམ་དུ། མདོ་སེམས་ལ་སོགས་བ་དག་སེམས་ན་ཞེས་
 པའོ། །གཉིས་བ་ལ་གསུམ། རིགས་བ་དང་ལུང་གི་དགག། །དོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་
 བློ། བ་འདད་བར་བྱ་སྟེ། དབྱ་མ་ནས། གཞལ་བྱའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་
 མཚན་ཉིད་དུ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་མཚོན་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་རང་རིག་གིས་
 མཚོན་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ལས་བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
 པའི་སྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རིགས་བ་དེ་དག་གིས་ལེགས་པས། རང་རིག་པའི་
 ཤེས་བ་གཅིག་བྱ་དེ་ལ་ཡང་། ལྷང་བྱ་སྟོང་བྱེད་ཐ་དད་བ་གཉིས་མི་སྲིད་པའི་སྱིད།
 རང་རིག་དེ་ཚད་མ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་བར་མ་བྱུབ་སྟེ། ཤེས་བ་དེ་ཉིད་
 གྱིས་དེ་ཉིད་རིག་པའི་སྱིར་རོ། །དེས་ན། ཚད་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་མཚན་གཞི།
 གཞལ་བྱ་མེད་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན། ཉེན་གཞལ་བྱ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཚད་མ་
 གཉིས་གྱི་གྲངས་དེས་འཇུག་བ་མེད་པའི་སྱིད། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་ཡོད་བ་མ་ཡིན་
 པས་རང་རིག་བ་ག་ལ་ཡོད། གཉིས་བ་ནི། དེ་སྐྱད་དུ་ཡང་འཕགས་བ་གཙུག་ན་རིན་
 པོ་ཆེས་ལུས་བ་ལས། ཞེས་བ་ནས། དུན་བ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་སྟོན་བ་ཡོངས་སྐྱ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༥འཕམ། ཞོལ། ༡༡༧ནམ། ལྷ། ༥འཕམ། ལེགས། ལྷ། ༡༥༡ནམ། ལེགས།

དག་པོའི་ ཞེས་པའི་བར་“སྟེ།¹མདོ་འདྲིར་དམིགས་པ་དང་སེམས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ དམིགས་པ་ནི། “སྔོང་བྱ་དང་།²སེམས་ནི་སྔོང་བྱེད་རང་རིག་སྟེ། དེ་གཉིས་
 གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་མིག་ཤེས་སྔོང་བ་དང་། ཐ་དད་ན།
 མིག་ཤེས་གཅིག་ཉིད། སེམས་དོན་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འགྲུར་བའི་གཞོན་པ་མཛད་
 དེ། གཅིག་ལ་གཞོན་བྱེད་བཛོད་པ་ནི། ཚིག་གསལ་དུ་ཡང་། ཤེས་པ་དེ་རང་གི་
 མཚན་ཉིད་ལས་ཐ་དད་པར་མ་གྲུབ་ཞེས་པ་སྟེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
 སྔོན་འཇུག་ལས། གང་ཆེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་རིག་པས་གདོད་མ་ནས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་འགྲུར་རོ། ཞེས་
 རང་རིག་འགོག་སྟེ། འདི་བཤད་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་བཞིན་དུ་མ་ཐོན་
 འོ། །མདོའི་དོན་གཞན་ནི་རྟོགས་དཀའ་བས་མ་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་
 དེ་ལྟར། སོགས་སོ། །གསུམ་པ་མཚན་མཚོན་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 མཚན་མཚོན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་ཐ་དད་དགག། གཅིག་ཐ་དད་དུ་
 མ་གྲུབ་པའི་ཚོས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་གཞི་
 ལས། ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད་ཅེས་འཆད་པར་འགྲུར་རའི་
 བར་སྟེ། སྐབས་འདི་དག་ཏུ་མཚན་གཞི་དང་། སྐབ་བྱེད་དང་། གཞལ་བྱ་དང་། རྟེན་
 ལ་སོགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་། རྟེན་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཕྱོགས་སྐྱས། གཞལ་བྱ་དང་། རང་མཚན་དང་།

¹ མ་ཕྱི་ཞེས་སྐྱེ་བའི་སྟེ། *ཉེ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་སོ།
² མ་ཕྱི་ཞེས་སྔོང་བྱ་དང་། སྐྱེ་བྱེད་བྱ་དང་། སྐྱེ་བྱེད་བྱ་དང་།

ཚད་མས་གསར་རྟོགས་དང་། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་བདེན་
 གྲུབ་སྐྱབ་པར་འདོད་དེ། འོག་ཏུ། འོན་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡིན་ན་ནི་དེའི་མཚན་གཞི་
 མེད་བས། ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། གཞལ་བྱ་རང་"མཚན་གཉིས་སྲུངས་
 བས། ཚད་མ་གཉིས་དང་། ཚད་མས་གསར་རྟོགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་སྐྱབ་
 བའོ། །བདེན་པའི་གཅིག་ཐ་དད་འགོག་ཚུལ་ནི། བསྟོད་པའི་ལུང་བྲངས་པར་ལྟར་
 རོ། །གཉིས་པ་ནི། མཚན་མཚན་དང་། བསྐྱབ་བྱ། སྐྱབ་བྱེད། རྟོག་བཏགས་ཡིན་
 བས་ཅི་སྟེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི། ཐ་སྐད་ཅམ་དུ་
 གྲུབ་པའོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཚད་
 གྱིས། གནས་ཚོད་གྲུབ་པ་དང་། རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཐ་
 སྐད་ཅམ་དུ་གྲུབ་ན། རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་འགལ་ཞིང་། དེར་མ་གྲུབ་ན། གནས་ཚོད་
 གྲུབ་པ་མེད་བས། མཚན་མཚན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མེད་པར་འགྱུར་བའོ། །བཞི་བ་བྱེད་པ་
 རོ་ལ་བརྟེན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ཚོགས་སྲ་ཁས་སྐྲངས་པ་དང་། དེ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་ཤེས་པ། ཚད་མའི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན། བྱེད་པ་དེའི་ལུལ་ཡོངས་སུ་གཙོད་པའི་བྱེད་པོ། ཅས། སེམས་གྱི་འཛིག་
 རྟེན་བྱེད་པས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དེ། འཛིག་རྟེན་སྐྱ་ཚོགས་ལས་" རྐྱེས། ཞེས་འབྲུང་ལ།
 ལས་སེམས་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་སེམས་གྱི་འཁོར་དུ་གྱུར་བས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་
 ཚད་མས་གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ལས་གྱི་དབང་གིས་སོ་སྐྱམ་དུ་དོགས་ན། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེམས་བྱེད་པ་པོ་

1 མ་ཕྱི། 166ན9ན། མཚན་སྐྱེ། 14 1ན9ན། སྐྱེ།

2 མ་ཕྱི། 166ན6ན། སྐྱེ། 14 1ན9ན། སྐྱེ། 14 1ན9ན། +ལས་

ཡིན་པ་དང་ཚང་མ་བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ། བྱེད་པ་ལོ་བདེན་གྲུབ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ནས། ཞེས་ཁས་
 རྒྱངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཁས་རྒྱངས་བརྗོད་ནས། དེ་ལ་སྐྱོན་སྐྱོན་པ་ནི། བྱེད་པ་ལོ་
 སེམས་དང་། ལ་སོགས་པས་སེམས་“འབྱུང་’ཆམས་ནི་བདག་ཉིད་”ཕྱི་’ལྟ་བུའི་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་སྐོ་ནས་སེམས་ཀྱི་
 དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་པལ་བ་དང་སེམས་“འབྱུང་’གིས་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་
 བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། གཉིས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ལ། བྱེད་པ་ལོ་ཡིན་ལག་ཅན་གཉིས་པོ་དེའི་
 ཡན་ལག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པ། གཞལ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཚང་མ་
 ཡང་སྲ་མ་ལྟར་གཉིས་ཉིད་དུ་འགྱུར་ན། དེ་མི་རིགས་ཏེ། ཚང་མ་གཅིག་ཉིད་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་བྱེད་པ་ལོ་གཅིག་ལ།
 བྱེད་པ་དུ་མ་མི་འགལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་མི་འཐད་པའོ། །དེས་ན་འདིར་
 བྱི་ཤེས་པ་སེམས་བྱུང་དང་། ཆམ་བར་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱ་བ་
 གཅིག་མེད་དོ། ཞེས་པ་ནས། བྱེད་པ་ལོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཚང་མ་གཉིས་མི་
 འགྲུབ་པ་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྗེའི་བར་གཞན་ཆམས་གོ་སྐྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཅི་
 སྟེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷང་ལས། ཞེས་པ་ནས། བསྟན་ཟིན་
 ཏེའི་བར་རོ། །

ལྟ་བུ་ལྟར་གཞི་ལྟར་ཚོས་ལ་བརྟེན་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྲ་མ་བརྗོད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། འབྱུང་ སྐྱུ ༡༥༡བཟ། བྱུང
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། ཕྱི ཞོལ། ༡༧༧༡ན། གྱི
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། འབྱུང་ སྐྱུ ༡༥༡བཟ། བྱུང

བ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་ཡང་དཔེར་ན། མཆི་གྲུའི་ལུས། ཞེས་པ་
 བས། ཅེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ཞེས་པའི་བར་ཉེ་འདྲིའི་དོན་ནི། “ཡངས་འཇམ་
 རྩམ་འབྲེད་ལས། འདིས་ནི་འདིག་རྟེན་ན་མཆི་གྲུའི་ལུས་དང་། སྐྱ་གཅན་གྱི་མགོ་
 ཞེས་ཐ་སྐྱད་བྱེད་པ་ལ། ལུས་དང་མགོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་ཀྱང་། རྟོག་
 རོར་གཞི་ཚོས་རྒྱུང་བ་བཞིན་དུ། སའི་མཚན་ཉིད་སྲ་བ་ཞེས་པ་མང་ཡང་། སྲ་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ས་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྐྱད་
 ཅེས་པ་ནི། གཞི་ཚོས་གྱི་ཐ་སྐྱད་བྱེད་དོ། ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་
 ལུགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུལ། དཔེ་ལ་གཞི་ཚོས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་
 མེད་པས་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་ཁས་ལེན་མི་
 རིགས་པར་བསྟན་པ། དཔེའི་གཞི་ཚོས་རྟོག་རོར་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པས་ཐ་དད་མེད་
 པའི་དཔེར་མི་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཉེ། ཅེས་པ་
 བས། བྱེད་པར་དང་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་མི་རིགས་པའི་བར་ཉེ། དེའི་དོན་ཡང་
 གསུང་རབ་དེ་ཉིད་ལས། ལུས་དང་མགོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱེ་ལས། དེ་གཉིས་ལས་
 དམིགས་པའི་སྐྱོ་བསྐྱེད་པ་ན། བྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས། གང་གི་ལུས་དང་། གང་གི་
 མགོ་ཡིན་སྟུམ་དུ་ཤེས་པར་འདོད་པ་ན། སྟོན་པ་པོས་ཀྱང་། མཆི་གྲུ་དང་། སྐྱ་གཅན་
 མ་ཡིན་པའི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་པ་གསལ་བར་འདོད་ནས། འདིག་རྟེན་པའི་བརྟེན་
 རྩམ་སུ་བྱེད་པ། བྱེད་པར་གྱི་ཚོས། མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་གྱི་སྐྱས། ཉན་པ་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༦བཤམ། ཞོལ། ༡༧༠བཤམ། གངས་སྐྱ། ༡༥༡ན། ལྷ། ༡༦༦ན། དང་།

དོགས་པ་སེལ་བ་ནི་ཅི་ནས་སྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་མེད་པས། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 སྲ་བའོ། ཞེས་པ་ལ་དོགས་པ་དེ་འདྲ་བསལ་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་
 སོ་ཞེས་པའི་ལན་མཛད་ནས། ཞེས་སྤྱན་མོང་གཞིར་བརྒྱང་ནས། ཞེས་པའི་བྱང་
 གཞི་ནི་ལུས་དང་མགོ་ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ། བྱང་གཞི་མཆི་གྲུ་དང་། སྐྱ་གཅན། ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱ་སྤྲེགས་བདག་གི་མཚན་གཞི། ཅེས་པ་
 ནས། ཁས་སྐང་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོའི་བར་སྟེ། དེའི་དོན་ནི་སྤྱ་སྤྲེགས་
 གི་མཚན་མཚོན་དོན་གཞན་འདོད་པ་ལ། གཞི་ཚོས་དོན་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་
 བརྗོད་པའི་ཚེ། དེས་སྐྱ་བ་རང་ལ་ཡང་། མཚན་ཉིད་ཅེས་གོང་དུ་ཐ་སྙད་སྐྱར་བའི།
 གཞལ་བྱ། རང་སྤྱི་གཉིས་ལས་གཞན་པ། མཚན་གཞིའི་མིང་ཅན་གཞལ་བྱ་ཅི་ཅས་
 ཁས་སྐང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མཚན་མཚོན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞལ་བྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་ཚད་མ་མངོན་ཤེས་གཉིས་ལས་གཞན་
 ཁས་སྐངས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཞན་ཡང་ལུས་ཀྱི་
 ཉེན་ཅན་བྱང་པར་བྱེད་པ། ཅེས་པ་ནས། བཏགས་པ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་འདི་མི་
 རིགས་པ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱི་དོན་ཡང་། གསུང་དེ་ཉིད་ལས། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གཞན་ཞིག་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། བྱང་པར་གྱི་གཞི་ཉེན་ལུས་དང་། མགོ་དང་། བྱང་
 པར་གྱི་ཚོས། བཏེན་པ་མཆི་གྲུ་དང་། སྐྱ་གཅན་འདྲིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་གྲུབ་པས་ཐ་
 དད་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་
 གང་ཡིན་བཅའ་ན། དོན་ཐ་དད་པ་མི་རྟོན་དེ། མགོ་ལ་སྐྱ་གཅན་དུ་བརྟུན་པའི་
 ཕྱིར་དང་། མཆི་གྲུ་དང་དེའི་ལུས་ཞེས་པའི་དོན་བཅའ་བ་སོ་སོར་མི་རྟོན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །དེ་ལ་བརྒྱལ་ལན་མཛད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས།
 གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་མི་བསལ་བས་ལུས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འཛིག་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ནི་མ་བརྟགས་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ཉན་པ་སོའི་ངོར་གཞི་ཚོས་
 དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ར་སྣང་དེའི་དོན་ལ་བརྟགས་པ་ན། ལུས་དང་མགོ་ལས་སོ་
 སོར་གྲུབ་པའི་མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་མི་རྟེན་པས། དེ་དག་གཞི་ཚོས་སྐྱ་མ་གྲུབ་པོ་
 ཞེས་ཚོད་པ་ནི། ལྷར་བཅད་པའི་གཞན་གྱི་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་ལུགས་སོ།
 ཞེས་བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་གསུང་འདིའི་ར་སྣང་། དེའི་དོན་བརྟགས་པ་ཞེས་པའི་
 བརྟགས་པ་ནི། དཔེར་ན། རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་བརྟགས་པ་ན། ཟས་གཅང་གི་སྐས་སྐ་
 རྟེན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་རྟེན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆི་གྲུ་ལུས་
 སྐྱ་རྟེན་པ་དང་། སྐྱ་གཅན་མགོར་རྟེན་པའོ། །གལ་ཏེ་བཙལ་ནས་རྟེན་ལུགས་དེ་ཙམ་
 ཞིག་རང་གིས་ཀྱང་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དངོས་སྐྱ་བས་དེ་ལྷར་ཚོལ་བའི་
 གཞི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་པ་ལ་འདོད་པས། ལྷོགས་སྐྱ་སྐྱར་བཤད་པའི་
 དངོས་སྐྱ་བ་གཞན་གྱིས་ཚོས་རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་ལུགས། ཞེས་བཞེད་
 དོ། །ཚོལ་གཞི་བརྟགས་དོན་བཙལ་ནས། མཆི་གྲུ་དང་སྐྱ་གཅན་སོ་སོར་མ་རྟེན་པ་
 དེ་ནི་དེ་ལྷར་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན། བྲང་ངེས་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ལས།
 ཡོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ར་སྣང་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ནི་དབྱུང་བ་དེ་ལྷར་དུ་བྱས་ནས་
 འཛོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། མ་དབྱུང་བར་འཛོག་གོ། ཞེས་ལན་མཛད་དོ། །དབྱུང་ནས་
 འཛོག་ན་འཛོག་མི་བྱས་པ་དང་། མ་དབྱུང་བར་འཛོག་ལུགས་ཀྱང་། ལུང་དེའི་འཕྲོ་

ཉིད་ལས། རི་ལྷར་རྣམ་པར་དབྱུང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་"འདས"། ཞེས་པ་ནས།
 ཡིན་པས་དཔེ་གྲུབ་པ་མེད་དོ། ཞེས་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་གསུངས་སོ། "ལྷ"¹ གྲིན་
 གྱི་གཟུགས། "ལྷ" གྲིན་གྱི་སེམས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡང་། ཐ་སྙད་གང་ལ་བཏགས་པའི་
 གཞི། "ལྷ" གྲིན་དང་། དེའི་གཟུགས་དང་། སེམས་རི་ལྷར་གྲུབ་དབྱུང་པ་ན། ཚོས་དེ་
 དག་གྱང་"ལྷ" གྲིན་མ་ཡིན་ལ། དེའི་གཟུགས་སེམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཡང་། "ལྷ"
 གྲིན་མི་རྟོག་པས། དབྱུང་ཅིང་བཅའ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ། "ལྷ" གྲིན་འཛོག་པ་མེད་
 པ་ནི་བདག་མེད་མོད་གྱི། ཞེས་པའོ། །དེས་ནི་ལྷས་གྲིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་མ་
 གྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། "ལྷ" གྲིན་མེད་པ་མ་ཡིན་པས། སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དཔེ་གཉིས་གྱང་འཛོག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་
 ལུགས་ཀྱི་མཚན་མཚོན་པན་ཚུན་ལྷོས་ནས་གྲུབ་པ། གཞན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཚད་མའི་
 འདོད་ཚུལ། རང་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་རྣམ་པར་བཞག་པའོ། །དང་བོ་ནི། དེ་
 བཞིན་དུ་རྣམ་པར་དབྱུང་པ་ནས་ས་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། གྲུབ་པ་རྣམ་པར་
 བཞག་པར་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་སྤྲ་བ་སོགས་མཚན་མཚོན་གྱི་ཐ་
 སྙད་འཇུག་པའི་གཞི་དེ། སྤང་ལྷར་བཅའ་ནས་རྟོག་པའི་དོན་ལ་འཛོག་ན། དེ་གཉིས་
 འཛོག་མི་རུས་གྱང་པན་ཚུན་ལྷོས་པའི་སློན་ནས་དེ་དག་ཡོད་པར་འཛོག་གོ། །གང་ཟག་
 དང་ཚོས་གྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་དེས་པ་ཁོ་ནར་ཁས་སྤང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
 བཅས་པ་ནི། སྤང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་
 སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་དེ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧༢༧༤༡། ཞོལ། ༡༤༡༧༡༣། ཟླ། ༡༧༤༡། འདས། ཟླ། ༡༧༤༧༤༡། འོངས།
 ༡ མ་ཕྱི། ཞོལ། ཟླ། ༡༧༤༡། ཟླ། ༡༧༤༡།

ཉིད་ལས་ཡོངས་སུ་བཅའ་བར་བྱའོ། ཅེས་པའི་བར་ཏེ། མ་དབྱེད་པར་འཛོག་པ་དེ་
ལྟར་མ་ཡིན་ན། གུན་རྫོབ་འཐད་པས་ཏེ། རོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དབྱེད་
ནས་འཛོག་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། དབྱེད་པས་འཛོག་པ་ཁྱོད་གྱི་འདོད་པ་
ཡིན་པ་དེས་ན་གུན་རྫོབ་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་གྱི། གུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་
པའི་སྟེན་མ་སྟོན། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། གཞན་གྱི་འདོད་པ་འགོད། རང་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་ཁྱད་
པར་བཤད། གཞན་འདོད་ལ་གཞོན་བྱེད་བཞེད་པ། ཚུགས་སྲ་མའི་འདོད་ཚུལ་
གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་མི་འཛོག་
སོགས་གྱིས་ཞིབ་མོར་དབྱེད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཚད་མ་དང་།
གཞལ་བུའི་ཐ་སྲུང་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མི་སྲིད་ཚད་མ་རང་མཚན་ཁོ་
ན་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། འོན་ཀྱང་འདི་གཞེན་གྱི་ཚད་མ་ལ་རབ་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་གྱི་ཚུལ་འདིས་ཚད་མ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ་སྟེ། ཅེས་སྲི་མཚན་གུན་རྫོབ་ཏུ་འཛོག་པ་སྟེ། གུན་རྫོབ་དེ་ཡང་རང་
ངོས་ནས་མ་གྲུབ་ན། རི་བོང་གི་རྩ་དང་ཁྱད་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
ལ། དེ་ཡང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་འཛོག་པའི་དོན་ཏུ་འགྲོའོ། །གཉིས་པ་ནི།
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་འདི་གཞེན་པའི་ཐ་སྲུང་ལ། ཅེས་པ་ནས། ཁྱོད་
ཁོ་ན་རྫོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གུན་རྫོབ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་
"ནོ།" ཚུགས་སྲ་མས་དབྱེད་པ་ཞིབ་མོར་གི་གུན་རྫོབ་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཉིད། རང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༥ན་ལ། བློ། ༡༥༥བཅུ། རོ།

མཚན་ལ་མ་འཇུག་པའི་སྐོས་རྗེད་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་འདོད་ཅིང། ལྷགས་
 འདིས་ནི་ཀུན་རྗེས་འཇུག་པའི་སྐོས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅམ་གྱིས། བདག་གི་ངོ་བོ་རྗེད་པས་
 ཡོད་པ་འགྲུབ་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཀུན་རྗེས་ཀྱང་རིག་འོར་མི་འདོགས་པའོ། །ཁོ་བོ་ནི་ཀུན་
 རྗེས་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པར་འདོགས་པ་ལ་མཁམ་པའི་ཕྱིར། འདིག་རྟེན་པའི་སློབས་མ་
 དགུང་པར་འདོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་ཏེ། ཁྱོད་གྱི་བདེན་མེད་གྱི་སློབས་གཅིག་
 བསལ་བ་སྟེ། འགག་པའི་ཕྱིར་བཀོད་པའི་འཐད་པ་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་སོགས་པའི་འཆད་པ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་ནས། རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་
 པར་བྱེད་ཅིང། ཁྱོད་ཁོ་ན་ཉམས་པར་བྱེད་གྱི། ཀུན་རྗེས་ནི་ཉམས་པར་མི་བྱེད་དོ།
 ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གལ་ཏེ་ནས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་ག་ལར་འགྱུར།
 ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་སྐྱབས། རང་སྐྱི་ཐ་སྐྱད་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ། རང་མཚན་གྱི་རྟེན་
 གཞལ་བྱ་སྐྱི་ཅམ་པ་དེ། རང་སྐྱི་གཉིས་ལས་རང་ཚན་དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་
 ལ། དེ་རྣམས་གཞལ་བྱ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས། ཚད་མ་གཉིས་མི་འགྲུབ་པའི་རྟེས་པར་
 འགྱུར་རོ། ཞེས་པ་སྐར་ཡང་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས། སློབས་སྐར་མ་དགོད་པ་
 དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཅི་སྟེ་བ་སྐར་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྐྱ་རྣམས་ལ། བཞོ་
 “སྐལ་”སོགས་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ལས། བར་དུས་སུ་བར་
 སྐར་བ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས། ཐ་སྐྱད་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་བར་ནི་གཞན་སེལ་བ་
 སྐྱོར་གྱི། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེད་པ་རང་མཚན་ལ་དེ་རྣམས་ལེན་པར་
 མི་བྱེད་དོ། །ཞེ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་རྣམས་འབྲེལ་ལས། སྐྱ་རྣམས་གྱིས་ནི་བར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤བཟའ། ཞོལ། ༡༤ཟའལ། ལྷ། ༡༠ན་འན། ལྷལ། ལྷ། ༡༤ན་ཟའ། ཀལ།

བཏགས་སྟོན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པ་དང་འབྲེལ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་ལིན་ཏུ་
 དཀའ་སྟེ། རྟོག་གེ་པ་ཁྱོད་ཚད་མ་གཉིས་བྱ་བ་དང། གཞལ་བྱ་གཉིས་བྱེད་པའི་
 འབྲེལ་བ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་དེ་དག་ཁོ་ནས། མཚན་མཚོན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་
 ལྷན་བྱེད་ཅིང། བྱ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེའི་དོན་ཡང། རང་མཚན་ལ་མི་འདོད་
 པས། བྱེ་མ་བྱེ་ཏུ། ཁྱོད་ནི་འདོད་པ་བཅའ་ལ་རག་ལས་ཏེ་འཇུག་གི། །རིག་པ་ནི་
 མི་འདོད་པ་ཉིད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་མ་ཡིན་ནས་བར་དུ་བྱོད་པ་ལ་མི་སྟོས་
 པར་བརྟེན་པ་མི་འདོད་མོད་ཀྱི། གཞན་གྱིས། གཞན་སེལ་ཡུལ་རང་དོས་ནས་
 བྱུང་བར་ཁས་སྐྱེས་པའི་སྟོན་ལོ། །གཉིས་པ་མཇུག་བསྐྱུ་བ་ནི། གང་གི་རྒྱུ་དེ་ལྟར་
 གཞལ་བྱ་གཉིས། ཞེས་སོགས་སོ། །སྦྱིར་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་དེས་པ་མི་
 འགོག་གི། །རང་སྦྱི་གཉིས་ཀྱི་ཏྲགས་ཀྱིས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་མི་འགྲུབ་ལ། ཡིད་
 ཚེས་རྗེས་དཔག་རང་སྦྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། རང་མཚན་གཞི་མ་གྲུབ་
 པས། དེའི་སྐྱེས་སྦྱི་མཚན་ཡང་དཔུང་པའི་ཚེ་མ་གྲུབ་པའི་གྱིར་དོ། །གཉིས་པ་མངོན་
 སུམ་ཚད་པའི་ནམ་གཞག་གེ་བྲག་ཏུ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་
 འདོད་ཚུལ་དགག་རང་གཞན་གྱི་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་
 བོ་ལ་གཉིས། ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་པ་དགག། །སུམ་
 སོགས་མངོན་སུམ་སྟོ་སོ་སའི་དོར་འཛོག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ།
 མངོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། གཞན་ཡང་རྟོག་ཐལ་མ་
 འཇུག་པ་མངོན་སུམ་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ཚེ། མ་ཁུབ་པའི་སྟོན་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡུལ་ཅན་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པས། བུམ་པ་

མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་འདི་གཉེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་
མ་ཐུན་མ་བསྐྱས་པའི་སྲིང་དང་། བྱམ་པ་བདེན་སྣང་གི་དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་ལོ།
ཞེས་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་སྦངས་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདི་ <འཇུག་པས་
འདི་གཉེན་ཉིད་ལ་བདེན་ཡིན་སྟག་མ་ནི། ཞེས་པའི་རང་འབྲེལ་དུ། དེ་ནི་འདི་གཉེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་
བཞིན་གྱི། འཕགས་པ་ལ་སྟོས་ནས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཕགས་པ་དང་དབུ་མ་པ་དོན་
གཅིག །ཞེས་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར་གསུངས། >ནི་མི་དེགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འོགས་
སྲ་མ་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཅི་སྟེ་དབུ་མ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ། ནས། མངོན་སུམ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ་སྟུང་ན། ཅེས་པ་ནི།
བྱམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ནི། བྱམ་པའི་སྟོན་པོ་སོགས་བྱམ་གཟུགས་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་ཉེ། དེ་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་རྩ་བུམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
ཞེས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྒྱ་བྱམ་གཟུགས་མངོན་སུམ་ཚད་མས་
གཞལ་བས་དེར་བཏགས་པའི་སྲིད། དཔེར་ན་རྒྱ་སངས་རྒྱས་འབྲུང་ལ་འབྲས་བུ་
བདེ་བའི་མིང་གི་བཏགས་པ་བཞིན། བྱམ་པའི་རྩལ་བརྒྱད་ཉེ་བར་སྦང་བྱ་དང་། བྱམ་
པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡིན་ལ། རྩལ་བརྒྱད་དུས་མཉམ་པ་ལ་ནི་རྒྱའི་རྒྱུན་ཡིན་པས།
རྒྱར་བཏགས་པའོ། ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྟོན་པས་གཞལ་བྱ་
འདྲལ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་བཏགས་དང་། ཏགས་དང་དཔེ་དོན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དངོས་
བཏགས་གོ་བརྗོད་སྟེ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་དཀའ་བར་སྦང་ངོ། །གཉིས་པ་
ལ་གསུམ། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པར་བསྟན་པ། བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་བྱམ་པ་
མངོན་སུམ་བཏགས་པར་འདོད་པ་དགག །ཐ་སྙད་དུ་འདོགས་པའི་བྱམ་པ་ལ་མངོན་

ལྷ་བཟུངས་མིང་དུ་འབྱུག་པ་སྐྱབས་མེད་དུ་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བུ་རྣམས་
 བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ནི་བུམ་གཟུགས་མངོན་སྲུང་ཚད་ལས་གཞལ་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས། རྩ་བུ་མངོན་སྲུང་བཟུངས་པ་བར་འདོག་པ་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 འདིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བའི། འདིག་རྟེན་ན་བདེ་བ་ལས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་དམིགས་
 ལ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ལས་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་འདུས་བུས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་འིང་གཅིག་
 གི་བྱུང་དུ་མགོ་སྟོང་གཏོང་བ་སོགས། དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟབས་དུ་མའི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན། དེ་དང་སངས་རྒྱས་
 འབྱུང་བ་གཉིས། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་
 ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ཉེ་བར་བཟུངས་པ་རིག་ནས། ལྷ་བཟུངས་མངོན་སྲུང་ཞེས་
 བུ་བ་འདིར་ནི་གང་ཞིག་བཟུངས་ན་མངོན་སྲུང་ཉིད་གྱུར་བ་མངོན་སྲུང་མ་ཡིན་
 པའི་བུམ་པ་ཞེས་བུ་བ་ལོགས་འཁོག་ཏུ་དམིགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་ན། བདེ་
 བ་མ་ཡིན་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ཡོད་ཀྱང་། མངོན་སྲུང་” ཡིན་པའི་བུམ་པ་
 མེད་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྤྲ་མ་དགོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་སྤྱིན་ཚད་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་བུམ་”པའི་སྤྱིན་པོ་ལ་སོགས་
 བ་རྟུལ་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་། དེ་དེ་བ། ལྷ་བཟུངས་གང་ཞིག་བཅའ་བ་ན། རྟུལ་འདུས་
 བ་ལས་ཐ་དད་པའི་བུམ་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། འདུས་པ་བུམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟགས་
 པའི་མངོན་སྲུང་ཉིད་དུ་འགྱུར་པོ། །ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ཡང་བརྟགས་དོན་

1 མ་གྱི་ 167པ་ན། ཞོལ་ 174པ་ན། ལྷ། 175པ་ན། +མ་
 1 མ་གྱི་ ཞོལ་ ལྷ། པའི་ ལྷ། པ་དང་

བཅའ་བས་རྟེན་པའི་བྱམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་བརྟགས་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 གཞི་གདགས་བྱ་བཅའ་བའི་ཆེ་བྱམ་པ་ཉིད་མེད་པའི་སྲིར་དོ། །དཔེར་ན། བོང་བྱའི་
 རྩ་ལ་རྣམས་མེ་ཉེ་བར་འདོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལོ། །འདི་ནི་འདི་མ་ཐག་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཐ་
 ལྷན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ། ཞེས་པའི་རྒྱ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པར་
 མངོན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་བརྗིད་བ་ཞིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་འཛིག་ཉེན་
 གྱིས། ཞེས་པ་ནས། མ་གཏོགས་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཞེས་
 པའི་བར་ཏེ། བྱམ་མང་རྩལ་འདུས་པ་ལ་འཛོག་ཅིང་། འབྲས་གཟུགས་ཀྱི་རྩལ་
 རྣམས། རྒྱ་གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡིན་ལ། དེའི་རྩལ་སྲ་རབ་ཀྱི་ཆ་བཅས། ཆ་མེད་
 གང་ཡིན་ཡང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་སྲོང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་འཇམ་སྟེ། རྩལ་བསགས་
 པའི་སྲིར། དོན་རྟགས་ཀྱི་སྲུབ་པའི་སྲིར་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དབང་ཡུལ་དེ་སྲིར་
 རྩལ་སྲན་མིན། ཞེས་དང་། རྒྱ་གཞན་དག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་འབྲུང་བའི་
 སྲིར་དོ། །དེས་ཡུལ་ལ་མངོན་སུམ་བཟགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི། ཅ་བ་རུལ་བ་ཉིད་
 དོ་སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ལྷང་དོན་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྲིར་དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིག་པ་ལ་སྟོས་ན་ནི། ཅེས་
 པ་ནས། སོ་སོར་དགག་པར་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་བཤད་དོ། ཅེས་པའི་བར་གྱི་དོན་ནི།
 བྱམ་པ་དང་། སྟོན་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཡང་། དེ་དག་རིག་ཐོར་མི་
 འཛོག་པ་ནི། བོང་དུ་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་ལྷན་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྟོབ་
 ལས་ཚུན་ཆད་དུ་མ་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་འཕགས་པའི་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༢༤བཤམ། ཞོལ། ༡༤༥བཤམ། མང་ སྐྱ་ ༡༥༤ན་ན། མེད་ སྐྱ་ ༡༡བཤམ། མེད་
 ༢ མ་ཕྱི་ ཞོལ། སྐྱ་ ཀྱི་ སྐྱ་ ཀྱིས་

མཉམ་གཞག་ཁོན་ཡིན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་གྱིས། གཞལ་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པ་འདོག་པ་ན། དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཚད་མར་འདོག་གོ། །དེ་ལྟ་ན་བུམ་པ། སློབ་ལམ་
 ཕྱིན་ཚད་དུ། མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། སློབ་པའི་མཉམ་
 གཞག་ཟག་མེད་གྱི་དོར་ཡོད་དགོས་པའོ། །དེ་རིག་དོ་དེར་མེད་དེ། རིག་དོ་དེར་བུམ་
 གཟུགས་མ་མཐོང་བས། བུམ་པ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་པ་ནི། བཞི་བརྒྱ་
 པའི་རྒྱུ་བ་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དོན་ཏེ། ལྷག་མ་གོ་བར་ཟད་ལ། འདིས་ནི་མ་འཁྲུལ་བ།
 མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གྱི་རྒྱུར་དུ་སློབ་པ་ཡང་དབྱིས་ཕྱིན་པར་བཀག་གོ།
 །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱོད་དགག། །རང་ལུགས་ལ་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྤང་ལུལ་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་བཤམ་
 གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་དགག། །འདི་ག་རྟེན་གྲགས་པའི་སློབ་ནས་ལུལ་ཅན་
 མངོན་སུམ་དུ་འདོག་པ་དགག། །ལུང་གི་སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ལུལ་ཅན་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་
 པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོགས་པའི་
 སྐྱུ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་མི་འཐད། དབང་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གྱི་ཐ་སྙད་
 དང་མངོན་སུམ་གྱི་ཐ་སྙད་མི་འདྲ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷོགས་སྤྲ་མ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱུ་བྱ་འཕྲུལ་ཞེས་
 སློབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་རྗོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལུལ་མངོན་སུམ་
 ལ། མངོན་དུ་སྟོགས་ནས། ལུལ་འདི་ན་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི།
 དབང་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་འདོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་ཞོ། །འདི་ལས་སྤྱུང་བྱིན་གྱི།

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༠༦ལ། ཞེས། ༡༩༦བལ། བ་འཕྲུ། ལྷ། ༡༩བ།-༡༩༧ ལྷ། ལྷ། ༡༩༧བལ། བ་འཕྲུ།

རྫོས་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བས། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ཡུལ་པོ་པོ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ལ།
 ཞེས་བྲས་ནས། བྱམ་པ་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏུ་མ་གྲུར་པ་རྣམ་པ་དབང་པོ་
 མངོན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དབང་དོན་སྤང་པ་ལས། དབང་པོ་ཡུལ་ལ་མངོན་སྲུལ་ཉིད་
 དུ་གྲུབ་པར་འགྲུར་ལ། དབང་པོའི་བདག་རྒྱུན་གྱིས། བྱམ་སོགས་མངོན་གྲུར་དེ་
 ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་
 ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་པའི་མངོན་སྲུལ་གྱི་རྒྱ་ཚན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིག་ཤེས་དེ་
 མངོན་སྲུལ་དུ་རྫོད་པར་བྱེད་དོ། །དཔེར་ན་རྩ་དང་སོགས་ལ་ལས་བྱུང་བའི་མེ་ལ་རྩའི་
 མེ་དང་སོགས་མའི་མེ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །བསྐྱེད་ཀྱང་། མིག་ཤེས་ཚོས་ཅན།
 མངོན་སྲུལ་ཡིན་ཏེ། བདག་རྒྱུན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཉིས་
 པ་ནི། འདིར་དབང་པོ་མངོན་སྲུལ་དུ་བཏགས་པའི་མངོན་སྲུལ་གྱི་སྐྱབ་བཤའ་ནི། རང་
 རྗེ་དང་། གཞན་རྗེ་གཉིས་ཀྱི་སྤུན་མོང་གི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱི་
 བྱི་རང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྟོག་མེད་དུ་འཛོག་གོ། །གང་ཞིག་དབང་པོ་དང་
 དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྲ་ནས། མངོན་སྲུལ་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་བྲག་ཏུ་འཆད་པར་
 བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ནི། ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ་མའི་དོན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྲ་སྟེ། མིག་ཤེས་
 གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ། མིག་དབང་དུ་མ་དགོས་པ། འོག་ཏུ་འགོག་ལ། འདིར་གཞལ་བུ་
 འཇལ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་གཞོན་པ་སྟོན་པ་ནི། རྗེ་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་སྟེ། མངོན་
 སྲུལ་དུ་ཚད་མར་འཛོག་པ། དབང་པོ་ཡུལ་སྟོན་པ་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་མངོན་སྲུལ་ཚད་མར་འཛོག་པ་གཞལ་བུ་འཇལ་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པ་གང་
 ཞིག །སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ནི། མིག་གི་དབང་པོའི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་

པའི་སྲིད་དང་། དུལ་སྒོམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད། གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
 པ་མི་རིག་པར་འགྱུར་ཏེ། དུལ་སོ་སོ་བ་མངོན་སུམ་དུ་སྒྲུབ་བའམ། རོན་སོ་སོ་བ་
 མངོན་སུམ་དུ་འཇལ་བ་ཉིད། ཅེས་བྲ་བ་ནི། མངོན་སུམ་དུ་བརྗོད་རིགས་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདི་ནི་གཙོ་བོའི་སློབ་ནས་གཞོན་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་དབང་ཤེས་
 གྱིས་བྲངས་པའི་རྟོགས་པ་ཡང་ཁྱེད་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགྱུར། དུལ་དང་དོན་
 གཉིས་སློབ་པས་ནི། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་སློབ་ནས་ཏེ། འོག་ཏུ་འཚད་དོ། །གཉིས་
 པ་ལ་གཉིས། རྟོགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ནི། ཅི་སྟེ་རི་ལྷར་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་ནས། རྒྱུས་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བ་ཡིན་ཞོའི་བར་གྱི་དོན་
 བསྐྱུ་ན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས། གཟུགས་འཛིན་པས་
 དུལ་གྱི་ཐ་སྲུང་གིས་བསྟན་ན། སོ་སོར་མི་གོ་ལ། དབང་པོའི་སློབ་ནས་མིག་ཤེས་
 དང་། ཡིད་ཤེས་སོ་སོར་གོ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། རྟེན་དབང་པོའི་སློབ་ནས་མངོན་སུམ་
 དུ་གོ་བར་བྱེད་དེ། རའི་སྒྲ། རྣམ་གྱི་སྒྲ་གྲུ་ཞེས་སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུས་སྟོན་པ་
 བཞིན། ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི། འདི་ནི་སྒྲ་མ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ། སྐྱབ་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་རྒྱུས་སྟོན་པ་ལ། དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་མཐོང་འདི་བར་གྱི་དོན་བསྐྱུ་ན།
 མིག་ཤེས་ཡིད་ཤེས་བདག་རྒྱེན་གྱིས་གོ་བ་དང་། དབང་པོ་མངོན་དུ་རྟོགས་པས་
 མངོན་སུམ་གོ་བ་མི་འདྲ་སྟེ། མངོན་སུམ་ནི་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འདོད་ལ།
 དབང་པོ་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པའི་སྒྲས། རྟོག་བྲལ་གྱི་མངོན་སུམ་གོ་བར་མི་རུས་
 པའི་སྲིད་ཏེ། དེ་ཅུ་མ་ནི་དུལ་གཟུགས་ལ་ཡང་ཡོད་ལ། དུལ་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་
 ཡང་། ཁྱེད་ཉིད་ཀྱི་བཀག་པའི་སྲིད་རོ། །མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤའ་དང་། རའི་སྒྲ་དང་།

ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་ཞིག་། དཔེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་
 དགོས་པའི་སྲིང་རྟོ། །ཚང་མ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་འཇུག་པ། གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོན་གྱི་
 གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི། གཞན་གྱི་དབང་ཡིན་པའི་སྲིང་དང། གཞལ་བྱ་མངོན་
 སྟོན་གྱི་རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཙམ་གྱིས། མངོན་སྟོན་རང་གི་དོ་བོ་ཡོད་པར་རྟོན་
 པའི་ཚང་མ་དག་གི་རང་གི་དོ་བོ་རྣམ་པར་འདོགས་པའི་སྲིང། ཅེས་པ་སྟེ། ཙམ་གྱི་
 སྐྱས། རང་ལས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཤེས་པས། རང་ཉིད་གཉིས་
 " རུབ་པའི་སྟོན་སྲོང་བའི་རང་རིག་འགོག་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། གཞལ་བྱའི་
 རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང། འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་མངོན་སྲུང་བ་ལ་མི་བསྐྱ་
 བས། མངོན་སྲུང་ཚང་མར་བཞག་སྟེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་མངོན་སྲུང་མངོན་
 སྲུང་བ་ལ་མི་བསྐྱ་བ་ཞིོན་ས་མངོན་སྲུང་ཚང་མར་བསྟན་པར་རིགས་པས་
 སོ། །དེས་ན་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོན་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཁོ་བས་
 སོ། །ཞིབ་པར་ནི་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་ཤར་སོགས་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འདི་གཞེན་ན་གྲགས་པའི་སྟོན་སྲུང་ཅན་མངོན་སྲུང་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་
 ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན། བྱ་ཉིད་སྟོན་སྐྱ་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དགག། འདི་གཞེན་
 བྱ་ཉིད་ལྟེན་གྱི་ཤེས་པས་མངོན་སྲུང་གྱི་ཐ་སྟོན་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་གཞེན་ན།
 བསྟན་པ་ལ་བཞེན་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ནའི་བར་ཏེ། འདིས་འདོད་པའི་འདི་གཞེན་
 ཀྱི་གྲགས་པ་ནི། དབང་པོ་མངོན་དུ་སྟོན་པ་དང། ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ནལ། སྐྱ། ༡༧༠ནལ། +སྤང་

རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། མངོན་སུམ་ཞེས་བྲལ་
 མཐའ་སྐྱེ་བ་རང་རང་ལ་གྲགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས།
 འདྲིལ་ཉེན་ཞེས་བསྟན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐྱ་
 འདྲི། བསྟེན་པས། མངོན་སུམ་ཞེས་བྲལ་བདག་མེད་ལྟར་མི་འགྲུར་རོ། ཞེས་པའི་བར་ཉེ།
 ལྷགས་སྐྱ་མའི་གྲགས་པའི་འདྲོག་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། འདྲི་ནི་བ་ལང་རྗེ་ཡན་གྱི་
 ལྷན་མོང་བའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་གཞོན་མེད་གྱི་བཞག་པའི་ཐ་སྟོན་པའི་ཚད་མ་
 གཞོན་མེད་གྱིས་བཞག་པའི་ཐ་སྟོན་སྟེ། ཐམས་ཅད་གྱིས་ཡང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་
 འོ་ཞེས་བརྗོད་གྱིས། བ་ལང་འདྲིན་པའི་མིག་ཤེས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་
 མཐོང་འོ་ཞེས་ཐ་སྟོན་མི་བྱེད་ལ། གྲགས་པ་བཤད་མེས་སུ་བྱེད་ཅིང། བརྟེན་གྱི་བ་
 དོན་མ་ལྷན་གྱིས་སྐྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཐ་སྟོན་གོང་མ་གཉིས་གོ་བརྒྱུག་ཏུ་སྐྱར་ན།
 འདྲིལ་ཉེན་གྱི་གྲགས་པ་སྐྱངས་པར་འགྲུར་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྲེའི་སྐྱ་རྒྱོམ་པ་ནི།
 དབང་པོ་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཏུ་ན། མིག་ཤེས་གཅིག་
 སྐྱེ་བ་ལ། མིག་དབང་ཐ་དད་པ་དུ་མའི་བདག་རྒྱུན་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་དབང་པོའི་
 སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཉེན་ཅན་དེ་བདག་རྒྱུན་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་
 མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བུས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འགྲུར་ལ། མིག་དབང་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེ་ལ།
 མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་སྐྱེད་པའི་བུས་པ་ཉིད་མེད་ན་ནི། མིག་གི་དབང་པོ་
 མང་པོ་རྣམས་ལ་ཡང། མིག་ཤེས་སྐྱེད་པའི་བུས་པ་ཡོད་པར་མི་འགྲུར་རོ། །གསུམ་
 པ་ནི། རྟོན་གྱི་དབང་པོ་མངོན་དུ་སྐྱོགས་པ་དང། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མིག་ཤེས་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང། ཐ་

སྣང་པའི་ཚད་མ་དེས་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲ་བས་མེག་ཤེས་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྣང་གྲེད་པ་མེད་པའི་སྱིར་དང། ཁོ་བོ་ཅག་འཛིག་རྟེན་པའི་ཚད་
 མ་དང་གཞལ་བུའི་ཐ་སྣང་བཤད་པར་འདོད་པའི་སྱིར་ན། ཡུལ་ཅན་མངོན་སུམ་ཚད་
 མར་རྟོག་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཡུང་གི་སྐྱུབ་གྲེད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མངོན་
 སུམ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་བས། ཉན་པ་མངོན་
 སུམ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་འདི་ནི་མི་རིགས་སོའོ། བར་སྟེ། ཡུང་འདི་ཚད་མའི་བསྟན་
 བཅོས་རྣམས་སུ། མངོན་སུམ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བའི་སྐྱུབ་གྲེད་ཏུ་བྲངས་མོད་ཀྱི།
 རྒྱབས་དང་འབྲེལ་བ་མ་ཡིན་ལ། སྣོན་པོའོ། །སྣམ་ཏུ་དེས་པ་དང། རྟོག་མེད་མི་
 འགལ་བའི་སྱིར་དུ། རྟོག་པས་གཞི་ཚོས་སྐྱར་ནས་འཛིན་པའོ། །ཡུང་དེའི་དོན་ནི།
 སྟོ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་ལྡོ་པོ་ནི། ལྷན་པ་སྟེ། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་རྒྱ་
 མཚན་དང། རིགས་པ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས། རྣམ་པར་དཔྱོད་
 ཅིང་དེས་པར་གྲེད་པ། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལྟར་གྲེད་མི་རུས་པའོ། །ཚོད་བརྗོག་ལས།
 གལ་ཉེ་དངོས་རྣམས་མངོན་སུམ་གྱི། །དམིགས་ནས་རྗོག་པར་གྲེད་ཡིན་ན། །གང་
 གི་དངོས་རྣམས་དམིགས་འགྱུར་པ། །མངོན་སུམ་དེ་ནི་མེད་པ་ཡིན། །རྗེས་དཔག་
 ཡུང་དང་དཔེས་འཇལ་བ། །དཔེས་སྐྱུབ་བྱ་བའི་དོན་གང་ཡིན། །མངོན་སུམ་གྱིས་ནི་
 ལན་བཏབ་པོ། ཞེས་ཚད་མ་བཞིའི་གྲངས་དང། ཚད་མས་གཞལ་བུ་འཇལ་ཚུལ་
 དང། །ཚད་མ་གང་གིས། གྲུབ་པ་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས། ཚད་མ་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་འགོག་ཚུལ་གསུངས་ཀྱི། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ་གཞན་མ་གསུངས་སོ། །དེ་
 དག་གི་དོན་འདིར་མདོར་བསྟུན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་ཚད་མ་བཤད་པ།

རྗེས་དཔག་ཚད་མ་བཤད་པ། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ལྟོས་སྲུབ་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་
 བོ་ནི། དུལ་མངོན་སྲུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚན་གཞིའམ་
 ཞེས་པ་གོང་དུ་རྟེན་གཞལ་བྱ་ཅམ་ལ་བྱས་པའོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་སྲིདེ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་ནི། སྤར་དངོས་སྤྲ་བས། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གངས་
 དེས་ཀྱི་སྤྲུབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་གང་ཡིན། སྤར་མ་བྱུང་བ་བཤད་
 པའོ། །ལུགས་འདིས། སའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྤར་བ་ཅམ་འདོད་ཀྱང་། རང་སྤྲི་གཉིས་
 ཀྱིས་རང་མཚན་མི་འདོད་དེ། དེ་གཉིས་ལྟོས་ནས་བཞག་དགོས་ལ། གཞི་གང་ལ་
 ལྟོས་ནས་རང་མཚན་དུ་འདོག་པའི་སྤྲི་མཚན་བཞག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་འདིག་རྟེན་ཡོད་ན་ནི། ཅེས་པ་བཞག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 པའོ། །དུལ་དེ་འདིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི། ཤེས་པ་ལ་དུལ་དེའི་སྤང་བ་འཆར་བས་
 རྩབ་ལ། ཤེས་པ་དེས་དུལ་དུ་སྤང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་མངོན་སྲུམ་དུ་དམིགས་པར་
 བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་བ་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལྟོག་ཏུ་མ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སྲུམ་
 པ་དང་། མངོན་སྤྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དུལ་དུ་སྤང་བ་དེའི་དུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་མངོན་སྲུམ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་དུལ་དུ་སྤང་བ་དེ། མངོན་སྲུམ་ཉིད་དུ་
 རྣམ་པར་བཞག་གོ། །དུལ་སྤང་དེ་ལ་མངོན་སྲུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། མངོན་སྲུམ་ཚད་མ་
 ཡིན་པས་མ་རྩབ་སྟེ། དུལ་དེ་ཤེས་པ་དེ་ལ་མངོན་འགྱུར་ཡིན་ན། དུལ་དེ་མངོན་
 འགྱུར་ཡིན་པས་མ་རྩབ་པའི་ཕྱིར། མངོན་སྲུམ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །དེ་སྤྱར་མངོན་
 སྲུམ་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྤྲུམ་ན། མངོན་སྤྱར་དང་འདྲའོ། །སྤྱད་ཅིག་ཆ་མེད་
 ཀྱི་མངོན་སྲུམ་འདོད་པ་དག་གིས། མངོན་སྲུམ་དང་ལྟོག་སྤྱར་མི་འགལ་བར་སྤྲ་

དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན། མངོན་གྲུང་དང། རྫོགས་གྲུང་པ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡུལ་དེ་
 མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པས་མ་བྱེད་སྟེ། དབང་ཤེས་
 གྱིས་དངས་པའི་དབང་ཤེས་བཞིན་ལོ། །འདི་དག་གྲང་ཡུལ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང།
 གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཤེས་པའི་ཉེར་ལེན་དང། ཚོས་ཉིད་
 ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་སོགས་ལ་རྗེ་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་
 རོ། །དེ་དག་གི་མངོན་སུམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བཤད་ནས། མཚན་གཞི་བཤད་པ་
 བློ། རྫོགས་གཉིས་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་ཤད་དུ་འཛོགས་པར་སྣང་བ་དག་ནི་སྤྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་དང། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ལ། རྫོགས་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་བ་དེ་ཅམ་
 མངོན་སུམ་དུ་གཞུགས་པས་ཤེས་པ་དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞག་གི། རབ་རིབ་
 ཅན་མ་ཡིན་ལ། ལྟོར་སྣང་"དབང་པོའི་ཤེས་པ་" ལྟོན་པོར་སྣང་" ལྟོན་པོ་གཉིས་ལ་
 ལྟོས་ནས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འགོ་བ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་རྫོགས་
 བ་གཉིས་སྣང་དང་ལ་སོགས་པས་སྐྱེ་ཤད་འཛོགས་སྣང་ལྟ་བུ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོ། ལྟོར་བ་
 དེ་ཡུལ་གྱི་མངོན་སུམ་དང། དབང་ཤེས་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་མཚན་ཉིད་པ་
 ཁོ་ནའོ། ཞེས་སྤལ་གྱི་འཇུག་རྒྱ་བསྐྱེད་མ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་བཤད་དོ། །འདི་
 དག་གིས་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་དེ་དག་ཚད་མར་བསྐྱེད་པར་སེམས་ཏེ། འདི་མངོན་
 སུམ་ཚད་མ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང། དེའི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་ཚད་
 མ་མ་ཡིན་པའི་དབང་རྫོགས་གཞན་འཆད་པ་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱིར་དང། རྫོགས་གཉིས་སུ་སྣང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བ༧ན། གྱིས་ རྫོགས་ ༡༧༧བ༧ན། གྱི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧བ༧ན། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ རྫོགས་ ༡༧༧བ༧ན། དབང་ཤེས་དེ་
 ༣ མ་ཕྱི། རྫོགས་ +བ་དང་

བ་དེ་དབང་ཤེས་དེ་ལ་མངོན་སྲུང་དང་། ལྗོངས་སྤང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་མངོན་སྲུང་
 མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྲིད་དང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤམ་ཏུ་
 ཡང་དབང་ཤེས་འཇུག་པ་དང་། ཡིད་ཤེས་འཇུག་པའི་འགྲུབ་ཚུལ་སོ་སོར་གསུངས་
 པའི་སྲིད་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཏེ། “བརྟགས་¹་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྫོག་གྱུར་ལ་མི་སྲུ་བའི་ཤེས་པ། རྗེས་དཔག་ཚད་མར་སྟོན་
 བ་སྟེ་གོ་སྤོའོ། །དབང་པོ་ལས་འདས་པ་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲུལ་ངེས་སུ། མཐོང་དང་
 མ་མཐོང་དངོས་པོ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་ལ་
 སོགས་པས། མཐོང་བ་མངོན་རྫོག་ལ་བཤམ་པ་ལྟར། དབང་པོ་སྟེ་མཐོང་བ་མངོན་
 རྫོག་ལས་འདས་པ་ཤིན་ཏུ་རྫོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་མངོན་སྲུང་དུ་རིག་ཅིང་། ཅེས་
 པའི། གཙོ་བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། བལ་བ་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་
 སོགས་ཏེ། ཤེས་པ་དེ་དག་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཡིད་ཤེས་པ་སྟེ། ལྷ་སྲི་དང་།
 དངོས་ལྷགས་དང་། རང་ཚིག་འགལ་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་དག་གི་ཚིག་གང་ཡིན་པ་
 དཔུང་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལྟ་བུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ལུང་
 ཚད་མ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །སྤྱིང་བཞིའི་རི་རབ་ཀྱི་ཚད་དང་། དབྱིབས་དང་། དལུལ་
 བའི་གནས་དང་། ཚེ་ཚད་སོགས་མ་དག་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཚད་དབྱིབས་དང་།
 མགོན་པོ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་ཚེའི་ཚད་སོགས་དག་པའི་སྣོད་བཟུང་ནི་ཤིན་ཏུ་
 རྫོག་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་རྗེས་
 དཔག་ཚད་མའམ། ལུང་ཚད་མའོ། །བ་ལང་དང་འདྲ་བ་ལས། བ་མེན་ཉམས་སུ་སྤྱོང་

¹ མ་ཕྱི། ༡༢༡བཟན། ཞོལ། ༡༥༠བཟན། བརྟགས། ཟླ། ༡༦ན་ལྟ། ༡༦༡བཟན། རྟགས།

བ་སྟེ། ལྷན་བའི་དོན་"བརྟགས་"ཡང་དག་ལས་རྟོགས་པ་ནི། དཔེ་ཉེ་བར་འངས་བ་
སྟེ། དཔེར་ན། ཉན་ལྷན་པར་འཛོགས་པ་བཞིན། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་པའ་ཚུན་
སྟོས་པར་གྲུབ་པར་འགྲུང་ཉེ། ཉན། སྟོས་པས་ཚོགས་པོ། །གཞལ་བྱ་དང་ཚད་མ་སྟོས་
གྲུབ་དང་། གཞལ་བྱ་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མ་འགྲུབ་པ་དང་། སྟོབ་པའི་ཚད་མ་
པལ་ཚེར་བྱས་པས་འགྲུབ་པ་སོགས་ནི་ཚོད་བརྗོད་ཅུ་འབྲེལ་དང་། སྟོད་འཇུག་དང་།
རྗེ་བཙུན་སྐྱེས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། མངས་པར་
འགྲུང་བས་མ་གྲིས་སོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། ཚིག་དོན་རབ་གསལ་རིན་ཚེན་འབྱུང་གནས་ཚེར། །བཙོན་
པའི་གྲུ་གཟིངས་རྟག་ཏུ་བརྟེན་བྱས་ཀྱང་། །རྒྱ་ཚེན་གཉིང་ཟབ་ཟབ་དོན་སྟོང་འཁོར་
ཅན། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་སྐྱགས་བཞིན་དཔག་པར་དཀའ། །གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་
རིགས་པའི་སློ་མིག་དང་། །བྲལ་བའི་བརྗེ་ཉར་<རྩ་ཡ།> གྲགས་བྱ་<ལྷི་ལ་མ་ཉི།>དང་
བཅས། །རྗེ་འབྲང་<ཞང་ཐང་སག་ལ།>བཅས་པ་གཞུང་བཟང་འཚད་འདོད་པའི། །སྐྱུན་
ཁྲོད་རྗེ་འཕེན་ཡི་གོ་བཤོད་ཅེས་གྲགས། །འཚད་པོ་སྐྱ་མའི་མིག་རྗེས་མ་མཐོང་
ཡང་། །སྐྱ་མའི་ལེགས་བཤའ་བརྒྱུ་ལ་མི་འཁོར་བའི། །སྟོང་སྐྱུན་རི་དྲགས་རི་དྲགས་
མིག་ཅན་གང་། །ཁོ་བོའི་རྣམ་དཔྱོད་ལང་ཚོས་དབང་དུ་བྱེད། །ད་ལྟ་འདི་ན་གངས་
ཅན་ཚོང་ཁ་བའི། །ལེགས་བཤའ་བདུད་ཅི་དོར་ནས་འབྲེལ་བཤའ་མཁན། །<སྐྱུན་
རས་གཟེགས་བརྒྱལ་ཞུགས།> སྐྱ་ཚོར་སྐྱ་བའི་སྐྱིག་རྒྱུ་འབྲུང་འདོད་པ། །འདི་དག་ངེས་
པར་བྱེད་པའི་དཔོན་པ་སྐྱུལ། །རིན་ཚེན་དོར་ནས་འཚིང་བྱ་ལེན་རྣམས་ལ། །དུས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ནན། ཞོལ། ༡༧༡ནན། བརྟགས། ལྷ། ༡༧བལ། ལྷ། ༡༧༧ནན། ལྷགས

གྱི་ཚད་བ་ལྟ་བུའི་སློན་བརྒྱ་དང་། །སྲུབ་མཚོག་ལུགས་བཟང་སྲུབ་སྲིད་རིགས་ཚུལ་
བརྒྱ། །འགོད་པར་བྱས་མོད་དུས་འདིར་ངལ་བར་ཟད། །བདག་གི་སློག་ནི་ལན་
བརྒྱར་དོར་ཡང་སྤོའི། །སློབ་ཟུང་རྒྱལ་བའི་དམ་ཚེས་འདྲིན་པ་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ཅམ་
ཡང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅེས། །སློན་པའི་ཚིག་འདི་ཁ་ནས་ཉལ་ཏུ་ཤོར། །འདིར་
འབད་དགོ་བ་བརྒྱའི་ཟེགས་མ་ཅམ། །འཕྲོས་བ་ཡིས་ཀྱང་དམ་པའི་ལུགས་བཟང་
ལས། །ཉམས་པའི་ཅ་ཏུ་ཀ་རྣམས་གདུང་བ་ནི། །ཉེར་ཞི་ཀུན་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལྷུང་
ཐོབ་ཤོག །ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མའི་རྣམ་འབྱོར་བ་ཚོས་དབང་གྲགས་
པའི་དཔལ་གྱིས་བཞོད་པའི་རེ་ཤིག་གི་ཟིན་བྲིས་སོ། །

༡༡། །བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
བསྟུན་དོན་སྟོང་པོ་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ།

༡༡། །ན་མཚུགས་ཀྱི་ལུ་ཅུ་མཚུ་རྫོག་ཡ། རྟེན་འབྲུང་མཁའ་ཅིང་དེ་གསུང་
བས། །སྟོན་པ་ཉིད་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་། །སྟག་སྟག་བསྟོད་ཚིག་སྟེང་བ་སྟེལ། །སངས་
རྒྱལ་ལས་སྟག་སྟེང་མ་རྒྱལ། །སྟབ་གཞུང་སྟར་སྟེ་དབང་རྒྱལ། །རབ་བསྐྱེད་མཚོ་
བཞེན་ཟབ་པ་ཡི། །དག་འདིས་མཁས་རྣམས་རྣམ་དཔྱོད་ནི། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བས་
བ་འཛིན། །ཉིན་མོར་བྱེད་འདིའི་འོད་དཔུང་གིས། །སྟོ་མིག་སྟོངས་པར་གྱུར་པའི་
བྱ། །སྟར་ཡང་དེ་གཞུང་འབྲེལ་བཙོན་འདི། །ཞེ་མ་བྱེད་པའི་དམོན་པས་སྟུལ། །དེ་
དག་རྣམས་ལ་སྟོང་རྗེ་ནི། །རབ་རྒྱལ་སྟེ་བའི་རབ་པ་ཡིས། །གཞུང་བཟང་ཡན་ལག་
མཚོག་བརྒྱན་ནས། །ས་གསུམ་དཀར་བ་བདག་གིས་བྱ། །

སངས་རྒྱལ་བཙོན་ལྟན་འདས་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ནི་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཉ། །འདི་ལ་
བཞི། རྟེན་འབྲེལ་མཁའ་ཅིང་སྟོན་པའི་སྟོ་ནས་མཚོན་པར་བརྗོད་པས་གཞུང་དོན་
མདོར་ <གང་ཞེག་གཟེགས་ཤིང་གསུངས་པ་ཡི།> བསྟན། དོན་དེ་རྒྱལ་པར་བཤད། རང་གི་
ཟབ་མོའི་དོན་དེ་རྟོགས་ཤིང་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ། མཚུགས་གི་དོན་
འོ། །གཉེས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲུང་གསུང་བའི་སྟོ་ནས་སྟུག་འཚལ་བ། གཟེགས་

པའི་སྐོ་ནས་བསྟོན་པ། སྐར་ཡང་གསུང་ཚུལ་གཞན་གྱིས་བསྟོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་
 གསུམ། བསྟན་པ་གཞན་ལས་ཁྱད་ <བསྟན་པའི་གཞན་གྱིས་མ་མཐོང་བས། > པར་དུ་
 འབགས་པ་དང་། རྟེན་པ་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་དང་། སྐ་མའི་རྒྱ་མཚན་འགོད་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྟེན་འབྲུང་གི་ལམ་རྒྱད་པ་ <འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པའི་སྟེང་ཀྱམ། > པ་
 ཀྱན་རྫོག་གྲེད་དུ་བསྟན་པ། དེ་རྫོ་དང་ལྡན་པས་བསྟན་ <དེ་ཚེ་རྫོ་དང་ལྡན་པ་ཡི། > པའི་
 སྟོང་པོར་རྟོགས་ཚུལ། རྟེན་འབྲུང་པའི་སྐོ་ནས་སྟོང་ཉིད་མཚོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དེ་ལ་
 གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ལྟ་ལགས་ན་མགོན་ཚོད་ལ། > རྟེན་འབྲེལ་མཐའ་དག་སྟོང་
 པར་གསུངས་པ་ལ་ <གང་གང་རྟེན་ལ་རག་ལས་ས། > ལ་མཚན་པ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
 འཐའ་པས་བདེན་པར་བརྒྱང་མ་བརྒྱང་གི་ཉེས་དམིགས་དང་ <གང་དུ་བརྒྱང་བས་གྲིས་པ་
 རྣམས། > ཡོན་ཉན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་པའི་སྐྱབ་གྲེད་དུ་བསྟན་
 པ་དང་། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲེལ་
 སྟོང་པ་ <ཕན་མཚན་ཚོད་ཀྱི་འཕྲོ་བ་ལ། > སྐྱབ་པའི་རྟོགས་ཡང་དག་གི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ།
 <རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བའི་ཚུལ། > རྟོགས་ལྟར་སྤང་དུ་འདོད་པས་སྟོན་པའི་ལྷགས་མི་
 རྟོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྟོང་པ་རྟེན་འབྲུང་དུ་མཐོང་བ་དེས་སྟོང་པ་ལ་བྱ་
 གྲེད་འཛོག་ <ཚོད་མི་ནམ་ཞིག་སྟོང་པ་ཉིད། > ཏུས་པ། གཅིག་ཤོས་དེ་ལ་བརྫོག་པ་ཉམ་
 དའི་གནས་སུ་བསྟན་ <དེ་ལ་བརྫོག་པར་མཐོང་བ་ས། > པའོ། །གཉིས་པ་གཟིགས་པའི་སྐོ་
 བས་བསྟོན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་ <དེ་ལྷིང་ཚོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ས། > པ། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་

བའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་ <དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་མེད་པ་དང་།> འགོད་པ། སྐྱབ་བྱེད་
 བསྟན་པ། རྟོང་བ་དང་ལས་འབྲས་གཉིས་གཅིག་ངེས་པ་ཅིག་ཤོས་ངེས་བའི་ཕྱོགས་
 སུ་འབྱུང་ <འདི་ཀུན་དངོས་ལོ་རྟོང་བ་དང་།> བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན།
 རྟོང་བ་ལ་བྱ་བྱེད་འདོག་རྣམས་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་མཐར་ལྷ་འགོག་བྱེད་ཏུ་
 གསུངས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ <རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པ་དང་།> བའོ། །དང་
 བོ་ལ་བཞི། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་ན་རྒྱ་ལ་སྟོས་པར་འགའ་ <ངོ་བོས་བྱུབ་ན་དེ་བྱུབ་
 པ།> བ། ཡོད་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ <དེ་ཕྱིར་
 བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གང་།> རྟོང་བར་འབྱུབ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཡོད་ན་སྟོས་པ་
 མི་ <རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།> ལྡོག་པ། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་པར་སྟོན་
 བའི་གསུང་ལ་ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་རྟོལ་བ་ <དེ་ཕྱིར་རང་བཞིན་རྣམས་ལྡོག་པ་ཞེས།> མེད་
 བའོ། །གཉིས་པ་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་ལ་གསུམ། གཞན་སྟེས་སྟོང་བ་
 ཁས་མི་ཡིན་ <སྟོང་ས་ལས་ལྷན་ཏུ་བཟུང་བ་ཡི།> བ་ངོ་མཚར་མེད། རང་སྟེ་སྟོང་བ་"ངོ་
 འགོག་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བ། རྟོང་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་སྟོང་ངོར་གཞི་ <རང་བཞིན་བཅོས་མིན་
 རྟོས་མེད་དང་།> མ་ཐུན་ཏུ་འདུ་དཀའ་བ་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་དཀའ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་
 གཉིས། རྟེན་འབྲུང་ཁས་སྐྱབ་ནས་སྟོང་བ་འགོག་པ་མི་རིགས་པ་ <ཁྱོད་ཀྱི་གསུང་གི་
 གཅེས་པའི་མཛོད།> དང་། རྟེན་འབྲེལ་མིང་ཅམ་ཏུ་བསྟན་པ་ན་མིང་ཅམ་ཉིད་ཀྱི་བདེན་
 བར་འདྲིན་པ་རྗེས་སུ་བཟུང་དཀའ་ <རང་བཞིན་མེད་ལ་བཞི་བའི་སྟོ།> བའོ། །གསུམ་པ་
 གསུང་ཚུལ་གཞན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟོད་པ་ལ་གསུམ། རྟོན་པའི་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤ནལ། རྩོ། ཞོལ། ༡༧༡ནལ། སྐྱ། ༡༧༥ནལ། རྩོ། སྐ། ༡༧བལ། .....

བསྟན་པ། རང་གཞན་གྱི་སྟོན་པའི་ <དོན་བཞིན་གཟེགས་ནས་ལེགས་གསུང་བ།། > རྗེས་སུ་
 ལྷགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་
 མཐོང་བས་སྐབ་པའི་གཞུང་ལ་གྲུས་བསྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚོན་དང་ <ཨ་མའོ་མཁས་པ་འདི་
 ཉིད་ཀྱིས།། > བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟེན་འབྲུང་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་ <དེ་མིར་
 རྟེན་ནས་འབྲུང་བ་གང་།། > གསུང་ལ་ཚོས་མ་སྐྱེན་གྱི་རྟོལ་བ་མེད་པ་སྐྱབ་ཀྱིང་དང་བཅས་
 པ། རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པའི་བཀའ་དོན་ཡིད་ཆེས་ཚད་མས་སྐབ་པས་གསུང་གཞན་པ་
 དེས་པ་སྟེར་ <ཁྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལྷ་མེད་པར།། > ཚུལ་ལོ། །གསུམ་པ་རང་གིས་ཟབ་མོའི་དེ་
 ཉིད་རྟོགས་ཤིང་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། ཚོས་པ་པོས་སྟོན་པ་
 དང་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ། གཞན་གྱིས་མ་ <དེ་ལྟར་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཡི།། > རྟོགས་པ།
 རང་གིས་རྟོགས་པའི་རྒྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཁེངས་སྐྱུངས་ཤིང་ <ཉེ་ཅུང་
 བདག་རྩོམ་སྤྲོད་པས་བཅོམ།། > སྟོ་བ་བསྐྱེད་པ། རང་གི་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་ <སྟོན་པའི་ནང་
 བས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོན་པ་དང་།། > བསྟུགས་པ། བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཕན་ཡོན་རི་
 ལྟ་བུ་རྩོབ་པའོ། །དེ་ལ་བཞི། གྲུས་པ་དང་སྟོ་བ་འཕེལ་བ། སྐབ་པའི་གསུང་རབ་
 འབྲུབ་པའི་རྒྱ་ <འདི་ཡི་ཕྱིར་བྱ་ཁྱོད་ཀྱི་ལོ།། > བཤད་པ། སྟོན་པ་ཉིད་ལས་དངོས་སུ་མ་
 རོབ་ཀྱང་རྟེན་འབྲུང་ཟབ་མོས་ <གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡི།། > སྐབ་པ་འཕྲོགས་པ་སྐབ་
 པའི་སྐྱེ་དང་གསུང་གི་ཡོན་ཏན་ཐུན་པས་སྐབ་པ་རངས་ <འདི་ལ་འད་ཁྱོད་གསུང་བསམ་པ་
 བ།། > པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གྲུས་པ་འཕེལ་བ་དང་། ཁྱད་ཚོས་གསུམ་ལྟན་ <པས་
 རྟོལ་མཐའ་དག་འཛོམས་པ་དང་།། > གྱི་སྟོ་བ་འཕེལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་བསམ་
 པས་ཐར་པ་འཛོལ་བ་ <ཁྱོད་ཀྱི་རི་སྟེང་བཀའ་སྐྱེལ་བ།། དང་ཚིག་ཐོས་པ་འད་ཐར་པའི་རྒྱུར་

བསྟན་གྱི་མ་ཉོ་ཚོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ལོ། > བའོ། །གསུམ་པ་རང་གི་རྟོགས་པ་འེ་རྒྱ་མཚན་ལ་
 གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྱན་པ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་
 ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དང་པོ་སྤངས་པ་ <རྒྱལ་འདི་མཚོང་ནས་བདག་གི་ལོ། > མཚན་པ།
 བར་དུ་ཐེ་ཚོམས་སྐྱེས་ <དེ་ཚེ་རང་གཞན་སྡེ་པ་ཡི། > པ། མཐར་འཇུག་པ་བྱངས་ <ཚོད་ཀྱི་མ་
 མེད་ཐེག་པའི་རྒྱལ། > བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་ <མཚན་པ་ཀུན་ལས་གསུང་
 གི་ལོ། །དང་། ཚོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དུ་བསྟན་ <སྟོན་དེའི་རྗེས་སུ་རབ་ཏུ་
 ལྷུང་ལྷུང་ཅིང་། > བའོ། །བཞི་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། དག་ཅུ་བསྟོ་བ་དང་། རི་ལྷར་
 བརྒྱུམས་ <ཅེས་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་འདས་འདི་གཞེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ > བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི།
 བཤེས་གཉེན་དམ་པས་འདྲིན་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ་ <སྟོན་པ་མ་ལྟར་མེད་པའི་བསྟན་པ་དང་། > བ་
 བསྟན་དང་བསྟན་འདྲིན་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་ <མན་མཚན་དེ་ཡི་བསྟན་པ་སྲིད་པའི་
 མཐར་། > བསྟོ་བ། ཉིད་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་འབྲུབ་པའི་རྒྱུར་བསྟོ་བ། མཇུག་ལྷན་གཞན་
 ལ་འང་བསྟོ་བ་གདབ་པར་བསྐྱལ་ <སྟོན་པ་མཇུག་དག་པས་རྒྱལ་འདིར་བཙོན་པ་
 དང་། > བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་ <ཉེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་
 ཉིད་གསལ། > འདྲིན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོན་ལམ་དེ་ཉིད་ <འདྲིན་པ་མཚོག་དེས་དགའ་བ་དཔག་
 མེད་ཀྱིས། > ཀུང་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་སྟོན་པའོ། །།

སྐྱེས་པ། ཉེད་བཀུར་དོན་གཉེར་ཉིལ་མར་བཞེན། །བཙུང་བའི་འབྲས་བུ་བྱུབ་
 པ་ན། །ལང་ཚོ་ཡོལ་བའི་འདྲིག་པས་ཉེན། །འདི་དག་གཅིག་ཏུ་སྦྲིང་རྗེར་འོས། །མ་
 མའི་ལུགས་བཟང་འཇུག་འདོད་ཀྱང་། །ལོག་པའི་གཡང་སར་གོམས་པ་ལོ། །ཁྲོར་
 བས་ཉོན་མོངས་ང་རོ་དང་། །གསང་ཐོར་སྟོག་པའང་མང་ཞིག་གྲག། །དེ་དག་གཉམ་

ལ་ཚ་བ་ནི། །མ་གཏང་ངལ་བ་འབྲལ་མེད་ནི། །བདུད་ཅི་ཚིམ་པའི་སྐབས་གསུམ་
 བ། །ཁྱིའི་ཁ་ཟས་དོན་གཉེར་མིན། །གཞུང་བཟང་ཚིག་དོན་ལང་ཚོ་ཡི། །སྟོབས་
 གྱིས་དེགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཅན། །བསྐྱུས་དོན་ལྷགས་ཀྱུ་སྟེ་བ་འདིས། །བཏབ་སྟེ་འདོད་
 དགུར་སྐྱོད་བ་ཉིད། །འདི་ནི་རིགས་གསལ་གཞན་ཡིན་ཅེས། །རྣམ་པ་དཔྱོད་ལ་
 འདིའི་ཡོན་ཏན། །མཚོང་ཚེ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་བཞེན་དུ། །རང་གི་སྟོག་བཞེན་གུས་
 བས་བསྟེན། །འདིར་འབད་དགོ་བ་བདུད་ཅིའི་ཟས། །འཕངས་བ་མེད་པར་འགོ་ཀྱན་
 ལ། །སྟོང་ནས་སྦྱིན་བྱ་དགོ་དེས་ཀྱང། །སྦྱ་བའི་རེ་བ་ཀྱན་སྐོང་ཤོག། །ཅེས་སངས་
 རྒྱས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གསུང་པའི་སྐོན་ནས་
 བསྟོད་པ་ལེགས་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱུས་དོན་སྟོང་པོ་མཚོག་
 ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །སྟན་འགྲུ་དང། །སྟོབ་སྐྱོར་དང། །མིང་གི་མདོན་བརྗོད་ལ་སོགས་
 བ་ཐ་སྟོད་གྱིས་གཞུག་ལག་པལ་མོ་ཆེ་ཤེས་ཤིང། །མཐའ་བྲལ་དབྱུ་མ་མཚོག་གི་
 རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་བ། །ཞང་ཞུང་པ་ཚོས་དབང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ནགས་
 ཤོད་རྣམ་རྒྱལ་དཔལ་འབར་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ། །།

༡༡། །ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་གནད་མཁས་བྱུང་རྗེས་
 གསུང་བཞིན་རྫོང་རྗེ་འཆང་ཞང་ཞུང་བ་ཆེན་པོས་ཐེན་གྱིས་སྲུ་
 མཛད་པ་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །བསྟན་ལ་སྟོན་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་། །དུས་འདིར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་
 བ། །ཚོང་ཁ་བ་ཞེས་ས་གསུམ་ན། །སྟོན་པར་གྲགས་ཏེ་གཙུག་པོ་སྟེ། །གང་ཞེག་
 འཁོར་བ་འདི་མཐའ་དག་སྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་དག་གིས་ནི།
 ཐར་པའི་བདེ་བ་གྲུ་ལོ་མ་པ་བཅའ་བར་རིགས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
 མད་དུ་བྱུང་བའི་ཐབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་སློབ་ཡིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པའི་སྲོལ་
 དུ། །ཞི་ལྷག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་ཤིང་གོམས་པ་དགོས་ལ། མོག་མར་ཞི་གནས་
 གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞེག་བཛོད་པར་བྱ་བ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ནི་ཁྱད་
 བར་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ཞེག་ཡིན་ཏེ། འཛིན་སྟངས་གསལ་བའི་ངར་དང་ལྷན་པ་དང་།
 མི་རྟོག་པའོ། །ཁ་ཅིག་བདེ་བ་དང་། དུངས་པ་གཉིས་བསྟན་ནས་བཞི་ཡིན་ལོ། །ཞེས་
 རྒྱ་བའི་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་ཀའི་ཡོན་ཏན་སྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་བསམ་
 གཏན་བཞི་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞི་གནས་ལ་བདེ་བ་ཡན་ལག་དུ་མེད་པའི་སྲིར་དང་།
 གསལ་བའི་ངར་ཆ་མོན་པ་ལས། ལྷག་པའི་དུངས་པ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་ཡང་
 གསལ་བ་ནི་དམིགས་པ་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམས་པ་གསལ་བོར་ཤར་བ་ཅམ་ལ་མི་

བྱེད་ཀྱི། རྫོང་འཛིན་སྐྱབས་དེ་ཉིད་གསལ་བ་ཤུགས་ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པ་སྤྱིར་
 ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་གསལ་བར་ངེས་ན། དེ་གསལ་བའི་རང་དང་ལྡན་
 བར་ངེས་བར་ཁྲབ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན། དེའི་འཛིན་
 སྐྱབས་ཤུགས་དྲག་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཞི་གནས་ཡིན་ན་
 གསལ་བའི་རང་དང་ལྡན་པས་ཁྲབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། གསལ་བའི་སློ་ནི་རགས་པའི་སེམས་
 ཡིན་ལ། དེའི་བསམ་གཏན་འགའ་ཞིག་གི་ཚེ། སེམས་སེམས་བྱང་རགས་པ་རྣམས་
 ལོག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདིར་ནི་དེས་མ་གཞོད་དེ། ཞི་གནས་ཡིན་ན། འདིར་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཞི་གནས་ཡིན་མི་དགོས་ལ། དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་འགའ་ཞིག་མཉམ་པར་
 འཛོག་པའི་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གི་ཞི་གནས་སྐྱབ་པའི་རྟེན་དུ་མི་
 རུང་བའི་སྤྱིར་ཏེ། མདོ་རྒྱན་ལས། གཟུགས་མེད་སྐྱབས་པའི་བསམ་གཏན་དང་།
 ཞེས་དང་། མདོ་རྟོགས་རྒྱན་དུ་འདྲེ། ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་འབྱུང་བའོ། །དེས་ན་འདི་ལ་གཉིས། སེམས་དམིགས་པ་ལ་རི་ལྷར་གཏད་
 པའི་ཚུལ་དང་། གཏད་པའི་འོག་དུ་རི་ལྷར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་
 དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི། དུན་པ་ཁྲད་པར་གསུམ་ལྡན་ཞིག་
 ཟླ། དུན་པ་ཡིན་ན། དེས་ཤེས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་ཅིང་། དེ་ལ་ངེས་ཤེས་ཡིན་ན། དེ་
 དེས་པའི་སློ་གཞན་ཞིག་སློན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞན་དག་གཅིག་དུ་
 བལ་གྱིས་རྟགས་ལས། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་དུ་དེས་པའི་དེས་པ་ལྷག་གི་དངས་པ་ལྷག་
 མཚོར་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱབ་པ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཅུམ་ཡང་ཆགས་པའི་གཏམ་

མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་དམིགས་རྟེན་བཅའ་བས་རྗེད་པའི་ཚེ། དེ་ངེས་པའི་འཛིན་
སྤངས་ཤུགས་དྲག་གཅིག་འཕངས་མཚོ་བར་བསྐྱེད་དེ། དེས་ཤེས་དེའི་ངང་ལ་
བསྐྱེམས་ཉེ་འཛོག་པའོ། །འོད་གྱི་བསམ་གཏན་པ་དག་དམིགས་རྟེན་མེད་པ་ལ་
དམིགས་མེད་དུ་འཛོག་པ། འཛོག་སྐྱོམ་ཞེས་བྱ་བ། ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཁས་
ལེན་པ་ནི་ཐ་སྐྱད་ལ་སྐྱོངས་བས་ཉེས་ཉེ། འདི་འབྲ་བའི་ནོར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མང་
ངོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་འཛོག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཅུ་བའི་དམིགས་པ་དེ་རགས་
བ་ཅམ། ཡང་དང་ཡང་དུ་བྲན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱར་ཆེས་ན་ནི་གོད་བ་སྐྱེ་ལ། ལུལ་
ཆེས་ན་ནི་བྱིང་བ་སྐྱེ་བས་རན་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། དམིགས་རྟེན་ལ་སྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་
ལ། སྤར་གྱི་ངེས་ཤེས་ཤུགས་ཅན་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་ངང་ལ། སྤར་རང་ཁ་དོག་དང་
དབྱིབས་སོགས་རགས་བ་ཅམ་ངེས་སུ་གཞུག་པའི་བྲན་བ་ལྟ་བུ་དང་། གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྐྱོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཚེ། སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ངེས་པའི་
ངེས་ཤེས་ཤུགས་དྲག་དེ་ཉིད་གྱི་ངང་ལ། སྤར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ལམ་བ་
ཅིག་འཆར་དུ་བཞུག་ལ་དེར་མེད་དོ་སྐྱམ་དུ་བྲན་བ་ལྟ་བུའོ། །

མདོར་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྐྱོན་མེད་གཅིག་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི་
རིགས་ལྔ་ཡོད་དོ། །སྤར་ལ་ཉུ་དེ་ལ་སྐྱོ་བའི་བཙོན་འགྲུས་ནི་སེམས་བྱུང་སྐོ་བ་སྟེ།
འདུན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་ཡང་དད་བ་སྟེ། དད་པས་འདུན་པའི་རྟེན་བྱེད་
པའི་ལས་ཅན། ཞེས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ནས་བྲན་བ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་།
སེམས་བ་སྟེ། བར་དུ་གསུམ་དང་། མཐར་བཏང་སྐྱོམས་ཉེ་དེ་དག་དགོས་པར་ཤེས་
ནི། སེམས་སེམས་བྱུང་ལོག་པ། སྐོམ་གྱི་ཡང་ཅེར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་ལྷག་མ་

མེད་པར་ལྟོག་གོ། །དེ་དག་གི་རྩུབ་ཕྱིན་པར། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆེ་རྒྱུང་”དབང་
 ཏུ་གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པས། བཏགས་ཟིན་པ་ལ་ཐག་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། གྱིང་བ་ནི་
 ཟུགས་པ་དང་བྱུང་བར་ཆེ་སྟེ། ཟུགས་པ་ནི་གཉི་ཟུག་གི་ཆར་གཏོགས་པས་ཟུན་པ་
 འབབ་པ་ལྟ་བུ་གྱིང་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྡན་མང་པོར་
 དེ་གཉིས་གངས་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་ཤིང་། རོན་མི་གཅིག་པར་བཤད། གྱིང་བ་ནི་རྒྱུར་
 མང་པོར་ལྷུ་མ་བ་ཞེས་བསྐྱར་བ། རྣམ་གཤམ་གྱི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འདི་
 བྱི་བདག་གིས་མི་རུས་སོ། ཞེས་ཡི་ལི་བར་གྲགས་པའི་ལྷུ་མ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་
 འཕངས་དམའ་བ་དང་། སེམས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་ལྷུ་མ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་འདི་
 སྤང་བུ་ནི་གཙོ་ཆེར་བྱི་མ་ཡིན་ལ། འདི་འཕགས་པའི་ལུལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་གསལ་བར་མ་མཛད་པས་ཏོགས་པར་དཀའ་བ་ཞིག་གོ། །ཞེས་རྗེའི་གསུང་
 ལས་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་གྱིང་བ་ཟུགས་པ་ལ་འདོད་ཅིང་། གྱིང་བ་སྤོ་སྤོ་མ་ཡང་
 དག་ཏུ་འདོད། སྤོ་མ་རིག་མི་འདྲ་བ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཉིང་འཛིན་རྒྱུབ་
 ལུགས་སྐྱོན་མེད་ལ། ཞི་གནས་མི་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡམས་དང་འདྲ་བ་མང་
 ཏུ་བྱུང་བ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་རྒྱུངས་བསྐྱངས་ཏེ། བཞུང་གི་རྒྱུང་ཏུས་
 ཆོམ་སྤྲོ་བས་འོངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མིང་དེ་དག་ཆོངས་པའི་ཉིང་འཛིན་ལ།
 དབྱས་མཐའ་ནས། ཉེས་པ་ལྡེའི་གཉེན་པོར། འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསྐྱོམ་པར་གསུངས་
 པ་དང་། གཞན་ཡང་སེམས་”¹ དགྲ་དང་། ལྷོ་བས་ཏུག་དང་། ཡིད་བྱེད་བཞི་ཡོད་
 ཚུལ་སོགས་ཀྱང་ཆོང་ངོ། །སེམས་དགྲའི་རྣམ་གཞག་ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧༤༡ན། དབང་ཏུ། སྐྱ། ༡༧༤༡ན། སོགས་སུ
² མ་ཕྱི། ༡༧༤༡ན། སྐྱ། ༡༧༤༡ན། +གནས་

ལྷ་གསལ་ཞིང་། ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་གནས་
 གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཤེས་བཞིན་གྱི་བྱ་ར་བསྐྱེན་དགོས་མི་དགོས་ཡིན་ལ། སྤྱི་མ་
 ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་མ་ཐོབ་པའི་ཆེ་འདོད་སེམས་དང་། ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་
 བོད་ཉེར་བསྐྱོགས་སུ་འགོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་སྟོབས་ཀྱིས། སློ་ལྗེའི་དབང་ཤེས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ལུལ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་།
 ཡིད་ཤེས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་ལ་མི་རྟོག་པ། དཔེར་ན། ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་རྩ་རྒྱུངས་པ་
 ལྷགས་པ་ཉི་མས་ཁ་བྱེ་བ་ལྷ་བྱ། བདེ་བ་དང་བཅས་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའི་སེམས་
 ཞེས་བཤད་ལ། སེམས་དགའི་འདུན་པ། རྣམ་པར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་
 རྣམ་རིག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ། རང་རིག་གི་རང་ཞལ་བསྐྱེན་པ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེའི་
 སྤྱིར་འདི་འདྲ་བ་དག་ལ་སྟེད་པའི་རྩ་བ་གཙོད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་
 རྗོགས་རིམ་ཐབ་མོར་སྦྱ་བ་མང་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དགག་པ་ནི། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་
 རབ་ཏུ་གསལ་བས་དེར་བལྟ་བར་བྱཏོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་ཐོབ་པའི་ཉིང་འེ་འཇིན་ཡིན་ན།
 བསམ་གཏན་གྱི་སའམ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པའི་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཤིན་
 ཏུ་རྒྱངས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དགའ་བདེ་ཡེར་ཡེར་པོ་དེ། དེའི་སའི་སེམས་སུ་མི་རུང་
 བས་སོ། །སེམས་དགེ་བ་ལ་བཀོལ་དུ་རུང་བའི་སེམས་བྱུང་ནི། སེམས་ཤིན་
 ཏུ་རྒྱངས་ཡིན་ལ། རྒྱུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སེམས་ལས་རུང་
 གིས་རྒྱངས་པའི་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་རེག་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ལུས་ཤིན་ཏུ་རྒྱངས་ཡིན་
 ཏེ། དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་སེམས་པའི་རོ་བོར་སྦྱེས་པ་ནི།
 མཉམ་གཞག་གི་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སློམ་བྱུང་

གི་ལོན་ཏན་གྱི་རིགས། ཉིང་ལེ་འཛིན་འདི་མ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་འདི་གནས་མེད་
 པས། བསམ་གཏན་དང་ཐོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་མ་ཐོབ་པར། སྐྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་
 འདོད་པ་ནི། གསུང་རབ་སྐྱིའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་ཤིང། ལམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་
 མགོ་སྐྱོངས་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལུས་ཤིན་སྐྱུངས་ཀྱི་ལུས་ཤིང་ལྟར་ཡང་བ་དང།
 སེམས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་ལ་བཀྱིར་རུང་བ་དེ། ཤིན་སྐྱུངས་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཐམས་
 ཅད་ལ་འབྱུང་བའམ། ཉིང་ལེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འབའ་ཞིག་གི་ལུས་ལ་
 འབྱུང་བའམ། ཉིང་ལེ་འཛིན་དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བའི་ལུས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་
 བཞག་ཐམས་ཅད་ཏུ་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་མ་དེས་ལ། གཉིས་བ་ལ་དོགས་བ་མེད་པས་སྤྱོད་གསུམ་བ་ཁས་སྦྲངས་
 པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཐབ་མོའི་ལྟ་བ་ལ་སྐྱོམ་བྱུང་གི་སྤོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ། ཞི་གནས་འབྱུབ་
 པ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞི་གནས་མ་གྲུབ་ན་ལྟ་བ་ལ་སྤོང་བ་གཏན་མི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟ་ན་མི་རྟག་པའི་སྤོང་བ་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཞི་གནས་འབྱུབ་པ་སྤོན་ཏུ་འགོ་དགོས་
 པར་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་ལྷག་མཐོང་ཅི་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་གཉིས།
 ཅི་སྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་བ་དང། ཅི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་རགས་ཀྱི་
 རྣམ་བཤུ་ཅན་གྱིས་ལམ་གྱིས་སྲིད་ཅེ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་བྱལ་ཏུ་བྱེད་པའི་འདིག་
 ཉེན་པའི་ལམ་སྟེ། དེའི་རྣམ་གཞག་ནི་དེ་ཤིག་བཞག་ལ། གཉིས་བ་ལ་གཉིས། གང་
 ཟག་ལ་བདག་མེད་སྐྱོམ་ཚུལ་དང། ཚོས་ལ་བདག་མེད་སྐྱོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
 གཉིས། ང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་བསྐྱོམ་པ་དང། ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ན། གྱིས། སྐྱེ། ༡༧༠ན། གྱི།

གྲུབ་པར་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཁྱད་ཚེས་བཞི་ཡོད་དེ། ཁྱད་ཚེས་དང་པོ་ནི། རང་
 ལྷམ་དུ་འཛིན་པའི་སློང་ལ་སྣང་ཞེན་གཉིས་ཡོད་པའི་སྣང་བ་ལ་མངོན་དུ་ཤེས་བཞིན་
 གྱི་བྱ་ར་བསྐྱོགས་སྟེ། རང་ལྷམ་པའི་སློང་འདི་ལ་སྣང་ལུགས་རི་ལྟར་འདུག་བཞགས་
 པའི་ཚེ། རྟོགས་མར་རང་ལྷམ་དུ་སེམས་པར་ཚུམ་བ་ན། ལུང་པོ་རགས་པ་དང་
 བཅས་པའི་ལུས་འདི་ལམ་གྱི་འཆར་བ་ལམ་ཆེར་ལ་འབྱུང་མོད་གྱི། དེ་དང་རང་ལྷམ་
 པའི་སློང་གཉིས་སོ། །དུས་སྔ་སྔ་བ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལྷམ་པའི་སློང་དེའི་རང་དུས་ན། ལྔ་
 མ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པས་དེ་གཉིས་ལུལ་མི་གཅིག་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཁྱད་པར་མ་སྟེན་ན་དེས་པར་ལྟ་བུ་འཆུག་གོ། །སྤྱིར་རང་ལྷམ་པའི་སློང་འདིའི་སྣང་ཚུལ་
 ལ། རོན་ལྟོག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་དགག་བུའི་སྣང་
 བ་འཆར་བར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་གཅིག་འཆར་བར་
 དགོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་རང་ལྟོག་གི་ངོས་ནས་ཁྱད་མེད་དུ་མི་
 འཆར་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྟོག་པ་གཞན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉེ། ཐར་དང་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཀྱང་དེ་
 ཅམ་དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལྷམ་པའི་སློང་འདི་རང་དུས་ན་སློང་དེ་ལ་རི་ལྟར་
 ལྟང་དཔྱོད་པ་ཡིན་གྱི་སློང་དེས་རི་ལྟར་བཟུང་སྣང་དུ་རྗེས་སུ་བསམས་པ་ན། ཚིག་
 ལྱི་དང་རང་ལུལ་དུ་སོང་བ་སོགས་མང་དུ་འོང་ཡང་། རང་ལྷམ་དུ་འཛིན་པའི་སློང་
 འཆར་ཚུལ་གཏན་མ་ཡིན་གྱི། དུས་ཐར་དང་བསྐྱོར་བས་གྲུབ་ཅིང་། ལྷི་མའི་དུས་ཀྱི་
 ལྟང་ཚུལ་ལ་ཉོག་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་པའི་སློང་ལ་སྣང་ན། རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་སྣང་བས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ཡིན་ན། བདེན་འཛིན་ཡིན་
 པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཁྱ་འཛིན་ལ་དཀར་པོ་སྣང་ཡང་། དཀར་འཛིན་གྱི་སློང་མ་ཡིན་པ་

བཞིན་ནོ། །འདི་ཡང་ལེགས་པར་སྐྱེ་བ་གཅིག་མ་སྤྱད་ན། སློའི་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་
 བདེན་འཛིན་དུ་གོ་བའི་ནོར་བ་འབྱུང་ངོ། །དེས་ན་ཁྱུང་པར་དང་པོ་ནི། དགག་གྲུའི་
 སྤྱི་འཆར་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་མ་ཤར་ན་དེ་བཀག་པའི་བདེན་སྟོང་གི་གོ་བ་མི་འཆར་
 བས་སོ། །ཁྱུང་ཆོས་གཉིས་པ་ནི། རའོ་སྣམ་པའི་སློང་དེའི་རང་དུས་ཀྱི་སྣང་ཚུལ་དེར་
 གྲུབ་ན། སྣང་ཚུལ་དེའི་གཅིག་དང་། ཐ་དང་གང་དུང་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པས་ཁྱུང་པར་
 དེས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། འདི་ཁྱུང་པ་དེས་པའི་སློང་ཡིན་ནོ། །ཁྱུང་པར་གསུམ་པ་ནི།
 སྣང་ཚུལ་དེ་འབྲ་བའི་གཅིག་དུ་མ་གཉིས་གང་དུང་དུ་གྲུབ་པ་ལ་གཞོན་པ་མཐོང་བ་
 སྟེ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་དེས་པའི་སློང་ཡིན་ནོ། །ཁྱུང་པར་བཞི་པ་ནི། གསུམ་པོ་དེའི་བྱེད་པ་
 ལ་བསྟེན་ནས་སྣང་ཚུལ་དེར་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་དེས་པ་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་དེས་པའི་སློང་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་འབྲ་བའི་སློང་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 པས་ཁྱུང་གྲང་། དེ་འབྲ་བའི་སློང་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་སྣན་སྤྲེས་ཡིན་པས་མ་ཁྱུང་སྟེ།
 གཞན་དུ་ན་བདེན་པར་སྣང་ན། བདག་འཛིན་སྣན་སྤྲེས་སུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 འབྱུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་གསུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདག་འཛིན་སྣན་སྤྲེས་སུ་
 ཐལ། གསུགས་བདེན་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་རའོ་སྣམ་པའི་སློང་དེ་ལ། རི་ལྟར་
 སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པོ་སྣམ་དུ། རེས་ཀྱི་ཤེས་པས་ཞེན་པ་ནི་བདག་འཛིན་སྣན་སྤྲེས་
 ཡིན་ནོ། །ད་དུང་གནད་བཞིའི་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་སྟོང་བ་འདོན་ཚུལ་རྩུང་ཟད་ཅིག་གྲུ་
 སྟེ། རའོ་སྣམ་པའི་སློང་དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་ཞེན་
 པའི་སློང་ལྷུལ་དུ་ཡོང་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ། སྣང་ཞེན་དེ་གཉིས་གང་གི་རོང་སྣང་
 བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཡང་། བཟླ་བ་མཐའ་བཟུང་གི་སློན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་

འདྲིལ་པ་ཡིན་ལོ། །སྤང་ཞེན་གཉིས་པོ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་། ཞེན་ཚུལ་ཡང་རྒྱ་བཅས་
 སམ་རྒྱ་མེད་གང་རྒྱང་གཅིག་ཏུ་སྤང་གི། །དེ་ལས་གཞན་པའི་སྤང་ཚུལ་གཞན་མེ་
 འབྱུང་བ་མྱོང་བ་ལ་བསྐྱོར་ནས་བལྟས་ན་ཤེས་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་དང་གཅིག་ཏུ་
 སྤང་ཞིང་། དེར་གྲུབ་ན་དེ་འདྲ་པའི་དེ་དེ་ལྟ་ལས་ཕྱང་པོ་དང་ཡང་སྤང་ཚུལ་དེ་ཉིད་
 གྱི་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ལ། དེ་ཡིན་ན་ཐ་དད་ཡེ་མེད་གྱི་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། ང་དེ་མང་
 པོར་འགྱུར་བ་དང་། ཡན་ལག་སོགས་གཅིག་མ་ཚང་ནའང་། ང་དེ་མ་ཚང་བར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ཕྱང་པོ་ཡོད་པས་ང་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 གཟུགས་ཕྱང་གསར་དུ་གྲུབ་པ་ལྟར་ང་དེ་ཡང་སྤང་མེད་གསར་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
 བ་སོགས་སློལ་འཆར་གང་སྤྲོ་བ་རྣམས་དང་པོར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ། རྗེས་སུ་ནི་ཅ་
 འཇུག་ལ་སོགས་པ་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤའ་བའི། བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་
 གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱོམ་པར་བྱ་ལོ། །བསྐྱོམ་བྱའི་ཚོས་
 ཉིད་ལ་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། སྤགས་དང་། བར་སྤྱོད་གཉིས་དང་། ཞི་གནས་གྲུབ་མ་
 གྲུབ་དང་། སོ་སོ་སྟེ་བོ་དང་། འཕགས་པའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་བྱུང་བར་
 རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་སྟེད་པར་བྱ་ཞིང་ངོམ་སྟེ་མེད་ལོ། །བདག་འདྲིན་སྟོན་སྟེས་
 དང་། གང་ཟག་བདག་འདྲིན་དང་། འདྲིག་ལྟ་སྟོན་སྟེས་སོགས་གྱི་བྱུང་བར་རྣམས་
 གྱང་སྟེད་པར་བྱ་ལོ། །འདིར་ནི་སྟན་མོང་པའི་ཞི་གནས་མ་གྲུབ་པའི་སོ་སྟེས་ལྟ་བ་
 མྱོང་ཚུལ་བརྗོད་དེ། དེ་ཡང་གོང་ལྟར། དམ་བཅའ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ལན་
 རྒྱུག་བརྟན་གྱི་བར་དུ་སྤྱར་ནས། དགག་བྱ་དེ་ཞེ་སྤགས་སུ་བྱམས་པ་ཡོད་ཀྱང་། བྱམས་
 པ་ཞེས་སྤྲས་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་པར་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ལོ། །འདི་ནི་འདི་འདྲ་

བའི་སྐྱོད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཞན་གཅིག་གོ། །དེའི་སྐབས་སུ་དགག་བྱ་
 འགག་པའི། བཀག་པ་དེ་མར་ངོས་སུ་དམིགས་ཉེན་དུ་བཞག་ནས། བཀག་པ་དེས་
 བའི་དེས་ཤེས་གྱིས་པར་ལ་ལྟ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམས་ན་ལོ། །སྟོང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་
 བསྐྱོམས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ལྟོ་དེ་ཉིད་དེའི་རང་དུ་ཐིམ་
 བའམ། ལྷགས་པ་ལྟར་བྱས་ནས་སྐྱོམ་སྟེ། གཞན་གཉིས་པའོ། །དེ་འདྲ་བའི་བར་བར་
 དུ་ཡང་ཚུ་ཡང་ཚུ་མི་གཡོ་བར། ཉ་ཚུང་གཡོ་བ་ལྟར། དགག་བྱ་བཀག་པས་དེས་
 བའི་འཛིན་སྟངས་དེ་ཉིད་མ་ཤོར་བར་དེ་འདྲ་བ་ཡོད་ན། གཙོ་བོ་ཐ་དང་གང་རུང་
 ཡོད་སྟུང་དུ་གཅིག་ཏུ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དུ་མར་མ་གྲུབ་པ། ཚུལ་རགས་པ་གཅིག་
 བསྐྱོམས་ཏེ། སྤང་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་དེས་པའི་དེས་ཤེས་འུགས་ཅན་བསྐྱེད་པ་སྟེ།
 གཞན་གསུམ་པའོ། །དེ་ལྟར་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པའི་ཚེ། སྤང་ངོར་སྤྲོ་ཚོགས་འཆར་
 ཡང་། དེས་ངོར་དགག་བྱ་བཀག་ཅོམ་ལས་གཞན་མི་འཆར་བ་གཅིག་འོང་སྟེ།
 དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ན་ཐོགས་པའི་དེག་བྱ་བཅད་ཅོམ་ལས་གཞན་དུ་མེད་ཅིང་། ལྟོ་
 ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཆར་བ་བཞིན་ནོ། །ང་ཡི་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་།
 ཚོས་ལ་བདག་མེད་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་། ཚོས་ཅན་ནམ། ལྟོང་གཞི་བཟེ་བ་ཅོམ་
 མ་གཏོགས། དེ་ལས་དབགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཇེས་ཐོབ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་སྐྱོད་ཚུལ་དང་། ཐ་སྐད་འཛོག་ཚུལ་སོགས་ནི་འདིར་མ་བྱིས་ལ། འདིར་
 བཤོད་པ་ནམས་ནི་མཁས་བྱུབ་དམ་པའི་གསུང་སྟོ་སྐྱུང་སྐྱུངས་ཏེ་ཐེན་བྱིས་སུ་
 བཤོད་པ་ཡིན་པས། རང་རང་གི་ལྟོས་བསྐྱེད་སྐྱེད་མི་བྱའོ། །དེ་ཤིག་རྫོགས་སོ། །

རང་འཛིན་བྱེད་པའི་ལྷགས་སྐྱོགས་ཀྱ། །མན་རག་རལ་གྱིས་དེས་པར་

བཅད། །དེ་མི་སྲིད་པའི་བཙུན་ར་ནས། །ཀ་ཡེ་གྲོགས་དག་སྲུ་ཞིག་གནས། །
ཞེས་བྱ་བའི་དག་ཚིག་གྲང་ཉེ་བར་སྦྲུམ་ཏེ། འང་ལྷང་བ་སྡེ་སྡོད་འཛིན་བ་ཚོས་
དབང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་ཟིན་བྲིས་སྲུ་བྲས་བའོ། །

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་ས་རོལ་དུ་སྤྱོན་བའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
 བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་
 ཐལ་འགྲུར་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་གནད་དོན་གསལ་བའི་ཟླ་ཟེར་
 བཞུགས་སོ། །

རྒྱལ་ཡུམ་འཛོམས་ལས་ལྷན་པའི་ལྷན་པོ་ལྟེན་པ། །མི་པམ་ཚོས་རྗེ་ལ་འདུད་དེ་
 ཉིད་མི། །དུར་སྐྱིག་གར་གྱི་རྣམ་རོལ་ཚོང་ཁ་བ། །སྤྲུལ་བཅས་ཞབས་རྒྱལ་གཙང་
 མས་ཡན་ལག་མཚོག་ །ཤེས་པར་མངོན་ཅིག་རྒྱ་མོད་མཐའ་དག་གིས། །མ་རྟོགས་
 མ་སྦྲས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡང་། །རབ་དཀའ་རྒྱན་གྱིས་བལྟ་བའི་མཐར་ཐུག་མི། །ཟླ་
 མའི་གསུང་བཞེན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ། །དེ་ཡང་བྱམས་པ་དང་འགྲེལ་བའི་
 ཚོས་ཉི་ཤུ་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། རྒྱན་གཉིས་དང་། འགྲེལ་གཉིས་དང་། རྒྱུད་ཟླ་མ་
 ལྷོ་ལྷོ་འཛོམས་ལས། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་། རྒྱུད་ཟླ་མའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ། ཐལ་
 འགྲུར་དུ་གནས་སོ་ཞེས། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་མཁས་པའི་ཚོགས་གྱི་
 དབུས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྐྱེད་འཛོམས་པར་མངོན་པ། གསུང་ཡི་གེར་བཀོད་
 པ་ཡང་མངོན་དེ། དེའི་གསུང་རྒྱན་ཞེས་པར། རྒྱལ་ཚབ་ཚོས་རྗེ་དང་། མཁས་སྤྱོད་
 ཚོས་རྗེ་དང་། ཁོ་བོས་ཡོངས་སུ་འཛོམས་པ་ཚེན་པོ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ་ལ་སོགས་

བ་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་དང་། མགིན་གཅིག་གིས་མཐུན་པར་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རེ་ཤིག་གིས་སྤྱི་རོལ་པ། གང་ཟག་གི་བདག་ཞེ་བས་མཐམ་
 གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་བ་དག་ལ་ནི། ལྷོན་པས་བདག་དེ་ལས་བརྟམས་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་
 སོགས་གང་དུ་ཡང་གསུང་བར་མི་མཛད་པས། ལུང་མ་བརྟན་གྱི་ལྷ་བ་བཅུ་བཞི་
 སོགས་རྣམས་པར་བཞག་གོ། སངས་རྒྱས་བ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག་ལ་ཚོས་
 གྱིས་བདག་མེད་བརྟན་པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས། །ཤས་ཆེར་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྐབ་
 པའི་རྗེས་ཡོད་བཀག་པའི་བདག་མེད་གཙོ་བོར་སྣོན་ཅིང་། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ནི།
 གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་བརྗོད་པ་ལས། ཞེས་སོགས་མདོར་བསྡུས་ཚམ་ལས་མ་
 གསུངས་སོ། །ཐེག་བ་ཆེན་བོ་ལ་ཡང་། སེམས་ཚམ་བ་རྣམས་བདག་མེད་སྣོན་
 པའི་སྣོད་དུ་མི་རུང་བས། གཟུང་འཛིན་རྗེས་ཐ་དད་གྱིས་སྣོད་པའི་སྣོད་ཉིད་དང་། རོ་
 བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་བཏགས་པའི་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐབ་པས་
 ལྷོད་པའི་སྣོད་ཉིད་ཚམ་གཙོ་བོར་གསུངས་པས། དེའི་སྣོན་པས་དེ་དག་གི་ལྷ་བ་རྣམ་
 པར་བཞག་གོ། །དབྱ་མ་བ་ལ་ཡང་། རང་རྒྱུད་བ་བདེན་པར་སྐབ་པ་ཚམ་བཀག་བ་
 ལྷོན་པའི་སྣོད་དུ་རུང་ལ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་དང་དེའི་སྣོད་དུ་ཐམ་འགྱུར་བ་ལ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་སྐབ་པ་བཀག་པའི་ལྷ་བ་དེ་གཉིས་ལས། སྣ་མ་སྣ་པའི་སྣོད་
 རུང་གི་གཏུལ་བྱ་མང་ལ། སྤྱི་མའི་སྣོད་རུང་གི་གང་ཟག་རྣམས་ནི་ཉུང་སྟེ། ལྷ་བ་ཟབ་
 མི་ཟབ་གྱི་དབང་དང་། གཏུལ་བྱ་སྐལ་ལྷན་མང་ཉུང་གི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་ལ་མཛོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་འདིར་ནི། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བར་གྲགས་པ་དེའི་སྣོད་རུང་མང་
 བས་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་དེ་དག་གི་ལྷ་བ་དང་། སྐབ་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལམ་དང་།

འབྲས་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྤྱིར་བཏང་དུ་རྒྱས་པར་གསུང་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱལ་བ་བཀག་པའི་བདག་མེད། ཆེས་སྲ་བའི་དེའི་སྣོད་རྒྱུད་གི་གདུལ་བྱ་ཉུང་བ་དང་
 མ་ཐུན་པར་མདོར་བསྡུས་ནས། དམིགས་བསལ་དུ་གསུངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྲུང་
 ལ། དཔེར་ན་སྡེ་བདུན་གྱི་ལྷ་བ་འཆད་པ་ན། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་སློབ་རྗེས་འབྲངས་
 དང་བཅས་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཚོས་མཚོག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་སྤྱིར་བཏང་དུ་
 རྒྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། སེམས་ཚུལ་པའི་ལྷ་བ་དམིགས་བསལ་དུ་བྲས་ཀས།
 ཉུང་དུ་བཤད་ཅིང་མཐར་ཐུག་གི་ལྷ་བ་སེམས་ཚུལ་དུ་བཀལ་བ་ལྷ་བུའོ། །བཀའ་
 བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་མདོའི་གཙོ་བོ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་གྱི་དོན་ལ།
 སྤྲུལ་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་བ་དང་། དངོས་བསྟན་སྣོད་ཉིད་གཉིས་ལས།
 སྤྲུལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རྒྱན་འདིར་བཀལ་བའི་ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་གྱི་
 ལྷ་བར་མི་རྒྱུད་སྟེ། དེ་ལྷ་ན་ཅ་བ་ཤེས་རབ་གྱི་ལྷ་བའི་མཐར་ཐུག་རང་རྒྱུད་དུ་གནས་
 པར་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །གལ་ཏེ་མདོ་དེ་དག་གི་ལྷ་བ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྲུང་དུ་
 གནས་མོད་གྱི། རྗེ་བཙུན་གྱི་རྒྱན་འདིར་དེ་ལྷ་བ་མ་བཀལ་ལོ་སྤྲུལ་ན་བདེན་མོད་གྱི།
 རི་ལྷ་ར་བཀལ་བའི་རྒྱལ་འདི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྲུང་བས། དེའི་ཚེ་སློབ་ལོས་
 གྱི་མིག་མ་སྤོངས་པར་གྱིས་ལ་གྲུས་པས་ཉོན་ཅིག །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐལ་འགྲུང་བ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པར་འཛོག་པ་གནས་མེད་
 དོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྣོད་ཡིན་ན། ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མི་སྟོན་པས་ཁྲུབ་པོ།
 ཞེས་དང་། དེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། དྲང་དོན་མི་སྟོན་པས་ཁྲུབ་པོ་ཞེས་དང་།

༡ མ་ཕྱི། འབའན། ལྷ། ཞོལ། ཉུག་ཉེ་འབའན། བྱ * བྱ

བསྟན་བཅོས་དེར་སྤྱོད་ལོད་པར་སྟོན་ན། སྤྱོད་འགོག་པའི་རིགས་པ་མི་སྟོན་
 པས་ཁྲུབ་པོ། ཞེས་དང་། ཡང་བསྟན་བཅོས་དེ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སྟོན་ན། ཐལ་
 འགྲུང་པའི་ལུགས་མི་སྟོན་པས་ཁྲུབ་པོ་ཞེས་སྟུག་པའི། འིན་ཏུ་ཅིངས་པ་སྟེ། འཕགས་
 པ་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ཚོས་ཅན། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 གང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་ལ་ནི། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་
 སྤྱིར། རྒྱུ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དབང་པོ་རྒྱལ་དང་རྣོན་པོ་དག། འཚེས་སོགས་་་་ཐེག་ཆེན་'ཀྱི་ལུགས་བཞག་
 པའི་སྤྱིར། ཁྲུབ་པ་གཉིས་ཁས་སྐྱངས། སྤྱི་མ་དགོངས་པ་ཅན་དང་། སྤྱི་མ་བཏགས་པ་
 པའོ། ཞེ་ན། འདི་ཡང་གཏུལ་བྱ་མང་ཉུང་གི་དབང་གིས་སོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་
 འཆད་པར་འགྲུང་པོ། ཞེས་སྤྱིར་བཤད་ནས། རྒྱུད་པར་དུ་འཆད་པ་ལ་གཉིས། རྗེ་
 བཅོམ་ལྷ་མའི་གསུང་ལས་རི་ལྟར་འབྱུང་བ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཉིད་ལས་རི་ལྟར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རིང་དུ་སོང་བར་སྟོས་ཀྱང་ལྷག་པར་འགྲུང་། ཞེས་པའི་
 རྗེ་ཤར། འོ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ལས། གསུང་དོན་རྟོག་པ་སྟོང་སྤྱིར་དང་། །འཛིན་པ་
 མི་སྟོང་སྤྱིར་དང་ནི། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྟུས་པར་ཤེས་པར་
 བྱ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱིས་བརྒྱུང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་སྟོང་རུས་ཀྱང་།
 འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་སྟོང་མི་རུས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་
 བྱ་ལམ་གསུམ་གྱིས། །ཉམས་སྤྱིར་སྟོབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྱིས་རྣམས་གྱིས་

༡ མ་ཕྱི་ཉན་ལ། ཐེག་ཆེན་ ཞོལ་ ཉན་ལ། ཐེག་དམན

དག་པ་སྟེ། །ཞེས་བརྒྱང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཤེས་སྦྱིབ་ཏུ་གསུངས་པ། ཇི་ལྟར་བར་ཞེ་
ན། དེ་ལ་བརྒྱང་བ་སྤྱི་རོལ་ཞེན་པ་¹སྦྱོང་¹པའི་དོན་ནི། སྤྱི་རོལ་གྱི་ཚད་མས་གྲུབ་
ཡང་། སྤྱི་རོལ་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་²ཁོགས་³པ་དབུ་མ་པ་ལྟར་གཏན་ལ་ཐབ་
པའི་དོན་བསྐྱོམས་ནས་བདེན་ཞེན་སྦྱོང་བ་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཅམ་པ་ལྟར། སྤྱི་
རོལ་གྱི་དོན་རིགས་པས་བཀག་པའི་དོན་སྐྱོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པར་
འཛིན་པ་སྦྱོང་བ་གང་རུང་གཅིག་ལས་མི་འདའོ། །

དེ་ལ་ཡང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱི་དོན་སྦྱིར་ཡོད་པར་འཛོག་
ཐུབ་པ་ལ། བདེན་པར་ཡོད་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱོང་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པ་གཅིག་
ཡིན་ན་ནི། དེ་ནས་འཛིན་པ་ལ་བདེན་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཞུགས་པ་ན། རིགས་
པ་སྤྱི་མའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པར་རུས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷན།
གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་
མཐོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི། སྦོལ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
ལུགས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་རོལ་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་རོལ་
མེད་པར་གྲུབ་ན། དེ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱང་བ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་མེད་པར་ནི། སྤྱི་
དབང་པོ་བརྟུལ་ཡང་གྲུབ་པས། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྦྱོང་བ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་པ་
བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱི་སྤྱེད་ཁེགས་

¹ མ་ཕྱི། ༡ནལ། སྦོང་ ཞོལ། ༡ནལ། སྤང་
² མ་ཕྱི། ༡ནལ། ཁོགས་ ཞོལ། ༡ནལ། ཁེགས་

ཤིང་། མྱེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་གཏན་མིན་པས་^༡ ། འཛིན་པ་བདེན་པར་སྐྱབ་པའི་
 རང་རྒྱལ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་^༢ གྱི་ཤེས་པ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པའི་
 རྣམ་རིག་པ་གཉིས། གྲུབ་མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར། ཞེས་པ་ལོ། གསལ་གྱེད་པའི་
 བཞད་གད་དོ། །འདིར། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་བསྟན་པ་ལ། བཟུང་བ་
 དང་། འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་སྲོང་གི་ཁྱད་པར་གསུང་སྟེ། དེ་གཉིས་གྱིས་
 ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་སྲིར་འབྲིང་པོའོ། །འདི་ནི་
 ཐེག་པ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གསུམ། དབང་པོ་རྣེ་འབྲིང་བརྒྱལ་བ་ཡིན་
 པས། བདག་མེད་ལས་ལྷོས་ཏེ་དབང་པོའི་རིམ་པ་གཞག་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷ་བ་
 རབ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་དང་། ཐེག་འབྲིང་ལ་ལྷ་བ་འབྲིང་སེམས་ཚམ་གྱི་ལྷ་བ་དང་། ཐེག་
 རྒྱང་ལ་ལྷ་བ་མ་མ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཐུན་མོང་པའི་ལྷ་བ་བཞག་པ་ཡིན་ཡང་།
 དེར་མ་དེས་སོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་ནའང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལྷུང་དུ་གཏིང་དཔོག་མི་དཔོག་སོགས་གྱི་སློན་ནས། དབང་པོའི་རིམ་པ་གསུམ་མི་
 འགལ་ལོ། །འཛིན་པ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་རུས་པ་དམན་ཁྱད་ལྷ་བ་སྐྱབ་
 པའི་སྲིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་གྱི་ལྷ་བ་ནི་མངོན་རྟོག་དང་།
 དཔྱེད་རྣམ་གཉིས་ལྟར་སེམས་ཚམ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ངོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
 ལའང་། དབུ་སེམས་སུ་འབྲེལ་ཚུལ་རྒྱ་གར་བ་རྣམས་ལའང་ཡོད་པས། འདི་དག་གི་

^༡ མ་ཕྱི་ཉན་པ། བས རོལ། ཉབ་ལ། བས
^༢ མ་ཕྱི་ཉབ་ལ། མད རོལ། ཉབ་ལ། མེད * མེད
^༣ མ་ཕྱི་ཉབ་ལ། འབྲིང རོལ། ཉབ་ལ། འབྲིང * འབྲིང
^༤ མ་ཕྱི་ཉབ་ལ། རིམ་པ་ རོལ། ལན་ལ། - རིམ་པ་

རྒྱ་མཚན་མང་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱང་། ཚིག་མངས་སུ་“དོགས་ཉམས་རེ་ཤིག་ལ་མ་
 གིས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ལ། དེ་
 ལ་ཡང་”འགྲེལ་¹་བ་ཉམས་བཤད་པའི་རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་བཤད་པའི་རྩོད་པ་
 སྤོངས་པ་གཉིས་ལས། འདི་ཕྱི་མའོ། །དེ་ལྟར་རྩོད་པ་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 འདི་དག་གི་སྒོན་དུ་སྤྲུལ། གང་གས་གཞི་ཕྱང་སོ་ལ་བདེན་པར་དམིགས་པའི་ཞེན་
 ལུལ་སུན་མ་སྤྱང་ན། བཏགས་ཚོས་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་ལུལ་
 སུན་མ་བྱིན་པས། གང་ཟག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པ་མ་རྟོགས་པར་སྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལོན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
 བ་དང་བྲལ་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གོལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ལས་གོལ་བ་ལྷ་བ་དེ་དགོས་
 པར་བསྟན་ལ། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་འཁོར་བ་ལས་མ་གོལ་བ་ནི། མཁས་པ་སུ་
 ཡང་མི་འདོད། ཅེས་པ་དང་། བྱང་པར་དུ་ལུགས་འདི་ལ་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྐྱིབ་དུ་
 འཛོག་པའི་ལུགས་ཀྱི། ཤེས་སྐྱིབ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུང་བྱས་ནས། ས་གཉིས་པ་
 སོགས་བསྐྱོམ་ལམ་དགུས་སྤོང་བའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཐལ་འགྲུར་པའི་ལུགས་ཡིན་ན། དེ་ལྷ་ན་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་
 པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་བྱངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་འཛོག་
 ཚུལ་འདི་དག་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་པ་སྤོངས་པའོ། །ཤེས་ལྡན་དག་འདི་
 ཅོམ་རེ་གོ་ན་ཡང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་ཐལ་འགྲུར་པར་
 བཀའ་པའི་ཚུལ་གོ་བར་རུས་པས། རྩོངས་པའི་མལ་ན་བག་མེད་པའི་གཉིད་མ་

¹ མ་ཕྱི་འབལ་ན། ཚོགས་ ཞོལ། ༤ནལ། དོགས * དོགས
² མ་ཕྱི་འབལ་ན འགལ་ ཞོལ། ༤ནལ། འགྲེལ * འགྲེལ

ལོག་པར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད་ཅིག །"དེ་ནི་རྗེ་སྐྱེ་མའི་གསུང་བསྐྱེད་པས་གོང་དུ་བྱངས་
པ་དེ་དག་བཤའ་པར་བྱ་སྟེ། དོགས་པ་སྦྱངས་པའི་དོན་ནི་བཤའ་བྱིན་པ་དེས་གོ་བར་
རྒྱས་ལ། ལན་ལ་གཉིས། བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཚིག་དོན་མདོ་ཅམ་བཤའ་
བཤོ། །དང་པོ་ནི། རང་རྒྱལ་འཕགས་པས་བཟུང་བ་བདེན་འཛིན་སྲོང་རྒྱས་ལ།
འཛིན་པ་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་རྒྱས་ལ། རྒྱན་གྱིས་རང་ལུགས་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ཚང་
མས་གྲུབ་མ་གྲུབ་གང་ཡིན་ཀྱང་དེ་མི་འཕྲད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན། དེ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་ན་སྲོ་ཁ་ལྷོགས་པའི་ཚེ། ཤེས་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་ན། འཛིན་པ་བདེན་འཛིན་མི་སྲོང་བའི་དོན། ཤེས་པ་བདེན་
གྲུབ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ལུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་དེ་ཞིག་རྣམ་འབྱོར་སྲོང་པའི་
དབུ་མའི་ལུགས་རྩ་བར་བཤའ་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་འཕགས་སེང་གོ་བཀའ་བ་
ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། ལུགས་དེ་ཅམ་གྱིས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་གི་
དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། སྤར་ཡང་བརྗོད་བྱིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལན་དངོས་བཤའ་བ། རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་
བཤའ་བ། རང་རྒྱལ་འཕགས་པ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དང་ལྷན་པར་
ཡོད་པར་བསྐྱེད་པ། རྒྱན་གྱི་རང་ལུགས་དབུ་མར་བཤའ་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་བཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་ལ་ཞེན་པ་སྲོང་བའི་དོན་ནི། ཞེས་
སོགས་ཏེ། ཐལ་འབྱུང་པ་ལ་བྱ་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་"གྱིས་ཕྱི་དོན་ཚང་གྲུབ་
བཞེད་ཀྱང་། ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་རིགས་པས་མི་ཞིགས་ཏེ། ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ༤ན་འན། ༥ ཞོལ། ༤བཅན། ༥
༦ མ་ཕྱི། ༤ན་འན། ཕྱི ཞོལ། ༥ན་འན། ཕྱིས * ཕྱིས

ལྷ་བ་པ་མ་ཁེགས་པའི་སྲིར་དང། དེའི་ལྷ་བ་ཙམ་གྱིས་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་རུས་པའི་
 སྲིར། བརྟག་པ་དང་པོའི་གསུང་ལྷག་མ་རྣམས་གོ་སློལ། །གཉིས་པ་ལྷར་འདོད་པ་ནི།
 སྲོལ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པས། ཞེས་
 སོགས་ཏེ། འདིར་སྲོལ་དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོས་སྲི་དོན་མེད་པར་ཚད་མས་གྲུབ་
 པར་འདོད་པས། ཞེས་གསུངས་པས། རྗེ་སྤྲེལ་འདི་རྗེས་འབྲང་དུ་རྫོགས་པ་རྒྱུན་པོ་ཁ་
 ཅིག །རྒྱན་གྱི་ལུགས་ཐལ་འགྲུར་དུ་འགྲེལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་ཉ་ཅང་ཐལ་ནས།
 འཕགས་སེང་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་ཐལ་འགྲུར་དུ་བཀྲལ་བས། དེ་གཉིས་ཀྱང་ཐལ་
 འགྲུར་པར་བཞེད་དོ། །ཞེས་སྐྱབ་བ་དེའི་སྲིར་པ་བཀག་སྟེ། ཀ་ཡེ་ཅོད་པན་དང།
 འདོམ་དགྲིས་མ་ཞོར་བར་གྱིས་ཤིག །འཛིན་པ་བདེན་ཞེན་མི་སྲོང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཤེས་པ། བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་བྱེད་ལ། ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་
 པོ་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འདོད་པའི་སོ་སྟེ་ཡིན་ལ། དེ་དང་སེམས་ཙམ་པ་
 མ་ཐུན་ལོ་ཞེས་བཞེད་པའོ། །འོ་ན་རྒྱན་ཙམ་བ་དང། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱང་རྒྱ་
 མཚན་དེ་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་སྤངས་པས། ལྷ་བ་
 བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་འདོད་པར་མ་ངེས་ལ། འདིའི་རྒྱ་མཚན་འཕགས་པས་གསལ་བར་
 མ་མཛད་ཅིང། རྒྱན་སྣང་དུ་བསམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་
 ཡོད་ན། དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་
 སྟེ་ཞིང་དེ་མེད་པར་མ་ཡིན་པ། ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དངོས་པོའི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཙམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་

༡ མ་གྱི་ལའགན། བདན། ཞོལ། ལའགན། བདན། * བདན།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། ཤེས་པ་འགག་བཞེན་པས་འཕངས་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བག་
 ཆགས་^༡སད་^༡པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྤྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི། གཟུང་
 བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྣམ་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷག་
 མ་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དངོས་མི་སྣང་སྤྱིར་དང་། ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་
 བསམས་པའོ། །རྩལ་འདི་ནི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་སྣངས་སུ་བྱེད་ཀྱང་།
 རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ལུང་སྡེ་མའི་དོན།
 ལྷོ་རྒྱ་རེ་རེ་<གསེར་ཐང་> ཅམ་^༢འཆད་^༢པ་ལེགས་པར་མ་མཐོང་བས་མ་བཞོད་ལ།
 དོན་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྲོང་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་རང་གི་བག་ཆགས་
 ལས་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་ཏེ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་གོམས་པར་མི་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ཅེས་པར་
 མངོན་ལ། ལུང་སྤྱི་མའི་དོན་དབྱུང་པར་བྱའོ། །སློབ་དཔོན་སངས་ལོ་བཟང་པོའི་རྗེས་
 འབྲང་ཚོས་ཤེས་ནི། གཟུགས་སྤང་དང་། ལུང་པོ་སྤྱི་མ་བཞི་ལ་རྒྱན་བརྟན་མི་བརྟན་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །ཞེས་སྐྱས་སོ། །པོད་འདིར་མར་ལྷོ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཅམ་
 ལྟར་བ། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱབས་འདི་དག་ན། ཅི་ཡང་མི་སྐྱ་བའི་བརྟན་ལྷགས་
 མངོན་པའོ། །ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ལྷགས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། "འདིར་^༣བཟུང་བ་
 བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ལབ་ལྗ། མེད ཞོལ། ལབ་ལྗ། མད * མད
 ༢ མ་ཕྱི། ལབ་ལྗ། འཆད ཞོལ། ལབ་ལྗ། འཆད
 ༣ མ་ཕྱི། ལབ་ལྗ། འདར ཞོལ། ལབ་ལྗ། འདར * འདར

སྣོང་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སྤང་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ལ།
 གཟུགས་སྤང་བ་དེན་མེད་དུ་རྟོགས་ནས། ཤེས་པ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ན།
 ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཅུས་པ་ནི། འཕགས་མེད་གཉིས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འང་
 བཞེད་པའི་སྲིར་ཉ། གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། ཞེས་སོགས་
 གཉིས་ཀས་འབྲེན་ཅིང་། རོན་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་འཛོག་པའི་སྲིར་རོ། །གཟུགས་སྤང་དང་
 སྤང་བོ་སྲི་མ་བཞི་ལ་རྒྱན་བརྟན་མི་བརྟན་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པར་དཀའ་སྟེ།
 མིན་ཅེ་བའི་སེམས་རྒྱན་གཅིག་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཅུའི་ཡུན་འོང་བ་སོགས་དུ་
 མ་ཡོད་པའི་སྲིར་ཉ། འཛིན་པ་བདེན་སྲིའི་རང་རྒྱལ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་བྱུང་བ་
 མཐའ་མཚུངས་པ་མཚར་ཞེས་སྲི་བ་པོ་ནི། དེག་རལ་སོགས་བོད་སྐད་མ་རྣམས་ཡིན་
 ལ། གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གང་ནི། རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འཐད་ལྡན་དུ་རི་བོང་རྩ་
 མེད་པར་སྲི་བ་ལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་བཞད་གང་དུ་བྱས་པ། རི་བོང་དང་རྩ་དག་ཡོད་
 པར་མཐོང་བའི་རྒྱའི་སྲིར། སངས་རྒྱས་པ་རི་བོང་རྩ་མེད་པར་སྲི་བ་ལ། བཞད་གང་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས། བདག་ཉིད་ཅན་ལ་བཞད་གང་བྱེད་པ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཡིན་པ་འདྲའོ། །མ་བཤད་པ་ལྷག་མ་དག་གོ་སྟེ། །གཉིས་པ་
 ནི། འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཐེག་པ་འབྲིང་དུ་སྟོན་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ཉ། དེར་མ་
 ངེས་སོ་ཞེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་སྲོད་པའི་དབྱེ་མ་ཉིད་ལ་ཡང་། རྣལ་འབྱོར་བ་གསུམ་
 ཀྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་ཉ། གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་ཟད་དོ། །གསུམ་པ་ནི།
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་གསུམ་ཀ་ལ། ཞེས་སོགས་ཉ། ལྷུང་བའི་གཉིད་དཔོགས་མི་

༡ མ་ཕྱི། ༥༣༤། ཅམ ཞོལ། ༥༣༥། ཅམ

དཔོན་གསལ་མི་རྟོགས་པ་སྤྱད་བྱུང་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ཡང་གོ་བར་ཟད་དོ། །བཞི་པ་ནི།
 འཛིན་པ་ཤེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པ་དམན་ཁྱད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
 མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤོང་རྒྱས་ཀྱི་ལམ། རྒྱན་འདྲིང་མང་དུ་གཙོ་
 བོར་སྟོན་པ་ན། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གཞན་འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རང་རྒྱལ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཅིག་གྲང་
 "ཡོད" པས། རང་རྒྱལ་ལ་ཤེས་པ་བདེན་ཞེན་སྤོང་མི་རྒྱས་པས་མ་ཁྲུབ་པོ། །ཉན་
 རོས་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མ་རྟོགས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 དོ། །མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཡང་། ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པས། གཟུང་
 འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ། ཤེས་སྲིབ་ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་
 དེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དགོངས་པ་ལ། ཉན་རང་ལ་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། འཕགས་སེང་གཉིས་ཉན་རང་ལ་བདེན་སྟོང་རྟོགས་པའི་
 འཛོག་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། རྒྱན་རྩ་བའི་ལུགས་ལ། རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་
 ཡིན་ན་བདེན་སྟོང་དངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་" པས ¹ ཁྲུབ་ལ། རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་
 འབྲེད་པ་"ནི ² ། ཉན་རང་སོ་སྟེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། རྒྱད་མ་མའི་འབྲེལ་བར། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་པོ་ལྷ་བ་ལ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་གང་ཟག་བཞི་སྟེ། ཞེས་
 སོགས་དང་འདྲ་སྟེ། དེའི་དོན་ནི། རྒྱལ་ཚབ་དམ་པའི་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ནི། རྣམ་བཤད་དུ་ཉི་སྣང་གི་ལུང་འདྲམ་པ་

¹ མ་ཕྱི། ཤེས་པ་ལོད་ ཞོལ། ལམ་ལོན། ཡང
² མ་ཕྱི། ཤེས་པ་ལོད་ ལོལ། མཉན་ལོན། བས * བས
³ མ་ཕྱི། ཤེས་པ་ལོད་ ལོལ། མཉན་ལོན། ལ

དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་གསུངས་
 པའི་དོན། ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་དོན་དུ་མཛད་
 གྲང་། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འབྲས་ཡུམ་ལ་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་སྐྱེད་ཐད་དུ་
 ཁས་ལེན་ལ། གཞི་ཤེས་འཕགས་པའི་རྟོག་པར་ཡང་འཛོགས་པས། ཉན་ཐོས་འཕགས་
 པ་ལ་ངེས་བཟུང་དུ་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པས་ཁྲབ་པར་མི་འདོད་དོ། །ཐེག་དམན་ལ་
 ཚུལ་གཉིས་གསུངས། ཞེས་བ་ནི། འཛིན་བ་བདེན་ཞེས་སྲོང་རུས་མི་རུས་ཀྱི་ཚུལ་
 གཉིས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དད་དུ་བདེན་བར་“འཛིན་
 པ་ནི། བདེན་འཛིན་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་དང་ཐེག་དམན་ལ་ཚུལ་
 གཉིས་གསུངས་པ་གཉིས་མ་”འགྲེལ་¹ པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བདེན་འཛིན་ལ་ཤེས་
 སྲིབ་དང་། ཉོན་སྲིབ་གཉིས་ངེས་པར་སྟེ་ངེས་གཟུང་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་དོན་
 ཡང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྲིབ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱང་
 གསུངས། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྲིབ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་གསུངས་པའོ། །དེའི་སྐྱ་མ་ནི་
 མང་ཞིང་གྲགས་ཆེ་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་དོ། །འདི་དང་། དེས་
 བ་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་མཛད་དེ་དག་གི་ལུགས་ལ་”ཚུལ་² གཉིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་བ་
 ཉིད་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ལ་བདེན་མེད་རྟོགས་
 པ་ཡོད་མེད་གསུངས་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་
 ཚོངས་པ་དེ་དག་ནི། ལྷ་དཔེ་ལྷམ་ལ་འགྲོལས་པའོ། །ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ཕྱིར་

¹ མ་ཕྱི། འབལ་ལྗན། འཛིན་ ཞོལ། རྗན་ལྗན། འཛིན
² མ་ཕྱི། འབལ་ལྗན། འགྲེལ། ཞོལ། རྗན་ལྗན། འགྲེལ
³ མ་ཕྱི། འབལ་ ཚུལ། ཞོལ། ལབ་ལྗན། ཚུལ * ཚུལ

ལུགས་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བ་ནི་འཇུག་པའི་
 ལུགས་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གི་ལུགས་གཉིས། ཐལ་འགྲུང་པའི་ལུགས་གཅིག་
 པར་སྟོན་བ་སྟེ་གོ་སྤོལ། །འདིར་ཡང་རྒྱུ་གི་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་གི་ལུགས་དང་
 འགལ་བ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་མ་གསུངས་པར། དེས་བརྒྱུད་ཏུ་གསུངས་པས། དེའི་
 ཟུང་སྟོ་ཞིབ་བར་བྱ་སྟེ། རང་གིས་དེས་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་ཡང་སྦྱ་བར་བྱའི།
 རང་གི་སྟོའི་བྱི་མ་ཆེན་པོ་དག་ལ་འགོད་པར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་རིམ་
 གཉིས་ཀར། གདམས་དག་འདི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པས་མཛད་པའི་མངོན་བར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱུ་གི་གདམས་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་སྟེས་བྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་
 འཆད་པ་ན། སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་དང་། ལྷ་བ་གྲགས་པ་དང་། དཔལ་ཨ་ཉི་ཤའི་
 ལུགས་གསུམ་མ་སྟུན་པར་མཛད་ནས། ཐལ་འགྲུང་པའི་ལྷ་བ་གཏན་ལ་པབ་པས་
 ཡང་། རྒྱུ་གི་ཙ་བའི་དགོངས་པ་སངས་རྒྱུས་བསྐྱུངས་སོགས་དང་མ་སྟུན་པར་
 བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཆེ་བ་
 འཆད་“བ་ན། ། བྱང་སེམས་གིས་འཇིག་རྟེན་གི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་པའི་དོན་ནི། རིགས་
 ཅན་གསུམ་གི་དོན་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དེ་དག་གི་ལམ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པར་བྱང་
 རྒྱབ་སེམས་”འགྲེལ་^༡ སོགས་མདོ་བསྟན་བཅོས་བཞི་བྱངས་ནས་བསྐྱབ་པར་མཛད་
 དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་འདིར་ཡང་རིགས་ཅན་གསུམ་ཀའི་ལམ་བསྟན་པར་ཤེས་ལ། དེའི་
 ཆེ་རིགས་ཅན་གསུམ་གི་ནང་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྟོན་པོས་
 བདེ་སྐྱབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ། འཁོར་བའི་ཙ་བ་མ་སྟུས་པར་གཙོད་པའི་ལམ་དངོས་

¹ མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། བ་ན། ཞོལ། ༡ན་༡ན། བ་
² མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། འབྲེལ། ཞོལ། ༡ན་༡ན། འགྲེལ། * འགྲེལ།

ལོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ལྷ་བ་འབྲུང་བར་ཅན་མ་བསྟན་ན།
 རྒྱན་གྱི་ཆེན་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དེ་རང་ཉིད་གྱིས་ངེས་ནས།
 གཞན་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པར་འགྲུང་བས། བྱང་སེམས་དབང་རྣོད་གྱི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་
 མི་ལུས་པར་འགྲུང་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་པ་ཡང་དག་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྟོན་
 པ་ནི། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བརྒྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། རྗེས་སུ་བརྒྱང་
 རྒྱའི་ཐེག་དམན་ལ་ཡང་ཟབ་མོའི་སྟོད་དུ་གྲུང་མ་གྲུང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་གཉིས་ལ་
 ཡང་། ཕྱི་མ་ཆེས་མང་བས་པལ་ཆེར་དེའི་ལམ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལ་
 ཐོག་མར་སེམས་ཅམ་ལ་མཁྲིད་པར། དབུ་མའི་ལྷ་བ་མི་རྟེན་པ་སྤང་བ་བཞིན་དུ།
 རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དེ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་དག་ནི་རྗེ་བཙུན་སྐུ་མའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དག་ལ། མངོ་ཅམ་
 བསྟན་ནས། ད་ནི་ལུགས་གཞན་འདྲིན་པ་དག་དང་། ཐུན་མོང་དུ་གོ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཉིད་ནས་ཐལ་འགྲུང་བའི་ལྷ་སྟོན་བསྟན་ཚུལ་བརྗོད་པར་བྱ་
 སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ལྷ་བས་དང་པོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་
 པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྟོངས་སུ། ས་
 གཞན་ལས་མ་གསུངས་པའི། སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ནི།
 ལུགས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་འཆད་པ་
 བ། བདག་དང་སེམས་ཅན་འདྲིན་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་འཆད་པ་
 བ། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་གཞན་གྱི་བཤད་

བ་འགོད་བ་དང་། རང་གི་ལུགས་བཤད་བ་གཉེས་ཀྱིས་རིག་བར་བྱའོ། །

དང་པོ་ནི། ལེགས་བཤད་གསེར་སྒྲིབ་དུ། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར་དང་པོ་ཤེས་པ་
ལ། མདོར། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་
རྫོགས་”^༡ ལ། ཞེས་བས་འདིའི་སྤང་བུའི་བདག་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འབའ་ཞིག་ལ་མི་བྱ་བར། སྤྱིར་ངོ་བོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅམ་ལ་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་བ་འདིའི་བདག་འཛིན་རང་རྒྱ་བྱུབ་པའི་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་འབའ་ཞིག་
ལ་བྱར་མི་རུང་བར་གསུངས་སོ། །འདིའི་གཉེན་པོས་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་བདེན་འཛིན་
སྟོང་བའི་ས་བདུན་པའི་གང་ཟག་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་དངོས་ཀྱི་སྤང་བུ་ནི། བདག་སྟེ། གང་ཟག་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ནོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་
དང་། ཞེས་པའི་རྣམས་དངས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་
ཚོས་ཀྱི་གྲགས་བས་ཀྱང་རྣམ་འབྲེལ་དུ། འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་འཆད་བ་ན། །སེམས་
ཅན་ལ་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྟེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །དེ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
འཛིན་ལྟན་སྟེས་འདི་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྲུབ་མཐའ་སྟེ། བ་བཞི་”བཀས་^༢ འདོད་ལ།
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱིབ་པའོ། ཞེས་ཤེས་པར་རུས་
སོ། །འདི་དང་། གཞན་ཡང་། རྫོགས་པ་ཀུན་ཏུ་འཛོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་
མོངས་སྟོངས། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉེས་པ་ནི། ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་བཤད་ལ། །དེ་
ཡི་ས་ནི་བདུན་པ་འཛོམ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་བསྟན་ནོ། །གལ་ཏེ་འདིར་

¹ མ་ཕྱི་ ༦བཤན། རྫོགས་ ཞེས། ༡བཤན། རྫོགས་ * རྫོགས་
² མ་ཕྱི་ ༨ནམ་གྱི་ བཀས་ ཞེས། ༧ནམ་གྱི་ གས་

བཤད་པས་བདུན་པ་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཅམ་མོ། །ཞེས་ཀྱང་བྱ་བར་བྱས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། བདག་འཛིན་སོགས་ནི་སྤྱི་¹ །སྤྱི་བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་པར་མི་བྱས་པའི་སྤྱིར་
 དང་། འདིར་བཤད་པར་མ་འདུས་པའི་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྤོངས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་མ་ལྟར་གནས་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ནི།
 བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་ས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་དབང་གིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
 ཡང་། བདེན་པར་སྤང་བ་² ཅམ་³ ལས་མེད་པའི་དོན་ཏེ། བདེན་པར་སྤང་ཡང་བདེན་
 མེད་ཀྱི་ཅིས་ཟིན་བ་ནི། ལྷ་བ་རྣམ་དག་གོ་བའི་ལམ་མ་ཞུགས་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་
 དང་། རྒྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ས་དང་པོ་ནས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་སྤྱི་མ་
 ལྷ་བྱ་མ་གཏོགས་པ་ཤིས་རྒྱུད་བས། དེའི་སྤྱིར་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་གྱི་སྤྱི་མ་ལྷར་
 གནས་ལུགས་⁴ ལུན་⁵ མོང་མ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐབས་
 གསུམ་པ་⁶ ལས་⁷ རི་ལྷར་གསུངས་པ་དང་། སྐབས་བཞི་བ་ནས་རི་ལྷར་གསུངས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པས་སྤིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། ཞེས་ལུས་རྣམ་གཞག་ནས་
 བཤད་པའི། ཤེས་པས་སྤིད་ལ་མི་གནས་པའི་ཡི་ཤེས་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་
 ཤེས་རབ་⁸ ཀྱིས་⁹ འཁོར་བའི་སྤྱོད་མཐོང་བ་ལ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི། ལྷར་རོལ་བ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
 ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་དུས་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་

1 མ་ཕྱི་མཉམ་ཅི ཞོལ་འཇམ་གྱི་ * སྤྱི
 2 མ་ཕྱི་མཉམ་ཅམ ཞོལ་འཇམ་གྱི་ ཅམ * ཅམ
 3 མ་ཕྱི་མཉམ་ཅལ མཐུན ཞོལ་འཇམ་གྱི་ ལུན * ལུན
 4 མ་ཕྱི་མཉམ་གྱི་ ཞོལ་འཇམ་གྱི་ ལས * ལས
 5 མ་ཕྱི་མཉམ་གྱི་ ཞོལ་འཇམ་གྱི་ ལྷ * ལྷ

“རྟོགས་¹་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཤེར་སྤྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 ཚུལ་འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུར་གསུངས་བར་ལྟར་རོ། ཡེ་
 ཤེས་དེ་འབྲས་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་དང་། མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུལ་དུ་“རྟོགས་¹་པའི་ཡེ་
 ཤེས། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དང་བྲལ་བ་”²འོ། ། འབྲས་ཡུལ་ལ་རིང་
 བར་བསྐྱེད་ནས། སྤར་བཤད་པའི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྲིད་པའི་མཐའ་
 འགོག་གུ་ལྟོན་པ་ནི། སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་
 སྐྱོར་གུ་དང་། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པ། །རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་སྒྲ།
 ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིན་པ་པོ་དང་། ལ་སོགས་པས། ལེན་པ་པོ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ངར་
 “འཛིན་³་བ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པར་མངོན་སུལ་དུ་རང་གིས་རྟོགས་ཤིང་།
 གཞན་དག་དེ་ལ་སྐྱོར་བར་གུ་དང་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཆགས་པའི་མཐའ་དང་། སྲིད་པའི་
 མཐའ་དང་། འཁོར་བའི་མཐའ་འགོག་པར་གུ་དང་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པ་པོ་དང་།
 ལེན་པ་པོ་ལ་ངར་འཛིན་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་ང་
 ཡིར་འཛིན་པ་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དང་རྒྱལ་བ་སོགས་ལ་ངར་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་”⁴པ་“ཡང་། ཆགས་པ་སྤོ་སྟེ། བདེན་འཛིན་སྤོ་སྟེ་ཡིན་
 ནོ། །གང་ལས་ལྟོས་ནས་ཞེ་ན། གང་ཟག་རང་རྒྱ་གྲུབ་པའི་རྣམ་ཡིད་དུ་འཛིན་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་སོ། །འདི་འདི་ལྟར་བཤད་དགོས་ཏེ། འདིའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱོར་སྤྱོད་ཉེ་ལུ་ལྟ་བུར་

1 མ་ཕྱི་མཚམས། རྟོགས་ ཞོལ། འབུམ། རྟོགས་ * རྟོགས
 2 མ་ཕྱི་མཚམས། རྟོགས་ ཞོལ། འབུམ། རྟོགས་ * རྟོགས
 3 མ་ཕྱི་མཚམས། བྱི་ ཞོལ། འབུམ། བྱི
 4 མ་ཕྱི་མཚམས། འཛིན་ ཞོལ། འབུམ། འཛིན
 5 མ་ཕྱི་མཚམས། བྱི་ ཞོལ། 10མཚམས། བྱི

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་
 སྦྱོང་བའི་“ཆེ”། འདི་སྣམ་དུ་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་ཞིག་སྦྱིན། འདི་ལ་སྦྱིན་གྱིན། སྦྱིན་
 པ་འདི་ལྟ་དུ་སྦྱིན་ལོ། །ཞེས་ཞེས་པ་ནས། བདག་གིས་ཅི་རྣམ་མཁུམ་ཐོབ་པར་བྱའོ་
 སྣམ་དུ་རྣོམ་སེམས་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །སྦྱིན་པ་“པོ”ལ་རང་འདྲིན་པ་
 ཆགས་པ་སྤོང་གསུངས་ཤིང་། རང་འདྲིན་སྟན་སྦྱེས་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་
 འགལ་བའི་སྦྱིན། རང་འདྲིན་སྟན་སྦྱེས་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་དུ་བྱ་དགོས་
 པས། དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་དང་ཉོན་སྦྱིབ་དུ་ཡང་གོ་བར་རུས་སོ། །གང་ཟག་དང་ཚོས་
 རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་འདྲིན་པ། འཁོར་བའི་རྩ་བར་བྱས་ནས་བདེན་མེད་
 “མངོན” སྣམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྦྱིང་
 མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་བྱ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་ན། རྣམ་བྱང་གི་སྤོགས་ཐམས་ཅད་
 སྦྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་
 པར་འདྲིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་མི་འདོད་པ་དང་། བདེན་མེད་མངོན་སྣམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས། སྦྱིང་མཐའ་འགོག་བྱེད་དུ་འདོད་པ་ཅི་འགལ་བ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་
 ཅི་རྣམ་འབྱོར་སྦྱོང་བའི་དབྱུ་མ་པའི་བྱུབ་མཐའི་དབང་གིས་སོ། །འདིའི་ཐད་ཀྱི་མངོ་
 འདི་དག །ལྟ་སྟོམ་ལ་སྟོམ་པའི་སྤང་གཉེན། སྦྱོང་བ་ལ་སྟོམ་པའི་སྤང་གཉེན། ཞེས་
 སྦྱང་ནས། འཕགས་སེང་གི་“འགྲེལ་ བ་གཉིས་དང་མ་སྦྱོར་བར། རྗེ་གླ་སྤྲ་མ་རྒྱས་པ་

༡ མ་ཕྱི་ལྔའན། ཆེ ཞེས། ༡༠ནའན། ཆེ * ཆེ
 ༢ མ་ཕྱི་ལྔའན། པོ ཞེས། ༡༠ནའན། བེ
 ༣ མ་ཕྱི་ལྔའན། མངོན ཞེས། ༡༠ནའན། མངོན * མངོན
 ༤ མ་ཕྱི་ལྔའན། འགྲེལ ཞེས། ༡༠ནའན། འགྲེལ * འགྲེལ

དག་ཏུ་འཆད་མོད། འདིར་ནི་མངས་བར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །དེས་ན་འཇུག་
སའི་རྣམ་བཤད་དུ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་ལུགས་ལ། བདེན་འཛིན་ལ་ཤེས་སྐྱིབ་
ཏུ་འཛོག་མི་འཛོག་གཉིས་ངེས་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི། བདེན་
འཛིན་ཤེས་སྐྱིབ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་འདི་དང་། ལྡར་བཤད་པ་ལ་
བསྟེན་ནས། ལྡོ་དང་ལྡན་པ་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་ཤེས། ཆགས་པ་སྤྲ་རགས་དེ་ལྟར་
ཡིན་པ་ཡང་། རྒྱན་སྤར་གྱི། གཟུགས་སོགས་སྤང་སོ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྤྲ་འགྲེལ་དུ། ལྡོ་བའི་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲ་སྟེགས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་བདག་
དང་བྲལ་བའི་སྤྲ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཞེས་འོག་ཏུ་འཆད་པ་དང་སྐྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་
ལ། སྐྱིན་པ་སོགས་ལ་རང་འཛིན་མེད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་འགྲེལ་དུ། ཆགས་པ་
ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ཚོས་ཉིད་དང་"མ" །འགལ་བར་སྟོན་པས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། ཆགས་པ་རབ་ཏུ་སྤྲ་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འཕྲོར་དེའི་
ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །

མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། ཞེས་བྱ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
དམིགས་ནས་མངོན་དུ་སྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཆགས་པ་
སྤྲ་མའི་གཉེན་སོ་ཡང་། །ཚོས་ཀྱི་ལ་ནི་རང་བཞིན་གྱི། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་"ཟབ" །
ཉིད། ཅེས་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས། ཞེས་དགག་བྱ་སྤྲ་མའི་ཚིག་གིས་"བསྟན" །ལ།
ལམ་དེ་ཟབ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ལྡོ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡ན་༡ན། མ ཞོལ། ༡༠བ། མི
༢ མ་ཕྱི་ ༡ན་༡ན། ཟབ ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། ཟབ * ཟབ
༣ མ་ཕྱི་ ༡ན་༡ན། བསྟན ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། བསྟན * བསྟན

“མའི་འིན་¹ །ལས་གཞུང་འདི་དག་འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་ནི་རྒྱ་པོད་དུ་སློབ་ཆད་
 བྱུང་རེ་ཀམ། གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སློམ་ལམ་གྱི་ཚོད་ལན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་
 དང། མིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་གྱི་སྒྲོར་བས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་མེད་
 ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་བཞིས། ཐེག་²ཆེན་སློམ་ལམ་ལ་
 ཚོད་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་སྤྲོ་མའི་བསམ་པ་ནི། མདོ་ལས་སློམ་ལམ་གྱི་བསོད་ནམས་
 གངས་མེད་སོགས་གསུངས་པ་ན། བསོད་ནམས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སློམ་ལམ་གྱི་
 རྣམ་ཀྱང་གངས་དེ་སྟེད་དུ་འགྱུར་བས་སློམ་ལམ་དགུའི་གངས་ངེས་ཉམས་སོ་སྟམ་
 མོ། །ལན་ལ། ཉི་སྣང་དུ་རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཚོད་པ་དང། བྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་
 མཛད་དོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་དོགས་པ་ཁོང་ནས་“བསྐྱང་³ །ནས།
 བཞི་ཀ་ལན་དུ་མཛད་དེ། གཉིས་ཀའི་བཞེད་པ་ནི། བསོད་ནམས་གྱི་གངས་དོན་དམ་
 དུ་མེད་ཀྱང། མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་“བཅེ་⁴ བའི་རྒྱ་
 མ་སྟུན་འབྲས་སུ་གསུང་རབ་ལས་འབྱུང་བའི་གངས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དག་སྟུབ་པ་
 བཞེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིའི་དོན་དམ་དང། ཀུན་རྫོབ་གཉིས་བཤད་པ་དེ།
 སློམ་པ་བྲལ་“མ་⁵ །བྲལ་དབུ་མ་པ་ལ་གྲགས་པ་འཇལ། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་རྣམ་པར་
 མཚན་དང། རྟོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཡེས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀ་མཛད་
 ཅིང། དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྫོག་ལོ་དང། ལྷུང་གི་བཞེད་པ་སྤྱི་མ་དང། འབྲེའི་

1 མ་ཕྱི་འཇལ། མའ་འབྲན་ ཞོལ། 1171ན། མའི་འིན་ * མའི་འིན
 2 མ་ཕྱི་འཇལ། ཆན་ ཞོལ། 1171ན། ཆེན་ * ཆེན
 3 མ་ཕྱི་འཇལ། སྐད་ ཞོལ། 1171ན། སྐད་ * བསྐྱང་
 4 མ་ཕྱི་འཇལ། ཆེ་ ཞོལ། 1171ན། བཅེ་ * བཅེ
 5 མ་ཕྱི་འབྲན། མ་ ཞོལ། 1171ན། དང་

བཞེད་པ་སྲ་མར་གྲགས་ཤིང་། དཔལ་ལྷན་ཆ་བ། རིག་པལ་ཡང་སྲི་མར་བཞེད་
 འོ། །ཚིག་གསལ་ལས། རྗེས་གཅིག་ལ་སྲོག་ཐང་དང་གྱི་དབྱེ་བར་འདོད་ལ། ལྷིག་དག་
 <གསེར་ཐང> །ཡང་། དེ་རྒྱན་སྦྲང་གི་དགོངས་བཤོ། །ཞེས་གསུངས། ཚོད་ལན་རི་ལྟར་
 འགྲེལ་བའི་རྩལ་དང་། བདེན་གང་ཡིན་སོགས་དཀའ་བར་སྦྲང་བས་དབྱུང་དགོས་
 བཤང་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་སོ། །གྲངས་མེད་ལ་སོགས། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་སྦྱོན་མེད་ཅེས་པ་ལ་སྦྲང་ཡང་།
 དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
 ཉམས་འབེལ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་པའི་ཚོད་བ་"ནི། ཐ་ཆད་པའི་ཚོད་བ་ཡིན་པས། རྗེ་
 བཅུན་གྱིས་ལན་མང་དུ་བར་མི་རིགས་ཏེ། ལན་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་ནས་སྦྲང་
 ཚོད་པར་བཀོད་པའི་སྲིད་འོ། །དེས་ན་འདིའི་ཚོད་བ་སོ་སྲུ་ཡིན་པ་དང་། རྩོགས་སྲིད་
 འདོད་པ་གང་ཡིན་དབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅམ་པ་སྲིན་ཆད་འདིའི་ཚོད་བ་
 པོ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་རི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ལན་འདེབས་པ་ན།
 བྱང་ཆེན་གྱིས་གསུལ་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་
 བཞིན། ཞེས་པའི་དབེ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་མ་གྲུབ་སྟེ། དེས་བྱང་ཆེན་གྱི་གསུལ་བྱའི་
 དོན་སྦྱབ་པ། དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད་དང་། བྱང་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན། "བསྐྱོམ་¹ ལམ་ཡང་ཡིན་ཞེས་སྦྱོབ་པ་མི་རིགས་ཏེ།
 སེམས་ཅམ་པས་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སྲིད། དེས་ན། བྱང་

¹ མ་ཕྱི་འབུམ། ན ཞེས། ཡུལ་ལྷོ་ལྷོ་ནི * ནི
² མ་ཕྱི་འབུམ། བསྐྱོམ་ ཞེས། ཡུལ་ལྷོ་ལྷོ་ནི་སྐྱོམ་

ཚུབ་རི་ལྷ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་¹ གྱི་མངོན་ལོན་གྲང་འདི་སྐྱམ་དུ་འདི་ནི་མིང་
ཅམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྷ་སྟེ། སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ནི་མིང་ཅམ་མོ། ཞེས་པ་ནས།
ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་མོ་སྐྱམ་ཞེས། དེ་སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་
ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་དང་། དགེ་
བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ལྷ་མེད་རྫོགས་ཀྱང་དུ་བསྡོམ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྷ་མེད་རྫོགས་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་
དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་ཞེས་འབྱུང་བས། བྱང་ཆེན་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་།
ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། མིང་ཅམ་གྱིས་བཞག་པ་དང་། ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བར་
འདོད་པ་ཞིག་སྟེ། དེ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་² བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་ཞེས་གྱིས་བཞེས་པ་
ལས་འོས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོག་³ དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས། ལྷོམ་
ལམ་གྱི་དོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། དེས་བྱང་ཚུབ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའོ། །

དང་བོ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི། ལྷོམ་ལམ་གྱི་དངོས་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུབ་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་མིང་ཅམ་ལ། སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་སྦྱོར།
གཉིས་སྐྱེ་ལ་ལ་⁴ བྱི། བྱང་ཚུབ་རི་ལྷ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་རྟེན་པ་གཉིས་གྱི་དོན་
བསྐྱུས་ན། ལྷོམ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། སྤང་གཉེན་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་
པར་ཐལ། བྱང་ཚུབ་དོན་དམ་པར་མ་བྱུབ་ཀྱང་། ར་སྤྱད་དུ་གཤུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པ་
བཞིན་དུ། ལྷོམ་ལམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་ཀྱང་། ར་སྤྱད་དུ་སྤང་བ་སོགས་

¹ མ་ཕྱི་ 143 ལ། སགས་ ཞོལ་ 133 ལ། སོགས་ * སོགས་
² མ་ཕྱི་ 143 ལ། - རང་ ཞོལ་ 133 ལ། རང་ * རང་
³ མ་ཕྱི་ 143 ལ། ཆོག་ ཞོལ་ 133 ལ། ཆོག་ * ཆོག་
⁴ མ་ཕྱི་ 143 ལ། པ་ལ་ ཞོལ་ 133 ལ། པ་

འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སྲིད། ཞེས་བྱ་སྟེ། ཏུས་འདི་ཚོད་ལྡན་ཡིན་ཡང་།
ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་འདྲ་ནི་རྫོགས་ལྡན་གྱི་ཏུས་སུ་ཡང་རྙེད་པར་དགའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚོད་པ་ནི། སེམས་ནི་སྣ་མས་བྱང་རྩལ་བར།
ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་བྱུང་པར་འདོད་པའི་
རྒྱུད་པ་དག་གི་ཚོད་པ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེ་བ་ཁོ་ནས་བྱང་རྩལ་མི་
བསྐྱེད། སྣ་སྲི་ཚོགས་པས་ཀྱང་བྱང་རྩལ་མི་བསྐྱེད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་ཆེན་
བསྐྱེད་པ་བརྟགས་དོན་བཅའ་བའི་ཆེ་མ་བྱུང་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན། དེས་དེ་ཉིད་
བསྐྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྣང་བ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤང་པོ་དེ་དེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་
གང་ཟག་ཏུ་མ་བྱུང་ན། གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གང་
ཟག་གཏན་མེད་ཏུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་དེ་དེ་འོ་ན་དང་། ཚོགས་པས་
བྱང་རྩལ་མི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱང་རྩལ་བརྟགས་དོན་
བཅའ་བའི་ཆེ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་སྣ་སྲི་ལྟོས་ནས་མིང་ཅམ་
གྱིས་བྱང་རྩལ་བསྐྱེད་པར་ཐལ། མེ་ལྷེ་སྣ་སྲི་དེ་དེ་འོ་ན་དང་ཚོགས་པས་སྤོང་བྱ་མི་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མེ་ལྷེ་སྣ་སྤོང་བྱ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་མི་བསྐྱེད་
ཀྱང་། མར་མེ་སྐྱད་ཅིག་སྣ་སྲི་ལྟོས་ནས་སྤོང་བྱ་བསྐྱེད་པའི་དཔེའི་རྩལ་གྱིས་ནི་ཟབ་
མོའི་ཚོས་ཉིད་བརྒྱུད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བའི་སྲིད། སྐྱད་ཅིག་སྣ་སྲི་ལྟོས་པ་དང་། བརྟེན་

༡ མ་ཕྱི་༤ནལ། ན ཞོལ། ༡༧བལ། རྫོ མ་ཕྱི་
༢ མ་ཕྱི་༤ནལ། ར་ར ཞོལ། ༡༧བལ། རེ་མེ

པ་རྣམས་ནི་མདོའི་ཚིག་སྟེ། བརྟེན་བཏགས་པ་དང་། མིང་ཅམ་བད་ཅམ་¹ དང་།
 རྫོས་བཞག་པ་སོགས་དོན་འབྲེལ། །རྫོབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་བཞེད་པ་ལེ། ཚོགས་
 པས་བྱང་རྩལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པ་སྟེ། བ་སྟོན་བཏགས་པའི་བཏགས་དོན་བཅའ་
 རས་འདྲིལ་པའི་ལུགས་ལ། ཚ་ཅན་དེ་ཆ་ཤས་རེ་རེ་བ་དང་། ཚོགས་པ་གང་ཡིན་
 བཅའ་པའི་ཚོ། མ་རྟེན་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་དོན་མེད་པའི་སྲིར་དང་། རྒྱན་
 ལྷང་དུ། དཔའི་སྐབས་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས། ཚོགས་
 པའི་བྱང་པར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ། ཞེས་དང་། དོན་གྱི་སྐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཉིས་
 ཀལས། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔལ་ལྷན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྩལ་དུ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ། །ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་བ་
 དང་། ལྷུང་འགྲེལ་ལས། དེ་དག་འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་
 འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་སྲིར་དོ། །ཞེ་
 བ། དེས་འདུས་པས་མི་བསྐྱེད་པ་ཕྱོགས་སྲར་བྱས་པའི་སྲིར་དོ། ། "དེས་² བ་རྟེན་ག་
 རྱེད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྲ་སྲི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད། ཞེས་
 རྫོ་བ་ལེ། བརྟེན་ལན་རྫོང་བདེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་འབྲེལ། །གཉིས་པ་སྲིད་ཞེ་
 མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྲོང་བས་བསྟན་ཚུལ་ལེ། ཚོས་རྣམས་མི་ལས་འབྲ་བའི་སྲིར། །སྲིད་
 དང་ཞེ་བར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་པ་སྟེ། འཕགས་སེང་གིས་འདི་ནས་མི་རྫོབ་བའི་དགོ་
 འདུན་དུ་གསུངས་ལ། རྒྱུད་རྫོ་མའི་³ "འགྲེལ་¹ པར་མཐའ་ཐུག་པའི་དགོ་འདུན་དུ་

¹ མ་ཕྱི་ལའགན། ཅམ་ རོལ། ལྷ་བཅའ་ན། ཅམ་ * ཅམ་
² མ་ཕྱི་ལའགན། དེས་ རོལ། ལྷ་བཅའ་ན། དས་
³ མ་ཕྱི་ལའགན། འགྲེལ་ རོལ། ལྷ་བཅའ་ན། འགྲེལ་

གསུངས་པས། འདི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་འཛོག་དགོས་སོ། །སྲིད་ཞི་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་མངོ་ལས་གསུངས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ལ་ཡང་ཡོད་པས།
 འདིར་ནི་སྲིད་ཞི་ལ་སྒྲུང་དོར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་
 སྒྲུངས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་དུ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་འབའ་ཞིག་དང་བཅས་པའི་དག་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། འཇུག་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་བྱི་མ་དེ་དག་ཅ་བཅས་ཉེ་
 བར་ཞི་འགྲུང་ཞིང་། ཞེས་པ་དང་མ་ཐུན་པའི་རྣམ་བཞག་གོ། མཁས་པ་དག་ནི། རྗེ་
 རྒྱུ་ < ལྷོང > འཕགས་མེད་གི་ལུགས་ལྟར་འཆད་པ་ན། རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 བདེན་འཛིན་མངོན་འགྱུར་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཟད་པར་བཅོམ་པའི་དག་པའི་ཡེ་ཤེས།
 ཞེས་པ་ཅེས་ལས་གསུང་ཐབས་མ་བྱུང་དོ། །ལུགས་འདི་ལྟར་སྐྱུར་ཉེ། ལས་མེད་
 ལས་སོགས་གྲུག་ཀ་ཡི། ཞེས་སོགས་བཤད་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་
 བཞག་གོ། །གཞན་ཡང་སྐབས་སོ་སོའི་གཞུང་ལ་ཞིབ་དུ་དབྱེད་ན། འཆད་ཚུལ་འདི་
 འདྲ་འགའ་རེ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པར་འགྲུང་བས་མ་བྱིས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། དེ་ལྟར་
 རྒྱལ་རྣམས་འོང་བྱི་བཞག་མངོན་པའི་གཏམ། །སངས་རྒྱལ་སྐྱུན་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྙེད་
 དཀའ་ཞིང་། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལྟར་རྙེད་ན་དོན་ཆེ་བའི། །ཟབ་མོའི་གཏམ་འདི་ཁོ་བོས་ཡི་
 གེར་བཀོད། །ཚིག་རྒྱུར་སློབ་པས་ཁོ་བོའི་སློབ་མ་ལ། །ཡོངས་འཛིན་མཚོག་གིས་
 འདི་བལྟར་འདི་ལས་གཞན། །སྤོགས་བཟུའི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་བཅས་སྟོན་བྱེད་
 ཀྱང་། །བདག་ཡིད་གཡོ་བ་མེད་དོ་སྤོགས་པོ་དག །སྤྲོ་མའི་རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་སྐག་
 མང་པོ་ཡི། །འཁོར་བྱི་རྗེགས་ལྡན་མཁས་རྣོ་མས་མང་པོ་ཞིག །ལེགས་པར་བཤད་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧༣། ཐུང་ ཞོལ། ༡༧༧༡ ཐུང་ * ཐུང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༣༡༣། འོད་ ཞོལ། ༡༧༧༡༣། འོད་

འདིའི་ཆ་ཅམ་གོ་བ་ཡི། །བསྐྱལ་བ་མེད་པར་ལྷ་བ་ཉིད་དུ་གྲུང། །འཆད་པོ་མང་
 བསྟེན་ངལ་བ་བརྒྱ་བསྟེན་ཡང། །རང་ལུགས་གང་གནས་སྐབ་མཐའི་ཕྱོགས་མ་
 མཐོང། །ཉུང་དུ་འཛིན་པའོ་ཆོག་འཁྲིའི་བཀའ་ལན་གྱིས། །ཁེངས་ལྷན་མཁས་
 བར་རྫོམ་པའང་མང་ཞིག་སྤང། །སློབ་མར་ཁས་ལེན་རྒྱན་རྫོངས་འགྲུང་པོའི་
 བྱ། །ཕྱོགས་སྤང་འདྲེན་གྲེད་གྲིབ་མས་དམ་པའི་ལུགས། །བདག་གི་དག་དང་ལྷ་
 གཅིག་ཉི་མ་ཡི། །སྐྱིབ་འདོད་སྐྱལ་བ་རན་བ་འདི་དག་འཆོང། །ཉེ་མ་ཁོ་བོ་སྟོན་གྱི་
 ལེགས་བྲས་དམན། །ལམ་བཟང་འདོམས་པའི་མཁས་རྣམས་གཞན་དུ་
 གཤེགས། །གཟུང་གནས་སློ་ལྷན་སྐབ་པའི་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །རྒྱན་པོའི་རྗེས་
 འབྲངས་རྒྱན་པོའི་ཆོགས་དང་འཕྲད། །དེ་ལྷ་མོད་གྱི་སྐབ་པའི་བསྟེན་བ་དང། །སྐབ་
 བཆོག་ལུགས་བཟང་ཉམས་བ་མ་བཟོད་ནས། །སོར་མོའི་བྱི་སྐྱེ་ས་གཞི་གཅོང་མ་
 ལ། །ལྷ་དབང་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཅན་སྤང་བར་གྲུང། །རབ་འབྲུམས་གཞུང་དང་ཁྲུང་
 བར་དུ། །ལ་རོལ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་ལུགས་ལ། །རིང་དུ་སྐྱུངས་ནས་འདི་བགྱིས་
 ལ། །ཁོངས་ན་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཐོང། །དགེ་ཆོགས་ཀུན་གསལ་ལྷར་
 ཡངས་གང། །འགྲོ་ཀུན་ཀུན་མཁུན་ཐོབ་སྤྱིར་བསྟོ། །སྐབ་བསྟེན་རྒྱས་པའི་རྫོས་
 གང་གྱི། །རོལ་བས་འདིག་ཉེན་གང་གྲུང་ཅིག །

ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟེན་བཅོས་
 མཐོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་ལྷ་བ་ཐལ་འགྲུང་དུ་འགྲེལ་པའི་
 ཚུལ། རིགས་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་ལམ་ནས་དྲངས་ནས་བཤད་བ་སྟེ། ཁང་ཁུང་བ་ཆོས་

དབང་གཤམ་པའི་དབལ་"གྱིས་^༡སྐྱོལ་བྱེད་གྱི་ལོ་སྐྱོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ། འགས་ཤོད་རྣམ་
རྒྱལ་དབལ་འབར་ཞེས་བྱ་བའི་དགོན་པར་སྐྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ཅི་སྐྱོམ་བཙོན་སྐྱོ་དང་
ཐུན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དབལ་ལོ། །

སར་མརྒྱ་ལོ།

---

^༡ མ་ཕྱི། ༡༠ནམན། གྱི རོལ། ༡༤ནམན། གྱིས * གྱིས

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་
 བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་
 བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྣང་བ།

༡༡། །ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
 པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་
 བའི་སྣང་བ་ཞེས་བྲ་བ་སྐྱ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞབས་གྱི་པརྟོ་ལ་
 རྒྱུ་བ་^༡ །ཀུན་ཏུ་གྲུས་པས་བྱུག་འཚལ་ལོ། །གང་ཞིག་ཞི་བའི་རྒྱ་སྐྱར་འཕྲེང་། །རྒྱལ་
 རྣམ་དེ་བོང་འཛིན་པའི་དཔལ། །ཀུན་མཁྱེན་ནམ་མཁའི་ནོར་བུ་དག །གང་གིས་
 བསྟན་དེ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །སྤུང་བ་སྤོགས་ཀུན་དེ་དྲགས་མིག་ཅན་གྱི། །མངོས་སྤུག་
 རྟོགས་པ་སྟན་པའི་བ་གམ་ཅེས། །མི་ཉམས་བསོད་ནམས་རྐང་སྟེགས་ལ་འཛེགས་
 བ། །འཕྲོག་བྱེད་རལ་པའི་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་གྱི་ཅིག །གང་ཞིག་མ་སྤུས་འགྲོ་བའི་
 སྤྲིང་ལ་རབ་དཀར་བྱམས་པའི་ག་སྤུང་ཐེགས་རྒྱན་ལན་ཅིག་མིན་པར་ལྷུང་བ་
 གང་། །དེ་ཡི་རབ་བསིལ་བྲགས་པའི་དྲི་བཟང་ནོར་འཛིན་^༢ །སྤྱི་མོའི་འགྲམ་པ་ལ་ནི་
 "སྤོལ་^༣ །བྱེད་མཚུ་བ་མོས་བྲིས་གྱི་ཅིག །རྒྱལ་བའི་ཅོད་བན་མེ་རྟོག་དཀར་པོའི་སྟེ་

༡ མ་ཕྱི། ཤན་པ། ཀུན་ ཞོལ། ཤན་པ། རྒྱན
 ༢ མ་ཕྱི། ཤན་པ། སུ་ ཞོལ། ཤན་པ། བ
 ༣ མ་ཕྱི། ཤན་པ། རྒྱལ་ ཞོལ། ཤན་པ། རྒྱལ་

མ་ཡིས་ཀྱང་གཞོན་ལུང་ལྷུང་བཞེན་གཙུག་ཏོར་“ངལ”བ་ཉིད་དུ་བྱེད། །དཔལ་ལྷན་
 ས་ཡི་མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབས་པའི་ཡལ་འདབ་བདེ་གཤེགས་ཞལ་གྱི་རོལ་
 ཅེད་དགའ་བ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །དངོས་པོར་སྐྱེ་བ་སྦྱང་ཆེན་སྦྱོན་པའི་མོད་པའི་བྱམ་པ་
 “བལ”^༡བྱེད་ཅིང་། །སྟོང་ཉིད་སེང་གའི་གད་རྒྱུངས་དྲག་པོས་སྲིད་པའི་བྲག་རི་རྩལ་
 པོར་བྱེད། །བདེ་གཤེགས་བསྟན་པ་གངས་རིའི་སྐལ་ན་སྦྱང་རྗེའི་མིག་དམར་གཡོ་
 བ་ཅན། །དཔལ་ལྷན་གདོང་ལྗེའི་དབང་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་སྦྱོང་
 གྱུར་ཅིག །ལེགས་པར་བཤད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས། །མི་ཉམས་རྣམ་དཔྱོད་བྱིན་
 བ་གང་། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་ཡང་། །སྐལ་བཟང་སྦྱང་ལ་སྦྱིན་པར་
 བྱ། །སྐབས་དོག་མེ་ཡིས་མགྱིན་པའི་སྤྲུལ་སྐྱམས་ཤིང་། །ལོག་པའི་སྤྲད་སྐྱེ་འབྲིན་པའི་
 གདུག་པའི་སྐྱལ། །དེ་དག་འདབ་བཟང་དབང་པོའི་སྤར་བྱིམ་ལས། །ལེགས་འོངས་
 རོ་རྗེའི་ཅེ་ལ་བག་ཡོད་བྱོས། །འདིར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་བ་ཉིད་ནི་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཚོས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རེ་ཤིག་བསྟན་བཅོས་
 གྱི་འགྲེལ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་བ་གསུམ་དུ་བསྐྱོར་བ་
 ལས། “ཐེག”^༢བ་ཆེན་པོའི་སྤེ་སྦྱོད་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཉེ། འཁོར་ལོ་བར་བ་མཚན་ཉིད་
 མེད་པའི་མདོ་དང་། བ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་
 ལ་བར་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ཤེར་བྱིན་སྟོང་སྤྲུལ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བ་མའི་

༡ མ་ཕྱི། འཇམ་ལྷ། ངལ། ཞེལ། འཇམ་ལྷ། བལ།
 ༢ མ་ཕྱི། འཇམ་ལྷ། ངལ། ཞེལ། འཇམ་ལྷ། བལ།
 ༣ མ་ཕྱི། འཇམ་ལྷ། ཐེག། ཞེལ། འཇམ་ལྷ། ཐེག།

“གཙོ་བོ་ནི་མདོ་སྤེལ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའོ། །དེ་གཉིས་ལས། འཕགས་པ་
 ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། བར་པ་ངེས་དོན་དུ་གཏམ་ལ་
 བབ་ནས། མཐའ་བལ་དབུ་མའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་
 མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མདོ་སྤེལ་ཀྱི་རྒྱན་དང་། དབུས་དང་མཐའ་རྣམ་པར་
 འབྲེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། འཁོར་ལོ་མ་མ་ངེས་དོན་དུ་གཏམ་ལ་
 བབ་ནས་རྣམ་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་
 ལ་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་ཆེན་པོ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཤིང་
 ཕྱིན་གྱི་མདོ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷིང་པོའི་དོན་དང་། མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རིམ་པའོ། །ལྷིང་པོའི་དོན་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་བ་
 ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་མདོས་
 དངོས་སུ་གཙོ་བོར་བཤགས་ཅིང་། དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་དབུ་མ་
 རིགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་སུ་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བར་མཇུག་ལ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
 མགོན་པོས་སྤྱིང་པོའི་དོན་དེ་ཉིད་རི་ལྟར་གསལ་བར་མཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དུ་
 འཆད་པར་འདོད་དོ། །མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ནི་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་
 ལས། ལྷིང་པོའི་དོན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལུགས་ལ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ས་
 འོག་གི་གཏེར་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་ན་དོན་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་
 ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་དེ་དག་གསལ་བར་སྟོན་པ་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ལྟ་
 བུའི་མན་ངག་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཇུག་དོ། །དེ་ལ་ཡང་སློབ་དཔོན་སྣ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན། ༡ན། གཙོ་ ཞོ། ༡ན། གཙོ་ * གཙོ་

དག་གིས་རྣམ་འབྲེལ་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་གིས་སྤྱིང་པོའི་དོན་རྣམ་རིག་པ་
ཅམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་ཞིང་། གཞན་དག་གི་མཐའ་བྲལ་དབུ་
མ་དང་མཐུན་པར་བཀའ་ཡང་། དུམ་གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་མ་སྦྱར་ལ། འདིར་ཞི་སྤྱིང་
པོའི་དོན་མཐའ་བྲལ་དབུ་མའི་ཚུལ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལུམ་
གསུམ་གའི་རྒྱན་དུ་སྦྱར་བའི་སློན་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་དེ། སློབ་
དཔོན་སེང་གོ་བཟང་པོ་རང་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་བ་རོལ་དུ་བྱོན་
ཅིང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཟབ་དོན་གྱི་ཉིང་ཁུས་སློབ་ལོ་གྱི་ལུས་རྒྱས་པ། ལྷག་པའི་བསམ་
བ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པས་རྗེ་བཙུན་རང་ཉིད་ལས་གནང་བ་མཐོས་ཏེ། སྤང་གྱི་
འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བ་འདི་ཉིད་མཛད་དོ། །

འདི་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ། བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ། བཤད་པ་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། མཚོད་པར་བརྗོད་ཅིང་དམ་བཅའ་
བ། རྣམ་བཤད་ལྡམ་མ་འི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ། རང་ཉིད་འབྲེལ་བ་རྩོམ་པའི་རྒྱ། བེངས་
སྤྱངས་ཤིང་རྩོམ་པར་སློབ་བ་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གྲུས་སྦྱག་འཚོལ། གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལའོ། །ཅིའི་ཆེད་དུ་ན། དེའི་
རྒྱན་ཚིག་ལེ་ལུང་བྲས་པ་དག །ལུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བར་ཞི་རྣམ་པར་དབྱེ་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅེ་ཡོད་ན། འབྲེད་པའི་གོགས་བར་ཆད་སེལ་བ་དང་། དམ་
པའི་“སློབ་”པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཤེར་ཕྱིན་ནི། དེའི་རྒྱན་ཚིག་ཅེས་
ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྒྱན་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་དོན་གཅིག་ཏུ་བཤད་པས།

༡ མ་ཕྱི་ཉན་ཉན། ལྷུང་ ཞོལ་ ཉན་ཉན། ལྷུང་ * ལྷུང་

མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཅམ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་བརྗེས་སུ་
 སྐྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་དང་། ཁ་ཅིག་ཚོས་ཉིད་
 དང་། ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་དག་ནི་དོན་མིན་ལོ། །གཞུང་
 འདིས་ཤུགས་ལ་དགོས་སོགས་ཚོས་བཞི་འཕངས་ཏེ། དེ་ཡང་ལུས་གསུམ་རྒྱུ་
 དང་བཅས་པ་སྐྱེའི་བརྗོད་བྱ། མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ། འགྲེལ་བ་འདི་
 ལས་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཤེས་པ་དགོས་པ། བརྗོད་བྱ་
 རོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེ་དག་བསྐྱོན་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་བྱངས་པ་ལས་
 རྣམ་མཁུན་འཛོལ་བ་ཉིད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སློབ་དཔོན་སྲ་མ་དག་གིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་
 ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བརྩམ་མི་དགོས་ལ། མེད་ན་མན་ངག་མེད་པས་བརྩམ་མི་
 ལུས་སོ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་སྲ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ནི་བཤའ་བ་
 ལྷོགས་རེ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་དེ་དག་ལས་ཁྱད་བར་དུ་གྱུར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར་དུ་སློབ་དཔོན་སྲ་མ་བཞིའི་འགྲེལ་བ་བྱས་ཚུལ་འཆད་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་
 རོགས་མེད་གྱིས་བཀའ་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤའ་མཛད། གང་གི་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་
 པོ་རྒྱུན་གྱི་ལོ། །སྐྱུས་ན་འཕགས་པ་རོགས་མེད་གྱིས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། ལྷིང་
 རྗེས་འགྲོ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ཆགས་མཛད་པའམ། ཡང་ན་སྤྱིང་རྗེས་འགྲོ་ལ་
 ཆགས་པས་རང་དོན་ལ་ཆགས་མེད་མཛད་པའི་སློ་ནས་གཞན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ལས་
 སློབ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ལོ། །ཚུམ་པའི་རྒྱ་ནི་མི་པམ་མགོན་པོ་ལ་གསལ་ན་ནས་

ཞིའོ། གཉེས་པ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མངོན་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་བཟུལ་ལོ། །གང་ན་
བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་འཕྲོ་
བའི་དོན་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཀྱི་རྩ་ལག་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གི་མོས་པ་
གཙོ་བོ་བྱེད་པས་ཤེས་བྱ་ནང་གི་ཡིན་པ་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་དག་བཞེན་
ནས་སོ། །འདིས་སྲ་མ་ཡང་ལྟ་བུའདི་དང་མ་སྟན་པར་བསྟན་ཏེ། འདིས་ལྟ་བུའདི་ལྟར་
འབྲེལ་བ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རྟོགས། །

གསུམ་པ་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་མངོན་ཚུལ་ནི། རྣམ་པར་བྱེ། གང་ན། བསྟན་
བཅོས་ཆེན་པོའོ། །སྲས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྲུས་ཀྱང་རོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་ནི།
འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིའོ། །དེ་ལྟར་ན། དབྱིག་གཉེན་དེས་བྲུས་པ་
ཡང་དག་པར་བྲུས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་སྲོགས་སུ་མ་སྟན་བུང་བ་དབྱེ་མར་གནས་
པའི་སློབ་མཐའ་བྲལ་དབྱེ་མའི་ཚུལ་དུའོ། །འདིས་འོག་མ་ཡང་ལྟ་བུའདི་དང་མ་སྟན་
པར་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྲར་ལྟར་རོ། །བཞི་བ་བཅུན་པ་གྲོལ་སྲེས་བཤད་ཚུལ་ནི།
རྣམ་པར་བཤད་བྲུས་སོ། །གང་ན་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །སྲས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་སྲེ་
འོ། །དུས་ནི་དེའི་འོག་ཏུའོ། །ཡོན་ཏན་ནི་དང་བའི་ས་ལ་གནས་པ་ཡིས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་མཐའ་དག་གི་རྒྱན་དུ་མ་རྟེན་པར་ཉི་མེད་ཁོ་ཞེས་
རྒྱན་དུ་སྲུང་ཏེའོ། །འཕགས་པས་བཤད་པ་ལས་རྒྱས་པ་ལྟག་པོ་མེད་པས་དོན་མེད་
དོ་སྟམ་ན། རང་གི་སློ་གྲོས་འབེལ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་སྲིད་ཡིན་པས་སློན་

༡ མ་ཕྱི། འབའན། གཉེན། ཞོལ། འབའན། གཉེན། * གཉེན།

མེད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་རྟེན་པ་རོ་མཚར་¹་བར་བསྟན་པ་དང་། བཀའ་བློན་གྱི་ལན་ཏུ་
དབྱེ་རིགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་མཁས་པས་སྤང་བྱས་ཤིང་དབྱིག་
གཉེན་སོགས་འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་རིགས་སྟོབས་ཀྱིས་མ་རྟེན་པའི་བསྟན་བཅོས་
འདིའི་དོན་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཡུམ་གསུམ་སོ་མཐའ་དག་གིས་བསྟན་པ་དང་།
མཐའ་བྲལ་དབྱེ་བ་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟར་རྟེན་པ་གང་དེ་ཡ་མཚན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི།
དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་བའི་ཟབ་མོའི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་འདི་རི་ཞིག་ལྟར་སངས་
རྒྱས་དབང་གིས་རྟེན་པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བར་རིགས་ཉེ། བསྐྱབ་པའི་
མཚོན་པ་ཉིད་སློབ་མེད་པའི་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། ཡུམ་དོན་མ་ཡུས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའི་སློབ་ནམ་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་
བདག་གི་ནི་སློབ་ཡུལ་མིན་ཡང་འགྲེལ་བ་འདི་རྩོམ་པ་ལ་སློབ་སྦྱས་སོ། །ཅིའི་ཆེད་
ཏུ་ན། རང་གཞན་ལ་ཕན་གདགས་འདོད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ཡུམ་དོན་
འཆད་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཁྲུང་བར་ཅན་དག་བསྐྱབ་ཅིང་བསྐྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གསུམ།
བསོད་ནམས་སྤེལ་བའི་ཡན་ལག་མཚོན་བརྗོད། བསྟན་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་
ཡན་ལག་དགོས་པ་འགྲེལ་² ། འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་སྦྱར་ཅུ་བཤུ་འགྲེལ་བ་གསུམ། དང་པོ་ནི། བྱུག་འཚོལ་
བ་ཞེས་བྲང་རོ། །སྤུས་ན་བྱམས་པས་སོ། །དུས་ནི་རེ་ཤིག་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་
དང་པོར་རོ། །གང་ལ་ན་ཡུམ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན་ཉེར་ཞེར་སྲིད་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་རི་

¹ མ་ཕྱི་ ༡བཤུ། མཚར ཞོལ། ༤ནཏན། མཚར * མཚར
² མ་ཕྱི་ ༤ནཏན། འགྲེལ ཞོལ། ༤ནཏན། འགྲེལ

ལྷ་བ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་སོ། །དགོས་པ་ནི་དངོས་སུ་
 འཕགས་པ་བྱམས་པ་རང་ཉིད་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་
 དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་བཙོམ་ལྡན་འདས་མ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
 ལུལ་དུ་དབྱུང་དུ་མེད་ཅིང་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་བ་བསྐྱེད་
 པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །བྱང་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བྱང་བའི་དོན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་
 ཡུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དུ་ལོ། །འཇུག་པ་ལ་དགོས་
 པ་ཅི་ཡོད་ན་ཤེར་སྤྱིན་གྱི་ཡུམ་ལ་རབ་ཏུ་བྱང་བས་འཇུག་པ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་འཐོབ་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྗེ་
 ལྷར་གྲུབ་ཅེ་ན་བྱམས་པའི་མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
 ཡོངས་སུ་དབྱུང་ནས་དེས་བྱངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་གྱིས་དེས་བར་བརྩུངས་
 བས་སོ། །རྩ་བ་ལ། ཆོག་དོན་དང་། མཐའ་དབྱུང་བ་གཉིས། དང་བོ་ནི། གང་ཟག་ཉན་
 ཐོས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཐབས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞིར་བྲིད་མཛད་
 གང་ཡིན་དང་གང་དག་བྱང་སེམས་འགྲོ་ལ་མན་པར་བྱེད་རྣམས་ཐབས་ལམ་ཤེས་
 ཉིད་གྱིས་འབྲས་བུ་འདི་གཉེན་དོན་སྐྱབ་མཛད་པ་གང་ཡིན་བ་དང་། ཐབས་རྣམ་
 མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་གང་དག་སྐབ་པ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
 འབྲས་བུ་བདེན་གཉིས་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པ་བྱང་དེས་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚོས་གྱི་
 འཁོར་ལོ་འདི་གསུང་བར་མཛད་པའི་སྟོན་ནས་ཉན་ཐོས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
 ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་གྱི་ནི་ཡུམ་དུ་གྱུར་པ་ཤེར་སྤྱིན་དེ་ལ་ཤུག་འཚལ་ལོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ། ཐོམ་མར་གཞི་ཤེས། དེ་ནས་ལམ་ཤེས། དེ་ནས་

རྣམས་མཁའ་ལ་བསྐྱོད་པའི་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཅི། ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ནི་གང་། ཡུམ་ཡུམ་གྱི་“ཡུམ་ཡང་”གང་ལ་བྱ་ཞེན། གོ་རིམ་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་དེ། འདི་ནི་མདོའི་ སྐྱོང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་། བྱ་ རྟོག་ལྟར་པོའི་རི་ལ་དགེ་སློང་ལྟ་སློང་ཅམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་ཉན་ཐོས་བསྟན་ལ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པ། ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་ བསྟན་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཚད་མེད་བྱང་ས་མེད་པ་ཞེས་སོགས་ ཀྱིས་རྟོག་བྱང་སེམས་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུངས་རབ་རྒྱ་ཐོབ་པ་ཞེས་སོགས་ ཀྱིས་འབྲས་བུ་བསྟན་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གདན་སེང་གའི་ཁྲི་བཤམས་ བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱེའི་སྣང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོག་སངས་རྒྱས་དང་། གསུང་ གི་སྣང་བ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་ཚོས་འཁོར་བསྟན་ལ། གསུམ་གའི་སྐབས་ སུའང་ཐབས་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁའ་གསུམ་ཁོང་ན་གནས་པ་རྗེ་བཙུན་ ཀྱིས་དངོས་སུ་ཁ་བསྐྱང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། འཕགས་སེང་ གཉིས་ཀས་མཚོད་བརྗོད་དང་སྐྱོང་གཞི་མ་སྦྱར་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྐྱོང་གཞི་ དགོངས་“འགྲེལ” ཀྱི་མཚུག་རྒྱ་བཤམ་པ་དང་འགྲེལ་བའི་སྐྱེར་དང་། ཅ་བའི་རྟོག་ རྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ནི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་སློབ་མི་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་ དགོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ཉེར་ཞི་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ནི་དགྲ་བཅོམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དོན་ ཐ་དད་ལ། སྐྱོང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་ལྟ་སློང་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ དགྲ་བཅོམ་པ་ཞེས་སོགས་དོན་གཅིག་པའི་སྐྱེར་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་

1 མ་ཕྱི། ལའལ་ལ། ཡུམ་ཡང་ ཞེས། ཤེས་ལ། ཡུམ་
 2 མ་ཕྱི། ལའལ་ལ། འགྲེལ་ ཞེས། ཤེས་ལ། རྒྱ་ལྟ་ལ། དགོས་འབྲེལ་

འདིག་ཉེན་གྱི་དོན་ནི། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་མཐོང་ས་ལེགས་ཡིན་ལ། མྱེང་གཞིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ནི་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་གྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་གོ་རིམ་འདི་ནི་ཤེར་སྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་པའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་སྲས་ཀྱི་དོན་ལ། སྲ་རབས་བ་དག་དང་། སྲིས་གྱི་རྗེས་འབྲངས་ཁ་ཅིག་དུས་མཉམ་པའི་མཁྱེན་གསུམ་དང་འཕགས་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་གི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་ལ། སྲ་སྲི་དག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན། ཅེས་སྲྭ་བ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་པར་བཞག་འཛོག་ཡིན་ན་མཚན་མཚོན་ཡིན་དགོས་ལ། ཉན་ཐོས་དང་གཞི་ཤེས། བྱང་སེམས་དང་ལམ་ཤེས། དུས་མཉམ་དག་པར་ཚུན་གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པ་འགལ་བའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་མཁྱེན་བ་སྲ་མ་སྲ་མ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་འབྲས་བུ་སྲི་མ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་བ་རྟེན་ཅིག་དང་པོ་དག་ཀྱང་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལམ་ཤེས་སོགས་སྲ་མ་ལས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་ཤེར་སྲིན་སྲ་མ་སྲོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིའི་ཕྱག་ཡུལ་གཞི་ཤེས་ནི། ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་གྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྲྭ་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་གཞི་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལས་ཡུམ་ལ་དྲང་བ་སྐྱེ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡང་། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན། དེ་འདྲའི་དྲང་བ་ལས་ཡུམ་ལ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་པས་འཇུག་པའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ནའང་། དེས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །དེ་

འདོད་ན། ཡུམ་རྒྱལ་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་
 མོང་མིན་པའི་སྡེ་སྡོད་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་
 བྱ་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་ཡང་། སྐབས་
 འདིའི་བྲུག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་དུ་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན། ཡུམ་འདིས་ཉན་རང་གི་
 བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ། “འདིས་¹ ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞི་བདག་
 མེད་པར་སྟོན་པའི་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། རིམ་
 ཀྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་ནས་ཞི་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ཐབས་གཞན་མེད་
 པས། བྲུག་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་བཞེད་དོན་དངོས་སུ་མི་སྐྱབ་པས་
 རྒྱབ་པར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །དེ་བས་ན་རང་ལུགས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། “ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་།
² རྣམ་རྟོགས་མཚན་མ་ལུས་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་གསུམ་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་
 པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅེས་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཤེར་
 ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། འཕགས་པ་བཞི་གའི་དངོས་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
 མཁྱེན་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་

¹ མ་ཕྱི། ༥བཟ། འདས ཞེས། ༥ནཟ། འདིས * འདིས
² མ་ཕྱི། ༥བཟ། ཞེས། ༥ནཟ། - ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་། * ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་།

རམ་ཞེན། འོན་དོན་བྱེད་པ་ཆ་ཤས་སུ་^༡ལྡན་པའི་ཚོས་ཡིན་ན་དངོས་སོར་འགྲུར་
རོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད་སོམས་ཤིག། །དེས་ན་ཤེར་བྱིན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་^༢ཚུལ་^༣གསུམ་པ་ཅན་ཞེས་སོགས་དང་ཡང་ལེགས་པར་འགྲིག་
པར་འགྲུར་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉན་རང་གི་ཡུམ་ཡིན་ན་གཞོན་པ་གཞན་
ཡང་འབབ་པར་སེམས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན་ཚིག་
དོན། བརྒྱལ་ལན་དང་བཞི། དང་སོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། བརྒྱད་པའི་དགོས་
པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་སོ་ལ་དྲང་བའི་རྒྱན་དང་། དྲང་བའི་རང་བཞིན་གཉིས།
དང་སོ་ནི། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་^༤ནི་^༥ཡུམ་འདིའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཕྱལ་དུ་བྱུང་
བ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་རྒྱལ་དྲང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་དེ་ཐོས་ནས་རེ་ཤིག་
དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་ཡུམ་གྱིས་འཕགས་བཞི་བསྐྱུན་པ་འདི་ལ་ཐེ་
ཚོམ་མེད་པར་སྐྱུར་དུ་རབ་ཏུ་འཇུག། རྒྱགས་བྲག་པོའི་དྲང་བ་སྐྱེ་ལོ། །གཉིས་པ་དབང་
ཚོན་དྲང་བ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་^༦དྲང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། །གང་ན་
དབང་རྒྱལ་དུ་མ་ཟད་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱང་དོ། །དྲང་བའི་རོ་བོ་རི་ལྟ་
དུ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད་ན། ཤེར་བྱིན་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་
“ཚུལ་^༧གསུམ་པ་ཅན་ཏེ་མཐེན་གསུམ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ལྡན་པ་དེས་སངས་

༡ མ་ཕྱི། ༥བཤན། ལྡན་ ཞོལ། ༥ནཤན། ལན
༢ མ་ཕྱི། ༥བཤན། ཚུལ་ ཞོལ། ༥ནཤན། ཚུལ
༣ མ་ཕྱི། ༥ནཤན། བྱི ཞོལ། ༥བཤན། བྱ
༤ མ་ཕྱི། ༥ནཤན། ཞོལ། ༥བཤན། - དྲང་བ * དྲང་བ
༥ མ་ཕྱི། ༥ནཤན། ཚུལ་ ཞོལ། ༥བཤན། ཚུལ

རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་སྲིད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ངེས་
 བར་བརྒྱངས་ཉེའོ། །ངེས་པ་དེ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེན། དབང་རྒྱལ་བཞིན་དུ་ཚིག་ཐོས་པ་
 "ཁོ་ན་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི། གཞི་དང་ལམ་དང་རྣམ་པ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་མཚོན་བརྗོད་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོན་པ་འབབ་མི་འབབ་དཔུང་
 བ་ན་གཞོན་པ་མ་མཐོང་ནས་ངེས་པ་དེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ངེས་ན་གཞུང་འདིས་དབང་
 རོན་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི། དབང་རྒྱལ་བཞིན་ཚིག་ཐོས་པ་ཅམ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པར།
 ཚིག་དེའི་དོན་ལ་ཚད་མས་གཞོན་པ་ཡོད་མེད་དཔུང་ནས་མེད་པར་མཐོང་བ་ན་སྐྱེ་
 ཞེས་དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གྱི་ངེས་ཤེས་"སྐྱེ་¹ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཅམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་
 གྱི། གཞོན་བྱེད་འདི་འདྲ་ཞིག་མེད་པར་"མཐོང་²ཞེས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་འདི་འདྲ་
 ཞིག་ཡོད་པར་མཐོང་ཞེས་པའི་གཞོན་བྱེད་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་མཚན་གཞི་ངོས་འཛིན་
 བ་མིན་ཞིང་དེའི་སྲིད་གཞན་དག་གིས་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་སོགས་སྐྱབ་བྱེད་བརྒྱང་བ་ལ་
 སྐྱོར་བ་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་པ་མ་ཆགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཡུམ་གྱིས་སྐྱས་
 འཕགས་བཞི་གདོན་མི་ཟ་བར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡུམ་གྱིས་སྐྱས་འཕགས་བཞི་བསྐྱེད་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པའང་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 ཐལ་ལོ། །ཅི་སྟེ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་སྐྱའི་དེས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་ལ་འཕངས་པར་
 སྐྱའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པས་སྐྱ་མི་རྟག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ལྷགས་ལ་

1 མ་ཕྱི། ༤ན། ཁོ ཞོལ། ༤བཅུ། ༧
 2 མ་ཕྱི། ༤ན། སྐྱེ ཞོལ། ༤བཅུ། ༩
 3 མ་ཕྱི། ༤ན། མཐོང ཞོལ། ༩ན། མཐོང * མཐོང

འཕངས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དམ་བཅའ་དང་སྐྱབ་བྱེད་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་དེ་ལ་
རིགས་པ་ཤེས་པ་དང་ངོ་ཚ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་
བདེན་པའི་སྐྱེ་མེད་དུ་གང་གིས་འགྲུབ་ན་གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲལ་
པའི་སྲིང་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མས་འགྲུབ་ལོ། །ཉུགས་འདི་དག་གི་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི་རྒྱས་པར་ལོགས་སུ་བཞག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱད་པའི་དགོས་པ་ལ་དྲང་བ་ལས་འཇུག་ཚུལ་^༡ བེ་ཡུམ་དེ་ལ་
རབ་ཏུ་དྲང་བས་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་བཞེད་དོན་སྐྱབ་པ་
ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ཡང་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་གསུང་རབ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ལ་
སོགས་པའི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་པར་བྱེད་དོ། །འཇུགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཚུལ་
ནི་དེ་ནས་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་^༢ ཤེས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་གྱིས་
ལེགས་པའི་མཚོག་རྣམ་མཁུན་ཐོབ་པར་འགྲུང་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་སྲིང་བཅོམ་
ལྡན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དྲང་བ་ནི་ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་དོན་ནི། འདིར་མཁུན་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་
ཡུམ་ལ་བརྟོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་^༣ ཉིད་གསུམ་གྱིས་ནི་དོན་བརྒྱད་བསྐྱུས་ལ། བརྒྱད་པོ་དེ་

༡ མ་ཕྱི། ལབ་ཤན། ཚུལ་ ཞོལ། མན་པན། ཚུལ།
༢ མ་ཕྱི། ལབ་ཤན། ཤས་ ཞོལ། མན་པན། ཤེས་ * ཤེས།
༣ མ་ཕྱི། ལབ་ཤན། ཉིད་ ཞོལ། མབ་ཤན། ཉིད་མཁུན།

དག་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཁེན་གསུམ་དེས་ཀྱང་
འཆད་བར་འགྱུར་བའི་རྩལ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅན་ཕྱོད་
སུམ་ཚོགས་བར་སྐྱབ་ཅུས་བ་ཡིན་པས་ཡུམ་གྱིས་འཕགས་བཞི་བསྐྱབ་ཅུས་བར་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བསྟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱ་མཚན་དང་དགོས་པ་
གཉིས་པོ་དེ་ལྷན་གསུམ་ལ་བཞག་ནས་ཐམས་ཅན་མཁེན་བ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སློབས་ཤེར་
ཕྱིན་ལ་བསྟོད་དོ། །

དེས་ན་གཞུང་འདིས་མཁེན་གསུམ་ནི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་སྤུང་བྱེད་ཡིན་
པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྟོད་ཅེས་སྟོན་བ་ཡིན་གྱི། གསུམ་གྱིས་བརྒྱད་
བསྐྱས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ན་བརྒྱད་ཀ་ལ་མ་བསྟོད་པའི་སྟོན་མེད་ཅེས་
བ་ནི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཐམས་ཅན་ལ་བསྟོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། སྐྱ་སེལ་འཇུག་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །བསྐྱས་རྒྱལ་ལ་ལོ་ཆེན། མཁེན་
གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་པས་དུས་གསུམ་གྱི་འཕགས་བ་ཐམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་
དང་འབྲེལ་ལ། སྐྱོར་བཞི་དང་ཚོས་སྐྱ་སྐྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོའི་རྒྱད་དང་
འབྲེལ་བ་ཅེས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེ་བས་རྒྱུད་བ་བསྐྱས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དེ།
གསུམ་“གྱིས་”ལྟ་བུས་“རྒྱལ་”ལྟ་བུ་སོང་གི་བརྒྱད་བསྐྱས་པའི་ཚིག་དོན་ལ་མ་
ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་རྒྱད་གྱི་མཁེན་གསུམ་དང་སྐྱོར་བཞི་ཚོས་སྐྱ་ལ་

1 མ་ཕྱི་མན་ལ། ཞོལ་འན་ལ། གྱི་ * གྱིས
2 མ་ཕྱི་མན་ལ། རྒྱལ་ ཞོལ་འན་ལ། རྒྱལ་

གཏན་ལ་དབབ་བྱ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་མེད་ལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་དང་
 འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་སྐྱུད་བྱེད་ཀྱི་མཁའི་གསུམ་ཚོས་
 སུམ་ཚུ་ལ་བྱས་ནས། དེས་^༡ ལྗོངས་འབྲེལ་སྐྱུ་བསྐྱུས་པར་འདོད་པ་ལའང་།
 ཚོག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཉེས་པ་སྤྲོ་མ་སོ་ན་གནས་སོ། །འགོ་དང་། དེའི་རྗེས་
 འབྲང་དག་མཁའི་གསུམ་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། ལྗོངས་འབྲེལ་སྐྱུ་ལེ། དེ་རབ་
 དེའི་གོ་རིམ་^༢ དང་^༣ ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་རང་
 བཞིན་གྱི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད། ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་། གསུམ་གྱིས་སྤྲོ་བསྐྱུས་ཚུལ་
 ཅམ་དུ་སོང་ཞིང་། ཚོགས་སྐྱོར་ནའང་མཁའི་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ན་གསུམ་པོ་
 དེའི་གནས་སྐབས་ལ་བཞག་པའི་སྐྱོར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་སྐབས་ཅན་
 མེད་པར་དེའི་གནས་སྐབས་མི་སྲིད་དེ། སོར་སོ་མེད་པའི་ཁུ་ཚུར་བཞིན་ནོ། །དེས་
 བ་འདི་ནི་མཁའི་གསུམ་དང་། དེའི་རྣམ་པ་དང་། དེའི་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 ལེགས་པར་མ་སྤེ་བའི་འོངས་པའོ། །སྐྱུད་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཁའི་གསུམ་
 གྱིས་སྐྱུད་བྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་སུམ་ཚུ་དང་སྐྱོར་བཞི་དང་ཚོས་^༤ སྐྱུད་པར་
 བྱེད་པའང་འཐད་པར་དཀའ་སྟེ། ཚོས་སུམ་ཚུས་མཁའི་གསུམ་དེ་དང་དེའི་གོ་ཚོད་
 བ། སེམས་བསྐྱེད་བཅུ་སོགས་རྣམ་མཁའི་དུ་ཐལ་ཞིང་། གོ་མི་ཚོད་ན་སྐྱུད་བྱ་
 མཁའི་གསུམ་མི་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི་མཁའི་གསུམ་^༥ ཅམ་

༡ མ་ཕྱི་མནལ། ལྗོངས་ ཞོལ། འནལ། ལྗོངས་
 ༢ མ་ཕྱི་མནལ། དང ཞོལ། འནལ། དེའི་
 ༣ མ་ཕྱི་མནལ། ལྗོངས་ ཞོལ། འནལ། - ལྗོངས་
 ༤ མ་ཕྱི་མནལ། ཅམ ཞོལ། འནལ། ཅམ

སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ལ། འབགས་པ་སོ་སོའི་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་མཁུན་གསུམ་གྱི་གསལ་བ་
སོ་སོ་བདག་ནི་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ལ། བསྐྱུ་ཚུལ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ་བྱེད་བསྐྱུ་
བཤོ།

གསུམ་པ་ཚིག་དོན་ལ། བསྐྱོད་པ་དང་ཕྱག་འཚལ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་སྤྱད་པ་ནི། རོས་པར་མཛད་
བ་གང་ཡིན་པ་དང་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན་ཉན་ཐོས་དང་དེའི་ཕྱོགས་
སུ་བསྐྱུ་ནས་ཞི་བ་ཚོལ་རྣམས་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་རིམ་བ་གཅིག་གིས་ཤུགས་ལ་
བསྐྱུ་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་“སྟེ་རང་དོན་” ཅུ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་
རྣམས་སོ། །འོན་ཀྱང་རང་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་བར་གཏན་མེད་པ་མིན་
ཏེ། གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་སོགས་རྣམ་པར་ཐར་བ་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་གིས་ལྷག་པའི་
ཕྱིར་ངོ། །ཐབས་གང་གིས་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། སྤྱད་པོ་དང་བཅས་པ་དང་སྤྱད་
པོ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་འདས་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཐེག་
“ཚེན་” ཀྱི་ལྷག་བཅས་སྤྱད་འདས་ནི། ཐེག་“ཚེན་” ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་
པར་སྤངས་ཤིང་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྤྱད་བསྐྱུ་ལྷག་གྱི་སྤྱད་པོ་མ་སྤངས་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ལྷག་མེད་སྤྱད་འདས་ནི། ལམ་དེས་ཉོན་
མོངས་དང་། སྤྱད་བསྐྱུ་གཉིས་ཀ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་སོ་སོར་

1 མ་ཕྱི། མཁུན། ལྟ་རང་དན ཞོལ། འབཅན། ལྟེ་རང་དོན * ལྟེ་རང་དོན
2 མ་ཕྱི། མཁུན། ཚེན ཞོལ། འབཅན། དམན
3 མ་ཕྱི། མཁུན། ཚེན ཞོལ། འབཅན། དམན

བརྟགས་འགོག་གོ།

གཉེས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་བསྟོད་པ་ནི། གང་ཟག་
 བྱང་རྒྱུ་མེམས་དབང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འགོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་ཐབས་
 ལམ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འགོ་བ་མཐའ་
 དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པར་མཛད་པ་"གང་^༡ཡིན་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་ཡོན་
 ཏན་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་བསྟོད་པ་ནི། བསྐྱོར་བར་མཛད་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་སྤངས་
 པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པའི་སྐྱེ་ཅན་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀྱི་དབང་རྣམས་འཛིན་པར་
 དང་། བྱང་མེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོར་^༢གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་གང་
 ལ་བརྟེན་ནས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྤྲུགས་སུ་རྟུག་པའི་རྣམ་མཁུན་།
 གང་དང་ལྡན་ནའོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། སྟོད་པ་བརྒྱུད་ཁི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་
 ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བའོ། །འདིའི་མཐའ་དབྱང་
 པ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང་འཁོར་ལོ་ནི་གང་། དང་བ་དང་དེས་པའི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ།
 འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་རམ། རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱོར་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཀྱི་ཤེ་བྲག་ལས་སྡེ་སྟོད་
 གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱུད་སླིན་པར་བྱེད་པ་ལྟག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོད་དང་། སླིན་པ་གོལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཞི་
 ལྷག་གཉེས་ལས་ཞི་གནས་ཀྱི་ཆ་བསམ་གཏན་དང་། གསུགས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷག་པ་མེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་

^༡ མ་ཕྱི་མཁམ་ཀང་ ཞེས་ཀྱི་གང་ *གང
^༢ མ་ཕྱི་འཛིན་ཀྱི་ ཞེས་ཀྱི་གང་ བོ་ *བོར

སྒྲོད། ལྷག་མཐོང་གི་ཆ་ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མངོན་པའི་
 རྗེ་སྒྲོད་རྣམས་སོ། །རྫོང་བྱེད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་
 ལྷ་འགྲུང་ཏེ། འདི་ལྷམ། མདོ་སྒྲེད་བྱངས་བསྟན་ལུང་བསྟན་དང། །ཚིགས་བཅད་ཆེ་
 བརྗོད་སྐོང་གཞི་དང། །རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྷ་བྱ་བྱང་དང། །སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པ་དང། །རྫོང་བྱང་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྒྲེ། །ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་
 གཉེན་པོའི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྲུང་ཏེ། འདི་
 ལྷམ། འདོད་ཆགས་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲོད་པ་དང། །ཞེས་སྤང་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲོད་པ་དང།
 གཉི་ལྷག་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲོད་པ་དང། །གསུམ་པོ་ཆ་མཉམ་ལ་སྒྲོད་པ་རྣམས་ཉི་ཁྲི་
 ཚིག་སྟོང་དེ་དེ་སྒྲེ། །བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་གཉེན་པོར་དེ་དག་གཉེན་པོ་སྟོན་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་སོ། །ཞེས་འབགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་
 ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་ཀྱི་ལེ་ལུའི་འབྲེལ་བར་གསུངས་པར་དགོངས་འབྲེལ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
 ལས་བཤད་ལ། མཚོད་དུ། ཚོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །ཅེས་འབྲུང་ངོ། །ཚོས་ཀྱི་
 སྤང་པོའི་ཚད་ལ། །ཁ་ཅིག་ཤུ་དེའི་བྱས་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྤང་པོ་དང།
 ཚོས་སྤང་གཅིག་ཚད་མཉམ་ལ། དེ་ལ་སྒྲོ་ཀ་ལྷག་སྟོང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ངོ། །ཁ་
 ཅིག་སྤང་པོ་དང་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་ཀྱི་སྐྱ་དེ་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་
 ཀྱི་ཚོགས་ལ་འདོད་ལ། "ཐེག་ཆེན་པའི་ལྷགས་ལ་སྤང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་ཀྱིས་
 བཀྲུང་བར་འོས་པའི་སྐྱག་ཚས་ཚོས་སྤང་གཅིག་འབྲི་རུས་པར་འདོད་པ་སོགས་ལ་
 ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་བཤད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་བྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་

༡ མ་ཕྱི། འབའན། ཐེག་ རོལ། ལེགས། ཐག

རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་གཏམ་གྱི་ཚོགས་རེ་རེ་ལ་ཚོས་ལུང་རེ་རེ་ལུ་
 རྟེ། རི་སྐྱད་ཏུ་སྟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ཚོས་ཀྱི་ལུང་པོ་མ་ཐུན་པར་
 གསུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ལས་ནི། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཏུ་
 འགྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་རྣམས་ན་རེ། ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་མཐོང་
 བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གུན་ཤེས་ཀོ་ལུ་དི་རྒྱ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཨ་ལ་ལ་འདི་གཉེན་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། ཞེས་ཟེར་
 ལ། དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་ཚོས་འཁོར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ། །ལུང་གི་ཚོས་འཁོར་ལ་
 བོ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དག། རེག་ཚེན་གྱི་བཀའ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་མེད་
 པའི་ཚོས་འཁོར་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ལ། བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་ལན་
 གསུམ་ཏུ་བཟླས་པོ། འིང་འུ་རྣམས་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་བར་འདོད་དོ། །འདིར་ནི་ཚོས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལས། རྫོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། མཐོང་ལམ་དང་སྐོས་
 ལམ་དག་ཡིན་ལ། ཚོགས་སྟོར་ནི་མིན་ཏེ། མི་མ་ཐུན་སྟོགས་ཀྱི་ས་བོན་གཙོང་མི་
 ལུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་གི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
 པོ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། གདུལ་བུའི་རྒྱད་
 ལ་རིམ་གྱིས་འཕོ་ཞིང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་གཙོང་བར་བྱེད་པས་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་
 དང་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་
 ལྟར་བདེན་པ་བཞིའི་འཁོར་ལོ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། ལེགས་
 པར་རྣམས་པར་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པའི་འཁོར་ལོ་ལོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡བལྟ། ཤིང་ ཞོལ། ༡༠ན། ༡། བང

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གནས་བྱང་སྲོང་རྒྱུ་བ་རི་དྲུགས་ཀྱི་ནགས་སྤྲུ། དངོས་ཀྱི་ཆེད་
 དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་དུས་
 སྤར་གསུངས་ལ། འཁོར་ལོ་འདིའི་མདོ་དངོས་ནི། ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་པ་བདེན་
 བཞིའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ཐེག་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ། དེ་དང་
 བརྗེད་བྱ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་རྣམས་འཁོར་ལོ་དེར་སྤྱད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་ལོ་
 དང་པོར་གཏོགས་པའི་མདོ་ཡིན་ན་དུས་སྤར་གསུངས་པས་ཁྲབ་པ་མིན་ཏེ། འདུལ་
 བ་རུང་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་སྤྱད་ལས་འདའ་ཁར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་དོ། །མཚན་ཉིད་
 མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ནི་གནས་བྱ་ཚོད་སྤང་བའི་རི་ལ་སོགས་པར་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
 བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། དུས་བར་དུ་
 གསུངས་ཤིང་བརྗེད་བྱ་སྡོད་པ་ཉིད་ལས་བརྒྱུ་ལས་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ལ། མཚན་གཞི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་རྒྱས་འབྲིང་
 བསྐྱུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྗེད་བྱ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་
 རྣམས་འཁོར་ལོ་བར་བར་སྤྱད་དོ། །ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་
 འཁོར་ནི། གནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་
 ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ། དུས་ཐ་མར་གསུངས་
 ཤིང་། བརྗེད་བྱ་རོ་བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་བརྒྱུ་ལས་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་མཚན་
 ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྡེ་བ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་
 དོན་དམ་པ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ལ། འཁོར་ལོ་འདིའི་མདོ་དངོས་ནི་དགོངས་

༡ མ་ཕྱི། ༧ན་༡ན། ཞིང་ ཞོལ། ༡༠ན་༥ན། ལ། -ཐེག་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་ལ།

བ་དེས་བར་འགྲེལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་མདོ་རྣམས་
 འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོར་སྤྱད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐེག་པ་དམན་བ་ལ་ཡང་དག་པར་
 ལྷགས་བ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པ་ལྷགས་པའི་དོན་ནི། དེ་དང་དེའི་
 རིགས་བ་དེས་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་ལྷགས་ཞེས་བ་ནི།
 རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་ཐེག་པ་གང་དུ་ཡང་བསྐྱུར་དུ་རུང་བ་ལ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་
 བྱང་སེམས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གའི་གང་ཟག་ཚང་བ་འཁོར་དུ་འདུས་པའི་དོན་ནི་
 མིན་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་སངས་ཀྱི་འཁོར་དུ་མི་སྲིད་དོ། །མཚན་ཉིད་མེད་པའི་
 འཁོར་ལོ་དུས་བར་བར་གསུངས་པ་གང་ལས་ཤེས་ན། དུམ་གྱི་མདོར། དེའི་ཆེ་
 ལྡེའི་བུ་བརྒྱ་སྟོང་ཆད་མེད་པ་རྣམས་ནམ་མཁའ་ལ་མེ་ཉོག་གཏོར་ནས་སྐད་མ་ཐུན་
 བར་འདི་སྐད་དུ། གྱེ་བདག་ཅག་ལ་སོགས་པས་ནི་དེང་འཇམ་བུའི་གྲིང་དུ་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་གྱིས་ཤིན་ཏུ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་བསྐྱོར་བར་མཐོང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་བ་དེས་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ལྟོང་བ་ཉིད་སྟོས་པའི་
 རྣམ་པས་ཆེས་དོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་བསྐྱོར་ཞེས་
 དང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཤིན་ཏུ་དོ་མཚར་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་བསྐྱོར་ཞེས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་བ་
 དང་། ལེས་ས་བར་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་བར་བཤད་པས་མཚན་ཉིད་
 མེད་པའི་འཁོར་ལོ་འཁོར་ལོ་གསུམ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཁམ་རྗེའི་གང་དག་སྐྱེ་བ་ནི་
 མདོན་སྤུས་དུ་བསྟོན་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་ལོ་གསུམ་པོ་འདིའི་བྱང་དེས་ཀྱི་
 ཚུལ་ཡང་། བལ་ཆེན་སྡེ་བ་སོགས་ཁ་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བྱང་དོན་མི་

སྲིད་པར་“འདོད”ཅིང་། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྐྱབ་བ་སོགས་བྱང་ལེས་གཉིས་ཀ་ཁས་
 ལེན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཤིང་རྟེན་སྲོལ་འབྲེད་གཉིས་མི་མཐུན་ཏེ། འདི་ལྟར་
 འཕགས་པ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ལྟར་ལ། འཕགས་པ་སྐྱོ་སྐྱོས་མི་ཟད་པ་བསྟན་པའི་མདོ་
 དང་། ཉིང་ལེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དེས་དོན་དང་། ཀུན་རྫོགས་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
 བྱང་དོན་ཡིན་ལ། བྱང་ལེས་ཀྱི་དོན་ཡང་གནས་ལུགས་བཅའ་བ་ན། དེས་དངོས་སུ་
 བསྟན་པ་དེ་ཉིད་གནས་ལུགས་སུ་མ་སོང་བར། དེ་ལས་གོང་དུ་བྱངས་ནས་གནས་
 ལུགས་གཞན་ཚོལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བྱང་དོན་དང་། མདོ་སྡེ་དེའི་དོན་གནས་
 ལུགས་སུ་ལེས་པའི་ཕྱིར་ལེས་དོན་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་འཁོར་ལོ་དང་པོ་ལས་ཀྱང་
 བདེན་དངོས་བཤད་ཅིང་། ཐ་མ་དགོངས་འབྲེལ་སོགས་ལས་གཞན་དབང་དང་
 ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཤད་ལ། དེ་དག་ལ་གནས་ལུགས་སེམས་པའི་
 རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་དོན་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པར་མེད་པའི་ནི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བར་པ་མཚན་
 ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ་ཉིད་དེས་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་འདི་ནི་
 ལྷ་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱབ་པ་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་དག་ལས་ཆེས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གཞུང་
 བཅུགས་ཏེ་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་སོགས་མེད་སྐྱབ་པ་མཆོད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་དང་།
 དབུས་མཐའ་ལྷན་འབྲེད་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། མདོ་གང་མདོ་གཞན་གྱི་
 རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་བཤད་དགོས་པ་ནི་བྱང་དོན་དང་། མི་

1 མ་ཕྱི། ལམ་ལ། བདེད ཞེས་ཀྱང་ལྟར་ལྟར་ འདོད * འདོད
 2 མ་ཕྱི། ལྟར་ལྟར་ མཆོད ཞེས་ཀྱང་ལྟར་ལྟར་ མཚན

དགོས་པ་ནི་ངེས་དོན་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་དང་སོ་ལས་སྤྱི་རོལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་
 དང་། བར་པ་ལས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་བཤད་དགོས་ཀྱི། སྐྱ་རྗེ་བཞིན་
 པར་ཁས་སྦྱང་དུ་མི་རུང་བའི་སྤྱིར། དང་དོན་ཡིན་ལ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་ལས་
 བྱི། ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། དོན་
 དམ་བདེན་པ་མིན་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡང་ཡིན་ཅིང་། བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་ཞེས་ལེགས་པར་སྤྱི་ནས་བཤད་པ་སྐྱ་རྗེ་བཞིན་དུ་ཁས་སྦྱངས་པས་
 ཚོག་གི། མདོ་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དགོངས་པ་བཤད་མི་དགོས་པའི་
 སྤྱིར།

ངེས་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱང་ས་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྐྱབ་དང་།
 ཐེག་བསྐྱབ་དང་། རྒྱན་དང་། དབྱུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་དག་དང་། ལུས་
 ལུ་པ་ཅ་འགྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལ་སོགས་ལས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་།
 དེས་ན་དགོངས་འགྲེལ་ལས། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་
 ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་པར་རྟེན་བརྟགས་ནས་ལེགས་པར་བསྐྱབས་ཤིང་། མདོ་དེ་
 དང་། དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ལས་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 དེ་ཉིད་ཀུན་བརྟགས་པ་སྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་གི་དོན་དུ་བཤད་པས།
 མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ངེས་པ་དང་། གཞན་དབང་རི་མོང་གི་རྩ་དང་མཚུངས་
 པ་དང་། བདེ་གཤེགས་སྟོང་པོ་འདུས་མ་བྱས་འདུས་བྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གཞན་སྟོང་
 གི་དོན་དུ་འདོད་བཞིན་དུ། དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ་སོགས་དེ་དག་ངེས་དོན་དུ་སྐྱབ་

བ་ལ་འབད་བ་བྱེད་པ་དེ་དག་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མགུལ་བ་གཙོད་བ་དང་
མཚུངས་སོ། །

འདིར་ནི་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་གཞན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
འཁོར་ལོ་དེ་དག་གྲང་ཁ་ཅིག་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་བསྐྱོར་བར་འདོད་པ་
ནི་བབ་ཚོལ་ཉེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐམས་ཅད་
སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་བསྐྱོར་ནས། ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་
རྫོགས་ནས་མུ་འཇུག་ལས་འདའ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ཚོས་ཉིད་ཡིན་པས་སངས་
རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་ནས་ཞག་འགའ་ཞིག་ལོན་པ་ཅེས་ན་མུང་འཇུག་ལས་འདའ་
བའི་མཛད་པ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྤར་བཤུག་པ་ལྟར་རིམ་ཅན་
དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་སོ། །བཞི་པ་
བཀའ་ལན་ལ། བཀའ་བ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། མཚོད་བརྗོད་བྱས་པས་བྱ་
བ་འགའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་ཤེས་ནས་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཅེས་འདྲི་བ་ལ། བསྟན་
བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚོམ་པ་ལ་འཇུག་ཅེས་ཁོང་ནས་བྱང་ངོ་། །འོ་ན་བརྗོད་
བྱང་གང་སྟུང་། གཞི་གཉེན་རྣམས་པ་གང་རུང་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྟུང་“ན”འབད་བ་དོན་མེད་
བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་འདི་དག་ཡོད་ལ། གསུམ་ཀ་སྟུང་ན་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་རྫོས་པར་
འགྱུར་ཞེས་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པ་ལ་དོགས་པ་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་གཙོད་ཅིང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཅུ། མ ཞོལ། ༡༡བཅུ། ན * ན

དང་པོའི་དོགས་གཏོང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མཐའ་
མཚོད་པའི་སློབ་ཡང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་མཁའ་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བས་དེ་བརྗོད་
བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་དམ་བཅས་པ་བརྒྱལ་ཡུལ་དུ་འཚད་པ་ནི།
མཁའ་གསུམ་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ན་གང་བརྗོད་བྱར་བྱས་པའི་
བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ཞེས་འདི་ག། ལྷ་སྦྱིན་ཁྲོད་ཀྱི་མིང་ཅི་ཞེས་འདི་པའི་སློབ་པོ་དག་
དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

ཆིག་དོན་ནི། “དེ”^༡ ལྟར་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་བསྟོད་པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་བསྟན་
བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གཞི་དང་གཉེན་པོ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་
ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྐྱུས་པར་མཛད་གང་། ཕྱོགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ནི་རྩོམ་པའི་འབད་
བ་“དོན”^༢ མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་འདི་ལས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསྟན་
བཅོས་ཐེག་པ་སྐྱབ་མོང་གི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དག་ལས་མ་སློས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་
པ་དེ་འབྲུང་བ་ནི་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་དེ་གཉིས་བརྗོད་བྲ་བྱུང་པར་མེད་པར་
འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བསྐྱུས་ཤིང་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་མ་བསྐྱུས་པས་གཉེན་པོ་འདི་གང་གི་གཉེན་པོ་
ཡིན་པ་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་རྣམ་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་འརྒྱུ་སྐྱངས་དང་གཞི་མེད་པ་
“ཅམ”^༣ ཞིག་བསྐྱུས་པ་སྟེ། སློའདོགས་གང་ལ་གཏོང་བའི་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཁོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། དེ ཞོལ། ༡༡བལ། ད
༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན། དོན ཞོལ། ༡༡བལ། དན
༣ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། ཅམ ཞོལ། ༡༡བལ། ཅམ

ན་བསྟན་པར་འགྲུར་བའི་སྤྱིར། ཡེ་ཤེས་གྱི་འཛིན་སྐྱེས་གང་གིས་གཞི་གང་ལ་སྐྱོ་
འདོགས་གཅོད་པའི་དོན་རྟོགས་པ་མེད་པས་སྐྱོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མཁོ་པའི་དོན་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་སྤྱིར་དོན་མེད་པ་ཡིན་སྟུང་དུ་གཞན་དག་སེམས་པར་
འགྲུར་པ་མིན་ཞེ་ན། གཉེས་པ་ལན་ལ་དངོས་དང་། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་
བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་མདོ་དགོད་པ་དང་། མདོའི་དོན་
བསྐྱེས་ཏེ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། ལན་གྱི་དོན་བསྐྱེས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚོས་ཅན། གསུམ་པོ་དེ་དེ་ཞོན་བསྐྱེས་པའི་
སྐྱོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་མིན་ཏེ། རྟོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱེས་པའི་སྤྱིར་
དོ། །གསུམ་ཆར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མཁུན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་
པའི་ཆེད་དུའོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་། འདིར་ནི་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་
དག་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་། གང་གི་སྤྱིར་ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རྣམ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེས་པས་ནའོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ལས། བར་མའི་མདོ་དགོད་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་
བཤད་གཉེས། དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་མདོ་ལས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་བར་མ་ལས་རབ་འབྱོར་
ཅེས་སོགས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་མངོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། བསྐྱེས་ ཞོལ། ༡༡ན། བསྐྱེས་

རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། དེས་ལན་གཉིས་ལས། དེ་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཞེས་སོགས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་རི་
སྟེང་པ་འདི་ཅམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་དག་གྲང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་
གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་། གཟུང་བ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་
ཅམ་གྱིས་དེ་དག་གི་བཞེད་དོན་ཡང་སྐྱབ་བྱས་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གྲང་མིན་
ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཐུན་པ་ཡང་མིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་རྣམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་ཞེས་བྲལོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ལ་གཉིས་ལས། དེ་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་
ཅེས་སོས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཐུན་
གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་ཞེས་བྲལོ། རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་གྱི་བཞེད་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པ་
ཡིན་ཅིང་། དེའི་ཆེད་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་
ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་
གང་ཡིན་པ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་
འཛིན་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱོར་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་
ཞིང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྲལོ། །དེ་དག་གྲང་སྤངས་རྟོགས་
གྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་ཞིང་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཡང་བྱེད་དགོས་པ་དེའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཅན། མེན ཞོལ། ༡༡བཅན། མེན * མེན

སྤྱིར་ལོ་ན་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱུང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་
 མི་བྱའོ། །དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱུང་ཞེ་ན། རང་ཉིད་ཚོས་སྐྱེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་
 གཞན་དོན་སྦྱོན་བྱུང་རྒྱུ་མི་ཆད་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་པའི་སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་ནས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་
 མངོན་པ་སློན་པའི་དངོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱར་གྱུར་བའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཚོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་ཚོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་འབགས་ལམ་སྐྱེ་རླུང་དུ་
 བྱས་པའི་སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་མ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཐོག་མར་ཡོངས་སུ་
 མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མིན་པར་
 བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་གིས་འབྲས་བུར་གྱུར་པ་ཞིག་དགོས་པས་དེ་ལྟ་
 བུའི་ཚོགས་རྫོགས་པའི་སློན་ལམ་ཡོངས་སུ་མ་སྐྱུངས་པར་མི་བྱའོ། དེ་གསུམ་བྱས་
 བས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་སློན་མེད་དོ། །དེ་ལ་ཉན་རང་དག་བཙོམ་ལ་
 ཡོད་པའི་སྤངས་རྫོགས་ཀྱི་ཚམ་ཞིག་དམན་ལམ་སློན་དུ་མ་སོང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་
 གང་དུ་རྫོགས་ཞེ་ན། དེ་འབྲ་བའི་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་མི་རྫོགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 མ་སྤངས་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་མ་སྤངས་པར་ཡང་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རྫོགས་པ་རྣམ་ཤོལ་ལམ་མི་འཐོབ་ཅིང་། ཉན་རང་དག་བཙོམ་པ་ལ་དེ་
 འབྲའི་རྫོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་དག་ཏུ་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་མ་སྤངས་
 ཏེ། ཉོན་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་འཆད་པའི་མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བརྒྱད་པར་བཞག་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། འོ་ ཞོལ། ༡༡བ། འ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན། ཅམ་ ཞོལ། ༡༤ན། ཅམ

ཕྱིར་དང་། ཉོན་ཡིད་སྤངས་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཚོབ་དགོས་
 པར། ཡིད་དང་འདྲིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ །འཇུག་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། ཞེས་
 སོགས་གྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་ས་དང་པོ་
 བས་རྗེས་ས་དང་། རྟོགས་ས་ས་དང་པོ་བས་རྗེས་ས་པར་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
 འཐད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་དག་མཐའ་ནི། ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ།
 རྗེས་སྤོངས་སྤོངས་ས་དང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པ་མི་སྲིད་པས། དེ་ལྟར་གདམས་
 པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཆད་པ་སྤང་འདས་ལ་འདོད་པ་མི་འཐད་
 དེ། རྗེས་སྤོངས་སྤོངས་གསུམ་བུས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 བ་རང་ལུགས་ནི། ཚོས་ཉིད་ཅམ་ལ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་
 མངོན་དུ་བྱས་པའི་“ཚད་ཀྱི་ནི། དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་
 པ་ནས་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འདྲིན་ཀྱིས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེས་ཚོས་སྐྱེ་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཀྱིས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ཚོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འདྲིན་
 ཀྱིས་ཀྱང་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འདྲིན་ཀྱིས་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་མིན་
 པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ཡིན་ཀྱང་མཉམ་པར་འདྲིན་ཀྱིས་པ་ཅམ་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་
 ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁའ་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་གཉིས་ལས། རྗེ་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སོགས། ལན་ནི། རབ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བ། ༡༣། ཚད་ ཞོལ། ༡༤བ། ༡༣། ཚད་

འབྲོར་རྣམས་པ་འོ་པོ་གང་དག་དང་། ཉམས་འབྲས་བུ་གང་དག་དང་། མཚན་མ་རྒྱ་
གང་དག་གིས་ཚོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྗོད་པའི་རྣམས་པ་དེ་དག་དང་། ཉམས་དེ་དག་
དང་། མཚན་མ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་
དེ་དེའི་སྤྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུགས་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་
རྒྱུ་གི་མངོན་རྟོགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་¹
བྱའོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པ་དང་རྒྱུ་གི་མངོན་བྱང་བཞི། དེ་བཞིན་མངོན་བསྐྱུས་པ་
ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
གསུངས་ལ། རྒྱུ་གི་མངོན་བྱང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
ཚོས་ལ་རྣམ་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅན་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་
ཚོངས་པ་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །ལས་ཤེས་པ་ཉིད་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་²དེས་
བར་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་
གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་མ་སྤྱད་པ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ལོ། །རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟེན་ཅན་
འབྲས་བུ་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་བར་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་མི་
ཚད་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
རྟོགས་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཚགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡བལྟ། རོལ། ༡༥བལྟ། ཅེས * ཞེས
² མ་ཕྱི། ༡༡ནལྟ། དེས རོལ། ༡༥ནལྟ། དས

རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ལེན་པའི་མཚམས་སྐྱར་བ་ཉིད་སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལྟ་བུས་ན་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ནི་གཞི་དང་གཉེན་སོ་དང་རྣམ་པ་
 མཐའ་དག་བསྐྱུས་པ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་རིམ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚམས་སྐྱར་ནི། སྐྱེ་བོ་སྐོ་
 གོས་དམན་པ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་
 དད་པའི་སེམས་ཅན་གསུམ་ལ་པན་འདོགས་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་
 གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་སོ་དེ་དང་དེ་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་གྱི་རིམ་
 པ་ཤེས་རབ་གྱི་བ་འོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཛད་པ་མིན་ནམ།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བས་ཡང་དེ་བསྐྱེད་པ་ལ་དོན་ཅི་
 ཞིག་ཡོད་ལྟར་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་རོ་དང་། བསྐྱེད་བཅོས་འདིའི་དགོས་
 སོགས་བཞིའི་དོན་ལ་དོན་འགྲུང་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
 རང་གི་བསྐྱེད་བཅོས་གྱི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་
 དགོས་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡོད་པ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར། ཅ་བ་ནི། བདེ་
 རྒྱལ་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱན་ཅོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་རྟོགས་པ་ཞེ་
 བ། རྣམ་པ་མཐའས་ཅད་མཐེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་
 གྱིས་སྤོང་བ་མིན་པ་དེའོ། །རྟོགས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། མཐོང་འགྲུང་བྱིར་
 དུའོ། །སྐུས་ན་སྐོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །གང་ན་ཚོས་སྐྱོད་བཅུའི་བདག་ཉིད་གྱི་མདོའི་
 དོན་ནོ། །གང་གི་སྐོ་ནས་ན། རྣམ་པ་ལ་བཞག་ནས་སྐོམ་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། རྒྱན་
 ལས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་བདེ་རྒྱལ་ཏུ་རྟོགས་

པར་འགྲུར་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་རྟོགས་པ་ཞེ་ན།
 ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་དང་ཉམས་ལེན་བསྐྱབ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །རྟོགས་པ་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་གྱི་
 བརྗོད་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྲུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགོས་
 པའི་ཡང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་མངོན་པར་འདོད་དོ། །མངོན་དུ་བྱ་རྒྱའི་བརྗོད་བྱ་དེ་
 གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་
 རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མངོན་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། མངོན་རྟོགས་
 བརྗོད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གྱི་ཚོས་བཅུ་ལྷི་སངས་
 རྒྱས་ཉིད་གྱི་ལམ་སྟེ་རྩ་བར་དེ་གཅིག་པོ་སྟོས་པ་ནི་དེས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གསུམ་མངོན་དུ་
 བྱེད་ན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་ཅིག་ཤོས་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་
 ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་གྱིས་ཐོས་པ་ལས་
 ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་རིམ་གྱིས་དངོས་སུ་མ་ལྷུངས་"ཉེ"། རྗོད་པར་བྱེད་
 པ་ཡུམ་གསུམ་དང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་"དེ"། དག་ཐབས་དང་ཐབས་གྱིས་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའི་རྩལ་གྱིས་འབྲེལ་བར་མངོན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་སྟེ། ཉན་རང་གིས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་
 པའི་སྟེ་སྟོན་ལ་ཐོས་བསམ་མི་བྱེད་པས་སོ། །དེས་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རང་
 དང་གཞན་གྱི་དོན་སྲུང་སུམ་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་པ་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཆས་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཤ། ༡ ཞོལ། ༡༦ན། ༡ ཏ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡བཤ། ༡ ཞོལ། ༡༦ན། ༡ ཏ

དག་ཁོ་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཅི་ལྟར་ན། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཉམས་སྲུང་བ་
 ལེན་ཏུ་གསལ་བས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་མངོན་བར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་
 ཀྱི་བདག་ཉིད་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་པའི་སྦྱོང་པ་
 ལེགས་བར་བཞག་ནས་བསྐོམས་པས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚོས་ཅན། ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་
 རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་"ས"འབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་རྟོགས་པའི་རིམ་
 བས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་དོ། །ཅ་བར་ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་སྦྱིན་
 བ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་པར་བྱིན་བཅུ་ལ་ཚོས་སྦྱོང་བཅུ་ཞེས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །སྤར་བས་པ་དག་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཞེས་པས་དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་
 དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཐ་མ་སྐྱབ་པ་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་བཅུ་
 ལ་ཚོས་སྦྱོང་བཅུར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་དོ། །

གསུམ་པ་འཇུག་བྱ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་
 ལ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་དུ་བྱེ། བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་ཏུ་བསྐྱུ། བསྐྱུས་པ་ལ་དད་
 པ་ལ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག། ཚིག་དོན་ཡན་
 ལག་རྒྱས་བཤད་གཉིས། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་འགྲེལ་པ་
 ལ་སོགས་པས་བསྟན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་ནི། ཉན་པ་པོ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
 དོན་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དང་། འཆད་པ་པོས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩ན། ས། ཞོལ། ༡༩ན། པ།

དུ་བསྟན་བཅོས་གྱི་དོན་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱས་པ་ཡང་གོ་རིམ་མ་འདྲིངས་པ་ཉིད་
གྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་བར་གཞིགས་ནས་དེའི་སྲིད་དུ་ལོ། །གང་གིས་རི་ལྟར་ན།
ཆོག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་ས་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་རྩ་བ་ལ། ལུས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། བཤད་བྱ་གཞུང་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཆད་བྱེད་དངོས་པོ་
བརྒྱད་གྱིས་ཡན་ལག་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་ཅེས་པ་ནས་དེ་
རྣམས་བརྒྱད། ཅེས་པའི་བར་རོ། །འདིར་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་
གཞག་ །མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ །དངོས་བརྒྱད་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་དེས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་གང་ཞིག་སྲིད་
ཞེའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའམ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་
ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཙོ་བོ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན། “དེ་
ཉིད་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་སྟོན་པའམ། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཐབས་
སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཉེ། ཤེར་ཕྱིན་འབྲས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ལམ་
ཤེར་ཕྱིན་ནི། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་དེ་ཉིད་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་འཐོབ་
པའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་ལམ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་ལམ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གཞན་དག་འཆད་
ལ། “དེ་¹ ལྟར་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ནམ་མིན་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྟོབ་
ལམ་ཡིན་ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
སྟོན་པ་དང་ཚུལ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧བཟུ། དེ་ ཞོལ། ༡༧བཟུ། དེ
² མ་ཕྱི། ༡༧བཟུ། དེ་ ཞོལ། ༡༧བཟུ། དེ་ * དེ

བར་འགྲུར་པའི་ཕྱིར། སྤྱིན་བ་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་
 བས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བ་
 ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་རྣམས་ནི་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་
 ཏུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁོ་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཏུ་ན་
 ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་ཡིན་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་
 གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཅམ་ཏུ་གྲུར་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དག་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་
 མིན་ནོ། །དེ་ལ་ནི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་པས་ཀྱང་མ་ཁྲུབ་སྟེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེར་
 རབ་ཉིད་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཀྱང་སྟོབ་ལམ་དང་མི་སྟོབ་ལམ་གང་ཡང་མིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མིན་ན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་
 གྲུར་པའི་ལམ། དེའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་སྐྱུས་པ་དང་འགལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
 ལམ་བདེན་ཡང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། དེས་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་
 ཕྱིན་འགལ་བ་མིན་ནོ། །འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། སངས་རྒྱས་“པའི་ཡེ་ཤེས་
 ལོ། །འདི་དག་ལས་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ཤེར་ཕྱིན་”དངོས་^༡་མིན་པས་ཁྲུབ་སྟེ།
 ཤེས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི་དེ་
 བརྗོད་བྱུང་སྟོན་པས་སོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་འདོད་པས་འདི་ལ་ཐོས་
 བསམ་བྱེད་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ན་ཤེར་ཕྱིན་
 དངོས་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཅིང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེར་ཕྱིན། ཤེར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། པའི་ ཞོལ། ༡མབལན། - པའི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། དངོས་ ཞོལ། ༡མབལན། དངས

ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ་གལ་ཏེ་སློབ་ལམ་ན་ཤེས་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ན་པར་ཕྱིན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་"མེད"པར་འགྱུར་བས། པར་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱང་ལེན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ལྷག་ལྡན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ལམ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མ་ཞིག་སྐྱས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་བ་དང་། མདོ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཉེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་དག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཆོག་དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་གཞུང་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེས་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཏགས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུང་ཤེས་རབ་པར་ལོ་ཏུ་ཕྱིན་གཉིས་མེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས། གཙོ་བོ་ལས་དབང་ཏུ་བྱས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་གཙོ་བོའི་ཤེས་ཕྱིན་དངོས་ཡིན་ལ། གཞུང་ལམ་ལ་ཡང་གཙོ་བོའི་ཤེས་ཕྱིན་གྱི་སྐྱས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་གཞོན་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། གཞན་ལྷགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་ཤེས་ཡིན་ན་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་། ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། མད ཞོལ། ༡༩བ། མེད * མེད

བྱང་འབགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པས་ཁྲབ་ཅེས་སྣ་བ་མི་འཐད་དེ། སྣ་བས་གསུམ་
 པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ་
 ལོ། །དེ་འདོད་ན། མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་གྱིས་བྱོན་པ་
 ལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ་བྱུང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དང་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྣུམ་བསྣུམ་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྣ་བཤད་པ་དག་གྱང་
 ཡིན་ཏེ། ཞེས་སངས་རྒྱས་ལ་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་པ་
 དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་གཞི་ཤེས་ཡིན་ན། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་དང་།
 ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་སྣུམ་ནས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 གཞི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
 ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྣ་བ་ནི་
 འགལ་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཚོས་ཅན། གཞི་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར།
 རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྲོད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འཁོར་གསུམ་ལོ། །སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཉན་རང་གི་
 རྟོགས་རིགས་མི་འགལ་ན། ཐེག་ཚེན་གྱི་རྟོགས་རིགས་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་
 རིགས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། དེར་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། པར་ * པར

ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་
འབྲེལ་ཅེས་བཞེད་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་“མྱེད་”པའི་
ལས་འདས་ཏེ་གང་ཟག་སྤྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མྱེད་འདས་ཡིན་པས་
འབྲེལ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་འགགས་པའི་འགོག་པ་དེ་ཡིན་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་འགོག་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འགགས་པའི་
སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་གི་
རྟོགས་རིགས་ཡིན་པས་འབྲེལ་ཅེས་སྐྱབ་པ་ལའང་། རིགས་སྤྱི་ཐལ། ཞེས་པའི་སྐོར་ནས་
ཉེས་པ་ཀུན་མཚུངས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི། རྣམ་མཁྲེན་གྱི་མཚན་ཉིད། རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་མ་ལུས་པས་
བསྐྱེས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ །ས་མཚན་མས་ནི་
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་“ཁོ་”ནའི་སྤྱགས་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྗ་བ་
མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རི་“སྤྱིད་”པ་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་རྣམ་མཁྲེན་
མིན་ཏེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྲེན་ཡིན་དགོས་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་དོན་
དམ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་
མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྗ་
བ་མཁྲེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྣམ་མཁྲེན་ཡིན་པས་འབྲེལ་པར་བྱུང། “དེས་ན་” རྣམ་

1 མ་ཕྱི། 14བཤན། རོལ། 15ནལ། ཟུ * ཟུང
2 མ་ཕྱི། 16ནལ། ཁོ རོལ། 17བཤན། 18
3 མ་ཕྱི། 18ནལ། སྤྱིད རོལ། 19བཤན། ཐ་སྤྱད
4 མ་ཕྱི། 19ནལ། དེས་ན རོལ། 20བཤན། དེས

མཁམ་གྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་རི་ལྷ་བ་མཁམ་ལ། རི་ལྷ་བ་མཁམ་པའི་ཡེ་ཤེས་མིན་ནོ། །“དེ་མི་
 འགལ་ལམ་ཞེ་ན། འོ་ན་ལམ་ཤེས་ན། ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ཞིང་།
 ལྷོ་ན་ལོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཡིན་ན་ལྷོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ།
 དེ་འདོད་ན། ཁྱ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་རེ་
 ཤིག་བཞག་གོ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟེན་པའི་སློ་ནས་ལམ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བའི་
 མཚན་ཉིད་ལ་ལྷོང་སྟོབས་ཀྱིས་སློ་འདོགས་ཚད་པས་རབ་དུ་སྤེ་བའི་མཁམ་པ།
 ད་ལྟེན་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་།
 རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
 ལྷ་མས་རིགས་བསྐྱེདོ། །ས་མཚམས་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཉམ་གཞག་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་དོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཞི་སྤང་
 སོགས་ལ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་སྤུབ་པའི་རྗེས་སུ་མེད་པ་ཅམ་དང་། གཟུང་
 བ་བདེན་མེད་ཅམ་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་སྤེ་བའི་མཁམ་པ། ས་
 མཚམས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བྱང་འདས་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡིན་ན་དེས་མ་ཁྱབ་
 པས། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་

༡ མ་གྱི། ༡༧ན་ན། ༥ ཞོལ་༡༥བལ། དེ * དེ

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལམ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བྱང་
 སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 ཞེས་སོགས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་འཛོལ་བའི་རྒྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་
 གྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པ་
 སོགས་ལ་དགོངས་ནས། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་བྱང་འཕགས་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་།
 ཐེག་ཆེན་སྐོར་ལམ་གྱིས་དེའི་རྒྱུའང་བྱེད་ཅེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེན་
 བ། བྱམ་པའི་བྱེད་དངོས་སོ་ཅམ་གྱིས་ཀ་བ་ལའང་བྱེད་ཀྱང་ཀ་བའི་དངོས་སོ་
 བྱམ་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་རྟོགས་པའི་མཁུན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལམ་ཤེས་མིན་
 ལ། ཚོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་སུ་
 ཟེན་པའི་སྐོར་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་མིན་ནོ། །འདིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 ཅམ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤོང་སྟོབས་སྐྱིས་སྐྱོ་འདོགས་ཚོད་པའི་
 ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ལ་སྐོར་འདོགས་ཚོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་

“ལམ་^༡གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རྟེན་གསུམ་བསྐྱེ་སྤྱོད་ཤེས་བར་བྱ་ལ། དེའི་སྤྱིར་བཏང་སེམས་
 འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་གཞི་ཤེས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་
 གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཡིན་པར་འགའ་ལོ། །འདིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡང་རྟེན་གསུམ་
 བསྐྱེའོ། །ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཤེས་
 ཚུལ་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་སྲིད་
 ཏུ་འབྱེད་པར་གསུངས་པས་དེའི་སྣོན་ནས་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་མི་འཐད་དེ།
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་གྱི་སྤྱོད་ལེ་ཀུན་རྗེས་ཅམ་ཏུ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྣོན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
 བཏང་སེམས་འཕགས་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ་ན་མེད་པས་ཁྲུབ་ལ།
 དེའི་སྤྱིར་བཏང་སེམས་ཚེ་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 མེད་པས་ཁྲུད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་རང་ཀུན་རྗེས་ཅམ་སྤྱོད་པའི་སྣོན་ཡིན་ཀྱང་རང་
 བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་ཟེན་པའི་སྣོན་ནས་དེའི་ཚེ་འདྲ་ཡོད་པར་མི་
 འགའ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེས་ཟེན་པའི་སྣོན་ནས་དེའི་གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སོགས་
 དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ཅིས་འགོག་སོམས་ཤིག། །ཁ་ཅིག་
 ཚོགས་སྤྱོད་པ་སོ་སྤྱོད་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་དངོས་ཡོད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
 དེ། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་
 འདལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། འཕགས་པས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཤེས་པ་བསལ་བའི་
 དོན་ཏུ་མཐོང་བ་སྣོན་ལ། འཇུག་པའི་མཐོང་བ་བསལ་བའི་དོན་ཏུ་ཤེས་པ་སྣོན་སོ།
 ཞེས་བཤད་པ་དང་འགའ་བའི་སྤྱིར་དང་། ལམ་གསུམ་དོན་སྤྱིའི་རྒྱུ་གྱིས་ཤེས་

༡ མ་གྱི། ༡༦བཅན། ལམ་ ཞོལ། ༡༧བཅན། ལས

བས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཚོད་ན། ཚོགས་སྐྱོར་ན་རྣམ་མཁུན་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རྟོ། །མདོར་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་བཞོད་པ་ཡིན་ལ། མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
བར་བཞག་པ་ཞོ་བོ་འབའ་ཞིག་གི་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་གངས་དང་གོ་རིམས་ངེས་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མདོན་
རྟོགས་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་“ཞེ”ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཙན་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། འདི་
ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ། འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་རྣམ་མཁུན་དང་། དེའི་རྒྱ་ལམ་
ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞི་ཤེས་རྣམས་སུ་གངས་ངེས་ཤིང་། དེ་ཉིད་
སྐོམ་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དབང་དུ་
བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་། དབང་ཐོབ་ནས་བརྟན་པ་“ཐོབ”པར་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་སུ་ངེས་པས་སྐྱོར་བ་བཞིར་གངས་ངེས་ལ། ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱབ་ཞི་
འཕྲིན་ལས་དང་བཙས་པར་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གོ་རིམ་ནི། ལྷན་པར་རང་
གི་མཚམས་སྐྱོར་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དག་གི་
ཚོག་དོན་ནི། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དག་བཤད་པས་བཤད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
ཤིན་ཏུ་མདོར་བསྡུ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་འདིར་མ་གྲིས་ལ། ལུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་
མཁུན་བཉིད་དོ། ཅས་པ་ནི། ཚོས་བཅུ་པོ་འདི་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་རྣམ་མཁུན་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཙན་མཚོན་པའི་སྐོར་ནས་
བསྟན་པའི་རྣམ་མཁུན་དེ་ཉིད་ཉེན་སྲུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྟོགས་པ་

1 མ་ཕྱི། 124པ། ཞོལ། 104པ། ཞེ
2 མ་ཕྱི། 124པ། ཐོབ། ཞོལ། 104པ། ཐོབ།

ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ་ཞེས་བའང་འགྲུར་རྙིང་
ལས། མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་བ་ལྟར་རྙིང་གི་གང་ཟག་དོས་གསུང་
བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བཤམ་པ་ནི། དེ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་བ་དང་པོ་
གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཚོས་ཅན་ཡུམ་གྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། །དངོས་སོ་བརྒྱད་
གྱི་རྒྱུ་གྲངས་ཅོམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཚིག་ལེའུར་བྱས་བ་སྟག་མ་བཅུ་གསུམ་
གྱིས་ཚོས་ཅན། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ནས་རྒྱས་པར་བཤམ་དེ། དོན་བདུན་
ཅུའི་རྒྱུ་གྲངས་ཅོམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བསྐྱུས་བ་དང་རྒྱས་པར་བཤམ་པའི་
ཕྱིར་ལེགས་པར་བཤམ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་རྒྱས་པར་མ་བཤོལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བསྐྱུས་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་
ལེའུར་བྱས་བ་རྣམས་ནི་བསྟན་བཅོས་མཛད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་བ་ནི་
གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་བ་འཆད་པར་འགྲུར་བའི་ཡན་ལག་རྒྱས་
བཤམ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གིས་འཆད་པས་དེ་དག་རྣམ་པར་བཤམ་པས་
འདི་དག་ཀྱང་བཤམ་པར་བསམས་ཏེ། འདིར་ཡང་བཤམ་ན་རྫོགས་པའི་ཉེས་པར་
འགྲུར་དུ་དོགས་ནས་རྣམ་པར་མ་བཤོལ་ལོ། །

གཉིས་བ་ཚིད་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤམ་ལ། །གཏན་ལ་དབབ་བྱ་མཁྱེན་བ་
གསུམ། ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱ་སྒྲོར་བ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཚོས་སྒྲུའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲས་བུ་རྣམ་
མཁྱེན། དེའི་རྒྱ་ལམ་ཤེས། དེའི་ཤེས་བྱ་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གཞི་ཤེས་བཤམ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་འབྲེལ་དགོད། ཚོས་བཅུ་བཤམ། ལྷགས་བསྐྱུས་བའོ། །དང་པོ་ནི།

༡ མ་ཕྱི། ༡༢བཅུ། ཞོལ། ༡༠བཅུ། བསྟན་ནས་བསྟན *བསྟན
༢ མ་ཕྱི། ༡༢བཅུ། བ་འང་ཞོལ། ༡༡ན་༡༣། བའོ *བའོ

དེ་ལྟར་བསྐྱུས་པའི་དོན་ཀྱི་བསྐྱེད་ནས་དངོས་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་སྤྱད་པའི་ཚིག་ལེ་ལུར་བྱས་པ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སློབ་ནས་བཤད་པར་བཞེད་དོ། །དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། དེ་དེས་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད། དེ་ནས་གདམས་དགའོད་ཚུལ། དེ་ནས་དེ་དོན་ཉམས་སུ་སྤངས་པ་ལས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ལ། རོ་བོ། མཚན་ཉིད་དབྱེ་བ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པས་སེམས་བསྐྱེད། ཅེས་སྐྱབ་བཤད་ནས། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རོ་བོ། སེམས་བྱུང་དུ་བཞེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་སློབ་ལམ་གྱི་མཚོག་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། "ཅེས་" དང་། དབྱིག་གཉེན་གྱིས་དོན་གཉིས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔལ་འདི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། ཞེས་སོགས་སོ། །འཕགས་པའི་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ཚུལ་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་པ་ཡང་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྱས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་དགོས་པར་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་ཡིད་ཤེས་དགོ་བ་"ཞིག་" ལ་"བཞེད་" དེ། འཕགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་རིག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤ན་༡ན། ཅེས་ ཞོལ། ༡༡ན་༥ན། ཞེས
༢ མ་ཕྱི། ༡༤ན་༥ན། ཞིག་ ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། ཞག
༣ མ་ཕྱི། ༡༤ན་༥ན། བཞེད་ ཞོལ། ༡༡ན་༡ན། བཞེད

བའོ། །རྣམ་པར་རིག་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་
པ་མཚན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་ཞིང་རྗེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
འདོད་པ་གོགས་སུ་ལྷན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཤེས།

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། རོ་བོའི་སློན་པ་དབྱེ་ན། སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་
སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཁ་ཅིག་ཚོགས་སྐྱབས་མ་
སྐྱབས་ཞེས་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཚད་ལྡན་དུ་མས་སློན་སེམས་ལེན་པའི་ཚོགས་
བཤད་པ་ལ་ཚོ་འདྲི་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སོ་སྐྱེ་དང། འབགས་པའི་རྒྱུད་ལ་འཆད་
པ་མི་འཐད་དེ། ཚོགས་སྐྱོར་ན་ལམ་ལ་འགོ་བཞེན་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་གསུམ་དང། ཐམ་བཅུ་དགུ་
ལ་བྱས་ན།

དང་བོ་གསུམ་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྗེས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པའི་བདུན་པ་སངས་མ་རྒྱས་བར་ཡོད་པས་དེ་དང་མཚུངས་
ལྡན་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་དག་བར་དུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འབྲས་
བུ་བྱང་རྒྱལ་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པ་དང། རྒྱ་ཕྱིན་བྱུག་ཅམ་ལ་དམིགས་པ་ཅེས་འདོད་
པ་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་དག་རྗེས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད།
ཅེས་པས་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་འདི་གཉིས་
ནི་གོགས་བསྐྱབ་པས་ཟེན་མ་ཟེན་ཁོ་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་པ་དང། ཡང་དེ་གཉིས་འགལ་
བར་ཁས་སྐྱབས་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་འཆད་པ་ན། སློན་སེམས་ཀྱི་

བསྐྱབ་བྱ་དང་། འཇུག་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དངོས་སུ་འགལ་བ་
ཡིན་ལོ། །

རང་ལུགས་ནི། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གང་ལམ་ལ་སློབ་པའི་བྱ་བས་མ་ཐེན་
པ་ནི་སློན་སེམས་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་གང་དེས་ཐེན་པ་ནི་འཇུག་སེམས་ཡིན་ཅིང་།
སློན་འཇུག་འགལ་བ་མིན་ལོ། །སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་གཞན་ནི་མདོར་བསྟུ་
བར་འདོད་པས་མ་གྲིས་སོ། །བཞི་བ་ས་མཚམས་ནི། སློན་སེམས་ལམ་དུ་མ་
ཞུགས་པ་ལ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་མ་སྐྱེས་ན། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་སློབ་པར་མི་འགྱུར་པའི་སྲིར་རོ། །ཡ་མཐའ་ནི་ས་བཅུ་
བའོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་
གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་སློབ་པ་གང་
ཡང་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་དག་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་
ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་སེམས་
བསྐྱེད་དུ་ཁས་སྐྱེས་དགོས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་
དགོས་པ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །ཞེ་ན་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་མི་དགོས་ཤིང་།
ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན། དེ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱང་པར་ཚིག་ལ་དགའ་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥བཅུན། སམས་ ཞོལ། ༡༡ན། སེམས་ * སེམས་

ཁྱོད་གྱིས་སློབ་ཤིག་ །དེས་ན་རྗེས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་དང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་སོགས་
གྱིས་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་བཤམ་གྱིང་། འཕགས་སེང་གི་གཞུང་གང་ལས་གྱང་།
དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་ལན་ཅིག་མ་བཤམ་དོ། །འོ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་
གཉིས་གྱི་ཐ་མ་བ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བཤམ་པ་ཅི་ཞེས། དེ་ནི་འོག་ཏུ་བསྟན་
བར་གྲུའོ། །

གཉིས་བ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མཚན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། དབྱེ་བ། ས་
མཚམས་སོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཚོད་སྤང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི།
སེམས་བསྐྱེད་བ་རང་གི་ངོ་བོ་དམིགས་བ་དང་བཅས་བ་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ནི། སེམས་
བསྐྱེད་བ་ནི་ཅེས་བ་མཚོན་གྱི་དང་ལྷག་མས་མཚན་ཉིད་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ནི།
རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་སྐྱེལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་འབད་བར་གྲུའོ་སྟེ་སེམས་བ་རྒྱུར་ལྷན་ཞིང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་
བར་རྗེས་སེང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་བ་ལྷོགས་སུ་ལྷན་བའི་ཡིད་ཤེས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་བའི་མཚན་ཉིད་དབྱེ་ན། སློབ་བ་དང་འཇུག་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམ་བ་
གཉིས་སོ། །གཉིས་བ་ལ། ཚོད་ལུལ་ནི། ཅ་བའི་སྦྱས་ཐེན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་བྱུང་
ཡིན་ན་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་བར་འགལ་བས་འདོད་བ་སེམས་བསྐྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད་
དུ་སློབ་བ་མི་འཐད་སྟེ་སེམས་སྦྱེ། འདི་ལ་སེམས་སེམས་བྱུང་རྗེས་ཐ་དང་དུ་འདོད་མི་
འགོས་སོ། །ཚོད་ཆུང་ལ་ནི། ཡང་དག་བར་རྗེས་སེང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་བ་ཉིད་ནི་དེ་
དོན་དུ་གཉེར་བ་དག་བའི་ཚོས་ལ་འདུན་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ན་ཉན། ཞེལ། ༡༡བཅན། བསྟེན་ *སྐྱེལ

བསྐྱེད་པ་ནི་སེམས་ལུལ་བྱུང་བར་དུ་འབགས་པ་སྤང་བ་ཅན་འབྱུང་བ་མིན་ནམ། ཇི་
 ལྟར་གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཚུབ་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་
 འབྱུང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་བསྟན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་ན་སེམས་བྱུང་ཡིན་པ་
 བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རྩ་ཚིག་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་
 བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ཉེས་བཤེད་དོ། །འདོད་པའི་ཚོས་གསུམ་
 གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་
 པའི་སྤྱི་ཇི་ཚེན་པོ་ལས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་
 ལྟམ་པའི་གཞན་དོན་བྱེད་འདོད་པ་འབྱུང་དོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལས་
 གཞན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་
 འབྱུང་ལ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར།
 གཞན་དོན་འདོད་པའི་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་
 འདོད་པ་གོགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་པས། ལན་
 གྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཀྱི་བྱེད་གང་དག་འདོད་པ་
 གཅིག་བྱས་ནས། དེའི་མིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ཚུལ་གཉིས་བྱེད་པ་
 དག་ལ་འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གོགས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་པའང་ཡིན། མི་མཉམ་པའང་ཡིན་ཅེས་
 དངོས་འགའ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་འདོད་པ་ཅེས་པ་གཞན་དོན་
 འདོད་པ་ལ་བྱས་པའི་བཏགས་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། རྩ་ཚིག་འདིར་ཚོས་ཅན། གཞན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ནམ་ན། ཉེ་བར་ ཞོལ། ༡༡ན་འག། ཉེ་བར་

དོན་འདོད་པའི་མིང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགོ་
 པའི་ཚོས་གཞན་དོན་ལ་འདུན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན་བྱང་
 ལུ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་ས་འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་སློབ་ས་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བྱང་ལུ་
 སེམས་དཔའ་དགོ་པའི་ཚོས་མཐའ་དག་འབེལ་བར་འགྲུང་རོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་
 པའི་ཕྱིར་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཅེས་པ་
 བྱང་ལུ་འདོད་པ་ལ་བྱས་ནས་ཚོས་ཅན་བྱང་ལུ་འདོད་པའི་མིང་གིས་སེམས་
 བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྐབས་འདིའི་སློབ་ལམ་ནི་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་
 ལྟོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་དེའི་སྐར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ལུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སློབ་ལམ་དང་།
 མཚུངས་པར་ལྟན་པའི་སེམས་དེ་སྐྱེའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དམིགས་ལུལ་ལ་གསུམ་ལས། དེ་བས་མཚན་སྐར་བ་ནི། རོ་མོ་
 ལ་ཚོད་པའི་དེ་བར་མ་ཟངས་ཀྱང་གང་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་དངོས་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་
 ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ལུ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཚེད་དུ་བྱ་བ་དམིགས་ལུལ་གཞན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི། བྱང་ལུ་དང་
 གཞན་དོན་དེ་དང་དེ་ནི་ལུམ་གསུམ་གྱི་མདོ་བཞེན་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་བསྐྱུས་
 དང་རྒྱས་པའི་སློབ་ས་བརྗོད་དོ། །འགྲེལ་བ་ནི་རེ་རེ་ཁོ་ནར་མ་ཟངས་རྒྱལ་བའི་ལུམ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བལ། དེ་ ཞོལ། ༡༧བལ། དོན་ * དོན་

རྣམ་པ་གསུམ་ཅུ་ལས་ཀྱང་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཚུབ་བསྟན་ལ། རི་ལྟར་བསྟན་ན།
 ཉི་ཁྲིའི་མདོའི་མགོ་འཇུག་གི་ཚིག་སྣ་བསྟུས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་མི་དམིགས་པར་
 སྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་བྱང་ཚུབ་མདོར་བསྟན། སྐྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱིན་པ་སོ་དང་། ལེན་པ་སོ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་སྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱིས་
 བྱང་ཚུབ་རྒྱས་པར་བཤམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱལ་པ་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་ལྷ་པོ་
 ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་པས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་ཅིང་། སེར་སྣ་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྐྱིན་པ་
 ལ་སོགས་པ་ལ་དགོད་པར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་
 ཞེས་པས་གཞན་དོན་རྒྱས་པར་བཤམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་ཚིག་སྣ་དང་
 པའོ། །དེ་དག་གི་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་རྒྱན་གྱི་དག་གིས་མདོ་དེ་འདྲའི་
 དོན་དང་མི་འགལ་བར་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཅ་ཚིག་གིས་བྱང་ཚུབ་དང་གཞན་དོན་
 གྱི་མིང་ཅན་སྟོས་པའི་སྟོན་ས་མདོར་བསྟུས་པ་དང་རབ་དབྱེ་སྟོན་པའི་ཅ་ཚིག་གིས་
 པར་ཕྱིན་བཅུར་བྱེ་ཤིང་། གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་དཔེས་བསྟན་ནས་རྒྱས་པར་བཤམ་
 པའི་སྟོན་ས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་ན་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རང་བཟོར་བསྟན་པ་མིན་གྱི་
 མདོ་གཞན་དུ་བཤམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱི་མདོ་མི་

འགོད་པ་ཅི་ཞེ་ན། “གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྐབས་ཀྱི་དོན་སེམས་བསྐྱེད། ལྷོན་པ་
སྦྱར་ལེན་པ་ནི་ཡུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུང་མོད་ཀྱི་ཚིག་མངས་སུ་
དོགས་ནས་རྒྱས་བསྐྱེད་ཁུངས་ཉིད་དུ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་ས་མཚན་ལྟེན་དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས། རྩ་བ་ནི་དེ་ཡང་
ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཚོས་ཅན། ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དཀར་“སོ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ་གོ་སྟོན། །དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་འདོད་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་
འགོ་བ་ལ་ཕན་བདེ་བྱེད་འདོད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་ལ་སློབ་འདོད་ནམས་
གོགས་སུ་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འདུན་ལྡན་སོགས་གསུམ་དུ་བྲེ་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་
སྦྱིན་པ་ལ་སློབ་འདོད་སོགས་བཅུར་བྲེ་བའི་བྲེ་བྲག་གིས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་
ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡང་། སྦྱིན་པ་དམིགས་ཡུལ་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
སོགས་བཅུར་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས།
རྒྱུན་ཡེ་ཤེས། བརྟན་བྱ་བྱང་སྟོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྟོགས་སྦྱིང་རྗེ་ལྷག་མཚོང་
གཞན་དོན་བྱེད་ཚུལ་ཚོས་སྦྱོན་པ་ཡིན་པས་ཚོས་སྦྱོན་པའི་བདག་རྒྱུན་གཟུངས་
སློབས། རོ་བོ་ཚོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན། གཞན་དོན་མཚོག་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་ལམ་གྱི་
གཞན་དོན་མཚོག་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་རྟོགས་ནས་རིས་སུ་མ་ཆད་
པར་བྱེད་པའི་བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། མི་སློབ་པའི་གཞན་དོན་ཁྱེད་པར་བཞེས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡༣། གཙུག་ རོལ། ༡༧༡༣། གཙུག
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༡༣། བེ རོལ། ༡༧༡༣། བོ * བོ

སྤྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་དེ་
 རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་དོན་གཉེར་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་
 བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་དམིགས་ཡུལ་དུ་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་བྲལ། དེའི་
 ཕྱིར་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་སོགས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཞན་སུ་ལ་ཡང་ཡིད་བརྟན་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ངོ། །དེས་ན་སེམས་
 བསྐྱེད་ཀྱིས་འབགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་མེད་པར་ལན་
 མང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལེགས་པར་འགྲུང་དོ། །ཁ་ཅིག་འདི་དག་མི་ཟད་པ་
 བརྒྱ་ཅུ་དང་། སྦྱོར་བ་མི་འཐད་ཅེས་སྣེ་བ་ནི། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དཔེ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་འདི་ནི་འབགས་པ་སྣོ་གྲོ་མི་ཟད་པའི་མངོ་
 ལས་མི་ཟད་པ་ཉིད་འབྱུང་བ་དང་སྦྱར་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། “དེ་¹ ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ས་མཚམས་ནི། དེ་ལ་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་གསུམ་ནི་རྒྱང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རིམ་
 བཞིན་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ཚོགས་ལམ་གསུམ་གྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱུས་སོ། །དེའི་
 འོག་ཏུ་གཅིག་ནི་ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱིས་གཙོ་བོར་བསྐྱུས་
 སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་² ཉི་¹ རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ས་བརྒྱུས་བསྐྱུས་ཉེ་དང་པོ་
 མཐོང་ལམ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་
 ཏུ་ལྔ་ནི་བྱང་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་སོ། །བྱང་པར་ལམ་ཨ་རྩུས། ས་བཅུ་པ་ལ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༢༣༡ན། ༥ ཞོལ། ༡༥ན༡ན། དེ * དེ
² མ་ཕྱི། ༡༢༣༡ན། ༧ ཞོལ། ༡༥ན༡ན། ཉི * ཉི

བཞི་ཁ་ཅིག་གི་དོ་ ཞེས་པས་གཞན་ལུགས་རྫོགས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་དག་ནི་རྒྱལ་
སོ་ཆེན་¹ སོ་དེ་དང་འབྲ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱད་པོ་ཉིད་བྱང་ཚུལ་
སེམས་དབའི་ས་ལས་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་རོ།
ཞེས་པ་རང་ལུགས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
དུ་བཤད་པ་ནི་པལ་ཆེར་² སྤངས་³ པ་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱན་ལ་འགལ་
བ་འདུ་བར་འགྲུང་རོ། །ས་མཚམས་འདི་དག་ཀྱང་ལམ་དེ་དང་དེའི་གནས་སྐབས་ན།
དོན་གཉེར་དེ་དང་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་གཙོ་ཆེ། ཞེས་པ་ཡིན་གྱི།
སེམས་བསྐྱེད་དེ་དག་དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་སྟོན་པ་མིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི་གདམས་ངག་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་ཅི་
ཞིག་ཅེ་ན། བན་བདེའི་ཐབས་འདོམས་པའི་ངག་སྟེ། དེ་ལ་མདོན་མཐོ་དང་། དེས་
ལེགས་གྱི་ཐབས་འདོམས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་མ་ལ་ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་
གྱི་གདམས་ངག་གཉིས་ལས། སྤྱི་མའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་
གང་རུང་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་འདོམས་པའི་ངག་། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་
མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་སྤྱིར་འདོམས་པའི་རྗེས་བསྟན་དང་། དེ་ཐོབ་ཐེན་མི་ཉམས་ཤིང་
འཕེལ་བའི་འདོམས་པའི་གདམས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་གདམས་ངག་
ཉན་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་གྱི་གོང་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཚོགས་ལམ་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་པའི་
ཐབས་ཉན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཉན་པ་སོ་ཚོས་རྒྱན་གྱི་ཉིང་རེ་འཇིན་ཐོབ་པས་མ་ཁྲུབ་ལ། ཚོས་རྒྱན་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧བ། ༡༣། ཆན ཞོལ། ༡༥བ། ༥༣། ཆེན * ཆེན
² མ་ཕྱི། ༡༧བ། ༡༣། སྤངས ཞོལ། ༡༥བ། ༡༣། སྤངས * སྤངས

གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་ལྷན་ཚོས་པའི་ཚིག་
 དང་དོན་གོ་རིམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་བྱས་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་རབ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །འདི་ཡང་མ་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་
 སྲིད་དོ། །གདམས་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པ་ནི་སྟོན་པ་པོ་
 འཕགས་པ་དང་སོ་སྟེ། བརྗེད་བྱ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྗེ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟེ་བ་ཅི་
 རིགས་སུ་ཡོད་དོ། །ཚོས་ཤེས་ན་རེ། ཉམས་ལེན་སྐྱབ་པ་ཡང་གདམས་ངག་གོ། །
 ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ལས་ལ་ཡོད་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེ་ན། གདམས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་བཞི་ལ་
 སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་གདམས་ངག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མཚོན་བྱ་མིན་ན་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་དགོས་པ་སོགས་སུ་འགྲུང་ཞིང་། དེ་དག་ལ་གདམས་ངག་གི་
 མཚན་ཉིད་གང་ཡང་མ་ཚང་ངོ། །དེ་ལ་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་གདམས་
 ངག་སྟོན་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དོན་
 གཉེར་སྐྱེས་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་ལ་སྟོབ་པར་དམ་བཅས་
 ཤིང་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བྱང་རྒྱལ་དང་གཞན་དོན་གྱི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། དེ་
 ཡང་རང་དགར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོབ་ཚུལ་ཤེས་མི་བྱས་ཤིང་། གཞན་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་ལ་མཉན་ནས་ཤེར་པར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྟོགས་རེ་ཅོམ་མཉན་
 བཤེས་མི་བྱས་ཀྱི། ལམ་གྱི་ཆ་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་མཉན་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་
 པས་དེའི་ཕྱིར། ཡུལ་བརྒྱལ་གདམས་ངག་འདོམས་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༣༡ སེགས ཞོལ། ༡༦༧༡། སོགས * སོགས

མོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཤེས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཡུལ་འདི་
ཅམ་ཞིག་ལ་ཚུལ་འདི་ལྟར་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་མཉམ་པར་བྱ་དགོས་སོ་
ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དོ། །གདམས་ངག་སྟོན་པ་སོ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པས་ནི་མ་འབྲས་ལྟེ།
ཉན་ཐོས་གྱིས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྟོན་པ་ཡོད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྟ་
སློབ་ཀྱང་ཅི་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱི་ལོ་མཚམས་སྤྱད། སོ་སོའི་དོན་བཤད།
བྱངས་ངེས་གྱི་མཇུག་བསྟུ། རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི་སེམས་
བསྐྱེད་གྱི་ངོ་བོའི་ཞར་ལ་དབྱེ་བ་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་གདམས་ངག་འཆད་
དོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་སོ་སོ་གསལ་བ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ཏུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་གདམས་ངག་དོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱེད་
པ་དེའི་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོབ་ཐེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱིས་
མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་སྤྱིར་དང་། སེམས་ཉེར་གཉིས་སོ་དེས་ཡུལ་ཏུ་
འཕངས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་སོ་དག་འབྲས་པར་བྱ་བའི་སྤྱིར་
ཏུ་ཆོས་འདོམས་དགོས་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས། རྩ་བ་ནི། བསྐྱེད་དང་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུལ་
བརྩའི་བྱེ་བྲག་གིས་གདམས་ངག་ཀྱང་བརྩའོ། ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ་བརྩ་ལས།
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གདམས་པ་ནི་སྐྱབ་པ་ལ་གདོམས་པ་
དང་། ཞེས་པ་བཤད་གཞིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ཇི་སྐད་བཤད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པར་ཅན་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་

སློབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་^༡མི་འདའ་
བར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་ཅེས་བས་ཤེས་རབ་བྱུང་བར་
ཅན་དང་། ཆེད་ཏུ་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱན་མོང་མིན་པ་འཇུག་ཅེས་
བས་ཐབས་བྱུང་བར་ཅན་བསྟན་ལོ་། །

རབ་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ལོད་^༢བཞིན་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པའི་
གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སློན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བྱང་སེམས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
འདིར་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབྱེ་གཞི་ཚོས་ཅན་
"ཅམ་མོ། །དབྱེ་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སོ། །འབྱེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གནས་ཚུལ་དང་། སྤང་ཚུལ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེ་བའོ། །སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་
གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཅེས་པའི་སྐྱབ་བཤད་ནི། བདེན་གཉིས་ལས། གང་
ཞིག་གིས་སམ་གང་དག་ལ། ཡང་དག་སྐྱིབ་བྱེད་དེ་ཀུན་རྫོབ། ཅེས་པ་ལྟར་གནས་
ལུགས་ལ་སྐྱིབ་པའི་སློབ་ཀུན་རྫོབ་པ་ལ། རང་བཞིན་སྐྱིབ་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་
གསུངས་ནས། དེའི་ངོ་བོ་བདེན་པའི་སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཅེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་
ནི་ཐ་སྙད་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོག་པའི་དོན། ཁ་ཅིག་ཉེན་འབྲེལ་སྣ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཅུག། ཞོལ། ༡༡ནུག། ལ * ལས
༢ མ་ཕྱི། ༡༡ནུག། ལོ་ ཞོལ། ༡༡བཅུག། ལ
༣ མ་ཕྱི། ༡༡བཅུག། ཡོད་ ཞོལ། ༡༡བཅུག། ཡང
༤ མ་ཕྱི། ༡༡བཅུག། ཅམ་ ཞོལ། ༡༡བཅུག། ཅམ

ཚོགས་སུ་སྒྲུབ་བ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། འོན་ཏེ་ལྷོ་གདང་གཞི་ལྷོ་གམ་ཕྱེད་པའོ། །དབྱེ་བ་
 ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་དང་། ལོག་པའི་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་ཀྱི། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་རིམ་
 བཞིན་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་ཅེས་དུ་མི་བསྐྱུ་བ་དང་། སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་བསྐྱུ་བའི་
 ཚོས། དཔེར་ན་གསེར་བྱུ་མ་པར་སྒྲུབ་བ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་རྒྱུར་སྒྲུབ་བའི་སྒྲུབ་བ་ལྟ་
 བུའོ། །ཚོས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པས་ཚོས་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་
 གྲུབ་མི་དགོས་ཀྱི། བྱུ་མ་པའི་སྐྱོ་དོན་བཞིན་ལོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་སྐྱུ་བ་ཤད་ནི།
 བདེན་གཉིས་ལས། བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་རིག་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཀྱི། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱོད་པའི་རིག་ཤེས་ནི། མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
 ཞེས་བྱས་ནས། དེའི་དོན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མདོར་ན་རིག་
 ཤེས་ཀྱི་དོན་མི་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཅེས་བྱ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ཁ་ཅིག་
 རང་བཞིན་སྤོས་བྲལ་གང་ཞིག །ཡོངས་"དཔྱོད་"ཀྱི་ཤེས་"བརྗོད་"གཞལ་བྱ་ལས་
 འདས་པ། ཅེས་ཟེར་བ་ལ་ནི་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ། །

རང་ལུགས་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟེན་པའི་དོན།
 དབྱེ་བ་རྣམ་གངས་པ་དང་། རྣམ་གངས་མིན་པའི་དོན་གཉིས།

དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་རྟོགས་ལས་སུ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་
 རྗེས་དབག་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་སུ་གྱུ་བདེན་མེད་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་དགག་
 བྱ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྐྱོ་ནས་ངེས་དགོས་པས་དོན་དམ་པ་དང་མ་ཐུན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། དཔྱོད་ ཞོལ། ༡༡ནལ། གཙོད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། བརྗོད་ ཞོལ། ༡༡ནལ། བརྗོད * བརྗོད

སའི་ཕྱིར། རོན་དམ་པར་"བསྐྱད་པ་ཅམ་ཡིན་ལ། རོན་དམ་དངོས་ནི་མིན་པས་རྣམ་
གངས་སའི་རོན་དམ་ཞེས་བྱའོ། །

ཅའི་ཕྱིར་དངོས་མིན་ཞེ་ན། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ལྷ་གྲུ་ཡིན་པས་དངོས་སོ་ཡིན་
སའི་ཕྱིར་གྲུ་རྗེས་ཡིན་"ལོ"། །དེས་ན་རྣམས་གངས་མིན་སའི་རོན་དམ་དངོས་ནི།
ལྷ་གྲུའི་བདེན་མེད་ལྷ་གྲུ། དགག་བྱ་སྒྲོམ་སའི་མཐའ་མ་ལུས་སའི་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་
གྱི་མེད་དགག་དག་གོ། ལྷ་གྲུ་བདེན་མེད་ནི་མ་ཡིན་དགག་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་
ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མིན་
ལ། ཐ་སྐྱད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་བདག་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་
སའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་མདོ་ཅམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་སའི་དམིགས་ལུལ་བདེན་བཞི་ལ་གངམས་སའི་ལ། གངམས་ལུལ་བདེན་
བཞི་བཤད་སའི་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས། དང་སོ་ལ་བདེན་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་གངས་
ངེས་དང་གོ་ངེས་ངེས་སའོ། །དང་སོ་ལ་བཞི་ལས། ལྷ་གྲུ་བདེན་ལ་མཚན་གཞི་ནི།
ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་སྒྲོད་བཅུད་གཉིས་ཏེ། གྲུ་ལས་བཏུས་ལས། ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་
བདེན་སའི་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་གྲིས་གྲང་རིག་པར་
བྱའོ། ཞེས་སའི་ལྷ་རོ། །མཚན་ཉིད་ནི། མི་རྟག་"སོགས་མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྐྱོན་ས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཐག་བཅས། བཞི་སོ་གང་ཞེ་ན། རྒྱད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་འདྲིག་བའི་མི་
རྟག་སའི་དང་གཞོད་སའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ལྷ་གྲུ་བསྐྱེད་བཤད་དང་། རོན་གཞན་གྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། བསྐྱད་ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། རྗེད
༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ལོ་ ཞོལ། ༡༡ན་ལ། ལ
༣ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ཞོལ། ༡༡ན་ལ། མཚན་གཞིའི་ * སོགས་མཚན་བཞིའི

བདག་གིས་སྤོང་བ་དང་། རང་གི་རོ་ལོ་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་
 དག་ལས་གཉིས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། གཞན་གསུམ་སྤྱི་ལོ་མཚན་ཉིད་དེ།
 བདེན་པ་གཞན་དང་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མིན་པའི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་
 འདི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་
 པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་པོར་ཉེ། རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་
 དང་། གཙང་བ་དང་། བདེ་བར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྤྱད་བསྐྱེད་བ་དང་། བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པ་ལྷག་མ་གཉིས་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ཤེས་བྱར་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱད་བསྐྱེད་བདེན་པ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པ་གཞན་
 གསུམ་ལ་ཡང་སྤང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མའི་སྐོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་
 གུན་འབྱུང་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེས་བསམགས་པའི་ལས་གཉིས་
 སོ། །མཚན་ཉིད་ནི། རྒྱ་གུན་འབྱུང་རབ་སྐྱེ་རྒྱུ་གི་རྣམ་པར་དབྱུང་ནས་སྤང་བར་བྱ་
 བ། དེ་ཡང་སྤོང་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་སྤྱད་བསྐྱེད་རྣམས་རིགས་
 གུན་སྐྱེ་བས་གུན་འབྱུང་སྤྱད་བསྐྱེད་བདག་ཏུ་བསྐྱེད་པས་རབ་སྐྱེ་བརྒྱུད་མར་སྐྱེས་
 པས་རྒྱུན་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གུན་འབྱུང་སྤང་བྱར་བསྟན་ཞེ་ན། གུན་འབྱུང་མ་སྤངས་ན་
 སྤྱད་བསྐྱེད་ཡང་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་འགོག་བདེན་ལ། མཚན་གཞི་ནི། དགག་གཞི་སེམས་ཀྱི་ཚོད་ཉིད་
 ལ། འགོག་བྱེད་ལས་བདེན་གྱི་དགག་བྱ། ལས་རང་གི་སྤང་བྱའི་ས་བོན་བཀག་པའི་
 བྲལ་བ་དག་གོ། །འདི་དང་ཚོས་ཉིད་གཉིས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་མིན་ཉེ། འདི་གཉིས་
 དགག་བྱ་གང་བཀག་པའི་སྐོ་རྣམས་འཛོག་པའི་དགག་གཞི་དགག་བྱ། འགོག་བྱེད།

འགོག་ཚུལ་རྣམས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སྲིད་རྟོ། །མཚན་ཉིད་ནི། འགོག་པ། ཞི་
 བ། གྲུ་ལོ་མ་པ། དེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པར་དབྱེད་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་བྲལ་བ། དེ་ཡང་
 ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་འགོག་པ། སྤྱུག་བསྐྱལ་སྤངས་པས་ཞི་བ། འདི་ལས་འདོད་
 བྱ་མཚོག་མེད་པས་གྲུ་ལོ་མ། རོབ་པ་སྤྲར་མི་ལྡོག་པའི་རྟག་པའི་གནས་ཡིན་པས་
 དེས་འབྱུང་རོ། །དེ་ཡང་མན་ཡོན་འདི་དག་གི་སློན་པ་རོབ་བྱ་དོན་དམ་པར་མ་ཤེས་
 བ་ལས་ལ་ཡང་སློབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སློན་དུ་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །བཞི་པ་ལས་
 བདེན་ལ། མཚན་གཞི་ནི། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཏེ། འཁོར་དང་བཅས་ནས་ལས་
 ལྷའོ། །མི་སློབ་ལས་ལས་བདེན་མིན་ན། འགོག་བདེན་ཡང་ནི་མིན་པས་ཚོས་དགོན་
 མཚོག་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། “ཚོགས་^༡་སློར་ལས་བདེན་ཡིན་ན་སོ་སྟེ་ལ་འགོག་
 བདེན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ལས་རིགས་པ། བསྐྱབ་པ། དེས་འབྱིན་གྱི་
 རྒྱུ་ལོན་པས་ལས་རང་གི་སྤང་བྱ་ས་ལོན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ། སེམས་
 ལྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ་འདིས་རྟག་པའི་གནས་སུ་གདོན་མི་བ་བར་
 ལྱིན་བར་བྱེད་པས་དེས་འབྱིན་ནོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་^༢་བའང་འདི་སློམ་པ་ལ་
 རག་ལས་པས་བསྐོམ་བྱར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་གངས་དང་གོ་རིམ་དེས་པ་ནི། ཅིའི་སྲིད་བཞིར་དེས་“ཞེ་^༣་ན། ཐར་པ་
 དོན་གཉེར་སྒྲུང་དོར་ལ་འཇུག་པའི་གཞི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་གཉིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤ན་ལ། ཚོགས་ ཞོལ། ༡༧བ་ན། ཚོགས་ * ཚོགས་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༤ན་ལ། བྱེད་ ཞོལ། ༡༧བ་ན། བྱེད་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༤ན་ལ། ཞེ་ ཞོལ། ༡༧བ་ན། ཞེ་

གྲུང་བའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་"ནི་ཀུན་འབྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་དོན་
དམ་པར་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་
པར་བྱང་བའི་ཚོས་ཅན་མིན་ཏེ། ལྷོང་བ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྒྱུར་གྲུང་
བ་དག་རང་བཞིན་ཐ་མི་དད་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་སྟོན་པས་སོ། །ངག་དོན་ནི།
གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉམས་ལྡོ་
མས་འགྲེལ། །

གསུམ་བ་འགོག་པ་ལ་འདོམས་པ་ནི། འདོམས། གང་ལ་ན། འགོག་པ་ལོ། །རི་
ལྟར་ན། ཐ་སྐྱད་དུ་སྐོར་བྱུང་བའི་བྲལ་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་འགོག་བདེན་ཡིན་ཀྱང་དོན་དམ་
པར་དེ་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་པ་ནས་མ་རིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། མ་རིག་པ་འགག་པ་
ཡང་མེད་ཉོགས་པ་སྤུན་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད། སྤངས་པ་སྤུན་ཚོགས་བྱང་
ཚུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་མེད། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་པ་
དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་། འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པས་སོ། །"ངག་དོན་" ཅི། ལྷ་རིའི་བྱ་སྟོང་བ་ཉིད་མི་སྐྱེ་མི་
འགག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚོག་ཚོས་ཅན་སོགས་སོ། །བཞི་བ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་
ནི། གང་ལ་ན། ལམ་ལོ། །རི་ལྟར་ན་ལམ་དང་། རིགས་སྐྱབ་དང་། དེས་འབྲེན་ལ་
འདོམས་པ་གསུམ་གྱི།

དང་པོ་ནི། བསྐྱོམ་བྱ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་
བདག་ཉིད་པན་ཚུན་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་དུ་ལྡན་པར་བདེན་པ་དང་། མི་ལྡན་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧། བ་སྤུན་ ཞོལ། ༡༠ན། བེ་ཀུན * བེ་ཀུན
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧། དག་དེན་ ཞོལ། ༡༠བ། དག་དོན * དག་དོན

བདེན་པ་མིན་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་ནང་ཡུལ་
ཅན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྱི་ཡུལ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
དང་པོ་ལྟོན་པའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཏུ་ལྡན་པར་བདེན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་བདེན་པ་མེད་
པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལམ་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་རྣམས་མཁྱེན་དག་པར་
“ལྟོན་པའི་མཐའ་ལྡན་ཏུ་བྱེད་པའི་མཐའ་ལྡན་པར་བདེན་པ་དང་མི་ལྡན་པར་
བདེན་པ་མིན་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་པའོ། །གཞན་དག་དོན་དམ་པར་
པར་ལྟོན་ལྡན་པ་ཡང་མིན། མི་ལྡན་པ་ཡང་མིན་ཞེས་སྐྱབ་པོ་དངོས་འགའ་ལོ། །དག་
དོན་ནི། བདག་ཉིད་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ལ་བཙུན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚུལ་ཅན། ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་པ་དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་
གཉིས་ལས་མི་འདྲའ་བར་ལམ་བདེན་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་
དག་ཡིན་པའི་བྱིས།

གསུམ་པ་རྟོན་དཀོན་མཚོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དོན་ལ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་མོང་མིན་པའི་སྐབས་དོས་གཟུང་། ཐེག་པ་གྱུན་མོང་གི་སྐབས་
གསུམ་གསུངས་པའི་དགོས་པ་བཤད། དེ་དག་ལས་ཚུལ་དང་དགོ་འདུན་མཐར་
སྐྱབ་པོ་སྐབས་མིན་པར་བསྟན། དཀོན་མཚོག་གི་སྐྱ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
སངས་རྒྱས་དཀོན་མཚོག་གི་མཚན་ཉིད། དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན། དེ་ཡང་རང་དོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅན། ལྟོན་ ཞེས། ༡༠བཤན། ལྟོན་ * ལྟོན
༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅན། ལྟོན་ ཞེས། ༡༠བཤན། ལྟོན་ * ལྟོན
༣ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཅན། ལྟོན་ ཞེས། ༡༠བཤན། ལྟོན་ * ལྟོན

མཁམ་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ། གཞན་དོན་མཁམ་ཕྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ།
 རྒྱུད་ལྷན་མ་ལས། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྱུབ། །གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་རྟོགས་
 མིན་པ། །མཁམ་དང་བཅེ་དང་བྱས་པར་ལྷན། །དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་
 དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྣམ་བུང་བདེན་པ། དེ་ལ་ཡང་འགོག་བདེན་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ལམ་
 བདེན་གྱི་གསུམ་སྟེ། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་
 པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་
 ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཅེས་གསུངས་པའི་དང་པོ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཐེག་
 ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་སྟེ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་
 པ་དག་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པ། དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཁམ་པའི་ནི། སེམས་ཀྱི་
 ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་སྐྱོས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་བཀག་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་
 པའི་སྣང་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །ཇི་སྟེད་པ་མཁམ་པའི་དོན་ལ། རྒྱུད་ལྷན་པ། ཤེས་བྱ་
 མཁམ་གྱུག་རྟོགས་པའི་ལྷོས། །ཐམས་ཅད་མཁམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། །མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་དོན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་
 ལྟར་ཇི་ལྟར་མཁམ་པར་ཐལ་བས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་མ་འདྲེས་
 པར་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་མི་བྱ་

སྟེ་དེ་ལྟ་ན་ཀུན་མཁའ་དུ་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་
དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོན་ས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཚོས་ཉིད་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། ལྷང་སྟོང་ཚོགས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
དོན་མངོན་སུམ་དུ་གྲུར་པ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི་གཞན་དག་གོང་དུ་བྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་སྐྱབས་གསུམ་
དུ་བྱེ་ནས། དེ་ལྟར་བྱེ་བ་དེའི་དགོས་པ་སྟོན་པ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསྐྱབ་དོན་
ཀྱི། ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབང་བྱས་
ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཅེས་གསུངས་པར་སྐྱབ་དག་བབ་
ཅོལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྐུན་མོང་མིན་པའི་དགོན་མཚོག་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས། ཐེག་
ཆེན་ཀྱི་འགོག་ལམ་ཁོ་ན་ཚོས་དགོན་ཚོག་དང་། བྲང་སེམས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དགེ་
འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་བཞག་པའི་རྣམ་བཞག་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཚུང་བྲང་གྲང་མེད་ཅིང་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་གོང་དུ་དེ་
ལྟར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས། ཐེག་དམན་ཀྱི་བྲང་འདས་
རྣམས་ཀྱང་ཚོས་དགོན་མཚོག་དང་། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དགེ་འདུན་
དགོན་མཚོག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མོས་
ཤིང་། སོ་སོར་བྱེད་བྱེད་པར་འདོད་པས་གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་གའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་སྐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་སྐུན་མོང་མིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་དྲ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༧༡ན། དག རོལ། ༡༡བཤན། ཞག * བཞག

སྤྱི་འབྲེལ་པར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།
ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤང་བྱིར་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱིར། །མེད་བྱིར་འཛིགས་དང་
བཅས་པའི་བྱིར། །ཚོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏུག་གི་སྐྱབས་
མཚོག་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་བརྟན་ལ། དེ་ཡང་གཞན་དག་སྤང་བརྟན་
པའི་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དེ་དག་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་
སྐྱོར་བ་བབ་ཚེ་ཉེ། སྤང་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འགོག་ལམ་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་
ཁོ་ན་ཚོས་དང་དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་སྐྱས་ལ། འདིར་ནི་ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་
དང་། དམན་པའི་འགོག་བདེན་ཡང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་
རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྤྱན་མོང་གི་སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དགོས་པ་
བརྟན་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་དམན་དང་
བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དགོ་འདུན་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་འགོག་ལམ་
ཡང་ཚོས་དགོན་མཚོག་ཏུ་བཤམ་ཡང་། དེ་དག་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་མིན་ཏེ།
ཚོས་ལ་ལྷུང་རྟོགས་གཉིས་ལས་ལྷུང་ནི་གཟིངས་དང་འབྲ་བར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་
པ་ན་རང་གི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་སྤང་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཚོས་
ལ་སྐྱོབ་པའི་ལམ་བདེན་ནི། དེ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་ཡིད་བརྟན་བཅས་ན་སྐྱབས་ད་
དུང་དེ་ལས་བོང་དུ་བྱུང་བར་གཞན་ཚོལ་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་དག་དེ་ནི་
འདུས་བྱས་ཡིན་ལ། འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པས་མཐར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦ན་མན། དག ཞེལ། ༡༡ན་པ། བཞག * བཞག

ལྷག་གི་སྐྱབས་སུ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབས་པ་ལ་ནི། གཟུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱང་
 མཐར་ལྷག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྐྱོབ་པའི་འགོ་ག་བདེན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལྱང་འདས་མཐར་ལྷག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པས་དངོས་སུ་བརྟན་ཏེ།
 དེ་ཚོས་ཅན། མཐར་ལྷག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་
 ལས་ལྲོལ་དགོས་པ་ལ་སྐྱོད་ཉོན་མོངས་པ་དང། ལྷག་བསྐྱེལ་ཅམ་མེད་པས་ལྱང་
 པར་དུ་བྱས་པས་འགོ་ག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིས་“མཚོན་ཉན་སྐྱོབ་ལམ་གྱི་འགོ་ག་
 པ་ཐམས་ཅད་དེར་རྟོགས་ལུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲེལ་པར་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྐྱབས་
 བསྐྱེལ་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བྱེ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 གཉིས་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྐྱབས་པ་ནི་རང་མཚང་སྟོན་
 པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ལྷག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་ཅིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྱང་འདས་མེད་
 པར་འདོད་པའི་སྡེ་གཉིས་ད”དེ^༡ གང་ན་ཡོད་སྟོན་ཅིག །བྱེ་བྲག་སྐྱབས་པ་ནི་རྟག་རྒྱས་
 ལྷ་ཡང་འདོད་དོ། །དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རོ་བོ་ཉིད་“སྐྱ་ཡང་^༢ མཐར་
 ལྷག་གི་སྐྱབས་མིན་པར་“ཐལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་རང་གི་དམ་བཅའ་ལ་སྐྱབས་བྱེད་
 གཞན་ལྱང་འགོད་པ་ལས་རོ་མཚར་བ་མེད་དོ། །འཕམགས་པ་སྐྱོབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་
 མཐར་ལྷག་གི་སྐྱབས་མིན་ཏེ། རང་ཉིད་ད་དུང་སྐྱབས་པའི་འདེག་པ་དང་བཅས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་མཐར་ལྷག་གི་སྐྱབས་སུ་འཐད་དོ། །བཞི་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥བཅུ། མཚོན་ ཞེས། ༡༡བཅུ། མཚོན་ * མཚོན་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥བཅུ། དེ ཞེས། ༡༡བཅུ། ད
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥བཅུ། ཡང ཞེས། ༡༡བཅུ། ཀྱང * སྐྱ་ཡང
 ༤ མ་ཕྱི། ༡༥བཅུ། ཐལ ཞེས། ༡༡བཅུ། ཐལ * ཐལ་ལོ།

མི། འགྲུང་བ་དགོན་མིར་བྱི་མེད་མིར། །མཐུ་ཐུན་མིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱལ་
གྲུང་མིར་དང་མཚོག་ཉིད་མིར། །འགྲུང་བ་མེད་མིར་དགོན་མཚོག་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཚོག་
ལ་གདམས་པ་མི། སངས་རྒྱས་ལ་འདོམས། རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་དབྱིངས་དང་
ཡེ་ཤེས་སུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་དབྱིངས་བྱང་ཚུབ་དག། རྟོང་པ་
ཉིད་དུ་མཚོན་ཉིད་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དོན་དམ་པར་སངས་རྒྱས་དང་རྣམ་
མཁུན་མཚོན་མཚོན་དུ་མི་སྦྱོར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཚོས་ཀྱི་མཚོན་ཉིད།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར། དེ་
ལ་གསུགས་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་དོན་དམ་
པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་དང་དམིགས་པར་བྱེད་པ་
བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པ་མཐར་སྐྱབས་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བར་ལུང་འབོགས་པའོ། །

དག་དོན་ནི། གསུགས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་མི་
བྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
དག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉེས་ལས་མི་འདའ་བར་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་འཛིན་ཚུལ་
ཚུལ་བཞེན་འདོམས་པའི་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉེས་པ་ནི། ཚོས་ལ་འདོམས། རི་
ལྟར་ན་ཐ་སྙད་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་བྱང་ཚོས་
ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་གཞི་དང་གཉེན་སོ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པ་

མཁའ་ལྷན་གྱི་ལྷན་པོ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྲང་གི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་
མེད་དོ་ཞེས་ལྷང་འབོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཞན་དག་གིས་འཆད་མ་ཤེས་
སོ། །ངག་དོན་ནི། ལྷང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ། གཟུགས་དངོས་པོ་ཡོད་
ཅེས་བྱ་བར་མི་སྦྱོར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཉགས་ཚོས་རིགས་
བརྒྱུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགོ་འདུན་ལ་འདོམས། རི་ལྟར་ན། ཐ་སྐྱེད་དུ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་སློབ་པ་རྣམས་གྲོགས་དགོ་འདུན་ཡིན་པར་ཤེས་
པར་བྱས་ནས་དོན་དམ་པར་དེ་དག་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་
ལྷང་འབོགས་པས་སོ། །དགོ་འདུན་ལ་དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ན་ཅ་བའི་དབྱེ་བ་འབྲས་བུ་ལ་
གནས་པ་གསུམ་དང་ལྷགས་པ་བཞིའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྐྱེས་སུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོ་རང་
སངས་རྒྱལ་དང་ལྟན་ཅིག་བརྒྱུད་པོ་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་གྲངས་ཉི་ལྷུང་འཆད་པའོ། །དགྲ་བཙུན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་
ནམ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་དགྲ་བཙུན་པ་སངས་རྒྱལ་དཀོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་
གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་འདུན་དུ་མ་གཏོགས་པའོ། །ངག་དོན་ནི། ཕྱིར་མི་སློབ་
པའི་བྱང་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་
ཚོས་ཅན། ཉགས་ཚོས་འབྲེལ། །

བཞི་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པའི་བཙོན་འགྲུས་ལ་
གདམས་པ་ནི། བཙོན་འགྲུས་བཙུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་
ཏན་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་པལ་པ་ལ་ཆགས་པའི་བསོད་ནམས་ཉིད་

གྱིས་ལ་ལ་བྱ་བ་ངན་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་མ་ཞེན་
པའི་བཙུན་འགྲུས་ལ་ཆགས་ཡུལ་ལྟས་ལ་སོགས་བ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མངོར་
བསྟན་པའི་སློན་ལ་འདོམས་པའོ། །

ལྷ་པ་སྦྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ངལ་བ་མེད་པ་ལ་གདམས་པ་ནི།
ལམ་ལ་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང། འདོད་པའི་དོན་བྱང་རྒྱབ་
མ་གྲུབ་ན་“དངང་”པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་
པོར་ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་བར་ལ་བདེན་པར་རྫོམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་སློན་ལ་
འདོམས་པའི་དག་གོ། རྒྱག་པ་ཞུས་པའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པའི་བཙུན་
འགྲུས་ལ་གདམས་པ་ནི། རྫོགས་བཅུན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ།
དོན་རེ་རེའི་སྤྱིར་ལམ་གྱི་ལྷང་ལོད་པར་བྱ་དགོས་ན། དེ་འབྲ་ག་ལ་རུས་སྟམ་དུ་
སེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེའི་གཉེན་པོར་ལམ་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བ་ལ་ཚོས་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱིས་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་སློན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་
པའོ། །བདུན་པ་སྟུན་ལྷ་ལ་གདམས་པ་ན་མིང་དོན་གངས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
ན། ཞའི་སྟུན་ནི། དངོས་པོ་ཚད་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟོང་གསུམ་རྩེ་ཚད་ཀྱི་གཟུགས་
ལྷ་རགས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟའི་སྟུན་ནི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མའི་སེམས་ཅན་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྦྱི་
བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། ཞེས་རབ་ཀྱི་སྟུན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་རྣམ་པར་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡བལ་ན། དངང ཞོལ། ༡༤ན། དལ

མི་རྟོག་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་ནི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་རྣོ་
རྒྱལ་སོགས་རྟོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱུན་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་
ལྟར་མཚའ་ཉིད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་སྐྱུན་ལྡན་དེ་
བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ལ་སྐྱབ་པོ་ཞེས་སློབ་པ་ནི་སྐྱུན་ལྡན་ལ་འདོམས་
པའོ། །

ས་མཚམས་ནི། མ་མཐའ་ཤེས་སྐྱུན་ཚོགས་ལམ། ལྷའི་སྐྱུན་སྦྱོར་ལམ། ཤེས་
རབ་ཀྱི་སྐྱུན་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུན་དེའི་རྗེས་ཐོབ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྐྱུན་རྗེས་མཐུན་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཐ་མ་འདི་དངོས་སངས་རྒྱས་ས་
ནའོ། །ངག་དོན་ནི་བྱང་ཆེན་ཤེས་མིག་གང་གིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཆོག་ཚོས་
ཅན། སྐྱུན་ལྡན་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་
བར་སྐྱུན་ལྡན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་པའི་བྱིད།

བརྒྱད་པ་མངོན་ཤེས་དུག་ལ་གདམས་པ་ནི། རྩ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་
པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་པར་
ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྐྱ་རྒྱུད་དུ་དང་ཅིག་ཤོས་
བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྡོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་
མངོན་པར་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་རང་དང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་སྤྲུལ་དུ་མ་

རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། བསམ་གཏན་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྣའི་མིག་གི་མངོན་པར་ཤེས་པ་བརྟེན་ཉེན་གྱི་ཁམས་དུ་མའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་གྱི་མཐུས་མཐོང་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལེ་ཤེས་རྣམས་སོ། ཞེས་ཀུན་རྫོང་ཉེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། རོན་དམ་པར་གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་ལ་འདོམས་པའོ། །ས་མཚམས་ནི། དང་པོ་ལྷ། ཕྱི་རོལ་བ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ལའང་ཡོད་ཅིང་།

དུག་པ་དག་བཅོམ་གསུམ་ལའོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱིན་ལ་སྐྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་མངོན་པར་ཤེས་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་འཛོལ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟགས་འགྲེ། དགུ་བ་སྤང་བུ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་བདེན་པ་བཞེས་བསྐྱུས་པ་སྤྲད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དག །རྣལ་འབྱོར་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྐྱུ་མ་མཁན་བཞེན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ལྷས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དགོས་སོ།

ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འདོམས་པའོ། །དག་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་པ་ལ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བར་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་

བོད་མཐོང་ལམ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཚུལ་བཞིན་འདོམས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཟུ་བ་
 སྤང་བྱ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གདམས་པ་ཞི། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་ལམ་དང་
 འདུས་མ་བྱས་འགོག་པ་དག་བདེན་མེད་དུ་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་
 བན་ཚུན་རིགས་ཐ་དད་དུ་གདམས་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ་སྐོམ་ལམ་གྱིས་ཀྱང་
 མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་དངོས་པོ་ལས་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་ལ་
 དམིགས་པ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཚོས་ཉིད་ཅམ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པ་དག་རྟོགས་པ་རིགས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་མེད་པས་མཐོང་ལམ་
 གྱིས་དམིགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ལས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྐོམ་པའི་ལམ་ཐག་མེད་མཚན་ཉིད་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་
 བྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་རྟེན་
 ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྐོམ་སྤང་
 གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྐོམ་པར་བྱེད་"དོ་ཞེས་སྟོན་པ་སྐོམ་པའི་ལམ་ལ་
 འདོམས་པའོ། །ངག་དོན་ནི། རབ་"འབྱོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་མེད་པར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་ཚིག་ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟོགས་འགྲོ།

གསུམ་པ་གངས་ངེས་འཇུག་བསྟུ་བ་ནི། གདམས་ངག་ནི་བཟུར་གངས་ངེས་
 སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འདི་ཅམ་ཁོ་ནས་དོན་ཐམས་ཅད་སྤུན་སུམ་ཚོགས་པར་
 འབྱུར་བས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་
 དེས་འཕངས་པའི་ཚོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟུབ་པའི་སྐོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་

1 མཐུ་ 113 རྟོགས་པོ་ 114 རྟོགས་པོ་ * རྟོགས་
 2 མཐུ་ 113 རྟོགས་པོ་ 114 རྟོགས་པོ་ * རྟོགས་

བ་གང་ཡིན་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་པ་འཕགས་པའི་
 བདེན་པ་བཞི་དང་། ཐུན་མོང་མེན་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་གསུམ་
 དང་། ལམ་བུ་དང་པར་དུ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིན་པ་མ་ཆགས་པ་དང་། ལམ་བོར་ནས་མི་སྣོག་
 བ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་མི་འགྲོ་
 བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་ལམ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་། ལམ་སྐྱབས་པ་ལ་གཞན་གྱི་རིན་མི་
 འདྲོག་པར་འགྲོ་བའི་ཉིད་གྱི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་སྐྱུན་ལྡན་དང་། གཞན་དོན་བྱེད་པས་
 ཚོགས་བསགས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་གང་
 ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པ་མཛོན་པ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་དེ་དག་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་འདོམས་
 ཚུལ་གདམས་དག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའོ། །བཞི་པ་རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དོན་ནི། འདིར་སྐྱབས་སུ་བབ་པའི་བརྗོད་བྱ་ནི། བོད་
 དག་གིས་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན་ཞེས་ཐ་སྣང་བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཞུགས་
 འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཚོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་
 འདུན་དུ་ཐ་སྣང་བྱས་པ་ཉན་ཐོས་གྱི་ཞུགས་འབྲས་གྱི་ཞུགས་འབྲས་དག་ཀྱང་བཤད་
 པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཀྱང་འདིར་ནི་མངས་པས་འདྲིགས་ཏེ་མ་གྲིས་ལ། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་ཞུགས་འབྲས་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། དངོས་བརྟགས་བཤད་པ། བྱངས་དང་
 མཚན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པ། ས་མཚམས་^༡ སོ། །

དང་པོ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་སྐྱབས་འདིར། དགེ་འདུན་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། མེད་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། མེད་ * མོད
^༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། མཚམས་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། མཚམས་ * མཚམས

དགོན་མཚོག་ལ་འདོམས་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྟོས་
 པའི་བྱང་སེམས་མང་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྙད་གྱིས་ཉི་ཤུར་བསྐྱུས་ཏེ་
 བསྟན་ཅིང་དེ་དག་ཡུང་གཞན་དག་ན་རེ་བཏགས་པ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་།
 འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་སྤང་རྟོགས་འགའ་ཞིག་ཆ་འབྲ་བ་ཅམ་དང་། དགོས་པ་ཐེག་
 ཆེན་གྱི་གང་ཟག་མ་རེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་བྱང་སེམས་འབགས་པ་ལ་དགོ་
 འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སུ་ཞུགས་པའི་སློབ་མཉམ་ཐེག་དུ་བྱང་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཅམ་གྱིས་བྱང་སེམས་
 དགོ་འདུན་དགོན་མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་དགོ་འདུན་
 དགོན་མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ནམ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་དགོན་
 མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཇུག་པ་ཡིན། དང་པོ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་འདྲི་
 རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལན་དུ་འཇུག་པ་ལ། ལམ་དེ་ཡང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་དུ་ཡིད་
 ཆེས་སྐྱེ་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་འདོད་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་སོགས་གང་ཡང་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་ཐེག་
 ཆེན་ལམ་ཞུགས་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྟར་ཡང་མི་འཐད་“དེ” ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ལ། བྱང་སེམས་མཐོང་
 ལམ་པ་དང་། བསྟོམ་ལམ་པ་སོགས་ལ་ཐ་སྙད་བཏགས་ན་ཐེག་དམན་གྱི་དགོ་འདུན་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཅའ། ༥ ཞོལ། ༡༧ན། ༡༧ དེ * དེ

དགོན་མཚོག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་དང། གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་
 རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་སྲིར་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་མིང་འདོགས་དགོས་ན། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཐོབ་འདོད་
 བསྐྱེད་པའི་སྲིར་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་ཀྱི་མིང་
 འདོགས་བར་ཐལ་བའི་སྲིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་རྒྱན་ལྷགས་སོགས་དངོས་
 ཡིན་པའི་གཞོན་བྱེད་དང། དངོས་མིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གང་དུ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ཉིད་དངོས་ཡིན་མིན་ཚོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིར། གཞན་དུ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྐྱ་མི་
 ཏྲག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་དུ་ལྷགས་པ་ནས་
 རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་དུ་
 སྐྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
 བར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ལ་ལྷགས་འབྲས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །དེས་ན་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་
 "དགོས་"པ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིར། བཏགས་པ་བར་མི་འཐད་དོ། །ཁ་ཅིག་བྱང་སེམས་
 ཡིན་ན། རྒྱན་ལྷགས་ལྷགས་པར་འགལ་བར་ཁས་སྦངས་ནས་དེ་མ་ཐག་འབྲེལ་བའི་
 ཚིག་དོན་འཆད་པ་ན། འདི་ལྟར་སྐྱ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྷ་གནས་པ་རྒྱན་ལྷགས་འབྲས་
 གནས་ཀྱི་སྤང་རྫོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཅོམ་པས་ན། འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ལྷགས་པ་སྟེ། དེ་
 ལ་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་དང། དབང་རྫོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་གཉིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན་༡ན། དགེས་ ཞོལ། ༡༧ན་༧ན། དགོས * དགོས

སོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱུན་ལྷགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྐྱོར་གི་ཚུལ་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་ཅེས་སྐྱེས་ནས། འགྲེལ་བའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ན། མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དུག་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་ལྷགས་སུ་གདགས་སུ་རུང་སྟེ། ཀྱུ་སྐྱོར་གསུམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དགོ་སྐྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ཕྱིར་བཅོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱུན་ལྷགས་སུ་ཐལ་ལོ། །མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །མཐར་གྱིས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་” ལྷགས་”པའི་མཚན་ཉིད། མཐོང་ལམ་གྱི་སྤར་འདོད་པའི་བསྐྱོམ་སྤངས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རུང་ཟད་མ་སྤངས་པའམ། ལུ་པའི་བར་ཅི་རིགས་པར་སྤངས་ཀྱང་རུང་། དུག་པ་མ་སྤངས་ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་བར་སྐྱོར་ལམ་སྐྱད་གཅིག་པ་ནས་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་གནས་པའོ། ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བྱང་སེམས་ཡིན་ན་རྒྱུན་ལྷགས་ལྷགས་པར་འགལ་ལོ། ཞེས་སྐྱེས་ནས་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ན། ལྐབས་གཉིས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱེས་པ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དུག་གི་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཤིང་།”སྤར་འདོད་པའི་སྐྱོམ་སྤངས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། ཞེས་སྐྱེ་བའང་བྱང་སེམས་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་དེ་”ཚང་འཁོར་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། འདིར་བྱང་སེམས་ལ་ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ལྟ། ཞགས ཞོལ། ༡༢ན་ལྟ། ལྷགས * ལྷགས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠བ་༡ན། སྤར ཞོལ། ༡༡ན་ལྟ། སྤར
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༠བ་༡ན། ཚང ཞོལ། ༡༡ན་ལྟ། ཚང

མཚན་པ་མི། དངོས་ཀྱི་དབང་དུ་མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། བཏགས་པ་བའི་ཚུལ་ལ་རི་སྐྱད་
བཤའ་བའི་གཞོན་པ་འབབ་བའི་སྲིར་དང། བཏགས་པ་བར་བཞེད་ན་འདོགས་པའི་
ཚོས་གསུམ་སོགས་འཆད་རིགས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་གང་དུ་ཡང་མ་བཤའ་
པའི་སྲིར་དང།

འགྲེལ་ཆེན་ལས། སྲིར་མི་ལྡོག་པ་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བ་ནས་བརྩམས་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་གང་
ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་གྱིས་འིན་དུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
སྲིར་རོ། ཞེས་སོགས་གྱིས་སྲིར་མི་ལྡོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལེས་བྱེད་དུ་བྱངས་ནས་
བྱང་སེམས་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཡོད་པར་ལེགས་པར་བསྐྱབ་པའི་སྲིར་དང། མིན་
ཅེར་འགོ་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོམ་པ་“ཅམ”ལ་བཤའ་པ་ཡང། བྱང་
སེམས་ལ་མིན་ཅེར་འགོ་མཚན་ཉིད་པ་འདོག་བཞེད་ཅིང། བྱང་སེམས་མིན་ཅེར་
སྐྱེ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མཚན་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་སྲིར་རོ། སྲིར་མི་ལྡོག་འཁོར་ལོའི་མདོའི་དགོངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ལ་
ཞུགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་སྲུང་བཏགས་པའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྐྱས་
པའང་མི་འཐད་དེ། ཅི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་བྱང་སེམས་ལ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྲུང་བཏགས་
པ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། སྲིར་མི་ལྡོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་རང་ཉིད་དུ་དེ་ལྟར་བཏགས་
པའི་དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ཡིན་ནམ། དུམ་གྱི་མདོ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་
དགོངས་གཞི་འཆད་པ་ཡིན་ནམ། གང་འདོད་བྱང། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་དམན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཅན། ཅམ ཞོལ། ༡༡ནཅན། ཅམ * ཅམ

གྱི་མདོ་ལས། དེ་ལྟར་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱིད་རང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་དེའི་སྐྱེད་གཞིའི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ།
 བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གང་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱུན་དུ་ལྷགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་
 དང་། ཞེས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་བསྟན་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་ལྷག་
 པས། དེའི་ལན་གསུངས་པ་གང་ཞེས། །མདོ་དེར་དེའི་གོང་དུ་ལྷགས་འབྲས་ཀྱི་ཐ་
 ལྷན་བྱང་སེམས་ལ་བཏགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱིར་
 མི་ལྷོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས། དག་བཙུན་པར་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གསུངས་
 པ་གང་ཞེས། །ཡུམ་ཀྱི་མདོ་སོགས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་དག་བཙུན་པ་གསུངས་པ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དག་བཙུན་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
 སོགས་འཆད་པར་ཁས་ལེན་ན། སངས་རྒྱས་དག་བཙུན་པར་བཏགས་པ་བར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕྱིར་མི་ལྷོག་འཁོར་ལོའི་མདོ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་སྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལས། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེད་འདས་ཀྱི་
 རྒྱུན་ལ་ལྷགས་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་མེད་པར་བསྟན་ནས། བྱང་སེམས་ལ་དེ་
 དག་ཡོད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། མདོ་འདིའི་འཆད་ཚུལ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་
 རྒྱས་པར་འཆད་པར་འདོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་རྒྱུན་ལྷགས་སོགས་དངོས་མེད་པའང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་འཕགས་པ་དངོས་མེད་པའང་གང་གིས་འགོག་ །ཉན་
 ཐོས་ལ་དག་སྐྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་དགོས་པས། ཐག་མེད་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། འགོག་བདེན་དངོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་མེད་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སྐྱེད་འདས་དངོས་ཀྱང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

མཁམ་ཐུབ་གི་ཡུང་འདས་དངོས་མེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུང་འདས་ཅམ་ཡང་མེད་པ་མིན་
ཏེ། ཐར་པའང་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང། ཡུང་འདས་ཡིན་ན་མི་གནས་པའི་ཡུང་
འདས་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས་ཡུང་འདས་གྱི་མཁམ་ཐུབ་བམི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
དང། གཞི་ཤེས་གྱིས་ཉེར་ཞིང་ཁྲིད་པའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་མི་རུས་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། ཡུང་སེམས་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་མཚན་ཉིད་པ་མེད་
པར་ཐལ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་མིང་ཅན་གྱི་ཡུང་སེམས་དེ། ད་དུང་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་འདོད་
པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཕྱིར་མི་འོང་དེའང་།
སྤང་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་གཞན་དོན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་
འཛིན་ནམ། མི་འཛིན། མི་འཛིན་ན་མཁམ་ཐུབ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ཐལ་ལོ། །འཛིན་ན་
དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་དངོས་སོ། །འོ་ན་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡུང་
སེམས་ལ་དངོས་ཡོད་པ་བཀག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཞུང་དེ་ནི་མཁམ་ཐུབ་གི་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱི་ཚུལ་སྟོན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
པས་འདིར་མི་གཞོད་དོ། །འོ་ན་ཡུང་སེམས་རང་སངས་རྒྱས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདིར་
རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་
རང་སངས་རྒྱས་ནི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་མི་འདྲ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་དེ་ནི་རང་ཉིད་གཅིག་
བུའི་ཕྱིར་དུ་ཡུང་ཚུབ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
པས། དེ་ཡིན་ན་དག་བཅོམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ནི་སངས་རྒྱས་མེད་
ཅིང་ཡུང་སེམས་གཞན་མེད་པའི་འཛིག་ཉེན་དུ་རང་ཉིད་གཅིག་བུར་གནས་ནས་

བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་གསུངས་པས་དག་བཅོམ་མེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་དུ་ན་ཟེག་ཆེན་དག་བཅོམ་དུ་འགྱུར་བས་དགེ་འདུན་དགོན་མཚོག་གི་
 བར་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན། དེ་བས་ན་མདོ་དང་འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
 གསུངས་པས་ཚུལ་དེ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་ཟེག་དམན་རང་སངས་རྒྱས་དང་
 ཚུལ་འདྲ་བས་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར། ཟེག་དམན་ལ་
 བྱི་རང་ཉིད་གཅིག་ལུང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ།
 འདིར་བྱི་རང་ཉིད་གཅིག་ལུང་གནས་ནས་གནས་དེར་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རང་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། མདོ་ལས་རང་བྱང་ཆུབ་དུ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་དེ། ཞེས་"གསོལ" བར་གསུངས་ཀྱང་
 འགྲེལ་བ་གཉིས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་སྟོས་པ་ནི་ཚིག་ཚོགས་སྦྱངས་པ་ཡིན་
 པས། དོན་ནི་བསེའུ་ལྟར་གནས་ནས་རང་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུ་དངོས་ཡིན་པའི་བྱང་སེམས་ཤིན་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་བ་གངས་ལ་དབྱེད་པ་ནི། ཉི་ལུང་གངས་འདོག་ཚུལ་ལ། ལེ་བརྒྱད་
 མར། གཞུང་གིས་ཟེན་པ་ཉི་ལུང་དང་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་
 དང་། དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་མདོ་ཉི་ལུང་ཕ་ལྷ་འབྱུང་བ་ལ། འཕགས་
 པས་གཞུང་གི་འོག་མེན་འགྲོ་ནས་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་བའི་བར་ལྷ་པོ་གོང་འཕོ་བ་ཞེས་
 གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ཤིང་། བརྒྱད་པ་དང་འབྲས་གནས་པར་བ་གཉིས་དག་བཅོམ་
 ཞུགས་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པས་ཉི་ལུང་འཁོར་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། གསལ། ཞོལ། ༡༧བཟན། གསོལ * གསོལ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། ཞོལ། ༧༠བཟན། མནན * སྟོན

དང་། སྲིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་རྣམས་དབྱེ་གཞིར་
བྱས་ནས་རང་རང་གི་དབྱེ་བ་ལས་གྲངས་འཛིན་ལ་སོགས་བ་མ་བགྲངས་ཤིང་།
བྱང་སེམས་གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་སྲིད་ཅེར་འགྲོ་དང་
གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་སོ་སོར་མ་བགྲངས་ཤིང་། རྒྱུན་
ཞུགས་དང་སྲིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ཅམ་པོ་དང་། དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་བ་གསུམ་མཛོ་
ལས་ཁ་བསྐྱངས་ཉེ་ཉི་ཤུར་མཛད་དོ།

གསུམ་བ་ས་མཚམས་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མ་མཐའ་ས་དང་པོ་དང་།
དབྱ་བཅོམ་ཞུགས་བ་ས་བཅུ་བ་ལ་འཕགས་པས་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་ཀྱི་ནང་
གསེས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཞིབ་ཏུ་དཀའ་བར་སྤྱང་ན་ལོགས་སུ་བཤད་བ་ལྟར་
འདོད། །གཉིས་བ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དགེ་འདུན་དཀོན་མཚོག་
གི་སྐབས་སུ་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་
བ་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་ལྟ་ལས། ལུང་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་ཞུགས་
གནས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་བ་
མཛོང་བའི་ལམ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་གང་རུང་ལ་བཏེན་ནས་གནས་
ཤིང་། ལྟར་འདོད་པའི་སྐོམ་སྤངས་མ་སྤངས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་
དང་པོ་ལ་ཞུགས་བ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་སྐྱོར་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་དགེ་
སྐྱོར་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྲིར་དུ་བཅོན་བས་སོ། །དབྱེ་ན་རྣམས་བ་གཉིས་ཏེ།
དབང་རྒྱལ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་ཚོན་ཚོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་བྱེ་བྲག་གོ།
གཉིས་བ་ལ་ཅམ་བྱུང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བ་ལ་

གནས་པ་རྒྱན་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ཉིད་སྒོམ་སྤངས་གསུམ་མམ་བཞི་སྤངས་ཤིང་། ལྷའི་སྐྱེ་བ་རིགས་མ་སྤུན་གཉིས་སམ་གསུམ་¹ལེན་བ་ལྷ་དང་མིའི་སྐྱེ་བ་རིགས་མ་སྤུན་གཉིས་སམ་གསུམ་ལེན་བ་ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་གནས་ཙམ་པོ་ལས་གཞན་བྱུང་བར་ཙམ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །བྱུང་གཉིས་པ་སྤྱིར་འོང་གི་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སྤར་གྱི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་རྗོན་པོ་དེ་གཉིས་བཅུ་རྒྱལ་པ་གནས་པ་དད་པ་དང་མཐོང་བས་ཐོབ་པ་དག་ཚོས་ཙན། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། སལ་ཆེར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱིར་དུ་བརྗོན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འབྲས་གནས་ལ་ཙམ་བྱུང་གི་དང་པོ་ནི། འདོད་ཉོན་རྒྱལ་པ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཙན། ལན་ཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །གོང་གི་འབྲས་བུ་དེ་འབྲེལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་སྤྱིར་འོང་དེ་ཉིད་འདོད་པའི་སྒོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་བདུན་ནམ་བརྒྱད་སྤང་ཞིང་དགུ་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་ཚོས་ཙན། གཞན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལན་ཅིག་སྤངས་ནས་ཉེར་²ལེན་གྱི་སྤྱང་པོ་སྤངས་པའི་ཞི་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་འོང་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱང་གསུམ་པ་སྤྱིར་མི་འོང་གི་སྐྱོར་ལ་ཞུགས་གནས་གཉིས་གྱི་དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་བྱང་སེམས་དད་པ་དང་³མཐོང་བས་ཐོབ་

1 མ་ཕྱི། ༡༡བ། ལེན་ ཞོལ། ༤༠བ། ལོན
 2 མ་ཕྱི། ༡༡བ། ལེན་ ཞོལ། ༤༠བ། ལན
 3 མ་ཕྱི། ༡༡བ། མཐོང་ ཞོལ། ༤༠བ། མཐང

བ་དེ་དག་འདོད་པའི་སྐོམ་སྤངས་ཉོན་མོངས་དགུ་སྟོང་བ་ལ་བཙུག་པ་ན་ཚོས་ཅན།
འབྲས་བུ་གསུམ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། བ་མའི་ཆ་དང་མ་སྐྱབ་པ་ལྟ་སྤངས་བས་
རབ་ཏུ་སྤེལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་སྲིད་ཏུ་བཙུག་པའི་སྲིད། དེ་ཡང་སྣ་མ་
བཞིན་ཏུ་གངས་འཛིན་གཅིག་ཡིན།

གཉིས་བ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི་དགུ་བ་དེ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། སྲིད་མི་འོང་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་སྲིད།
གཉིས་བ་ལ་དབྱེ་ན་ལྔ་ལས། དང་པོ་བྱང་སེམས་བར་མ་དོང་འདའ་བ་ནི། གཞུགས་
སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་ལ། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་བས་
གཞུགས་ཀྱི་བར་སྲིད་གྲུབ་པ་ན་ལམ་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སྤངས་
པའི་ཞི་བ་འཛོལ་བའོ། །སྐྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀུན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་བས་
གཞུགས་སུ་སྐྱེས་ཅམ་ན་དེ་འཛོལ་བའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་བས་
འདའ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་སྐྱེས་ནས་འབད་ཚོལ་ཆེན་པོས་དེ་འཛོལ་བའོ། །མངོན་
པར་འདུ་བྱེད་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྲུང་ན་ལས་འདའ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་སྐྱེས་
ནས་འབད་བ་རྒྱུད་ཏུས་དེ་ཐོབ་པའོ། །

ལྔ་བ་ནི། ལོང་ཏུ་འཕོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་
བར་འགོ་བ་ནི། འཕར་བ་དང་ཆེད་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འཆི་འཕོ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་ལོང་ཏུ་འཕོ་བ་སྲིད་ཅེར་འགོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རིམ་བཞིན་
སྤྱི་མ་ལ་ཚངས་རིས་སུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་མ་ལ་འོག་མིན་ཏུ་དེ་འཛོལ་བ་དང་།
ཚངས་རིས་ནས་གནས་འོག་མ་གསུམ་གང་ཏུ་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། བར་གྱི་གནས་གཞན་

བཀའ་ཉེ་ལོག་མིན་དུ་དེ་འཛོལ་བ་དང་། “ཚངས་འཛོལ་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་
གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་ལོག་མིན་དུ་དེ་འཛོལ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱང་སེམས་སྲིད་མི་འོང་དེ་ཉིད་སྲིད་པའི་ཆེ་མོའི་མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེར་སྐྱེ་བའི་བྱས་པ་ཡོད་པ་སྟེ།
དབྱེ་ན། མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་ཞི་བ་དེ་འཛོལ་བ་དང་། རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གོང་འཕོ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། སྲིད་ཅེའི་ཉོན་མོངས་དགུའི་ས་བོན་སྲོང་
བ་ལ་བརྩོན་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །ལྷ་པ་ཅ་བར་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་རང་
ཉིད་གཅིག་སྲུང་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ནི། སངས་
རྒྱས་མི་བཞུགས་ཤིང་། བྱང་སེམས་གཞན་མེད་པའི་འཛིན་ཉེན་དུ་ཆེ་དེ་ལ་འཚང་
རྒྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཉི་ཤུའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དོན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ་
ལ། ཐོག་མར་སློམ་བྱུང་གི་རྟོགས་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་དང་།
ཐོག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྲིད་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྲིད་
དོན་ལ། ཉེན། རོ་བོ། སློ་རིགས་དབྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཐོག་ཆེན་སྲོང་
ལས་སྐྱེ་བའི་ལུས་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟོན་འཛིན་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། “ཆེ་¹ དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟོན་གྱི་
གང་ཟག་ནི། སྲིད་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་། ལུང་མེད་འདོད་ལྟ་དང་བཅས་པ་གང་
རུང་ཞིག་དགོས་ལ། སེམས་ཀྱི་རྟོན་ནི། བསམ་གཏམ་སྤྱད་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་

¹ མ་ཕྱི ༡༡ནལ། ཚངས་ ཞོལ་ ༡༧ན། ཚངས་ * ཚངས་
² མ་ཕྱི ༡༡བཤན། ཆེ་ ཞོལ་ ༡༧བཤན། ཆེ་

བརྟེན་ཅིང་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁམ་བས་འདོད་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་བར་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་ཞིག་ལ་མ་བརྟེན་བར་ལྷག་
མཐོང་གི་ཤེས་དངོས་སྤྱེ་མི་སྤིང་དོ། །གཟུགས་མེད་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་བ་མིན་ཏེ་
ལྷག་མཐོང་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེར་བསྟོགས་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མིན་ཏེ། དང་
པོའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་བར་དེ་དག་མི་འཐོབ་ཅིང་། དངོས་གཞི་ཐོབ་ནས་ཉེར་
བསྟོགས་ལ་བརྟེན་བ་དགོས་པ་མེད་དེ། ཞི་གནས་ཤས་རྒྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
བ་ངོ་བོ་ལ། “མཚན་ཉིད་དང་”དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་བ་ཆ་
མ་སྤུན་རྫོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་ཞིང་བདེན་བ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤུན་པའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་།

གཉིས་བ་དབྱེ་བ་ལ། རོད། ཅེ་མོ། བཟོད་ལ། ཚོས་མཚོག་བཞིའོ། རྫོད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྤྱོད་ལམ་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བར་གཏན་ལ་
པབ་པའི་དོན་སྐོམས་པས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་ཐོབ་པ་ཅམ་
ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་། ཅེ་མོའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་རྫོད་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་ལྷག་བར་གྱུར་བ་ཅམ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་། བཟོད་པའི་མཚན་ཉིད། འཇིན་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་
སྤང་དང་པོར་སྤྱེས་བ་ཅམ་ཀྱིས་སྤྱེ་བའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་། ། ཚོས་མཚོག་
གི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཟོད་བ་ལ་བལྟོས་ཏེ། འཇིན་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཟུ། མཚན་ ཞོལ། ༡༡ན༡ན། མཚན་ * མཚན་
༢ མ་ཕྱི། ༡༡བཟུ། དབྱེ་ ཞོལ། ༡༡ན༡ན། དབྱེ་ * དབྱེ་
༣ མ་ཕྱི། ༡༡བཟུ། བྱང་ ཞོལ། ༡༡ན༡ན། བྱང་ * བྱང་

སྤང་ལྷག་པར་བྱུང་བའི་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 བདེན་མེད་དུ་སྐོམ་པར་འབྲེལ་དང་། རི་ལྟར་རྒྱས་པའི་རིམ་པས་རྟོགས་ཀྱིས་ལ་
 གསལ་སྤང་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །གསལ་བ་སྐོ་རིགས་འདུང་བའི། །ཁ་ཅིག་
 སྐྱོར་ལམ་འདི་དག་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐོམ་བྱུང་གི་གསལ་སྤང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བེད་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་པས་ཚོས་
 ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་ཐལ་ཞིང་ཐེག་ཆེན་
 སྐྱོར་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ས་བོན་སྐོང་རུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྣམ་བྱོར་
 མངོན་སུམ་ཡང་མིན་ཞིང་། སྐྱོན་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་མིན་གྱི། གཉིས་སྤང་གི་
 རྟོག་པ་ཅམ་མོ་ཞེས་བེད་ལོ། །འོན་འདི་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འདྲིན་པའི་རྟོག་
 མེད་ཤེས་བ་ཡིན་ན། དེ་ཚོས་ཉིད་ལ་འབྲུལ་བའམ། མ་འབྲུལ་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་
 ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉིད་ལ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ།
 ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཚོས་ཅན། རྣམ་
 འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ལ་རྟོག་མེད་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་བ་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ནི་སྐྱོན་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། རང་ཡུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་
 བའི་སྐོན་ས་འདྲིན་པའི་སྐོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྤང་ཡོད་
 པར་བཤད་བའི། སྐོམ་སྐོབས་གྱིས་དེའི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་སྤང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི།
 མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བའི་དོན་མིན་ལོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༡ན། རགས ཞོལ། ༡༩༧༡ན། རིགས * རིགས

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤམ། དང་པོ་ལ་གསུམ་
 ལས། མཚམས་སྒྲུབ་ནི། ལས་དང་པོ་བ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་
 འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་འབྲུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཡན་ལག་འཆད་
 བོ། །ཚ་བ་ནི། བྱད་པར་འཕགས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་
 བཅས་པ་དག་གི་སྒྲོར་ལམ་ལས་སོ། །གང་ན་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་ཡི་
 རྫོད་སོགས་སོ། །གང་གིས་ན་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱ་དང་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་། །རང་གི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་བཞི་བོ་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། རྒྱ་དང་འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དག་དོན་ནི། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་རྫོད་སོགས་བཞི་ཚོས་ཅན། ཐེག་དམན་གྱི་རྫོད་སོགས་བཞི་ལས་བྱད་པར་
 འཕགས་ཏེ། དམིགས་པ། རྣམ་པ། རྒྱ། ཡོངས་འཛིན། རྟོག་པ། དབྱེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 དེ་དག་ལས་བྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་འཕགས་སེང་གཉེས་ཀས་རྒྱང་
 འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡང་བྱད་ཆོས་སུ་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ་འགྲེལ་ཆེན་གཉེས་སུ་དེ་ལྟར་
 བཤམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྒྱང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱད་ཆོས་སུ་འགྲུང་རྩལ་ཇི་ལྟ་བུ་
 ལྷན་ན། འདིར་སྒྲོར་ལམ་བཅུ་གཉེས་སུ་བྱེ་བ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་
 རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉེས་ཀྱིས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བའི་
 ལྟོ་ནས་ཐེག་དམན་གྱི་སྒྲོར་ལམ་ལ་དབྱེ་བ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པའི་
 བྱད་ཆོས་དང་བརྗོད་པར་མི་འགྲུང་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ལྟུང་ལྟོག་པ་ནས་བསྟན་ཞིང་། འདི་ནི་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་
 པའི་ལྟོག་པ་ནས་བྱད་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཉི་མེ་སྤང་བར།

རྣམ་པའི་བྱུང་བར་གྱིས་ཞི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་དོ། །འོན་ཏེ་ལྟོ་རྒྱུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། འིན་ཏུ་འདྲ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་ནས་རྒྱུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་བས་ན། དེ་དག་ནི་དམིགས་རྣམ་ཀྱི་བྱུང་ཆོས་ཅམ་པོ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་མིན་ལ། མདོར་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་ཀྱང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྲུ་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱུང་གཞི་བསྟན་ནས། རྒྱུ་བྱུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་བྱུང་ཆོས་སུ་སྟོན་ཅིང་། དེ་ཉིད་བྱུང་ཆོས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་མཚོན། བྱུང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་ནི། ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པས་འཆད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་པལ་ཆེ་བར་རྒྱུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ལས་མི་འབྲུང་ཡང་མ་དག་པར་མདོན་པས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྲུས་ན་འགྲེལ་ཆེན་དང་འིན་ཏུ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་འདྲིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་འོ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་པར་བྲུ་བ་ཡིན་པ་ལས། ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱུང་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་བཤད་པའི་རྣམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༣། ༥ ཞོལ། ༧༧༧༣། ༥ * ༥

བར་རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བརྟེན་པ་འདི་དག་རེ་རེ་ཞིང་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་
 སོའི་དབྱེ་བས་ཁྱད་བར་ཏུ་འཕགས་པ་ཡང་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྲིད་རྟོ། ། “སྡོན་མེད་ལེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་གཞུང་འདི་དག་ཆ་
 ཅམ་ཡང་འཆད་ཤེས་པ་མ་བྱུང་བར་སྤང་རྟོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཁྱད་བར་ཏུ་འཕགས་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱང་རྟོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དྲོ་བ་ལས་སོ། གང་ན།
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་
 བ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་
 འོག་ཏུ་བྱུང་བ་འབྲས་བུ་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ། རོ་བོ་འཛིག་
 རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ། དབྱེ་ན། དེས་བར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་
 བོ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་རྩོ་བར་གྱུར་པ་དང་།
 དེའི་འོག་ཏུ་བཟོད་བར་གྱུར་པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་
 སོ། །ཁྱད་ཚོས་གང་གིས་ན་རྒྱུད་ཏུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བས་སམ། བྱང་རྒྱུ་
 སེམས་དཔའ་དང་འབྲེལ་བ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་གིས་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་མེད་ལྷོ་མེ་འབྲེད་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱེ་བ་རྒྱུད་ཏུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་སོ་འཆད་བར་འགྱུར་བ་དང་། དམིགས་པའི་ཁྱད་བར་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་
 བཞིའི་དངོས་པོ་མི་རྟག་སོགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་སུ་བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་
 ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བར་ཞུགས་པ་
 དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཏུ་བདག་མེད་གསུམ་ག་

༡ མ་ཕྱི་༡༥ན་༡༣། ཐུན་ ཞོ། ༡༥ན༡། ཐོན་ * ཐོན
 ༢ མ་ཕྱི་༡༥ན་༤༣། རྒྱུན་ ཞོ། ༤༣ན༡། རྒྱུ་ * རྒྱུ་

རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་ཞེ་ལས་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། མཐོང་བ་དང་སྐྱོམ་བས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་གཞུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་རྩེ་མོའི་
 སྐབས་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་དག་དང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིས་
 སོ། །དག་དོན་སྤང་དང་འབྲེལ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
 བ། ཁྱད་ཚོས་ཐ་མ་ལྡོ་པོ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་རྩོ་བར་གྱུར་བ་ལ་སོགས་པ་དགོ་བའི་རྩ་བ་ནི་ཐེག་
 དམན་གྱི་ལུགས་ལས་གཞུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་བཞི་ཚམ་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ཐག་གི་བདག་ཏུ་
 བལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་འཁྱུགས་པ་དང་། རང་
 གི་ཐེག་པ་བདག་མེད་ཉི་ཚེ་བ་རྟོགས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤང་བཤད་པའི་
 ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་དང་། ཐེག་ཆེན་
 སྤོར་ལམ་ལ་ལྡན་པའི་རྒྱལ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་དོ་ཞེས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱད་ཚོས་དང་པོ་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་
 པ་བརྟུག་ཉེས་པོ་དེ་རྣམས་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོབས་ཀྱིས་བཞོད་པ་འབྲིང་གི་
 གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉི་རྒྱུའི་སྐོ་ནས་ཚོས་མཚོག་རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་ཉི་འབྲས་ལུའི་གནས་སྐབས་བཞོད་པ་རྒྱུང་དུའི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཉི་

བདེན་གཉེས་ཀྱི་རོ་ལོ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ལ་རྟོག་རྒྱུ་ལུ་སོགས་ཁ་ཅིག་ཏུ་མི་“ཚོས་ཉིད”^༡ །
 ཀྱི་རྣམ་པའི་སློབ་ལ་ཁྱད་ཚོས་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་བཞིན་ཁྱད་གཞི་བདེན་པ་བཞིན་
 དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པའི་སློབ་ལ་སྤེལ་ཡིན་ཅིང་། ཉན་རང་ཐབས་མི་མཁས་པའི་
 སློབ་ལ་ལ་དེ་འབྲེལ་སློབ་ལ་དབྱེ་བ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་འབྲེལ་བ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེར་དེས་སམ་ཞེ་ན། སྤྲོ་མ་བཅུ་
 གཉིས་པོ་དེ་བཞིན་དུ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་
 བཞི་ལ་ཀྱང་ཏུ་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤེས་སྤྱི་བ་རིགས་ཇི་སྟེང་
 པའི་གཉེན་པོ་ཡང་དེ་སྟེང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དག་ཐམས་ཅད་འདིར་མི་
 འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མདོར་བསྡུས་ཏེ་རྣམ་པར་“བཤོལ”^༢ བ་“ཅམ”^༣ དུ་བརྗོད་པར་
 འདོད་པས་མ་སློབ་སོ། །བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་དེ་ཅམ་ཡོད་པ་མི་འཐད་དེ། བཅུ་དྲུག་
 ཏུ་དེས་པར་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་ཐེག་དམན་ལས་རྣམ་པར་
 གཞན་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་དེ་དང་མི་
 མ་ཐུན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་སྲུན་འབྲིན་པར་བརྗོད་པར་མི་བྱའོ། །

གཉེས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་རྒྱུའི་ཁྱད་ཚོས་རྟོག་པའི་ཁྱད་
 ཚོས། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་ཚོས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་སྤྱིའི་མཚམས་
 ལྗང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད། བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
 གང་གི་སློབ་ལ་རྒྱུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འབྲེད་པའི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་

༡ མ་ཕྱི་༡༥ན་ལ། ཚོས་ཉིད་ ཞོལ། ༤༤༥ན། ཉིད
 ༢ མ་ཕྱི་༡༥བཟུན། བཤོལ ཞོལ། ༤༤ན་༡ན། བཤོལ
 ༣ མ་ཕྱི་༡༥བཟུན། ཅམ ཞོལ། ༤༤ན་༡ན། ཅམ * ཅམ

པའི་ཁྱད་པར་རི་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེན་དེའི་སྲིད་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ཡི་དང་སོ་རྫོད་ལ་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ཚུལ་ལ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ་ནི་དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་དེ་དེ་ཞིང་སྦྲུང་རྒྱུ་ཡིན་པས། ཅུ་བར་རྫོད་ཚུང་དུའི་མཐུག་ཏུ་སྦྲུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། འགྲེལ་པས་ཚིག་ཚོགས་སྦྲུངས་པའི་སྲིད་སྲོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་ལས། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་རྫོད་ལ་གསུམ་དུ་སྤེལ་བ་སྦྱོར་དོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ལ་དུམ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། རྫོད་ཚུང་དུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྲིད། རྫོད་ཚུང་དུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོད་ཚུང་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྒོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རྫོད་ཚུང་དུའི་འདྲིན་སྦྲངས་ཡིན་པའི་སྲིད། སྦྱོར་བ་འགོག་ཚུལ་འདི་གཉིས་དམིགས་རྣམ་ལྷན་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་དེགས་འགྲེལ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གཉོགས་པ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་གསུམ་ག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྫོད་པར་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རྫོད་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦ན་༦ན། མོགས ཞོལ། ༤༥བཤན། ལ་སོགས * ལ་སོགས

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་གིས་གངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པ་བདེན་པ་
 དང་། དེ་འགག་པའི་དགག་པ་བདེན་པ་བདག་མི་དམིགས་ཤིང་མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་
 བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ནི། རོན་དམ་པར་མིང་ཐམས་
 ཅད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱན་མི་འབྲ་བ་དང་། རྒྱན་འབྲ་བར་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་
 དག་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་བློར་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལོ། །ཆེན་
 བོའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཚོས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་བརྟམ་བཏགས་པའི་ཚོས་ཐ་སྐྱད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ནི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་དོན་དམ་
 པར་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་བློར་ཆེན་བོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 ལོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་བློ་བར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་
 གསུམ་སོ་དེ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བློར་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མའི་སྲ་ལྟས་སུ་གྱུར་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་སོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ཅེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཙ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། ཅེས་
 སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་སྲར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དང་སོ་ནི། རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་ནི།
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་
 བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ལ་བདེན་པར་མི་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་
 ལོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། ལྟོང་པ་

ཉིད། ཅེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་སྤར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་རྒྱུ་སོགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
 དང་། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་དག་གི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་
 གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བས་ཀྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེ་བོ་དམིགས་པ་ཅན་གྱི་ངོར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་
 དམིགས་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ཀྱང་ལས་འདས་པ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བས་ཀྱང་པར་དུ་
 བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་
 ཁོ་ནས་ལུས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་
 པར་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་བས་ཀྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི། རང་བཞིན་ཁོ་
 ཉམས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་བྲལ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོས་པའི་
 མཐའ་གང་དུ་ཡང་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་མི་མོས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བཟོད་ཆེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་“བཟོད་པར་གྱུར་པ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམ་པ་

༡ མ་ཕྱི་ལྷ་བཀའ་བཟོད་ ཞོལ། ༤༢ན་༤༣། བཟོད

གསུམ་མོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞེན། ཕྱིན་ཆད་པའ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་
ཆོས་ཆེན་པོ་སྤོང་ཉིད་ལ་བཟོད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི། ཉིང་འེ་འཛིན་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
བ་ལ་སྤར་ལྟར་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འེ་དམིགས་པ་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དཔལ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་
བསྐྱོན་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་སྐོ་ནས་མ་འོངས་པ་ན་བསྐྱོན་བྱ་
ཉིང་འེ་འཛིན་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་མིན་ནོ། རྣམ་པ་ནི། རང་གི་སྐོན་ལམ་
དང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱིས་ལྷུན་གྱིས་བྱུབ་པར་
འཛིན་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་
བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། རོན་དམ་པར་ཉིང་འེ་འཛིན་དེ་དག་དང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་དུ་འེ་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་
དང་ལྷན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྐོན་པར་མཛད་པ་འདི་
ནི་ཆོས་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་ནས་ལུང་སྐོན་པའི་རྒྱུའི་ཉིང་འེ་འཛིན་གྱིས་གང་ལ་
དམིགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྣམ་པ་ནི། བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པས་བྱུང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལ་གནས་པ་
ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའོ་སྐྱེམ་པ་ལ་
སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཆེན་པོའི་

༡ མ་ཕྱི། ལྷ་བཅུ། ཤེས་ རྟོག་ ལྷ་བཅུ། ཤེས་

དམིགས་པ་ནི། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཤེར་
ཕྱིན་པ་དང་། “དོན” གསུམ་པན་ཚུན་དོ་བོ་གཅིག་པའམ། ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །རྣམ་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་
དོན་དམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐབས་དམ་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་
བརྟགས་ནས་དེ་ལྟར་མི་རྟོག་པའི་ཚོས་མཚོག་ཚེན་”པོའི་¹ཡེ་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་
ལྷན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཚོས་མཚོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་
ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་
ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩོད་པའི་ཡུལ་ནི་སི་སྐྱི་ཉའི་སྐད་ལ། གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་ཞེས་སོགས་གཞུང་ལྷན་མ་ཐམས་ཅད་ཚོས་
བརྗོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བོད་སྐད་ལ་
རྩོད་ཡུལ་མེད་པས་རྩོད་ལན་འདི་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲུར་ལོག་
པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་སྤྱད་ལ་གཞུང་ལྷན་མ་ཐམས་ཅད་དོན་ལོག་པར་
ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གསུམ་པའི་པན་ཚུན་དོ་བོ་གཅིག་ ཉིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པ། ཅེས་སོགས་སུ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་
སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱལ་སྐྱེ་འདི་གཞུང་ལྷན་མ་
ཐམས་ཅད་ལའང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་རྩོད་ཡུལ་དེ་ཉིད་ལ་ཞེན་པའང་འཐད་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། དོན་ ཞེལ། ༤༧༧༧ན། དན
² མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། པོའོ་ ཞེལ། ༤༧༧༧ན། པོའོ * པོའོ

བར་མི་སེམས་ཏེ། ཐལ་བ་སྤྱི་མ་སོ་ན་གནས་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྒྱ་ཤོད་ཀྱི་བཤའ་པ་
 གྲེད་པ་གཞན་དག་ལ་ནི་སྤྱིར་ཤོ་ཅིའང་མི་སྤྲང་བས་དགག་ལུལ་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་
 ཤོ་དགོད་བར་མ་བྱས་སོ། །ཐལས་ཅད་ཀྱང་མ་སྐྱབ་པར། དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་
 པའི་གཞུང་ཚོས་ཅན། བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དང་གཞུང་སྟལ་མ་ཐལས་ཅད་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་
 སྤྱད་ཁས་གྲངས་ནས། ལན་གྱི་སྤྱབས་སུ་ཚོས་དང་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་དག་
 ལ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་མི་སྤོང་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་
 དོ། །ཞེས་སྤྱོད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ། སྤྱོད་ལས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་ཁྱད་པར་
 ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། གཞུང་འདི་དག་གི་བརྗོད་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་པའི་
 སྤྱིར། འདོད་ན་བོད་ཅེ་སོགས་ཐལས་ཅད་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཞུང་ལས་
 དམིགས་རྣམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཉིས་བཤའ་པ་ལ་དངོས་སུ་བསྟོན་པར་གྲེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཤའ་བའང་། བ་ལང་གི་རྟ་མིན་པ་ཅེས་
 པའི་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱས་བ་ལང་ཚོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། བ་ལང་རྟ་མིན་པ་ཅེས་པའི་
 ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྤྱས་བ་ལང་ཚོས་ཅན་དུ་འཕངས་པས། སྤྱ་དེ་གཉིས་གཅིག་
 གིས་ཚོས་སུ་འཕངས་པ་དང་། གཅིག་གིས་ཚོས་ཅན་དུ་འཕངས་པ་གཉིས་ཀ་བ་
 ལང་གི་སྟོག་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ། ཁྱད་པར་ཅིའང་མེད་ཅེས་པ་མིན་པས་རང་ཉིད་"བསལ་བྱ་བར་མ་གྲེད་
 ཅིག །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ་ཚོད་པ་ནི། སྤྱོད་ལས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐལས་ཅད་ཀྱང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་༡ན། ཞོལ། ༤༡བ་༡ན། བསལ། ལྷ། ༥༡བ་༡ན། གསལ།

བདེན་བཞི་ལ་སྐྱོ་འདོགས་"གཙོད་^༡་བ་ལ་སྐྱལ་ཡིན་པས། བདེན་བཞི་རྟེན་ཚོས་ཅན་
 ལྟ་བུ་དང་། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ལྟ་བུར་བསྟན་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བདེན་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམ་ཡན་གར་བ་
 བསྟན་པར་འགྲུང་བས། གཞི་གང་གི་སྟངས་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱོ་འདོགས་
 རི་ལྟར་གཙོད་མི་ཤེས་པའི་སྲིང་རོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་འདིར་"རྫོད་^༢་རྩུང་དུ་འི་
 དམིགས་བ་སྟོན་པ་ན། བདེན་བཞི་རྟེན་དང་། མི་རྟག་སོགས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲང་
 ཚོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་ནའང་། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ན། བྲང་གཞི་
 བདེན་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྲང་ཚོས་དམིགས་རྣམ་ཁོ་ན་བརྗོད་པར་མི་དེགས་སོ་
 ཞེ་ན། ལན་ལ་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་བདེན་བཞི་དང་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་མ་
 བརྗོད་པར་དེ་དག་བདེན་བཞི་ལ་མ་བརྟེན་པར་མི་འགྲུང་བའི་ལན་དང་། རྫོད་རྩུང་
 དུ་འི་དམིགས་བ་བདེན་བཞི་ལ་བརྟེན་པར་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་
 དག་ཀྱང་བརྟེན་པར་འཕངས་པའི་ལན་ལོ། །

དང་སོ་ནི། "སྐྱོར་ལམ་བདེན་^༣་བ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་
 ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དམིགས་བ་དང་རྣམ་བ་སྟོན་པ་ན། བདེན་བཞི་བྲང་པར་ཅན་གྱི་
 ཚོས་ཅན་ཏེ་བྲང་གཞི་དང་། དམིགས་བ་དང་རྣམ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲང་ཚོས་སུ་
 བརྗོད་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ན་ཡང་དམིགས་བ་མི་རྟག་ལ་སོགས་བ་བདེན་
 པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་རྣམས་སྟོན་པའི་ཚེ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧བན་ཉན། གཙོད་ ཞོལ་ ༤༧བན། གཙོད་ *གཙོད་
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༧བན་ཉན། རྫོད་ ཞོལ་ ༤༧བན། རྫོད་ *རྫོད་
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༧བན། སྐྱོར་ལམ་བདེན་ ཞོལ་ ༤༧ན་ཉན། སྐྱོར་ལམ་བདེན་ *སྐྱོར་ལམ་བདེན་

བདེན་བཞི་བྱུང་གཞིར་མ་བརྗོད་པར་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཚོས་
 འབའ་ཞིག་བརྗོད་པས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བརྗོད་པ་ཞི་ཤོད་རྒྱུ་ཏུ་འདི་དམིགས་པ་བདེན་
 བཞི་དང་འབྲེལ་ཅིང་། དམིགས་རྣམ་ལྷན་མ་རྣམས་བདེན་བཞི་དང་མ་འབྲེལ་བས་
 མིན་གྱི་བརྗོད་“ཚུལ”¹ ཅམ་ཐ་དད་པར་ཟད་ལ། བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་
 སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཀྱིས་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་པར་འབྱུང་བ་མིན་
 ཉེ། ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ལང་བྱུང་ཚོས་སུ་བརྗོད། ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱེས་པ་
 ལང་བྱུང་གཞིར་བརྗོད་ཀྱང་བྱུང་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་པར་
 འདི་དག་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་བ་ལང་ཅམ་བརྗོད་པའི་བྱུང་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ་
 ཞེས་དེགས་པའི་དབང་སྤྲུག་གི་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་འདིས་
 ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བ་
 ལང་གི་ལྷོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱུང་པར་མེད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
 བར་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཀྱི་ཚུལ་ཅམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདེན་བཞི་
 དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པར་བྱུང་པར་མེད་དེ་“ཅེས་”² བ་ཡིན་གྱི།
 དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པ་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་དང་དམིགས་རྣམ་ལྷན་མ་སྟོན་པ་
 རྣམས་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པའི་མིན་ནོ། །

དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཤོད་“རྒྱུ”³ ཏུ་འདི་དམིགས་པ་སྟོན་པ་ན་བདེན་
 བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་ཅིང་། དམིགས་རྣམ་ལྷན་མ་རྣམས་དེ་དང་

1 མ་ཕྱི། ༡༧ན། ཚུལ་ ཞོལ། ༡༧ན། ཚུལ
 2 མ་ཕྱི། ༡༧ན། ཅེས་ ཞོལ། ༡༧ན། ཞེས
 3 མ་ཕྱི། ༡༧ན། རྒྱུ་ ཞོལ། ༡༧ན། རྒྱུ་ * རྒྱུ་

འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་དག་ལ་བདེན་
 བཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། བ་ཡང་ལ་བསྟོན་
 པའི་ཚོས་ཚོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྐྱ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་ཀྱང་བ་ཡང་གི་སྟོག་པ་
 བརྗོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྲིད། ལན་གཉིས་པ་ལྟོ། ལན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་
 ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་སྟེ་བ་འདི་རོར་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པར་བརྗོད་ཀྱང་རྫོང་རྫོང་དུའི་
 དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འུགས་གྱིས་ལྷག་མ་
 ལ་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྣམ་
 བར་བྱ་བ་འུགས་ལ་འབངས་པ་ཡིན་ནོ། །མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་
 དང་སྟན་པ་རྫོང་རྫོང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་ན་དེ་ཁོ་ནར་སྐྱབ་པ་
 "དང་དགག་པ་དང་བྲལ་བ་རྫོང་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་
 བར་འཁྱུར་དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། བདེན་པ་"མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་
 མངོན་རྟོགས་རིགས་རྒྱན་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །འོག་མ་རྫོང་ཚེན་པོ་སོགས་དག་ལ་
 ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་སྐབས་དོན་"འོག་མ་དག་ཅེས་ཟེར་
 རོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྫོང་རྫོང་དུའི་དམིགས་པ་བདེན་བཞི་དང་
 འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཅ་ཚིག་གིས་སྟོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལྷག་
 མཉམ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་འུགས་ལ་འཕེན་པར་ཐལ། སྟོར་ལམ་བརྟུ་གཉིས་པོ་
 ཐམས་ཅད་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པའི་མངོན་རྟོགས་རིགས་

༡ མ་ཕྱི་༡༧བཙན། དང་ ཞོལ། ༡༧བཙན། དག
 ༢ མ་ཕྱི་༡༧བཙན། མངོན་ ཞོལ། ༡༧བཙན། མངོན་ * མངོན་
 ༣ མ་ཕྱི་༡༧བཙན། འོག་ ཞོལ། ༡༧བཙན། འག

རྒྱལ་གཅིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཞུང་སྲ་སྤྱི་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང། ཁོ་ལོ་འབའ་
ཞིག་ལས་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་པས་“ཅམ་”¹ དུ་གོམ་པ་མ་དོར་རོ། །

གཉེས་པ་ཁྱད་ཚོས་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང། “ཆིག་”² གི་
དོན་གཉེས། དང་པོ་ལ། རོ་བོ་དང། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་རྩེང་
བའི་རྣམ་པ་ལ་རྟོག་པར་བྱས་པ་དང། གཉེས་སྤང་ཅམ་ལ་རྟོག་པར་བྱས་པ་དང། སྤྱ་
དོན་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་གསུམ་ལས། འདིར་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་
པ་རྣམས་ནི་སྤྱ་དོན་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་སྤྱི་འདྲིན་པའི་
རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་གཉེས་སྤང་དང། རྩེང་བའི་རྣམ་
པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ལོ། །

གཉེས་པ་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་ལ། དགག་བཞག་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། འདིར་བཤད་“རྟོག་པ་ཅམ་”³ དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྤྱོར་ལམ་བཞི་ལ་རོ་བོར་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱིས་“སྤོང་”⁴ བས་ཁྱད་པར་
འཕགས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ།

དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཅམ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ན།
རྣམས་ལྟ་བུའི་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་“རྟོག་”⁵ པ་རྣམས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དགག་པའི་

---

1 མ་ཕྱི། 111བཤད། ཅམ ཞེས། 111བཤད། ཅམ
2 མ་ཕྱི། 111བཤད། ཆིག ཞེས། 111བཤད། ཆིག * ཆིག
3 མ་ཕྱི། 111བཤད། རྟོག་པ་ཅམ ཞེས། 111བཤད། རྟོག་པ་ཅམ * རྟོག་པ་ཅམ
4 མ་ཕྱི། 111བཤད། སྤོང ཞེས། 111བཤད། སྤོང * སྤོང
5 མ་ཕྱི། 111བཤད། རྟོག ཞེས། 111བཤད། རྟོག * རྟོག

རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་ཏེ།^༡ འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འཆད་
 པའི་ཚེ་མོའི་མདོན་པར་བསྐྱུས་པའི་མཐོང་བ་དང་སློམ་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་
 པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་གྱིས་གངས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྲེང་
 པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་འདི་དག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པར་
 བྱའོ། ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཡང་འཇུག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུང་
 པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ། ཞེས་སོགས་གྱིས་དངོས་སུ་བསྐྱུབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བཤད་
 པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ངོ་བོར་
 ལྷན་པ་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། རྟོན་རང་གིས་རྟོག་པ་འདི་
 དག་ལ་མཐོང་སྤང་དང་སློམ་སྤང་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་དངོས་སུ་
 འགལ་ཞིང་། གཞུང་ཙུ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དུ། མཐོང་སྤང་སློམ་སྤང་གཉིས་གཉིས་
 ཡོད་པར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟོག་པ་བཞི་
 པོ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སློན་ནས་དེ་ལ་ལྷན་ན། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་
 སྦྱོར་ལམ་ལ་བདག་གཅིག་ཏུ་འགྲེལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྷ་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་
 ཞེས་པ་ན། དེ་དག་ཞེས་དགོས་པས། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་ཡིན་ན་སྦྱིབ་པ་ཅི་ཡང་
 རྒྱུད་ལ་མེད་པས་ཁུབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་རྟོག་པ་འདི་དག་དང་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
 ལམ་མཚུངས་པར་ལྷན་པའི་སློན་ནས་ཁྱེད་པར་དུ་འཕགས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་འདྲིན་སྤངས་མ་ཐུན་པར་ཐལ། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡི་ཤེས་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། ༡ ཞེས་པ་ལོ་བཙན། ༡ ཏེ * ཏེ

མིན་པར་ཐལ། བདེན་འདྲིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདྲིན་སྤངས་མ་ཐུན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་
སྐྱོར་ལམ་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ནས།
སྤང་ཡང་སྐྱོར་ལམ་བཞི་པོ་རིམ་བཞིན་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཡིན་ཞེས་སྐྱབ་བཞི། དངོས་
འགལ་སྐྱབ་པ་ལ་¹དང་གིས་ཆས་པ་ཞིག་གོ། ཡང་ཁ་ཅིག་སྤང་བུར་ཐུན་པས་ཁྱད་
པར་དུ་འབགས་ཞེས་སྐྱབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་སྤང་བུ་ཡིན་ན་དེའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་
པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་སྐྱོམ་གྱི་ལམ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། ཅེ་
སྟེ་དེའི་སྤང་བུ་ཡིན་ཀྱང་དེས་སྐྱོར་བའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་
ཆོས་སུ་འདྲོག་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྤངས་པའི་སྐྱོན་ནས་དེ་ཁྱད་
པར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་
ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེ་ཡང་ལུལ་གཟུང་བ་དང་
འདྲིན་པ་ལ་དམིགས་ནས། དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
དག་རིམ་པ་བཞིན། གཟུང་རྟོག་དང་འདྲིན་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཟུང་བ་ནི་
ལོངས་སྤྱད་བུ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བུར་གི་གཟུང་བ་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། འདྲིན་པ་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་རིག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཆོས་
གྱི་རང་བཞིན་དང་། བདག་རུ་ཐ་སྟོད་བཏག་པ་གང་ཐག་གི་རང་བཞིན་ནོ། དེ་ཡང་
འདིར། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་
ཡིན་པས། དགག་རྟོག་དང་སྐྱབ་རྟོག་གཉིས་ཀ་བསྟན་དགོས་ཀྱི། གང་ཡང་རུང་བ་

¹ མ་ཕྱི། ༤༠ན་ན། ངང་ ཞོལ་ ༥༡ན་ན། ངང་ *དང་

ཞེས་བསྟན་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་མ་ཁྱོད་ཀྱི་བཞུགས་པའི་སྐོར་དུ་འགྲུང་རྒྱུ་ལོ། །སྐོར་བཞི་
 ཡང་རིམ་བཤ་བཞེན་འདིར་བསྟན་ཏེ་རྟོག་པའི་ཡིན་པར་འགྲུང་བའི་སྐོར་ནས། ཉན་
 རང་གི་སྐོར་ལམ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བུ་བར་རྣམ་པར་
 བཞག་ནས། ཉན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་དག་གྲང་མཛེས་པའི་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་
 སྐོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་འབད་པ་དུ་མའི་སྐོར་སྤང་བའི་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་
 སྤྱེད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བུ་བའི་གཙོ་
 བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་བྱེད་
 མིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་འཐོབ་པའི་གོགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཆོས་
 ཅན། ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་འབགས་པས་ཁྲུབ་པར་
 ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྐོར་ལམ་དེ་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རྟོག་
 པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་སྐོར་ལམ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་འབགས་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། འཁོར་བ་པ་ཡིན་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་འབགས་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་སྐོར་ལམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྐྱིབ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསལ་བ་ཁས། གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་
 འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་པ་དགག་སྐྱུབ་གང་
 རུང་གི་རྣམ་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲུབ་དངོས། འདོད་ན། དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༠བཟླ། ཆང་ ཞེས་ ༥༡བཟླ། ཆང་ * ཆང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༠བཟླ། རྟོག་ ཞེས་ ༥༡བཟླ། རྟོག་
 ༣ མ་ཕྱི། ༤༠བཟླ། མཛེས་ ཞེས་ ༥༡བཟླ། མཛེས་ * མཛེས་

ཚོས་ཅན། རེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་རྟོག་ཡིན་པའི་
 བྱིད། འཁོར་གསུམ་ག་དངོས། ཁ་ཅིག་ལ་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན།
 སྐབས་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། འདིར་བསྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་
 བུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ལ། དགག་“རྟོག”འི། དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས།
 བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྤངས་མ་ཐུན་པའི་བྱིར་དོ། དེས་ན་
 འདིར་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རིམ་བཞིན། གཟུང་བ་དང་
 འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་ཞེན་པ་གཟུང་འཛིན་གོང་གི་འདོད་
 བ་དང་འབྲ་ཞིང། ཁྲད་ཚོས་སུ་འགྲུང་ཚུལ་ཡང། རེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་ས་བོན་ལྡན་ལ། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མངོན་འགྲུང་ལྡན་པས་
 ཁྲད་པར་ཏུ་འཕགས་སོ། ཞེས་བེད་ལ། འདི་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་མིན་ལོ། ཞེས་
 སྐྱོལ། རྟོགས་འདི་ཡང་རྣ་བ་ལ་འབབ་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཆད་ལྟ་ཡིན་
 བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་འཛིན་སྤངས་མ་ཐུན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ།
 དགག་རྟོག་ཡིན་ན། དེ་དང་འཛིན་སྤངས་མ་ཐུན་པས་ཁྲབ་པའི་བྱིད། དེས་ན་བདེན་
 མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་སོགས་རེག་ཆེན་ལམ་གྱི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་མིན་པར་
 འདོད་དགོས་པས། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱིས་བསྐྱབ་པའི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 གཅིག་སྤང་བུའི་རྒྱ་ལས་“ལྟོལ”འུ་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གཟུང་
 འཛིན་ལ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་ས་བོན་མཉམ་གཞག་ཏུ་

1 མ་ཕྱི། ༡༣༡ན། རྟོག་ རོལ། ༡༡ན། རྟོག་
 2 མ་ཕྱི། ༡༣༡ན། ལྟོལ་ རོལ། ༡༡ན། གྲལ་

ལྷན་ཞིང་། མངོན་གྲུང་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྷན་པས། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དེ། ཐེག་དམན་
 སྐྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིད་ཐེག་དམན་སྐྱོར་ལམ་
 ལ་ཡང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེག་དམན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པའི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ས་པོན་ལྷན་
 ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མངོན་གྲུང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་ཞེན་པའི་རར་
 འཛིན་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་པ་ལ་དམིགས་ནས་
 བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་ཞེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁྲབ་དངོས། འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལམ་
 གྱི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ག་དངོས། ད་
 བི་གཉིས་པ་རང་གི་ཡུགས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་རྟོག་
 པ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྟན་པའི་གཙོ་བོར་གྲུང་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་
 མོངས་པའི་སྐྱབ་པར་གྲུང་པའི་རྟོག་པ་དག་ནི་འདིར་བསྟན་པ་མིན་ལ། དེ་ལྟ་བུས་ན་
 ཤེས་སྐྱབ་གྱི་ཟག་བཅས་སུ་གྲུང་པའི་རྟོག་པ་ཙམ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་གཟུང་རྟོག་
 དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ནི་གང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་
 རྟོག་ཅེ་ན། ལོ་རྒྱུ་བ་ཆེན་པོ་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཚུལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེ་མཆེད་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གཟུགས་སོགས་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུང་བ་དང་། མིག་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་འཛིན་པའོ། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཅས་པོ་རྣམས་གཟུང་བ་དང་
 དེག་པ་རྣམས་འཛིན་པའོ། །བདག་དང་བདག་གི་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལོང་སྐྱོད་པ་
 པོའི་བདག་འཛིན་པ་དང་། ལོངས་སྐྱུད་བྱའི་བདག་གི་བ་གཟུང་བའོ། །དེ་དག་ལས་
 འདིར་ནི་ཐ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འབགས་སེང་གིས་སུ་

བཞི་དབྱེད་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་སྲིད་མི་འཐད་ལ། དེ་ནས་འཛིན་པ་ནི་མོངས་སྲིད་
 པ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཤེས་པ་དང་གང་ཟག་གོ། །གཟུང་བ་ནི་
 མོངས་སྲིད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
 བསྐྱུས་པ་དང་། རྣམ་བུང་གི་སྲོགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་གཉིས་སོ། དེའི་སྲིད་འཛིན་
 རྟོག་ཡང་གཉིས་ཏེ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། ། “དེ”
 བཞིན་དུ་གཟུང་རྟོག་ཀྱང་གཉིས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྲོགས་ལ་བརྟེན་པ་
 དང་། རྣམ་བུང་གི་སྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པའོ། །འདམགས་པས་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་
 འདི་དངོས་པོ་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པར་བྱས་ནས་འདི་དང་རྣམ་བུང་གཟུང་རྟོག་
 མི་འགལ་ཞིང་། གཟུང་རྟོག་ཟམ་ཡིན་ན་དང་པོ་འང་ཡིན་དགོས་ལ། དང་པོ་ལ་ཟམ་
 མིན་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་སྲོག་དཔོན་གྱིས། དང་པོ་ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་དང་། ཟམ་རྣམ་བུང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་འགལ་བར་བཞེད་པའི་
 ལུགས་བཞིན་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཡུལ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི་གཉིས་
 ཏེ་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པ་དང་། དགག་པའི་རྣམ་པས་རྟོག་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱབ་རྟོག་དང་། ཀུན་
 ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྲོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་
 འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྲོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དགག་རྟོག་ཡིན་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྲོགས་ཀྱི་གཟུང་བ་བདེན་པར་སྐྱང་བའི་
 རྟོག་པ་དང་། དེའི་སྲོགས་ཀྱི་གཟུང་བའི་བདེན་མེད་དེ་ཉིད་བདེན་པར་སྐྱང་བའི་རྟོག་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡བཅུ། ༥ ཞོལ། ༥༡ནལ། ༥ * དེ

བ་གཉིས་ཀ་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་བའི་རྟོག་བ་ཡིན་
 འོ། །ཚུལ་འདིས་ལྷག་མ་རྣམ་བུང་གི་ཕྱོགས་དང་། འཛིན་བ་གཉིས་ལའང་“རྟོག་བ་
 ཚུལ་རིགས་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། ། “དེ^༡ལྟ་བུ་འདིར་བསྟན་གཟུང་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད།
 ལེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་གང་ཞིག་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཟུང་བ་དེ་
 ཉིད་དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ། འདིར་བསྟན་
 འཛིན་རྟོག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་བའི་འཛིན་བ་དེ་ཉིད།
 དགག་སྐྱབ་གང་རུང་གི་རྣམ་པས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ། དེ་དག་གིས་དབྱེ་བ་
 རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་རིགས་བསྐྱེའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 མཚོང་སྤང་གི་ཟག་བཅས་དང་སྐྱོམ་སྤང་གི་ཟག་བཅས་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
 བརྒྱད་དུ་འགྲུང་ལ། དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྒྱུད་དུ་འབྲིང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་དགུ་
 དགུ་དང་། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་འགྲུང་རོ། །དེ་
 ལྟར་འདིར་བསྟན་རྟོག་བ་ཅམ་གྱི་རོ་པོ་དང་དབྱེ་བ་བཤད་ནས། ད་ནི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་
 ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚོས་སུ་འགྲུང་བའི་“ཚུལ་^༢”བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟོག་བ་བཞི་པོ་
 འདི་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚོས་ཡིན་གྱི། འདིར་བསྟན་རྟོག་བ་ཡིན་ན་ཐེག་
 ཆེན་སྐྱོར་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚོས་ཡིན་པས་བྱེ་བ་ལྟེ་ལེས་རིག་དང་ལྡན་བ་སུ་ཡང་
 དབང་ཡོད་བཞེན་དུ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་ལ། གང་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བུའི་
 གཙོ་པོར་གྱུར་བའི་རྟོག་བ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་རྟོག་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་ནས།

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ན་༤ན། རྟོགས་ རོལ། ༥༡ན་༥ན། རྟོགས་
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༡ན་༤ན། དེ་ རོལ། ༥༡ན་༥ན། ད
 ༣ མ་ཕྱི། ༤༡ན་༣ན། ཚུལ་ རོལ། ༥༡བ་༡ན། ཚུལ་ * ཚུལ་

སྤྲུལ་ཡང་འདྲིའ་བརྟན་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་བྱུང་ཚོས་སྤྲུལ་
 བོའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ལེ། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་
 བ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་བྱུང་ཚོས་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས། དུད་འགོ་མཐའ་
 དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མ་ལུས་པ་བྱུང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད། ཚུལ་འདི་ནི་སྤྲུགས་པའི་འཇུག་བག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 འདི་སྤྲུལ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 སྤྲོད་པའཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 པས། རང་ལུལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་མེད་ཀྱི། རང་ལུལ་གྱི་སྤང་གི་
 ཚོས་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པའི་སྲིད། བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཚུལ་
 ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་སྲིད་རང་གི་ཞེན་ལུལ་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་
 ཡིན་པས། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་“རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་
 བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། རང་གི་ཞེན་ལུལ་
 ཚོས་ཉིད་དེའི་དོན་སྤྱི་འཆར་བ་ན། ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་
 བདེན་སྤང་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་བག་
 ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་ཁྲུབ་པའི་སྲིད་རོ། །དེའི་སྲིད་སྤང་ལུལ་ལ་ཁྲུལ་བའི་ཤེས་
 པ་ཡིན་ཅིང་། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཐག་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བདེན་སྤང་དེ་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་
 བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་སྤོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད་རོ། །ཚོས་ཉིད་
 བདེན་པར་སྤང་བ་ཡོད་ཀྱང་། ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་འཛིན་སྤངས་ཡོད་མི་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ན་༤༡། རྗེས་ ཞོལ་༥༡ན་༥༡། རྗེས

དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་རང་གི་སྣང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་བྱམ་པ་སྣང་བའི་སྣང་བ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོལ་བྱམ་པ་འོ་སྣང་དུ་འཛིན་པའི་འཛིན་སྣང་ས་མེད་ཀྱི་བྱམ་པ་འོ་སྣང་དུ་འཛིན་པ་ཅམ་ཞེས་གི་འཛིན་སྣང་ས་ཡོད་པ་ལྟ་བུའོ། ། "དེས་ཀྱི་མེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཞེན་ལུལ་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཉིད་བདེན་པར་བྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བརྟན་དགག་རྟོག་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་དེའི་སྐོན་སྤྱོད་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ན་ཆོས་ཉིད་ཞེན་ལུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་རྣམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་བརྗོད་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་འཛིན་སྣང་ས་ཀྱི་རོས་ནས་ཡིན་ལ། འདི་ནི་སྣང་ཚུལ་གྱི་རོས་ནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། དེ་དགོས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན་འང་ཉོན་མོངས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། ། དེ་འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་སྟལ་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྟལ་བཟུལ་གྱི་སྣང་བོ་དག་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ་བས། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་མ་སྣང་ས་པར་འདོད་པར་གྱིས་ཤིག་དང་གཞན་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ན། "ཤེས་ཀྱི་སྐྱིབ་ཡིན་དགོས་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན་ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སོ་སྐྱེའི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེན་སྣང་ཡོད་པས་ཁྱབ་པས་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་དགོས་ཞེས་སྐྱབ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡བཟུལ། དེས་ ཞོལ། ༥༤ནལ། དས
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༡ནལ། ཤས་ ཞོལ། ༥༤བཟུལ། ཤས་ * ཤེས

དེ་ལྟར་ན། ཉོན་མོངས་པ་དག་གྲང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཙུ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་
 ཟྱིལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སློབ་ལས་སློབ་པ་ནི། །སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ད་ནི་འབགས་སེང་གིས་
 གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅེས་པའི་དོན་བཤད་པར་བུདོ། །དེ་ཡང་གཟུང་
 རྟོག་ཡིན་ལ་འཛིན་རྟོག་མིན་པའི་སྤྱི་བཞི། གཟུགས་སོགས་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་དག་བདེན་
 པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུདོ། །འཛིན་རྟོག་ཡིན་ལ་གཟུང་རྟོག་མིན་པའི་ནི། རང་གི་
 ཤེས་པའི་འཛིན་རྣམ་སྐད་ཅིག་མ་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཛིན་རྣམ་
 དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་འཛིན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཟྱིལ། གཉིས་ཀ་ཡིན་
 པ་ནི། གཟུང་རྣམ་རྒྱུན་ལྡན་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་སྣང་བའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་
 རང་ལུལ་ལ་བལྟོས་ནས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། འཛིན་
 རྣམ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་སྟེ་བའི་གཟུང་པ་ཡིན་པའི་ཟྱིལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི།
 གཉིས་སྣང་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་ཕྱིན་ལྟ་བུདོ། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་
 པ་འདི་ལ་ཤེས་པ་རྒྱུན་ལྡན་ཞེས་སློབ་པ་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་སོ་སྐྱེས་ངེས་
 མི་རུས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཞི་སྤྱི་བཞི་
 པ་ལ་རྟོག་པ་ཅེས་སྟོང་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ། གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་གཞན་
 གྱི་དེ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཞན་ཞེས་པ། དེའི་གོང་དུ་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་
 གཞན་སྐད་ཅིག་དུ་མ་བསགས་པའི་རྒྱུན་ལ་གསུངས་པ་མ་གོ་བར་ཟད་དོ། །ད་ནི་སོ་

སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས། འཛིན་རྟོག་གཉིས་སོ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་སོ་སོར་ངེས་པར་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་བཅད་
 བ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་ལས་མ་སྐྱུན་པར་གསུངས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པར་བྱའོ། དེ་
 ཡང་ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས། ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་
 རྣམས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མིན་ནམ། “དེས་” རྣམས་པར་རྟོགས་
 པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་དོན་ནི་མོས་
 པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་
 པ་ཡིན་པས་སྤྲང་བོ་མེད་དོ། ཞེས་དང་། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་
 ཏེ། དག་སློང་དག་མཚན་མོ་འདས་ན་ནང་བར་གྱི་དུས་སུ་ངས་སོག་ཆགས་ཅེ་སྤྱང་
 རྒྱད་འབྲིན་པ་ཐོས་སོ་ཞེས་གསུངས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ན་
 རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སེལ་ཡན་ལག་མ་སྤྲད་པ་ཅེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་གང་
 གསུངས་པ་མིན་ནམ། དེས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་རིག་
 པ་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཚིག་དེ་ནི་ཐ་སྤྲད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མིན་
 པ་དེས་དེས་ན་སྤྲང་བོ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དག་གི་དོན་ཅེ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་སོ་
 སྐྱེ་བོ་ལ་ཡོད་ཅིང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་ཡོད་པར་
 བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་དང་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡བཅུ། རེས ཞོལ་ལའན་ལ། དེས * དེས

རེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོགས་སྐྱེས་ཤིང་། ཅུ་བར་ཡང་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་རྟེན་པ་ཞེས་སྐྱེས་པས་སོ། །སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཡང་རྣམ་འཛིན་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་ལ་ཡང་བཏགས་འཛིན་ཡོད་
 ཅེས་གྲང་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྷན་ཅོད་ལན་གོང་དུ་བྲངས་པ་འདི་དག་འབྲེལ་མེད་
 དུ་འགྱུར་བའི་སྲིད་ཏེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། འཕགས་པ་ལ་མེད་དགོས་ལ།
 འཕགས་པ་ལ་ཡང་ཡོད་ན། སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དགོས་སྐྱེས་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་
 འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་དང་། གལ་ཏེ་དེ་འབྲེལ་དོགས་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ནའང་།
 ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་འབྲེལ་མེད་པའི་སྲིད་དོ། །དེས་ན་གཞུང་གིས་དེ་
 གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་མ་དག་གིས་འདིའི་
 དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་དག་ནི། དེ་དྲགས་སྒྲིག་རྒྱས་
 "འདོད་" བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྷན་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སོ་སོ་སྐྱེ་
 བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་ཞེན་ངོ་དང་
 མ་ཐུན་པར་བདེན་པར་སྣང་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ནི། འཕགས་
 པའི་གཞིགས་ངོ་དང་མ་ཐུན་པར་བདེན་པར་སྣང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་
 ཅིང་།

དེ་ལ་དོགས་པ་འདི་ལྷན་འབྱུང་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་འཛིན་པ་སོ་
 སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་པས། བདག་མེད་དང་བཏགས་ཡོད་སོགས་སུ་བདེན་པར་སྣང་བ་
 ནི། ཅིའི་སྲིད་འཕགས་པའི་གཞིགས་ངོ་དང་མ་ཐུན་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་ཅེ་ན། སོ་སྐྱེ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༤ན་ན། འདོད་ ཞོལ་ ༥༦ན་ན། འདོད་ * འདོད་

འགའ་ཞེག་ལ་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་གྱི་“ཚུལ་^༡་གྱིས་ཚོས་བདག་མེད་བ་སོགས་སུ་
 འཛིན་བ་ཡོད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བ་མེད་ཅིང་། འདིར་ནི་འཕགས་བས་ཚོས་
 བདག་མེད་བར་མངོན་སུམ་དུ་གཟེགས་བ་དེའི་གཟེགས་ངོ་དང་མ་སྐྱབ་བར་
 “བདེན་^༢་བར་སྤང་བ་ཞེས་བརྗོད་བར་འདོད་བ་ཡིན་བས་ཚོད་བ་དེ་ལ་སྦྱང་པོ་མེད་
 འོ། །གལ་ཏེ་འཕགས་བ་ལ་ཡང་། ང་དེའི་ཞེས་སོགས་སོགས་སུ་འཛིན་བ་ཡོད་བས།
 རྗེས་འཛིན་རྟོག་བའང་འཕགས་བའི་གཟེགས་ངོར་མ་སྐྱབ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན།
 འཕགས་བས་ང་ཟ་སྤང་བ་ཙམ་གཟེགས་བས། ཟ་སྤང་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་འཇུག་པའི་
 ཚོ། ང་དེའི་ཚོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་བ་ཡིན་གྱི། ང་བདེན་བར་གཟེགས་བའམ། ང་
 རྗེས་ཡོད་དུ་གཟེགས་བ་མིན་བས། ང་རྗེས་ཡོད་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་བར་སྤང་
 བའི་རྟོག་བ་ནི་འཕགས་བའི་གཟེགས་ངོ་དང་མ་སྐྱབ་བར་བདེན་བར་སྤང་བ་མིན་ནོ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་འགྲེལ་བ་གཉིས་གྱི་དགོངས་བ་རྩ་མེད་པའོ། །འོ་ན་འདིར་རྗེས་འཛིན་
 རྟོག་བ་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་དུ་འཛིན་བ་ལ་བཤད་བས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་
 མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། གང་ཟག་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་བ་རང་སྐྱུ་སྐབ་པའི་རྗེས་ཡོད་
 དུ་འཛིན་བ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་གང་ཟག་རྗེས་ཡོད་ལ་
 དམིགས་ནས་རྣམ་བ་བདེན་བར་འཛིན་བའམ། བདེན་བར་སྤང་བ་ལ་བཤད་བས་
 ཚོས་གྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ཟག་བཙས་སུ་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དུ་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་སྤྱིར་རི་ལྟར་འདོད་བ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་
 དངོས་པོར་མངོན་བར་ཞེན་བས་འཛིན་བར་རྣམ་བར་རྟོག་བ་ཞེས་གསུངས་བ་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༤༤ན་ལ། ཚུལ་ ཞོལ། ༥༦ན་ལ། ཚུལ་ * ཚུལ་
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༤ན་ལ། བདེན་ ཞོལ། ༥༦ན་ལ། བདེན་ * བདེན་

མོ། །འཕྲིན་ལྡན་ལ་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་ལ་འཛིན་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱས་ནས།
 ཡུལ་རྗེས་ལ་འཛིན་དང་བཏགས་ལ་འཛིན་གཉིས་སོ་སྐྱེ་དང་འཕགས་པ་ལ་སོ་སོར་
 བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་ཅན་རྗེས་ལ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་ལ་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་
 གང་ཟག་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་དེས་བར་བཤད་པ་མིན་ཅོལ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་མི་འཕན་
 དེ། ཉི་མེད་སྤངས་བ་དང་འབྲེལ་ཆེན་དུ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཚོས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་
 ཡོད་པས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲུབ་པར་འགྱུར་
 ཞེས་པའི་དོགས་པ་བཀོད་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། བཏགས་ལ་འཛིན་སོ་
 སྐྱེ་ལ་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་བཏགས་ལ་འཛིན་ལ་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲུབ་
 པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་སྟེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཚོས་བདག་མེད་པར་འཛིན་པ་ཡོད་པས་
 བཏགས་ལ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོགས་པ་འབྲེལ་མེད་འདི་ལྟ་བུ་རྟོགས་
 ལྡན་སུ་ཞིག་འགོད་པར་བྱེད། དེར་མ་ཟད་འདི་ལྟར་སྐྱབས་བས་ནི། "ཚོད་" བ་དང་། ལན་
 གཉིས་ཀས། སོ་སྐྱེ་ལ་རྟོག་པ་དེའི་ཡུལ་མེད་རྟོག་པ་དེ་ཡང་མེད་པས་ཁྲུབ་པར་ཁ་
 འཆམ་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབས་པོས་ཉེ། སོ་སྐྱེ་ལ་བཏགས་ལ་འཛིན་མེད་པར་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་
 འཛིན་རྟོག་དང་པོའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་ཅེས་པའི་ཚོད་པ་འོང་
 དོན་མེད་ཅིང་། ལན་གྱིས་ཀྱང་བཏགས་ལ་འཛིན་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་མི་དགོས་
 པས། བཏགས་ལ་འཛིན་རྟོག་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་མ་ཁྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་
 "འདེབས་" བར་རིགས་ཀྱི་སོ་སྐྱེའི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་
 སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའི་ལན་བཏགས་པ་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟོ། །སོ་སྐྱེ་ལ་རྟོག་

1 མ་ཕྱི། ༤༤བཟུ། ཚོད་ ཞོལ་པ་མན་ལྟ། ཚད་
 2 མ་ཕྱི། ༤༤ན་ལྟ། འདེབས་ ཞོལ་པ་མན་ལྟ། འདབས་

བ་དེའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན། དེ་ལ་རྟོག་པའང་མེད་པས་བྱུང་ན། སོ་སྤྱི་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ཡོད་པར་ཐལ། “དེ”ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ལུགས་འདི་
ནི་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
བ་ཅེས་སོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་
དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་བ་ལ་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །འདི་དག་ལ་བརྗོད་
བར་བྱ་བ་མང་ཡང་འདིར་ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ལ། རྟོག་པའི་རྣམ་
གཞག་འདི་དག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། རི་ལྟ་བ་བཞིན་འཆད་ཤེས་པ་གཞན་མ་
མཐོང་ངོ། །

གཉིས་བ་ཚིག་གི་དོན་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྲུལ། སོ་སོའི་དོན་བཤད། ལྡན་
ཚུལ་གྱི་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་བོ་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་བ་ཅེས་སོགས་སོ། །གཉིས་བ་ལ།
མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ལས། གཟུང་རྟོག་མདོར་
བསྟན་ལ། ཅ་བ་ནི། གཟུང་བར་རྟོག་པ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ། །“འབྱེད”པའི་རྒྱ་མཚན། ཀུན་ནས་ཉོང་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་དེའི་
གཉེན་པོའི་སྤོགས་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །

གཉིས་བོ་དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུར་གི་སྤྱང་
བོ་སོགས་ཡུལ་དགུ་དགུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །འགྲུལ་བ་ནི། གཟུང་བར་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན། ཀུན་ནས་ཉོང་མོངས་པའི་གཞིའི་རྟེན་ཅན་དང་“གཉེན”^༡

༡ མ་ཕྱི། ༤༥ན་༡ན། དེ་ ཞོལ། ༥༡ན་༡ན། ད
༢ མ་ཕྱི། ༤༡ན་༥ན། ཞོལ། ༥༡ན་༡ན། འབྱད
༣ མ་ཕྱི། ༤༥ན་༡ན། གཉེན་ ཞོལ། ༥༡ན་༡ན། གཉེན

སོའི་ཉེན་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་ལ་མ་རིག་པ་དང་རྣམས་པར་བྱང་བའི་ཕྱང་
སོ་ལ་¹སོགས་²རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་གཉིས་སོ་རེ་རེ་ལའང་རྣམས་པས་དགུ་དགུའོ། །ཙ
འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི་གཟུང་རྟོག་ཚེས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་། རྣམས་བྱང་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་ཚེས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་སོགས་ལྷལ་དགུ་ལ་རྟོག་
པ་དགུ་³ཡོད་⁴པའི་ཕྱིར། རྣམས་བྱང་གཟུང་རྟོག་ཚེས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། རྣམས་བྱང་གི་
ཕྱང་སོ་སོགས་དགུ་ལ་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཛིན་རྟོག་མདོར་
བསྟན་ལ། ཙ་བ་ནི་རྩས་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འགྲེལ་བ་ནི། གང་ཟག་རྩས་སུ་
ཡོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཉེ། ཚིག་དོན་དང་། དག་དོན་ནི། ལྷ་མས་རིགས་བསྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། ལུལ་གྱི་སྐོ་
ནས་དགུ་དགུར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་ལ་དགུ་སོ་སོ་མིང་གི་སྐོ་ནས་མདོར་
བསྟུས་པའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རོ་སོ་ལ་བཞི་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་
བཤད་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཙོ་སོ་མ་རིག་པ་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ཟག་
བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་སོ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་
མིང་དང་གཟུགས་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་⁵ཀྱི་བྱེད་ལས།
གཞིའི་དུས་སུ་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་དང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་མདོན་

1 མ་ཕྱི། ༤༥ནམ་ན། མོགས་ ཞོལ། ༥མབཤན། མགས
2 མ་ཕྱི། ༤༥བཤན། ཡོད་ ཞོལ། ༥མབཤན། ཡད
3 མ་ཕྱི། ༤༥བཤན། མོངས་ ཞོལ། ༥ནམ་ན། མངས

མཐོའི་རྒྱ་ཀྱའ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱ་བའི་སྤང་དོར་མི་ཤེས་པ་དང་
ངེས་ལེགས་ཀྱི་འབགས་པའི་ལམ་ལ་དང་"པོར"མི་གནས་པའམ་མི་འཇུག་པ་དང་།
ལྷགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡུལ་དམིགས་པ་དང་། ལམ་བསྐོས་པ་པོ་བདག་ལ་སོགས་པ་
དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤོངས་པར་བྱེད་པ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་དགུ་"པོ་དེ"དག་གམ། དེ་དག་གི་སྦྱང་གི་བདེན་པ་བཀག་པ་དག་
བདེན་པར་སྤང་བ་ཀྱའ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བཞིའི་རྟེན་ཅན་གསུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་བུང་གསུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་ནི། རྣམ་བུང་གི་དོ་བོ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡུང་བོ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམ་བུང་སྦྱེ་བའི་སྐོ་དང་། ས་"པོན"འི་གསལ་དང་རི་
ལྟར་སྦྱེ་བའི་ཚུལ་རྣམ་བུང་གི་སྦྱེ་བ་དང་དེ་འབྲའི་རྣམ་བུང་ལ་དབྱེ་ན། གཞིའི་རྣམ་
བུང་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་བུང་ཅམ་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དོན་དང་། ལམ་གྱི་
རྣམ་བུང་བྱེད་པར་བ་མཐོང་བ་དང་། བསྐོས་པ་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་བུང་མི་སྟོབ་
པའི་ལམ་རྣམས་ཉེ་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གསུང་བར་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བདག་རང་དབང་ཅན་
དང་གཅིག་སྲུང་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་། རྒྱ་ལ་གསོག་པ་པོའི་བདག་དང་། ཡུལ་ལ་
བལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པ་བདག་ཏུ་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་། འཁོར་བར་ཀྱའ་ནས་ཉོན་

༡ མ་ཕྱི། ༤༥བཅའ། པོར ཞོལ། ༥༡ནའ། བར
༢ མ་ཕྱི། ༤༥བཅའ། པ་ད ཞོལ། ༥༡ནའ། པོ་དེ * པོ་དེ
༣ མ་ཕྱི། ༤༥བཅའ། པོན ཞོལ། ༥༡ནའ། བན

མོངས་པའི་རྟེན་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་
དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་དང་། ལམ་གྱིས་དོན་བྱས་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་རྟེན་
རྣམས་སྲུ་འགྲུང་བ་བདག་བདེན་པར་སྤང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་རྗེས་སྲུ་ཡོད་པའི་
རྟེན་ཅན་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །

བཞི་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཅམ་གྱི་
གདགས་གཞི་ལུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལམས་དང་། སོ་སྐྱེའི་གདགས་གཞི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་ཅམ་གྱི་
གདགས་གཞི་རྣམ་པར་བྱུང་བ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་དམན་འབྲིང་“མཚོག་
གསུམ་གྱི་གདགས་གཞི་རིམ་བཞིན་མཐོང་བ་དང་། “བསྐྱོམ་¹པ་དང་། བྱུང་བར་གྱི་
ལམ་དང་། འཕགས་པ་དབྱེ་བཅོམ་པའི་གདགས་གཞི་མི་སློབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཉེ།
སེམས་ཅན་སྐྱེ་དང་བྱུང་བར་རྣམས་གདགས་གཞི་དང་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པ་ཅམ་དུ་བདེན་པར་སྤང་བ་སྐྱེས་སུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་
འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་པོ་རྣམས་སོ། །རྒྱས་པཤད་འདི་དག་“ལ་²མདོར་
བསྟན་དུ་བཤད་པའི་དབྱེ་སྒྲིབ་དགོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་བཞི་དང་། དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་བཞི་པོ་གངས་བཞིན་དུ་
ལྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དེས་ཆ་བཞི་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་བཞི་པོ་དེ་རང་

¹ མ་ཕྱི། ༤༦ན༤ན། མཚོག་ ཞོལ། ༥༡བ༡ན། མཚོག
² མ་ཕྱི། ༤༦ན༤ན། བསྐྱོམ་ ཞོལ། ༥༡བ༡ན། སྐྱོམ་
³ མ་ཕྱི། ༤༦ན༤ན། ལ་ ཞོལ། ༥༡བ༡ན། ལམ

བཞིན་མེད་པ་ཞེན་ལུམ་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིང་
རོ། །

གསུམ་པ་ཡོངས་འཛིན་གྱི་བྱང་ཚོས་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། ཅ
བར་ཚིགས་བཅད། སྤང་མདོ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཚེད་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
རྟོག་པའི་སྲིང་གསུངས་ན་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཡང་རྒྱུང་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་དང་“རྟོག་
པའི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བར་སྐབས་གྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཡོངས་འཛིན་གསུངས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བཤད་ཅིང་དེ་དག་དེའི་སྲིང་བཤད་པ་
དེའི་སྟོབས་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་རྟོག་པ་རི་སྐད་བཤད་པ་ཡང་བྱང་བར་དུ་འགྱུར་རོ་
ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིང་དུ་“ཡིན་པས་སོ། །ཅ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་
ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་
མཐུན་སྟོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་མངོན་ཞེན་སོགས་པོར་བས་ནི་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ནང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས་ཡིན་ནོ། །ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བཤད་
ཅིང་དེ་དག་དེའི་སྲིང་བཤད་པ་དེའི་སྟོབས་གྱིས་དབྱེ་བ་དང་རྟོག་པ་རི་སྐད་བཤད་
པ་ཡང་བྱང་བར་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་བསྟན་པའི་སྲིང་དུ་ཡིན་པས་སོ། །ཅ་བ་ནི།
འཕགས་པ་ལྟར་ན། རྣམ་མཁུན་ཡིད་བྱེད་དང་ལྡན་ཞིང་ཟབ་མོ་ལ་སེམས་མི་འགོང་
བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་དང་དངོས་པོར་
མངོན་ཞེན་སོགས་པོར་བ་ན་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུག་བྱའི་བསམ་པ་རི་སྐད་བ་བཞིན་དུ་
རོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟོགས་པོར་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༦༡ན། རྟག ཞེས། ༥༧ན། རྟོག * རྟག
༢ མ་ཕྱི། ༤༦༡ན། མིན ཞེས། ༥༧ན། ཡིན * ཡིན

ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་གསུམ་པ་
 འབྲེལ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་ལ་སེམས་མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་
 མཁས་པས་བསམ་པ་རི་ལྟ་བཞིན་ཏུ་དངོས་པོ་མཐའ་དག་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་
 བར་སྟོན་བར་བྱེད་པ་སྤྱིན་བྱུག་གི་མི་མ་སྐྱབ་པའི་སློབས་ཀྱི་ཚོས་སེར་སྐྱ་ལ་སོགས་
 བ་དང་མི་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་ནི་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡིན་པས་སོ། །བྱང་སེམས་སློབ་ལམ་པ་ཚོས་
 ཅན། ཉན་རང་སློབ་ལམ་པ་ལས་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བྱང་བར་འཕགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་
 དགེ་བཤེས་དེ་ལྟ་བུས་སྤིད་ཞིར་མི་སྐྱབ་བར་ཡོངས་སྤྱི་འཛིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཞུགས་གཞག་བཤེས་པ་ལ། བསྐྱབ་པའི་ཉེན།
 ལུལ། འོན་ཏུ་གཉེར་བྱ། རང་གི་ངོ་བོ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་ཡོངས་འོན་ཏུ་
 གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་གཞག་གྱི་ལུགས་བཤེས་པ་དང་། དབྱ་མ་བ་རང་གི་ལུགས་བཤེས་
 པ་ལས། དང་པོ་ནི་བྱེ་བྲག་སྐྱབ་དག །རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེམས་མ་ཆགས་པ་འདོད་པ་
 ཚུང་བ་དང་། ཚོས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་། དབྱེ་ན། ཚོས་དང་། བསོད་
 སྟོམས་དང་། གནས་མལ་ངན་“ངོན་”གྱིས་ཚོག་ཤེས་པ་གསུམ་དང་། སློབ་བ་དང་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་དགའ་བའོ། །མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་དེ་ལས་ནི། །གསུམ་ནི་ཚོག་
 ཤེས་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཚུལ་དང་། ཐ་མས་
 ལས་བསྐྱབ་ཏེ། ཚུལ་འདི་ལ་གནས་ནས་ལས་འདི་བྱས་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་ཐོབ་
 བར་འགྲུབ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །མཛོད་ལས། གསུམ་གྱིས་ཚུལ་བསྐྱབ་ཐ་མ་ལས།

༡ མ་ཕྱི། ༤༢༡ན། དོན ཞེས། ༥༧༡ན། དོན * ངོན

ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་སྡེང་ན་ཡོད་པ། འབགས་ཚོས་བསྐྱེད་
 པའི་རྣམས་པ་ཉིད་ལ་རིགས་སུ་འདོད་དེ། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཀྱིས། མདོ་སྡེ་
 བདག་གི་རིགས་ཤེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
 དང་། སློབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ས་བོན་
 ལ་རིགས་ཤེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །རྣམ་རིག་པ་དག་གི་འདོད་པ་ནི།
 མདོ་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 འོངས་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་
 འབྲུང་བའི་དོན་དུ་བསམས་ནས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་རང་བཞིན་གནས་
 པའི་རིགས་དང་། རྒྱུན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་ས་བོན་ནི་རྒྱལ་འབྲུང་གི་
 རིགས་སུ་བཞེད་དེ། བྱང་ས་ལས། དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ནི། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་གང་ཡིན་པས་ཏེ། དེ་ནི་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་འོ། །དེ་ལས་ཡང་དག་པར་བསྐྱབས་པའི་རིགས་ནི། སློན་དགོ་བའི་ཅ་བ་
 བོམས་པར་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་པར་བཞག་ན་དེའི་སྡེང་ན་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་པར་མ་
 བཞག་ན་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཉིས་ཀྱི་སྡེང་ན་ཡོད་པའི་ཐག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་རིགས་
 འདྲ་སྟེ་སྟེ་མེད་གསུང་དུ་རྒྱུན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་མིན་གྱི། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 རིགས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པ་འབགས་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཉེར་ལེན་བྱེད་ཞིག་སྟེ།

༡ མ་གྱི། ལྷན་ལྗན། ལྷན་ རོལ། ༦༠ན་ལྗན། ལྷན་ * ལྷན་

གལ་ཏེ་འདི་མེད་ན་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་སོ་ལ་སྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མེད་
 བར་འབྱུང་རྟོ་ ཞེས་ཟེར་རྟོ། །དེ་འདྲའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་དེ་ནི་གང་ལ་ལྡན་
 པའི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་དུག་པོ་རྣམས་ས་བོན་དེའི་མི་འདྲ་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རིགས་ཅན་སོ་སོར་མཚོན་བར་བྱེད་པའི་སྱིད། སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་ཁྱད་
 པར་ཞེས་བྱ་ལ་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྱིད། ཐོས་པའི་བག་ཆགས་
 ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་དེ་འདྲའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ས་བོན་གང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་པའི་
 ཚོས་ཐོས་པའི་རྒྱན་གྱིས་གསོ་བར་བྱ་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་རིགས་དང་། གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་ཅན་རྟོན་པའི་ཚོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་དུ་གནས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་”དང་། ཉན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
 འབྱུང་བ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་སོགས་རྟོན་པའི་ཚོས་ཐོས་པས་གསོ་བར་བྱ་
 བ་རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་རུང་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་རིགས་ཤེས་བྱ་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་གང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་
 གང་རུང་གི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་ངེས་པ་ནི་ངེས་པའི་རིགས་ཤེས་བྱ་ཞིང་། རྒྱུན་དབང་
 གིས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་བསྐྱུར་དུ་རུང་བ་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་
 ཡིན་ལ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་ས་བོན་མེད་པ་ནི་རིགས་ཆད་པ་
 ཅེས་བྱའོ། རྣམ་རིག་པ་རིགས་ཆད་མི་འདོད་དོ། ཞེས་སྐྱེ་བ་དག་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཆད་པ་མི་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་པས། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པའི་གོ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༢༧ན། དང་ ཞོལ། ༦༠༧༡ན། པ

སྐབས་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཆད་པ་ཡོད་ན་དེ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདེད་རིགས་ཆད་འདོད་དགོས་པ་ས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རིགས་ཆད་
འདོད་པ་དང་། རིགས་ཆད་མི་འདོད་པ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །དེས་ན་མངོ་
སྡེ་རྒྱན་ལས། དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། གཏན་
ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ནི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་
ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་”འདའ་བའི་རིགས་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡིན་ལོ། །དེ་ནི་གཉིས་པ་དབྱེ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རིགས་
ལ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལས་གྲུང་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་
ཟག་གང་རང་བཞིན་དབང་པོ་རྒྱལ་བས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་ཅམ་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་རེ་ཤིག་ངེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་
ངེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྲུང་པས་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ། རེ་ཤིག་བདག་མེད་སྲིད་དང་གཉིས་རྟོགས་པ་ཅམ་
ཀྱི་རྟེན་དུ་ངེས་པ་ནི། རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་པོ་རྣ་
བས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་དང་པོ་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་
ངེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་
རྒྱན་དང་མྱེད་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱིད་པ་ནི་མ་ངེས་པའི་རིགས་
ཅན་ཞེས་བྱའོ། མཐར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་རྟེན་དུ་ངེས་པས་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡༡ན། འདའ། ཞོལ། ༦༠༦ན། འདའ * འདའ

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་ཁྲུབ་པ་ཡིན་
 འོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་ལ། ཐེག་
 པ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འཕྲུང་གྱི་རིགས་འི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཐོས་པ་དང་། བསོད་
 བསམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བཞག་པའི་མ་འོངས་པ་ན་གཟུགས་སྐྱུ་
 ལུན་ཚོགས་འགྲུབ་པའི་ས་བོན་རུས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱི་
 ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱིས་སློབ་བྱུང་གྱི་
 སྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱས་ནས་སྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པར་གྱུར་བ་ན་ཚོས་སྐྱུ་མངོན་
 དུ་བྱས་པ་ཞེས་བྲལ་ལ། རྒྱས་འཕྲུང་གྱི་རིགས་ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རུས་པ་མཐུ་ཅན་
 དུ་གྱུར་པས་ཉེར་ལེན་བྱས་ཤིང་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དངོས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་
 རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་འོངས་སློབ་རྟོགས་སྐྱུ་དང་། དེའི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྐྱུལ་པའི་སྐྱུ་
 འགྲུབ་པ་ཡིན་འོ། །ལང་དག་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་འཕྲུང་གྱི་རིགས་
 ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་འཕྲུང་གྱི་རིགས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་པར་སྐྱུ་བ་ནི་སྐྱུར་བ་¹
 འདེབས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྐྱུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་མི་ཚོད་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲུབ་སྟེ། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་འདུས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སྲི་བཅས་ཀྱི་སེམས་འོད་¹ གསལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་རིགས་སྐྱུ་འདོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་

¹ མ་ཕྱི། ༤༧༡ན། ཞོལ་ ༡༧༧ན། པ * བ
² མ་ཕྱི། ༤༧༧ན། འདད་ ཞོལ་ ༡༧༧ན། འོད * འོད

བའི་སྲིད། ཞེས་སྣ་བ་དང་། རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ནི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་
 ཅིང་། །དེའང་རིགས་དངོས་མིན་བར་སྣ་བར་གྲེད་དོ། །འོ་ན་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་
 ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
 ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་སྲིད། འཁོར་གསུམ་ག་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། རྣམ་མཁའི་གྱི་ཉེར་
 ལེན་ཡིན་བར་སྐབས་སྲ་སྲི་དག་ཏུ་ལན་མང་ཏུ་སྣམ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་སེམས་
 རློང་བ་གསལ་རིག་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཡིན་ན་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཁོ་ན་ལ་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཏོ་ཞེས་པའི་ངེས་བརྒྱང་མི་འཐད་བར་ཐལ་བའི་སྲིད་
 དང་། ཉི་མེ་སྣང་བར། རྣམ་རིག་བས་ཟག་མེད་གྱི་ས་བོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་
 སུ་སྣམ་པ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་“དེ”འདུས་བྲས་ཡིན་བས་རང་བཞིན་གནས་
 རིགས་དང་རྒྱས་འགྲུར་གྱི་རིགས་ལ་ཁྱད་བར་མེད་བར་འགྲུར་ཞེས་དགག་བ་
 བརྗོད་པ་དང་འགལ་བའི་སྲིད་དང་། སེམས་རློང་བ་གསལ་རིག་དེ་ཉིད་སློ་བྲས་གྱི་
 འི་མས་དག་བ་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྣུ་ཡིན་བས། རོ་བོ་ཉིད་སྣུ་འདུས་བྲས་ཡོད་དོ། ཞེས་སྣ་
 བ་ཡང་དགག་མི་རུས་པའི་སྲིད། རློགས་འདི་“ཉེས་བ་དུ་མའི་གནས་སོ། །ལུས་
 ཅན་ལ་ཟག་བ་མེད་པའི་ཤེས་བ་སྣང་མའི་ཅི་དང་འབྲ། ཞེས་བས་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་
 རང་བཞིན་གནས་རིགས་བཤད་བ་མིན་ནམ་ཞེན། མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འདི་ནི་འི་བཅས་
 གྱི་ཁམས་ཅམ་མཚོན་པའི་དཔེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་བས། འི་བཅས་གྱི་ཁམས་
 ཅམ་ཤེས་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྲུར་བས། ཚོས་ཉིད་འི་བཅས་ལ་འདུས་
 བྲས་གྱིས་ཁྱབ་བར་འགྲུར་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི་འི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཚོས་

༡ མ་གྲི། ༤༧བཟ། དེ་ ཞོལ། ༤༧ན། ༥
 ༢ མ་གྲི། ༤༧བཟ། ཉེས་ ཞོལ། ༤༧ན། ༧ས

དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར། དེ་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོན་གྲས་པ་ཅམ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རིགས་སུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རྒྱ་བྱེད་པས་
རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། རྟེན་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་
པ་ལས།

དང་པོའི་དོན་ནི། རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བསྐྱེད་པ་མིན་གྱི། འོ་ན་
གྲང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་འདི་ཡོད་ཀྱི། དེ་མ་སེམས་རྒྱད་ལྔ་
བྱུང་བར་འགྱུར་བས། དེ་འབྲལ་བར་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་འཐད་ལ། སེམས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་མེད་ན་དེ་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འགྲོ་དགོས་
པས། དེ་སེམས་རྒྱད་ལ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་ཅིང་། དེའི་
ཕྱིར་རྒྱ་དང་ཚོས་མ་ཐུན་པས་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྐྱབ་པའི་རྒྱར་གསུངས་
པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་རྟེན་བྱེད་པས་རིགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི་རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཡོད་ན་
རྒྱང་དང་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པས་གོ་སྐབས་འབྱེད་ལ། མེད་ན་མི་འབྱེད་
པས་དེ་དག་རྣམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་བར་བཤད་པ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་ཡོད་ན། སེམས་རྒྱད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏེན་གནས་པའི་གོ་སྐབས་
ཡོད་ཅིང་། མེད་ན་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་བསྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་
བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱུད་ཏུ། ས་ནི་རྒྱ་ལ་རྒྱང་ལ། །རྒྱང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༧ན་༡ན། ཡོད་ ཞོལ་༦༡ན་༦ན། ཡད

གནས། །མཁའ་ཉི་མ་རྩུ་དག་དང་ལྷོ། །རྒྱུད་གི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་
ལྷུང་སོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་
མོངས་རྩུ་ལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་བྱེད་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །རྩུ་ལ་བཞིན་མིན་ག་
ཡིད་བྱེད་ལྷོ། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་
ག་རིགས་ཀྱི་དོན་མདོ་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ་གཉེས། དང་སོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྤྱར་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་དང་
ལྷན་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ལྷན་པ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དང་མཐོང་བའི་
ལམ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་འབྱུང་བས་སྐྱོར་ལམ་གྱི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པ་འཆད་ཅིང་དེ་
ཡང་རྟེན་ལ་རག་ལས་ཐོག་མར་སྐྱབ་པའི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པ་རིགས་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི།
རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་བཤད་པས་ཤེས་སྤོམ། །འགྲེལ་པ་ལ་རྟེན་
ཚོས་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་གྱི་རོ་སོ་དང་གོ་རིམ་བཤད་པ། གྲངས་ངེས་བཤད་པ། དེ་
དག་གི་རྟེན་ཚོས་ཉིད་རིགས་སུ་བསྟན་པའོ། །

དང་སོ་ནི། ལྷུང་སེམས་ཀྱི་དོན་ཏུ་གཉེར་བྱ་ཐམས་ཅད་སྐྱོན་སེལ་བ་དང་། ཡོན་
ཏན་མཛོན་ཏུ་བྱེད་པ་གཉེས་སུ་ངེས་པ་ལ། དེ་ཡང་སྐྱོན་མ་བསལ་བར་ཡོན་ཏན་མི་
འཐོབ་པས། དང་སོར་སྐྱོན་སེལ་རྩུ་ལ་འཆད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་སེལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་སོ་
མ་སྐྱེས་པར་སེལ་མི་རྣམས་པས་གཉེན་སོ་སྤར་བཤད་ལ། གཉེན་སོ་ཡང་མཛོན་གྱུར་
མགོ་གཞོན་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་སྤར་སྐྱེས་ནས་ས་སོན་སྤོང་བ་འཛིག་རྟེན་
ལས་འདས་པའི་ལམ་སྐྱེས་སྐྱེ་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ས་སོན་སྤོང་ལོང་།

ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ས་ཐོན་ཕྱིས་སྤོང་དགོས་ཏེ། དེ་བས་ན་རེ་ཤིག་དང་ཐོར་འཛིག་ཉེན་
 པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འཛིག་ཉེན་ལས་
 འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་དག་གོ། །གཉེན་པོ་བསྟན་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
 གཉེན་པོ་དེ་དག་གིས་སྤང་བུ་སྤོང་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། གཉེན་པོ་དེ་དག་སྐྱེས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བུ་སྤོང་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་སྤོང་ན། རྒྱུ་པོ་སྤང་ནད་དུ་མི་སྟོག་པར་
 བྱས་པའི་སྟོན་པ་སྤང་བ་དང་སྟོ་པར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་དང་མི་མ་ཐུན་པའི་སྟོགས་དགག་པ་དག་དུས་མཉམ་ཞིང་། རྣམ་
 བོལ་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་། རོ་སྐྱལ་གྱི་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་འགག་པ་དུས་མཉམ་སོ། །དེ་
 ལྟར་གཉེན་པོ་དང་སྤོང་ཚུལ་བཤད་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་སྤངས་པའི་རོ་བོ་བཤད་པ་ནི།
 སྤང་གཉེན་དེ་དག་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་
 འགག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོན་བསལ་ནས་ཡོན་
 ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སྟོན་ཅིང་།
 དེ་ཡང་རང་རྐྱེད་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པར་དམན་པའི་གང་ཟག་ལས་
 མ་ཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་མི་འཐོབ་པས་དེའི་འོག་ཏུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་དང་། སྐྱིན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་ལྷ་རྣམས་འདས་པ་ལ་
 མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་
 པར་ཅན་ཐོབ་པ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་སྐྱེས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་སོ། །དེ་འཐོབ་པ་
 བ་གཞན་དོན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱེད་ལུས་པས་དེའི་འོག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་སྐྱབ་པ་

འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་མངོན་དུ་སོང་བ་
 ལས་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་དོན་སྤྱོད་ཚོགས་འབྲུང་དགོས་པས་དང་པོར་གདུལ་བྱའི་
 བསམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པའི་སྐོ་
 བས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་དགོངས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་
 རིམ་གྱི་སྐྱབ་པ་འཆད་དོ། །འདིར་ལྡེམ་དགོངས་རྣམ་པ་བཞི་ལས་གཞུག་པ་ལ་ལྡེམ་
 པོར་དགོངས་པ་ནི་ཕྱིར་རོལ་བ་བརྟན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དུ། བང་ཟག་བདེན་
 བར་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །མཚན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི། སེམས་
 ཚམ་པ་དག། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་ཚོས་
 ཐམས་ཅན་མཚན་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། "འདིར་འི་དགོངས་པ་
 དེས་འགྲེལ་སོགས་སུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་
 བཤད་པ་ལྟ་བུ་ལ་གཟུང་དགོས་"སོ། །ཁ་ཅིག་འདིར་མངོན་པ་ལས་ཚོས་རྣམས་
 གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་འདོད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། དབུ་མ་རང་རྒྱད་པ་
 རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚོས་ཁས་ལེན་པ་མི་གོ་བས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སློབ་
 མ་སྟོབས་པར་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པ་ནི།
 དགོངས་པ་ཅན་ཉེ། དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་
 བརྟན་པའི་གཉེན་པོར་མཉམ་པ་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་

༡ མ་ཕྱི། ༥༠ན་ཅན། བྱའི་ ཞོལ། ༤༡བ་ཅན། བྱའོ་ * བྱའོ
 ༢ མ་ཕྱི། ༥༠ན་ཅན། འདིར་ ཞོལ། ༤༡བ་ཅན། འདིར་
 ༣ མ་ཕྱི། ༥༠ན་ཅན། མོ་ ཞོལ། ༤༤ན་ཅན། ས
 ༤ མ་ཕྱི། ༥༠ན་ཅན། དགོངས་ ཞོལ། ༤༤ན་ཅན། དགོངས་ * དགོངས་
 ༥ མ་ཕྱི། ༥༠ན་ཅན། དགོངས་ ཞོལ། ༤༤ན་ཅན། དགོངས་ * དགོངས་

རྣམ་པར་གཞིགས་སུ་འགྲུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཉམ་པ་གསུམ་ནི། རྒྱ་
 ཚོགས་གཉིས། འབྲས་བུ་ཚོས་སྒྲུ། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་མཉམ་པའོ། །དོན་གཞན་
 ལ་དགོངས་པ་ནི། ལས་དང་སྲིད་པ་སྤང་བུ་ཞིང་། །སྦྱོར་བའི་རྣམ་ཤེས་མཚོག་
 འཛིན་གཉིས། །སྦྱེ་མཚེད་འཕྲལ་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པ་ཉིད་དུ་
 འགྲུང་བའི་དོན་ལ་དགོངས་ནས། བ་དང་མ་ནི་བསད་བུ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དུས་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ནི། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྦྱེ་བར་སློན་ལམ་
 བཏབ་པ་ཅམ་གྱིས་དེར་སྦྱེ་བར་འགྲུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟག་གི་
 བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་མཚོག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར། སྦྱིན་པ་ལ་
 སྤང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབས་པ་ལྟ་བུའོ། །བསྐྱར་བ་ལ་ལྷེན་པོར་དགོངས་པ་ནི།
 རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མ་གྲགས་པའི་དོན་ཟབ་མོ་སློན་བྱེད་དུ་བསྐྱར་བ་སྟེ།
 རི་རྐྱང་དུ། སྤྱིང་པོ་མེད་ལ་སྤྱིང་པོར་ཤེས། །སྦྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་
 གནས། །ཉོན་མོངས་པས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྲུང།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྱིང་པོ་ནི་རྣམ་གཡེང་རོ། །དེ་མེད་པ་ལ་སྤྱིང་པོར་
 ཤེས། ཞེས་པས། ཞི་གནས་བྱང་པར་ཅན་བསྟན་ཏོ། །རྟགས་སོགས་ལས་སྦྱིན་ཅི་
 ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། ཞེས་པས་མི་རྟག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་
 མཚོར་བསྟན་ལ། ཡུན་རིང་པོར་གཞན་དོན་གྱི་དཀའ་སྤངས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པས་
 རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས། ཞེས་པས་སྤྱིང་རྗེ་བསྟན་ཏོ། དེ་ལྟར་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། ཤེས་
 རབ་སློམ་ཞིང་། སྤྱིང་རྗེས་གཞན་དོན་ལ་འབད་ན་བྱང་ཚུབ་དམ་པ་ཐོབ་ཅེས་

1 མ་ཕྱི། 40ན་ན། མཚེད་ ཞོལ། 45ན་ན། མཚེད་ * མཚེད་
 2 མ་ཕྱི། 40ན་ན། 5 ཞོལ། 45ན་ན། དེ་ * དེ

བཤོ། །དེ་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྡེམ་པོའི་ངག་གམ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པ་
གསུངས་པ་ནི་ལྡེམ་དགོངས་ཡིན་ལ། དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི་དགོངས་
པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། དགོངས་པ་ཅན་ལ་ལྡེམ་དགོངས་གྱིས་ཁྲུབ་ལ། ལྡེམ་“དགོངས”
ལ། དགོངས་པ་ཅན་གྱིས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྐྱ་རི་བཞིན་ཏུ་གཟུང་ཏུ་མི་རུང་བ་ལ་དགོངས་
གཞི་“ཡོད”^༡ པས་མ་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞན་དོན་སྤྱོད་
ཚོགས་ལས་དེའི་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་རི་སྟེན་པར་མཚན་མ་མེད་ཅིང་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་
པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་སྐྱབ་པ་
བཅུ་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ནི། ལྡོམ་གྱུང་གི་ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་བཅུ་གསུམ་པོ་འདིར་གྲངས་དེས་
ཏེ། འདིས་ཀྱང་རྣམ་མཁུན་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་སྐྱེས་སུའི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་ཚང་བ་
མེད་པར་སྤྱོད་སྐྱེས་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལས་ནི་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་རིགས་
སད་པའི་ལྡོམ་གྱུང་གི་གནས་སྐབས་མིན་པས་འདིར་མ་སྐྱོས་སོ། །འབྲེལ་གཞུང་སྤྱོད་
མ་རྣམས་ལ་ངག་དོན་སོ་སོར་འགོད་ན། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལས་ཚོས་ཅན། རྟེན་ཚོས་
བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོར་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྡོམ་གྱུང་གི་
“རྟོགས”^༢ པ་དང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱར་བཤད་གོ་རིམ་ལ་
དཔགས་ཏེ་དགོད་པར་བྱའོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༥༠བཤན། དགོངས ཞོལ། ༤༧བཤན། དགོངས
༢ མ་ཕྱི། ༥༠བཤན། ཡད ཞོལ། ༤༧བཤན། ཡེད * ཡོད
༣ མ་ཕྱི། ༥༡ནམ་མཁུན། རྟོགས ཞོལ། ༤༧ནམ་མཁུན། རྟོགས

གསུམ་པ་ནི། ལྷུ་བ་པའི་ཚོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་¹ བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་ལ་
ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཞེས་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་
པའི་ཚོས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཤུལ་འདི་རྟོག་ལ་
རིགས་ཞེས་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་དོན་བསྟུན་འཆད་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚུད་པ་དགོད་པ་དང་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། ལྷ་འགྲེལ་ནི། གལ་ཏེ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
ཚོས་ཉིད་ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་
རིགས་ཡིན་ན། འོན་ཏེ་དེའི་ཚེ་ཚོས་ཉིད་དེ་ནི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་གནས་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མིན་
སྟེ་པོ་² ལྷོ་གྲོས་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསྐྱུ་བར་བར་སྐབས་ཀྱི་
ཚོགས་སུ་བཅད་པ། ཅ་བ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ནི་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་མིན་
པར་ཐལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ཁོ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཡིན་པ་གང་
ཞེས། ཤེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ཡིན་པར་དབྱེར་མེད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལན་ལ། ལྷུ་འཁོ་ནས་རིགས་གསུམ་དུ་འབྱེད་པའི་ལན་དང་། རྟོན་

¹ མ་ཕྱི། ༥༡ན་༡ན། ཞོལ། ༥༥ན་༡ན། གི * གིས
² མ་ཕྱི། ༥༡ན་༡ན། ཞོལ། ༥༥ན་༡ན། ལྷུར * བསྐྱུར
³ མ་ཕྱི། ༥༡ན་༥ན། བེ ཞོལ། ༥༥ན་༥ན། བོ * བོ

གྱི་སློབ་སྦྱོར་རིགས་གསུམ་དུ་འབྲེད་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་ཉན་སློབ་གྱི་
 ཐེག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་དང་། བདག་མེད་སྲིད་
 དང་གཉིས་དང་། འཛིན་པ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་རིམ་གྱིས་གང་ཟག་གང་
 ལ་རྫོགས་པ་དེ་དག་གང་དམིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་
 "ཚོས་^༡ རྫོགས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་གང་ཟག་དེ་དང་དེའི་སེམས་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་
 རྫོགས་པ་དེ་དང་དེའི་རྒྱུའི་ངོ་བོར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་
 གཟེགས་ཤིང་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་
 པའི་སྲིད་པོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། "ཚོས་^༡ དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་ཏུ་ཁྱེད་པར་མེད་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་བའི་
 སློབ་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 འཕགས་ཚོས་སོ་སོའི་རྒྱ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་སློབ་སྦྱོར་རིགས་གསུམ་གྱི་
 དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་སྲིད། འདིར་གང་ཟག་དག་རི་ལྷར་ཞེས་པ་དཔེ་སློབ་པའི་གཞུང་ལ་
 ལྷུང་བའི་བཤའ་བ་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་བཞགས་པ་སྟེ། ཉི་མེ་སྤང་བ་ལས། རི་ལྷར་
 དམིགས་པ་ན་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྷུང་རིགས་ཡིན་པར་
 བརྗོད་པ་དེས་ན། འདིར་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ཅི་སྟེ་ཚོས་བར་བྱེད། ཅས་གསུངས་པའང་
 དཔེ་སློབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བའི་སྲིད་ཏེ། འདི་དང་དོན་གཅིག་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཚོས་
 དབྱིངས་རིགས་ཡིན་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་མི་རུང་ངོ། ཞེས་

༡ མ་ཕྱི། ༥༡བཤན། ཚེ ཞེལ། ༥༥བཤན། ཚོས * ཚོས
 ༢ མ་ཕྱི། ༥༡བཤན། ཚེས ཞེལ། ༥༥བཤན། ཚོས * ཚོས

པའི་རྩོད་པའི་ལན་འདེབས་པ་ན། རིགས་འོ་འོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རིགས་སོ་སོར་དབྱེར་རུང་བ་དཔེར་བརྗོད་དུ་བྱས་ནས་དོན་རྣམས་བྱ་ཞིག་ལན་དུ་
 ཟෳ། “དེར་མ་ཟད། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་པའི་འཕགས་པ་གསུམ་སོ་གང་གི་
 ཚོས་རྟོགས་པའི་རྒྱའི་འོ་འོ་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་སློབ་ནས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་པ་
 བློ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྟོགས་པས་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་སྦྱས་པ་དང་། ཉན་
 རང་འཕགས་པ་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་རང་ཉིད་གྱིས་སྦྱས་པ་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་”བསྐྱབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་དང་། ཉན་
 བྱེད་པའི་སློབ་ནས་རིགས་སུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའི་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལན་ཅ་བས་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྤྱི་མའི་སློབ་ནས་ལན་གདབ་ཚུལ་འགྲེལ་བས་
 ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟ་མོད་གྱི་སྤྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་གོ་སྤྱི་
 བར་བྱ་བའི་དོན་འདིག་རྟེན་པའི་དངགས་སམ་ཐ་སྣང་གྱིས་ལན་གཞན་དུ་གསུངས་
 མོ། །ཅ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམས་དག་ཏུ་འདྲ་ཡང་རིགས་
 གསུམ་དུ་དབྱེར་མི་རུང་བའི་སློབ་མེད་དེ། དེར་འདྲ་ཡང་། བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་ཚོས་དབྱིངས་དེ་ཡི་”དབྱེ་བ་རིགས་
 གསུམ་དུ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་རྣམས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན་འདིམ་པའི་སྤང་
 འོ་གཅིག་ལས་མའོན་པར་གྲུབ་ཅིང་མེ་ལྷེ་གཅིག་གི་སོ་བཏང་བའི་རྟེན་བུམ་པ་ལ་

1 མ་ཕྱི། ༥༡བཤན། དེར་ རོལ། ༥༥ན་ཉན། དར
 2 མ་ཕྱི། ༥༡བཤན། བསྐྱབ་ རོལ། ༥༥ན་ཉན། ཟུབ
 3 མ་ཕྱི། ༥༡ན་ཉན། དབྱ རོལ། ༥༥ན་ཉན། དབྱེ * དབྱེ

སོགས་པ་རིགས་གཅིག་ཀྱང་བརྟེན་པ་སྤྱད་ཅི་དང་མི་ཁར་ལ་སོགས་པ་རྒྱག་པ་ཉིད་
ཀྱིས་དེ་དང་། དེའི་སྣོད་ཐ་དད་པར་འབྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐེག་པ་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དད་པ་
ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ངག་དོན་ཙམ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱུས་པའི་ཡུལ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་”སྤྱད་ཅི་། དེ་སྤྱད་ཅེས་
སོགས། ཙམ་ཙམ་ནི། དམིགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། འགྲེལ་བ་བཤད་པས་ཤེས་
སྤོམ། །འགྲེལ་བ་ལ་ཚིག་དོན་བཤད་པ་དང་། མཐའ་དབྱེད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་སོ་
སོར་བཤད་པ་དང་། ”དེ་དག་ཀུན་བསྐྱུས་པའི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་གྲངས་དེས་
དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆེ་རེ་
ཤིག་དང་སོར་དགོ་བ་དང་། མི་དགོ་བ་དང་ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་པ་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
དགོ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཉིད་དང་། མོག་གཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལྷུང་དུ་མ་བསྟན་
པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལ། རྗེ་བྲག་སོ་སོར་མ་རྗེ་བར་སྤྱིར་དམིགས་ནས་
རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱང་བྱ་དང་། དོར་བྱ་དང་། བཏང་སྟོམས་སུ་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་གཚོད་
དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་གཉིས་པོ་
དབྲེ་བ་བཞི་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་ལྷག་མ་རྣམས་རྗེ་ནས་ཡོངས་སུ་གཚོད་དེ། འདི་
ལྟར་གྲངས་བཞིན་དུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་པོ་ལྷས་
བསྐྱུས་པ་འཛིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ༥༡ན་ལྟ། ལྷུང་ ཞོལ། ༥༥བ་ལྟ། ལྷུང་ * ལྷུང་
༢ མ་ཕྱི། ༥༡ན་ལྟ། དེ་ ཞོལ། ༥༥བ་ལྟ། ད

བསྐྱེད་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཞི་གནས་དམན་པ་དང་། སྤྱི་མ་ཞི་གནས་མཚོག་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཡུང་པོ་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་མིན་ཞིང་། གྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ནི་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྷག་མཚོང་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཚོང་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་གཞི་ལ་ཡང་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་བཟོས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གཅོད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་པ་འབྲས་བུ་ཡང་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བའི་བསམ་གཏན་བཞི་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འབྲུང་བའི་ཚོས་ཅན་སྟོབས་བརྒྱ་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱ་བ་སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གོང་དུ་བཤམ་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དམིགས་པས་ནའོ། །ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་དམིགས་པ་ཚོས་ཅན། རྩོད་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། རྩོད་ལ་དགེ་སོགས་གོང་དུ་བཤམ་པ་དེ་རྣམས་ཡོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞུང་འདི་དོན་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་། ཅ་བའི་རྐང་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྐང་པ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༥༡༧༡༣། ཟླ་ ཞོལ། ༦༢༣༡༣། ཟླ་ * ཟླ

སོའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དེའི་འགྲེལ་བ་གང་ཡིན་"སྒྲོམ་^༡ཤིག །ཅ
འགྲེལ་ཀུན་ལ་ངག་དོན་ནི། དག་སོགས་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐབས་འདི་དམིགས་པ་
ཡིན་ཏེ། དེས་རྒྱང་དོར་བཏང་སྒྲོམས་སུ་བྱ་བ་སོགས་སུ་དབྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་བཤད་པ་
དང། རིགས་དང་དམིགས་པའི་བྱེད་པར་བཤད་པ་གཉིས་དང་སོ་ནི། ཉི་ཁྱི་སྐར་བར།
རྣམ་རིག་པའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བརྒྱད་སྟོང་
འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྒྱངས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་དང་པོར་རྣམ་རིག་པའི་
འདོད་པ་ལ་སྒྲོམ་བརྗོད་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་དག་ཚོས་ཀྱི་དབྱེདས་ཉལ་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་སྐྱམ་དུ་
སེམས་པ་དེ་དག་གིས་ཉལ་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བ་རི་ལྗར་བརྗོད་པར་བྱ་
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་རིག་པས་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་
པ་དེ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་"ལ་^༢དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་
ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སྤར་བྱི་མ་དང་བཅས་པ་ལ། ཕྱིས་ལམ་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་བྱི་མས་དག་
པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྲོར་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
བྱེད་སྟེ། བྱི་བཅས་སུ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་བཅས་དེ་ཉིད་དུ་

^༡ མ་ཕྱི། ༥༡བཤན། ཞོལ། ༤༡ནལ། རྒྱོམ
^༢ མ་ཕྱི། ༥༡ནལ། ལ། ཞོལ། ༤༡བཤན། བ།

གནས་དགོས་པའི་སྲིད། དེར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་ནི་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེར་བདེན་
 པར་གྲུབ་ན་གནས་སྐབས་དེ་གནས་ལུགས་སུ་འགྱུར་བས་ནམ་ཡང་མི་འདོད་
 དགོས་པའི་སྲིད། ཞེས་བུ་ལོ། །དེ་ལ་སེམས་ཚམ་བས་སྐྱོན་སྤང་བ་འགོག་པ་ནི།
 འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཚུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་
 པར་འདོད། ཅེས་བུ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་དག་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་ལོ་ཞེས་གཉེན་པོའི་སྲོགས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། མི་མ་སྐྱབ་པའི་
 སྲོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་མི་མ་སྐྱབ་པ་
 དང་གཉེན་པོའི་སྲོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤངས་པ་མེད་པས་སྲོགས་གཅིག་པའི་
 དག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ལོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་ཁོ་པོ་ཅག་ནི། ཚུ་དང་
 གསེར་གྱི་དོ་པོ་བསལ་ནས་དག་པར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་དག་རྟོག་མ་དང་ནི་མ་སེམས་
 པར་ལྟར། ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་ཀྱང་།
 དེ་ཉིད་གཉེན་པོས་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་མིན་གྱི་དེ་ལ་སྐྱབ་པའི་ནི་མ་སྐྱོང་བ་ཡིན་པས།
 ཚོས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ནི་མ་སྐྱངས་པའི་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པར་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཚོས་ཉིད་ལ་སྐྱབ་པའི་ནི་མ་སྐྱོང་བའི་
 གཉེན་པོ་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་
 ཐལ། དུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ནས་དེའི་དུལ་ཅན་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པར་འགལ་བའི་
 སྲིད། འདོད་ན། མི་མ་སྐྱབ་སྲོགས་ནི་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཁྱབ་སྟེ། བྱ་བྱེད་གཉིས་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་སྲིད་དང་། གཟུང་བ་མེད་ན་དེ་འདྲིན་མེད། ཅེས་ཀྱི་སྲིད་རང་

གིས་¹ །ཁས་སྒྲངས་པ་དང་ཡང་མཚུངས་པའི་སྲིར་དོ། །ཐལ་བ་དེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་སྒྲང་གཉེན་གཉེས་ཀ་ལ་བདེན་པར་མདོན་པར་ཞེན་པར་བྱེད་ན་ནི་ཚོས་ཉིད་ལ་
 ལྷུང་པའི་བྱི་མ་དང་། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉེས་མི་མ་སྐྱབ་པ་དང་གཉེན་
 བོའི་སྲོགས་ཀྱི་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་བདེན་པར་གྱུབ་ན་
 བམ་ཡང་མེད་པར་མི་འགྱུར་དགོས་པའི་སྲིར། །ཞེས་པའི་སློན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 སྒྲངས་པ་མེད་པར་སོ་ན་གནས་པས་ཚོས་ཉིད་དེ་དག་པ་སྲོགས་གཅིག་པའི་རང་
 བཞིན་རྣམ་དག་ཁོ་ནར་གནས་ནས་སློར་བྱུང་བྱི་བྱལ་གྱི་དག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དབུ་མ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲང་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྒྱུད་
 ཀྱི་སྲོགས་ལྟར་ན། རབ་འགྱུར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱ་བས་དམིགས་པའི་མཐར་སྐབས་ཤིང་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
 བ། ཉེས་པ་མེད་དེ། གང་གི་སྲིར་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡིན་
 པའི་སྲིར་ན། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྗེ་ཡིན་པར་བརྗོད་ན། དེ་ཁོ་
 བ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱིབ་པ་དེ་རིམ་གྱིས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་
 པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ་དེའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལྟར་ནའང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་
 པ་དངོས་མེད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པས། དེ་ལ་བྱི་མ་དག་པ་མི་རུང་བའི་སློན་སྲར་བཤད་
 པ་རྣམས་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། ཁོ་བོས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་པས་དབྱུད་པ་ན་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དེ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པར་ཁས་སྒྲངས་ཀྱི། དངོས་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཙམ་དམིགས་པར་ཁས་མ་

¹ མ་ཕྱི། ༥༡བཀྲ། ཞོལ། ༥༡ནུ། དག་གི

སྒྲུངས་ལ། དེ་འབྲེལ་དངོས་མེད་དེ་ཡང་ཡང་དག་ཀྱང་རྫོང་འུ་ཡོད་པ་ཡིན་པར་
 བརྗོད་ཀྱི། རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལ་སྒྲུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
 བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་པའི་རྫོང་ལ་ཀྱང་རྫོང་འདི་དག་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་
 རིམ་གྱིས་དག་ནས། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཀྱང་རྫོང་ལ་འདི་དག་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་རེ་ཆེར་འགྱུར་བ་ནི། རྣམ་
 པར་དག་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱལ་ལན་
 འདི་དག་ནི་དོན་ལ་སྲུང་གཞན་དག་གིས་སྟོབས་ཅམ་མ་མཐོང་བར་སྒྲུང་བས། ཁོ་པོ་
 འབའ་ཞིག་འདི་ལྟར་དུ་དེ་སྤྱིས་སྤྱིན་པར་བཤད་པ་ལ་འཕགས་པ་དང་སྟོབ་དཔོན་
 ལུགས་”རངས་’པར་མཚོད་ཅིག །

གཉིས་པ་ནི། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་
 ནི་རིགས་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ནི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་གཉིས་ཀ་
 ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དགག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་ནི་ཚོས་
 ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དམིགས་པ་ལ་དོན་དམ་དང་ཀྱང་རྫོང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས།
 རིགས་དང་དམིགས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་སྤྱིའི་དོན་ལ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས། གྲངས་དང་། གོ་རིམ་ངེས་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་
 ཉམས་སུ་ལེན་པའི་དགོས་པ། གཉིས་པ་དབྱེ་བ། སེམས་ཆེན་པོ། སྤོང་བ་ཆེན་པོ།

༡ མ་ཕྱི། ༥༩ན་༡ན། ཞོལ། ༥༩ན་༡ན། རང

རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྩོམ་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །དེ་
ཡང་སེམས་འདིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་དང་། སྤེ་ཆེན་པོ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་
དུ་བྱེད་པའི་སྲིད། སེམས་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །སེམ་ཅན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོ་ནི།
འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྲིད་དང་། སྤེ་ཆེན་པོ་ནི་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་གང་ཟག་
ནམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་སྲུ་ལྷ་བུ་བ་ཅི་རིགས་བའམ། མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་
དང་། གསུམ་པ་ལྷོ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་པའོ། ས་མཚམས་ནི། འདི་དག་རེ་
རེ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་སྲུ་བྱེ་ནས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་
ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་ཡོད་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་བ་སྐྱོད་པ་
སོགས་ནའང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
འདི་ལ་སེམས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྲིད། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཀྱང་
འབྲུང་བ་དང་ཉི་མེད་སྤང་བར་ཡང་། སེམས་ཆེན་པོ་དང་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་པར་དངོས་སྲུ་བཤད་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་པ་རོལ་གྱི་སྤེ་གཞོམ་པར་འདོད་པ་དག་ལྷོ་། མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་ཀྱི་དགྲ་གཞོམ་པ་དང་། དུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པར་ཁྱད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་

༡ མ་ཕྱི་༥༩ན་༥ན། ལྷ་ ཞོལ། ༥༩བཤན། བྱ
༢ མ་ཕྱི་༥༩ན་༥ན། ལྷ་ ཞོལ། ༥༩བཤན། བ
༣ མ་ཕྱི་༥༩བཤན། དག ཞོ། ༥༩བཤན། དང

བ་ཐོབ་པ་དང་། རང་ཉིད་འགྲུབ་རྒྱལ་མེད་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་
 ཅམ་ཞིག་གི་དོན་དུ་གཡུལ་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱང་མི་
 མ་ཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་།
 དེའི་སྐོན་པ་རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་ཅམ་
 གྱི་དོན་དུ་ཐེག་ཆེན་སྐབས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་པོ་
 འདིར་གྲངས་ངེས་ལ། དེ་ཡང་ཆེན་དུ་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སེམས་ཆེན་པོ་དང་
 པོར་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་མ་ཐུན་སྟོགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་སྐོན་པ་འཐོབ་
 དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་བ་ཆེན་པོ་བསྟན་ལ། སྤང་བྱ་དང་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་
 པའི་སྐོན་པ་སྤང་དགོས་པས། དེའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཆོག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐར་ནི། དམིགས་པ་ཞེས་
 སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདིའོ། །གང་གིས་ན།
 རང་འབྱུང་བྱང་སེམས་ཀྱིའོ། །གང་གི་སྐོན་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །གསུམ་པོ་
 གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྟོང་བ་
 ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་པོའོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
 དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅན་མཁྲིན་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྐོན་པ་མ་འོངས་པ་ན་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་སངས་རྒྱས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་དང་
 ལྡན་པས་སོ། །དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཚོག་ཉིད་
 གྱིས་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། སྟོང་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱི་

དབང་དུ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཅུང་མཉམ་གཉིས་
ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། ཆེན་པོ་གསུམ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་གང་གི་དོན་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བསྐྱབ་པའི་དོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་“བསྐྱབ་”པའི་
མཚན་ཉིད། སེམས་བསྐྱེད་ལ་གནས་ནས་རང་བཞིན་གྱི་དོན་ཚོམ་ཞིང། བྱང་ཚུབ་
ཆེན་པོའི་ཆེད་དུ་བཙུན་པའི་བྱ་བ། དེ་ལྟར་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གནས་ཚོམ་
འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ཡིན་
པར་བསྐྱབ་ཞེས་སོ། དབྱེ་ན་བཞི་ལས། གོ་ཆའི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། རང་
གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཕྱིན་དུག་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བསམས་པས་གོ་“བགོས་”པའི་བྱ་
བ། མ་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། རྒྱལ་བ་
འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བའི་བཙུན་འབྲས་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོན་
པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་ནས་ཡོད་དོ། །ཚོས་ཉིད་ལ་སློམ་བྱུང་གི་
རྟོགས་བསྐྱེས་པས་སོ། །“ཚོགས་”སྐྱབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཐེག་པ་མེད་པའི་ཚོགས་
གཉིས་ཀྱི་དབྱུང་དངོས་སུ་གསོག་པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་མཚོག་
ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཐེག་མེད་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་
ཡོད་པས། ཐེག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དངོས་སུ་གསོག་པའི་བྱ་བ། མ་མཐའ་དེ་
ནས་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཚོགས་སྐྱབ་ཀྱིས་བསམ་བྱའི་ཚོགས་ནི་གཙོ་བོར་ཐེག་

༡ མ་ཕྱི། ༥༥ན་༡༣། བསྐྱབ་ ཞེས། ༡༠བ་༡༣། རྒྱབ
༢ མ་ཕྱི། ༥༥ན་༡༣། ཞེས། ༡༠བ་༡༣། དགོས
༣ མ་ཕྱི། ༥༥ན་༤༣། ཚོགས་ ཞེས། ༡༠བ་༤༣། ཚོགས་ * ཚོགས་

མེད་ཡིན་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་དང་། ཞེས་སྐྱོར་ལམ་མ་སྐྱོས་པ་ཡིན་
 ལ། དེ་དངོས་སུ་གསོག་པའི་བྱ་བ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་ན་ཡོད་པས། ཐོགས་མེད་
 གྱིས་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི་བཅེ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ། གཟུངས་གྱི་བར་ནི་མངོན་སུམ་
 ཏུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་གསུངས་ལ།
 སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལོ། །དེས་འབྲུང་"བསྐྱབ་"
 པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་མཁུན་ནམ་དོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་གང་རུང་བུ་དེ་མ་ཐག་
 དེས་པར་འབྲིན་པའི་བྱ་བ། ས་མཚོམས་ས་བརྩུ་བ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་ལ། ཕྱིས་གྱི་རྗེ་ག་
 རྒྱུད་དག། རྒྱུད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་འབྲུང་བས་ས་བརྩུད་བ་ནས་ཡོད་དོ་
 ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྒྱུད་པར་ལམ་ནི་དག་ས་ཚམ་མིན་གྱི་ས་བརྩུ་བ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་
 འབྲུང་བ་ལ་སངས་རྒྱས་གྱི་ས་དང་། རོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་ལས་གཞན་མ་
 བཤད་པས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱབ་བར་བཞིར་དེས་ཞེན། སྐྱིར་སྐྱབ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅན་བསམ་སྐྱོར་གཉིས་སུ་དེས་ཤིང་། སྐྱོར་བ་ལའང་། སྐྱོར་བ་
 ཚམ་དང་ལྷན་པར་ཅན་གཉིས་སུ་དེས་ལ། ལྷན་པར་ཅན་ལའང་རྒྱ་གསོག་པ་དང་།
 འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་ལྷན་པར་ཅན་གཉིས་སུ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམ་རི་
 ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དམག་དཔོན་དག་ཐོག་མར་རང་ཉིད་གོ་བགོས། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་འབྲུང་
 བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་རྩོམ། དེའི་འོག་ཏུ་དབྱང་གསོག་། དེའི་འོག་ཏུ་གཡུལ་སྐྱད་དེ།
 བ་རོལ་གྱི་སྤྲེ་བཅོམ་ནས་ཡུལ་ལ་དབང་གྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་འདིའི་གོ་རིམ་ས་
 ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ཟ། བསྐྱབ་ ཞོལ། ༡༡ན་ཟ། ལྷན་

གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། དེ་བས་མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དེའི་ལན་
བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱེ་གཞི། དེ་བྱེ་
བ། ས་མཚམས། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཐེན་བ་ཉིད་
གསུམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ནི་སྐྱིར་
དགོ་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་འབྲེལ་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་
ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་བབ་ནས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ། མངོན་པར་རྫོགས་པ་རེ་རེ་ཞིང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྒྱག་
རྟེན་ཅན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་ནི་སྐྱབ་པ་སྟོའོ། །

དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མཐེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའམ། སྐྱོར་བས་མར་སྤྱིན་རྒྱག་
ལྟར་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྐྱར་རབས་པ་དག། སྤྱིའི་སྐྱབ་པ་དང་
བྱེ་བྲག་གི་སྐྱབ་པ་ཅེས་པའི་ཐ་སྲུང་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞི། གོ་ཆ་དང་།
འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དང་། དེས་པར་འབྲུང་བའོ། །

གསུམ་པ་ས་མཚམས་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བཞི་གོ་རིམ་གྱི་ལྟ་བཞིན་ཏུ་ས་
མཚམས་དང་སྐྱར་ན། མ་མཐའ་རྒྱད་པས་སྐྱོར་བ། ཚོགས་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་གོ་ཆ་དང་། མ་མཐའ་དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་མོས་སྐྱོད་ཀྱི་ལམ་གྱི་
དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་དང་། མངོན་ཏུ་སྐྱོར་བ་ཚོས་མཚོག་
ཚེན་བོ་དང་། མཐོང་བ་དང་"བསྐྱོམ"པའི་ལམ་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་

༡ མ་ཕྱི། ༥༦ན། བསྐྱོམ་ ཞོལ། ༡༡བ། ལྟོམ

ཉིད་ཚོགས་དང་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱི་བསྐྱབ་པའི་མཚན་
 ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལྟར་བྱས་ན་འགྲེལ་ཆེན་དུ། དེ་ལ་འཕགས་
 བ་ཐོགས་མེད་གྱིས། གོ་ཆ་དང་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་
 བ་དང་། དངོས་སུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོགས་དང་མོས་པ་སྐྱོད་པའི་སས་བསྐྱབ་
 བ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། བཅེ་བ་ནས་བརྒྱུ་ལས་ཉེ། གཟུངས་གྱི་བར་ནི་
 མངོན་དུ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་
 བོར་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི། མཐོང་བའི་
 ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ།

གཉིས་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 ཅིང་། གཉེན་པོའི་སྐྱོགས་གྱི་བདག་ཉིད་གྱི་སྐྱབ་པ་ནི་ལམ་གཉིས་ཀའི་སྐྱོད་ལུལ་
 ཅན་ཡིན་ལ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་ནོ།
 ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་དང་མཐོང་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་
 གྱི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད། གོ་ཆ་དང་། འཇུག་པ་དང་། ཚོགས་དང་།
 ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཞེས་གསུངས་པ་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
 ཡང་ཅ་བར་སྐྱབ་པའི་དབྱེ་བ་བཞི་པོ་སོ་སོའི་རོ་བོ་མ་གཏོགས། དབྱེ་གཞི་དང་། ས་
 མཚན་ས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ལྟེ་བ་སོ་སོའི་རོ་བོ་ལ་བཞི་ལས། གོ་སྐྱབ་ལ་མཚན་ས་སྐྱར་ནི། བཞི་པོ་
 དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་བསམ་པའི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་དང་པོ་གོ་ཆའི་
 སྐྱབ་པ་གསུངས་པ། ཅ་བ་ནི། སོ་སོར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་པ་འགྲུག་ཏུ་

བསྐྱུས་པ་ཡིས་གོ་ཆ་སྐྱུབ་པ་གང་ཡིན་དེ་ལྷན་ཚུན་ལྷན་གྱིས་མདོ་རྗེ་ལྷ་བཞིན་
བཤམ་དོ། །འགྲེལ་པ་ལ། སོ་སོར་འབྲེད་ཚུལ་དང། ལྷན་ཏུ་བསྐྱུས་ཚུལ་གོ། །

དང་སོ་ནི། སྐྱིན་པའི་གོ་ཆ་བཤམ་པ་དང། ཚུལ་དེ་གཞན་ལ་བསྐྱེ་བའོ། །དང་སོ་
ནི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱིན་པར་བྱེད་པ་དང། དེའི་ངོ་སོ་སྐྱིན་པ་ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱོང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་
སྐྱོན་པར་སྐྱོབ་ཉིད་བཟོད་པ་བཟོད་པ་དང། འདུན་པ་སྐྱེད་པ་བཙོན་འགྲུས་དང།
ཐེག་པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྗེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོབ་པ་བསམ་གཏན་དང། སྐྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུལ་ལྷན་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ།
བསམ་པའི་གོ་ཆ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱིན་པའི་གོ་ཆ་ལྷན་གྱོ། གཉིས་པ་
ནི། དེ་བཞིན་ཏུ་པར་སྐྱིན་ལྷན་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུང་བར་བྱེད། བཟོད་པ་རྫོགས་
པར་བྱེད། བཙོན་འགྲུས་ཚོམ། བསམ་གཏན་སྐྱབ། ཤེས་རབ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པར་གོ་
བགོས་པ་ལྷན་ལྷན་གོ། དེ་དག་གི་སྐྱིན་པ་ནི་དེ་དག་ལ་གཞན་འགོད་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མ་རོལ་ཏུ་སྐྱིན་པ་སོ་སོར་སྐྱིན་པ་
ལ་སོགས་པ་ལྷན་ལྷན་ཏུ་བསྐྱུས་པས་ན་ལྷན་ཚུན་ལྷན་གྱི་ནམ་པ་སྐྱུམ་ཅུ་ཅ་ལྷན་
ཡིན་མོད་ཀྱི། གོ་ཚའི་སྐྱུབ་པ་ནམ་པ་ལྷན་ཏུ་བསྐྱུང་བར་སྟེ་སྐྱིན་པའི་སྐྱིན་པ་ནས།
ཤེས་རབ་“ཀྱི་^༡སྐྱིན་པའི་བར་ལྷན་སྐྱིན་པ་དང། ལ་སོགས་པ་སྐྱིན་པའི་ཤེས་རབ་

༡ མ་ཕྱི། ༥༦བཅའ། ཤི ཞོལ། ༣༡བཅའ། ཀྱི * ཀྱི

ནས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུག་ཤེས་རབ་ཏུ་ཚོས་མ་ཐུན་པ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར་ཤེས་རབ་སྐོམ་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་ཡན་ཚད་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་
ནི། ཚོགས་ལམ་པའི་གོ་ཚ་ཚོས་ཅན། གོ་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་རེ་རེ་ཡང་པར་
ཕྱིན་དུག་ཐུན་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པར་གོ་བགོས་པའི་བསམ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་
པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་འཇུག་སྐྱབ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་
སོ། །རྩ་བ་ནི། བསམ་གཏན་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་
རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་པ་
དགུའོ། །དགུ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་བྱ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་
ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། རྒྱའི་ཐེག་ཆེན་ཡང་ཚོགས་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལས། ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོ་བསམ་གཏན་དང་
གཟུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་ལ་
སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་། ལྷག་མཚོང་གི་ངོ་བོ། མཚོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་
པ་དང་། མི་སྐོབ་པ་དང་། རྒྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། “ཚོགས་ཀྱི་གཉིས་གསོག་པའི་ཀྱན་
སྐོང་”ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། དངོས་གཞི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དག་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དབྱེ་བ་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་། ངོ་བོ་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དག་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྦྱོར་བས་ཡང་དག་པར་

1 མ་ཕྱི། ༥༥ན་༡ན། ཚོགས་ ཞེས། ༥༥ན་༡ན། ཚོགས་ * ཚོགས་
2 མ་ཕྱི། ༥༥ན་༡ན། ཚད་ ཞེས། ༥༥ན་༡ན། ཚད་

གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་ལོ། །དེ་དག་ལ་ཅིའི་སྲིད་འཇུག་སྐྱབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།
ཐེག་པ་ལ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཐའ་དག་སྐྱོར་བས་གཞོན་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་
སོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བོད་ཚོས་ཅན།
འཇུག་སྐྱབ་ཡིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་དགོད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་
བཤད་པ་དང་། ཚད་མེད་བཞི་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱ། རོ་བོ། འབྲས་བུ་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། གང་གིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ཐོབ་པར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་ཏེ། འདི་ལྟར་མཚན་ཉིད་རབ་ཏུ་རིག་པ་དང་།
མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱད་པ་དང་།
དཔྱོད་པ་དང་། སྐྱོར་བའི་མཐའ་དང་། སྐྱོར་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པའི་ཡིད་བྱེད་གང་གིས་ས་འོག་མ་
རྣམས་རགས་པ་དང་། ས་གོང་མ་རྣམས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་དཔྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་ཐོས་བསམ་འདྲེས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཏུ་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་
རྟོན་ལ་བསྐྱོམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ཀྱི། གཟུགས་ཁམས་སྤྱ་སེམས་ལོང་མེད་པར་
སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བས་བསམ་བྱུང་མེད་ལ། གཟུགས་མེད་
ན་སྐྱ་མེད་པས་ཐོས་བྱུང་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། གཟུགས་ཁམས་ན་བསམ་
བྱུང་མེད་པས་སོ་སྐྱེའི་དབང་ཏུ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ཏེ། གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༥༥ན་༡ན། བ ཞོལ། ༥༡ན་༥ན། བ * བ

རྣམ་པས་ཞི་རགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སློམ་
བར་བྱེད་བ་སྟེ། དེ་ནི་སློམ་བྱུང་ངོ་། །གསུམ་བ་ནི། ཐོག་མར་སློང་བའི་ལམ་དང་ལྷན་
བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་བ་སྟེ། དེས་ས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་གསུམ་སློང་
ཞིང་། དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བ་འཛོལ་བོ། །བཞི་བ་ནི། དེའི་འོག་
ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་དེ་གསུམ་སླངས་པའི་དགའ་བདེ་རྒྱུང་ཏུ་ལ་རེག་ཅིང་། ཉོན་
མོངས་འབྲིང་གསུམ་སློང་བའི་སློང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །

ལྷ་བ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སླངས་སམ་སྣམ་པའི་རྟོག་བ་འབྱུང་བས་
བརྟག་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་བ་ཡིའོ། །བྲུག་
བ་ནི། དེ་ལྟར་“དཔུང་བ་ན་རྒྱུང་བྱེད་སྤྲུགས་པར་ཤེས་ནས། རྒྱུང་ཏུ་གསུམ་སློང་
བའི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །བདུན་བ་ནི། བོང་སའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་ཐོབ་
བའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་གཉིས་ནི། སློང་བའི་ལམ་ལོ། །ལྷ་བ་ནི། ལྷ་བར་ལམ་དང་
བདུན་བ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལོ། །དང་པོ་བྲུག་ནི་ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ལ། བ་མ་དངོས་གཞི་
ལོ། །

གཉིས་བ་ངོ་བོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
བསམ་གཏན་གསུགས་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་གཉིས་ལས་རྒྱ་སྟོམས་
འཇུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཡན་ལག་གི་སློན་པོ་འོག་ས་ལས་འདའ་
བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད།
སྐྱེ་བ་གཞན་ཏུ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་བསྟོམས་པའི་རྣམ་སྟོན། རྒྱ་མཐུན་

༡ མ་ཕྱི། ༥༡བཟན། དཔུང་ ཞོལ། ༡༤༧ན། དཔྱོད

གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པ། དེ་ཡང་ཚངས་རིས་ནས་འོག་མིན་བར་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སོ། །རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད། དམིགས་པའི་སྐོ་ནས་འོག་ས་ལས་འདས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ། འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལྡ་མས་
 འབྲེ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་
 སོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་ནི། ས་གོང་འོག་ཀུན་ཏུ་བཟུ་
 བའི་ཕྱིར། དམིགས་པས་འདའ་བ་མེད་ལ། འོག་པའི་ཡན་ལག་རགས་པ་རྣམས་
 ལས་རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པས། ཡན་ལག་
 "གིས" འདའ་ཞེས་བྲ་ཞིང་། གཟུགས་མེད་རྣམས་ནི། ཞི་གནས་སུ་རོ་གཅིག་པའི་
 ཕྱིར་ཡན་ལག་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱི། དམིགས་པ་མི་འདྲ་བའི་སྐོ་ནས་རེས་པར་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར། དམིགས་པས་འདའ་ཞེས་བྲའོ། །

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞིའོ། །དེ་ལ་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ནི། གཉིན་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་
 དཔྱོད་གང་རུང་གིས་འོག་ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་
 སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག། རྟོག་པས་དབེན་པ་ལས་
 སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་སེམས་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། འདི་ལ་དངོས་གཞི་ཅམ་པོ་
 དང་། "ལྷན" པར་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི། རྟོག་དཔྱོད་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་ལ།
 གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཞིང་དཔྱོད་པ་ཅམ་དང་ལྡན་

༡ མ་གྲི། ༥༤༡༣། གིས་ ཞོལ། ༥༤༡༤། གི
 ༢ མ་གྲི། ༥༤༡༣། ལྷན་ ཞོལ། ༥༤༡༣། ལྷན

བའོ། །འདིའི་ཡན་ལག་ལྡེའི་ནང་ནས་རྟོག་པ་ནི་ཆེས་རགས་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །བསམ་
གཏན་དང་མོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བུལ་བས་ཀྱང་སྤོང་རྒྱས་པས་ཡན་ལག་
རགས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་མ་བུལ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཅམ་ཁྱད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
ལ།

གཉེས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས། ཡན་ལག་རྣམས་ནི་རང་ས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་
བུལ་བར་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་སྤྱིར། ཅམ་ཁྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་དོ། །བསམ་གཏན་གཉེས་
པའི་སྣོ་མས་འཇུག་ནི། ཉན་རབ་ཏུ་བྱང་བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་དཔྱད་ལས་
འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
བཅས་པ་གང་ཞིག །ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་
ཏུ་ལྡན་པ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་འབྲེལ་བ་ཞིན་བཏང་
སྣོ་མས་གསུམ་གྱིས་དགའ་བ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བ་ལས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་
སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་གང་ཞིག །དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་
བ་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། བསམ་ལྡན་བཞི་པ་ནི། “གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་འབྲེལ་བ་དང་བཏང་སྣོ་མས་ཡོངས་སུ་དག་པས་བདེ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་
བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་གང་ཞིག །ཚོར་
བ་བཏང་སྣོ་མས་མན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྡན་པ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་
ཚྱོགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་། ཚུང་དུ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་
ལ་འདུན་པ་དང་རྣམ་འཛེ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བསམ་གཏན་མ་ཐོབ་པ་འཐོབ་པ་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༥༤ན་མཛ། གཉེན་ ཞོལ། ༥༥ན་མཛ། གཏན་

གོགས་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྐོབ་པ་ལྟར་
བར་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་དང་བདེ་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་སེམས་ལས་སུ་རྩུང་བ་ལ་
མཚོག་ཏུ་གོགས་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་ཆེན་པོ་སྤངས་པ་དང་པོ་དང་། འབྲིང་དང་བྲལ་བ་
གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་ཚུར་དུ་དང་བྲལ་བ་བཞི་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་
སེམས་ལས་སུ་རྩུང་བའི་མཚོག་ཡིན་ཀོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཚོར་བ་
མཐའ་དག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ན། རྣམ་འབྱོར་བས་འདུ་ཤེས་ཉིད་ལུལ་
ལ་མཚན་མར་འདྲིན་པའི་སྐོན་ས་རྒྱུད་འཇུག་བྱེད་དུ་རྟོགས་ནས། འདུ་ཤེས་ལས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་རྣམས་སྐོམ་པར་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་
གཟུགས་དང་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤེགས་སྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་
ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་ནམ་མཁའི་ལུལ་ཅན་
ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱང་མཐའ་ཡས་སོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་
དུས་སུ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ནི། སྐྱོར་བའི་
དུས་སུ་གཟུང་བུ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་
ཞེས་སོགས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་
ནི། འདུ་ཤེས་རགས་པ་ནི་ནད་དང་འབྲས་དང་ཟུག་རྩའོ། འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་ཀྱན་
ཏུ་ཚོངས་པའོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ནི་མཚོག་ཏུ་ཞི་བའོ། །སྣམ་དུ་ཡིད་ལ་

བྱས་པས་དངོས་གཞིའི་དུས་"སྟེ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་སྐྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཞེས་
 རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། དག་པ་བ་དང་། ཟག་མེད་གསུམ་གསུམ་"ཡོད་¹ །
 ལ། སྲིད་ཅེ་ལ་ནི་སྲ་མ་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་ཟག་མེད་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆེས་མེ་
 གསལ་བའི་སྲིར་དོ། ཞེས་བཤད་པའང་ཟེག་ཆེན་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། ཟེག་ཆེན་ལ་
 བྱི་འདས་ལམ་སྲིད་ཅེ་འེ་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་དོ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ལ། དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་ལ། ཉེར་བསྐྱོགས་ལྷག་མ་རྣམས་
 ལ་དག་པ་འབའ་ཞིག་ཡོད་དོ། །ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་མེད་དེ། འདི་དག་
 བྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིར། ཉོང་མོངས་ཅན་གྱིས་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་མི་རུས་པའི་སྲིར་དོ། །ཅིའི་སྲིར་ཉེར་བསྐྱོགས་ལྷག་
 མ་རྣམས་ལ་ཟག་མེད་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། གང་གིས་འོག་སའི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པར་
 གོང་མའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་"སྟོམས་"པར་འཇུག་མི་རུས་ལ། གོང་མའི་ཉེར་
 བསྐྱོགས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་ཀྱི་འོག་མའི་
 ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ཏེ། གོང་མའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལས་འོག་མའི་དངོས་
 གཞི་ཆེས་ཞེ་བས་ལམ་སྐྱབ་སྐྱབ་བའི་སྲིར་དོ། དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ལ་ནི་ཟག་མེད་
 ཡོད་དོ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞི་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 བྱི། དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱོགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་སྐྱབ་པའི་སྲིར་ཏེ། འདས་ལམ་

1 མ་ཕྱི། ༥༤བཟུ། སྟེ ཞེ་ལ། ༥༥བཟུ། ས
 2 མ་ཕྱི། ༥༧ནུ། ཡོད ཞེ་ལ། ༥༥བཟུ། ཡད
 3 མ་ཕྱི། ༥༥ནུ། སྟོམས ཞེ་ལ། ༥༦ནུ། སྟོམས

ཞི་ལྷག་རྒྱང་འབྲེལ་ཡིན་ཅིང་། དངོས་གཞིའི་སེམས་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས། ཁམས་གསུམ་ག་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་
 གྲེད་ལུས་པའི་ཕྱིར། མི་སྟོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དངོས་གཞི་རྣམས་ཀྱིས་འོག་
 ས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་གྲེད་དེ། ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་བྲལ་བར་བྱས་
 ཟེན་པས་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་གཞི་ཟག་བཅས་རྣམས་ནི། རང་ས་དང་
 གོང་སའི་སྣང་བྱའི་གཉེན་པོ་མི་གྲེད་དེ། རང་སའི་སྲེད་པས་བཅིངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 གོང་ས་ལས་དམན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི། མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་
 གནས་"ཅམ" དང་། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ལམ་ཡིན་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་གྲེད་པའི་ལམ་མིན་ལ། དངོས་གཞི་ཟག་མེད་རྣམས་ནི་རང་ས་དང་གོང་
 སའི་གཉེན་པོ་གྲེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་གྲེད་པའི་ལམ་ཡང་ཡིན་ཅིང་།
 ཉེར་བསྟོགས་རྣམས་ནི་འོག་ས་ཁོ་ནའི་གཉེན་པོ་གྲེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་དང་
 བྲལ་བར་གྲེད་པའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་གིས་མ་ཟེན་པས་ཡོན་ཏན་མངོན་
 པར་བསྐྱབ་པའི་ལམ་མིན་ལ། མི་མ་སྐྱུན་སྟོགས་སྣོང་བའི་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་
 མཐོང་ཚོས་ལ་བདེར་གནས་མིན་ནོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་དེ་དག་
 ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་རང་སའི་ཉོན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་པའོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས་སྲེད་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ལ་རོ་
 ཟུང་བའི་སྲེད་པས་བཅིངས་པའོ། །ལྷ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་ཤས་ཆེ་བ་དང་།
 ཐེ་ཚོམ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དེ་དང་དེས་བཅིངས་པའོ། །དེ་དག་ནི་ས་

༡ མ་ཕྱི། ༥༥ན་མན། ཅམ ཞོལ། ༥༦ན་མན། ཅམ

བོན་རུལ་པ་བཞེན་རྣམས་སྤོན་མི་འཕེན་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་སྟོངས་འཕུག་གི་བསམ་གཏུན་
 མིན་ལ། བསམ་གཏུན་ཅམ་ནི་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུན་བསམ་གཏུན་ཉོན་མོངས་ཅན་མི་
 སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །དག་པ་ནི། རང་སའི་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་ཅེ་
 གཅིག་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེའང་བཞི་ལས་ཉམས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ནི།
 བསམ་གཏུན་དག་པ་བ་གང་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་
 སྐྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའོ། །གནས་པ་ཆ་མ་ཐུན་ནི། གང་གི་འཕུག་ཏུ་རང་དང་ས་
 གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པའོ། །ཁྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་ནི། གང་གི་མཚུག་ཏུ་
 ས་གོང་མའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་ནི། འདས་
 ལམ་འདྲེན་པར་བྱེད་པའོ། །སྲིད་ཅེ་ལ་ཁྱད་པར་ཆ་མ་ཐུན་མེད་དེ། གོང་ནས་གཞན་
 མེད་པས་སོ། །གཞན་རྣམས་ལ་བཞི་ག་ཡོད་དོ། །འདས་ལམ་གྱི་“ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་
 བསམ་གཏུན་དང་གཟུགས་”མེད་ཅི་ཟག་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྣམས་གཞག་ལ། ཡན་ལག་དང་། གངས་དང་། གོ་རིམ་རྣམས་པར་
 བཞག་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། གངས་
 དེས་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏུན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྡ་དང་། གཉིས་པ་
 ལ་བཞི་དང་། གསུམ་པ་ལ་ལྡ་དང་། བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྤར་མཚན་ཉིད་སྐབས་སུ་
 བཤད་པ་བཞེན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏུན་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་ནི།
 འདོད་པ་རགས་པ་དང་། བསམ་གཏུན་དང་པོ་ཞི་བའོ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བའི་རྣམ་

༡ མ་ཕྱི། ༥༧བཅུ། ངོ་བོ ཞོལ། རྟེན་ལྡན། ངོ་བོར * ངོ་བོར
 ༢ མ་ཕྱི། ༥༧བཅུ། མེད ཞོལ། རྟེན་ལྡན། མད
 ༣ མ་ཕྱི། ༥༧བཅུ། ཞོལ། རྟེན་ལྡན། བའི

བ་ཅན་ནོ། །དེ་ལྟར་པ་ནི། དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ཞིབ་མོར་དེ་ལྟར་པའོ། །དེ་གཉིས་
 གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་མཐུན་སྲོགས་རྣམས་སྡོང་
 བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་དགོ་བས་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མན་ལོན་
 གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེས་བསམ་གཏན་པའི་ལུས་སེམས་ལ་མན་འདོགས་པའི་
 ཕྱིར། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་གནས་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་“གཉེན་པོ་
 དང་མན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་
 “བ་ལ་ནི་^༡ དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ནང་རབ་ཏུ་དྲང་
 བ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བདེ་མན་ལོན་གྱི་
 ཡན་ལག་ཡིན་ཅིང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལ། དགའ་བ་མེད་པའི་བདེ་བ་མན་ལོན་གྱི་ཡན་
 ལག་གོ།

བཞི་བ་ལ་དྲན་པ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་།
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་མན་ལོན་གྱི་ཡན་ལག་གོ། དེ་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ན།
 དྲན་ཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཉོག་དེ་ལྟར་གྱིས་མངོན་པར་
 “བསྐྱབས་^༢ བས་རང་གི་ངོ་བོ་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྟོས་ལ།
 གཉིས་པ་ན་ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་ཟེལ་གྱིས་མནན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་མིང་གིས་
 མ་བསྟན་པར་ནང་རབ་ཏུ་དྲང་བ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་སྟོས་ཤིང་། གསུམ་པར་དགའ་

༡ མ་ཕྱི། ༦༠ན་༡ན། གཉེན་ ཞོལ། རྟན་པ་ན། གཏན
 ༢ མ་ཕྱི། ༦༠ན་༡ན། པ་ལ་ནི་ ཞོལ། རྟན་པ་ན། པ་ན
 ༣ མ་ཕྱི། ༦༠ན་པ་ན། བསྐྱབས་ ཞོལ། རྟན་པ་ན། བསྐྱབས

སའི་ཀུན་དགེས་ལས་ལྔ་ལྔ་ལོ་བའི་ཕྱིར་རང་མིང་གིས་སློབ་ལ། བཞི་བར་བསམ་གཏན་
 གྱི་སློབ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྔ་ལྔ་ལོ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་དག་གི་སྐྱུ་བསྟན་ཏོ། །འོན་དང་པོ་
 གཉིས་ཀྱི་དགའ་བདེའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས། གྲེ་བཀ་སྐྱ་བ་ལྟེ། དགའ་བ་ཡིད་
 ལེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་བ་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལྟེ་ལོན་ཏུ་སྐྱུངས་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ་
 ཞེར་ཟེར་དོ། །མདོ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག་དགའ་བ་ལྟེ་སྐྱ་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེ་བ་ལྟེ། དབང་
 ལེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤོང་ཞེས་
 འབྲུང་བའི་ཕྱིར་དང། བསམ་གཏན་བཞི་བ་ན་ལོན་སྐྱུངས་ཁྱད་བར་དུ་གྲུར་བ་ཡིན་
 གྱུར་བདེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སློབ་སའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དོ། །འདིར་ནི་བསྐྱུ་བར་བཤད་
 བ་ལྟར། ཡིད་ལེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་བ་དེ་ཉིད་ཡེ་ལེས་འཁོར་བཅས་ལ་མན་
 འདོགས་སའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཞེས་བྱ་ལ་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་སའི་ཁ་
 བར་དུ་སྤོགས་ཏེ། དབང་པོ་དང་བཅས་སའི་ལུས་ལ་མན་འདོགས་སའི་ཕྱིར་བདེ་བ་
 ཞེས་བརྗོད་དོ། །བསམ་གཏན་གསུམ་བ་ན་ནི་ཡིད་ལེས་འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་བ་
 དེ་ཉིད་ལྟར་ལེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟེན་བས་སེམས་གཡོ་བའི་བྱ་
 བ་མི་བྱེད་སའི་ཕྱིར། དགའ་བ་ཞེས་མི་བརྗོད་ལ། ཁ་ནང་དུ་སྤོགས་ཏེ་དབང་པོ་
 དང་བཅས་སའི་ལུས་ལ་མན་འདོགས་སའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་བ་ལྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་འདི་དག་ཏུ་གྲངས་དེས་ཞེས། གཞོད་བ་སྤོང་
 སའི་ཡན་ལག །མན་བ་བསྐྱུ་བ་སའི་ཡན་ལག །རྟེན་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་
 "བྱས་"སའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་བཞིར་གྲངས་དེས་ཞེས།

1 མ་ཕྱི། ༦༠བཟ། བརྗོད་ ཞེས། ༥༥ནཟ། བརྗོད་ * བརྗོད་
 2 མ་ཕྱི། ༦༠བཟ། བྱས་ ཞེས། ༥༥ནཟ། འདུས་

རིམ་བཞིན་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། བདེ་བའི་ཚོར་བ་རྒྱུ་ལ་སྤྱོད་པ་བཞི་ལས་རིམ་བར་འབྲུང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞི་རིམ་སོ། །ཅི་འདྲི་སྤྱིར་གཞུགས་མེད་བཞིར་“རིམ་འུ་ཞེ་ན། གཞུགས་མེད་རྣམས་ནི་འདུ་ཤེས་ལས་རིམ་བར་འབྲུང་བས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ནི་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་རོལ་གཞུགས་དང་ནང་རྣམ་ཤེས་ལ་བཟུང་བར་འཛིན་བཤོ། །

དང་པོ་ལ་སྤྱད་བྱ་གཞུགས་དང་། ཐོགས་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉེན་པོ་ནས་མཁམ་འདུ་ཤེས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རིམ་བར་འབྲུང་བ་ནི། རྣམ་མཁམ་མཐའ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ལ་ཡིན་ལ། མི་མ་སྤུན་སྤོགས་རྣམ་ཤེས་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་མ་གཉིས་ལས་རིམ་བཞིན་རིམ་བར་འབྲུང་བ་གཞུགས་མེད་ཐ་མ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བཞིར་རིམ་སོ། །གོ་རིམ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུ་ལ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རིམ་བས་“བཞག་པོ་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཚེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཚངས་རིས་དང་“ཚངས་པོ་མཐུན་ན་འདོན་དང་། “ཚངས་ཚེན་རྣམས་སུ་སྐྱེ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་རྣམས་རྒྱུ་དུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཚེན་པོ་རྣམས་སུ་བསྐྱོམས་པ་ལས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༤༠བ༤ན། རིམ་ ཞོལ། ༥༡ན༡ན། ངས
༢ མ་ཕྱི། ༤༠བ༥ན། བཞག་ ཞོལ། ༥༡ན༡ན། བཞག
༣ མ་ཕྱི། ༤༠བ༥ན། ཚངས་ ཞོལ། ༥༡ན༡ན། ཚངས
༤ མ་ཕྱི། ༤༠ན༥ན། ཚངས་ ཞོལ། ༥༡ན༡ན། ཚངས

གསུམ་པ་དང་། བཞི་པའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་གསུམ་འབྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་
 མེད་རྣམས་རྩེ་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམས་པ་ལས་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མཚོན་
 བོ་དང་། དམའ་བ་དང་། རན་པ་དང་། བཟང་བོ་ཅི་རིགས་པ་འབྲུབ་པར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དེ་ལ་རྩེ་འབྲིང་གི་གྲུས་སྦྱོར་དང་། ཉག་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་།
 ཆེན་པོ་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་པའོ། །བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་འདི་དག་གིས་
 རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་བཞད་པར་བྱ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ནི་ལེན་ཏུ་མདོར་
 བསྐྱུས་སོ། །གཉིས་པ་ཚད་མེད་བཞི་བཞད་པ་ལ། “ཚད་མེད་པ་ནི་བཞི་སྟེ། བྱམས་
 པ་དང་། སྤྱིང་རྗེ་དང་། དགའ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་
 དག་ལ་ཚད་མེད་པ་བྱ་ཞེན། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོགས་
 ཚད་མེད་པའི་རྒྱ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཚད་མེད་པའི་སྡོད་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལ་དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས། མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་
 འབྲུང་པར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འདྲིན་དང་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་
 བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་།

བཞི་པ་ནི། ཆགས་སྤང་གི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
 རོ། །དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཚོས་ལ་དམིགས་པ་
 དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་
 ཅན་རྗེས་ཡོད་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤང་སོགས་ཚོས་ཅམ་དུ་བདེན་

---

༡ མ་ཕྱི། ༢༡ན་ཉ། ཚད་ ཞེས། ༡༧༧ན། ཚད

སྤང་མ་དོར་བཤ། དེ་འདྲའི་སྤང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
དང།

གསུམ་པ་ནི། སྤང་སོགས་སྤྱི་མ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྐོན་ནས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་སོ་སྟེ། གཉིས་པ་ཉན་རང་
འཕགས་པ། གསུམ་པ་བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཡོད་དོ། །འདི་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་།
གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། ཚངས་པའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་རྣམས་^༡ ཀྱི་འབྲས་བུ།
ཚོགས་རྗེས་པ་བར་བྱེད་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ། སེམས་ཅན་སྣེན་པར་བྱེད་པ་
སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། ཉག་ཏུ་དེ་དག་དང་མི་འབྲལ་བ་རྒྱ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ།
གཞོན་སེམས་མགོ་ཚེན་པ་བྲལ་འབྲས་སོ། །མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི་རྣམ་མཁུན་
འཛོལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཚོགས་སྐྱབ་ལ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། ཚོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤའ་
བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྤྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་
བ་ནི། བཅེ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། སྤྱིར་རྗེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཚོས་ཅན།
ཚོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་དངོས་སུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཡིན་
པས་སོ། །དེར་ཐལ། འདི་དག་གིས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་ངོ་བོས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
པོ་འབྲས་བུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་ནའོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་ན་བདེན་པར་མི་
དམིགས་པས་ཀུན་རྗེས་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་
མཐའ་དག་སྐྱབ་པས་སོ། །ཚོགས་སྐྱབ་དེ་ཡང་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་བདུན་ནོ། །དེ་

¹ མ་ཕྱི། ༦༡བཤན། ལྷན། ཞོལ། ༡༧ནཤན། ལྷན། * ལྷན།

དག་གང་ཞེ་ན། སྤྱིང་རྗེ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་དག་དོན་ནི།
 འདིར་བསམ་གཏན་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་བཅུ་བདུན་ཚོས་ཅན། ཚོགས་སྐབ་ཡིན་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་དགོད་དོ། །འདིར་ཚིག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་ཤེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན།
 གཟུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཉིང་དེ་“འདྲིན་”དང་“མཚུངས་”པར་ལྡན་པའི་བྲན་པ་དང་ཤེས་
 རབ་ཡིན་པ། གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་གསང་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱི་ངོ་བོ་མིན་
 འོ། །དབྱེ་བ་ནི། ཨ་ར་བ་“ཅ་ན་”ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེ་ལ་དམིགས་ནས། ཨ་ནི་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐོ་སྟེ། མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཡི་གེ་སྟོང་བ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་བྱས་
 ཏེ། བསྐོ་མས་པས་སྐོ་མ་བ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་ན། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྐྱེས་པ་ཉིང་དེ་
 འདྲིན་དང་། ཤེས་རབ་ནི་བཟོད་པའི་གཟུགས་དང་། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
 སེམས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་དོན་གོ་རིམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པ་
 མེད་པར་འདྲིན་པར་རྒྱས་པའི་བྲན་པ་དང་ཉིང་དེ་འདྲིན་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་
 བྱི། ཚིག་གི་གཟུངས་དང་། དོན་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །སྤྲིག་པ་ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་
 སྐོབ་པའི་གསང་སྤྲུགས་རྩོམ་པར་རྒྱས་པའི་བྲན་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་གསང་
 སྤྲུགས་ཀྱི་གཟུངས་སོ། །

ས་མཚན་མས་ནི། ཚིག་དང་དོན་ཀྱི་གཟུངས་མ་མཐའ་ཚོགས་ལམ་ཚེན་པོ་ནས་
 དང་། “བཟོད་”པའི་གཟུངས་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ནས་དང་། གསངས་སྤྲུགས་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༦༡བཤན། འདྲིན་ ཞོལ། ༡༥བཤན། འདྲིན་ * འདྲིན་
 ༢ མ་ཕྱི། ༦༡བཤན། མཚུངས་ ཞོལ། ༡༥བཤན། མཚུངས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༦༡བཤན། ཅན་ ཞོལ། ༡༥བཤན། ཅན་ * ཅན་
 ༤ མ་ཕྱི། ༦༡ན། བཟོད་ ཞོལ། ༡༥བཤན། བཟོད་

གཟུངས་མཐོང་ལམ་ནས་“ཡོད་^༡ཅིང་། “སྐྱ་^༢དོན་ནི་འཛིན་བར་བྱེད་བས་ན་
གཟུངས་ཏེ། ཚིག་དང་དོན་འཛིན་བས་སམ། ལེགས་པའི་ལམ་ལས་མི་ཉམས་བར་
འཛིན་བས་སོ། །

གཉེས་པ་རྟོགས་དཀའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས། སའི་
ཚོགས། གཉེན་སྲིད་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
ཡུལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དབྱེ་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་
ལ་རག་ལས་བས། ཚོས་ཅན་ཉི་ཤུ་སོ་འདིར་སྐྱེས་པ། མིག་སོགས་ནང་དང་
གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་རྣམས་དང་ནི། དབང་རྟེན་སོགས་ཕྱི་ནང་གཉེས་ཀས་
བསྐྱེས་པ་དང་། སྟོང་པའི་དངོས་སོ་དང་ཕྱོགས་བཅུ་དང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ལམ་
དང་། རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་
པའི་དབྱས་དང་། རྩོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་འཁོར་བ་དང་། བཏང་ཞིང་དོར་བ་
མེད་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་མཐོང་གིས་མ་”མཛད་^༣པའི་རང་བཞིན་དང་ནི་
ཚོས་ཀུན་དང་། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འགལ་ལ་སོགས་དང་། འདས་སོགས་དུས་གསུམ་དང་།
རྒྱ་རྒྱུན་ལྡན་པའམ་ཚོགས་པ་དང་། གཅིག་ཤོས་རོ་སོ་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་ལྡ་དང་།
ནམ་མཁའ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་བྱེད་པ་སོ་གཞན་གྱིས་
སྟོང་པ་ཚོས་ཀྱི་གཞན་གྱི་རོ་སོ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟར་ཚོས་ཅན་ཉི་ཤུ་སོ་དེ་དག་དོན་དམ་
བར་རང་རང་རོ་སོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་སོ་དེ་ལ་གོ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ན། ཡོད་ ཞོལ། ༡༧བ། ཡད
༢ མ་ཕྱི། ༤༡ན། སྐྱ ཞོལ། ༡༧བ། སྐ
༣ མ་ཕྱི། ༤༡ན། མཛད་ ཞོལ། ༡༠ན། མཛད * མཛད

རིམ་བཞིན་དུ་ནང་དང་། སྤྱི་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་དང་། ཚེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་།
 འདུས་བྲས་དང་། འདུས་མ་བྲས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། རྩོག་མ་དང་། ཐ་
 མ་མེད་པ་དང་། རྟོར་བ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་དང་། མཚན་
 ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་
 མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་སྤོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། སྤོང་པ་ཉིད་ཉི་
 སྤྱར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་ཉི་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་
 ཤེས་གྱི་ཚོགས་ཀྱང་ཉི་སྤྱི་ལོ། །དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་གྱི་ཚོགས་
 ཉི་སྤྱི་ཡོད་དེ། དེའི་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་ཉི་སྤྱི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་བཞི་ཚོས་
 ཅན་ཉི་སྤྱིར་དེས་པའི་སྤྱིར། འདིར་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་མཚམས་དང་། དམིགས་པ་གང་
 ཡིན་དུང་པ་སོགས་ཆེས་གལ་ཆེ་བའི་གནས་འགའ་ཞིག་མདོར་བསྡུས་ན་མཐའ་
 མི་ཚོད། རྒྱས་པར་བཤད་ན་མངས་པར་འགྲུང་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །ལོགས་སུ་
 བཤད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་སའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་ནི། སའི་ངོ་བོ། དབྱེ་
 བ། རྒྱང་ཚོས། འཕོ་ཚུལ། སྤྱི་དོན་དང་ལྗེས། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
 མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་ཐག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་
 པ་དབྱེ་བ་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སོགས་བཅུའོ། །གསུམ་པ་རྒྱང་ཚོས་ལ། ལུས་འཛིན་
 པའི་རྒྱད་པར་ནི། ས་བཅུ་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། འཇམ་གླིང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཁོར་
 ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། འཐབ་བྲལ་དང་། དགའ་ལྡན་འཕྲུལ་
 དགལ། གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་བཞིའི་བདག་པོ་དང་། སྤོང་གི་བདག་པོ་ཚངས་པ་

དང་། རྫོང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ཚངས་པ་ཆེན་པོ་དང་། འོག་མིན་དུ་ལྷའི་བྱ་དབང་
ལྷག་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྲུང་རྟོ། །ཡོན་
གཏན་གྱི་གངས་ནི། ས་དང་པོར་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ། ལྷུལ་སྦྱའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་
མཚོ་དང་། དེ་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཤེས། ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱལ་
འཇུག །འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་ཞིང་བརྒྱར་འགྲོ། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
བརྒྱ་སྣང་བར་བྱེད། སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྤྲིན། བསྐལ་བ་བརྒྱར་གནས། དེ་དག་གི་
སྡོན་དང་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་འཇུག །ཚོས་ཀྱི་སྡོ་བརྒྱ་འབྱེད། ལུས་བརྒྱ་སྡོ། ལུས་དེ་
དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་སྤྲིན་དེ་དེ་སྡོན་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྤྲིན་བརྒྱ་
གཉིས་འཚོ་བ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ས་གཉིས་བ་ལ་སྡོང་འགྲུང་དང་།

གསུམ་བ་ལ་བརྒྱ་སྡོང་འགྲུང་དང་། ས་བཞི་བ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་དང་། ས་ལྷ་བ་ལ་
ཁྲག་སྤྲིན་སྡོང་དང་། ས་རྒྱག་བ་ལ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྡོང་དང་། ས་བདུན་བ་ལ་བྱེ་བ་
ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྡོང་དང་། ས་བརྒྱད་བ་ལ་སྡོང་གསུམ་འབུམ་སྤྲིན་བརྒྱའི་རྩལ་སྟེད་
དང་། ས་དགུ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་འབུམ་སྤྲིན་བརྒྱའི་རྩལ་སྟེད་
དང་། ས་བརྒྱ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རི་སྟེད་ཡོད་པའི་རྩལ་གྱི་གངས་དང་མཉམ་
བ་འཚོ་བ་པོ། །པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་བྱང་པར་ནི། ས་བརྒྱལ་པའི་མ་བཞིན། བར་བྱིན་
བརྒྱ་རང་རང་གི་མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་པས་དང་བྲལ་བའི་སྡོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་འཚོ་བ་
པོ། །གཞན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་དང་། གཟུངས་དང་། སྤངས་པའི་བྱང་པར་
སོགས་དུ་མ་མདོ་ལས་བཤད་རྟོ། །གཞི་བ་འཕོ་ཚུལ་འི། ས་གང་གི་ས་ཡོངས་སུ་

༡ མ་ཕྱི། ༦༡ན་༡ན། ཚུལ་ ཞོལ། ༡༡ན་༦ན། ཚུལ

སྤྱོད་པར་འགྲུང་བའི་ཚོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པར་དེ་སྲིད་དུ་ས་
དེ་ཡིན་ལ། རྫོགས་ནས་མི་ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་
ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

ལྷ་ས་སྐྱོད་ཀྱི་ རྒྱན་ལས། འགྲུང་བོ་དཔག་མེད་འཇིག་མེད་ཕྱིར། །དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དེ་དག་ལས། །སྤྱི་སྤྱིར་བོང་དུ་འགྲོ་ལྡན་ཕྱིར། །དེ་དག་ཉིད་མི་སར་འདོད་དོ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱི་ལོ་“མཚམས་”སྐྱར་བ་
དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་བོ་ནི། སའི་ཚོགས་ལ་ཞེས་སོགས་
གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྒྱུའི་ས་དང་། འགྲུས་བུའི་ས་གཉིས། དང་བོ་ལ་དགུའི་ས་དང་བོའི་
ཡོངས་སྤོང་ལ། ཅ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཞེས་སོགས་གསུངས། འགྲེལ་བ་ནི། ཅ་
འགྲེལ་ཇི་ལྟར་བཞིན་སྐྱར་ན། གཞི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བུ་
མེད་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་སྐྱུར་བ་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སོགས་ཀྱི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་དང་། བདོག་
བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱེད་པ་
དང་། དེགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་
དམིགས་པ་འདོད་པ་དང་། བྱིས་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། ལྷན་
མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་འདོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དམ་པའི་ཚོས་རབ་ཏུ་
སྟོན་པ་དང་། བདེན་པར་སྐྱབ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བུའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བརྩམས་

༡ མ་ཕྱི། ༦༡ན་༡ན། མཚམས ཞོལ། ༡༡ན་༦ན། མཚམས * མཚམས

ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། "ཡོངས་^༡་སུ་སྐྱོང་^༢་པའི་
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པས་"ཁྱད་^༣་པར་དུ་བྱས་པའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དག་ཁོ་ནས་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་ཟེན་
 ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་སློན་ནས་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །རྩ་
 འགྲེལ་གཉེས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཚོས་བརྩམ་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། ས་དང་པོའི་ཡོངས་
 སྐྱོང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོ་ཐོབ་ཟེན་ཡོན་ཏན་གྱི་སློན་ནས་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ས་དང་
 པོའི་ཐབས་ཞེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། "དག་^༤་དོན་འདི་ཡོངས་སྐྱོང་ལྷག་མ་
 ཐམས་ཅན་ལ་རིགས་འགྲེལ། །གཉེས་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལ། རྩ་བ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་
 ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དག་པའི་ཚོས་སྐྱད་པ་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་སྐྱ་མ་བཞིན་
 དུ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སློན་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་བྱས་པའི་
 ཁྱད་པར་ནམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉེས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་གསུམ་
 པའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལ། རྩ་བ་ནི། ཐོས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དམ་པའི་
 ཚོས་ཉན་པས་ངོམས་མི་ཤེས་པ་ནས་རང་དང་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་མི་དག་པའི་
 ཚོས་མི་བྱེད་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ནམ་པ་ལྔ་པོ་སྐྱ་མ་བཞིན་
 བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སློན་ནས་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ནམ་ན། ཡངས་ ཞེལ། ༡༡བཅའ། ཡོངས * ཡོངས
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༡ནམ་ན། སྐྱོང་ ཞེལ། ༡༡བཅའ། སྐྱོང་ * སྐྱོང
 ༣ མ་ཕྱི། ༤༡ནམ་ན། ཁྱད་ ཞེལ། ༡༡བཅའ། ཕྱེད
 ༤ མ་ཕྱི། ༤༡བའན། དག་ ཞེལ། ༡༡བཅའ། དག

བ་བྱས་པས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་བཞི་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་
 ལ། ཅ་བ་ནི། ཉགས་གནས་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཉག་ཏུ་དགོན་པར་
 གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་ལ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་དང་། ཟས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་བསོད་
 སྟོམས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གཅིག་པ་དང་། ཟས་ཕྱིས་མི་ལེན་པ་གསུམ་དང་།
 གནས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་དགོན་པ་བ་དང་། ཤིང་བྱུང་བ་དང་། ལྷ་གཤམ་མེད་
 བ་བ་དང་། དུར་ཁྲོད་པ་དང་། གོས་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་ཚོས་གོས་གསུམ་པ་
 དང་། ཕྱིང་བ་བ་དང་། ལྷག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། མལ་སྟན་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་
 ཚོག་བྱ་བ་དང་། གཞི་རི་བཞིན་པ་སྟེ། སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་
 བར་སྟོམས་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་བྲངས་པ་སོགས་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་
 གཉོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟ་བས་སྟོད་པ་དང་།
 གཏུལ་བྱ་དང་"འཚམས་'པར་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གསུམ་ལ་གཞོལ་བར་བྱེད་པ་
 དང་། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཉོང་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱབ་པ་ལ་"སེམས་'མི་
 ལུས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་བར་མི་བལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་རྣམས་པ་བཅུས་ས་བཞི་པ་འོད་
 འཕྲོ་བ་ཅན་གཞོན་པ་ཡིན་ནོ། །

ས་ལྟ་བའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལ། ཅ་བ་ནི། འདྲིས་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི།
 རྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་འགྲོགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་

1 མ་ཕྱི། ༤༩ན་ཉ། སམས་ ཞོལ། ༡༡བ་ཉ། མཚམས * འཚམས
 2 མ་ཕྱི། ༤༩ན་ཉ། སམས་ ཞོལ། ༡༡བ་ཉ། སེམས * སེམས

མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་རྣམ་པར་སྐྱོད་ཞིང་དེ་དག་ལས་བརྒྱུ་བའི་ཚོས་དོན་གྱིས་
 འཕངས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པར་
 རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོན་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པས་ས་ལྗེ་པ་སྐྱོད་
 དཀའ་བ་འཛོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ས་ཀྱི་པའི་ཡོངས་སྐྱོད་ལ། ཅུ་བ་ནི། སྤྱིན་སོགས་སྐྱོད་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ཤིང་སྐོན་པ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ་དགའ་བ་སོགས་
 སྐྱོད་བུ་ཀྱི་སྐྱོད་པས་ས་ལ་ནི་ཀྱི་པ་ཡང་དག་འཛོལ་བོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ས་ཀྱི་
 པར། ཤེས་སྤྱིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་དག་བ་ཐོབ་བས་པ་རོལ་རུ་སྤྱིན་པ་ཀྱི་
 ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བུ་ལ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྐྱོད་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱུས་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱོད་བ་དང་། "ཚོས་ལ་"འདི་རྟོག་གི་
 བཟོད་པའི་པར་སྤྱིན་རྟོགས་པས་རོ་ཤིང་མི་དམིགས་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་སེམས་སྐྱོད་
 བ་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་སྤྱིན་རྟོགས་པས་སྐྱོད་བ་"པའི་སྐྱེ་བོས་ལ་ཞུས་པའི་
 སེམས་སྐྱོད་བ་དང་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་སྤྱིན་རྟོགས་པས་བདོག་བ་ཐམས་ཅད་རང་
 གི་རང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྐྱོད་བ་དང་། ཐབས་
 མཁས་ཀྱི་ཤེས་སྤྱིན་རྟོགས་པས་རང་ཉིད་བཤེན་ཡང་སྐྱོད་བ་པའི་སྐྱེ་བོ་སྐྱོད་པའི་
 སེམས་སྐྱོད་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་མི་

༡ མ་ཕྱི། ༤༤ན་པ། ཆེས་ ཞེས། ༡༡བ་པ། ཚོས་རུས་ * ཚོས་
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༤ན་པ། དེས་ ཞེས། ༡༡བ་པ། རུས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༤༤ན་པ། པའི་ ཞེས། ༡༡བ་པ། པའི་ * པའི་
 ༤ མ་ཕྱི། ༤༤ན་པ། པོས་ ཞེས། ༡༡བ་པ། པོས་

དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ཟིན་པའི་སློབ་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་ས་བྱུག་པ་མངོན་
དུ་གྱུར་པ་ཐོབ་ཟིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། །ས་བདུན་པའི་ཡོངས་སྤྱོད་ལ། སྤང་བུ་ཉི་ཤུ་སྤོང་ཚུལ་དང་།
གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་བསྐྱེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་རྩ་བ་ནི། བདག་དང་ཞེས་སོགས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། བདག་དང་ཞེས་བ་ནས། འགལ་བ་བརྗོད་པ་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་
སྤོང་བ་སྟེ། ཉེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བལ་ནས་བསྐྱོག་པའི་ཚོས་དོན་གྱིས་འབངས་
པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྣམས་ཉི་ཤུ་ས་སྡེ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོབ་
ཟིན་ཡོན་ཏན་གྱི་སློབ་པ་ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཅོ། །

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྤྱར་ནི། དོན་གྱིས་འབངས་པས་ཚོས་ཉི་ཤུ་པོས་འདི་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བ་ནི། རྣམ་ཐར་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སློབ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པ་སྤོང་བ་ཉིད་དང་། སྤང་བ་
ལས་འདས་པ་སྤོས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ཚོས་ལ་སྤོན་པ་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདག་དང་སེམས་ཅན་
དང་སློག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅོ། །དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་
ལ་བསམ་པ་བྱ་བ་དང་། གསོད་པ་པོ་དང་། བསད་པ་མི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་
པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཅོ། །སྤྱི་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་
བརྩེ་བ་དང་། དངོས་པོར་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་དང་། གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཆད་པ་དང་། ཏྲག་པ་དང་། མཚན་མར་འཛིན་

༡ མ་ཕྱི། ༦༧བཅའ། བསང་ཞོལ། ༡༡ན་ལ། བསག * བསག

བ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའོ། །མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་
 མཐར་ཐུག་གི་རིགས་གསུམ་ཐ་དད་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོའོ། །མི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་
 ལྷ་ཤེས་པ་དང་། ཚོས་ཐབ་མོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་དང་།
 ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 རབ་ཏུ་སྐོན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་སྤྱད་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་
 གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་“གཙོད་པ་ནས་གཏུལ་བྱ་
 དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྐོན་པའི་བར་རྣམས་ནི། རིམ་
 བཞིན་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ནས་འགལ་བ་བཟོད་པ་འཛིན་པའི་བར་གྱི་གཉེན་
 པོ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ས་བདུན་
 བ་རྟོགས་པར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བརྒྱད་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལ། ཅ་བཞི། སེམས་
 ཅན་ཀུན་ཡིད་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་སོགས།
 ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའི་ཚོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་
 བར་རྟོགས་པས་ཐེན་པའི་སྐོ་ནས་སྤྱད་ས་བ་ནས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་ཐོས་ཐེན་
 རྟོགས་པར་ཉམས་སུ་སྐྱོང་བར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་ལ། ཅ་
 བཞི། སྐོན་ལམ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། སྐོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱད་ཤེས་པ་དང་། སྐོབས་པ་རྒྱ་པོ་ལྟར་མི་
 ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱགས་པའི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། རིགས་
 རྒྱལ་པོ་དང་ལ་སོགས་པ་བྲམ་ཟེར་གནས་པ་དང་། རུས་ཉི་མ་ལ་སོགས་པ་ལས་

༡ མ་ཕྱི། ༦༧བཙན། གཙོད་ ཞོལ། ༡༡བཙན། གཙན

སྐྱེས་པ་དང་། ཚོ་འབྲང་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདུན་བརྒྱད་ཚུན་ཆད་དུ་ལེགས་པར་
 འབྲེལ་བའི་གཉེན་དམ་པ་”ཕྱོན་ཕྱོན་པ་དང་། རང་དབང་པའི་འཁོར་དང་། བརྒྱ་
 གྱེན་ལ་སོགས་པས་མངོན་པར་བསྟོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་
 བསྐྱལ་ཏེ་བྱིན་ཀུན་ལ་སོགས་པར་འབྲུང་བ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བྱང་ཚུབ་གྱི་ཤིང་ཨ་ཤུན་ཐ་དང་། ལྷ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་
 གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ལྷོ་བས་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོན་
 ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་སོགས་
 སོ། །གཉེས་པ་འབྲས་བུའི་ས་ལ་གསུམ་གྱི་མཚམས་སྐྱར་ནི། ལྷའི་ས་རྣམས་གྱི་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དེ་ལྟར་ས་སོ་སོ་ལ་ངེས་པར་བསྟན་ནས་འབྲས་བུའི་ས་ཉིད་དུ་
 ཡོངས་སྐྱོང་དེ་དག་མ་བཤད་པར་ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྐྱུ་བའི་སྐོ་
 བས་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ས་བཅུ་བ་ལ་ཡོངས་སྐྱོང་མི་འཆད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། འོ་རྩུ་བ་ཆེན་པོས་སྲ་མ་སྲ་མ་ལས་བྱི་མ་བྱི་མ་ཁྲད་པར་དུ་
 འགྱུར་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སྐྱོང་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ་ས་བཅུ་པ་འདི་ས་དགུ་བ་
 ལས་འདས་པའི་འབྲས་བུའི་སར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲད་པར་དུ་གྱུར་བར་ཤེས་པའི་
 ཕྱིར། ཡོངས་སྐྱོང་མ་བསྟན་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་། ཡོངས་སྐྱོང་བསྟན་པའི་དགོས་པ་
 དེ་ཅུ་ལ་དུ་མ་ངེས་ལ། གཞན་དག་ས་དགུ་པའི་ཡོངས་སྐྱོང་བཅུ་གཉེས་པོ་ཉིད་བཅུ་
 པའི་ཡང་ཡིན་པར་འདོད་བ་ནི། ས་དེ་དང་དེའི་ཡོངས་སྐྱོང་མ་རྫོགས་པར་དེ་སྲིད་དུ་
 ས་དེ་ཡིན་པར་སྐྱས་པ་དང་ཆེས་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ས་དགུ་པར་ཐལ་བས་

༡ མ་ཕྱི། ༤༤ནུ། ཕྱོན་ ཞོལ། ༤༤ན། ཕྱོན་

སོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ཀྱི། ས་བརྩུ་བ་ཐོབ་པ་ན་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་
 ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སའི་“ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་འབད་མེད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་བས་
 ཡོངས་སྐྱོང་གི་འབད་ཚོལ་ལ་མི་བལྟོས་པའི་སྤྱིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྩ་བ་ནི། ས་
 དགུ་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་
 སློན་ལམ་ཤེས་པ་གང་གིས་གནས་པའི་ས་དེ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ས་བརྩུ་བ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སར་
 འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ས་བརྩུ་བ་ལ་ནི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་
 ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་བྱ་ཡི་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་མདོ་
 ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདའ་བྱ་ས་དགུ་གང་ཞེ་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཐེག་དམན་གྱི་སྐྱོར་ལམ་བཞི་ཚོས་ཅན། རིགས་
 ཀྱི་ས་ཡིན་ཏེ། དམན་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སློབས་ཀྱིས་རིགས་ངེས་པའི་སོ་
 སྐྱེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ཁ་ཅིག །རང་
 བཞིན་གྱི་ས་ངེས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། རྟོགས་པའི་སློབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དང་རང་
 རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ལྷན་སྦྲེན་ནས་རིགས་ངེས་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། རྟོན་དག་
 བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་པར། །བསམ་གཏུན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། ཅེས་པ་ལྟར་
 རོ། །ཉན་ཐོས་ནི་བཟོད་ཆེན་ནས་རིགས་ངེས་པར་འདོད་ཀྱི། དེའི་སྐར་མིན་ཏེ།
 གཉིས་སློབ་རིགས་ལས་ལྡོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་།

༡ མ་གྱི། ༤༤བཟན། ཡོན་ ཞོལ། ༤༧བཟན། ཡན

ཞེས་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་འཇུག་སྲིད་ལ། བཟོད་འབྲིང་མན་
 ཆད་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་ཡང་སྡོག་པ་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 བཟོད་ཆེན་དང་ཚོས་མཚོག་རིགས་ཀྱི་སར་འདོད་ལ། སེམས་ཅམ་པ་ཉན་རང་
 རིགས་མ་དེས་པ་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་སྲིད་པས་དེ་ལ་
 རིགས་ཀྱི་ས་བཞག་དུ་མེད་ལ། དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཚོགས་ལམ་ནས་དེས་
 གྲང་། རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཚོས་མཚོག་ནས་དེས་པས། ཚོས་མཚོག་རིགས་ཀྱི་
 སར་འདོད་ཅིང་། འདིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་ལ་
 རིགས་ཀྱི་ས་མི་བཞག་ལ། ཉན་རང་མ་དེས་པའི་རིགས་ཅན་རྣམས་རྟོགས་པའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྟོར་ལམ་ནས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པས་སྟོར་ལམ་བཞི་རིགས་ཀྱི་སར་བཞག་
 རྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་ཅེས་བྲ་བ་ནི། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་
 "རྟོགས" བས་རང་བྲང་རྒྱབ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའོ། ཞེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་
 ཀྱི་མདོའི་འགྲེལ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་གིས་མཛོད་
 བཞིན་དུ་རང་ལུགས་ལ་བཤད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བཞི་གས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
 རྣམ་གཞག་གྲེད་པ་མ་གོ་བར་ཉན་རང་གི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་གང་གྲེད་ཐམས་ཅད་
 དོན་སྐྱབ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཞིན་དུ་གྲེད་དགོས་སྐྱམ་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཅི་ཡང་རུང་
 བ་ཆེན་པོའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་དུ་ཞུགས་
 པ་ནི་མཐོང་བའི་ས་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་རྟོགས་པ་ནི་"བསྐབ" པའི་ས་དང་།
 ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། དག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱི་

1 མ་ཕྱི། ༤༤ན་༡ན། རྟོགས་ ཞོལ། ༡༥ན་༤ན། རྟོགས་
 2 མ་ཕྱི། ༤༤ན་༤ན། ཞོལ། ༡༥ན་༤ན། སྐབ

རྟོགས་པ་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ལྷག་མ་ཞུགས་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ནི་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ས་བཅུ་པའི་འདའ་བྱ་ལ་ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་དགོངས་པས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། རི་རྒྱན་བཤའ་པའི་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ས་རྣམ་པ་དགུ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཞེས་གྲངས་འཛིན་
 གཅིག་ཁོ་ན་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་པའོ། །ཙུང་ལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི།
 རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ས་བཅུ་པ་ཡིན་ཏེ། དམན་པ་ས་བརྒྱད་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ས་འོག་མ་རྣམས་ལས་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཚམ་ལ་གནས་པའི་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། གཉེན་པོའི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུང་
 བ་ནི། མཐོང་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོགས་པ་
 གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཚམ་དང་། གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་དང་།
 འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་དང་། རྐྱེས་བྱ་བཏགས་པར་
 ཡོད་པའི་རྟོན་ཅན་གཉིས་སོ་སོར་གུན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་དང་།
 ལྷན་རྐྱེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་"བསྐྱོམ་"པའི་ལམ་ལ་"སྐྱོང་"པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་མ་སུན་པའི་སྤོགས་ཀྱི་རབ་
 ཏུ་དབྱེ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱ་དགོས་པའི་ལམ་

༡ མ་ཕྱི། ༤༤བཤའ། བསྐྱོམ། ཞོལ། ༡༥བཤའ། རྐྱོམ།
 ༢ མ་ཕྱི། ༤༤བཤའ། རྐྱོང། ཞོལ། ༡༥བཤའ། ལྷན།

གཉིས་པོ་ཁོ་འདི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉེན་པོ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དོ།

དཀའ་དོན་ནི། གཉེན་པོ་ཚོགས་སྐྱབ་ཚོས་ཅན། བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་བཞི་དང། སྐྱམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྐྱམ་ལམ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། བཞི་པ་དེས་འབྲུང་སྐྱབ་པ་ལ་བཞི་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཚེད་དུ་བྱ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་དེས་པར་འབྲུང་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཚེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དང། དེ་ལའང་གཞན་དོན་དང། རང་དོན་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང། མཚན་མ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང། རང་དོན་སྤང་རྟོགས་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་རྟོག་པ་དང་ཆད་པ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང། སྤངས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྤྱི་བ་པ་གཉིས་ཀ་སྤངས་པ་འཛོལ་བ་དང། ཇི་སྟེང་པ་རྟོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་ཉིད་དང། གནས་སྐབས་ཀྱི་དེས་པར་འབྲུང་བ་རྣམས་མཉེན་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩི་ལྟ་བུའི་ཉིང་འཛིན་ཉེ། དེས་པར་འབྲུང་བར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚོས་གཞན་མེད་པའི་སྤྱིར་དོན་དམ་པར་དེ་¹ དག་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་དག་ཏུ་དེས་པར་འབྲུང་བར་བྱ་བ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་དེས་པར་འབྲུང་བའི་སྐྱབ་པ་ནི་རྣམས་པ་བརྒྱད་དོ། །དཀའ་དོན་ནི།

¹ མ་ཕྱི། ༤༤བཤན། སྤང་ ཞོལ། ༤༤ནམ། སྤང་ * སྤང
² མ་ཕྱི། ༤༤བཤན། དེ་ ཞོལ། ༤༤ནམ། ད

དེས་འབྲུང་སྐྱབ་པ་བརྒྱད་དུ་དེས་ཉེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དེས་པར་
འབྲུང་བ་བརྒྱད་དུ་དེས་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིད་པའི་མན་ངག་གི་
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས། སྐབས་དང་པོའི་འགྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ལམ་ཤེས་ལ། མཚམས་སྦྱར། ཚོས་བཅུ་གཅིག་
བཤད། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་
དོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་བཅུ་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་རྩུང་བ་ནི་
ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་།
རྣམ་མཁུན་གྱི་ཚོས་བཅུ་ནི་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་སྟོན་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟ་ནའང་སྤར་ནི་རྒྱ་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བཅུའི་ཡོངས་སྦྱོང་
ཅམ་ཞིག་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་ངོ་བོ་ལམ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱེད་
ཚུལ་དང་། མཐོང་སྐོམ་ལམ་གྱིས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལམ་དེ་དག་གི་སྒྲིག་པའི་སྐོ་
ནས་མ་བསྟན་པས། དེའི་སྲིད་རྣམ་མཁུན་ཚོས་བཅུ་ལས། རྒྱའི་“ཚོས་”བྱང་སེམས་
གྱི་ལམ་ལོགས་སུ་བྱངས་ཉེ་འདིར་བྱང་པར་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ན་“ནི”། །དེ་ལྟར་ཡང་
འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་བའི་ལམ་དེའི་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་ནི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པར་བཤད་པ་ལས་གཟུང་བར་བྱའོ། །གལ་ཉེ་དེ་ལྟར་ཡིན་
ན། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་བས་རྣམས་ཀྱང་། དེར་སྐོས་པས་བྱང་ཚུབ་

1 མ་ཕྱི། ༦༢ན་ལ། ཚོས་ ཞོལ། ༡༦བཤ། ཆས
2 མ་ཕྱི། ༦༢ན་ལ། རྟོ ཞོལ། ༡༦བཤ། རྟོ

སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཡང་
ཅིའི་སྲིད་བསྟན་ཅེན་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་བྱུགས་སུ་
རྒྱུད་པ་ལ་བལྟོས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་དེ་ལས་གསུངས་པ་མིན་ནོ།

ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་སྲིད་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཅོམ་ཞིག་བྲངས་ནས་
བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་
དུ་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་སོ། །གཞན་དག་ནི་ལམ་ཤེས་
མེད་ན་རྣམ་མཐུན་མི་འཐོབ་པས་ལམ་ཤེས་འཆད་ཅེས་བཤད་མོད། ལམ་ཤེས་
མེད་ན་མེད་ཅེས་བར་སོང་གི་ལམ་ཤེས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་ཅེས་བར་མ་
སོང་ལ། འདིར་མཐུན་པ་གསུམ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པའི་ཡུལ་
དུ་བསྟན་པ་ཅོམ་ཡིན་པས། ལམ་ཤེས་ལས་རྣམ་མཐུན་སྐྱེ་བའི་གོ་རིམ་ལས། རྣམ་
མཐུན་གྱི་ཚོས་བཅུ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ། ལམ་ཤེས་གྱི་ཚོས་བཅུ་གཅིག་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་
ལ་བལྟོས་པའི་གོ་རིམ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་ཚོས་བཅུ་གཅིག་བཤད་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་
ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཅ་བ་ནི། ལྷ་རྣམས་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
པ་ལ། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་གང་སྟོང་བ་རང་བཞིན། གཞན་
ནི་ལྟར་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། དངོས་ཀྱི་རྟེན་དང་།
བརྒྱུད་པའི་རྟེན་གཉིས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གཤེགས་དང་བྲལ་བ་ནི། ལམ་ཤེས་
གསུངས་པའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་

བ་རྣམ་པར་སྐྱེན་པ་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷ་
དེ་དག་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབ་པའི་སྲིད་དང་།
ང་རྒྱལ་བཙམ་པའི་རྒྱད་ཁོན་ལ་རྟོགས་པ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བྱ་བར་
སྲིས་ཀྱི་གདུལ་བྱས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་དུ་མཛད་པའི་སྲིད། དེའི་སྲིད་མདོ་དེའི་
ཚིག་བྱར་གྱིས་ལམ་ཤེས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེ་བའི་རྟོན་ང་རྒྱལ་བཙམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་
བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་མ་ཐུན་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་རྟོན་ནི། ལམ་ཤེས་དེ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་
ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཐག་ཡིན་ན། བྱང་རྒྱབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་དང་། དེ་ལས་ཅིག་
ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཉན་རང་སློབ་པས་ཀྱང་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྲིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་“བསྐྱོམ་”པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལྟ་བུ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་པ་དེའི་སྲིད་གལ་ཏེ་ཡུལ་ངེས་པ་
དང་། ཞེས་པའི་མདོར། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་ནི།
ལྷ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མ་ཐུ་མེད་དེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པའི་ཤེས་པ་ལམ་ཤེས་བསྐྱོམ་མི་སྲིད་པར་བསྐྱབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དེ་
མ་ཐག་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་

༡ མ་ཕྱི། ༦༫བཟན། བསྐྱོམ་ ཞོལ། ༡༫བཟན། བསྐྱོམ་

དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་དེས་དོན་མཚན་ཉིད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་
 ལས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱང་སེམས་མིན་ཏེ། ལམ་
 ཤེས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེ་བར་བསྟན་མ་ཐག་ཡིན་པས་སོ། །སྤྱི་རོལ་པ་ལ་བྱེད་
 བ་ལ་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 གཅིག་ཏུ་དེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། སེམས་“ཅམ”པ་དག་དགོངས་གཞི་ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ཚོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། ལམ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་ལ་འཁྱུངས་པ་ལ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས།
 དགོངས་པ་ཉན་ཐོས་མ་དེས་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་བྱངས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མ་དེས་པའི་
 དེགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ལ་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །ཁམས་དང་། མོས་པ་
 དང་། རྒྱལ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གསུམ་དུ་དེས་ཤིང་། དག་བཅོམ་ལྷག་མེད་དུ་
 ལྷགས་པ་སྐྱར་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་
 པ་གཅིག་ཏུ་དེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་པའི་ཐུང་འདས་ཐོབ་ན་འདིགས་པ་མེད་པའི་
 གནས་ཐོབ་དགོས་པ་ལ། ཉན་རང་གི་ཐུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་འདིགས་པ་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་ཐུང་འདས་མཐར་ཐུག་
 མེད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་དེས་སོ། །དེས་ན་ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་
 ལྷགས་པ་འདུ། དག་པའི་ཞིང་དུ་བསྐྱེད་སྐྱབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་སྐྱངས་
 ཏེ་ཐག་མེད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་སད་པར་བྱས་ནས་

༡ མ་ཕྱི། ༤༡ནལ། ཅམ ཞོལ། ༡༢བལ། ཅམ * ཅམ

སྐྱར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པར་ལང་ག་ཤེགས་ལས་བཤད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་
 གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བའི་ལམ་གྱིས་དུབ་པའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་རེ་ཤིག་
 དབྱུགས་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལོ། །འོ་ན་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་
 གང་ནས་འཇུག་ཅེ་ན། ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། ཚོས་ཉིད་སྐྱོམ་པ་དང་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དུས་མཉམ་མི་འོང་བས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གོང་དུ་
 ཚོས་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་སྐྱོམ་བྱུང་འགོ་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ནི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐོན་དུ་ཚོགས་གསོག་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱས་
 པའི་སྐོན་ས་ཚོས་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབབས་པ་འགོ་དགོས་ཤིང་། དེ་
 བྱི་ཚོགས་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །འོ་ན་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ཟད་པའི་མཐའ་ཡོད་པར་ཐལ། ཟུང་འདས་ཡིན་ན་
 འཁོར་བ་ཟད་པའི་མཐའ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར། གཞན་དུ་ན་ཟུང་འདས་ཐོབ་ཀྱང་།
 འཁོར་བ་མ་ཟད་པར་འདོད་དགོས་པས་འཁོར་བའི་ཟད་མཐའ་མེད་དོ། །ཞེས་འདོད་
 པ་ནི་ཐར་པ་ལ་སྐྱར་པ་འདེབས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་ན་ཟུང་འདས་ཐོབ་
 པའི་གང་ཟག་རང་གི་འཁོར་བ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་ཙམ་ཟད་པ་མིན་པས། དེ་
 ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ཟད་པ་ཡོད་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སངས་རྒྱས་པ་ན་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིབ་གཉིས་ཙམ་སྤངས་པ་མིན་པས། སངས་
 རྒྱས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡོད་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་སྐྱས་ན་ལན་ཅི་ཡོད་
 སོམས་ཤིག །དེས་ན་འཁོར་བའི་ཟད་མཐའ་མེད་ན་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་དགོས་

བས། སྐྱིབ་གཉེས་མ་ལུས་བར་ཟད་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་བ་དང་། “ཆེས་¹་ལིན་ཏུ་
དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། །

དེས་ན་འཁོར་བ་ཟད་བ་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཟད་བ་ཡོད་པས་སོ། །འོ་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱའམ་མི་རྒྱ་ཞེན། རྒྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་རྒྱད་ལ་སྐྱིབ་གཉེས་སློ་བུར་བ་ཡིན་པས་གཉེན་སོ་དང་སྤང་ན་འབྲེལ་བུར་
ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་འེ་འེའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ཇིའི་ཡུལ་དུ་དོང་བས་སྐབ་པའི་
ཕྱིར་དང་། གང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཇེས་ཞུགས་པ་ལ་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པས་
སྐབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
བར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུགས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་དུ་ཚོགས་གཉེས་བསལས་བ་
ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་འེ་འེ་ཡང་²་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྲུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་དུ་སྤྲུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་གསུངས་
བ་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་སྲིད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
འཕྲིན་ལས་རྒྱན་ཚད་པའི་གནས་སྐབས་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་སྲིད་མི་དགོས་ཏེ།

¹ མ་ཕྱི། ༤༧བཅུ། ཆེས་ ཞོལ། ༡༧བཅུ། ཚོས་
² མ་ཕྱི། ༤༧ན་པ། ཡང་ ཞོལ། ༡༧ན་པ། འང་

སེམས་ཅན་ལ་ཚད་མེད་པའི་སྲིད་རྟོག་། །གཞན་ཡང་ཉེས་པ་འདི་ནི། །ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་
 མཚུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ལེས་ལ།
 འཚང་རྒྱ་རྒྱ་རྣམས་རྒྱས་ཚར་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་ཚད་པར་ཐལ་
 བས་སོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཁྲུབ་པ་འགལ་བའང་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མ་ཚད་
 དགོས་པའི་སྲིད་ཏེ། གཤུལ་བྱ་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་
 ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན། དུ་བ་སྐྱེས་པ་ན། མའི་འབྲས་བུ་རྒྱུན་ཚད་དགོས་པར་
 འདོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་ཅི་འདུག་སོམས་ཤིག། །ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་
 ཉིད་ཀྱི་སྟོང་གཞི་ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་མིན་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡོད་པའི་
 སྲིད་ཞེ་ན། དེར་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། འགྲོ་འོང་
 སྲལ་སྲིད་མི་ལམ་ལྟ་སུའི་ཞེས་དང་། དེའི་ཐད་ཀྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྐྱ་མ་ནས་
 འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་སྤྱི་མར་འགྲོ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་
 དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱ་སྤྱི་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་
 ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདི་དག་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 མང་ཡང་རེ་ཤིག་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེད་དུ་གཉིད་ནས་སྟོང་བ་མིན་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་བཞུགས་པའི་

---

༡ མ་ཕྱི། ༦༧བཤན། པར་ ཞོལ། ༡༧བཤན། པར་ * པར་བྱ་བ་

སློབ་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་དུ་ཤེས་སློབ་སློབ་བདོན་དུ་གཉེར་གྱི། རང་དོན་
 དུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ཙམ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་རྗེས་སྤོང་བར་
 སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དང་པོ་ལ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན་པས། དེ་ལ་ཞུགས་པར་བཤད་
 བ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་གཤམ་དགོས། དེའི་ཕྱིར་སྤྲི་ག་གྱེད་དག་གིས་མ་
 འཇུག་པ་བྱས་ལ་འདིར་ཉོན་མོངས་མི་སློབ་བར་བཤད་པའང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་
 དགོས་ནས་མིན་ཏེ། དག་ས་ལ་གནས་པས་གཞན་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་སྤོང་བས་
 གྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་ན་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ལེན་པས་གྲུབ་
 བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་གཏན་མི་སློབ་བར་བཤད་པ་
 མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་སངས་རྒྱལ་ལའང་ཉོན་མོངས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་
 བག་ལ་ཉལ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་མི་སློབ་བར་བཤད་པ་ཙམ་ཡང་མིན་ཏེ། བག་ལ་
 ཉལ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་རྣམས་མི་འདྲིན་པས་ཤེས་
 བ་མིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིར་རྗེ་དང་། སློན་ལམ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་
 སོགས་དགེ་བའི་ཙམ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོས་སུ་སློབ་ལོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་དག་འདིར་མི་སློབ་བ་རྒྱའི་ཉོན་མོངས་སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཉོན་
 མོངས་དང་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱར་འབྲུ་བས་ཉོན་མོངས་སུ་བཏགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་
 བའང་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སློབ་མི་སློབ་གི་དོགས་པ་
 རྒྱན་པོ་གནག་རྗེའི་དོར་ཡང་དབྱུད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་ནི་ཉོན་
 མོངས་ཙམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སློབ་བར་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༦༧བཅུན། སེམས་ཞོལ། ༡༧༧ཅུན། སེམས་ * སེམས་

ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི་རང་དོན་དུ་
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་
མཁས་པས་སེམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་བསྐྱུས་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ནི། དེ་འདྲ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མ་
ཚོས་ཅན། ལམ་ཤེས་སྲ་མ་སྲ་མའི་བྱེད་ལས་ཡིན་ཏེ། དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བ་
གཉིས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་
སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གསུམ། དང་པོ་ལ། ལམ་ཤེས་དངོས་དང་། རྒྱ་
ངེས་འབྲེད་ཆ་མ་ཐུན་གཉིས།

དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ། གཞན་དག་
གིས་འདོད་པ་ནི། སྲར་བཀག་ཟེན་ལ་རང་ལུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་
སུམ་དུ་རྫོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སྤྱོད་སྟོབས་
ཀྱིས་སྤྱོད་འདོགས་ཚེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་བཤའ་བ་ལ།
དེའི་དོན་ཡང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅམ་གྱི་ལམ་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་
བྱ་བ་ཅམ་མིན་པས། གང་ཟག་དང་གཟུང་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པ་ཡང་བྱང་
སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་རྫོགས་ཅམ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་
རྫོགས་མིན་པའི་སྤྱི་བ། མཐོང་ལམ་དུ་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སྟོམ་ལམ་དུ་རྫོགས་ཟེན་སྟོམ་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་མིན་

མོ། ཉེན་སྲིབ་མོ། འཇིག་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་སྲིབ་སྤངས་
 པའི་ཞར་ལ་སྤོང་བས་དེའི་གཉེན་སོར་སློམ་མི་དགོས་ལ། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་
 རྗེས་སུ་འཇིག་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་ཤེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཚོགས་པའི་སྲིད། དེ་བས་ན་ཉན་
 རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས།
 དེ་གཉིས་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དང་འབྲེལ་བར་
 བསྟན་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ནི་མཐོང་སློམ་སོ་སོར་བྱེ་
 བས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་“སྣོར་¹ ལམ་དུ་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་ལྟར་ཡང་དོན་དམ་པར་
 མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པ་ལྟར་བསློམས་པས་མཐོང་ལམ་
 དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དེའི་
 ཚོས་ཉིད་ལ་མཉམ་གཞག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཉམ་
 གཞག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྐྱུ་མ་ལྟ་
 བྱུང་བའི་སྟོན་སྟེ། དེའི་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་
 འདྲེན་པར་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་སྲིད་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 ལ་སྤོང་སྟོབས་ཀྱིས་སྣོ་འདོགས་གཅོད་པ་ཅེས་བྲ་ཞིང་། ཚུལ་འདི་རང་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡང་རིགས་བསྐྱེའོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་དོན་ལ་གསུམ་ལས། “མཚམས་¹ སྐྱར་མོ། དེ་ལྟར་ཉེན་ལ་
 སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ལམ་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་

¹ མ་ཕྱི། ༡༠ན་༡ན། སྐྱར་ ཞེས། ༧༠བ་༥ན། སྣོར་ *སྣོར
² མ་ཕྱི། ༡༠བ་༡ན། མཚམས་ ཞེས། ༧༡ན་༤ན། མཚམས་ *མཚམས

སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་འཆད་
 འོ། །རྩ་བ་ནི། ཤེས་པར་བྱ། གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཞེས། །གང་ན་
 འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་
 ལས། །གང་གི་སྐོ་ནས་ན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐོ་
 བས་ཞེས། །འགྲེལ་བཞི་སྐབས་འདིར། མདོ་ལས། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བུ་ག་
 གསུངས་པ་དེ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། སྤྲུག་
 བསྐྱེད་བ་གཉིས་ནི་རང་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་མེད་པ་
 ཅེས་པའི་མིང་གཞན་གྱིས་བཤད་ལ། བདག་མེད་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་
 པ་ཅེས་པའི་མིང་གཞན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། གཞུང་འདི་
 འབྲུང་མ་དག་པས། གསེར་གླིང་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་བདག་
 མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་། ཞེས་འབྲུང་བ་
 ལྟར་འོ། །

ཀུན་འབྲུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱ་དང་། ཀུན་འབྲུང་བ་དང་རབ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་
 ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན། བདེན་དང་། འབྲས་དང་། ལུག་རྩ་དང་། སྤྲིག་
 པའི་རྣམ་པ་ཅེས་པའི་མིང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་ནི་སྤྲུག་ཀུན་སོ་སོ་
 བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྲུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་
 ཉིད་སོ་སོ་ལ་ཡིད་འབྲུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་
 པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རིམ་བཞིན་པ་འོས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བལྟ། ཞེས། ༧༡བལྟ། བོད * བོ་ཉིད་

ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་གཉིས་དང་གསུམ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་
 པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་བུ་ལྟར་ཚོས་ཅན། མཚོང་ལམ་དུ་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་
 མཚོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བུ་ལྟར་བས་པ་རོལ་དང་། གཞོན་བྱེད་ཡོད་པས་འདི་ག་
 པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བུ། དེ་
 ཚོས་ཅན། “སྐྱོམ་”ལམ་ཐ་མར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དག་གི་རོ་བོ་ཡིན་
 ཏེ། གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འདི་ག་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བུ།
 དེ་ཚོས་ཅན། ལྷག་མེད་དུ་འགོག་པར་བྱ་བའི་རང་གི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། འདི་སྤྱིའི་གཞོན་
 པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འདི་གས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་གཞོན་པས་སྐྱབས་ཐོང་
 པས་ནད་འགོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མིན་པའི་གཞོན་པས་སྐྱབས་ཐོང་པས་”འཆེ་¹་
 པའི་རྣམ་པ་རྣམས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱི་བུ། འོ་ན་པ་རོལ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་
 འབྱུང་བ་སོགས་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་གསུམ་སྤྱི་བུ་གྱི་རྣམ་
 པ་ཡིན་པར་གང་ལས་བསྟན་ཞེ་ན། སྤྱི་བུ་ལྟར་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་དང་། འགོག་པའི་སྤྱི་བུ་ལྟར་ཞེས་རྣམ་གྲངས་བསྟན་
 པ་ལས་འབྱུང་བའི་སྤྱི་བུ་རོ། །འདི་ནི་ལྷང་དོན་སྐྱངས་པའོ། །འགོག་པའི་བདེན་པའི་
 འགོག་པའི་རང་གི་རོ་བོ་བདག་མེད་པའི་མིང་གིས་དང་། ཞེ་བ། རང་མིང་གིས་དང་
 གྲུ་ཚོམ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་ཞེས་པའི་མིང་གིས་དང་། དེས་བར་འབྱུང་
 པའི་མཚོན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚོན་མ་མེད་པ་དང་། སྐྱོན་པ་མེད་པ་དང་།
 མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གི་མིང་གིས་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡ན་༡ན། ཞོལ། ༧༡བལ། བསྐྱོམ་ *སྐྱོམ་
² མ་ཕྱི། ༡༡ན་༡ན། འཆེ་ ཞོལ། ༧༡ན་༡ན། འཆེ་

ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྐབས་པ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་རང་གི་
 མིང་གིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་རྟོགས་
 པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པའི་སློན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དེ་ལྟར་ཡོངས་
 སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་ཕྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་ཚོད་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་
 རྩལ་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བྱང་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་
 སློན་ལམ་ཕྱོད་སྟོབས་ཀྱིས་སློབ་འདོགས་ཚོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། བདེན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་
 བེ་འཕགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་དོན་
 དམ་པར། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་
 དད་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྤང་མ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་མི་དམིགས་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་བདེན་པ་མིན། མི་རྟག་
 པའང་བདེན་པ་མིན་ཞེས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་
 པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་
 སངས་རྒྱས་ནས་བདེན་པའི་ཚོས་རྣམས་མ་གཟེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོད་མའི་སྐྱེས་

བྱ་མི་དམིགས་"པའི་¹གཏན་"ཆེགས་²་གྱིས་འཐད་པས་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྟོན་ཏུ་བསྟན་པ་ཅེས་
བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་ཏུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་
ནས་ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྟེ་བ་ཡིན་ལོ། །ཙུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་
ལ། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཏུ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་
བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་སློན་ནས་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལོད་དེ། ཐེག་ཆེན་སློར་ལམ་ཏུ་
བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བདེན་མེད་རྟོགས་པས་ཐེན་པར་བྱས་ཏེ་སློབ་པའི་
ཕྱིད།

གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ལ། ཉེན་གང་གི་བྱུང་བར་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ། ལམ་ཤེས་དེའི་རྒྱ་ངེས་ཆ་བཤད་"བ་³་དང་གསུམ། དང་
པོ་ལ་བྱུང་ཚོས་དངོས་དང་། དེ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།
མཚོམས་སྤྱར་ནི། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་
བརྗོད་པར་རིགས་མོད་གྱི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་རྒྱལ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བར་
ཏུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་གཞན་ཡིན་ནོ་
སྤྲུམ་པའི་དོགས་པ་བསྐྱབ་བར་རེ་ཤིག་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་བྱུང་བྱུགས་པ་ཉིད་ཏུ་
སྤྱབ་པ་འཆད་དོ། །ཙུ་བ་"ནི་⁴ ། རང་བྱུང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ལམ་བཟོད་

¹ མ་ཕྱི། རྟེན་པའི་དཀའ་སྤངས་ བཤུ་བ་ * པའི
² མ་ཕྱི། རྟེན་པའི་དཀའ་སྤངས་ བཤུ་བ་ * ཆེགས་
³ མ་ཕྱི། རྟེན་པའི་དཀའ་སྤངས་ བཤུ་བ་ * བཤད་
⁴ མ་ཕྱི། རྟེན་པའི་དཀའ་སྤངས་ བཤུ་བ་ * ནི

པའི་ཁྱད་པར་དང་། ཚོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ལུགས་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་བསྟོས་
ནས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་རང་གི་བྱང་ཚུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་གྱང་
བརྗོད་པ་དང་བཅས་པས་ཚོས་བསྟན་པས་དགོ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འགྱུར་
ངོ་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྟོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འབྲས་བུས་
བས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་བསྟོས་པར་བདག་
ཉིད་གྱིས་རང་གི་བྱང་ཚུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རང་རྒྱལ་དེ་
དག་ལ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ལས་ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཁྱད་ལྷགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །འདི་
རྟེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐར་བརྗོད་པའི་ཚོས་བསྟན་པའི་
སྟོན་པ་ཉན་པ་སོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཤེས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
ན། རང་རྒྱལ་དེ་དག་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་
མཐུས་སྐྱ་མེད་པའི་ཚོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དགོ་པ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་
འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩལ་ཉན་པ་སོས་མི་རྟོགས་པ་
ཉིད་ནི་ཁྱད་ལྷགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྟེན་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་
པའོ། །དག་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་ཚོས་ཅན། ལམ་བཟོད་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་
འཕགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བསྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། ཚོས་སྟོན་ཚུལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ན་ཉན། མི ཞོལ། ༧༩ན་ཅན། མ

འབགས་ཏེ། སྐྱ་མེད་དུ་ཚོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། ཚོས་སྟོན་པ་ནི་དག་གི་ལས་
 ཡིན་པས་ཡང་ཇི་ལྟར་སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་སྟུང་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར། ཅ་བ་ནི།
 གང་གང་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་
 ཅེས་བྱ་བ་མི་འགལ་ཏེ། སྐྱ་མེད་ཀྱང་དོན་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡིད་ལ་བསམས་པ་ཅམ་
 གྱིས་རང་གི་གདུལ་བྱ་གང་གི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་དེའི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་དོན་དེ་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལྟར་སྤང་བར་འགྱུར་བས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ་
 ཚོས་སྟོན་པས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཅུས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་པར་མ་བཟླགས་
 རྣམ་པར་མ་དབྱུང་བར་ཚིག་ཏུ་མི་སྤྲོ་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཤེད་བ་ཡིན་ལ།
 དེ་ཡང་རྒྱུད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔས་འདི་ལྟར་སངས་
 རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྣམ་ཏོག་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་
 སྟོན་ལམ་བཏབ་པོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་རྟོག་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པ་
 དང་། རྒྱུའི་རྒྱལ་འབྲུ་བའི་ཕྱིར་དོ། །ཇི་ལྟར་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་
 རྒྱབས་ན་ཡང་སྟོན་སྟོབ་ལམ་གྱི་ཚེ། དག་གི་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཚོས་སྟོན་པར་གྱུར་
 ཅིག་ཅེས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་
 བརྟོམས་པའི་མ་ལུས་དེ་ལྟར་ཅུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱི་མ་ལུས་
 སངས་རྒྱས་རྟོག་མེད་དུ་ཚོས་སྟོན་ཅུས་པ་ལྟར་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་དེའི་མ་ལུས་
 སྐྱ་མེད་དུ་ཚོས་སྟོན་ཅུས་ཞེས་དཔེ་དོན་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། རང་སངས་རྒྱས་དང་
 སངས་རྒྱས་སྐྱ་མེད་དུ་ཚོས་སྟོན་པར་འབྲུའོ། །ཞེས་སྐྱོར་བ་ནི་མིན་ཏེ། གསུང་

དབང་ས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་མི་སྲིད་བར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྡོ། །རང་སངས་རྒྱས་སྐྱ་མེད་
དུ་ལྷན་གྱིས་ཚོས་སྟོན་ཅེས་འཆད་བ་དག་ནི་བབ་ཚལ་^༡ཏེ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་
ལ། ལྷན་དག་གི་རྣམ་བར་རིག་གུང་ལ་ཀུན་སྟོང་དགོས་མི་དགོས་ཁྱད་བར་མེད་
བས་དག་གི་ཚོས་བསྟན་བས་ཤེས་བའི་ཅུ་ལ་རྟོགས་ན་ལྷན་གྱིས་བསྟན་བས་ཀྱང་
རྟོགས་བའི་སྲིད་རྡོ། །དེས་ན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་བ་
བསམས་བས་ལྟའི་དབང་བའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་
རོ། །ཡིད་གྱིས་ཚོས་སྟོན་བ་ཡིན་ཏེ། ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་དག་དོན་ནི། རང་རྒྱལ་
ཚོས་ཅན། སྐྱ་མེད་དུ་ཚོས་སྟོན་ལུས་ཏེ། སྟོན་ལམ་ལ་སོགས་བའི་མཐུས་རང་གི་
ཡིད་ལ་བསམ་བ་ཅོམ་གྱིས་གདུལ་བྱ་ལ་དོན་དེ་གོ་བར་གྱེད་ལུས་བའི་སྲིད།

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །ཅུ་བ་
ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བའི་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཚོས་
ཅན། གཟུང་བ་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་བ་སྟོང་སྟེ། གཟུང་བ་ཚོས་གྱི་
བདག་མེད་བར་རྟོགས་བས་རབ་དུ་སྤྱེ་བའི་སྟོབ་ལམ་ཡིན་བའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན།
འཛིན་བ་བདེན་འཛིན་རྟོག་བ་ཁྱོད་གྱིས་མི་སྟོང་སྟེ། ཁྱོད་འཛིན་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་
བ་མིན་བའི་སྲིད། དེ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བརྟེན་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
སེམས་འཕགས་བའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་བའི་རྟོགས་བ་ཡིན་བའི་སྲིད། དེས་ན་ཁྱད་བར་
གསུམ་པོ་དེ་དང་ལྡན་བའི་ལམ་རང་རྒྱད་ལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་ཉིད་གྱིས། བསེ་དུ་ལྟ་
བུའི་ལམ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡང་དག་བསྐྱས་བར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། ཞོལ། ༧༤ན། ༡༧། ལྷེ

བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྐོར་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་
དག་གི་འདིར་ལམ་ས་གང་གི་ཉེན་དང་། ཚོས་ཉིད་ཉིད་རིགས་ཀྱི་ཉེན་བྱས་ནས་དང་
མོ་རང་སངས་རྒྱས་དང་།

གཉེས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་
ཉེན་ཀྱི་གང་ཟག་ །རྒྱལ་སྤྱི་ཕྱིར་མི་ལྗོན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱི་བདེན་
ལ་མཁས་དང་ཕྱིར་མི་ལྗོན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། ཡུམ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ཀ་ལས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་
འགའ་ཡོ། །གཞན་དག་ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུང་བ་
བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་དང་ལམ་དེའི་ཉེན་རིགས་རང་རྒྱལ་གྱི་
ཚོས་ཉིད་ལ་བཞེད་པ་དང་འགའ་ལ། ཁ་ཅིག་སྐབས་འདི། ཉེན་རིགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་
ཚོས་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རང་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པར་འདོད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ནང་འགའ་བ་
ཆེན་པོའོ། །དེས་ན་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་ཅིང་།
གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་དེ་བྱང་སེམས་དང་། རང་རྒྱལ་གཉེས་ཀའི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་
བཞེད་ཅིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། རང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་
བཞེད་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་ན་རང་རྒྱལ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱ་བའི་གཞི་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོག་པ་མེད་ཅིང་། ཐོས་བསམ་གྱིས་རི་ལྗང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་
ལྟར་སྐོས་བྱུང་གིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པ་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་ལ་གཟུང་

བ་བདེན་མེད་མཛོད་གས་^༡ མ་མཛོད་གས་^༢ གི་བྱུང་འབྲུང་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཅེ་ན། གཉིས་
 ཀམ་ཐེག་དམན་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་འབྲུག་ཡང་། ཐེག་དམན་གི་སྡེ་སྡོད་
 ལས་བདག་མེད་སྲ་རགས་གཉིས་བསྟན་ཏེ། རགས་བ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་།
 སྲ་བ་གཟུང་བ་ཚོས་གི་བདག་མེད་པ་ཉན་ཐོས་གི་དབང་པོ་རྒྱལ་བའི་^༣ སྤྱིར། ཐེག་
 དམན་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཀྱང་། བདག་མེད་རགས་བ་ཚམ་དེ་དག་གོ་
 ཡི། སྲ་བ་མི་གོ་ལ། རང་རྒྱལ་གི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་བས་བདག་མེད་སྲ་བའང་
 གོ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐེག་ཆེན་གི་རིགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་གི་སྡེ་སྡོད་ལ་
 ཐོས་བསམ་བྱེད་པར་འབྲུག་ཡང་། གཏུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོ་རྒྱལ་གཉིས་ལ། ཐེག་ཆེན་གི་
 སྡེ་སྡོད་ནས་གཞན་དབང་བདེན་གྱུ་བ་བཀག་མ་བཀག་གི་ཚོས་གི་བདག་མེད་སྲ་
 རགས་གཉིས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཚོས་གི་བདག་མེད་གོ་རྒྱལ་གཉིས་འབྲུང་བ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐེག་དམན་གི་སྡེ་སྡོད་ལས་གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་ལས་མ་བཤད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་དབང་པོ་རྣོ་བས་དེ་ལས་བཤད་
 པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱས་བ་ན། གཟུང་མེད་རྟོགས་རྒྱས་ན། བྱང་སེམས་དེ་ལས་
 ཀྱང་དབང་པོ་ཆེས་རྣོ་བས། དེ་ལས་བཤད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིད་ལ་བྱས་བ་ན་འཇིན་
 མེད་རྟོགས་རྒྱས་པར་ཐལ་པའི་སྤྱིར་རོ། །རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་ཐེག་དམན་གི་སྡེ་
 སྡོད་གཅིག་སུ་བསྟན་པས་ཚོག་པར་ཐལ་ལོ། །འབྲེལ་བ་ནི། རང་སངས་རྒྱལ་གི་
 ལམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། རང་

༡ མ་ཕྱི། མཉམ་པའི། གཉིས་ས ཞོལ། ༧༥ན་ཉམ། ཉོགས
 ༢ མ་ཕྱི། མཉམ་པའི། གཉིས་ས ཞོལ། ༧༥ན་ཉམ། ཉོགས
 ༣ མ་ཕྱི། མཉམ་པའི། བའ ཞོལ། ༧༥ན་ཉམ། བའི * བའི

རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རང་དོན་དུ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་གྱི་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་བསྐྱོན་པ་ཁོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་སྟེ་བ་བཞིན་
 དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྐྱོན་པ་ལས་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་དོན་གྱིས་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། རང་སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པས་བསྐྱུས་པ་གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་
 པའི་ཚོས་གྱི་གཞིའི་ཁྲད་པར་རིགས་གྱིས་ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཚོས་རྟོགས་པར་རོ། །ཅུ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི།
 གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པའི་
 ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་
 ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་ཁྲད་པར་ཅན་གྱིས་བེན་པའི་སྐོ་ནས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་སྤོང་སྟོབས་གྱིས་སྟོ་འདོགས་ཚོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱུར་ནི། དེས་པར་སོགས་སོ། །ཅུ་བ་ནི།
 བཏགས་པའི་སོགས་སོ། འབྲེལ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་ཚོས་གྱི་
 བརྒྱལ་བུང་བའི་བཏགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་བསྟེན་དུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་
 དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕྲེལ་བ་མེད་པ་ལ་
 སོགས་པའི་དོན་དུ་སྟོབ་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་། ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བ་ཉིད་གྱིས་མཚན་མར་ཡོངས་སུ་

མི་འདྲིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་
སོགས་པ་"མེད་པ"¹ཅེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་
དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་སྐྱེ་བ་ཡིན་
འོ། །དག་དོན་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སྐྱབས་ཀྱི་རིགས་བསྐྱེད། །སྤུངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ལམ་ཤེས་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི། དམན་
མཚོག་གི་རིམ་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་བྱང་རྩལ་སེམས་
དཔའི་ལམ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་སྐྱོམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིའི་དོན་ལ།
རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་ལུས་རྟེན་ནི། མྱིང་
གསུམ་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་འདོད་ལྷ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་ཡི།
ཁམས་གོང་གི་རྟེན་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་སྐྱོ་བ་ཤས་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར།
སེམས་རྟེན་ནི། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་བསམ་གཏན་ས་དུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཅིང་
གཟུགས་མེད་ལ་མི་བསྟེན་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ནི་ལྷག་མཐོང་ཤས་རྒྱུང་
བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་འདོད་ཁམས་ལ་མི་དམིགས་ལ།
མཐོང་ལམ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་མཐོང་སྤངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་
བྱང་སེམས་ནི་ཐབས་མཁས་པས་"ཐེག་¹ཆེན་མཐོང་ལམ་ས་དགུ་པོ་གང་ཡང་རུང་
བའི་ངོ་བོར་སྐྱེད་ལུས་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། ཉི་
ཁྱི་སྤང་བ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀ་རུ། ས་དགུ་ཀ་གཉེན་པོའི་རྟེན་དུ་བཤད་ཅིང་།

¹ མ་ཕྱི། ། ༤༣༥ན། མེད་པ། ཞོལ། ༤༦ན། ༤༣། ཆད་པ།
² མ་ཕྱི། ། ༤༣༥ན། ཐེག་ ཞོལ། ༤༦ན། ༣༣། ཐག

འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། ཅེས་བཤད་པ་
ཉན་ཐོས་ཐབས་མི་མཁས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་འདི་མི་འགལ་ལོ་
ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་
བར་ཐལ་ལོ། །

གཉེས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་ལ། "ངོ་བོ་དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་གསུམ་དང་པོ་
"ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མཚན་ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་མཇུག་
ཐོགས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་། བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། གཞན་དག་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཙམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་
ཚོས་ཉིད་གསར་དུ་མཐོང་བ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་དུ་འགོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་པས་ཁྲབ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་
ཁྲབ་བར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཚོས་ཉིད་གསར་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་
ཡིན་པས་ཁྲབ་བར་ཁས་ལྷངས་ནས་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་
རྣམས་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་ཁས་ལེན་པ་དང་། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་
རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ། ཞེས་འདོད་པ་དག་ནི། རང་
འགལ་བའི་སྤང་པོ་ཆེན་པོ་སྤངས་པའོ། །དབྱེ་ན་ཤེས་བཟོད་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ། །

༡ མ་ཕྱི། རྩེ་བཅུ་གཉིད་ རོ་བོ་ ཞེ་ལ། རྩེ་བཅུ་གཉིད་ རོ་བོ་ * རོ་བོ་
༢ མ་ཕྱི། རྩེ་བཅུ་གཉིད་ ཞེ་ལ། རྩེ་བཅུ་གཉིད་ བ

དེ་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བཟོད་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་མོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་ནི། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མོ། །དེ་གཉིས་
 ཀའང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་བྱུང་བར་མེད་ཅིང་། སྤ་
 མས་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་དང་། ཕྱི་མས་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ།
 རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྗེས་བཟོད་
 དང་། རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་ཚོས་ཉིད་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་
 བྱུང་བར་མེད་ལ། སྤ་མས་ཤེས་“བཟོད་”སྤ་མ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་
 རྒྱུར་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཐོབ་ཏུ་འདྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཕྱི་མས་རྗེས་
 བཟོད་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། འདི་གཉིས་བྱུང་
 བར་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་
 ཤེས་པས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། “རྗེས་”སུ་ཤེས་
 པས་འདྲིན་བ་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་སུ། སྤྲུག་བསྐྱེད་
 ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་བ་གང་ཞེ་ན། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་མཁུག་
 ཐོགས་སུ། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་ཤེས་
 པ་འདི་གཉིས། འཕགས་པའི་ཚོས་རྣམས་གྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་
 རྒྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་། ཁོ་ཐོས་བཤད་པ་འདི་ལྟར་ཡིན་
 ལ། དེ་སྐད་བྱས་ན། འགྲེལ་ཆེད་དུ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བྱུང་བར་
 མེད་ཀྱང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཙུན་ལྷག་མཉམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༣༡ན བཟོད་ ཞོལ། ༡༥༣༥ན། བཟོད་ * བཟོད་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༣༥ན། རྗེས་ ཞོལ། ༡༥༣༧ན། རྗེས་

གཞན་གྱི་རིམ་ཚན་དུ་ཐོབ་པས། མཐོང་ལམ་ལ་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་སྟེ་བར་བཤད་
 བའང་ལེགས་པར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། རེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཡིན་ན། ཚོས་ཉིད་
 གསར་རྟོགས་ཁས་མ་སྐྱབས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་དོན་
 དམ་པར་བདེན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཀུན་ལས་བརྟུས་སེམས་ཚམ་གྱི་
 བརྟན་བཙུགས་སུ་ཁས་སྐྱབས་ནས། སེམས་ཚམ་བ་ཚོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཁོ་ན་
 མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལ། དམིགས་པ་དག་བ་ལྷན་པར་
 དུ་འགྲོར་མེད་པར་ཐལ་བ་དབྱུ་མ་པས་འཕེན་ཞོ་ཞེས་སྐྱུས་ནས། སྐྱར་ཡང་ཀུན་ལས་
 བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་
 དམིགས་པར་འདོད་པ་ན་མི་ཉི་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས། དབྱུ་མ་
 ཆེན་པོའི་བརྟན་བཙུགས་དང་། དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་རེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མཉམ་
 གཞན་སྤང་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་ཁས་སྐྱབས་ནས། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ།
 རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པར་འདོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་
 དངོས་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ཀུན་ལས་བརྟུས། མདོ་སྟེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་
 པར་ཁས་སྐྱབས་ནས། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་ལྷགས་ལ། རེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཚོས་
 ཉིད་ལ་དམིགས་པར་འདོད་པ་ནི། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞན་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་
 ཡིན་ནོ། །ཤེས་བཟོད་བཞི་བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་རིགས་བསྐྱེད། །

གསུམ་པ་རྣམ་གཞན་ནི། རེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལའང་། གང་ཟག་གི་བདག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥བཟན། བྱི་ཞེས། ༧༩ནལ། བ

མེད་རྟོགས་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་
 བོ་མི། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མིན་ཏེ། ཡིན་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་
 ཚད་མར་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། ཁོའི་རྗེད་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱུན་རྫོབ་ཡིན་
 པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ན། ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཚོས་
 ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །འོ་ན། མཐོང་ལམ་དེ་གཉིས་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟར་
 "སྐྱེ" ན། སྐྱེ་ལམ་ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་དང་། སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་ཚོས་བཅོད་བར་མ་
 ཚད་དུ་སྐྱེ་དགོས་པའི་སྲིད། མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་བར་མ་ཚད་དུ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཚོས་ཅན་
 བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་
 བ་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་དུ་ཡིན་ཅེ་ན། འདི་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འབྲས་བུའི་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅིང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐྱད་
 ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀོད་ནས། ལུགས་ཐ་མ་
 ལ། ལུགས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་ཅིང་། ལུགས་དང་པོའི་
 གཞུང་"བཅུ་གས" ¹ པར་མཛད་དོ། །དེའི་དོན་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་ལམ་དེ་
 འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ལས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །ཀྱེ་མ།
 སྐྱད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པོ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་

¹ མ་ཕྱི། ༡༥༧༧ མུ་ ཞོལ། ༧༧༧༧༧ མུ་ * མུ་
² མ་ཕྱི། ༡༥༧༧༧༧ བཅུ་གས ཞོལ། ༧༧༧༧༧ བཅུ་གས * བཅུ་གས

པར་དུ་མ་བཞོན་ནས་འགལ་བར་ཁས་སྐྱབས་བཞེན་དུ། སྐར་ཡང་མཐོང་ལམ་དེ་
 སྐད་ཅིག་བཅུ་ལྷག་ཡིན་པར། ཁས་ལེན་པ་ནི་ཆེས་དོ་མཚར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་
 ལམ་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་གཅིག་གྲང་ཡིན། སྐད་ཅིག་དུ་མ་ཡང་ཡིན་པར་ཐལ།
 འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་
 མངོན་རྟོགས་ལས་སྐད་ཅིག་བཅུ་ལྷག་ཡིན་པའི་སྲིད། དེ་བས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།
 འབྲས་བུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཅེས་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བདེན་པ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པ་ཅེས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་ནི་
 འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་དེ་ཉིད་ཆ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
 པས་འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་དེ་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཅེས་པའོ། །སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་བཅུ་
 ལྷག་ཡིན་ཅེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་
 བཅུ་ལྷག་ཡོད། ཅེས་པའོ། །སྐད་ཅིག་གྲང་རང་གྲུབ་དུས་ལས། དུས་གཉིས་པར་མི་
 ལྟོད་པ་ལ་སྐད་ཅིག་མར་བྱས་པའོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཡི་ཤེས་དེ་རང་གྲུབ་དུས་
 ལས་གཉིས་པར་མི་ལྟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅུ་
 ལྷག་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་ལྷག་པོ་རྟོགས་པར་མ་གྲུབ་བར་དུ་དེ་ཉིད་
 རྟོགས་པར་མ་གྲུབ་ཅིང་། བཅུ་ལྷག་རྟོགས་ནས་དུས་གཉིས་པར་མི་བལྟོད་པའི་
 སྲིད་རོ། །དཔེར་ན་རྒྱ་བ་གཅིག་རང་རྟོགས་པར་གྲུབ་ནས་དུས་གཉིས་པར་མི་ལྟོད་
 པ་དང་། ཁོའི་ཆ་ཤས་ཞག་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་བཞེན་ནོ། །དེ་སྟར་མཐོང་

འདོགས་དེའི་ས་བོན་སྲོང་མི་སྲོང་གི་བྱང་པར་ཡོད་དོ། ཞེས་འབྲེལ་ཆེན་ལས་
 བཤད་དོ། །བདེན་བཞི་ལ་སྐྱོ་འདོགས་སེལ་བའི་རུས་པ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཛོལ་
 བའང་། ཚོགས་ལམ་དང་། སྐྱོར་ལམ་དུ། བདེན་ཤེས་བྱ་བ་དང་གྱི་རྒྱ་ལོ་སྤང་བུ་
 ལ། །བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོད་ལོ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྤྱད་བསྐྱེད་རྒྱ་དང་དེ་
 འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བུ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བདེན་པར་བྱ། ཞེས་
 བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་བཟུང་བསྐྱོམ་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་ཡིན་ནོ། །མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་དག་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་
 འདི་ལྟར་ལེགས་པར་བཤད་པ་ནི་མཁས་པ་དག་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི་ཚིག་གི་དོན་ལ་སྐྱད་ཅིག་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད།
 རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་བོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། རང་
 སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། བདེན་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བའི་ལམ་ནི་མན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་མདོ་ལས་
 བཟོད་དོ། །སྐྱབས་གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐྱབས་སུ་ལོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན།
 ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་།
 རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་
 པ་བདེན་པ་དང་། དུལ་དུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པ་དབང་དང་ལྡན་པ་ཆེ་འདི་དང་གཞན་
 པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་དག་རྣམ་པ་རིམ་གྱི་བྱང་སྐྱོམ་
 པར་བྱ་ཞེ་ན། རྩ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ་རྒྱས་པར་

བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི།
རོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱལ་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དངོས་པོར་མེད་པས་དེའི་སྲིད། དེ་དག་པལ་ཚུན་རྣམ་ཐངས་ཀྱིས་གནས་པར་
ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོན་དམ་པར་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་རོན་དམ་པར་འཇལ་བྱེད་གྱི་ཚད་
མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཚད་ཀྱིས་གཟུང་དུ་མེད། ཉམས་མཁམ་
ཚད་མེད་པ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་
བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་བཞི་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་
པའི་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་། ཚད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཚོས་གྱི་ཤེར་སྤྱན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པར་འཇིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེར་སྤྱན་དེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཚོས་ཐམས་ཅད་
ལ་སྐྱོང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་བསྐྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་མོས་པ་སྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྐྱོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་
བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རོན་དམ་པར་གཉེག་
མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་གྱི་དབྱིངས་དང་ཚད་མེད་པར་མཉམ་
པ་དགོ་པའི་ཅུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཛོལ་པ་དང་།

ཤེས་ཕྱིན་པར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཤེས་ཕྱིན་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དང་ནང་གི་“འཆེ”པ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ལ་
དམིགས་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱོམ་པ་ཁོ་ནས་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་དང་། མ་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་ལ་མངོན་པར་
ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱུས་
རྣམས་ཀྱིས་ལྟས་བྱས་པ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་བ་དང་། ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
གཞོན་པ་གསུམ་ལས་འཇམ་བཞིན་བསྐྱུངས་པ་དང་། བསྐྱུབ་པ་དང་། སྤྲོ་བདག་མཛད་
པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་སོགས་གཙོད་པ་སྐྱོང་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་གནས་ནས། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་
དག་འགོད་པ་དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་
ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱུ་རྣམས་ནི་ལམ་“ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་
ལོ། །རྣམ་པ་འདི་དག་མཉམ་རྗེས་གང་གི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅེ་ན། རྗེས་ཐོབ་སོགས་སུ་
འབྲུང་བའི་ཆེ་འདི་ཕྱི་ལོ་ལོ་སོགས་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པས་མཚོན་ནས། མཉམ་
གཞལ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་བསྐྱུན་པ་ཡིན་ཅིང་།

༡ མ་ཕྱི། རྩམས་པ། འཆེ ཞེས་ ༡༠༠བཅུན། འཆེ * འཆེ
༢ མ་ཕྱི། རྩམས་པ། པོ་དག་སྐྱེ་བར ཞེས་ ༡༠༡ན་པ། པོ་དེ་འབྲུང་བར
༣ མ་ཕྱི། རྩམས་པ། ཤེས ཞེས་ ༡༠༢ན་པ། ཞེས

དེ་ལྟར་“མཚོན་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། འགྲེལ་ཚེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལོ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བ་ན། རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་ཚོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་གི་མཚུགས་ལྟ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། རྣམ་པ་འདི་དག་སྐྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་བཞེད་པ་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེར་པའི་གཞུང་གིས་མཐོང་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དག་གི་སྟོགས་སུ་“བསྐྱེན་ཉེ་བར་འགྱུར་རོ། །དག་དོན་ནི། ཐེག་ཚེན་མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྐྱག་བསུལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ནས་ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ལ་འདོད་པ་བཟོད་པ་ནི། རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ནི་འདིར། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྐྱེན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ལྟར་ལེན་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་གི་རྣམ་པའི་དོན་ལ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་གངས་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉེ་ཚེ་མཛད་པར་ཟད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་“འབྱེད་ཉེ་བའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་འདེད་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་གིས་ནི། སང་བཟང་སོགས་གཞན་དག་ན་རེ་དེ་ལྟ་ན་འདར་གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི། མཉམ་གཞན་ལྟ་སྐྱོར་མཐོང་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་དང་། རྗེས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ན། མཚོས་ ཞོལ། ༡༠༧ན། མཚོན་ * མཚོན།
༢ མ་ཕྱི། ༡༧ན། བསྐྱེན་ ཞོལ། ༡༠༧ན། བསྐྱེན།
༣ མ་ཕྱི། ༡༧ན། དབྱེད་ ཞོལ། ༡༠༧ན། འབྱེད་ * འབྱེད།

ཐོབ་ཏུ་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིམ་པ་སོགས་མ་བསྟན་པར་མངོན་པར་
 རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། ཞན་ཡང་ཚིག་དོན་ལའང་
 མ་ཞུགས་ཏེ། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སྲུ་
 བཅད་པའི་དོན་ཀྱང་རི་ལྟར་བྲང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་ལམ་
 ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རྟོ།
 ཞེས་ཟེར་རྟོ། །གཉིས་པ་ལ། སྐོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྐོམ་ལམ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་མཚམས་སྐྱུར་ནི། མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་སོ། །ཙུ་བ་
 བེ་ཀུན་ནས་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷག་པ་རྣམས་
 བེ་རིམ་བཞིན། སྐོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་འབྲས། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་འབྲས་
 སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། ལྷགས་རྟོད་སོགས་ཞི་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་
 དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ར་རྒྱལ་བཅོམ་པས་དགོ་པའི་བཤེས་པ་གཉེན་ལ་སོགས་
 པ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཕྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་
 གཉིས་དང་ལྡན་པས་ནང་གི་ཉེར་འཇེ་སྐོམ་སྤང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཐེལ་
 གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ཕྱིའི་ཉེར་འཇེ་པ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གཞོན་པ་རྗེས་སུ་སྐྱུ་བ་
 པའི་ཡུལ་མིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
 ཚུབ་སྐྱུ་བ་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་ཉེན་སྐོམ་ལམ་པ་གནས་པའི་ཡུལ་ཡང་མཚོད་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་ལྷག་ཡིན་ནོ། །

༡ མ་ཕྱི། མ་པར་འཇགས། བཤེས་ ཞོལ། ༡༠༡ན་འཇགས། བཤེས * བཤེས
 ༢ མ་ཕྱི། མ་པར་འཇགས། འདུང་ ཞོལ། ༡༠༡ན་འཇགས། འདུང * འདུང
 ༣ མ་ཕྱི། མ་པར་འཇགས། འཚོ ཞོལ། ༡༠༡ན་འཇགས། འཚོ * འཚོ

དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན། ལྷག་ཡོད་དེ། སེམས་
ལས་སྲུ་རུང་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བ་ལེས་གྱིས་འཛིན་པའི་བྱེད་པ་གཉིས། ཕྱི་ནང་
གི་ཉེར་འཆེ་ཞི་བའི་བྱེད་པ་གཉིས། རྫོགས་གྲུབ་སྐྱབ་ཅིང་རྟེན་ཡུལ་མཚོད་རྟེན་དུ་
བྱེད་པ་གཉིས་རྣམས་སྲུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། མཚམས་
སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་བོ་ནི། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཟག་བཅས་སྐོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྐོམ་ལམ་གཉིས། དང་བོ་ལ་
དབྱེ་བ་བསྟན་པས། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ། བྱེད་ལས་གྱི་དོན་བསྐྱུ་
བའོ། །དང་བོ་ནི། གཉིས་ཡོད་དེའི་ཕྱིར་དང་བོ་ནི་སྐོམ་པའི་ལམ་ཟག་བཅས་
པ་འཆང་ཅིང་། དེ་ལ་འང་མོས་པ་དང་བསྐྱོ་བ་དང་རྗེས་སྲུ་ཡིད་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མོས་པའི་ངོ་བོ་ནི། "མཉམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་
ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་སྟོབས་གྱིས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུམ་ལ་ཡོན་གཏན་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་ངེས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་བའོ། །

དེ་ཡང་ཡུམ་ལ་དོན་གསུམ་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་ཡོད་པ་ལས། ཡུམ་གྱིས་རང་
དོན་སྐྱབ་རུས་པའི་ཆ་ལ་མོས་པ་ཅུང་ཟད་ལྷག་པའི་སྐོམ་ལམ་ནི། རང་དོན་མོས་པ་
ཅེས་བྱ་ལ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྐོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་དེ། ས་དེ་དག་ཏུ་གང་
ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལྷག་མ་མེད་པར་མ་སྤངས་པའོ། །ཡུམ་གྱི་རང་དོན་སྐྱབ་པ་
དང་། གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་རུས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་མོས་པ་ལྷག་པ་ནི་
གཉིས་དོན་མོས་པ་ཡིན་ཅིང་། ས་བརྒྱུད་པ་དང་དགུ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ན་ཡོད་དེ། ཉོན་

༡ མ་ཕྱི། #456ན། འཚོ་ཞོལ། ༡༠939ན། འཚོ་ * འཚོ
༢ མ་ཕྱི། #456ན། མཉམ་ཞོལ། ༡0939ན། མཉམ་ * མཉམ

ཡིད་སྤངས་པས་བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་རྟོག་། །ཡུམ་གྱིས་གཞན་
 དོན་སྦྱོར་པའི་བྱས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོས་པ་ནི་གཞན་དོན་ཚོས་པ་སྟེ།
 ས་བཅུ་པའི་རྗེས་ཐོབ་པ་ཡོད་དེ། སྐབས་དེར་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་དང་ཆ་འདྲ་
 བའི་སྲིད། སློམ་ལམ་བསྟོ་བའི་མཚན་ཉིད། ཚོས་པ་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་ཅ་
 རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་བསྐྱུར་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་
 བཅས་པ་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱིས་བསྐྱུར་བའོ། །སློམ་ལམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནི། རང་
 གཞན་གྱི་དགེ་ཅ་ལ་དགའ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་བའི་ངོ་བོར་བྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་སློམ་
 ལམ། ཁ་ཅིག་ཚོས་བསྟོ་ཡི་རང་གསུམ་པོ་འདི་སྦྱོར་དོན་འཇིན་པའི་རྟོག་པ་མིན་ཅོ།
 ཞེས་སྦྱོར་བ་བབ་ཅོལ་ཉེ། སློམ་ལམ་བསྟོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བས། བསྟོ་ས་མ་འོངས་པ་ན་
 འཛོལ་འགྲུར་གྱི་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བསྟོ་བྱ་རང་གཞན་གྱིས་བསགས་
 པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དགེ་ཅ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སུམ་དུ་མཛོང་ངམ། དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་
 དམིགས། དང་པོ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །གཉིས་བ་ལྟར་ན་སྦྱོར་དོན་འཇིན་པའི་
 རྟོག་པ་མིན་པ་ཉམས་སོ། །འདིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལའང་མཚུངས་ཤིང་། ཚོས་པ་
 ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར། དེས་པའི་དེས་ཤེས་སུ་བཤད་པར་གསལ་
 ལོ། །འོན་འདི་དག་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པ་ཟག་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་
 བ། ཤེས་སྦྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་ཡིན་པས་བདེན་
 པར་འཇིན་པའི་འཇིན་སྤངས་མེད་ཅིང་། ཤེས་སྦྱིབ་མིན་ལ། ཞེན་ཡུལ་ལ་མ་འགྲུབ་
 པ་ཡིན་ཀྱང་། བདེན་འཇིན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་
 རང་ལ་དེ་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་བདེན་སྤང་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྲིད་སྤང་

ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ། བདེན་སྣང་དེ་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་པས། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་ས་
བོན་ལས་བྱུང་ན། ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་མོངས་རྣམས་ཀྱང་
ཤེས་སྐྱིབ་ཏུ་ཐལ་ལོ། །འདི་དག་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ལོག་པར་བཤད་ཅིང་། གཞན་དག་
ཡིད་བརྟན་མ་རྟེན་པར་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བོ་དོར་བར་སྣང་ངོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་གསུམ་ལས། མོས་པ་ལ་དངོས་དང་། བན་ཡོན་
གཉིས། དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱུར་ནི། གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
སློམ་པའི་ལམ་དང་བོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་“འཆད་” རོ། །ཚ་བ་ནི།
མོས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ལྷན་དང་། ཡན་ལག་དང་། ཉིད་ལག་གི་དབྱེ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པའོ། །འགྲེལ་བཤད་དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། ཚ་བའི་དབྱེ་བ་ནི། ཟག་བཅས་
སློམ་ལམ་ལ་གསུམ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མོས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་
སོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཡུམ་གྱིས་རང་དང་། གཉིས་ཀ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་
པའི་རྒྱས་པ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དམིགས་པ་ཉིད་དང་། རང་དོན་དང་། གཉིས་དོན་
དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་གསུམ་སོ། །འོ་ན་ཚོགས་ལམ་སོགས་སུ་ཡུམ་ལ་ཡོན་
ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ལྟར་མོས་པ་“བ་དེ” དག་ཀྱང་འདིར་གསུང་རམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྗེས་
ཐོབ་ཏུ་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཚོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
དགོ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ནམ། འབྲས་བུར་གྱུར་བ་སློམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་
ཡིན་པས་དང་བོར་ཚོགས་ལམ་སོགས་སུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དོ། །

༡ མ་ཕྱི། མཁམ་ལྟ། འཆད་ ཞེས། ༡༠༧བཟ། འཆད་ * འཆད་
༢ མ་ཕྱི། མཁམ་ལྟ། བ་དེ་ ཞེས། ༡༠༧བཟ། བ་དེ

དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོམ་ལམ་མོས་པ་ཚོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་དེ། མཉམ་གཞི་གཞི་ལྟར་མཐོང་བའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་དོན་གསུམ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷག་པར་མོས་པའི་རང་ཉིད་མོས་པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དགུང་འདི་ན་ཡང་ཅེས་པ་འགྲུར་མ་དག་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་བསྒྲོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་"ནི"། དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་དང་། ཉིད་ལག་གི་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ཡང་སོ་སོར་ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན་དབྱེ་སྒྲོར་རོ། །དེ་དག་གི་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་མོས་པའི་ཐན་ཡོན་ལ། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་སྒྲོམ་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུམ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྲུང་གནས་སུ་རི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཉམ་གཞི་གཞི་ལྟར་མཐོང་བའི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོར་རང་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་བསྟོད་པ་རྣམས་པ་དགུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱ་མ་ལས་སྤི་མ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་གསུམ་པ་གཞན་དོན་མོས་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་བཀུར་བ་དང་བསྐྱབས་པ་རྣམས་པ་དགུ་དགུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བཀུར་བ་དང་བསྐྱབས་པར་འདོད་དེ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། ནི། ཞོལ། ༡༠༧ནཏན། ན།

མོས་པ་སྐྱོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
རྟོགས་ནས་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་ཡོད་པ་བཞེན་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་ཡོན་
ཏན་ཡོད་པ་དང་མི་འཚོམས་པར་བརྗོད་པའི་གཅེས་བུའམ་འོ་བོ་སྟོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
མིན་ནོ། །རྩ་འགྲེལ་ལ། དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱོམ་ལམ་མོས་པ་མན་ཡོན་
ཚེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་"བསྐྱོམས་"པའི་བྱང་སེམས་
སྐྱོམ་ལམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རངས་པའི་བརྗོད་བཀུར་བསྐྱུགས་གསུམ་
མཛད་པ་འཛོལ་བའི་ཕྱིད།

གཉིས་པ་བསྡོམ་པ་ལ་མཚོམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
ཡན་ལག་ཏུ་བསྐྱུར་བའི་བསྡོམ་པ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྡོམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འཆད་
དོ། །རྩ་བ་ནི། ཡོངས་སུ་ཅེས་པ་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡོམ་པའི་ངོ་བོ་སྟོན་ཅིང་།
ཁམས་གསུམ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། ཞེས་པའི་བར་རྣམས་ཀྱིས་བསྡོམ་པའི་བྱང་
ཚོས་སྟོན་ལ། ལྷག་མས་བསྡོམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་དེ་ནི་ཞེས་པ་རྟེན་པ་
གཅིག་གིས་བསྡོམ་པའི་རྣམས་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བསྡོམ་
བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། དབེན་པ་དང་ཞེས་པས། བསྡོམ་པ་པོ་
གང་ཟག་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་
བཞེན་ཅན་པའི་སྟོན་ལུལ་ཅན། ཞེས་པས་བསྡོམ་པའི་དགོ་ཅ་ལ་ཉེན་གྱི་ངོས་ནས་
བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་། ཐབས་བཅས་ཅེས་པས་དགོ་ཅ་ཕྱིན་ལྷག་
ལ་ངོ་བོའི་སྟོན་ས་བཟང་ངན་དུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པ་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ནལ། ཞོལ། ༡༠ལ། སྐྱོམས་ * བསྐྱོམས་

ཞེས་པས་བསྟོད་བྱེད་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་
 འགོག་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། ཞེས་པ་རི་ལྟར་བསྟོད་བའི་ཚུལ་
 འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྟོད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་དང་
 ཞེས་པས་བསྟོད་པ་ཁམས་གསུམ་ཏུ་མི་བསྟོད་བར་རྫོགས་བྱུང་ཏུ་བསྟོད་བར་བརྟན་
 འོ། །འགྲེལ་པ་ནི་བསྟོད་པ་པོ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་
 ལམ་གསུམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱའི་རོ་བོའི་བྱེད་པ་དང་སྟོམ་པ་བྱང་སེམས་གྱིས་ཆེད་
 ཏུ་བྱ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་དགོས་པ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ལྷིབ། བསྟོད་
 ས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོད་བའི་ཚུལ་རྣམས་པ་བརྒྱ་གཉིས་བྱེད་
 དོ། །བརྒྱ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། མིང་དོན་གོ་རིམ་སྦྱར་ནས་བཤའ་པ་ནི། རི་རྒྱུད་བཤའ་
 པའི་མོས་པའི་དགོ་བ་བྱང་ཚུབ་ཏུ་བསྟོད་བས་ཉན་རང་ལས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཞེས་དེ་
 ལྟར་མདོ་ལས་མིང་ཏུ་བཏགས་པའི་བསྟོད་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་མེད་པའི་བྱང་
 ཚུབ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྟོད་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་བསྟོད་པ་ཞེས་དེ་
 ལྟར་མིང་ཏུ་བཏགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་བསྟོད་བྱ་ཚུལ་གྲིམས་ལ་སོགས་པའི་སྤང་
 བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་སྟོད་བར་བྱེད་
 པའི་སེམས་དང་། དབེན་པ་ནི་བསྟོད་པ་པོའི་གང་ཟག་བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྟན་
 པའི་དངོས་པོ་དང་དེའི་དགོ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པའི་བསྟོད་པ་ནི་
 ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་དགོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་རང་གི་དགོ་བ་བཟང་བན་
 ཏུ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྟོད་པའོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་

དང་བཅས་པའི་བསྡོམ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་བཟང་ངན་གྱི་
 རྒྱད་པར་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྡོམ་བའོ། །མཚན་མ་མེད་
 ཅེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྡོམ་བའི་ཡིད་བྱེད་ནི། བསྡོམ་བྱ་སོགས་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་བདེན་པའི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བསྡོམ་
 བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་^༡གནང་བའི་མིང་ཅན་ནི་འཁོར་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་^༢ལ་དམིགས་པའི་བསྡོམ་བའོ། །བསྡོམ་ཁམས་
 གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པའི་མིང་ཅན་ནི། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་བདེན་
 པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བར་རྒྱུད་དུ་
 ཞེས་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྡོམ་བའི་གདུལ་བྱ་དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་
 ལས་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྡོམ་
 བའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་འབྲིང་གི་མིང་ཅན་ནི་གདུལ་བྱ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགོ་བ་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྡོམ་
 བའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་
 པའི་བསྡོམ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་སྐྱེན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་གནས་པར་
 བྱས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བསྡོམ་བའོ། །ཅ་
 འབྲེལ་ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་གྱིས་ཡུམ་ལ་མོས་པ་སྒོམ་པ་སོགས་གྱི་དགོ་ཅ་

༡ མ་གྱི། ༡༧བཙན། དེ རོལ། ༡༠༥ནལ། ཡད
 ༢ མ་གྱི། ༡༧ནལ། གྱིས རོལ། ༡༠༥བཙན། གས
 ༣ མ་གྱི། ༡༧ནལ། པ རོལ། ༡༠༥བཙན། བ
 ༤ མ་གྱི། ༡༧ནལ། བཟེ རོལ། ༡༠༥བཙན། བསྡོམ་ * བསྡོམ་

རྫོགས་བྱང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱོབ་ཚུལ་ཅན། ཚུལ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱོབ་འདི་
རང་བཞིན་དང། རྒྱད་ཚོས་བརྒྱད་དང། དབྱེ་བ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་
སོ། །རྩ་བ་ནི། ཐབས་དང་སོགས་ཏེ། དང་པོས་རང་ཚུལ། གཉིས་པས་རང་ཡུལ། ཐ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགོ་རྩ་རྣམས་
དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བའི་རྩ་བ་
རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་
ནོ། །དག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་སྐྱོམ་ལམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཚོས་ཅན། སྐྱོམ་ལམ་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཅན་གྱི་སྐྱོ་
ནས་དགའ་བ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོམ་ལམ་ཡིན་པའི་བྱིར་གསུམ་པ་ནི། གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བྱ་བཞིན་དུ་
བསོད་ནམས་གསར་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསྐྱོབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་
བསོད་ནམས་དེ་གསེར་མགར་གྱིས་གསེར་སྐྱུ་རྒྱན་དུ་བསྐྱུར་བ་བཞིན་དུ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཕྲོ་བའི་ཅིང་གཞན་
གྱི་དགོ་བ་འདུས་བྱས་དང། དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསོད་ནམས་མཉམ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་ཐོབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཐབས་མེད་སྐྱོམ་ལམ་ལ། དབྱེ་བའི་སྐྱོན་ས་མཚམས་སྦྱར། སོ་སའི་ངོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན༡ན་ན། རང་ ཞེས། ༡༠༦ན༡ན། རང་ * རང་

བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་
པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་རྣམ་པ་གཉིས་
སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་ཁ་ཅིག་རྟོགས་པ་དང་། སྤངས་པའོ། ཞེས་སྐྱབ་པ་མི་
འཐད་དེ། སྤངས་པ་ནི་འགོག་བདེན་ཡིན་པས། སྐྱོམ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པའི་སྤྱིར་
དོ། །དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། གཉིས་ཡོད་
པ་དེའི་སྤྱིར་དང་བོ་ཡོན་ཏུན་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོམ་པའི་ལམ་
འཆད་དོ། །ཙ་བ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ནི། ཟག་མེད་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་
ངོ་བོ་ནི་གསུགས་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཉིད་
དོ། །“དེས་མ་ཐེན་པའི་བར་སྤྱིན་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་བའི་མཚོག་
ཉིད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱང་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ཀུན་ལ་
བདེན་པར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །གནས་སྐབས་སུ་དེ་
ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ཚོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་གོང་མ་གོང་མ་རིམ་བཞིན་རྣམ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་ནི་གཏོང་
པར་བྱེད་པའོ། །མཐར་སྐབས་དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱིར་དོན་ཆེན་
པོ་ཉིད་དོ། །

དག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་སྐྱོམ་ལམ་
ཡིན་ཏེ། སྤྱིན་སོགས་ལས་བྱང་པར་འཕགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བལྟ། དེས་ ཞོལ། ༡༠༦བལྟ། དེ

མངོན་སྲུང་དུ་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྷན་པར་བསྐྱེད་བའི་སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད་
 གཉིས་པ་ལ་རྒྱ་དང་། རང་བཞིན་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེའི་ཚོག་ཏུ་
 སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཐུན་རྐྱེན་དང་།
 ལྷག་མས་འགལ་རྐྱེན་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། མཐུན་རྐྱེན་ནི། སངས་
 རྒྱས་ལ་སོགས་བ་མཉེས་པར་བྱེད་བ་དང་། སྤྱིན་བ་ལ་སོགས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
 བ་རྒྱོགས་པར་བྱེད་བ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྷག་མཐོང་གི་རོ་
 བོ་རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །འགལ་རྐྱེན་ནི། བད་གི་རིགས་
 དམན་པས་ཚོས་ཟབ་པོ་ལམ་མོས་བ་དང་། དབང་པོ་དམན་པས་དངོས་པོར་འཇིན་
 བ་དང་། སྤྱིའི་རྐྱེན་བདུད་གྱིས་གཞོད་བ་བྱས་བ་དང་། མི་དགེ་པའི་གྲོགས་པོ་དང་
 འགྲོགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དག་ཡིན་ནོ། །

དག་དོན་ནི། རྣམ་དག་སྐྱོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྤྱི་ནང་གི་མཐུན་རྐྱེན་རི་རྒྱན་
 བཤད་པ་ཚངས་ཤིང་། སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་རི་རྒྱན་བཤད་པ་དེ་དག་དང་བྲལ་བ་
 ལས་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཟག་བ་མེད་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 སྲིད།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏགས་པ་དང་། རྩེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་འཕྲོ་བ་དང་མི་འཕྲོ་བ་པའི་རྒྱ་དག་དང་། དེ་ནས་སྐབས་
 སྲིབ་བ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་^༡ འཕགས་པ་སོ་སོའི་ལྷན་པར་མ་བྱེ་བར་སྤྱིར་འཆད་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། བསྟེན་ རོལ། ༡༠༧ནལ། བསྟེན * བསྟེན
^༢ མ་ཕྱི། ༡༡ནལ། བ རོལ། ༡༠༧ནལ། པའི

དོ། རྩ་བ་ལྟེ། འབྲས་བུ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལྟེ། འདིར་གང་དག་ཡུལ་ཅན་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་གྱི་མཁས་དག་པ་ན། དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་གྱི་མ་དེས་དག་ཅེས་
 འཆད་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁས་དག་པ་ན། ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁས་དག་དགོས་པས་ཀྱི་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །ཁ་
 ཅིག་སྟོགས་དེ་ལ་དགག་པ་དེ་ལྟར་བརྗོད་ནས། རང་ལུགས་འདྲིལ་པ་བ་དེས་ན་རྒྱ་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ཀྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་
 ཀྱང་རྣམ་པར་དག་པས་ན། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་
 པར་བརྗོད་ཀྱི། སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་དག་པས་ཡུལ་དག་ཅེས་བརྗོད་བ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱ་
 བ་ལྟེ། དེ་མ་མ་ཐག་ཏུ་^༡ བར་མ་ཆད་པར་ནང་འགལ་དངོས་སུ་སྐྱ་བ་སྟེ། རྣམ་མཁུལ་
 རྟན་ཅིག་དང་པོའི་རྒྱ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བསལ་བའི་ཀྱི་མ་དེས་རྣམ་མཁུལ་
 དེའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་དག་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་མཁས་དག་ན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁས་དག་མི་དགོས་པ་ཉམས་སོ། །བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཀྱི་མཁས་དག་པ་ན་གྱི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེའི་ཡུལ་སོགས་ཀྱང་དག་
 དགོས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་དག་པས་ཡུལ་དག་མི་དགོས་པའང་རང་ཚིག་འགལ་བ་
 ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་བ་ནི། ཡུལ་ཅན་འཕྲུལ་བ་མིན་
 ཀྱི། རྣམ་གྲོལ་ལམ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་གི་གཟུགས་སོགས་སྤུང་བོ་ལྗེའི་ཚོས་ཉིད་
 ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན། ཅེས་
 པ་སྤུང་བྲངས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ཅིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་མ་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། ཐག་ རོལ། ༡༠མམཤན། ཐག་ཏུ * ཐག་ཏུ
^༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། ཅམ་ རོལ། ༡༠མམཤན། ཅམ་ * ཅམ་

སོ་ཐ་མི་དང་དེ། ས་གཉིས་པའི་“ངོ་སླལ་གྱི་ཇི་མས་དག་པའི་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དེའི་
རྒྱུད་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་འཕགས་པ་བཞིའི་རྣམ་དག་གི་དཔྱེ་བ།
སངས་རྒྱས་གྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྐྱབ་པ། སྐྱབ་ཤེད་ལ་ལྷན་ཀ་སྤངས་ཏེ་བཤད་
བཤོ། །

དང་སོ་ལ་མཚམས་སྤྱར་ནི། རྣམ་པར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་སོགས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་གྱི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་མི་མ་ཐུན་
ཕྱོགས་གྱིས་དག་པའི་དག་པ་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་གྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཅམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
རང་སངས་རྒྱས་གྱི་རྒྱུད་གྱི་དེ་ཚོས་ཅན། རང་སངས་རྒྱས་གྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་
མོངས་དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་སོ་གཟུང་བས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཅམ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་དེ་
ཚོས་ཅན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་རྣམས་གྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཇི་
མ་སྟེ། རང་གི་“ངོ་སླལ་གྱི་སྤྱི་བ་པ་ཉོན་མོངས་དང་། གཟུང་རྟོག་དང་། འདིན་རྟོག་
གཉིས་ཀ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མྱོ་བྱུང་ཇི་མས་ཤིན་ཏུ་
རྣམ་པར་དག་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་ཚོས་
ཅན། ལྷ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྤྱི་བ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ཉན། ཏོ ཞེས། ༡༠༡ན་ཉན། ཏོ * ཏོ
༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ཉན། ཏོ ཞེས། ༡༠༡ན་ཉན། ཏོ

བའི་དག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གཉེས་པ་ལ། རི་བཞི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་
 དག་པ་སློམ་པའི་ཞར་ལ་སོགས་སོ། །ལན་ལ་གཉེས་ལས། རྩ་བའི། ས་དགུ་ལ་ནི་
 སོགས་སོ། །འགྲེལ་བའི། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏུན་དང་། གཟུགས་
 མེད་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་
 ལམ་རྒྱུད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ། མི་མ་སྤུན་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རིམ་པའི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་སློམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་དང་། ཉན་རང་གི་སློམ་ལམ་ཅིག་
 ཤོས་རིམ་སྤྱོད་གཅིག་གིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྲིད། འབྲས་བུ་
 སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་
 བྱའོ། །དག་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་
 ཏུ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བ་མིན་པའི་བྱང་པར་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སློམ་ལམ་དེ་རིམ་
 མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོར་བྱུང་པའི་སློམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཅིང་། ཉན་རང་གི་སློམ་
 ལམ་རིམ་སྤྱོད་གཅིག་ཅེས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིར་སྐབས་སུ་བབ་པ་
 གཉེན་པོས་སྤང་བུ་སྤོང་པའི་རྒྱལ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སྤང་བུ་
 གང་གཉེན་པོ་གང་གིས་རྒྱལ་རིམ་སྤོང་ཞེ་ན། སྤང་བུ་ནི་གཉེས་ཏེ། མཐོང་སྤང་
 དང་སློམ་སྤང་འོ། །དང་པོ་ནི། བཤེས་གཉེན་རན་པས་ཚོས་ལོག་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་
 མ་སྤུ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བ་པ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་ཆ་དང་།

གཉེས་པ་ནི། སེམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཚུངས་པར་

འབྲེལ་བའི་སྐྱབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཆ་རྣམས་ཏེ། དེ་དེ་ལ་ཡང་མངོན་གྲུང་དང་། ས་
 བོན་གཉིས་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། ས་བོན་ནི་དམིགས་རྣམ་མེ་འཛིན་པའི་རྒྱས་པའི་
 རོ་བོར་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱས་པ་དེ་ལས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་པར་སྐྱེས་པའི་སྐྱབ་
 པ་ནི་མངོན་གྲུང་རྟོ། །ཡང་སྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་སྐྱབ་པ་
 དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ནི། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྐྱབ་པ་ཞེས་གྲང་གུ་
 ཞིང་དེ་ཉོན་མོངས་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཤེས་རབ་
 རྒྱང་པས་རྣམ་གྲོལ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟོ། །ཤེས་སྐྱབ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་དགྲ་
 བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དག་གིས་གྲང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱིར་
 རྟོ། །དེ་ནི་རི་ལྷར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱུལ་བ་དང་། ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པ་སོགས་ལ་
 བར་དུ་གཅོད་པ་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་རོ་བོར་གྲུང་བའོ། །ལྷག་མཐོང་
 ལ་སྐྱབ་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་"དག"ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
 ནི། གཙོ་བོར་ཐར་པ་ཅམ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ། གཉིས་པ་ནི། གཙོ་
 བོར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྐྱབ་པ། དེ་དེ་ལ་འང་མངོན་
 གྲུང་དང་ས་བོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱབ་པ་མངོན་གྲུང་ནི།
 སེར་ལྷ་དང་"ཕྱག"འོག་ལ་སོགས་པ་དང་ཙ་བ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་
 སོ། །དེ་དག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་དེའི་སྐྱབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་ཉོན་སྐྱབ་ཡིན་གྲང་ཉོན་མོངས་མིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་
 ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་དམིགས་རྣམ་འཛིན་དགོས་པའི་བྱིར་རྟོ། །ཤེས་སྐྱབ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༣༧ན། དག ཞེས། ༡༠༧༧ན། དང
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༩༣༧ན། བྲག ཞེས། ༡༠༧༧ན། ཕྱག * ཕྱག

མངོན་གྲུང་གི། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དག་ཡིན་ལ། ས་བོན་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པའི་བག་
ལ་ཉལ་རྒྱས་པའི་དོ་བོར་གནས་པའོ། །དེ་ཡང་མངོན་གྲུང་དང་ས་བོན་གཉིས་པ་
ཤེས་སྐྱིབ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ནི་བཞི་སྟེ། རྣམ་པ་སྲུང་འབྲིན་པའི་གཉེན་པོ་དང། སློང་
བའི་གཉེན་པོ་དང། རྟེན་གཉེན་པོ་དང། ཐག་བསྐྱང་གཉེན་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་
མར་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སྲུ་བལྟ་བ་སྟེ། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྲུག་པ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་སློང་བའི་
གཉེན་པོ་མིན་ཅེ་ན། འདོད་ཆགས་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་ལ། མི་
སྲུག་པ་ནི་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པས། དེ་ཤིག་འདོད་ཆགས་མངོན་
གྲུང་གིས་གྱིས་མནན་པ་ཅོམ་ཡིན་གྱི། གཉིས་ཀའང་ལུམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལས།
ཕྱིན་ལོག་ཏུ་དམིགས་པར་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །སློང་བའི་གཉེན་པོ་ནི། སློང་བའི་ལམ་
དང། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་མངོན་གྲུང་དང། ཕྱི་མ་ས་བོན་གྱི་
སློང་གཉེན་ཡིན་ལོ། །རྟེན་གཉེན་པོ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང། ཐག་བསྐྱང་
གཉེན་པོ་ནི་ཁྲད་པར་གྱི་ལམ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཉེན་པོས་སྤང་བུ་རི་ལྟར་སློང་བའི་ཚུལ་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བུ་མངོན་གྲུང་འདས་པ་འགག་པས་སྤང་མི་
དགོས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས་པས་སྤང་མི་རུས། ད་ལྟར་བ་ལམ་དང་མཉམ་དུ་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་སློང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་བོན་མ་འོངས་པ་སློང་བ་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༣། འོད་ ཞོལ། ༡༡༠༧༡༧། འོད་ * འོད་

བོ་ཞེས་སྒྲུབའོ། །ས་བོན་མ་འོངས་པ་ཚོས་ཅན། སྤང་མི་རྒྱས་པར་ཐལ། མ་སྐྱེས་པའི་
 ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །སྤང་བས་སྤྱན་པ་མི་སེལ་བར་ཐལ། སྤྱན་པ་འདས་པ་
 འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། སྤྱན་པ་ད་ལྟ་བུ་སྤང་བ་དང་མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་དེ་ལ་གཞོན་གྱིང་ཕྱི་མ་འདི་རང་
 གིས་ཀྱང་བཞོན་ནས་དེ་མ་ཐག་དེ་བས་ན། མངོན་གྲུང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་སྐོ་
 བས་སློང་བ་མིན་ཏེ། འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་བུ་ལམ་དང་
 མཉམ་དུ་མི་འཇུག་པས་དངོས་སུ་གཞོན་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་བོན་ལ་མི་
 མཚུངས་ཏེ། དམིགས་ལྡན་མི་འཛིན་པས་ལམ་ད་ལྟ་བུ་དང་མཉམ་དུ་འཇུག་ཏུ་རུང་
 བའི་ཕྱིར་ལོ། ཞེས་ཟེར་ལོ། །སྤང་བས་སྤྱན་པ་ལ་དངོས་སུ་གཞོན་པ་བྱར་མེད་པར་
 ཐལ། སྤྱན་པ་འདས་པ་འགགས། མ་འོངས་པ་མ་སྐྱེས། ད་ལྟ་བུ་སྤང་བ་དང་མཉམ་དུ་
 མི་འཇུག་པས་དངོས་སུ་གཞོན་པ་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་^༡ ལྷུང་^༢
 མཚོམས་དང་བཅས་པ་དེ་མ་ཐག་རང་ཉིད་ལ་ལྡོག་པར་འགྲུང་བས་དྲན་པ་ནས་དུ་
 མ་བཞག་པའོ། །ས་བོན་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་མཉམ་དུ་འཇུག་པའང་མིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཤེས་དེ་ལ། མཐོང་^༣སྤངས་^༤ས་བོན་ཡོད་
 དམ། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་གི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་^༥སྤངས་གྱི་^༥ས་བོན་ཅན་
 གྱི་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཞན་ཡོད་ ། དང་བོ་ལྟར་ན་ཡིད་དེ་ཐག་བཅས་ཐག་

^༡ མ་ཕྱི ༡༧བཟ། ལུང་ ཞོལ། ༡༡༠བཟ། ལུང་
^༢ མ་ཕྱི ༡༧བཟ། སྤངས་གྱི་ ཞོལ། ༡༡༠བཟ། སྤང་གི་
^༣ མ་ཕྱི ༡༧བཟ། སྤངས་གྱི་ ཞོལ། ༡༡༠བཟ། སྤང་གི་
^༤ མ་ཕྱི ༡༧བཟ། ཡོད་ ཞོལ། ༡༡༠བཟ། ཡུད་

མེད་གཉེས་ཀའི་གཞི་མ་སྐྱེན་དུ་ཐལ་ལོ། །གཉེས་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུ་
ལ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྗེས་ཐང་དང་པ་གཉེས་དུས་ཅིག་ཅར་ཡོད་པར་འགྱུར་
བས་གང་ཟག་དེ་རྒྱུད་དུ་མར་ཐལ་ལོ། །

གཉེས་པ་རང་ལུགས་ཟི། བྱང་མེམས་མཐོང་ལམ་པ་དང་། “སྐྱོམ་མེམས་པ་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་རྒྱུད་ལ། དེའི་ཆེ་སྐྱིབ་པ་གཉེས་གང་
གི་འང་ས་བོན་མེད་དེ། ཡོད་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། མཐོང་ལམ་སྐྱོམ་སྐྱངས་ཀྱི་
བག་ཆགས་བསྐོ་གཞི་ཡིན་པ་སོགས་སུ་གདོན་མི་བཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་
སོ། །དེའི་ཆེ་སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་མེད་ཀྱང་། སྐྱངས་པའི་དབང་གིས་མེད་པ་མིན་གྱི།
ཟག་མེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་
ཟག་བཅས་གཉེས་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས། ཡིད་
ཤེས་ཟག་བཅས་དེ་དེ་ཤིག་སྐྱེ་བའི་གོ་བཀག་པའི་དབང་གིས་མེད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེས་ན་རྗེས་ཐོབ་དུ་སྐྱར་ཡང་སྐྱིབ་པའི་ས་བོན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དོ། །དེའི་སྤྱིར་
མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆེ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་སྐྱངས་མེད་ཀྱང་
སྐྱངས་པ་མིན་ལ། སྐྱོང་བཞིན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཆེ་སྐྱངས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་སྐྱོང་ཡང་། ད་ལྟར་བསྐྱོང་བས་
ཁྱབ་སྟེ། སྐྱིབ་པ་མངོན་གྱུར་དང་། ས་བོན་གང་ཡིན་ཀྱང་ད་ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་
སྤྱིར་ཉེ། འདས་མ་འོངས་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་གཉེན་
པོ་རང་དུས་ན་འདས་པ་དང་། འགགས་པའི་ས་བོན་སྐྱང་མི་དགོས་ལ། གཉེན་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཉན་ སྐྱོམ་ ཞོལ། ༡༡༠བལ་ན། སྐྱོམ་

རང་དུས་ན་ལྷན་ཅིག་འཇུག་པའི་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའང་མི་སྲོང་གི། དེ་གསུམ་གང་
 དུའང་མ་སྟེ་བའི་རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བའི་ས་བོན་ཅམ་སྲོང་བ་ཡིན་ལ། སྤངས་
 པའི་དོན་ས་བོན་དེ་མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་རུང་དུ་བྱས་པའོ། །དེས་ན་
 ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འདས་པ་"འི"འགགས་པའི་སྤྱང་མིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 གྲང་། གཉེན་པོར་དུས་ན་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་འཇུག་པ་གང་
 ཡང་མི་སྲོང་བར་བསྟན་ལ། འོན་ཀྱང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལས་
 སྲོང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཅམ་སྲོང་
 བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་སྤངས་པས་མ་འོངས་པ་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ་འི་སྲོང་བའོ། ཅེས་པ་དང་། རྣམ་
 འབྲེལ་ལས། སྟེ་འདོད་ཉེས་པ་བཅོམ་པའི་བྱིད། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བོན་སྤང་སྟེ་
 མི་རུང་དུ་བྱས་པ་སྤངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་མ་འོངས་པ་སྲོང་
 བར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་
 ལྷོགས་འདི་ལ་མཁམ་སྟོམ་དག་གིས་རང་གི་རང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། རི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེན་
 ཞེས་པ་སྟེ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་"བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་
 ཡིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པའི་སྐབས་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལ། འོ་
 བ་དེ་ངེ་མ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་སྟོམ་ལམ་ཤིན་ཏུ་བར་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཅེས་
 རིས་པ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེན། ཞེས་པ་ནི།

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ལ། བྱི ཞོལ། ༡༡ན་ལ། བྱི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ལ། བྱི ཞོལ། ༡༡ན་ལ། བྱི * བྱང

ས་དགུ་ལ་ནི་ཞེས་པའི་རྗེ་བ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །ལམ་ལ་གཉེས་ལས། ཙ་བ་ནི།
 འབགས་པ་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྗེ་མ་མ་ལུས་པའི་
 གཉེན་པོ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་
 ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལ་འོན་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན། གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་
 རིམ་པ་མི་འཐད་པས་རྗེ་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོར་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་གྲུག་ཀ་
 དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྤང་གཉེན་གྱི་ལོ་རིམ་མི་
 འཐད་ཀྱང་། ཐ་སྤྱད་ཏུ་སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པའི་སྒྲོ་
 བས་སྤངས་པ་ཡིས་འགལ་བ་མེད་པར་གྲུབ་ལོ། ཞེས་པའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་ལྟར་ན།
 འགྲེལ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལོན་ཏུ་བ་ཇི་སྐད་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ནི་མ་
 མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་དོ་སོ་ཉིད་ཡིན། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་
 འཇིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་གསུང་བ་དག་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་
 ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདི་རྒྱ་མཚན་ལ་མི་སྦྱོར་བ་དག་ནི།
 མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་པའི་རྩ་ཚིག་ལ་མ་བརྟགས་པའོ། །རྟགས་དེ་སྦྱིར་བྱི་མ་མ་
 ལུས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ཅམ་ཏུ་གྲུབ་ཏུ་རྒྱུག་ཀྱང་། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་“དེ”ལས་
 དགུ་ལ་ནི་ཞེས་པར་བཤད་པའི་མི་མ་སྤུན་སྦྱོགས་ཆེ་རིམས་ནས་འགག་ཅིང་།
 གཉེན་པོ་རྒྱུང་རིམ་ནས་སྦྱེ་བ་མི་འཐད་“དེ”། འདི་ལྟར་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་ཆེ་རིམ་ནས་སྦྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སྦྱེ་བའི་ལམ་རྣམས་ནི་རྩོལ་བ་ཆེན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན། དེ ཞོལ། ༡༡༡ན། ༥
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན། དེ ཞོལ། ༡༡༡ན། ༥

པོས་སྐྱེ་དགོས་པས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚོལ་བ་རྒྱུད་དུས་"སྐྱེད་"པས་
རྒྱུད་དུ་ཡིན་པས་སོ། །མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་ནི་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་སོགས་པ་རྒྱུད་རིམ་
ནས་འགག་པར་རིགས་"ཉེ"། དང་པོ་ནི་སྤང་སྤྲོ་བས་རྒྱུད་དུ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་
སྤང་དཀའ་བས་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་ལྷན་ཀ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་
བྱི་མ་རགས་པ་འབད་བ་རྒྱུད་དུས་སེལ་ཞིང་། སྤ་མོ་སེལ་བ་ལ། "བཙོ་"ལྷག་མཁན་
ཆེ་ཐང་དུ་འབད་བའི་དབེས་སྤངས་པའི་སྐོ་ནས་སྐོང་རྒྱལ་དེ་འབད་བར་འབྲུབ་
བོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དོན་དམ་པར་སྤང་གཉེན་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དངོས་སུ་བསྟན་
ནས། གུན་རྗེ་བ་ཀྱི་ལན་འབྲུགས་ལ་འཕེན་ཅིང་། བསྟན་བཙོས་ལས། མདོའི་འབྲུགས་
བསྟན་ཁོན་གནས་བ་དེ་ཉིད་དངོས་སུ་གསལ་བར་བཀོད་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གིས་
གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་འཛིན་
ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཙོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས།
སྐབས་གཉེས་པའི་འགྲེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོས་བཤད། སྐབས་བསྟུ་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་
མེད་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། རྐྱེད་ ཞོལ། ༡༡༡ན་༤ན། རྐྱེད
༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། ༥ ཞོལ། ༡༡༡ན་༤ན། ༩ * ཉེ
༣ མ་ཕྱི། ༡༥ན་༡ན། བཙོ་ ཞོལ། ༡༡༡ན་༤ན། བཙོ་ * བཙོ་

ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་དོ། །འདིར་གང་དག་གཞི་ཤེས་སྤངས་བྱར་མ་ཤེས་པར། ལམ་
 ཤེས་དེའི་གཉེན་པོར། མི་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤུད་པ་བྱེད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལམ་ཤེས་"གཉེན་པོར་མ་ཤེས་པར་ཡང་གཞི་ཤེས་དེའི་སྤངས་བྱར། མི་ཤེས་
 པས་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་རྟོན་བརྟན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞི་ཤེས་པར་
 ལམ་མི་ཤེས། ཞེས་འབྲུང་གིས། གཞི་ཤེས་མ་ཤེས་པར་ལམ་ཤེས་མི་ཤེས། ཞེས་
 མི་འབྲུང་བས། གཞུང་གི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྤྱིར་དང་། གང་ཟག་རྒྱུད་ཐ་
 དད་པའི་རྟོགས་པ་པན་ཚུན་སྤངས་གཉེན་ཏུ་འབྲུང་བ་མི་སྲིད་པའི་སྤྱིར་དང་། དེ་ལྟར་
 བ་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་མཚན་"འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་སུ་འབྲུང་
 དགོས་ན་ཡང་། དེ་ནི་ཆེན་མི་འཐད་དེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུན་གྱི་བརྗོད་བྱ་མངོན་
 རྟོགས་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གིས་མ་སྤངས་པར་བཤུད་པའི་སྤྱིར་དང་།
 རྒྱུན་གྱི་"ཆེད་ཏུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་ཡང་ཡོད་པར་ཐམས་པའི་
 སྤྱིར་དོ། །དེས་ན་བདེན་གཞི་མི་རྟོག་སོགས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཚོས་གྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པས་མ་ཐེན་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་
 ཉིད་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་
 སུ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་བཤུད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་
 བཤུད་པ་མིན་ནམ། ཅིའི་སྤྱིར་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན།
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ནམ་ན། གཉེན་ ཞོལ། ༡༡༡བཤུ། གཉེན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥བཤུ། འཛིན་ ཞོལ། ༡༡༡བཤུ། འཛིན * འཛིན
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥བཤུ། ཆེད་ ཞོལ། ༡༡༡བཤུ། ཆེད

དག་གི་རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་འི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་གྱ། །ཞེས་མི་
དམིགས་པར་སྒོ་མ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྲང་
རྒྱུ་མེམས་དབས་བསྒོ་མ་པར་གྲུའོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞོ། །དེ་བས་ན་མི་རྟག་པ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འབངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལེགས་སྟེ་བཤད་པར་བརྒྱུང་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པའོ། །

གཉེས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་མཁུན་གསུམ་གྱི་མཚུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་
ལ་གཞི་ཤེས་གྱི་དོ་བོ། །ཉེ་རིང་གི་རྒྱ་མཚན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་དབྱེ་
བ། གཞི་ཤེས་སྒོ་མ་པའི་སྦྱོར་བ། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད། མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་དང་དུག་གོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བ་འི། རྒྱ་རོལ་པ་རོལ་མཐའ་ལ་
མིན་ཞིང་། དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། བྱང་སེམས་གྱི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། འབྲས་
བུའི་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་ཉེ་བར་འདོད་དེ། དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར་དོ། །མདོ་
ལས་གྲང་འདི་ཁོ་ན་བཞེན་བཤད་དོ། །འབྲེལ་པ་ལ། དངོས་བསྟན་འི། བྱང་སེམས་
གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་རིམ་བཞེན་དུ་
ཤེས་རབ་གྱིས་རྒྱ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་སྤང་བའི་རྒྱུ་རྟག་པ་དང་། ལྷིང་རྗེས་པ་
རོལ་གྱི་མཐའ་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། སྤང་བའི་རྒྱུ་ཚད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་།
དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་སྲིད་ཞི་བ་མི་གནས་པའི་ཤེར་
ཕྱིན་གང་ཡིན་པ་དེ་འི་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་མེམས་དབའ་རྣམས་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༧༦ན། ལེགས་ ཞོལ། ༡༡༡ནཅན། ལོགས

ཉེ་བར་གྱུར་བར་འདོད་དེ། དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་རྣམས་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
 རྣམ་པར་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །འཕྲགས་བསྟན་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 རང་གིས་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་པ་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཙན། ལུང་པོའི་དངོས་པོ་
 དང་དངོས་པོ་མེད་པར་བདེན་པར་མི་དམིགས་པའི་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱིས་
 བཅེངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་། ལྷ་རྩལ་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤྱིང་བཅེ་བ་དང་། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་
 བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ཚོས་ཙན། ཡང་དག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་པ་དང་
 རིང་བར་གྱུར་ཏེ། དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདི་མདོ་
 བསྟན་བཅོས་ལས་འཛིན་ལྷ་རྩལ་བཤད་ཅེ་ན། ལུང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཚོད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་སྐོན་སུམ་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་
 ཐོས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེར་ཕྱིན་པ་རིང་བ་
 དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་
 བཞིན་གཞི་གནས་འཕྲགས་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། གཞིའི་གནས་འཕྲགས་རྟོགས་པ་དེ་
 ཡང་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གཞི་ཤེས་ཡོད་པས་སོ། །རྟོགས་ལྡེ་མ་དེར་ཐལ། ལྷ་རྩལ་གྱི་འཕྲགས་ལས། ཉེན་ཅིང་
 འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་བར་བཞེད། ཅེས་འབྱུང་བས་སོ། །ཞེ་
 བ།

༡ མ་ཕྱི། རྟོགས་ལ། ཞེས་ཀྱི་ལ། * ལས།

གཉེས་པ་ལན་ལ་གཉེས་ལས། ཅ་བ་ནི། དེ་ནི་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་ཐེག་
 དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་རིང་བའི་རྒྱ་མཚན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན། ཐུན་
 མོང་གི་མཚུག་བསྐྱར་བསྐྱན་པའོ། །དང་སོ་ནི་ཉན་རང་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་
 བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏེ། རྩལ་གསུམ་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་པ་དེའི་
 རྩེར་རོ། །དེར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོའི་རང་གི་རོ་བོ་འཕམ་
 གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པས་སོ། །དེར་ཐལ། དངོས་པོ་སློབ་པའི་མཚན་མ་དང་ལྡན་
 བར་རྫོགས་པས་སོ། །དབེར་ན། རྒྱ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱེལ་པའི་དངོས་པོ་རྟ་སྐྱང་
 སོགས་སྐྱང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་རོ་བོ་མི་ཤེས་པས་རྟ་སྐྱང་གི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་
 རྐྱང་བ་བཞིན་དུའོ། །རྟགས་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་རང་
 བཞིན་མེད་རྫོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སོགས་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་
 བར་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་ནི་གསུགས་ལ་སོགས་པའི་
 ཚོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྩེར་རོ། །དེར་ཐལ། རྩལ་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཐེག་ཆེན་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགྲུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་སྤྱི་ཅི་མ་
 ལོགས་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉེས་ལ་བརྟེན་བ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་
 ཐབས་ལ་མཁས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་འབྱུང་བའི་མཚན་མ་ཅི་རིགས་
 བར་བསལ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་གཞི་ཤེས་བར་འདྲ་ཡང་ཐབས་མེན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་

ཡིན་ལ་ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །གསུམ་པ་ལ། གཞི་ལམ་ལ་མཚན་
 འཛིན་གྱི་སྤངས་གཉེན་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤངས་གཉེན་དང་། དེ་དག་གི་
 རོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྤངས་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས་
 མཚན་སྤྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། གཟུགས་སོགས་སོ། །དེ་ཡང་
 སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ལ་མཚན་འཛིན་གཞི་ཤེས་དང་། མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སུ་བཤུར་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལ། གཉེན་པོ་
 གཞི་ཤེས་སུ་བཤུར་བའི་དོན་ལོ། །ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་མཚན་འཛིན་ཡིན་
 བ་དང་། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་ཏེ། འདི་
 ལྟར་འཕགས་པའི་མཉམ་གཤག་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་གཞི་ཤེས་ནི་རྣམ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་ཡིན་ལ། མཚན་འཛིན་ཡིན་ན་རྟོག་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་
 ཀྱི་མཚན་འཛིན་ཡིན་ན། བདག་འཛིན་ཡིན་དགོས་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོས་ཀྱི་
 མཚན་འཛིན་ཡིན་ན། ཤེས་སྤྱིབ་མངོན་གྱུར་ཡིན་དགོས་པས། འཛིག་རྟེན་ལས་
 འདས་པའི་ལམ་མིན་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གུན་ལས་བརྟུས་དང་། གཏན་ལ་
 དབབ་བ་བསྐྱུ་བ་ལས་འཛིག་རྟེན་བ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་
 བར་མཚན་མར་འཛིན་མི་འཛིན་ལ་བཤུར་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། ཉན་རང་གི་
 རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་མཚན་འཛིན་སྤོང་བ་ལ་འབྲེལ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཟན། ཞོལ། ༡༡༧བཟན། ཀྱི

ན་བྱང་སེམས་གཅིག་སངས་རྒྱས་པ་ན། ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཀྱི་མཚན་འདྲིན་
 ལས་གྲོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་སྔོང་བ་ཡིན་གྱི།
 ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་སྔོང་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། ཉན་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་ཡང་འབྱུང་མི་སྲིད་
 པའི་སྲིད་རོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདྲི་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་འཕགས་པ་གཞི་ཤེས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། ཚོས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ས་བོན་རྒྱུད་ལ་མ་
 ཉམས་པར་ཡོད་ཅིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་"ཐོབ་^༡ ཏུ་མཚན་འདྲིན་མདོན་གྱུར་
 འདྲེན་པར་བྱེད་པས་ཉན་རང་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡོད་པའི་གང་ཟག་"གི་^༢
 བདག་མེད་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། ཚོས་ཀྱི་མཚན་འདྲིན་གྱི་ས་
 བོན་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའམ། ས་བོན་དང་བཅས་པའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད།
 མཚན་འདྲིན་གཞི་ཤེས་བྱ་ཞིང་། ཚོས་ལ་མཚན་འདྲིན་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་
 མཐུན་སྟོགས་ཡིན་ཞིང་། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་། མཚན་འདྲིན་དེའི་ས་
 བོན་དང་བཅས་པའི་སྲིད། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཁོ་རང་བྱང་སེམས་ལམ་
 ཀྱི་སྔོང་བ་གལ་ཡིན། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། ཚོས་ལ། "མཚན་^༣
 འདྲིན། གཉེན་པོ་བྱང་བར་ཅན་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པས་
 གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི། གང་
 ཟག་གི་བདག་མེད་མདོན་སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། ཉན་མོངས་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ནལན། ཐོབ ཞོལ། ༡༡ལནལན། ཐབ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ནལན། ག ཞོལ། ༡༡ལནལན། གི *གི
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༡ལན། མཚན ཞོལ། ༡༡ལནལན། མཚན * མཚན

ཟག་མེད་ཡིན་ཀྱང་ཚོས་ལ་“མཚན་འདི་ནི་གྱི་ས་བོན་དང་བཅས་པས་ཤེས་སྡེ་གྱི་ཟག་བཅས་སོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་བ་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཚོས་སོ་སྡེ་འདི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དག་བཙུགས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། འབྲུགས་པ་སྐྱོབ་པའི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉེས་ཀའི་ངོ་བོ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྲུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཀྱུན་བརྟགས་པ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྡོང་པ་ཉིད་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ལ་མཚན་མར་འདིན་པའི་སྐྱོན་སྐྱུབ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་འདིན་དང་སེར་སྐྱ་སོགས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་གང་གིས་བཅེངས་པའི་ཚོས་གྱི་མཚན་འདིན་དེ་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྷགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་འདིན་དེས་བཅེངས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་བྱང་སེམས་གྱི་མི་མཐུན་སྟོབས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དེ་མི་མཐུན་སྟོབས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཚོས་གྱི་མཚན་འདིན་དེའི་ས་བོན་དང་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ་མཚན་སྐྱུར་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཅེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། སྤྱིན་ལ་སོགས་ལ་ཅེས་པ་རྟུང་བ་གསུམ་མོ། །དེའི་འགྲེལ་བ་ནི། འཁོར་གསུམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཤན། མཚན ཞོལ། ༡༡༥ནཔན། མཚན * མཚན

རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་
སློན་པ་རང་དང་གཞན་སློང་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་
པའི་ཐབས་ཤེས་བྱུང་བར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིར་དང་། བདེན་པར་ཆགས་པའི་
ཚོགས་ཀྱི་གནས་སམ། ས་བོན་ཐམས་ཅད་བཀག་བཤམ་མེད་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་
གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་ལ་སྤང་བྱ། སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉེན་པོ། རྒྱ་མཚན་ལས་འཕྲོས་པའི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དད་སོགས་དང་
འབྲེལ་བའི་ཆགས་པ་སྤོ་མོ་དང་མི་མཐུན་པ་སྤོགས་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སློན་པ་ལུག་འཚལ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སམ་མ་དད་པ་ལ་
སོགས་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཆགས་པ་སྤོ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མིན་པས་མི་མཐུན་པའི་སྤོགས་ཡིན་ཏེ།
འདིས་སངས་རྒྱས་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སློན་པ་ལུག་འཚལ་བ་སོགས་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་མིན་པར་བསྟན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ལུག་འཚལ་
སོགས་སྤང་བྱ་མིན་པར་མ་བསྟན་ནོ། །དག་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་
པར་འཛིན་པས་”ལུག་འཚལ་བ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་མ་
བྱུང་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྤྱིར།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ནེན། ལུག་ ཞོལ། ༡༡༦ནེན། ག

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ལས། ཇི་བཞི། ཡང་རི་ལྷར་ཆགས་པ་སྤོ་མི་མ་ཐུན་པའི་
སྤོགས་ཡིན་ཞེ་ན། གཉེས་པ་ལན་ལ། ཟ་བཞི། ཚོས་ཀྱི་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི་
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བདེན་པར་དམིགས་པ་ཡང་བྱང་
སེམས་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤོགས་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྤྱིར་ན་ཚོས་ཀྱི་རིགས་
རྣམས་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ནས་སྣོང་པས་ཚོས་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་
ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། འོ་ན་དེ་རི་ལྷར་སྤང་ཞེ་ན། ཟ་བཞི། ཚོས་
རྣམས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཚོས་
ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྣོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་
པའོ་ཞེས་ཤེས་བ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཤེས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར།

བཞི་པ་ལ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གཉིས། དང་
སོ་ལ་གཉེས་ལས་ཇི་བཞི། ཡང་རི་ལྷར་སོགས་སོ། །འཇན་ལ། ཟ་བཞི། མཐོང་བ་
ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་སྣོང་བ་ཉིད་དེ་ཚོས་ཅན། ཟབ་པ་ཉིད་
ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་བཤད་པ་དེའི་སྤྱིར། རྟོགས་དཀའ་
བའི་དོན་ཡང་གང་གི་སྤྱིར་ན་མིག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
གཉེས་སྤང་དང་བཅས་པའི་སྣོ་ནས་དམིགས་པའི་དོན་གསལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧ན་ན། ཤེས་ ཞེས་ ༡༡༧བཟན། ཤས

གཉེས་པ་ལ་ངེ་བ་ནི། ཡང་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ལན་ལ་རྩ་བ་ནི། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པར་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 ཚོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཉོགས་
 པར་དཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། གཉེས་སྣང་སོགས་ཀྱི་སློབ་པའི་མཚན་མ་གང་དུ་ཡང་
 ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་འཇམ། ཤེས་པར་བྱར་མེད་པས་གཉེས་སྣང་གི་སློབ་བསམ་པ་
 ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
 གྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ལ་
 ཚོས་ཅན། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་མི་མ་སྟུན་སྟོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ལོང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་འཛིན་གྱི་ས་པོན་དང་
 བཅས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 བཞི་བ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་གཞུགས་སོགས་ཅེས་
 པས་གཞིའི་ངོ་བོ་ལ་ཞེན་སྟོད་འགོག་པ་དང་དེ་མི་ཉོག་སོགས་དང་། ཞེས་པས་
 གཞིའི་ཁྱད་པར་ལ་ཞེན་སྟོད་འགོག་པ་དང་། དེ་མ་རྗེས་དང་། ཞེས་སོགས་གཞིའི་
 དབྱེ་བ་ལ་ཞེན་སྟོད་འགོག་པ་དང་། ལྷང་བ་རྣམ་བཤུན་ཤེས་བྱེད་དོ་ཞེས་པས་བདེན་
 མེད་དུ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ཉོགས་ལ་ཞེན་སྟོད་འགོག་པ་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དངོས་
 བསྟན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོར་བ་དང་། ལུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་སྟོར་བའོ། །

དང་པོ་ནི། བསྟན་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཤམ། མཚན་ ཞོལ། ༡༡༧བཤམ། མཚན་ * མཚན་

ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་ཞེན་སྲོད་བཀག་པའི་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་རྣམ་པ་བརྟེན། །རི་ལྟར་བ་
 དངོས་བསྟན་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སློབ་སྦྱོར་སོ། །བརྟེན་གང་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་
 མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ལེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཚོས་ཅན། གཞིའི་དོ་བོ་ལ་ཞེན་
 སྲོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱུབ་
 པ་རང་དབང་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སློབ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། གཞིའི་ཁྲད་པར་ལ་ཞེན་སྲོད་འགོག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱུབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་
 པ་གསལ་བའི་སློབ་སྦྱོར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། མཚན་
 ཉིད་ལ་ཞེན་སྲོད་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་སོར་མ་རྗེས་པ་ལ་ཀུན་བརྟགས་
 དང། རྗེས་པ་ལོངས་སུ་བྱུང་བ་དང། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པ་གཞན་དབང་ལ་
 སྦྱུབ་པའི་ཞེས་སོགས་སོ། །སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་དེས་འབྲེལ། །ཆགས་པ་མེད་པ་
 ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་སྲོད་འགོག་པ་དང། གཞན་དུ་མི་འཇུག་པ་དང།
 བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་བཞིའི་ཚོས་ཉིད་ལ་དང། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་དོན་དམ་
 པར་མི་དམིགས་ཤིང་ཀུན་རྗེས་དུ་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་གྱིས་རྫོབ་པར་བྱ་
 དགོས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང་ལམ་ཤེས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་
 ཤིང། ཀུན་རྗེས་དུ་ལམ་གསུམ་ལ་སློབ་ཀྱང་རྗེས་སློབ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་དག་གི་
 འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་བྱ་དཀའ་བ་དང། གཞི་ཤེས་ནི། དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༧༠ན་༡ན། སྦྱོར་ ཞེས། ༡༡༣ན་༥ན། སྦྱོར་ * སྦྱོར་
 ༢ མ་ཕྱི། ༧༠ན་༡ན། དམ་ ཞེས། ༡༡༣ན་༡ན། དམ་ * དམ་

རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་དེའི་སློབ་ས་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་། རང་
 ཉིད་ཉོན་མོངས་ཅོམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་བྱེད་པའམ་ལས་སྲུ་
 བྲ་བ་བྲ་དཀའ་བའོ། །དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བའི། བྲ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྐྱོར་བ་ལ་
 དང་། གདུལ་བུའི་སྐལ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཚོལ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དེ་
 ལྟར་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དང་། བསྐྱེད་བྱེད་གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོ་
 བ་ཉིད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱོར་བའི་བན་ཡོན་ལ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་སོགས་བདུན་ལ་
 དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་བྱེད་གྱིས་རྟགས་ལ་ཞེན་སྐྱོད་འགོག་
 པའི་སྐྱོར་བའོ། །

རྟགས་དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་ཤེས་པ་བྱེད་ཅེན། ལྷན་བ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
 རྣམས་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བདེན་པར་མེད་དེ། གཉིས་སྤང་གི་བག་ཆགས་
 ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅོམ་གྱི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་ལས་བཞིན། ཉིང་དེ་འཛིན་
 རྒྱལ་པོ་ལས། རི་ལྟར་བུ་མོ་གཞོན་ཅུའི་མི་ལས་ན། །བྱ་པོ་བྱུང་ཞིང་ཤི་བ་དེས་
 མཚོང་ནས། །བྱུང་ན་དགའ་ཞིང་ཤི་ན་མི་དགའ་ལྟར། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་
 བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་པས་བརྟན་ཏོ། །ཚོས་ཅན། དེ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་མཉམ་
 དུ་ཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་བ་ཅོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མ་བཞིན་དེ་ལས་རྒྱ་མ་
 བྱེད་པ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱུལ་ཏེ། ཉ་དང་གྲང་པོ་ཤིང་ཉ་རྣ་ཚོགས་བུས། །དེ་ལ་རི་
 བཞིན་སྤང་བ་གང་ཡང་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས།
 །ཞེས་སོ། །བདེན་པར་སྤང་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་བྱུབ་པ་འགལ་པའི་ཕྱིར། རྣམས་རྒྱ་བཞིན་
 རི་ལྟར་སོ་གའི་ཉི་མ་བྱེད་དུས་སྟུ། །སྐྱེས་བུ་སྐློམ་པས་གདུངས་ཤིང་འཕྲོ་བ་

ཡིས། །སྤྲིག་རྒྱ་དག་ལ་རྩ་ཡི་ཕྱང་པོར་སྤང་། །ཞེས་སོགས་སོ། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
 པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྲིང་། སྤྲ་བརྟན་བཞིན། རི་ལྟར་མི་དག་འགས་ཀྱི་ཁྲིད་འདུག་
 ལྟེ། །སྤྲེས་བུ་སྤྲེས་ལེན་དུ་དང་དགོད་བ་ལས། །བྲག་ཆ་སྤང་ཡང་སྤང་བ་གང་ཡང་
 མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་
 ལས་མ་འཕོས་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྲིང་། མིག་ཡོར་རམ་གཟུགས་བརྟན་བཞིན།
 རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དྲངས་པར་རྒྱ་ཤར་ན། །དེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་དྲང་བའི་མཚོར་
 སྤང་ཡང་། །རྒྱ་བ་རྩ་ཡི་དང་དུ་འཕོས་བ་མེད། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །བདེན་པའི་རྩ་གྱིས་རྟེན་མེད་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་
 སྤྲིང་། །འི་མའི་ཕྱོད་ཁྲེང་བཞིན། །བདེན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྤང་བ་ཡིན་པའི་སྤྲིང་།
 དཔེར་ན་སྤྲེས་བ་བཞིན། རི་ལྟར་སྤྲེས་བ་འི་མའི་ཕྱོད་ཁྲེང་དང་། །རྩི་ལམ་རི་བཞིན་
 སྤྲེས་མ་རི་བཞིན་དུ། །མཚན་མ་སྐྱོམ་པའང་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་སྟོང་། །ཚོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བརྟན་པའི་སྤྲོད་བ་འདི་དག་རི་
 མིན་གཞིའི་ཚོས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་འི་མ་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱོམ་དགོས་པས་ལས་དང་
 "པོ"པའི་ས་ནས་ས་བརྩ་པའི་བར་དུ་བསྐྱོམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྲིང་དེས་འབྲེད་ཆ་
 མཐུན་མིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དག་སྤྲེས་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། །འཕགས་པ་
 དང་། །སྤྲོབ་དཔོན་གཉིས་ཀས་བསྐྱོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་དུ་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། །རང་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོད་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་དེས་འབྲེད་
 ཆ་མཐུན་དུ་སྤྲེས་བ་དང་། །དངོས་སུ་འགལ་པའི་སྤྲིང་པོ། །དེ་བས་ན་གང་ཟག་གི་

༡ མ་ཕྱི། ༧༡ནཉ། པོ། ཞོལ། ༡༡དབཉ། པ

བདག་གིས་སྣོང་པའི་གཞི། གཟུགས་སོགས་རྣམས་བདེན་མེད་དུ་གཏུན་ལ་མཁ་
ནས། དེ་ལྟར་བདེན་མེད་དུ་གཏུན་ལ་མཁ་པའི་གཞི་དེ་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་
སྣོང་བར་སྐྱོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་དུ་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
སྣོང་བ་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྣོང་ལམ་དུ་དེ་
ལྟར་སྐྱོམས་པས་མཐོང་ལམ་དུ་གཞི་ཤེས་མཚན་འདྲིན་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ལ། ཉན་རང་གིས་དེ་ལྟར་སྐྱོམས་པར་མཚན་འདྲིན་དང་འབྲེལ་བར་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་བ་ཡི་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་བསྐྱུན་པའི་
འབྲུགས་ཀྱིས་ནི་ངེ་སྐད་བཤད་པ་ལས་བརྒྱུ་སྟེ། གཞི་ལ་བདེན་འདྲིན་མ་བཟུགས་པ་
གང་ཟག་གི་བདག་གིས་“སྣོང་’པ་ཅམ་གཞི་བསྐྱོམས་ཏེ། སྣོང་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་བ་ལ།
མཚན་སྐྱུར་ནི། མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བ་དང་། སྣོན་
བོ་ལ་སོགས་བ་དེའི་མཚན་མའམ་བྱང་ཆོས་དང་། རབ་དབྱེ་དུ་མའི་སྣོས་བ་དང་།
དེ་དག་ཉོགས་པའི་ཤེས་བ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་རྣོ་བ་རྣམས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་
དུ་མི་དམིགས་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་སྣོང་ལམ་པའི་མཉམ་བ་ཉིད་དམ་འདྲིན་
སྣངས་ཡིན་པས་སམ་མཉམ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཉན་རང་གི་མཉམ་ཉིད་བཞི་དང་མི་
ལྟན་པར་འབྲུགས་ལ་ཤེས་སོ། །དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྣོང་བ་
ཚོས་ཅན། ཉན་རང་གི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྣོང་བ་ལས་བྱང་ཞུགས་ཏེ། གཟུགས་སོགས་

༡ མ་ཕྱི། ༧༡ནལ། ལྷོད་ ཞོལ། ༡༡བལ། ལྷོད་

ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་མཉམ་ཉིད་བཞི་ལྟན་གྱི་སྒྲོར་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

དུག་པ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་འབྲས་བུ་མཐོང་ལམ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་མདོར་
བསྟན། རྣམ་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད། ཞར་བུང་སྐྱོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་སྐར་ནི། སྒྲོར་བའི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། སྤྱི་
བསྐྱེད་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། འདིར་བསྟན་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དུག་གི་བདག་ཉིད་
གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་
བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་
བཞིན་མེད་རྟོགས་གྱིས་ཟིན་པའི་མཐོང་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བཅུ་དུག་གང་ཞེ་ན།
བདེན་པའི་སོ་སོ་ལ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་སྐར་ནི། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཅ་བ་ནི།
གཟུགས་རྟག་མིན་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། དེས་བསྟན་བུང་སེམས་གྱི་མཐོང་
ལམ། རྟུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ། དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་སོ་
སོར་བཤད་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་
བཞི་ནི། བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྤྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་
རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ། རྟག་པ་ཡང་མིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མིན་པ་
དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤྱི་བསྐྱེད་པ་མིན་པ་དག་འབྲས་བུ་ཉིད་
གྱིས་སྤང་བོ་རྒྱན་རྟག་པ་དང་། རྒྱན་ཆད་པའི་མཐོང་དང་འབྲས་བུ་དང་། དོན་དམ་པར་
སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་དང་འབྲས་བུ་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བདག་
དང་བདག་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགྲུགས་པ་དང་། ཀུན་

ནས་ཉོན་མོངས་པ་མིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱུང་བ་མིན་པ་དང་། ཉམས་འཕེལ་མེད་པ་
སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བའི་"མཐོང་"ལམ་ལེ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
སྤྲུག་བསྐྱེད་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ལེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། མི་ཉག་
སོགས་བཞི་སྟུ་མ་ཉླ་བྱུང་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བས་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་ཡིན་
པའི་སྤྲིར།

གཉེས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་སོགས་
དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིར། རོན་དམ་པར་ནམ་མཁམ་དང་འབྲ་བ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྲུག་
བསྐྱེད་རྗེས་རིགས་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤྲིར་
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་གདོད་མ་ནས་སྤངས་པ་དང་།
རོན་དམ་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྤྲེ་བ་དང་། རབ་ཏུ་མི་སྤྲེ་བ་དང་མ་འབྲེས་
པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རོན་དམ་པར་སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱུ་མར་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྤྲིར་རང་གི་རོ་བོར་བརྗོད་
དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །སྤྲོར་བ་
འགོད་ཚུལ་སྤྲ་མས་འགྲེའོ། །

གསུམ་པ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། གང་གི་སྤྲིར་རོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་
འགགས་པའི་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་སྤྲིར་འགོག་པའི་
བདེན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྤྲིན་དུ་མེད་པ་དང་རོན་དམ་པར་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། རོན་

༡ མ་ཕྱི། ༧༡བཅན། མཐོང་། ཞོལ། ༡༡༧བཅན། མཐེང

དམ་པར་འདོད་ཆགས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གྲོ་མོ་པ་དང་། གྲོ་མོ་པ་མིན་པ་དང་།
བྲལ་པའི་སྤྱིར་མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རོན་དམ་པར་
རྟོག་པའི་གནས་སུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་
པའི་སྤྱིར་འདད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་
པའི་མཚོང་ལམ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། རོན་དམ་པར་ལམ་དང་ལམ་མིན་པ་དང་བྲལ་
པའི་སྤྱིར་ངན་སོང་ཚད་པ་དང་། རོན་དམ་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་
སྤྱིར་རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་སྤྱིར་འབྲས་བུ་མངོན་ཏུ་བྱ་
བའི་རོན་གྱི་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། རོན་དམ་པར་སེམས་སྤྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱབ་པ་མིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འདྲེལ་བ་དང་། རོན་དམ་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་
ངེས་པར་འབྱིན་པ་མིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་སྐྱ་གཉིས་ལ་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཤེས་བ་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མཚོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་
པ་དག་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་དག་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཚོང་ལམ་ཡིན་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
རྣམས་ཀྱི་མཚོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཚོས་ཅན། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་སྟོན་པའི་

སྐབས་འདིར་འུགས་ལ་བསྟན་པ་^༡མཚོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་
རྟོགས་ཀྱིས་ཟིན་པ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་སློམ་
པར་བྱ་བ་མཚན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་མཚོང་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་འདིར་ཡང་སློམ་ལམ་ལོགས་སུ་ཅིའི་
སྲིད་མ་བསྟན་ཅེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སློམ་པའི་ལམ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་སྲིད་དུ་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རང་ཉིད་དེའི་འབྲས་བུ་ཉོན་མོངས་ཅམ་སྤངས་པ་
མངོན་དུ་བྱ་སྲིད་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི་མིན་པས་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མ་བསྟན་
པ་ཡིན་པའི་སྲིད། དེས་ན་འདིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སློམ་
ལམ་བསྟན་མ་བསྟན་དཔྱོད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱ་དུ་མཚན་འཛིན་
གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་སློམ་ལམ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོམས་
པར་བྱེད་པའི་སློམ་ལམ་བསྟན་མ་བསྟན་དཔྱོད་པ་གང་ཡང་འབྲེལ་མེད་དེ། མཚན་
འཛིན་གཞི་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མཚོང་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་
རྟོགས་མིན་ལ། ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སློམ་ལམ་ནི། བྱང་སེམས་
ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་མིན་པས་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་མངོན་
རྟོགས་ཡིན་པའི་སྲིད། མངོན་དུ་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་མིན་པས་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་

¹ མ་ཕྱི། ༩༡བཟན། བ ཞེལ། ༡༡༠བཟན། པའི

བཀོད་པ་དག་དང། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་དང་“ཚུ”¹ རོལ་བཞེན་གྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །པ་
 ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་བྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་
 མཐོང་བྱ་བརྗོད་པའི་སློབ་པ་ལྷན་ལ་འཕངས་ཞེས་སྟེ།² བ་³ འི། སྐབས་འདིར་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་བྱེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སུ་སྟེ་བ་
 དང། བོད་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཚུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྟུན་
 ཀྱིས་ཤེས་པར་སྟེ་བ་ཆེས་འགལ་བའི་ཁྱུང་སྤངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་མཐོང་བར་
 ཟད་དོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་
 བརྗོད་པའི་སློབ་པ་ལྷན་ལ་འཕེན་ཏུས་པར་མཚུངས་པས། སྐབས་འདིར་མཐོང་
 ལམ་ཡང་བསྟན་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་
 ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཇུག་བསྟུ་བར་མཛད་དེ། མདོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་
 མཐའ་དག་སྟུན་པར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྩ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། རབ་
 འགྲོར་ཤེས་ཕྱིན་པ་འདི་ནི་ཚོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་འདི་དང།
 རབ་འགྲོར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པའམ་
 གནས་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་ཡང་འདི་དང་ཡང་རབ་འགྲོར་ཤེས་ཕྱིན་འདི་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འགྲོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ཞེས་པ་
 འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་སམ་མདོ་“ཚན”⁴ གསུམ་པོ་དག་གིས་མཐེན་པ་

¹ མ་ཕྱི། ༧༡བ་མ་ན། ཚུ ཞེས། ༡༡༡ན་མ་ན། ཚུ * ཚུ
² མ་ཕྱི། ༧༡ན་མ་ན། བ ཞེས། ༡༡༡ན་མ་ན། བོ
³ མ་ཕྱི། ༧༡ན་མ་ན། ཚན ཞེས། ༡༡༡ན་མ་ན། ཚན

ཀླུ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཚུག་བསྐྱེད་ཏེ་རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་
ལོ། །དེ་ལ་མདོ་དང་པོས་གཞི་ཤེས། གཉིས་པས་ལམ་ཤེས། གསུམ་པས་རྣམ་
མཁེན་མཚུག་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྲིད་འཕགས་པས་གཞི་ཤེས་ནས་མས་རིམས་སུ་
བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ནི། ཉི་མེད་དང་མཚུན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཅིང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་
རྣམ་མཁེན་ནས་ལས་རིམས་སུ་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་མཚུན་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །

རབ་དོན་ནི། མདོ་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་ཚོས་ཅན། རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ། མཐའ་
གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུ། སྟོད་པ་ཁྲད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱིས་མཚུག་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ཏེ། ལེའུ་གསུམ་པོ་དེས་མཁེན་གསུམ་རྒྱས་པས་བཤད་པའི་མཚུག་ཏུ་ཁྲོད་
གྱིས་མཁེན་གསུམ་མདོར་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། གང་དག་ལེའུ་དེ་
གསུམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཅེས་སྟོར་བཞི་བའ་ཚལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་ནི། ལོང་
དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་མཚོན་གྱིད་གྱི་ཚོས་
བཅུ་པོ་འདི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་ཚོས་བཅུ་པོ་འདི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱི་
ཚོས་དགུ་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་མཁེན། ལམ་ཤེས་གཞི་
ཤེས་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །གཞན་དག་གིས་
བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་གྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་མ་གོ་བར་སྟོན་སྟོར་
ལ་སྟོར་བ་སོགས་སུ་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་དོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྲིན་པའི་མན་དག་གིས་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧༧ན། ཅས རོལ། ༧༧༧ན། ཅས

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་བ་ཉམས་སུ་སྤང་བ་བཞི་བཤད་ལ། དབང་དུ་བྱེད་པ་རྒྱ་འབྲས་
དང་། བསྟན་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྣམ་ཀུན་དང་།
དབང་དུ་ཐོབ་པ་ཅེ་མའི་སྤྱོད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འབྲེལ་བའོད་པས་མཚམས་
རྒྱུ། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་བཤད། སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མཁུན་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་
བར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་
གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁུན་བ་ཉིད་གསུམ་
སློམ་པར་བྱེད་པས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་སློམ་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་
མཁུན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་སོགས་ཤེས་པར་"མ" ¹ ཟད་དེ་དག་གི་
རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བའི་སློབ་སྤྱོད་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དོ། །རི་ལྟར་
སློམ་ན། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའི་དང་རྒྱ་
ལ་སོགས་པའི་སློབ་སྤྱོད་པ་མིན་པར་ཡེ་ཤེས་"རང" ² རང་གི་འཛིན་སྤངས་གྱི་
རིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པའི་སློབ་སྤྱོད་
སོ། །དེའི་དགོས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་འདི་དག་སློམ་པ་"ན" ³ ། འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་
འདིའོ། །དབྱེ་བ་འདི་སྤྱི་ཅིག་གོ་སླུང་བ་སོགས་སློམ་པ་ཡང་མིན་ལ། ལྟ་བུ་སློམ་པ་

1 མ་ཕྱི། ལྷག་ལྷན། མ། ཞེས། 1113ལྷན། མི
2 མ་ཕྱི། ལྷག་ལྷན། རབ། ཞེས། 1113ལྷན། རང * རང
3 མ་ཕྱི། ལྷག་ལྷན། ཅན། ཞེས། 1113ལྷན། ཅི

སྒྲ་བྱ་ཡང་མིན་གྱི། རྣམ་འགྲོར་བའི་ཤེས་པ་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་དེའི་འཇིག་སྒྲངས་གྱི་རོ་
བོར་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱིང་རྗེ་སྒྲོམ་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལ་རྣམ་པ་སྦྱོར་བས་སྒྲོམ་ཚུལ། སྦྱོར་བ་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་གནས་
སྐབས། སྦྱེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་ཉམས་གྱི་རབ་དབྱེ། ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་
གང་ཟག་གི་སྒྲོམ་རིམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། སྒྲོམ་
པ་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག །གང་གིས་བསྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་བའི་དབྱེ་བ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་ས་
པའི་བན་ཡོན་ཡོན་ཏེ། སྦྱོར་བ་བསྒྲོམ་ས་པའི་ཚེ་དོར་བའི་གོལ་ས་སྦྱོན། སྦྱོར་བའི་
རང་བཞིན་མཚོན་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། སྒྲོམ་གྱུར་གི་སྦྱོར་བའི་ཉེར་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་
མ་ཐུན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྦྱི་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལ་ཅིག་
རྣམ་པ་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉེས་ལས། འདིར་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་
དོན་རྣམ་ཉིད་ཡིན་ལ། མདོར་བསྟན་དུ་ཤེས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཅིང་། རྒྱས་བཤད་
དུ་དོན་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སྦྱོར་བར་བྱེད་ལ། དོན་རྣམ་ནི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྦྱོ་
འདོགས་བཅད་པར་བྱ་བའི་ཕྱུལ་དང་། ཤེས་རྣམ་ནི་ཕྱུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་འདོད་
དོ། །དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསྒྲོམ་བྱ་
རྣམ་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མི་མ་ཐུན་སྦྱོགས་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་དགོས་པའི་སྦྱིར་ཏེ།
མདོར་བསྟན་གྱི་ཅ་འགྲེལ་འདི་དག་བསྒྲོམ་བྱ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་སྦོན་བྱེད་གྱི་
གཞུང་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁུན་
གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བདུན་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པོ་འདི་ལས་གང་ཡང་མིན། འདིས་སྒྲོམ་བྱའི་

༡ མ་ཕྱི། ༧༩ན་ཅན། མཚོ་ཞེས། ༡༡༡བཟན། མ

རྣམ་པ་སྐྱབས་འདིར་བྱུང་ཙམ་ཡང་མ་གསུང་བའི་ཕྱིར། ཚུལ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་གཞུང་
 ཅུ་འགྲེལ་ལ་དངོས་སུ་“སྟོན་”པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་འདིར་བསྟན་བསྟོམ་
 བྱའི་རྣམ་པ་ནི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས་ཀྱང། རྣམ་པ་རྣམས་ལ་པ་རོལ་ཏུ་
 ཕྱིན་པའི་སྐྱེས་གསུངས་ཤིང། མདོར་བསྟན་གྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སུ་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། མདོར་བསྟན་ཏུ་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བཤད་གྱིས་འཆད་
 བ་མིན་ན། ལུས་དང་ཡན་ལག་མི་མ་སྐྱེན་པས་སྟོན་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འོན་མེད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མེད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་
 བ་ལ་ཁྱད་པར་“ཆེ་”སྟེ། མེད་པ་ཞེས་བས་ཡུལ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཀྱང། མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ནི་དེ་རྟོགས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་མིག་ཡོང་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་
 མིག་ཡོང་ཉིད་ལ་འདོད་དགོས་ན་ཡང། མིག་ཡོང་གྱི་ཤེས་སྐྱིབ་གསུང་རྟོག་གི་
 གཉེན་སོར་རི་ལྟར་འགྱུར། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་ལམ་ཏུ་བཤད་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །དེས་ན་རྣམ་མཁེལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟོམ་པ་ན་ཡང། སངས་རྒྱས་གྱི་བྱགས་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་མཁེལ་བ་གསུམ་དང། འདྲིན་སྣངས་གྱི་རིགས་མཚུངས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ད་ལྟ་བུ་གསུམ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་སྟོམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་རྣམ་མཁེལ་དང།
 རྣམ་མཁེལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཁྱད་མེད་པ་གཞན་དག་གི་ལྟར་ན་ལོ། །རྣམ་མཁེལ་གྱི་རྣམ་
 པ་སྟོར་བས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་བསྟོམས་པ་ན་རྣམ་མཁེལ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་
 སྟོམ་དགོས་པས་ཚོགས་ལམ་ནའང་རྣམ་མཁེལ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་རྫོགས་ཏུ་མེད་དོ། །

1 མ་ཕྱི། ༧༤ན་ལ། བསྟོན་ ཞོལ། 117བ་ལ། བསྟན་ *སྟོན་
 2 མ་ཕྱི། ༧༤བ་ལ། ཆེ ཞོལ། 117བ་ལ། ཆེ

གཉེས་པ་ཚིག་དོན་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱལ་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་
 བོ་ལ། རྩ་བ་ནི། གཞི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་
 ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་བ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པ་དེ་ནི་རྣམ་པ་
 གསུམ་དུ་འདོད་དེ། འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཚན། གུན་མཁེན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ངེས་
 པས་དེས་ན་མཁེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་མཚན་གཞི། སྐབས་འདིར་བསྟན་བསྟོན་བྱ་
 རྣམ་པར་མཚན། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། ཞེས་
 དགོད་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ནི། མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བའོ། །དང་བོ་ནི། ཉག་པ་དང་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པའི་མི་མ་གུན་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་
 རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་ཉག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་
 བསྟོན་བྱ་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རིག་པ་ནི་འདིར་བསྟན་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་
 དོ། །གཉེས་པ་ནི། དེ་དག་གྲང་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །འབྲེད་པའི་རྒྱ་
 མཚན། ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །མཚན་སྦྱོར་ལྟར་
 ལྟར་རོ། །གཉེས་པ་ལ་སྤྱིའི་མཚན་སྦྱུང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་བའོ། །དང་བོ་ནི།
 རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་ད་ནི་བྱེད་པར་དུ་བྱེ་ནས་འཆད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། རྩ་བའི་གཉེས་
 པས། རྩ་བ་ནི། རྣང་པ་དང་བོ་གཉེས་ཀྱིས་བཙོས་ལྟར་འདས་ཤེར་བྱིན་འདི་ནི་མ་
 མཚེས་པའི་བ་རོལ་དུ་བྱིན་བའོ། ཞེས་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་བའོ།
 ཞེས་པའི་བར་གྱི་མདོ་དགོད་བའོ། །རྣང་པ་ཐ་མ་གཉེས་ཀྱིས་མདོའི་མཚན་སྦྱེ་
 བས་འཆད་བའོ། །འགྲེལ་བ་ལ། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བཤད། བྱངས་ཀྱི་སྟོ་

ནས་དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་དང་།
 ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མི། མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་
 ཡོད་པ་“དེ”ལ་རེ་ཤིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་པ་ཉེར་
 བདུན་གསུངས་པ་དེ་དང་པོར་འཆང་“དེ”། །དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་མེད་
 པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་བཤད་པ་རྣམས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པའི་རྣམ་པ་དག་དང་སྐྱུར་ནས་བཤད་ནས། རྟག་ཏུ་མེད་པ་དང་། སྐྱབ་བསྐྱུལ་དོན་
 དམ་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་བདག་
 ཏུ་རྟོག་པས་མི་བརྗེ་བ་རྣམས་ནི་“གོ”འི་མ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་ལ་བདེན་པའི་མི་
 རྟག་སྐྱབ་བསྐྱུལ་སྟོང་པ་བདག་མེད་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 དག་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱབ་བསྐྱུལ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི་རིགས་འགྲེལ། །དོན་དམ་པར་
 སྐྱབ་བསྐྱུལ་བསྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། རམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང་།
 སྐྱེ་རྒྱུ་ལྡན་དུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་རྟོག་དཔྱོད་མེད་པ་དང་། མིང་བཞིའི་སྐྱང་སོ་བདེན་
 པར་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
 ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཛོན་དུ་བྱེད་དགོས་“ཀྱིས” །རྟག་གིས་སོང་ནས་

༡ མ་ཕྱི། ༧༥ནལཀ། དེ ཞོལ། ༡༡༡བཤུ། དེས
 ༢ མ་ཕྱི། ༧༥ནལཀ། ངོ ཞོལ། ༡༡༡བཤུ། ངོ * ངོ
 ༣ མ་ཕྱི། ༧༥ནལཀ། བོ ཞོ། ༡༡༡བཤུ། བ།
 ༤ མ་ཕྱི། ༧༥བཤུ། ཀྱིས ཞོལ། ༡༡༤ནལཀ། ཀྱི

ཐོབ་བྱ་མིན་པས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པའི་སྐོན་པ་མི་འཕྲོགས་
པ་དང་། འོན་ཏེ་པ་འཇུག་པའི་མེད་པ་དང་། འོན་ཏེ་པ་འཇུག་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རྣམས་ནི་
འགྲོག་པའི་བདེན་པའི་འགྲོག་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྟེན་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ། བརྟེན་པ་རྣམས་པའི་རབ་དབྱེ། གངས་ཀྱི་དོན་
བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་རྣམས་པ་གསུམ་
སོ། །གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་
ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དང་ཤེས་
སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྐོམ་པའི་ལམ་གཟུང་རྟོག་གི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་
རྗེས་ཐོབ་དང་། མཉམ་གཞག་དེ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས་སོ། །ཟག་མེད་དེས་
མཉམ་གཞག་མཐོང་སྐོམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེད་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་སྐྱིབ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་སྐོན་པ་ལ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐོན་མེད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་དེའི་སྤྱིར་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་
ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་གཞི་ཤེས་སྐོམ་པས་སོ། །

དག་དོན་ནི། གཞི་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ལམ་བདེན་ཚོས་ཅན། གསུམ་དུ་ཡོད་
དོ། །ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་མེད་དང་། ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་གི་ཟག་བཅས་གཅིག་
དང་། ཟག་མེད་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་གཟུང་
རྟོག་གི་གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་སྐོམ་པར་ཤེས་སྐྱིབ་གཟུང་རྟོག་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་
གཞི་ཤེས་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བཞེད་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབས་འདི་ཉིད་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་
པའི་རྟེན་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་སྐོན་པ་མིན་ཏེ། དེ་

ལྟར་ན་སྐབས་འདིར་བསྟན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་རྣམས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་བསྐྱོམ་པའི་
 ཉེན་གྱི་གང་ཟག །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་གང་ཟག་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་པའི་སྤྱིར་དང་། གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་སྐྱོམ་པའི་རྣམ་ཚོགས་སྦྱོར་བ་ཉན་རང་ལའང་ཡོད་པར་
 ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཅེ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱང་ཡོད་དགོས་པས་ཉན་རང་ལ་སྦྱོར་བ་བཞི་
 ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 ལམ་དང་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ལོང་
 ཏུ་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པ་ཉོགས་པ་ཞེས་མངོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ལམ་རིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་
 འོ། །ལམ་གཉེས་པའི་རྣམ་པ་ལ་མི་ལམ་དང་། སྐྱ་བརྟན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྤྲིག་
 རྒྱུ་དང་། སྐྱ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ་ལྷ་མངོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དཔེ་
 དེ་དག་གིས་མཚོན་པ། ཕྱིའི་གཟུང་བ་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་
 པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཞོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་
 རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཉོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་
 སྤྱིར་ཤེས་བྱའི་སྤྲིབ་པ་གཟུང་ཉོག་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་འོ། །ལམ་

གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་
 དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སློས་པ་མེད་པ་དང་། རྣོས་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་
 རྣམ་པ་སྟེ་འཇུག་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དག་གི་དོན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་
 གྲིབ་པ་གཟུང་རྟོག་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དད་སོགས་
 ཀྱིས་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པའི་གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་ཐེན་ཡོངས་སུ་
 ཉམས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་སོ་རྣམས་ཀྱི་ས་སོ་སོར་ངེས་
 པའི་གཉེན་སོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་ཚན་གསུམ་ལ་དག་དོན་ནི། རིམ་
 བཞིན། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་གཞི་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལམ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་གྱི་གཉེན་སོར་གྱུར་པའི་
 གཞི་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནས། གཟུང་བ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་མཉམ་
 གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཟུང་རྟོག་
 གི་གཉེན་སོ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པའི་བར་དུ་དགོང་བར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེའོ། །གཉིས་པ་ནི་
 སྤྱིར་ན་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྤྱར་
 བེ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འཆད་དོ། །ཅ་བ་ནི། མདོ་ལས། ཤེར་
 ཕྱིན་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནས། ཤེར་ཕྱིན་འདི་ནི་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་པར་ཕྱིན་ནོ། ཞེས་པའི་བར་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་

ལྷག་གསུངས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས། བདེན་པ་བཞི་མོ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་
 འོ། །འགྲེལ་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན། མོ་མོར་བཤད། གངས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་མོ་
 བློ། མདོ་“ལས”། རྣམ་པ་སྦྱུང་ཅུ་ཅུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ཀྱང་འབྲུང་བ་དང་།
 ལམ་དང་། ལྷག་བསྐྱེད་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་
 དང་ཞེས་བྱ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་བདུན་དང་ལྔ་དང་བཅུ་གྲག་གི་དབང་དུ་བྱས་པར་
 ཁོངས་སུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་སྐབས་གཞན་དང་མི་མཐུན་པ་ཅི་
 ཞེན། གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྷུང་ཅན་ཚིགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ལ། འདིར་དོན་གྱི་རིམ་
 པའི་སྐོན་ས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཀྱང་
 འབྲུང་བའི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ་སྦྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་
 ཡིན་ཞིང་ཅིག་ཤོས་རྣམ་བུ་གི་སྤོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱ་
 ཡིན་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དག་དོན་ནི། ལམ་
 ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། སྦྱུང་ཅུ་ཅུ་གསུངས་ཡོད་དེ། ཀྱང་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད།
 ལམ་གྱི་བདུན། ལྷག་བསྐྱེད་བདེན་པའི་ལྷ། འགོག་བདེན་པའི་བཅུ་གྲག་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་སྦྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཀྱང་འབྲུང་གི་རྣམ་པ་སྦྱང་གཉེན་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་
 དམ་བཅའ་དང་གཏན་ཚིགས་དང་། དུམའི་རྣམ་པ་རང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་།
 འགོག་པའི་རྣམ་པ་པན་ཡོན་གྱི་སྐོན་ས་བསྟན་པའོ། །

དང་མོ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལས་རྒྱ་ཀྱང་འབྲུང་བདེན་པའི་
 རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་ཀྱང་འབྲུང་རབ་སྦྱེ་སྦྱེན་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་

༡ མ་ཕྱི། ༧༦བཅན། ལས ཞོལ། ༡༣༥ནུན། ལ་ཀ།

དང་གསུམ་དང་། གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་འདོ། །གང་ཞིག་གང་གི་གཉེན་པོ་
 ཡིན་ཅེ་ན། ད་ལྟར་བའི་སྤང་པོ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྤང་
 པོ་ལ་འདུན་པས་མི་གནས་པ་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ལམ་ཤེས་
 གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཚོས་ཅན། རྒྱ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདུན་པ་དང་འདོད་
 ཆགས་ལ་དགའ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་
 མེད་པ་དང་། གཉི་སྤྲུག་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དགའ་བའི་ཚོས་ཅན། གུན་འབྲུང་
 བ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་གི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དགའ་བའི་ཚོས་
 ཅན། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། གུན་ཏུ་རྒྱུག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། བདེན་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་རྒྱུགས་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དགའ་བའི་
 ཚོས་ཅན། རྒྱུན་གང་ཡིན་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་
 གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་གུན་འབྲུང་སྤང་བྲལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྤང་གཉེན་
 གྱི་སློབས་བསྟན་ཏོ། །

གཉེས་པ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བདུན་ཡིན་ཏེ། ལམ་རིགས་པ་སྐྱབ་
 བ་ངེས་འབྱེན་དེ་རྣམས་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉེས་དང་གཉེས་དང་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
 འདོ། །དེ་དག་གྲང་གང་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་ཚུལ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ནི། ཚད་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་དགའ་བའི་ཚོས་ཅན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེན་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སེམས་

༡ མ་ཕྱི། ༧༥ན་ཉན། གང་ ཞོལ། ༡༣༥བལ་ན། དང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༧༥ན་ཉན། འབྱེན་ ཞོལ། ༡༣༥ན་ཉན། འབྱེད་

ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྲེད་པའི་ཚུལ་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་
 འབྲེལ་བའི་སློབ་ཀྱིས་འབྲེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་དབྱེད་ས་ཐ་མི་དད་པ་¹་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། རིགས་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཉན་རང་ལ་མཚོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་
 རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱབ་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཚུལ་གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་ཆགས་པ་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཚོས་
 ཅན། དེས་པར་འབྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་ཚུལ་²་ཀྱིས་ལམ་
 རིགས་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལྷ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་འདིའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 འབྲུང་བ་ལ་དགོངས་ནས། འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ལེགས་པ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མི་རྟོག་པ་དང་། སྐྱག་བསྐལ་བ་དང་། རྟོང་བ་དང་། བདག་མེད་
 པ་དང་། ལྷ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཚོས་ཅན།
 སྐྱག་བསྐལ་བ་དེན་པའི་རྣམ་པ་³་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་བསྐལ་བ་དེན་པའི་རང་སྤྱིའི་མཚན་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྷ་ཡིན་
 ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མདོ་ལས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་ལྷག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་ལྷག་གསུངས་པ་

1 མ་ཕྱི། ལམ་ལྗོངས་ བ རོལ་ 116ན་ལ། ལ
 2 མ་ཕྱི། ལམ་ལྗོངས་ ཚུལ་ རོལ་ 116ན་ལ། ཚུལ་ * ཚུལ་
 3 མ་ཕྱི། ལམ་ལྗོངས་ ཡན་ཏ རོལ་ 116ན་ལ། ཡིན་ཏེ་ * ཡིན་ཏེ

འགོག་བདེན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་སྐྱུར་བ་ནི། འང་དང་སྐྱེ་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། འགོག་པ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 ཡིན་ཏེ། འང་དང་སྐྱེ་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བྱི་མ་
 དགག་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་
 དང་། ཚེན་པོ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་
 ལས་འདས་པ་དང་། རོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཚོས་ཅན། ཞི་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། ཀུན་བརྟགས་པའི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་སྟོང་གྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། རོན་དམ་པ་
 དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་། ཚད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་
 བ་དང་འཁོར་བ་རོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཚོས་དོར་བ་མེད་པ་རྣམས་
 ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་ རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། བྱ་རོམ་པ་
 རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཀུན་བརྟགས་པའི་བྱེད་པ་པོར་ཞེན་པས་
 དགག་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ་ ཚོས་
 ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བརྟགས་པ་ཅོམ་གྱི་བདག་ཉིད་བདེན་པའི་ཡུལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། མཚན་ཉིད་འཇུག་
 པ་དང་། དུས་སུ་འཇུག་པ་རྣམས་དགག་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བ། དངོས་པོ་མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་པོ་

ཚོས་ཅན། དེས་པར་འབྲུང་བའི་རོ་བོ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་རོ་
བོ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་དགག་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །ལམ་བསྐྱེན་གྲར་
ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་འཐད་པའི་སློབ་ནས་དང། སྤྱག་བསྐྱེལ་ཤེས་གྲར་བསྐྱེན་པའི་སྤྱིར་
རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང། འགོག་པ་ཐོབ་གྲར་ཤེས་པའི་སྤྱིར་དུ་པན་ཡོན་གྱི་སློ་
ནས་བསྐྱེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ནི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཚན་ས་
སྤྱིར་བཞི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། ཀྱང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས། མདོ་ལས་
ཡུམ་འདི་ནི་བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་བ་རོལ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་བའོ། །ཞེས་བ་ནས། ཡུམ་
འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་བཤད་བྱའི་མདོ་དགོད་
པའོ། །ལྷག་མས་དེ་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ། མདོར་བསྐྱེན་བ་
དང། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུངས་སྤྱི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་
ནི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སློབ་ནས་གྲངས་
བཞེན་དུ་སངས་རྒྱས་དང། ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྤྱིར་བུ་
ཅ་བདུན་དང། སངས་རྒྱས་དང་གྲང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་

༡ མ་ཕྱི། ༧༡ནལ། མཚན ཞོལ། ༡༡མནལ། མཚན * མཚན
༢ མ་ཕྱི། ༧༡ནལ། རལ ཞོལ། ༡༡མནལ། རོལ * པ་རོལ
༣ མ་ཕྱི། ༧༡ནལ། འགྲེལ ཞོལ། ༡༡མནལ། འགྲེལ * འགྲེལ
༤ མ་ཕྱི། ༧༡མནལ། ཞོལ། ༡༡མནལ། ཉེ

བའི་རྣམ་པ་སྲུལ་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྲུལ་
 ཅུ་ཅ་དགུར་བཞེད་དོ། །རྣམ་མཁའི་གྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན་ཉན་རང་བྱང་སེམས་དང་
 རླུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་སྟོན་ཅེ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁའི་བ་ཉིད་
 གྱིས་འཕགས་པ་བའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་ཡང་ལྡན་དུ་བསྐྱུས་པའི་
 ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉན་རང་དང་། བྱང་
 སེམས་དང་། སངས་རྒྱལ་ལ་རེམ་བཞིན་རླུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་རྣམ་མཁའི་གྱི་རྣམ་
 པ་སྟོན་པ་ན་དེ་དག་དང་རླུན་མོང་བའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་དབྱེ་དགོས་
 མོ། ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་མཁའི་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུའི་ནང་
 ཅུ་ལ་འདི་དག་ཉན་རང་རླུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ལ། འདི་དག་བྱང་སེམས་
 དང་རླུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་
 རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
 དབང་རྣམས་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སུ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ཕྱོགས་
 མ་མཐོང་བར་སྣང་དོ། །དག་དོན་ནི། རྣམ་མཁའི་གྱི་རྣམ་པ་ཚོས་ཅན། བརྒྱ་དང་བཅུ་
 ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་དང་རླུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན།
 བྱང་སེམས་དང་རླུན་མོང་བའི་རྟོགས་རིགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བཞི། སངས་
 རྒྱལ་ཁོ་ནའི་རྟོགས་རིགས་རླུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རྒྱལ་རྒྱལ་བར་བཞུགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ། སོ་སོར་བཞུགས།
 ཕྱིའི་དོན་བཟུ་བཅོ། །

དང་པོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བདུན་ལས་དང་པོ་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ལ་བརྟན་པ་ཉི་
 བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །འདི་ལ་དམིགས་པ། རྣམ་པ། རོ་བོ། དགོས་པ། ས་
 མཚམས་དང་ལྡན་ལས། དམིགས་པ་ནི། ལུས་དང་། ཚིང་བ་དང་། སེམས་དང་། ཚོས་
 རྣམས་ལ་དམིགས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་དམིགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། གྱིས་པ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོ་ག་གི་སློ་ཅན་རྣམས་ལུས་ལ་བདག་གི་གནས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། ཚོར་བ་ལ་
 བདག་གི་ཡོངས་སློང་གི་གཞི་དང་། སེམས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་དང་། ཚོས་ལ་
 བདག་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱུང་བའི་རྒྱུར་རྟོག་པ་དེ་ལས་ལོག་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་སོགས་ནང་དང་། གཟུགས་སོགས་
 ཕྱི་དང་། གཞན་གྱི་དབང་པོ་དང་། རང་གི་དབང་ཉེན་སོགས་གཉིས་ཀའི་ལུས་
 སོ། །ཚོར་བ་སོགས་གསུམ་ལའང་། ཉེན་དང་དམིགས་ལུལ་གྱི་སློ་ནས་དེ་བཞིན་དུ་
 གསུམ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པ་ནི། ལུས་མི་གཙང་བ། ཚོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད། སེམས་མི་
 ཉམ། ཚོས་བདག་མེད་པར་སློམ་པའོ། །རོ་བོ་ནི། ལུས་ཚོར་སོགས་ལ་རང་སྤྱིའི་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སློ་ནས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེའི་དམིགས་རྣམ་མ་
 རྗེད་པའི་བརྟན་པ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །དགོས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་
 འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡང་དང་པོས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ།
 ལུས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧ན་༡ན། མོལ་ ཞོལ། ༡༧༧ན། ཚོར་ * ཚོར་

དོ། །གཉིས་པས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོར་སྟེང་པ་
གསུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྟོང་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། བདག་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་ཤེས་
སྐད་ཅིག་མར་རྟོགས་པས་ལྷ་རྒྱ་ལས་འདའ་བའི་ཚེ་བདག་ཚད་ཀྱི་དོགས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དོ། །བཞི་པས་ལམ་བདེན་ལ་འཇུག་སྟེ། ཚོས་^༡ཆགས་སོགས་སྤང་བུ་
དང་། རྣམ་བུང་སྤང་བུར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ས་མཚམས་ཀི་ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་
ནས་སོ། །དག་དོན་ནི། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་དུ་འཛིན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་ཚོས་ཅན།
དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཚོར་སོགས་ལ་རང་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་བྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཙུན་
འགྲུས་འབྱུང་བས་རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་འབྲིང་
གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་བཞི་ཚོས་ཅན། རྩོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་
ཡིན་ཏེ། མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་དམིགས་ནས་གོ་རིམ་ཞིན་དུ་
ཡང་དག་པར་སྟོང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དགོ་བ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དག་ལ་
དམིགས་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འཕེལ་བ་དང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྤང་དོར་ལ་སྐྱོ་བའི་
བཙུན་འགྲུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤང་དོར་བུ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདུན་
པ་བསྐྱེད། འབད་པ་བཙུན་འགྲུས་རྩོམ། སེམས་རབ་ཏུ་འདྲིན། རབ་ཏུ་འཛོག་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧ན་ཟ། ཆགས་ ཞེལ། ༡༣༤བ། ཚོགས་

བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་གསུམ་ཉམས་ཤིང་གཉེན་སོ་འབེལ་བའོ། །
 གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལམ་ནི། སྤང་དོར་བྱེད་པའི་བཙོན་
 འབྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་དེའི་འོག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་
 ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལམ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོས་བསྐྱུས་
 པའི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་པའི་རྣམས་པ་ཚོས་ཅན། ཉིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བའི་ལམ་
 ཡིན་ཉེ། ཉིང་འཛིན་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱ་བ་སྐྱུལ་བསྐྱུར་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་
 སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་དང་ལྡན་པའི་སློབ་ནས་སློམ་པའི་ཉིང་འཛིན་མཚུངས་ལྡན་
 དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིས། དེ་ཡང་གོགས་གྱི་སློབ་ནས་བཞིའོ། །བཞི་གང་ཞེ་ན།
 འདུན་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་གྲུས་སྤྱོད་དང་། བཙོན་འབྲུས་གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་
 "རྟགས་སྤྱོད" དང་། སེམས་གྱི་ཉིང་འཛིན་ནི་སློབ་གོམས་པའི་ས་བོན་བརྟགས་པ་
 དང་། དཔྱོད་པའི་ཉིང་འཛིན་ནི་གཞན་གྱིས་བསྐྱུར་བའི་ཚོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་
 རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་རེག་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་
 དབྱུས་མཐར། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་དག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་ཚོད་པ་
 དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དང་། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྡར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར།
 མི་མ་སྐྱུན་སྤྱོད་ལྡན་ཡོད་ཅིང་། དེའི་གཉེན་སོར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱུད་བསློམ་སྟེ།
 དེ་ལ་ལེ་ལོའི་གཉེན་སོ་དངོས་ནི། ཚོལ་བའོ། །དེའི་གནས་ནི་འདུན་པའོ། །རྒྱ་ནི་དང་
 པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲུངས་པའོ། །གདམས་དག་བརྗེད་པའི་གཉེན་སོ་བྲན་
 པའོ། །བྱིང་ཚོད་གྱི་གཉེན་སོ་ཤེས་བཞིན་ལོ། །བྱིང་ཚོད་སོགས་གྱི་གཉེན་སོ་འདུ་མི་

༡ མ་ཕྱི། ༧༧བལ། རྟགས་སྤྱོད་ ཞོལ། ༡༧༧ན། རྟགས་སྤྱོད་ * རྟགས་སྤྱོད་

བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་སེམས་པོ་བའོ། །བྱིང་གོད་ཞི་
བ་ན་སེམས་འདུ་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོམས་སོ། །དགོས་པ་ནི། རྩ་འབྲུག་
སོགས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་བའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་རྫོ་བ་དང་
ཅེ་མོའི་སྐྱོར་བ་འབྲུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྐྱོར་བའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་
རྫོ་བ་དང་ཅེ་མོ་གང་རུང་གི་རོ་བོ་ཉིད་བདེན་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། རྒྱང་
དོར་བྱེད་པར་སྐྱོ་བའི་བཙུན་འགྲུས་དང་། བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བྲན་
པ་དང་། དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་། བདེན་པར་རྣམ་པར་
འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྡེ་ཚོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པར་
སྐྱོར་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྣམ་བུང་དབང་པོ་
གང་ཞིག་སྟོབས་ཀྱི་རོ་བོར་མ་གྱུར་པའི་བྱིར། ལྷ་པ་ནི། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་
བཟོད་པ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་འབྲུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་
འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཚོས་མཚོག་གང་རུང་གི་ཉིང་འཛིན་
འཛིན་དང་། དད་པ་དང་། བཙུན་འགྲུས་དང་། བྲན་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་དང་། ཤེས་
རབ་རྣམས་ཚོས་ཅན། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།
རང་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བརྗི་བར་མི་རུས་པའི་སྟོབས་སུ་གྱུར་པའི་སྟོམ་
བྱུང་གི་དད་སོགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༠ན། ཞལ། ༡༧༧ན། དཔའོ * པའོ

འབྲུང་བས་དེའི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་བདེན་པའི་
 རང་བཞིན་ལ་དམིགས་ནས། དེ་ལས་སེམས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་གནས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་བྲན་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཡན་ལག་ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་པར་འབྱེད་པ་དང་།
 མཐོང་སྤངས་ལས་ངེས་པར་འབྲུང་བའི་ཡན་ལག་བཙུན་འབྲུག་དང་། བན་ཡོན་གྱི་
 ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་གནས་དང་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་
 ལེན་ཏུ་སྤངས་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་། བཏང་སློམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་ཡན་
 ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་ཚོས་ཅན། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་
 མངོན་སྲུང་དུ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་སློམ་པའི་
 ཚུལ་ནི། བྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་དམིགས་ནས་
 དེས་དབེན་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྲུང་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་
 དང་བྲལ་བ་ཚོལ་ཞིང་གནས། འགོག་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོལ་
 ཞིང་གནས། ལམ་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུར་
 བ་ཚོལ་བསྟེ། ལྷག་མ་དུག་སློམ་ཚུལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཡན་
 ལག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དབྱས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
 ཚུབ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་
 ཚུབ་དང་མ་སྲུང་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་གོ། །ཚོས་རབ་ཏུ་རྒྱམ་འབྱེད་ནི་རྟོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཚུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་བྱུང་བས་ན་ཡན་ལག་གོ།
 ། ཞེས་པ་ལྟར་དོ། །

བདུན་པ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སློམ་པའི་ལམ་འབྲུང་

བས་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་ལམ་འཆད་ལ། དེ་ཡང་
 ངེས་པར་དམིགས་པ་དང་སློམ་ཚུལ་གོང་དང་འབྲ་ཞིང། རོ་བོ་ནི་མཐོང་ལམ་མཉམ་
 གཞག་ཏུ་རྫོགས་པའི་ཚོས་ཉིད་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་
 དག་པའི་ལྟ་བ་དང། རང་གིས་རྫོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་
 རས་སློང་བ་ཡང་དག་པའི་རྫོགས་པ་དང། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ་རང་གིས་
 རྫོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་དང། སློག་གཅོད་
 སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང། ལ་
 "གསག་ རྒྱ་དང་ཚུལ་འཚོས་སོགས་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང། སློམ་སྐྱང་
 མ་ལུས་པ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་གཉེན་པོ་ལ་རྩོལ་བ་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང། ཞི་
 གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་མ་རྗེད་པའི་བྲན་པ་དང།
 མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་གཏན་ལྷན་པར་ཅན་གྱི་སྤྱི་བ་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་
 ཡང་དག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པར་ངེས་པར་འབྱེན་པའི་
 ལམ་ཡིན་ཉེ། སློམ་སྐྱང་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དང་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་
 ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་གཉེན་པོའི་ལམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༠བཟན། དག ཞོལ། ༡༩༠ནལ། དག * དག
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༠བཟན། གསག ཞོལ། ༡༩༠ནལ། གསོག
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༠༧ནལ། བྱད ཞོལ། ༡༩༠ནལ། ཕྱེད * ཕྱེད

ལ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གསུམ་མོ་གང་ཞེ་ན། མོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་། བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་པོ་སྟོང་
 པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དུ་ཉླ་བས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་
 བེ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 བདག་ཉླ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 མི་རྟག་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། གུན་འབྲུང་བའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། གསུམ་པ་སློན་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྤངས་བྱས་སློན་པའི་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་པ་
 ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བསྐྱུ་བར། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་
 དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སློན་པ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་
 དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་བསྟོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཅུང་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྟོམས་
 པ་ལས་བྱུང་བ་འཛིན་ཉེན་པ་དང་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་
 བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབ་སྤངས་གསུངས་པ་དེ་ནི། དེ་དག་འཛིན་
 ཉེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱུལ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་ནང་

གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པས་པ་རྫོང་གི་གཟུགས་ལ་བལྟ་བཞེས་ཀྱི་
 བ་རྣམས་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། སྤྱག་པའི་རྣམས་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་
 བཤོ། །རྣམས་ཐར་འདི་དག་ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་གང་གིས་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། གང་
 ཟག་ནི་ཐེག་ཆེན་པ་ཚོ་གས་ལམ་ཆེན་པོས་ཀྱང་བསྐྱོམ་སྲིད་ལ། ཉན་ཐོས་སྲིང་མི་
 འོང་ལུས་མངོན་གྲེད་དང་། དག་བཙུམ་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམས་གྲོལ་བ་རྣམས་
 གྱིས་བསྐྱོམ་པར་གྲེད་ཅིང་། རྣམས་ཐར་སྲི་མ་གཉིས་ལ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ཐོབ་པ་རྟེན་གྱི་ལྟ་
 བར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མངོན་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་
 ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་མིའི་རྟེན་ལ་སྐྱོམ་པར་གྲེད་དོ། །སེམས་ནི་
 མངོན་ལས། མི་སྤྱག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། ཅེས་པ་ལྟར། རྣམས་ཐར་དང་པོ་
 གཉིས། འདོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱུས་པའི་ཁ་དོག་ལ་ཆགས་
 པའི་གཉེན་པོར་རིམ་བཞིན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་
 ལ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་
 ཅིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བོ་རིམ་གཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་
 པའི་བདག་ཉིད་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་བརྟེན།
 ཞེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་བཤད་པ་དང་། ཉི་སྣང་དུའང་དེ་དང་མ་ཐུན་
 པར་བཤད་པ་ནི། མངོན་གྱི་དེ་ཉན་ཐོས་པའི་ལུགས་དང་། ཀུན་ལས་བརྟུས་གྱི་དེ་
 ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། འདིའི་སྤྱུལ་པའི་ལམ་ནི་ལམ་ཤེས་གྱིས་
 བསྐྱུས་པ་བྱང་སེམས་ཁོ་ནས་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་
 པས། གཟུགས་མེད་གྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བུས་ཏེ། འདོད་

སེམས་ལ་བརྟུན་ནས་འདས་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱིས་པ་བཞིན་སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས་
 འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་¹དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་ཐར་དང་པོ་སྐྱོམ་པ་པོ་
 གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྐྱོམས་འཇུག་ཐོབ་ན་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས་པ་བསྐྱོམ་པ་པོ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
 སྐྱོམས་འཇུག་ཐོབ་ན། དེ་ལ་བརྟུན་ནས་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞིག་ཅིང་།
 མ་ཐོབ་ན་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བཞིག་ནས་སྐྱོམ་
 མོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་སྐྱོམ་ཞེ་ན། རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ནི
 བལྟའོ། །དམིགས་པ་གང་ལ་ཞེ་ན། སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྒྱང་དུ་ཆེན་པོ་ཁ་དོག་
 བཟང་པོ་དང་ངན་པ་རྣམས་ལའོ། །ཆེ་རྒྱང་ནི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་གཟུགས་དང་། བཟང་
 ངན་ནི་མངེས་མི་མངེས་སོ། །རི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཐར་དང་པོས་ནི། རང་
 ལྟ་བུ་པོ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དང་། རྣམ་ཐར་གཉིས་པས་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་
 འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་པས་བལྟ་ལ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཆེ་རྒྱང་སོགས་དེ་དག་ལ་དེ་
 བས་ཀྱང་ཆེ་བའམ་རྒྱང་བ་སོགས་གང་དང་གང་དུ་སྐྱུལ་འདོད་པ་དེ་དང་དེར་མོས་
 པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ཆེ་བ་ནི་ཅིའི་སྤྱིར་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་
 རྣམ་ཐར་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། རིམ་བཞིན། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་
 བཞིག་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
 སྐྱུལ་པས་སྤྱི་བ་པའི་གཉེན་པོར། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་²བཞིག་མ་བཞིག་གཉིས་
 ཀྱི་དགོས་པ་ནི། སྐྱུལ་པ་བྱེད་པའི་ཆེ། སྐྱུལ་པ་པོ་སྣང་བ་དང་མི་སྣང་བར་བྱ་བའི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༠༡ན། ཞེ་ ཞོལ། ༡༡༡ན། དེ * དེ
² མ་ཕྱི། ༡༠༡ན། བཤག་ ཞོལ། ༡༡༡ན། བཤག * བཤག

ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་སྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གནས་སོ། གང་ལན་སྤྱག་པའི་རྣམ་པར་
 ཐར་པ་ལའོ། །དགོས་པ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གཟུགས་སྤྱག་པ་སྤྱལ་པ་ལ་དགའ་བ་
 དང་། མི་སྤྱག་པ་སྤྱལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གི་གཉེན་སོང་།
 ཇི་ལྟར་ན་སྐྱོར་བའི་དུས་སུ་སྤྱག་མི་སྤྱག་པའ་ཚུན་ལྟོས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྤྱག་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་
 གསུམ་གྱི་སྐྱོན་པ་བསྐྱོམ་སོ། །འདི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་མཚོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པ་རྣམས་འདི་ལ་ལན་མང་དུ་གནས་པས། མདོ་ལས་
 ལུས་གྱི་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་
 སོ། །རྣམ་ཐར་འདི་དག་ལ་སྐོ་ཞེས་པའི་ཚིག་འགྲུང་མ་དག་པའོ། །དག་དོན་ནི། ལམ་
 ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཐར་གསུམ་པོ་འདི་ཚོས་ཅན། སྤྱལ་
 པའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱིས་གཞན་དོན་དུ་སྤྱལ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་དབང་
 འབྱོར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་གཙོ་བོར་སྐྱོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་
 པོ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་
 བཞི་ཚོས་ཅན། ཐར་པ་དང་མ་ཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རང་
 སའི་རོ་ལྷུང་གི་སྐྱིབ་པ་ལས་གྲོལ་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་པའི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་
 རྣམ་ཐར་ཚོས་ཅན། ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་
 ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྐྱོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྗེས། ཞེས་དོན་

བསྐྱུ་བའོ། །

བཞི་པ་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་ཚོས་ཅན། དགུ་ཡོད་དེ། འདས་
 ལམ་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འདས་
 ལམ་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། འདྲིལ་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཐའ་དབྱུང་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་སྲ་མའི་
 ལུགས་དགོད་པ་དང་། འདྲིལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ལུགས་གང་ཡིན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་
 བྱི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། འགོག་པའི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་པ་གང་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ལ་སྲིད་
 པའི་ཅེ་མོ་ལས་གྲུན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྟོན་དུ་བཏང་བའི་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྣམས་འདྲུང་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་མིན་པ་རྣམས་
 དང་། བསྟན་པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་འགོག་པ་ལ་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 པ་ཞེས་གདགས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཞི་གནས་བྱུང་བར་ཅན་སྲིད་ཅེའི་
 སེམས་དང་། ལྷག་མཐོང་བྱུང་བར་ཅན་འདྲིལ་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས། ཉན་རང་འཕགས་པ་དག་ཚོར་འདུ་རགས་པ་སོ་མི་གསོད་པ་
 ཞི་བར་གནས་པའི་འཕགས་པའི་གནས་པ་མཚོག་ལ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཞན་དོན་དུ་ཉིང་དེ་འདྲིལ་ལ་རྩལ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་དུ།
 དགག་བྱ་སེམས་དང་སེམས་ལས་རྣམས་འདྲུང་བའི་ཚོས་བསྟན་པ་མིན་པ་ཚོགས་བྱུག་
 འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། བསྟན་པ་ཀུན་གཞི་དང་། ཉོན་ཡིད་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 བསྟན་པ་ཉོན་ཡིད་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀག་ཅིང་། དེ་ཤིག་སྐྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་པར་

བྱས་པ་ལ། འགོག་པའི་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བཞེད་ལ། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བ་
གྲགས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབྱུ་མ་ཐལ་འགྲུར་བ་དག་ནི་སྣོ་མ་པའི་མཚན་མ་མ་ལུས་
བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཡང་འགོག་
པའི་སྣོ་མས་འཇུག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉེས་པ་ནི། འདིར་འཕགས་སེང་གཉེས་རི་ལྟར་བཞེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་སྣོ་མ་པ་
བཀག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པ་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་འདོད་
བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་འདིར་འདས་ལམ་དངོས་སུ་འཆད་པར་རིགས་པ་ལ། ཉི་མེ་
སྤང་བར། འགོག་པའི་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
གྲིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདས་ལམ་སྣོ་བས་གྲིས་ཐོབ་པས་འདས་ལམ་དུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད། ཉན་རང་འཕགས་པ་སྣོ་མ་པ་བཀག་པའི་མི་
རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྣོ་མས་པར་འཇུག་པ་ཡོད་དགོས་པས་ཚོས་གྲི་བདག་མེད་རྟོགས་
པའི་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན། ཉན་རང་ལ་ཚོས་གྲི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་ཚུལ་འདི་ཁས་སྤངས་ན་འགལ་བ་འདུ་བར་
འགྲུར་རོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྣོ་མ་པ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་མེད་གྲི་ཡེ་ཤེས་གྲི་སྡེ་ཚན་གྲི་སྐབས་སུ་ཡེ་ཤེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། ཐོད་གལ་གྲི་སྡེ་ལ་
ཚོས་བཤད་པས་དེར་འགྲུར་ན། འདོད་སེམས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཞིང་། ཟག་མེད་གྲི་ཡེ་
ཤེས་གྲི་སྡེ་ཚན་དུ་བཤད་པས་དེར་ཁས་ལེན་ན། ཟད་པར་གྲི་སྡེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱང་
སྣོ་མ་པ་བཀག་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དགོས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་

ན་འཕགས་མེད་གི་དགོངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་གིས་བཤད་
 པ་དང་མ་ཐུན་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ལ་
 དབྱ་མ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དབྱ་མ་བ་ཡིན་
 པས་ཀུན་གཞི་ཁས་མི་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣམ་འབྲོར་དཔྱད་པའི་དབྱ་
 མ་བ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅམ་པ་དང་མ་ཐུན་པར་བྱུབ་པའི་མ་ཐམ་རྣམ་པར་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཉི་ཞི་སྤང་བར། སློབ་དཔོན་བཟང་སློང་གིས་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཀུན་
 གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་བཅུས་བསྐྱས་པའི་སྤྱིང་པོ་
 མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆེས་
 ལེགས་ཏེ། ཡོངས་སུ་བྱུབ་པ་ལ་དམིགས་པའོ། ཞེས་ཐེག་བསྐྱས་སུ་ཀུན་གཞིའི་
 རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གནས་བཅུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་གནས་དེ་དག་མཐུན་པ་རྣམ་
 མཐུན་གྱི་དོན་དུ་གསུངས་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་བཞེད་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་ལོ། །ཚིག་མངས་པས་འཛིགས་ཏེ་མདོར་བསྐྱས་པར་བཀོད་དོ། །ལྷ་བ་སློང་
 བའི་ལམ་ལ་ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་
 ཉིད་བཟོད་པ་བཞི་ཚོས་ཅན། སློང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་
 རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམ་པ་
 བཅུ་ཅོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་ཉིད་གྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་བྱུང་གི་རྒྱ་ཚོགས་གཉིས་
 གྱི་གཙོ་བོ་མ་ཚང་བ་མེད་པའི་བྱུང་སེམས་ཀྱི་རྫོགས་རིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་མདོར་བསྐྱབ། རྒྱལ་བར་བཤད། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་

བ་ཐམས་ཅད་མཁུའ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོབས་སོགས་སོ་དགུ་ནི་ཚོས་ཅན། ལུག་
 མོང་མིན་པའི་ལམ་གཅིག་ལུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་ལམ་དུ་མཚན་ཉིད་རི་ལྟ་བུའི་
 རྟོགས་རིགས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སྟོན་ལུ་འུ་ལུ་ལུ་བུང་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་དང་། རྟེན་ལེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།
 སྟོབས་བཅུ་ནི། ལུག་མོང་མིན་པའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཤིག་སྟོབས་
 བཅུ་དང་པོར་འཆད་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིན་པ་ལས་མོངས་སྟོད་འབྲུང་བ་གནས་དང་
 དབུལ་པོ་འབྲུང་བ་གནས་མིན་པ་སོགས་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་དང་གཏུལ་
 བུའི་བྱང་ཚུབ་གསུམ་ལ་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སམ་
 རིགས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཚོག་དང་མཚོག་མིན་པ་དང་། མཐོ་རིས་དང་ཐར་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་སྟོན་ལུ་འབྲུག་གིས་ཀུན་ཉེས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་བྲན་པ་
 དང་། འཛི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་བྲད་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་མེད་པར་
 འབྲུག་པའི་མཁུའ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཚོས་ཅན། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། མི་མ་ལུག་
 ལྷོགས་འཛོམས་པ་ལ་མ་ལུ་དང་ལྷན་པས་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ལུག་མོང་མིན་པའི་མཁུའ་
 བ་མཐར་ལུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་འཛིགས་པ་བཞི་ནི། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་
 གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༤ན་ཉན། གིས་ཀུན་ ཞོལ། ༡༡༡བ་ལན། གི་འདུན

འབྲུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཉིད་
 དུ་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་ལ་རྒྱལ་བ་པོ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་བཞི་
 ཚོས་ཅན། མི་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 དམ་བཅས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལམ་དེའི་བར་ཚད་བསྟན་པ་ལ་ཚོས་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱལ་
 བའི་བག་ཚུ་བ་མེད་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་སོ་
 སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ཚོས་ཅན། ཚོས་དང་། དོན་དང་། དེས་པའི་ཚིག་དང་། སྟོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་ཡིན་ཏེ། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་། ཚོས་ཀྱི་རང་
 དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུལ་གྱི་སྐད་སོ་སོ་དང་། ཚོས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་ལུལ་ལ་
 ཚགས་ཐོགས་མེད་པ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 བཞི་བ་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱེ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཚོ་དང་། ཐུགས་
 ལ་འབྲུག་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་
 བདེན་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བཞགས་པར་གཏུལ་བྱ་ཡལ་
 བར་འདོར་བའི་གཏང་སྟོམས་མི་མངའ་བའི་སྟོད་པ་རྣམ་པ་ཐུག་ཚོས་ཅན། སྟོད་པ་
 མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་ཀྱི་རིགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་སྟོད་པ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། གཞན་དོན་ལ་འདུན་པ་དང་། དེ་ལ་སྟོར་བའི་བཙོན་འགྲུས་དང་། དེའི་
 ཐབས་མ་བཟེད་པའི་འབྲུག་པ་དང་ཚོས་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་།
 མཁུན་པ་ཟད་མི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྟེན་པར་རྣམ་པར་ཐོལ་བ་
 ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་ཐུག་ཚོས་ཅན། རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱོད་

གྱི་རིགས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་མངའ་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྲིད། སངས་རྒྱས་གྱི་
 སྐྱེད་དང་གསུང་དང་སྤྱགས་གྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། འཕྲིན་ལས་མ་
 འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དུས་གྱི་ཀུན་སྣོང་ཡེ་ཤེས་སྡོན་དུ་འགྲོ་ཞིང། དེ་དུས་གྱི་ཀུན་
 སྣོང་ཡེ་ཤེས་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འཕྲིན་ལས་མཐར་སྤྱག་ཡིན་པའི་སྲིད། དུས་གསུམ་
 གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་ཚོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་མ་
 འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པས་མ་ཆགས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་ཚོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་
 རྣམ་པ་དག་གོ།

གཉིས་པ་རྟེན་ཡེ་ཤེས་ལ་གསུམ་ལས། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
 སངས་རྒྱས་གྱི་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་ལུགས་སུ་མ་སྐྱབ་བར་བཤད་པའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་མཐར་སྤྱག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། རི་སྟེང་བུ་མཐུན་པའི་
 ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་རི་སྟེང་བུ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རང་བྱུང་གི་
 རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྟེང་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་སྣོ་
 བས་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་སྤྱག་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་
 ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་པའི་རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན།
 སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟ་རི་སྟེང་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་བར་
 རྟོགས་པར་བྱུང་རྒྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་སོགས་

སོ། །ཅི་རྣམ་མཁའཉིན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་གྲང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་
བུ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གྲང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོམ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྐྱོམ་
དང་། མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པའི་སྐྱོམ་དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་སྐྱོམ་མོ། །དང་པོ་ནི།
གང་སྐྱོམས་པ་ན་སྐྱོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་མི་སྐྱེ་བར། རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེ་
བུ་སྐྱེ་བས་ཉེ། དཔེར་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་དབང་པོ་ལྟ་བུ་སྐྱོམས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གཉིས་པ་
ནི། གང་བསྐྱོམས་པ་ན་སྐྱོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་སྐྱེ་བ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོགས་ལམ་
དུ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུ་འོ། །གསུམ་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་
འབྱུང་བར་འབྱུང་བའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་འདི་དང་འདིའོ་
ཞེས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། གོ་འཕང་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པར་ཡིད་ཀྱིས་སྐྱོན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེའི་
ཚེད་དུ་ཚོགས་གསོག་པར་བྱེད་པའོ། །ལས་དང་པོ་བ་ཉིད་ནས་ཚུལ་བཞི་པོ་འདིས་
བསྐྱོམ་གྲར་མ་གྲུར་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་མེད་དོ། །དེ་ལས་རྣམ་མཁའཉིན་གྱི་
རྣམ་པ་འདི་དག་གྲང་། གྲང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔལ་འཕུལ་པ་མཐུན་པར་བྱེད་དུ། ཐུན་མོང་
གི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱོམ་པ་
ཡིན་ཉེ། གྲང་སེམས་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་
བར་སྐྱེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པ་ཙམ་སྐྱེ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱོབས་སོགས་སོ་དགུ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་
ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བས་མཚན་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔྱོད་པ་དང་། སྐྱོན་ལམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༥ན་ན། ཅམ ཞོལ། ༡༡༤ན་ན། ཅམ * ཅམ
༢ མ་ཕྱི། ༡༠༥བ་ན། ཚུལ ཞོལ། ༡༡༥ན་ན། ཚུལ * ཚུལ

སྒྲོམ་པར་བྱེད་ལ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་ནི་སྒྲོབས་སོགས་ཀྱང་རྗེས་མ་ཐུན་པ་
ཐོབ་པའི་སྲིར་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ།

གསུམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། བྱངས་ཀྱི་
མཐུག་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་
པའི་བྱེ་བྲག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་
བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ལོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་བྱུག་ནི་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་
སྲིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལོ། ཞེས་དགོས་པའི་དབང་གིས་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་
གཉེར་ནས་སྤོང་བའི་གཉེན་པོར་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གང་ཡང་སྒྲོམ་པར་མི་
བྱེད་དོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་“ཅམ་འི་ན་གྱི་སྲིར་བྱང་
སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡིན་
པས་ཁྲབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་
མི་སྲིད་པར་ཐལ་བས་སོ། །ཡང་ན་གཞུང་ཚན་གསུམ་པོ་འདིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
གཞི་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་མེད། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་
གཉིས་ཀ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡོད། སྤྱི་བ་གཉིས་གང་གི་འང་ཟག་བཅས་
མི་སྲིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་པར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པ་ཁོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༥བཤམ། ཅམ ཞོལ། ༡༡༥བཤམ། ཅམ

ནའོ། ཞེས་པའང། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིན་ནོ། ཞེས་བཤད་
 བ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དག་ནི་སྐབས་འདིར་རང་གི་
 རང་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །གཞུང་ཚན་གཉིས་ལ་ངག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་མེད། བྱང་སེམས་
 ཀྱི་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀ་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་བཅས་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་
 ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བས་ཁྲུབ། བྱང་སེམས་¹ གཞི་ཤེས་དང་ལམ་
 ཤེས་གང་ཡང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྐྱོམ་ཀྱི་གཙོ་བོར་
 ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལམ་སྐྱོམ་པའི་ཕྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་
 ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་
 སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
 ལ་མངའ་བསྐྱུར་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་ཅ་
 གསུམ་ཡོད་དེ། །གཉིས་པ་སྐྱོམ་པ་པོ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་
 རྒྱུར་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཁྲུང་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྐྱོམ་དགོས་ན་
 དེ་དག་ཀྱང་སྐྱོར་བ་པོ་ཁྲུང་པར་ཅན་བསྟན་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་རུས་པས་
 སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་དུ་ཡུམ་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོད་སྐྱོར་བ་པོ་འཆད་དོ། །རྩ་བ་ནི།
 སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་མགོན་བཅས་པ།

1 མ་ཕྱི། ༡༠༦ནྟན། སེམས་ ཞོལ། ༡༡༥བཤན། སེམས་

ཞེས་པས་འདི་རེ་རེ་ཞིང་གི་མཚུག་ཏུ་སྐྱུར་ནས་འགྲེལ་པས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

འགྲེལ་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཆོག་ལས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུར་རྣམ་
པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་
ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། ཁྱོད་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་
སྐྱིར་དགོ་པའི་རྩ་བ་དང་པོར་བསྐྱུན་ཅིང་ཕྱིས་གོང་ནས་དུ་”སྐྱུངས་”པ་ཐེག་ཆེན་
དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་
ཅན། དེའི་ཆོག་འདྲིན་པའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་
བྱས་པ་ཐེག་ཆེན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་དོན་མ་”བརྗེད་”པར་སེམས་དཔའི་སྣོད་ཉིད་ཡིན་པར་
སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་
སུ་འདྲི་བ་ཐེག་ཆེན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཚོས་ཅན། དེའི་དོན་སློམ་བྱུང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་ཉིད་
ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དེ། སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་
བྱིན་པ་བཏུ་སྐྱུབ་པ་དང་ལྡན་པ་ཐེག་ཆེན་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གང་གིས་སློམ་པའི་སྐྱོར་བའི་དབྱེ་བ་ལ་
གསུམ་ལས། མཚན་སྐྱོར་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོར་བ་པོ་བསྐྱེན་ནས་སྐྱོར་བ་འཆད་
དོ། །རྩ་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ། དེ་འབྲུག་བྱེད་རྒྱའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༤ན་པ། ལྷུངས་ ཞོལ། ༡༡༤ན་ལ། ལྷུངས་ * ལྷུངས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༠༤པ། བརྗེད་ ཞོལ། ༡༡༤ན་ལ། བརྗེད་ * བརྗེད་

སྐྱོར་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཞེན་སྐྱོད་འགོག་ཚུལ་གྱི་སྐྱོན་ས་སྟེ་བ་དང་། དུལ་
གྱི་སྐྱོན་ས་སྟེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་མི་གནས་སྟེ་
ཞེན་པས་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྐྱོད་འགོག་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་སྐྱོར་བ་བཀག་པའི་
སྟེ་ཞེན་པས་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྐྱོད་འགོག་པའི་སྐྱོར་བ་བརྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞིའི་ཚོས་དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་སྟེ་གཞི་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་
སྐྱོམ་པ་ཟབ་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་དེ་རྣམས་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་
སྟེ་ལམ་ཤེས་གྱི་རྣམ་པ་སྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་གཉིད་དཔག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་དང་།
རྣམ་པ་དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་པའི་སྟེ་རྣམ་མཁུན་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱོར་བ་ནི་
ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ལོ། །སྐྱོར་བ་ལྟ་བུ་འདི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་ས་བཅུ་བའི་
བར་གྱི་ས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པའི་སྟེ་རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རྣམ་
སྐྱོར་བ་བཅུ་བཞི་ནི་སའི་གནས་སྐབས་སོ་སོ་ལ་རིགས་སུ་ཚད་པའི་སྟེ་གནས་
སྐབས་གྱི་སྐྱོར་བ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྐྱོར་བ་ཐ་མ་ནི་སྐྱོར་བ་འདི་གཉིས་ཀའི་འབྲུབ་ཤེད་
ཐབས་གྱི་སྐྱོར་བ་ལོ། །ས་མཚམས་གང་ན་གང་ཡོད་པ་ནི་འབྲེལ་བ་འཆད་པ་ན་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་བ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ལྟ་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་སྐྱོར་
བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ལོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི་མིང་
དོན་བྲངས་བཞིན་ཏུ་སྦྱར་ན། བྱང་སེམས་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་
ཡི་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ལ་མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
གཟུགས་ལ་སོགས་བ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་གྱིས་བདེན་པར་

མི་གནས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོར་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བདེན་
བར་མི་སྐྱོར་བ་ཉིད་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་
པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིང་དབག་དཀའ་བའི་སྐྱོར་བ་
ཡིན་ཏེ། གཉིང་དབག་དཀའ་བ་ལམ་གྱི་ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཚོས་ཉིད་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྲུ་བ་དེ་
ལྟར་རྟོགས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ། དོན་དང་མིང་གོང་བཞིན་དུ་སྐྱར་བ་ནི།
བྱང་ལེམས་“ཚོགས་’ལམ་པ་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ཚོས་ཅན། “ཚོགས་’
ཚེན་པོ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་བར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ།
ཤེད་ཕྱིན་གྱི་ས་ལ་སྐྱབ་པ་མངོན་གྱུར་སྐྱེ་སྲིད་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་
ཡིན་ནོ། རྟེན་ཚེན་གྱི་བོད་ཚོས་ཅན། ལྱང་བསྐྱབ་པ་ཐོབ་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་
ལ་མི་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཚེན་ཅེ་མོ་ཚོས་
ཅན། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་
འདྲིན་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཚེན་བཟོད་པ་ཚོས་ཅན། དེས་པར་འབྱུང་
བའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ཏུ་ཟབ་མོ་དེའི་ཚོས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
རྟེན་ཚེན་ཚོས་མཚོག་ཚོས་ཅན། བར་ཚད་མེད་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། བདུད་བཞི་
དང་ས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཚད་ཀྱི་ཚོས་སྐྱོང་བའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ཚེན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༡ནཔན། ཚོགས་ ཞོལ། ༡༡༤ནཔན། ཚོགས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༠༡ནཔན། ཚོགས་ ཞོལ། ༡༡༤ནཔན། ཚོགས་ * ཚོགས་

མཐོང་ལམ་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་ཉེ་བའི་
 ལྷོང་བ་ཡིན་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལྷུང་དུ་མངོན་
 པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་ལྷོང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་དུ་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱབ་པར་
 བར་འབྲུག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྒྱན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་
 རོན་དང་། འཕེལ་བ་དང་། འགྲིལ་བ་མེད་པ་དང་། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་པ་ལ་སོགས་
 པ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་རྣམ་པ་
 འགོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷོང་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་དུ་བསྐྱོར་བ་དང་། རོན་དམ་
 པར་འཕེལ་བ་དང་འགྲིལ་བ་མི་མཐོང་བ་དང་། “འདོད”པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་
 པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་རྣམ་པར་བདེན་པའི་རྫོམ་
 པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་དེའི་“མཚན”མ་དང་། དེའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་བདེན་པར་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། འབྲས་
 བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱིན་པའི་ལྷོང་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བའི་ས་ནས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་གདུལ་བུའི་རྒྱན་ལ་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་
 བརྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷོང་བ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་
 ཀྱི་ཚོས་ཉིད་འི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབ་པ་ཚོས་ཅན། ས་མཚམས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༢བཅུན། འདོད ཞོལ། ༡༡༢བཅུན། འདད * འདོད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༢བཅུན། མཚན ཞོལ། ༡༡༢བཅུན། མཚན * མཚན

ལ་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། ལོ་སྐྱོར་དང་རྒྱ་བ་སོགས་སུ་ས་མཚམས་བཅད་ནས་བརྩོན་པའི་
ཐེག་ཆེན་སྐྱུ་བ་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམས་པའི་པན་ཡོན་ཡོན་ཉན་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་
སྐྱར་ནི། "ཡོན་ཉན་མཐོང་བ་སྐྱོན་དུ་བཏང་ན་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། བདུད་ཀྱི་མ་སྐྱ་
བཅོམ་ལ་སོགས་པ་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་སྐྱོར་བའི་ཡོན་ཉན་རྣམ་པ་བཅུ་
བཞི་ལོ། །འགྲེལ་བ་ལ། འབྲས་བུ་དང་རྒྱ་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱར་ནས་བཤད་པ་ནི།
གོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་མདོན་བར་དགའ་བའི་བྱང་
སེམས་ཚོས་ཅན། བདུད་ཀྱི་མ་སྐྱ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཉན་འབྲུང་སྟེ། རྒྱའི་གནས་
སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དེ་ཚོས་ཅན།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མདོན་སུམ་
དུ་མཛད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བར་གྲུར་པ་དང་། འོན་
ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་འཕྲད་ཅིང་མཐོང་ངེས་སུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། རང་
གང་དུ་སྐྱེ་བར་ཡུལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དབྱུང་ཅིང་ལྷུང་བསྟན་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་
པའི་ཡོན་ཉན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། ཡུམ་དོན་སྐྱེ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་། བདུད་
ལས་ཀྱིས་མི་སྐྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགོ་བའི་ཅ་བ་ཉན་རང་དང་སྐྱན་མོང་མིན་པ་སྐྱེ་བ་
དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་བ་བ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུ་བ་བ་དང་། ཆེ་རབས་
གཞན་དུ་འང་ཤེར་ཕྱིན་ཚང་བར་ངེས་པར་འཐོབ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཉན་དེ་དག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༡བཟན། ཡན ཞོལ། ༡༡༡བཟན། ཡོན * ཡོན

འགྲུང་སྟེ།

རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱལ་གྱིས་དགོངས་པ་དང། ཡེ་ཤེས་གྱིས་མཁྱེན་ཅིང་ཤིང་གི་
 སྐྱུན་གྱིས་གཞིགས་པ་དང། བྱང་ཆེན་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང། བན་ཡོན་ཆེན་སོ་དང་
 ཤེས་ཕྱིན་སྟོན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང། གཉེན་པོའི་ཚོས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་དང། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པས་མྱོགས་མཛད་པ་དང། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཚོལ་བའི་
 དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་སོགས་བསྐྱེད་པ་དང། དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་སངས་རྒྱལ་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་“འདོད་”པ་དང།
 “ད་”ལྟ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང། ད་ལྟ་ཤེས་པ་ཚང་བར་རྟེན་པ་ཅེས་བྱ་
 བ་དེ་དག་ཐོབ་པས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱོར་བ་སྐྱོམ་པའི་ཆེ་དོར་བྱའི་གོལ་ས་སྐྱོན་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱུར་
 བེ། དེའི་འོག་རྒྱ་སོགས་སོ། །ཙ་བ་ནི། སྐྱོན་ནི་ཞེས་སོགས་ཉེ་འདི་དག་ལས་དང་པོ་
 བའི་ས་ནས་ཤེས་ཆེ་བ་དང། སྐྱོར་ལམ་བཞིན་ཆ་སྤྲ་བ་དང། མ་དག་ས་བདུན་ན་
 ཤིན་རྒྱ་ཆ་སྤྲ་བར་ཡོད་ལ། མངོ་ལས་འདི་ཐམས་ཅད་བདུན་ལས་སུ་གསུངས་པ་ནི།
 ཁ་ཅིག་བདུན་ལས་དངོས་དང། ཁ་ཅིག་བདུན་ལས་དང་འབྲ་བ་དང། ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་
 སྐྱོད་ན་བདུན་གྱིས་སྐྱེས་ཆེད་པར་འགྱུར་བས་བདུན་ལས་སུ་“བཞག་”
 ལོ། །འབྲེལ་བ་ལ། སྐྱོར་བའི་འགའ་རྒྱུན་རང་ལ་གནས་པ་ཉི་ཤུ། རང་གཞན་གང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། འདོད་ ཞོལ། ༡༡༥བ། འདོད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༥ནམན། ད་ ཞོལ། ༡༡༥བ། དེ
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༠༥བ། བཞག་ ཞོལ། ༡༡༥བ། བཞ

རུང་ལ་གནས་པ་མ་ཐུན་སྐྱེན་"མ་ཚང་^༡་བ་ཉེར་གསུམ། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
 སྐྱེན་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་སློབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། ཚེགས་ཚེན་པོས་
 འཕྲོག་པ་དང་། སློབས་པ་ཉ་ཅང་ལྷུང་བའོ། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི།
 ལུས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་གྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མིན་པས་
 བསྐྱེད་པ་ཁ་དོན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐེག་ཚེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱ་བདུན་ནི།
 ཐེག་ཚེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ལས་བྱིར་བྱོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། །ཤེར་བྱིན་
 བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡུམ་གྱུ་ལོ་མ་པའི་རོ་མུང་བ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཚོག་གྲུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་རྟག་
 ཏུ་ཚེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁུན་ལས་ཉམས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །དམན་
 པའི་སྡེ་སྡོད་ལ་རྣམ་མཁུན་"ཚོལ་^༢་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་།
 དེ་ལྟར་ཚོལ་བ་གོང་ན་མེད་པ་ཚོས་སྐྱེ་ལས་ཉམས་པའོ། །ཐེག་ཚེན་ལས་གཡེང་
 པའི་རྒྱ་ནི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སློབས་པ་འབྲུང་བ་དང་། ཡུམ་
 ཡི་གེར་འདྲི་བ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་
 པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཙམ་ལ་
 ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་དང་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
 རྟོད་པ་དང་། བཀུར་སྟེ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་"པ་^༣་རོ་མུང་བ་དང་། ལམ་མིན་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༥བཟན། མཚང་ ཞོལ། ༡༡༥བཟན། མ་ཚང * མ་ཚང
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༥བཟན། ཚོལ་ ཞོལ། ༡༡༥བཟན། ཚོལ་ * ཚོལ་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༠༥བཟན། ཞོལ། ༡༡༤ནཟན། * པའི

བདུད་རྒྱུས་བསྟན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་
བཤོ།

གཉིས་ལ་སྐྱོན་སྐྱོབ་དཔོན་ལ་¹བརྟེན་པ། རང་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ། གཉིས་ཀ་ལ་
བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་བཞིན་དུ་²ཉན་པ་པོ་སྤྲ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་སྤྲི་མ་
དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་གང་ཡང་རུང་བ་
ཞེས་པ་ནི། བསྐྱོག་པ་ཡང་ཉེས་པར་འགྱུར་བར་སྟོན་པའོ། ཞེས་ཟེར་བ་བབ་ཅེས་སྟེ།
སྐྱོབ་དཔོན་འདུན་པ་ཆེ་ཞིང་སྐྱོབ་མ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བ་སོགས་སྐྱོན་ཡོན་ན། སྐྱོར་
བའི་སྐྱོན་མེད་ན། རྣམ་ཐམས་ཅད་དུ་དཔོན་སྐྱོབ་སྐྱོ་མཉམ་དགོས་པས་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་སྐྱོབ་མ་སངས་རྒྱུས་ཡིན་པས་ཁྱབ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གང་ཡང་རུང་
བ་ཞེས་པ་ནི། ཉན་པ་པོ་སྤྲི་མ་དང་མ་འབྲེལ་ཞིང་། འཆད་པ་པོ་སྤྲ་དང་མ་འབྲེལ་བར་
སྟོན་པ་སྟེ། འོག་མ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་པ་པོ་འདུན་པ་དང་
འཆད་པ་པོ་སྟོམས་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་རྒྱུས་³ཚོགས་པའི་ཚོས་ལས་ཉམས་པ་དང་།
ཞེས་སོགས་སྤྲ་བཤུ་བར་བྱ་སྟེ་གོ་སྤོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་རན་སོང་གི་འགོ་བ་ལས་ཡིད་ཕྱིར་སྤོགས་པ་དང་།
རང་དོན་དུ་བདེ་འགོར་འགོར་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། འཆད་པ་
པོ་དང་ཉན་པོ་དག་ཅེས་སོགས་ཉེ་གོ་སྤོའོ། །གསུམ་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་
རྒྱུན་ནི། ཚོས་དང་གང་ཟག་ལ་བདུད་རྒྱུས་འབྲེད་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། མི་སྤྲུག་པ་སྐོམ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༠༩ན། ཞོལ། ༡༡༩ན། བསྟན།
² མ་ཕྱི། ༡༠༥ན། ཏན། ཞོལ། ༡༡༩ན། ཉན * ཉན
³ མ་ཕྱི། ༡༠༩ན། ཚོགས། ཞོལ། ༡༡༩ན། ཚོགས * ཚོགས

བ་ལ་སོགས་གནས་ལུགས་སྐྱོམ་པར་སྟོན་པ་བཙུག་མ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་དང་། ལུལ་
རི་ལྟ་བུ་བ་བཞེན་མིན་པ་བདུན་སངས་རྒྱས་སུ་སྐྱུལ་བ་སོགས་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་
ཅེས་བྲུ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ། རོན་བསྐྱུ་བ་ལོ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་བཞི་བཅུ་ཅུ་གྲུག་ཡིན་
ལོ། །དག་དོན་ལོ། འདིར་བསྟན་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ཚོས་ཅན། བཞི་བཅུ་ཅུ་གྲུག་ཡོད་དེ།
རང་ལ་གནས་པའི་འགལ་རྒྱུན་ཉི་ཤུ ། མ་སྟན་རྒྱུན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ། འགལ་
རྒྱུན་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རྒྱག་པ་སྐྱོར་བའི་རང་བཞེན་མཚོན་བྱེད་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ལ། སྤྱིའི་དོན་
དང་། ཚིག་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་ཅིང་དེ་དགག་པ་དང་།
རང་གི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་དག་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། སྐྱོར་
བའི་མཚན་ཉིད། མཚོན་བྲ། མཚོན་ཚུལ། མཚོན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཤེས་
ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་ལས། ཤེས་མཚན་ནི། སྐབས་འདིར་མདོ་བསྟན་བཙུག་པོས་ལས་
ཤེས་པ་བཅུ་རྒྱག་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་
མཚན་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དག་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་ལ་བཅུ་རྒྱག་པ་
གསུམ་སྐྱོར་བ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་བཅུ་
རྒྱག་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་སྐྱེད་པ་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པ་
པའོ། །དགོས་པ་ནི་རྣམས་ལ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྲུ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་ལ་
གཞོད་བྱེད་ནི། ཤེས་པ་འདི་དག་སྐྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དངོས་མིན་ཏེ། དེ་བསྐྱེད་པ་

དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཤེར་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གཡེངས་པ་མཁྱེན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པས་ཤེས་པར་བཤད་པས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བཙུ་བྱུག་ཐམས་ཅད་ཕྱི་
 བཞི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་བསྟོན་པ་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །འདྲ་མཚན་ནི།
 བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་འདྲ་པར་བཙུ་བྱུག་ཡིན་ལ།
 བྱེད་“མཚན་ཉི་ལྔ། སྐྱོར་བ་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྟོགས་པ་ལ་གཞན་འགོད་
 པའི་རྣམས་པའོ། །མཚན་བྱ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་སྐྱོར་བས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་
 པ་ཡིན་ལ། རྣམས་པ་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་མཚན་གཞི་དོ་བོ་ཉིད་བཙུ་བྱུག་གོ། མཚན་
 ཚུལ་ནི། ཤེས་མཚན་གྱིས་ཐེག་“ཚེན་ཉི་ལྔ། སྐྱོར་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་
 དུ་མི་ལྡན་ནས་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་པར་བྱེད་ལ། འདྲ་མཚན་གྱི་རྣམས་པ་དེ་
 གཞན་ལ་བཀག་ནས་ཐེག་ཚེན་སྐྱོར་བ་ཁོ་བོ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན། ཞེས་
 གཞན་ལྡན་ནས་གཙོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་ཞིང་། བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་
 ལས་སུན་ཚོགས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །མཚན་པའི་དགོས་པ་ནི། བྱང་
 སེམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་ཤེས་མཚན་
 གྱིས་དེ་ལྟར་མཚན་བཞིན་གྱིས་ཐེག་ཚེན་སྐྱོར་བ་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་
 དུ་ཤེས་ནས་འདྲུག་པར་འགྱུར་ལ། འདྲ་མཚན་གྱིས་རྣམས་པ་དེ་གཞན་ལ་ཡོད་པས་
 ཐེག་དམན་ལ་འདྲུག་པ་སོགས་ལམ་གྱི་གོལ་ས་སྤོང་། བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠༧༥༥ན། ཚན ཞོལ། ༡༧༠ན། མཚན * མཚན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠༧༥༦ན། ཚན ཞོལ། ༡༧༠ན། ཚེན * ཚེན

དོན་དུ་གཉེར་བའང་གཞན་དོན་གྱི་ལཱ་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་“མཚན་གྱིས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མཚོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱང་སེམས་རང་གི་
མངོན་སའ་འདོད་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
བ་ཁོ་ན་ལ་ཤེས་ནས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲུས་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་
ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་མིན་པར་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་གྱི་
མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞུང་གི་ཚིག་ལ་མི་ཞུགས་ཀྱང་སྐབས་
སུ་བབ་པའི་དོན་ཉམས་སོ། །

“ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བ་མཚན་གཞི། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་ལྡན་དུ་མཚོན་
པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྲེན་གསུམ་གྱི་རྫོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ལྡན་པ་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། ལུས་པ་
མཚན་གཞི་དངོས་པོར་མཚོན་པ་ལ། དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཚོ།
དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དེ་ལུས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར་
བའི་རྒྱས་པ་ལ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ལ་ཤེས་
བྱེད་ཚུང་བྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་བརྟན་བར་དགའོ། །ཡང་སྤྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་
པ་ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟག་གསུམ་པོ་དག་ནི།
སངས་རྒྱས་པའི་རྫོགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
ལ། འདི་དག་གིས་མཚོན་པའི་ཚུལ་ནི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྲེན་པས་རྒྱ་ཐེག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན་༡ན། ཚན ཞོལ། ༡༩༠ན་༥ན། མཚན * མཚན
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༠ན་༩ན། ཐེག ཞོལ། ༡༩༠བ་༡ན། ཐེག

ཆེན་གྱི་སྐྱོར་བ་¹་མཚོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རི་ལྷོ་ལྷོ་སྐྱོར་བ་ཉི་ཤུ་མཚན་གཞི།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུ་མཚོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བྱུང་དང་ལྡན་པ་
 མཚན་ཉིད་དོ། །མཁེན་གསུམ་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁེན་
 པའི་²་རྒྱུ་མཚོན། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་མཚན་ཉིད་དེ་བྱ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་
 གྱིས་བྱུང་མཚོན་པ་བཞིན་ལོ། །ཞེས་ཟེང་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷོ་ལྷོ་མཚན་
 སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་མཚོན་བྱུང་སོང་གི།
 ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་མཚོན་བྱུང་མ་སོང་བས་འདི་དག་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བའི་མིན་པར་
 ཐལ་བའི་སྐྱོན་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཁེན་པའི་རྒྱ་
 དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་མིན་པས་འབྲས་བུ་
 རྒྱ་མཚོན་དུ་སྐྱས་པ་དང་། མཚོན་སྐྱོར་དེ་ལྷོ་སྐྱོར་པ་ཁས་སྐྱེད་པ་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། "ཤེས་³་བ་འདི་དག་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཁེན་པ་"⁴་ཡིན་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་
 གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་
 "བསྐྱས་⁵་བ་དང་གཡེངས་པ་མཁེན་ཞེས་སོགས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མདོ་
 ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་སྤྲུག་གསུམ་སྐྱས་ཟེན་ལ་དངོས་
 སུ་བསྐྱར་ནས་དེའི་ཤུགས་ལ་རྒྱ་བྱུང་སེམས་གྱི་མཁེན་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་
 སྤྲུག་གསུམ་སྐྱས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཅིང་། བསྐྱར་བཅོས་སུ་མདོའི་སྐྱས་

1 མ་ཕྱི། 110བ13། མཚོན་ ཞོལ། 110བ14། མཚོན་ * མཚོན་
 2 མ་ཕྱི། 110བ13། རྒྱུ་ ཞོལ། 110བ14། རྒྱུ་ * རྒྱུ་
 3 མ་ཕྱི། 110བ13། ཤེས་ ཞོལ། 110བ14། ཤེས་
 4 མ་ཕྱི། 110བ13། ཡིན་ ཞོལ། 110བ14། ཡིན་
 5 མ་ཕྱི། 110བ13། ཞོལ། 110བ14། བསྐྱས་ * བསྐྱས་

དོན་མངོན་ཏེ་གས་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐེན་
བར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྟུ་བྱུག་པ་ཟུག་གསུམ་བསྟན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཐེན་པ་མཚན་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་"མིན་མ"ཟུ། ༡༡༠བཤ། མན ཞོལ།
༡༧༡ནལ། མིན * མན་ལོ། །དོན་བསྟན་བཙུམ་སུ་ཡང་ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་
ཉིད་ཏེ་གས་ཏེ། ཞེས་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། ཐུབ་པ་ཅེས་པ་འབྱུང་ཡང་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བསྟན་པ་
ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཐུབ་པའི་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དོ། །

གཉེས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚོན་བྱ། མཚན་གཞི།
མཚོན་ཚུལ། མཚོན་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ཁྱད་པར། བྱེད་པ་རྣམས་
ཏེ། ཤེས་པ་ལ་ཡང་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཐེན་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ་
ལོ། །དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐེན་པ་གང་། གཞི་གང་ཟུག་གི་བདག་མེད་པར་ཐབས་
ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་
ཀྱི་མཐེན་པ་གང་ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྐོ་ནས་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་
བཞིན་ཏུ་ཏེ་གས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
མཚོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སའི་ཤེས་རྣམ་དག་མཚན་
ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་ཏེ་གས་ནས་དེ་དག་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པར་
སྐོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐེན་པ་ནི། རྣམ་མཐེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ཡིན་ལོ། །ཁྱད་
མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐེན་པས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏེ་གས་པའི་ཚུལ་ཏེ། རྩ་
མ་གསུམ་དང་འདི་ཉིད་ལ་བརྟུ་བྱུག་བརྟུ་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་

ལ་བསྟོན་ནས་ཡིན་ལོ། །བྱེད་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོར་བས་ད་ལྟ་རང་རྗེས་སུ་
མ་ཐུན་པའི་མཁའ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་འགོད་པའི་བྱེད་བ་སྟེ་
བཅུ་གཅིག་དུ་སྟེ་བ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་བསྟོན་པ་ཡིན་ལོ། །མཚན་བྱ་ནི་
ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་གྱི་
སྐྱོར་བ་གསུམ་ཡིན་ལ། མཚན་གཞི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དུག་སྟེ།

དེ་ཡང་མཚན་པའི་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་རྟག་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དང་བོ་བཞི་བོ་དེ་མཚན་གཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟེན་
པའི་སྐོ་ནས་གཞི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དུག་གི་ངོ་
བོར་གྱུར་ཅིང་། གདུལ་བྱ་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་
ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤང་འདས་འདུག་པར་དཀའ་བ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་བར་བ་ལྟ་པོ་
དེ་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་མཚོན། རྣམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཤེས་པ་
སོགས་ལམ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་།
ཕན་བདེ་སྐྱོབ་པ་སོགས་གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་བ་བདུན་དང་ལྡན་
པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་མ་བདུན་པོ་དེ་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁའ་གྱི་སྐྱོར་
བ་ཡིན་པར་མཚོན། སངས་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་སོགས་འབྲས་
བུའི་ཤེས་རྣམ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་
ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་མཛད་པའི་བྱེད་བ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། ཅེས་བ་
སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་མཚན་རིམ་བུ་གསུམ་གྱིས་མཁའ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པོ་

དེ་ཉིད་རིམ་བཞིན་རང་བཞིན་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
 སྐྱེར་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་རི་བཞིན་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་
 ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བཤད་པར་འགྲུང་རོ། །ད་མཚན་གྱིས་མཚོན་པའི་
 ཚུལ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱོར་བ་མཚན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་
 ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན། བསམ་མི་ཁྲབ་སོགས་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་
 རྟོགས་པས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པ། འོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་
 དག་མཚན་གཞི་ཡིན་གྱི། མཚོན་བྱ་མིན་ན། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གཞིར་བྱས་ནས་
 སྐྱོར་བ་གསུམ་དུ་མཚོན་པར་བྱ་བ་མིན་པས་ན། རོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་།
 ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཅིང་། འདི་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་དག་
 མཚོན་པའི་བྱ་བ་འདུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་འདི་དག་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་དེ་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་ལ་འདུག་པར་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་བཤད་
 པ་“ཆེས་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་འགྲུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁུན་གྱི་
 སྐྱོར་བ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་ཁྲད་མཚན་གྱི་སྐྱབས་སུ་དངོས་སུ་བསྐྱེན་
 ཅིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེན་པ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་
 པ་དུ་མ་དག་གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། རྱང་སེམས་ཀྱི་
 རྐྱུད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་“ནི་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བས་འདིར་དངོས་སུ་

༡ མ་ཕྱི་༡༡༡བཟན། ཆེས་ ཞོལ། ༡༧༩ནཟ། ཆས
 ༢ མ་ཕྱི་༡༡༡བཟན། བྱི ཞོལ། ༡༧༩བཟན། དེ

མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་པ་མི་འབྲང་དེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བའི་བྱེད་པ་
 དངོས་སུ་བསྟན་པ་མི་འབྲང་བར་ཐལ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡང་
 ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པའི་
 ཁྲིངས་སུ་འདུ་བས་སོ། །དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མཁའ་གསུམ་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
 ཐམས་ཅད་ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་འཕགས་པ་“ཙམ་”ཏུ་འབྲེལ་བྱས་
 བར་དུ་འཕགས་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ནི་ཁོ་
 རང་གི་རོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཚན་ཉན་རང་“གི”སྐྱོར་བ་ལས་ཁྲུང་
 བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། སྐྱོར་བ་གཞན་གཉིས་ནི་རང་གི་རོ་བོ་འང་ཚོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཉན་རང་གི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྲུང་བར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁྲུང་བར་འཕགས་ཚུལ་སྲ་མ་ནི། སྐབས་གསུམ་པར།
 བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་དེ་མཉམ་ཉིད་བཞིའི་སྐོན་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་བསྟན་ཟེན་པས་འདིར་
 བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འང་ཁྲུང་མཚན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་མཐོང་ལམ་ཁོ་ན་ལ་
 དངོས་སུ་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་ནི་མཚོན་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། མཐོང་ལམ་སྐྱར་
 ཅིག་བརྟུ་བྱ་ཁོ་ན་ཁྲུང་མཚན་དུ་སྟོན་བཞེད་པ་མིན་ལ། རྟེན་གྱི་བྱེད་གང་དག་གཞི་
 ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེས་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡ན། ཙམ་ ཞོལ། ༡༤༡བ། ཙམ་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡ན། ག ཞོལ། ༡༤༡བ། གི * གི

ཤེས་མཚན་^༡་རྗོགས་^༢་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་མཁམ་བ་དང་། དེས་
 གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་^༣་མཚན་^༤་ཚུལ་འབྲས་བུ་རྒྱ་མཚན་དུ་སྐྱ་བའི་ནང་འགལ་བའི་
 ལུང་སོ་ཆེན་སོ་ཡིན་ལ། གང་དག་གཞི་ཤེས་མཚན་ཡང་ཉན་རང་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 རྗོགས་པའི་བྱུང་བར་དུ་སྐྱ་བའི་གཞུང་དུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་བ་དེ་
 དག་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྗོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་^༥་
 བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་རྗོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བསྟན་བ་
 དང་འགལ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་ཤེས་མཚན་གྱིས་སྐྱོར་བ་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་
 ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་མཚན་བ་དང་། བྱུང་མཚན་གྱིས་གཞན་ལྡན་རྣམ་
 དཔྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མཚན་བ་མི་འབྲང་བར་སྐྱུས་ནས། སྐར་ཡང་ཤེས་^༦་མཚན་གྱིས་
 ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་བ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མཚན་བར་བྱེད་ལ། བྱུང་མཚན་གྱིས་
 གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཀྱིས་མཚན་བར་བྱེད་པས་བྱུང་མཚན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་
 བྱུང་མཚན་མ་བསྟན་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་དངོས་སུ་འགལ་བ་ངོ་མི་ཤེས་བར་
 ཟད་དོ། །

ལྷ་བ་མཚན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱོར་བའི་རང་བཞིན་ངི་ལྟ་བར་མ་ཤེས་ན་སྟོམ་
 མི་རུས་པས་དེའི་ཕྱིར་སྐྱོར་བ་བསྟོམ་པའི་སྟོན་དུ་རང་བཞིན་བདེ་སྐྱབས་ཀྱི་ཤེས་པའི་
 ཆེད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱུལ། སོ་སོའི་དོན་

༡ མ་ཕྱི་༡༡ནན༤ན། རྗོགས་ ཞོལ། ༡༤༡ན༡ན། རྗོགས
 ༢ མ་ཕྱི་༡༡ནན༤ན། མཚན་ ཞོལ། ༡༤༡ན༡ན། མཚན * མཚན
 ༣ མ་ཕྱི་༡༡ནན༤ན། དེ་ ཞོལ། ༡༤༡ན༡ན། ད
 ༤ མ་ཕྱི་༡༡ནན༤ན། མཚན་ ཞོལ། ༡༤༡ན༡ན། མཚན

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱུས་ལ་ཞུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བཤད་སྐོར་དོར་བས་སྐྱོར་བ་
 བ་རྣམས་བསྐོར་བར་བྱ་བ་ནི་ཞེས་སོགས་སོ། །གཉིས་ལ་པ་མདོར་བསྟན། ལྷན་སྐྱོར་
 བར་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅུ་བ་ནི། བྱེད་པ་གང་གིས་སྐྱོར་བའི་རང་
 བཞིན་མཚོན་བར་བྱེད་པ་དེ་སྐྱོར་བའི་མཚོན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་
 བ་གསུམ་ཏེ། ཤེས་པ་དང་། ལྷན་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚོན་ཉིད་དོ། །དོ་བོ་ཉིད་བརྟུ་
 རྟུག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱོར་བར་མཚོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡང་མཚོན་
 ཉིད་“ཅེས་”པའི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་མ་ནི། མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱད་དོད། ལྷན་
 ཞེས་པ་དེ་བྱེད་པ་ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལས་
 ལ་འཇུག་པར་བསྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་འོ། །

གཉིས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བྱེད་པར་བསྐྱབས་པའི་མཚོན་ཉིད་དང་། ལས་སྐྱ་
 བསྐྱབས་པའི་མཚོན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བྱེད་པར་
 བསྐྱབས་པ་འདིས་སྐྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་བར་བྱེད་པས་ན་མཚོན་ཉིད་ཅེས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་ཤེས་པ་དང་། ལྷན་པར་དང་། བྱེད་པ་རྣམས་སྐྱོར་བའི་མཚོན་ཉིད་
 ཡིན་ཅིང་ལས་སྐྱ་བསྐྱབས་པ་དེ་རྣམས་“ཐེག་”ཆེན་སྐྱོར་བར་མཚོན་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚོན་ཉིད་དེ་ལྷན་ན་མཚོན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །ཅུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། དག་དོན་ནི། ཤེས་ལྷན་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཚོས་ཅན།
 ལྷན་ལ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་
 པའི་སྤྱིར། དོ་བོ་ཉིད་བརྟུ་རྟུག་ཚོས་ཅན། ལྷན་ལ་མཚོན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཤད། ཅེས ཞོལ། ༡༧༡བཤད། ཅེས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཤད། ཐག ཞོལ། ༡༧༡བཤད། ཐག * ཐག

མཚན་ཡོད་དེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་ལས་སུ་བསྐྱབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཁྲིད་ལ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ་ཤེས་པ། བྱད་པ། བྱེད་པ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་
ལ་གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཤེས་མཚན་གསུམ། དང་པོ་ལ་མཚམས་
སྐྱར་ནི། མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། རྒྱུ་བ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྐྱུས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་འབྲུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སློབ་པ་དང་། སེམས་ནང་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་།
སེམས་བྱིར་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། སེམས་ནམ་མཁའ་ལྟར་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་
དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྩ་བའི་སོགས་པ་
"ཅེས་" བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱུས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ཚོས་དབྱིངས་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་བདེན་མེད་ཡོན་ཏུན་
གྱི་རྟེན་དུ་མཉམ་པས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་
མེད་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་དབང་པོ་ལ་"བསྐྱེད་" དུ་མེད་པ་དང་།
སེམས་སྐྱུན་ལྡན་ལྟར་མེད་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་དང་ལ་སོགས་པ་འདུ་བ་དང་།
བཀྲམ་པ་དང་། བརྩམ་པ་རྣམས་འཇུག་གཞི་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པར་ཤེས་
པ་དང་ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་ལྟ་བ་བཞིའི་མཐའ་ཟད་པ་ནི་བྱི་རོལ་པའི་དྲང་སྲོང་འགའ་
ཞིག་གིས་ལྟ་བ་དུག་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཐམས་ཅད་བརྩུ་བཞིར་བསྐྱུས་ནས་བཅོམ་

༡ མ་གྲི། ༡༡༡ན༤ན། ཅེས ཞོལ། ༡༧༤ན༡ན། ཅས
༢ མ་གྲི། ༡༡༡ན༤ན། ཞོལ། ༡༧༤ན༡ན། བསྟེན * བསྟེན

ལྷན་འདས་ལ་ཞུས་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱད་གཞི་མེད་པའི་ཁྱད་ཚོས་ལས་
 བརྒྱུས་ཏེ། འདི་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དགོངས་ཤིང། ཁྱད་གཞི་བདག་བཀག་ན་དོན་དུ་
 མི་འབྱུང་བར་དགོངས་ནས་དེའི་ཚེ་གང་དུ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་པས་ན། ལུང་དུ་མ་
 བསྟན་པའི་ལྷ་བ་བརྒྱ་བཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་མཐའ་དང་།
 ཕྱི་མའི་མཐའ་དང་། ལུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་བཞི་དང་། ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་
 གཉིས་རྣམས་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་ནི་དེམ་པ་བཞི་ན། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དང་། སྟོལ་བའི་
 བདག་གི་གནས་སྐབས་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་ལུས་སྟོག་གི་གནས་སྐབས་ལ་
 རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་། བདག་དང་འཛིག་རྟེན་ཉག་པ་དང་། མི་ཉག་པ་དང་།
 གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ལུང་གསུམ་དུ་བདེན་པར་བལྟ་བ་ནི།
 སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དོ། །བདག་དང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་མི་
 ལྷན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་པ་བདེན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི།
 ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པ་ཡན་ཆད་འབྱུང་
 བ་དང་། མི་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་
 ལུང་འདས་པ་བརྟེན་པ་བཞི་དོ། །ལུས་སྟོག་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་དང་། ཐ་དད་དུ་བདེན་
 པར་བལྟ་བ་ནི་ལུས་སྟོག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བདག་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་
 དང་། འཛིག་རྟེན་ནི་དེའི་གདགས་གཞི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ལུས་ནི་དབང་པོ་དང་བཅས་
 པའི་སྐྱེས་བུའི་ལུས་ཡིན་ལ། སྟོག་ནི་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་བདག་
 དང་འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་རྒྱ་དང་རྒྱ་མེད་གང་ལས་ཀྱང་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་གྱི།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཞུན། ཡན ཞོལ། ༡༡༤བཞུན། ཐན

གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་བཟོ་བའི་རྟག་པར་བཟོ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པར་བཟོ་བའི་^༡“མི”རྟག་པར་བཟོ་བའི་དོན་ཡིན་
 ཅིང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་ཡོད་པ་དང་། གནས་སྐབས་གསར་དུ་
 སྐྱེས་པར་བཟོ་བའི་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཟོ་བའི་ཅིང་། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཟོ་བའི་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟོ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་
 འཛིག་ཉེན་དེ་དག་གི་འཕོས་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱན་ཆད་པར་འདོད་པ་ནི། མཐའ་དང་ལྡན་
 པར་བཟོ་བ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདག་དང་འཛིག་ཉེན་དེ་དག་ལ་འགྲུང་བར་ཆེ་སྲི་མར་
 འཇུག་པར་འདོད་པ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་བཟོ་བ་དང་། དེ་དག་རང་བཞིན་འཇུག་
 ཅིང་གནས་སྐབས་མི་འཇུག་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀར་བཟོ་བ་དང་། དེ་གཉིས་གང་
 དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མིན་པར་བཟོ་བའོ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་སྤངས་པ་སྤང་བོ་ལྷག་མེད་དུ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་སྲོལ་བའི་བདག་ཡོད་
 པར་བཟོ་བ་དང་། སྲར་བདག་ཡོད་པ་ལ་སྲུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་
 བཟོ་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་ཅིང་གནས་སྐབས་རྒྱན་ཆད་པར་བཟོ་བ་དང་། དེ་
 གཉིས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་ལྟོ་བ་རྣམས་ནི་སྲུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་
 བཞིའོ། །འདི་དག་ལས་བདག་དང་འཛིག་ཉེན་རྟག་པ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་
 དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤངས་པ་འགྲུང་བར་བཟོ་བ་རྣམས་ནི་གངས་ཅན་
 སོགས་རྟག་པར་ལྟོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟོ་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པས་
 འཇུག་པའི་སྲིར་གཡོ་བའི་ལྟོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །མི་རྟག་པ་དང་མཐའ་དང་ལྡན་པ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཤན། མ ཞོལ། ༡༧༧བཤན། མི * མི

དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་བ་གྲོངས་ནས་མི་འབྲུང་བར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི། རྒྱུང་བའ་སོགས་
 ཚད་བར་བལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཡུལ་དགག་སའི་རྣམ་པས་འཇུག་
 སའི་ཕྱིར་འདྲུ་བའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྲལོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཞི་ཚན་དང་པོ་
 ལ། དང་པོ་གངས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་གཡོ་བ། གཉིས་པ་རྒྱུང་བའ་གྱི་ལྟ་བ་འདྲུ་བ་ཞེས་
 གསུངས་ནས། ལྷག་མ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱར་བར་བྱའི་ཞེས་གསུངས་པས། བཞི་
 ཚན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ཞེས་གོ་རིམ་བསྐྱར་དགོས་པར་
 ལྟ་ལ། ཁ་ཅིག་གོ་རིམ་བསྐྱར་མི་དགོས་ཏེ། ཆེ་ཕྱི་མའི་ཐོག་མ་དེ་“ཆེ”འདིའི་མཇུག་
 གམ་མཐའ་ཡིན་པས་མཐའ་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་གངས་”ཅན་ལ་རྒྱུང་དོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །མཐའ་ལྡན་གངས་”ཅན་ལ་སྐྱོར་བ་མི་འཐད་དེ། དབྱུ་མ་ཅ་བ་ལས། གམ་ཏེ་
 འདིག་རྟེན་མཐའ་ཡོད་ན། །འདིག་རྟེན་པ་རོལ་རི་ལྟར་འབྲུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཐའ་ལྡན་གྱི་དོན་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་ཚད་པ་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པའི་དོན། ཆེ་
 འདིའི་བདག་དང་འདིག་རྟེན་དེ་གཉིས་ཀ་ཕྱི་མར་འཇུག་པ་ལ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་
 ལ་འདིག་རྟེན་པ་རོལ་མི་རྒྱུང་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་པར་མཚད་པས་སོ། །དེས་ན་འགྲེལ་
 ཆེན་གྱི་དེ་ནི་རིགས་པར་སྐྱར་བར་བྲལོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གསུམ་པ་རྣམས་ནི་
 གཅེར་བུ་བའི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། ཆ་གཅིག་འགོག་པ་དང་ཆ་གཅིག་བསྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་
 ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པས་བཀའ་བ་ཅེས་བྲལོ། །

བཞི་པ་རྣམས་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བྱུ་བའི་ལྟ་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༤ནལ། ཆེ ཞོལ། ༡༤༤ནལ། ཆེ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༤ནལ། ཆེན ཞོལ། ༡༤༤ནལ། ཆེན * ཅན
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༡༤ནལ། ཆེན ཞོལ། ༡༤༤ནལ། ཆེན * ཅན

ཡིན་ཅིང་། དགག་སྐྱབ་གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྣམ་པས་ཞུགས་པའི་སྲིང་བཅུམ་པ་
 ཞེས་བྲམོ། །ལུས་སློག་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཐ་དང་ཏུ་བལྟ་བ་བྲངས་
 "ཅན་གྱི་ལྟ་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་བཤད་ཅིང་། ལྟ་མ་གཡོ་བ་དང་། ལྱི་མ་འདུ་
 བའི་ལྟ་བའོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་
 བར་ཤེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་"གཞན་ལ་
 བལྟ་ཅིང་མིང་གི་བརྟན་བརྟགས་པ་ཤེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་རྗེ་རྒྱལ་བཤད་
 བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་སོ་འདི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེན་པ་སོགས་རོ་བོ་
 ཉིད་དང་བོ་བཞི་བོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་རྣམས་སུ་རྗེ་ལྟ་
 བཞིན་མཚོན་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྐྱར་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་སྣོང་ཉིད་
 སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རང་གི་རོ་བོས་སྣོང་བ་ཉིད་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པ་
 དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྣོན་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་
 མེད་པ་དང་། རྩ་བའི་སོགས་པ་ཅེས་བྱ་བའི་སྐྱས་བསྐྱུས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། སྤང་བུའི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། རང་
 བཞིན་གྱིས་སྐྱུང་ན་ལས་འདས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྟེན་མེད་
 པ་དང་། རང་བཞིན་མི་འགྱུར་བས་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་དྲུག་དང་། ཚོས་ཉིད་
 སུས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཉིད་གཞན་གྱིས་སྐྱོ་སྐྱོན་ཏུ་བཏང་སྟེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧ན། ཚེན་ ཞོལ། ༡༧༤༧ན། ཚེན་ * ཅན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧ན། གཞན་ ཞོལ། ༡༧༤༧ན། བཞིན་

འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཚོས་ཉིད་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བྱས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་
ཀུན་རྫོང་ཏུ་ཚོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བར་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། དོན་
དམ་པར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དེ་དག་གྲང་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཤེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ།
མདོར་ན་རི་རྐྱང་བ་ཤད་པ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་བཅུ་དྲུག་
ཚོས་ཅན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལོ། །རི་རྐྱང་
བ་བཞིན་དུ་དཀའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྡོ་བོ་དེ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་
དག་ཏུ་མཚོན་པས་ནའོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། དེ་ནི་
སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམ་མཁུན་ལ་
བརྟེན་ནས་“མཐོང་ཚོས་ལ་བདེ་བར་གནས་”པ་དང་། ¹གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། ལྷ་
མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཚོད་པར་བྱ་བ་དང་། བདེན་པའི་བྱེད་པ་
པོ་མེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལུལ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐྱོས་པའི་མཐའ་གང་དུ་
ཡང་མ་མཐོང་བ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་དོན་དུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། སྦྱིར་འདིག་
རྟེན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྟོན་པ་ཤེས་པ་དང་ཞེས་པ་སྦྱིར་བསྟན་ནས། དེ་ཉིད་སོ་
སོར་བྱེ་ནས་འཆད་པ་ནི། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་མ་བསྐྱུས་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་
བསྐྱུས་ནས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་འདིག་རྟེན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། བསྐྱུས་པ་རྣམས་འདིག་རྟེན་པའི་སྐོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༥ན། མཐོང་ ཞོལ། ༡༤༦ན། མཐོང་ * མཐོང་
² མ་ཕྱི། ༡༡༥ན། ཞོལ། ༡༤༦ན། དང་ * པ་དང་

“བསྐྱེད་ཀྱི་ནས་སློབ་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདི་གཉེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མཛད་པ་
 དང་། སློབ་པ་རྣམས་འདི་གཉེན་ལས་འདས་པའི་སྐོ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་ནས་
 གོ་ལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདི་གཉེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་མཛོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་
 པའམ། ཡང་ན་ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་
 འདི་གཉེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་བཛོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་བྱང་
 འཕགས་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འདི་གཉེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་
 མཛད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རྣམ་མཁུན་
 ཀྱི་སྐོ་ནས་འདི་གཉེན་སྣོང་པ་ཉིད་དུ་མཛོང་བར་མཛད་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་
 རྟེ། སྲ་མ་ནི་ཡུམ་ལ་བཞེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཞན་དོན་མཛད་པ་དང་། ཕྱི་མ་
 ནི་ཡུམ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་བཞིའི་བཞེད་དོན་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་ཚོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། སྟོས་པ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་
 སྟོན་པ་དང་། འདི་གཉེན་རང་བཞིན་གྱིས་འགོ་ག་པ་དང་། མཚན་འདིན་གྱིས་འདུ་
 ཤེས་འགོ་ག་པ་ཤེས་པ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་ཉེ། མདོར་ན་དེ་སྐད་བཤད་པ་འདི་རྣམས་
 ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་ཚོས་ཅན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཅོ། །དམིགས་པ་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་ཐ་
 མ་བདུན་པོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་བ་དེ་དག་ཏུ་
 མཚོན་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །

གཉེས་པ་ཁྱད་མཚན་ལ། མཚམས་སྐྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལ། བསྐྱེད་ ཞོལ། ༡༧༦ནལ། བསྐྱེད་ *བསྐྱེད་

སོ་ནི། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་
 དག་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དེ་དང་དེར་འཛོགས་པ་ཅམ་གྱི་སྤྱི་འོ་སོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་
 བས་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལས་ཁྲད་པར་
 འཕགས་པར་འཛོགས་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
 འོག་དུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཁྲད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་འཁོད་དོ། །དེ་
 ཡང་ཤེས་མཚན་གྱིས་ནི་རིམ་བཞིན་མཁུན་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ཅམ་དུ་མཚོན་པར་
 བྱེད་པའི་སྤྱི་འོ་སོ་ཉིད་དུ་མཚོན་ཞེས་བྱ་ལ། ཁྲད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་གི་རྟོགས་
 པ་ལས་ཁྲད་པར་འཕགས་པར་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་པས་ཁྲད་པར་དུ་མཚོན་པ་ཅེས་
 བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མ་བཤད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་སོ་ལ་རྩ་བ་ནི། བསམ་མི་ཁྲབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་
 བྱི་ མདོ་ལས། རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་
 “ཤེས་”པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་
 བ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཁྲད་
 པར་གྱིས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། ཁྲད་པར་གྱི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྒྲོར་བ་
 དག་ཉན་རང་གི་སྒྲོར་བ་ལས་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པས་ནའོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཡང་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་བསམ་མི་ཁྲབ་དང་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥བཅུ། ཤས རོལ། ༡༤༧ན་༡ན། ཤས * ཤས

ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་དང་། ལ་
 སོགས་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྦྱོར་བཞི་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་བར་གྱི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། བྱང་བར་བཙུ་བྱུག་གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་
 བྱང་ལྷགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྲིད། བྱང་བར་བཙུ་བྱུག་གང་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་^༡སྟོབས་ཀྱིས་རྟོག་གོས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཉིད་དང་། རྗེ་དང་མི་མཉམ་
 བ་ཉིད་དང་། ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་དང་། གངས་གྱིས་
 བགྲངས་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་བ་དང་། བཞི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་བདེན་པའི་
 རྟོན་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་བྱང་བར་དག་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་
 གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྤྱད་བ་དང་སྦྱེས་བུ་རི་ལྷ་རི་སྦྱེད་ལ་མཁས་པས་
 རིག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་ལུལ་མིན་པའི་དངོས་པོ་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་བ་དང་། ཐེག་ཚེན་རང་གི་ལྷགས་ལ་བསྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་བ་
 ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་སྤྱར་བའི་ཤེས་བ་དང་བཞི་ནི་ལ་སོགས་བ་ཀུན་འཕྲུང་བདེན་
 པའི་རྟོན་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་པའི་བྱང་བར་དག་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་^༢དོན་དམ་པར་གྱི་བ་མེད་བ་དང་གང་
 བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་རྟོགས་བ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་བ་ལ་
 སོགས་པའི་བ་རོལ་ཏུ་སྦྱིན་བ་ཉལ་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱབ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བས་
 བསྐྱེད་བ་དུ་མར་སྦྱབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་བ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༦ན། ༡ན། རྟོབས་ ཞེས། ༡༤༢ན། ༡ན། རྟོབས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༦ན། ༡ན། དོན་ ཞེས། ༡༤༢ན། ༡ན།

རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པ་རྣམས་ནི་འགོག་
པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་འོ་ཤོ་
གཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ཉེན་རིགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ལྷོན་ལམ་ལ་
སོགས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱ་"ཚོགས་འདུ་དང་ལྡན་པ་དང་
ཐེག་ཚེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། བྱང་
ཚུབ་གཞན་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་སྤང་བ་མེད་པ་རྣམས་
ནི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་མཚོན་པའི་བྱང་པར་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཉན་རང་གི་ལམ་མ་བཤད་ན་
དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེན། ཉན་"རང་དེ་དག་གི་ལམ་ནི་
ཚོས་ཅན། འདིར་དངོས་སུ་མ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་"དེ་། གོ་སྤྲོ་བས་མ་བཤད་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོ་སྤྲོ་བར་ཐལ། ཇི་སྐད་བཤད་པ་བྱུང་པར་དང་བྲལ་བའི་མངོན་
པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པས་བཅིངས་པར་སྐྱེ་བ་མཚོན་ཉིད་ཅན་དུ་སྤར་བཤད་དེ་
དག་གི་འབྲུགས་ལ་ཤེས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། གང་དག་སྐབས་གསུམ་པའི་བརྗོད་བྱའི་
"གཙོ་བོའི་གཞི་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་རྣམ་པ་ཉིད་བདུན་སོགས་ཉན་རང་གི་རྒྱ་
ཀྱི་རྟོགས་པར་འདོད་པ་"དག་གིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་བཤེན་རང་གི་རྒྱ་དུ་སྤྱོད་
བར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱུང་མཚོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྤྱོད་

1 མ་ཕྱི། 1163པཎ། ཚོགས་ ཞོལ། 1164པཎ། ཚོགས་
2 མ་ཕྱི། 1164པཎ། རང་ ཞོལ། 1165པཎ། རང་
3 མ་ཕྱི། 1164པཎ། དེ་ ཞོལ། 1165པཎ། དོ་
4 མ་ཕྱི། 1164པཎ། གཙོ་ ཞོལ། 1165པཎ། གཙོ་
5 མ་ཕྱི། 1164པཎ། དག་ ཞོལ། 1165པཎ། དག་ * དག་

བ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པར་མཚོན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་
 བ། ཁྱད་པར་འབགས་ལུལ་དངོས་སུ་མ་བརྟན་པ་ཉམས་སོ། །དེས་ན་སྐྱུ་སྐྱུ་
 ཚེན་སོའོ། །གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་པན་
 དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྐྱུ་ཉེ་བརྟན་སོའོ། །དང་
 སོ་ལ་གསུམ་ལས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་
 ཚོས་ཅན། གསུམ་ཡོད་དེ། གཤུལ་བྱ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགོ་བ་ལས་བཏོན་ནས་སྤང་འདས་
 ལ་འགོད་པ་མ་འོངས་པའི་པན་པ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའོལ་ནས་སྤང་འདས་ལ་
 འགོད་པ་ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། ཡང་སྲིད་མི་ལེན་པར་བྱེད་པས་སྐྱུ་བསྐྱུ་མེད་
 པའི་རྣམ་པར་སྤྲོད་པ་མིན་པའི་རྣམ་པར་ཚོས་ཉིད་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའི་དོན་གྱིས་རིམ་
 བཞིན་པན་དང་། བདེ་དང་། སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལས་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པ་ཚོས་ཅན།
 བདུན་ཡོད་དེ། ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ལ་འགོད་པས་གཏན་དུ་པན་པ་དང་འབྲེ་བ་
 མེད་པར་ཚོས་བརྟན་པས་སྐྱུ་བསྐྱུ་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་
 ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་སྲིད་པའི་བརྒྱན་དང་བལ་བའི་སྤང་
 འདས་སྐྱོན་པས་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་དོ་བོ་དང་། གཞན་གྱི་
 དོན་སྐྱུ་བ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱུ་བ་གྱུ་བ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་
 གསུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་ཡང་དེའི་འབྲས་བུ་
 ཡང་དག་མཐའ་རྩོགས་སྤྲོད་མ་སྤངས་པར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
 རྣམས་གཤུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྐྱུ་བའི་

དོན་གྱིས་རིམ་བཞིན་སྐྱབས་དང་གནས་དང་། དཔུང་གཉེན་དང་། སྤྱིར་དང་། ཡོངས་
འབྲེན་དང་། ལྷན་གྱིས་ལྷུང་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་
པའི་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྣམས་མཁེན་གྱི་སྦྱོར་པའི་བྱེད་པ་ནི།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། བྱེད་པ་གཅིག་ཡོད་དེ།
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པ་དེ་ཉེ་བར་སྐྱབས་པའི་དོན་
གྱིས་ཉེན་གྱི་མངོན་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྣམས་མཁེན་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
སྦྱོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མངོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཉེ་བར་སྐྱབས་པ་རྣམས་མཁེན་སྦྱོར་པའི་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་རིམ་པ་གསུམ་པོ་དག་ཚོས་ཅན། བྱེད་
པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གོ་རིམ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁེན་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྦྱོར་པ་དག་མཚན་པར་བྱེད་པའི་མངོན་པའི་ཆ་ཡིན་པས་ནའོ། །བཞི་བ་འོ་ཐོ་
ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། མཚན་སྐྱར་ནི། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་
སོ། །རྩ་བ་ནི་ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ནས། ཀླང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་དག་
ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། དེ་
དག་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་སྦྱོར་པའི་རོ་
བོ་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་དབེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཚོས་
ཅན། བཞི་ཡོད་དེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་
ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མེན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལན། བི ཞོལ། ༡༧༩བཞུན། བ * བ

སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མ་སྐྱུན་པའི་
སྤྱོད་པ་དང་གཉེན་པོ་དག་གི་རྣམ་ཏྲོག་གི་སྣོད་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་^༡ །
བས་སོ། །

གཉེས་པ་ལམ་ཤེས་སྦྱོར་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ངོ་བོ་
ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན། ལྟ་ཡོད་དེ། དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱད་ན་ལས་
འདའ་བར་གོ་གྱོན་པས་བྱ་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟར་བ་མཚན་ཉིད་
ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྣམ་མཁུན་དུ་ངེས་པ་དང་། དུན་རིང་བོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱོམ་པ་པོའི་ཚོས་མ་
དམིགས་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་
བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཚོས་ཅན། བདེན་པ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་ལུལ་དུ་བསྐྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱོམ་པ་དང་།
འཇིག་རྟེན་གྱི་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་བདེན་པར་འཇིག་པ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྐྱུན་
པས་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་
པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་
བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ལ་
སོགས་པ་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་པ་དང་། གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥བཤན། ཡོད་ ཞེས། ༡༤༧བཤན། ཡོད

བར་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་
ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོ་དེ་ཚོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེན་དོ། ཞེས་ཅ
བར་ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཁྱོད་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ
བཞེན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
བཞེན་དུ་མཚོན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན་
ཁྱོད་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད། ཁྱད་མཚན་བཅུ་དྲུག་ ཤེད་
མཚན་བཅུ་གཅིག་ །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །བདུན་པ་
སྐོམ་བྱུང་གི་སྐྱོར་བའི་ཉེར་རྒྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་བཤའ་བ་ལ། སྤྱིའི་དོན་དང་། ཡན་
ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན། མཚན་ཉིད། སྐྱ་དོན། དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་
ཚེན་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་རུང་བའི་རྟེན་ཀུན་ལ་འདི་འང་རུང་ཞིང་། དེ་འང་ཐེག་ཚེན་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ནི། སྤིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། ངན་སོང་
གསུམ་གྱི་འགོ་བ་འགའ་ལའང་སྐྱེར་རུང་བ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཐར་ཆའང་དེ་དག་ལ་
རུང་བ་ཡིན་ནོ། །སེམས་རྟེན་ནི། འགའ་ཞིག་ན་ཤེ། འདོད་སེམས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ཏེ།
འདི་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོར་གྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
སྐོམ་བྱུང་དུ་འགྱུར་བས་སོ། ཞེས་ཐེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཚེན་ཚོགས་ལས་ཚེན་
པོ་བའི་རྒྱན་ཏིང་ལེ་འཛིན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་བས་ཁྱབ་པའི་སྲིད། དེས་ན་ཐེག་
ཚེན་ཐར་ཆ་ནི་འདོད་སེམས་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་

བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་བོ་ཡི་^༡སློམ་བྱུང་མེད་ཅེས་པ་
དང་། ཚོས་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏུན་ལ་^༢ཐེབས་པ་
ཡོད་ཀྱང་། སློམ་བྱུང་གི་ཚོས་ཉིད་ལ་གསལ་སྤངས་སྐྱེས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་
གྱི་སྐྱིར་ཚོགས་ལམ་ན་སློམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གཏུན་མེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ལ་སློམ་
བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་ན། ཉན་རང་ལ་སློམ་བྱུང་
གི་ཤེས་རབ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །^༣དོན་ནི་ཉི་མེ་སྤངས་བ་ལས། ཐར་པ་
ནི་བྲལ་བའི་བྱུང་པར་ཞིག་སྟེ། ཅེས་བཤད་པ་ལྟར། ཐར་པ་ནི་འཁོར་བའི་སྐྱེ་བ་མ་
ལུས་པ་ཟད་པའི་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ནི་སྐྱོར་ལམ་དུ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་ཟད་པ་དེ། “ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པའམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཐར་པའི་
ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་འབྲས་དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱར་བྱུང་པའི་
ཚོགས་ལམ་གྱི་དགོ་བ། བཞི་བ་དབྱེ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་སོ། །དེ་
དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞི་ན། རང་འབྲས་ཉན་ཐོས་གྱི་དེས་ཆའི་རྒྱའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་དགོ་བ། ཞེས་སོགས་སུ་འདོན་
པ་བསྐྱུར་ཞིང་བཤད་པར་བྱའོ། །གཉིས་ལ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ་མཚམས་སྦྱར་བ་
དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་སོ་ནི། ཐར་པའི་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ངོ་ཐོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལ་ན། མི ཞོལ། ༡༤༧བལ་ན། ཡི * ཡི
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལ་ན། ཐེབས ཞོལ། ༡༤༧བལ་ན། ཐབས
༣ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལ་ན། སྐྱ ཞོལ། ༡༤༧བལ་ན། སྐྱ
༤ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལ་ན། ཡིན ཞོལ། ༡༤༠ནལ་ན། ཕྱིན

དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བའི། མཚན་མེད་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། བདེན་
བའི་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་
ས་སོན་ཏུ་ས་ལྡན་བཞག་ཅིང་། རིགས་སང་པར་བྱེད་པའི་སྐོན་ས་བསྐྱེད་པར་མཁས་
པའི་བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་
ཡིན་པར་འདོད་དོ། །རང་འབྲས་ཐེག་ཆེན་དེས་ཆའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཚོགས་ལམ་གྱི་
ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྤྱད་ནི། མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེན་སོགས་སོ། །རྩ་བ་
ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ། མཁས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་དག་ཆེ་རྒྱང་
འབྲིང་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་ཅན་དད་པ་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེན་པ་
མངོན་རྟོགས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་སྐོམ་བྱང་མིན་པས་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་
རྣམས་ཀྱིས་གངས་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྱིན་སོགས་དང་། བསམ་པ་སྤྱན་
ཚོགས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་རྣམ་པ་ལྡེ་ལ་མཁས་པ་
ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆ་ཚོས་¹ ཅན། རྟོན་ལ་ལུལ་གྱི་སྐོན་ས་ལྡར་
ཡོད་དེ། བྱང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པའི་དད་སོགས་ལྡེ་ཡོད་པའི་བྱིད།

1 མ་ཕྱི། 1117ནག། ཆ་ཚོས་ ཞོལ། 1102ག། མ་ཚོས

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆ་ལུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་
 འཛོལ་བས་ཁྲུབ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ཆ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་
 རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ཆ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རིགས་ཅན་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་ཡོད་ལ། གསུམ་
 པ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣེས་ཀྱིས་གསུམ་
 ཀྱི་ཐར་ཆ་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཐར་པ་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་འོ་པོར་གྱུར་པའི་དང་པ་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པས་ཆེན་པོ་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྣེས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པས་ནི་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་བར་རྫོགས་པར་སྦྱོར་ཞིང་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་ལུས་ལ། ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ཆ་ཆེན་པོ་
 དེ་དག་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣེས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་
 པས་ནི་རྫོགས་བྱང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་བར་རྫོགས་པར་དཀའ་བའམ་
 ཆོགས་ཆེན་པོས་རྫོགས་ཤིང་འཛོལ་བར་བྱེད་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱུའི་ཁྲུང་
 པར་གྱིས་འབྲས་བུ་ལ་འཛོལ་དཀའ་སྦྱེད་ཁྲུང་པར་འབྲུང་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོས་ཉིད་
 ཡིན་པས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་སྐྱེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༩ནཔལ། ཞང་ཆོགས་ ཞོལ། ༡༥༠བཔལ། ཞིང་ཆོགས་ * ཞིང་ཆོགས་

རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དབང་པོ་འབྲིང་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ཆ་མི་སྲ་མ་བས་
 རྫོགས་དཀའ་ཞིང་། ཕྱི་མ་བས་རྫོགས་སྤྲོ་བར་དོན་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་
 གྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་རྫོགས་བྱུང་
 ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་ཐོབ་པར་དཀའ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
 རྟུགས་གྱིས་ན་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་
 བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐར་ཆས་རྫོགས་བྱུང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་
 ཚོད་པར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་མི་བྱེད་པར་བསྟན་ཅིང་། འོན་ཀྱང་དག་དེ་དག་གིས་
 རྫོགས་བྱུང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་མི་འཐོབ་ཅེན། སྐབས་འདིར་
 བསྟན། ཐར་ཆ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་རྣམས་གྱིས་ནི་རྫོགས་བྱུང་གི་གོང་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱུང་ཚུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་ལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་ཐར་ཆ་རྒྱུང་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་
 རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་རྣམས་གྱིས་
 ནི་རྫོགས་བྱུང་གི་སྲ་རོལ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་ཚུབ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་
 འདི་དོན་གྱིས་འབངས་པ་ཡིན་ནོ། །

དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཐར་ཆའི་དོ་པོར་གྱུར་པའི་དད་སོགས་སྲ་ཚོས་ཅན།
 རྫོང་གྱིས་རྫོགས་བྱུང་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་འཐོབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པས་
 མ་ཁྲབ་སྟེ། རྫོང་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པ་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་
 ལ་ཡོད་པས་དེའི་སྲ་རོལ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱུང་ཚུབ་འཐོབ་རྒྱ་བྱེད་པའི་བྱིད། འདིར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༧༧ན། གང་ ཞོལ། ༡༡༧ན། གང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༧༧ན། མ་ཚོད་ ཞོལ། ༡༡༧ན། ཚོད་

གཞན་དག་སྐབས་འདིའི་ཐར་ཆ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། རྒྱལ་འབྲིང་ཚོ་གསུམ་
 རྒྱད་མེད་དུ་བྱས་ནས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་ཆ་
 གསུམ་ལ་འཆད་བ་ནི་རྣམ་པར་འབྲུམས་ཏེ། མདོ་དང་འགལ། བརྟན་བཙུག་དང་
 འགལ། འགྲེལ་བའི་ཚིག་དོན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་བྱིར། མདོ་དང་རི་ལྟར་འགལ་ན།
 སྐབས་འདིའི་ཐར་ཆ་རྒྱང་དུ་སྟོན་པའི་མདོར། བྱང་ཆེན་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཅས་བརྒྱབ་སྟེ། རྣམ་མཁུན་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་གཏོང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པས།
 རྒྱང་དུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་བསྟོན་མི་རུས་པར་བྱུབ་པའི་བྱིར་
 དང་། ཉི་སྤང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མཚན་མར་མི་བྱེད་པར་ཡང་དག་
 པར་བརྒྱབ་པས་ནི་རྒྱང་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་
 རྣམ་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པས་ནི་འབྲིང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་ཤིང་། ཉན་རང་གི་ཐར་ཆ་ཡིན་ན། མཚན་མ་མེད་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་
 སོགས་བརྒྱབ་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་གྱི་རྣམ་པས་སྟོབ་པ་སོགས་སུ་
 འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །བརྟན་བཙུག་དང་རི་ལྟར་འགལ་ན། ཅ་བར་སྐབས་འདིར་
 བརྟན་གྱི་དད་སོགས་ལྡེ་པོ་ལྷལ་རྣམ་པ་ལྡེ་ལ་མཁས་པར་བཤད་ཅིང་། ཉན་རང་གི་
 ཐར་ཆ་ཡིན་ན་བསམ་པ་བྱུན་ཚོགས་ལ་མཁས་པ་སོགས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར་
 རོ། །འགྲེལ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ལ་མ་ཞུགས་ཏེ། ཆེན་པོ་དང་རྗོན་པོས་ཞེས་བརྒྱས་
 ཅས་སྟོས་པ་དགོས་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ཆེན་པོ་དང་རྗོན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 དིགས་ཅན་རྗོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་དང་། འབྲིང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་
 དིགས་ཅན་རྗོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་དང་། རྒྱང་དུ་འཕྲ་རྒྱལ་པོ་ནི།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཐར་ཆ་ལ་འཆད་པའང་
 མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་
 རབ་ཏུ་སེམས་བ་ན། བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་མི་ཞུས། མི་“འགོང་”ཡིད་ལ་
 འགོད་པ་མེད་ཅིང་། མི་དངང་། ཀུན་ཏུ་མི་སྐྱག། ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་
 བ་བྱང་ཆེན་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱུང་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་ཞུས་
 མི་དངངས་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཐར་ཆའི་རྟགས་དང་། མི་འགོང་ཞིང་མི་སྐྱག་པ། འགྲིང་གི་
 རྟགས་དང་། མི་འགོད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་སྐྱག་པས་ཟེན་པར་མི་འགྱུར་བ་རྗེན་པོའི་རྟགས་
 སུ་བཤད་ལ། ཉན་རང་རིགས་ཅན་རྫོགས་བྱུང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་
 ཡིན་ན་སྟོང་ཉིད་ཟབ་པོ་ལ་སེམས་མི་ཞུས་པ་དང་མི་དངངས་པ་སོགས་སུ་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་བས་ན་ཁོ་བོས་བཤད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

གཉིས་བ་སྐྱོར་བ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ལ། དངོས་དང་། བསྐྱོས་
 སྟོང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཐར་པའི་སོགས་སོ། རྩ་བ་ནི། དེ་བ་
 སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
 ལས། དང་པོ་བྱོད་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མདོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་འདི་ལ་
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནམ་ངོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །རྣམ་པ་གང་གི་
 ཞེ་ན། ཆགས་སྤང་མེད་པའི་མཉམ་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཆེ་འདིའི་བདེ་བ་བསྐྱབས་པས་
 བྱམས་པ་གཉིས་ནི་རྣམ་དུ་དང་། ཕྱི་མའི་བདེ་བ་བསྐྱབས་པས་པན་བ་དང་། ཁོང་ཁྱོད་བ་
 མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཇེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ནི་འགྲིང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༠ནལ་ན། འགོང་ ཞོལ། ༡༥༡ནལ་ན། འགོང་

དང་། སྐྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀླན་པ་རྣམས་ལ་པ་དང་མའི་སེམས་དང་། མཉམ་པ་
རྣམས་ལ་སྦྱོན་དང་སྲིང་མོདེ་སེམས་དང་། གཞོན་པ་རྣམས་ལ་བྱུ་དང་བྱུ་མོདེ་
སེམས་དང་། བན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། ལུས་
གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྦྱག་གི་ཉེ་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་
རྒྱུང་འབྲིང་ལས་གཞན་རྣམ་པ་ལྟའོ། །ལྗ་ཚན་གཉིས་སུ་བྲས་པ་ནི། ལྗ་ཚན་དང་པོ་
ལ་རེ་རེ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་གཉིས་བཟང་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་
"ནོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་ཞེ་ན། མདོར་ན་མི་དགོ་བ་ལ་གངས་བཞིན་དུ་སྐྱོར་པའི་སྐྱོ་
ནས་སྐྱོག་པ་དང་གཞན་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་སྐྱོ་ནས་གཞན་རྣམས་སྤིག་པ་ལས་སྐྱོག་
པ་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་མ་བསྐྱུལ་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་
བརྗོད་པ་ལ་མ་སྐྱུན་པར་བྱེད་པ་རྒྱུང་དུའི་རྣམ་པ་དང་དགོ་བ་ལ་གངས་བཞིན་ལེན་
པའི་སྐྱོ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་སྐྱོ་ནས་དགོ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་
སྐྱོར་བ་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྐྱུགས་པ་བརྗོད་པ་དང་།
མ་སྐྱུན་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནང་གསེས་ཀྱི་
ཚོས་ཀྱི་རབ་དུ་དབྱེ་བས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་བརྗོད་པ་ནི། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དག་རི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་གང་
གི་ཞེ་ན། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཉེན་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དག་རི་ལྟ་བ་དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཤན། རོ་ ཞོག། ༡༤༡བཤན། བ

བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་རང་གི་རྟོག་ཅན་ཞེས་པ། རང་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟོག་ཅན་ཞེས་པ་གཞན་སྤྱད་
 བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་བརྗོད་
 བ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེས་ན་ཅེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་
 བ་དག་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་“ཞེས་”པས་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བསྟན་ཅིང་
 བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ཅེས་པའི་དམིགས་པ། ཞེས་པ་དེ་ལེས་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་
 བ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གོ་བར་བོད་དག་སློབ་དཔོན་ལ་བདེན་པ་དམིགས་པར་
 བཤད་པ་ཞོར་ཞེས་འགྲེལ་བ་འཆད། གང་ལ་སྐྱོར་བའི་ལྷུ་ལ་ངེས་པ་གཟུང་ཞེས་ཟེར་
 བ་ནི་རང་གི་སློབ་སྐྱོན་གྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུར་”བ་¹འདེབས་པར་བྱེད་པའོ། །

བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་ནི། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟོག་ཅན་ཁོ་ནས་
 སློན་པར་བྱེད་པ་དང་གོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པ་ནི་ཚོས་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །གཞུང་རིམ་པ་བཞི་ལ། དག་དོན་ནི་རིམ་
 བ་བཞིན། རྟོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། རྟོན་འདིར་
 བསྟན་རྟོན་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་བརྩམ་སེམས་
 ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་
 པའི་བྱིད། ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཚོས་ཅན། འདིར་
 བསྟན་ཅེ་མོ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དག་སྤྲིག་ལ་སྐྱུར་དོར་བྱེད་པ་ལ་རང་
 གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་བྱང་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༡ན་ཉན། ཞེས་ ཞོལ། ༡༥༡བ་ལ། ཞེས་ * ཞེས
² མ་ཕྱི། ༡༡༡ན་ཉན། ཞེས་ ཞོལ། ༡༥༡ན་ཉན། བ་ * བ

བར་དུ་བྱས་པ་སོགས་སོ། །བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བདེན་པའི་རྣམ་པ་
ལ་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་སྐྱོར་བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པ་སོགས་སོ། །ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ཚོས་ཅན། འདིར་བསྟན་ཚོས་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བར་སེམས་
ཅན་སྟོན་གྲོལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས། གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པ་སྐྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་ཐེག་ཚེན་གྱི་དོན་མངོན་རྟོགས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེད་པ་དང་། ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལྟམས་དང་པོ་རྒྱལ་པལ་ཆེ་
བར། སྐྱོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གསུམ་ཀ་བསྟན་པ་མི་འཐད་དེ། བརྗོམ་པའི་ཉེན་པར་
འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། དགག་བཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་
གཞན་ལུགས་དགག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་དེ། སྐྱོན་མེད་དེ། ལྟམས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
སྟོག་པ་མི་འདྲ་བའི་སྟོན་སྟོན་ཚུལ་^༡ ཐ་དད་པ་ཡོད་ལ། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
ལྟམས་སུ་དག་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱོར་མཐོང་སྟོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་
ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཚོས་
མཐུན་པར་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་དག་སར་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞེ་བས་ཟག་
མེད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་འམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་བརྗོམ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡བཅུ། ཚུལ་ ཞོལ། ༡༧༡བཅུ། ཚུལ་

རྣམ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་བར་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཅེས་པ་དངོས་ལ་གཞོན་མྱེད་
 བསྟན་ཏེ། ཞེས་ཟེང་རྟོ། །“བརྟགས་”པར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ཅམ་ཞིག་ལ་
 མ་ཐུན་ལ། འོ་ན་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གང་དང་གང་ལ། སྐབས་གང་དང་གང་གི་སྐྱོར་
 མཐོང་སྐྱོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ཞེ་ན། འདི་ལ་མི་མ་ཐུན་ཏེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དགུ་པ་དང་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་
 རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ལ། དེ་བཞིན་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དེ་
 གསུམ་ལ་ཅེ་སྐྱོར་དང་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་གིས་
 བཏགས་སོ་ཞེས་ཟེང་རྟོ། །དེ་ནི་འཐད་དེ། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་
 བརྗོལ་སྐྱོན་ཆགས་པར་ཐལ། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་པོ་དེ་མཚན་ཉིད་པ་ལན་
 གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མ་འབྲེལ་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་
 གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བརྗོལ་སྐྱོན་འབྱུང་བ་བྱུང། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་
 བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་དང་།
 ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྐབས་སུ་དང་། ས་
 བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་ཏུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱོར་
 མཐོང་སྐྱོམ་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེང་རྟོ། །དེ་ལྟ་ན་ས་བརྒྱད་པ་
 མན་ཆད་དང་། ས་བཅུ་པ་ན་ཅེ་སྐྱོར་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱོར་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དང་
 མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དང་། སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གང་ཡིན་ཀྱང་། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཡིན་པས་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ས་དེ་དག་ན་མཁུན་གསུམ་བསྐྱུས་བསྐྱོམ་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཅུན། བརྟགས་ ཞེས་ ༡༥༡བཅུན། བཏགས་

བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྐོམ་པའི་སྐྱོར་བ་མེད་པར་ཐལ་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མཐོང་
 ལམ་པ་དང་སྐོམ་ལམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་གཟུང་བ་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་འདི་དག་ཀྱང་ས་བརྩུ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱུང་བར་གྱི་ལམ་ལ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པ་
 ཡིན་ལ། ཞེས་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དང་། སྐོམ་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་གྱིས་ངོས་སྐྱལ་གྱི་སྤང་
 བྱེད་པ་དེ་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་སྤྲིང་སྤོང་བའི་དངོས་གཉེན་ས་བརྩུ་བའི་ཡེ་ཤེས་
 སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱད་འབྲེལ་ལས། ལེགས་པའི་སྐྱོ་གྲོས་ལ་
 སོགས་པ་གཉེས་ལ་ནི་ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྟན་ཏོ། ཞེས་ཅེ་སྐྱོར་བྱུང་བ་
 ཅན་ས་དགུ་བ་དང་བརྩུ་བ་གཉེས་ཀ་ལ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་
 ཡང་སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པའི་གོང་དུ་ཕྱིར་མི་སྣོག་པའི་རྟོགས་འཐོབ་
 པར་ཕྱིར་མི་སྣོག་པའི་དོན་བསྐྱུ་དང་། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ས་སྤྱར་ལས་
 ཤེས་ལ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་སྐྱོར་བ་ས་བརྟུན་པ་"ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་འཐོབ་པས་བྲལ་
 ཅིང་། བྱེད་རང་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་
 བསྐོམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ས་བརྟུན་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ན་ལ་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྤྲི་
 གཉེས་ཀ་ལ་ཆེས་གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ས་བརྟུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱུང་དུ། ས་དགུ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་དུ། ས་བརྩུ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་དུ་གསུམ་
 "ལ་^༡ རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་སུ་དང་། ས་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་གསུམ་ལ་ཅེ་
 སྐྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་དང་། ས་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་གསུམ་ལ་མཐར་གྱིས་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡ནམ་ན། ཞོལ། ༡༥༡བལ་ན། འཐོམ * ཐོབ
^༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡བལ་ན། ལ། ཞོལ། ༡༥༤བལ་ན། པོ

སའི་སྐབས་སུ་སྐྱོར་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་མིང་གི་ས་བསྟན་ཉོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 དེ། དང་པོ་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་དུ། དེ་ནས་ས་དགུ་བ་དང་བརྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་
 རྒྱུད་དུ། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྲིང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐལ། གདགས་
 གཞིའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་
 ཚོས་མ་ཐུན་པར་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་དེ་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཟུར་
 གཉིས་ཀ་ཁས་སྲུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི་དག་
 སའི་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྣོ་འབྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལ་འདོད་པའང་མི་
 འཐད་དེ། གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་རེས་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་མཐོང་བརྟགས་¹
 བ་བར་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། “བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་
 གྱང་འཐད་པ་མིན་ཉེ། འདི་ལྟར་དག་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཆར་སྐྱེ་
 བའི་དོགས་པའི་རྣོ་པའི་དོར་། དེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་བ་ན། རྣོ་ལ་
 ཕྱིར་རྣོ་ལ་གྱི་ཚོད་གཞི་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཚད་མས་མ་ཐུན་སྐྱང་དུ་བྱུབ་བམ་མ་
 བྱུབ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་རྣོ་ལ་བ་དེའི་དོར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འགྱུར་
 རོ། །བྱུབ་ན་ཚོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུབ་པ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཉེ། ས་བརྒྱད་
 པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་།

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༣༧༡ན། མིང་ རོལ། ༡༥༤༧༡ན། མིང
² མ་ཕྱི། ༡༡༣༧༥ན། བརྟགས་ རོལ། ༡༥༤༧༡ན། བརྟགས་ ལྷ། ༡༥༧༡ན། བརྟགས་
³ མ་ཕྱི། ༡༡༣༧༥ན། བརྟགས་ རོལ། ༡༥༤༧༡ན། བརྟགས་ ལྷ། ༡༥༧༡ན། བརྟགས་
⁴ མ་ཕྱི། ༡༡༣༧༥ན། དོར་ རོལ། ༡༥༤༧༡ན། དོར་ * དོར་

ས་བཅུ་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུང་འབྲིང་ཚེན་པོ་རྣམས་སུ་ངེས་ནས། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཅིག་
 ཅར་སྐྱེ་བའི་སྲིད་དོགས་པ་མ་ཚོད་པ་མི་སྲིད་པའི་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ངེས་ཀྱང་དེ་
 འདྲ་དོགས་པ་མི་ཚོད་ན་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་དང་ཚོས་མ་སྐྱུན་བར་ངེས་བས་
 ཀྱང་དོགས་པ་དེ་མི་ཚོད་པར་ཐལ་ལོ། །དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ།
 སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་ཡང་"རྫོས་^༡་བར་ཐལ། དངོས་
 ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་བརྗོད་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གལ་ཏེ་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་
 མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐྱོན་རྒྱུ་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་ནས་བསྐྱུན་
 བས་"རྫོས་^༡་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱུན་བའང་
 མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་། "རྫོས་^༡་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོན་རྒྱུ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 སྲིད། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་བབ་ཅོལ་ཏེ།
 དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མིན་ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚོད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 ཀྱང་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་ན། སྐྱོར་ལམ་ཡིན་པའང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་
 གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བར་མཚུངས་བས་སྐྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་
 གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་དང་། དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་གཉིས་ཀའང་དངོས་
 ལ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་སྟེ་དུ་འགྱུར་དོ། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཛོམས་པ་དང་། ཞེས་བ་
 དང་། ཚོས་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས། རང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
 ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་དོ། ཞེ་ན། མི་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧༡༧༡ན། རྫོས་ ཞོལ་ ༡༧༥༧༡ན། བརྫོས་
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༧༡༧༡ན། རྫོས་ ཞོལ་ ༡༧༥༧༡ན། བརྫོས་
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༧༡༧༡ན། ཞོལ་ ༡༧༥༧༡ན། བརྫོས་

འཐད་དེ། བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་བཅོམ་པས་བརྒྱད་པ་ནའང་མེད་ཅིང་། འཛོམས་
 པའི་བྱ་བ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་ཅམ་སྒྲོར་ལམ་ནས་ཀྱང་ཡོད་པའི་སྲིར་དང་། རྣམ་མཁུལ་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདུ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནའང་མེད་ཅིང་། བརྒྱད་ནས་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲོར་ལམ་ནའང་ཡོད་པའི་སྲིར་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་”བརྟགས་¹་བ་བར་འབགས་པ་མི་བཞེད་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་གཞུང་འདིའི་
 བརྒྱུ་སྒྲོང་གི་དགོངས་པ་ལམ་གསུམ་བརྟགས་པ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲིབ་ནི། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱི་གཞུང་ལ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པའི་བབ་ཅོལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་
 ནའང་བརྒྱུ་སྒྲོང་གི་གཞུང་ཆིག་འདི་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་དུ་ཡོད་པས་འགྲེལ་བ་ཆེ་རྒྱུང་
 གཉིད་ཀའི་དགོངས་པ་ལམ་གསུམ་”བརྟགས་²་བ་བར་འགྱུར་ནའང་དེ་ནི་མིན་ཏེ།
 སྒྲོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་”བརྟགས་³་བ་བར་བཞེད་ན། སྒྲོར་ལམ་པ་
 སྲིར་མི་ལྟོག་ཏུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པ་བར་འགྲེལ་བ་ཆེ་
 རྒྱུང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་བཞེད་རིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འགྲེལ་ཆེན་དུ་ལ་ལ་
 རིགས་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་པར་འགྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
 ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་སྲིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོར་ལམ་པ་རིགས་མ་ངེས་པ་དབང་རྣོན་སྲིར་མི་ལྟོག་
 ཏུ་རྟགས་འདི་དག་གིས་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་རྒྱལ་སྐྱབ་མི་རུས་པར་གསུངས་ལ། ཡང་
 འགྲེལ་ཆེན་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་སྲིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༡ནལ། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༥༥བ༡ན། བརྟགས་
² མ་ཕྱི། ༡༡༡བ༡ན། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༥༥བ༡ན། བརྟགས་
³ མ་ཕྱི། ༡༡༡བ༡ན། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༥༥བ༡ན། བརྟགས་

བཞག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོ་འཕྲིང་
 རྒྱལ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་སོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
 ལམ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་གི་རྟགས་སུ་བཤད་པ་འདི་དག་ས་བརྒྱད་པ་ཁོ་ནའི་རྟགས་
 མིན་པར་བཞེད་པ་"ཆེས་^༡ལིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 ལམ་གསུམ་ཡང་"བརྟགས་^༢པ་བར་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་མིན་པར་བཞེད་
 བ་བརྗོད་སྦྱོར་གི་གཞུང་གིས་"བརྟགས་^༣པ་བར་སྐྱས་བ་དང་། རྫོ་བ་ལ་སོགས་པ་
 བཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུང་པར་བཤད་པར་གྲུའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 མཚན་ཉིད་པར་སྐྱས་བ་རང་ཚིག་དངོས་སུ་འགལ་བར་ཡང་འགྱུར་དོ། །གཞན་ཡང་
 སྟོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་"བརྟགས་^༤ལ་སོགས་པའི་སྐབས་སུ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཐ་
 ལྷན་གྱིས་བསྟན་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སྟོམ་ལམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གཞོན་
 གྱེད་སོགས་ཚོས་གསུམ་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་སྟོམ་ལམ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་
 ཉེ་སྟོམ་ལམ་"བརྟགས་^༥པ་བ་ཡིན་ཅེས་བཞི། ས་དགའི་དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྟོམ་
 ལམ་"བརྟགས་^༦པ་བ་ཡིན་པ་ལ་གྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྟོམ་ལམ་གྱི་ཐ་ལྷན་གྱིས་བསྟན་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྐབས་
 གཉིས་པར་བཤད་པའི་ཐག་བཅས་སྟོམ་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་སྟོམ་ལམ་དངོས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཅུ། ཆས ཞོལ། ༡༥༥བཅུ། ཆེས * ཆེས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཅུ། བརྟགས ཞོལ། ༡༥༦བུ། བཏགས
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༡༡བུ། བརྟགས ཞོལ། ༡༥༦ན་༡༣། བཏགས
 ༤ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཅུ། བརྟགས ཞོལ། ༡༥༦ན་༡༣། བཏགས
 ༥ མ་ཕྱི། ༡༡༡བུ། བརྟགས ཞོལ། ༡༥༦ན་༡༣། བཏགས
 ༦ མ་ཕྱི། ༡༡༡བུ། བརྟགས ཞོལ། ༡༥༦ན་༡༣། བཏགས

“བརྟགས་¹ ། གྲུང་པར་འབྲེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་དགའི་
 དབྱེ་གཞིར་གྱུར་པའི་སློབ་ལམ་མ་ཡིན་པར་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། བྱེ་བ་ཁས།
 འདོད་ན་བྱེད་རང་གིས་བྱེད་པར་”དངོས་² ། སྤྱི་སྤྱེ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་
 དེ། སྤྱིར་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་”བརྟགས་³ ། བ་བ་ཡིན་པ་མི་འཐད་པས།
 སློབ་དཔོན་གྱི་”སློབ་སློང་གི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་འདྲ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་
 པར་སྐྱེ་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་
 རྟོགས་པའི་དོན་དུ། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་དང། ས་དགུ་བ་དང། ས་
 བཅུ་པའི་དབྱིལ་སྟོད་གྱི་ཆ་གཉིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཅེ་མོད་སྐབས་སུ་དང། ས་
 བཅུ་པའི་དབྱིལ་སྟོད་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་བ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་མཐར་གྱིས་པའི་
 སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་
 ཅེ་ན། དག་སར་འབད་ཚོལ་ཉེ་བར་ཞི་བས་དག་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
 ཅིག་ཅང་སྤྱེའམ་སྟུམ་པའི་དགོས་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་གསུམ་པོ་མཚན་ཉིད་
 པ་དག་བསྟན་པས། དག་སའི་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དག་མཚོན་
 བས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །མཚོན་ཀུས་པའི་རྒྱ་མཚན། དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ཤིང་
 རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་ཚོས་མ་ཐུན་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་དོ། །དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་
 ཚོས་ཅན། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་སྤྱིར་མཐོང་སློབ་གསུམ་ལན་གསུམ་བསྟན་པས་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༩ན། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༥༦ན། བརྟགས་
² མ་ཕྱི། ༡༡༩ན། དངོས་ ཞོལ། ༡༥༦ན། དངས་
³ མ་ཕྱི། ༡༡༩ན། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༥༦ན། བརྟགས་
⁴ མ་ཕྱི། ༡༡༩ན། ཞོལ། ༡༥༦ན། བརྟགས་

ཀྱང་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་མེད་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དེ་དག་མཚོན་ལུས་པར་ཐལ།
དེ་དག་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་ཤིང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཚོས་མ་ཐུན་པའི་སྲིད།
ཉྱལ་ས་ཁྲབ་ཁས། འདོད་ན་སྐབས་དང་སོ་གསུམ་དུ་སྐྱོར་མཐོང་སྐྱོམ་གསུམ་བསྟན་
བ་ཉིད་གྱིས་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་དོགས་བ་ཞེགས་ཟེན་པའི་སྲིད་ན་
དོགས་བ་དེ་བཅད་པའི་སྲིད་དུ་སྐྱོར་བ་དང་སོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་བསྟན་བ་དོན་
མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ལམ་གསུམ་དང་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཚོས་མ་ཐུན་པར་
ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བའི་དོགས་བ་གཅོད་པ་དང་མི་འཐད་པར་བཤད་ཟེན་
ཅིང་། ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་སོ་ཞེས་བའང་ས་བཅུ་པའི་
དགྱིལ་སྟོད་དགྱིལ་སྟོད་དུ་སྤྲེ་བའི་ཆ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་
པའི་སྲིད་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་ངོ། །

གཉིས་བ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྐབས་དང་སོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་བསྟན་བ་
རྣམས་མི་“སྐྱོས”¹པར་བསྟན་བ་ནི། རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ལ་སོགས་བ་
མངོན་པར་ཉོགས་བ་རྣམས་བ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་ནི་ཚོས་ཅན། འདིག་རྟེན་པའི་རེས་
པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་བ་ཉོགས་བ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་
བ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཉོགས་པའི་ཚུལ་ཅི་རིགས་བར། ལམ་གསུམ་
བསྟན་བ་ཡིན་ཀྱང་“སྐྱོས”²པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་
ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཉོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་གསུམ་དང་།
གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྣམ་པར་བསྐྱོམ་པའི་དབྱེ་བས་དགོས་

¹ མ་གྱི། ༡༧༧༧ན། ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བསྐྱོས
² མ་གྱི། ༡༧༧༧ན། ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བསྐྱོས

བ་དང་སྟོན་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། སྟོར་བ་དང་པོ་གསུམ་བསྟན་པ་མི་“སྟོན་”པར་
 བསྟན་པ་ལེ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་པ་པོ་གསུམ་བ་སྟོར་བ་དང་
 པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་ལ་མི་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་ཀྱང་བསྟོན་པའི་སྟོན་མེད་དེ།
 འདི་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མ་ཐུན་གྱི་དོ་བོ་ཀྱང་པའི་སྟོར་བ་གསུམ་གོམས་པར་བྱས་
 བས། སྟོན་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 འདི་ག་རྟེན་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་
 བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་རྒྱུར་ལམ་མཐོང་ལམ་དང་། འབྲིང་མ་དག་པ་
 བདུན་དང་། ཚེན་པོ་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བསྟུས་པའི་སྟོར་བ་རྣམས་སྟེ་བའི་སྟོ་
 བས་སྟོར་བ་གསུམ་པོ་དེ་དེའང་ལམ་གསུམ་ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་
 ཡིན་པས་རྣམ་རྫོགས་སྟོར་བ་ཐམས་ཅད་སྟོར་ལམ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་
 གཅིག་པ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྟེ་བ་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཅེ་སྟོར་ཐམས་ཅད་མཐོང་
 ལམ་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་རྒྱུན་གཅིག་པ་ཅིག་ཅར་རྫོགས་པར་སྟེ་བ། དེའི་རྗེས་སུ་མ་
 དག་ས་བདུན་ལྟ་བུའི་སྐབས་སུ་མཐར་གྱིས་སྟོར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅིག་ལ་ཅིག་
 ཅར་རྫོགས་པར་སྟེ་བའི་ལམ་གསུམ་དེ་དེའི་སྐབས་སུ་འདྲ། སྟོར་བ་གསུམ་“ག་¹
 ཚང་བར་སྟེ་བ་མིན་ནས་སྟུང་པའི་དོགས་པ་སྟེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྟོར་བ་གསུམ་པོ་སྟོན་པ་ན་དེ་དེའི་སྐབས་སུ་འདྲ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་པོགས་
 པ་ལམ་གསུམ་ཀའི་ཐ་སྟོན་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །དོན་མཐར་གྱིས་པའི་སྟོར་བའི་སྐབས་སུ་ཐ་སྟོན་དངོས་སུ་རི་ལྟར་སྟོན་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༧བཤམ། ཞོལ། ༡༥མན། ༡ན། བསྟོན་
² མ་ཕྱི། ༡༡༧བཤམ། ཀ། ཞོལ། ༡༥མན། ༦ན། བ

ཞེན། མིང་གི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཀྱང་། ལམ་དེ་དང་དེ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་སྤྲིའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་སྟོས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

ངག་དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཅན། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་ཀའི་སྐབས་སུ་ལམ་
གསུམ་ཀ་སྟོན་པའི་སྤྲིའི་ཐ་སྙད་དངོས་སུ་སྟོས་པའི་སྟོན་པ་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དེའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྦྱོར་བ་གསུམ་ཀ་ཡོད་པ་
མིན་པར་ལམ་དེ་དེ་ཁོ་ནའི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་རྒྱན་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་
རྗེགས་པར་སྐྱེའམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པར་བཤད་པ་ལ་སློབ་ཁྲོས་ལྡན་པ་དག་
དགའ་བར་བྱོས་ཤིག །གསུམ་པ་སྐྱེས་པ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་
བཤད་པ་ལ་སྤྲིའི་དོན་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན་
ནི་གང་། དེར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ། རྟགས་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་
སྐྱབ་ཚུལ་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་
སྟོན་པ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྦྱོར་བས་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་
ལ་སྟོབ་མི་སྲིད་པའོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། རྟགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་
ཆེན་དུ་རིགས་དེས་བས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་ནས་རྗེགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྟོབས་

གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །དེ་ལ་རིགས་ངེས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་ཏུ་སྦྱིང་རྗེ་དང་།
 ཞེས་སོགས་གྱིས་རིགས་གྱི་རྟགས་ལས་ཤེས་ལ། རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པ་ནི་འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་རྣམས་གྱིས་དཔོག་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་
 བཤད་པའི་རྟགས་རྣམས་ནི་རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་
 ལ། དེ་ཡང་རིགས་གྱི་སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་
 གྱིས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་ལམ་ཏུ་ངན་
 འགྲོ་རྒྱུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་བརྟགས་མིན་འགོག་པ་ཐོབ་ཀྱང་། སྤང་ཡང་མཐོང་ལམ་ཏུ་
 ངན་འགྲོའི་ས་བོན་བཙུག་པའི་སྦྱོན་ས་བརྟགས་“འགོག་ཐོབ་པ་བཞིན་ལོ། །དེ་བས་
 བ་རིགས་སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཀྱང་རི་སྲིད་རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་
 ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཐོབ་གྱི་བར་ཏུ་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་འདི་དག་
 འཐོབ་པ་མིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བཤད་པའི་རྟགས་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དཔག་
 བར་བྱ་བའི་གང་ཟག་ནི་རིགས་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་རྟོགས་པའི་
 སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཐོབ་པ་དག་གོ། དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 ལྡོག་པའི་གང་ཟག་ནི་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། མ་དག་ས་པ་དང་། དག་ས་ལ་
 གནས་པའོ། །དེ་དག་ལས། མ་ངེས་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཕྱིར་
 མི་ལྡོག་པར་སྦྱབ་པ་ཡིན་གྱི། དབང་འབྲིང་དང་དབང་རྒྱལ་སྦྱབ་མི་ལུས་པ་དང་། ས་
 བརྒྱད་པ་ཐོབ་ནས་དབང་པོ་ལྟེ་རྩལ་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 བོད་ཏུ་བྱངས་པ་ལྟར་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་འབྲེལ་གྱིས་མཐོང་ལམ་མ་དག་ས་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༥བཅན། ཞོལ། ༡༥༥ན། * འགོག་

གནས་པ་དབང་འཕྲིང་དང་དབང་ཚོན་སྐྱབ་བྱས་ཤིང་དབང་རྒྱལ་སྐྱབ་མི་བྱས་པར་
 ལྷགས་ལ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་སྲིར་མི་ལྡོག་པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ནི་མདོ་ལས་ཉི་ལུ་
 དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་
 ཡིན་གྱི་ཡང་དག་པར་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པ་ལ་བྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དག་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་ན་ལེ། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་
 ཅན་པ་རོལ་པོས་མ་གྲུབ་པས་ལུས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཐབས་ཤེས་པ་རོལ་པོས་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་ཀྱང་རྟོགས་མི་བྱས་
 མམ་བྱས། དང་པོ་ལྟར་ན་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་སྲིར་མི་ལྡོག་པར་ཡང་སྐྱབ་མི་
 བྱས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་ཕྱོགས་ཆོས་ཡིན་ན་སྲིར་རྟོལ་གྱིས་
 གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཐབས་ཤེས་སྲིར་རྟོལ་གྱིས་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་
 རྟོགས་བྱས་ཀྱང་མདོན་སྐྱུ་གྱིས་མ་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་སྲིར་མི་ལྡོག་དུ་སྐྱབ་པའི་
 རྟགས་སུ་མི་རུང་བའི་སྲིར་རོ། །"འོ་ན་སོ་སོ་རང་གི་རིགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། རྣམ་འགྱུར་བ་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་
 ཀྱི་ཐ་སྐྱད་ནི། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་
 ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གིས་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱབ་པ་མིན་ན་དེ་དག་གི་ལུས་
 ངག་གི་ཐ་སྐྱད་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཞན་བྱང་འཕགས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༦ནུན། འོ་ ཞོག། ༡༥༤བཟན། ཐོ

ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
བཤོ།

རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡིན་པ་ལ།
ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡིན་པར་མ་དེས་ཤིང་། བྱང་སེམས་ཅམ་
ཡིན་པར་དེས་པའམ། སྐྱོར་ལམ་པ་དབང་རྣམས་ཡིན་པར་དེས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་
བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པས་ཁྲུབ་པར་མ་དེས་པར་འདི་ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་
ཕྱིར་ལྡོག་གསལ་མི་ལྡོག་སྐྱུ་དུ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོར་སྤྱོད་ལ་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་
ཉིད་དམ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་དེ་ཚོས་ཅན། ལྷ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཁྲུབ་
པར་ཅན་དང་། འཇིག་པ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཇིག་ལ་གཞོན་བྱེད་སྐྱོབས་ལྡན་དུ་གྱུར་
པའི་སྐོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཁྲུབ་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་འགོད་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་རྗེས་ཐོབ་ལུས་ངག་གི་རྟགས་ལས་སྐྱབ་
དགོས་སོ། །ཁྲུབ་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་ཤེས་ཁྲུབ་པར་ཅན་གྱིས་རྫོགས་བྱང་
བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་གོགས་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། གོགས་མ་བྱས་ན་རྫོགས་
བྱང་བསྐྱེད་པར་དེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱབ་ལ། རྫོགས་བྱང་བསྐྱེད་
པའི་གོགས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་སྤོ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་གཉིས་སུ་
ཟད་ལ། དང་པོ་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་མི་སྲིད་ཅིང་གཉིས་པས་གང་ཟག་
དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་བྱ་ལ་གསལ་སྤྱང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༦ན། བྱང་ རོལ། ༡༡༧ན། ཀྱང * ཀྱང
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༦ན། རོ རོལ། ༡༡༧ན། བ

རབ་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་སྲིད་རྟོ། །

དེས་ན་གང་དག་སྲིད་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་གྱི་ཁྱབ་འབྲེལ་ལྷན་ཁོ་ནས་གྲུབ་
དགོས་པར་འདོད་པ་^༡དེ་དག་གིས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་
བདག་འདྲིན་སྲོང་བ་དང་། ལྷན་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལྷན་པར་ཅན་གྱིས་སྲོན་ཡིད་བྱེད་
གྱི་སློབ་འགོག་པ་ཅམ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གྱིས་རྒྱས་པ་མ་སྤྱ་ཅན་ལས་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་^༢ཅམ་^༣ཡང་དངོས་སྟོབས་གྱིས་སྐྱུབ་མི་རྒྱས་པར་
ཁས་ལེན་པ་ཡིན་པས། གང་ཟག་དེ་དག་གིས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེས་བྱ་ལ་
སྲིད་པ་ཅམ་དུའང་རྟགས་གྱིས་སྐྱུབ་མི་རྒྱས་སོ། །དེ་ཡང་རྫོགས་ལྷན་ལས་སྲིད་མི་
ལྡོག་པར་འགྲུབ་པ་ལ། སྲིད་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་བསྐྱུབ་དགོས་གྱི་སངས་རྒྱས་དུང་
ཅམ་དུ་བསྐྱུབ་པས་ཅི་ལའང་མི་བན་ཏེ། སངས་རྒྱ་སྲིད་ན་སྲིད་ལྡོག་མི་སྲིད་པས་
ཁྱབ་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེས་རྫོགས་ལྷན་ལས་སྲིད་མི་ལྡོག་ཏུ་འགྲུབ་པ་ལ། དམན་པའི་
བསམ་སྲོད་གང་གིས་ཀྱང་བར་^༤མ་ཚོད་^༥པར་སངས་རྒྱ་དེས་སྤྱ་བསྐྱུབ་དགོས་
སོ། །འོ་ན་འབྲེལ་ཆེན་ལས་དུང་བ་ཉིད་རྗེས་སྤྱ་དབག་པར་དེས་པར་གསུང་བར་
བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཅི་ཞེ་ན། གདོན་མི་ཟ་བར་རྫོགས་ལྷན་ཐོབ་ཏུ་དུང་བ་འོ་ན་
དཔོག་ཤེས་པ་མིན་གྱི། སངས་རྒྱ་སྲིད་པ་ཅམ་དུ་སྐྱུབ་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་རྗེ་
སྐད་བཤད་པ་ནི་གཞན་དོར་སྐྱུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་^༦རྫོགས་^༦

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤༥ན། དེ་ ཞོལ། ༡༥༧ན། ༥
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༤༦ན། ཅམ་ ཞོལ། ༡༥༧ན། ཅམ
༣ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧ན། མ་ཚོད་ ཞོལ། ༡༥༧ན། མ་ཚོད་ * མ་ཚོད་
༤ མ་ཕྱི། ༡༧༧ན། ཚོགས་ ཞོལ། ༡༥༧ན། ཚོགས་

ལས་དུ་ཁྱབ་འབྲེལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་པ་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་པ་ལ་ཕྱིས་སྟོགས་
ཚོས་རང་ལ་སྲོང་བས་གྲུབ་པ་ན། "ཁོ་པོ་རྟོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་
འགྱུར་རོ་སྐྱམ་དུ་སློང་བའི་རྟོགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བའང་"

སྟིན་དོ། །

གཉེས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། སྤྱིའི་མཚམས་སྐྱར་བའི། དེ་སྐད་བཤའ་བའི་
ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔའི་དགོ་འདུན་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་
དོ། །འགྱུར་འདི་ལྟར་གདོན་ནོ། །

གཉེས་པ་སོ་སོའི་དོན་བཤའ་བ་ལ། བྱང་སེམས་གསུམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དམ་
བཅའ་དགོད། དེ་སྐབས་པའི་རྟོགས་བཤའ། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཅ་བའི། རེས་
འབྲེད་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི་སྟིད་ཞིའི་དབྱེ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་པོ་གང་དག་
ངེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མ་སྐྱུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་
འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབ་
པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགོ་འདུན་ཡིན་ནོ། །འོག་ནས་འཆད་པའི་རྟོགས་དེ་དང་དེ་
རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ་སྐྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་
མི་ལྡོག་པའི་རྟོགས་སོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤའ་བའོ། །དང་པོ་
ལ། མཚམས་སྐྱར་ནི། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༣ནན། ཁོ་ ཞོལ། ༡༥༧ནན། ༧

འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེན་ཅེ་ཤིག་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཅེས་
སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་ཚོས་ཅན། རྩོད་ཀྱི་སྐོན་པ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མ་ཐུན་པ་ལ་སོགས་གཞན་པའི་དབང་རྣོན་རྣམས་ཀྱི་སྲིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་སྲིར།

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཡང་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
པས་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རོད་དང་། ཅེ་མོ་དང་། བཟོད་བ་དང་། ཚོས་ཀྱི་མཚོག་
ལ་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་སྐྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་སྲིར་
མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེ་
ན། བཞི་ལས། དང་པོ་རོད་ཀྱི་རྟགས་ནི་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཚོས་ལས་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པ་དང་། དཀོན་མཚོག་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་
ཐོབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། སྐོན་ལམ་གྲུབ་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་
པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དང་། དམུལ་བ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། དུད་འགོར་སྐྱེ་བ་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་
འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་དང་ལྷའི་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་རིམ་བཞིན་སྐྱེན་པ་དང་
སྐྱགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཚེ་རིང་པོ་འདུ་ཤེས་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་
ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཚོས་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོས་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཚོས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་

བར་རྟོགས་པས་སྤོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞན་ལ་སྐྱོད་པ་ཉིད་ཏུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པའི་ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལུག་སུམ་ཚོགས་པས་སྐྱིབ་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པའི་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གཞོད་སེམས་དང་། ཞི་གནས་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པའི་གཉིད་དང་། ལྷགས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པའི་ཚོད་པ་དང་། དན་པ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་ལ་བཞག་པའི་འགྲོད་པ་དང་། བཏང་སྡོམས་ལ་བར་ཏུ་གཅོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ཞེས་ཏེ། དེ་ལ་གཉིད་སྐྱབས་གཉིས་དང་། ཚོད་འགྲོད་གཉིས་སྐྱིབ་པ་རེ་རེར་བྱས་པ་ནི། ལྷ་དང་བྱེད་ལས་གཉེན་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེན་པོ་སྤོང་ཉིད་རྣམ་པར་སྐོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རེག་པའི་དང་། ལྷ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་པ་དང་། ལྷ་དོར་གྱི་གནས་ལ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་ཡིངས་བར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྲ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དག་དོན་ནི། སྦྱོར་ལམ་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་ཚོས་ཅན། རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་སྦྱོག་སྟེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པས་སྦྱོག་པ་ལ་སོགས་པ་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྟགས་བཅུ་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོགས་ཚོས་བྱུབ་སྟེ། དེ་དག་ལས་མི་འཁྲུལ་བའི་རྗེས་སྐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་གཅིག་མཐོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ཅེ་མོའི་རྟགས་ནི། དགེ་བའི་ཅ་བ་འདི་གཉེན་ཐ་མལ་པ་ལས་མཛོན་

བར་འབགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ལ་སྤྱོད་བྱའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྲུང་བ་
 དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རྣམ་པར་དག་པས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་སེམས་གྲུ་གྲུ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་བཀྲའ་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་རྣམས་ཉིད་
 ཀྱིས་ལྷན་དང་ཁོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་
 དང་། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱིན་ལྷན་འཛིན་རྟེན་པ་དང་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
 གྲུང་པ་བསྐྱབས་པས་“དེ” དག་དང་འགལ་བ་སེང་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཚོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་ཐར་དང་ལྷན་པར་འགོ་བ་དང་།
 སྤྱིང་རྗེས་འགོ་བ་ཉིད་ཀྱིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དཔུལ་བར་ཡང་འགོ་
 འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ལྷན་གོ། ། དག་དོན་ནི་ཅེ་མོ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
 དབང་ཚོན་ཚོས་ཅན། རྗེགས་བྱང་ལས་སྤྱིར་མི་སྣོག་སྟེ། དགེ་རྩ་འཛིན་རྟེན་ལས་
 མངོན་པར་འབགས་པ་སོགས་བཤད་པའི་རྟགས་ལྷན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་“བཟོད་”པའི་རྟགས་ནི། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱིས་བདུད་སོགས་གཞན་གྱིས་ལམ་གཞན་དུ་བཀྲིང་མི་བརྟུབ་པ་དང་། སངས་
 རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱིན་ལྷན་དང་འགལ་བ་ལམ་ལྷར་
 བཅོས་པ་ཉི་བར་སྟོན་པ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་རྣམས་གཉིས་སོ། ། དག་
 དོན་ནི། བཟོད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་ཚོན་ཚོས་ཅན། རྗེགས་བྱང་ལས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༤ན་ལ། ད ཞོལ། ༡༢༡ན་ལ། དེ * དེ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༤བཤན། བཟོད་ ཞོལ། ༡༢༡ན་ལ། བཟོད

ཕྱི་མི་ལྡོག་སྟེ། གཞན་གྱིས་བགྱིར་མི་བརྟུབ་པ། ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་གཉིས་དང་
ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིད།

བཞི་པ་ཚོས་མཚོག་གི་རྟོགས་ནི། ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་
དབང་རྣམས་ཚོས་ཅན། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་
དག་པས་སྒྲིད་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགོས་པ་ཅེས་བྱ་བ་རྟོགས་རྣམ་པ་
གཅིག་དང་ལྷན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་”མཚོམས་”སྐྱར་
ནི། དེས་པར་འབྲེད་པའི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། མཐོང་བའི་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི།
སྤྲུལ་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྐོར་ཚོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་
དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་ཅན་རྒྱས་པར་ཤད་ནས་འཆད་པའི་
རྟོགས་བཅུ་དྲུག་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་
པའི་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་
ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ་མཚོམས་སྐྱར་ནི། རྐྱད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། གཟུགས་
སོགས་ཞེས་སོ། །འགྲེལ་བ་ལ་རྟོགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། རྟོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དོགས་
བ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྲུལ་བསྐྱེད་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་
རྣམ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྣོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
ཚོས་སུ་བདེན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བྱིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཤམ། མཚོམས ཞོལ། ༡༢༡བཤམ། མཚོམས * མཚོམས

གྲིས་བརྒྱབས་པས་སྐྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཡོ་བར་བརྟན་བ་ཉིད་
དང་། རྗེས་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་བ་དང་། ལྷོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚོས་རབ་
ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མ་གྲུས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་སྟོམས་པར་འཇུག་
བ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་“བ”ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི། མཐོང་སྤང་གི་མི་དགོ་བ་དང་བྲལ་བ་
ཉིད་གྲིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་ཞིང་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་
“འདུལ”པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མ་གྲུས། མངོན་པར་ཞེན་བ་མེད་པར་འདོད་བ་
ལ་ཉེ་བར་སྐྱོད་བ་དང་། དུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཆངས་པར་སྐྱོད་
བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་བ་ལ་དབང་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཡོ་
བྱང་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་
བསྟན་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི། ལྷོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་བ་ཉིད་
གྲིས་སྤང་བོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྐྱོར་བ་
དག་ཏུ་མི་བྱའོ་ཞེས་མངོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་དང་པོར་ཞེན་བས་སྐྱོར་བ་དང་།
རྒྱུན་དུ་ཞེན་བས་རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པའོ། །

༡ མ་གྲི། ༡༡༧ན་༡ན། ཞོལ། ༡༧༡ན་༡ན། བར
༢ མ་གྲི། ༡༡༧ན་༡ན། ཞོལ། ༡༧༡ན་༡ན། གཏུལ * འདུལ

གཉེས་པ་འཕོག་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱི་
 མི་མ་ཐུན་པའི་སྲོགས་བསལ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་
 རྟོགས་པའི་བར་ཚད་བྱེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་
 སྐྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བཤོ། ། གསུམ་པ་འཕོག་པ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་
 མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་སྐྱོར་བ་དང་། རྗེས་
 སུ་སྐྱོར་བ་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་བཤོ། །དེ་ཡང་གཏམ་ཞེས་པའི་དོན་
 བེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དངོས་པོའི་རྣམ་རྟོག་སྤྱད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་དུས་སུ་བཅོམ་བས་
 འདིར་འཕོག་པའི་གཏམ་ཅམ་གྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་སྤང་གཉེན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་སྤང་བཅོམ་བེན་བས་
 འདིར་སྤང་གཉེན་གྱི་ཐ་སྲུང་ལ་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་གི་སྐྱོས་པ་ཅམ་འཕོག་པར་སྐྱོན་
 པའོ། །

བཞི་པ་འཕོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུང་བ་
 དང་འཛིན་པའི་ཞེན་པ་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་རྣམ་སྤྱིན་
 ཀྱི་ཚད་ལྡར་པའི་དབང་པོ་དང་། ཉེན་གྲོང་ཁྲེང་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་
 ལམ་གྱིས་རྣམ་སྤྱིན་དེ་དག་གི་རྒྱ་མཐོང་སྤང་འདི་གཉེས་སྤོང་བའི་གཤམ་འབྲེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མིང་ལ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་དང་པོར་ཞེན་པའི་སྐྱོར་བ་དང་། རྒྱན་དུ་ཞེན་པའི་
 རྗེས་སུ་སྐྱོར་བའི་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྗེས་སྤང་
 བ་ཤད་པ་བཞི་ནི་འཕོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་འོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། མདོ་ལས། གཡུལ་དང་། རྫོང་དང་། རྫོང་ཁྱེར་དང་།
 རྫོང་རྫོང་དང་། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྒྲོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྒྲོར་བ་ལ་བཙོན་པར་མི་
 གནས། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་འཛིག་ལྟ་མཐོང་སྤང་སྤོང་
 བཞིན་པ་ནི་གཡུལ་འགྲེད་པའི་སྐྱས་བསྟན་ལ། འཛིག་ལྟ་མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་བུ་
 རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆར་གྲུང་པའི་སྤང་པོ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བཞི་དང་། དེ་དག་
 གི་རྟེན་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་བ་ལས་གྲུང་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལུལ་“འུག”པོ་
 རྣམས་ནི་རྫོང་ལ་སོགས་པའི་སྐྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་རྫོང་
 གི་སྐྱས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྫོང་སྐྱེས་འབྲེལ་རྟེན་ཡིན་པ་ལྟར་དབང་པོ་འདི་དག་
 གྲང་རང་འབྲས་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་སོ། །དབང་པོའི་རྟེན་འབྲུང་བ་དང་འབྲུང་
 འབྲུང་རྣམས་རྫོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྫོང་ཁྱེར་རྫོང་གི་རྟེན་ཡིན་
 པ་ལྟར་འདི་དག་གྲང་དབང་པོའི་རྟེན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ལུལ་འུག་པོ་རྫོང་རྫོང་གི་
 སྐྱས་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚོང་འདུས་དང་བཅས་པའི་རྫོང་ནི་རྫོང་རྫོང་ཞེས་བྲ་
 ལ། དེ་ཉིད་སྐྱེས་འབྲེལ་འུག་ལྟོག་གི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར་འདི་དག་གྲང་རྣམ་ཤེས་
 འུག་ལྟོག་གྲེད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེ་ཡང་འཛིག་ལྟ་མཐོང་སྤངས་བཞི་
 དང་། འཛིག་ལྟ་དེས་མཐོང་སྤང་རྣམ་སྟོན་གྱི་ཆ་འདི་དག་སྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་སོགས་
 རྒྱལ་ཀུན་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་བཙོན་ཟེན་ཅིང་། དེ་དག་དང་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་སྤང་
 གཉེན་དུ་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་ཡང་སྤང་བཙོན་ཟེན་ལ། འདིར་ནི་སྤང་གཉེན་དེ་དག་
 གཡུལ་འགྲེད་པའི་མིང་“ཅམ”པ་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤངས་འགགས་པར་སྟོན་པ་ཉིད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བལ། འུག ཞོལ། ༡༧༧བལ། འུག
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧བལ། ཅམ ཞོལ། ༡༧༧བལ། ཅམ * ཅམ

སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིར་མེད་དབང་ནས་ལུས་དབང་གི་བར་
ལྷ། རོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས། སྲོག་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་གཉིས། ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ཡིད་
བདེ། ཡིད་མི་བདེ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྷ་སྟེ། བཏུ་བཞི་པོ་དག་ལགགས་པའི་
འགོག་པ་དུ་ཐོབ་དཔྱོད་པ་དང་། དབང་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་ཆེར་འཆང་
བ་དག་པ་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དོན་མིན་པས། འདིར་དེ་དག་འཆང་པའི་སྟོས་པ་མ་
བྱས་སོ། །

བཞི་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ནི། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་པར་འཁོར་གསུམ་
རྣམ་དག་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་
དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་
ཐར་པའི་སློབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པར་བྱང་ཚུབ་
སོགས་རྟོགས་པའི་ཚོས་རྩལ་ཅམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཕྱིར་མི་སྟོག་
པར་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་
ཉིད་ཀྱི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ས་གསུམ་ལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
པ་དང་། གཅིག་དུ་གཞན་དོན་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཉོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་
པའི་མིང་ཅན་དག་ཡིན་ལོ། །དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པ་དབང་འབྱིང་
ཚོས་ཅན། རྗེས་སུ་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་སྟེ། ཤེས་བཟོད་རྣམས་ཅིག་མའི་མིང་གིས་
མདོ་ལས་བསྟན་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་རྟགས་བྱུང་པར་ཅན་ངེ་རྣམས་བཤད་པ་
བཏུ་བྱུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྣམས་ཅིག་མ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་འགོད་ན། ཚོས་ཅན་དང་

སྐྱུལ་ཚོས་འབྲ། སྐྱུག་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་གཟུགས་
སོགས་ལ་བདེན་པར་རྟོག་པ་ལས་ལྡོག་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བར་ཅན་ཐོབ་པའི་སྤྱིར་
ཞེས་སོགས་སྤྱད་གོད་པར་བྱའོ། །

གཉེས་པ་རྟོགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདིར་བཤད་པའི་
རྟོགས་ཚོས་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་གཏོང་བ་སོགས་པལ་ཆེ་བའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་
སྟངས་དུ་སྟངས་པ་ལ། ཅ་བར། དེ་འབྲའི་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་ལྷག་ནི་ཞེས་མཉམ་གཞག་གི་
སྐྱད་ཅིག་མར་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལྷོན་མེད་དེ། རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྟངས་
མཉམ་གཞག་སྐྱད་ཅིག་མའི་“མིང་’གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའོ། །དེ་ན་
འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང། བཏགས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་”མཚན་’འི་དེ་
ལྟར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཅུ་ལྷག་གིས་བསྐྱུས་པ་འདི་རྣམས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན་དག་པ་འདི་གཉེན་པ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་
མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྣ་བ་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་སྐྱེ་ཞིང་།
དེས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱང་ནས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་
འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དག་གི་རིག་གུང་བཅུ་ལྷག་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་
རྒྱ་”མིང་’འབྲས་བུ་ལ་”བརྟགས་’པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་མཉམ་གཞག་སྐྱད་ཅིག་མ་
བཅུ་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ལུས་དག་གི་ཐ་སྟངས་བཅུ་ལྷག་པོ་རྣམས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཅུ། མང་ ཞོལ། ༡༦༡བཅུ། མིང་ * མིང
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཅུ། མཚན་ ཞོལ། ༡༦༡བཅུ། མཚན་ * མཚན
༣ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཅུ། མང་ ཞོལ། ༡༦༤ན་པ། མིང་ * མིང
༤ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཅུ། བརྟགས་ ཞོལ། ༡༦༤ན་པ། བཏགས་

སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་བྱང་རྒྱུ་མེས་པོ་དཔལ་མཚོ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་
 ཕྱིར་མི་སྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། "ངག་¹ རོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན།
 སྐབས་འདིར་གཞུགས་ལ་སོགས་ལས་སྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་
 བཅུ་དྲུག་ལ་མཉམ་གཞག་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 མཉམ་གཞག་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྗེས་སོབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་
 བུ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་
 ཅན། སྐབས་འདིར་དེ་ལྟར་བཏགས་པ་ལ་² དགོས་³ པ་ཡོད་དེ། བདེན་པ་མཚོན་པའི་
 རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་ནི་མེས་པོ་ཅན་གཤམ་པའི་དགོས་པའི་
 དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་
 བའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱོག་པ་ལ་
 གཞོན་བྱེད་སྟོན་པ་ནི། འཕགས་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྟངས་དེ་དག་མཉམ་གཞག་གི་
 རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་དེ་དག་རྣམ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཡོད་པར་རི་ལྟར་གང་ཟག་པ་
 རོལ་སོ་གཞན་ཡིད་ཆེས་བར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཏེ། མིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདིར་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ནི་⁴ "བསྟོན་⁵ མི་དགོས་ཏེ། དོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོ་རང་
 གིས་⁶ དངོས་⁷ མིན་པར་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༠བཟན། ངག་ ཞོལ། ༡༤ནན། ངག་
² མ་ཕྱི། ༡༡༣ནན། དགོས་ ཞོལ། ༡༤ནན། དགོས་ * དགོས་
³ མ་ཕྱི། ༡༡༣ནན། བསྟོན་ ཞོལ། ༡༤ནན། བསྟོན་
⁴ མ་ཕྱི། ༡༡༣ནན། དངས་ ཞོལ། ༡༤ནན། དངོས་ * དངོས་

གིས་གཞུང་འདི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོམ་ལམ་གཏུན་ལ་“དབབ”པ་དང་། སྐྱོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་
 མིར་མི་སྡོག་པའི་རྟལ་ས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་ཚོས།
 ཁྱད་གཞི་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་གྱི་དབྱེ་བ། དེ་དག་ལ་ཚོད་པ་
 སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་ས་སྤྱར་ནི། དལུས་མའི་དོན་ལྟར་ན། དེའི་ལོག་ཏུ་
 སོགས་སོ། །ཚ་བ་ནི། ཀྱང་པ་དང་པོས་བསྐྱོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པར་བསྟན།
 གཉིས་པས་ཟབ་མོའི་མཚན་གཞི་དོས་བཟུང་། ཀྱང་པ་ཟམ་གཉིས་གྱིས་མཚན་
 གཞི་དེ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཚོས་
 ཅན། རང་བཞིན་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་ཉིད་དུ་ལྡན་པའི་མིར་
 དོ། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་
 གཟུགས་མེད་ཅིང་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤོང་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤོ་འདོགས་པ་དང་། སྤོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལས་
 གཞན་པ་ཡང་མིན་པར་གཟུགས་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྱར་བའི་མཐའ་
 ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་མིར། ཁ་ཅིག་ཟབ་མོ་ཡུལ་དུ་ལྡན། ཅེས་སྤྱོད་བ་མི་
 འཐད་དེ། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་གྱི་ཚོད་ལན་རྣམས་
 འགྲེལ་མེད་དུ་འགྲུང་བས་སོ། །དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་སྐྱོམ་ལམ་ལ་ཡུལ་ཟབ་མོའི་མིར་
 གིས་བཏགས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་ཚོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་ཚོད་པ་དེའི་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡༡ནལ། དཔབ ཞེལ། ༡༦༧ཏན། དབབ * དབབ

ལན་དུ་ལུལ་ཅན་ལ་ལུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ལན་འདེབས་བར་
 རིགས་གྱི། རོན་དམ་དུ་ཉམས་འབེལ་མི་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལན་འབེལ་
 པ་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་རང་ལའང་སྟོང་ཉིད་རང་བཞིན་དུ་ལྡན་པས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་
 པར་འབགས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉན་རང་གི་སྐྱོམ་ལམ་ལའང་ཉན་རང་གི་སྟོང་ཉིད་རང་
 བཞིན་དུ་ལྡན་པའི་སྲིར་རོ། །ཞེ་ན། འདི་ནི་སྐྱོམ་ལམ་ཟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཉན་
 རང་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་པར་སྐྱབ་པ་མིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་སྐྱོམ་ལམ་ཉན་རང་
 གི་སྐྱོམ་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་འབེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་།
 དགོས་པའང་མེད་དེ་སྤར་ནས་རིམ་བར་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་སྲིར་རོ། །དེ་བས་ན་སྐྱོམ་
 ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱང་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྲིར་དུ། སྐྱོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་
 གྱིས་སྐྱོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན། སྟོག་འོག་མ་གཉིས་པོས་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་སྐྱོར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅུ་བ་ནི། ཀྱང་བ་ཐ་མ་
 གཉིས་གྱིས་བསྐྱོམ་བྱ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་སྐྱོམ་ཚུལ་དང་། རོ་བོ་བསྟན་
 ཏོ། །“འགྲེལ་བ་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། རེག་ཆེན་སྐྱོམ་པའི་ལམ་
 ཡིན་ཏེ། ཐོས་བ་དང་བསམ་བ་དང་སྐྱོམ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གམ་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གྱི་སྐྱོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་གང་རུང་གིས་གོ་
 རིམ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡བཟན། འགྲེལ། ཞོལ། ༡༧༥ནལན། འགྲོལ།

རང་གི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་སློམ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་གི་གནས་སྐབས་ལ་ངེས་པར་
མཚོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་འཇམ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོགས་པ་
གང་རུང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སློམ་ལམ་དེ་ཉིད་དེའི་
ཡུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་ཆགས་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་ལམ་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་ཡུལ་ཡིན་
ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ན། དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན། ཅ་བ་ན། སློམ་ལམ་
དེ་ནི་ས་བཅུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྣམ་པ་དགུར་དབྱེར་རུང་བར་
བཞེད་དོ། །གང་གི་སློན་ས་ན། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་རྒྱུང་དང་འབྱིང་དང་ཆེན་པོ་
རྣམས་རྒྱུང་དུའི་རྒྱུང་དུ་སོགས་སུ་སྤང་བའི་སློན་ས་དབྱེ་བ་ཡི་རྣམ་པས་རྣམ་པ་
དགུར་དབྱེ་ལོ། །འགྲེལ་བ་ན། ལོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་སློམ་ལམ་དོན་དམ་པར་
སློང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཡང་ཀུན་རྒྱལ་རྒྱ་ལྗོངས་ཀྱི་སློམ་ལམ་དགུ་ཡིན་
ལོ། །ཀུན་རྒྱལ་རྒྱ་ལྗོངས་སློན་ས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གངས་
བཞེན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་དགུ་དག་ཏུ་སློམ་ལམ་དགུ་རྒྱུ་ཆགས་སུ་
འབྱུང་བའི་སྤྱིར། དེ་ཡང་ས་དགུ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་པའི་སློམ་ལམ་དགུ་རྣམ་རྟོག་
དགུའི་གཉེན་པོར་གངས་བཞེན་དུ་འབྱུང་ཞེས་བ་ཡིན་གྱི་ས་དགུ་དང་སློམ་ལམ་
དགུ་གངས་བཞེན་དུ་སྦྱོར་བ་མིན་ཏེ། དང་པོའི་ཉིད་བརྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སློམ་
ལམ་ཆེ་འབྱིང་རྒྱུང་གསུམ་ཀ་སྤིད་པའི་སྤྱིར་དོ། །རྣམ་རྟོག་གི་དབྱེ་བས་རི་ལྟར་དབྱེ་
ཞེ་ན། སློམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྱིང་དང་རྒྱུང་དུ་རྣམས་འེ་འེ་ཞིང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༧ན་ལྟ། ཞིག་ ཞོལ། ༡༥༥བཤན། ཅིག
༢ མ་ཕྱི། ༡༡༧ན་ལྟ། རྒྱལ་ ཞོལ། ༡༥༥བཤན། རྒྱལ་ * རྒྱལ་

ཆེན་པོ་དང་། འབྲིང་དང་ཆུང་དུ་འབྲེ་བྲག་གིས་མ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གི་
 གཉེན་པོ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་
 ཆེན་པོའི་བྲེ་བྲག་གིས་མ་དང་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་དོ་
 "ཞེ་བ། ལྷན་པ་ལེན་ཏུ་ཆེན་པོ་ལོ་སྤང་བ་ཆུང་དུ་ས་སེལ་ལ་ཆུང་དུ་ལོ་ཆེན་པོས་
 སེལ་ཏོ་ཞེས་བྲེ་བའི་དཔེས་འཐད་དོ། །སྤང་བུ་ཉོན་སྤྱི་བ་གྱི་སྤོ་བས་མི་འབྲེད་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། བྱང་རྒྱལ་སེལ་ས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཉེར་བས་སྤང་བུའི་ཉོན་མོངས་པ་
 ལོ་རྟོག་པ་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །དག་དོན་ལོ། །ས་དགུ་གང་ཤུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྤོ་བ་
 ལམ་ཚོས་ཅན། ཆུང་དུ་འབྲེ་ཆུང་དུ་སོགས་དགུར་དབྱེར་ཤུང་སྟེ། སྤང་བུ་རྣམ་རྟོག་
 ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སོགས་དགུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གངས་རེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། རང་བཞིན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ། བྲེད་
 ལས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རྩོད་པ་དང་། ལན་མོ་ལོ་དང་པོ་ལོ། རྒྱལ་བའི་
 དུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་སྤོ་བ་ལམ་གྱི་རྣམས་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་འབྲས་
 བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤོ་བམ་རེ་རེས་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སྐྱེད་པ་བཞིན་དུ་སྤང་
 བུ་རྣམ་རྟོག་ཀྱང་གངས་མེ་སྤོང་དགོས་པས། སྤོ་བམ་རེ་རེས་སྤོང་བའི་རྟོག་པའི་
 བྲེ་བྲག་རྣམས་པ་མང་བ་མིན་ནམ། རི་ལྗང་རྟོག་པའི་དབྲེ་བས་རྣམས་པ་དགུ་ཞེས་བྲེ་
 བ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྟེན་གྱི་བྲེད་གཞན་དག་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༡ན། ལི ཞོལ། ༡༤༤བལ། ལིས * ལིས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡༡བ། ཞེ ཞོལ། ༡༤༤ན། ལ
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༡༡བ། ལེ ཞོལ། ༡༤༤ན། ལོ * ལོ

སོགས་བསྐྱེད་བར་གསུངས་ཤིང་འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱའི་མང་ཉུང་ལ་རག་ལས་
 བས་སོ། །ཞེས་འགོད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། །རྒྱ་སློམ་ལམ་དེ་དེས་ཀྱང་འབྲས་བུ་
 བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་བར་དེས་ནས་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་
 མ་སྐྱེད་མི་སྲིད་དམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འབྱུང་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་སྲིད་
 རོ། །ལན་ལ། ཅུ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། གངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་དེ་
 རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་པ་མིན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་
 ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སྤྲུགས་བཅེ་བའི་རྒྱ་མ་སྟན་གྱིས་གསུང་། དེ་དག་སྤྲུབ་པའི་
 བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། ཚོད་
 པ་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་རྟགས་
 མ་གྲུབ་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ནི། མདོ་ལས། སློམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་
 གངས་མེད་པ་དང་གཞུལ་དུ་མེད་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ཆོག་ཏུ་བརྗོད་
 པ་དོ་ལོ་རྣམས་གྱིས་ནི། དོན་དམ་པར་ན་རྒྱ་སློམ་ལམ་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱར་
 བའི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་ལྡོག་པ་ལ་བསྟོས་ནས་
 བསོད་ནམས་གངས་མེད་སོགས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་གྱི་དོ་བོས་དབྱེ་བ་གྲུ་
 བར་བཟོད་པ་མིན་ནོ། །སློམ་པའི་ལམ་ནི་དི་སྐད་བཤད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གནས་
 སྤྲུགས་སུ་ལྟན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་སྲིད།

དག་དོན་ནི། སློམ་ལམ་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཁྱོད་གྱིས་འབྲས་བུ་བསོད་
 རྣམས་གངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་གནས་སྤྲུགས་སྟོང་
 ཉིད་ཡིན་པའི་སྲིད། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤྲུབ་པ་མ་དེས་པར་བསྟན་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་

མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཚེས་ཀྱི་རོ་ཤིང་སྐོམ་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་
མེད་སོགས་སྐྱེ་བར་རི་སྐྱད་བཤད་ཅིང་བསྟན་པའི་དེ་དག་ནི་གྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
ལ་སྐོམ་ལམ་ལས་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་གྲིས་འབྲས་བུ་ལ་
"སོད"¹་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེན་ཏུ་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་
གྲིས་ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྐྱེ་མདོར་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱ་མ་ཐུན་པར་གྱུར་པའི་གསུང་
ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པས་དེ་ཙམ་གྱི་སྐོམ་ལམ་སྤང་བའི་ངོས་ནས་
དགུ་ལས་མང་བ་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚེས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་དེ་"རེས"¹་འབྲས་བུ་
བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སྐོམ་
ལམ་དེ་རྟོག་པའི་ངོས་ནས་དགུང་གྲངས་མ་རེས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྣམ་རྟོག་ཆེན་
པོའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྐོམ་ལམ་རྒྱུང་ཏུ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཉིད་གྲིས་གྲང་འབྲས་བུ་
བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་སོགས་བསྐྱེད་པར་གདུལ་བའི་ཆེད་ཏུ་སྤྲུབ་པས་
གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་དག་ལ་རྗེ་ཀུན་གྱི་བཞུགས་དག་གིས་མ་
རྟོགས་པའི་ང་རོ་ཅི་ཡང་བསྐྲུགས་མོད་ཀྱི་མངས་སུ་དོགས་པས་འདིར་དགག་
བཞག་མ་སྐོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་རྩོད་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། །མཚམས་སྐྱར་ནི།
སྤོང་བ་ཉིད་གྱི་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་དངོས་པོ་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི་གང་ལ་རྩོད་
བ། སྐོམ་པའི་ལམ་ནི་ཐབ་བ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གྲིས་སྐོམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སྤོང་བ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༩༩༧ལ། མོད་ ཞོལ། ༡༩༩༧ལ། མོད་
² མ་ཕྱི། ༡༩༩༧ལ། རེས་ ཞོལ། ༡༩༩༧ལ། རེ་རས་

ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་ཚོད་དོ། །རི་ལྟར་ཚོད་ན། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་
 ལམ་གྱི་དངོས་པོ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་
 དང་གཉི་ག་དང་གཉིས་མིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་གོམས་པ་སྤུལ་དུ་བྱིན་
 པར་བྱར་མེད་པའི་སྲིད། མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 འབྲལ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་དོ། །དེ་བས་ན་སློམ་པ་ཅེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་
 མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་བོད། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་
 འཛོལ་སྟེ། བོར་བོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་རྣམ་རྟོག་
 གི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན། ཅ་འབྲལ་ལ། དག་དོན་ནི།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་ཉམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་
 འཕེལ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། སྟོང་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་
 པ་དེ་ལྟར་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅ་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སོགས་སོ། །འབྲལ་བ་ལ། ཀུན་
 རྫོང་བ་རྩམ་ངེས་པ་དང་། དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་ནོ། །དང་སོ་ལ་དཔེ་དགོད་པ་ནི།
 རི་ལྟར་བྱེན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་
 དེ་ཀུན་རྫོང་བ་རྩམ་ཆུབ་སློམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུལ་
 སོགས་པ་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བདག་པོ་ཅམ་གྱིས་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོ་
 རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེ་ཆུང་དེ་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུན་པ་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༩བཤན། མིན་ ཞོལ། ༡༧༧བཤན། ཡིན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༩༩བཤན། ཚོགས་ཆེ ཞོལ། ༡༧༧བཤན། ཚོགས་ཆ

རོན་བྱུང་པར་ཅན་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་སྐྱེ་སྤང་བའི་མེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་ནས་
 གདུལ་བའི་མངོན་པར་འདོད་པའི་རོན་སྐྱེལ་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་སྟེ།
 བྱང་ཚུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཇི་ལྟར་བྱང་ཚུབ་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་བའོ། །རོན་ལ་སྐྱེར་བ་ནི་བསྐོམ་པས་སྐོར་བྱུང་གི་དེ་མ་དང་བུལ་བའི་སྐོར་
 བས་མངོན་སྐྱེལ་བྱས་པའི་སྐོམ་ལམ་འདི་རོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་
 ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྤང་བུ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་སོགས་མངོན་པར་
 འདོད་པའི་རོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེའི་མཚན་ཉིད་བཞེད་ཡང་།
 འདི་ནི་འདོད་པའི་རོན་སྐྱེལ་བྱེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བའོ། །དཔེ་རོན་གཉིས་ཀ་ལ་དག་
 རོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྐོམ་ལམ་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྣང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་།
 ཉམས་འཕེལ་མི་བྱེད་པའི་སྐོར་མེད་དེ། བྱོད་རོན་དམ་པར་སྣང་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་བྱོད་བསྐོམས་པས་སྤང་བུ་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱང་ཚུབ་རོན་དམ་པར་སྣང་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཚོས་སྐྱེའི་
 བདག་རྒྱུན་ལས་གཞུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བའི་རོན་བྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་
 བཞེད་པས་དེའི་ཆེ་བདེན་པར་སྐྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ཡིན་པར་
 ཉམས་པ་མེད་དོ། །དག་རོན་ནི། ཐམ་འགྲུར་དེ་རོན་དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞོད་
 བྱེད་ཡང་དག་མིན་པར་ཐལ། འདོད་ལན་རོན་མ་ཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། འདི་མངོ་
 ལས། རབ་འགྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ལོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཉི། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་
 ཡོངས་སུ་འཕེལ་བའམ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། ཞེས་པས་བསྟན་ལ། ཅུ་བའི་དེ་ཡང་དེ་ཡི་

མཚན་ཉིད་བཞེད། ཅེས་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཤིང། དེ་ཉིད་འགྲེལ་པས་བྱས་པ་
བྱུང་སྟེ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚོད་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་སྐྱར་ཞི། དེ་ལྟར་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རི་ལྟར་དོན་བྱུང་པར་ཅན་
སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་
རིགས་པར་ཐལ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྐྱ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ན་དང་། སྐྱ་ཕྱི་ལྟན་ཅིག་ཚོགས་
བ་དང་། སྐྱ་ཕྱི་རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་གང་གི་སྐོ་ནས་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པར་མི་
རིགས་བདེ་བས་ནའོ། །ཉུགས་གསུམ་རིམ་བཞིན་སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱ་ཕྱི་རེ་རེ་ཁོ་ནས་
བྱང་ཚུབ་བར་ནི་རིགས་བ་མིན་ནོ། །སྐྱ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་རེ་རེ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཚུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཚོས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པར་སྣང་བ་སེམས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་པོ་
ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ་གཙོ་བོ་སེམས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཅིག་ཅར་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་ཐལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱུད་རེ་རེ་
བའོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ལྷན་མེད་པའི་ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་རིམས་
ཀྱིས་འབྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་དུ་སྐྱ་མ་ཕྱི་མ་ལ་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་པས་ན་སྐྱ་ཕྱིར་བན་ཚུན་འགྲེལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དག་གཉིས་པས་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་མང་པོ་འདུས་པས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ན། ཚོགས་ ཞོལ། ༡༧༧༧ན། ཚོགས་
༢ མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ན། པ ཞོལ། ༡༧༧༧ན། དེ

བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལ། གསུམ་བ་འི། རིམས་ཀྱིས་འབྱུང་ཡང། ལྷ་མ་རྣམས་ཕྱི་
 མ་མ་སྐྱེས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་ནས་ལྷ་ཕྱིར་སྐྱེས་པ་མང་པོ་ལྷན་ཅིག་ཚོགས་བས་
 བསྐྱེད་པ་བཀག་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་སྐྱ་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་ཆུལ་གསུམ་པོ་
 འདིར་མཐའ་ཚོད་ན། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐད་པས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་
 བར་འགྱུར་རོ། །མཐའ་མ་ཚོད་ན། མཐའ་མ་ཚོད་པའི་“དོགས་”པ་བསུ་ནས། སློབ་
 དཔོན་དོགས་བ་བསུ་བ་ལ་མི་མཁས་པའི་སློབ་དུ་འགྱུར་ཞིང། དོགས་གཅོད་བྱས་
 གྱུར་དོགས་པའི་མཐའ་མ་ཚོད་པས་དགོས་ལུས་མེད་བར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་
 བ་རེ་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་“ཚོད་”དམ། མ་ཚོད། “ཚོད་”ན་བྱང་ཆུབ་
 བསྐྱེད་པར་མི་འཐད་ལ། མ་ཚོད་ན་སློབ་དཔོན་དོགས་བ་བསུ་བ་ལ་མི་མཁས་པར་
 ཐལ་ལོ། ཞེས་བསྒྲོག་ན། འཁོར་གསུམ་ཀ་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་པས་དེ་ནི་སུན་འབྱིན་
 ཡང་དག་མིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་ནི་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 ཆུབ་བསྐྱེད་ཆུལ་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཚོད་ཅིང། གསུམ་པོ་གང་ཡང་མི་འཐད་ན།
 བྱང་ཆུབ་མི་བསྐྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་གསུམ་པོ་དེར་མཐའ་ཚོད་ཅིང། གསུམ་པོ་གང་
 ཡང་མི་འཐད་ན་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྲིད་རོ། །མཁས་བ་རང་གི་སྐྱས་པོ་
 ཅོག་འདི་དང་མཚུངས་པར་ཡིད་བརྟན་མེད་པར་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །འདི་ལ་
 ཡང་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་རེ་རེ་བ་དང་ཚོགས་བ་གཉིས་སུ་དེས་ལ། མ་
 ཚོགས་པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་ཅིང། ཚོགས་བ་ལ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བ་མང་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། དོགས ཞོལ། ༡༧༤༧ན། དོགས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ཚོད ཞོལ། ༡༧༤༧ན། ཚོད
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ཚོད ཞོལ། ༡༧༤༧ན། ཚོད

ཚོགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་མང་པོ་ཚོགས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། ཞེས་པའི་
ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་བཤའ་བྱས་པས་སུན་འབྲིན་དེས་སུན་མི་ཕྱིན་ལོ། ཞེས་སྐྱབ་པ་
ཅི་བབ་ཚལ་ཉེ། ལྷ་རེ་རེ་བ་དང་། ཅིག་ཅུ་འབྲུང་བ་ཚོགས་པ་དང་། རིམ་གྱིས་
འབྲུང་བ་སྐྱབ་ཅིག་ཚོགས་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་བ་གསུམ་དུ་མཐའ་ཚོད་ཅིང་།
གསུམ་པོ་དེ་གང་ཡང་མི་འཐད་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་བསྐྱོག་ཏུ་
མེད་པར་སོན་གནས་པས་སོ། །དེས་ན་འགྲོན་ཚེན་ལས་སྤར་བཤའ་པའི་ཕྱོགས་
མངོན་པར་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་ཕྱི་མ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས་པའི་དཔེའི་ཚུལ་
གྱིས་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རིམ་གྱིས་འབྲུང་བས་མི་བསྐྱེད་
བ་ལ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། དེའི་སྐྱབ་ཤེད་ལ་མ་ངེས་པའི་ལན་འདེབས་པ་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། མཚོམས་སྐྱར་ནི། བསྐྱེད་ཚུལ་གསུམ་པོ་གང་གི་སྐོན་ས་
ཀྱང་བྱང་ཚུབ་མི་བསྐྱེད་པར་བརྟན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མིན་པས་ལན་འདི་ལྟར།
ཙ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་ན། མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱི་སྐྱོ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་
བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་དེ། ཟབ་པོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་
ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་སོ། ཞེས་འཆད་དོ། །སྐོབ་དཔོན་ལྟར་
ན། བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་ཟབ་པོ་བརྒྱུད་དོན་རེ་རེར་བྱས་ནས་མར་མེའི་དཔེས་
དེ་གཉིས་མཚོན་པར་བཞེད་དོ། །འགྲེལ་པ་ལ། དཔེ་སྐྱབ་པ། དཔེ་དོན་སྐྱར་བ། དོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༥ན༡ན། དེས ཞོལ། ༡༧༥ན༡ན། དེས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༥ན༡ན། བརྟན ཞོལ། ༡༧༥ན༡ན། བརྟན
༣ ཕྱི། ༡༧༥ན༡ན། བ ཞོལ། ༡༧༥ན༡ན། བ * བྱི

གཞན་ཡང་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་པ། ལྟོས་ནས་སྲེག་པ།
 དེ་གཉིས་ཀའི་དོན་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་
 པ་ལོ། རི་ལྟར་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲིང་པོ་སྤང་བ་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ཚོས་ཅན། མེ་ལྷེའི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་
 མཚན་ཉིད་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཚིག་པ་མེད་དེ། རང་གི་རྒྱུས་ཁྲིད་སྒྲིང་པོ་དང་པོ་
 ཚུན་གྱི་སློབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་སྤང་ཅམ་དུ་སྐྱེད་པས་སྒྲིང་པོ་སྲེག་པ་ལ་བུས་པ་ཁྲུང་
 པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྷེ་དང་སྒྲིང་པོ་ཁྲུང་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་
 སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ཡང་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་བལྟོས་པར་རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །སྐད་ཅིག་
 མ་དང་པོ་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ན་ཉག་
 ཏུ་ཡོད་པའམ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྲུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི་གང་གི་ཕྱིར་སྲ་སྲི་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། མར་མེའི་སྐད་ཅིག་སྲ་སྲི་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་སྒྲིང་པོ་སྲེག་པར་
 བྱེད་པ་དང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཚིག་པ་ཡོད་དེ། མར་མེ་དང་སྤོང་བུ་གཉིས་ཀ་སྤང་
 པའི་ཁྲུང་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་བལྟོས་ནས་མེ་ལྷེ་དང་པོ་དེས་བྱས་པ་
 སྤོང་བུ་སྲེག་པ་ལ་སྲ་མ་ལས་མ་བྱ་སྤུལ་དུ་བྱིན་པ་དང་སྤུན་པ་ཁྲུང་པར་ཅན་སྐད་
 ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ན། དེའི་“ཚེ”ཕྱི་མ་སྐྱེས་པ་ན་སྲ་མ་འཇིག་
 རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེ་ལྷེ་ཐ་མ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་

༡ ཕྱི་ ༡༩༥༥ལ། ཚེ་ཞོལ་ ༡༧༠༦༡ན། ཚེ

བྱ་སྤྱོད་པོ་རྫོགས་པ་འདྲིལ་བའམ་ཚིག་པ་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེའི་
ཚེ་རྒྱ་མེད་པར་ཞིག་གྲང་། ཞེས་པ་ཚོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱི་མ་ཁུབ་པ་མངེས་པར་
སྟོན་པའི་ཚིག་གོ། སྲ་མ་ལ་བཟོས་ནས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གང་གི་
ཚེ་རྒྱུན་ཉིད་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བདག་ཉིད་གི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་"ཚོས་^༡་
ཉིད་གྱིས་མ་བརྟགས་གཅིག་བྱང་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་སྲ་ཕྱི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བའི་
"འབྲེལ་^༢་བ་གྲུབ་པའི་སྟོབས་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་བས་ན། ཞེས་པ་ནས། ཞེས་བྱ་བའི་བར་དོ། །གཉིས་པ་ནི།
ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་སྲ་ཕྱི་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་
རིགས་ཏེ། མར་མའི་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲ་མ་བཞིན་དུ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་བྱང་
ཚུབ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་སྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲ་མ་དེ་ལ་སྤྱང་བའི་དོན་གྱིས་དབེན་པ་སྲ་མ་བས་ལྷག་པར་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བས་
བྱང་ཚུབ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདིར་ནི་མར་མའི་དབེས་ཤེས་ཏེ། མར་མའི་དབེའི་རྣམ་
གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱད་ཅིག་མ་སྲ་ཕྱིར་བྱུང་པ་གཉིས་ཡུལ་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་པ་
གཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པར་ཤེས་པ་ལྷུང་ལེན་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རི་ལྗང་སྟོས་པའི་དབེ་ཁོ་ནས་བྱང་ཚུབ་བསྐྱེད་ཚུལ་འགལ་
འགལ་འདྲ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྗང་དབེ་དེས། ཟབ་མའི་ཚོས་ཉིད་
རྣམ་པ་བརྒྱན་གྲང་འགལ་འགལ་འདྲ་ཡང་མི་འགལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱན་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༥བམན། ཚེས ཞོལ། ༡༧༠ན་ལན། ཚོས * ཚོས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༥བམན། འབྲེལ ཞོལ། ༡༧༠ན་ལན། འབྲེལ

བྱའོ། །ཡིན་པས་ཞེས་པ་འགྲུར་མ་དག་ཅིང་། འབྲེལ་ཆེན་དང་འགྲུར་རྙིང་ལས། བྱའོ།
 ཞེས་རྫོགས་ཚིགས་འབྲུང་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་འོག་མའི་མཚམས་སྒྱར་དུ་
 བྱེད་པ་ནོར་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཟུང་མོའི་ཚོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། ཅེས་པ་འང་འོག་མའི་
 མཚམས་སྒྱར་དུ་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྒྱར་ནི། སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་
 སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ཟུང་མོའི་དབྱེ་བ་དང་། ཟུང་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཟུང་
 པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་མ་སྒྲ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བྱང་
 ལུབ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མིན་ལ།
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཕན་ཚུན་
 ལྟོས་ནས་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་ཅན། འགག་པ་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་
 པར་འགག་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་
 ཅན། བྱང་སེམས་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་
 སེམས་གྱིས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་ཐབས་
 གྱིས་རྫོགས་སྒྲིབ་མ་སྦྱངས་པར་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་སེམས་གྱི་
 “ཤེས་” བྱ་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས། དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཚོས་
 ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་གྱི་ཤེས་པ་ཟུང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༤༦ན། ཤེས་ ཞོལ། ༡༡༠༤ན། ཤེས

དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་
མཐོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་
ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྡོད་པ་
མེད་པ་ཉིད་སྡོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉིས་
སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་མཚན་མ་ཡོད་མེད་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་
བྱ་ཚོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་
རྗེས་ཏུ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་
སློབས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་འཐད་དེ། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སློབས་བསམ་གྱིས་མི་
ཐུབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སློབས་པན་ཚུན་འགལ་བ་^༡ ལྟར་སྣང་བའི་དོན་མི་
འགལ་བར་སྐྱབ་པས་སོ། ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱབ་མོང་དུ་དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སློབ་
ལམ་པ་ཚོས་ཅན། རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་སྟེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་མངོན་དུ་གྱུར་
པའི་སློབས་རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །འདིར་རྗེ་ཀུན་གཞན་དག་
ཟབ་མོ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་རྟོགས་སུ་སྐྱབ་བ་དང་། བོང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟོགས་ལུས་
དག་གི་རིག་བྱེད་ཁོ་ནར་སྐྱས་པ་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། སློབ་པ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤༤ན། པའོ་ ཞོལ། ༡༧༡ན། བརོ་
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༤༤ན། ཞོལ། ༡༧༤ན། པའོ་

སྐྱོམ་རིམ་ལ་ཚོས་སྐྱུའི་ཉེར་རྒྱ་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད། གཟུགས་སྐྱུའི་ཉེར་རྒྱ་ཞིང་དག་
སྐྱོད། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་ཐབས་མཁས་སྐྱོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྐྱར་ནི།
ཕྱིར་མི་ལྷོག་གི་རྟགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཚོས་སྐྱུའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚོན་
འཁོར་བ་དང་ལྷ་རྒྱུ་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚོན་
ཡོད་དེ། འབད་རྩོལ་གྱིས་སྐྱོབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཐོབ་
བས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་ཉེ་རྒྱ་ལ་འབད་བས་བཤད་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི། དངོས་དང། ལྷན་ཀ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྲིད་དང་ཞི་བ་ལ་སྤང་དོར་དུ་བདེན་
བར་མི་རྟོག་སྟེ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་མི་ལམ་འབྲུ་བར་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་
བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མདོ་ལས། ལྷ་རིའི་བྱས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱས་པ། རབ་
འབྱོར་མི་ལམ་དུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་དང། མཚོན་མ་མེད་པ་དང། སྐྱོན་མ་མེད་པའི་ཉིང་ཏེ་
འཛིན་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ན། ཅི་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལམ། རབ་འབྱོར་
གྱིས་སྐྱས་པ། ཉིན་བར་བསྐྱོམས་པས་འཕེལ་ན་མི་ལམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཀྱང་
འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མི་ལམ་དང་ཉིན་བར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པས་
སོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྐྱུས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡི་ལྷན་ཀའི་ལན་
ནི་མདོ་ལས། རི་སྐྱད་བཤད་པར་ཟད་"ཟད་དོ། །མདོ་ལས་བཤད་པ་རི་ལྷན་ཞེ་ན།
འདི་ལ་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ། མི་ལམ་དམིགས་བཅས་སུ་ཐལ་བ། ལྷང་དང་འགལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༣ནལ། རོ ཞོལ། ༡༡༡བཤ། རོན

བར་ཐལ་བ་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱབ་ཀ་དང་། །དང་པོ་ལ་སྐྱབ་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
པོ་ནི། །ལྷ་རིའི་བྱ་ས་རབ་འབྱོར་ལ་སྐྱས་པ། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་
སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་མི་ལམ་དུ་གང་ཟག་གིས་བྱས་པའི་ལས་དེ་གསོག་པའམ་འགྲི་
བར་འགྲུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་པས་ཉེ་འདི་ནི་སྤར་མི་ལམ་དང་ཉིན་བར་ནི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ་ལ་རྩོད་པའོ། །དོན་ནི་སང་
བ་ན་དགེ་སྤྲིག་གི་ལས་གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
ཕྱིར། མི་ལམ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་བ་ལ་ནི། །ལྷ་རིའི་བྱ། བཙུག་ལྷན་འདས་གྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་
ལྷ་བྱང་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན། དེ་ལས་གསོག་པའམ་གྲི་བ་མེད་དོ། ཞེས་པས་དོན་
དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་དང་། འོན་ཏེ་སང་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལས་གསོག་
པའམ་གྲི་བར་ཡང་འགྲུར་པོ། ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་རྟགས་མ་དེས་
བར་སྟོན་ནོ། །འདིའི་མཚུག་ཏུ་ཉི་མེད། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ཉིན་བར་སོག་
གཙོད་པ་དང་། མི་ལམ་ན་སྟོག་གཙོད་པ་དེ་ལ་དེ་བདག་གིས་བསད་དོ། །དེ་བདག་
གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་པ་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་ན། །ལྷ་རིའི་བྱ་ཁྱོད་དེ་ལ་རི་སྐྱང་
ཟེར་ཅེས་འབྲུང་ལ། འདི་རྗེ་ག་བྱེད་གཞན་དག་སྐྱབ་ཀ་གཉིས་བར་བྱས་ནས་སྐྱབ་ཀ་
གཉིས་བ་སྐྱབ་པ་པོ་རབ་འབྱོར་དང་། སྐྱབ་ཀ་གསུམ་བ་སྐྱབ་པ་པོ་ལྷ་རིའི་བྱར་འཆད་པ་
ནི་མི་འཐད་དེ། སྐྱབ་ཀ་འདི་དག་སྤར་སྤར་མའི་ལན་ལ་ཕྱི་མ་ཚོལ་བའི་ཕྱིར་ན། རབ་
འབྱོར་རང་ཉིད་གྱི་དམ་བཅའ་རང་ཉིད་གྱིས་བཀག་པ་དང་། །ལྷ་རིའི་བྱ་རང་ཉིད་
གྱིས་སྐྱས་པའི་ལན་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་སྐྱབ་ཀ་འཕངས་པར་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་

འདིའི་དོན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་ཁོ་བོ་ནི། མི་ལམ་དུ་བསད་པ་སོགས་
 མི་བ་ལ་¹ རྗེས་¹ གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་གསོག་བས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་སྐྱེ་ལ།
 ཁྱོད་མི་ལམ་དུ་བསད་པ་སོགས་མི་བ་ལ་རྗེས་གྱིས་གསོས་བཏབ་ན་ལས་གསོག་
 མི་གསོག་རི་ལྟར་སྐྱེ། ཞེས་ངེས་བཤོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ལྷན་ཀ་དང་པོའི་ལན་གྱི་འཕྲོ་
 ཡིན་ལ། ལྷན་ཀ་གཉིས་པ་འདི་ལས་འཕྲོས་བཤོ། །ལྷན་ཀ་གཉིས་པ་ལ་ཚོད་པ་ནི། ལྷ་
 རིའི་བྱས་སྐྱས་པ། རབ་འབྱོར་དམིགས་བ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ལས་ནི་
 དམིགས་བ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་ལོ། །དམིགས་བ་མེད་པར་སེམས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སེམས་
 ནི་དམིགས་བ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ལོ། ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི། མི་ལམ་ན་ཚོས་ཅན།
 གསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གྱི་དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལས་
 གསོག་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སད་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན། ཞེས་ཁོ་བོ་ནི་
 སད་དུས་སུ་ལས་གསོག་བ་ཡོད་ཅིང་མི་ལམ་ན་མེད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་
 སྐྱོན་དེ་ཡོད་དེ། ཞེས་བཤོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྐྱས་པ། ལྷ་རིའི་བྱ་དེ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་བ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ། །དམིགས་བ་མེད་
 པར་སེམས་དཔལ་འཕྱུང་ངོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དོན་ནི་ལས་གསོག་བ་ལ་དམིགས་
 ལུལ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཅམ་དགོས་པར་ཁོ་བོ་ཡང་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དུ་བསད་
 པ་སོགས་མི་བ་ལ་རྗེས་གྱིས་གསོས་བཏབ་པའི་ཆེ་ན་ཡང་དམིགས་ལུལ་རྟོགས་
 པས་བརྟགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཅམ་ཡོད་ལ། དོན་དམ་པར་སད་པའི་གནས་སྐབས་
 ན་ཡང་དམིགས་ལུལ་མེད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅིང་། ལྷན་བ་མ་ངེས་བཤོ། །

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༢བཤམ། རྗེས་ ཞོལ། ༡༢༡ནལ། རྗེས་

གསུམ་པ་ལ། ལྷན་ཀ་ནི་ལྷ་རིའི་བྱ་ས་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་ལས་དང་སེམས་
 དབའའའི་དབེན་པའོ། ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན། རི་ལྷར་དམིགས་པ་
 དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ། དམིགས་པ་མེད་པར་མིན་ཅེས་སོགས་ཏེ། རོན་ལོ་རྒྱུ་
 གྱེད་གཞན་དག་འདིར་ལྷ་རིའི་བྱ་ས་ལས་དང་སེམས་དབའ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 ཁས་སྐྱངས་པར་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། ལྷན་ཀ་དང་ལོ་དང་གཉིས་པའི་
 ལྷ་བས་སུ་ལྷ་རིའི་བྱ་རང་གིས་ལས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡང་ཡང་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་
 དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ཡིན་ཏེ་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྷ་བྱུང་གསུངས་པ་དེ་ལྷར་ན། ཞེས་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལས་དང་སེམས་དབའ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པས་
 དབེན་པར་གསུངས་པར་ཁས་སྐྱངས་ལ། འདིར་ལས་དང་སེམས་དབའ་ཐམས་ཅད་
 དམིགས་བཅས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་གཉིས་ཁས་སྐྱངས་འགལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལན་ནི། ལྷ་རིའི་བྱ་ས་མཚན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་
 པར་ལས་སྐྱེ་སྐྱེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མིན་ཞེས་པ་སྐྱེ། རོན་ནི། དམིགས་བཅས་སུ་
 ཁས་སྐྱངས་པ་ནི། བདེན་པའི་དམིགས་བཅས་མིན་གྱི། མཚན་བཅས་ཀྱི་རྟོག་པས་
 བརྟགས་པ་ཅོམ་གྱི་དམིགས་བཅས་སུ་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་མི་འགལ་ལོ་
 ཞེས་བྱ་བའོ། །བཞི་པ་ལ། ལྷན་ཀ་ནི་ལྷ་རིའི་བྱ་ས་སྤྲུལ་པ། རབ་འབྱོར་བྱུང་ཆེན་མི་
 ལམ་དུ་སྐྱིན་པ་བྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་སྐྱོམས་ཏེ། དགེ་བའི་ཅ་བ་དེ་ཡང་
 ཞེས་སོགས་ཏེ། རོན་ནི། འོ་ན་མི་ལམ་དུ་དགེ་ཅ་བསྐྱོས་པས་བསྐྱོ་བ་ཡང་དག་ཏུ་

ཐལ། མི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་ལས་དང་སེམས་དབའ་
 ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དམིགས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་
 པའོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་བྱམས་པས་བྱམས་
 པའི་མིང་ལན་ལོན་ནམ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པས་བསྐྱོ་
 བ་བསྐྱོ་བ་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དངོས་སུ་བྱམས་པས་
 གྲང་ལན་མ་བསྟན་པ་ནི་དབུ་བ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་འགལ་བར་བརྟེན་པའི་དོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཁོ་བོས་གྲང་བཅད་མི་རུས་ཀྱི་དེའི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་མ་འོངས་པའི་
 སངས་རྒྱས་བརྒྱན་མར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ལྷན་ཀ་དང་ལན་
 འདི་དག་གཞན་དག་གིས་ཡང་དག་པར་མ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དངོས་དང་། ལྷན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི། དག་སའི་
 མཉམ་གཞན་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་
 བ་དང་སྲུང་ན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་སྐྱབས་དོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཏུ་བདེན་བར་མི་རྟོག་
 པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པས་ནའོ། །དེར་ཐལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་འཁོར་
 བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་སྤང་བརྟན་ཅམ་གྱི་ངོ་བོས་
 མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷན་ཀ་དང་། ལན་ནོ། །དང་
 བོ་ནི། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཚོས་ཅན། མི་དགོ་བ་བརྟེན་དང་སྐྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུའོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷན་ཀ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་འགྲེལ་པའི་རྣམས་ཞེས་པ་ཙུ་བའི་སོགས་ཀྱི་

དོན་ཡིན་པས་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྷན་ཀ་ལྷག་མ་གསུམ་སྤུང་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་ཀ་
བཞི་ལོ་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་དགེ་སྤྲིག་དང་བསྐྱོ་བ་སོགས་མི་རླུང་བར་
ཚོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་མདོའི་ལན་ཐམས་ཅད་རེ་རེ་ནས་དངོས་སུ་མ་བཟུང་
ཡང་། དོན་དམ་དུ་ལས་མེད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་འབྲས་འཛོག་ཚུལ་གྱི་སློབ་
ལན་བཟུང་བ་གཅིག་སུ་འདི་ཉིད་གྱིས། བདེན་གཉིས་འགལ་བར་“བཙོན་པའི་སྐྱོན་
ཀ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལན་ཐེབས་པར་དགོངས་ནས་ལན་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ནས་དངོས་
སུ་མ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལན་ལ། ཉགས་མ་རེས་པར་བསྟན། དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན། དེས་
གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དོན་སྐྱོ་བ་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྐྱབ། དེ་དབུ་མ་པ་
ལའང་མཚུངས་པར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ལ་དགག་གཞག་གཉིས་ལས། གཞན་
ལུགས་དགག་པ་ནི། རྗེ་ག་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཁ་མ་སྐྱབ་པར་འདི་སྐད་དུ། དོན་སྐྱོ་བ་སྤེ་
གཉིས། དོན་དམ་སྐད་ཅིག་མ་ལ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་མེད་པས། ཉན་ཐོས་
སྤེ་གཉིས། རང་ལུགས་ལའང་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་སྐྱེན་སོགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་
པར་འདོད་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རང་རྒྱུན་ལ་བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་སྐྱོ་
“བཟུངས་པས། ཉན་ཐོས་ཅམ་དུ་མི་དགོ་བ་བཅུ་དང་། སྐྱེན་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ལྟར་
ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་དབུ་མ་པས། ལས་འབྲས་སོགས་
ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ། དངོས་སུ་བས་ཉིན་པར་ཡང་ལས་
གསོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ལས་བདེན་པར་མེད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་འཐད་པའི་ཐལ་བ་

༡ མ་ཕྱི་༡༧༤༣ན། ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བཟུང
༢ ཕྱི་༡༧༤༤ན། ཞོལ། ༡༧༤༣ན། བཟུངས

འདི། དེ་མ་ཁང་བརྒྱུ་བ་འཁོར་གསུམ་ཀ་དོན་སྐྱབས་བས་དངོས་སུ་ཁས་ལེན་བར་ཐལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལས་འབྲས་བུ་ལྟར་མེད་ཏུ་རང་ཡང་ཁས་"ལེན"་བཞིན་ཏུ།
དབུ་མ་བས་དེ་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་དོན་སྐྱབས་དེ་གཉིས་གང་ན་
བཞུགས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག །གཞན་ཡང་། འདི་གཉེན་སྐྱེ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས།
ཞེས་པའི་བྱུང་བའི་མཐའ་ཡིན་པར་ཁས་སྤངས་པས། དོན་སྐྱབས་རྗེས་བྱུང་ཏུ་ཁས་
ལེན་བར་སྐྱེས་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དོན་སྐྱབས་གཉིས་ལས་"རིགས་"་རྒྱུན་ལ། རྟོག་པས་
"བཏགས་"་བ་ཚམ་ཏུ་འདོད་བར་སྐྱེས་བས་དངོས་སུ་འགལ་བ་བར་མ་ཆད་ཏུ་སྐྱེས་
བ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། དངོས་སྐྱབས་"རིགས་"་རྒྱུན་ལ་གང་འདྲི་གསོ་"བཏགས་"་སུ་སྐྱབས་
བར་འདོད་པ་འདི་ནི། དངོས་སྐྱབས་པའི་ལུགས་འདྲི་བ་ན། དངོས་པོ་ཡིན་ན་སྐྱད་ཅིག་
ཆགས་མེད་དང་། རྒྱལ་སྐྱེ་ཆ་མེད་གང་ཏུ་ཡིན་དགོས་ཞེས་པའི་ཐོབ་ཀྱིས།
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམས་བར་འདི་གསུམ་གྱི་ཅིང་སྐྱེས་བ་འདེབས་པའི་བྱུང་བའི་
མཐའ་མི་བཟད་པའི་གདོན་སྐྱོང་ལ་འོངས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱི། གཞན་ཏུ་རྒྱུས་བར་
བཀག་ཟེན་ཅིང་། དཀྱུས་མ་འཆད་པའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བས་འདིར་མ་གྲིས་སོ། །

རང་ལུགས་ནི་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྐྱབས་པའི་རང་སྤེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདི་
ལྟར་འདོད་དེ། བསད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ལེན་ ཞོལ། ༡༩༧༥ན། ལན
༢ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། རགས་ ཞོལ། ༡༩༧༥ན། རིགས་ * རིགས་
༣ ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ཞོལ། ༡༩༧༥ན། བཏགས་
༤ མ་ཕྱི། ༡༩༧༥ན། རགས་ ཞོལ། ༡༩༧༥ན། རིགས་ * རིགས་
༥ ཕྱི། ༡༩༧༥ན། ཞོལ། ༡༩༧༥ན། བཏགས་

གཞག་བྱེད་པ་མེད་ཉོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་གྲུབ་པའི་སློབ་ལྟ་དོན་^༡ དམ་པར་
 ལྷན་གྲུང་སྤྱི་ཡོད་བསམ་དཔལ་ཡང་མེད། མ་བསམ་དཔལ་ཡང་མིན། ལྷན་གྲུང་སྤྱི་ཡོད་
 རྒྱུ་ལྡན་པ་ཡང་མེད་མ་རྒྱུ་ལྡན་པ་ཡང་མིན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་གྲུབ་ན། ཉོག་པ་དེ་དག་
 ལྟར་ལྷུ་ལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་འགྱུར་བས། བསམ་དབྱ་གསོད་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་ཀྱི་
 ལྷ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དུས་^༢ འདྲེས་^༣ བར་གནས་དགོས་པ་ལ་དངོས་པོ་སྐྱད་ཅིག་མ་ཉིད་
 ཀྱིས་ཕྱིས་རྒྱ་མེད་བར་འདིག་པ་ཡིན་ལ་གཞན་ཡང་ཉོག་པ་དེ་དག་སྤང་ལྷུ་ལ་ལ་མ་
 འཁྲུལ་ན་བསམ་དབྱ་དེ་ཡང་གསོད་པ་པོས་མཚོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་ཁོ་ནའི་^༤ རྒྱུན་^༥
 ཀྱིས་ཤི་བ་དང་། རྒྱན་པོ་སོགས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཞོར་དང་བྲལ་བ་སོགས་སྤྱི་
 འགྱུར་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་ལས་ལ་མི་བལྟོས་པ་དགོས་པ་ལ་གྲུབ་པའི་
 མཐའ་ལས་གྲུང་། འདིག་ཉེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལས་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་དབྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་
 ཀྱི་གཉིས་ཚོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་ཉོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ལྟར་
 མ་གྲུབ་གྲུང་། བསམ་དབྱའི་སོག་གི་རྒྱན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོ་སྐྱེད་པ་ལ་
 གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཉོག་པའི་སློབ་ལྟ་ཉོག་པས་བསམ་དབྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་
 གཉིས་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་བྲས་པ་ལྟར་དུ་སོག་གཅོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་མི་དགོ་བར་རྣམ་བར་འཛོག་པ་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་བཞིན་
 མིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགོ་བ་ལ་སོགས་པར་འཛོག་

༡ མ་ཕྱི། ལྟེན་ལྟན། དན་ ཞེས། ལྟེན་ལྟན། དོན * དོན
 ༢ མ་ཕྱི། ལྟེན་ལྟན། འདས་ ཞེས། ལྟེན་ལྟན། འདྲེས * འདྲེས
 ༣ མ་ཕྱི། ལྟེན་ལྟན། རྒྱན་ ཞེས། ལྟེན་ལྟན། རྒྱན * རྒྱན

བ་དང་འབྲ་བར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ལྟར་དངོས་སྣ་བ་ཁྲོད་རང་གི་ལུགས་ལ་གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོག་པ་དེ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལྟར་འཛོགས་པ་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། དེད་དབྱུ་མ་ཡི་ལུགས་ལ་ཡང་དངོས་སོ་སྣེ་ལམ་དང་འབྲ་བར་བདེན་མེད་ཡིན་ཡང་གྱིས་པ་བྱིན་ཅི་འོག་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་དགེ་མི་དགེ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་དངོས་སོ་ལ་སོགས་པ་སྣང་བ་མངོན་པར་ཞེན་པས་དེ་དག་མི་དགེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་དང་མཐུན་པར་སློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་དགེ་མི་དགེའི་ལས་སུ་འཛོགས་པ་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་དངོས་སྣ་བ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ཕྱོགས་གཞན་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་མདོ་འགྲེལ་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི། རྩ་འགྲེལ་ཅམ་ཡང་སློང་མ་ཤེས་པ་ཉེ། འདི་ཉིད་ལན་རི་རྒྱུད་བཤུན་པར་ཟད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་རྩ་བ་དེའི་འགྲེལ་བ་འཆད་པའམ། ཡང་ན་ལན་ནི་འཕགས་གྲོལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་རི་རྒྱུད་བཤུན་པར་ཟད་ཅེས་བྱམས་མགོན་གྱིས་འཕགས་གྲོལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༠ན་ཉན། འོག་ རྟོ། ༡༩༡ན་ཉན། ལེག
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༩༠ན་ཉན། མི་ རྟོ། ༡༩༡ན་ཉན། མ
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༩༠ན་ཉན། བས་ རྟོ། ༡༩༡ན་ཉན། བས་ * བ

སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁ་འཕངས་པར་ཐལ་ལོ། །“ངག་^༡དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། དོན་དམ་དུ་ལས་”མེད་^༢ན་དག་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་མི་རུང་བའི་སློན་མེད་
དེ། དོན་དམ་དུ་མེད་ཀྱང་སློན་རྒྱུ་རྫོབ་པ་སྟོན་སྟེ་སྤྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་ཐ་སྟད་ཅམ་དུ་དག་མི་དགའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་འཐད་པའི་སྤྱིར།
དཔེར་ན་དངོས་སྟོབ་པའི་ལུགས་ལ་རྟོག་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། རྟོག་
པས་ཐ་སྟད་བྱས་པ་དང་མ་སྟོན་པར་གསལ་བྱ་གསོད་བྱེད་སོགས་གཉིས་ཚོས་སོ་
སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་མི་འགལ་བར་འདོད་པ་བཞིན་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་
དང་། མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། གཞན་ཡང་མི་ལས་
ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཉི་ཤུ་བ་ལས། མི་ལས་སེམས་ནི་
གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། དེས་ན་འབྲས་བུ་འབྲས་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བས་མི་ལས་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་སད་དུས་ལས་”འབྲས་”བྱ་དམན་པ་ཅམ་ཞིག་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་འཐད་པའི་
སྤྱིར། འདིར་ཉི་ཤུ་པའི་ལུགས་རི་ལྟར་འབྲེལ་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་འབྱོར་
དཔྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་མ་སྟོན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པས་སློན་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལས་མི་ལས་ན་ཡང་དག་བ་དང་མི་དག་བ་སྐྱེད་
པ་ནི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་གྱེ་མ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༠ནལ། དག ཞོལ། ༡༧༥ནལ། དག
༢ མ་ཕྱི། ༡༩༠ནལ། མོང ཞོལ། ༡༧༥ནལ། མེད * མེད
༣ མ་ཕྱི། ༡༩༠ནལ། འབྲས ཞོལ། ༡༧༥ནལ། འབྲས * འབྲས

ཡིན་རང་ནས་རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ་དགེ་མི་དགེ་འཕེལ་བར་གསུངས་པ་དེའི་སྲིད་དཔེ་མ་
གྲུབ་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེས་ན་སྐྱེན་ཀ་མེད་ཅིང་། ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་འཁོར་
བ་དང་སྲུང་བ་ལས་འདས་པ་ནི་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། གཉེས་ཀ་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། སེམས་ཅན་
སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ས་དགུ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕྱིན་དུག་གི་སྦྱོར་བ་ཚོས་
ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་སྦྱོད་
ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་རྣམས་བགཉེས་ཡོད་པ་ལ་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ་ཚུང་ཟད་བཤེས་པ་དང་། སྐྱོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྦོད་དོ་བ་དང་། ཚོར་
མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་དེའི་གཉེན་སོར་རང་འཚང་རྒྱ་བའི་
ཞིང་གིས་བཅུད་ལ། ལྷའི་ཉེ་བར་དབྱུང་བ་དང་། སྦོད་ལ་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་ལ་
སོགས་པ་དག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྐོ་ནས་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་ཉེར་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་དག་སའི་རྣམས་འཁྱོར་ཡིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། རང་གི་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། འཕགས་པ་ལྟར་
ན། དུལ་དང་ཞེས་པས་སྦྱོར་པའི་ཡུལ་དང་། སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་“ཞི”ཞེས་པས་རོ་མོ་
བསྟན་ལ། ལྷག་མས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཞེས་འཆད་ཅིང་། སྲ་མ་གཉེས་ལའང་མདོ་སོ་
སོར་སྦྱོར་རོ། །སྐོབ་དཔོན་གཉེས་ལ་མདོ་སོ་སོར་མི་སྦྱོར་བར་དབྱ་རྣམས་ལས་ནི་
འདས་པའི་ཡུལ་ལ་སྦྱོར་བ་ཅན་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་ནས་འཆད་དོ། །འགྲེལ་བ་ནི།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡ན། བྱི ཞོལ། ༡༧༦ན། བྱི

ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པ་ལྷུལ་རྣམ་པ་བརྩུ་མངོན་སྲུང་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་
 དུས་མིན་པ་ཤེས་པའི་དག་སའི་སྒྲོར་བ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོར་བ་ཡིན་
 བོ། །བརྩུ་གང་ཞེ་ན། ས་བརྩུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ལས་
 འདས་པ་ཡིན་ཏེ། རླང་འདས་ལ་བར་ཚད་བྱེད་པའི་ཚོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྟལ་
 བའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ལ་བདུད་བཞིའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། རླང་པོའི་
 བདུད་ནི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྷའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་
 མོངས་སོ། །“འཆི”བདག་གི་བདུད་ནི་རང་དབང་མེད་པར་སློག་འགག་པའོ། །ལྷའི་
 བྱའི་བདུད་ནི། བདུད་གཞན་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་དགོ་བ་ལ་བར་དུ་
 གཙོད་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷའི་རིས་སོ། །ཅིའི་སྤྱིར་བདུད་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན།
 འཆི་བ་མེད་པའི་རླང་འདས་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་པོ། །བཞིར་བྱེ་བ་ནི། བསྐྱ་བ་
 ལས། གང་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བའི་རོ་བོ་གང་ཡིན་པ་དང་།
 འཆི་བ་ལས་འདའ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་རྣམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་
 བོ། །འདི་དག་ལས་ས་གང་དུ་འདའ་ཞེ་ན། ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་ནས་ལྷའི་བྱའི་
 བདུད་ལས་འདའ་སྟེ། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་སོ། །དགྲ་བཙེམ་ལྷག་བཅས་ཉོན་
 མོངས་པའི་བདུད་ལས་འདའ་ཞིང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་“ཆེ”འི་བྱིན་གྱིས་
 ཚོལ་རུས་པས་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཀྱང་འདའ་ལ། ལྷག་མེད་དུ་སྤང་བའི་
 བདུད་ལས་འདའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་སྒྲོར་ལམ་དུ་ལྷའི་བྱའི་བདུད་ལས་འདའ་སྟེ་སྤྱིར་མི་
 ལྷོག་ཐོབ་པས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རླང་པོའི་བདུད་ལས་འདའ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡ན་ན། འཆི་ཞོལ། ༡༧༢ན་ན། ཅ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༡བ་ན། ཆེ་ཞོལ། ༡༧༢བ་ན། ཆེ་*ཆེ

སྟེ། ཉོན་མོངས་མ་ལུས་བར་སྤངས་ཤིང་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་བས་སོ། །ས་དེར་ཆེ་ལ་དབང་ཐོབ་བས་འཆི་བདག་ལས་ཀྱང་འདའོ། །ཚོས་ཅན། མི་གནས་བར་གནས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་མཉམ་བ་ཉིད་རྣམ་བར་སློམ་པའི་དག་སའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དོ། །ཚོས་ཅན། གཞན་གྱི་དོན་སློན་གྱི་སློན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་བ་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། སློན་ལམ་གྱི་སྤྱིར་གྲུབ་བས་སོ། །ཚོས་ཅན། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆོས་ཀྱི་དཀའ་བ་སློང་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་བ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། ཚོས་དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རྩེ་ལྷོ་ལྷོ་བའི་སྤང་བའི་རྣམ་ལུགས་སོ། །ཚོས་ཅན། བདག་གི་ངོ་བོ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བར་ཐར་པའི་སློ་སློང་བ་ཉིད་ལ་གནས་བས་སོ། །ཚོས་ཅན། སློས་པའི་མཚན་མ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བར་ཐར་པའི་སློ་མཚན་མ་མེད་བ་ལ་གནས་བས་སོ། །ཚོས་ཅན། འཁོར་བ་ལ་སློན་བ་མེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བར་ཐར་པའི་སློ་སློན་བ་མེད་བ་ལ་གནས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཚོས་ཅན། རང་རྒྱུད་ལྡན་སྤྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་གཞན་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམས་ལས་བརྒྱུ་བའི་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་བཏང་བ་ཅན་ལ་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམས་ལ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྤྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོས་བརྗོད་པའི་རྣམས་ལྡན་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཚོས་ཅན། ཚད་མེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་ཡིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། ཚན ཞོལ། ༡༧༧༧ན། ཚན * ཚན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། རྩ ཞོལ། ༡༧༧༧ན། རྩ
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། བྱད ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བྱད * བྱད

ཉེ། རིག་པའི་གནས་ལྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་དག་སའི་ཡེ་ཤེས་
ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་
མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་པ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་
དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འབྲེལ་པའི་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཐོབ་པ་ཅེ་མོའི་སྐྱོར་བ་ལ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར་
འབྲེལ་པ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད་པ། སྐབས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྣམ་རྟོགས་སྐྱོར་
བའི་མཚུག་ཏུ། རྟགས་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱོན་ས་ཅེ་མོའི་
མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཅེ་མོའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་
བས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། གོ་སྤོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་སྐྱོར་ལམ་ཅེ་མོ་དང། མཐོང་ལམ་ཅེ་མོ་དང། སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་མོ་
དང། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་དོན་བསྟུ་
པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་དང། རྣམ་འབྲེལ་དང། བརྟན་པ་དང། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་
པའི་ཅེ་སྐྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཅ་བ་ནི། རྟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་དབང་རྟོན། ཅེ་
མོར་སྤྱིན་པའི་སྐྱོར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཉེ། མི་ལམ་ན་ཡང་ཚོས་རྣམས་ཀུན་མི་ལམ་ལྟ་
བུར་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་རྣམས་པ་གཙུག་གཉིས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འབྲེལ་བ་ནི། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གྱི་རྟགས་ཡིན། དེ་ཡང་སྤང་བཤད་པ་ནི། རྟོགས་བྱུང་ལས་ཕྱིར་མི་སྐྱོག་པ་
ཅོམ་གྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། འདི་ཅེ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གྱི་ཞེས་

སྒོམ་སྟོ། །རྟགས་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་བརྟུ་གཉིས་ནི་དོ། །བརྟུ་གཉིས་སོ་གང་ཞེ་ན། རོ་
བོ་དེ་སྒོམ་ནས་ལྟམས་བྱའི་རྟགས་བརྟུ་ད། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་་་བཞི་¹ལམ། དུས་གྱི་
སྒོམ་ནས་མི་ལམ་གྱི་རྟགས་བྱུག་དང། སད་པའི་རྟགས་བྱུག་གོ། །

དང་སོ་ནི། ཚོས་ཅན། ཅེ་སྒྲོར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སེན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་མི་
ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་
བལྟ་བའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོག་མ་རྣམས་ལའང་འདི་བཞིན་སྒྲུར་རོ། །མི་
ལམ་ན་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང། མི་
ལམ་ན་ཡང། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་མོའི་ཚོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་
དང། མི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འབྲུལ་པ་དམིགས་པ་
དང། མི་ལམ་ན་སྤྲུལ་བསྐྱེད་མཐོང་བ་ན་སད་པའི་ཚེ་ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་དང་
འདྲ་བར་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང། མི་ལམ་དུ་དཔྱུལ་བ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་
མཐོང་བ་སྟོན་ཏུ་འགོ་བས་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་རན་སོང་སྟོང་བ་རྗེས་སུ་
བཞུགས་པ་དང།

གཉིས་པ་ནི། བདག་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་ན་མི་འདི་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་
ཅེས་བརྗོད་པས་གྲོང་ཁྲེང་ལ་སོགས་པ་ཚིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བྱུབ་པ་དང། བདག་དེ་ལྟར་ལུང་བསྟན་ན་མི་མིན་པས་བརླུང་བ་
འདི་བཏང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་གཞོན་སྲིབ་ལ་སོགས་པ་མི་མིན་པ་མེད་
པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་བྱུབ་པ་དང། རང་ཉིད་གྱིས་བདུད་ལས་མཛོན་པར་

¹ མ་ཕྱི། ༡༩༡༣ལ། བཞི ཞོལ། ༡༩༡༣ལ། བཞི

ཤེས་པས་པ་རོལ་བདུད་དང་སྤྲིག་གོགས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བདེན་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་སྤྲིན་པ་རོལ་དུ་སྤྲིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། བདེན་མེད་དུ་སློབ་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གལ་ཉེ་འཇམ་བུ་སྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་གྱིས་འཇམ་བུ་སྲིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད་གྱིས་སངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས་རྣམ་མང་དུ་ནི་དང་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་དག་ལས་བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་རྣམ་པར་འབེལ་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཅེ་མོའི་བདག་ཉིད་ནི་རྣམ་འབེལ་གྱི་ཅེ་སྦྱོར་རོ། །

འགེལ་བ་ནི། རྣམ་པར་འབེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཅེ་མོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ནི་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་འབེལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མེ་ཉོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཚོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་སོ་བསྟན་པ་དང་སོ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། འཇམ་བུ་སྲིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟེད་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོད་པ་བས་ཅེ་སྦྱོར་བསྐྱོམས་པ་བསོད་ནམས་ལྟག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་ཅེ་མོའི་ཤེར་སྤྲིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟག་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་

ཚུལ་པར་བྱ་བ་དང་བྱང་ཚུལ་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པ་དང་།

དེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཇམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགོ་བ་བཅུ་
ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོན་པ་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཅེ་སྟོར་
བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་ཞིང་
བྱང་ཚུལ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། བདུད་ལས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། ལྷོན་
པ་དང་འབྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པ་
ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམས་པ་བརྒྱད་དང་། ཡང་རྣམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་ཀྱང་དེར་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཅེ་མོ་ཐོབ་ནས་གདོན་མི་ཟ་
བར་སངས་རྒྱས་སུ་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་
སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རུས་པ་གཞན་ལས་
ལྷག་པ་དང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མ་སྐྱུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་།
བདེན་པའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྷན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་
དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་བསྐྱེས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
སྐྱུན་སྐྱུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡང་
དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཚུལ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱི་ལས་གཞན་ནང་གཙོ་
བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམས་པ་བརྒྱད་དོ། །

དག་དོན་ནི། ཅེ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ། ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལས་ཅེ་མོ་ཚོས་ཅན། རྣམ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༡༣ལ། ཀྱང་ ཞོལ། ༡༩༡༤ལ། ཀྱང་

འཕེལ་གྱི་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། བསོད་ནམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་བརྒྱ་
 ཏུག་གིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གསུམ་པ་མཚམས་
 སྐྱར་ཞི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ཞི། ཐེག་ཆེན་སྐྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཚོས་ཅན།
 བརྟན་པའི་ཅེ་སྐྱོར་ཡིན་ཏེ། རང་དོན་ཀུན་མཁྲེན་ཉིད་གསུམ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཉོགས་
 བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་མེད་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐབས་མཁམ་གྱི་སེམས་ཅན་
 དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་མདོ་ལས་མདོན་པར་བརྗོད་
 པའི་སྐྱོར་ལམ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འགྲེལ་བ་ཞི། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་
 གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁམ་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས། རྣམ་པར་མི་ཉོག་པ་ཉོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྣང་རྗེ་ཆེན་
 བོ་མདོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་
 ཉིད་རང་དོན་ཉོགས་པའི་ཁྲུང་པར་རྣམ་པ་ཐབས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རི་
 སྐྱད་བཤད་པའི་ཐབས་ཅད་མཁྲེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་
 སོགས་པ་གོང་དུ་སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་སྐྱབ་མེད་པ་ནི་དེས་པར་བསྟན་པའི་
 ཅེ་མོ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི་ཅ་བ་ལྟར་དོ། །

བཞི་པ་ལ། མཚམས་སྐྱར་ཞི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ཞི། རྒྱགས་ལ་ཡོངས་
 སུ་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་མོའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 བེའོ། །གང་གིས་ན། མི་ལྡོག་བྱུང་ཆུབ་མཚོག་ལ་རབ་ཏུ་ལྷགས་པ་ཡི། །སེམས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་བས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྲང་ལ་གཞལ་བས་
 ཚད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་པའི་མདོ་ཚིག་

གིས་སོ། །རི་ལྷོ་ན་གླིང་བཞི་པ་དང་། ལྷོང་སྤྱི་ཕུད་དག་དང་། ལྷོང་གཉིས་པ་བར་
 མ་དང་། ལྷོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་དག་གི་ས་ཚུ་ལ་སོགས་བཅས་བའི་སྤང་གངས་
 དཔེར་མཛད་ནས་དཔེ་དེས་དངོས་སུ་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་
 བའི་དགོ་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་ནས་ཕྱགས་ལ་ཅེ་མོ་¹དེའི་བསོད་
 བསྟན་མང་པོ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནིའོ། །འདིར་ནི་ཕྱགས་བསྟན་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱི་རིམ་བ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་²དཔེ་དང་།
 ཕྱགས་བསྟན་ཀྱི་དོན་གཉིས་སྤྱར་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །བྱང་སེམས་
 བཞི་ནི་འབགས་པས་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སློམ་ལམ་རྟོགས་པ་པོའི་
 དབང་དུ་བྱས་པར་བཤད་པས། ས་དང་པོ་དང་། ས་བདུན་པའི་བར་དུག་དང་། ས་
 བརྒྱད་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་བཞེད་པར་གསལ་
 ལ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡུལ་ནི། བྱང་སེམས་དེ་དག་གི་དགོ་བའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་
 བ་བཞི་པོ་ནི་ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །དེས་ན་དཔེ་དེས། མདོར་
 དངོས་སུ་ཚོས་མཚོག་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་བཞི་པོ་
 དེའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་མཚོན་ཕྱགས་ལ་བྱང་སེམས་ཚོས་
 མཚོག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསོད་ནམས་མཚོན་པ་ཡིན་འོ། །མཚོན་ལུས་
 པའི་རྒྱ་མཚན། དངོས་བསྟན་ཡི་རང་གི་དགོ་བ་དང་། ཕྱགས་བསྟན་ཅེ་མོའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དེ་གཉིས་གྲོགས་དང་གྲོགས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འབྲེལ་བ་ནི། མདོ་ལས།
 ལྷོང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷོང་གསུམ་གྱི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་ས་དོ་རྩེ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ལོ། དེའི་ ཞལ། ༡༡༧༧ལོ། དེའི་ * དེའི་
² མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ལོ། དཔེ་ ཞལ། ༡༡༧༧ལོ། དཔེ་

སོགས་གཅུང་བའི་སྲང་གྲངས་སོ་སོར་དཔེར་མང་དན་ས་དོས་སུ་བསྟན་པའི་དཔེ་
དེ་དག་ལས་ལ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བསོད་
ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསོད་ནམས་མང་བོར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་
མཚོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྷགས་ལ་བརྗོད་པའི་སེམས་ཀྱང་ཏུ་གནས་
པའི་ཅེ་སྟོར་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དེ་ལས་དོན་དེ་ཚད་མང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚད་སྲིད་པ་
ནི་སྲང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱ་ལ་གྱི་སྟོང་གསུམ་གྱི་ཚད་གཟུང་
བར་རྒྱས་ལ། ཚོགས་གཉིས་དེ་དག་ཚད་ཅན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཤིང་ཚད་
ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་འགྲེལ་ལ། དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་ཚོས་མཚོག་གི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། སེམས་ཀྱང་ཏུ་གནས་པའི་ཅེ་སྟོར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། ལྟོང་
གསུམ་སྲང་ལ་བཅའ་བའི་ཚད་ལས་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པས་མཚོན་
ནས་གསུངས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྟོར་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཉམས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་རྩོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞིའི་ངོ་
བོས་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་མཚོང་ལམ་ཅེ་སྟོར་ལ། མཚམས་
སྟོར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་འོག་ཏུ་མཚོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལས་ཀྱི་སྟེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་དང་། གཉིན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་མདོར་བསྟན།

༡ མ་གྲི། ༡༤༤༧ན། མཚན་ ཞོལ། ༡༡༠ནན། མཚན་ * མཚན
༢ མ་གྲི། ༡༤༤༧ན། དེ་ ཞོལ། ༡༡༠ནན། ད

རྒྱལ་པར་བཤད་པ། རོན་བསྐྱ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་མདོར་
 བསྐྱལ་བཤོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལ་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་
 བོས་ཡུལ་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པས་དོ་བོ། །སོ་སོར་དེ་དགའི་བདག་ཉིད་ཅེས་
 བས་དབྱེ་བ། ལྷག་མས་རྟོག་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བསྐྱལ་ཅིང་། དེ་ཡང་། མདོ་
 ལས་གཉེས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དངོས་
 སུ་བསྐྱལ་ནས་རྟོག་པ་འཕགས་ལ་འཕངས་ཤིང་འདིར་རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་
 བསྐྱལ་ནོ། །འགྲེལ་པ་ལ། དོ་བོ། དབྱེ་བ། རྒྱ་མཚན་ནོ་དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་མཚན་
 མར་མི་དམིགས་པ་དང་། ལྷོག་པ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་དག་པ། གོ་
 རིམ་བཞེན་དུ་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཚོས་ལེན་པ་དང་
 འདོར་བའི་སློན་ནས་གཟུང་བའི་ཞེས་བདེན་པར་སྤང་བའི་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
 ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བའི་
 གོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲ་བར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུའི་
 དབྱེ་བཤོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་གཉེས་ཚོས་ཅན། ཡུལ་རི་ལྷ་བ་བཞེན་མིན་པར་
 སྤང་བའི་རང་གི་དོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་པོའི་གནས་སུ་གས་དང་མ་
 འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། དོ་བོ། དབྱེ་བ།
 རྟོག་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་རྟོག་ཚོས་ཅན། སེམས་ཅན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཤན། ཕྱིན་ ཞོལ། ༡༧༠བཤན། ཕྱན
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཤན། རྟོག་ ཞོལ། ༡༧༠བཤན། རྟག

དོན་དམ་པའི་རྗེས་དང་"བཏགས་"ཡོད་དུ་"བདེན་"པར་སྤང་བའི་སྐོན་སྐྱེས་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་འཇིན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དག་ཏུ་འདོད་རིགས་ཉེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་འཇིན་ཚུལ་
སྤང་བདེན་པར་སྤང་བ་དང་། འཕགས་པའི་གཟེགས་ཚུལ་སྤང་བདེན་པར་སྤང་བའི་
རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །དེ་དག་སོ་སོར་དགྲ་དགྲའི་བདག་ཉིད་དུ་
དབྱེར་ཡོད་དེ། དུལ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་འཇིན་པ་ཡང་དག་པ་ཡི་ངོ་བོས་སྤོང་བའི་མཚན་
ཉིད་ཡིན་ཉེ། དེ་དག་ཡུལ་ཡང་དག་པ་གང་གི་འཇིན་པར་འདོད་དེ་འཇིན་པ་མིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། གལ་ཉེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་དེ་དག་གིས་བཟུང་བ་སྤང་གྱི་དོན་དེ་བཞིན་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་ནི། གསུམ་ལས། ངོ་བོ་ནི་འཇིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཚོས་ཅན། གཉིས་ཡོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གི་འཇིན་སྤངས་དང་མ་སྐྱུན་པར་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་རྗེས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་།
འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གིས་གཟེགས་ཚུལ་དང་མ་སྐྱུན་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པར་བདེན་པར་སྤང་བ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་འཇིན་པ་དག་
ཡོད་པས་སོ། །དེ་འདྲའི་འཇིན་རྟོག་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཚོས་ཅན། མཐོང་ལམ་རྗེ་
སྤོང་གྱི་མི་མ་སྐྱུན་སྤོགས་སུ་སྤྱར་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་བྱེད་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ཚོས་ཅན། སོ་སོར་རྣམ་པ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་དེ། དུལ་དགྲ་དགྲ་
ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཟན། གས རོལ། ༡༧༠བཟན། བཏགས * བཏགས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧ནཏན། བདེན རོལ། ༡༧༠བཟན། བདན

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཅན། དུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་མིན་པར་སྤང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཛིན་པ་ཡང་དག་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། རང་ལུལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤང་བའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། སྤང་ལུལ་ཡང་དག་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པ་མིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེའི་སྤྱིར། དེར་ཐལ། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་ལུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བཟུང་བའི་དོན་དག་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་བཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ཡི་བ་དེའི་ཚེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྤྱར་ནི། གཟུང་བའི་སོ། །ཅུ་བ་ལ། རྟོག་པའི་ལུལ། ངོ་བོ་དབྱེ་བས་སོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་མེས་ཀྱི་ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན། ལམ་གྱི་རྒྱ། ལམ་གྱི་རྒྱུ། དམིགས་པ་བྱེད་པ་སྟེ་ལྟ་ཡོད་ལ། དེ་དག་གྲང་རྒྱུ་དང་པོ་བཞིས་སྟོན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་རང་དོན་གཉིས། གཞན་དོན་གཉིས་ཏེ། རྒྱུ་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལོ། །དེ་ནས་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བསྟན་ལོ། །འགྲེལ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་སྤྱིན་ཏུ་གཞན་པས་དབེན་པ་བྱང་རྒྱུ་མ་གཏོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་སུ་བཟོད་བྱེད་ཡིན་པས་ལུལ་དེ་ལ་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་

བ་དང་པོ་འཇུག་པའི་སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་སྐྱང་
བྱར་བདེན་པར་སྐྱང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

སྦྱོར་བ་འགོད་ཚུལ་འདིས་འགྲེལ། །ས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རིམ་གྱིས་
འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་ཚོས་
རྣམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཛོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་
དང་། དམིགས་པ་སྐྱང་བརྟན་ཅན་དུ་ཟད་པས་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་
པ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྦྱོན་མཛོང་བ་སྦྱོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐྱང་བར་བྱ་བ་
དང་། རྟོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ལེན་པ་དང་འདོར་བ་
དང་། རྗེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཁུན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་དམན་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲུ་ཚོམ་པ་མིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པས་ཐག་བསྲིངས་པར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བུའི་བསམ་པ་རྗེ་ལྟ་བ་དང་
མཐུན་པར་སྦྱུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བ་འབྲས་
བུ་ལ་སྦྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་
པར་སྐྱང་བའི་རྟོག་པ་ཚོས་ཅན། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་
སྟོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱང་བྱར་བདེན་པར་སྐྱང་
བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་སྲིད།

༡ མ་གྲི། ༡༧༤བཤན། ༡ ཞོལ། ༡༥༡བཤན། ༡ ཉེ * ཉེ
༢ མ་གྲི། ༡༧༤བཤན། རྟོན ཞོལ། ༡༥༡བཤན། རྟོན

གཉེས་པ་ནི། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ཀུན་བརྟགས་
རྣམས་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་མངོན་གྲུང་རྣམས་ནི་མངོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཚོས་
མཚོག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤངས་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། གཟུང་"བའི"རྣམས་པར་རྟོགས་པ་གཉེས་པ་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ལྡོག་པའི་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་
དགུའི་བདག་ཉིད་འདི་དག་གི་སྡོག་ཡུལ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལ་
འབྲུང་ངོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་གང་ཞེ་ན། རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་དང་། ལམ་དང་།
དབང་པོ་དང་། ཐབས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་ནི།
རྟེན་པ་དང་པོ་སྤྱད་གིས་བརྟན་ཏོ། །སྤངས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། གཞན་དོན་དང་།
སྤང་འདས་དམན་པ་སྟེ། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དམན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་བཞི་ནི་སྟེ།
མས་བརྟན་ཏོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྟོགས་པའི་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་དང་སྤངས་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རྒྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་སྦྱང་བ་
ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་
བ་མིན་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོགས་པ་ཚོས་ཅན།
གཟུང་བའི་རྣམས་པར་རྟོགས་པ་གཉེས་པ་སྡོག་པའི་སྤོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉན་
རང་གི་ལམ་སྡོག་གྲུང་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྦྱོར། སྦྱོར་བ་དེས་
འབྲེལ། །དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ཡོངས་སྤང་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༦ན། བའི ཞོལ། ༡༤༡ན། བའ

བ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱུང་སྐབ་བ་ལ་མ་”ཚང་¹་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལ་
སོགས་བ་གདམས་དག་ལ་”ལྟོས་²་བ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ཀྱིས། གཞན་གྱི་རྒྱུན་གྱིས་
འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་བ་དང་། ཉོན་
མོངས་པའི་སྐྱེ་བ་པ་འབའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉི་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་བ་དང་།
མཚན་མར་དམིགས་པས་བཅིངས་བ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་
སོགས་བ་རྫོགས་བ་ཐ་དད་བ་ཉིད་དང་། ཉན་རང་དག་བཙོམ་གྱུང་མ་རིག་པའི་བག་
ལ་ཉལ་མ་སྤངས་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དོན་དུ་མཉམ་གཤག་ལ་གནས་བ་དང་། གཞན་
དོན་ལ་འགྲོ་བ་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་བ་དང་། ཐེག་བ་ཆེན་པོ་ཐེག་བ་གསུམ་གྱི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྤུང་བར་བྱེད་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཉིད་སྲ་
ངན་ལས་འདས་བ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པས་ཉན་རང་གི་
སྤང་འདས་ཉེས་བ་དང་བཅས་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོགས་སོ། །

གཉེས་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་
འཇུག་པའི་ཡུལ་དེ་དག་ལྡོག་བྱུང་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྫོག་བ་ཀུན་”བཏགས་³་རྣམ་
བ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་ཐེག་ཆེན་མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་
འཇུག་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་བ་
ཡིན་ནོ། །

གཉེས་བ་འཇིག་རྫོག་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ་གཉེས་ལས། དང་པོ་རྗེས་འཇིག་

1 མ་ཕྱི། 166ནམན། ཚང་ ཞོལ། 117ནམན། ཚང
2 མ་ཕྱི། 166ནམན། ཞོལ། 117ནམན། བལྟོས
3 མ་ཕྱི། 160ནམན། ཞོལ། 166བཏགས། ཞོལ། 117བཏགས། བཏགས

རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཚམས་སྦྲར་ནི། སོ་སོའི་སྤྱེ་བོའི་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ལ་
ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། ཡུལ་ལ་གཙོ་བོ་ཤེར་ཕྱིན་དང་། པལ་བ་པར་ཕྱིན་
གཞན་ལྗོད། །དང་བོའི་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པ་གསུམ། སྤྱོད་པ་དང་རུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་རེ་རེ་རྣམས་ནི། རྟེན་པ་དང་པོ་
དུག་གིས་སོ། །གཞན་ལྗོད་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི། རི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ།
ཞེས་པའོ། ཡུལ་ཅན་ནི། རྟེན་པ་ཐ་མའོ། །འགྲེལ་བ་ལ་དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོའོ། །

དང་བོ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་
སྦྱོན་གཏོང་བ་ལ་དོན་དམ་པའི་ངོ་བོར་སྤང་བས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཚོས་
ཅན། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྦྱེས་བྱ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་
"ཉེ" ། སོ་སྤྱེའི་ཞེན་"ཚུལ" ། ལྟར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་འདིས་
འགྲེལ། །ཡང་དག་པར་བདེན་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་མེད་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་འཛིན་པ་ཚོས་ཉིད་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ཅང་དང་ཉེ་བར་
འགྲེལ་བ་དང་། ཚོས་ཉིད་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་བདེན་"པར" ། མི་གནས་པར་
གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་མེད་དུ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། བདེན་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཚོས་ཐམས་ཅད་
བརྟུང་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མ་ཆགས་པས། མངོན་པར་མ་ཞེན་
པ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་གཉེན་པོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༤བཤན། ༡ ཞོལ། ༡༥༡ནཤན། ༡ * ཉེ
༢ མ་ཕྱི། ༡༤༤བཤན། ཚུལ ཞོལ། ༡༥༡ནཤན། ཚུལ * ཚུལ
༣ མ་ཕྱི། ༡༤༤བཤན། པར ཞོལ། ༡༥༡ནཤན། པའི

ཉིད་ཀྱིས། རྒྱང་དོར་ཐ་དང་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་སོ་དང་། ཤེར་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་
བར་སྤྱོད་ལྟ་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
རི་ལྷོང་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་སློབ་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སོགས་སོ། །

གཉེས་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་། མཚོང་བའི་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །གཉེས་
པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། མཚམས་སྦྱར་ནི། འཛིན་པར་སོགས་
སོ། །རྩ་བ་ལ། དུལ་དང་། རོ་བོ་གཉེས་སོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ།
བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ། ལམ་གྱི་མི་མཐུན་འཕྲོགས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྷོང་རྒྱང་པ་གཉེས་དང་། བཞི་དང་གཅིག་གིས་སོ། །རོ་བོ་ནི་
ཐ་མས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། དབྱེ་བ་དང་། གཉེན་པོ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་
གྱིས་ཉན་སློབ་པ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་རི་ལྷོང་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་
བདེན་པར་སྤང་བའི་སློན་ཏན་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། འཛིན་པའི་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉེས་པ་སྦྱེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟོག་ཅན་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པའི་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར། བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་
བ་འདིས་འགྲོ་འོ། །ཐེག་དམན་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་རྒྱ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣ལ། རྩོགས་ ཞོལ། ༡༤༡ནལ། ཕྱགས
༢ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣ལ། ལྟེ་ ཞོལ། ༡༤༡ནལ། ལྟེ
༣ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣ལ། རེས་ ཞོལ། ༡༤༡ནལ། རེས
༤ མ་ཕྱི། ༡༩༧༣ལ། ཉན་ ཞོལ། ༡༤༡ནལ། ཉན

དང་། འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། དག་པ་དང་མ་དག་པར་རིམ་བཞིན་མཚན་འདྲིན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་དེ་ལས་བརྗོད་པའི་ཅིག་ཤོས་སུ་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་འང་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ལྷན་པ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། ལམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་གནས་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ནས་འདྲིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འདོད་བྱའི་ཚོས་མེད་པས་དོན་དམ་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་མེད་པ་དང་། སེར་སྤྲས་མཚོན་པ་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཚོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་རྒྱལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པ་དངོས་པོར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེ་བ་ནི། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་དངོས་སུ་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ལ་སོ་སོར་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་རྣམ་པ་དགུ་དགུར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བུ་ཀྱིས་དེ་དག་སྤངས་པ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་སྦྱོར་བ་དང་འཇུག་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་སྤང་བུ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་རེ་ལ་དགུ་དགུར་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱུ། འབྲས་བུ་བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཉེར་ལེན་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་དོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། གཞན་འབྲས་བུ་

རྟོགས་པའི་ཚོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རྒྱ་ལུང་གི་ཚོས་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་ཉིད་བྱང་
ཚུབ་གྱི་རྒྱ་ལ་སློབ་པ་གསུམ། རིམ་བཞིན་རྐང་པ་གཅིག་དང་གཅིག་དང་གཉིས་
སོ། །འབྲེལ་བ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཚུབ་ལ་གདུལ་བུ་
གཞན་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་རྒྱུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཁོ་ནར་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་
ཚིག་དང་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྐོན་ས་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡང་དག་པར་
སོ་སོར་གཏོང་བ་ནི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་
ཆད་མེད་པའི་རྒྱ་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རང་གི་སྐོམ་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

"དག་དོན་ནི། གཞན་བྱང་ཚུབ་གྱི་རྒྱ་ལུང་རྟོགས་ལ་འགོད་པ་དང་རང་ཉིད་
བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་སློབ་པ་ཚོས་ཅན། བྱང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་
གྱིས་བྱང་ཆེན་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དབུ་མ་
པའི་བྱང་ཆེན་ངོས་བཟུང་། དངོས་སྣ་བའི་བྱང་ཆེན་དགག། ཐར་པ་ཁས་ལེན་ན་སྟོང་
ཉིད་ཀྱང་ཁས་སྒྲུང་རིགས་པར་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚན་སྐྱར་ནི། གང་གི་
དོན་དུ་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི། རིམ་ཟད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་
ཚུབ་ཡིན་ནོ"ཞེས་མདོ་ལས་བརྗོད་དེ་དེ་ཡི་དོན་ཡང་དངོས་སྣ་བ་དག་ཀྱང་འབྱུང་
བདེན་པ་བ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་གྱིས་ཟད་པ་དང་། སྤྱག་བསྟུན་བདེན་པ་བ་གཉེན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། གཏོང་ ཞོལ། ༡༤༤ན། གཏོང་ * གཏོང་
༢ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། དག་ ཞོལ། ༡༤༤ན། དག་
༣ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། ཞལ་ ཞོལ། ༡༤༤ན། ཞལ་ * ཞལ་

བོད་སྐད་སྐད་ཀྱི་སྐད་སྐད་ལོད་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 འདོད་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འོག་ནས་འགོག་ལ། འདིར་རང་ལུགས་ལ་ངེ་མ་བདེན་པ་བ་སྐར་
 ཡོད་ཟད་བར་བྱར་མེད་ཅིང་སྐར་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ན་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་
 དང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་དེ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་མི་སྐྱེ་
 ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འགྲེལ་བ་ཞི། ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་
 དུལ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་ཚེན་
 བོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དེ། རི་མ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་ཅི་མ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདིའི་སྤོགས་སྐྱབ་པ་ལ་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་རི་མ་དངོས་སྐྱབ་པས་བདེན་པ་སྐར་ཡོད་
 སྐྱེས་པ་དང་། སྐར་མེད་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་ཚོས་ཅན། དོན་དམ་
 འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར། རམ་
 མཁའ་བཞིན་དུའོ། ཏགས་བྱུབ་སྟེ། དབྱས་མཐའ་ལས། ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་
 གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཚོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་
 དོན་དམ་པར་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བྲལ་བ་
 དང་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཐའ་བཞི་འགོག་པའི་ཚད་མ་ལ་སོགས་པས་བདེན་པར་
 འཐད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་སོ། །དབེར་ན་ནམ་མཁའི་བསྐྱབ་བཞིན་དུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཚིགས་བསྟན་པ་དང་། །ལས་སྦྱངས་ནང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༤ནལ་གྱི་ ལྷིབ * ལྷིབ ཞོག། ༡༩༤བཅུ། ལྷིབ

འགལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྲར་ནི། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་
 ཕྱིར་དངོས་སྦྲུབ་གང་དག་ཀྱང་འབྲུང་གི་དངོས་པོ་བདེན་པ་བ་སྦྲར་ཡོད་འཇིག་པའི་
 བསམ་བསམ་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྦྲུམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྦྲུག་བསྡུལ་གྱི་དངོས་པོ་
 བདེན་པ་བ་སྦྲར་མེད་མི་སྦྱེ་བའི་བསམ་བསམ་མི་སྦྱེ་བ་ལ་མི་སྦྱེའོ་སྦྲུམ་པའི་ཤེས་པ་
 བེ་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་འབྲའི་ཟད་པ་
 དང་མི་སྦྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་མ་བདེན་པ་བ་གཉེན་པོའི་
 ལྟོབས་ཀྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྦྱེ་བ་མེད་པ་ཁོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་རུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་བར་
 སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ། ཅུ་བ་ནི། འགོག་པ་སོགས་
 སོ། །“འགྲེལ”པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པ་
 ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་བདེན་པར་
 གྲུབ་པ་སྦྲར་ཡོད་སྦྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞེས་ཟད་ཅིང་། མི་སྦྱེ་བའི་ཚོས་ཅན་མ་སྦྱེས་པའི་
 སྦྲངས་པ་ནི་ཅི་ཞེས་སྦྱེས་ཏེ་ཟད་ཐོབ་བདེན་པ་བཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་མ་“སྦྱེས”པ་དང་མ་“སྦྱེས”པ་དག་གི་དེམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་
 ཟད་པ་དང་སྦྱེ་བའི་གོགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བུལ་བ་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་དཔུ་མ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་སྦྲར་བཤད་
 པའི་གཞུང་ལུགས་ཁོ་ན་ཁས་སྦྲང་བར་བྱའོ་སྦྲུམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༧༥ན། འགྲེལ ཞོལ། ༡༧༥ན། འགྲུབ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༤༧༥ན། ལྷུས ཞོལ། ༡༧༥ན། ལྷུས * ལྷུས
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༤༧༥ན། ལྷུས ཞོལ། ༡༧༥ན། ལྷུས * ལྷུས

གཉེས་པ་ལ་¹མཚམས་²སྐྱར་ནི། དེ་ལྟ་མེད་ཉེ་ཚོས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་
 ཁས་ལེན་ན། བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྐྱུ་གུང་མེད་པར་བྱ་མི་ལུས་པས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་³ཤེས་⁴བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སྤངས་པ་ལོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར། བར་སྐབས་ཀྱི་
 ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུངས་པས་སོ། །རྩ་བ་⁵ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་
 སྐྱིབ་གཉེན་པོས་སྤངས་པ་འགལ་པར་ཐལ། ཤེས་སྐྱིབ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྐྱིད་
 ཅེས་པའོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཤེས་སྐྱིབ་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་བཤུག་པ་དང་།
 "ཚུལ་⁶དེ་དངོས་སྐྱབ་པ་ལ་མི་འཐད་པར་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་མཐའ་དབྱེད་པ་དང་། ཚིག་དོན་བཤུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣལ་འབྱོར་
 ཀྱི་ས་འདི་དག་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོར་ཚུལ་རི་ལྟར། གང་ཟག་གང་གིས་དགོས་
 བ་གང་གི་སྤྱིར་སྐྱོམ་ཤེས་ན། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིད་ལ་
 གྲེད་པའི་རིམ་པ་དང་། སྤྱིར་པོའི་⁷དོན་⁸སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི།
 གཞུང་གི་ཚིགས་སྐབས་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཆད་ལ། འདིར་ནི་སྤྱི་མ་འཆད་
 བ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་སྤྱིར་པོའི་དོན་སྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ། བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའ་དག་ཞི་བ་ཙམ་དོན་དུ་མ་གཉེར་བས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་པོན་ཆེད་དུ་
 གཉེར་ནས། སྤོང་བའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་འཕགས་ལམ་མི་བསྐྱོམ་གྱང་ཉོན་མོངས་

1 མ་ཕྱི། 145བཟན། མཚམས ཞོལ། 145ནལ། མཚམས
 2 མ་ཕྱི། 145བཟན། ཤེས ཞོལ། 145ནལ། ཤས
 3 མ་ཕྱི། 145ནལ། ཞི ཞོལ། 145བཟན། མི
 4 མ་ཕྱི། 145ནལ། ཚུལ * ཚུལ ཞོལ། 145བཟན། ཚུལ
 5 མ་ཕྱི། 145ནལ། དོན ཞོལ། 145བཟན། དོན

མངོན་གྲུང་མགོ་མ་མནན་ན་སེམས་རྒྱུད་རབ་ཏུ་མ་ཞི་ཞིང་ལས་སུ་མི་རུང་བར་
 གྲུང་བས་རང་གི་དོན་ཅམ་ཡང་མི་འགྲུབ་ན། གཞན་གྱི་དོན་ལྟ་སྟོན་ཀྱང་^༡ཅི་
 དགོས་པར་མཐོང་སྟེ། ཚོགས་ལམ་དུ་དང་པོར་ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་མགོ་གཞོན་
 བ་ལ། ཉན་ཐོས་ལས་ཀྱང་བརྒྱ་འགྲུང་གིས་བཙོན་པར་གསུངས་སོ། །དེའི་སྲིད་
 ཚོགས་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྲུང་མགོ་མནན་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་དུ་བདག་མེད་ལ་
 དམིགས་པ་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་བསྟོམས་ཏེ། དེ་བས་ན་འདི་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གྱི་གཉེན་པོ་
 སྟོན་པ་ལ་རྒྱུད་སྟོན་དུ་རུང་བ་ཅམ་དུ་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ལོ། །དེ་ཉིད་རི་ལྗར་
 སྟོན་པའི་ཚུལ་ནི། དང་^༢པོར་^༣རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དབག་གིས་
 རྟགས་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པའི་སྐྱོ་འདོགས་བཅད་
 བས། དེའི་རྗེས་སུ་དེས་ཤེས་དེའི་རྒྱན་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་གྱིས་
 གོམས་པར་བྱེད་ཅིང་། འཛོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ལ་འཛོག་པའི་ཡུལ་ནི།
 དགག་གཞི་སྤང་བོ་སོགས་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་གང་ཟག་རང་^༤རྒྱ་བ་རྣམ་པར་
 བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དེ་ལའོ། །གང་གིས་འཛོག་པ་ནི་དེ་ཉིད་རིགས་པས་གཏན་
 ལ་བབས་པའི་^༥དེས་ཤེས་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སོ། །གང་འཛོག་ན།
 ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་^༦འམ་རྗེས་མཐུན་པ་ཅམ་གྱི་དོ་བོར་
 སྐྱེས་པའི་སེམས་སོ། །ཚུལ་རི་ལྗར་འཛོག་ན། དམིགས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༧ནལ། ཀྱང་ ཞོལ། ༡༥༥བལ། བྱང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༤༧ནལ། བེར་ ཞོལ། ༡༥༥བལ། པོར་ * པོར་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༤༧ནལ། རྒྱ ཞོལ། ༡༥༧ནལ། རྐྱེ * རྒྱ
 ༤ མ་ཕྱི། ༡༤༧བལ། དམ ཞོལ། ༡༥༧ནལ། དེས་ * དེས་
 ༥ མ་ཕྱི། ༡༤༧བལ། འམ ཞོལ། ༡༥༧ནལ། ལམ

ཡང་དཔྱོད་བར་མི་བྱེད་ན་གཞན་ལ་ལྟ་སྟོན་གྲང་ཅི་དགོས། དེའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་
 དེ་ཉིད་ལས་ཚུང་ཟད་གྲང་མི་གཡོ་བར་བྱེད་ཚོད་དང་བལ་བར་འདོག་གོ། དེས་ན་
 བདག་མེད་ལ་སེམས་མི་གཡོ་བར་འདོག་པ་མེད་ན་བདག་འདི་ན་མགོ་གཞོན་ཡང་
 མི་ལུས་ལ། མི་གཡོ་བར་འདོག་པ་ལ་གང་འདོག་པའི་སེམས་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་
 མ་ཐུན་པ་ཙམ་ཞིག་ཡན་ཆད་ཀྱི་རོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཅིག་མེད་ན་”ད”ཉིད་སེམས་རང་
 དགའ་བ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡོ་བར་རྒྱན་ལྡན་དུ་འདོག་མི་
 ལུས་སོ། །འདིར་ལྷག་མཐོང་བསྟོན་པའི་སྟོན་དུ་ཞི་གནས་བསྟོན་པ་འགོ་དགོས་
 པའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་འོག་དུ་ཤེས་སྐྱེབ་སྟོང་བའི་ཆེད་དུ་རྣམ་འབྱོར་ལྷག་
 མ་གསུམ་ལ་འཇུག་གོ། དེ་ཡང་བོད་གང་དག་རྣམ་འབྱོར་དང་བོ་ཉན་ཐོས་པའི་རྣམ་
 འབྱོར།

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི། གསུམ་པ་རྣམ་བརྒྱན་པའི།
 བཞི་བ་དབུ་མ་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་
 བ་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་སྐྱེབ་པ་སྟོང་བ་འཐད་པའི་ཚུལ་རང་གི་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཡང་
 དངོས་སྐྱ་བ་ལ་དེ་མི་རུང་བར་སྐྱ་བ་དངོས་སུ་འགལ་བར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་།
 རྣམ་འབྱོར་བཞི་སྟོན་པའི་གཞུང་གི་མཐའི་ཆོག་རྣམས་དང་། ཡང་གཤེགས་གྱིས།
 སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྒྱས་ནས་གྲང་། །སྤང་བ་མེད་ལ་བརྒྱབ་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་མཚམས་སྟོར་བའི་ཐོག་མཐའི་ཆོག་གི་ལུས་པ་ལས། འདི་དག་གང་
 ཟག་གཅིག་གིས་རིམ་ཙན་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་འབྱོར་དུ་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༧༡ན། ༥ ཞོལ། ༡༥༦ན། ༥ དེ

སེམས་ཅམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 རྣམ་པར་འཛོག་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྡོད་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོས་
 བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་དཔེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐམས་པའི་སྲིར་དང་།
 སེམས་ཅམ་རྣམ་བརྟུན་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་པ་ཁས་ལེན་པར་ཐམས་པའི་
 སྲིར་རོ། །ཡང་སྲིས་གྱི་རྗེ་གྱི་བྱེད་དག །རྣམ་འབྱོར་གྱིས་གཉིས་པ་ནི། རྫོད་ཅེ་འོ་རོ་
 "པོ་སྟེ། དེར་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་སྤྲང་ལྷག་པའི་སྲིར། རྣམ་འབྱོར་
 གྱི་ས་གསུམ་པ་ནི། བཟོད་མཚོག་སྟེ། དེར་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་གསལ་
 སྤྲང་ལྷག་པའི་སྲིར། ཅེས་འཆད་པའང་ལེགས་པ་མིན་ཏེ། རྫོད་ཅེར་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ལས་སྲི་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པའི་
 རྟགས་ལས་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པར་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་ལ།
 བཟོད་མཚོག་ཏུ། དེགས་པ་དེ་ལས་གཟུང་རྣམ་བདེན་མེད་དུ་ངེས་པ་ལྟར་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་རྟགས་ལས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྤྲུམ་པ་བཞིན་དུ་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པར་རྟོགས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྲིར། དེར་ཐམས་ཚོགས་ལམ་དུ་ཚོས་ཐམས་
 ཅད་བདེན་མེད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་མ་བཟེད་པར་ཡོད་
 པའི་སྲིར། གལ་ཏེ་འདིའི་རྟོགས་པ་ནི། སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་"ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་གྱིས་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་
 ཡིན་ནམ། འོ་ན་ཏེ་གསལ་སྤྲང་ཐོབ་པ་ཅམ་གྱི་སྟོན་ས་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཚོག།

དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་འབྱོར་བར་བ་གཉིས་སྟོར་ལམ་ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །གཉིས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༠ན། པོ་ ཞོ། ༡༥༧བཟ། པོ་ * པོ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༠ན། བེ་ ཞོ། ༡༥༣ན། བོ་ * བོ

བ་ལྟར་ན། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བདེན་
མེད་ལ་གསལ་སྤངས་མ་ཐོབ་པ་སྟེ། རྣམ་འབྱོར་གསུམ་བས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་འབའ་ཞིག་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ནི་བཟོད་
མཚོག་རྣམས་ལ་བཟོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཤེས་པ་
བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོག་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་དངོས་ཀྱི་
ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་འདི་ལྟར་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤངས་
མ་ཐོབ་བར་དུ་འཛིན་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྒོམ་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་
ཞིང་། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེས་ནས། དེའི་རྗེས་
སུ་འཛིན་བ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་འབད་བས་བསྐྱེད་
དགོས་པར་"མཚུངས་ཤིང་" རྟོད་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
མེད་དུ་སྒོམ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན། འདི་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་ལམ་དུ་གང་
ཐག་གི་བདག་མེད་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་མགོ་མནན་བ་ཅོམ་བྱས་
ནས། ཤེས་སྲིབ་སྟོང་བའི་ལམ་སྒོམ་བ་ལ་རྒྱད་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་ཏེ། གཤོད་
ཤེས་སྲིབ་སྟོང་བ་ལ་འཇུག་པ་ན། དང་པོར་ཤེས་སྲིབ་ཀྱི་བརྟགས་ན་མངོན་གྱུར་
རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མགོ་མནན་བ་ཅོམ་གྱི་སྒོ་ནས་སྟོང་
བའི་བྱ་བ་མ་བྱས་པར། བདེན་འཛིན་ལྟར་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་མགོ་བཞོན་བ་ཅོམ་གྱི་
སྒོམ་གྱུང་ཡང་སྐྱེ་མི་རུས་ཏེ། སྐྱ་རྟག་འཛིན་ཀྱི་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བྱེད་བ་མ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༠ན་མཇུག། མཚུངས་ཤིང་ ཞོལ། ༡༥ན་མཇུག། མཚུངས་ཤིང་ * མཚུངས་ཤིང་

ཉམས་པའི་བར་ལ། སྤེའི་སྤེ་བའི་མི་རྟག་པ་ལ་གསལ་སྤང་སྤྲེའི་སྤེད་པ་བཞིན་
 འོ། །དེ་ཡང་བདེན་འདྲིན་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྲུང་མགོ་གཞོན་པ་ཅམ་འི། རྟགས་
 ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་གྲིས་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྤྲེའི་
 རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་གི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བར་ལ། སྤྲེའི་རྟག་ཀུན་
 བརྟགས་མངོན་གྲུང་མི་སྤྲེའི་བ་བཞིན་འོ། །འོན་ཀྱང་བདེན་མེད་ལ་སློམ་གྲུང་གི་
 གསལ་སྤང་མ་སྤྲེས་ན་བདེན་འདྲིན་ལྷན་སྤྲེས་མངོན་གྲུང་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་
 ཤེས་ཅམ་གྲིས་མགོ་གཞོན་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲེའི་རྟག་རྟོགས་གྱི་རྗེས་དཔག་
 རྒྱད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྲིས་ཁ་སང་གི་སྤྲེའི་འདིའོ་སྤྲེའི་དུ་དུས་འདྲེས་པར་
 འདྲིན་པའི་རྟག་འདྲིན་ལྷན་སྤྲེས་མངོན་གྲུང་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པར་སྤྲེའི་བ་འགོག་མི་
 རུས་པ་བཞིན་འོ། །དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་བདེན་འདྲིན་ཀུན་པམས་མངོན་གྲུང་
 རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དེས་ཤེས་གྲིས་མགོ་མཚན་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་བདེན་
 འདྲིན་ལྷན་སྤྲེས་མངོན་གྲུང་སློམ་གྲུང་གི་བདེན་མེད་ལ་གསལ་སྤང་སྤྲེའི་པའི་སློ་
 བས་མགོ་གཞོན་པའི་སྤྲོད་ལམ་ལ་འཇུག་ཅིང་། དེའི་འོག་དུ་བདེན་མེད་མངོན་གྲུང་
 དུ་རྟོགས་པའི་སློ་ནས་བདེན་འདྲིན་གྱི་ས་ཤོན་སྤྲོད་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མཚོང་ལམ་
 དག་སྤྲེའི་བ་ཡིན་འོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ། ཚོགས་ལམ་དུ་བདེན་མེད་རྟོགས་ལས་
 རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་སྤྲོ་འདོགས་“རིགས་”པའི་རིམ་བས་གཙོད་པར་བྱེད་པ་
 ཡིན་པས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་དེས་གྱི་རྟགས་ལས་སྤྲི་དོན་ལ་བདེན་འདྲིན་བཀག་
 སྟེ། སྤྲི་དོན་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་དེས་ཤེས་བསྤྲེད་པའི་ཚུལ་རྣམས་འབྱུང་གྱི་ས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༠ལམ་ན། དགས རྗོ། ༡༧མཁས་ཀ། རིགས * རིགས

གཉིས་པའི་གཞུང་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ལོག་ཏུ་མིག་ཤེས་ལ་སྟོན་པོ་སྤང་བ་དེ་
 ཉིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བདེན་པ་ཞེགས་པ་ན་ཡུལ་བདེན་པའི་རྟོགས་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མིག་
 ཤེས་ཉིད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་སྟོན་ལོ། །དེ་
 ཡང་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་
 པ་ཅམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་འཛིན་
 པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་བས། ཞེས་
 གསུངས་པས་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི། མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་གཅིག་ལ་གཞུང་རྣམ་
 དང་འཛིན་རྣམ་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་འཛིན་རྣམ་མིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་
 གཉིས་པར་དེ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་བཤད་པས། གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་རང་
 རིག་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབབ་
 ཞེག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་སྟེ་དེས་པར་བྱས། ཞེས་པ་གཉིས་
 སྤང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་བདེན་པར་བཞུང་བར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་
 འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཅེས་པ་ནི། གང་གཞུང་བར་
 བྱ་བ་སྟོན་པོ་དང་། དེའི་སློང་དག་ཅེས་པའི་ཞེས་པ་དང་སྟེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །འདི་
 ལྟར་སྟོན་པོ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་མིག་ཤེས་ལ། ཞེས་བཤད་པར་བྱ་
 ཞིང་དེས་ན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པར་དོན་སྤང་གི་ཤེས་པ་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་
 གུང་གཉིས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་བདེན་མེད་ཏུ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་
 ལོ། །འོ་ན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པར་གཞུང་བ་མེད་ན་དེ་འཛིན་མེད་པའི་རིག་
 པས་མིག་ཤེས་བདེན་མེད་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པར་ལྟན་ཅིག་

དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། གཞན་
 དུ་ན་གཟུང་བ་མེད་ན་ཞེས་པའི་སྟོགས་མི་འགྲུབ་པའི་སྲིད་དང། སྲ་མས་ལྷལ་དང།
 སྲི་མས་ལྷལ་ཅན་བདེན་འདྲིན་འགོག་པ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་ཀྱིས་ཀ་ལྷི།
 སེམས་ཅམ་པས་ཀྱང་སྟོ་སོགས་ལ་བདེན་འདྲིན་གྱི་སྟོ་འདོགས་ཀྱུན་བརྟགས་ཚོད་
 པར་ཐལ་བར་འགྲུང་རོ་སྟུམ་དུ་དོགས་ན། དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་སྟོན་པོ་སྲི་དོན་དུ་བདེན་པ་ཞེགས་པ་ན། དེ་ཉིད་
 རྟགས་སུ་བྱས་ནས། འདི་ལྟར་སྟོན་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ན། རང་སྣང་ལྷལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་པ་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རང་གནས་ཚུལ་
 གཞན་དུ་གནས་ནས། རང་སྣང་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྣང་
 པའི་སྲིད་བརྟུན་པ་བསྐྱུ་བའི་ཚོས་ཅན་དུ་སོང་གི་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འགལ་
 ལོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྟོན་པོ་ནི་རང་འདྲིན་མིག་ཤེས་ལས་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྣང་
 ཡང་གཉིས་སུ་བདེན་པ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ཞེགས་པའི་སྲིད།
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། ཞེས་ངེས་པ་ན། མིག་ཤེས་དེ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་
 དོན་དམ་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའམ། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་
 ཡང་མིག་ཤེས་ནི་རང་ལྷལ་དེ་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་སྲིད་རྟོ། །དེ་འདྲིན་
 མིག་ཤེས་དོན་དམ་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་མིན་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
 ངེས་པར་བྱེད་པ་ནི། གཟུང་བ་མེད་ན་འདྲིན་པ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེའི་སྲིད་དགོས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱུན་ཀའི་སྐབས་མེད་

དོ། །དེའི་ཚོག་ཏུ་གཉེས་སྦྲང་དང་བྲལ་བའི་རང་རིག་ཙམ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཉེན་པོ་འབྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཡང་ཞེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་དོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་ནི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། སྤ་བ་དང་། སིན་ཏུ་སྤ་བ་གསུམ་སོ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་པ་བརྟེན་ནས་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་ན། ཞེས་པ་ནས་སྦྲམ་དུ་བསྐྱོམས་པས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་སྟོན་སྐྱེས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱོར་ལམ་དུ་ཚོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྐྱོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱོམ་པའི་སྐྱོབས་སྲུབ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནི། ཚོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་གྱི་གཉེན་སོ་རྣམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་སྐྱོར་ལམ་དེའི་རིམ་བས་སྐྱེས་ནས་མཐར་ཆུལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་བ་སྐྱོར་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ཡང་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཚོགས་ལམ་དུ་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ། སྐྱོར་ལམ་དུ་སྐྱོམ་ཚུལ། འབགས་ལམ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་ཀྱིས་ཆུལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ལ། ཆུལ་འབྱོར་གྱི་ས་བར་བ་གཉིས་ལ་རྟགས་ཀྱི་ཚོགས་ལམ་དུ་བདེན་མེད་ངེས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཆ་རེ་དེ་ཆུལ་འབྱོར་གྱི་ས་རེ་རེར་བཟངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བར་བ་གཉིས་ནི། རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱུ་བ་སྤ་རགས་ཐ་དང་པའི་ཁྱད་པར་ཆེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟགས་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་། ཆུལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་སུ་བྲས་ལ་དེ་ཡང་ཞེས་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡༡ན། ཚུལ་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། ཚུལ་ * ཚུལ་

ཚོགས་ལམ་དུ་ངེས་བྱ། ལྷོར་ལམ་དུ་བསྐྱོམ་བྱ། འབགས་ལམ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་བྱ་བ་སུམ་ཀ་ཡང་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་མ་རགས་གྱི་བྱུང་བར་དེ་ལྟ་བུ་མེད་
བར་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
སོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་སྣུལ་མ་དག་གི་རྟོགས་ཡང་དག་གིས་ངེས་པའི་དོན་རྣམས་རྗེ་
ལྟར་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བར་
བྱའོ། །རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་འདི་དག་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་དོན་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་
ཡང་། གཞན་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བས་འདིར་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཞིག་
ཕྱོགས་མཚོན་བར་བྱས་པ་ཡིན་ལ། “མངས་”པས་འཛིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གཉེས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་བསམ་བྱུང་
གི་“རིག་”པ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་པ་དག་ཉེ་བར་འགོད་པའི་ཚིག་སྤང་དོ། །སྤང་སོགས་
ཚོས་ཅན། གང་ཟག་རང་”ཀྱི་སྤྱི་བའི་རྟོག་རྗེས་སུ་གྱུར་པའི་བདག་གིས་སྤོང་སྟེ།
སྟེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ངེས་བསམ་ངེས་བར་བྱེད་པའོ། །སྐྱོམ་
བྱུང་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བདག་དེས་དབེན་པའི་སྤང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་སྟེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་བར་དམིགས་ཏེ། གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་དོ་སྣམ་དུ་སྐྱོམ་པའོ། །བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཚོགས་ལམ་
དུ་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་མངོན་བར་ཞེན་བ་ཀུན་བརྟགས་མགོ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༡བཤན། མངས་ ཞོལ། ༡༥༧བཤན། མ་ངེས
༢ མ་ཕྱི། ༡༥༡ནལན། རག་ ཞོལ། ༡༥༧བཤན། རིག་ * རིག
༣ མ་ཕྱི། ༡༥༡ནལན། རྒྱ ཞོལ། ༡༥༧བཤན། རྒྱ རྒྱ་བྱང་། ༡༠༧བཤན། རྒྱ

མཉན་པའི་“ཚུལ” ། གྱིས་ཡོངས་སུ་བོར་ནས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་
བས་སེམས་རྒྱད་རབ་རྒྱུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅེ་གཅིལ་བར་གྱུར་བའོ། །

དག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན། ཚོགས་ལམ་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
ཐོས་བསམ་གྱིས་ངེས་བར་བྱས་ནས་བསྐྱོམས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་
བདག་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མགོ་མཉན་པའི་སྐོར་ནས་ཉོན་མོངས་གྱིས་
སེམས་རྒྱད་རབ་རྒྱུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཅེ་གཅིལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གཉིས་པ་ནི། སྟོན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་སྟོད་བང་ཤེས་དག་ལྟར་
ཅིག་དམིགས་པ་དེར་སྟོན་པོ་འདི་ནི་སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་ངེས་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ངེས་
པའི་བྱེད་ལས་ནི། དེའི་ཆེ་སྟོན་པོ་དེ་འཛིན་“པ”¹ རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྟོན་འཛིན་
དབང་ཤེས་ལ་“བདེན”² བར་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཡང་། སྟོན་པོ་ལ་
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་བར་ཞེན་པ་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་མགོ་གཞོན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའོ། ། ཉེ་ཅས་པ་ནི། དེ་ནས་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་
ཅས་པའི་གོ་ངེས་སྟོན་པའི་ཆོག་གོ། །

དག་དོན་ནི། ལྟར་ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ལས་སྟོན་པོ་སྟོ་སྤང་དབང་
ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་མིན་པར་ངེས་པའི་སྟོ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་གྱིས་སྟོན་པོ་ཕྱི་རོལ་

1 མ་ཕྱི། 143ནམ་ན། ཚུལ་ ཞོལ། 144བཟམ་ན། ཚུལ་ * ཚུལ་
2 མ་ཕྱི། 144བཟམ་ན། ཞོལ། 145བཟམ་ན། བ རྒྱ་བྱང་། 10མནམ་ན། པའི
3 མ་ཕྱི། 144བཟམ་ན། བདན་ ཞོལ། 145བཟམ་ན། བདན་ * བདན་

གྲི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་བརྟན་མཛོད་ལྷུང་མགོ་གཞོན་ལུས་^༡ །
 "ཞོད་^༢ གྲིས་སྐྱོན་ལོ་སེམས་གྲི་བདག་གཉིད་ཡིན་པར་ངེས་པའི་སྐྱོ་ཚད་མ་གཞན་ལ་
 ལྷོས་མེད་དུ་འབྲེན་ལུས་པའི་སྲིད་ལྷུང་འཕྲོར་གྲི་ས་གསུམ་པ་ནི། སྐྱོན་ལོ་དེ་བདེན་
 པར་གྲུབ་ན། རང་སྣང་ལུས་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་དགོས་
 ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལ་རྒྱངས་ཚད་དུ་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་གྲུབ་
 དགོས་པ་ལ་ཇི་སྐྱར་བཤད་པའི་རྟགས་གྲིས་ཁེགས་པའི་སྲིད་སྐྱོན་ལོ་བདེན་པར་མ་
 གྲུབ་བདེན་པར་མེད་དགོས་ཏེ། བན་^༣ ཚུན་^༤ ལྷོས་པའི་སྲིད་རོ་སྣམ་དུ་ངེས་པར་
 སེམས་པས་སྐྱོན་ལོ་སོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སྣང་གི་
 རྣམ་པར་རིག་པ་^༥ ཅམ་^༦ དེ་ཡང་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྐྱོ་འདོགས་ཀྱི་བརྟན་མཛོད་
 མཛོད་ལྷུང་མགོ་མཚོན་པའི་ཚུལ་གྱི་བསམ་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དེའི་ཚེ་གཉིས་སུ་
 སྣང་བ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་པ་འབའ་ཞིག་འདི་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་ཡོད་
 པའི་རོ་བོ་ཡིན་ཅོ་སྣམ་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པ་ཀྱི་བརྟན་མཛོད་ལྷུང་མགོ་མཚན་པའི་སྐྱོ་ནས་
 "ངེས་^༧ པར་གྲུས་ནས་སོ། །དག་དོན་ནི། གྲུང་སེམས་ཚོགས་ལམ་པ་ཚོས་ཅན།
 གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་ཀྱི་བརྟན་མཛོད་ལྷུང་མགོ་གཞོན་ལུས་ཏེ།
 སྐྱོ་སོགས་བདེན་མེད་དུ་ངེས་ཤིང་དེ་དག་བདེན་པར་མེད་ན་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༣བན་ཅན། ཉ ཞོལ། ༡༧༠ན་འན། ༥
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༣བན་ཅན། ལྷད ཞོལ། ༡༧༠ན་འན། ཞོད * ཞོད
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥༣བན་ཅན། ཚུན ཞོལ། ༡༧༠ན་ཅན། ཚུན * ཚུན
 ༤ མ་ཕྱི། ༡༥༣བན་ཅན། ཅམ ཞོལ། ༡༧༠ན་ཅན། ཅམ * ཅམ
 ༥ མ་ཕྱི། ༡༥༣བན་ཅན། དམ ཞོལ། ༡༧༠ན་ཅན། དམ

བ་ཡང་བདེན་པར་མེད་དགོས་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྲོར་གྱི་ས་བཞི་པ་ལ།
བསམ་བླུང་གི་རིགས་ལ། སྒོམ་བླུང་གི་ཉམས་ལེན། བསྒོམས་པས་ཤེས་སྐྱིབ་སྐོང་
ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྡོ་སོགས་དང་གཉིས་སྒྲིབ་གི་ཤེས་པར་མ་ཟད། གཉིས་མེད་
གྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་། བདེན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་རྟེན་ཅིང་འགྲེལ་བར་འབྲུང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མ་བཞིན་དུའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཏུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་
དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟགས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དང་བུལ་བ་ཡིན་ནོ་
སྐྱུ་ཏུ་བསྒོམས་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདིག་རྟེན་པའི་ལམ་
གྱིས་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན་སློབ་གསལ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ནོར་བུ་ཚུ་ཤེས་དང་
དདུལ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་སློ་མི་འདོགས་པར་ངེ་ལྟ་བར་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་
སྒྲིབ་གི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་
པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་སྤང་བའི་སློབ་པར་མི་རྟོག་པ་རང་གི་སྤྱོད་བ་
ལྟར་གཞན་ལ་བརྗོད་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་གཞན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་བ་སྐྱེ་མི་
རུས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་འབྲོར་བ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ངེ་ཞིག་ལྟར་ཡང་དག་
པར་སྐྱེས་པ་ན་དེ་ཉིད་གོང་ནས་གོང་དུ་ལྷན་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་གྱིས་རྣམ་པར་
རྟོག་པའི་ས་བོན་རིམས་གྱིས་སྤངས་ཏེ། མཐར་ལྟར་འབྲོར་བས་ཤེས་བུའི་སྐྱིབ་བ་
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་སྐོང་དོ། །དག་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བྱང་ཚུབ་སེམས་
དབས་མཐར་ཤེས་བུའི་སྐྱིབ་བ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པར་འཛོལ་རུས་ཏེ། དེས་ཚོས་
ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་རིགས་པས་གཏམ་ལ་པབ་ཅིང་། སྒོམ་བླུང་གིས་ཉམས་སུ་

སྤངས་པས་འཕགས་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བདེན་འདྲིན་གྱི་ས་བོན་མ་ལུས་པར་སྤོང་བུས་པའི་ཕྱིར།

གཉེས་པ་ཚུལ་དེ་དངོས་སྐྱ་བ་ལ་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མའི་ཚོས་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་རོ་བོ་དང་གཟུགས་སོགས་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་གཤམ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་བྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཚོས་ཅན། གཉེན་པོ་སྐོམ་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཞོན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་ཐལ། སེམས་རྒྱུད་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། ཁྱོད་སྤང་དུ་མེད་པས་རང་གི་རོ་བོ་འདྲིན་པའི་སྐོན་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་རྗེས་མེད་པ་ཅམ་གྱི་རོ་བོ་འདྲིན་པས་དེ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་གཉེན་པོས་བྱེད་མི་བུས་པ་བཞིན་དུ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དངོས་སྐྱ་བ་གཞན་དག་གིས་འདོད་པ་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱོག་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པའང་ཚོས་རྣམས་ཀྱང་བདེན་པར་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་བྱམས་པ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྗེས་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དག་དོན་ནི་བྱི་མ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སེམས་རྒྱུད་ལ་སྤང་དུ་མི་དུང་བར་ཐལ་ཁྱོད་སེམས་རྒྱུད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཉུགས་ཁས་འདོད་ན། ལུབ་པས་ཤེས་སྐྱིབ་སྤངས་པ་འགལ་བར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༡བཤན། ཚུན་ ཞོལ། ༡༧༡ནལ། ཚུན་ * ཚུན་
༢ མ་ཕྱི། ༡༥༡བཤན། བཅོམ་ ཞོལ། ༡༧༡ནལ། བརྗེས་ * བརྗེས་

ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཐར་པ་ཁས་ལེན་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་ཁས་ལེན་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ།
 མཚམས་སྦྲར་ནི། དེ་ལྟར་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་གས་བསལ་ནས་
 སོགས་སོ། །ཅུ་བ་ལ་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ། བསྐྱོམས་པས་གནས་ལུགས་
 མཐོང་ཚུལ། མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་ཚོས་འདི་ལ་ཀུན་རྫོབ་
 གྱིས་དངོས་པོ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་སྐྱོན་ས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་དོན་
 དམ་གྱི་དངོས་པོ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་སྐྱོན་ས་བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་
 ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ལ། དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚོས་ཉིད་
 གྱི་ངོ་བོར་ཡང་དག་པར་ལྟོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐྱོ་སྦྱར་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བས་གཏན་ལ་
 བབ་གཏན་ལ་མབ་པའི་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱས་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་མངོན་
 ལུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དེ་སྐྱེས་ན་རིམས་གྱིས་ཕྱིན་ལོག་ལས་རྣམས་
 པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ཅུ་བ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་གི་
 ཕྱིར་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཚོས་གང་
 ལ་ཡང་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ངོ་བོས་བསལ་བ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་
 ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་
 ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟག་པར་བྱ་ཞིང་ཚོས་གང་ལ་ཡང་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ངོ་
 བོས་བཞག་པར་མ་བྱས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་པའི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྟག་པར་བྱས་ཏེ་ལོ། །

གཉེས་པ་ནི་རི་ལྷར་ལྷ་བས་གཏན་ལ་པབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་གོམས་པར་བྱས་
བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཛོན་སྐྱེས་དུ་མཛོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་དེ་
སྐྱེས་པ་ན་རིམས་ཀྱིས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་སྒྲོག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དག་
དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བདེན་གཉེས་སྒོ་སྐྱར་དང་བྲལ་བར་ལྷ་བས་གཏན་ལ་
པབ་པའི་དོན་གོམས་པར་བྱས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྷར་བྱས་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
མཛོང་ནས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར། བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྤང་
གཉེན་འཐད་དོ། །སྐྱེ་མའི་སྤང་བོས་སྐྱེ་མའི་སྤང་བོ་གཞན་ཞིག་པམ་པར་བྱས་པ་
བཞིན་དུ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉེས། མཛོང་ལམ་དངོས་དང་། དེའི་སྤངས་པ་ལ་དབང་གྲེད་
པའི་སྒོམ་ལམ་སོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྷར་སོགས་
སོ། །ཅེ་བའི་སྤྱིན་པ་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ་རོ་བོ་དང་གྲེད་ལས་གཉེས་། དང་པོ་
ནི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བས་བསྐྱེས་པ་
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་པ་རོལ་ཏུ་
སྤྱིན་པ་དུག་པོ་དག་སོ་སོར་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རོ་བོ་དེ་དེ་དེ་དེ་སྐྱམ་གོ་སྐྱབ་ཏུ་
བཤད་པ་བཞིན་དུ་བན་ཚུན་བསྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་རོ་བོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་
སྒོག་པའི་རྣམ་པ་སྐྱེས་ཏུ་ཅེ་དུག་ཅན་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཅེ་མོའི་མཛོན་པར་
རྟོགས་པ་འདིར་མཛོང་བའི་ལམ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀའ་བའི་
དོན་ནི། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་པར་སྤྱིན་པེ་དེར་དུག་དུག་བསྐྱེས་པའི་སྒོ་ནས་མཛོང་
ལམ་བསྐྱབ་ནས། སྐྱབས་གཞན་དུ་ནི་མཛོང་ལམ་དེ་ཉིད་སྤོན་ཚུལ་གཞན་གྱིས་

བསྐྱེད་ཉོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

དག་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་ཚོས་བཟོད་ཚོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མཚོང་
ལམ་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་རེ་རེར་ཡང་པར་ཕྱིན་དུག་ལྡན་དུ ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐེག་
ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། མཚོང་ལམ་ཅེ་སྐྱོར་དེ་
རྟོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན་"མཚོང་"སྤངས་གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་གིས་
བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཚོས་ཉིད་གྱིས་འཐོབ་ལྷོ།
འབྲས་བུ་མཚོང་སྤངས་གྱི་གཟུང་བ་དང་འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
སྤངས་པས་སོ། །རྣམ་རྟོག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་ཅུང་སྤྱོད། གཟུང་འདྲིན་གྱི་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ཉིད་གྱིས་སོ་དུག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་འདོད་པའི་
ཁམས་གྱི་སོ་དུག །གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གྱི་སོ་དུག་རྣམས་སུ་དབྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚོངས་སྤྱད་ནི། མཚོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཚོན་དེ་ལ་
དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ལ། མཉམ་གཞག་མེད་"གོ"རྣམ་བསྐྱིདས་
དང་། རྗེས་ཐོབ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པ་གཉིས། དེམ་བཞིན་རྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་གྱིས་
སྟོན་ལ། དང་པོ་ནི་མདོ་ལས། དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགུ་པོ་དེ་དག་
རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་"སེང"གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་
འཇུག་གོ་ཞེས་སོགས་དང་།

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༧༡ན། མཚང ཞོལ། ༡༧༡༧ན། མཚོང * མཚོང
༢ མ་ཕྱི། ༡༥༧༧ན། གོ ཞོལ། ༡༧༡༧ན། ག
༣ མ་ཕྱི། ༡༥༧༧ན། མང ཞོལ། ༡༧༡༧ན། མེང * མེང

གཉེས་པ་ནི་མདོ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉེས་
 ལུགས་དང་མ་སྐྱེན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱེན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་བར་བྱེད་ཅེས་
 སོགས་གྲིས་བསྟན་ཏོ། །འབྲེལ་བ་ལ་ཡང་སྤར་ལྟར་གཉེས་ལས། དང་པོ་ནི་མཐོང་
 བའི་ལམ་^༡ ཐོབ་^༢ བའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྟོམས་འཇུག་དགའི་
 རང་བཞིན་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེང་གོ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 བ་དེ་ལས་ལངས་ཉེ་རྗེས་^༣ ཐོབ་^༤ ལ་འཇུག་^༥ ལོ། ། ཅིའི་ཕྱིར་ཉིང་དེ་འདྲིན་སེང་གོ་
 རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པ་ཞེས་བྲ་ཞེན། སེང་གོ་བསྐྱིདས་པ་དེ་དུགས་གཞན་གྲིས་བག་
 ཚ་བ་མེད་པ་ལྟར་མཐོང་སྤངས་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱབ་པའི་འདེགས་
 པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་དུས་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡང་དག་
 པར་རྟོག་གོ། །གང་ལ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལོ། །རི་ལྟར་ན། མ་རིག་
 པའི་རྐྱེན་གྲིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྲ་བ་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལུགས་དང་
 མ་སྐྱེན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་ཚ་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 བྱེད་གི་ལུགས་དང་མི་མ་སྐྱེན་པར་རོ། །དེ་ལ་སྤྲ་མས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་
 བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་རྣམ་བྱེད་ལུགས་འབྱུང་དང་། གཉེས་པས་ཚ་ཤི་གང་ལས་
 བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གྱི་ལུགས་མི་མ་སྐྱེན་པའི་ཚུལ་གྲིས་ལུགས་
 ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དེ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་རྟོག་ཅེ་ན། འཁོར་བའི་འཇུག་པ་རྒྱ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༧༥ན། ཐབ ཞོལ། ༡༧༣༧ན། ཐོབ * ཐོབ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༧༥ན། ཐབ ཞོལ། ༡༧༣༧ན། ཐོབ * ཐོབ
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥༧༥ན། ཐབ ཞོལ། ༡༧༣༧ན། ཐོབ * ཐོབ

འབྲས་སྐྱུག་ཀྱང་གི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་
 ལུགས་མ་སྐྱུན་དང་ལུགས་ལྗོན་སྐྱོམ་པར་བྱེད་ལ། འཁོར་བའི་ལྗོན་པ་རྒྱ་འབྲས་
 འགོག་ལམ་གི་བདེན་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་སྲིད་ཏུ་རྣམ་བུར་ལུགས་མ་སྐྱུན་དང་
 ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་སྐྱོམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ལུགས་མ་སྐྱུན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ནི་ཀྱན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་ཉོན་གི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་འཁོར་
 བའི་རྩ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད། དེ་ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པ་ནི། སྐྱུག་
 བཟུལ་གི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་དང་གྲ་ལི་དག་
 ལས་ཉོན་གི་འབྲས་བུ་སྐྱེན་པ་མཐར་སྐྱབས་པའི་ངོ་བོར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་
 རོ། །རྣམ་བུར་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་མ་སྐྱུན་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་ལམ་བདེན་གི་རང་
 བཞིན་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་རིག་པའི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
 རབ་གིས་མ་རིག་པའི་རྩ་བ་གཙོད་ཏུས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །དེ་
 ལུགས་བརྒྱུག་ཏུ་བསྐྱོམས་པས་འགོག་བདེན་གི་རང་བཞིན་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གི་མ་རིག་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་སྐྱབས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་
 དང་གྲ་ལི་འགགས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་སྲིད་རོ། །

དག་དོན་ནི། ས་གཉིས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན།
 མཉམ་གཞན་ཏུ་སེང་གེ་རྣམ་བཞི་ངས་ལ་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་ནས་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་རྟེན་
 འབྲེལ་ལ་རྟོག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གི་རྟོགས་པའི་
 རྒྱུན་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་སྲིད། འདིར་ནང་གི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་གི་

ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་དབྱུང་བ་ལ་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་པོ་སོ་སོའི་ངོ་བོ། །“ཆེ”ཏུ་ཞིག་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་སྐྱུང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མ་རིག་པ་ནི། གང་གི་དབང་གིས་བདེན་པ་དང་ལས་འབྲས་སོགས་
ལ་རྫོངས་བར་བྱེད་བའི་སེམས་ལྷུང་ཉོན་མོངས་ཅན། རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་མཚུན་
ཚུགས། འདི་མཐོང་སྤངས་དང་སློམ་སྤངས་གང་ཡིན་ཞེན། སློམ་སྤངས་ཁོ་ན་ཡིན་
བས་ཁྲུབ་པ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་སྤངས་མ་རིག་པས་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
བའི་ལྷ་བ་ངན་པ་བསྐྱེད་དེ་ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་པ་མི་སྲིད་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
པོ། །དོན་གསང་མཁན་པོ་སོགས་མཐོང་སྤངས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་དགྲ་བཙེན་ཡང་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
དེའི་ཆེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་གྱུར་བའི་མ་རིག་པ་ཡིན་ན་མཐོང་སྤངས་ཡིན་བས་ཁྲུབ་པ་
བྱུང། དེ་བས་ན། འདི་ལ་མཐོང་སྤངས་དང་སློམ་སྤངས་ཆ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་འཐད་ལ་
དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་སྐྱོད་བའི་ས་ལས་རྒྱན་ཏུ་ཞུགས་པས་ཡན་ལག་ཏུ་སྤངས་ཞེ་
ན། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་གང་ཡང་རིལ་གྱིས་སྤངས་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་
སོགས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི། མ་རིག་པ་དེའི་དབང་གིས་བསགས་བའི་ཡང་སྲིད་འཕེན་
བྱེད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་དེས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གང་ལ་
བགོས་བའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་རྣམ་ཤེས་མའི་
མངལ་དུ་ཉིང་”མཚམས་སྐྱུར་བའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་རུར་རུར་སོ་ལ་སོགས་བའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༥བ། ཆེ ཞོལ། ༡༧༧བ། ཆེ * ཆེ
༢ མ་ཕྱི། ༡༥༥བ། འཚམས ཞོལ། ༡༧༧བ། འཚམས * མཚམས

གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱང་པོ་ལྔ་འོ། །སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཞི། མིང་ག་ལྷགས་འཕེལ་བ་
 ལས་མེག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་དུ་ག་དོད་པས་སོ། །རེག་པ་ནི། ལུལ་དབང་རྣམ་
 །ཤེས་གསུམ་མཛད་པ་ལས་ལུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་འབར་མ་གསུམ་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་
 པའོ། །ཚོར་བ་ནི་རེག་པས་ཡོངས་སུ་སྐྱུད་པ་དང་མ་སྐྱུན་པར། སེམ་གཏུང་བར་མ་
 ཉམས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །སྲིད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་དོན་དུ་གཉེས་བའི་འདོད་ཆགས་
 སོ། །ལེན་པ་ནི་སྲིད་པ་བྱེ་བྲག་པ་འཆེ་ཁའི་གནས་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་ཕྱི་མའི་ཕྱང་པོ་
 ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའོ། །སྲིད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལེན་པས་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་
 རྣམ་གཤིས་ཀྱི་བག་ཆགས་དེ་ཉིད་གསོས་བཅུ་བཤེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མངོན་པར་བྱུང་བ་
 བར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་རུས་པ་མ་སྐྱ་ཅན་དུ་གྱུར་པའོ། །སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་བག་
 ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་མའི་མངལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཕྱང་པོ་རིམ་གྱིས་བྱུང་བས་
 སོ། །ཀ་ཤི་ནི། བ་ཚོད་དང་སློབ་གྲུར་པའོ། །ཀ་ཤི་ཡན་ལག་གཅིག་དུ་གྱུར་བ་ནི། མ་
 ཀླས་པར་འཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མ་རིགས་པ་ལ་རྐྱེན་གཞན་མེད་ན་རྐྱེ་
 མེད་དུ་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་མ་རིག་པ་ཡན་ཆད་དང་པོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ་ཞེ་ན།
 རྐྱེན་མེད་དེ། ཡན་ལག་སྲ་སྲ་མ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་རྐྱེན་དུ་བཞག་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་
 མོངས་བྱེད་གྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
 བྱེད་གྱི་རྐྱེན་ནི་མ་རིགས་པ་སྲ་མ་ཉིད་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་ནི། ཡན་ལག་བཅུ་གཉེས་པོ་འདི་དག་གྱུར་དུ་ས་ཇི་སྲིད་གཅིག་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༥བཅུ་འོང་ ཞོལ། ༡༧༤ན། ༡༣། འོང
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༥བཅུ་འོང་ འོན་ ཞོལ། ༡༧༤ན། ༡༣
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥༥ན། ༡༣ ཞོལ། ༡༧༤ན། ༡༣

ཚོར་གཅིག་རྫོགས་པར་འབྱུང་ཞེ་ན། ཚོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་
 ལྟར་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི། སྡོན་གྱི་སྐྱེ་བ་ལ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལས་བསགས་
 པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཚོར་བས་གཞན་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིང་གཟུགས་ནས་
 ཚོར་བའི་བར་ནི་ཚོར་བར་པ་ལ་རྫོགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་སྡོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་
 རྣམ་སྲིན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲེད་པ་དང་ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་གསུམ་
 ཡང་ཚོར་བར་པ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཚོར་བས་སྡུ་མའི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་རྣམ་སྲིན་གྱི་
 རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། ཚོར་བས་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་
 དང་། ཀྱི་འི་འི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་ཏེ། ཚོ་འདིའི་ཐ་མ་སྲིད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའི་རྒྱུ་
 ལས་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཀྱི་འི་འི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་སྐྱེ་བ་དང་པོ་གཉིས་ནི། བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བའི་དེས་པ་མེད་དེ། ད་ལྟར་
 གྱི་མིང་གཟུགས་འདི་དག་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུའི་སྡུ་རོལ་། གྱི་མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་
 གྱིས་འཕངས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་ནས་སྡོང་འགྲུང་གྱི་ལས་གྱི་རྣམ་སྲིན་
 ཡིན་ན། དེའི་ཚེ་ཚོར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་བར་མ་ཆད་དུ་འབྱུང་བ་སྲིད་ལ། ཚོར་ཐ་མ་
 གཉིས་ནི་བར་མ་ཆད་ཁོ་ནར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཚོར་འདིའི་བདེ་བ་དང་ཀྱི་
 འི་རྣམས་ནི། ཚོར་འདིའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་པ་མིན་
 གྱི། སྐྱེ་བ་སྡུ་མའི་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཚོར་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
 ཚོར་འདིའི་སྲེད་ལེན་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ལས་ལྷུང་བ་མིན་གྱི། ཚོར་སྡུ་མའི་སྲེད་ལེན་སྲིད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༦ན༥ན། ཀ ཞོལ། ༡༧༧བ༡ན། བ
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༦ན༥ན། གྱི ཞོལ། ༡༧༧བ༡ན། ཕྱི

པའི་རྒྱུ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེ་བས་ན་གྱིས་བ་རྣམས་ལ་ཆེ་གཅིག་ཉིད་ལ་
ཡང་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཚང་བ་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེའི་ཡན་ལག་བཅུ་
གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཚར་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི་མིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ས་མཚུངས་ཡང་
ཡོད་དེ། གང་གི་ཆེ་འདོད་པ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་དེའི་
"ཆེའོ། །འགའ་ཞིག་མི་མཚུངས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཁམས་དང་ས་གཞན་ནས་ཤི་
འཕོས་ནས་གཞན་ཏུ་སྐྱེ་བ་དེའི་ཆེའོ། །

དེ་ལ་འདུ་བྱེད་དང་། མིང་གཟུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྒྱལ་ནས་སྲིད་པའི་བར་
གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ས་པ་ཁོ་ནར་གཏོགས་པའི་སྤྱིར་ས་མཚུངས་
པ་ཡིན་ཏེ། ས་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་རྣམ་སྐྱེན་མི་འགྲུབ་པའི་སྤྱིར་
དང་། ས་གཞན་གྱི་ཚོར་བ་ལས་གཞན་གྱི་སྲིད་པ་མི་འབེལ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །མ་རིག་
པ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གང་ཏུ་ལས་གསོག་པའི་རྟེན་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེན་པའི་
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། མ་རིག་པ་ཡང་ཤེས་ཆེར་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཏུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ས་པ་
ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །ལེན་པ་དང་སྲིད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་ཁྱ་ཤི་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་དེའི་
ས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གང་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིར་པོ་ལ་ཆགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་སྐྱེ་བ་
དང་ཁྱ་ཤི་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཉེ་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟོ། །

གསུམ་པ་སྐྱོམ་ལམ་ཅེ་སྤྱོད་ལ། གཉེན་པོ་སྐྱོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་ཏོག་ལ། གཉེན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༦༧༡ན། ཆེའོ། ཞོག་༡༧༧༦༧ན། ཆེའོ། * ཆེའོ།

སོས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་ཕན་ཡོན་ལོ། །དང་སོ་ལ་མཚམས་སྦྲར་ནི། དེ་ལྟར་མཐོང་
བའི་ལམ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རྟེན་སྒྲོམ་པའི་ལམ་འཆད་དོ། །དེའི་རྗེས་མཚམ་ནི།
མི་མཐུན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པའི་གྲུབ་པ་སྤོབ་
དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་ནའོ། །དགོས་པ་ནི་གོ་སྤྲོ་བས་སོ། །རྩ་བ་ལ་མཐའ་དབྱུང་པ་
དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉེས། དང་སོ་ལ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་
བསྟུ་ཚུལ། མོད་བཀལ་གྱི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །

དང་སོ་ནི། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཚུལ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ཉིང་འཇིག་
འཇིག་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྐྱིདས་པ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་
པས་དབེན། སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཚོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་དབྱོད་པ་
དང་བཅས། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་སོ་
ཉེ་བར་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མཐའ་གནས་ཀྱི་སྣོམས་འཇུག་དགུ་ལ་
ལྷགས་མཐུན་དང་ལྷགས་མི་མཐུན་དུ་སོང་ཞིང་འོངས་བ་སྦྱོར་བ་སེང་གེ་རྣམ་
བསྐྱིདས་སྐྱགས་གཉེས་དང་ཡང་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཉིང་འཇིག་
ནི་མོད་བཀལ་གང་ཞེ་ན། ཞེས་པ་ནས། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཉེ་བར་
བསྐྱབས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྣོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷགས་མཐུན་དུ་
ཡང་སོང་བ་བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་དངོས་གཞི་མོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་འཇིག་
སྐྱགས་གཉེས་དང་། ཡང་མདོ་ལས། འགོག་པ་ལ་ལས་འངས་ནས་བསམ་གཏན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༥ནན། བ ཞོལ། ༡༧༥བན། བ * བ

དང་པོ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ནས་སྲིད་ཅེ་བར་ལ་
 ལྷོ་མས་པར་འཇུག་སྟེ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཡར་སོང་ལྷོ་མས་འཇུག་བརྒྱུད་ལ་
 འགོག་པ་སྟེ་ལ་བ་དང་། ཡང་མདོ་ལས། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་མངོན་ཏུ་
 གྱེད་དོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་མར་འོང་ལྷོ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་འདོད་སེམས་སྟེ་ལ་བ་
 སྟེ། དེ་རྣམ་སྤྱད་ལ་ལྷོ་མས་འཇུག་ཏོ། །དེ་ལ་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
 བསྟན་པའི་མཐར་གཏས་ཀྱི་ལྷོ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་ཉིང་ེ་
 འཛིན་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་སྤྱད་དང་པོ་གཉིས་སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་
 ཀྱི་ཉིང་ེ་འཛིན་ཡིན་པར་“ལྷད་”པར་མེད་ཀྱང་། ལྷ་མ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་རྟོག་པའི་
 ལྷོར་བ་ཡིན་ལ། ལྷི་མ་ནི་ཐོད་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པའི་ལྷོར་བ་ཡིན་པའི་ལྷིར་དགོས་པ་
 ལ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ལྷད་པར་ཡོད་དོ། །འོ་ན་སྤྱད་དང་པོ་དང་གསུམ་མཐར་གྱིས་
 ལྷོ་མས་འཇུག་དགུ་ལ་ལྷུགས་མ་ཐུན་ཏུ་ཡར་སོང་བ་ཅམ་ཏུ་ལྷད་པར་མེད་པ་ལ།
 ལྷོར་བ་དང་དངོས་གཞིའི་ལྷད་པར་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་དེ་མ་
 ཐག་ཏུ་ལྷོགས་འཇུག་བརྒྱུད་དམ་དགུ་ལ་སྟེ་ལ་ཆོས་མི་འདྲ་བ་གཞན་སྟེ་ལ་བའི་སྐོ་
 བས་ལྷོ་མས་པར་འཇུག་པའི་རུས་པ་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པས་ཉིང་ེ་འཛིན་གྱི་རྩལ་
 འབྱོངས་པ་དང་མ་”འབྱོངས་”པའི་ལྷད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལྷིར་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅ་བའི་རྐང་བ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་“ལྷོར་”པ་སྤྱད་པ་གཉིས་དང་།
 ལྷུག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་ཐ་མ་དངོས་སུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བར་བ་གཉིས་དང་མཐའ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ནལ་ན། ལྷད་ ཞོལ། ༡༧༥བལ་ན། ལྷད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ནལ་ན། འབྱོངས་ ཞོལ། ༡༧༥བལ་ན། འབྱོངས
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༥ནལ་ན། ལྷོར་ ཞོལ། ༡༧༥ནལ་ན། ལྷོར

བསྐྱུས་པའི་འཇུགས་ཀྱིས་གོ་སློབ་དང་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་བསྐྱུས་པར། ཉམས་
ཞེས་པའི་སློབ་ཁོང་ནས་འདྲེན་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་པར་སྐྱབས་པའི་པ་ཡང་དངོས་སུ་
བསྐྱུན་ཅིང་། སྐྱབས་གསུམ་པ་སྐྱབས་དང་པོ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཁྱད་པར་
མེད་པས་གོ་སློབ་དང་དགོངས་ཏེ་དངོས་སུ་མ་བསྐྱུས་སོ། །འདི་དག་ལ་འཇུག་པ་
སོགས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་འདིར་སེང་གོ་བཟང་པོའི་
གཞུང་འཇུགས་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱོགས་
གཅིག་དུ་བསྐྱིགས་པ་ལ་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ལ་སྐྱེལ་བའི་གཞི། གང་སྐྱེལ་བའི་དངོས་པོ། ཇི་སྟབས་སྐྱེལ་
བའི་ཚུལ། དགོས་པ། ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཐར་ཀྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་
པར་འཇུག་དགུ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སེམས་གནས་པའི་
ཐབས་ནི་དེ་ཅུ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
སེམས་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་མཐར་སྐྱབས་པ་ཡིན་པས།
འདི་དག་དང་སྐྱེལ་ཏེ་སྟོམས་པ་ན་ཉིང་འཇིག་གི་ཅུལ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པས་
སོ། །དེ་ཡང་བསམ་གཏམ་བཞི་དང་གསུགས་མེད་བཞི་ལ་འགོག་ལ་སྐྱེལ་གྱི་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་ཀ་ལ་ནི་མིན་ཏེ། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་རྫོད་
བརྒྱལ་གྱི་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་སེམས་ནི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ཀ་དང་སྐྱེལ་
སོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༥བཟུན། ཞོལ། ༡༧༦ནཟུན། བསྐྱིགས་ ཟླ་བྱང་། ༡༠༧༥ནཟུན། རྒྱུག

གསུམ་པ་ནི། དངོས་གཞི་སྤྲུགས་གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་བསམ་
 གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལོ། །ཞེས་
 བ་ནས་སྲིད་པའི་ཅེ་མོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་གོ། དེ་ལས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་གོ་ཞེས་པའི་བར་ནི། ཡར་སོང་འགོག་པ་སྐྱེལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་ཡིན་ལ།
 དེས་ན་ཡར་སོང་འདི་ལ་གནས་བཅུ་ལྷན་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །འོ་ན་སྲིད་ཅེ་མོ་རྗེས་སུ་
 འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་ཡང་སྲིད་ཅེ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་
 འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མིན་ནམ། རི་ལྟར་ན་གནས་བཅུ་ལྷན་གསུམ་ལས་མེད་ཅེ་ན།
 འདི་ལ་ཁ་ཅིག་སྲིད་ཅེ་མོ་མཇུག་གི་འགོག་པ་ལས་ལངས་སྲིད་ཅེར་བྱུང་ཚུང་བྱས་
 པའི་དགོས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྐྱེལ་དགོས་ལ། བྱུང་ཚུང་མ་བྱས་ན་དེ་མི་
 བྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་ཚུང་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་བྱུང་ཚུང་བྱས་པའི་སྲིད་ཅེ་མོ་
 སེམས་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡར་སོང་གི་
 གནས་སུ་བགྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགོག་པ་དང་འགོག་
 པ་སྐྱེལ་དགོས་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེལ་དགོས་པ་
 སོགས་སུ་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོང་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་གཞོད་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཡར་སོང་གི་རྗེས་སུ་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྐྱེལ་བ་མངོན་དང་བསྟན་
 བཅོས་ཅ་འགྲེལ་གང་དུ་འདེམ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བྱུང་ཚུང་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་ནི། སྲིད་ཅེ་མོ་རྗེས་སུ་འགོག་པ་དེ་འགོག་པ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཞིབ་
 ཡིན་པས་དེ་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་མི་བྱས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་
 ཅེར་བྱུང་ཚུང་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་མཚམས་འཇིག་གི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་

བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། །དེའི་སྲིད་འདོད་སེམས་ནི་ཡར་སོང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་
 འཛིན་ཞིང་། དེའི་སྣ་རོལ་གྱི་སྲིད་ཅེ་ནི་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡིན་པས་འདི་
 གཉིས་ཡར་སོང་མར་འོང་གང་གི་ཡང་གནས་སུ་བགྲང་བར་བྱ་བ་མིན་ལོ་ཞེས་
 འཆད་དོ། །རྒྱད་རྒྱུད་གི་དགོས་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ་ཡུམ་རྒྱས་པ་དང་། འབྲིང་དང་།
 ཉི་ཁྲི་ལས་རྒྱད་རྒྱུད་མེད་པར་སྲིད་ཅེ་འི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པའི་མཚུགས་ལོགས་དེ་ཉིད་དུ་
 “འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགའ་བའི་སྲིད་རོ། །ཁ་ཅིག་དང་
 བོད་སྦྱོང་བའམ། དབང་བོ་རྒྱལ་བོ་ལ་རྒྱད་རྒྱུད་དགོས་ལ། ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་།
 དབང་བོ་རྣམས་ལོ་ལ་རྒྱད་རྒྱུད་བྱེད་མི་དགོས་སོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་། “སྦྱོར་བ་དང་
 དབང་རྒྱལ་རྒྱད་རྒྱུད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་པའི་སྲིད་རྒྱུན་གྱི་
 རིབ་མ་ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་འགའ་
 ཞིག་སྲིད་ཅེ་འི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཅལ་སྦྱང་བའི་
 ཆེད་དུ་སྤར་ཡང་སྲིད་ཅེ་ར་ལོག་སྟེ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་
 སྲིད་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྦོང་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་སྦྱོམས་པར་འཚུགས་
 པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་པལ་ཆེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་དེ་ལས་
 གཞན་པའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གང་དུ་ཡང་སྲིད་ཅེ་འི་རྗེས་ཀྱི་འགོག་པ་ལས་
 ལངས་ནས། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས། སྲིད་ཅེ་ར་རྒྱད་
 རྒྱུད་བྱེད་པར་བཤད་པ་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བསྟན་བཅོས་ཅ་འབྲེལ་དུ་ཡང་དེ་
 དང་མ་ཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས། སྲིད་ཅེ་ར་རྒྱད་རྒྱུད་བྱས་པ་དེ་གང་གི་གནས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༤ན༥ན། གདོད་ ཞོལ། ༡༧༣ན༡ན། འདོད་ * འདོད་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༤ན༥ན། སྦྱོང་ ཞོལ། ༡༧༣ན༡ན། སྦྱོར་ * སྦྱོར་

སྲུ་བཟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་རྩོད་པའི་གཞི་མེད་དོ། །འོ་ན་འབྲེལ་བར་དེ་ལས་
 “ལངས་¹ བས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། ཞེས་པས་ཀྱང་
 རྒྱུད་བྱེད་པར་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་གྱི་དེའི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཡར་སོང་
 གི་མཇུག་གི་འགོག་པ་དེ་ལས་ལངས་བས་སྤར་ཡང་སྟོམས་འཇུག་གཞན་གྱིས་
 བར་མ་ཚོད་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 བ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ་སྟེ་སྟེ་དམིགས་ཏེ། འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ་ཉིད་
 “མཚམས་² བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་རྣམ་འགྲུབ་ཤེས་པ་
 “མཚམས་³ གྱི་ངོ་བོར་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདོད་སེམས་དེ་ནི་
 ཡར་འོང་དང་མར་འོང་གཉིས་ཀྱི་”མཚམས་⁴ འཛིན་ཡིན་པར། གང་གི་འདུག་ནས་
 སྲུ་བཟང་བར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །དེ་ནས་མར་འོང་གི་ཐོག་མ་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་
 འདོད་སེམས་ལའོ། ཞེས་པ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་འདོད་སེམས་
 ལའོ། ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། དེ་ནས་མར་འོང་འདི་ལ་གཏན་བཙུག་ཡོད་དོ། །འོ་
 བ་སེམས་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅེ་ན། གསེར་སྤིང་བས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའོ། ཞེས་དང་། འདོད་པ་”ནི་⁵
 མི་དགོ་བའོ། ཞེས་སོགས་དང་། ཚོས་ཤེས་ཀྱིས་འདོད་པ་ན་སྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ནི་རགས་པ་དང་། ཐ་བ་དང་། ངན་པ་དང་། ཅིག་པ་རྣམས་སྟུག་པོ་ལ་སོགས་

1 མ་ཕྱི། 145བ3ན། ལངས་ ཞོལ། 145ན3ན། ཡངས་
 2 མ་ཕྱི། 145བ3ན། མཚམས་ ཞོལ། 145བ3ན། འཚམས་
 3 མ་ཕྱི། 145བ3ན། མཚམས་ ཞོལ། 145བ3ན། འཚམས་
 4 མ་ཕྱི། 145བ3ན། མཚམས་ ཞོལ། 145བ3ན། འཚམས་
 5 མ་ཕྱི། 145བ3ན། བྱི་ ཞོལ། 145བ3ན། ལ་ནི་

སའི་རྣམ་པ་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བཤམ། སེམས་ཙན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྟར་
 གནས་པ་རྣམས་སྐྱུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བཤོ། ཞེས་བཤད་ཅིང། བོད་ཁ་ཅིག་གྲང་དེ་ལྟར་སྐྱུ་
 བ་དང། ཁ་ཅིག་འདོད་སའི་སེམས་རང་དགའ་བ་ལ་སྐྱུ་བཞི་ཆེས་ལོར་བ་སྟེ། དེ་དག་
 གང་ཡིན་ཡང་ཉིང་དེ་འདྲིན་དུ་འགལ་བས་ཐོད་ཀླུ་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་སའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་གྱིས་བགྲང་བ་དང་ཁས་ལྡངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དང། ཐོད་བཀལ་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་ལམ་ཅེ་སྟོར་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང།
 ཚོས་ཤེས་གྱི་དེ་ལྟར་ན་ཀུན་མཁུན་ཡེ་ཤེས་གྲང་འདོད་སེམས་སུ་ཐལ་ཏེ། འདོད་
 སའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱུ་མ་ལྟར་བྱུང་དམིགས་སའི་ཕྱིར་དང། གཟུགས་གྱི་སོ་སྟེ་དཔྱལ་བ་
 ལྷག་བསྐལ་བར་དམིགས་ཤིང་དེ་ལྟར་བཤད་འདོད་སེམས་སུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་
 བ་རང་ལུགས་ནི་འདོད་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་གྱི་ཆར་གྱུར་བཤོ། །འོ་ན་
 མཉམ་པར་མ་བཞག་སའི་སེམས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་མིན་པ་ཅེས་
 གསུངས་པ་ནི། མཉམ་རྗེས་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་གྱི་མཉམ་གཞག་མིན་
 ཞེས་བ་མིན་གྱི། སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སའི་ས་བ་དང། དེ་ལས་
 བརྗོག་པ་ལ་མཉམ་གཞག་མིན་སའི་ས་བར་བྱས་པ་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་མཉམ་པར་
 བཞག་སའི་ས་བ་མིན་ཞེས་བཤོ། ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་དེ་འདྲིན་འདི་དག་སྟོམ་ལམ་
 དངོས་སམ་དངོས་མིན་ཞེ་ན། དངོས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་
 ལུང་དུ་འཇུག་ཅེས་སའི་དོན་ནི། ལྷགས་གཉིས་གཉེན་ཤིང་གཅིག་གིས་སྟེལ་བ་ལྟ་
 ལུ་ནི་མིན་གྱི། དུལ་ཙན་ཞི་གནས་གྱི་སེམས་སུ་སྟེས་པ་དུལ་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥༧ནཉན། ཅེས ཞོལ། ༡༧༤ནཉན། ཞེས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥༧ནཉན། ལྷུལ ཞོལ། ༡༧༤ནཉན། ལྷུལ * ལྷུལ

ན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །འདིར་ཡང་སློམ་ལམ་པའི་འདོད་སེམས་
 ཅེ་གཅིག་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་བཞི་གང་རུང་གི་“ངོ་བོར”
 སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷལ་ཚོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སློམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་
 འདྲའི་སློབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འགོག་སློམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལོ། །བཞི་པ་
 དགོས་པ་ནི། ས་བདུན་པ་མན་ཚད་དུ་ཉིང་རེ་འཛིན་ཅུལ་སྦྱང་བ་དང་། དག་སར་
 ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་འཇུག་གོ། །ལྷ་པ་ས་”མཚམས་¹ རི། ས་གཉིས་པ་
 ལྷས་འཇུག་སྟེ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་དབང་དུ་བྱེད་པ་སེང་གོ་
 ལྷས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སེང་གོ་རྣམ་བསྐྱེད་ས་”² མཉམ་རྗེས་ཀྱི་རྗེས་ཐོགས་ནས་
 ཐོད་བཀལ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐོད་བཀལ་གྱི་སློམས་འཇུག་གི་
 ཚུལ་རི་ལྷ་བ་ཁོ་བོ་འབའ་ཞིག་གིས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚིག་གི་དོན་ལ། སྦྱོར་བ་སྐྱབས་གཉིས་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་
 སློམས་འཇུག་དགུར་ལྷགས་མ་ཐུན་དང་ལྷགས་བརྗོད་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཡར་སོང་
 ཞིང་མར་འོངས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་འཇུག་གོ། །དངོས་གཞི་སྐྱབས་གསུམ་ནི།
 སློམས་འཇུག་ལ་བར་དུ་ཡང་མ་སྐྱེལ་བའི་ཡར་སོང་”གཅིག་དང་། དེ་ནས་ཡར་
 སོང་སློམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་འགོག་པ་སྐྱེལ་བ་གཅིག་རྗོགས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་
 འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཅེ་ཅིག་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༥༧ན་ལ། རོ་བོར་ ཞོལ། ༡༧༧ན་ ང་བ
² མ་ཕྱི། ༡༥༧ན་ལ། མཚམས་ ཞོལ། ༡༧༧ན་ འཚམས
³ མ་ཕྱི། ༡༥༧ན་ལ། ཞོལ། ༡༧༧ན་ +ཞེས་
⁴ མ་ཕྱི། ༡༥༧ན་ལ། གཅིག་ ཞོལ། ༡༧༧ན་ གཅག

མིན་པ་གཅིག་གི་ས་མཚམས་གཟུང་སྟེ་མར་འོང་ལ་ཐོད་ཀལ་དུ་ནི་སྟོམས་པར་
 འཇུག་གོ། །རི་ལྗར་ཞེ་ན། མཚམས་འཇིན་གྱི་འདོད་སེམས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་
 ལའོ། །དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་ལུ་བཀལ་ནས་སྲིད་ཅེ་
 ལ། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་ཅེ་གཅིག་བཀལ་ཅི་ཡང་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལ།
 དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་བཀལ་རྣམ་ཤེས་ལ། བཞི་བཀལ་ནས་མཁམ་ལ། ལྷ་བཀལ་
 བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ། རྒྱལ་བཀལ་གསུམ་པ་ལ། བདུན་བཀལ་གཉིས་པ་ལ།
 བརྒྱད་བཀལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ། དེ་ནས་འདོད་སེམས་ལའོ། །ཅིའི་སྲིང་འདི་
 དག་ལ་ཐོད་བཀལ་གྱི་སྟོམས་འཇུག་ཅེས་བྲ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་
 འགོག་པའི་བར་དུ་སྟེལ་གཞི་དང་སྟེལ་ཚོས་རིགས་མི་འབྲ་བར་སྟེལ་ནས་འགོ་བའི་
 སྲིང་དེ་སྐད་ཅེས་བྲའོ། །འགྲེལ་པ་ལ་སྲོང་བ། དངོས་གཞི། མིང་དོན་གྱི་སྟོན་ས་
 མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ཞེས་བྲང་དོ། །སྲུ་ཞིག་ན། བྲང་
 རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྟོམ་ལམ་པ་རྣམས་ནིའོ། །གང་ལ་ན་བསམ་གཏན་བཞི་དང་།
 གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་
 ལའོ། །རི་ལྗར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བརྒྱངས་ནས་འགོག་པའི་བར་དུ་འོངས་
 བསམ། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བརྒྱངས་ཉེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་
 ཉེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མ་སྟུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མ་སྟུན་པ་རྣམས་པ་གཉིས་
 གྱིས་གཉིས་པ་དངོས་གཞི་ལ་རྒྱུང་དུ་ནི་གོ་སྟོམས་ལའོ། །འབྲིང་ནི་ཡང་བསམ་གཏན་དང་
 པོ་ལ་སྟོམས་པར་ལུགས་ཉེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། ཞེ་ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བཞི * བཞི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧ན། ཞོལ། ༡༧༧༧ན། བརྒྱངས་ རྒྱུང་། ༢༠༡༧ན། བརྒྱང

ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་རེ་རེའི་མཚུགས་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་
 ལྷགས་ཏེ་མར་འོང་ཅམ་མོ། །རྗེ་ལྟར་ཞེ་ན། ཡར་འོང་གི་མཐའི་འགོག་པ་དེ་ལས་
 ལངས་ནས་དེ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པའི་དེ་མ་ཐག་པ་མར་
 འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པར་བྱའོ་
 ལྷམ་དུ་དམིགས་ཏེ། ཡར་སོང་གི་མཐའ་དང་། མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་སྟོམས་
 དེ་གཉིས་མཚམས་བྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། འདོད་བ་ན་སྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
 ཅེ་གཅིག་པ་”མཚམས་¹ ཀྱི་དོ་བོར་བཞག་ནས་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁས་པའི་
 ལྟོབས་གྱིས་ཡར་སོང་གི་མཐའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ཏེ། “མཚམས་¹ འཛིན་གྱི་
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ས་བ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མའོན་དུ་བྱས་ནས་
 འདོད་སེམས། དེའི་འོག་ཏུ་མར་འོང་གི་ཐོག་མའི་འགོག་པ་ལའོ། ཞེས་བ་ནས། དེ་
 བཞིན་དུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པ་ལའོ། །རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ངག་དོན་ནི། བྱང་སེམས་སྟོམ་ལམ་བ་
 ཚོས་ཅན། བྱོད་མཐར་གནས་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དགུ་ལ་གཞན་མ་སྐྱེལ་བར་ལྷགས་
 འབྱུང་དང་ལྷགས་བརྒྱུག་ཏུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐྱོར་བ་སྤྲུགས་གཉིས་དང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་ཡར་སོང་གཅིག་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་མར་འོང་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་ལ་
 འདོད་སེམས་སྐྱེལ་བ་གཅིག་རྣམས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
 བྱོད་ཏིང་ལེ་འཛིན་ལ་རྩལ་སྤྱང་ཞིང་ཡོན་ཏན་མའོན་དུ་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་འཇུག་
 པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།

¹ མ་ཕྱི། ༡༦༠ན། མཚམས་ ཞོལ། ༡༧༧ན། འཚམས་
² མ་ཕྱི། ༡༦༠ན། མཚམས་ ཞོལ། ༡༧༧ན། འཚམས་

གསུམ་པ་འི། ས་གཉིས་པའི་ཐོད་ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཚོས་ཅན། མི་
 འདྲ་བར་འགོ་བ་ཐོད་བཀལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་ཏེ། རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
 གཅིག་ལ་སོགས་པ་ཐོང་ནས་བསམ་གཏན་དང་སོ་ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་པར་
 འཇུག་པ་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་སྐྱེལ་གཞི་དང་སྐྱེལ་ཚོས་རིགས་མི་འདྲ་བ་སྐྱེལ་བའི་སྐོ་
 བས་འགོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན་པས་ནའོ། །ཡང་དེ་ཚོས་ཅན། སྐོམ་ལམ་གྱི་ཚེ་
 སྐོར་ཡིན་ཏེ། སྐོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་དབང་སོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐོད་བཀལ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པས་
 བའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱང་བྱ་ནམ་རྟོག་ལ་སྤྱིའི་མཚན་སྐྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་དོན་བཤད་
 པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་བའོ། །དང་སོ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། གཟུང་རྟོག་
 དང་འཛིན་རྟོག་གོ། །དང་སོ་ལ། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་
 གཉིས། དང་སོ་ལ་མཚན་སྐྱར་འི། དེ་ལོག་སོགས་སོ། །ཅ་བའི། ཀར་པ་དང་སོ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་གྱི་དབང་
 དུ་བྱས་པ་ཐུག་སྐྱེ་ཡུལ་དགུ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོ་སོ་དང་།
 ཀར་པ་ཐ་མས་གཉེན་སོ་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །འགྲེལ་པ་འི། མངོན་བསྐྱབས་པ་ལ་དགའ་
 བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པས་སྐོན་པས་ཚོས་མངོན་བསྐྱབས་པ་གསུངས་པ་
 དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ཚོས་རྒྱས་པ་གསུངས་
 པ་དང་། སྐོན་པས་རི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་ཚོས་གྱི་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་

སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱབས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་"གཟུང་'བ་དང་། བྱུང་བ་འགོག་པ་ཉིད་གྱི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བྱང་
 ཚུབ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་མི་ལྡན་པས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེན་པར་མེད་པ་
 དང་། མ་"འོངས་¹་བ་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱོམ་པའི་
 ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པར་སྐྱོར་བའི་ལམ་དང་། སྐྱོང་བ་ཉིད་གསལ་དུ་མངོན་པར་
 བསྐྱབ་པ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་ལམ་པའི་ལམ་དང་རང་བཞིན་མེད་པ་མཐོང་བེན་སྐོམ་
 བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐོམ་པའི་ལམ་སྟེ་མདོར་ན་དངོས་དང་ལྡོག་པ་ཅི་རིགས་པའི་
 སྐོན་པས་སྐབས་འདིར་བསྟན་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བདེན་པར་སྤང་བའི་
 རྟོག་པ་ལྡན་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་སྐོམ་སྤངས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དངོས་
 ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འཇུག་བྱར་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལྡན་སྐྱེས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉེན་པོ་གང་གིས་སྐྱོང་ཞེ་ན། སྐོམ་སྤངས་འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་དགུ་
 ཚོས་ཅན། སྐོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྐྱོར་བའི་གནས་སྐབས་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྐྱོར་
 བའི་གནས་སྐབས་འདི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །

ཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། རྐང་བ་དང་པོ་
 གཉིས་གྱིས་གཉེན་པོ་དང་། ལྷག་མས་ལྡོག་བྱ་ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཡུལ་དགུ་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་ནི། ཉན་རང་གི་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༦༠བ། ༡༣། གཟུང་ རོལ། ༡༠༠ན། ༡༣། བཟུང་
² མ་ཕྱི། ༡༦༠བ། ༡༣། འོངས་ རོལ། ༡༠༠ན། ༡༣། འངས་

དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བཤེས་བའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་
 དང་། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་
 འཕགས་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྣང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་ལམ་དུ་ཉན་
 རོས་ཀྱི་སོགས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སོགས་དང་། མཐོང་ལམ་དུ་ཐབས་ཁྱད་
 པར་ཅན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སོགས་དང་། སྐྱོམ་ལམ་དུ་མཚན་མར་
 དམིགས་པ་སོགས་དང་། མི་སྐྱོབ་ལམ་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་སྐྱོམ་པ་ལ་
 བལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཚེས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མེད།
 གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས། གནས་ལུགས་སྐྱོམ་པ་ཡང་
 མེད་གཏན་ནས་སྐྱོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་
 པས་དོན་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་རྟོགས་པ་མིན་པ་ཉིད་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་གཟུང་བའི་
 རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། གནས་
 སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱོམ་པའི་ལམ་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་
 ལྷུང་བ་འཇུག་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་གཉེན་པོ་ཅན་
 ཡིན་ནོ། །

དག་དོན་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་འབྲས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་
 ལྟན་སྐྱེས་ཚོས་ཅན། སྐྱོམ་སྤང་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ཏེ། སྐྱོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་ཀྱི་སྤང་བྱ་གང་གིས་ཐེག་དམན་ལ་ལྡོག་བྱར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཉེས་པ་འཇིན་རྟོག་ལ། རྣམ་འཇིན་རྟོག་པ་དང་བཏགས་འཇིན་རྟོག་པ་གཉིས་

སོ། །དང་པོ་ལ་"མཚམས་"སྐྱུར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཙམ་པའི། ཀྱང་པ་འབྲུག་གིས་
 ཡུལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་སྟོན་"རྟོ"། །ཡུལ་ལ་ཡང་ཤེས་
 བྱའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཉིས།
 ཐབས་གཉིས། སོ་སྐྱེའི་ལྷ་སྐྱོད་གཉིས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འོ། །འབྲེལ་པའི། སྤང་པོ་
 ལས་མ་གཏོགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་མ་སྐྱེས་པས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་
 པ་དང་སློབ་འཁུལ་པ་ལ་སྤང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཚོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ཐམས་
 ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་
 ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཚོས་ཐ་སྐྱེད་དུ་སྟོང་བ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
 མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤངས་པས་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཚོས་ལ་འཆགས་པ་དང་།
 བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཚོས་རི་ལྷ་བར་
 རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཉན་རང་ཚེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་
 པས་རང་དོན་དུ་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། བྱང་སེམས་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་
 དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྤྱིས་པ་རྣམས་འཕགས་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་
 ལྷགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་དག་པ་དང་། བདེན་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་
 མཚན་མར་དམིགས་ཏེ་བསྐྱབས་པས་སྐྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁུགས་པ་སྟེ་མདོར་ན་རི་
 གླུ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་དགུ་ལ་སྤྲ་མ་མཐོང་སྤངས་སུ་བཞུགས་པ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་
 ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ལྷན་སྐྱེས་རྣམ་པ་དགུ་ཚོས་ཅན། སྟོམ་སྤངས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༣༤༥། མཚམས ཞོལ། ༡༠༣༣༡། མཚམས * མཚམས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༣༤༥། རྟོ ཞོལ། ༡༠༣༣༡། ༥

རྟོག་པ་དང་སོ་ཡིན་ཏེ། སློམ་པའི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཉེར་བསྟོགས་^༡ གི་གནས་སྐབས་
གྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་གཉེན་སོ་ཅན་གང་གི་རང་ཡུལ་གྱི་འཛིན་པ་བདེན་པར་སྤང་བའི་
སློབ་ལྟོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གཉེས་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤའ་གཉེས་གྱི་དང་
སོ་ལ་མཚམས་སྒྲུབ་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་བས་འཆད་པ་
ནི་སློམ་ལམ་གྱི་མི་མ་ཐུན་པའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཅན་ཏུ་
བཏགས་པ་དང་སེམས་ཅན་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱ་སྤང་སོ་དག་བདེན་པར་སྤང་
བ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུ་ཚོས་ཅན། "སློམ་པའི་དེ་དང་སྤང་བ་གཉེན་ཏུ་འགྲེལ་
བ་ཡིན་ཏེ། སློམ་པའི་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། གཉེས་
པ་ལ་མཚམས་སྒྲུབ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། རྟོག་པ་དང་སོ་རྣམས་
གྱིས་ཡུལ་དང་། ཐམས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་ཏོ། །འགྲེལ་བ་ནི། རྒྱ་འབྲས་འོ་སོ་མ་ལུས་
པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སོགས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་སོགས་
དང་། གཞི་སྤང་སོ་སོགས་སམ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་
སོགས་དང་། གཉེན་སོ་ཤེས་སྤྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་
སོགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་འོ་སོ་དབྱེར་
མེད་ཏུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་སོགས་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་འོ་སོ་
ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཐེག་དམན་དང་རྣམ་མཁྲེན་གྱི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཟླ། བསྟོགས་ ཞོལ། ༡༠༡བཟླ། བསོགས
^༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཟླ། སློམ་ ཞོལ། ༡༠༡བཟླ། སྤམ

ཏུ་ཚོངས་པ་དང་། རོན་ལ་སོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་རོ་སོ་སྟོང་པ་
 ཉིད་སོགས་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་
 ལྷན་ཤེས་པས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པ་སྟེ། མདོར་ན་ལུལ་དགུ་པོ་
 དག་ལ་དམིགས་ནས་སྤྲོ་མ་བཞིན་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བདེན་པར་སྤང་བའི་རྟོག་པ་
 ལྷན་སྦྲེས་རྣམ་པ་དགུ་ཚོས་ཙན། རྫོམ་སྤངས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ལོ། །རྫོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་བར་
 ཚད་མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུལ་ཙན་ནམ། གཉེན་པོ་གང་གི་རང་ལུལ་དུ་བྱུང་
 པའི་འཛིན་པའི་བདེན་སྤང་གི་སློ་ལྷན་སྦྲེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྫོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་སོགས་ཏེ། དག་དོན་ནི།
 གཉེན་པོ་སློམ་ལམ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། རྫོམ་སྤངས་རྟོག་པ་རིགས་མི་འབྲས་བུ་བཞི་ཡོད་
 པས་སོ། །གསུམ་པ་པན་ཡོན་ལ། མཚན་སྤྲུང་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སློམ་
 པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་ལ་ཚོས་ཙན། ཡོན་ཏན་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་བཏེན་ཏེ། སྤྲོ་མ་མཐོང་སྤངས་སྟོང་ཚུལ་བཞིན་དུ་སློམ་སྤངས་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་། དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དེ་དག་གིས་བསྟུ་
 པའི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་སྤངས་པས་སོ། །ཅ་བའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་པས་
 འཚད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སློམ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་
 ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་འཐོབ་པ་དེ་དག་
 གིས་མཛད་པར་གྱུར་པ་ལ་ཚོས་ཙན། ལྷིང་རྗེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་སྦྲེས་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཤུན་སུམ་ཚོགས་པ་

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འབད་ཚོལ་མེད་
བར་མངོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་བརྟེན་བར་བྱེད་དེ། སྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་
གོམས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རིགས་བཞི་པོ་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ཡམས་གྱི་
ནད་དུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པས་
སོ། །དབེར་ན་ནད་ཟད་ཅིང་ལུས་རྒྱས་ཏེ། དགའ་བས་དབྱུགས་འབྲིན་པ་ཐོབ་པ་
བཞིན་དུའོ། །ཡོན་ཏན་རི་ལྗང་མངོན་དུ་འོང་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྩ་བོ་བཞི་པོ་
དག་བཞིན་དུའོ། །

བཞི་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་མོ་ལ། རོ་བོ། དམིགས་པ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། སྐྱོམ་པའི་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཆོག་དོན་
འགྲེལ་བས་འཆད་བཞི། འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྲམོ། །གང་ཞེ་
ན། རང་གི་དངོས་འབྲས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་
རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ་ལམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པ་
མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནིའོ། །འདི་མདོ་ནས་རི་ལྗང་བསྟན་ཅེ་ན།
འགའ་ཞིག་ནས་དབེར་མངོན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བར་ཆད་མེད་ཅེ། བྱང་
བར་དུ་འཕགས་ཤིང་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་གྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏོ། །དག་
དོན་ནི། རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
མཐེན་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་བསོད་ནམས་གཞན་ལས་བྱང་བར་དུ་འཕགས་
བར་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པའི་བྱིད།

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེའི་དམིགས་པ་ཅེས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་

ཚིག་དོན་འགྲེལ་བ་ལས་འཆད་པ་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་དུ་ཐ་སྐད་བྱ་སྟེ། དེས་བདེན་པའི་དངོས་
པོ་མེད་པར་དམིགས་པའི་སྐྱོན་ས་སྐྱོ་འདོགས་གཙོད་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
མ་ཁུམ་གསུམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་བྲན་པ་ཚོས་ཅན། རང་འབྲས་བར་
ཆད་མེད་ཅེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་
རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོས་པ་མ་ལུས་པ་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཚོས་ཅན། དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་
ཏེ། དེའི་འཛིན་སྐྱབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

གསུམ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འདི་
ལ་ནི་ཅེས་སོགས་རྩ་བའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། གནས་འདི་ལ་ནི། ཅེས་
སོགས་ཏེ་དག་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ཅེའི་དམིགས་པ་ལ་བདེན་
གཉིས་རྣམ་འབྲེད་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདེན་གཉིས་འགུལ་བར་རྩོད་པའི་སྐྱབ་
ཀ་བསལ་བར་བྱ་སྟེ། མ་བསལ་ཞུ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་སྤྱིར་
བར་ཆད་མེད་ཅེ་ཚོས་ཅན། ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལ་མི་མཁས་པས་ཁྲོད་གྱི་
དམིགས་པ་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྤྱིར། གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ལྟོའི་ལོར་ཅན་
སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི། ཀྱང་བ་དང་པོ་དགུས་ཡུལ་དང་དེ་ནས་བྱེད་གྱིས་རྟེན་གང་
ཟག་དང་། དེ་ནས་བྱེད་གྱིས་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་གྱིས་དབྱེ་གངས་བསྟན་
ཏོ། །འགྲེལ་པ་ལ། བསལ་བྱ་སྐྱབ་ཀ་དང་། དེ་བསལ་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཚུལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༢༡བ། བ་ལས ཞོལ། ༡༠༡ན། བ་ལས * བ་ལས
༢ མ་ཕྱི། ༡༢༡བ། བསལ ཞོལ། ༡༠༡བ། གསལ

ལོ། །དང་པོ་ནི། ལོག་པར་རྟོག་པ་བརྟུ་བྱུག་གོ། གང་ཟག་གང་གི་ཞེ་ན། སྐྱེ་བོ་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དོ་བོ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སུ་ཚུལ་འགལ་བའི་ལྷར་
སྤང་བའི་དོན་གཞི་གཅིག་ལ་བསྐྱབས་པས་མི་འཐད་པ་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་
ཅན་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དོ་བོ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་
ལ་ལོག་པར་རྟོག་ཅེ་ན། རི་སྐྱད་བཤའ་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་
"བ་ཅན"ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོགས་སོ། །

བརྟུ་བྱུག་པོ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུས་
བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཞེས་དོན་
དམ་གྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སུན་འབྲིན་པ་
དོན་དམ་སྐོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་འཐད་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ་དཔུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཁས་སྒྲངས་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་སུན་འབྲིན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྐོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་དེ་དག་ལ་
ལན་རི་ལྷར་"གང་བ"པར་བྱ་ཞེ་ན། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་སྐོ་ཅན་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་
མ་བྱུབ་ཅེས་མཐའ་"གཅིག"ཏུ་རྟགས་མ་བྱུབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་འདོད་པ་དང་།
ཁ་ཅིག་དོན་དམ་སྐོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟགས་མ་བྱུབ། དོན་དམ་དུ་འདོད།
དོན་དམ་དུ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེར་ཐལ་ལ་བྱུབ་པ་མ་དེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། བ་ཅན་ ཞོལ། ༡༠༡བལ། བར
༢ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། གང་བ་ ཞོལ། ༡༠༡ན། བདབ
༣ མ་ཕྱི། ༡༤༡ན། གཅིག་གཅིག་ ཞོལ། ༡༠༡ན། གཅིག * གཅིག

ལན་འདེབས་པར་འདོད་པ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། ཁོས་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། འོན་ཏེ་དམ་དུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་
བཤམ། གུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་གང་ཡང་རྒྱུད་བཞིག་
ངེས་པར་ཐལ་ཆོས་སུ་འགྲོ་དགོས་སམ། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་སོང་བར་རྣམ་
མཁུན་གྱི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་ཅམ་ཐལ་ཆོས་སུ་སོང་ངོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་
ལ་ཡང་སྐྱུར་དོ། །དེ་ལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །

དང་པོ་ལྟར་ན་སྐྱུ་མི་རྟོག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་ཆེ། སྐྱུ་མི་རྟོག་པའམ་བྱམ་པའི་མི་
རྟོག་པ་གང་ཡང་རྒྱུད་བཞིག་ངེས་པར་བསྐྱུ་བ་བྱུང་བའི་ཆོས་སུ་འགྲོ་དགོས་པར་ཐལ་
ལོ། །ཅི་སྟེ་མི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་ཅིང་། རྣམ་མཁུན་གྱི་
དམིགས་པ་བདེན་གཉིས་གང་རྒྱུད་དུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པས་མི་"མཚུངས་"སོ་ཞེ་ན།
བདེན་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་ཆོད་པ་ཅམ་གྱིས་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ན། གུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། འོན་ཏེ་དམ་དུ་དམིགས་པ་མི་
འཐད་པ་གང་རྒྱུད་ཐལ་ཆོས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་དགོས་ན། སྐྱུ་མི་རྟོག་པར་སྐྱུ་བ་པའི་
ཆེ། འོན་ཏེ་དམ་དུ་མི་རྟོག་པ་དང་། གུན་རྫོབ་ཏུ་མི་རྟོག་པ་གང་རྒྱུད་བྱུང་བའི་ཆོས་
སུ་ངེས་པར་འགྱུར་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །

དེ་ནས་རང་ལུགས་ནི་དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཀྱི་ལ། "བདེན་དངོས་མེད་

1 མ་ཕྱི། 1693པན། མཚུངས་ ཞོལ། 1013པན། མཚུངས་ * མཚུངས་
2 མ་ཕྱི། 1694པན། ལ། ཞོལ། 1014པན། ཀ * ཀ།
3 མ་ཕྱི། 1695པན། བདེན་ ཞོལ། 1015པན། བདོན་

།ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་པ་འཐུན་པའི་སྲིད། ལྲབ་པ་མ་ངེས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་
 རྫོབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ལྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་དང། ཀུན་རྫོབ་སློ་ཅན་གྱི་ལྷན་ཀྱང་ལ། ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་ཀྱང། བདེན་དངོས་མེད་པའི་སྲིད་དོན་དམ་དུ་མི་འཐུན་པས། ལྲབ་པ་
 མ་ངེས་སོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོར་ལྲབ་པ་མ་ངེས་པའི་ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་སྦྱར་རོ། །དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྲིད། ཞེས་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དང། རྣམ་མཁུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོ་དང།
 དངོས་སོ་མེད་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་ཉིད་གྱི་ཡེ་
 ཤེས་ལ་དང། བདེན་གཉིས་མི་འཐུན་པར་ཐལ། ཚོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་གྱི་ངོ་
 བོ་ཉིད་གྱིས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དང་སྦྱོར་བ་མི་འཐུན་པར་
 ཐལ། སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སོ། ཞེས་སྦྱར་བ་ལ་དང། སངས་རྒྱས་
 མེད་པར་ཐལ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ། ཞེས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་
 དང། ཚོས་མེད་པར་ཐལ། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ་ཞེས་ཚོས་དཀོན་
 མཆོག་ལ་དང། དགོ་འདུན་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་
 བཀག་པས་སོ་ཞེས་དགོ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་དང། ཐབས་མཁམ་མེད་པར་ཐལ།
 ལམ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སོ་ཞེས་ཐབས་ལ་མཁམ་པ་ལ་དང།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་སོ་དང་དངོས་སོ་མེད་པ་གཉིས་
 ཀའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་བཀག་པས་སོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 ལ་དང། རྟག་སོགས་སྤྱིན་ཅི་ལོག་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡང་

སྐྱོམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་ཞེས་ཉག་པ་ལ་སོགས་པར་
ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་དང་། ལམ་སྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རྣམ་པར་འབྲས་བུ་
མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་སོ་ཞེས་ལམ་ལ་དང་། སྤང་བྱ་མེད་པར་ཐལ། རྟོང་བྱ་
མེད་པས་སོ། །གཉེན་སོ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་མེད་པས་སོ་ཞེས་མི་མ་སུན་
པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་སོ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དག་དང་། མཚན་ཉིད་མི་
འཐད་པར་ཐལ། ཉེན་ཚོས་ཅན་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཚོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་དང་། ལུལ་
སྐྱོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྐྱོམ་བྱ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་སོ་
ཞེས་སྐྱོམ་པ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་ཚད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །སུ་ཞིག་གིས་
ཞེ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་དགོ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཐབས་གང་གིས་ཞེ་
ན། འགལ་རྒྱུན་ལོག་རྟོག་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་པ་སྣོང་དུ་བསལ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་ལ།
མ་སུན་རྒྱུན་དམིགས་རྣམས་ལ་དེས་པ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པ་བསྐྱེད་ནས་
སོ། །ལོག་རྟོག་དེ་ལྟར་སེལ་ཞེ་ན། བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་
པས་སེལ་དགོས་ཉེ། ཚུང་པའི་རྒྱལ་བདེན་གཉིས་གང་རུང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཁས་
སྤངས་ཉག་སུ་བཀོད་ནས་ཅིག་ཤོས་སུན་འབྲིན་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ན་ཀུན་
"རྫོབ་སྟོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བུ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་སྟོ་ཅན་གྱི་
སྐྱེ་བུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པའི་ལན་གང་བ་དགོས་པས་
"སོ། ། །དག་དོན་ནི། བར་ཚད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་ཚོས་ཅན།

1 མ་ཕྱི། 166ནན། རྫོབ་ ཞོལ། 109བཤན། རྫོབ
2 མ་ཕྱི། 166ནན། མ ཞོལ། 109བཤན། མོ * མོ

མྱེད་གྱིས་བར་ཚད་མེད་ཅེ་བསྐྱེད་པའི་འགལ་རྒྱུན་སེལ་ཞིང་མ་ཐུན་རྒྱུན་དེས་^༡་བ་
བསྐྱེད་པ་ལ་བདེན་གཉེས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་ཐབས་ལ་མཁམ་དགོས་ཏེ། མྱེད་གྱིས་
བདེན་གཉེས་འགལ་བར་བཟང་^༢་བའི་དོན་དམ་སྒྲོ་^༣་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོང་
དང་། ཀུན་རྫོང་སྒྲོ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་ཀ་ལ་དོན་དམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པའི་མཚན་ལག་གི་བསྐྱེད་བཅོས་མངོན་
པར་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་
བའི་སྐྱང་བ་ལས་སྐབས་ལྡེ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲོམ་པ་མཐར་གྱིས་པའི་སྐྱོར་བ་ལ་
གསུམ། འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚན་སྐྱེད། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད།
སྐབས་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཅེ་སྐྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་
པ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཅེ་མའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
གྱིས་མཐེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་སོ་སོ་བ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་
པ་དང་། མཐེན་གསུམ་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པ་ཉམས་སུ་སྐྱངས་པའི་སྐབས་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་སྐྱང་^༤་ནས་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤ནལ། རྒྱུན་དེས་ ཞོལ། ༡༠༡བཤན། རྒྱུན་ངས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༤ནལ། ཞོལ། ༡༠༡བཤན། བཟོད་ * བཟང་ད
༣ མ་ཕྱི། ༡༧༤ནལ། ཞོལ། ༡༠༡བཤན། སྒྲོམ་
༤ མ་ཕྱི། ༡༧༤བཤན། སྐྱང་ ཞོལ། ༡༠༡བཤན། སྐྱངས་

གཉེས་པ་ལ། རྩེ་བའི། སྐྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་
 དག་དང། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་བྱུག་དང།
 དེ་དག་རྣམ་པར་དག་"བྱེད་ཚོས་'ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་སོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་
 ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཚོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་བ་དེ་ཚོས་ཅན། མཐར་ཀྱིས་
 པའི་བྱ་བར་བཞེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེས་ཐོབ་ཟིན་རྣམས་བརྟན་
 བོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་བ་
 ལ་གསུམ་ལས། སྐྱོར་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་དུ་སྦྱེ་བ་བྱུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པས་ས་བརྩུ་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་སེམས་སྐྱོར་ལམ་པའི་
 རྣལ་འབྱོར་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སྐབས་འདིར་མཐར་ཀྱིས་པའི་བྱ་བར་
 བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་"སྐྱེས་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཐབས་ཤེས་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་
 བྱུང་པའི་སྐྱོན་ས་བརྟན་བོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱོམ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་བརྩུ་རྫོགས་པ་ལ་པར་ཕྱིན་བརྩུ་རྫོགས་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 སྐྱོན་མེད་དེ། པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྷག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པར་རོ། །

གཉེས་པ་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ། རྟེན་དཀོན་མཚོག་བྱེད་པ་ཀྱི། བྱེད་པ་ཉེ་
 བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང། བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང། འཕགས་
 པའི་ལམ་ཡན་ལག་"བརྒྱད་པ་སྟེ་ལམ་གསུམ་དོན་དམ་པར་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༤༡ན། བྱེད་ཚོས་ ཞོལ། ༡༠༤ན། བྱང་ཚོས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༤༤༤ན། སྐྱེས་ ཞོལ། ༡༠༤ན། སྐྱེས་ * སྐྱེས་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༤༤༤ན། བརྒྱད་ ཞོལ། ༡༠༤ན། བརྒྱད་

རྗེ་བུ་རྒྱ་ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་
 བྲན་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་“དེས་^༡པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མ་ཐུན་པ་
 དང་། མཐོང་བ་དང་། སྐོམ་པའི་ལམ་རྗེས་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དག་དོན་ནི། བྲན་པ་
 ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་བྲན་པར་བྱེད་པའི་སྐྱོར་ལམ་
 གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ཚོས་རྟགས་སྲུང་དང་འབྲ། འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
 དག་དོན་འདི་བཞིན་དུ་སྤམ་ཏེ་དགོང་པར་བྱའོ། །དགོ་བ་དང་མི་དགོ་བ་དང་ལུང་དུ་
 མ་བསྟན་པའི་ཚོས་སྲུང་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་བྲན་པ་མེད་ཅིང་ཀུན་
 རྗེ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། སྲ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་འཕགས་པ་སྲིང་མི་ལྡོག་པ་དགོ་འདུན་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་
 ཀྱི་གཞི་རྒྱུ་ལ་ཁྲིམས་དང་། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གཉོང་བ་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་དབང་པོ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་”^༢དོན་^༡བྲན་ཅིང་ཀུན་རྗེ་བུ་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་སྐོ་ནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་རྣམས་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་
 སྐྱོར་བཞི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་
 རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྲུང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་སྲིས་རྟོགས་ཟེན་གོམས་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་ནི་ཚོས་ཅན། ལྐབས་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་ནི་
 སྲུང་སྲུང་འོ། །

གསུམ་པ་ནི་ཤེར་སྲིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་མཚོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་
 རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྐྱང་བ་ལས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༤བཙན། དེས་ ཞོལ། ༡༠༤ནལན། དས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༤ནལན། དོན་ ཞོལ། ༡༠༤བཙན། དན

སྐབས་བྱུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པའོ། །

བཞི་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སློམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མའི་སྐྱོར་བ་ལ། འབྲེལ་བཀོད་
བས་མཚམས་སྐྱུར། འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤད། སྐབས་བསྐྱུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱོར་བ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་
པར་རྣམ་པར་སློམ་པ་འོ་ནི། ལྷ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་
བསྐྱོམས་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སློམ་ལུས་ཏེ། བརྟན་པ་
ཐོབ་པའི་དོན་ཏུ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐྱེད་དོན་དང་། ཚིག་གི་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྐྱད་ཅིག་
མའི་སྐྱོར་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་དབྱེ་གཞི། གང་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དབྱེ་ཞེས། དབྱེ་གཞི་
ནི་ས་བརྒྱ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་ན་རྣམ་པར་སློབ་པ་མིན་པ་དང་། རྣམ་པར་
སློབ་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་བཞི་པོ། །ཇི་
ལྟར་འབྲེད་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཉིད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་མངོན་ཏུ་
བྱེད་ཚུལ་དང་། དུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ལྡོག་པས་བཞིར་བྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འདི་
ལྟར་ས་བརྟན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འབད་རྩོལ་གྱིས་
བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་སློབ་པ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་མངོན་
ཏུ་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་རྣམ་པར་སློབ་པ་མེད་པའི་སྐྱད་ཅིག་སྐྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དག་
སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་འབད་མེད་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སློབ་པ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦༥ནལ། བྱི ཞོལ། ༡༠༧བལ། བ

ཞེས་བྱ་ལ། དེ་དག་རིགས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ལྡོག་པ་ནས་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་སྐད་
 ཅིག་སྐྱོར་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་གྲང་གི་ཚོས་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་
 པར་ཤེས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་དང་། ཚོས་ཐམས་
 ཅད་གསུང་འདོན་གཉིས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
 སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ཞེས་བྱའོ། །མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི་རྒྱན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤར་སློབ་
 ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་གཅིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་སློབ་ལམ་དུ་ཐོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་
 ཅད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྣམ་མཐུན་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་
 ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་
 ཚུབ་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ཀུས་པའི་རྒྱ་མཚན་སོགས་ནི་ཚིག་
 དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་འགྲུང་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོར་བ་དེ་ཡང་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས་
 དང་པོ་རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ། དངོས་དང་། དེ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་
 དཔེ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཚན་སྐྱེད་ནི། དང་པོ་སོགས་སོ། །ཅེ་བའི་ཚིག་དོན་
 འགྲེལ་བས་འཆད་བ་ནི། ལུབ་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབའ་རྒྱན་མཐའ་པའི་རྟོགས་པ་
 བྱི་ཚོས་ཅན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱོར་བ་
 དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པར་སྤྲིན་པ་མིན་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་རིགས་
 གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་མངོན་དུ་བྱེད་ཀུས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་ཡེ་

ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྲིད། ཚུལ་རི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ན། མང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་པས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དུ་མ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་
 དེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་
 རྒྱུན་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཡེ་ཤེས་¹དེས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སོ་སོར་དེས་པར་འཛིན་པའི་སྦྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བ་དོ་བོས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཉན་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ཡུལ་དུ་
 བསྐྱུས་པའི་སྲིད། དེས་ན་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི།
 ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཅིག་མངོན་དུ་བྱས་པ་ནི་ཀུན་མངོན་དུ་བྱེད་ཅུས་ཉེ། ཡུལ་གཅིག་
 གིས་ཀུན་བསྐྱུས་པའི་སྲིད་ཅེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། རྫོ་ཚོས་དང་དོན་ཚོས་ཁྱད་པར་
 མེད་པར་འཁྲུལ་བའི་ནོར་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་མངོན་དུ་
 བྱས་པ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱེད་ཅུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞུང་འོག་མ་ཅེ་འབྲེལ་གྱིས་འཆད་
 པ་ཡིན་ཅིང་། འདིར་ནི་དེའི་སྦྱབ་བྱ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་གཅིག་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་པར་ལྷུང་གིས་ཀྱང་འབྲུབ་སྟེ།
 འཕགས་པ་ལྟའི་གཞུང་ལུགས་ལས་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་དོ་བོར་གཅིག་པ་
 ལ་དགོངས་ནས། ཚོས་དབྱིངས་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་
 ཟད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་
 མ་ཟད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་

1 མ་ཕྱི། 166ནཉན། དེས་ ཞོལ། 104བལན། -དེས་

གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་བ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་
ཀུན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཛོང་ངོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །དེས་ན་
ལུང་འདིས་ཚོས་ཉིད་དངོས་པོ་གཅིག་གི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཀུན་
གྱི་གནས་ལུགས་ཡིན་ཅེས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། རྗེ་ཀ་བྱེད་གཞན་དག་གིས་འཆད་པ་
ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ཚོས་ཉིད་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ཅེས་བར་
བཤད་ན། བྱམ་བའི་སྣང་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་དེ་ཀ་བའི་སྣང་དུ་
བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་ཆ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་འབྱུར་བས་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱི་
གཙོ་བོ་དང་། ལྷན་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གཅིག་
གི་ངོ་བོ་ཉིད་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འདུས་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་གཞི་མ་གྲུབ་པས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་ཉིད་དུ་འདུས་པ་འགའ་བའི་སྤྱིར་རྟོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཡང་ངེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བའི་ཚིག་དོན་
འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། ལྷན་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བ་ཚོས་ཅན། ལྷན་ཅིག་མ་གཅིག་
ཁོ་ན་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན་དེ་དང་འཇགས་མཐུན་པ་མངོན་
དུ་བྱེད་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་སྟོན་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཚོས་
ཐམས་ཅད་གྱི་གནས་ལུགས་ཚོས་གྱི་དབྱིངས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་ངོ་གཅིག་པར་
གོ་མས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཐུས་དེ་ལྟར་ལུས་པའི་སྤྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་བུ་ཞེས་
སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནམ་པར་སྟོན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ལ། མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་ལྟར་

སོགས་སོ། །ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེར་སྤྱོད་པའི་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱོར་བ་གཉིས་པ་
 ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པར་
 ལྷན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་ལྷན་པའི་སྐྱོ་
 བས་རྟོགས་པའི་སྐོབ་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བས་ཀྱི་ཚེ་རྟོགས་
 ཞེན། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་གཉེན་སོ་བསྐོམས་པས་མི་མ་ཐུན་པའི་
 ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ཚོས་
 ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་
 ལྷོན་ཀའི་ལྷ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྱེས་པ་དེའི་ཚེའོ། །

གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ། མཚན་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱོར་བ་གསུམ་པ་ཡིན་ཏེ།
 སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཅེས་པ་ནས་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྐོབ་ལམ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ཀྱིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤྱོན་ཚོས་
 ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས་སྐྱབ་པས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 ཤེས་པའི་སྤྱིར།

བཞི་བ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྐྱོར་ལ། མཚན་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་
 སོགས་སོ། །ཅུ་བའི་ཚིག་དོན་འཆད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱོར་བ་བཞི་བ་ཡིན་

མོ། །ཚོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རྒྱལ་དུ་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་
ནས་རྟོགས་པའི་སློབ་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ནའོ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་
བྱས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། དུན་རིང་མོ་ཞེས་པ་ནས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་བདེན་པ་དང་བལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་རྟོགས་བྱས་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་སྐབས་བསྐྱབ་པའི། །ཤེད་ཕྱིར་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་
བར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་བཤམ་རྟོགས་པར་དཀའ་
པའི་སྐྱང་བ་ལས་སྐབས་བདུན་པའི་རྣམ་བཤམ་བཤམ་པའོ། །

གསུམ་བ་ཐོབ་བུའི་འབྲས་བུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། །འབྲེལ་བཀོད་པས་མཚམས་སྦྱར།
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རབ་བྱེད་བཤམ། །སྐབས་བསྐྱབ་བ་དང་གསུམ་ལས། །དང་པོ་ནི། རྐྱང་
ཅིག་སློང་གྱི་འོག་ཏུ་ཚོས་སྐྱེ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚོན་ཡོད་དེ། རྐྱང་ཅིག་མ་གཅིག་
པའི་མངོན་བར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་རྣམ་བཤམ་སློམ་པའི་རྐྱང་ཅིག་མ་གཉིས་བ་
ལ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱར་མངོན་བར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ་སྦྱི་དང། །ཡན་ལག་གི་དོན་མོ། །དང་པོ་ལ་སྦྱི་དང། །ཡེ་ཤེས་དང།
འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་དབྱེ་བ་དང། །སྤེ་བ་སོ་སོའི་
ངོ་བོ་དང། །དངོས་བཏགས་དབྱེད་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། །གཞན་དག་ན་རེ།
འཕགས་བ་ལྟར་ན། །ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱི་དང། །ཡོངས་སྤོད་རྟོགས་པའི་སྦྱི་དང་“སྦྱིལ་”པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ནལ། ལྷ རོལ། ༡༠༧བཤམ། རྫོལ * ལྷལ

སྐྱེ་སྤྱུང་གསུམ་ཁོ་ནར་^༡དེས་པ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ཉེར་གཅིག་པོ་རྣམས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་སྐྱེ་ལོགས་པར་རྣམ་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་བཞི་
 ཁོ་ནར་བཞེད་ཀྱི། སྐྱེ་གསུམ་དུ་མི་བཞེད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་
 དཔོན་སྐྱེ་གསུམ་དུ་མི་བཞེད་ན། འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྣམ་པ་ཀྱུན་གྱི་མཚོག་ལྟན་སྐྱེ་
 གསུམ་པོ་དེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་
 ལོ། །འཕགས་པ་ཡང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རོ་བོ་
 ཉིད་སྐྱེ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱེ་ལོགས་པར་བཞེད་དགོས་ཏེ།
 གཞན་དུ་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟེན་ལ་སོགས་པའི་རྫོགས་པའི་ཆ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོན་ཏན་
 ཅན་གྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་སྐྱེ་ལོགས་པར་མི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་
 གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལོགས་པར་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་།
 གཟུགས་སྐྱེ་^༢རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པས་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་སྤྱིར་
 འཁོར་གསུམ་ཁས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པ་ལྟར་ན། ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་མིན་
 པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་ཏེ། ཚོས་སྐྱེ་ཡིན་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་བཞེད་ཅིང་
 སྐྱེ་འོན་ན་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་དེ་བཏགས་པ་བའི་དབང་དུ་
 ལྷན་པར་བཞེད་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཉི་མེ་སྤྱང་བར། དེ་ལ་སྐྱེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱོན་གྱི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱུང་།

¹ མ་ཕྱི། ༡༢༡ནཔཀ། དེས་ ཞོལ། ༡༠༡བཀཀ། དས
² མ་ཕྱི། ༡༢༡བཀཀ། རའ ཞོལ། ༡༠༡བཔཀ། རང * རང

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་བས་ན་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀ་ཡང་།
 མདོར་བསྡུ་ན་རང་དོན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། གཞན་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་སུ་བསྡུ་
 བ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་སྐྱེ་གསུམ་དང་། ཚོས་སྐྱེ་ལ་
 སྤངས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དང་། རྟོགས་པ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
 སྐྱེ་བཞིར་དབྱེར་རྒྱུར་བར་བཞེད་པ་ལ་ནི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་
 སྐབས་འདིའི་གཞུང་གི་འཆད་ཚུལ་ལ་མི་མ་སྤུན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཕགས་པ་
 ལྟར་ན། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མ་སྤུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། ལུབ་
 པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤའ་ཡིན་པས། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོས་སྐྱེར་བཞག་པའི་སྐྱེ་དང་། དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་གཉིས་ལས་
 གང་རྒྱུར་ཞིག་བསྟན་ན་བསྟན་མཉམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་
 མ་སྤུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་སྐྱེ་ལོགས་པར་
 བཞག་པའི་ཚོས་སྐྱེར་འཆད་པ་ཡིན་ན། ལུབ་པའི་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། སོགས་ཀྱང་དེ་
 ཉིད་འཆད་པར་འགྱུར་བས། དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་དོ། །གཞུང་སྔ་ཕྱི་
 གཉིས་ཀས་ཀྱང་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཁོ་ན་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་ལ་སློབ་དཔོན་ནི་
 གཞུང་དེ་གཉིས་མདོར་བསྡུ་རྒྱས་བཤའ་མིན་གྱི། དང་པོས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དང་།
 གཉིས་པས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཚོས་སྐྱེར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པ་ཡིན་པས་
 འདིར་སྐྱེ་བཞིར་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་ཅིང་། དེ་
 དག་གི་བཀལ་ལན་ནི་ཚིག་དོན་གྱིས་རྟོགས་པར་ལུས་སོ། །

གཉིས་པ་སོ་སོའི་དོ་བོ་ནི། དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའི་མཚན་ཉིད། ལྟོབས་སོགས་བྲལ་

འབྲས་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། མོངས་སྲོད་རྫོགས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཟུགས་སྐྱའམཐར་ཐུག་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་པོ་འབྲས་པོ་གང་ཞིག། །སོ་སྐྱེ་ལས་དག་ལ་ཡང་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཚད་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ཚོས་སྐྱའི་མཚན་ཉིད། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གོ། །འདི་དག་གི་སྲོལ་པ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་འདིར་མངས་པས་འདིགས་ཏེ་མ་བྲིས་སོ། །

གསུམ་པ་དངོས་བཏགས་དབྱུང་བའི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་བབ་ཚོལ་ཏེ། མཐུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཟེར་རམ། མཐུན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབས་སོགས་བྲལ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་མངའ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་འདིའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

།གཉིས་པ་ལྷར་ན་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མིན་པར་ཐལ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་འཕོག་བདེན་སངས་རྒྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སྐྱེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦བཟུལ། འབྲས་ཞོལ། ༡༠༡ནུལ། འདས

གཉིས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཙམ་ཡིན་པའི་
 ཟུང་། “དེ་ལྟར་ཡང་རྒྱུད་མཐུན། དེ་ལྟར་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་
 ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་
 ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྟན་འཆར། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ།
 །ཞེས་ཟེང་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤུང་བའི་
 མཚམས་མེད་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དངོས་སུ་ཚོས་འཁོར་མི་བསྐྱོར་བས་ཁྲབ་པར་ཐལ་བ་
 དང་། བྱང་སེམས་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་སངས་རྒྱས་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱུད་
 མའི་ལུང་དེ་ནི། དེ་ལྟར་བེ་རྒྱུའི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་
 འཆར་གྱིས་པལ་བ་ལ་མི་འཆར་བ་ལྟར། གཏུལ་བྱའི་སེམས་ལས་དག་ཅིང་གཙང་
 བ་ལ་གཟུགས་སྐྱེའི་གཟུགས་བརྟན་ནམ་ནམ་བུ་འཆར་གྱི་མ་དག་པ་ལ་མི་འཆར་
 ཞེས་བ་དང་། ཉོག་པ་མེད་ཀྱང་གཏུལ་བྱའི་དོན་བྱེད་པའི་དཔེ་ཙམ་ཡིན་གྱི་བརྒྱ་
 བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བརྒྱ་བྱིན་མིན་བ་ལྟར། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་མིན་ཞེས་
 ལྟོན་བ་མིན་བས་སྣོང་པོ་མེད་པའི་ཚིག་གིས་རྒྱུད་མ་རྒྱངས་པར་མ་བྱེད་
 ཅིག །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཡང་སོ་སོར་བྱེ་ན་རྣམ་བུ་གཉིས་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་མཁུའ་བ་དང་དེ་སྟེང་
 མཁུའ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་
 ཡོད་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཚོས་ཉིད་འཇམ་བས་ཁྲུང་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦ནནལ། དེ ཞོལ། ༡༠༧བཅ། ༥

སྣང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རི་སྣང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཚོས་ཅན་སྣ་
 ཚོགས་པ་འདི་འཇམ་བས་རབ་ཏུ་སྤེལ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱིས་རི་སྣང་བ་དངོས་སུ་འཇམ་བ་མིན་ལ། རི་སྣང་བ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རི་ལྟ་བུ་དངོས་སུ་འཇམ་བ་མིན་ལོ། །འདི་རི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེན། གཤམ་ཉེ་དེ་ལྟ་
 མིན་པར་འཇམ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ།
 ཁྱོད་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར།
 མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རི་ལྟ་བུ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་
 ཡིན་པ་བྱུང་དོ། །གཤམ་ཉེ་དེ་ལྟ་བུ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་
 བྱ་ཡིན་ན། དེས་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་ཡིན་དགོས་པར་སོང་བས། ལྷ་གྲུ་དང་བདེན་
 མེད་ཀྱི་ཚོགས་དོན་དེ་སྤྱི་གྲུ་བདེན་མེད་ཏུ་འཇམ་བའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་
 གིས་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་ཏུ་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན།
 དོན་དམ་བདེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེན། མི་མཚུངས་ཉེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་
 རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པ་ལ་དཔེ་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་
 ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མས་
 དངོས་སུ་གཞལ་ན་དེས་དེ་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་དོ། །དེར་
 ཐལ། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་དཔག་ཡིན་པ་ལ། རང་གི་དངོས་ཀྱི་
 གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློན་ལ་འཇམ་བས་མ་ཁྱབ་ཅིང་། དོན་དམ་
 དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན་རང་གི་དངོས་ཀྱི་གཞལ་བྱར་གང་
 སོང་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤང་བྱུང་བའི་སློན་ལ་འཇམ་བས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་དང་། དུམ་

དེ་ལ་གཉེས་སྣང་ཡོད་ན་ཡུལ་དེ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་འགལ་བའི་
སྲིད་ཉེ། དོན་དམ་བའི་བདེན་པ་འི་གཉེས་སྣང་གི་སྡོམ་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་ཞི་བ་ཡིན་
བའི་སྲིད་རོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲའི་“རིགས་”ཤེས་དེ་ཡང་ལྷ་གྲུའི་སྣང་དུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་
བཅད་ཅམ་ལ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་ལ་གཉེས་སྣང་མེད་ལ།
ལྷ་གྲུ་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་“ཚོགས་”དོན་ལ་གཉེས་སྣང་ཡོད་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱོད་
བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མིན་ནོ། །འདི་དག་གི་དགག་སྐབ་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་འཆད་པར་
འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་དང་། གུན་རྫོབ་དཔྱོད་བྱེད་
ཀྱི་ཚད་མ་མི་འགལ་ན། དེ་དག་གི་དངོས་སུ་རྙེད་དོན་གཉེས་ཀྱང་མི་འགལ་བར་
ཐལ། འགལ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྣང་བ་མཐུན་
བའི་ཡེ་ཤེས་གཉེས་“གང་”ཡིན་པ་འགལ་ལོ། །འོ་ན་རྣམ་མཐུན་གང་ལ་བྱ་ཞེ་ན།
ཡེ་ཤེས་དེ་གཉེས་ཀ་ཆ་ཤས་སུ་ལྡན་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །དེས་རི་ལྟ་བུ་ཡང་འཇལ་ལ། རི་སྣང་བ་ཡང་འཇལ་མོད་ཀྱི། རི་ལྟ་བུ་མཐུན་བའི་
ཡེ་ཤེས་དང་། རི་སྣང་བ་མཐུན་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་ཉེ། “དབེར་”ན་ཁ་
འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་སྡོན་པོ་འཛིན་ཡང་སྡོ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཡིན་མི་དགོས་པ་
བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་ལྟ་བུ་མཐུན་བའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འི་དག་པ་གཉེས་ལྡན་ཀྱི་ཚོས་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༤༧ན་ན། རོལ་ ༡༠༧བ་ན། རིག་ རྩ་བུ་ ༡༡༡ན་ན། རིགས་ * རིགས་
༢ མ་ཕྱི་ ༡༤༧ན་ན། ཚོགས་ རོལ་ ༡༠༧བ་ན། ཚོགས་
༣ མ་ཕྱི་ ༡༤༧ན་ན། གང་ རོལ་ ༡༡༠ན་ན། ག
༤ མ་ཕྱི་ ༡༤༧ན་ན། དབེར་ རོལ་ ༡༡༠ན་ན། དབེར་

དབྱིངས་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིར་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱ་ལ་རྗེ་སྤྱིར་
 བ་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཡུལ་འཇམ་ཚུལ་གྱི་ལྷོག་པའི་སློབ་པའི་ཤེས་བཞིར་
 སྤྱོད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དེས་ཚོས་ཅན་མཐའ་དག་ལ་རིས་སུ་མ་
 ཚད་པར་དམིགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་
 མཉམ་ཉིད་དུ་དམིགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཚོས་ཅན་
 མཐའ་དག་གི་ནང་སེལ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་པའི་ལྷོག་པ་ནས་སོ་སོར་
 རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། སློབ་པའི་སྤྱིར་བཏང་དགུང་དབང་བསྐྱུར་བའི་རུས་པ་
 དང་ལྡན་པའི་ལྷོག་པ་ནས་བྱ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བཞག་པའི་སྤྱིར་། སློབ་དཔོན་
 མ་ཉི་ཙཱ་ཉུས་བཤམ་པ་ལྟར་ལོ། །འོན་ཏེ་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིས་ཡུལ་རྣམས་པ་དང་བཅས་
 པའམ། འོན་ཏེ་རྣམས་པ་མེད་པར་འཇམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གི་
 འཆད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་འབྲུང་མོད་ཀྱི་གཞུང་འདིར་འཐད་པའི་སློབ་པ་ཉི་
 འདི་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རང་གི་དོ་བོ་སྤྱོད་པ་གསལ་རིག་གི་ཆ་
 དང་། ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མི་རུང་ན། སངས་རྒྱས་ལ་རང་རིག་མེད་
 པར་འགྲུར་ལ། "ཡོད་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དང་འདྲིན་རྣམས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར་།
 ཡུལ་གྱི་རྣམས་པ་འཆར་བར་གྲུབ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་རྣམས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འཐད་
 ལོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉི་
 མེན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་སྤྱིར་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་། གཏུལ་བྱ་སོ་སྤྱིས་ཀྱི་ཀྱང་རྣམས་མཐུན་མཛོན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། ཡེད་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། ཡོད་ * ཡོད་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༡ན། སྤྱིས་ ཞོལ། ༡༧༧༡ན། སྤྱིས་

སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བ་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྲིད། འོན་ཀྱང་གཟུགས་སྤྲུལ་གཉིས་པོ་དེ་སངས་
རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་གྱི་རྗེས་གཞན་ནི་མིན་ཏེ། རྗེས་གཞན་
ཡིན་ན་རྣམ་མཁེན་དང་དུས་མཉམ་ཞིང་རྗེས་གཞན་ཡིན་པར་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
ལ། དེས་ན་སངས་རྒྱལ་མིན་པར་ཐལ་བའི་སྲིད་འོ། །སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མིན་
ཡང་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་པ་དང་དེ་སྤོང་རང་རིག་
བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་བྱ་བ་ལས་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྗེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བའི་གདུལ་
བྱའི་རྒྱུད་གྱི་མངོན་མཐོང་འཕྲེང་ས་ལེགས་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་དགོ་ལེགས་སོ། །གཉིས་
པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཡོད་པའི་དེ་དག་སྤྲུབ་པའི་རུས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་
དངོས་དང་། ཕྱི་མ་བཏགས་པ་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་དོན་ལ། རྟེན་སྤྲུའི་དགེ་
བ་དང་བརྟེན་པ་འཕྲིན་ལས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་
སོགས་པའི་དགེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པ་ལས། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུལ་འཆད་
དོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་ནི་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲུའི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་
པར་དག་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་
རང་བཞིན་ནས་གནས་ལུགས་སྤྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཞེས་འཆད་ལ། དེ་
ལྟར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་ཞེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན།
སྤྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྤྲུའི་སློབ་ལམ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་འཛིན་ཉེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་གང་དག་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་

སྐྱོ་བུར་གྱི་བྱི་མམ་རྣམས་པར་དག་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་རྣམས་པར་
དག་པའི་ཚོས་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལོ། ཞེས་འཆད་དོ། །འགྲེལ་
བ་ལ་དངོས་དང་། ཚོས་ཅན་གྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་ལོགས་སུ་བཞག་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་
ཅན། ཐག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇམ་བུ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་“ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
བདག་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱི་མམ་རྣམས་སྐྱོ་
བུར་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམས་པར་དག་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་
བྱི་མམ་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཚོས་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་སྐོ་
ནས་འཐོབ་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་བྱས་པ་ནི་མིན་ཏེ། རྣམས་པར་ཤེས་
པ་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུས་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པས་ཚོས་ལ་བྱི་མ་
བསལ་བའི་སྐོ་བས་གྱིས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཅིང་། རང་ཉིད་བཅོས་མ་མིན་པའི་གནས་
ལུགས་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇམ་བུ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་
སོགས་སྐྱས་པ་ལ། སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་སོགས་པར་འཇོག་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེ་ལྟག་མ་གསུམ་པོ་ཚོས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༠ན་༡ན། ཡེ་ ཞོལ། ༡༧༡ན་༥ན། ཡེ

ཅན། རོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང། ཐ་དད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། རོན་དམ་པར་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀུན་
རྗེས་ཏུ་སྤང་བ་གང་ཟག་སོ་སོའི་ཇི་ལྟར་མོས་པས་ཐ་དད་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
བསྟན་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། སྤང་ཚུལ་ཐ་དད་པས་ཇི་ལྟར་སྤྱེ་ན། སྐྱེ་ལྡན་མ་
གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞེན་སངས་རྒྱས་དང། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དང། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་སྲོད་ཡུལ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། རོན་དམ་པར་ཐ་
མི་དད་པའི་རྒྱ་མཚན་ལུགས་ལས། སྤང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་
འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་སྤྱིར་དབེན་པས་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་
ཏུ་འདོད། ཅེས་འབྲུང་བའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་ཚོད་བ་
སྤང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། གཞུང་འདིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་བསྟན་པར་བཤད། མ་
བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག། །བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
མཚོམས་སྤྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅ་བ་ནི་བྱང་ཚུབ་ཅེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་
བ་ལ། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་བསྐྱོམས་ཏེ་སྤྱིར་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
ཡོན་ཏན་འདི་དག་པལ་ཆེར་སྤར་བཤད་ཟིན་པས་ཡང་མི་འཆད་ཅིང། སྤར་མ་
བཤད་པ་རྣམས་འདིར་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ཚོན་ཉེར་གཅིག་གི་ལྡ་བ་ཟད་
པར་ལ་བརྒྱད་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པའི་སྤང་
བ་མཐའ་ཡས་བ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་ཉིང་དེ་འདྲིན་དང་ཤེས་རབ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༠བཟན། ཚེན ཞོལ། ༡༡༡ན། ཚེན * ཚེན

མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱོདོན་ནི། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྲུབ་པར་
སྐྱོ་བའི་ཕྱིར་ཟད་པར་ཞེས་བྲལོ། །གསུམ་པ་རྟེན་ལ་ལུས་རྟེན་ནི། མཛོད་ལས།
གཟུགས་མེད་ཅེས་བྲ། ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་རྟེན་ནི། རྒྱུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱང་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་
བསམ་གཏན་བཞི་བ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པར་
བཤད་དོ། །

བཞི་བ་དམིགས་པ་ལ། སའི་དམིགས་རྟེན་མ་བཤད་ཅིང་། གཞན་རྣམས་གྱི་
རིམ་པ་ལྟར། རྫོང་རྒྱ་གཅོང་མས་བཀའ་བ་དང་། མེ་སྐར་བ་དང་། རྒྱུང་ལུས་ལ་སོག་
པ་དང་། ཚོན་སྡོན་པོས་དགྱིལ་འཁོར་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། སེར་སོ་དང་།
དམར་སོ་དང་། དཀར་སོས་བྱས་པ་དང་། མཛོ་གང་སོར་བཞི་ཅམ་གྱི་བྱ་གནས་
ནམ་མཁའའི་མཛོངས་བཏོད་པ་དང་། བྱམ་པའི་ནང་དུ་མར་མེ་བཞག་བའི་འོད་བྱ་གཞི་
ངོས་ནས་ཅིག་པ་ལ་སོག་པ་རྣམས་སོ། །

ལྷ་པ་སྐྱོང་བའི་རྒྱལ་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་
རྟེན་དེ་དག་ལུས་དུ་བྱས་ཏེ། རྒྱ་ཞེས་སོགས་སོ་སོའི་མིང་ཅམ་ལ་དམིགས་ནས་
ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྐྱུངས་པ་མ་བྱས་པའི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷ་སྐྱུངས་པ་བྱས་པ་ལ་ནི་དམིགས་རྟེན་མཛོང་བ་ཅམ་གྱིས་རང་
བཞིན་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ལེགས་མཛོང་བཞིན་ནོ། །བྲུག་པ་
མཚན་མ་ལ། འཛིན་པའི་མཚན་མ་ནི། ལྷ་མ་བརྒྱད་ལ་དམིགས་རྟེན་གཡོ་བའི་རྣམ་

བ་ཅན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན། བསྐྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བ་དང་། རོགས་
བཅས་སྤྱ་སྤང་བ་སྟེ་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །སྤང་བའི་མཚན་མ་ནི། ཉམ་མཁའ་ལ་
གནས་པའི་ཉོར་བུའི་རླང་ལྟར་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་བ་དང་། ཉམ་མཁའ་
ལ་གནས་པའི་རླབ་བ་དམར་སོ་ལྟ་བུ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་དང་། ལྗོན་པོ་
སོགས་བཞིའི་དམིགས་རྟེན་ཉམ་མཁའ་འཕགས་ནས་ཉོར་བུའི་རླང་གཡལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ཉམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་བསྐྱེད་ན་འཕེལ་བ་དང་།
སྤང་བའི་ཚོགས་སྤྱུག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འབྲ་བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བ་རྣམས་
ཉེ། གྲུབ་པའི་རྟགས་སོ། །

བདུན་པ་བྱེད་ལས་ནི། རིམ་བཤུར་སྤྱུལ་ནས་གོམས་བ་འདོར་བ་སོགས་དང་།
ལུང་པོ་སྐྱོང་བ་སོགས་དང་། རླང་ལྟར་མཁྱོགས་“བར་འགྲོ”བ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་
སྐྱོན་པོ་སོགས་ཀྱི་ས་གཞིར་“བསྐྱུར”བ་སོགས་དང་རྩེག་པ་སོགས་ལ་ཐོགས་མེད་
དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལྷགས་པ་དང་། གཉིད་ཀྱང་རིང་དུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

བརྒྱད་པ་དབྱེ་བ་ནི། ཟད་པར་གྱི་ཉིང་འཛིན་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བརྟུ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་ལ་དབྱེ་ན་བདག་རྒྱེན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ལུལ་ས་
དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རླང་དང་སྐྱོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་
མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་སོ་སོར་དམིགས་ནས་རི་ལྟར་
འདོད་པ་བཞིན་ཁྱབ་པར་སྐྱོ་བའི་འཛིན་རྟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་
མཚོངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཚེད་གཞན་ལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༣༡ན་༡ན། པར་འགྲོ་ ཞོལ། ༡༡༣བཅུ། པ་སོངས
༢ མ་ཕྱི། ༡༣༡ན་༡ན། བསྐྱུར་ ཞོལ། ༡༡༣བཅུ། བསྐྱུར

ནམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཉོག་གམ་ལུལ་“ལྷ་ར་ན་སེའི”^༡རས་ལུག་
 ལུམ་ཚོགས་པ་སྟོན་སྟོ། ཁ་དོག་སྟོན་སྟོ། སྟོན་སྟོ་ལྷ་བྱར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་སྟོ་འབྱུང་
 བ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྟོན་སྟོ། ཁ་
 དོག་སྟོན་སྟོ། སྟོན་སྟོ་ལྷ་བྱར་སྟོན་པ། འོད་སྟོན་སྟོ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་དེ་དག་ཟིན་
 གྱིས་མཉམ་ནས་ཤེས་ཟིན་གྱིས་མཉམ་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ལྷ་པའོ། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེར་སོ་ལ་དོང་ཀའི་
 མེ་ཉོག་དང་། དམར་སོ་ལ་བརྩུ་རྩི་ཀའི་མེ་ཉོག་དང་། དཀར་སོ་ལ་སྐར་མ་བ་བ་
 སངས་དང་སྐར་ནས་གཞན་གསུམ་ཀ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནི་སྟོན་སྟོར་
 མཛོད་བསྟན་པའོ། །ཁ་དོག་སྟོན་སྟོ་ཉིད་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྟོན་སྟོ་ལྷ་བྱར་སྟོན་པ་ནི་
 སྐར་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འོད་སྟོན་སྟོ་འབྱུང་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་སྟོའི་མདངས་
 ཡོད་པའོ། །མེ་ཉོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དཔེའོ། །རས་ནི་“སྐར་བྱུང་གི་དཔེའོ། །ལུལ་
 “ལྷ་ར་ན་སེའི”རས་དཔེར་མཛད་པ་ནི་ཁ་དོག་ཆེས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
 ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ནམ་པ་བརྒྱད་དོ། །

ངག་དོན་ནི། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པའི་སྤྱི་མཆེད་ཚོས་ཅན། ནམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ།
 དབྱེ་བས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་བཞི་དང་། ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ཞི་ནམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཟག་པ་རོལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཅུ། ཞོལ། ༡༧༧བཅུ། བར་ན་སེའི
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཅུ། སྐར་ ཞོལ། ༡༧༧བཅུ། སྐྱོར་
 ༣ མ་ཕྱི། ༡༧༧བཅུ། ཞོལ། ༡༧༧བཅུ། བར་ན་སེའི

གྲིས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་པ་སློན་གནས་མཁའ་བཞུགས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་སོགས་སོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་ལུས་འདོད་ལེན་དང། དམིགས་པ་སྐྱུལ་བསྐྱུར་དང་སྐྱུགས་ཉིང་འཛིན་གངས་མེད་པ་དང། ཡེ་ཤེས་གཟུངས་ཀྱི་སློང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་གྲེད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། དབང་བརྒྱ་ཐོབ་སྟེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་སོགས་བརྒྱ་ཡི་རུས་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཚེ་ལ་དབང་བ་ནི། ཚེ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྱིན་གྲིས་སློབ་རུས་པའོ། །སེམས་ལ་དབང་བ་ནི། རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཉིང་འཛིན་ལ་སློམས་པར་འདུག་རུས་པའོ། །"མོས"པ་ལ་དབང་བ་ནི་ནོར་གྲིས་ཆར་འབབས་"པའོ"། །ལས་ལ་དབང་བ་ནི། ས་གོང་མར་སྤོང་འགྲུང་གི་ལས་ས་འོག་མར་སླིན་པར་བསྐྱར་རུས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་གཏན་ལས་མ་ཉམས་བཞིན་དུ་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་རུས་པའོ། །མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། ས་ལ་སོགས་པ་རི་ལྟར་མོས་པ་བསྐྱར་རུས་པའོ། །སློན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་སློན་ལམ་གངས་མེད་པ་འགྲུབ་པའོ། །རྩུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་རྩུ་འཕྲུལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོན་རུས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ནི། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ཐོབ་པའོ། །ཚོས་ལ་དབང་བ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་རུས་པའོ། །ལྟག་མ་ནི་གོ་སྟོལ། །

གཉིས་པ་བསྐྱོམས་ཏེ་སྐྱར་བཞག་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སློམ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༢༡ན་ཉན། མོས ཞོལ། ༡༡༩ན་ཉན། མས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༢༡ན་ཉན། པའོ ཞོལ། ༡༡༩ན་ཉན། པའི

གྲུབ་པས་ཟག་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཚོས་ཀྱི་
སྐྱུང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སེང་གོ་བཟང་"པོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་
ཅིག་གི་བཞེད་པའོ། །གང་དག་བདག་ཉིད་མཁམ་པོ་རྣམས་སྤང་མངོན་ལ་སོགས་པའི་
འདོད་པ་བཞོད་པ་ཅུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་
ཡིད་བརྟན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ལུན་
འབྲེན་བཤའ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་འདི་ལྟར། གཞུང་སྤྱི་མངོན་བསྟན་རྒྱས་བཤའ་
དུ་འདོད་པ་གཞན་དག་ནི། ལུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་གང་
དག་ །ཐོབ་གྲུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་ལ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །ཞེས་བྱ་
བའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་པ་"དེ^༡ །སྐྱེ་ངི་བཞིན་པ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱད་སྤྱོད་ཀྱི་
འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་རྣམས་ཁོ་ན་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་
ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་"ནམ་མཁམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་
བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་ལོ། །འོ་ན་ཚོས་ཉིད་ལ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཞེས་ཅི་སྟེ་བརྗོད་ཅེ་ན།
དེ་ཉིད་ཀྱང་ཚོས་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་ལས་སྟེ་བསྐྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་
སྤྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སྤྱད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཞེས་རྣམ་པར་
བཤའ་ནས་འོ་ན་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཚོས་གང་དག་གི་རང་

༡ མ་ཕྱི། ལྷ་འབྲུག་ བོ ཞོལ། ༡༡༤ན། བ
༢ མ་ཕྱི། ལྷ་འབྲུག་ ད ཞོལ། ༡༡༤ལ། དེ * དེ
༣ མ་ཕྱི། ལྷ་འབྲུག་ ལྷམ ཞོལ། ༡༡༤ལ། དམ

བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་ཚོས་ཅན། ཟག་པ་མེད་པའི་ཚོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་
དག་ཅིག་ཡིན་ཅེ་ན། དེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བྱང་ཚུབ་སྤོགས་མ་ཐུན་ཚད་མེད་
དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཉིད་དང་། ཞེས་བྱ་བའི་
བར་གྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་ཟེར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་དུ་མི་འདོད་པ་
གཞན་དག་ན་ལེ། སྐྱ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱ་བཞི་པ་རྒྱན་གྱི་ཅ་ཚིག་གིས་
དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སྐྱོན་འདི་ཡོད་དེ། རྣམ་འབྱོར་
བའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གསུགས་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་སྤྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་
ཚོས་སྐྱོན་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཚན་པ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བས་གཉིས་
སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་
གཅིག་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་རི་ལྟར་གསུམ་དུ་བསྐྱེད། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། སྐྱུ་
སྐྱ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་མིན་པའི་སྐྱ་སྐྱབས་འདིར་མ་
བསྟན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་སྐྱབས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་གདོན་མི་བ་བར་
ཁས་སྐྱངས་དགོས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་དོ། །

གསུམ་པ་བསྟན་པར་བཤད་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། ཚོད་པ་དགོད་པ་དང་།
ལན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། རོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྤྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དུ། རོ་བོ་ཉིད་
སྐྱ་སྐྱོན་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རོ་བོ་ཉིད་མིན་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོན་པའི་ཡན་ལག་

རྒྱས་བཤད་འབྲུང་བར་མི་རིགས་སོ། །དེ་བས་ན་“སྐབས”འདིར་དངོས་སུ་བརྟན་
པའི་སྐྱེ་བྱེ་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ནི། གཞན་དག་ལ་རེ། གྲང་ཚུབ་སློབ་པ་མ་སྟུན་ཚད་མེད་དང་།
ཞེས་སོགས་དོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བྱེ་པའི་ཚོས་སྐྱེ་འཆད་པའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཡིན་
ཀྱང་། འདིའི་ལྷན་རྒྱུ་གཞག་མ་ཚང་བའི་སློབ་མེད་པར་ཐལ། ཚོས་སྐྱེ་མཚན་པ་
དང་བཅས་པ། ཞེས་པའི་ཚོས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་འདིའི་ལྷན་རྒྱུ་གཞག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཚིག་དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་མ་སློམ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དང་མཚན་པ་སྐྱེ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བའི་ལྷན་གྱིས་
ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་འཇིག་ལས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་གཙོ་བོར་ཉོགས་པའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་
བརྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཚོས་སྐྱེ་དང་མཚན་པ་གཉིས་ཀ་སྟུན་ཅིག་སྐྱེ་
ནས་དོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སློམ་པས་ཚོག་མོད་ཅེ་ན། ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་
པ་སྐྱེ་བའི་བའི་དོ་བོར་མཐའ་ཉིད་དུ་སློམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་
སློབ་པ་གཞན་ནས་སྐྱེ་བའི་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཚུལ་འདི་དང་མི་
འགལ་བར་འགྲུང་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་དང་“སློབ”གནས་མཁྱེན་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༡ན། སྐབས ཞོལ། ༡༧༡ན། སཁས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༡ན། སློབ ཞོལ། ༡༧༡ན། སྟུན

ཁྱད་པར་ལོ། །དང་པོ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཚིག་དོན་
 འགྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་ནི་ཚོས་ཅན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་ཁྱད་
 པར་འབགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བདག་
 མཐོང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་སྒྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བསམ་
 བས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ནས། བདག་ལ་དམིགས་ནས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་
 ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་ཉིད་ཅམ་མིན་ལ། ཁྱོད་གྲོང་ལ་སོགས་པར་གདུལ་བུའི་སྐྱེ་བོ་
 མཐའ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱན་བྱུངས་འབྱེན་པར་མཚན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་
 པས་འཆད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱོན་གནས་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་ལ་མངོན་
 པར་མ་ཞེན་པས་སོ། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྐྱིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པས་
 སོ། །རྒྱན་ཅུ་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། འདྲི་
 བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མཚན་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་

༡ མ་ཕྱི། ཉམ་ཉམ་མཚན། མིན། ཞོལ། ཉམ་ཉམ་མཚན། ཡིན།
 ༢ མ་ཕྱི། ཉམ་ཉམ་མཚན། མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ * མཁའ་མཁའ་
 ༣ མ་ཕྱི། ཉམ་ཉམ་མཚན། མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་མཁའ་ * མཁའ་མཁའ་

རེག་པ་"བརྟེན་པ་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སློན་གནས་མཁའ་མཚོ་མཚོ་མཚོ་མཚོ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སློན་གནས་ཤེས་པ་ལས་ཁྱད་པར་འབགས་ཏེ། ཁྱིད་ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལྡན་པ་ལྟར་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་རྗེ་སྐད་བཤད་
པ་ལས་བརྗོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མིན་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་སྡེ་སྲི་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།
མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཚོད་པས་མཚོམས་སྦྱར་བ་
དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལ་ཚོད་ན། སྤང་སྡེ་ལ་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོ་དང་།
ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་སྡེ་སྡེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་
ཁས་སྤངས་པ་དང་། ཉག་གནས་དང་། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཚོས་སྡེ་འཁོར་བ་"རྗེ་
སྲིད་བར་རྒྱན་ཉག་པར་ཁས་སྤངས་པ་ལ་ཚོད་དོ། །རྗེ་ལྟར་བ་སངས་རྒྱས་དེ་ཉག་ཏུ་
སྤྲུགས་མེ་ཆེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་སྡེ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་ཉག་ཏུ་རྗེ་ལྟར་དོན་
མི་མཛད་དེ། རེས་འགའ་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་དོན་མི་མཛད་པར་སྤང་བ་རྗེ་
ལྟར་ཡིན་ཅེས་བྱ་བའི་ལན་གདབ་པའི་སྲིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གཉིས་པ་ལན་ལ། སྐལ་ལྷན་ལ་དངོས་སུ་སྤང་བའི་ལན་དང་། སྐལ་མེད་ལ་མི་
སྤང་བ་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཚ་བའི་ཚིག་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི།
བཅོམ་ལྷན་འདས་ཚོས་ཅན། སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་གི་འད་དོན་མི་མཛད་པ་མི་
སྲིད་དེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་འཕྲད་པས་སློན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་
བའི་ཚ་བའི་ས་བོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱ་ཡོངས་སུ་བརྟེན་

༡ མ་ཕྱི་༡༧༡བཤན། བརྟེན་ ཞོལ། ༡༧༥བཤན། བརྟེན
༢ མ་ཕྱི་༡༧༡བཤན། རྗེ་ ཞོལ། ༡༧༥བཤན། ཅི

པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་གི་དུས་སུ་ཚོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་
 བས་ལུན་དུ་འཛོད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཚེ་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལས་
 བྱུང་བས་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་དང་དེར་སྐྱབ་བ་དང་འཚམ་པར་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པས་
 རྒྱབ་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐལ་མེད་གྱི་དོན་དངོས་སུ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 དེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། རང་གི་ལས་
 གྱི་ཉེས་བས་"བསྐྱེད་"པ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བ་རྒྱ་མ་ཚང་བས་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པའི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་འེ་ཤིག་མཛད་པར་མི་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་དུ་བྱམས་པས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ལ་མཚམས་སྦྱར་ནི། དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་སོགས་སོ། །ཅ་བའི་ཚིག་དོན་
 འབྲེལ་བས་འཆད་བ་ནི། དཔེར་ན་སོགས་ཉེ་གོ་སྐྱེའོ། །གཉེས་པ་ལ་ཚོད་བ་དང་ལན་
 བོ། །དང་པོ་ནི། ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱབ་བ་ཅེས་ཚོས་སྐྱེ་ལ་སྦྱོར་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ།
 ཚོས་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་པའི་ཡིན་པར་སྦྱར་ཅ་བའི་སྐབས་གང་དུ་འད་དངོས་སུ་
 མ་སྐྱས་པས། ཚོད་པ་འདི་བསྟན་བཅོས་རང་གི་ཚོད་སྦྱང་ལ་སྦྱར་ན་འབྲེལ་མེད་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ། ཚོས་སྐྱེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་
 བ། རྣམ་འབྱོར་བ་སོ་སོར་དེས་པའི་རྒྱད་གྱི་ཉེན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས། རི་
 ལྟར་ཚོས་སྐྱེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱབ་བ་ཅེས་ཀྱང་བཟོད་དེ། དེ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མདོ་ལས།
 ཚོས་གྱི་སྐྱེ་ཉེན་བ་ཅེས་ཀྱང་བཟོད་དེ། དེ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ཅ་འབྲེལ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༦༣༡ན། ཞོལ། ༡༡༦བ༡ན། རྐྱེད་

གཉིས་ཀའི་ངག་དོན། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་པར་ཐལ། མདོ་ལས། དེ་ལྟར་
གསུངས་པ་མཛད་པས་བྱུང་དང་། རྒྱན་མི་འཆད་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཚིག་དོན་གོ་སློལ། །དོན་འདིའི་ཕྱིར་ཉི་མེ་སྤྲི་བ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་དགོངས་
པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་དང་ཉག་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ལ་རང་བཞིན་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཚམས་སྦྲུང་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཚིག་དོན་
འགྲེལ་པས་བཤད་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུར་བྱུང་
པའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་སྦྲས་པའི་ངོ་པོ་
ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱེ་འདི་ནི་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་
སྐྱོད་རྗེ་གསུམ་པའི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་
རྣམས་དང་། ཐབས་གཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་
བདེ་བ་ལོན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཉིས་པ་ལ་མཚན་
དང་དཔེ་བྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། དེའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
མཚམས་སྦྲུང་ནི། མཚན་ཅས་དང་། རྩ་བ་ནི། དོན་འགྲེལ་པས་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ་
སྤྲན་ཅིག་ཏུ་འཆད་པར་བྱེད་ལ། རྩ་འགྲེལ་གྱི་ཚིག་དོན་གོ་སློལ། །ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚན་པར་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དོ། །

གཉེས་པ་ལ་གཉེས་ལས། མདོར་བསྟན་ལ། “མཚམས་¹་སྦྱར་ནི། རྒྱ་བྱུང་བས་
ཞེས་སོགས་དང། རྩ་བའི་དོན་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། མཚན་གང་གི་ཞེས་སོགས་
ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་དེ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གཅིག་ཏུ་གོམས་
བར་བྱས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་གྲེད་རྒྱེན་གྱིས་བྱས་པ་མ་སྦྱ་ཅན་དུ་
བྱས་པ་ལས་འདི་དག་འགྲུབ་པའི་དོན་ཏོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་”མཚམས་²་སྦྱར་ནི། རྒྱ་
དེ་སོགས་དང། ཚིག་དོན་ནི། རྒྱ་ནི་སྐྱ་མ་སྐྱེལ་བ་སོགས་ཏེ། ལྷན་བཤད་ཟིན་ཏོ་
ཞེས་པའོ། །

གཉེས་པ་དབེ་བྱད་བཤད་པ་ལ། “མཚམས་³་སྦྱར་ནི། དེ་ལྷན་སོགས་སོ། །རྩ་
བའི་ཚིག་དོན་པལ་ཆེ་བ་གོ་སྤྲོ་ཞིང། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྲེས་པ་ནི་སྐོམ་སྤྲ་སོགས་འཚམ་པའོ། །སྦྱ་རྒྱས་པ་ནི། ལྷེ་བའི་དོག་སྤྱོགས་
དབྱེབས་རྒྱུ་པའོ། །སྦྱ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ནི་ཤེད་བ་སྐབས་ཕྱེད་པའོ། །སྦྱ་མ་རྟོངས་པ་
ནི་ཏ་ཅང་མི་རིང་བའོ། །ཕྱལ་བྱང་བ་ནི་མཐོ་དམའ་དང། “ཇིང་ཇིང་པོར་⁴་སྦྱར་བ་
མིན་པའོ། །ལྷེ་བ་ཟབ་པ་ནི་གཉིང་རིང་བའོ། །དཔལ་བེའུ་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ནི།
ཕྱག་ཞབས་ལ་དེ་འདྲའི་རི་མོ་ཡོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབེ་བྱད་ཅེས་བྱས་
ཞེ་ན། འདི་དག་གང་ལ་ཡོད་པའི་ནང་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་ལ་གོ་བར་
བྱེད་པའི་དབེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལོ། །ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། མེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་

¹ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧༡ན། མཚམས ཞོལ། ༡༡༧ནལ། འཚམས
² མ་ཕྱི། ༡༧༤༧༡ན། མཚམས ཞོལ། ༡༡༧ནལ། འཚམས
³ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧༤ན། མཚམས ཞོལ། ༡༡༧ནལ། འཚམས
⁴ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧༥ན། ཇིང་ཇིང ཞོལ། ༡༡༧བཏ། ཇིང་ཇིང་པོར

ལྷ་བྱས་ནང་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མཚོན་པ་
ལྷ་བྱེད། ཞེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད། །

བཞི་པ་སྐྱུལ་བའི་སྐྱུལ་མཚམས་སྐྱར་ནི། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །ཅུ་བའི་ཆེ་ག་
དོན་འབྲེལ་བས་འཆད་པ་ནི། ལྷ་ཀྱ་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གིས་
འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འདི་གཉེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
སློབས་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་མཛད་པའི་སྐྱུ་དེ་ནི་ཚོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུལ་བའི་སྐྱུ་
ཡིན་ཏེ། རིགས་ཅན་གསུམ་ཀ་ལ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
སྐྱུལ་སྐྱུ་ཚོས་ཅན། ལྷན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་མཛད་པ་བཅུ་
གཉིས་སྟོན་པ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་གསུམ་ལས།
མཚམས་སྐྱར་ལ་བཤད་བེད་ཀྱི་མཚམས་སྐྱར་དང་། འཆད་འགྲུང་གྱི་མཚམས་
སྐྱར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཤོང་དུ་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུའི་བདག་ཉིད་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་དེ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱོམས་པའི་
སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སངས་རྒྱལ་ནང་ཁོ་ནའི་དངོས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་
ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉིད་གཅིག་ལ་སྟོས་ནས་ཚོས་སྐྱར་རབ་ཏུ་ཉོགས་ཤིང་རེས་པར་
གཟུང་བ་དང་། ལ་སོགས་པ་ས་བཅུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་མཚན་དཔེ་ལ་སྟོས་ནས་ལོངས་སྐྱར་རབ་ཏུ་བཏགས་བ་དང་། ལ་སོགས་
པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡང་དངོས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཉིད་དུ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་
མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་ལ་སྟོས་ནས་སྐྱུལ་སྐྱུར་རབ་ཏུ་བཏགས་ཤིང་རེས་པར་

གཟུང་བའི་སྐྱ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་ཏུ་
བ། གདུལ་བུའི་སྐྱ་ལོའི་སྐྱང་བ་ལ་བརྟེན་པ་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོར་ཚོས་གྱི་
སྐྱ་ཡིན་འོ། །ཚོས་སྐྱ་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྲིད། ཞེས་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཏུ་འོ། །དེའི་བདག་སྐྱེན་ལས་བྱུང་བར་ཐམས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཁོ་ན་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་ལ་སོགས་པར་སྐྱང་བ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱོན་ས་
དོན་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །རྩ་བ་ནི། དེ་བཞིན་ཅེས་སོགས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་འགྲེལ་
བས་འཆད་པ་ལ། འཕྲིན་ལས་གྱི་དབྱེ་བ། འཕྲིན་ལས་གྱི་དུས་དེས་གོ་རིམ་གཞན་
མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་བོ་ལ་ལམ་གྱི་རྟེན་མངོན་མཐོ་ལ་འབོད་པ་དང་། དེས་ལེགས་
གྱི་རྒྱ་ལམ་ལ་འབོད་པ་དང་། དེས་ལེགས་གྱི་ངོ་བོ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འབོད་
པའོ། །དང་བོ་ནི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། གདུལ་བུ་དེས་ལེགས་ལ་འབོད་
པའི་དང་བོར། མངོན་མཐོ་ལ་འབོད་པར་མཛད་དེ། འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་མི་དང་
བཟང་བོ་མིན་པ་དན་འགྲོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པ་མཚོན་ཉིད། དན་
སོང་ཏུ་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚོགས་ལམ་ལ་འབོད་པ་དང་། སྐྱོར་ལམ་དང་། མཐོང་ལམ་དང་།
སྐྱོམ་ལམ་ལ་འབོད་པའོ། །དང་བོ་ལ་སྐྱོར་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་། སྐྱོད་བ་ནམ་དག་ལ་
འབོད་དེ། སྐྱིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པ་སྐྱེན་པར་སྐྱ་བ་དང་། དོན་སྐྱོད་པ་དང་། དོན་
མ་ཐུན་པ་སྟེ་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་འབོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་ནམ་དག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༥ནལན། སྐྱོན་ས་དོན། ཞོལ། ༡༧༥ནལན། སྐྱོན་ས་དེ་ནི
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༥ནལན། མི། ཞོལ། ༡༧༧ནལན། ཡི།

ལ་འགོད་བར་བྱེད་དེ། རྗེས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་མི་མཐུན་
པའི་སློབས་དང་གཉེན་པོ་དོར་བ་དང་། ལྷང་བར་བྱ་བའི་སློབས་ཉོགས་པར་མཛད་
པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ལ་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་། རང་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་དང་།
གཉེས་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་ལ་འགོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་བར་བྱེད་དེ། ལྷ་མ་མཁམ་
སྦྱུ་མའི་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཉེ་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱུབ་པའི་ཐབས་
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་རྗེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ལ་འགོད་པའི་སྲིད།
གཉེས་པ་ལ་རང་དོན་གྱི་སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་རང་གི་དོན་
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་སྤྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་བྱུག་ལ་གོམས་
བར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་བར་མཛད་པའི་སྲིད། གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གཉེས་དོན་
གྱི་སྦྱོང་བ་རྣམ་དག་ལ་འགོད་དེ། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དགོ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འགོད་བར་མཛད་པའི་སྲིད། གཉེས་
པ་ནི། དེ་ནས་སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་དེ། ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་ཉིད་
དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་གྱིས་གོམས་བར་བྱེད་པ་ལ་འགོད་བར་མཛད་པའི་སྲིད།

གསུམ་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་དེ། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་
པ་ལྟུག་པར་གྱུར་པ་ལ་བཞེན་ནས་ས་དང་པོ་ཚོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉེས་སུ་མེད་པའི་ཚོས་དང་པོར་མཛོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་
འགོད་པའི་སྲིད། བཞི་བ་སྟོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལ་བྱུག་ལས། དང་པོ་ནི། ས་གཉེས་

བ་ནས་ལྷ་པའི་བར་ལ་རིམ་གྱིས་འགོད་དེ། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
རྒྱུར་རྒྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིར་རྩལ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞིའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདར་བཏགས་པར་ཤེས་པའི་སྐོན་ནས་རྣམ་པར་
དག་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་སྐྱ་མ་དེ་བཞིན་ཏུ་རིམ་གྱིས་ས་རྒྱག་པ་ལ་འགོད་དེ།
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོར་
མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཚོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་དེ། ཐབས་ཀྱི་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སློན་པར་བྱེད་པ་ལ་
འགོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་དེ། སྟོབས་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་སྐྱེན་མོང་མིན་པའི་བྱང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ས་བརྒྱད་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཚོས་
ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱངས་པའི་སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་འགོད་
དོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེའི་རྗེས་ལ་ས་དབྱུ་པ་ལ་འགོད་དེ། སྐོན་ལམ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
ལྷག་པའི་མཐུས་བྱང་རྒྱུར་རྒྱུར་ཏུ་འབབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ས་བརྒྱ་པ་
ལ་འགོད་པ་ལ། ས་བརྒྱ་ཐོབ་མ་ཐག་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་
ཐ་མ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་ས་བརྒྱ་པ་ལ་འགོད་དེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྐྱ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་

བ་ལ་འགོད་པའི་སྲིད། གཉིས་པ་ནི། ཡང་ས་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་
ལ་འགོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོ་ཆེ་སྲི་མ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། སོ་
སོར་ངེས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྲིར་དང། ལྷོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་གྱི་བྱང་དུ་
ཉེ་བར་འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་སྲིར།

གསུམ་བ་"ལ" ཉུས་བ་དང། སྤངས་རྟོགས། དག་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་སོ། །དང་
བོ་ནི། ས་བཅུ་ཐོབ་མ་ཐག་དང། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་བཀོད་ཅིན་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་རིམ་བས་ཡང་ས་བཅུ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་
མཐའ་དག་གི་ཡོན་ཏན་འབྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚོས་གྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་གྱི་ཡན་
ལག་དང། ཚོགས་གཉིས་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཚུད་མི་ཟ་བ་དང།
རི་སྐྱེད་པའི་རྟོགས་བ་དངོས་བོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་
དང་སྤངས་པ་ལ་སྲིན་ཅི་ལོག་མངོན་གྱུར་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང། སྲིན་ཅི་ལོག་
གི་གཞི་ས་བོན་གཏན་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང། དག་"པའི་རྒྱ་ཚོགས་" ཉི་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་
བྱང་བ་དང། ལྷོ་བུར་གྱིས་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་དང་"འབྲེལ་" བའི་རྒྱ་ཚོགས་དང་རི་ལྟ་
བའི་རྟོགས་པ་སྣོད་པ་ཉིད་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་དོན་དམ་
པར་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༦ནལན། ལ རོལ། ༡༡༧བཤན། དང་
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༦ནལན། པའ་རྒྱ་མཚོགས། རོལ། ༡༡༧བཤན། པའི་རྒྱ་ཚོགས། * པའི་རྒྱ་ཚོགས།
༣ མ་ཕྱི། ༡༧༦ནལན། འབྲེལ། རོ། ༡༡༧བཤན། འབྲེལ།

ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་ལ་བསྟན་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་
 བོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ན། "ཕྱོགས་ཅན་¹་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་
 ལྷ་ཕྱེ་ནས། ལས་དང་བོ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་བར་གྱི་
 སེམས་བསྐྱེད་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རིམ་བས་ལྷག་མ་བར་གྱི་
 ཚིག་གི་དོན་ཕྱོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་གོ་རིམས་
 གྲང་ལྷགས་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་གྱི་གཙོ་བོ་དོན་
 བདུན་ཅུའི་ཐ་མ་འཕྲིན་ལས་སྟོན་པ་ན་གདུལ་བྱ་མངོན་མཐོ་ལ་འགོད་པ་ནས་མི་
 གནས་པའི་སྲུང་འདས་ལ་འགོད་པའི་བར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་
 རིམ་བས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཚིག་དོན་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་ལ་སྐྱེ་བའི་ཡོད་ཉན་རྣམས་ཀྱི་
 ཇི་སྐད་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་གྲང་ལྷགས་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་འོན་ཀྱང་དངོས་སུ་
 བཀོད་ན་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་ནས་སང་བཟང་བདག་གིས་ཞི་མ་གྲིས་སོ། །

དག་དོན་ནི། སང་བཟང་ཚོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ལམ་རྣམས་ཇི་
 ལྟར་ཉམས་སུ་¹་ལེན་པའི་གོ་རིམ་དང་། འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུ་
 ལ་ཡོན་ཉན་སྐྱེ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་མ་གྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་
 སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་། འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་གྱི་གོ་རིམ་དངོས་སུ་བཀོད་
 པའི་ལྷགས་ཀྱིས་གོ་རུས་ཤིང་། དེ་དག་དངོས་སུ་བཀོད་ན་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་
 བས་མ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གྱི་བྱེད་གཞན་དག་དོན་བདུན་ཅུའི་དང་བོ་དང་ཐ་མ་ལ།

¹ མ་ཕྱི། ༡༧༤༧ན། ཕྱོགས་ཅན་ ཞོ། ༡༡༧༤༧ན། གྲངས་ཚན
² མ་ཕྱི། ༡༧༤༧ན། ལེན་ ཞོ། ༡༡༧༤ན། ལན

གོ་རིམ་ས་^༡་་་མཚམས་^༢་་་བསྟན་པའི་ཤུགས་གྱིས་ལྷག་མ་དོན་རེ་བརྒྱད་གྱི་གོ་རིམ་ས་
"མཚམས་^༣་་་ཡུང་ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ། ཞེས་འཆད་མོད། ཁོང་དུ་ཚུད་པར་བྱ་ཚུལ་
རྟུན་གྱི་རིབ་མ་མ་བྱེད་པར་གསལ་པོར་^༤་་་སློབ་^༥་་་ཤེས་པར། ཁོ་ཐོས་ནི་སྤྱི་ལ་ཡང་སྤྱི་
མི་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་དོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་རྒྱུ་གི་
བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་པའི་རྣམ་བཤད་
རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤང་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་དུག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ། མཚམས་སྤྱར་ནི་རྒྱས་པ་ལ་
སོགས་སོ། །རྩ་བའི་ཆོག་དོན་འགྲེལ་པས་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་
ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན། གཏན་ལ་དབབ་བྱའི་
མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཐོས་བསམ་གྱི་ཆེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་སྤྱི་
རྣམས་མངོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་བ་
ཡིན་ཏེ། མཐུན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་བའི་རྗེས་དེ་ནས་རྟོགས་པ་
ལ་དབབ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིས་ཐམས་ཅས་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་རྣམ་པའི་སློ་
ནས་སློམ་པ་ལ་སྤྱོད་བས་སོ། །རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་སློམ་པའི་རྟོགས་པ་རབ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཐུན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༦བལན། མཚམས ཞོལ། ༡༡༠ནལན། འཚམས
༢ མ་ཕྱི། ༡༧༦བལན། མཚམས ཞོལ། ༡༡༠ནལན། འཚམས
༣ མ་ཕྱི། ༡༧༦བལན། ཞོལ། ༡༡༠ནལན། སློབ་ * སློབ

གསུམ་རྣམ་པའི་སྐོ་ནས་བསྐོ་མས་པ་དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གོ་མས་པ་ལུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་
 བའི་ཕྱིར། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཞི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། དབང་ཐོབ་པ་དེ་ནས་སྤར་
 རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་སྐོ་ནས་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སོ་སོ་བ་
 དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བསྐོ་མས་པའི་དོན་སྤར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པའི་སྐོ་ནས་གཞུང་སྲོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་
 “མངོན”པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞི་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་
 གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་གྱིས་གོ་མས་
 པ་མཐར་ཐུག་པའི་རྗེས་དེ་ནས་སྤར་སྦྱོར་བ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་སོ། །ཚོས་
 གྱི་སྐྱུ་མངོན་པ་དང་བཅས་པ་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 བར་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནས་སྦྱོར་བ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་
 ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་རྒྱས་བཤའ་ནི་ལྷ་མ་ཁོ་ན་
 བཞིན་དུ་བཤའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལོ། །

གསུམ་པ་བསྐྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུ་བ་ལ།
 མཚོ་མས་སྤར་ནི། བར་མ་ལ་སོགས་སོ། །རྩ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་སོགས་སོ། །འགྲེལ་བ་
 བེ། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
 ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཚོས་ཅན། འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཐོས་བསམ་
 གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བུའི་མཁྱེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ངེ་ལྟར་རབ་ཏུ་སྐྱེན་ཞེ་ན།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ནུག། མངོན ཞོལ། ༡༡༠བལ། མངོན

དེའི་ལོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
 པ་བཞི་ནི་ཚོས་ཅན། སྐྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། མཁའ་ལྷན་གསུམ་རྣམ་པས་སྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཡིན་པས་སོ། །སྐྱོར་བ་དེ་ཉེ་བུ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅེ་ན།
 དེའི་ལོག་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་སྐྱེ་འཕྱིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་ཚོས་ཅན། འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ།
 སྐྱོར་བཞི་བསྐོམས་པས་སོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ལུས་
 རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བསྐྱུས་པ་བརྒྱུད་བྱུག་ཏུ་སྤྲེ་བ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།
 རྒྱས་བཤད་ནི་བརྒྱུད་བྱེ་བའི་སྐབས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། ཚིག་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ནི་ལུས་
 གསུམ་སྟེ། གཤུལ་བྱ་དབང་པོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྲས་པའོ། །དོན་
 རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་ནི། མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱུད་དང་། རྒྱག་དང་གསུམ་ཏུ་སྤྲེ་
 བ་སྟེ། ལུས་གསུམ་པོ་རེ་རེས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ཀ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཤུལ་
 བྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐོ་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་སྐྱད་ཏུ་གསུམ་ཀ་བསྐྱར་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བདག་གི་ལྟ་མ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ། ལུས་གསུམ་བརྗོད་བྱ་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱར་པ་དང་། འབྲེལ་པ་རི་ལྟར་བྲས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་དགོ་བ་བསྐྱོ་བ་དང་།
 ཁེངས་པ་སྐྱུང་ཞིང་དགའ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱག་པའོ། །དང་པོ་ནི་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་དོན་
 བརྒྱུད་དང་། རྒྱག་དང་གསུམ་ལ་བདུན་ཅུར་སྤྲེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་པ་
 ཀུན་གྱི་བསྐྱུས་དོན་ཏུ་ཁྱོད་གྱིས་བཤད་ན། ཅི་ལུས་ཀུན་བརྗོད་བྱ་གཅིག་པ་ཞིག་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལ་ལ་བརྒྱུད་སྐྱོང་བ་ལས། མངོན་པར་རྟོགས་

བ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ཚང་བ་ཙམ་དང་། གཞན་བར་མ་ཉི་མེད་ལས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་
 རྣམས་དོན་བདུན་ཅུར་སྤེལ་བ་དེ་དེ་ནས་རྟོགས་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་གྲུང་“ཚང་’བ་
 ཙམ་དང་། གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་དེ་དེ་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དུ་མས་བཤད་
 གྱུར་དེའི་སྤྱིར། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་གསུམ་པོ་ཀུན་ལའང་དོན་བསྐྱུས་དེ་
 ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་ལུས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱེས་བུ་
 གཅིག་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚང་
 བར་ལེགས་པར་བསྐྱུས་པ་མིན་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འོན་པར་སྦྱོར་བའི་སྟོན་དུ་མི་
 འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ལུས་གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཚིག་བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་
 སོགས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚིག་ལེ་འུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་བ་གསལ་བ་འདི་ནི་བྱས་སོ། །སྐྱུས་
 བ། སང་གོ་བཟང་པོས་སོ། །གང་གི་སྐོ་ནས་ན། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྤེ་ཡི་
 མཐུ་ཡིས་ལུས་ཀྱི་དོན་མཐོང་བའི་སྐོ་ནས་ནིའོ། །དགོས་པ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གོ་
 བར་སྦྱ་སྤྱིར་རོ། །ཚུལ་རི་ལྟར་”¹ ན། མདོའི་ཚིག་དང་ནི་བཀལ་ལན་གྱི་དག་སོགས་
 དང་དེ་དེ་ནས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་མཁུན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྤྱང་མཚན་སྦྱོར་མ་བཟང་
 ལ་ཕྱག་འཚལ་ཞིང་གནང་བ་ཐོབ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་སྤེལ་ཅེས་སོགས་ཏེ་
 གོ་སྦྱའོ། །བཞི་པ་ལ། ཁེངས་བསྐྱུང་ཞིང་བཟོད་པར་གསོལ་བ་ནི་བསྐྱུར་བཙོས་ཀྱི་
 དོན་ཀུན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྐོ་ནས་བདག་གི་སྦྱོར་ལུས་གང་ན་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིན་
 འོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བ་དང་། བསྐྱུར་བཙོས་ཀྱི་དོན་རང་གི་སྦྱོ་

¹ མ་ཕྱི། ༡༢༢༧༦ན། ཚང་ ཞོལ། ༡༡༡༧༤ན། ཚང
² མ་ཕྱི། ༡༢༤༧ན། ཞོལ། ༡༡༡༧༡ན། ཞེ་

ལས་ཕྱི་རོལ་གྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདི་ནི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 རྗེའི་སློང་ལུལ་ཡིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་དོན་ནི་མ་ལུས་པ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སློང་
 ལུལ་གང་ན་ཡིན། བདག་གི་སློང་ལུལ་མིན་པ་འོན་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་རོང་།
 བདག་གིས་འབད་བ་བགྱིས་པ་ལ་འོངས་པ་ཡོད་ན་སྐྱེ་བོ་མཁམ་པ་རྣམས་བཟོད་
 བར་མཛོད་ཅིག །དགའ་བ་རྗེས་སུ་བསྐྱབས་པ་ནི་ཀྱང་མ་ནི་རོ་མཚར་བའི་ཆོག་གོ། །
 དངོས་པོར་སྐྱེ་བའི་གཞུང་ལུགས་རྣ་ཆོགས་ཀྱིས་ལོག་ཤེས་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་སྤངས་
 གྱི་ཐང་ལ་ལྟན་རིང་དུ་“འབྲུན་པར་བྱས་ནས་རབ་རྒྱ་དུ་བ་བར་གྱུར་བའི་སློ་བློས་ཀྱི་
 རལ་”བསོའི་¹ བསྟེ་གནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པའི་ལུགས་འདི། ཐེག་ཆེན་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱས་ལྟན་རིང་མོ་ཞིག་
 རས་མཛོད་བའི་ནོལ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་བཤའ་བེན་
 ཉོ། །

དཔལ་ལྷན་མཁམ་ལ་རང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །ལེགས་པར་བྱུང་བའི་མདངས་
 བཟང་ཉི་མའི་འོད། །པམ་བྱས་སུ་མཚམས་མཛེས་པའི་སྒྲ་གོས་ཅན། །སྤྱི་བའི་ཉོག་
 དེར་སྤྲང་ཡང་སྤྱད་འཚལ་ལོ། །མགོན་པོ་འཁོར་བའི་ཟམ་སྟེགས་ལ། །རིངས་པར་
 ཆས་པ་དེ་ཡི་ཞལ། །འཇུ་མ་དཀར་ལྷ་འོད་བྱུ་རུ་ཡི། །ཡལ་འདབ་རོས་ལ་རབ་བརྟར་
 རས། །རབ་དཀར་ལེགས་བཤའ་མེ་ཉོག་གི། །དོག་པ་ཤེས་བྱའི་མེ་ལོང་ལ། །མཁུན་
 པ་བཞིན་དུ་འགྲེམས་མཛད་ཅིང་། །འགྲོ་ལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་ཡི། །བགོ་སྐྱལ་
 མཛད་པ་གང་ལགས་པ། །དེ་དག་ཀུན་ལས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི། །གཏམ་འདི་ཁོ་ན་སྟོང་པོར་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལན། འབྲུན་ ཞོལ། ༡༡༥ནལན། འབྲིན
² མ་ཕྱི། ༡༡༥ནལན། བསོའི་ ཞོལ། ༡༡༥ནལན། བསོའི་ * བསོའི

བསྟན། སྤྱིང་པོ་ལས་ཀྱང་སྤྱིང་པོར་ནི། །གཅེས་པར་སྤྱིང་བའི་རིམ་པ་འདི། །རིན་
 ཆེན་མར་གད་ཚུ་བ་ཅན། །གསེར་གྱི་བརྒྱའི་བརྒྱའི་ཁོང་གནས་པ། །དེ་བཟང་རྫོགས་
 པའི་སྤྱིང་པོ་ཅན། །ལེགས་བཤད་རྩལ་ཚོགས་ཐིག་ལེ་ལ། །མ་པམ་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་མ་
 དེས། །སྤྱང་ཅི་རྒྱལ་མཚན་མཛད་པར་གྱུར། །དེ་ཉིད་རིང་ལུགས་གངས་ཀྱི་
 ལུལ། །བསྟོད་བ་ཀུན་གྱི་སྤྱི་པོ་ལ། །བཟང་པོ་རི་དྲགས་དབང་པོ་ཡིས། །སྤྱང་མོངས་
 བསོ་བགྱིས་བ་ལགས། །བྱང་ཕྱོགས་རྒྱུད་འདིར་དེ་ཡི་གཞུང་། །སྤྱི་བ་རྒྱ་མཚོའི་
 རྩལ་སྟེད་ཀྱིས། །སྤྱོས་པ་ཡི་གེ་འཛོལ་བའི་ཚིག། །འགྲན་བ་བཞིན་དུ་རྫོས་གར་
 ལུས། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོན་སྤྱད་པ། །བྱེད་པ་ལས་ཀྱང་བལོ་སྤྱལ་ནི། །མི་མཉམ་རྣམ་
 དཔྱོད་ཀྱིན་པའི་དབལ། །བཟང་པོ་དབལ་འབྱོར་མཚུངས་བ་ཐོབ། །འདི་ན་མི་པམ་
 ཞལ་གྱི་བཅུད། །ག་ལུང་ཐིགས་རྒྱན་མ་ཉམས་པ། །བསིལ་བའི་མཐུ་ལས་གདུང་
 ལལ་ཞིང་། །སྤྱིང་ལ་མཛད་གཞུགས་སྤྱིན་པར་བྱེད། །དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་རྫོོ་ལྷན་རི་
 དྲགས་མིག། །བསྐྱལ་བཟང་གཞུང་ལུགས་ནགས་མཐར་ཅེ་བ་ལ། །སྟོན་མེད་དེ་
 བཟང་རྫོགས་པའི་མེ་ཉོག་འཕྲེང་། །གཏམ་འདི་རྣ་ལུང་མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་
 ལུས། །རྩལ་འདི་འབད་ལས་རབ་དཀར་དགེ་བའི་དབལ། །གང་ཞིག་ཐོབ་དེས་
 དགའ་ལྷན་གཞལ་མེད་ཁང་། །རྒྱལ་ཚབ་ཞལ་གྱི་དགའ་སྟོན་གྱིས་མཐོ་བར། །ཤེར་
 ཕྱིན་དམ་པའི་དབལ་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག།

ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་མཛོན་པར་རྟོགས་
 པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་བ་དོན་གསལ་བའི་རྣམ་བཤད་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་སྤྱང་བ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་འགྲན་པའི་རྫོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་

བའི་མིང་ལུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་དོར་བུ་དོན་གྱི་སྐད་དུ་མཚན་ནས་སློབ་
ཉེ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ཀུ་མ་ར་མ་ཉིའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་དང་། འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་མིག་
གཅིག་ལྟ། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དམ་པའི་ཚོས་མ་ལུས་པ་འཛིན་པ་ལ་བྱང་ཚུབ་སེམས་
དཔལ་སློབ་སློབ་ཆེན་པོ་དང་མི་གཉིས་པ། ཐམས་ཅད་མཁའའི་སློབ་བཟང་གྲགས་པའི་
དཔལ་གྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ལ་སོགས་པ་རྗེ་བཙུན་དམ་པ་ལུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
ནམས་གྱི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་བོས་ལེན་པ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མཐའ་དག་གི་
དགོངས་དོན་འབྲེད་པ་ལ་མི་འཛིགས་པའི་སློབས་པ་དགོ་བ་ཅན། མང་དུ་སློབ་པའི་
དགོ་སློང་དགོ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས། གཙང་ཉང་སྟོང་རིག་པའི་འབྲུང་
གནས་གྱི་ཆ་དགོ་སློང་དང་བུམ་ཟེ་ཚོས་དང་དོན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་
དག་གིས་བསྟེན་པར་བྱ་བའི་གནས་དོ་རྗེའི་གདན་དུ་སྐྱར་བའོ། །

སྐྱ་སྒྲི། བན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་ལྷོན། །རབ་རྒྱས་
འགྲོ་ཀུན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སློང་ཕྱིར་བཀ་ཤེས་སྐྱུན་གྲུབ་ཚོས་གྲ་
ཆེད། །ཚོས་སྤྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགྲོའི་རྒྱན་འདི་སྟེལ། །

མདྲ་ལོ། ། དགོ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

༡༡། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ལྷགས་པའི་སྐྱ་བ་
 ངན་པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཏམ་ལྷགས་འཁོར་
 ལོ་ཞེས་བྱ་བ་བལྟགས་སོ། །

༡༡། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ལྷགས་པའི་སྐྱ་བ་ངན་པ་རྣམ་
 པར་འཐག་པའི་བསྟན་བཅོས་གཏམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་མ་དང་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ལ་ལྷག་འཚལ་སོ། །རབ་གསལ་མཁའའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་གིས་
 ཤེས་བྱའི་ཚད་ནི་མུང་ཏུར་མཛད། །ལྷགས་ལ་བྱམས་པའི་བདུད་རྩི་ཡོངས་སྟོན་
 བཅེ་བའི་ཞགས་པས་འགྲོ་འདི་བཅེངས། །རྒྱལ་བ་མ་ལུས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་
 ལྷག་བདག་སྐྱ་མ་རྩོ་རྩེ་འཚང། །ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཚོང་ཁ་བ་དེའི་ཞབས་སྐྱེས་འདབ་
 འཕྲེང་སྐྱི་བོས་མཚོད། །གང་དག་སྐག་དོག་དུག་རྩུས་མིག་ལོང་ཞེད། །སྐྱོང་ནི་ཞེ་
 ལྷང་གཏུག་པའི་སྐྱུལ་གྱི་ཚང། །ཡིད་ལ་འཁྲུལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྩོགས་
 བ། །འདི་ཡིས་མི་འཛིན་ལོག་པའི་གཏུང་ལྷགས་གང། །བ་སྐྱང་ལྷུ་ཡི་འཁོར་གྱིས་
 ཁེངས་ལྷན་བ། །མཁས་པའི་མདུན་སར་རོ་ཚ་ཡོངས་བོར་ཉ། །འབྲེལ་མེད་བྱང་
 རྒྱལ་ལྷ་ཚོར་ལྷུང་ལེན་བ། །འདི་ཡིས་མི་སྐྱ་ལོག་པའི་གཏམ་ནི་ཅི། །མ་བསྐྱབས་ཅི་
 གཏོལ་སྐྱོན་པའི་རྫོས་གང་གྱིས། །བསྟན་བ་འཛིག་པ་ལྷུང་ལེན་བདུད་གྱི་
 གོགས། །སྐྱང་བྱ་སྟོན་པ་མར་མའི་རྩེ་ལོ་ལ། །མཚོང་བར་རྩོམ་འདི་ཁོ་བོས་ཐལ་བར་

བྱ། །དེ་ཡང་མཁམ་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱའི་གནས་མ་
 ལུས་པའི་བརྗོད་ཚལ་ལ། རྣོ་ལྟོས་ཀྱི་ཉི་འོད་འབད་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག་པས་
 སྐལ་བ་མཚོག་དང་ལྡན་པའི་རྣོ་གསལ་རྒྱུ་ལྡན་པ་དག་ལ། ལེགས་བཤད་སྒྲུང་
 ཅིའི་དགའ་རྟོན་བྱ་བའི་སྒྲུང་དུ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་བ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་རིམ་རྣམ་པར་བཤད་པ་གཟུང་གནས་མཁམ་པའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་སྟོན་
 མེད་པའི་མིག་གི་བདུན་ཅི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ཀྱི་འབྲེང་བར་བརྒྱས་པ་གང་ཞིག་ལ།
 དུག་སྐུལ་གྱིས་སྒྲ་ཅིའི་དྲི་ཚོར་བ་ལྟར་མཚོག་ཏུ་མི་བཟད་པའི་གདུང་པ་དྲག་ལོས་
 ལྷིང་ལ་རབ་ཏུ་ཚ་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཉེ།
 མཁམ་པ་དགག་སྐྱབ་དང་རྒྱུད་སྤེའི་རྣམ་གཞག་ལ་རྣོ་ཁ་ཅུང་ཟད་སྤོགས་པ་མཐའ་
 དག་གི་རྣ་བར་རང་གི་གྲགས་པ་མིན་པའི་རྩ་བོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟུང་བ་ལ་བརྩོན་
 བ་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་དགག་སྐྱབ་ཅུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཚིག་ཉུང་དུ་
 ཞིག་ལ་ལན་འདེབས་པའི་ཐོལ་གྱིས་རང་གི་སྤོའི་མཚོང་མ་ལུས་པ་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཡི་གེའི་འབྲེང་བ་མང་བོ་སྤེལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། མཁམ་པ་མདོ་རྒྱུད་
 མ་ལུས་པའི་དོན་ཀུན་རིག་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་མིག་གིས་ལེགས་པར་མཐོང་བ་དག་
 གི་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ལུས་ནི། ཡི་གེ་རྣོག་པའི་མིག་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་ཙམ་ཞིག་ག་ལ་
 ཡིན། དེ་ལྟ་ན་ཡང་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་འཁྲལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དུ་མའི་ཡིད་
 རྣམ་པར་བསྐྱེད་པས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཉམས་པར་བྱེད་པ་མ་བཟོད་
 བས་སྐྱབ་པ་འདི་དག་གི་རང་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྐྱབ་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །དེས་ཁོ་མོ་
 ཙག་གི་ཚིག་སྤོགས་སུ་མར་བཀོད་ནས་སུན་འབྲིན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ན། འདི་སྐད་

ཅེས་པོད་དག་གིས་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་མང་"པོར"། ལྷོ་བོར་ལྷ་ཚོགས་དོ་རྗེ།
རྒྱུ་མཐེལ་དོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཅེས་མ་དོ་རྗེ་རུ་བ། "བགས་"པ་དོ་རྗེའི་གྲུང་དང་ལྷ་རྗེ།
བ་སྤྱ་མདའི་རུ་བ། སེན་མོ་མེ་རི་རབ་རྒྱུ་ལབར་བ་ཅེས་པ་དང་། ལྷོ་བོ་ལེ་ཚ་བཞི་སྟོ་
བཞི་མིག་བཅུ་རྗེ་"གའི་"ཅིག་པ། ལྷ་རིལ་པོ་ཚེའི་པ་གྲུ། མོ་བ་བ་བ་ལྷེད། ལྷེ་དང་
མཚུ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་སོགས་གིས་པ་ལ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་བྱ་སྟོན་རིལ་
པོ་ཚེས། ལྷོ་བོ་བ་བཤད་པར་གོ་རིམ་བཞིལ་དུ་ལུས་སྤྱེས་ནས། །དོ་རྗེ་ལུང་བྱ་སྟོན་
ཅིག་སྤྱེས། །བཅེངས་པ་ཐེག་སྤྱད་རབ་རྒྱ་ལ། །འིན་རྒྱ་མཚམས་མེད་"བསྟན་"པར་
བཅེངས། །གྲུང་ལི་རུས་པའི་འཕྲེང་བ་ཉིད། ཅེས་པ་ཚམ་མ་གཏོགས། རྒྱ་གཞུང་གང་
"ནའང་"དེ་འབྲེང་བཤད་པ་མི་འདུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། །འིན་རྒྱ་"མང་"དེ། ལུས་
གཞུང་ཡས་ཁང་དུ་སྤྱེད་ཚུལ་དེ་འབྲེང་བ་དང་། ལྷོ་བོ་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་
མེད་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཚ་བརྟལ་ལ་སོགས་པ་བཞོད་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་
ཀྱི་ལྷའི་ནང་ན་ལྷོ་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་གཅིག་གྲུང་མེད་པ་སོགས་རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་
གང་ནས་གྲུང་མ་བཤད་ཅིང་། དོན་ཐོབ་ལའང་མེད་གྲུང་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་
བཞོད་པ་ཚམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་ལྷེད་པའི་སྟོས་བཏགས་ལ་མན་དག་མཚོག་རྒྱ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། པོར ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། པོར
༢ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། བགས ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། བགས
༣ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། གའི ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། གའི
༤ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། བསྟན ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། བསྟན
༥ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། ལྷོ་བོ་ ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། ཡང
༦ མ་ཕྱི་ ༡ནལ། མད ལྷོ་བོ་ ༡ནལ། མད * མང

མིང་བཏགས་པའི་སྐྱེ་བུ་སྐྱེལ་འདྲེན་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱབ་ཚུལ་རྣམས་
ལ་སྣང་སྟེ། འདི་དག་དགག་སྐྱབ་རྒྱས་པར་མ་སྟོན་སོ། ཞེས་བྱ་བ་གྲིས་སོ། ཞེས་ཁོ་
ལོ་ཅག་གི་ཚིག་སྟོགས་སྣ་མར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་པ་ན་རྟེན་གྱི་ལུས་
དཀྱིལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་
ལས་མ་བཤད་པའི་ཚོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས།

དང་ལོ་འཆང་བ་ན། ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དོར་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཀག་གོ་ཞེས་འདོད་པ་ཡང་རྣམ་པར་མ་
བཏགས་པ་སྟེ། དེས་མཛད་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་གྲུབ་སྟོན། ལག་པོ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་
གྱི་འབྲེལ་པར་སྐྱེ་བོར་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཞེས་སོགས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་སྟོན་པ་
བཤད་པའི་ཚིག་དེ་ཅུ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བདེ་མཚོག་གི་སྟོར་གང་ནའང་འདུག་
པ་མ་མཐོང་དོ། ཞེས་བདེ་མཚོག་གི་སྟོར་ནས་མ་བཤད་ཅེས་གྲིས་གྱི་རྒྱ་གཞུང་
གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་གང་དུ་ཡང་མ་གྲིས་པས་མཛོན་སུམ་ལ་རྩུབ་དུ་སྐྱབ་
ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེས་ན་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བདེ་མཚོག་གི་
སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་ལ་གནས་པའི་སྟོན་
མེད་དེ། བསྐྱེད་འཁོར་ལུས་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྤར་བྱངས་པའི་སྟོན་པ་བཤད་པར།
གྲུང་ནི་རུས་པའི་འབྲེང་བ་ཉིད། ཅེས་ལུས་གྱི་རུས་པའི་འབྲེང་བ་འབྲེལ་བ་རྣམས་
ནི། དོ་རྗེའི་གྲུང་དུ་བཤད་ལ། གྲུང་གྱི་དོན་ནི། དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་
འཁོར་ཐུན་མོང་བ་སྐྱིའི་མིང་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དཔོན་ཨ་བློ་ཀ་རས། ས་འོག་གི་མཐར་

༡ མ་ཕྱི་འབའ་ན། མད་ ལྷ། ཉན་ཅན། མད་ * ལྷུལ་

ཐུག་པ་རྗེ་ལྷ་མཛོན་པར་འདོད་པའི་རྒྱུ་གཅིག་ཏུ་སྤྱི་ཞིང་མཁའ་གསལ་ལ་འབར་བའི་
དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་གྱི་ས་གཞི་བསྐྱལ་བའི་མཐའ་མེ་ལྷ་མཛོན་པར་འདོད་ཐེང་འབར་
བའི་འཕྲེང་བས་མཚམས་བཅིངས་པ་དང་། ས་འོག་ནས་སྤྲེང་གི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་མཚོ་
བ་¹མཐུག་²ཅིང་། མཁའ་གསལ་པ་སྤྱི་ཞིང་འབར་བའི་དོ་རྗེའི་རྩ་བ་དང་། དོ་རྗེའི་རྩ་བའི་
སྤྲེང་དུ་བར་མཚམས་མེད་པར་དུ་མ་བྱ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྲེང་དོ་རྗེའི་མདའི་བྲ་བ་
དང་། འོག་དོ་རྗེའི་སྤྲེང་ས་བརྒྱན་པའི་དོ་རྗེའི་གྱུར་འབར་བའོ། །ཞེས་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་རུས་པ་སྤྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ། ཀྱང་
མཐའ་གྱི་རུས་པ་རྣམས་དོ་རྗེའི་ས་གཞི། ཅི་བ་རུས་དོ་རྗེའི་གྱུར་ལ་སོགས་པར་
ལུང་འདིས་བསྟོན་དུ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲིས་པ་འདི་དག་ནི་མཚོག་ཏུ་
བཞད་གད་དུ་³འོས་⁴བའི་ཅལ་ཅལ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྷ་མོ་བོས་ནི། ལུ་སྟོན་
རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་གསལ་བར་བྲིས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི་
ཚོག་རིས་ཅམ་ཞིག་བཀོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱི་བོར་སྤྲ་ཚོགས་དོ་རྗེ་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་⁵སྟོམ་⁶ཚུལ་དེ་ནི། གྱི་རྗོར་
དང་བདེ་⁷མཚོག་⁸འི་ལ་བྱ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་གཉིས་ཀར་བྱུང་བར་མེད་པར་
བཀོད་པ་ལ་བདེ་མཚོག་གི་སྟོར་གང་ན་ཡང་བཤད་པ་མི་འདུག་ཀྱང་། གྱི་རྗོར་
སོགས་གཞན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་རྒྱ་གཞུང་ན་འདུག་པ་གཟེགས་པ་ཡིན་ན་ནི་བདེ་

¹ མ་ཕྱི་ཉན་ན། མཐུག ལྷ། ཉམ་ལྷ། འཐུག
² མ་ཕྱི་ཉན་ན། འམ ལྷ། ཉམ་ལྷ། འོས * འོས
³ མ་ཕྱི་ཉན་ན། ལྷམ ལྷ། ལྷ་ལྷ། ལྷོམ * ལྷོམ
⁴ མ་ཕྱི་ཉན་ན། མཚག ལྷ། ལྷ་ལྷ། མཚོག * མཚོག

མཚོག་གི་སྐོར་གང་ན་ཡང་འདུག་པ་མ་མཐོང་ཡང་གྱི་དོར་ལྟ་བུ་གཞན། འདི་འདྲ་
 ཞིག་གི་རྒྱ་གཞུང་ན་འདུག་པ་བདེ་མཚོག་ལ་སྐྱར་བར་འདུག་གོ་ཞེས་གདོན་མི་ཟ་
 བར་གསུང་བར་འགྱུར་བ་གོར་མ་ཆག་པ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར། བདེ་
 མཚོག་གི་སྐོར་གང་ན་ཡང་འདུག་པ་མ་མཐོང་ངོ་ཞེས་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་ནི་
 རྒྱ་གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་པ་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ་སྟམ་དུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར་ཁོང་དུ་ཚུད་ནས། ཁོ་བོས་དེ་ལྟར་སྐྱས་
 ལ། བདག་གི་རྗེ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། འདོད་འདོད་བོད་ཁ་ཅིག །མིག་པ་རྩ་རེ་ཁའི་
 ཅིག་པ་ཞེས་སོགས་འདོད་པ་ལ། མཁས་པ་དག་སྟོམ་པ་བཤད་པར། གོ་རིམ་བཞིན་
 དུ་ལུས་སྐྱེས་ནས། རྩོད་རྗེ་ལུང་ལུ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས། །བཅིངས་པ་ཐིག་སྐྱད་རབ་དུ་
 ལྟན། །ཤིན་དུ་མཚམས་མེད་བཟླ་བར་བཅིངས། །གུར་ནི་རུས་པའི་འབྲེང་བ་ཉིད།
 ཅེས་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ། གཞན་བདེ་མཚོག་གི་སྐོར་གང་ན་ཡང་འདུག་པ་མ་
 མཐོང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྣང་སྟེ། བོད་ཀྱི་བཤད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་
 རིགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྟོམ་པ་ཀུན་བཟླགས་མང་བར་སྣང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་དུ། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་
 བདེ་མཚོག་གི་སྐྱབས་སུ་དེ་ལྟར་“འདོད་པ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཀྱང་། དོན་
 ལ་གནས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ཞེས་སྐྱས་ནས། དེའི་རྒྱབ་ལྷེད་དུ་བསྐྱེད་འཁོར་ལུས་ལ་
 སྐྱེད་ཚུལ་ནི། ལྟར་བྲངས་པའི་སྟོམ་པ་བཤད་པར། གུར་ནི་རུས་པའི་འབྲེང་བ་ཉིད།
 ཅེས་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་འབྲེང་བ་འབྲེལ་བ་རྣམས་ནི་དོ་རྗེའི་གུར་དུ་བཤད་ལ། གུར་

༡ མ་ཕྱི་ཉམ་ཉན། འདོད རྒྱ ལེག་ན། འདོད *འདོད

གྱི་དོན་ནི་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེ་མོང་བ་སྤྱི་འཇུག་མིང་ཡིན།
 ཞེས་སྐྱེས་པས་ནི་ལྷོ་ས་ལ་བསྐྱུང་འཁོར་སོགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་འབྲ་བ་དག །སྤོམ་པ་
 བཤད་པའི་ཚིག་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་བདེ་མཚོག་གི་ཚོས་སྐྱོར་གང་ནས་
 གྲང་མ་བཤད་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། བསྐྱུང་འཁོར་ལྷོ་ས་ལ་སྤྱུང་པའི་ཚུལ་དེ་འབྲ་བ་སྤོམ་
 བ་བཤད་པའི་“ཚིག་¹ དེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེས་པར་སོང་བ་ལ་བསྐྱོན་དུ་ཅི་
 ཞིག་ཡོད། སྤོམ་པ་བཤད་པ་ལས་གཞན་ནས་མ་བརྟན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤོམ་པ་
 བཤད་པ་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། རོག་² མར་སྐྱོར་བ་
 སྤོབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་དག་གྲང་འགོད་པར་མི་བྱེད་ན། དོ་ཚ་ཡོངས་
 སུ་བཏང་བ་ཁོད་ཀྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་ཚུལ་སུ་ཞིག་གི་ཁ་ལས་བཙལ་
 ཏེ་ཉེད། དོ་རྗེའི་གྲང་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ། བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེ་མོང་བ་སྤྱི་འཇུག་མིང་དུ་
 བཏགས་ནས་སྐྱེས་པ་ཡོད་ཀྱི། གྲང་གྱི་དོན་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེ་མོང་བ་སྤྱི་འཇུག་
 ལ་ཡིན། མིང་དང་དོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཙམ་གྱི་བརྟེན་ལ་ཡང་མ་བྱུང་བར་གྲུ་ཚོམས་སུ་
 ལྷོ་བ་ནི་སྐབ་ཚོད་དེ། གྲང་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེ་མོང་བའི་སྤྱི་འཇུག་པའི་ཤེས་བྱེད་
 དུ། སྤོབ་དཔོན་ཨ་བློ་ཀ་རས། ས་འོག་གི་མཐར་ཕྱག་པ་རི་ལྷར་མའོན་པར་འདོད་པ་
 ཡི་རྒྱུར་ཞེས་སོགས་དེ་ཉིད་བཤད་པ་བྲངས་པ་ནི་གྲང་ཞེས་པ་བསྐྱུང་འཁོར་སྐྱེ་
 མོང་བའི་ཆ་ཤས་གཅིག་གི་སྤོས་མིང་དུ་སྐྱུར་བའི་ལུང་དེ་སྤྱི་འཇུག་དུ་བཤད་པའི་
 ལུང་དུ་བྲངས་པས། མཁས་པའི་ལུགས་ཆ་གཅིག་ཙམ་གྱིས་“མགོ་³ མཇུག་གང་

¹ མ་ཕྱི་ཤེས་ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ * ལྷོ་ས་
² མ་ཕྱི་ཤེས་ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་ * ལྷོ་ས་
³ མ་ཕྱི་ཤེས་ མགོ་ ལྷོ་ས་ ལྷོ་ས་

ཡིན་ཀྱང་རྟོགས་པའི་རྣམས་པ་མེད་པ་གསལ་བར་སྐྱེས་ཏེ་འདི་ལྟར། ལྷན་དེས་མི་རྒྱུ་
རྗེའི་ས་གཞི། རྗེའི་མེ་རི། རྗེའི་རྩ་བ། རྗེའི་མདའི་བྲ་བ། རྗེའི་ལྷ་རེ་རྣམས་
རང་རང་གི་སྐྱོས་མིང་གིས་གསལ་བར་རེ་རེ་ལས་སྐྱོས་ནས་བསྟན་པ་དེ་དག། །ལྷན་
ཞེས་པའི་མིང་གཞན་གྱིས་སྐབས་དེར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ།
སྐབས་དེར་རྗེའི་ལྷན་ཞེས་པ་མི། འོག་ལ་རྗེའི་ལྷ་རེ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་ལ་མདའི་བྲ་
བ་ཡོད་པའི་བར་གྱི་མཚན་ཉེན་གྱི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་སྐྱོས་མིང་དུ་འཆད་པར་བཞེད་
ནས་ལྷན་རྗེའི་མདའི་བྲ་བ་དང་། འོག་རྗེའི་ལྷ་རེས་བརྒྱན་པའི་རྗེའི་ལྷན་
འབར་བའོ། ཞེས་དམིགས་སྤྱད་ནས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་རྣམ་འབྲོར་
རྗེ་གསལ་འབྲེད་གི་དབྱིལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་མར་འཇམ་རྗེར་གྱི་སྐབས་འདིར་
བསྐྱུང་འཁོར་སྟན་མོང་བའི་ཆ་རེ་རེ་ནས་རང་རང་གི་སྐྱོས་མིང་གིས་རྒྱས་པར་
བཞེད་ནས། དབྱིལ་འཁོར་འོག་མ་རྣམས་སུ་བསྐྱུང་འཁོར་སྟན་མོང་བ་སྐྱོམ་པར་
སྟོན་དགོས་པའི་སྐབས་ལལ་ཆེ་བར། རྗེའི་ལྷན་ཞེས་པ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་
གིས་བསྐྱུང་འཁོར་སྟན་མོང་བ་སྐྱི་ལ་བཏགས་ཏེ་ཆོག་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱུང་བའི་དགོས་
པའི་སྐྱུང་དུ་ཐ་སྐྱུང་དེ་ལྟར་སྐྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་རྒྱན་དུ། དེ་ལེས་མཁམ་
འབྲོ་མའི་དབྱིལ་འཁོར་ནི་རྗེའི་ལྷན་གྱི་ནང་དུ་སྐྱ་ཆོགས་བསྐྱུང་དང་། སྐྱ་ཆོགས་རྗེ་
རྗེའི་ལྷེ་བར་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱུས་སུ་ཞེས་དང་། བཅུ་བདུན་གྱི་
བདག་ཉིད་གྱི་དབྱེས་པ་རྗེའི་དབྱིལ་འཁོར་རྗེའི་ལྷན་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་གི་
དབྱིལ་ན་གནས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱུས་སུ། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསུངས་

༡ མ་ཕྱི། ༤ན་༡༧། བ་སྐྱོམ། ལྷ། ༥ན༣། སྐྱོམ།
༢ མ་ཕྱི། ༤ན་༡༧། ཆོགས། ལྷ། ༥ན༤། ཆོགས། * ཆོགས།

བ་ལྟར་དོ། །དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྗེའི་“འཕྲེང་¹་བ་སྐོར་གསུམ་གྱི་དོན་ལ། ལྷོ་
 བ་རི་སྟེང་བྱེད་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དང་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྐོར་དང་ལྷན་པ་
 དག་གིས་ཁོར་བུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །ཤུར་ནི་རུས་པའི་འཕྲེང་བ་ཉིད། ཅེས་པའི་གྲུང་
 ཞེས་པ་དེ། ལུས་ལ་སྐོམ་རྒྱའི་བསྐྱེད་འཁོར་ལྷན་མོང་བའི་སྤྱི་མིང་དུ་བྲས་པ་ན།
 ལུས་ལ་བསྐྱེད་འཁོར་ལྷན་མོང་བ་སྐོམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་རུས་པའི་འཕྲེང་བ་ཉིད་ལས་
 སྐོམ་པར་འདོད་དགོས་ཤིང། དེས་ན་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་པའི་རུས་པ་སྣ་ཚོ་གསུང་དོན་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཉིད་ཁས་ཀྱང་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་
 འཁོར་བ་སྐོམ་པའི་ཚེ། བགས་པ་དོ་རྗེའི་གྲུང་དང། བ་སྤྱོད་མདའི་བྲ་བ། ལྷོ་མེན་མེ་
 རིར་བསྐོམ་པར་སྤྱིས་པ་དང། ཁས་སྤངས་ཤིན་ཏུ་འགལ་ཉེ། བགས་པ་བ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 བཅས་པ་རུས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་ལྡན་སྤྱི་ཞིག་ཁས་ལེན། གྲུང་ནི་རུས་པའི་འཕྲེང་བ་
 ཉིད། ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འཚད་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། ཚིག་རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་
 བསྐོམ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་མཐའ་དག་བསྟན་པས། ཚིག་ཐ་མ་དེས་མ་བསྟན་
 པའི་དོན་གང་ཡང་། ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལུས་སྤྱིས་ནས་ཞེས་སོགས་”རྒྱུད་²་བ་དང་པོ་
 བཞི་ལ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར་ལོ། །ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་གཞུགས་ཡས་ཁང་”ལུས་³་
 ལ་སྤྱོད་ཚུལ་ཡང་།

དཔལ་སྤྱོད་པའི་བརྟན་པ་དུག་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་པར། ལུས་ནི་དཀྱིལ་
 འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། སྐོར་བཞིར་རི་སྐད་གསུངས་པའོ། །རང་གི་ཡན་ལག་

¹ མ་ཕྱི་ལེན་པ། འཕྲེང་ ལྷོ་ འཕྲེང་ * འཕྲེང་
² མ་ཕྱི་ ལེན་པ། རྒྱུད་ ལྷོ་ འཕྲེང་ རྒྱུད་ * རྒྱུད་
³ མ་ཕྱི་ ལེན་པ། ལུས་ ལྷོ་ འཕྲེང་ ལུས་

བརྒྱན་གྱུང་བས། །ག་བ་དེ་ཡིས་བསྐྱོར་ནས་གནས། །དངོས་པོ་ཀྱུན་གྱི་མཉམ་པའི་
 གྱིད། །གྲུ་བཞི་བར་ཞི་རབ་ཏུ་^༡གྲགས། །སྐྱུ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་ངོ་བོས་ནི། །འཁོར་མོ་
 གསུམ་ནི་གཅིག་ཏུ་གསུངས། །དི་ནི་མགོ་བོའི་ཟེའུ་འབྲུ་ལ། །དི་ལྟར་ཚུམ་ཚེན་ལ་
 སོགས་རིམ། །སྤྲ་མའི་དུས་ཐབས་རིམ་ཉིད་གྱིས། །དེ་ནི་རྗོགས་བར་དགྱིལ་འཁོར་
 གནས། །ཞེས་གསུངས་ལ། །དེའི་དོན་ནི་ལུས་མི་གཉམ་པ་མེད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
 གྲུ་བཞི་སོགས་དངོས་སུ་བཤད་པ་དང་། །དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་དོན་ལ་ཐོབ་པ་
 ཅམས། །སྤྲ་མ་བརྒྱན་པའི་མན་ངག་ལས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་བཞིན་ཁ་བསྐྱངས་ནས་
 བསྐྱོམ་དགོས་པར་བཤད་ལ། །དེ་ལྟར་ཁ་བསྐྱང་ཚུལ་སྤྲ་མ་བརྒྱན་པའི་སོ་^༢སོའི་
 མན་ངག་གིས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། །རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་པའི་སྤྲ་མ་ཚོས་གྱི་སྤྱན་
 དང་ལྡན་བ་རྣམས་གྱི་བཞེད་པ་འདི་^༣སྤོབ་^༤དཔོན་དགའ་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གྱི་དོ་
 རྗེའི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཁ་བསྐྱངས་བས་
 འགལ་བ་ཅི་ཞིག་^༥ཡོད་ཅེས་གྲིས་ཤིང་། །བདེ་མཚོག་ལུས་དགྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་
 རྒྱན་དོ་རྗེ་འབྲེང་བར་བཤད་བས་ཁ་འགོངས་པའི་གཞན་ལུགས་སུ་སྐྱོམ་པ་བཞོད་
 བས། །དེ་འགོག་པ་ན་བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དགྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་རྒྱན་དོ་རྗེ་
 འབྲེང་བས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཡང་མི་འབྲད་དེ་བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ནི་ལུས་འདོམ་
 གང་གྲུ་བཞི་མཉམ་པ། །གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་ཡིན་པར་སྲུང་གྱི་སྐྱུ་འདི་ལུང་

༡ མ་ཕྱི་ལེན། གགས ། རྒྱ ། འཇལ ། གགས * གགས
 ༢ མ་ཕྱི་ལེན། མེའི ། རྒྱ ། འཇལ། མེའི * མེའི
 ༣ མ་ཕྱི་ལེན། མེའི ། རྒྱ ། འཇལ། མེའི * མེའི
 ༤ མ་ཕྱི་ལེན། ཡང ། རྒྱ ། འཇལ། ཡོད * ཡོད

གིས་ཤེས་ཤིང་། མན་སྟེ་དང་རྟེ་དེ་ག་པས་གསུངས་པ་ལ། རྒྱུད་རྟོང་འཕྲེང་བུ་ལུས་
 གྱི་གཡས་གཡོན་དང་མདུན་རྒྱབ་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞིར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། བདེ་མཚོག་ཏུ་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱུད་སློབ་བཞིར་བཤད་དེ། གྲུབ་ཆེན་ཟིལ་
 གུ་ཞབས་གྱིས། ལས་ནི་མཉམ་པ་སློབ་ཞེས་བཞི་རྒྱུད་། །རྒྱུན་རྣམས་རབ་མཛེས་ཉེ་རུ་
 ཀའི། །ལུས་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་བུ་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱུད་རྟོང་འཕྲེང་བུ་ །ཁ་
 དང་སྣ་གྲུག་གཡས་གཡོན་འོག་སློབ་སྟེ་སྟེང་འོག་གི་སློབ་ཞེ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སློབ་
 བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་གྱི་ཕྱིར་བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་སྟུ།
 རྒྱུད་རྟོང་འཕྲེང་གི་ཁ་བསྐྱངས་པ་མི་འཐད་པར་གྲུབ་ལ། མ་རྒྱུད་ནང་མ་ཐུན་པའི་
 ཕྱིར། གྱི་རྟོང་གྱི་ཚོས་སློབ་ནས་ཁ་བསྐྱངས་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།
 །ཞེས་བྲིས་སོ། །དེ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སུལ་འའི་ལུང་བྲངས་མ་ཐག་པའི་སློབ་བཞིར་
 རི་སྐྱད་གསུངས་པའོ། །ཞེས་བ་དེ་ཉིད་གྱིས། རི་སྐྱད་གསུངས་པའི་སློབ་བཞི་ནི། རྒྱུར་
 རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་པར། གཙོ་བོ་དམ་པ་ཡི་ནི་སློ། །སྟེང་དང་འོག་ཏུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །འོག་
 གི་སློབ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས། །སྟེང་གི་སློབ་ནི་དབྱིངས་ཉིད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེང་
 འོག་གི་སློབ་ཞེས་མན་དག་སྟེ་མ་ལས་བཤད་དེ། དེ་ཉིད་ལས་རི་སྐྱད་གསུངས་པ་
 བེ། བརྗོད་པའི་རིམ་པ་ལས་མ་འདས་པར་ཉེ། ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པར་ནི་ལུས་དང་དག་གི་
 སློབ་དག་དང་། སེམས་གྱི་སློབ་ཡང་མཚོག་ཉིད་གྱིས་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གྲུས་པ། །ཞེས་
 སློབ་ཞེས་རྣམས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ་དེ་བས་ན་འདི་ལྟར། །ཁྱོད་གྱིས་
 བདེ་དབྱེས་གྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་ལུས་ལ་སྐྱེད་རྒྱུ་སུལ་འའི་ལུང་དེའི་དོན་ཏུ་འཆད་པ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། །ཁྱོད་གྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་ལུས་ལ་སྐྱེད་རྒྱུ་སེད་ལ་སྟེང་ག་ནས་

རྒྱ་བའི་འབྲུང་བ་བཞིའི་རྒྱང་སྐོ་བཞིར་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། སལ་ལྷ་ཁའི་ལུང་དེའི་དོན་ལ་
སྤྱིང་འོག་གི་སྐོ་བཞི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྐོ་བཞིར་སྐྱེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁྲུབ་པ་
མེད་ན་བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ལུས་འདོམ་གང་གྲུ་བཞི་མཉམ་པ་གཞལ་ཡས་གང་
གྲུ་བཞིར་བསྐོམ་པ་ཡིན་ཅིང་རྒྱད་དོར་འབྲེང་ལས་ལུས་ཀྱི་མཉམ་རྒྱབ་དང་གཡས་
གཡོན་བཞི། གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞིར་བཤད་པ་ལས། བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་
ཀྱི་སྐབས་སུ་རྒྱད་དོར་འབྲེང་ནས་ཁ་འགོངས་པ་མི་འཐད་པའི་ཁྲུབ་པ་ཡོད་པ་བྱུང།
སལ་ལྷ་ཁའི་ལུང་དོན་བརྗོད་མ་ཐག་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ལུང་དེའི་སྤྱིང་རང་གི་
འདོད་པ་དེ་ཉིད་འགོག་གྲེད་དུ་བྲངས་པ་ཡིན་པར་ཟད་དོ། །

གྲུབ་ཚེན་རྗེ་རྗེས་སུ་བས་མཛད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་མར་དོན་
བརྒྱུར་བ་ལས། སྐལ་ཚིགས་རི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ཉེ། །ལུས་ནི་མཉམ་པར་སྐོ་བཞི་
ལ། །རྒྱན་ནམས་རབ་མཛེས་ཉེ་རུ་ཀའི། །ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་
འབྲུང་ཞིང་། འབྲུང་གཞན་ལས། ལུས་ནི་མཉམ་པ་གྲུ་བཞི་ལ། ཅེས་འབྲུང་བ་ལ།
ལུས་ནི་མཉམ་པ་སྐོ་བཞི་རྒྱང་། །ཞེས་ལུང་གི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་ལོར་བར་བྲངས་ཉེ། ལྷུབ་
གྲེད་ཀྱིས་འཕོངས་པས། ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྲུར་བ་གསལ་བར་མ་གྲེད་ཅིག །སྤྱིང་
ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་བཞི་སྐོ་བཞིར་སྐྱེད་པར་སྐྱས་པས་ནི། བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་
ལ་སྐོ་མ་བཞི་ལུས་ཀྱི་གནས་གང་དུ་སྐྱེད་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་སོ། །བཤད་རྒྱད་དོ་
རྗེ་འབྲེང་བར། སྤྱིང་འོག་སྐོ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡིས། །སྐོ་བཞི་ཞེས་ནི་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་
པའི་དོན་ཁ་སྐྱ་བཤད་གཅིའི་ལམ་གྱི་བྱུག་པ་བཞི་སྐོ་བཞིར་བཤད་པ་མ་ཤེས་པར།
ཁ་དང་སྐྱ་བྱུག་གཡས་གཡོན་དང་འོག་སྐོ་བཞི་ལ་སྐོ་བཞིར་བཤད་པར་སྐྱས་པས།

རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ཚིག་མཐའ་དག་སོ་ཚོད་འབའ་ཞིག་གི་སྟེང་ཁམས་ལྷུང་སྒྲངས་ཏེ་
འཆད་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །བདེ་དབྱེས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྒྲོམ་པའི་ལུས་རྟེན་གྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྒྲོམ་ཚུལ་སྒྲ་མའི་མན་དག་གིས་ཁ་འགོངས་པ་ན། སྒོ་བ་དཔོན་དག་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཁ་འགོངས་པ། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱུ་བ་གོང་
མ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་པའི་ཚུལ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

ཡང་འདི་སྐད་ཅེས། གལ་ཏེ་བདེ་མཚོག་གི་གཞུང་དུ་མ་བཤད་པ་གྱི་དོར་ནས་
ཁ་བསྐང་དུ་མི་རུང་དོ་སྦྱར་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཁྱེད་རང་གི་བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་
སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྗེའི་འཕྲེང་བ་ནས་བཤད་པ་ལྟར། ལུས་ནི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་བརྟེན། ཞེས་པ་ནས།
ལུང་པོ་ལྔ་ནི་ཡང་དག་ལྟ། རྣམ་དག་ཁ་དོག་ལྔ་འདྲི་དེ། །དེ་དག་གཞལ་ཡས་ཁང་
དུ་སྒྲོམ་ས། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཅི་རིགས་པ་ཁ་བསྐངས་ལ་གསལ་བ་གདབ་། །"ཅེས་^༡
བ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་མཚོག་གི་གཞུང་དུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་པ་
གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་ནས་ཁ་བསྐངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སུག་རིས་སུ་བྱས་
སོ། །བདག་གི་རྗེ་སྒྲ་མས། ལྷོ་མི་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་འདོད་འདོད་དེ། དེ་
བས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་ལ། དོན་རྗེའི་འཕྲེང་བར་ལུས་ཀྱི་ཆ་དུ་མ་ཞིག་ །གཞལ་
ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོར་"སྐྱེད་^༢ བར་གསུངས་པ་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། འདིར་
ནི་དཔེར་ན་རྒྱུ་ཡིག་གཅིག་དུ་ལས་ཕྱིའི་གཞལ་ཡས་ཁང་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པ་བཞིན་

༡ མ་ཕྱི། འབཅན། གདབ་ ལྷོ་ མ་བཤད། གདག
༢ མ་ཕྱི། འབཅན། ཅེས་ ལྷོ་ མ་བཤད། ཅེས
༣ མ་ཕྱི། འབཅན། སྐྱེད་ ལྷོ་ མ་བཤད། བསྐྱེད

ཏུ་བྱིལ་བྱ་བས། ལུས་ནི་མཉམ་བ་ལྟ་བཞི་ལ། །རྒྱན་རྣམས་རབ་མངེས་ཉེ་རུ་
 ཀའི། །ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་དུ་འདོད། ཅེས་ལུས་^༡འདོམ་^༢གང་ཡན་མན་དང་
 བན་རྒྱན་དུ་མཉམ་བ་ལས་ངོས་བཞི་མཉམ་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་བ་བསྐྱེད་
 བ་དང་། ས་གྲུ་དང་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་རབ་རུ་^༣མངེས་^༤བའི་ཉེ་རུ་ཀའི་རྟེན་
 ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱོམ་བར་བཤད་བ་ནི་བསྐྱེད་བའོ། ཞེས་བཤད་རྒྱུ་དོ་རྗེ་འཕྲེང་
 བར་བཤད་བའི་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱོམ་རྩལ་དང་། བདེ་མཚོག་^༥ལོ་
 བལྟ་^༦གྱི་ལུས་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱེད་རྩལ་མི་འབྲ་བར་དངོས་སུ་གསུངས་
 གྱི། བདེ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་རྗེ་རྗེ་འཕྲེང་བ་ནས་བཤད་བ་དེ་དག་གིས། ཅི་རིགས་
 བར་ཁ་བསྐྱངས་ནས་གསལ་གང་ལ། ཅེས་བའི་ཚིག་ལྷུང་ཚམ་ཡང་གང་དུ་འང་མ་
 གསུངས་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྐྱོན་བའི་རྩུབ་གྱི་^༧ཚིག་^༨འདི་འབྲ་བ་དག་རང་དབང་
 རུང་བཅད་ཡོད་བ་སུ་ཡང་སྐྱ་བར་མི་བྱེད་མོད། བྱོད་ནི་དུར་བྱོད་དུ་བརྒྱལ་བའི་མ་
 རྐྱེས་ལྟར་སུ་ཞིག་གིས་རང་དབང་མེད་བར་བྱས་བ་སྐྱོས་ཤིག། །དེའི་ལོག་ཏུ་བརྟེན་
 བ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཚོད་བ་སྤང་བར་རྫོམས་ནས་ཕྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་ལྟ་བུར་ས་
 "མ" ^༩མ་སྐྱུན་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བ། ཕྱི་ནང་སྐྱུན་མོང་བའི་ལྟ་མེད་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བ།
 ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་ལྟ་འཕྲོད་བའི་ཁྱད་བར་མ་བྱེད་བའི་ཚོད་བ་སྤང་བ་གསུམ་
 བྱས་ནས། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་དགུ་ལས་མེད་བ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་

༡ མ་ཕྱི། འབུམ། འདམ རྒྱ། མཁམ་གྱུང་ འདོམ * འདོམ
 ༢ མ་ཕྱི། འབུམ། མངེས རྒྱ། མཁམ་གྱུང་ མངེས * མངེས
 ༣ མ་ཕྱི། འབུམ། ལོ་དུམ རྒྱ། མཁམ་གྱུང་ ལོ་དུམ
 ༤ མ་ཕྱི། འབུམ། ཚིག རྒྱ། འཕྲེང་ ཚིག * ཚིག
 ༥ མ་ཕྱི། འབུམ། མ རྒྱ། འཕྲེང་ མི

བཅུ་ཙམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། ཞེས་ཁོ་བོས་གྲེས་པ་འགོག་པའི་སྐད་ཏུ་
 དགའ་བ་སྐྱེད་སྐྱེད་པའི་བབ་ཚལ་མང་ཏུ་སྐྱེས་པས་ནི། དགག་སྐྱབ་གྲིས་བདེ་
 བཏགས་པ་¹“ཙམ་ལ་སྐོ་ཁ་སྐོགས་པ་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་རྩོམ་བར་གྲེད་
 པའི་ཚོ་རེ་སྡོན་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྤྱིའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ་
 ཞེས་པ་ནས་བོད་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་སྐྱབ་²“ཚལ་³རྣམས་ལ་སྐྱང་སྟེ། ཞེས་བྱ་བའི་བར་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་རྩོམ་རྩེའི་ལུས་དགྲིལ་མི་འཐད་པའི་སྐྱབ་གྲེད་ཀྱི་ཉགས་སྐྱོར་བཀོད་པ་
 དང་། འཐད་པ་འགོག་པའི་ཐམ་སྐྱོར་བཀོད་པ་གང་ཡང་མིན་གྱི། ལུས་དགྲིལ་དང་།
 ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཙམ་གྱི་བྱེད་པར་ཡང་མ་བྱེད་པར་ལུས་དགྲིལ་སྐོམ་ཚལ་
 མཆོག་ཏུ་སྐྱབ་དག་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེས་ནས། མི་འཐད་
 པའི་སྐྱབ་གྲེད་འཐད་པ་འགོག་པའི་དགག་སྐྱབ་འདིར་མ་སྐོས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་
 ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ལྷ་ན་ཡང་ཆོག་འདི་དག་ཁོ་བོས་བྱོད་གྲིས་ལུས་དགྲིལ་སྐོམ་ཚལ་དེ་
 འཐད་པ་འགོག་པའི་སྐྱོར་བ་བཀོད་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས། ཅན་གྲིས་བྱོད་འདི་འདོད་ཅེས་
 བ། གསལ་བར་དབང་ལུག་⁴སྐྱོད་པ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་ངང་ཚལ་ལྷུང་ལེན་པ་བྱོད་
 ལ། “ཁོ་བོས་སྐྱོར་བ་བཀོད་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱབ་བྱ་ཡིས། ཉགས་གསལ་
 དང་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་ཤིང་། མ་བསྐྱབས་པར་དགག་སྐྱབ་ལ་
 ལྷགས་ནས་རང་ཉིད་⁵“འཆོང་བ། བྱོད་ནི་དམུས་ཡོང་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་

1 མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། ཙམ ཟ། ༡ན་ལ། ཙམ * ཙམ
 2 མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། ཚལ ཟ། ༡ན་ལ། ཙམ * ཚལ
 3 མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། བྱོད ཟ། ༡ན་ལ། བྱོད * བྱོད
 4 མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། ཁེ་བོས ཟ། ༡ན་ལ། ཁོ་བོས * ཁོ་བོས
 5 མ་ཕྱི། ༤ན་ལ། འཆོང ཟ། ༡ན་ལ། འཆོང

མཚུངས་མེད་ཀྱང་། དགག་སྐྱབ་བཞི་བར་རྩུང་ཟད་སློ་ཁ་སྐྱོགས་པའི་གཞོན་ནུ་
ལས་དང་པོ་བ་ཡན་ཚད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁོ་བོའི་ཚིག་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱོས་
ཤིག །

ཁོ་བོས་སྤར་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདི་ཐལ་སྒྲོར་དུ་བྱེད་ན་ཞེ། འདི་ལྟར་འགྲུར་ཉེ།
ཁྱེད་ཀྱིས་མན་ངག་མཚོག་དུ་མིང་བཏགས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་འདི་ལྷན་
སྐྱལ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་ལ་ལྷ་བརྒྱ་
ལྷ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ཅིང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་
བཀོད་པ་དང་ལྷན་མོང་བའི་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་རྒྱད་རྒྱ་
གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། དོན་ཐོབ་ལ་མེད་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་
ལྷ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་ཚལ་ཡང་མ་སྤྱེད་པའི་སློས་བཏགས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཞེས་བྱ་
བར་འགྲུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚེ་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷིའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་བདུན་
ལ་སོགས་པ་བཀོད་པའི་སྤྱིར། ཞེས་སྐྱས་པར་འགྲོ་དགོས་པ་ཨེ་ཡིན། དེར་འགྲོ་མི་
དགོས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གངས་ལས་ནང་ལུས་དཀྱིལ་མང་བ་"མི" རུང་
ན། ཞེས་སྐྱས་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་མང་དུ་སྐྱས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱ་ཞིག་གི་
ཁས་ལེན་འགོག་པ་སློས་ཤིག །ཁས་ལེན་མཁན་མེད་པ་འབའ་ཞིག་བཀག་ནས་
ནམ་མཁའ་"སྤྱིང" བའི་དཀའ་ལྷན་ལ་གནས་སམ་ཅེ། དེར་འགྲོ་དགོས་ན་ཞེ། དངོས་
པོའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡིན། དངོས་པོ་དང་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ།

༡ མ་ཕྱི། ཡལུན། མ རྒྱ། ཡལུན། མི * མི
༢ མ་ཕྱི། ཡལུན། ལྷང རྒྱ། ལུན། ལྷིང * ལྷིང

ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་དངོས་སོ་ཡིན་པ་དུ་མ་གྲུབ་པའི་སྲིད། ཞེས་བཀོད་པ་ན། དངོས་
སོའི་སྲེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་སོ་ཡིན་པའི་སྲིད། ཞེས་པའི་ཁྲུབ་པ་ཁས་སྐྱངས་
པར་འགྲོ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་ཁྲུད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཨེ་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཡང་
དགག་སྐྱབ་གྱི་ཡི་གེ་འགོད་པ་ལ་ཞུགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྲིད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་ལ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་
བཅུ་ཙམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་ཅིང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་འཛིན་ནང་ན་སྲི་དཀྱིལ་ལ་
བཀོད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལྟ་གཅིག་གྲང་མེད་པ་སོགས་རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་“ཚད་
ལྡན་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་ཅིང་། ཞེས་སྐྱུས་པ་ན། སྲིད་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ལྟ་དགུ་
ལས་མེད་པ་ལ། ལུས་ལ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་ཙམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པ་རྒྱད་རྒྱ་
གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་གྲང་མ་བཤད་པའི་སྲིད་ཞེས་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་”ཨེ་
ཡིན། མི་དགོས་ན་སྲི་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་གངས་མི་མ་ཐུན་པ་རྒྱད་རྒྱ་གཞུང་
ནས་མ་བཤད་པ་ཁོ་སོས་གང་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་སྐྱོས་ཤིག །དེ་ལྟར་དགོས་ན།
དམར་འབར་པའི་མེ་ཡིན་ཞིང་ཚ་བའི་རེག་བྱས་སྟོང་བ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་
སྐྱངས་ན། དམར་འབར་པའི་མེ་ཡིན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པར་
ཐལ་སོ། །དེར་མ་ཟད་སྲི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་གངས་མི་མ་ཐུན་པའི་ལུས་
དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ཅིག་མི་འཐད་པར་སྐྱུས་ན་སྲི་ནང་གི་ལྟ་གངས་མི་
མ་ཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་སྐྱུ་ཨེ་དགོས། མི་དགོས་ན་ཁོ་སོས་སྲི་དཀྱིལ་ལ་
ལྟ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ་ལུས་ལ་ལྟ་བརྒྱ་ལྟ་བཅུ་ཙམ་བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པའི་གྱི་

༡ མ་ཕྱི་ལམ་ན། ཚད ལྷ། འཛིན་ན། ཚད * ཚད
༢ མ་ཕྱི་ལམ་ན། ཨ ལྷ། འཛིན་ན། ཨ * ཨ

དོར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད། ཅེས་སྐྱེས་པའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་གངས་མི་མ་སྐྱུན་པ་མི་འཐད་པར་
 ཁས་སྐྱབས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། དེ་ཡང་ཁོ་པོས་“ཁས་མ་^༡སྐྱབས་ན་ཁྱོད་གྱིས་
 བདེ་མཚོག་ལ་སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་གངས་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡོད་པ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ཁོ་པོ་ཅག་
 ལ་གཞོན་གྱེད་དུ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་འབྲེལ་མེད་གྱི་”སྐྱ་བཞོལ་^༢འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་
 བ་གསལ་བར་བྱས་སོ། ། དེ་བས་ན་སྤྱི་དཀྱིལ་དང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གངས་མི་
 མ་སྐྱུན་པའི་རྣམ་གཞག་རྒྱ་གཞུང་ཚད་ལྡན་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པར་ཁོ་པོ་ཅག་
 གིས་སྐྱབས་གང་དུ་ཡང་། དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་ཁས་མ་སྐྱབས་ཤིང་། བདེ་
 མཚོག་འི་ལ་བྱ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་པའི་ཆེ་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་བཀོད་པ་ཉེ་དུ་ཀ་ལབ་
 དུམ་ལས་མེད་ཀྱང་ལུས་ལ་བཀོད་པའི་ལྷ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། ཁོ་པོ་ཅག་
 གི་འདོད་པ་གཉིང་ཚུགས་པ་ཡིན་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ལ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་
 གངས་མ་སྐྱུན་དགོས་པ་མི་ལས་དུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དེའི་སྤྱིར་སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་
 གངས་མི་མ་སྐྱུན་པ་ཡོད་པར་ད་རི་ཀ་བ་སོགས་དུ་མའི་ལུང་གིས་བརྒྱབ་པའི་ངལ་
 བ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་པར་དུ་བ་བ་སྐྱུར་ལེན་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་ཟད་
 བོ། །ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་སྐོབ་དཔོར་ཨ་ལྷུས་ཀྱི་དོར་སྤྱད་དགྲ། བདག་མེད་ལྷ་མོ་བཙོ་
 ལྷ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་ལྷ་བཙུག་གསུམ། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྐྱོར་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི།
 རོ་རྗེ་བདུད་ཅི་ལྷ་དགྲ་རྣམས་ལ། རང་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་དང་ཅ་དགྲ་བཀོད་
 བ་རྣམས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་གངས་མ་སྐྱུན་པའི་སྤྱིར་

༡ མ་ཕྱི་མཚན། ཁས་མ་ རྒྱ་འབའ་ག། ཁས་ལ
 ༢ མ་ཕྱི་མཚན། རྐབ་ཞོལ་ རྒྱ་འབའ་ག། རྐབ་ཞོལ་ * རྐབ་ཞོལ་

རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མན་སྟེ་ཉེར་གཉིས་པར་འདྲིར་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 བརྒྱད་རྣམས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལོ། །ཀ་མ་རུ་བ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རྣམས་
 གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ལོ། །ཡི་དྲུགས་གནས་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་རྣམས་སྐྱའི་འཁོར་
 ལོ་ལོ། །འཁོར་ལོ་འདི་རྣམས་སྲུ་གང་རྣེ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་རྣེ་རྗེ་དག་
 མོ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། གང་ཡང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 རབ་གཏུམ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་ཡང་གྱི་རྣེ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
 བདག་མེད་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གོ་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་
 འགྲོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སང་གོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་ཡང་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་མཁའ་འགྲོ་མ་¹ རྩ་བ་སྟོམ་པར་སྟོམ་པ་མོ་དང་། ཀི་
 ལི་གི་ལི་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གང་ཡང་རྣེ་རྗེ་བདུད་ཅིའི་རྣམ་པའི་རི་མོ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ཉེ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་
 རྣམས་སོ། །གང་སྤྱོད་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་དང་། རྣེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རྣེ་རྗེ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཉེ། དེ་རྣམས་ནི་གསུམ་སྐྱོར་མ་ལ་སོགས་པ་ཅུ་བཞིའི་རང་བཞིན་ལོ། །རྒྱང་
 མ་དང་། རོ་མ་དང་། ཀུན་དར་མ་རྣམས་ནི་རྣེ་རྗེ་བསྟེན་མས་མ་དང་། སག་མོ་² དང་།
 བདག་མེད་མ་དང་། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགྲོ་མའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ། །ཡང་ན་འདིས་
 ཅི་སྟེ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་ལས་ལྷ་མོའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་
 གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་རྣམ་འགྱུར་དང་རྣམ་འགྱུར་མའི་རྒྱད་རྣམས་སྲུ། རྣེ་རྗེ་ལྷ་མོ་

¹ མ་ཕྱི། མ་བཟུང་། མ་ རྒྱ། ཀུན་ལྷན། མའི
² མ་ཕྱི། མ་བཟུང་། མོ་ རྒྱ། ཀུན་ལྷན། མ་

གསུངས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་འཁོར་དང་བཅས་
 པའི་ཚ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པའི་དེ་མོ་ཞེས་
 གིས་པའི་ཡི་གེའི་དེ་མོས་རང་གི་ནང་གི་དེ་མོ་མ་སྤྲོད་ཏུ་གསལ་པར་བྱས་
 སོ། །འདི་ལ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྫོངས་པའི་བྱེད་པོས་སྤྲུལ་པའི་ལོར་བའི་རྣམ་འགྲུའ་ཆེས་ཆེ་
 བ་དུ་མ་ཞིག་ཚོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་མན་སྟེ་ཚིག་ཅི་སྐད་ཀྱངས་པ་འདིས་ནི་ཤྱི་རྩོ་
 རྗེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་ནང་དུ་བཤད་པའི་ལྷ་མོ་དེ་དག་ནང་དུ་སྐྱར་
 བའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་བྱས་པ་ན། ཚ་དེ་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་བཤད་པ་
 ཅམ་ཡིན་གྱི་ཚ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེར་སློམ་པ་དང། ཚ་དེ་
 དང་དེའི་གནས་སུ་ལྷ་མོ་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་མདོག་ཐ་དང་པ་ཞལ་ཕྱག་གི་རྣམ་པ་ཅན་
 སློམ་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ལུང་ཅམ་ཡང་མེད་ཅིང། འདི་ནི་རྩོགས་དེམ་ལ་སྐྱར་བའི་
 ངེས་དོན་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་དེམ་གྱི་ཆ་གང་ཡང་སྟོན་པ་མིན་པས།
 སྐྱུ་འའི་གཞུང་ཚ་བ་དང། མན་སྟེ་གཉིས་ཀའི་བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་པའི་ཕྱོགས་ཅམ་
 ཡང་མ་དེག་པར་འགོན་པོ་སྲུང་མ་གྱི་ཐང་དུ་སྐྱེབ་པ་ལྟར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལ་རབ་བྱེད་
 འདིར་ནི་གཙོ་བོར་རྩོགས་དེམ་གྱི་ཡན་ལག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ཞིང། དེ་
 ཡང་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཉི་ཤུ་ཚ་བཞི་ཉེ་བར་བརྗོད། ཅེས་སོགས་
 གྱིས་ལུས་ཀྱི་ཚའི་གཙོ་མོ་རྣམས་ངོས་བརླུང་ནས་དེ་དག་གནས་དང་ཉེ་བའི་
 གནས་ལ་སོགས་པར་རྗེ་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་དང། ཚ་གང་ནས་ཁམས་གང་འབབ་པ་
 སོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་པའི་མཇུག་ཏུ་མན་དག་སྟེ་མས་ཚ་

༡ མ་ཕྱི། ༡ན་༡ན། མོ་ ལྷ། ༡༠བཅུན། བོ་

དེ་དག་རྣམ་འབྱོར་མའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་སློབ་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་དུ་ཅ་
 འདི་དག་ལ་མཁའ་འགོ་མའི་ཚོགས་དང་། མཁའ་འགོ་མའི་བར་གསུངས་པ་དག་
 གི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྱི་དོ་རྗེ། བདེ་མཚོག་ །དོར་སེམས། དེག་པའི་
 རྒྱལ་པོ། ཡེ་ཤེས་མཁའ་འགོ་ལ། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྦྲོད། དོ་རྗེ་བདུད་ཅི་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱེ་མེད་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་བཤད་པའི་རྣམ་འབྱོར་མ་ལྷ་མོའི་
 ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི་དེས་དོན་རྫོགས་དེམ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་འཆད་པའི་ཆེད་དུ།
 བར་བཤད་བྱས་པ་ན་ལུས་གྱི་ཅ་དེ་དག་ལ་བཤད་ནས། ཅ་དེ་རྣམས་ལྷ་མོ་དེ་དག་
 གི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་ཆེ་བ་འཕམ་ཚོགས་པ་ནི་འདུས་པའི་དོན་ཏེ་གང་
 དང་འདུས་ན་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལྷོ་ནས་ཅ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་འབབ་པའི་རྒྱལ་
 གྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་དང་འདུས་པ་ཡིན་ལ་ཤེས་རབ་མའི་རང་བཞིན་དུ་
 བཞག་པའི་ཅ་རྣམས་དང་ཐབས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་འདུས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་
 རྣམ་འབྱོར་མའི་རང་བཞིན་དུ་བཤད་པའི་ཅ་རྣམས་དང་ཐབས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་
 རྒྱལ་གྱི་སེམས་ལྷོ་བ་འདུས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་སྣང་བ་ཉིད་དང་སྣང་རྗེ་དབྱེད་མེད་པའི་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི་
 ས་བོན་དང་བྱུག་མཚན་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་དེམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 མིན་གྱི་དེས་དོན་རྫོགས་དེམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར་མན་ངག་སྦྱེ་མའི་གཞུང་
 འདི་དག་གིས་འཆད་པ་ཡིན་ལོ། །

དེའི་ཕྱིར་བྱེད་གྱིས་བྱངས་པའི་མན་སྦྱེད་ཚོག་དེའི་མཇུག་དུ་ཅ་བདུད་བྲལ་མ་
 རྣམ་གཞི་དུས་ལ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་འབབ་པས་རྣམ་འབྱོར་མ་དང་མི་སྦྱོར་ལ།

བཏག་གཉིས་ལས་འབད་བས་ཀྱན་གྱིས་ལྷག་མ་སྤངས་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་
བཤད་ཟིན་མ་ཐག་ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ངེས་དོན་རྗོགས་རེས་གྱི་རྣམ་
གཞག་དེ་ཉིད་ཅ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་ནི་སྐྱུ་ལའི་
རྒྱད་ཚིག་གོང་དུ་འབྱུང་བ་རྣམས་གྱིས་གསུངས་པར་སྟོན་པ་ནི་མན་སྟེ་ལས་འདི་
ཡང་དོན་དམ་བར་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ལས་བསྐྱེད་པ་ལྟེ་བ་ཁོ་ནར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་
སྟོང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ནི་རྗོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྟོས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་ལྷའི་ནང་ན་
ལྷ་པོའི་རྣམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཡང་ཅའི་རང་བཞིན་དུ་མ་བཤད་པར་ལྷ་པོ་རྣམས་འབའ་
ཞིག་དང་སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྷ་མིན་པར་དགྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གིས་ལུས་དགྱིལ་
སྟོན་པ་ཡིན་ན་དགྱིལ་འཁོར་མང་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་དགྱིལ་ལ་ལྷ་པོ་
གཅིག་གྲང་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་སྐྱ་དགོས་ཤིང་སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་དང་དོ་
རྗེ་བདུད་ཅི་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དགྱིལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་གྲང་
སྐྱ་དགོས་སོ། །

གཞན་ཡང་མན་སྟེ་ལེ་ཚིག་ཁྲིད་གྱིས་བྱངས་པ་དེ་དག་གིས་ལུས་གྱི་ཅ་རྣམ་
འབྱོར་མ་དེ་དང་དེར་བསྟོམ་པའི་ལུས་དགྱིལ་སྟོམ་པར་བཤད་“བར་”ཁྲིད་གྱིས་
སྐྱས་པ་དེ་ལྷར་ན་མན་སྟེ་ལེ་ཚིག་བྱངས་པ་དེ་ཉིད་ལས་གཏུལ་བྱའི་བསམ་པའི་
དབང་ལས་ལྷ་པོའི་ཁྲད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་རྣམ་འབྱོར་

༡ མ་ཕྱི། འབུམ། སར རྒྱ། རྟམ་ལ། སར * སར

དང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱད་རྣམས་སུ་རྟོ་རྟེ་ལྷོ་མོ་གསུངས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་དེ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སོ་སོར་འཁོར་དང་བཅས་པའི་སྲུང་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་རང་ཞེན་
 རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་འདིས་ཅུ་སོ་གཉིས་འཁོར་བཅས་ལ་¹ "པ" རྒྱད་མ་
 རྒྱད་ནས་ལྷོ་མོ་དབག་ཏུ་མེད་པ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་
 དབག་ཏུ་མེད་པ་བསྟན་པར་འགྱུར་བས་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་གཏམ་མོ། །གཞན་ཡང་
 འདི་དག་གིས་ལྷོ་མོ་དེ་རྣམས་ཅའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཅམ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་
 བསྟན་པར་འཁྲལ་བ་སྐྱེད་པ་འདི་ཉིད་ལས་ཞི་ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་ལུགས་ཀྱི་རྣམ་
 "གཞག ² མ་ཆགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེ་མཚོག་སྐོམ་
 འབྱུང་གི་རྒྱབ་ཐབས་མི་འཐད་པའི་གཞོན་པ་བསྟན་པ་ཡང་ཁས་སྲངས་མེད་པའི་
 ཐལ་བ་འཕེན་པ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་ནང་གི་ལྷ་གངས་
 མ་ཐུན་དགོས་པ་³ "ཞོ" བོས་གང་དུ་⁴ "ཡང" ཁས་མ་སྲངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཡང་འདི་
 རྟེན་ཅེས། ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ། རྣང་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་
 བདུན་ལ་སོགས་པ་བཀོད་པ་མི་འཐད་ན། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའ་རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་བོས་
 བཤད་པའི་ཀྱི་རྟོར་གྱི་རྒྱབ་ཐབས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་དགུ་
 ལས་མེད་པ་ལ། རྣང་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་རྒྱག་སོགས་བཀོད་པའི་ཕྱིར་
 རྟགས་བྱབ་སྟེ། རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་འབྲེལ་དུ། ཕྱི་དཀྱིལ་ཏེ་རུ་ཀ་བཞི་གང་གཙོ་བོར་བསྐོམས་

¹ མ་ཕྱི། འབལ་ན། མ ལྷ། ༡༡ན། བ
² མ་ཕྱི། འབལ་ན། གཞག ལྷ། ༡༡ན། བཞག
³ མ་ཕྱི། འབལ་ན། ཞེ ལྷ། ༡༡ན། ཞོ * ཞོ
⁴ མ་ཕྱི། འབལ་ན། ཡང ལྷ། ༡༡ན། འང

གྲང་། འཁོར་གྱི་སྡེ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་པ་ལ།
 ཅན་ལུས་དཀྱིལ་དུ། དེ་སྟེང་གནས་པའི་དཔལ་མོ་ནི། །མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་འཁོར་ལོའི་
 གཞོ། །རྩ་ལྷོ་རྩལ་པ་བཞི་རྩལ་སྲི་སྲི། །སྤྱི་ལོར་འཁོར་ལོ་བརྗོད་པར་གྲ། །“དཔལ་^༡
 བར་བཅུ་དྲུག་རྩལ་སྲི་སྲི། །མགྲིན་པར་སྲུམ་ཅུ་གཉིས་རྩལ་སྲི་སྲི། །སྟོང་གར་
 འཁོར་ལོ་བརྒྱད་རྩལ་སྲི་སྲི། །དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་རྩལ་སྲི་སྲི། །སྟོང་ལོའི་འཁོར་ལོ་
 ཡང་དག་བཤད། །གསང་བར་སྲུམ་ཅུ་གཉིས་རྩལ་སྲི་སྲི། །རྩ་རྩལ་སྲི་སྲི་ལོའི་
 ཅིབས་བཤད་བཤམ། །ཡང་ན་བརྒྱའི་འདབ་མ་རྩལ་སྲི་སྲི། །རྩལ་འཁོར་མ་རྩལ་སྲི་སྲི་
 བརྟེན་པ། །བྲུ་བ་རྩལ་པ་དུ་མ་གྲེད། ཅེས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་རྩ་འདབ་
 བཞི། །“དཔལ་^༡ བར་བཅུ་དྲུག་ །མགྲིན་པར་སོ་གཉིས། སྟོང་གར་བརྒྱད། །སྟོང་ལོའི་
 བཞི། །གསང་གནས་སྲུ་སོ་གཉིས་རྩལ་སྲི་སྲི་བསྐྱོམས་ནས། དེ་དག་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་
 མམ་བརྒྱའི་འདབ་མར་བསྐྱོམས་པའི་སྟེང་དུ། ལྷ་ལོ་རྩལ་སྲི་སྲི་ལོའི་འཁོར་ལོ་
 དང་། འཁོར་ལོ་དྲུག་ལ་ལྷ་ལོ་རྩལ་སྲི་སྲི། །ལྷ་བཅུ་ཅུ་དྲུག་ལྷག་པའི་བརྒྱའོ། །ཞེས་རྩ་
 འདབ་ཀྱི་ལྷ་ལོའི་གངས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྩལ་སྲི་སྲི་ལོའི་ལྷ་རྩལ་སྲི་སྲི། །འདི་རྩལ་སྲི་
 འཁོར་ལོ་ལྷ་ལོ་གནས། །དྲུག་པ་གསང་བར་བདག་པོ་ཆེ། །མཁའ་འགྲོ་སྲུམ་ཅུ་རྩ་
 གཉིས་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཁམས་གསུམ་དབང་སྤྲུག་གོ། །ཞེས་འཁོར་ལོའི་ལྷ་རྩལ་སྲི་
 རང་རང་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུམ་ཀྱི་རྩལ་པར་བསྐྱོམས་པ་དང་། “དཔལ་^༡ བར་

༡ མ་ཕྱི། ༧ན་ལྷ། དཔལ་ ལྷ། ༡༧ན་ལྷ། དཔལ་
 ༢ མ་ཕྱི། ༧ན་ལྷ། དཔལ་ ལྷ། ༡༧ན་ལྷ། དཔལ་
 ༣ མ་ཕྱི། ༧ན་ལྷ། དཔལ་ ལྷ། ༡༧ན་ལྷ། དཔལ་

ལྷོ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ལོ། །ཡང་དག་རྫོགས་ལ་སྐྱབས་གནས་སོ། །མཐོན་བའི་སྤྲོགས་སུ་གསུང་རྗེས། །ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་བ་ལོ། །སྐྱབས་ཐོབ་དགྲིལ་འཁོར་དབུས་གནས་པར། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །སྐྱབས་ཐོབ་མཚུགས་ལ་ས་ལ་ལོ། །རིན་ཆེན་ལེགས་གནས་ཐེ་ཚོམ་ལེད། །དོན་ཡོད་དུས་ལེ་དགྲིལ་འཁོར་ལ། །སྐྱོམ་གསལ་རྩོམ་རྩོམ་ལེན་གནས། །འཁོར་ལོ་བརྒྱ་རྗེས་རྗེས་དང་། །རིན་ཆེན་རལ་བའི་གྲི་ལྷོ་བ་སྟེ། །སྐྱེས་ལུ་རྩོམ་རྩོམ་ལེན་དང་། །སངས་རྒྱལ་དབུ་ལ་རྟུག་པར་བཤའ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་གྱི། །རིགས་རྟུག་འདི་རྣམས་སྟོབས་ཆེན་ཡིན། །ཞེས་འཁོར་ལོ་རྟུག་གི་དབུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟུག་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། །མིག་གཉིས་དེ་བཞིན་རྣམ་དག་དག། །ཅེས་སོགས་གྱིས་ནང་གི་སྐྱེན་ཆེད་ལྷོ་བོ་བཅུ་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། །ས་ཡིས་འདི་བསྐྱོད་ལུས་ཏེ། །ཞེས་བཞུགས་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཁམས་རྣམས་རྩོམ་རྩོམ་ལེན་པར་བཤའ་བའི་ལོ་རྒྱུ་རྗེས་མཐར་ལུང་དུས་པས་བསྐྱེད་ཅེས་བཞུགས། །འོག་གི་སྐྱེས་ལས་གཞོན་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས། །ཞོ་བོ་བཅུ་ལུས་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་འདི་ཉུ་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྗེས། །ཞེས་སྐྱེས་སོ། །འདི་ལྟར་སྐྱེས་པ་དག་གིས་ནི་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལས་དང་པོ་བའི་སྐྱེད་ཆོགས་ཀྱི་བརྗེས་ཡང་མ་ཆགས་པ་གསལ་བར་ལུས་འདི། །ལྷངས་བྱེད་སྤྱིར་དེ་དག་གང་གི་ཆོག་ཡིན་པ་ཅམ་ཡང་མཛོན་སུམ་ལ་འབྲུག་ལ། །དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྤྱོད་ཚུལ་བཤའ་བ་གྱི་རྗེས་ཀྱི་ལུས་དགྲིལ་དུ་ལོར་འདི།

༡ མ་ཕྱི་༧ན་ལ། བའ ལྷོ་ཉ་བཅུ། བའི * བའི
༢ མ་ཕྱི་༧ན་གྱི ལྷོ་ཉ་བཅུ། ལྷོ * ལྷོ
༣ མ་ཕྱི་༧ན་ དངས ལྷོ་ཉ་བཅུ། དངས * དངས

གྱི་རྗེས་དང་དུས་འཁོར་གྱི་རྣམས་ལས་ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །རི་ལྗང་
 ཞེ་ན། བརྟག་གཉེས་ཀྱི་ལེ་ལུ་དང་པོ་རིགས་ཀྱི་ལེ་ལུར་རྫོགས་རིམ་སའི་གཏུམ་མོའི་
 རྣམ་འབྱོར་གསུངས་སའི་སློབ་གཉེས་གཉེས་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་
 སའི་ལུང་དོན་རྗེས་ལྟེང་འབྲེལ་དུ་བྲངས་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་དང་ནི། གཏུམ་མོ་ཞེས་པ་ལ་
 སོགས་པས་གཏུམ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གཏུམ་མོ་སྟེ་བར་འབར་བ་
 ཡིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་གསུངས་པ་འདི་ལྟར་འདོད་ཀྱི་སྐྱེས་པ་སོགས་པ་རྣམས་
 བསྟེན་གསུངས་ཏེ། །བསྟེན་གསུངས་ནས་རི་བོང་ཅན་ཉི་འཛུགས། ཅེས་པ་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་
 རྟེ། མདོར་བསྟན་པ་འདིའི་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚིག་ནི། ཅ་བའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
 བར་བྱ་སྟེ། དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྐྱེལ་བ། །གསང་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
 གསང་བ། །དོན་རྗེས་སྟེང་པོ་ངས་བཤད་ཉོན། ཅེས་པ་ནས། དེ་ལྟ་བུ་སོགས་རྒྱུད་རྣམས་
 བེ། །ལུས་ངག་སེམས་རྣམས་འགོག་པ་ལས། །དེ་དག་ས་ལས་བྱིས་རྣམས་
 ལ། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་བསྟན་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་རྒྱུན་གཅིག་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་
 "སྟེལ་^༡ བ་དེར་བྲངས་པའི་ནང་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་གི་བར་སྐབས་
 བར་སྐབས་ནས་ཁོལ་དུ་སྐྱེད་"སྟེ་^༢ ཁྱོད་ཀྱིས་འདིར་བྲངས་འདུག་ལ་དོན་རྗེས་སྟེང་
 འབྲེལ་དུ་ནི། བརྟག་གཉེས་ཀྱི་སློབ་གཉེས་སུས་མདོར་བསྟན་པའི་གཏུམ་མོའི་རྣམ་
 འབྱོར་གྱི་དོན། ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་འདི་དག་གིས་རྒྱས་པར་འཆད་པར་བྱེད་ཅིང་།

༡ མ་ཕྱི་ལའལ་གྱི་ བེང་ ལྷ་ ༡༡༣༥༣། བེང་ * བེང་
 ༢ མ་ཕྱི་ལའལ་གྱི་ ལྷ་ ༡༡༣༦༣། ལྷེལ་
 ༣ མ་ཕྱི་ལའལ་གྱི་ ལྷ་ ༡༡༣༧༣། ལྷེ་ * ལྷེ་

“ཁྱོད་¹ །གིས་འདི་དག་གི་དོར་”གི་² །ལུས་”དཀྱིལ་³ །སྟོན་པར་བྱས་པས། རྫོགས་རིམ་
 གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་འཆད་པའི་གཞུང་བསྐྱེད་རིམ་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པར་ལོར་
 བས། མགོ་མོའི་ཅོད་པན་དང་། “མདོམས་⁴ དཀྱིས་ལོར་བ་ཁྱོད་གིས་རྒྱུད་དོན་
 འཆད་པའི་” ལུང་ཚེད་ཚོད་⁵ །ལུང་རྒྱངས་པ་ལྟེ། རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཐན་སྐྱེལ་བའི་
 རྒྱུད་དུ་འོངས་སོ། །སློེ་ཀ་གཅིག་མདོར་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱས་པར་འཆད་པ་དང་།
 མདོར་བསྟན་དེ་ཉིད་བརྗོད་བྱ་མཁུན་དགོས་པས་རྒྱས་པ་འདད་དེའི་དོན་ལུས་དཀྱིལ་
 ལ་འཆད་ན། མདོར་བསྟན་དེའི་དོན་ཡང་དེ་ལ་འཆད་དགོས་ལོང། དེའི་ཕྱིར་བཟླ་
 གཉིས་གི་སློེ་ཀ་གཅིག་ལུ་དེ་ཁྱོད་གི་ལྟར་ན་གི་དོར་གི་བསྐྱེད་རིམ་གི་ལུས་དཀྱིལ་
 །སྟོན་པའི་གཞུང་དུ་འདོད་དགོས་ལ། ལྷེ་བར་གཏུམ་མོ་འབར་བ་ཡིས་ཞེས་སོགས་
 གི་སློེ་ཀ་འདི་བཟླ་གཉིས་ཐོག་མར་སློབ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དག་གྲང་
 བསྐྱེད་རིམ་གི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་གྲེད་ཡིན་པར་དོགས་པ་མེད་ན་ཁྱོད་ལ་གནས་མ་
 ཡིན་པ་འདི་འབྱུང་པོ་སུ་ཞིག་གིས་སྤྱིང་ལ་བྱིན་བ་”སློེས་⁶ །ལིག་ །དེ་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་
 །སྤྱིང་འགྲེལ་དུ་ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་དོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་གི་ཚིག་ཏུ་འཇུལ་
 །ནས་བྲངས་པས་རྒྱན་པོའི་རང་ཉགས་བསྟན་ལ། ཅ་རྒྱུད་རྒྱས་པའི་ལུང་བྲངས་པ་
 འདི་དག་གིས་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གིས་གང་ལ་གཞན་དུ་བསྟུན་པའི་ཅའི་འཁོར་

1 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། རྩད་ ལྷ། རྩམ་ལ། རྩོད་ * རྩོད་
 2 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། བྱ་ ལྷ། རྩམ་ལ། བྱི་ * བྱི་
 3 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། དཀྱིལ་ ལྷ། རྩམ་ལ། དཀྱིལ་
 4 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། མདོམས་ ལྷ། རྩམ་ལ། འདོམས་
 5 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། ལུང་ཚེད་ ལྷ། རྩམ་ལ། ལུང་ཚོད་
 6 མ་ཕྱི་ལབ་ལ། རློེས་ ལྷ། རྩམ་ལ། རློེས་

ལོ་རྒྱུས་དང་། དེ་ལ་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་གནད་དུ་བསྐྱུན་བསམ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
 བའི་ཚུལ་དང་། ལྷི་རོལ་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་སྟོམས་བར་ཞུགས་བས་བདེ་ཆེན་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་ནང་གི་ཅ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་བས་ཀྱང་ཁམས་ཞུ་བའི་བདེ་ཆེན་
 འདྲེན་བའི་སྐོ་ནས་ཅ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་མོའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་བརྟོགས་བའི་ཆེད་དུ། ཅ་
 རྣམས་ལྷ་མོའི་རོ་བོར་བསྐྱུན་བ་རྒྱས་བར་གསུངས་བ་ཡིན་ཞིང་། ཅ་རྣམས་འཁོར་
 ལོའི་ཅིབས་བཤད་བའམ། ཞེས་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་དུག་གི་ཅིབས་ཞེས་བཤད་བ་ནི་
 ཅ་འདབ་རྣམས་ཡིན་པ་དང་། གསང་གནས་གྱི་བསྐྱེད་འདབ་མ། ལྷེ་བ་དང་། ལྷིང་
 གའི་བསྐྱེད་འདབ་མ་ཞེས་སོགས་བཤད་བ་དག་ཀྱང་། ཅ་འདབ་རྣམས་ལ་གོ་བར་བྱ་
 བའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཅ་རྣམས་སྤྱིའི་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་གྱི་རྣམ་པ་ལྷ་བྱང་བསྐོམ་བ་
 སོགས་སུ་སྟོན་བ་ག་ལ་ཡིན་གྱི་དོར་ལྷ་དགའི་ལུས་དཀྱིལ་ལ། ཅ་འཁོར་ལོའི་
 ཅིབས་གྱི་དབྱིབས་སུ་སྐོམ་བ་ནི་སྟོན་མེད་པའི་གཞུང་ལུགས་སོ། །འདིར་ལྷ་མོ་
 རྣམས་ཅའི་རོ་བོར་སྟོན་བ་ན་ཡང་། གྱི་དོར་ཁོ་ནའི་ལྷ་མོར་མ་ཟད་རྒྱུད་སྤེ་དུ་མ་ནས་
 ལྷ་མོའི་དབྱེ་བ་སོ་སོར་གསུངས་བ་ཐམས་ཅད་ཅའི་རོ་བོར་“སྟོམ”པ་འཆད་བ་ཡིན་
 ཞིང་། ལྷ་བར་ལྷ་མོ་བརྒྱ་ལྷ་བཅུ་ཅ་དུག་བསྐོམ་བ་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་ཡིན་བར་
 འདིར་དངོས་སུ་བཤད་དེ། འཁོར་ལོ་དུག་ལ་ལྷ་མོ་རྣམས། །ལྷ་བཅུ་ཅ་དུག་ལྷག་པའི་
 བརྒྱའོ། །དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བར་བཤད། །རིགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་གཅིག་
 བསྐྱུས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་སོ། །དེ་ལ་རྟེན་བ་དང་ལོ་དྲངས་ནས་སྤྱི་མ་གཉིས་མ་
 སྤེས་བར་འདིས་འཁོར་ལོ་དུག་ལ་ལྷ་མོ་བརྒྱ་“དང” ། དུག་བསྐོམ་པའི་གྱི་དོར་ལུས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༠ན་ལ། ལྷོམ། ལྷ། ༡༤བ། ལྷོམ།
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༠བ། ལྷ། ༡༤བ། ལྷོམ། ང

དགྲིལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་རྒྱལ་མེད་སྐྱ་བར་བྱེད་པའི་རྩོན་ཚིག་རྣམ་པར་མེ་
འཚམ་པའི་བསྟོན་འདིངས་པར་མ་བྱེད་ཅིག །དེ་ན་འདིར་རྩ་ལ་སོགས་པ་སྣ་མོ་དང་
སྐྱར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱི་དོར་གྱི་ལུས་དགྲིལ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ལུང་དེ་ཉིད་ལས། ཉེ་
བའི་རྩ་རྣམས་དུ་མ་སྟེ། །དེ་ལས་ལུས་ནི་རྐང་ནས་གནས། །དེ་རྣམས་སྟོང་ཟག་
བདུན་ལྷག་ཉིས། །ལུས་ལ་དེ་ཉིད་སྣ་མོ་རྣམས། །བ་སྐྱའི་གངས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་སྟེ། །བྲེ་
བ་ཟག་གསུམ་བྱེད་དང་བཅས། །སྐྱ་ཡི་གངས་ཀྱིས་བྲུབ་བ་རྣམས། ཞེས་གསུངས་
པས། རྩ་སྟོང་ཟག་བདུན་ལྷག་ཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྣ་མོ་སྟོང་ཟག་བདུན་ལྷག་
གཉིས་དང་། བ་སྐྱའི་རང་བཞིན་གྱི་འབྲུང་པོ་བྲེ་བ་ཟག་བྱེད་དང་བཞི་སྐྱའི་གངས་
དང་མཉམ་པའི་བྲུབ་བ་རྣམས་བསྟོན་པའི་ཀྱི་དོར་གྱི་ལུས་དགྲིལ་བསྟན་པར་ཡང་
འབྲུང་རོ། །

གཞན་ཡང་འདིས་ནི་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་བ་
ལ། གང་ལ་གནད་དུ་བསྟུན་པའི་གཞི་དོ་རྗེ་ལུས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་
ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་གནད་དུ་བསྟུན་ནས་བསྟོན་པའི་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་
རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། སྤི་ནང་གཞན་གསུམ་སྟོར་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་བཞེད་ནས་
ལུང་འདི་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་སྤྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས། །དབུགས་དུག་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྒང་
སྟེ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་ལེ་ལུ་འབྲེལ་བ་དང་བཅས་པར། བ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱའི་གངས་
ཐམས་ཅད་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྩ་དང་། རྒྱུད་གི་གངས་དང་སྐྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་
ཚུལ་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁྲིད་ལྟར་ན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐྱར་གྱི་དགྲིལ་

འཁོར་དང་། གསང་བ་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། སྐྱ་འབྲུལ་བ་བའི་
 དགྲིལ་འཁོར་རྣམས་དང་། བདེ་མཚོག་སྡོམ་པ་ཆེ་ཚུང་དག་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་
 སོགས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ལུས་ལ་ཚང་བར་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་བསྟན་བར་
 འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་པར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོང་
 གྲང་། མཁས་པ་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྷན་པའི་མདུན་སར་སྐྱབས་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ལྷའི་རི་
 མོ་མཁན་གྱིས་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་བཀྲ་བའི་རི་མོ་མཚོག་ཏུ་མཛེས་པ་
 དག། །དམུས་ལོང་གི་མདུན་དུ་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་གིས་འགོད་པར་བྱེད། དེ་རྒྱན་
 བཤད་པའི་དོན་དེ་ལྷར་སྟོན་པའི་ཅ་རྒྱན་རྒྱས་པའི་ལུང་གཏུམ་མོའི་རྣམ་འབྱོར་
 ཉོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དོ་རྗེ་སྙིང་པོས་བྲངས་པ་ལ། དོ་རྗེ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་གྱི་
 དོར་གྱི་སྐྱབས་ཐབས་སུ་འབྲུལ་ནས། དོ་རྗེ་སྙིང་པོས་མཛད་པའི་གྱི་དོར་གྱི་སྐྱབས་
 ཐབས་ཀྱང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ལུང་འདི་དག་ཐར་ཐོར་ཅམ་ཞིག་བྲངས་པ་
 ཉིད་གྱིས། ཤེས་རིག་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དག་གིས་ནི་ཁྲོད་གྱི་ངང་ཚུལ་རྩོགས་པར་
 ཁོང་དུ་ཚུད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་''འདི་^༡རྒྱན་ཅེས་སྲི་ནང་གི་འཁོར་ལོ་ལྷ་གྲངས་མི་མཐུན་པ་སྐྱོན་དུ་འདོད་
 པ་ནི། རང་གི་ཁས་སྲངས་མ་བཟོན་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་ཁྲིད་རང་གི་གསང་
 འདུས་འཕགས་ལུགས་གྱི་སྐྱབས་ཐབས་གྱི་རྒྱུ་འང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་
 དགྲིལ་ལ་ལྷ་སོ་གཉིས་ལས་མེད་པ་ལ། རང་དགྲིལ་ལ་ལྷ་ཞེ་དགུ་བཀོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉོགས་ཁས་སྲངས་ཏེ། དོན་ཡོད་བྱུང་བ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་དང་། ས་སྙིང་མིག་གཉིས་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ཉ། འད རྒྱ། ༡༥ན་ཉ། འདི

དང། ལུག་རྫོང་རྣ་བ་གཉིས་དང། སྤྱི་བ་སེལ་ཚིགས་བཅུ་གཉིས་དང། གཞོན་མངེས་
 ཀྱང་མཐེལ་གཉིས་ལ་བཞོན་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཉེ་བྲིས་བ་དེ་བྲན་པར་གྱིས་
 ཞེས་བྲིས་སོ། །གསུང་རབ་མདོ་རྒྱད་གང་གི་འང་བཟང་རགས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་
 བར་འདྲེས་མེད་དུ་སྦྱོར་བ་ལ། གཏམ་འདི་ལྟ་བུ་འོས་སོ་སྤྱི་བ་དང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་
 གངས་མཐུན་དགོས་སོ་ཞེས་ཁོ་བོས་མ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་བརྗོད་ཟིན་ལ། ཁྱོད་ལྟར་བ་
 འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁས་ལྷངས་ནང་འགལ་གྱི་སྦྱོན་ཡོད་པར་འགྱུར་ཉེ།
 སྦྱོན་གསལ་དུ་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་འཁོད་དགོས་པ་ལུས་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་སོ་
 གཉིས་འཁོད་དགོས་པ་དང་འབྲ་བར་གསུངས་ནས། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་སོ་གཉིས་
 ཡིན་པར་བཤད་རྒྱུ་དཀྱི་ལུང་གིས་བསྐྱབ་བ་ན་འདི་ལྟར་གསུངས་ཉེ། རི་སྐད་དུ་
 སྦྱོན་གསལ་དག་འགྱུར་ལས། སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་རེ་ཞིག་ལྟ་སྦྱོར་ཅུ་ཅ་
 གཉིས་དགོད་པ། ཤེས་པ་མེད་པར་འདི་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་
 བ་ནི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྦྱོར་གངས་སོ་གཉིས་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་མེད་པར་དེ་དང་འབྲ་
 བར་སྤྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྟ་སོ་གཉིས་འཁོད་དགོས་པ་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་
 རོན་ཉོ། །དེའི་ལན་འདེབས་པའི་སྤྱི་དུ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྟ་སོ་གཉིས་སུ་བསྐྱབ་པར་
 བཞེད་ནས། སྦྱོན་གསལ་ལས། དེ་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་
 བཤད་པའི་རྒྱུད་ལས་རྣམ་འབྱོར་བྱེ་བའི་འདུས་པའི་དོན་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་འཇུག་
 པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་གཞན་ནི་མི་བསལ་བར། །སེམས་དབང་ཚེན་པོ་མཉན་
 པར་གྱིས། །རྩོམ་སྤོབ་དཔོན་ལུས་འདི་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྤྱི་ནི་རིམ་བཞིན་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། ༥ན། ཤེས་ རྒྱ། ༡༥བཤན། ཤེས་

གནས། །ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ན། དེ་མིག་དབང་སོ་གཉིས་ལ་ནི། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ས་སྣོད་སོ། །དེ་ཡི་རྣ་བའི་དབང་གཉིས་ལ། །བདེར་གཤེགས་ལྷན་པ་རྣོ་རྗེས། །དེ་ཡི་སྣའི་དབང་སོ་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་སྣོད་སོ། །ཞེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། །ཞེས་བྲངས་སོ། །དེ་བས་ན་སྣོན་གསལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་འགོད་པའི་ལྷ་གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་མིག་གཉིས་ལ་ས་སྣོད་འགོད་པ་དང་། རྣ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷན་ཞོར་འགོད་པ་དང་། ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་བཟང་འགོད་པར་བཤད་པའི་ལུང་བྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ནང་འགལ་སོ་ཞེས་སྣོན་ཤིག །སྐྱབ་ཐབས་མདོར་བྲས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོ་གཉིས་ཡིན་ཅིང་། མིག་གཉིས་ལ་ས་སྣོད་དང་། ཚིགས་རྣམས་ལ་ཀུན་བཟང་འགོད་པར་དེ་དག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ནང་འགལ་བར་འཇུག་ཏེ། དེ་མི་འགལ་ན་ཁོ་སོ་ལ་གཞོད་པ་དེ་ལྟར་སྣོན་པ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཀུན་བཟང་གཅིག་ཉིད་ཚིགས་ཐམས་ཅད་ལ་བཀོད་ཀྱང་། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བཟང་ཞེས་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པས་སྣོན་གྱི་རྗེ་ཙམ་ཡང་གལ་ཡོད། དེ་ལྷ་མིན་པར་ས་སྣོད་ལན་གཉིས་བཀོད་པ་དང་། ལྷན་ཞོར་ལན་གཉིས་བཀོད་པ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གྲངས་འདྲེན་པ་ན། ལྷའི་གྲངས་འདྲིན་སོ་སོར་བཟང་དགོས་ན་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཕྱི་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་གྲངས་སོ་གཉིས་སུ་སྐྱས་པ་གཞི་ནས་ཉམས་ཏེ། ལྷག་མོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་སོ་གཉིས་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་བཀོད། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་

སོ་གཉིས་བཀོད་པས་ལྷ་ཏེ་བཞེར་ཐལ་བའི་སྲིད་རྟོ། །ཁྲོད་རང་གིས་ཀྱི་རྟོར་གྱི་སྲི་
དགྱིལ་ལ་ལྷ་དགུ་ལས་མེད་བར་སྦྲས་ནས། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུས་གཉིས། འཁོར་གྱི་ལྷ་
མོ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་སྲི་དགྱིལ་ལ་བཀོད་པ་ཁས་སྦངས་ནང་འགལ་ལོ། །དེ་མི་འགལ་ན་
ཁོ་བོས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་ལྷ་ཞེ་དགུ་བཀོད་པར་སོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞིག་ཡིན་པ་
རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་མཚུངས་སོ། །ཁོ་བོས་ནི་འདུས་པའི་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྲི་ཀར་སྲི་ཀར་^༡།
དེའི་ལུས་ལ་ཚིགས་ཇི་སྟེད་པའི་གྲངས་དང་མ་ཐུན་པའི་ཀུན་བཟང་གནས་དེ་དང་
དེར་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། རྒྱད་དོན་རྗེ་འཕྲེང་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཚིགས་ནི་ཐམས་ཅད་
ལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྲིས་ཀྱི་
ཚིགས་བཅུ་གཉིས་ལ་སྦྱབ་སེལ་འབོད་པའི་འདུས་པ་བ་ཁོ་བོ་ལྷ་ཞོག །རྒྱ་བོད་གང་
དུ་ཡང་སྟོན་ཚད་མ་ཐོས་སོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟར་ཁོ་བོའི་འདོད་པ་བཀོད་པས་ནི།
རྒྱན་གྱི་སྦྱ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་བསྟོན་འདིངས་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་བའམ། ཡང་ན་ཡི་
གོ་སྟོག་པ་གསལ་བར་མི་ཤེས་པ་ལོར་མ་ཆག་གོ། །ཡང་འདིས་རང་གི་དེ་ཉིད་སྟོན་
པ་ལ་ཚོག་ཤེས་པ་མེད་པར་སྦྲར་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས་སྦྱ་སྟེ། སྲི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་
མེད་པ་ལ་ཚོད་བ་སྦྲོང་བའི་ལུགས་སུ་རྫོམས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་ལུས་དགྱིལ་གྱི་
ལྷའི་ནང་ན་སྲི་དགྱིལ་ལ་བཀོད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་གཅིག་གྲང་མེད་པས་ལོར་
ཞེས་པ་ཡང་མ་མཐོང་བཞིན་དུ་སྤང་སྦྱས་ལྱེད་པར་བཟད་དོ། །

འདི་མི་རིགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་འཁྲོར་སྦྱ་མེད་སྲི་དང་འགལ་བ།
ཀྱི་རྟོ་རྗེའི་གཞུང་དང་འགལ་བ། རང་གི་ཁས་ལེན་པའི་བྱ་བ་མཐའ་དང་འགལ་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན། རྗེ་ཀར་ ལྷ། ༡༦ན། རྗེ་རྟོར་

གསུམ་ཞེས་གྲས་ནས་དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ན་བདེ་མཚོག་མངོན་བརྗོད་ལྷན་མར་
 གསུངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དེ་ཡང་ལོར་བར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་ནང་
 ལྷན་མོང་བའི་སྣ་མེད་པའི་སྲིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུད་དེའི་ལེ་འུ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྷག་
 བར་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་ལས་རང་འབྱུང་། །གཉིས་མེད་མཚོག་ཏུ་ཞི་བ་སྟེ། །ཕྱག་གཉིས་པ་
 ལ་ཞལ་གཅིག་པ། །ཕྱག་རྒྱ་ལྷག་གིས་རྣམ་པར་བརྒྱན། །འཇོམ་བུའི་མདོག་ཅན་
 མཉམ་པར་”འབྲེལ་ཅེས་པ་ནས། ཐོད་པ་དང་ནི་ཁ་ལྷོ་འཛིན། །གཡས་པ་མི་འདིགས་
 ཕྱག་རྒྱ་ཅན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལས། བརྒྱ་མ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེ་བར་འདིགས་
 རྗེད་དུས་མཚན་ཀྱི་གདན་ལ་དབལ་བདེ་མཚོག་སངས་རྒྱས་ཐོད་པ་མེད་པོ་ཞལ་
 གཅིག་པ་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་མི་འདིགས་པ་སྦྱིན་པ་དང་། གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་
 བ་ཞབས་གཡས་པ་རྒྱུངས་ཤིང་གཡོན་བསྐྱམས་པའི་སྐབས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་
 ཚུལ་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ལྷ་མ་དང་། །དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་
 ལ། །བརྒྱའི་སྐྱོགས་ཀྱི་གདན་ལ་དགོད། ཐོད་པ་བཞི་བོ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། །མཁའ་འགྲོ་
 མ་ནི་ཁ་དོག་སེད། །”ལྷ་མ་པ་ལ་ལ་ལི་མདོག་ །དུམ་སྐྱེས་མ་ནི་སྐྱོན་མོ་སྟེ།
 གཟུགས་ཅན་མ་ནི་དམར་ལ་འབར། ཐོད་པ་དང་ནི་ཁ་ལྷོ་འཛིན། །མི་འདིགས་
 མཚོག་གང་དེ་བཞིན་ཏེ། །”ཅང་ཉེ་འུ་དང་ནི་མི་གྲུག་འཛིན། །”བདུད་མི་བཞི་པོའི་
 སྟེང་ན་བཞུགས། ཞེས་འཁོར་ལོ་བཙུ་གཉིས་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་། ཕྱགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་

༡ མ་ཕྱི་༡༡ན་ལ། ལྷག་ ལྷ་༡༡ན་ལ། ལྷག་ * ལྷག
 ༢ མ་ཕྱི་༡༡ན་ལ། ལྷག་ ལྷ་༡༡ན་ལ། ལྷག་
 ༣ མ་ཕྱི་༡༡བ། ཅད་ ལྷ་༡༡ན་ལ། ཅད་ * ཅད
 ༤ མ་ཕྱི་༡༡བ། བདུད་ ལྷ་༡༡བ། བདུད་ * བདུད

སྤྱིར་ག་རུ། ཉེ་རུ་ག་ཡི་རྣམས་པར་བསྐྱོམ། །གསུང་གི་འཁོར་ལོ་ཁ་ལ་བསྐྱོམ། །སྐྱེ་ཡི་
 འཁོར་ལོ་སྣ་མ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙོ་བོའི་ལུས་ཀྱི་སྤྱིར་ཁར་རྒྱགས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོ་ལྟ་བུར་སྐྱོན་པོ། མཁྱིལ་པར་གསུང་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུར་དམར་པོ། སྤྱི་
 བོར་སྐྱེ་འཁོར་གྱི་ལྟ་བུར་དཀར་པོ་རྣམས་འགོད་པར་བཤད་པ་དང་། སྐྱེ་གསུང་
 རྒྱགས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །ཕྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན། །བྱང་ཚུབ་སྤྱོགས་ཀྱིས་
 རྣམས་པར་དག །ཅེས་ཕྱི་དཀྱིལ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། བང་དཀྱིལ་གྱི་སྤྱི་ཉེར་བཞི་པོ་
 གཉིས་ཆར་བསྐྱོམས་ནས་བྱང་སྤྱོགས་སོ་བདུན་དང་སྐྱེར་བའི་དག་བ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚུལ་འདི་ནི་ཅི་ཡང་མ་བསྐྱབས་ཤིང་གང་ཡང་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་
 ཟེར་རྒྱས་པོངས་པར་གྱུར་ནས་རྒྱུད་དོན་གཟུ་ལུམ་གྱིས་སྐྱ་བ་ལ་ཞུགས་པས་
 ལེགས་པར་ཤེས་པའི་མཁས་པ་དག་གིས་མཐོང་ན་མཚོག་ཏུ་ངོ་ཚྭ་བར་བྱེད་པའི་
 གཏམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། མངོན་བརྗོད་སྐྱེ་མའི་ལེ་ལུ་ཉེར་རྒྱགས་པར་བཤད་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཐོང་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ནི་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་
 བཀོད་པའི་ལྟ་ཉེ་རུ་ག་གཙོ་བོ་གཅིག་སུ་ལས་མེད་ལ། ལྟ་མ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་
 གཉིས་ནི། ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་འགོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་འགོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་
 ཡང་རང་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱིར་གར་བསྐྱེད་དེའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོགས་
 མཚོམས་བརྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའི་བརྒྱུད་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱིར་ཁའི་བསྐྱེད་པུས་མའི་ལྟ་
 བ་ལ། རང་དང་འདྲ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་འཛུགས་ཉེ་རུ་ག་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་
 བོ་དང་། དེའི་འདབ་མ་བརྒྱུད་ལ་སྤྱིར་པོའི་རྣམས་འགྱོར་མ་བཞི་དང་། ཐོང་བ་བཞི་དེའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཟུ། ཆ ལྟ། ༡༢ནུ། ཚ * ཚ

ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྤྱིང་ཁར་བཀོད་པའི་སྲོགས་མཚམས་ཀྱི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ་སྐོ་མཚམས་
 མ་བརྒྱད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱིང་ཁར་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ལྷ་མོ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་
 བསྐོར་བ་བསྐོམ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་ལྷ་མོ་བརྟུ་གཉིས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་སྐོམ་པར་སྲི་
 དཀྱིལ་ལ་འབོད་བ་ག་ལ་ཡིན། ཁོ་བོས་ཇི་སྐད་བཤད་བ་འདི་ནི་མངོན་བརྗོད་ལྷ་
 མའི་འགྲེལ་བ་སྐོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤུ་རང་ག་བརྗོད་ཀྱིས་མཚད་བ་ལས་
 གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། རྒྱུད་ཀྱི་ལེ་ཏུ་དེར་ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་གཙོ་བོ་
 སངས་རྒྱས་ཐོད་བ་སེར་བོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་བ་བཤད་ཟིན་
 པའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེ་གཟུགས་ཅན། །ཡི་གེ་རྒྱ་ལས་བྱུང་བར་
 བསྐོམ། ཞེས་གསུངས་པའི་འགྲེལ་བར། དེའི་རུ་མའི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ལྷ་མོ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་གཟུགས་ཅན་"རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བ་བསྐོམ་མོ། ཞེས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་དང་ལྷ་མ་དང་། །དུམ་སྐྱེས་མ་དང་
 གཟུགས་ཅན་མ། །བརྗོད་སྲོགས་ཀྱི་གདན་ལ་དབོད། །ཐོད་བ་བཞི་བོ་མཚོག་ཡིན་
 ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་རུ་མའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་མཁའ་
 འགྲོ་མ་དང་། ལྷ་མ་དང་དུམ་སྐྱེས་མ་དང་གཟུགས་ཅན་མ་བཞི་བརྗོད་སྲོགས་ལ་
 འབོད་ལ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདབ་མ་བརྒྱད་ལ། ལྷ་གདོང་མ་དང་གཤིན་རྗེ་བརྟན་མ་ལ་
 སོགས་བ་བཀོད་དེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་པོ། །ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་བཞི་རུ་མའི་བར་གྱི་
 བརྗོད་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཞེས་བ་ཡིན་གྱི། ཕྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞེས་བ་མིན་ཏེ། བོད་དུ་
 དངས་མ་ཐག་བ་ལྟར་ལྷ་མོ་བརྟུ་གཉིས་སྤྱིང་"ཁར་བསྐོམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་༡ན། ལྷི་ ལྷ། ༡༡ན་༡ན། རྒྱ་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན་༡ན། ཁར་ ལྷ། ༡༡བཙ། གར་

རོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་དག་པ་ཡང་སྤྱི་ནང་གི་སྤྱི་བྱངས་བསྐྱོམ་པ་
 དང་སྐྱོར་བ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་གྱི་ནང་གི་སྤྱི་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཅུ་དག་གི་རིམ་པ་
 དང་། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་སྐྱོར་བ་ཡིས། །སྤྱི་དང་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱུན། །བྱང་
 ལུབ་ཕྱོགས་གྱིས་རྣམ་པར་དག། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་ལུས་གྱི་ནང་དུ་ས་
 བཅུའི་རིམ་པ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་སྐྱོར་བ་བསྐྱོམས་ནས་བྱང་ལུབ་གྱི་ཕྱོགས་གྱི་
 ཚོས་སུམ་ཅུ་ཅུ་བདུན་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱོམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་དུ་འདིའི་ལེ་ལུ་བདུན་པར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཤད་པ་ལ་
 སྤྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་མེད་པར་སྐྱ་བ་ཡང་ཚ་མེད་པའི་རྒྱས་གཏམ་འབའ་ཞིག་སྟེ།
 དེ་ལ་ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀར་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་རང་འབྲའི་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་པར་རྒྱ་དུ་རང་ལས་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་འགྲེལ་པར་
 གཞུལ་ལས་ཁང་གི་དབུས་སུ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞལ་གསུམ་ཐུག་དུག་པ་ནི་གོ་
 སྟེ། །བྱ་མ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རང་འབྲ་བ་ལྷ་མོ་བཅུ་གཉིས་
 གྱིས་བསྐྱོར་བ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ། རྒྱ་དང་ལྷན་དང་ཨོ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་ལུས་གྱི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱིའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སངས་རྒྱས་མོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 མཚན་སོགས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡང་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་མོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
 ལུས་དཀྱིལ་གྱི་གཙོ་བོར་བཤོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་
 སུ་བཤོད་པའི་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་དང་སྐྱ་མདོག་ཐུག་མཚན་སོགས་ཁྱད་པར་ཅུང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༩༧༧ན། མེད་ ལྷ། ༡༩༧༧ན། མོད་ * མོད་

བད་ཀྱང་མེད་པའི་རྗེ་རྗེ་སེམས་དཔའ་སྡིང་ཁར་ལུས་དགྲིལ་གྱི་གཙོ་བོར་བཀོད་པ་
 རྒྱུད་ཅ་འབྲེལ་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་སྤྱི་ནང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལྷ་
 མེད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་གང་གི་ཡང་རྒྱས་མེད་བཞིན་དུ་དོ་རྗེ་
 འཆང་ཉིད་གྱི་གསུང་རབ་ལས་རྣམ་པར་བཀྲལ་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ།
 ལྷ་ཏུས་མི་གཙང་བོས་པའི་མཚུ། །ས་གཙང་གཞན་ལ་འབད་ནས་“འཕྱིད།” ཅེས་
 པའི་ངང་རྒྱལ་དེ་རྣམ་པར་ཐོངས་ཞིག །གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་བ་ལ་སོགས་བ་བདེ་མཚོག་
 ཅ་རྒྱུད་གྱི་དཀའ་འབྲེལ་དང་། རྣམ་བཤད་མཛད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ལུས་དགྲིལ་ལ་
 བད་གི་ཉེ་ཏུ་ཀ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་མོད་གྱི་དེ་དག་ལ་ཡང་
 བད་གི་ཉེ་ཏུ་ཀ། ཕྱིའི་ཉེ་ཏུ་ཀ་འི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྡིང་ཁར་བསྐྱོམ་པ་མན་ངག་གིས་
 ཁ་འབོངས་དགོས་པ་ཁོ་བོའི་སྒྲིབ་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་འདོད་འདོར་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་བདེ་“མཚོག་” ཅ་རྒྱུད་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་སྤྱི་དགྲིལ་
 གྱི་ལྷ་ནང་དགྲིལ་ལ་མ་བཀོད་པ་མང་ཞེས་པ་ཡང་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་མི་ཤེས་
 པར་ཚིག་གི་དངོས་བེན་ཐར་ཐོར་བསྐྲགས་པ་ཅ་མ་གྱིས་གསང་དོན་ཟབ་མོ་རྒྱུད་
 གསོན་པར་བྱེད་དོ། །ཤྱི་དོ་རྗེའི་གཞུང་དང་འགའ་བའི་རྒྱལ་འཆང་དགོས་པས་སྤྱུག་
 བསྐྲུལ་བར་གྱུར་ཏེ། རྗེ་ཏེ་རིའི་སྤྱུག་རྒྱ་བཞི་པའི་ལུང་དང་འགའ་བར་སྒྲིབ་པ་ལ་ཞི།
 འོག་ཏུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཡང་འདི་རྒྱུད་ཅེས་སྤྱི་ནང་སྤྱོད་མོང་བའི་ལྷ་མེད་པ་སྐྱོན་དུ་
 འདོད་པ་ཞི། ལྷ་སྤྱུབ་ཡབ་སྲས་གྱིས་བཀའ་བའི་ལམ་སྲོལ། དཔལ་གསང་བ་འདུས་
 པའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་ཡང་འགའ་ཏེ། དེ་ལྷ་ན་གྲུབ་ཆེན་ཞུ་བ་དེ་བས་བཤད་པའི་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཤམ། འཕྱིད་ ལྷ། ༡༧ནམ། འཕྱིས
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཤམ། མཚོག་ ལྷ། ༡༧ནམ། མཚོག་ * མཚོག

སྒོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ཡང་ཐུན་སྦྲུལ་དུ་འགྲུང་རྟེ། ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་གཅིག་
 །ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲོད་པ་བསྐྱུས་པའི་སྒོན་མཐུ། གྲུ་བཞི་བ་པ་
 སྒོ་བཞི་བ། །རྟ་བབས་བཞི་ཡིས་མངེས་བར་བྱས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་
 གི་ནང་དུ། འུད་མེད་ཉི་ཤུའི་ཚོགས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་འུད་མེད་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བསྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལ་
 ལ་ཞི་བདེ་མཚོགས་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཙམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་སྦྱུན་སྲར་འདུག་ལ། ཞེས་སོགས་བྲངས་རྟེ། ཕྱི་དཀྱིལ་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་ཅ་
 གཅིག་དང་གཙོ་བོ་ཉིད་འགོད་པར་བཤམ་ཀྱི། རྣམ་སྦྱང་ནས་གཞོད་མངེས་ཀྱི་བར་
 ཀྱི་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་བཞོད་པར་མ་བཤམ་ལ། གཙོ་བོས་ལུས་
 ལ་སྦྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སོ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་བཤམ་དེ། གཞུང་དེ་
 ཉིད་ལས། དེ་ལ་བཙམ་ལྡན་འདས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་བསྦྱར་བ་ནི། སྒོན་
 འུགས་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགོངས་པ་སྒོན་དུ་འགྲོ་
 བས། རང་གི་སྦྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཚིམ་བར་བྱའོ། ཞེས་ཁྱད་པར་གྱི་ང་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 དང་པོ་སྒྲོར་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོར་ན་
 གཞུང་འདིར་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་ལྷ་མོ་ཉི་ཤུ་བཞོད་པ་དེ་ནང་དཀྱིལ་ལ་མ་བཞོད་ན། རང་
 དཀྱིལ་གྱི་སོ་གཉིས་པོ་དེ་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་མ་བཞོད་པས་ནང་དཀྱིལ་དང་ཕྱི་དཀྱིལ་ལ་
 ཐུན་མོང་བའི་ལྷ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚོགས་ཏུ་གྲུང་པའི་གཞུང་འདི་ཡང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༧༧ན། རྫོན་ ལྷ། ༡༤༧༧ན། རྫོན་ * རྫོན་

དགོག་པར་བྱེད་དམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལོག་པའི་གཏམ་བུང་རྒྱལ་དུ་སྤྲོས་པ་དག་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་དེ་ནི་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསང་བ་འདུས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོན་པ་
 མིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་གཙོ་བོ་ཡང་། གསང་བ་འདུས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། གསང་བ་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་
 བའི་རྒྱུད་འདི་ལས་ནི་སྤྲོས་བཅས་པ་དང་། འིན་ཏུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པའི་
 གནས་འབབ་ཞིག་བསྟན་ནོ། །ཞེས་འདུས་པར་སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་གནས་ལ་
 སོགས་པ་མ་གསུང་བར་བཤད་ནས། སྤྲོས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་དང་། གནས་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་
 མཉམ་སྦྲོར་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྲོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 པའི་ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱུད་དེ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པར་བཞེད་
 བས། སྤྱོད་བསྐྱུས་ལས། “དེ་ནི་སྤྲོས་བཅས་པའི་སྤྱོད་པ་དབལ་སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པར་སྦྲོར་བ་མཁའ་འགྲོ་མ་སྐྱ་མ་བདེ་མཚོག་ཅེས་བྱ་བ་ནལ་
 འགྲོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ལ་འདུག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་ནས། དེ་ནས་ཡང་དག་
 བཤད་བྱ་བ། རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཚོག་གྲུང་པའི། མཁའ་འགྲོ་སྐྱ་མ་བདེ་མཚོག་
 བཤད། ཅེས་པ་ནས། བྱད་མེད་དག་ནི་ལེགས་བསྐྱབ་པའི། རྣམ་བཟང་རང་གི་ལྷག་
 རྒྱས་མཚོན། ཚོགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བརྟག་པར་བྱ། ཞེས་པའི་བར་སངས་རྒྱས་
 མཉམ་སྦྲོར་གྱི་རྒྱུད་བྲངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲངས་པའི་མཉམ་སྦྲོར་གྱི་རྒྱུད་ཚོག་དེ་དག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧ན། ༥ ཟླ ༡༠ན་ལ། ༥

གི་དོན་འཆད་པ་ནི་སྐོད་བསྐྱུས་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་མདོའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་
 དོན་རྒྱ་ཆེར་དགོལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དང་པོ་ཁོ་ནར་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡིད་དང་རྗེས་སུ་མ་ཐུན་པའི་གནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གནས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། དེར་
 ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་དང་བཅས་པ་བཤད་ནས། དེར་སྣའི་རྣལ་འབྱོར་
 ལྡོམ་ཚུལ་འཆད་པ་ནི་དེ་ལ་རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་
 དམིགས་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས་བདག་ལ་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་རིམ་གྱིས་དོ་རྗེས་
 སེམས་དཔའི་སྐྱར་བདག་ཉིད་བསྐྱེད་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་རྣལ་གྱིས་
 བདག་ཉིད་འདུག་ནས། ཞེས་པས་བདག་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་སྐྱེད་ཚུལ་
 བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་རྒྱ་ཆེན་ཚིག་གོང་དུ་བྲངས་ནས་བཤད་བྱར་བཞོད་པ་
 དེའི་ནང་ནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་སྐྱོར་བ། །སྐྱོར་བའི་དབང་སྤྲུལ་རྣམ་
 འཕྲུལ་བས། །དོ་རྗེས་སེམས་དཔལ་གྱི་སྟེ། །དེ་“ན”རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་བདག་པོས་
 བ་དེའི་དོན་འཆད་པའི་ཚིག་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 གྱི་གཙོ་བོ་དོ་རྗེས་སེམས་དཔལ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། གསང་འདུས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་གཙོ་བོ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་ནས། ལྷག་
 རྒྱུའི་འཁོར་སྐྱེད་ཚུལ་སྟོན་པ་ནི། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་
 གྱི་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལ་ལ་ནི་བདེ་མཚོག་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུས་
 འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐྱུན་སྐྱར་འདུག་ལ།
 ཞེས་སོགས། བྱོད་ཀྱིས་བྲངས་པའི་ཚིག་དེ་དག་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ནི་སངས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཤན། ན ལྷ། ༡༠བཤན། བྱི

རྒྱལ་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་ལྷ་མོ་ཡིན་གྱི། གསང་འདུས་གྱི་ལྷ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་བཙུམ་
 ལྷན་འདས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ནི། སྐྱོན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དགོངས་པ་སྐྱོན་དུ་འགྲོ་བ་ས། རང་གི་སྐྱུའི་དགྱིལ་
 འཁོར་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚིམ་བར་བྱའོ། ཞེས་ཁྱུང་
 བར་གྱི་ར་རྒྱལ་བ་སྐྱེད་ལ་ཞེས་བས་ཀྱང་གཙོ་བོར་རང་གི་སྐྱུའི་དགྱིལ་འཁོར་ཉེ་
 ལུས་ལ་གནས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་སྐྱེད་བྱས་པའི་ཕྱང་པོ་
 ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཚིམ་བར་བྱའོ། ཞེས་བསམས་ནས་བྱུག་རྒྱའི་འདོད་
 ཡོན་ལ་སྐྱོད་བར་སྐྱོན་བ་ཡིན་གྱི། འདུས་པའི་ལྷ་མོ་གཉིས་ལུས་ལ་བཞོད་པའི་དོན་
 གཤམ་ཡིན། སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྐྱོར་དང་གསང་འདུས་ནོར་ནས་ཤལ་མི་བྱེད་པའི་
 རང་ཚུལ་འདི་ལྷ་བྱས་ཀྱང་བབ་ཚོལ་འདི་ལྷར་སྐྱེ་བ་ལ་ཞུགས་པས་ནི་བདུད་རིགས་
 གྱི་སྡེ་“རྣམ་པར་འཕེལ་”བར་མ་གྱུར་གྲང་། གཙོ་བོ་གསང་འདུས་ལ་འཁོར་སངས་
 རྒྱལ་མཉམ་སྐྱོར་གྱི་ལྷ་མོ་རྣམས་འབའ་ཞིག་གིས་བསྐྱོར་བའི་དགྱིལ་འཁོར་རུང་ན།
 གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་འཁོར་དག་ནག་ལྷ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོར་བ་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་དུ་མི་རུང་བར་ཁྱོད་རང་གིས་སྐྱས་པ་ཡིད་ལ་ཞོག་ལ། རྒྱ་བ་མི་གནས་
 པའི་རྣམ་འགྲུར་གསལ་བར་མ་བྱེད་ཅིག །གསང་བ་འདུས་པའི་རྣམ་འགྲོར་བས་
 སྐྱོད་པ་བྱེད་པའི་འདུས་པ་རང་གི་ཚོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རི་
 ལྷར་བྱ་བ་མན་ངག་གིས་འཆད་པ་སྐྱོད་བལྟས་སུ་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེའི་
 རིམ་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཉེ། དང་པོ་ཁོ་ནར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས།

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧། རྣམ་པར་འཕེལ་ ཟླ་ ༡༡༧༧། རྒྱལ

བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་རིམ་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྷུང་སྟེ་རྗེས་སུ་བརྟུག་
 བས། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོ་ཉིད་དུ་གནས་ལ། དེ་ནས་ཐ་མལ་པའི་ར་རྒྱལ་
 བསལ་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་འཁོར་རྣམས་རང་གི་སྐྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུང་ལྷུང་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་ལྷག་
 བར་མོས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷ་མ་ལུས་པ་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་རིམ་
 བོར་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་གཞིག་པའི་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་འཇུག་
 བོ། ། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དག་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་དག་གི་དོན་འདིར་
 བཤད་པར་བྱ་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྦྲུམ་སོ། ། ཡང་ལུས་དཀྱིལ་དང་ལུས་ལ་
 ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་མ་བྱེད་ཀྱི་ལྷོ་ལྷོ། ། ཞེས་སྦྲུམ་བཤམ་ཤིང་ཏུ་མི་འཐད་དེ།
 རྣམ་འབྱོར་གྲ་མེད་གཞིར་བཞག་ལ། ལུས་ལ་ལྷ་འབོད་པ་ལ་སྦྱེ་མཆེད་དང་སྦྱེ་
 གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་ཕྱིར་འབོད་པ་ནི། མིག་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་
 སྦྱངས་པའི་དང་ནས། གནས་དེ་དང་དེར་ཚོགས་གསུམ་མམ། ས་བོན་ཙམ་མམ་སྐྱད་
 ཅིག་གིས་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གདོང་དུག་གི་རྒྱུད་ལས། མིག་སོགས་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ལ་ཞེས་སོགས་བྱངས་ནས། ལུས་དཀྱིལ་ནི། རྣམ་འབྱོར་པ་རང་གི་ལུས་
 ལ་གནས་པའི་ཙམ་ཐེག་རྒྱུང་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གང་ཡང་རུང་བ་ཅིག་རྒྱུར་བྱས་
 བ་དགོས་པ་སྟེ། དོ་རྗེ་རིམ་བུ་བས་འདི་དག་གནས་སུ་རྣམ་འབྱོར་བ། ། ཅུ་ཡིན་དཔའ་
 བོ་ཉི་ཤུ་བཞེ། ། ལུས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བརྟུག་པར་བྱ། ཞེས་གསུང་ལ། ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
 ལས་བྱུབ་པའི་ལྷ་དེ་ལུས་ཀྱི་རང་གི་གནས་རྣམས་སུ་བཀོད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷོ་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཟ། མོང་ ལྷ། ༡༡བལ་ཟ། མེད * མོང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥ན་ཟ། དོ ལྷ། ༡༡བལ་ཟ། དེ

དཔོན་བརྗོད་རྣམས་ལ་དེ་མཚོན་གྱི་སྐབས་སུ་འུག་གཏོང་མ། རྣ་བའི་འུག་པའི་ནང་
 ཏུ་སྐོམ་བར་བཤད་ཅིང་། སྐོམ་དཔོན་སྐོན་མ་ཅན་གྱི་སྡེ་ལ། གྱི་རྗོངས་ལུས་དཀྱིལ་
 འཚད་པའི་སྐབས་སུ། ཇི་སྲིད་རྣམས་ལ་དང་མཉམ་པའི་དཔལ་བོ་དང་དཔལ་མེད་
 དབང་ལྷག་མ་དེའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ། དཔལ་བོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་
 བོ་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བསྐོམ་མོ། །གང་དཔལ་མེད་དབང་ལྷག་མ་དེ་རྣམས་
 ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཏུ་བསྐོམ་མོ། །ཞེས་བཤད་པའི་སྲིར་དོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་
 དེའི་སྲིར་ལོན་ཏུ་ཟབ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་སྐྱེད་ཚུལ་རྣམས་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱེད་ཚུལ་
 ཏུ་མི་འགྲུང་བའི་སྐོན་གཏན་མེད་དེ། ཅ་འཁོར་ལོ་ལྷ། འཁོར་ལོ་ལྷ་ལ་རྗོངས་ལུས་
 ལ་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཡོད་ལ། དེ་ལྷ་མོ་རྣམས་དང་། འཁོར་ལོ་ལྷའི་དབུས་ཀྱི་ཐིག་
 ལེ་སྤི་སྤུན་མོང་གི་ཅ་དང་བཅས་པ་གཙོ་བོ་ཡབ་ལྷམ་ལྷར་བསྐྱེད་ནས་ལུས་ཀྱི་ནང་
 མོ་མོའི་གནས་སུ་བསྐོམས་པས་སྐོས་བཏགས་མིན་ནོ། །ལྷལ་ལྷལ་ཅན་གྱི་ལྷ་བཅུ་
 གཉིས་དང་། ཁོ་བོ་བཅུ་ཞི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་སྐོར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་
 ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། མན་ངག་འདིར་བཤད་པ་གཉིས་འགོད་ས་དང་སྐྱེད་
 གཞི་བྱུང་བར་མེད་པས། འདི་དག་ཇི་ལྟར་ལུས་དཀྱིལ་ཏུ་མི་འགྲུང་ཞེས་སྐྱེས་པ་ལ་
 བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རང་གི་ལྷལ་གྱི་ཆ་སོ་སོ་རྒྱུར་བྱས་ནས། ཆ་དེ་དང་དེ་
 ཡོངས་སུ་གྲུང་བ་ལས་ལྷ་སོ་སོར་བསྐྱེད་དེ་ལུས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་འགོད་པའི་
 ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱེས་པ་འདི་ནི། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྐྱེས་པ་རྗེ་ཐམས་ཅད་
 མཁུན་པས། གངས་ཀྱི་ཁོད་འདིར་སྐོན་མ་གྲུང་བའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་སྤུན་
 མོང་མིན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་གསུངས་པ་དེའི་གནད་ལེགས་པར་མ་ལོན་

།ཀྱང་། རྗེའི་གསུང་རབ་ལས་གསུངས་པའི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་གསུང་གི་རྗེས་རྒྱོས་
 བྱས་པར་ཟད་གྱི། ཁོ་བོས་ལུས་དགྱིལ་དང་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་བྱང་པར་ཡང་མ་
 བྱེད་ཅེས་སྐྱུས་པ་དེ་སྲུ་ཞིག་ལ་སྐྱུས་པ་ཞེ་གོ། ལོ་ན་གྱི་རྗེས་བདེ་མཚོག་ལ་སོགས་
 པའི་ལུས་དགྱིལ། སྐྱབ་ཐབས་བྱེད་པ་པོ་སྲུ་མ་རྣམས་གྱིས་བྱས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ཏུ་
 མ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་དང་དེར། ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་ཏུ་མ་སོང་བའི་ལུས་དགྱིལ་
 སྐྱབ་ཚུལ་བྱང་པར་བ་འདི་དང་འདིས་ལྟར་བཤད་དོ་ཞེས་སྐྱབ་ཐབས་དེ་དང་དེ་དག་
 རང་གི་ཚིག་པར་རྒྱ་ལྷུང་ཟད་ཙམ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་གང་ན་ཡང་ཟུར་ཙམ་
 ཡང་མེད་པར་ཁྱོད་གྱིས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལད་མོ་བཞུས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱུས་ནས། སྲུ་མ་
 དེ་དག་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི། སྐྱ་བཙན་མ་གཡང་པོའི་རྒྱན་གྱིས་གཟེངས་
 མཐོ་བར་བྱེད་པ་དང་མཚུངས་པ་དོ་ཚེ་པོར་པའི་འདུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་རྒྱད་རྒྱ་
 གཞུང་ཚད་ལྡན་ནས་མ་བཤད་པའི་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་བསྐྱུལ་བའི་
 དཀའ་བ་བབ་པས་ཅི་ཡང་རུང་བའི་གཏོལ་གཏམ་འདི་ལྟར་སྐྱ་དགོས་པ་ལྷུང་སྟེ།
 རྣམ་འབྱོར་སྐྱ་མེད་སྐྱི་ལས་བཤད་ཚུལ། གྱི་རྗེ་རྗེའི་རྒྱད་དང་འགྲེལ་པས་བཤད་
 ཚུལ། རང་གི་ཁས་སྤངས་པའི་བྱབ་མཐའ་ནས་བཤད་ཚུལ། ཞེས་སྐྱུས་ནས། དང་པོ་
 འཆད་པ་ན། དཔལ་ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་སྐྱབ་ཐབས་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གསང་
 བས་མཛད་པར། བྱི་ནང་གི་གནས་གཉིས་ཀ་ལ་ལྷ་མ་ཐུན་པར་འབོད་པ་བདེ་མཚོག་
 ལུས་དགྱིལ་ལྷ་བྱ་བཤད་ནས། ཡང་ན་རྒྱད་གྱི་མན་དག་བསྟོམ། འདི་ན་འཁོར་ལོ་
 དུག་གྱང་ཡོད། ཅས་སོགས་པར་མཛད་ནས། འདིས་གྱང་གྱི་རྗེས་ལུས་དགྱིལ་དང་ཆ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༤༦ན། གཏོལ་ རྒྱ། ༡༡ན། བརྗེས་

འདྲ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གཅིག་མ་བསྟན་ནས། ཞེས་སྐྱེས་པས་ནི་དགག་སྐྱབ་ལ་དལུས་
 ལོང་ལྷ་བྱུང་བྱུང་ཀྱང་རང་གིས་མི་ཤེས་པའི་སྐྱེན་པ་གསལ་བར་བྱས་སོ། །འདི་
 ལྟར་ཁྱེད་ཅག་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྗོངས་ལུས་དཀྱིལ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྗོལ་བའི་
 གང་ཟག་གི་ངོར། གྱི་རྗོངས་ལུས་དཀྱིལ་དེ་ལྷ་བྱ་སྐྱབ་པར་འདོད་པས། ཁྱོད་གྱིས་འདི་
 ལྟུང་པ་མ་ཡིན་ནམ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་རྗོལ་བའི་ངོར།
 ལྷ་སྐྱེན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་དང་གཟུགས་དཀྱིལ་མ་ཆ་འདྲ་བར་ཨེ་གྲུབ་སྐྱོས་ཤིག །དེ་
 མ་གྲུབ་ན་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གྱི་རྗོངས་ལུས་དཀྱིལ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་
 རྗོལ་བའི་ངོར། ཡེ་ཤེས་གསང་བའི་སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཚུལ་དེ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གྱི་
 རྗོངས་ལུས་དཀྱིལ་དང་ཆ་འདྲ་བར་འབྱུང་དོ། །དེ་ཡང་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་ན་སྐྱབ་བྱེད་
 བསྐྱབ་བྱ་མཚུངས་པའི་མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་གི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པ་ཤིན་ཏུ་
 སྐྱེན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཡང་བདེ་མཚོག་སྐྱོམ་པ་འབྱུང་བའི་ཡེ་ལུ་བཞི་བར། རྣམ་
 པ་ལྷ་ཡི་ལྷ་རྣམས་ནི། །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་དང་། ཞེས་པ་ནས། འོད་
 གསལ་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་པའི་བར་དྲངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བར། འདི་
 དག་གྱང་རིམ་པ་རི་ལྷ་བར་མེ་ལོང་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་བདག་ཉིད་དེ། ཞེས་
 སོགས་དྲངས་ནས་གཤམ་ཉེ་འདི་རྣམས་ལུས་ལ་ལྷ་འགོད་པ་ཡིན་གྱིས་ལུས་དཀྱིལ་
 མ་ཡིན་ནོ་སྐྱེམ་ན། མ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས་སངས་རྒྱུ་ཉིད་འབྲས་རྒྱ་བྱ་འགྱུར།
 ཞེས་པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཉིད་མཚན་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་དེའི་རྒྱུར་ཡང་འགྱུར་
 རོ། །རི་ལྷར་འགྱུར་ཞེ་ན། གསུངས་པ་མིག་སོགས་རྣམས་ལ་བསྐྱོམ་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་
 རང་ཉིད་རྗོ་རྗོ་སེམས་དབར་གྱུར་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་

བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་དང་དེའི་རྒྱུར་ཡང་འརྒྱུར་རོ། །གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོང་
 བསྐོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། དེ་གསུངས་པ། བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་ཉིད་
 སའི་སྒྲིང་པོའི་རྣམ་པས་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་གནས་ནས་གཟུགས་གསུམ་རྣམ་པར་
 རྒྱུངས་ཏེ། རྩོམ་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་སྒྲིང་བར་མཛད་དོ། ཞེས་བཤད་པ། དེའི་
 དོན་ཡང་སྒྲོམ་འབྱུང་གི་རྒྱུད་ཚིག་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་བྱེད་དུ་བྱུབ་
 ཚེན་སྐྱའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱིས་གསང་འདུས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་སུ་བྱངས་ནས་བཤད་
 བ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྒྲོམ་འབྱུང་ཅ་འགྲེལ་ལས། ཀྱི་དོན་ལུས་དཀྱིལ་དང་
 ཚ་འབྲེལ་བའི་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་ཞིག་ཀྱང་བརྟན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གིས་སོ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོམ་འབྱུང་ལེུ་བཞི་པའི་གཞུང་། རྣམ་པ་ལྡེ་ལྷ་རྣམས་
 འི། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་ལྡེ་གཅིག་ཏུ་རྫོགས་བྱང་ཚུབ། ཅས་པའི་བར་ལུས་དཀྱིལ་
 བསྐོམ་ཚུལ་སྟོན་པར་བྱས་ནས་བྱངས་པས་འི། རང་ཉིད་རྒྱུགས་སུ་གོ་བར་བྱས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་དེ་དག་འི། ལུང་པོ་ལྷ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྡེ་དང་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་ལྡེ་རང་བཞིན་གྱི་མངོན་བྱང་ལྡེ་ལས་རྒྱག་པ་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་
 གཅིག་ཏུ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པས། ལྱིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མངོན་བྱང་
 ལྡེ་ལས་རྫོགས་ཚུལ་མངོན་བྱང་ལྡེ་རྣམ་དག་དང་བཙས་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
 ལྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། “བསྐྱེད་¹པའི་རིམ་པ་བསྐོམས་པས་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་
 དག་པ་ཁོ་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་རྣམ་པ་ལྡེ་བོ་བསྐོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་པ་
 རྣམ་པ་ལྡེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ལྡེ་བོ་རྣམས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཡང་

1 མཐོལ་ ༡༧བཤམ། ༡ ལྷོ་ ༡༧བཤམ། ༡ ཉི * ཉི
 1 མཐོལ་ ༡༧བཤམ། བསྐྱེད་ ལྷོ་ ༡༧ན་༡༧། བསྐྱེད་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་རྫོགས་པ་ནི་འདི་ཡིན་པས།

དུག་པ་ནི་དོ་རྗེ་འཆང་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་དོ་རྗེ་འཆང་མངོན་བྱང་ལྔ་
ལས་རྫོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས།
དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་དག་འཆད་པ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་དུག་
ལ་བསྐྱོམ་པའི་ས་སྤྱིང་ལ་སོགས་པ་དུག་ནི། དབང་སོ་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ས་
སྤྱིང་སོགས་དེ་དང་འཇུག་པར་བསྐྱོམ་པའི་གཟུགས་དོ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་དུག་ནི་
ཡུལ་དུག་དག་པ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལྷ་དེ་དག་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ནི་མིག་གི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་
ཤེས་དུག་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བུ་སྤྱུགས་དོ་རྗེའི་རང་བཞིན་ཉེ་དེ་ལྟ་ན། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་ལྷ་དེ་དག་ནི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་རྣམ་པར་དག་
པར་འགྲུང་རོ། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དོན་འདི་ཉིད་ནི། ཡུལ་ནི་དུག་ཏུ་བྱ་བ་
སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ཉིད་
འབྲས་རྒྱ་ཏུ་འགྲུང་། ཞེས་པ་ཡང་། འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྗེའི་མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་
སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱར་འགྲུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱོན་པར་འདོད་ནས་
དེའི་འགྲེལ་པར་རང་དོ་རྗེ་སེམས་དབང་གྱུར་ནས་མིག་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྣམས་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཁོ་ན། གཉི་ལྷག་དོ་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་
པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༡ མ་ཕྱི་ ༡༩༣༩ན། དཀ ཟླ ༡༩ན། དག * དག

དེ་སྐད་ལྟ། དེ་ཉིད་བཙུག་ལྷན་འདས་སའི་སྦྱང་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན། མིག་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་གནས་ཏེ། གཤམ་གསུམ་རྣམ་པར་སྐྱེས་ནས་དེ་རྗེས་མིག་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་སྦྱང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་རྣམས་ཉིད་རྒྱས་པར་
 ལྷོན་པ་མིག་གི་དབང་པོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་བཙུག་
 ལྷན་འདས་སའི་སྦྱང་པོའི་རྣམ་པ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ནི་འགྲེལ་བ་མཁན་པོས་གཞན་
 བས་བྱངས་པའི་ཚིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དག་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱེས་ཏེ་
 ལྷོན་པ་ན། འགྲེལ་བ་དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་
 ལྷོན་པ་པོའི་དོན་རྗེས་མེད་པའི་སྐྱེ་བུ་དམིགས་པ་སྐྱོན་ལྟོ་པའི་བཙུག་ལྷན་
 འདས་སྦྱང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་འདིའོ། །ཞེས་ངེས་པར་བརྟུང་ནས་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་དང་། གཤམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་མེད་པ་ཉིད་མངོན་ཏེ་བྱས་ནས། རི་ལྷ་བ་བཞིན་ས་བོན་སྤྲུལ་མཚན་ཡོངས་
 ལྷུ་གུར་པ་ཡིས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤྲུལ་གཤམ་གསུམ་དོན་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འབྱུང་པའི་གཏེ་སྤྲུལ་དོན་རྗེས་ལ་སོགས་པ་བསྐྱོན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
 རྒྱལ་ལ་གསལ་བར་བཤད་དོ། །འདི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ལྟས་དཀྱིལ་སྐྱོན་ཚུ་ལ་
 ལྷོན་པ་ཡིན་ན། ལྷོད་རང་གི་ལྷུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་དང་ལྷུས་དཀྱིལ་སྐྱོན་ཚུ་ལ་
 ཀྱི་བྱུང་བར་རི་ལྷུར་འབྱེད་པ་སྐྱས་པ་ན། ལྷེ་མཆེད་བྱིན་རྒྱལ་ལ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་
 ལྷོན་པ་འབྱུང་འགྲེལ་བར་བྱངས་མ་ཐག་པ་འདི་ལྟར་བྱས་པ་ལྷ་བཀོད་པ་ཙམ་
 ཡིན་གྱི་ལྷུས་དཀྱིལ་བསྐྱོན་པ་མ་ཡིན་པར་སྐྱས་པ་དང་ཁས་རྒྱངས་དངོས་སྤྲུ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༣༧ན། རྩོ ལྷ། ༡༤༧ན། དེ

འགལ་ལོ། །སློབ་དཔོན་སྐྱེ་བྱུང་གི་འདུས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབས་སུ། སློབ་འབྱུང་གི་
 ལེའུ་བཞི་པའི་ལུང་འདི་དག་བྲངས་ནས་བཤད་པ་བྱས་སོ། །ཞེས་སྐྱབ་ལོ། །རྩོམ་པོ་ལོ་
 ཏུ་ཆེན་པོ་སྟེ། རྣམ་གཞག་རིམ་པར་སྐྱེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟོན་
 པའི་སྐྱབས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཐུགས་དོན་རྗེ་ཉིད་པའི་སྟོང་པོའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་མིག་གི་
 དབང་པོ་ལ་བཀོད་པས། གཟུགས་གསུམ་ལ་འོད་གསལ་བས་ཐོགས་པ་མེད་པར་
 བྱས་པའི་དོན་རྗེའི་མིག་གི་དབང་པོ་སྟོན་པར་འབྱུང་དོ། །ཞེས་སོགས་ནི་རྣམ་གཞག་
 རིམ་པ་མཛད་པ་པོ་རང་གི་གསུང་ཡིན་གྱི་ལུང་གཞན་བྲངས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་སྟོན་གྱི་
 ཤེས་ཚམ་གྱིས་གོ་བྱས་ལ་དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྣམ་གཞག་རིམ་པར། རི་སྐྱད་དུ། རྣམ་
 འགྱོར་ཐམས་ཅད་བཙོན་ལྡན་འདས། །རྗེ་རྗེ་མེས་པ་དཔལ་དེ་བཞིན་
 གཤེགས། །ཁམས་གསུམ་པ་ནི་མ་ལུས་ཀྱང་། །དེ་ཡིས་ཉེ་བར་འོངས་སྟོན་ཉིད།
 ཅེས་བདེ་མཚོག་ལས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་མཁམ་འགྱོ་མ་སྐྱེ་མ་བདེ་མཚོག་ཅེས་
 གྲགས་པ་སངས་རྒྱལ་མཉམ་སྟོར་ལས་བྲངས་པ་ཡིན་གྱི། སློབ་འབྱུང་གི་ལུང་
 བྲངས་པ་ནི་མིན་ལོ། །

དེས་ན་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་སྐྱབས་དེར་སློབ་འབྱུང་གི་ལུང་བྲངས་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་ལ་རྣམ་གཞག་ལས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་རང་
 ཉིད་ལས་དོན་འདི་ཉིད་གསལ་བར་ཅ་བའི་རྒྱད་ལས། རྗེ་རྗེའི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་
 ཀྱང་། །བྱང་རྒྱལ་མེས་པ་དཔལ་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོག་། ཅེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་
 གསང་འདུས་ཅ་རྒྱད་གྱི་ཚིག་དེ་དག་འཆད་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱིས། སློབ་འབྱུང་གི་
 ཚིག་དེ་དག་ལ་བཤད་པ་བྱས་པར་འཁྲུལ་བའི་གཞི་ཚམ་ཡང་མེད་དོ། །སྐྱེས་པ།

ལྷག་ལྟར་སློབ་པའི་སློབ་པ་ལ། །སྤྲུལ་པས་གོ་བར་ག་ལ་འབྱུང། །ལྷགས་ནི་དལྱག་
བས་མ་གཏོགས་པར། །བཤད་པས་ལས་ལ་འབྱུག་བྱས་སལ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཤེས་
རིག་དང་ལྷན་ཟད་ལྷན་ན་བརྟག་པར་བྱའོ། །སྤོམ་འབྱུང་ཙུ་འབྲེལ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་
ཁྱོད་འདོད་པའི་གྱི་རྗོངས་ལྷས་དཀྱིལ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་ལྷས་དཀྱིལ་བརྟན་པར་སྤྲུ་བ་ནི་
གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཡང་གྱི་རྗོ་རྗེའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་ཚུལ། དེ་
བྱུང་ཆེན་གྱིས་རི་ལྟར་བཟལ་བའི་རྩལ་དང་བཅས་པ་སྤྲུ་བར་རྗོམ་ནས་འདི་རྒྱད་
ཅེས། ཙུ་བའི་རྒྱུད་ལས། ཨེའི་རྣམ་པ་སྣ་ལོ་སྤྱན། །མི་གྱི་རྣམ་པ་བདག་མར་
བརྗོད། །མ་ནི་སྣ་ལོ་གོས་དཀར་ལོ། །ཡ་ཡི་རྣམ་པ་བདག་མར་བརྗོད། ཅེས་ཡི་གེ་
བཞིའི་དབྱིབས་གྱི་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་། དེ་དག་སྣ་ལོ་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་གསུངས་
ལ། དོན་ལྷག་མ་རྣམས་རྒྱུད་གྱི་དབྱེ་ཞབས་རྣམས་སུ་དོན་སློབ་ལ་གསལ་བར་བྱང་
ཡང་ཚིག་དངོས་སུ་གསལ་བར་མ་གསུངས་སོ། །

དོན་དེ་ཉིད་གསལ་བོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པའི་རྒྱུད་སྤྲུ་འིར་ཉེན་བཞེན་པའི་
ལྷས་དཀྱིལ་སྤྲུབ་རྩལ་རྣམས་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། དུག་པའི་རབ་བྱེད་གསུམ་
བར་ཉེ་དུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱ། །གཟུགས་མངེས་པ་ནི་ཡང་དག་བྱང། །ལྷས་ནི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། །སྤོ་བཞིར་རི་རྒྱད་གསུངས་པའོ། །རང་གི་ཡན་
ལག་བརྒྱད་བྱང་བས། །ཀ་བ་དེ་ཡིན་བརྗོད་ནས་གནས། །དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་མཉམ་
པའི་ཕྱིར། །བྱ་བཞི་པར་ནི་རབ་དུ་གྲགས། །སྤྲུ་གསུང་སྤྲུགས་གྱི་རོ་བོས་ནི། །འཁོར་
ལོ་གསུམ་ནི་གཅིག་དུ་གསུངས། །རི་ནི་མགོ་བོའི་ཟེ་འབྲུ་ལ། །རི་ལྟར་རྩམ་ཆེན་པ་
སོགས་རིམ། །འབྲུ་མའི་དུས་ཐབས་རིམ་ཉིད་གྱིས། །དེ་ནི་རྗོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་

གནས། །རྒྱུ་ལོ་དབྱེ་བས་སྲུ་རྣམ་པར་
 གནས། །སྲུ་མངོ་ཡི་ནི་གནས་སྲུ་ནི། །དེ་བཞིན་གྲུ་གསུམ་འབར་བ་ཉིད། །རྒྱུ་
 སོའི་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་ནི། །རྒྱ་ནི་སྲོ་བར་རྣམ་པར་གནས། །སྤྱིང་ཁ་ཡང་ནི་ས་
 ཉིད་དེ། །ཀྱུ་ནས་གྲུ་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །སྐལ་ཚིགས་དབྱུག་གུའི་གཟུགས་ཀྱིས་
 བོ། །རི་རབ་རི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་རྟེན་ལུས་དཀྱིལ། །ཀྱི་དོ་རྗེ་དང་བདེ་མཚོག་
 གཉིས་ཐུག་མོང་དུ་གསུངས་པ་དང་། །བརྟེན་པ་ལུས་དཀྱིལ་ཡང་དང་པོའི་རབ་བྱེད་
 །བཞི་པར། །ཡང་དག་སྲོུར་བྱུང་མཚན་ཉིད་ནི། །དེ་ནས་མཚོག་ཏུ་རབ་བཤད་བྲ། །ཞེ་
 བོ་ས་རུ་ཤེས་པར་བྲ། །ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱུན་པ་ཉིད། །སྤྱིང་རྗེ་ཚེན་མོ་ཐབས་ཚེན་
 མོ། །རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་སྲོུད་ལུལ་ལ། །ལྟེ་བར་སྣ་ཚོགས་འདམ་སྐྱེས་ལ། །སྐྱུལ་
 །བའི་འཁོར་ལོར་རྣམ་པར་གནས། །མི་ནི་རྒྱ་རུ་ཤེས་པར་བྲ། །ཚོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྐྱུ་ས་
 ཀྱི། །བྱམས་པ་དག་ནི་སྲོུན་ལམ་རྒྱལ། །ལྟེ་མོ་དོ་རྗེའི་རིགས་གཙོ་ལ། །སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་
 སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་ལ། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡང་དག་གནས། །མ་ནི་མེ་རུ་བརྗོད་པ་
 རྟེ། །ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོ་གོས་དཀར་མོ། །དགའ་དང་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །ལྟེ་མོ་
 །བརྒྱའི་རིགས་བྱུང་ལ། །སྟོག་མར་རྒྱ་སྐྱེས་འདབ་བརྒྱད་གཉིས། །འོངས་སྲོུད་འཁོར་
 ལོར་ཡང་དག་གནས། །ཡ་ནི་རྒྱུད་གི་རང་བཞིན་ཏེ། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་རབ་
 འཛོམས་བྱེད། །དམ་ཚིག་ཕྱག་རྒྱ་ཚེན་མོར་དེས། །ལྟེ་མོ་ལས་ཀྱི་རིགས་གཙོ་
 ལ། །བཏང་སྟོམས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱོར་གྱིས། །སྟོལ་མ་འཁོར་བ་སྟོལ་བ་མོ། །འདམ་
 སྐྱེས་འདབ་མ་སྲུམ་རྒྱ་གཉིས། །བདེ་ཚེན་འཁོར་ལོ་ཚེན་པོར་གནས། །ཞེས་འཁོར་
 ལོ་འདི་དག་ལ་ལྟེ་མོ་འདི་རྣམས་དགོད་པར་གསུངས་ཤིང་སྟེ་མའི་བཞི་པར། །དེ་

སྐྱེ་འདི་རྣམས་ཁམས་དང་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཚད་མེད་པ་དང་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་རྣམས་
 བར་དག་པའི་རོ་བོ་རྣམས་ཉེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་སྤྱིང་རྗེའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཤེས་རབ་
 དང་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྤྱོན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷོ་མོ་རྣམས་སྤྱུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 འཁོར་ལོ་རྣམས་ལ་མོས་པར་བྱའོ། །ཨེ་མི་མ་ཡའི་ཡི་གེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་
 བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་དག་དབྱེར་མེད་པར་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་
 ཁ་ཅིག་ཏུ། ཨེ་མི་མ་ཡའི་ཡི་གེ་རང་གི་རོ་བོ་རྣམས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པའི་རོ་བོ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པར་འགྲུང་རོ།
 ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །འོ་ན་འཁོར་ལོ་བཞི་ལས་མ་བརྟན་ནོ་སྐྱེ་
 བ་མ་ཡིན་ཉེ། བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོར་གནས། ཞེས་པའི་དོན། བདེ་བའི་རྟེན་
 བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་སྤྱི་བོར་གནས་པས་སྤྱི་བོ་ལ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ལས་
 བྱང་བའི་བྱང་སེམས་གསང་འཁོར་དུ་བབ་པས་དེར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པས་གསང་གནས་ལའང་བདེ་ཆེན་དུ་བཏགས་པར་འགྲུལ་¹ བ་ལས་འགྲུང་བས།
 ཆོག་གཅིག་གིས་སྤྱོད་འོག་གི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ཆར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱེ་མ་དང་
 བོར་ཡང་། འོ་ན་ཀྱང་གཙུག་ཉོར་དང་། སྤྱི་བོ་དང་། བཟྱིན་པ་དང་། སྤྱིང་ཁ་དང་། ལྷོ་
 བ་དང་། གསང་བ་དང་། རོར་བུའི་²དབུས་¹་སྤྱུ་རྒྱུད་པའི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བུར་བཞེད་དང་།
 སུམ་རྩ་ཅ་གཉིས་དང་། བརྟུ་བྱུག་དང་། བརྒྱད་དང་། བྱུག་རྩ་ཅ་བཞེད་དང་། སུམ་རྩ་ཅ་
 གཉིས་དང་། བརྒྱད་ཀྱི་བྱངས་ཅན་བརྒྱ་ཉིད། ཟླ་གཉིད་དང་འཁོར་ལོ་ཉིད་དུ་བརྟན་

¹ མ་ཕྱི། ༡༥བམ་ན། འགྲུལ་ ཞོལ། ༡༥ན་༡༣། འགྲུལ།
² མ་ཕྱི། ༡༥བམ་ན། དབུས་ ཞོལ། ༡༥ན་༡༣། དབུས།

བར་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་དབུས་སུ་"མདུང་^༡་པའི་གཟུགས་སོ། ཞེས་འཁོར་ལོ་ལྷ་དང་
 རྒྱུག་དང་། བདུན་གྱི་རྩ་འདབ་ཀྱི་གངས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་འཁོར་
 ལོ་ལྷའི་དབུས་སུ་རིགས་ལྷ་ཐེག་ལེ་ལས་བསྐྱེད་བ་ནི། བརྟག་བ་རྒྱུག་པའི་བཞི་བར་།
 རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་འདོད་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྣོམ་བ་དག །ཡང་ན་"མེ་^༢་
 ལོང་ལྷ་བུའི་ཚུལ། ཞེས་བ་ནས། ལིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེར། །རྣམ་ཀུན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཅན། །དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱར་བ་ཤད། །བདེ་བ་དམ་པ་རུ་ནི་བརྗོད།
 ཅེས་དང་། འགྲེལ་བ་སྟེ་མར། ལྷ་ལོ་ཀུན་གྱི་སྟེ་སྐྱབ་མ་དང་། ལྷ་མ་གྱི་དང་། གོས་
 དཀར་མོ་དང་། སྣོལ་མ་དང་། དོ་རྗེ་བསྟེན་མས་མ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་
 རིགས་ལྷའི་ཡུལ་རྣམས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། དོ་རྗེ་བསྟེན་མས་མ་དོ་རྗེ་དབྱིངས་
 ཀྱི་དབང་སྤྲུག་མ་དང་དོན་གཅིག་ལ། ཚིག་རྒྱུང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིགས་ལྷ་ལ་རྗོ་
 རྗེ་སེམས་དཔའ་རྒྱས་འདེབས་བ་ཐེན་བ་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་གི་རྣམ་རྟུན་སྤྲུག་ལ་
 སྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། བརྟག་བ་དང་པོའི་བཞི་བར། དེ་ལྟར་རིགས་ནི་ལྷ་རྣམས་དང་། །ཡེ་
 ཤེས་ལྷ་དང་སྤྲུག་རྒྱ་ལ། །འདི་ལས་རྗོ་རྗེ་སྤྱིང་པོ་དང་། །ཁྲི་པོ་ཁམས་གསུམ་སེམས་
 ཅན་སྟེ། །ནང་གི་དབྱེ་བ་འདི་ཉིད་ནི། །རྒྱ་མའི་ཞལ་ལས་རྟེན་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་ལ། དེའི་དོན་སྟེ་མར། གང་ཡང་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེས་བ་རྣམས་ནི། སེམས་
 དཔའ་ཞེས་བ་རང་རང་གི་རིགས་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སའི་སྤྱིང་པོའི་
 རིགས་ལ་སོགས་པ། མིག་ནི་གཉི་སྤྲུག་རྗོ་རྗེའོ། ཞེས་བ་ལ་སོགས་ནང་གི་སྐྱེ་
 མཆེད་བདག་ཉིད་ཀྱི་བསྐྱེད་དེ། རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧། མདུང་ རོལ། ༡༧༧༧། མདུང་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧༧༧། མི རོལ། ༡༧༧༧། མི

བ་རྣམས་དང་། གཞུགས་དྲེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་ལྷོ་མཆེད་དམ། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་རང་བཞིན་རྣམས་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་རང་བཞིན་ལ་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །ཁོ་བོ་རྣམས་ཀྱང་
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་རིགས་ལྡན་གྱི་སེམས་སྡོམ་ལ་སྡོམ་
 གྱི། ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་མི་སྟོན་སྟོན་ན། ལུང་དེའི་རྗེས་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་
 བོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྒྱུད་རྒྱུད་ཀྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སྐུ་བ་
 རྱེད་དུ་མ་དང་བཅས་ནས་ལུས་དཀྱིལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། མདོར་བྱ་ཅ་རྒྱུད་དུ་ལུས་
 དཀྱིལ་གྱི་རྣམ་འབྱོར་དོན་སོབ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་འདིས་
 གསལ་བར་གསུངས་ས། ལྷ་མ་བརྒྱུད་པའི་མན་ངག་གིས་འཆད་ཚུལ་འདི་ལྟ་བུའི་
 རྣོན་མ་རྣམ་པར་གསལ་བར་རྟོགས་ཀྱིས་པ་ཡང་གནད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ།
 །ཞེས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་བབ་ཅོལ་མཁས་པ་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་དོན་ཤེས་པ་དག་ཡིད་འབྱུང་
 བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དག་མང་དུ་གྱིས་སོ། །བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། བརྟགས་གཉིས་སྟུ།
 ཨེའི་རྣམ་པ་ལྷ་མོ་སྐྱུན་ཞེས་རྟེན་པ་བཞིས་ནི། ཡི་གེ་བཞིའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི། ཅ་
 འཁོར་བཞི་བོ་དེ་ཉིད་རིམ་པ་བཞིན། ལྷེ་བ་ས། ལྷིང་ཁ་ལྷ། མཁྱིན་པ་མེ། ལྷི་བོ་རྒྱང་
 གི་ཁམས་ཡིན་ཞིང་། ལྷུན་མ་ས། ལྷ་མ་གྱི་ལྷ། གོས་དཀར་མོ་མེ། ལྷོལ་མ་རྒྱང་གི་
 ཁམས་ཡིན་པས། ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་ལྷ་མོ་བཞིའི་མ་སྟེད་ཀྱིས་གསུངས་ལ། དེ་
 ཡང་གཞུང་དེ་ནི་སྟོན་པའི་དབྱེ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་གང་སྟོན་ན་
 ལྷི་བོའི་ཉི་ཡིག་ལྷུ་བ་དང་། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨི་ཡི་འབར་བ་གཉིས་སྟོན། གནས་

གང་དུ་སྐྱོམ་ན་འཁོར་ལོ་བཞིའི་དབུས་སུ་སྐྱོམ་ཞེས་ཤེས་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། གང་
 དུ་སྐྱོམ་བའི་གནས་“སྟོན”འུ་བར་བཞེད་ནས། ཨེ་ཡིག་རྣམ་བ་ལྟ་མོ་སྤྲུལ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །འདི་གསུངས་པ་ཡིན་པས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་
 གཞུང་ཡིན་པས་མ་གོ་བར། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་གྱི་དུ་སྐྱེས་པས།
 བརྟམ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟམ་རགས་པ་ཅམ་ཡང་མ་ཆགས་པ་གསལ་བར་བྱས་
 སོ། །སརྩུ་ལའི་བརྟམ་པ་བྱུག་པའི་རབ་གྱེད་གསུམ་པ་ལས་བྲངས་པ་དེ་དག་གི་དོན་
 དེ་ལྟར་དུ་སྐྱེས་པས་ནི། སརྩུ་ལའི་རྒྱུད་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རབ་གྱེད་འདིས་
 དོན་འདི་སྟོན་གྱི་རྒྱུས་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། འདི་ལྟར་རབ་གྱེད་འདི་
 བེ་རྒྱུད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུངས་པའི་དེས་དོན་རྫོགས་རིམ་པའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་འཆད་པ་ཡིན་པས། དེའི་སྤྱིར་རབ་གྱེད་འདིའི་ཐོག་མར་མན་སྟེ་ལས།
 ཤེས་རབ་མཚོག་གི་རྫོགས་པའི་རིམ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འདི་བ། མོས་ལགས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེའི་སྤྱིར་རབ་གྱེད་འདིའི་ཐོག་མར་རྒྱུད་དུ། ལྟ་ལགས་ཉན་པར་འཆོལ་ལགས་
 བ། །ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་མཚོད་པ་ལ། །སོགས་པ་ལས་ནི་རི་ལྟར་ལགས། ཞེས་
 འབྲུང་བའི་ནང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནི་རྫོགས་རིམ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡིན་གྱི།
 བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཟེར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདེ་མཚོག་ཅ་
 རྒྱུད་དུ་གང་དུ་ཉེ་དུ་ཀ་བསྐྱེད་པའི་གནས་འབྲུང་བཞི་རི་རབ་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་
 བཅས་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་བརྒྱུད་སྟེང་དུ་དབྱངས་གསལ་བཀོད་ནས་མངོན་བྱང་ལྔ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བལྟ། རྟོན་ ཞོལ། ༡༧བལྟ། རྟོན་

ལས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ཉེ་རུ་ཀ་རྫོགས་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ཉིད་བཤད་རྒྱུ་དུ་སྐྱུ་
 ལས། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནང་ལ་སྐྱུར་བའི་ངེས་དོན་གྱི་བཤད་པ་གསུངས་ནས། ཅ
 རྒྱུད་དུ་སྐྱས་པའི་རྫོགས་རིམ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། བརྟན་པ་རྒྱག་པའི་རབ་
 རྱེད་གསུམ་པར། ཉེ་རུ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ། ཞེས་སོགས་གྱིས་བྲངས་པ་འདི་དག་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ལོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་བདེ་མཚོག་ཅུ་རྒྱུད་དུ། བསྐྱེད་རིམ་
 གྱི་སྐབས་སུ། གསང་བ་མཚོག་གིས་དགྲེས་པ་སོགས་གྱི་ཚིག་བཞི་དང་། བ་ལང་
 གནས་ཞེས་སོགས་གྱི་ཚིག་བཞིས། འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་སྐྱོམ་པ་དང་། །རི་སྐྱེང་
 ལྷ་ཚོགས་བརྒྱ་ཡི། །སྟེ་བར་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་སྐྱེས། ཞེས་པའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་བསྐྱོམ་པ་
 དང་། དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱ་དང་། དེའི་སྟེ་བར་དབྱངས་གསལ་ལས་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པར་
 བཤད་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་རྫོགས་རིམ་སྐབས་པའི་དོན་བཤད་རྒྱུ་དུ་སྐྱུ་ལས་བརྟན་
 པ་ནི། ཀར་པའི་མཐེལ་དུ་ཚོམ་ཆེན་རྒྱུད། །གཞུ་ཡི་དབྱིབས་སུ་རྣམ་པར་གནས།
 ཞེས་པ་ནས། སྐལ་ཚིགས་དབྱིག་པའི་གཟུགས་གྱིས་ནི། །རི་རབ་རི་རྒྱལ་དེ་བཞིན་
 ལོ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་པའི་འབྱུང་བ་རིམ་བཅེགས་དང་། རི་རབ་ནང་
 ལ་བཤད་པ་ན་ལུས་གྱི་ཀར་པ་ནས་མགོ་བོའི་བར་སྟོན་པར་མཛད་ནས། དེ་འབྲ་བ་
 དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ཡིན་པར། རི་སྐྱེང་ཚོམ་ཆེན་ལ་
 སོགས་རིམ། །སྐལ་མའི་དུས་ཐབས་རིམ་ཉིད་གྱིས། །དེ་ནི་རྫོགས་པའི་དགྱིལ་འཁོར་
 གནས། ཞེས་པ་འདིས་བརྟན་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་རྫོགས་རིམ་པས་གང་ལ་གནད་དུ་
 བརྟན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་དོན་རྗེའི་ལུས་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ནག་པོ་སྐྱོད་པས་
 ལུས་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་ལ་སྤྱི་ནང་གཉིས་གསུངས་པའི་སྤྱི་ནི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་

དགྲིལ་ཡིན་ལ། བད་ཅི་བ་འདད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་བས་གང་ལ་གཞན་དུ་
 བསྐྱུན་པའི་ལུས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར། ལུས་ནི་དགྲིལ་འཁོར་ཉམས་དགའ་བར། ཞེས་
 བ་ནས། བྱ་བཞི་བར་ཅི་རབ་ཏུ་གྲགས། ཞེས་པའི་བར་ཅི་ཙ་རྒྱུད་དུ་སྤྱིའི་གཞལ་
 ཡས་ཁང་གྱ་བཞི་སྐོ་བཞི་བ་བའདད་པ་ནང་ལ་སྐྱར་ནས། ལུས་འདོམ་གང་གྱ་བཞི་
 ཡན་མན་དང་པན་ཚུན་དུ་མཉམ་པ་ལ་བའདད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྫོགས་རིམ་བས་གང་ལ་
 གཞན་དུ་བསྐྱུན་པའི་དོ་རྗེའི་ལུས་ངོས་འཛིན་པའི་དབང་དུ་མཛད་པས་དེས་དོན་གྱི་
 བའདད་པ་ཡིན་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོན་པའི་
 དབང་དུ་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དོ་བོས་ནི། །འཁོར་ལོ་གསུམ་ནི་
 གཅིག་ཏུ་གསུངས། ཞེས་པ་ནི། བདེ་མཚོག་གི་སྤྱི་དགྲིལ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ནང་ལ་བའདད་པ་ན། རྫོགས་རིམ་བས་གང་ལ་གཞན་
 དུ་བསྐྱུན་པའི་ཅའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་ལའི་རྒྱུད་དེ་
 དག་གི་རྒྱུད་དོན་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་ལུས་ཞེས་པའི་ཚིག་གང་བྱང་ཐམས་ཅད་
 ལུས་དགྲིལ་ལ་འཆད་པ་ནི་སྐྱ་ལོ་ཚོས་ལ་དབང་བོས་ནས་སྤྱི་"གཏོལ" ལྟར་ཡེན་
 བ། འདིག་རྟེན་པ་རོལ་བཏང་བའི་ངང་ཚུལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞུང་དེ་དག་ཙ་རྒྱུད་གང་གི་དོན་འཆད་པའི་བའདད་རྒྱུད་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུས་མེད་
 བ་ལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་གང་ཚུལ་རི་ལྟར་འཆད་པའི་ནམ་གཞག་ཚུགས་མཐོང་ཅམ་
 ཡང་འོང་བའི་གོ་སྐབས་ག་ལ་ཡོད། འདི་དག་གི་དོན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་གྱི་རྟེན་གྱི་
 དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ཅེ་གྱི་དོན་གྱི་ལུས་དགྲིལ་ལ་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་

---

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཟླ། གཏོལ ཞོལ། ༡༧བཟླ། བཏོལ

ནམ་གཞག་རི་ལྷར་སྐྱོད། གྱི་རྩོད་གྱི་ཕྱི་དགྱིལ་ལ་འབྲུང་བཞིའི་སྟེང་དུ་རི་རབ་
 བསྐོམ་པ་མེད་པ་ལ། ལུས་དགྱིལ་ལ་སྐྱལ་ཚིགས་རི་རབ་ཏུ་"སྐོམ"པ་འོང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་བརྗོད་ན་རི་ལྷར་སྐྱེ། ལོང་དུ་མཐ་
 སྟེའི་ལུང་དངས་མ་ཐག་པ་ལྷར། དེ་བས་རྩོགས་རིམ་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རི་ལྷར་
 ལགས་དེས་པའི་མན་དུ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དགྱིལ་གསུངས་པ་ལས་མ་འབྲེལ་བ་
 ཅི་ཞིག་འབྲུང་བར་འགྲུབ། ཞེས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དག་གིས་བསམ་
 བར་བྱའོ། །བརྟག་པ་དང་པོའི་རབ་བྱེད་བཞི་བར། ཡང་དག་སྐྱོར་འབྲུང་མཚན་ཉིད་
 འི། །དེ་ནས་མཚོག་ཏུ་རབ་བཤད་བྱ། ཞེས་ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་
 བ་ལས་བྲུང་བའི་བདེ་བ་ཚེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པར་ཞལ་གྱི་
 བཞེས་ནས། དེ་ཉིད་འཆད་པ་ནི། གསང་བ་མཚོག་གིས་དགྲེས་པ་སོགས་གྱི་དོན་
 ཞེ་མི་མ་ཡ་སོགས་དང་སྐྱུར་ནས། ཅུ་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེད་བཞིའི་ངེས་དོན་རྩོགས་རིམ་ལ་
 བཤད་རྒྱུད་གྱིས་འཆད་པ། ཞེ་ནི་ས་དུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཉེ། རོ་རྩེ་མཁའ་
 འགྲོས་བཤད་པ་དང་། སྐྱུ་རྣམ་འདི་ལྷར་བཤད་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཞེ་མི་མ་ཡའི་ཡི་
 གོ་བཞེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། བང་ལུས་གྱི་རྩ་འཁོར་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་དང་།
 ཕྱིའི་ལྷག་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ལས། དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་ཡི་གོ་བཞེས་
 མཚོན་པའི་ལྷ་སྟེང་མགྱེན་པ་སྐྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་བཞི་སྟེ། ཡི་གོ་བཞེས་རྩ་འཁོར་བཞི་
 པོ་དེ་ཉིད་ས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་བཞིའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡ མ་ཕྱི། ༡༠བཤམ། རྫོམ་ རྫོམ་ ༡༧བཤམ། རྫོམ་ * རྫོམ་

གཉིས་པ་ནི་ལས་རྒྱའི་བུད་མེད་རིགས་བཞི་ལ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
 རིགས་སུ་གསུངས་པ་བཞི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱ་སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་མོའི་
 རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་བཞི་ཡི་གོ་བཞིས་མཚོན་པ་སྟེ། སྤྱན་སོགས་བཞི་ཡང་ས་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་བྱིའི་
 ཡུལ་རྒྱ་བཞི་དང་སྐྱོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉན་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་བཞི་ལ་གནད་
 དུ་བསྤྱན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ལྷོང་ཉིད་ཉོགས་
 པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པར་སྦྱར་བ་ལ་སྐྱོག་པས་^༡ བྱེ་བའི་བྱུང་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 རྣམས་སོགས་བཞི་ཨེ་མི་ལ་སོགས་ཡི་གོ་བཞིས་མཚོན་པ་སྟེ། གཞུང་དེ་དག་གིས་
 ཚུལ་འདི་ཉིད་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་འཁོར་བཞི་ལ་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་སྐྱོམ་པའི་ལུས་
 དཀྱིལ་སྟོན་པའི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་རྒྱུད་ཀྱི་བརྟེན་པས་པ་ཙམ་ཆགས་པ་ཡན་ཆད་
 ལ་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་གཤམ་ཡོད། འདི་ལྟར་འཆད་ཤེས་ན་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་
 ལས་བྱུང་བའི་མཚན་^༢ ཉིད་བཤད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་དོན་གོ་བར་འགྱུར་བ་
 ཡིན་གྱི། བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་འདི་དག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེང་གཞིའི་ངེས་དོན་འཆད་པའི་
 གཞུང་ཡིན་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱས་ཀྱང་མེད་པ་ལ། འདི་དག་གིས་དོན་རིམ་འབྲེལ་གྱི་སྟོན་
 པའི་རྒྱས་ལོང་^༣ དོན་^༤ རིམ་ཡོད། རྫོང་གིས་རྒྱན་པའི་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་གྱུར་
 བརྟག་སམ་གསུམ་ཤེས་པར་སྦྱི་^༥ གཏོལ་གྱིས་ཁས་འཆེ་བའི་^༦ ཚུལ་^༧ བའི་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། བྱེ ལྷ། ༡༠བ་༡༧། བྱེ
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། མཚན ལྷ། ༡༠བ་ལ། མཚན * མཚན
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། དན ལྷ། ༡༠བ་ལ། དོན * དོན
 ༤ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། གཏོལ ལྷ། ༡༠བ་ལ། བརྟོལ
 ༥ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། ཚུལ ལྷ། ༡༠བ་ལ། ཚུལ

འབྲེལ། །སྐྱུ་འའི་གཞུང་དེ་དག་གིས་བསྟན་པའི་དོན་གྱི་གཙོ་བོ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལ་
 འབྲེལ་པས། ཞར་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ། བསྐྱེད་རིམ་པས་བྱུང་མེད་རིགས་བཞི་ལྟ་མོ་
 བཞིར་བསྐྱོམ་པའམ། ཡེ་ཤེས་གྱི་ལྷན་རྒྱ་སྐྱུན་མ་སོགས་བཞི་གང་བྱུང་དང་། ཡང་
 དག་པར་སྐྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསྐྱེད་རིམ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཨེ་མི་
 སོགས་ཡི་གེ་བཞིས་མཚོན་བྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ཏུ་
 ཨེ་མི་མ་ཡིའི་ཡི་གེ་རང་གི་དོ་བོ་རྣམས་དང་། ཁ་ཅིག་ཏུ་སྐྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་དོ་
 བོ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་པར་འགྲུར་དོ། ཞེས་པའོ། །བཤད་རྒྱུད་
 ལས་འདི་ལྟར་ན་ཅ་འཁོར་བཞི་དང་ཡི་གེ་བཞི་སྐྱུར་ནས་སྐྱེང་གཞིའི་རེས་དོན་
 གསུངས་པའི་དོན། ཉག་པོ་བའི་རྫོགས་རིམ་རིམ་པ་བཞི་བའི་རྒྱུད་གྱི་རིམ་པ་ཞེས་
 བྱ་བ་འཆད་པ་"ཡིན་པས། ཅ་བཤད་སྐྱུར་ཉེ་གྲུབ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་འཆད་
 བ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་དན་སྐྱགས་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཁ་ནས་འབྲིན་པ་ལ་རི་མི་སྐྱམ་
 བར་མ་བྱེད་ཅིག །གཞན་ཡང་འདི་ལྟར། ཨེ་ནི་ས་རུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོགས་འདི་
 དག་གིས་ཅ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལ་སྐྱུན་མ་སོགས་སྐྱོམ་པར་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་གྱི་རྟོར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསྐྱུན་པར་
 སྐྱབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་གཏམ་ཡིན་ཉེ། བཤད་རྒྱུད་དོ་འབྲེང་བ་དང་། "གྲུབ་
 ཐབས་"མདོར་གྲུས་དང་། རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་"གྱིས་གསང་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤན། ཡན * ཡིན ལྷ། ༡༧ནཤ། ཡིན
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤན། གུབ ལྷ། ༡༧ནཤ། ལྷབ * ལྷབ
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤན། མདོར ལྷ། ༡༧ནཤ། མདོར * མདོར
 ༤ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤན། གྱིས ལྷ། ༡༧ནཤ། གྱི

འདུས་མེ་བསྐྱོད་པའི་ལུས་དགེལ་སྟོན་པའི་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་
 གྱིདོར་གྱི་ལུས་དགེལ་བསྟན་པར་ཐལ། ལྷེ་བ་ལ་སོགས་པའི་གནས་བཞིར་སྐྱུན་མ་
 ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་བསྐྱོམ་པར་བསྟན་པའི་སྲིར་རོ། །གཞན་ཡང་བ་རྒྱུད་མ་
 རྒྱུད་དུ་མ་ཞིག་ལས་སྤང་"པོ་ལྷ་སངས་རྒྱས་ལྡར་བ་འདད་པ་དང་། ས་ལ་སོགས་
 པའི་ཁམས་བཞི་སྐྱུན་སོགས་བཞི་དང་། ལྷེ་བ་སྤྱིང་ཁ་སོགས་སྤུ་སངས་རྒྱས་ལྷ་
 སྐྱོམ་པ་དང་། སྐྱུན་མ་སོགས་སྐྱོམ་པར་བའདད་པ་འིན་ཏུ་མང་བས། དེ་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་"ཁྱོད་འདོད་པའི་གྱིདོར་གྱི་ལུས་དགེལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་
 ལྟར་ཁྱོད་འདོད་པའི་གྱིདོར་གྱི་ལུས་དགེལ་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་ཁྱེད་སྤུ་འགོ་བའི་
 ལུང་ཞིག་འདྲེན་པར་འདོད་ན་ནི། རྟེན་གཞལ་ཡང་ཁང་བསྐྱེད་ཚུལ་ཁྱེད་རང་འདོད་
 པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཅ་འཁོར་ལོ་ལྡེའི་དབུས་སུ་རིགས་
 ལྷ་ཡབ་ལུས་ལྷ་མཉམ་པར་སྐྱོར་བའི་སྐྱུ་མདོག་སྤྱུ་མཚན་ཁམས་གྱི་རྣམ་གཞག་
 སོགས་ཁྱོད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ། འཁོར་གྱི་ལྷ་མའི་སྐྱུ་མདོག་སྤྱུ་མཚན་གངས་
 རྣམས་ཁྱེད་འདོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ཡང་གྱིདོར་གྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་ཁྱེད་སྐྱུ་མཚན་པར་དག་པ་ཅིག་བྱང་རྒྱུ་"དགོས་པ་
 ཡིན་གྱི། བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་སྤྲས་ཏེ་གསུངས་པ་བའདད་རྒྱུད་སྐྱུ་
 སོགས་གྱིས་གསལ་བར་བའདད་པའི་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་གཞུང་
 རྣམས་དང་། རིགས་ལྷ་ལུས་བཞིའི་ཐ་སྐྱེད་གང་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་། ལུས་ལ་ཅ་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤུ། བ ལྷ། ༡༧བཤུ། བོ
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤུ། ལྷ ལྷ། ༡༧བཤུ། ཁྱོད * ཁྱོད
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༧བཤུ། དགས ལྷ། ༡༧བཤུ། དགོས * དགོས

འཁོར་དང་ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་འདི་ཡོད་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱི་རྟོག་ཀྱི་
 ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པའི་ཁྱེད་སྲུངས་པ་འདི་དག་གིས་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་གང་
 གི་ཡང་བརྗོད་བྱ་རགས་པ་¹ "ཅམ་² ཀྱི་སྲོགས་མཚོང་བ་ཡང་མེད་ཅིང་། བསྐྱེད་
 རྗོགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་ཀྱུན་ཏུ"³ འཛོམས་¹ པའི་རང་ཚུལ་གསལ་བར་སྲོགས་པའི་
 "ཚོང་ངེ"¹ འདོན་པ་ལ་དུབ་དུབ་ལྟར་དུ་འབད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་མན་སྟེང་ཅ་འཁོར་
 དང་ཅ་འདབ་ཀྱི་གངས་བསྟན་པ་དངས་ནས་ཀྱི་རྟོག་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་པར་
 བསྐྱབས་པས་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་ཆེན་པོ་གསལ་བར་བྱས་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོའི་ནང་གི་ལེ་ལུ་དང་། བདེ་མཚོག་གི་རྗོགས་རིམ་ནག་པོ་དབྱིད་ཐིག་གི་
 གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཀྱི་རྟོག་ཀྱི་ཁྱོད་འདོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་གསལ་ཞིང་
 རྒྱས་པར་འཆད་པ་ཉིད་དུ་ཉ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཉ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངས་པའི་ལུང་འདི་
 དག་ལས་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་སོགས་སྟོན་པ་ལྷག་པར་ཡང་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྐྱུ་
 རའི་བཟླ་བ་དུག་པའི་རབ་བྱེད་བཞི་བར། རྟག་ཏུ་གཞུགས་པར་འདོད་པ་
 བེ། །སངས་རྒྱས་ཀྱུན་ཀྱི་སྟོན་པ་བདག་ཅེས་སོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་དངས་པ་འདི་དག་
 གི་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཉ། བདེ་མཚོག་ཅ་རྒྱུད་ཀྱི་སློང་གཞིའི་ཆིག་གསང་བ་མཚོག་
 གི་དབྱེས་པ་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། ཞེས་པའི་ངེས་དོན་འཆད་
 པ་ལ་བཤད་རྒྱུད་ཀྱི་ཆིག་འདི་དག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། མན་སྟེང་། གསང་ཆེན་
 མཚོག་ཏུ་སྐྱེད་པ་ན། ཞེས་བཏོན་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་དོན་འདི་དག་བཤད་པར་

1 མ་ཕྱི་ 1131ན། ཅམ ལྷ། 1131ན། ཅམ * ཅམ
 2 མ་ཕྱི་ 1131ན། འཛོམས ལྷ། 1131ན། འབྲམས
 3 མ་ཕྱི་ 1131ན། ཚོང་ངེ ལྷ། 1131ན། ཚོང་

ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཉན་པར་བསྐྱེད་བ་ན། ཡང་དག་སྦྱོར་འབྲུང་མཚན་ཉིད་
 བེ། །བཤད་པར་བྱ་ཡིས་ལྷ་མོ་ཉོན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོར་བ་ནི།
 ཕྱི་རོལ་གྱི་བྲག་རྒྱ་དང་རྣམ་འབྱོར་བའི་རྩོམ་རྒྱུ་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བར་དང་
 ལྷོ་བའི་གཏུམ་མོའི་ཐེག་ལེ་འབར་བ་དང་། སྤྱི་པོའི་རྟོ་ཡིག་ལྷ་བའི་ཁམས་དཀར་
 དམར་ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡང་དག་སྦྱོར་འབྲུང་སྟེ། དེ་ཉིད་སྐབས་འདིར་ངེས་
 འོན་གྱི་རྩོམ་སེམས་དཔའ་དང་། འུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྩོམ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་དུ་
 འཆད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་གྱི་འབྲེལ་བ་མན་སྟེར། ཡང་དག་སྦྱོར་འབྲུང་མཚན་ཉིད་ཅི།
 རྩོམ་སེམས་དཔའ་རང་གི་རོ་བོ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་གྱིས་དང་
 པོར་རྣམ་པར་བཤད་ཐེན་ཏོ། །ཡང་ན་ཡང་དག་སྦྱོར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་
 ཐབས་གྱི་སྒྲ་དང་རྩོམ་རྒྱུ་དང་། བད་གི་གཏུམ་མོ་དང་ལུ་བ་དག་སྦྱོར་བའོ། །དེ་
 ཡོད་ན་འབྲུང་ངོ་ཞེས་པས། འབྲུང་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དགའ་བའི་རང་བཞིན་
 འུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་རྩོམ་པོ། ཞེས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སྐབས་
 འདིར་རྩོམ་སེམས་དཔའ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དེ་འདྲ་བ་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཐེང་བ་ཡིན་གྱི། གྱི་རྩོར་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷའི་རིགས་བདག་སྟོན་བ་
 ག་ལ་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་“སྟེང་”གཞིའི་ཆེག་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་ཁམས་ལ་སྦྱར་ནས་
 འཆད་པ་ན། གསང་བ་དང་། མཚོག་དང་། དབྱེས་པ་དང་། ཐབས་ཅད་བདག་ཉིད་
 དང་། ཏྲག་ཏུ་བཞུགས་ཞེས་པ་ལྷས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡང་དག་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡༧༡ན། མྱིང་ ལྷ། ༡༡༧༥ན། མྱིང་

བར་སྐྱུར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རེག་པ་སྲ་བ་སའི་ཁམས་དང་། ཁུ་བ་ཚུ་ཁམས་
 གཏུམ་མོའི་མེད་དམར་པོ་མེ་ཁམས། ཁམས་དཀར་དམར་གཡོ་བའི་རྒྱུད་གི་ཁམས་
 རྣམས་ཉེན་དང་། དེ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་བའི་དགའ་བ་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་ཉེ། ཁམས་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད་བརྟེན་པར་འཆད་པ་ནི། གསང་བ་ལ་ནི་ས་ཡི་
 ཁམས། །མཚོག་མ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཚུ། །དབྱེས་པ་ལ་ནི་མེ་ཏུ་བཤད། །ཐམས་ཅད་
 བདག་ཉིད་རྒྱུད་ལ་གནས། །ཉག་ཏུ་བཞུག་པར་བརྗོད་པ་འདི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་
 རྣོམ་པ་དག །ཅེས་བ་སྟེ། དེའི་འབྲེལ་བ་མན་སྟེར། གསང་བ་ནི་ཀུན་ཏུ་ཏུ་སྟེ། དེ་ལ་
 ཡོད་པ་ནི། གསང་ཆེན་མའི་ཁམས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཚོག་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཚུ་སྟེ།
 ལྷུང་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འདོད་ཆགས་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱེས་པ་ནི་མེ་སྟེ་མེ་
 ཡོད་ན་འདོད་ཆགས་ལྷག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ནི་ཐམས་ཅད་བདག་ཉིད་དེ། ས་ལ་
 སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་འདིའི་
 བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་བུས་ནས་སོ། །ཡང་དག་གནས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་བདེ་
 བ་མཚོག་ །ཅེས་འབྲེལ་ལོ། །ཉག་ཏུ་ཞེས་པ་འགྲུང་བ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་སྐྱུར་སྐྱུག་པ་
 མེད་པའི་དུས་སུ་གནས་པ་འདི་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི། གསང་ཆེན་མཚོག་གི་
 དབྱེས་པ་ན། །ཀུན་ལ་བདག་ཉིད་ཉག་ཏུ་བཞུགས། ཞེས་པ་འདིས་རྣམ་པར་སྣང་
 མཛད་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད། །ཤེས་རབ་བདེ་བས་
 མཚོག་ཏུ་བྱེད། ཁུབ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀུན་བདག་ཁུ་བའི་རོ་བོ་ས་
 བོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཉེ་བར་མཚོན་པ། རྟོང་བ་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་
 གྱིས་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་ཁམས་དགའ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་རོ་

བོདོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ལེར་གསུངས་པ། གསང་བ་ཞེས་པ་
 འདིར་དགའ་བ། །མཚོག་ཅེས་པ་ནི་མཚོག་ཏུ་འགྱུར། །དགྲེས་པ་ཞེས་པ་ཁྲད་དགའི་
 དགའ། །སྟན་སྐྱེས་ཀུན་བདག་ན་བཞུགས་པ་དོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
 རོ། །ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཡང་དག་པར་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལ། ལྷོག་པའི་སྐོན་ས་དགྲེ་བ་བྱས་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ལྟར་འཛོག་པའི་ཚུལ་སྐྱེད་གཞིའི་ཚིག་ཚན་པ་ལྟ་བུ་དེ་དང་སྐྱར་ནས་འཆད་པ་
 བློ། །ཡང་ན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཚུལ། །དེ་བཞིན་ཡང་ན་མཉམ་པ་ཉིད། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 ཚོག་བཞིན། །དེ་བཞིན་བྱ་བ་ནན་ཉན་ལ། །རྟོག་ཏུ་བཞུགས་པར་བརྗོད་པ་
 འདི། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་རང་བཞིན་ཅན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་འགྲེལ་པ་མན་སྟེར།
 མེ་ལོང་ལྟ་བུ་གང་གི་ངོ་བོ་ཀུན་མཐོང་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་སྐད་དོ། །གསང་བ་ནི་ཚོས་
 གྱི་དགྲིངས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་
 གི་ཚོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་སྐྱ་མཐའ་མེད་པའི་དུས་སུ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས། སྐྱེད་གཞིའི་ཚིག་ཚན་པ་ལྟ་བུ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ནས་སྐྱར་ནས་བཤད་
 པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རྗེ་རྗེ་དང་བསྐྱེད་ཡང་དག་པར་སྐྱར་བ་དང་། །ཁམས་དཀར་དམར་
 ཡང་དག་པར་སྐྱར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་
 ལྷོག་པའི་སྐོན་ས་ཡེ་ཤེས་ལྟར་བཞག་པ་དེ་ཉིད་ལྟར་པོ་ལྟ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷོག་
 ཚན་ས་"དེས་"དོན་"གྱི་"རྣམ་སྐྱང་ལ་སོགས་པ་དེས་དོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 རྣམས་སུ་ཡང་འཛོག་པའི་ཚུལ་སྐྱེད་གཞིའི་ཚིག་ཚན་པ་ལྟའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི། དེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། དེས་ ལྷ། ༡༡བཤན། དེས་
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡ན་ལ། ལྷ། ལྷ། ༡༡བཤན། ལྷ།

བཞིན་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཉིད། །ཡང་ན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལ། །ཡང་ན་འོད་
 དཔག་མེད་པ་ཡིས། །ཤང་ཆེ་རྟག་བཞུགས་དོན་ལ་ཞེས་བ་སྟེ། འདི་ལ་མན་སྟེར་
 གསལ་བ་རྣམ་སྤང་། མཚོག་རིན་འབྱུང་། དགེས་པ་འོད་དཔག་མེད། ཐམས་ཅད་
 བདག་ཉིད་དོན་ཡོད་དུ་བྱས་ནས། རྟག་ཏུ་བཞུགས་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་
 ཆེ་ཞེས་འགྲེལ་ཏེ། སྤང་བཞིན་དུ་རྟག་ཏུ་བཞུགས་བ་མི་བསྐྱོད་པའོ། ཞེས་པའི་དོན་
 ཏོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་ལྡ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྡ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 བ་ལྡ་རྣམས་ནི་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། དུས་ཚད་མེད་པར་འཚོ་
 བའི་རྒྱ་དང་། གཞན་གྱི་ཡང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བདུད་
 ཅི་ལྟའི་དངོས་པོ་སྟེ་རང་བཞིན་དང་། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 རང་བཞིན་གསུང་བྱ་ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱང་ཤར་བས་གོང་བུ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་སྤང་སྤོས་ཀྱང་བར་མ་ཚོད་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་
 པོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་སོ་སོར་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་ས་བཅུའི་
 དབང་རྒྱལ་ཁོ་ནས་ཡིན་པར་རྟོགས་དཀའ་བའི་སྤྱིར། ཐེག་ལའི་གཞུགས་ཏེ་ཐེག་
 ལའི་དོན་སྤོས་པོར་བཤད་པའོ། །འདི་དང་འདྲ་བ་མེད་པས་དཔེ་མེད་བ་དང་། བྱང་ཚུབ་
 ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ་ལྡ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མ་
 བད། སྤྱན་སོགས་ལྡ་ལྟའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་བ་ནི། བདུད་ཅི་ལྟའི་རང་
 བཞིན་དངོས། ཐེག་ལའི་གཞུགས་ཏེ་ཡིད་ལྟ་བུ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ལྷ་
 མོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན། ཞེས་བ་སྟེ། འདིའི་འགྲེལ་བ་མན་སྟེར། དེ་ལྟར་གསུངས་
 པའི་རིམ་གྱིས། བདུད་ཅི་ལྟའི་དངོས་གོང་བུ། ཞེས་བ་ཁམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་རྣམས་ནི་མི་གནས་པའི་ལྷ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 སྲིད་དང་། དུས་མཐའ་ཡས་པ་མ་ཚང་བ་མེད་པར་འཚོ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་སྲིད་དང་།
 གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཚོགས་གཉིས་རྒྱས་པར་“བྱེད”པའི་སྲིད་བདུད་ཅི་རྣམས་ཏེ།
 དེའི་དངོས་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། ལོང་བུ་ནི་བྱེད་ལྷ་ལྷུང་གི་སེམས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་ལོངས་སྤོང་རྫོགས་པའི་སྤྱོད། བེག་ལའི་གཟུགས་ཞེས་པ་སྤྲོ་བ་སྟེ། གྲུ་ཤའི་
 ཅི་མོ་ལྷ་བྱའི་སྤོང་ཅན་ལ་ས་བཅུའི་དབང་སྤྲུག་རྣམས་ཁོ་ནས་མཐོང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་
 སྲིད་རོ། །དཔེ་མེད་པ་ཞེས་པ་“དཔེ”ལས་འདས་པ་སྟེ། གང་ན་ཡང་འདི་འབྲ་བའི་
 བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མོ་ཀུན་གྱིས་ཏེ། སྤུན་པ་
 དང་། ལྷ་མ་གྱི་དང་། ལོས་དཀར་མོ་དང་། སྤོལ་མ་དང་། རོ་རྗེ་བསྐྱེམས་མ་རྣམས་ཀྱི་
 ཡང་རང་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁམས་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་།
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལྷུང་གྲེ་བའི་ལྷ་བ་རྣམས་ནི་རོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཞེས་བཤད་
 ཅིང་རོ་རྗེ་སེམས་དབང་དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉིད་
 ལ་བརྗོད་ཅེས་སྟོན་པ་ནི། རོ་རྗེ་སེམས་དབང་ཞེས་བྱུང་བཤད། །བདེ་བ་དམ་པ་རུ་
 བྱི་བརྗོད། །རང་བྱུང་རོ་བོ་འདི་ཉིད་ནི། །ཚོས་ཀྱི་སྐྱུར་ནི་རབ་རུ་བསྐྱབས། །དེ་ཡི་
 ཤེས་རབ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་པ་མན་སྟེད། དེ་ལྟར་
 གསང་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྣམས་གསུམ་བརྗོད་པས་ཁམས་དང་
 ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་པ་ལྷ་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་
 དུ་རྒྱས་པར་བསྟན་ཅིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ནི་སྤྲོག་པའི་དབྱེ་བ་ཉི་བར་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བཤམ། བྱད ལྷ། ༡༧བཤམ། བྱེད * བྱེད
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༡བཤམ། དཔེ ལྷ། ༡༧བཤམ། དཔེ * དཔེ

བཟུང་ནས་སོ། །

ལྷ་བ་དེ་ཡང་སྣང་བ་ཉིད་དང་སྣང་རྗེ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོ་རྗེ་འདྲིན་པའི་
 རང་བཞིན་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ།
 བལ་ཆེར་བཤད་ཟེན་ཏེ། དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་རུ་རབ་ཏུ་
 བརྒྱགས་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་སྐྱུ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །སྣང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་བདེ་བ་
 ཚེན་པོའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་སྣང་བ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མ་ལུས་པའི་རྩ་བ་
 མེད་པས་ན་གཙོ་བོའི་ཕྱིར་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་
 དཔའ་ཞེས་པའི་དོ་རྗེའི་དོན་བདེ་ཚེན་དང་སྣང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པ་ལ་བྱེད་པར་སྣང་རྗེའི་རང་བཞིན་ཀྱི་ཞེས་སོགས་འདིས་བརྟན་པ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་ལྷ་ཚོན་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བཞི་རྟེན་དང་ལྷ་བ་བརྟེན་པར་བྱས་
 བས། ལྷ་བ་དེ་ཡང་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་བདེ་བ་ཚེན་པོ་ལྟན་ཅིག་
 སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟོན་རུ་མེད་པར་བཤད་པ་འདི་ཉིད་ལ་ཁྲིད་ཀྱིས་
 དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱུང་བཤད། ཅེས་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟའི་རིགས་
 བདག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱག་པ་དོ་རྗེ་སེམས་དཔའ་ཉིད་བརྟན་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱེས་པས་ནི། སརྐ་འ་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱས་ཅི་ཡང་མེད་པ་གསལ་བར་
 བྱས་ལ། སྣང་གཞིའི་ཚིག་ལ། ཁམས་ལྷ་དང་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་ཚེ་ན་རྟག་ཏུ་
 བཞུགས། ཞེས་པའི་ཚིག་ལྷ་པོ་དེ་ཉིད། ཁམས་ལྷ་བ་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་
 གཞུང། རྟག་ཏུ་བཞུགས་པར་འདོད་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྣོམ་པ་བདག་ཅེས་
 པ་དེ་ཉིད་སྣང་གཞིའི་ཚིག་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྦྱར་ནས་འཆད་པའི་གཞུང་གི་

"མགོ་པོ་ལ་མར་སྐྱར་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་དངས་པ་འདིས་སལ་ལྷན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་
 སྤེལ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་མ་སྐྱངས་པ་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། མོང་དུ་རི་སྐད་བརྗོད་ཟེན་
 བ་ལྟར་གཞུང་འདི་དག་གི་རིགས་ལྡེ་ཡབ་ལུས་རྣམས་ལུས་ཀྱི་རྩ་འཁོར་ལོ་ལྷའི་
 དབུས་སུ་སྐྱོམ་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་འཚང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་རྒྱུད་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གྱི་རྒྱས་ཡོད་
 བ་ཞིག་ཡིན་ལོ་ཞེ། མི་ཤེས་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། རྒྱུད་དེ་ཉིད་ཀྱི་བརྟག་པ་དང་པོའི་རབ་
 བྱེད་བཞི་པའི་ཐོག་མར། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མཉམ་པའི་ཕྱིར། །སྲ་གསུམ་རྒྱ་ཆེན་
 གཟུགས་ཅན་ཉིད། །ཚངས་སོགས་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་བཅས། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གནས་
 སུ་འགྱུར། །དེ་ཉིད་ཤེས་རབ་ས་རོལ་ཕྱིན། །ཀུན་རྗེ་བ་རྣམ་པའི་གཟུགས་ཅན་
 མ། །དེ་ཉིད་ལུལ་ལས་རྣམ་པར་འདས། །སློབ་ཆགས་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་ལ་གནས། །ཞེས་
 པའི་འགྲེལ་བ་མན་སྟེ། གཏན་ལ་སའ་བར་གྱུར་བ་ནི་དེས་བ་སྟེ་དེས་པའི་དོན་
 རྒྱས་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཅི་ལྟར་འདི་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས། གསུངས་པ་
 མཉམ་ཉིད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་སེམས་ཅན་རྣམ་ཀུན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་ལྟན་ཅིག་རོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ལོ།
 །ཞེས་པ་ནས་སློབ་ཆགས་ཀུན་གྱི་སྤྲིང་ལ་སྟེ། སེམས་ལ་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་གནས་
 ཤིང་སློབ་ཆགས་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ནོ་ལོ་ན་དེ་ཁོ་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་
 རྐྱབས་སུ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཅི་ལྟར་སེམས་ཅན་གྱི་
 སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བརྗོད་ཅེ་ན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་སྤོང་བར་རུང་བ་ཉིད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧༢ན། མགོ། རླ། ༡༥བ༡ན། འགོ།

གྱིས་སོ། ཞེས་རྒྱས་པ་དང་བཅས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་
 བར་གྱིས་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཐེག་པར་ཤེས་རབ་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་སྤྱིན་པ་ཉིད་དེས་
 པའི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་སྒྲོན་མེད་པའི་རྒྱུད་འདིར་དེར་མ་བཟང་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཡང་དེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་སོགས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིང་། འདིར་སོག་ཆགས་
 ཀུན་གྱི་སྤྱིང་ལ་གནས། ཞེས་པ་དང་། འདིའི་འགྲེལ་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཉམས་སུ་
 རྫོང་བར་རུང་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། ཞེས་འཆད་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་
 ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་སྤྱེད། ཅེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་པར་འདོད་པ་དང་།
 གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གསུམ་རྣམས་འདི་པའོ། ཞེས་པ་ཁམས་
 གསུམ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྤང་བོ་ཡང་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་རྒྱུའི་རྒྱུད་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་
 པའི་རང་བཞིན་ཁོ་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པ་དོན་འདྲ་ལ། དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་རང་བཞིན་ནས་དག་སློང་བྱར་གྱི་བྱི་པ་
 འབྲལ་རུང་དང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱེར་རུང་གི་དོ་བོར་གནས་པ་དེ་ཉིད་ལ་
 རྒྱ་རྒྱུད་གྱི་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
 ཀུན་གྱི་སྤང་སོགས་སྣང་སློམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་གཞུང་འདི་དག་གིས་བསྟན་པར་
 འདོད་པ་ནི་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྣང་བ་སྟོན་མེད་པའི་གཞུང་
 ལུགས་སོ། །དེ་ལྟར་དེས་པའི་དོན་ཏུ་བསྐྱབས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད། ཐེག་པ་
 གཞན་གྱིས་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་ཏུ་མས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱང་རྒྱུད་འདིའི་ལམ་གྱིས་ཆེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་རུས་པའི་སྤྱུར་ལམ་
 གྱི་གཙོ་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་ནི། བདོར་བསྐྱུས་པས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་

སོགས་དང་། དེ་འདྲ་བའི་བདེ་ཆེན་དེ་ཡང་དོན་རྗེ་དང་བརྒྱ་མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་འདོད་
 ཆགས་ལས་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་། སེམས་ནས་གཞན་ཉོན་མོངས་བ་གང་གིས་བཅིངས་
 བའི་ཉོན་མོངས་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་འཆིང་བྱས་བ་མ་
 ཡིན་ལོ་ཞེས། གཉི་ལྷག་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་སྦྱབ་
 གྱེ། དེའི་མཚུག་ཏུ། དེ་ལྟར་ན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལས་འབྲས་བུའི་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ལྷའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་ཅི་ཙམ་སློབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་དོན་རྗེ་
 སེམས་དཔལ་བདེ་སྟོང་དབྱེད་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་དོ་བོ་ཡིན་ལོ་ཞེས་
 ཉོན་པ་ནི། དེ་ལྟར་རིགས་ནི་ལྷ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་ནས། ལྷ་མའི་ཞལ་ལས་རྙེད་
 བར་འགྲུལ། ཞེས་པའི་བར་ཁྲིད་ཀྱིས་བྲངས་པ་དེ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །

དོན་འདི་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མན་སྟེན། དེ་ལྟར་སྤྱང་པོ་རྣམས་པར་དག་པའི་དོ་
 བོ་སངས་རྒྱས་ལྷ་རྣམས་ཏེ། འདི་རྣམས་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། ཅེས་པས་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་དབྱེད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལྷག་པ་དོན་རྗེ་སེམས་དཔལ་དང་
 གི་དོ་བོ་ཁོ་ན་ལོ། ཞེས་པ་ནས། དོན་རྗེ་འདྲིན་པ་འདི་ཁོ་ན་བདག་ཉིད་ལ་དབྱེ་བར་བྱའོ།
 ཞེས་པས། དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་པའི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་བདེ་བ་
 ཆེན་པོའི་དོ་བོ་ནི་གསལ་བར་ལྷ་མ་ལས་ཉོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་
 ཀྱིས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་འདི་ལས་དོན་རྗེ་སྟོང་པོ་དང་ཁོ་བོ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་
 རྣམས་པར་དག་པར་བཤད་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། དད་སོགས་རྣམས་པར་དག་པའི་ཁོ་བོ་

རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བ་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་དོ་རྗེ་
 སེམས་དཔའི་རོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ལྷར་བསྐོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་
 སྐོམ་ཚུལ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། སྐབས་འདིར་མན་སྟེར། མིག་ནི་གཉི་ལྷག་དོ་རྗེ་ལོ།
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་དག་པའི་རང་
 བཞིན་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་དང་། ཞེས་སོགས་བྲངས་ནས་དེ་དག་གིས་
 ཡན་ལག་གི་ལྷ་བསྐྱེད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་པར་སྐྱུས་པ་དང་། གོང་ཏུ་ལུས་ལ་ལྷ་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ཅམ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་པའི་ཁྲད་པར་འབྱེད་པ་ན། སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་
 རྒྱུ་བས་གྱི་ལྷ་སྐོམ་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་
 ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྐྱུས་པས་ཁས་བྲངས་འགལ་ལོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་དོ་རྗེ་གྱུར་གྱི་ལེ་ལུ་
 བདུན་པར། སེན་མོ་བ་སྐྱེ་དེ་བཞིན་ཁམས། ཞེས་པ་ནས། ས་ཡི་ཁམས་ནི་རྣམ་དག་
 བ། །སྐྱེན་ནི་འཁོར་ལོ་མངོས་པ་ཉིད། །དོ་རྗེ་བཅུན་མོ་དང་པོ་སྟེ། །བསྐྱེད་ལུ་མོ་ཆ་བ་
 ཉིད། །སྐོམ་མ་རྒྱུད་ནི་རྣམ་དག་པ། ཞེས་པའི་བར་བྲངས་པས་ནི། ལྷ་ལ་ལུས་གྱི་
 ཁམས་གྱི་དག་པ་སྐྱུར་བ་དེ་ཉིད་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པར་སྐྱུས་པས། ལུས་གྱི་དག་པ་
 དང་ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་པའི་འག་མ་བྱེད་པ་གསལ་བར་བྲུས་སོ། །

ཡང་གྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་གྱི་དོན་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་ཇི་ལྟར་བཀའ་བའི་ཚུལ་
 འཆད་པའི་ལུགས་སུ་བྲུས་ནས། འདི་ལྟར་བྱིས་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་དོ་རྗེའི་རྒྱུད་གསུམ་
 ལས་ལུས་དཀྱིལ་སྐོམ་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པ་དེ་ས་རྩལ་བ་ལ་གནས་པའི་
 སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དཔལ་བེད་པའི་ཞབས་གྱི་གདམས་ངག་ཏུ། ལུས་གྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར་མཐོང་ནས་ཉལ་བ་བརྟན་པ། ཞེས་སོགས་དང་། ལམ་བསྐྱུས་པར། དཀྱིལ་

འཁོག་ལྔ་ལ་བརྟུན་དེ་བསྐྱབ། ཞེས་སོགས་སྲུངོན་བསྐྱུས་ནས་བསྐྱབ་ཅིང་། མཁ་
 དག་མ་ཉམས་སར་གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་སྣོན་བརྒྱན་དུ་གཏན་ལ་སབ་བ་ཡིན་
 འོ། །མཁ་དག་འདིའི་ལུགས་འཕགས་ལུལ་གྱི་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་
 བཟུལ་ན། གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་འག་པོ་པས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ། རྱི་
 རོལ་དེ་བཞིན་ལང་དེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གསང་བར་ཤེས་སར་བྱ། །རྐང་བ་བསྐྱོད་པ་
 མདོར་བོད་ཤེས། །སློབ་རྟག་ཏུ་རྒྱུར་བསྐྱབ་པས། །སློད་དུ་དབྱིབས་ཀྱི་གཞིར་ཤེས་
 བྱ། །འཁོར་པོ་བདེ་བ་དེ་བཞིན་གནས། །རྣམ་གཞག་མཁའ་ཡིན་པའོ། །བཤང་ལམ་
 བཟུལ་གཏུམ་དུར་ཁོད་ཆེ། །གསང་གནས་དབྱིབས་ཅན་དེ་བཞིན་བྱ། །རྣམ་པ་དགོང་
 དང་གཡེར་ཁར་བརྗོད། །ཁ་ཅི་ཚང་ཚིང་འབར་བ་སྐྱ། །མི་ཟད་དཔྱུལ་ཚོགས་མིག་ཏུ་
 བསྐྱབ། །ཤི་ར་ཤིད་ནི་དངོས་པོ་སྟེ། །མེ་ཉོག་དབང་པོ་འབྲས་བུར་བཅས། །ཀ་བ་
 གཅིག་དང་སློང་གྲུར་ལྡན། །བདག་མེད་ཉེ་རུ་ཀ་བདེ་བ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་
 བས་འབྲེལ། །ཉི་ཟླ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྟེ། །གཉིས་མེད་འབྲེལ་བས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ།
 ཞེས་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་ལུས་དེ་གྱིལ་དང་། །སྐྱ་དང་ཕྱག་རྒྱ་ལུམ་གྱི་
 ཚོགས། །འབྲས་བུ་"སྟེ་པ"སྐད་ཅིག་དགལ། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་སར་
 གནས། །བཞི་གཉིས་ནས་བརྒྱུས་དུག་ཅུའི་བར། །དེ་སོགས་སྣོད་ཐམས་པ་དུན་ཅུ་
 གཉིས། །དེ་ལས་རྒྱས་སར་བརྗོད་མི་ལང་རང་བཞིན་སྐྱུལ་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས།
 ཞེས་འབྲུང་བའི་དོན། །སྐྱ་ནི་རིགས་ལྷ། ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལུལ་ལྷ། ལུལ་གྱི་ཚོགས་ནི་ཅ་
 འདབ་ལ་གནས་པའི་སྐྱ་མོ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་བསྐྱབ་ལ། །དེ་རྣམས་གང་དུ་འབོད་

༡ མ་ཕྱི། ༡༦ན་༡ན། རྟེ་བ རྟེ། ༡༡ན་༡ན། བདེ་བ

ན། བཞི་གཉིས་ཉེ་སྤྱིང་ཁ་ཚོས་གྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་བར་རྩ་འདབ་
 ལྷག་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། དེ་གཉིས་བར་ནས་མཁྱིན་པར་བཅུ་ལྷག་ །སྤྱི་བོ་དང་གསང་
 "གནས་སྤྱ"སོ་གཉིས་རེ་སྟེ། མོ་བྱང་ལྷ་ལ་སྤར་གྱི་ལྷ་རྣམས་འགོད་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། ཞེས་གྲིས་སོ། །དེ་ལ་ལྷས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ནས་རྟགས་བསྟན་པ་
 ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ནི་རླུང་"ཅམ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། ལྷག་སོ་པའི་
 ལྷང་བྲངས་པ་དེ་ཉིད་ནི་འབྲེལ་མེད་དེ། འདི་ལྟར་ཁོད་གྱིས་གྱི་དོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཀ་བ་གཅིག་པ་དང་། ལྷོ་དགུ་པར་ཁས་ལེན་པ་ཨེ་ཡིན། "དེ"ལྷ་མ་ཡིན་ན་ཀ་བ་
 གཅིག་པ་དང་ལྷོ་དགུར་ལྷན་ཞེས་པ་ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞུག་ཡས་ཁང་ལ་རི་
 ལྟར་སྤོར། དེ་བཞིན་དུ་ཤི་ར་ཤིད་ནི་དངོས་སོ་སྟེ། །མེ་ཏོག་དབང་སོ་འབྲས་བུར་
 བཅས། ཞེས་པ་དང་། ཉི་ལྷ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྟེ། ཞེས་པ་ཡང་ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་
 གང་སྟོན་པ་ཡིན་སྤྱད་གོས་སོ། །གཞན་ཡང་རྩ་གནས་མཁའ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པས་
 ལྷས་དཀྱིལ་གྱི་གང་"ཞིག"བསྟན་པར་འདོད། དེས་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་འདི་ཡིན་
 བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ལྷང་སྤོགས་སུ་གཏན་མི་འགོ་བ་འབའ་ཞིག་བྲངས་པས་ཅིར་
 ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཀ་བ་གཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཨ་མ་རྩུ་རྩུ་ཡིན་ཞིང་། ལྷོ་དགུར་
 ལྷན་ཞེས་པ་ནི་ལྷས་གྱི་བྱ་གཏུ་ཡིན་ལ། ཉི་ལྷ་གཡས་དང་གཡོན་གྱི་སྟེ། ཞེས་པ་
 བོ། གཡས་གཡོན་གྱི་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། རོ་རྒྱང་གཉིས་གྱི་ནང་ནས་འོངས་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༥ན་ལ། གནས ལྷ། ༡༡ན་ལ། གནས་སྤྱ * གནས་སྤྱ
 ༢ མ་ཕྱི་ ༡༥ན་ལ། ཅམ ལྷ། ༡༡ན་ལ། ཅམ * ཅམ
 ༣ མ་ཕྱི་ ༡༥ན་ལ། ད ལྷ། ༡༡ན་ལ། དེ * དེ
 ༤ མ་ཕྱི་ ༡༥ན་ལ། ཞིག ལྷ། ༡༡ན་ལ། ཞིག * ཞིག

ཉེ། མྱོ་དགུ་ལ་འབྲུང་འཇུག་གེད་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ཨ་མ་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་ཐེམ་བ་ལས།
 ལྷོ་བའི་བདག་མེད་མ་གཏུམ་མོ་མའི་མེ་ཨ་མུང་དང་། སྤྱི་བོའི་ཉེ་རུ་ཀ་ཉི་ཡིག་
 གཉིས་མྱང་པའི་ཐབས་ཤེས་སྦྱར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་རྒྱུད་ལ་འབྲེལ་ཤིང་སྤྱི་བའི་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བའི་དོན་གྱིས་ན་ཤིན་ཏུ་སྦ་བ་ཡིན་
 འོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་མེད་ཉེ་རུ་ཀ་བདེ་བ། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ནས་
 འབྲེལ། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་མེད་འབྲེལ་བ་རྟག་ཏུ་སྤྱ། ཞེས་པའོ། །དེའི་སྤྱིར་འདི་
 དག་གིས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟན་པར་སྦྱ་བའི་བྱུང་རྒྱལ་དུ་སྦྱ་
 བའོ། །གཞན་ཡང་སྦྱ་དང་སྤྱལ་རྒྱ་ལུམ་གྱི་ཚོགས། །འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྐྱད་ཅིག་
 དགལ། །རང་བཞིན་ཉིད་དུ་རྟག་པར་གནས། །བཞི་གཉིས་ནས་བཅའས་བྱུག་ཅུའི་
 བར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་བཞི་དང་། སྤྱལ་རྒྱ་ཚེན་
 རོ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱལ་རྒྱ་བཞི་དང་། སྦྱ་ན་མ་ལ་སོགས་པའི་ལུམ་བཞི་དང་། བྲལ་
 བའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་དང་། གནས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤེ་བ་བཞི་དང་། རྣམ་བཤ་སྦྱ་ཚོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་
 དང་། དགའ་བ་མཚོག་དགའ་ལ་སོགས་པའི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ་བཞི་ཚན་དེ་རྣམས་
 དང་ཅ་འཁོར་བཞི་སྦྱོར་ཚུལ་བརྟག་གཉིས་དང་སྦྱ་ལྷོ་འེར་ཀྱིས་པར་གསུངས་པ་
 དེའི་དོན་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོས་ཅམ་ཅམ་ཡང་མ་སྤྱེས་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ལུས་དཀྱིལ་སྟོམ་པ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་སྟོ་བཟོའི་སྦྱ་སྦྱལ་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འདི་ལྟར་སྦྱས་
 པས་ནི། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་འོ། །ཡང་

༡ མ་ཕྱི། ༡༥བཤ། འེར་ ལྷ། ༡༧ན། ཏར
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༥བཤ། ཅམ ལྷ། ༡༧ན། ཅམ * ཅམ

འདི་སྐད་ཅེས་དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་རྗེའི་སྤྱིའི་འགྲེལ་བར། མ་ལ་ཨ་མེ་ཞེས་བྲ་བ་ནི།
 “དབང་པོའི་དབང་པོའི་དབང་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་བའི། དབང་པོ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་སྐྱས་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་བྲག་གོ། དབང་པོའི་དབང་
 ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐྱས་ནི་”གཏི¹ ལྷག་རྗེ་རྗེ་མ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་
 བ་བྲག་གོ། རི་སྤྱི་ད་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་མཉམ་པ་དབང་པོ་དང་དབང་པོའི་དབང་ལྷག་
 མ། དེའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པ་དབང་པོ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་
 ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱོམ་མོ་ཞེས་འབྲུང་ལ། དེའི་དོན་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བ་བྲག་ནི། སོ་
 བང་ལྷའི་དབྱུས་ཀྱི་རིགས་ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དབྱུ་རྒྱན་རྗེ་རྗེ་སེམས་དབང་དང་བྲག་
 ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་མཉམ་པ་ནི་ཙ་རྒྱུད་ལྷི་མར་རི་རབ་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་མ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ལྟར། ལུས་ཀྱི་ཙ་རྣམས་སྐྱབ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་མོ་
 རྣམས་སུ་བསྐྱེད་ཟེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱང་”སྐྱབ་² པ་པོའི་པི་ཙ་བཟླ་དུ་བསྐྱེད་
 པའི་ལུས་ལ་འགོད་པར་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པའི་བརྗེ་ཉ་དག་དབང་གྲགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་མངའ་བདག་མི་ཉི་པ་གཉིས་
 ཀྱི་མན་དག་བརྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་། མན་དག་འདི་དང་པལ་ཆེར་འདྲ་བའི་གྱི་རྗེ་རྗེའི་
 ལུས་དཀྱིལ་འབྲུང་བ་དང་། རྗེ་ཞེས་ལྷུ་མ་སྤིང་། མཁས་པ་མང་ལམ་ལ། ལྷ་མ་གོ་
 བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་བ་པ་བརྗེས་པའི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷག་
 རབ་ཏུ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ཅིང་། ཡི་

1 མ་ཕྱི་འཕལ་ལྷ། དབང་པོའི་ ལྷ། འཕལ་ལྷ། དབང་པོ་དང་
 2 མ་ཕྱི་འཕལ་ལྷ། གཏི་ ལྷ། འཕལ་ལྷ། གཏི་ *གཏི་
 3 མ་ཕྱི་འཕལ་ལྷ། ལྷུ་བ་ ཞེས་འཕལ་ལྷ། ལྷུ་བ་

གེར་བཀོད་པའི་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མངོན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གྲིས་པ་ནི་སྣང་པོ་མེད་
 པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། དཔལ་པོ་དང་དཔལ་པོའི་དབང་ལྷན་ལ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་པོ་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་སློམ། ཞེས་བཤད་པ་ཅམ་གྱིས་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གྱི་རྩོ་
 རྗེའི་ལུས་དཀྱིལ་འགྲུབ་པ་ལ་མན་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱད་རྒྱ་
 གཞུང་གང་ཡིན་ཀྱང་དུང་། ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་ན། ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་
 གྱི་གྱི་རྩོར་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་
 ཀྱི་ནང་དུ་ལྷ་བསྟོམ་པ་ཡིན་ན་ལུས་དཀྱིལ་བསྟོམ་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ལུས་ལ་ལྷ་བཀོད་པ་ཅམ་དང་། ལུས་དཀྱིལ་ལ་ཁྲུང་པར་
 ཚེན་པོ་ཡོད་པར་ཁྱོད་རང་གིས་གོང་དུ་སྐྱུས་པ་གཞི་ནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཚེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དེ་དག་
 གིས་གྲུབ་ཚེན་པའི་གསུང་དག་གི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བཀའ་བའི་“ཚུལ་^༡
 འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་བསྟོན་དུ་མེད་པ་སྐྱ་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྷ་བ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་“ཅམ་^༢ལ་ཡིད་ཆེས་པར་
 མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བ་ཞིག་ཡིན་ན། དེའི་དོར་ཞུམ་ལུས་སྤིང་དང་། རྐ་མ་མང་ལམ་པ་
 ལ་སོགས་པས་“ཚུལ་^༣འདི་འདོད་པར་བསྐྱབས་པས་ཡིད་ཆེས་སུ་རེ་བ་ནི་བཞད་
 གང་གི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདི་སྐད་ཅེས། རྗེ་བྲག་ཏུ་ས་རྒྱལ་གི་དབང་ལྷན་

༡ མ་ཕྱི། ༡མན་མན། ཚུལ། རྐ། ༤༠ན་༡ན། ཚུལ། * ཚུལ།
 ༢ མ་ཕྱི། ༡མན་མན། ཅམ། རྐ། ༤༠ན་༡ན། ཅམ། * ཅམ།
 ༣ མ་ཕྱི། ༡མན་མན། ཚུལ། རྐ། ༤༠ན་༡ན། ཚུལ། * ཚུལ།

དབལ་མེད་པའི་སྲོལ་འཛིན་གྲུབ་ཆེན་དག་ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་གསལ་བར་བཤད་
 དེ། རི་རྒྱད་དུ་རྣམ་འབྱོར་ཆེས་མཚོག་པར་གི་ལུས། །སྲུབ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱད་
 ཅིག་བཟླ། །ཉེ་བར་དུག་ཅུ་ཅ་བཞིའི་ཅ། །ས་ཡི་རང་བཞིན་སྦྱོར་མ་མེད། །ལས་གི་
 ལུག་རྒྱལ། །སྤྱིང་ག་བརྒྱད་གི་ཅ་རྣམས་ལས། །དོ་རྩེ་བཅུན་མོ་སྣ་མ་གྱི། །མདོག་སྡོ་
 གི་གྲུག་ཐོད་པ་འཛིན། །གར་གྱིས་ལེགས་རོལ་ཚུ་ཡི་ཁམས། །ཚོས་གི་ལུག་
 རྒྱལ། །མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེད། །བཅུ་དུག་ཅ་ལས་གོས་དཀར་
 མོ། །མེ་ཁམས་རྣམ་དག་ཁ་དོག་དམར། །ཞལ་གཅིག་ལུག་གཉིས་མཛེས་པ་
 ལ། །ལུག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །གསང་བར་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་གཉིས། །སྲོལ་མ་ལྡུང་སྡོ་རྒྱུད་གི་
 ཁམས། །སྤྱང་གི་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ། །དོ་རྩེ་དབྱིངས་གི་དབང་ལུག་ལ། །སུམ་ཅུ་
 གཉིས་ལྡན་ཁདོག་དཀར། །བདེ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཉིད་དུ་བརྗོད། །དམ་ཚིག་གི་ལུག་
 རྒྱལ། །རྣམ་སྤང་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས། །འཁོར་ལོའི་དབྱུས་སུ་རོལ་ཅིང་
 གནས། །ཞལ་སྐྱ་མདོག་མཚན་ལ་སོགས་པ། །རི་ལྷང་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བཞིན་
 ལོལ། །བསམ་གཏུན་མ་ལུས་རྣམ་འབྱོར་གང། །རྒྱལ་ཆེན་འཁོར་ལོས་བརྒྱུད་བ་
 ལ། །བདེ་བ་དམ་པའི་ལུལ་དང་བཅས། །གཡས་བརྒྱུད་བ་ཡི་རོལ་པའི་སྐྱ། །འཁོར་
 ལོའི་མདོག་མཚན་ཞལ་གཅིག་པ། །འཁོར་ལོ་བརྒྱ་དོ་རྩེ་དང། །རིན་ཆེན་རལ་གི་
 གཡས་ན་སྟེ། །གཡས་མིན་པར་ནི་བྱིལ་བུའོ། །ཀུན་གྱི་དབང་བརྒྱུད་གནས་སུ་
 བྱི། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་བའི་མདོག་ཤེས་རབ་མ་དང་མཉམ་སྦྱར་བ། །དོ་རྩེ་བྱིལ་
 བུ་འཛིན་པ་བརྟོལ། །མིག་དང་ན་བ་སྣ་དང་ནི། །ལྷེ་ལུས་ཡིད་ལ་ས་སྤྱིང་རོ། །དོ་རྩེ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཤུ། དག །ལ། ༧༠ནལ། དོག * དོག
 ༢ མ་ཕྱི། ༡༧བཤུ། མཚན །ལ། ༧༠བཤུ། མཚན * མཚན

འཛིན་དང་ནམ་མཁའ་སྤྲིང་། །འཛིག་ཉེན་དབང་ལྷག་སྤྲིབ་སེལ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བཟང་
 རྣམས་རིགས་ལྷག་གི་མདོག་དང་མཚན་མ་ངེ་བཞིན་སྐྱུ། །ལྷ་པ་སྣ་ཚོ་གས་དོ་རྗེ་
 ལྟེ། །རལ་གྱི་དག་ཅི་སྤངས་བའོ། །ལས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱལོ། །དེ་བཞིན་གཟུགས་སྤྲིབེ་དང་
 རོ། །རེག་དང་ཚོས་ཀྱི་ཁམས་རྣམས་ལ། །གཟུགས་ཀྱི་དོ་རྗེ་མ་སོགས་ལྷག་ །བག་
 རོའི་མདོག་ཅན་ལྷག་གཉིས་ལ། །མེ་ལོང་གི་ཚི་རྩི་རོའི་སྣོད། །ན་བཟའ་ཚོས་འབྲུང་
 འཛིན་བའོ། །ཚོས་ཀྱི་ལྷག་རྒྱལོ། །ལག་བ་གཡས་བར་གཤིན་རྗེ་གཤེད། །གཡོན་ལ་
 ཤེས་རབ་མཐར་བྱེད་དོ། །“བཤད་སྟོར་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་དེ། བག་གས་མཐར་བྱེད་
 བ་གསང་གནས་སྤོ། །དབྱུང་གཡས་མི་གཡོ་གཡོན་འདོད་རྒྱལ། །ལུས་མོ་གཡས་
 བར་དབྱུག་སྟོན་ཅན། །གཡོན་བ་ལ་ནི་སྟོབས་ལོ་ཆེ། །གཟུག་ཉོར་ཅན་ནི་སྤྱི་ལོ་
 ལྟེ། །རྒྱང་མཐིལ་དག་ལ་གཞོད་མཛེས་སོ། །ཀུན་གྲུང་ཁདོན་ནག་ལོ་སྟེ། །གཉིས་དང་
 གསུམ་བ་དཀར་དམར་ལོ། །ཐོ་བ་བེ་ཚོན་བད་བཟང་ལོ། །དོ་རྗེ་རལ་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་
 དང་། །དབྱུག་བ་ཅེ་གསུམ་ཚོས་འཁོར་ལོ། །གཏུན་གྱིང་རྣམས་ནི་གཡས་ན་
 ལྟེ། །གཡོན་ཀུན་སྤིགས་མཛུབ་མཛད་བའོ། །ལྷག་རྒྱ་ཆེན་ལོའོ། །ཁྲོ་བོ་རྣམས་ལ་
 འབྲུད་པའི་ལུམ། །བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཁྲོ་མོ་བཟུ། །རང་གི་ཡབ་དང་འབྲ་བ་སྟེ། །ལྷ་
 མོའི་ཆ་ལྷགས་འཛིན་བ་ལ། །དམ་ཚིག་གི་ལྷག་རྒྱལོ། །ཐམས་ཅད་ཅ་ལས་སྐྱེས་
 པའི་དངོས། །སྐྱུ་གསུང་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚོག་ །མཁམ་བས་རང་གི་ལུས་ཉིད་
 ལ། །དངོས་གྲུབ་ལྱིར་ནི་འབད་བས་སྟོམས་^༡ །།གཞན་ཡང་དོ་རྗེའི་ས་གཞི་སྟེ། །རྒྱང་
 མཐིལ་གཉིས་ཡིན་ཅི་བ་རུས་རྣམས། །དོ་རྗེའི་རྩ་བ་རྒྱས་བ་སྟེ། །ཀུན་གཡོག་དོ་རྗེའི་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡བཟུག་ བཤད་ ལྷ། ༤༠བཟུག་ གཤད་
² མ་ཕྱི། ༡༡ནུག་ རྟོམས་ ལྷ། ༤༡ནུག་ རྟོམ

རུ་བའོ། །མེ་མི་མེན་མོ་ཉི་ཤུ་དང། རི་ལྷོ་རྩ་ཚོགས་དེ་རྗེ་ལོ། །མ་ལུས་སྤྱི་ཅིང་
སྤྱི་ལྷོ་དང། །སྤྱི་ལོར་གནས་པའང་དེ་བཞིན་ལོ། །ལས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་ལོ། །གཏུམ་ཟག་
བཞུང་གི་དབྱིབས་ཅན་ཏེ། །གསང་བའི་ཚང་ཚིང་ཁ་རུ་ལོ། །འབར་བ་ཞེས་བྱའི་དུར་
ཁོང་ལོ། །སྤྱི་ལོ་བྱ་གཉེས་ན་གནས། །ཉལ་སོགས་དེ་བཞིན་མི་བཟད་ལ། །མིག་
གཉེས་ལ་མི་གནས་པའོ། །ཏ་ཏར་དགོད་དང་གཡེར་ཁ་ཅན། །རྣ་བ་གཉེས་ན་གནས་
པའོ། །ཚོས་ཀྱི་ལྷན་རྒྱུ་ལོ། །རྒྱ་པའི་ལུས་མི་རྒྱུང་ཚེན་ལོ། །ལུས་མདོ་མེ་སྤེ་སྤོ་བ་
ལྷ། །བར་མི་ས་རུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྤྱི་ལོ་ཚོགས་འི་རབ་ཏུ་བརྗོད་དོ། །ལྷན་རྒྱ་ཚེན་
པའོ། །ལུས་ཀུན་མཉམ་པ་བྱ་བཞི་ལ། །རྩ་ལི་བྱ་གསོལ་བཞི་ཡིན། །ཀ་བ་བརྒྱད་པོ་
རྒྱ་རྣམས་དག། །མིག་མི་ཅིག་པ་ལྷ་རྣམས་སོ། །རྣ་བ་ཏུ་བབས་སྤོ་བ་གྱུ་ལྷེ་མི་
མཚོད་པ་མཚུ་སྤོ་བྱ། །སོ་མི་བ་བ་ལ་སོགས་རྒྱུ། །མ་ལུས་ས་རུ་བསམ་
པའོ། །དམ་ཚིག་གི་ལྷན་རྒྱུ་ལོ། །རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཐམས་ཅད་ལྷན་རྒྱ་
བཞིར་བསྐྱུས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སྤྱི་ལོ་སོ། །འདི་ལ་
བཞུང་པར་བྱ་སྟེ། །ལྷན་རྒྱ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་ཁོང་གི་རི་རྒྱུད་སྤོ་བ་འདི་ལྷ་
བྱ་བྱུ་ཚེན་རྗེ་ཏེ་འི་པས་མཛད་པ་རྩོད་མེད་ཅིག་ཡོད་ན་མི་མཁས་པ་སྤྱི་གང་
ཡང་རུང་བ་ཅིག་ཅམ་ལ་ཡང་གྲགས་པར་རིགས་པ་ལ། །མཁས་པ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་
ཡང་མ་གྲགས་ཤིང། །རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་གང་གིས་ཀྱང་ཞུངས་སྤྱི་དངས་པ་ཚིག་
གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། །དེའི་ཕྱིར་བརྟན་འགྲུར་གསུང་རྟེན་གང་གི་ནང་ན་ཡང་འདི་ལྷ་

1 མཚུ། 113ནན། རྒྱུང་ ལྷ་ 103ནན། རྒྱུང་ * རྒྱུང་
2 མཚུ། 113ནན། ལྷ་ ལྷ་ 103ནན། ལྷ་ * ལྷ་

བྱ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་ལྟ་བུ་བྱངས་ཀྱང་ཁོ་ལོ་ཅག་ལ་ཁྱུངས་སུ་མི་འགྱུར་ལ།
 གཞུང་དེ་ལྟ་བུ་སུ་ཞིག་གིས་བྱས་ཀྱང་ཅུང་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་ལུས་དཀྱིལ་
 འགྲུབ་པ་ལ་སུ་ལྟ་ཞོག། །གཞོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞེ་ན། གསུང་
 དག་རིན་པོ་མེད་ཆེད་ཀྱི་གདམས་དག་གི་ལུགས་ཀྱིས་ལུས་དཀྱིལ་བས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
 རྫོམ་པའི་ཆེད་ཀྱི་ཅུང་དཀྱིལ་འཁོར་པོ་བྱང་ལྗེད་ལྟ་བུ་བརྒྱ་བུ་ཅ་བདུན་དང་། ཞར་
 ལ་བྱེད་པར་བྱ་བ་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གཉིས། ཡན་ལག་ཁོ་ལོ་བུ་སྐྱེ་བརྒྱ་དང་
 བདུན་ཅུ་ཅ་དགུར་བཞེད་ཅིང་། ཁྱེད་ཀྱང་ལུགས་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་རྫོམ་པ་མིན་ནམ་ཅི།
 དེ་ལྟར་ན་པོ་བྱང་ལྗེད་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་ལྟམ་དང་
 བཅས་པ་ས་པོན་ལྟ་ལས་བསྐྱེད་ནས། ཅ་འདབ་པོ་པོ་ལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་པོ་འཁོར་པོ་
 རང་རང་གི་ཅ་འདབ་ཀྱི་བྱངས་དང་མཉམ་པར་སྐྱེད་པར་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པ་ལ། ལུག་ཀྱང་བཞི་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་གཞུང་འདི་ནི། ལྷིང་ཁར་བརྒྱད་ཀྱི་ཅ་རྣམས་ལས། །དོ་རྗེ་བཙུན་པོ་སྐྱེ་པ་
 ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལྷིང་ཁའི་འཁོར་པོ་ཅ་འདབ་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་
 ལས། ལྷ་མ་གྱི་བསྐྱེད་པ་སོགས་སུ་བསྐྱེད་འདུག་པ་འདི་ལུགས་དེ་དང་དེ་ལྟར་མི་
 འགལ་བར་འདུག་པ་སོམས་ཤིག། །གཞན་ཡང་ཅ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འཁོར་གྱི་ལྟ་
 བརྒྱ་ལྟ་བུ་ཅ་གཉིས་བསྐྱེད་པ་སྐྱོན་པའི་ཆེད་ལུང་ཅ་མ་ཡང་གཞུང་འདི་ནི་ལྟ་
 ཞེང་། ཞར་ལ་བྱེད་པར་བྱ་བའི་སྐྱེད་མཆེད་ཀྱི་ལྟ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁོ་ལོ་རྣམས་
 བཞེད་པ་ཅ་ལྟ་འདུག་པས། འདིས་ཁྱོད་འདོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་ཡོངས་སུ་རྗོགས་

༡ མ་ཕྱི། ༡༡བ༡ན། ཆེད་ ལྟ་ ༧བལ། ཆེད་

བ་གསལ་བར་བརྟན་པ་རི་ལྟར་འགྲུབ། གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དབྱིབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐོམ་ཚུལ་མཛད་པ་ལས། ཡན་ལག་གི་རྩ་
 བཙུའི་ཁྲི་བོ་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། ཞེས་བ་ཅམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། ལྷ་མ་འཕགས་
 བ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་འཇུག་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་ཁ་ལ་འགོད་
 བར་བཤད་ཅིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དངས་པའི་གཞུང་འདིར། “བཤད་སྐོར་བརྒྱ་མཐར་
 བྱེད་དེ། ཞེས་བཤད་པས་ཁ་དང་བཤད་ལམ་རི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སོམས་
 ལེག། གཞན་ཡང་བརྒྱ་མཐར་བྱེད་བཤད་སྐོར་འགོད་པའི། རྒྱུ་ཚད་ལྡན་ཀྱི་གཞུང་
 གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཏུ་མ་ཞིག་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་
 འདི་རྗེ་ཉ་རི་བས་མཛད་པ་མ་ཡིན་པར་དེས་སོ། གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གོང་དུ།
 རིལ་བུ་པའི་གཞུང་དངས་ནས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྐོ་བཞིར་བསྐྱེད་པ་དང་། བདེ་
 མཚོག་དང་གྱི་རྗེས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་བསྐྱེད་ཚུལ་སྤུང་བ་ཡིན་
 བར་ཁས་སྲུངས་ཤིང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དངས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིར་
 བེ། ཅའི་བུ་གསོ་བཞི་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ལོ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་
 འདི་དང་གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་དག་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་
 “དོགས་སྐོར་བུས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདིར་མིག་སོགས་ལ་སེམས་དབང་
 རྒྱག་འགོད་པར་བཤད་ཅིང་། གདམས་དག་ཏུ་མིག་སོགས་ལ་གཉི་སྐྱག་རྗེ་རྗེ་
 སོགས་འགོད་པར་བཤད་པའི་དོགས་བ་བསྐྱུས་ནས། དེའི་ལན་ཏུ་རྗེ་རྗེ་གྱུར་ལས།
 ཡིད་ལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་བོ་ཡིས། །དེ་ཉིད་མཁའ་འགོ་བདག་མེད་ལ། །འདི་རྣམས་ཀྱིས་

1 མ་ཕྱི། 115པམ། བཤད་ ལྷ། 115པམ། གཤམ་
 2 མ་ཕྱི། 115པམ། དོགས་ ལྷ། 115པམ། དོགས་ * དོགས་

བེ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། ཞེས་ཀུན་བཟང་དང་བདག་མེད་མ་གཅིག་པར་བཤད་པའི་
 རིགས་པས་གཞན་རྣམས་ལུགས་གཉིས་གང་བཀོད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་
 ལྷན་པ་ལྟེ། ལྷན་དོན་གཏན་ནས་མ་གོ་བའི་གཟུ་ལུམས་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཏི་
 ལུག་རྗེ་རྗེ་རབ་སྦྱོར་བས། །མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱང་ཞེས་པ་ནས། ཡིད་ལ་
 ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཡིས། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ཚོས་ཅན་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་རྣམས་སེམས་
 དཔའ་རྣམས་གིས་སྦྱོར་བར་བཤད་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་སློབ་བྱང་འི་བཅས་ཀྱི་
 དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བདག་མེད་མ་སྐྱོམ་པས་སྦྱོར་བར་སྦྱོན་བ་ལྟེ། དེ་ཉིད་མཁའ་འགྲོ་
 བདག་མེད་མ། ཞེས་པ་ཡིན་པས། "དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་
 གྱི། ཀུན་བཟང་དེ་ཉིད་ཅེས་སྦྱེལ་རྒྱ་ག་ལ་ཡིན། བདག་མེད་མ་ནི་གཤེགས་མ་ཡིན་
 ཞིང་། ཀུན་བཟང་ནི་སེམས་དཔའ་ཡིན་ལ། དེའི་སྤྱིར་དེ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་
 འདོད་པ་ཁྱོད་ནི་སྤྲུགས་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་སོ། །ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞུང་དུ་ཁྱོ་བོ་བཅུ་
 ལ་རང་འདྲའི་ལུམ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གདམས་ངག་ཏུ་ལུམ་མ་བཤད་པས་འགལ་
 ལོ་སྤྲུམ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལྷན་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དམིགས་པ་ཉུང་བ་དང་། ཁྱོ་བོ་
 བཅུའི་གྱི་རྗོངས་ཀྱི་གཞུང་པལ་ཆེ་བ་ནས་ལུམ་དངོས་སུ་གསལ་བོར་མ་བཤད་པ་དེ་
 དང་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལ། ལུམ་དང་བཅས་པ་སྐྱོམ་རུས་ན། རྗེ་བཅུན་རིན་པོ་ཆེ་རྗོ་
 རྗེ་འཆང་གཉིས་པས། ཁྱོ་བོ་བཅུ་ལུམ་དང་བཅས་པར་གྲུང་རྒྱུ་དུ་གསུངས་པས་
 འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་བྲིས་སོ། །འདིས་ནི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་
 ལུག་གཉིས་པ་ལ་རང་འདྲའི་ལུམ་རོ་ལངས་མ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ལུག་གཉིས་མ་

1 མཉམ་པའི་ལོ་ལྟར་གྱི་གྲུ་གླེ་ལྟར་གྱི་གྲུ་གླེ་གྱི་
 2 མཉམ་པའི་ལོ་ལྟར་གྱི་གྲུ་གླེ་གྱི་གྲུ་གླེ་གྱི་ * དེ

གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། རོ་ལངས་མ་ནག་མོ་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་མ་མེ་
 མིད་དོ། ཞེས་ལྷན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱུག་སྲུ་ཅ་ཙའི་སྐྱ་བསྐྱགས་པ་ཐམས་ཅད། རང་
 གི་ཚིག་གིས་ཉམས་བར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྲོད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས།
 འོན་ཀྱང་བཤད་པའི་རྒྱུད་དོ་རྗེ་འཕྲེང་བར་ལེ་ལུ་ལྷག་ཙམ་མ་སྐྱབ་བར་ལྷལ་ཉི་ཤུ་རྩ་
 བཞི་དང། ལང་གི་གནས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིར་སྐྱུར་བ་བདེ་མཚོག་གི་ལུས་དཀྱིལ་དུ་ཡང་
 བཤད་ལ། ལེ་ལུ་ལྷག་རྩ་རྩ་གསུམ་པར་ཡང་གསང་བ་འདུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་
 གསལ་བར་བཤད་དོ། །ལེ་ལུ་བཅུ་བདུན་པར་གྱི་རྗེ་རྗེའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་ཆ་འབྲ་བར་
 གསུངས་པ་སྟེ། རི་སྐད་དུ། འཁོར་ལོའི་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་བཞིན་མད་དུ་
 ལྷང་བའི་མཚོག་ །འཁོར་ལོ་དྲུག་པ་རྟེན་བཅུ་དྲུག་ །ལུས་ལ་ལྷ་ཡི་གཞལ་ཡས་
 །ཁང་། །རྣམ་འབྱོར་རི་བཞིན་གནས་རི་བཞིན། ཞེས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་སྐྱེད་
 ཚུལ་མདོ་ཙམ་དང། ལྷང་གི་འཁོར་ལོར་གནས་བའི་ཅ། །འདབ་དྲུག་རྒྱང་གི་མཁའ་
 ལ་སྐྱོད། །འདབ་གསུམ་མེ་ཡི་འཁོར་ལོར་བཤད། །རྩ་གསུམ་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་
 འཆར། །དེ་བཞིན་ལོངས་སྐྱོད་འཁོར་ལོ་ཡང། །རྩ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡང་དག་
 བརྗོད། །ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གནས་བའི་ཅ། །བརྒྱད་ནི་ཀུན་ལ་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་
 ལྷལ་པའི་འཁོར་ལོར་ཡང། །དྲུག་རྩ་རྩ་བཞིར་འཆར་བར་བཤད། །བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 འཁོར་ལོ་ཆེད། །རྩ་ནི་སུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་སུ། །དེ་ལྟར་མདོར་བསྐྱུས་རིམ་བ་
 ཡང། །བརྒྱ་དང་སུམ་རྩའི་གཅིག་ལྷག་པ། །རྩ་རྣམས་སུ་ནི་ཡང་དག་བཤད། ཅེས་
 གསང་གནས་རྒྱང་འཁོར་ལ་འདབ་མ་དྲུག་ །སུམ་མདོ་མེ་འཁོར་ལ་གསུམ། ལྷོ་བ་

༡ མ་ཕྱི། ༡༧བཙན། རྒྱུད་ ཟླ་ ༡༧བཙན། བརྒྱུད་

སྐྱུལ་འཁོར་ལ་རེ་བཞི། སྙིང་ཁར་ཚོས་འཁོར་ལ་བརྒྱད། མགྱིན་པ་ལོངས་སྟོང་
 འཁོར་ལོ་ལ་བཅུ་དྲུག །སྐྱི་བོ་བདེ་ཆེན་འཁོར་ལོ་ལ་སོ་གཉིས་རྣམས་ཅའི་མིང་དང་
 བཅས་པ་བཤད་ནས། སྤང་བོ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ལུས། །མཁའ་འགོ་ལྗེའི་རབ་ཏུ་
 གྲགས། །དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ལྗེའི་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་ལྗེའི་རྣམ་པར་གནས། །དེ་ལྗེའི་
 འབད་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །རྩ་ཡི་འཁོར་ལོ་ཤེས་པར་བྱ། །རྗེ་ལྗེ་རྩ་ཡི་དབྱས་ཀྱི་
 ཤིང་། །སྤྱར་དུ་ཡང་ནི་འབེལ་ནས་འགོ། །དེ་ལས་འབྲས་བུ་སོགས་ལྡན་པ། །སྙེར་བ་
 འདི་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །དེ་བཞིན་སྤང་བོའི་ཤིང་ཞེས་བྱ། །རྩ་ཡི་རྩ་ཡིས་འབེལ་ནས་
 བྱི། །འབེལ་བས་ཡང་དག་འབྲས་བུ་བྱི། །ཐམས་ཅད་མཁའའ་ཉིད་སྙེར་བྱེད། །ལྗེའི་
 རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །རྩ་རྣམས་རང་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚིག་
 ཀྱང་དང་བོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འཁོར་ལོ་ལྗེའི་དབྱས་སུ་མཁའ་འགོ་ལྗེ་བསྐྱོམ་པ་དང་།
 ཚིག་ཀྱང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་འདབ་རྣམས་ལ་ལྗེའོ་བརྒྱད་དང་སྤྱམ་ཏུ་སོ་གཅིག་
 འབོད་པ་བསྟན་ཏེ། རྒྱས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཡང་ཀ་ཀ་ལ་ཤེའི་འགྲེལ་བར་བཤད་
 དོ། །ཞེས་བཞད་གད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་ཆེད་ཀྱིས་བཞོད་དོ། །དེ་ལ་བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་འབྲེང་
 བར་གསང་འདུས་སོགས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བཤད་པས་ཁྱོད་ཀྱི་ཀྱི་རྗོར་ཀྱི་ལུས་
 དཀྱིལ་དེ་ལྗེ་སུ་འབྲུབ་པ་ལ་མན་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་གནས་པའི་
 ཅུ། །འདབ་དྲུག་རྒྱང་གི་མཁའ་ལ་སྟོང་། །འདབ་གསུམ་མེ་ཡི་འཁོར་ལོར་བཤད། །རྩ་
 གསུམ་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་འཆར། །ཞེས་པ་བྱི། །ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རྩ་
 གསུམ་ནས་ནི་ཡང་དག་བཤད། །ཅས་པ་དེ་ནས་ཚིག་ཀྱང་པ་དྲུག་སོང་བ་ན། རྫོན་
 མའི་དབྱས་ན་རྒྱང་འཁོར་ལོ། །ཞེས་རྒྱང་གི་འཁོར་ལོ་འདབ་མ་དྲུག་པ་དེ་ཉིད་རྫོན་

མའི་དབྱུང་ན་གནས་པར་དངོས་སུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་སློབ་ཀྱི་གཅིག་“སོང་¹་བ་ན།
ཅ་གསུམ་གྱུ་གསུམ་མེ་དཀྱིལ་འཁོར། །མགྲིན་པའི་འོག་ཏུ་བཤད་པ་“ཡིན།² ཞེས་
མེ་འཁོར་གྱུ་གསུམ་ཅ་འདབ་གསུམ་པ་དེ་ཉིད་མགྲིན་པའི་འོག་ཅམ་ན་གནས་པར་
དངོས་སུ་བཤད་པ་ལ། རྒྱུད་ཀྱིས་རྒྱུད་འཁོར་འདབ་མ་རྒྱལ་པ་གསང་གནས་ན་དང་།
མེ་འཁོར་འདབ་མ་གསུམ་པ་སུམ་མདོར་གནས་པ་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་པར་
སྐྱུས་པ་འདི་ས། རྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་འབྲེང་ཁ་ཡར་ཞིག་མཐར་ཆགས་སུ་སློབ་པའི་བྱ་བ་
ཅམ་ཡང་མ་བྱས་བཞིན་དུ། །སྤྱི་³རྟོལ་⁴འབའ་ཞིག་གིས་ངོ་ཚ་བོར་བའི་སྐྱོ་བ་ལྡུང་
ལེན་པ་གསལ་བར་བྱས་ལ། །ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤའི་འབྲེལ་པར་ནི། མགྲིན་པ་ལོངས་
སློང་གི་འཁོར་ལོའི་“འོག་⁵་གི་མེ་འཁོར་ལ་ཅ་དབྱུང་མ་ལ་བརྟེན་པའི་མདུད་པ་གསུམ་
དང་། ལུ་མ་གཡོན་གི་ཅ་གཉིས་དང་། ཅ་འདབ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་དང་།
སྟེན་མཚམས་གི་རྒྱུད་གི་འཁོར་ལོ་ལ་འདབ་མ་རྒྱལ་དང་། སྟེན་མ་གཡམས་གཡོན་གི་
ཅ་གཉིས་ཉེ་བརྒྱུད་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་བཏང་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་རྒྱུད་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱུད་གི་ནང་ནས་བརྒྱུད་པོ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་བར་དངོས་སུ་བཤད་པས། ཅ་འཁོར་དེ་
གཉིས་གསང་གནས་དང་སུམ་མདོན་ཡོད་པ་སོགས་ཨ་ལང་ཀ་ཀ་ལ་ཤའི་འབྲེལ་
པར་བཤད་དོ། ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ཉ་ཅང་ཐལ་བའི་རླུང་ཆེན་པོས་མདོན་སུམ་ལ་བསྟོན་
པར་བྱེད་པའོ། །ལུང་སོ་ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་ལུས། །མཁའ་འགྲོ་ལྡར་ནི་རབ་ཏུ་གྲགས།

¹ མ་ཕྱི་ ༡༠ན་ལ། སང ལྷ། ༤༤ན་ལ། སོང * སོང
² མ་ཕྱི་ ༡༠ན་ལ། ཡིན ལྷ། ༤༤ན་ལ། ཡིན * ཡིན
³ མ་ཕྱི་ ༡༠ན་ལ། རྟོལ ལྷ། ༤༤ན་ལ། བརྟོལ
⁴ མ་ཕྱི་ ༡༠ན་ལ། འལ ལྷ། ༤༤ན་ལ། འོག * འོག

ཞེས་པ་ནི། ལྷུ་བ་པ་པོའི་ལུས་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷ་ལ་མཁམ་འགོ་ལྷ་དང་། དེ་བཞིན་^༡ །
 གཤེགས་པ་ལྗེའི་ཐ་སྐྱད་བྱས་པར་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་འཁོར་ལྗེའི་དབུས་སུ་རིགས་
 ལྷ་སྐྱོམ་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པ་ག་ལ་ཡིན། ལྷ་མོའི་རྣམ་པའི་རོ་བོ་ཡིས། །ཅ་རྣམས་
 རང་བཞིན་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ཞེས་པ་ཡང་སྤང་པོ་ལྗེའི་ཤིང་སྟོན་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཅ་སྟོང་
 སྐབས་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་གཏུམ་མོའི་མེས་ལྷ་བའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་
 ཀྱི་ཚུ་རྒྱུན་གྱིས་འཕེལ་ཞིང་ཁྲབ་པར་བྱས་པ་ལས། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གོང་
 ལས་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འགྲམ་བུ་སྟེར་བར་
 བྱེད་པ་ཡིན་ལོ། ཞེས་དེ་བཞིན་སྤང་པོའི་ཤིང་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་
 ལས། དེ་ལྟར་ཅ་རྣམས་དང་། ཀུན་ད་ལྟ་བུའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སྤང་པ་ལས། བདེ་
 བ་ཆེན་པོ་སྟེར་བའི་ལྷ་མོའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། ཅ་རྣམས་ལྷ་མོའི་རང་
 བཞིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཅ་རྣམས་ལྷ་མོའི་སྤྱིའི་རྣམ་པར་སྐྱོམ་པ་སྟོན་པ་ག་
 ལ་ཡིན། གཤེགས་པ་ལྗེའི་ལྷུ་བུ་ཚུགས་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཅ་གཉིས་སྐྱོམ་པའི་
 ལུས་དཀྱིལ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་ཅ་གཅིག་སྐྱོམ་པར་བཤུང་
 བ་དངས་པ་ལས་བཞད་གད་དུ་འོས་པ་གང་ཞིག་ཡོད། རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་སྐྱུན་
 པོ་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་འགྲུར་འདི་ལྷ་བུ་འོས་པ་ཁོ་ནའོ། །ལུས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
 ཡང་། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་ནང་བཞུགས་པ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་ལྷ་མོ་དང་། །གཟུགས་
 ལ་སོགས་དང་སངས་རྒྱས་སྐུས་སྐུས་། །ཁོ་བོ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། །དེ་ཉིད་མཚོག་ནི་ཡང་
 དག་བཞུགས། །ཞེས་པ་ཚིག་རྒྱུ་པོ་འདིས་ལུས་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་

༡ མ་ཕྱི་ ༡༠བ་༡ན། བཞན ལྷ། ༤༤བཅ། བཞན * བཞན

པའི་རྗེས་སུ་བརྟེན་བཟུ་བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤམ་གསུམ་པ་ལྷ་དང་། ལྷ་མོ་སོགས་
 ལྷ་མོ་བཞི་དང་། གཟུགས་རྫོང་མ་སོགས་ལྷ་དང་། རྒྱལ་བའི་སྲས་སོ་བརྒྱད་དང་།
 ཁོ་སོ་བརྒྱ་ལྟེ། ལྷ་སྲུང་ལྷ་སོ་གཉིས་སོ་བསྐྱོན་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ།
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱེད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གྱི་རྗོངས་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་དང་ཆ་འབྲེ་བའི་ལུས་
 དཀྱིལ་བསྟན་པར་སྐྱ་བའི། རྩོགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་བསྐྱེད་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་
 ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྐྱ་བའི་དེ་¹ཐམས་ཅད་དོ་སྐྱོལ་²གཏམ་འབའ་ཞིག་ལས་མ་
 འདས་པའི་རྩལ་མདོ་ཙམ་ཞིག་རྫོགས་པར་བཤད་ཟིན་ནས། ད་ནི་འདི་བརྗོད་པར་
 འུ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་“གྱི་རྗོངས་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱ་
 ཆེར་སྐྱས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཅུང་ཟད་རྩོགས་སུ་འགྲོང་དུང་བ་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མ་
 དམིགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ལོང་གི་སྤོང་སོ་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྤྱིང་སོས་སྤོང་
 ཡང་ཚིག་གི་ཡལ་འདབ་རྒྱས་པས་རྫོངས་པའི་བྱ་ཚོགས་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་
 ཞིག་ཏུ་ཟད་དོ། །དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་བཙུན་གོང་
 མ་གང་གི་གསུང་རབ་ནའང་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ཀྱི་ཚིག་གང་དང་ཡང་སྐྱར་བ་མེད་ཅིང་།
 ཁྱེད་པར་དུ་ཡང་རྗེ་ཏེ་དེ་³པས་མཛད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཁྱེད་ས་
 བྲངས་པ་རྒྱར་ཙམ་ཡང་མེད་པས་དེ་དང་གསུང་དག་རིན་པོ་ཆེའི་གདམས་དག་
 གཉིས་གཞུང་དང་གདམས་དག་ཅེས་བསྐྱིགས་ནས་འཆད་པར་འདོད་པ་ནི་རང་

¹ མ་ཕྱི། ༡༡ན། བའི་ད ལྷ། ༤༤ན། བའི་ད * བའི་ད
² མ་ཕྱི། ༡༡ན། རྗོངས ལྷ། ༤༤ན། བརྗོངས
³ མ་ཕྱི། ༡༡ན། གྱི ལྷ། ༤༤ན། གྱི * གྱི
⁴ མ་ཕྱི། ༡༡ན། བས ལྷ། ༤༤ན། བའི

འདོད་ཀྱི་གཟུ་ལུམས་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ། ས་སྐྱ་པའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་དག་གི་
 "བཞེད་^༡་པ་ནི་གྲུབ་ཆེན་བེད་པའི་གསུང་དག་དོན་རྗེའི་ཚིག་ཀྱང་རྒྱུ་ཙམ་བསྟན་པ་
 དེ་ཉིད་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱུད་པའི་སྐྱ་མ་དམ་པའི་གདམས་དག་གིས་གསལ་བར་
 མཚན་པའི་མན་དག་བྱུང་པར་ཅན་དུ་"བཞེད་^༡་པ་ཡིན་གྱི། ཅུ་འཁོར་སོ་སོའི་ཐ་སྙད་
 དང་། སྤང་སོ་ལྡ་གཤེགས་པ་ལྟ་དང་། ཁམས་བཞི་གཤེགས་མ་བཞི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཐ་སྙད་གར་ཡོད་པའི་ས་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱི་དོན་རྗེའི་ལུས་དཀྱིལ་འདི་
 ཉིད་བསྟན་པར་མི་བཞེད་དོ། །དེ་བས་ན་འདི་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པར་འདོད་ན་
 བོ། །འདི་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་བེད་པའི་གསུང་དག་གི་དོན་དུ་སོང་ཚུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་འཆད་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འཆད་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྟེ་
 ཚོད་མེད་གཞན་དང་འགལ་པའི་དོགས་པ་ལེགས་པར་"དཔྱོད་^༢་ཤེས་པ་ཞིག་གྲུང་
 བ་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཚོལ་བའི་དལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། གྲུབ་ཆེན་བེད་པའི་གསུང་གི་
 དོན་དུ་སོང་བར་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་ཉིད་མི་འཐད་དོ་ཞེས་ཤེས་ལྡན་སུ་ཞིག་སྐྱབ་པར་བྱེད།
 དེ་ལྟར་ན་བྱེད་འདོད་པའི་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ཉིད་གྲུབ་ཆེན་བེད་པའི་གསུང་
 དག་གི་དགོངས་པར་སོང་ཚུལ་ལེགས་སོ་"ཞིག་^༣་འཆད་ན་རང་ལ་འཆད་རྒྱ་ཅི་
 འདུག་སོར་མོ་ནང་དུ་ཁྲུག་ལ་སོམས་ཤིག །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་སྟེ་གཞན་དང་མི་
 མ་ཐུན་པའི་དོགས་པ་གཙོད་པར་འདོད་ན། རྟོགས་ལྡན་ལ་སྐྱེ་བའི་དོགས་པ་སྐྱོམ་པ་

^༡ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། བཞེད་ ལྷ་ ༤༥བ་ལ། བཞེད
^༢ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། བཞེད་ ལྷ་ ༤༥བ་ལ། བཞེད་ * བཞེད
^༣ མ་ཕྱི་ ༡༡ན་ལ། དཔྱོད་ ལྷ་ ༤༥བ་ལ། དཔྱོད་ * དཔྱོད
^༤ མ་ཕྱི་ ༡༡བ་ལ། ཞིག་ ལྷ་ ༤༥ན་ལ། ཞིག་ * ཞིག

ཤར་ནས་དེ་ལ་ལན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འདེབས་ཤེས་པ་ཅིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་
འདྲ་བའི་རིགས་ཨེ་ཡིན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་ཁ་ནང་དུ་སྐྱོགས་ལ་སོམས་
ཤིག་ རྟོགས་ལྡན་ལ་འཆར་བའི་དོགས་པ་རྗེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྐྱུན་མ་རིག་འབྱུང་གི་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ནི། རིགས་ལྡ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ཐམས་ཅད་
དང་མི་མ་སྐྱུན་ལོ་སྟུང་དུ་དོགས་པ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཞན་ཡང་དོགས་པ་“དབྱུང་དགོས་
པ་མང་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱི་རེ་ཞིག་མ་གྲིས་སོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། རྣམ་དབྱུང་སློ་གྲོས་ཡལ་གའི་ཁྱོན་ཡངས་ཤིང་། །“ལེགས་^༡་
བཤད་མེ་ཉོག་དཀར་པོའི་རི་བསྐྱང་གིས། །སྐལ་གཟང་ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་ཀུན་སེལ་
བ། །སྟོན་མེད་ཡོངས་འདུའི་དབང་པོ་འདི་ན་འཁྱུངས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བདེ་
གཤེགས་བསྟན་པའི་ཁུར། །གང་གི་དབྱུང་པའི་ཀ་བས་ཡོངས་བརྒྱང་བ། །སྟོབས་
པའི་སྟོབས་རྫོགས་ཁོ་བོ་དང་མཚུངས་པའི། །སྤྲེལ་ཁས་ས་ཆེན་འདི་ན་གཞན་ཡོད་
མིན། །གསུང་རབ་མ་ལུས་བལྟ་བའི་མིག་སྟོང་ལྡན། །གང་གི་ལག་ཉལ་རིག་པའི་རྩོ་
རྗེ་ཡིས། །ཚོལ་ངན་ལྟ་མིན་ཀུན་གྱི་མྱུང་འགོམས་དེར། །དུས་སྡེ་ལོང་^༢་སྟེན་པ་
དབྱུག་པས་གཡུལ་འབྱེད་དོ། །ཉིན་བྱེད་བྱེ་བ་ལས་རྒྱལ་རིགས་པའི་འོད། །སྐྱོགས་
ཀུན་འགོངས་པའི་གཞི་བརྗེད་མ་བཟོད་པར། །སྐབ་པའི་བསྟན་ལ་ཐན་སྐྱེལ་འབྱུང་
པོའི་བྱ། །ལྟས་ངན་སྲིག་བྱ་ལྟ་བུར་ཅ་ཅོ་སྟོག། །མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱིས་ལུས་བྱགས་
སྟེལ་གང་། །རྗེ་ངན་ཉེས་པ་གཞན་ལ་བཟོ་བྱེད་ཅིང་། །རིགས་པའི་སྤྲེད་ཁྱིམ་མི་

^༡ མ་ཕྱི། ༡༡བའན། དབྱང ལྷ། ༤༦ནལ། དབྱང * དབྱང
^༢ མ་ཕྱི། ༡༡བའན། ལེགས ལྷ། ༤༦ནལ། ལགས
^༣ མ་ཕྱི། ༡༡བའན། ཡོད ལྷ། ༤༦བའན། ཡོང

བཟད་མེད་གེ་ལ། །རང་ཉམས་སྦྲད་དུ་ཚོ་འབྲི་ཅི་ཡང་ཚོམ། །སྦང་བས་རབ་བསྐྱོད་
 སྐབས་དོག་ལྷེ་གཉིས་ཀྱིས། །རྣམ་རྒྱས་བརྟུན་གྱི་དུག་ནི་རབ་སྐྱོ་ཞིང་། །དགེ་བའི་
 སྐོག་འཕྲོག་སྒོ་ཉམས་འདུག་པའི་སྐྱུལ། །སྟུན་པའི་ཁུང་ལུང་སྦྱར་འཇུག་ཨེ་མ་
 མཚར། །གཞུང་སྐྱབས་དོན་ལ་འཐད་དང་མི་འཐད་ཅེས། །རྣམ་པར་དུ་བྱོད་པ་
 མཁས་པའི་ཚུལ་མཐོང་ནས། །ལྷན་སྐྱོངས་རང་གི་རང་ཚུལ་མི་ལྟ་བུ། །དགག་སྐྱབ་
 སྐྱོན་པའི་སྐྱོས་གར་ཅི་ཡང་བྱེད། །ཆིག་བཞིའི་དོན་ཡང་རྟོགས་པའི་ལུས་མེད་
 བུ། །འབྲེལ་མེད་ཆིག་གི་དཔུང་ཚོགས་འཚོལ་བའི་ཕྱིར། །སྐྱུས་མེས་ཡོངས་སུ་
 གཏུང་བའི་དཀའ་ལྷུབ་ཀྱིས། །རང་གི་མིག་ལ་བརྟེ་བ་མ་དོར་ཞིག །“དེད་མང་སྐབ་
 པའི་བརྟུན་བ་ནི། །སྐྱུ་མ་ཟད་མར་མེ་ལྟར་གྱུར་བ། །ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ལྷག་མ་
 ལ། །བརྟེན་པའི་གནས་སྐབས་ཐོབ་འདི་ཡང་། །བདུད་རིགས་འབྱུང་པོས་ཡིད་
 བསྐྱར་ཅིང་། །འཛིག་རྟེན་བ་དོལ་ཡོངས་བཏང་བ། །བཤེས་གཉེན་གསུགས་ཅན་དུ་
 མ་ཡིས། །སྐྱོགས་མཚམས་ཀུན་ནས་རྣམ་པར་དཔྱགས། །མ་སྦྱངས་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་
 བར་དུ། །རྟུན་གྱི་འབྲེང་རིང་བརྒྱས་བ་ཡིས། །སྐྱོངས་བ་དོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་
 གཏམ། །ལྷན་བའི་ཡིད་ལ་འབབ་འགྱུར་ཅིང་། །མདོ་རྒྱད་གཞུང་ལ་ལེགས་སྦྱངས་
 བ། །གཞུང་གནས་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནི། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་མ་སྐྱུ་ལྷན་
 པའི། །སྐྱོ་སྐྱོས་གསལ་ལྷན་ཆེས་དཀོན་མོད། །དེ་ལྟར་ཡང་བདག་གིས་ནི། །གསུང་
 རབ་ལོག་པར་སྐྱབ་བྱེད་བ། །མ་བཟོད་བསྟན་ལ་གྲུས་པའི་སྐྱོས། །གནད་ལ་རེག་
 པའི་གཏམ་འདི་བསྟན། །

༡ མ་ཕྱི་༡༧བཅའ། དམོང་ ཟླ་༤ལྷན་༡༧། དམོང་ * དམོང་
 ༢ མ་ཕྱི་༡༧བཅའ། དེང་ ཟླ་༤ལྷན་༧། དེང་ * དེང་

གྱི་དོན་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་ཚོད་པ་སྐོང་བའི་ཚོལ་གྱིས། རྒྱུད་སྡེ་དུ་
 མའི་དོན་ལོག་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཏམ་གྱི་སྐྱོར་བ་ལ་ཞུགས་
 པའི་སྐྱེ་བ་རན་པ་རྣམ་པར་འཐག་པའི་བརྟན་བཙུག་གནམ་ལྷགས་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་
 པ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པའི་དོན་དེ་མ་མེད་པའི་རིགས་པས་རྣམ་
 པར་འབྲེད་པ་ལ་མཁས་པའི་མདུན་སར་འདེགས་པ་མེད་པ་ལྷུ་མཚོག་རྒྱབས་པོ་
 ཚེའི་གནས་ཐོབ་པ། རྗེ་སྣོད་གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དགོངས་དོན་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་
 པར་མཐོང་བའི་སློབ་ལོས་ཀྱི་མིག་ཅན། འུ་གྱའི་བཙུན་པ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
 པོས། ལྷུབ་པའི་གནས་མཚོག་འབྲོག་དེ་པོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་གླིང་དུ་
 རྒྱུར་བའོ། །ཡེ་ཆེ་སྤྱི་ཏེ་ཏུ་ལྷ་སྤྱོད་ཏེ་ཏུ་ལྷ་སྤྱོད་གཏོ་བྱ་ལྷད་ཏ། ཏེ་ལྷ་སྤྱོད་ལོ་ནི་རོ་རྩམ་
 མེ་སྤྱི་མཚུ་འབྲས་ཏེ།

ལྷ་སྤྱི། བན་བདེའི་འཇུང་གནས་རྒྱལ་བརྟན་ཡོངས་འདུའི་སྣོན། །རབ་རྒྱས་
 འབྲོ་ཀུན་ཐར་མཚོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྤོད་སྤྱིར་བཏུ་ལེས་སྤུན་ལྷུབ་ཚོས་གྲ་
 ཚེད། །ཚོས་སྤྱིན་འཇོད་མེད་དལ་འབྲོའི་རྒྱན་འདི་སྤེལ། །

ས་ར་མཚུ་ལོ། །

པར་བྱང་སློབ་ཚིག་

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྤྱང།
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
ཇི་མ་ཡོངས་འཇུག་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།
དབར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་བྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སློམ་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཚོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འཕྲོར་ཤོག།

ཅེས་འཇུག་གྲིང་ཡངས་བའི་ཁྲོན་ལ་འཚོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འཛེན་ལྷ་ཀྱང་
སེལ་རྒྱུ་ལྡན་ལུགས་སློམ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲེལ་ལྷན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་
ཚེད་དུ་དམིགས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་བསྐྱུན་
དང་བསྐྱུན་འགྲུབ་གང་ལའང་སྤྱར་ཚོགས་བའི་དགོ་བསྟོའི་སློབ་ཚིག་ཏུ་ལྷ་ཀྱང་དགོ་
སྟོང་ཚོས་སྤྱོད་བཤག་དབང་གྲོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ།